

UNIVERZA V LJUBLJANI

FILOZOFSKA

FAKULTETA

SVOBODA

EC

ZBORNİK

Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
1919–2009

ZBORNİK

Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

1919–2009

Zbornik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
1919 – 2009

Uredniški odbor: red. prof. dr. Valentin Bucik, red. prof. dr. Andrej Černe, izr. prof. dr. Martin Germ, Renata Kranjčec, Maja Peharc, Jadranka Šumi in Kristina Zajc

Lektorici: Božislava Čož in Milojka Mansoor

Tehnična urednica: Kristina Zajc

Fotografije: Matjaž Rebolj (razen izjem), fotografija na straneh 18, 19 in na naslovnici Arhiv FF, na straneh 514, 515 in naslovnici Edi Šelhaus – Muzej novejšje zgodovine

Izdala in založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Za založbo: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan Filozofske fakultete Ljubljana, 2009

Koncept, oblikovanje in prelom: Studio Poper

Publikacija je brezplačna, dostop: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si>

Delo je ponujeno licenco Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (priznanje avtorstva, deljenje pod istimi pogoji).

VSEBINA

6 UVODNA BESEDA
Valentin Bucik, dekan

● ● ● Oddelki Filozofske fakultete

20 ODDELEK ZA ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO
Meta Grosman, Smiljana Komar in Rastislav Šuštaršič

44 ODDELEK ZA ARHEOLOGIJO
Predrag Novaković (deli besedila Božidarja Slapšaka in Jožeta Kastelica iz prejšnjih zbornikov filozofske fakultete)

70 ODDELEK ZA AZIJSKE IN AFRIŠKE ŠTUDIJE
Jana S. Rošker

92 ODDELEK ZA BIBLIOTEKARSTVO, INFORMACIJSKO ZNANOST IN KNJIGARSTVO
Alenka Šaupperl

112 ODDELEK ZA ETNOLOGIJO IN KULTURNO ANTROPOLOGIJO
Rajko Muršič, Mirjam Mencej, Mojca Bele in Mihaela Hudelja

130 ODDELEK ZA FILOZOFIJO
Valentin Kalan

166 ODDELEK ZA GEOGRAFIJO
Tatjana Resnik-Planinc

190 ODDELEK ZA GERMANISTIKO S SKANDINAVISTIKO IN NEDERLANDISTIKO
Neva Šlibar

- 216 ODDELEK ZA KLASIČNO FILOLOGIJO
Kajetan Gantar in Matjaž Babič
- 228 ODDELEK ZA MUZIKOLOGIJO
Jože Sivec, Katarina Bedina in Leon Stefanija
- 242 ODDELEK ZA PEDAGOGIKO IN ANDRAGOGIKO
Tadej Vidmar
- 262 ODDELEK ZA PREVAJALSTVO
Špela Vintar
- 282 ODDELEK ZA PRIMERJALNO KNJIŽEVNOST IN LITERARNO TEORIJU
Tone Smolej
- 298 ODDELEK ZA PRIMERJALNO IN SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE
Janez Orešnik
- 310 ODDELEK ZA PSIHOLOGIJO
Marko Polič
- 344 ODDELEK ZA ROMANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI
Branka Kalenič Ramšak, Meta Lah, Vladimir Pogačnik in Mitja Skubic
- 374 ODDELEK ZA SLOVANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI (1919–2002)
Breda Pogorelec, Irena Novak-Popov, Marko Stabej, Aleksandra Derganc, Boža Krakar-Vogel in Alenka Šivic-Dular
- 396 ODDELEK ZA SLAVISTIKO
Nikolaj Jež
- 422 ODDELEK ZA SLOVENISTIKO
Boža Krakar-Vogel

- 454 ODDELEK ZA SOCIOLOGIJO
Igor Škamperle
- 470 ODDELEK ZA UMETNOSTNO ZGODOVINO
Matej Klemenčič
- 488 ODDELEK ZA ZGODOVINO
Janez Mlinar

Organizacijske enote Filozofske fakultete

- 516 CENTER ZA PEDAGOŠKO IZOBRAŽEVANJE
Cirila Peklaj, Mihaela Hojker, Urška Gruden, Lea Avguštin
- 526 KNJIGARNA
Maja Avsenik
- 530 OSREDNJA HUMANISTIČNA KNJIŽNICA
Milan Lovenjak
- 538 PEDAGOŠKA ENOTA ZA ŠPORT
Darja Kürner
- 544 ZNANSTVENA ZALOŽBA
Mateja Lutar
- 548 ZNANSTVENORAZISKOVALNI INŠTITUT
Dušan Nečak, Rudi Rizman in Jadranka Šumi

UVODNA BESEDA

Univerza v Ljubljani praznuje 90. obletnico ustanovitve. Prav nihče ne more spremeniti tega, da se začetek štetja let delovanja ljubljanske univerze do trenutka prekriva z ustanovitvijo njene filozofske fakultete.

Tretjega decembra 1919 – bila je sreda – je bilo namreč ob 9. uri dopoldne v nekdanji deželni zbornici, v stavbi kranjskega deželnega dvorca v Ljubljani, prvo predavanje na novi univerzi. Predaval je profesor dr. Fran Ramovš, slovenist, eden od prvih štirih profesorjev novoustanovljene filozofske fakultete (poleg Josipa Plemlja, Rajka Nahtigala in Ivana Prijatelja). Predavanje je bilo v slovenskem jeziku in o slovenskem jeziku oziroma o historični gramatiki slovenskega jezika. Kakor so rekli na eni od takratnih sej fakultetnega sveta, je slonela slovenska narava ljubljanske univerze predvsem na filozofski fakulteti, zato ima ta med fakultetami posebno mesto. Univerzo v Ljubljani je ob ustanovitvi sestavljalo pet fakultet, in sicer pravna, teološka, filozofska, nepopolna medicinska in tehnična. Lahko rečemo, da je v burnem letu 1919 filozofska fakulteta pri ustanavljanju univerze odigrala ključno narodno buditeljsko ter jezikovno zavedno vlogo. Treba je bilo seveda prehoditi vseh 90 let, da smo s spoznavnim procesom utemeljili študij vseh humanističnih, družboslovnih in jezikoslovnih pedagoških in nepedagoških strok na fakulteti in s tem ustvarili osrednjo slovensko univerzitetno ustanovo, katere pomen daleč presega zgolj slovenski akademski znanstveni in kulturni prostor.

Nima popolnoma prav tisti, ki se mu bo zdelo 90 let kratka doba, ki naj ne bi dajala pravice do vzdušja kakšne posebne slovesnosti in praznovanja. Ker bo pomislil na primerjavo časa ustanovitve ljubljanske univerze s klasičnimi, eminentnimi univerzami v Evropi v poznem srednjem veku, na pragu renesanse; Praga je namreč dobila univerzo leta 1348, Krakov leta 1364, Dunaj leta 1365, Pecs leta 1367, Heidelberg pa leta 1386. Zakaj nima prav? Ker je v resnici zgodovina visokega šolstva v Sloveniji, kakor v sosednjih deželah, vendarle precej daljša in hkrati nenavadno barvita. Naš priznani zgodovinar, žal pred kratkim pokojni zaslužni profesor dr. Vasilij Melik, ob 70. obletnici ljubljanske univerze in z njo filozofske fakultete (torej leta 1989) v izčrpnih in temeljiti razpravi z naslovom *Predhodniki in začetki ljubljanske Filozofske fakultete* (ki jo je mogoče najti pri naslovu <http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/Fakulteta/ZgodovinaFakultete/>) med drugim poroča, »... da je ljubljanski škof Janez Tavčar leta 1593 predlagal takratnemu papežu in nadvojvodi ustanovitev jezuitskega kolegija v Ljubljani. Leta 1595 je nadvojvoda sprejel in odobril malo prej sklenjene sporazume o tem in o zagotovitvi primernih

dohodkov za kolegij, papež Klemen VIII. pa je kolegij ustanovil. Leta 1597 so jezuiti prišli v Ljubljano. Z gimnazijskim poukom so začeli takoj in v naslednjih letih zgradili svoje središče pri sv. Jakobu. Prva visokošolska predavanja pa so se začela leta 1619, in sicer iz kazuistike (moralne teologije).« Profesor Melik nadalje pravi: »Začetek naslednjega stoletja je prinesel prizadevanja razširiti teološki študij, zasnovati filozofskega in pridobiti v celoti tudi univerzitetni rang. Kar se tiče filozofskega študija, je akcija uspela. Jeseni 1704 so se začela predavanja iz logike, v naslednjih letih še iz fizike, metafizike in matematike. Tako se je začel triletni, rekli bi popoln filozofski študij, kakor je bil v navadi na tedanjih filozofskih fakultetah. Leta 1725 je bilo vseh ljubljanskih visokošolskih študentov 221.« »Vsebinska tedanjih filozofskih študij pri nas se nam more zdeti danes zelo revna, a tedaj to tudi na jezuitskih in tudi na protestantskih filozofskih fakultetah ni bilo drugače.« Tako je zapisal naš drugi znameniti profesor, akademik dr. Fran Zwitter, v svoji odlični razpravi o višjem šolstvu na Slovenskem do leta 1918, objavljeni v zborniku *Petdeset let slovenske univerze v Ljubljani pred 20 leti (torej zdaj pred 40 leti)*. Profesor Melik pa dodaja: »Filozofski študij je bil tedaj študij, ki ga je bilo treba opraviti pred vpisom na teološko, medicinsko ali pravno fakulteto. S filozofskim študijem, uvedenim na jezuitskem kolegiju v Ljubljani leta 1704, pred 285 leti, lahko torej začnemo predzgodovino današnje filozofske fakultete.« Svoje so povzročile tudi Napoleonove Ilirske province in avstrijske šolske reforme. Zanimivo je, da povzroča razlaga naših dveh akademikov, profesorjev Melika in Zwittra, univerzi težave, saj pravzaprav ne vemo, katero obletnico naj praznujemo (npr. ali naj letos praznuje 90. ali 390. obletnico). Odgovor bi sicer moral biti precej jasen, če privzamemo, da so se univerze ustanovljale bodisi na osnovi papeške bule ali z dekretom kralja oziroma cesarja. V Ljubljani se je to leta 1919 zgodilo z objavo v Uradnem listu Kraljevine SHS in s podpisom kralja Petra I. Mimogrede, profesor Zwitter je bil pred polovico stoletja (!) zadnji rektor, ki je šel s Filozofske fakultete na rektorat vodit Univerzo v Ljubljani.

»Leta 1919 je imela fakulteta prav toliko glavnih predmetov kot danes oddelkov, tj. 17 ...« je zapisal profesor Pogačnik kot kronist razvoja filozofske fakultete ob 70-letnici obletnice njene ustanovitve (njegovo besedilo, pa tudi zelo poučno besedilo profesorja Melika o predhodnikih in začetkih ljubljanske filozofske fakultete in besedilo takratnega dekana profesorja Horvata ob 80. obletnici filozofske fakultete v Ljubljani zainteresirani bralec najde na zgoraj omenjeni spletni strani). Kolega Pogačnik pred 20 leti poroča tudi, da je bilo na fakulteti že od začetka »... deset strok: filozofija, pedagogika, zgodovina, geografija, umetnostna zgodovina, slavistika, romanistika, germanistika, klasična filologija in primerjalno jezikoslovje. Primerjalna književnost (1925) in etnologija (1940) sta bili ustanovljeni med vojnami, drugi oddelki so se jim pridružili po osvoboditvi: arheologija, psihologija, sociologija, muzikologija in bibliotekarstvo ...« Zdaj z veseljem in upanjem na še nadaljnji razvoj strokovnega in znanstvenega delovanja na filozofski fakulteti dopolnjujemo njegovo poročilo. Medtem je oddelek za pedagogiko natančneje določil svojo dejavnost – pedagogika in andragogika. Slavistika se je razdelila na dva močna oddelka, za slovenistiko in slavistiko (kjer so se študijskim programom hrvaškega, makedonskega in srbskega jezika s književnostmi ter rusistike in primerjalnega slovanskega jezikoslovja pridružili še bohemistika, polonistika in slovakistika), germanistika se je razdelila na oddelek za anglistiko in amerikanistiko ter oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko, primerjalno jezikoslovje pa se je razširilo na primerjalno in splošno jezikoslovje.

Oddelek za primerjalno književnost se je preimenoval v oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo, oddelek za etnologijo pa je razširil dejavnost na etnologijo in kulturno antropologijo. Oddelek za bibliotekarstvo je – logično, kot mlajši oddelek, in v področju znanosti, ki se izjemno hitro razvija – razširil svoje ime na oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (nasploh postajajo nazivi oddelkov čedalje daljši). Najhitrejšo dinamiko razvoja pa je opaziti pri naših najmlajših dveh oddelkih, Oddelku za azijske in afriške študije in Oddelku za prevajalstvo. Prvi je začel delo leta 1995 – poleg že skoraj klasičnih in dobro usidranih študijskih programov japonologije in sinologije razvijajo nove zamisli o indijskih študijah, južnokorejskem jeziku ter literaturi, kulturi in jezikih Afrike. Drugi je začel delo v študijskem letu 1997/98 – v dobrih desetih letih jim je uspelo postaviti sodobne študijske programe, na katere je pridrla množica zainteresiranih bodočih prevajalcev in tolmačev, te programe pa tudi med prvimi na univerzi prenoviti po bolonjskem vzorcu univerzitetnega izobraževanja in se s kakovostnimi diplomanti uveljaviti tudi na območju Evropske unije. Študijska dejavnost poteka na 21 oddelkih. Posebnost fakultete so številnost in pestrost znanstvenih disciplin ter možnost medpredmetnega povezovanja, predvsem z dvopredmetnimi študijskimi programi. Ta hip na filozofski fakulteti poučuje 89 rednih profesorjev in 60 izrednih, 65 docentov,

Odprtje spominskih plošč dekanov filozofske fakultete leta 2001, foto: Barbara Reya

6 drugih predavateljev, 66 profesorjev in 113 asistentov – skupaj 399 pedagoških delavcev. Strokovno podporo dejavnostim fakultete dajejo skupne strokovne službe in tajništva oddelkov s 151 nepedagoškimi strokovnimi sodelavci. Zaposlenih je 42 raziskovalcev in 31 mladih raziskovalcev. Skupaj je torej 623 zaposlenih, z vrsto zunanjih sodelavcev je tudi okrog 700 strokovnjakov. Delamo s skoraj 8000 študenti, če upoštevamo vse skupine, dodiplomske in podiplomske, redne in izredne, ki se tako ali drugače zadržujejo na fakulteti. Lahko pa rečemo tudi, da se vsak delovni dan od zgodnjega jutra do poznega večera po hiši preliva množica približno 5000 rednih dodiplomskih študentov.

V devetdesetih letih se je filozofska fakulteta razvila v osrednjo in vrhunsko slovensko humanistično, družboslovno in jezikoslovno ustanovo, po kateri so se na poti svojega akademskega razvoja sprehodili glavni tvorci in akterji intelektualnega in družbeno angažiranega dogajanja v naši (in evropski) zgodovini, pa tudi v sedanosti. V tem času smo sebi in naši okolici pokazali, da pripada Univerza študentom. Ne politiki, ne religiji, ne ideologiji in ne kapitalu. Univerza je skupnost učiteljev/raziskovalcev in študentov. Študentje niso naše stranke ali odjemalci, ampak poskušamo učitelji v partnerskem odnosu ponuditi vrhunsko znanje, študentje ga sprejemajo, kritično predelajo in vračajo vprašanja, kritike in pobude, ki povzročijo, da se prvi spet raziskovalno angažiramo v iskanju novega, natančnejšega, pravilnejšega spoznanja. V nikoli končani spirali napredka znanosti.

Študentke in študenti so bili na filozofski fakulteti vedno avantgardna sila prodorne, angažirane in alternativne humanistične misli. Vloga študentov filozofske fakultete ob zasedbi fakultete na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja in solidariziranje s študenti po Evropi, ko so želeli opozoriti na kritične družbene težave in pozivali k razmisleku o novi, sodobni, pravičnejši družbeni ureditvi, je legendarna in nepozabna. Tudi zdaj naši študentje sodelujejo pri študijskih in obštudijskih dejavnostih. Med seboj so trdno povezani v posameznih oddelkih in tudi med njimi. V različne oblike dela se vključujejo po uspešno razvijajočem se sistemu študentskega tutorstva, pa tudi izjemno dobro organiziranega Študentskega sveta Filozofske fakultete ter z živahno in angažirano obštudijsko dejavnostjo. S pomočjo Študentskega sveta se vključujejo v skoraj vse fakultetne organe upravljanja in delovna telesa senata ter s prodekanom študentom kot članom dekanovega kolegija aktivno vstopajo v procese odločanja o vseh pomembnih strateških in vsebinskih zadevah ter usmeritvah o upravljanju fakultete. S tem utrjujejo partnerski odnos z zaposlenimi na fakulteti. Organizirani so tudi v Študentski organizaciji Filozofske fakultete, posamezni oddelki oziroma stroke pa imajo ustanovljena tudi posamezna strokovna študentska društva (npr. Klub študentov anglistike in germanistike (KŠAG), Študentsko arheološko društvo (ŠAD), Sinološko društvo Yuan, Sekcija študentov bibliotekarstva pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije, Študentsko filozofsko društvo, Društvo mladih geografov Slovenije, Študentska sekcija DAHŠ, Študentska sekcija Slovenskega muzikološkega društva, Društvo Pidžin, Društvo študentov psihologije Slovenije, Klub romanistov SOFIE, Študentska sekcija pri Slavističnem društvu Slovenije, Društvo Kunstheterik, Društvo ISHA in podobno). V Študentski svetovalnici lahko študenti dobijo koristne informacije v zvezi s prepisi, ponavljanjem, študentskimi prošnjami in odgovore na številna druga vprašanja. V klinični psihološki svetovalnici za študente jim omogočamo pomoč pri odpravljanju resnejših osebnih in medosebnih ter osebnostnih težav. V zadnjih dveh letih smo uspešno postavili organizacijsko sestavo

zlasti študentskega (na katerega smo še posebno ponosni) in učiteljskega tutorstva. Namen tutorskega sistema na naši fakulteti je ustvariti razmere za organizirano skrb za razvoj vsakega posameznega študenta od vpisa v študijski program do konca študija, krepitev neposrednih stikov med študenti in učitelji ter med študenti, učitelji in fakulteto kot celoto, uspešnejše vključevanje študentov v univerzitetno okolje, odpravljanje splošnih in specifičnih težav študentov, izboljšanje študijskega uspeha, boljšo prehodnost študentov in višjo kakovost študija. V sklopu tutorstva je s pomočjo določenega koordinatorja tutorja za tuje študente posebna skrb namenjena študentom, ki pridejo na fakulteto kot gostje iz tujine, posebej pa je poskrbljeno tudi za študente s posebnimi potrebami.

Kaj se je na fakulteti pomembnega spremenilo v zadnjih desetih letih, v letih od zadnje večje »inventure«, v letih, ki združujejo delo upravljaljskih ekip Filozofske fakultete pod vodstvom dekanov Ludvika Horvata, Neve Šlibar, Božidarja Jezernika in Valentina Bucika? Povejmo kar na začetku: prostorskih težav še nismo odpravili. Bivanje smo si sicer naredili znosnejše tako, da smo fakulteto prezračili (klimatska naprava) in na novo uredili več stvari; hiša je svetla, lepa, varna, zamenjana so prav vsa okna v hiši, uredili smo parkirni kaos okoli stavbe. Učilnice so udobne in prijazne ter sodobno opremljene. Po fakulteti je v celoti razpeljano zmogljivo komunikacijsko omrežje, kot na vseh sodobnih evropskih fakultetah je mogoče kjerkoli v hiši vstopiti v brezžično akademsko omrežje Eduroam. Nekateri oddelki imajo sodobno laboratorijsko opremo, s katero se lahko primerjajo s priznanimi raziskovalnimi skupinami drugod po svetu. V vseh nadstropjih je študentom po računalniških enotah omogočena vrsta vstopnih spletnih točk. Vpisne postopke na dodiplomski in podiplomski ravni smo v celoti uvrstili na splet in odpravili dolge vrste čakajočih septembra in na začetku oktobra. Tudi študentska evidenca kar lepo deluje v elektronski obliki. V zadnjem času smo poskušali stavbo fakultete narediti čim bolj prijazno za študente in druge obiskovalce s posebnimi potrebami. Vendar nismo pridobili skoraj niti kvadratnega centimetra dodatnega uporabnega prostora, če ne upoštevam malih korakov, kot so najem dodatnih prostorov na Tobačni in pri prijaznih sosedih v srednješolskem centru čez cesto ali pa iskanje dobesedno zadnjih lukenj v stavbi fakultete, ki bi jih bilo mogoče izkoristiti vsaj za kabinet ali študentsko sobo ali skladišče. Pokamo po vseh šivih in malo nas je kar strah bolonjskih programov z večjo izbirnostjo in manjšimi študijskimi skupinami. Pri ministru, odgovornem za visoko šolstvo, in na rektoratu Univerze smo do sedaj zaznavali izrazito pomanjkanje občutka za izjemno resnost ter kritičnost položaja in posluha za urejanje naših katastrofalnih prostorskih razmer.

Mednarodno sodelovanje oddelkov fakultete je zelo bogato in vsako leto intenzivnejše (kar je podrobneje opisano v nadaljevanju). Pri sodelovanju na fakultetni ravni je v zadnjem času mogoče omeniti zlasti Srednjeevropsko iniciativo oziroma t. i. kvadrilateralo. Intenzivno sodelovanje med štirimi fakultetami priznanih univerz srednjeevropskega prostora, Karlovo univerzo v Pragi, Jagelonsko univerzo v Krakovu, Univerzo Komenskega v Bratislavi in Univerzo v Ljubljani oziroma naših štirih fakultet daje konkretne rezultate. Pripravljamo skupni dveletni študijski program II. stopnje Srednjeevropske študije. Ta bo zelo zanimiv, saj bo študentom omogočal spoznavanje srednjeevropskega prostora z jezikoslovnega, kulturnega, zgodovinskega, etnološkega, sociološkega vidika, študentom z vseh štirih univerz pa tudi omogočal mobilnost, saj bodo preživeli pomemben del časa na svoji in tudi na partnerski fakulteti. Pripravljamo konkretne oblike sodelovanja tudi na drugih področjih, kot

so prijava skupnih raziskovalnih projektov, izmenjava učiteljev (ki je sicer po dvostranskih poteh že zdaj bogata), izmenjava znanstvene založniške produkcije, skupno zalaganje in izdajo del in podobno. Najdragocenejše pri tej aktivni mreži pa je skupno ponovno odkrivanje srednjeevropskega prostora, kjer smo si s Slovaki, Čehi in Poljaki zelo blizu kulturno, zgodovinsko in jezikovno, po drugi strani pa odločitev, da sporazumevanje že ves čas poteka v jezikih kvadrilaterale; torej ne v nekakšnem skupnem »evropskem« jeziku, npr. v angleščini, ampak v slovenščini, poljščini, slovaščini in češčini.

Naslednja tesna povezava je Praška mreža (Prague Network), ki je nastala po zamisli enega prejšnjih dekanov praške filozofske fakultete, da bi okrepili stike z vsemi sorodnimi fakultetami v Evropi in zunaj nje, s katerimi ima sicer fakulteta podpisan dvostranski sporazum o sodelovanju. Gre predvsem za sorodne (filozofske in/ali filološke) fakultete 18 pomembnih evropskih univerz v (za zdaj) naslednjih mestih: Dunaj, Praga, Berlin, Bologna, Leipzig, Pariz, Coimbra, Vilna, Salamanca, Alcala, Krakov, Liverpool, Rim, Bratislava, Santiago de Compostela, Sofija, Uppsala, Zagreb, Sarajevo in Ljubljana. Dekani fakultet se dobivamo enkrat na leto, razpravljamo o sorodnih temah (izkušnje pri implementaciji bolonjske sheme, izmenjave, priprava skupnih študijskih programov, izmenjava doktorskih študentov, humanistika ter družboslovje na trgu dela, posodobitev univerz, podcenjenost humanistike v državnih proračunih, ugotavljanje ter zagotavljanje kakovosti eminentnih evropskih univerz s pomočjo enotnih evalvacijskih in habilitacijskih meril ...) in iščemo različne oblike skupnega delovanja ter nastopanja v evropskem prostoru. Dogovarjamo se za skupni evropski projekt, ki bi okrepil promocijo humanistike in družboslovja v evropski zavesti. Z univerzami v Tsukubi, Tokiu in Gunmi na Japonskem že vrsto let uspešno sodelujemo, dogovarjamo se za skupne kandidate za sredstva evropskih okvirnih programov. Navezujemo stike s sorodnimi fakultetami univerz v Južni Koreji in na Kitajskem. Sicer zelo dobro sodelujemo s fakultetami na zahodnem Balkanu, zlasti imamo tesne stike s filozofskima fakultetama v Zagrebu in Sarajevu (poleti 2008 smo sklenili poseben tripartitni sporazum o različnih vrstah skupnega dela), v Novem Sadu ter s filozofsko in filološko fakulteto v Skopju. Sicer pa imamo zelo dobre raziskovalne in študijske stike z univerzami t. i. območja Alpe–Jadran (poleg Zagreba, Reke in Zadra še Trst (tudi Videm), Bologna, Verona, Celovec, Gradec, Pecs). Bogato je sodelovanje naših jezikoslovcev z univerzami v Ruski federaciji. Počasi navezujemo tudi stike z nekaterimi pomembnejšimi univerzami v Združenih državah Amerike. Naši študentje imajo v sklopu programov Erasmus ali CEEPUS možnost izkoristiti študijske izmenjave z vrsto fakultet na univerzah po Evropi, s katerimi imamo podpisane sporazume o študijskem sodelovanju ter izmenjavi študentov. Preostale mednarodne aktivnosti potekajo v obliki izjemno bogate vzajemne izmenjave študentov med našo in partnerskimi fakultetami v sklopu mreže Tempus/Erasmus in sodelovanja naših raziskovalcev pri več evropskih in mednarodnih projektih.

Verjetno je eden največjih uspehov v zadnjem času, da nam je na tako veliki in tako raznovrstni fakulteti, kot je naša, uspelo »spraviti pod streho« vse prenovljene bolonjske programe, ki smo jih nameravali ponuditi. Prenova programov, opuščanje zastarele vsebine, vključevanje novosti, zlasti pa povezovanje med disciplinami in oddelki, priprava na nove načine dela, ponudba sodobne vsebine, s katero moramo izkazovati svojo odličnost v primerjavi z drugimi univerzami v Sloveniji in na tujem, ki ponujajo podobne programe, je bila zelo zahtevna in veseli smo, da nam je s skupnimi močmi uspelo.

Veliko lažje bi nam šlo, če bi se bolonjske preнове lotili z večjo pomočjo države in Univerze, z jasno dogovorjenimi pravili in zagotovitvijo, da bo za izpeljavo kakovostnih programov na voljo dovolj sredstev. Vendar je kljub temu mogoče reči, da prenovljeni programi res kažejo sodoben pogled na univerzitetno izobraževanje in delo. Študentom jih bomo poskušali posredovati na način, da izkoristimo vse, kar znamo in zmoremo, vsakdo v svoji znanstveni disciplini, na svojem področju. Večje strokovnjake na področjih znanosti, ki se kalijo na oddelkih Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, bomo drugje težko našli; in pedagoške delavce, ki tako goreče in srčno opravljajo svoje delo.

Morda sta še večji dosežek zadnjega časa priprava in razpis novih doktorskih študijskih programov ali programov III. stopnje. Doktorski študij je »paradni konj« vsake fakultete, vsake univerze. Posebno velja to za t. i. raziskovalno usmerjene ali raziskovalno podprte univerze humboldtovskega tipa, med kakršne se uvršča tudi Univerza v Ljubljani in z njo filozofska fakulteta. Pripravili in razpisali smo enovit interdisciplinarni doktorski študijski program *Humanistika in družboslovje* skupaj s Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani in s partnerji akademijo za glasbo, teološko fakulteto, fakulteto za računalništvo in informatiko ter fakulteto za matematiko in fiziko. Program omogoča pridobitev znanstvenega naslova doktor/doktorica znanosti na 62 znanstvenih področjih. Zastavljen je tako, da bo ta področja mogoče ustrezno povezovati med seboj. To bo dalo znanstvenim disciplinam, ki jih gojimo, nov zagon, jih odprlo v raziskovalni prostor, znanstveno spoznanje bo bolj celovito, bolj povezano, bolj osredotočeno na predmet proučevanja kot le na znanstveno disciplino. Temeljni namen našega doktorskega programa je zagotoviti doktorandom temeljno znanje s področja raziskovalnega dela na različnih področjih humanistike in družboslovja ter razviti kompetence, ki so potrebne za samostojno raziskovalno delo in aplikacijo znanja na mednarodno primerljivi ravni, obenem pa bo široko razgledan, usposobljen za izpeljavo interdisciplinarnih raziskav in sposoben opravljati najzahtevnejša strokovna dela in naloge, zlasti s povezovanjem znanstvenih disciplin. Tudi s tem doktorskim programom hočemo doseči boljši položaj humanistike in družboslovja v znanstvenem raziskovanju doma in v Evropi. Dovolj nam je pobiranja drobtinic, ki padejo z miz sicer kolosalnih raziskovalnih projektov v tehniki, naravoslovju, medicini ...

Razen na naše oddelke in strokovne službe fakultete smo zelo ponosni na naše enote, Znanstveno raziskovalni inštitut Filozofske fakultete (z mednarodno pisarno), ki združuje elito znanstvenega raziskovanja v humanistiki in družboslovju, Osrednjo humanistično knjižnico (ki je druga največja strokovna knjižnica v državi), na novo vpeljano in izjemno produktivno Znanstveno založbo Filozofske fakultete in Knjigarno filozofske fakultete, Center za pedagoško izobraževanje (v katerem se vsako leto pretoči množica dodatno izobraženih in usposobljenih praktikov, ki delajo v celotni vertikali slovenskega šolskega sistema) in Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik z vrsto aktivnosti ter zelo aktivno pedagoško enoto za šport. V zadnjih letih je prav vsaka od teh enot doživela nepričakovan razvoj v vrsti dejavnosti. Razvijamo tudi idejo Kariernega centra filozofske fakultete, kjer bi našim študentom z nasveti in vodenjem pomagali pri vходу na in izhodu iz študijskega procesa na naši fakulteti. V zvezi z delom Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik se nam zdi še posebno pomembna trdna in čedalje bolj razvejena mreža lektoratov slovenščine (mreža »neformalnih ambasadorjev Slovenije, slovenskega jezika, kulture in umetnosti« v svetu), ki delujejo na 54 univerzah po svetu.

Slovenistični študijski programi potekajo na številnih evropskih univerzah, v Tokiu na Japonskem, Kansasu, Clevelandu in Lakelandu v ZDA ter v Buenos Airesu v Argentini, število slovenističnih kateder pa se na slavistikah po svetu vsako leto povečuje. Na 23 evropskih univerzah v tujini si lahko študentje pridobijo tudi diplomo iz slovenščine. Slovenistični lektorati so v naslednjih mestih: Beograd, Bern, Bielsko-Biala, Bratislava, Brno, Bruselj, Budimpešta, Buenos Aires, Bukarešta, Celovec, Cleveland, Dunaj, Gdansk, Gent, Göteborg, Gradec, Hamburg, Katowice, Krakov, Lakeland, La Plata, Lawrence, Leiden, Lizbona, Lodž, London, Louvain-La-Neuve, Lvov, Moskva, München, Neapelj, Nitra, Nottingham, Novi Sad, Padova, Pardubice, Pariz, Peking, Perm, Praga, Regensburg, Rim, Sankt Peterburg, Skopje, Sofija, Sombotel, Tokio, Trst, Tübingen, Varšava, Videm, Vilna, Würzburg, Zadar in Zagreb. Čeprav delujejo s podporo ustreznih državnih ustanov, je včasih potrebno precej dodatnega napora v prepričevanje odgovornih, kako dragocena ambasadorska mreža so naši lektorati za slovensko državo. Prav tako je v okviru CSD/TJ izjemnega pomena organizacija vsakoletnega znanstvenega simpozija »obdobja«, Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter vsakoletna organizirana poletna ponudba centra Slovenščine za tujce in Slovence po svetu ter Slovenščina za tuje študente. Teh je vsako leto več na različnih študijskih programih Univerze v Ljubljani, ne le na naši fakulteti.

Vlogo filozofske fakultete in njenih strokovnjakov v širšem družbenem prostoru poskušamo narediti vidno na različne načine. S ciklom občasnih javnih predavanj različnih eminentnih slovenskih in tujih mislecev z naslovom Kultura sožitja smo odprli humanistiko v javni prostor. Pri nas so z zelo odmevnimi predavanji gostovale osebnosti svetovne humanistične misli, kot so Adam Michnik, Vaclav Havel, Noam Chomsky, Umberto Eco, Boris Pahor. Zadnjim trem je Univerza v Ljubljani na predlog filozofske fakultete podelila častne doktorate. Dojemanje družbene angažiranosti in strokovnega povezovanja fakultete z javnim življenjem je mogoče zaznati tudi zaradi številnih odzivov. Naši kolegi dobivajo za svoje strokovno delo najodmevnejša priznanja, ne le Univerze v Ljubljani (zaslužni profesorji, zlate plakete itd.), ampak tudi domačih in tujih ustanov ter državnih organov. To je za našo fakulteto, pa tudi za družbeno vlogo humanistike in družboslovja in hkrati za celo našo univerzo, zelo spodbudno. Častni znak svobode RS so v preteklih letih prejeli dr. Ferdo Gestrin, dr. Vladimir Klemenčič, dr. Boris Paternu, akad. dr. Jože Toporišič, akad. dr. Franc Zdravec in dr. Miroslav Stiplovšek, odlikovanje RS – zlati red za zasluge je prejel akad. dr. Janez Orešnik, nagrado RS za znanstvenoraziskovalno delo so prejeli akad. dr. Janko Kos, dr. Dean Komel, akad. dr. Tine Logar, dr. Dušan Nečak in dr. Vid Pečjak. Zadnji je obenem ambasador znanosti Republike Slovenije. Prav v zadnjem obdobju je dr. Andreju Bekešu japonska vlada podelila visoko državno odlikovanje red vzhajajočega sonca, zlati žarki z rozeto; dr. Vladimirju Pogačniku, dr. Mihi Pintariču in dr. Borisu A. Novaku je francoska vlada podelila državno odlikovanje red viteza akademskih palm, dr. Nikolaju Ježu je predsednik Republike Poljske podelil viteški križ reda za zasluge Republike Poljske. Akademika dr. Janez Orešnik in dr. Ignacij Voje sta prejela Zoisovo nagrado za življenjsko delo, akad. dr. Ljubinka Težan je prejela nagrado za življenjsko delo Slovenskega arheološkega društva, dr. Predrag Novaković pa je bil imenovan za častnega člana Evropske zveze arheologov. Dr. Mihael Budja je za izjemen dosežek na področju arheologije prejel nagrado Slovenskega arheološkega društva. Red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek in red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart pa sta prejeli nagrado za delo na šolskem področju. Dr. Vito Hazler je prejel Murkovo nagrado za

Obisk japonske princese na filozofski fakulteti leta 2000, foto: Barbara Reya

raziskovalno, pedagoško in praktično delo na področju etnološkega konzervatorstva, dr. Albina Nečak Lük pa naziv expert of the month. Dr. Primož Vitez in dr. Marko Marinčič sta na Borštnikovem srečanju prejela Smoletovo nagrado, prvi lani za prevod Ionescove drame, drugi pa letos za prevod Ajshilove Oresteje. Akad. dr. Tine Hribar je iz rok predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka prejel zlati red za zasluge za znanstvenoraziskovalno delo na področju filozofije, dr. Sonja Ana Hoyer pa Steletovo nagrado za življenjsko delo v konzervatorstvu. Dr. Andrej Rozman in akad. dr. Matjaž Kmecl sta bila nagrajena s Pretnarjevo nagrado za širjenje slovenske literature in jezika. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je na kongresu Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo nagradila z najvišjim stanovskim priznanjem, Čopovo diplomo. Čeprav se na prvi pogled sliši nepovezano s povedanim, pa ni, saj nosi dobro ime Filozofske fakultete v domovino in v svet: športniki in športnice, študenti filozofske fakultete v domačih ligaških tekmovanjih, bodisi v različnih ekipnih športih ali kot posamezniki, pa tudi v mednarodni areni (kot ekipa fakultete ali kot udeleženci v ekipah Univerze v Ljubljani), dosegajo izjemne in zelo odmevne športne rezultate, na katere smo vsi ponosni.

Želje za prihodnost? Prvi kovanec v vodnjak želja bi poletel za urgentno reševanje nevzdržne prostorske stiske fakultete. Želimo si končno zbrati vse naše dejavnosti in vse oddelke fakultete spet na enem mestu. Spremljajoča želja je urediti našo osrednjo humanistično knjižnico, ki je druga največja knjižnica v državi in po vsebini gradiva izjemno dragocena, pa je »razbita« na 19 posameznih – sicer virtualno povezanih – knjižničnih enot, v eno celovito knjižnico, kjer bi lahko imel vsak uporabnik dostop do večine gradiva, ki ga zanima, ne glede na stroko; kjer bi bile usluge na voljo od zgodnjega jutra do pozne noči in kjer bi bilo vsaj približno dovolj čitalniških mest. Zavzemamo se tudi za to (in, hvala bogu, tako misli tudi »mesto«, pa tudi rektorat), da bi dejavnost filozofske fakultete ostala v srcu mesta. Če ne bo šlo drugače, bomo del aktivnosti preselili v stavbo fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo čez cesto, ko bi se kolegi kemiki preselili v lepo novo stavbo, katere gradnja se pričinja. Še vedno ni pozabljena misel o izkoristku stavbe srednješolskega centra na Aškerčevi, če bi za srednješolce našli primernejši prostor. Tretja, najdrznejša, a v resnici najrazumnejša pa je zamisel t. i. humanističnega foruma v kareju, ki ga zamejujejo Aškerčeva, Slovenska, Rimska in Snežniška ulica. Filozofska fakulteta bi se razširila na prostor fakultete za strojništvo in s tem bi postal mogoč humanistično-družboslovni center, ki bi bil pomembna identifikacijska točka v središču Ljubljane in bi bil odprt proti mestu, na Rmsko, ne na Aškerčevo, s parkom, polnim sproščenih in aktivnih študentov ter akademikov, z *aulo magno* ob robu parka, z veliko humanistično knjižnico, odprto za iskanje, študij in branje dan in noč ter na voljo za študente univerze in meščane. Ta rešitev se zdi idealna tudi zato, ker ohranja skoraj deset tisoč ljudi (študentov in učiteljev) v samem kulturnem in upravnem srcu mesta. Obstaja pa tudi možnost selitve dejavnosti fakultete v popolnoma novo stavbo ob Vojkovo ulico za Bežigradom.

Po drugi strani se zavedamo, da smo se znašli v izjemno turbulentnih časih. Univerzitetni prostor zanje ni imun. Udobje biti edini, ki ga je bila deležna Univerza v Ljubljani in z njo filozofska fakulteta v preteklosti, je že davno mimo. Spopadamo se s tekmeči. Na kaj se lahko opremo? Le na to, da ponudimo atraktivne in akademsko poglobljene ter tudi uporabne študijske programe na vseh treh stopnjah izobraževanja, da na te programe privabimo kar najboljše kandidate za študij in da te programe izpeljemo v maniri vrhunskega akademskega dela. Pri tem pa si pomagamo z bogatimi pedagoškimi izkušnjami ter s skrbno načrtovanjem ter uspešno začetim (kot nam priznavajo druge članice Univerze in tudi rektorat) sistemom tutorstva, študentskega in učiteljskega, ki ga študentje od prvega dne na fakulteti lahko uporabijo kot operativno administrativno in zlasti vsebinsko oporo pri študiju. Tutor učitelj, tutor študent, tutor za študente s posebnimi potrebami, tutor za tuje študente ... Vse to so naloge in osebe, ki študentu na filozofski fakulteti lajšajo pot univerzitetnega študija in povečujejo njegovo učinkovitost.

Želimo si postati ena boljših sodobnih evropskih fakultet, ki ponuja odlične usluge na področjih znanosti, ki jih goji in razvija že 90 let. Radi bi v klubu alumnov, ki smo ga ustanovili, združili večino tistih, ki so si v preteklih letih pridobivali znanje na naši fakulteti in bi lahko pomagali k nadaljnjemu razvoju in napredku svoje matične fakultete. Povečali bi radi obseg obojesmernega mednarodnega izmenjevanja študentov. Razmišljamo in zelo konkretno delujemo glede razvoja novih študijskih programov, za katere presojamo, da bi jih ustanova, kot je filozofska fakulteta, morala ponuditi in razvijati: bližnjevzhodne študije (turcistika, perzijske študije, arabske študije), indijske študije, portugalščina, judaistika in drugo.

Pri vseh si lahko pomagamo s kolegi s sorodnih fakultet v Zagrebu in Sarajevu, kakovostnejše programe pa lahko pripravimo tudi s povezovanjem predvsem s Fakulteto za humanistične študije Univerze na Primorskem in s Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru. Želimo si ustrežnejšega in pravičnejšega financiranja programov, študijskih skupin, fakultet, univerz v prihodnje, znotraj tega pa si želimo tudi, da bi država končno prepoznala vlogo nacionalno pomembnih in brezpogojno nujnih, a tržno manj prodornih študijskih programov, ki jih znamo ponuditi in jih ponujamo na filozofski fakulteti, ker so potrebni, ker so državotvorni, torej si država ne more privoščiti, da takšnih programov ne bi ponudila študentom in jih hkrati ne razvijala kot znanstvenih disciplin. Želeli bi si tudi čimprejšnjo uvedbo sistema spremljanja in vrednotenja kakovosti univerzitetnega izobraževanja in znanstvenega raziskovanja, ki bi pomagal naši samorefleksiji kakovosti dela in k izboljševanju te kakovosti, pa tudi razločevati »zrno od plev« ponudbe znanstvenih disciplin in študijskih programov različnih visokošolskih ustanov.

Sicer pa se na filozofski fakulteti zavedamo, da smo hiša z bogato tradicijo, z najboljšimi kadri. Reči moremo, da so tu doma strokovnjaki, ki so na svojih področjih najprodornejši v domovini in na tujem in da je tako že 90 let. Filozofska fakulteta ima identiteto, tradicijo, humanistično poslanstvo. Tega v prihodnjih letih in desetletjih ne bomo izgubili, ampak bomo to zavest krepili med univerzitetnimi učitelji in našimi študenti. Letos torej praznujemo 90. obletnico naše fakultete. V informacijski brošuri, ki smo jo izdali ob tej priložnosti, med različnimi mislimi o humanistiki ter vlogi naše fakultete pri gojitvi humanističnega pogleda na človeka, njegove vloge v družbi ter družbenega dogajanja, je zapisana tudi naslednja: »Znanje ima veliko obrazov. Je znanje, ki si ga delimo s študenti, in novo znanje, ki ga vsak dan ustvarjamo raziskovalci. Želimo še naprej razumeti in spreminjati svet, zato spodbujamo odprto, ustvarjalno kritično in neodvisno razmišljanje vseh posameznikov. Hočemo ostati intelektualna sila družbenih dogajanj. Devet desetletij izkušen je dober začetek, mislimo.« Na začetku in tudi zdaj filozofska fakulteta občuti, da mora izpolnjevati temeljno poslanstvo, predstavljati avantgardo osrednje humanistične misli na Slovenskem. Jezikoslovec, družboslovec, humanist, ki ga izobražuje in oblikuje filozofska fakulteta v Ljubljani, mora biti namreč strokovnjak, znanstvenik, raziskovalec, intelektualec, radovednež, ki razmišlja s svojo glavo in zna na ponujene teoretske modele in sisteme ter iz njih izhajajoče rešitve pogledati s svojega zornega kota in s kritično strokovno distanco. Filozofska fakulteta poskuša študenta popeljati skozi univerzitetno izobraževanje po poti, ki se odpira humanističnemu pogledu, in pri tem spodbuja kritično mišljenje ter razpravo in polemike na podlagi skrbno pretehtanih argumentov in z dobrim poznavanjem področja razprave. Takšne so primerjalne prednosti ljubljanske filozofske fakultete. Prizadevamo si graditi prihodnost na temelju zgodovinskega spomina, ki je pogoj za narodno in posameznikovo zavest, brez katere ni enakovrednega dialoga z drugimi narodi in kulturami ali posamezniki. Pri tem so profesionalna odličnost, akademska svoboda, avtonomija in humanizem naša temeljna delovna načela. Predlagam, da na tej poti vztrajamo tudi v prihodnje. Vsem nam, sodelavcem in sodelavkam Filozofske fakultete, pedagoškim in nepedagoškim, in študentom pri tem želim vse najboljše.

Srečno, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, in še na mnoga ustvarjalna in samosvoja leta!

—Valentin Bucik, dekan

ODDELKI

Filozofske fakultete

Oddelek za

ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO

Na Univerzi v Ljubljani je bilo mogoče študirati angleški jezik in književnost od ustanovitve germanskega seminarja leta 1920, ki je pozneje v sklopu filozofske fakultete prerasel v Oddelek za germanske jezike in književnosti. Ta je poleg študijskih programov angleščine in nemščine organiziral tudi lektorske vaje iz drugih germanskih jezikov. Dinamičen razvoj številnih študijskih programov s področja angleškega in nemškega jezika ter obeh književnosti je leta 1998 povzročil razdelitev Oddelka za germanske jezike in književnosti ter ustanovitve ločenih oddelkov filozofske fakultete: Oddelka za anglistiko in amerikanistiko ter Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko.

Ustanovitev prvotnega germanskega seminarja je leta 1920 omogočil prihod profesorja dr. Jakoba Kelemine, ki je bil po študiju na univerzah na Dunaju in v Gradcu habilitiran kot docent za germansko filologijo. Profesor Kelemina je bil še pred svojim prihodom mednarodno priznan strokovnjak za nemško srednjeveško književnost, objavljal pa je študije s področja filologije, literarne teorije in drugih področij kulture ter sodeloval z Otonom Župančičem pri posredovanju Shakespearovih dram v slovenski kulturni prostor. Na Univerzi v Ljubljani je že leta 1920 postal tudi predstojnik germanskega seminarja in je nato oddelek vodil vse do svoje smrti leta 1957. V študijskih programih angleščine je predaval staroangleščino in srednjeangleščino s seminarjema iz obeh predmetov ter historično angleško oblikoslovje s sintakso. S svojo izjemno temeljitostjo, pronicljivostjo in večstranskostjo je položil trdne temelje za predavanja iz historične slovnice in zgodovine angleškega jezika ter za seminarsko obravnavo besedil s perspektive tedanje literarne teorije.

Že leta 1922 se je germanističnemu seminarju pridružila prva lektorica za sodobni angleški jezik, Fanny C. Copeland, in je poučevala vse do začetka vojne leta 1941, ko so jo okupatorji internirali. S sodelovanjem Britanskega sveta je bil leta 1939 ustanovljen še en lektorat angleškega jezika, ki pa je bil po začetku vojne ukinjen.

Vojna je prizadejala germanskemu seminarju hude udarce. Najhujša nesreča ga je zadela, ko je bila v požaru univerzitetne knjižnice januarja 1944 popolnoma uničena knjižnica seminarja. Od predvojne germanistične knjižnice je ostalo le nekaj napol zoglenelih ostankov, ki smo jih takoj po vojni obnovili, kolikor je bilo mogoče. Številna dela, ki so zgorela v tem požaru, so bila nenadomestljiva. V povojnem obdobju je bila knjižnica obnovljena zlasti s prizadevanjem profesorja Janeza Stanonika.

Po vojni se je moral oddelek ukvarjati težavnimi okoliščinami, ki so nastale z uvedbo angleščine v srednje šole in so zahtevale številne angliste, usposobljene za srednješolski pouk. Oddelek je imel tedaj poleg profesorja Kelemine samo še enega honorarnega predavatelja angleščine, Josipa Sodjo, ki je leta 1923 magistriral iz angleščine in nemščine na Univerzi George Washington v ZDA. V tej položaju je bilo treba poleg že takratnih predmetov najprej razviti in posodobiti pouk modernega angleškega jezika, uvesti sodobnejše zasnovan pouk književnosti in novo metodologijo pouka ob hkratnem upoštevanju vedno novih zahtev zaradi reforme univerze ter z njimi pogojene spremembe študijskih programov in stalno naraščajoče število študentov. Zanimanje za študij anglistike se je namreč po 2. svetovni vojni zelo povečalo, tako da se je v šestdesetih letih v 1. letnik vpisovalo kar več kot 300 slušateljev. Čez desetletje se je to število sicer nekoliko zmanjšalo, vendar je oddelek šele v osemdesetih letih dobil privoljenje za uvedbo izbirnih izpitov. Tako je bil Oddelek za germanske jezike in književnosti več desetletij med številčno največjimi oddelki na filozofski fakulteti.

V petdesetih in šestdesetih letih so se začela razvijati posamezna področja pouka modernega angleškega jezika, na primer fonetika, ki je bila pri angleščini uvedena kot poseben predmet leta 1950 in sta jo sprva poučevala lektor Slavo Klemenčič in dr. Marjana Baumgarten-Briški, poleg tega pa tudi angleški glagol, stavčna sintaksa in idiomatika, ki jih je od leta 1955 poučeval predavatelj Dušan Pavlič.

Selitev v novo zgradbo filozofske fakultete je leta 1961 omogočila boljše organizacijo študijskih programov, z večjo in bolj sistematično urejeno knjižnico, pa tudi hitrejši razvoj stroke. V študijskem letu 1962/63 je fakulteta dobila prvi fonolaboratorij, vodil pa ga je učitelj našega oddelka, lektor Ivan Konte. Delo v laboratoriju smo sistematično vključili v jezikovni pouk, še zlasti pri vajah iz fonetike. Fonolaboratorij je bil pozneje večkrat prenovljen, zadnjič leta 1998 s pomočjo japonske dotacije.

Večja individualizacija pouka je bila mogoča zaradi na novo organiziranih lektorskih vaj v manjših skupinah, ki smo jih začeli uvajati leta 1970. Takšno delo je seveda zahtevalo čedalje več usposobljenih sodelavcev in učiteljev. Številčno ojačanje osebja je omogočilo tudi začetek raziskovalnega dela. Naši učitelji in lektorji so se takrat večinoma ukvarjali z raziskovanjem primerjalnih vidikov angleščine in slovenščine ter z novejšim jezikoslovjem. Teorijo jezika je leta 1972 prvi predaval profesor Janez Orešnik. Samostojno raziskovalno delo je omogočalo nadaljnje izboljšave študija, saj poučevanje vseh jezikovnih predmetov na področju angleščine učno osebje neprestano dograjuje z uvajanjem dosežkov anglistike v svetu in z lastnim raziskovalnim delom. To je posebej usmerjeno k uspešnejšemu študiju sodobnega angleškega jezika. Na temelju lastnega raziskovalnega dela in študija tujih jezikoslovnih dosežkov je učno osebje oddelka izdelalo tudi številne učbenike, ki so naravnani posebej k potrebam študentov v naših razmerah.

Sočasno z razvojem študija modernih jezikov so se izpopolnjevala tudi predavanja književnosti. Ta so se bogatila tematsko, z diferenciacijo na zgoščene preglede širših obdobij in poglobljene cikle predavanj iz specializiranih obdobij ali avtorjev, pa tudi metodološko, z uvedbo seminarske obravnave posebnih snovi in avtorjev ter raznih interpretativnih in analitičnih postopkov. Tudi študij književnosti je

čedalje bolj utemeljen na raziskovalnem delu učnega osebja, ki raziskuje posamezne avtorje in razne vidike medkulturnih stikov med Slovenci in književnostmi v angleščini, še zlasti ustvarjalno dejavnost Slovencev v angleško govorečih deželah, in vključuje tudi literarno teorijo. S postopnim dograjevanjem predmetnikov in izpopolnjevanjem osebja nam je uspelo uvesti specializirane cikle predavanj iz raznih kulturnih okolij in obdobij. Tako je ameriško književnost prvič predaval profesor Stanonik leta 1961. Angloameriško literarno teorijo in kritiko je leta 1979 začela predavati profesorica Meta Grosman. Predavanja iz avstralske književnosti je leta 1979 uvedel profesor Mirko Jurak, ki je leta 1984 začel predavati še kanadsko književnost.

V tem obdobju sta bili čedalje bolj navzoči želja in potreba po možnosti prevajalske specializacije. Potrebo po nepedagoško usposobljenih anglistih prevajalcih smo najprej reševali le občasno. Prva predavanja iz teorije prevajanja so bila organizirana že leta 1959, v letih 1962–63 so se jim pridružili tudi predavanja in vaje iz prevajanja. Potrebo po prevajalski usmeritvi smo poskušali reševati tudi s fakultativnimi predavanji iz simultane in konsekutivnega tolmačenja v letih 1973–1974. Za angliste je ta predmet poučevala Mariola Zdravič, dipl. konferenčni tolmač. V osemdesetih letih je oddelek najprej omogočil podiplomsko specializacijo iz prevajanja v angleščino, nato pa je v letih 1986–1987 začel izvajati nov študijski program za angliste, ki je po dokončanem splošnem programu prvih dveh letnikov omogočal specializirano prevajalsko usmeritev in naslov anglist prevajalec.

Da bi zadovoljili naraščajoče potrebe po temeljito usposobljenih prevajalcih in tolmačih, smo s pomočjo programa TEMPUS leta 1993 začeli pripravljati nov mednarodno primerljiv program prevajalskega študija. Študijske izmenjave in nakup potrebne opreme so potekali v letih 1994–1997 pod vodstvom oz. koordinacijo profesorice Mete Grosman in izr. prof. Irene Kovačič. Za novi oddelek filozofske fakultete smo s pomočjo tega projekta nabavili najpotrebnejšo opremo: multimedijski laboratorij, prevajalske kabine in tehnično opremo za podnaslavljanje. V študijski program Oddelka za prevajanje in tolmačenje se je prva generacija študentov vpisala septembra 1997.

Profesorica Meta Grosman, ki je postala predstojnica oddelka leta 1988, se je ves čas zavzemala za vsebinsko in metodološko posodobitev programov, za razširitev podiplomskega programa na študij jezikoslovja za področje angleščine ter za uvedbo stalnega strokovnega izobraževanja učiteljev angleščine. Med novimi programi je bila najpomembnejša uvedba enopredmetnega študija angleščine, saj je večina oddelkov filozofske fakultete enopredmetni študij uvedla že sredi osemdesetih let. Uvedba enopredmetnega študija je bila nujna tudi zaradi čedalje večjih potreb po profesorjih angleščine in diplomiranih anglistih. Program enopredmetnega študija je bil prvič razpisan v letih 1991–92.

Enopredmetni program angleščine je z uvedbo novih in sodobno usmerjenih jezikoslovnih predmetov ter poglobljenih literarnih seminarjev pomenil tudi velik izziv za razvoj stroke. Treba je bilo uvesti in razviti nekatere nove predmete: uvod v splošno lingvistiko, uvod v leksikologijo, pisni sestavek, slovnčni seminar, angleško besediloslovje, kontrastivno fonetiko, kontrastivno analizo slovenskega in angleškega jezika, angleške dialekte, angleško generativno slovnico in intonacijo v diskurzu na

področju jezikoslovja, na področju književnosti pa uvod v literarno teorijo, seminar iz literarne interpretacije, cikel predavanj ameriška etnična književnost in dodatne literarne seminarje, poleg tega pa tudi seminarje splošnega in književnega prevajanja iz angleščine v slovenščino.

Tako dinamičen razvoj stroke je omogočalo to, da je po letu 1990 oddelek močno spremenil sestavo učnega osebja za področje angleškega jezika, kjer jezikoslovne predmete poučujejo prof. dr. Dušan Gabrovšek, prof. dr. Smiljana Komar, prof. dr. Milena Milojevič-Sheppard, prof. dr. Rastislav Šuštaršič, izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek Drobnak, doc. dr. Gašper Ilc, doc. dr. Tatjana Marvin, doc. dr. Eva Sicherl, doc. dr. Marjeta Vrbinc in asist. dr. Frančiška Lipovšek. Lektorske vaje opravljamo mag. Mojca Belak, dr. Jason Blake, asist. dr. Liljana Burcar, mag. Lara Burazer, mag. Zorka Jakoš, lekt. Helena Hribar, dr. Veronika Rot Gabrovec, doc. dr. Urška Sešek, mag. Cvetka Sokolov, dr. Andrej Stopar in mag. Mirjana Želježič.

Angleško, ameriško, avstralsko in kanadsko književnost poučujejo red. prof. dr. Meta Grosman, red. prof. dr. Igor Maver, red. prof. dr. Jerneja Petrič, izr. prof. dr. Uroš Mozetič in doc. dr. Mojca Krevel. Poleg navedenih je na oddelku doktoriralo še več drugih strokovnjakov za angleški jezik in književnost. Mnogi od navedenih učiteljev so se vključili v raziskovalne programe in projekte filozofske fakultete in tako omogočili raziskovalno in eksperimentalno podprt razvoj anglistične stroke ter ustrezen razvoj študijskih programov. Takšen razvoj stroke je bil pomemben tudi za strokovno usposabljanje asistentov in mladih raziskovalcev, ki so začeli znanstveno-raziskovalno in pedagoško delo na našem oddelku.

Posebej je treba omeniti tudi razvoj na področju didaktike angleškega jezika, ki ima v današnjem času usklajevanja pouka tujih jezikov v sklopu Sveta Evrope neprimerno pomembnejše mesto, kot so ji ga pripisovali stari programi. Prenovljeni predmet didaktika angleščine poteka v 3. in 4. letniku v povezavi s posebej organiziranim seminarjskim delom, skupinskimi in individualnimi hospitacijami ter nastopi študentov na osnovnih in srednjih šolah. Pedagoško prakso smo na oddelku uvedli v letih 2000–2001. Katedro za didaktiko angleščine vodi izr. prof. dr. Janez Skela, ki je postal leta 1998 docent za didaktiko angleščine in s tem prvi habilitirani učitelj za to področje na Filozofski fakulteti UL. S tem je bil omogočen magistrski in doktorski študij didaktike angleščine. Drugi članici katedre sta doc. dr. Urška Sešek in asist. dr. Mihaela Zavašnik, ki sta bili v zadnjih letih zelo aktivni tudi pri vzpostavljanju e-učenja na oddelku in usposabljanju članov oddelka za to obliko pouka.

Leta 1997 je oddelek (tedaj še vedno kot Oddelek za germanske jezike in književnosti) začel na področju angleščine izvajati štiri programe, in sicer angleščino kot enopredmetni študij pedagoške in nepedagoške usmeritve in angleščino kot dvopredmetni študij pedagoške in nepedagoške usmeritve. V stalno posodabljeni in mednarodno primerljivi obliki je te programe leta 1998 prevzel novi Oddelek za anglistiko in amerikanistiko.

Leta 2005 je Oddelek za anglistiko in amerikanistiko začel intenzivno prenoviti študijskih programov po bolonjskih smernicah. Izdelal je šest novih študijskih programov, in sicer enopredmetni in

Podelitev diplom Oddelka za anglistiko in amerikanistiko leta 2007

dvodisciplinarni študijski program prve stopnje Anglistika, enopredmetni in dvodisciplinarni študijski program druge stopnje Anglistika ter enopredmetni in dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Anglistika. Oba programa prve stopnje sta že akreditirana in ju bomo začeli izvajati v letih 2009–2010. Hitro in uspešno strukturiranje programov ter izdelavo akreditacijskih vlog sta s svojim vestnim delom zagotovila predvsem doc. dr. Gašper Ilc in doc. dr. Mojca Krevel.

Pomemben prispevek k pouku modernega angleškega jezika in književnosti so dali številni tuji lektorji in gostujoči profesorji, ki nam jih je posredoval Britanski svet, ter gostujoči lektorji in profesorji ameriškega Fulbrightovega programa. Desetletna tradicija zaposlovanja lektorjev Britanskega sveta se je žal končala leta 1997, ko so nam ti prenehali posredovati svoje učno osebje.

V povojnih letih so se zvrstili pri nas naslednji lektorji Britanskega sveta: Richard Webster (1952–53), Michael Scammel (1958–59), Kenneth Richards (1959–63), Alasdair MacKinnon (1963–65), Jonathan Lewis (1966–67), Madeleine Mary Duff (1967–70), Margaret Davis (1971–77), Una Mary Rosalind Dinning (1977–78), Allyson Beckett (1978–79), David Limon (1979–84), Richard Francis (1984–85), Philip Burt (1985–1990) in Sabine Langridge (1991–1996).

Veleposlanik Irske, Patrick McCabe, in nekdanji dekan filozofske fakultete, Božidar Jezernik, med odprtjem razstave ob 100-letnici rojstva irskega pisatelja in dramatika Samuela Becketta.

Kot gostujoči profesorji po Fulbrightovem programu so na našem oddelku poučevali: dr. George Hochfield (1965–66), dr. Allen Hayman (1966–67), dr. Donald M. Kartiganer (1967–68), dr. Frederick Binder (1968), dr. Bernard Jerman (1971–72), dr. Wilton Eckley (1972–73), James Tollefson (1976–77), Mary Owens (1977–78), dr. Carol Holly (1978–79), dr. David Peck (1984–85), dr. Bruce McIver (1985–86), dr. Judy Anhorn (1986–87), dr. Robin Bates (1987–88 in 1994–95), dr. Gina Cantoni in dr. Ritchi Watson (1988–89), dr. Lester Barber (1989–90), dr. John Peter Maher (1989–90), dr. William Randolph Cantrall (1990–91), dr. Alan Davis (1996–97) in dr. Mark J. Madigan (2003–04).

Mednarodno sodelovanje članov našega oddelka in predavanja ter drugačna gostovanja na tujih univerzah so razvidna iz osebnih poročil članov.

Oddelek je organiziral naslednje mednarodne kongrese oz. simpozije:

- Mednarodni simpozij o Louisu Adamiču ob 30. obletnici avtorjeve smrti je septembra 1981 organiziral akademik red. prof. dr. Janez Stanonik.
- Mednarodni simpozij o avstralski književnosti je septembra 1982 organiziral red. prof. dr. Mirko Jurak.
- Maja 1988 je red. prof. dr. Mirko Jurak organiziral Mednarodni simpozij o književnostih in kulturah v ZDA in Kanadi z udeležbo iz 14 evropskih držav ter 23 raziskovalcev iz ZDA in 13 iz Kanade.
- Red. prof. dr. Meta Grosman je junija 1992 organizirala mednarodno konferenco o medkulturni recepciji ameriške književnosti American Literature for Non-American Readers za Rockefellerjevo fundacijo v njenem konferenčnem centru Bellagio v Italiji.
- Red. prof. dr. Jerneja Petrič je junija 1992 organizirala mednarodni simpozij Slovenska beseda v angleškem kulturnem prostoru/Slovene Word in the English Cultural Space.
- Red. prof. dr. Igor Maver je maja 1994 organiziral mednarodno konferenco Historical Perspectives of Ethnicity in the New World.
- Junija 1994 je red. prof. dr. Meta Grosman na Brdu organizirala mednarodno konferenco Alps-Adriatic-Anglistics o poučevanju angleščine.
- Julija 1999 sta red. prof. dr. Milena Milojevič Sheppard in izr. prof. dr. Irena Kovačič organizirali 32. mednarodno konferenco evropskega združenja za lingvistiko, Societas Linguistica Europaea Linguistics and Language Studies: Exploring language from different perspectives.
- Novembra 2003 je red. prof. dr. Smiljana Komar organizirala konferenco Alps-Adriatic-Anglistics na filozofski fakulteti v Ljubljani.
- Maja 2004 sta Slovensko društvo za angleške študije in Oddelek za anglistiko in amerikanistiko organizirala mednarodno konferenco English Language and Literature Studies in the Context of European Language Diversity.

Dosežki našega znanstveno-raziskovalnega in strokovnega dela so predstavljeni v številnih zbornikih in monografijah. Naši prispevki izhajajo tudi v reviji *Acta Neophilologica*, ki jo je oddelek ustanovil leta 1968, v *Vestniku društva za tuje jezike in književnosti*, ki je imel sedež na Oddelku za germanistiko in je izhajal v letih 1962–2006, ter v reviji *Elope*, ki je bila ustanovljena leta 2004 in jo izdaja Slovensko društvo za angleške študije s sedežem na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko.

Oddelek je (še kot Oddelek za germanistiko) uvedel tudi nekatere smeri podiplomskega študija, med drugim angleške oz. ameriške književnosti in angleške historične slovnice.

Prvi dve kandidatini sta se vpisali na podiplomski študij amerikanistike že v šolskem letu 1966/67. Vpis na podiplomski študij je prva leta zaostajal za velikim številom rednih študentov in ni presegal povprečja petih kandidatov.

Občasno smo organizirali program podiplomske specializacije iz prevajalstva pri angleščini. Prva generacija specializantov se je vpisala leta 1982.

Leta 1989 smo s pomočjo habilitiranih učiteljev Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu in Univerze v Celovcu ter nekaterih drugih univerz uvedli program podiplomskega jezikoslovnega študija angleščine z možnostjo didaktične usmeritve. Programi podiplomskega študija so tesno povezani z raziskovalnimi projekti oddelka in vedno novimi razvojnimi potrebami stroke. Zadnja leta se v programe podiplomskega študija vpisuje po 20 in več študentov.

Oddelek občasno organizira tudi specifično vrsto izrednega študija, namreč dopolnilni program za dokončanje študija angleškega jezika in književnosti. Ta program vključuje predvsem predmete enopredmetne usmeritve ter specialno didaktiko pouka angleščine.

Za boljšo kakovost poučevanja angleščine pa oddelek od leta 1989 organizira tudi redne vsakoletne programe stalnega strokovnega usposabljanja učiteljev angleščine (Novosti stroke za učitelje angleščine), ki jih finančno podpira ministrstvo za šolstvo in šport. Ti programi so usmerjeni k posodabljanju strokovnega in pedagoškega znanja diplomantov angleškega jezika in književnosti v smislu sodobnega jezikovnega pouka, ki je naravnano k usvajanju medkulturne komunikacijske sposobnosti. Programi so še posebno pomembni za zmanjševanje razlik v strokovnem in teoretičnem znanju učiteljev, ki so diplomirali pred več leti, ko je bilo tudi jezikoslovje na področju pouka tujih jezikov precej manj razvito. Udeležuje se jih tudi po sto in več učiteljev iz vse Slovenije. Usposabljanje je 17 let vodila prof. Meta Grosman s pomočjo drugih članov oddelka, zadnja leta pa jih organizira dr. Veronika Rot Gabrovec.

Oddelčne katedre so se z nastankom Oddelka za anglistiko in amerikanistiko leta 1998 reorganizirale. Zdaj ima oddelek naslednje katedre: katedra za angleško književnost (vodja prof. M. Grosman), katedra za ameriško književnost (vodja prof. J. Petrič), katedra za književnosti v angleščini (vodja prof. I. Maver), katedra za angleški jezik in jezikoslovje (dolgoletni vodja prof. R. Šuštaršič, sedaj prof. S. Komar), katedra za historično slovnico (vodja izr. prof. F. Trobevšek Drobnak) in katedra za didaktiko angleščine (vodja izr. prof. J. Skela).

Prvič je oddelek dobil tajnico leta 1964, od leta 1978 pa je na oddelku strokovna tajnica Vida Kološa, prof. ang. in franc. jezika.

Od prvega predstojnika profesorja Kelemine je leta 1960 vodstvo tedanjega Oddelka za germanistiko prevzel prof. dr. Janez Stanonik, ki se je leta 1958 habilitiral iz ameriške književnosti in je bil leta 1959 izvoljen za prvega docenta za angleško in ameriško književnost. Prof. dr. Stanonik je kot predstojnik in kot strokovnjak ves čas ustvarjalno pripomogel k nastajanju vsega prikazanega razvoja in sprememb na oddelku ter pri razvoju strok. Posebno si je prizadeval za obogatitev knjižnice oddelka, še zlasti za dograjevanje zbirke periodike, ki je pomembna za raziskovalno delo. V letih 1972–74 je bil tudi dekan filozofske fakultete. Akademik profesor Stanonik je bil predstojnik oddelka vse do leta 1984, ko je bil za predstojnika izvoljen profesor dr. Mirko Jurak.

Profesor Jurak si je zlasti uspešno prizadeval za kadrovske okrepitve oddelka in za uvedbo nove prevajalske smeri ter predavanj o avstralski in kanadski književnosti. Organiziral je tudi samostojni

interdisciplinarni podiplomski program Ameriške študije. Skupaj s prof. Stanonikom je poskrbel za večji mednarodni ugled oddelka, ki so ga širile tudi številne mednarodne konference. Bil je tudi prodekan (1979–81) in dekan (1981–83) filozofske fakultete ter prorektor Univerze v Ljubljani (1991–93). Prof. Jurak je bil predstojnik do jeseni 1988, ko je bila za predstojnico izvoljena profesorica Meta Grosman.

Profesorica Meta Grosman je bila predstojnica oddelka v letih 1988–1992, ko je bil za predstojnika izvoljen profesor Anton Janko, in v letih 1996–1998, ko se je oddelek razdelil na dva samostojna oddelka. Tedaj je bila do leta 2000 izvoljena za prvo predstojnico novega Oddelka za anglistiko in amerikanistiko. V letih 2000–2006 je oddelek vodila red. prof. dr. Smiljana Komar. Od leta 2006 je predstojnik red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič, ki je bil tudi namestnik obeh prejšnjih predstojnic v letih 1998–2006.

Prof. Grosman si je prizadevala predvsem za razvoj stroke, za posodobitev študijskih programov in njihovo kakovostnejšo izpeljavo ter za uvedbo novih programov. Posebno pozornost je posvečala uvedbi sodobnih podiplomskih programov, ki omogočajo razvoj stroke tudi zunaj oddelka. Vodila je projekt TEMPUS za vzpostavitev novega študijskega programa prevajalstva in ustanovitev Oddelka za prevajanje in tolmačenje. Še posebno je skrbela za kakovostno strokovno izobrazbo mlajšega osebja in za njegovo vključevanje v raziskovalne programe na filozofski fakulteti in v študijsko delo na tujih univerzah. Z uvedbo programov stalnega strokovnega izobraževanja je vzpostavila tudi tesno povezavo oddelka z vsemi učitelji angleščine v Sloveniji in tako pripomogla k strokovnemu ugledu oddelka med nekdanjimi diplomanti.

Profesor Anton Janko je bil predstojnik oddelka med letoma 1992 in 1996. Prizadeval si je za kakovostni razvoj stroke in sodobnejše izvajanje vseh študijskih programov. Sodeloval je tudi pri uvajanju študijskega programa prevajalstva. Veliko skrb je posvečal kakovostni izobrazbi mlajšega osebja in sodelovanju s tujimi univerzami. Med njegovim predstojništvom je oddelek leta 1993 doživel za strokovni in pedagoški razvoj nadvse pomembno prostorsko razširitev, ki smo jo dopolnili z dodatno opremo knjižnic in tajništva leta 1998. V letih 1991–93 je bil profesor Janko tudi prodekan filozofske fakultete.

Prof. Smiljana Komar je začela in vodila prenovo študijskih programov angleškega jezika in književnosti po merilih bolonjske strategije. Skrbela je za sodelovanje med oddelkom in zunanjimi institucijami, kot so Center Oxford pri Mladinski knjigi, Britanski svet, Ambasada ZDA, Britansko veleposlaništvo ter Ambasada Republike Irske. Pod pokroviteljstvom te je filozofska fakulteta v Ljubljani gostila razstavi, posvečeni dvema svetovno priznanima irskima avtorjema: Jamesu Joyceu in Samuelu Beckettu. Od leta 2002 je tudi predsednica Slovenskega društva za angleške študije (SDAŠ), ki sestavlja evropsko zvezo ESSE, v kateri deluje kot članica odbora. Od leta 2004 je urednica revije ELOPE, ki jo izdaja SDAŠ in ki objavlja znanstvene članke s področja jezikoslovja, književnosti, prevodoslovja in poučevanja angleškega jezika.

Prof. Rastislav Šuštaršič je bil kot dolgoletni vodja katedre za angleški jezik in namestnik predstojnic (profesorice Grosmanove in profesorice Komarjeve) vključen v številne zgoraj navedene dejavnosti

oddelka, vse od leta 1996 pa je bil odgovoren tudi za koordinacijo podiplomskega študija na področju angleškega jezikoslovja.

Pomembna opora študijskemu procesu in znanstveno-raziskovalnemu delu oddelka je bila vedno tudi knjižnica. Ta je bila ustanovljena leta 1922 pri tedanjem Seminarju za germansko filologijo v stavbi NUK. Med vojno leta 1944 je bila v požaru uničena dragocena in večinoma nenadomestljiva knjižnična zbirka, zato je bilo treba po vojni knjižnico na novo postaviti. Preselila se je v poslopje Univerze na Kongresnem trgu. S knjižnimi darili so izdatno pomagale ZDA (Fordova ustanova, Ameriški informativni center), Velika Britanija (Britanski svet), ZRN (Goethejev inštitut iz Münchna, Deutsche Forschungsgemeinschaft iz Bonna) in NDR (Univerza Karla Marxa iz Leipziga), Avstrija (Avstrijski kulturni center, Ambasada Republike Avstrije v Ljubljani) in Švica (Pro-Helvetia, Zürich), pozneje tudi Švedska (Švedski inštitut, Stockholm) in Nizozemska (Paul van den Heuvel) ter Irska (irska ambasada na Dunaju in v Ljubljani). Posebno velike zasluge za pridobivanje knjižnih daril imata prof. dr. Janez Stanonik in prof. dr. Mirko Jurak. S pomočjo Avstralije (Avstralska ambasada, Beograd) in Kanade (Kanadska ambasada, Budimpešta, Društvo kanadskih pisateljev, Toronto) sta nastali obsežni zbirki primarne in sekundarne literature, ki sta postavili temelje za študij teh književnosti.

Leta 1961 se je knjižnica preselila v novo poslopje FF, kjer je najprej dobila eno sobo, leta 1972 še prostor za priročno knjižnico in čitalnico z zbirko periodičnih publikacij in priročniškega gradiva, leta 1993 pa je bila v izposojno knjižnico preurejena še vmesna predavalnica. Takrat so bibliotekarke začele tudi delo v računalniškem vzajemnem katalogu COBIB. Avtomatizirano izposojno so uvedli leta 1999. Marca 2006 je knjižnica sprejela celotni fond knjižnice Oddelka za prevajalstvo in se je preimenovala v Knjižnico za anglistiko, germanistiko in prevajalstvo. Takrat so bibliotekarke dobile delovni kabinet, izposojevalni in čitalniški del knjižnice pa sta bila prostorsko združena v enotno knjižnico.

Knjižni fond je konec leta 2008 obsegal več kot 71.000 enot, redno naročenih je bilo 221 naslovov periodike. Delež gradiva v vzajemnem katalogu COBIB je bil približno 63 odstokov. Na leto ima knjižnica približno 30.000 obiskovalcev, letna izposoja pa je več kot 50.000 enot.

Na začetku so knjižnico urejali profesorji in njihovi asistenti. Prva poklicna bibliotekarka je bila dr. Katarina Bogataj-Gradišnik, ki je prevzela delo v knjižnici leta 1961 in jo vodila do upokojitve leta 1989. Angelika Hribar je zasnovala in uredila priročno knjižnico, popisala vso periodiko v knjižnici in uredila celoten fond po UDK-sistemu; knjižnico je vodila v letih 1989–2005. Po njeni upokojitvi je postala vodja knjižnice Marjana Benčina. Poleg nje so zaposlene še tri bibliotekarke: Kristina Pegan Vičič, Neja Čop in Maja Lipužič.

— Meta Grosman, Smiljana Komar, Rastislav Šuštaršič

Lekt. mag. Mojca Belak (Celje)

Diplomirala je iz angleščine in primerjalne književnosti. Že med študijem je poučevala angleščino na takratni *Delavski univerzi Boris Kidrič* (1984–86), po diplomi pa na *Izobraževalnem centru za tuje jezike* (1986–89). Na BBC *Svetovni službi* v Londonu je delala kot radijska producentka (1989–1994). Decembra 1999 je končala magistrski študij iz angleškega jezika in didaktike.

Poučuje moderni angleški jezik – lektorske vaje in se ukvarja s primerjanjem britanske kulture s slovensko, razvijanjem in vnašanjem različnih metod poučevanja v delo v razredu, proučevanjem profesionalno-osebnostnega razvoja učitelja in učenca ter proučevanjem in razvojem postherojskega stila vodenja pri poučevanju. V zvezi s tem se pogloblja v raziskovanje *Učeče se organizacije* in uvajanje njenih bistvenih elementov v šolsko okolje ter nadaljuje poglobljanje v *Teorijo izbire in Realitetno terapijo*. Ukvarja se z izobraževanjem in usposabljanjem učiteljev angleščine, ki ga izvaja na konferencah in poletnih seminarjih v Veliki Britaniji. Med letoma 2000 in 2004 je bila urednica biltena *Slovenskega društva učiteljev angleščine IATEFL Slovenia*, zdaj je urednica mednarodnega biltena *Teacher Development Special Interest Group Newsletter* pri britanskem združenju učiteljev angleščine IATEFL International. Leta 2009 je prevzela vodstvo Posebne interesne skupine *Teacher Development* pri britanskem IATEFL.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Lara Burazer (Ljubljana, 1970)

Po končani srednji šoli za družboslovje in splošno kulturo v Ljubljani (1989) in po

osemmesečnem bivanju v Veliki Britaniji (1990/91) se je vpisala na študij angleškega jezika s književnostjo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Končala ga je aprila 1997.

V šolskem letu 1997/98 se je kot asistentka-stažistka zaposlila na Oddelku za prevajalstvo filozofske fakultete v Ljubljani in bila leta 1998 izvoljena v naziv asistentke. Septembra 1999 je pod mentorstvom izr. prof. dr. Irene Kovačič na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko filozofske fakultete v Ljubljani uspešno zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom *Raba glagolskih oblik kot kohezivnih prvin v slovenskih in angleških besedilih*.

Na Oddelku za prevajalstvo je na dodiplomski stopnji poučevala poleg jezikovnih vaj tudi tvorjenje besedil in medjezikovno posredovanje, na specialističnem študiju tolmačenja pa angleške jezikovne vaje.

V letih 2001–2002 je bivala v ZDA in se dodatno strokovno izobraževala in aktivno sodelovala pri projektu *Human Linguistics* ('Lingvistika človeka'), pod vodstvom prof. Victorja H. Yngveja.

Od marca 2008 je zaposlena na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko, kjer kot lekt. mag. poučuje angleške jezikovne vaje (lektorske vaje). Pedagoško delo opravlja tudi na Oddelku za pedagogiko in andragogiko, kjer poučuje strokovni angleški jezik. Svoje znanstveno delo nadaljuje z objavami v domačih in tujih revijah (Vestnik, Slovenski jezik, Linguistica, Razprave II. Razreda) ter z udeležbo na mednarodnih konferencah (SLE, LACUS, EST).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Lilijana Burcar (Postojna, 1973)

Diplomirala je iz angleškega jezika in književnosti leta 1997 na filozofski fakulteti v Ljubljani. Na isti fakulteti je magistrirala leta 2001 in doktorirala leta 2007 z disertacijo *Spolna politika in imaginarij otroštva v britanski otroški in mladinski književnosti s konca 90. let*. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko je redno zaposlena od 1. oktobra 1999. Raziskovalno se ukvarja s študijami spolov in feministično teorijo, postkolonialnimi in neokolonialnimi študiji ter sodobno britansko in ameriško književnostjo. Študijsko se je izpopolnjevala v Londonu, Edinburghu in nazadnje v Münchnu, kjer je kot štipendistka nemške vlade v International Youth Library med 29. junijem in 10. avgustom 2008 izpeljala raziskavo na temo revščine v sodobni anglo-ameriški književnosti za otroke in mladino. Septembra 2004 pa je delovala kot tutorica na mednarodni poletni šoli NOISE iz ženskih študij, ki jo je organizirala Univerza v Utrechtu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Dušan Gabrovšek (Ljubljana, 1951)

Diplomiral je leta 1978 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega in francoskega jezika s književnostjo, magistriral (1986) in doktoriral (1993) na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu iz splošnega in angleškega jezikoslovja. Redno je zaposlen na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko filozofske fakultete v Ljubljani, najprej kot asistent (1985), nato kot docent (1994), izredni profesor (1998) in redni profesor (od leta 2004) za področje angleškega jezika. Predava kontrastivno analizo slovenskega in angleškega jezika, leksikologijo in leksikografijo ter idiomatiko in

stilistiko. Mentorira številna diplomska dela z jeziko(slo)vno tematiko. Na Oddelku za prevajalstvo je vrsto let predaval kontrastivno leksikologijo ter leksikologijo z leksikografijo, od leta 2008 pa tam vodi seminar iz splošnega prevajanja v angleščino. Deluje kot pisec recenzij znanstvenih in strokovnih publikacij. Kot predavatelj in mentor je aktiven pri podiplomskem študiju anglistike na univerzah v Ljubljani, Mariboru in Celovcu.

Kot aktiven raziskovalec se ukvarja zlasti z leksikologijo in leksikografijo v angleščini, z dvojezično leksikografijo ter s protistavnim jezikoslovjem. Vzdržuje mednarodne stike, tudi kot dolgoletni član mednarodnih organizacij za slovarstvo (European Association for Lexicography in Dictionary Society of North America). Z referati je sodeloval na mednarodnih jezikoslovnih simpozijih in seminarjih (npr. Brdo pri Kranju 1994, København 1996, Strunjan 2006, Maribor 2007, Reka 2008). Javna predavanja je imel npr. v Društvu književnih prevajalcev Slovenije (1987), Lingvističnem krožku FF v Ljubljani (1986, 1994, 1999), na Filozofski fakulteti Univerze v Celovcu (1997, 2005), na Univerzi v Köbenhavnu (1996), v Društvu znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije (1989, 2003), Šolskem epicentru Slovenije (1994) in Centru Oxford (1995, 2005). Kot predavatelj je več let sodeloval v programu Filozofske fakultete trajnega izobraževanja za učitelje angleškega jezika (npr. 1992, 1994, 1995). Kot svetovalec za leksikografijo je v letih 1995–2006 aktivno sodeloval pri nastajanju Velikega angleško-slovenskega slovarja Oxford (2 zvezka, 2005–2006). Je član uredniškega odbora anglistične revije ELOPE in dobitnik velikega priznanja filozofske fakultete za leto 2007.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Meta Grosman (Ljubljana, 1936)

Diplomirala je iz angleškega in nemškega jezika s književnostma leta 1960 na filozofski fakulteti v Ljubljani. Magistrirala je leta 1965 na Univerzi Miami, Ohio, ZDA. Doktorirala je leta 1971 na filozofski fakulteti z disertacijo *Odnos med bralcem in besedno umetnino v luči angleške literarne kritike*. Kot asistentka za angleško in ameriško književnost je delala v letih 1960–1977, v letih 1977–1984 je bila docentka, 1984–1987 izr. profesorica, odtlej pa redna profesorica. Izpolnjevala se je na univerzi v Cambridgeu, v Londonu (1963–4), v šolskem letu 1987/88 je bila s Fulbrightovo štipendijo profesorica na Univerzi Berkeley v Kaliforniji, leta 1992 pa je bila na univerzi v Münchnu. Predavala je na univerzah v Evropi in ZDA. V letih 1988–1992 in 1996–1998 je bila predstojnica Oddelka za germanistiko, v letih 1998–2000 pa prva predstojnica Oddelka za anglistiko in amerikanistiko. Med delovanjem raziskovalne skupnosti Slovenije je bila predsednica Sveta za humanistiko, Komisije za literarne vede ter Komisije za tisk in mednarodne sestanke. V letih 1994–97 je koordinirala projekt TEMPUS za uvedbo prevajalskega študija na FF. Prejela je nagrado Republike Slovenije za najvišje dosežke v znanstveno pedagoškem delu v vzgoji in izobraževanju na področju visokega šolstva za leto 1997 in priznanje SOVA Slovenskega društva za visokošolsko didaktiko za leto 2006 ter plaketo FF. Sodeluje v številnih mednarodnih zvezah in je bila leta 1996 izvoljena v predsedstvo krovne organizacije vseh mednarodnih zvez za književnosti in jezikoslovje FILLM, leta 2003 je bila izvoljena za podpredsednico v tem predsedstvu. Bila je predsednica republiške maturitetne komisije za angleščino in predsednica Predmetne kurikularne komisije za sestavo učnih

načrtov za angleščino. Od leta 1995 je predsednica Bralnega društva Slovenije.

Osrednje področje njenega raziskovanja je medkulturna recepcija angleške in ameriške književnosti. Proučuje teoretično in praktično recepcijo prevodne književnosti. Na tem področju je mentorirala številne magisterije in doktorate ter uvajala študij prevajalstva na FF. Dognanja na tem področju uporablja za vzpostavljanje metod književnega pouka in objavlja mednarodno. Z literarno teorijo kot osrednjim predmetom svojega zanimanja združuje še prevodoslovje in didaktiko književnosti v medkulturnem položaju. Na teh področjih je objavila več kot 300 študij in monografij.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Gašper Ilc (Celje, 1975)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študiral angleški jezik in zgodovino. Diplomiral je leta 1999 in za diplomsko nalogo iz angleškega jezika in književnosti prejel fakultetno Prešernovo nagrado. V istem letu je na Filozofski fakulteti UL dobil mesto asistenta stažista za področje angleškega jezika. Magistrski študij je končal leta 2002 z zagovorom magistrskega dela *Glagolski premik in funkcijske zveze v tvorbeni slovnici*. Doktorsko disertacijo z naslovom *Skladenjski vidiki zanikanja: medjezikovna primerjava* je zagovarjal leta 2004.

Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko je zaposlen od leta 1999. Predava predmete in vodi seminarje na področju modernega angleškega jezika (Angleški glagol 1 in 2 ter Slovnični seminar).

Njegovo raziskovalno delo je usmerjeno v angleško-slovensko protistavno skladnjo in generativno skladnjo.

Od septembra 2008 je predsednik Republiške predmetne komisije za angleščino.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Zorka Jakoš (Celje, 1956)

Rodila se je v Celju in tam leta 1974 končala gimnazijo. Na FF v Ljubljani je študirala angleščino in nemščino in leta 1980 diplomirala. Leta 1983 je dobila Fulbrightovo štipendijo za podiplomski študij v ZDA. Magistrirala je na City University of New York in po nostrifikaciji magisterija na FF dobila naziv magistra didaktike poučevanja angleškega jezika. Najprej je poučevala na Centru za tuje jezike in se je specializirala za poslovno angleščino. Sestavljala in vodila je programe za delavce v zunanji trgovini. Vmes je bila dve leti zaposlena na RTV Ljubljana kot prevajalka. Leta 1989 je bila izvoljena v naziv lektorice za angleški jezik in je nato poučevala angleščino kot jezik stroke na višji šoli za zdravstvene delavce, višji socialni šoli in na gradbeni fakulteti. Od 1991 je zaposlena na FF, Oddelek za anglistiko in amerikanistiko kot lektorica na nefiloloških oddelkih, in sicer na Oddelku za geografijo in Oddelku za bibliotekarstvo, kjer poučuje jezik stroke. Preverja tudi znanje angleškega jezika za strokovnjake z drugih področij. Je članica Društva učiteljev tujega jezika stroke, kjer se ukvarja z razvijanjem gradiva ESP.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Vida Kološa (Ljubljana, 1953)

Diplomirala je leta 1978 na filozofski fakulteti iz angleškega jezika s književnostjo in francoskega jezika s književnostjo. Istega leta se je zaposlila v pisarni Oddelka za germanske jezike in književnosti kot strokovna sodelavka. V letih 1987–2006 je vodila lektorat angleškega jezika za študente primerjalne književnosti.

Red. prof. dr. Smiljana Komar (Ljubljana, 1961)

Diplomirala je leta 1986 na filozofski fakulteti iz angleškega jezika s književnostjo in francoskega jezika s književnostjo. Od leta 1986 do pomladi 1988 je delala v tajništvu Univerze v Ljubljani, od pomladi do jeseni 1988 pa v Leku kot prevajalka za angleški in francoski jezik. Oktobra 1988 se je zaposlila na pedagoški fakulteti v Mariboru, na Oddelku za anglistične študije, kjer je bila izvoljena v naziv asistentke za moderni angleški jezik in fonetiko knjižne angleščine. Leta 1991 je kot mlada raziskovalka prišla na filozofsko fakulteto na Oddelek za germanske jezike in književnosti. Istega leta je magistrirala na filozofski fakulteti v Zagrebu z nalogo *Perception, Recognition and Comprehension of RP, Cockney and Scouse In Slovene Students of English*. Leta 1996 je doktorirala na filozofski fakulteti v Ljubljani z disertacijo *Funkcija intonacije v diskurzni analizi intervjuja v angleščini in slovenščini*. Leta 1997 je bila izvoljena v naziv docentke, leta 2002 v naziv izredne profesorice in leta 2008 v naziv redne profesorice za področje modernega angleškega jezika. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko FF UL poučuje kontrastivno fonetiko, besediloslovje in intonacijo v diskurzu. V tujini se je izobraževala za področje angleške fonetike in fonologije (University College London; Univerza v

Leidnu, Nizozemska), besediloslovja (University of Nottingham) in poučevanja prevajanja (University of Salford, Manchester, University of Edinburgh). Aktivno se udeležuje domačih in mednarodnih kongresov ter simpozijev. V letnem semestru akademskega leta 2006/2007 je bila gostujoča profesorica na Oddelku za anglistiko Univerze v Celovcu in predavala predmet besedilna intonacija. V letih 2000–2006 je bila predstojnica Oddelka za anglistiko in amerikanistiko FF UL, članica Senata ter Upravnega odbora FF UL. Od leta 2002 je predsednica Slovenskega društva za angleške študije in predstavnica v odboru Evropske zveze za angleške študije (ESSE). Je urednica revije ELOPE za področje jezikoslovja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Mojca Krevel (Šempeter pri Gorici, 1971)

Diplomirala je na filozofski fakulteti iz angleškega jezika s književnostjo in primerjalne književnosti leta 1997. Istega leta se je na filozofski fakulteti zaposlila kot mlada raziskovalka in leta 2000 magistrirala s študijo o kiberpankovski literaturi ter leta 2003 doktorirala z delom *Ameriško literarno gibanje Avant-Pop: avantgarda in postmoderna*. Leta 2004 se je kot asistentka zaposlila na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. Leta 2005 je bila izvoljena v naziv docentke za področje angleške in ameriške književnosti. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko poučuje seminarje iz angleške poezije, angleške romantike, ameriške dramatike, literarnega prevajanja in postmoderne ameriške književnosti. Zadnja je tudi predmet njenega raziskovalnega dela, katerega izsledke predstavlja v različnih domačih in mednarodnih

publikacijah ter na konferencah in simpozijih. Leta 2007 je svoje delo s področja najodobnejše ameriške literature predstavila s predavanjem na University of Malta ter s štirimi predavanji na Univerzi v Celovcu v sklopu učiteljskih izmenjav programa Erasmus. Poleg pedagoškega in raziskovalnega dela se ukvarja tudi s prevajanjem.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Franciška Lipovšek (Celje, 1973)

Diplomirala je leta 1997 iz angleškega in nemškega jezika s književnostjo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Istega leta se je kot asistentka zaposlila na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko ter vpisala postdiplomski študij. Magistrirala je leta 1999, doktorirala pa leta 2002. Poučuje seminarje iz angleške morfologije, angleškega glagola, prevajanja v angleščino in prevajanja v slovenščino. V letih 1999–2004 je sodelovala tudi s Pedagoško fakulteto v Ljubljani in imela predavanja iz angleške sintakse in vaje iz angleške morfologije. Njeno znanstveno-raziskovalno delo je usmerjeno v angleško-slovensko protistavno skladnjo s poudarkom na določnosti in svojilnosti.

Maja Lipužič (Ljubljana, 1979)

Leta 2005 je diplomirala na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega jezika in bibliotekarstva. V šolskem letu 2005/2006 je kot pripravnica poučevala angleški jezik na Gimnaziji Jožeta Plečnika v Ljubljani in se takoj po končanem pripravniškem delu septembra 2006 zaposlila na filozofski fakulteti kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za anglistiko in germanistiko.

Doc. dr. Tatjana Marvin (Šempeter, 1972)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega jezika s književnostjo leta 1997. Leta 2003 je na univerzi Massachusetts Institute of Technology v Cambridgeu (ZDA) dosegla doktorat s področja jezikoslovja z disertacijo *Topics in the Stress and Syntax of Words*. V letih 1997–1998 in od leta 2002 je zaposlena kot asistentka za področje angleškega jezika na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko FF. Njena akademska naziva sta asistentka za področje angleškega jezika ter docentka za področje splošnega jezikoslovja. Njeno znanstveno-raziskovalno delo je v sklopu tvorbeno teorije jezika in obsega jezikoslovna področja skladnje, morfologije in morfofonologije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Igor Maver (Ljubljana, 1960)

Diplomiral je leta 1984 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega in francoskega jezika s književnostjo, magistriral leta 1988 s temo iz angleške in ameriške poezije in doktoriral prav tam leta 1990 s področja književnosti v angleškem jeziku. Pred tem je v akademskem letu 1989/90 kot vabljeni raziskovalec proučeval literarno-kulturne povezave med sodobno avstralsko in nekaterimi evropskimi književnostmi, predvsem angleško in francosko, na univerzi v Queenslandu v Brisbanu v Avstraliji. Aktivno je sodeloval, predsedoval ali organiziral posamezne sekcije na številnih mednarodnih konferencah in kongresih, leta 1994 je pripravil mednarodni simpozij o etnični književnosti v angleško govorečih deželah in pri nemški založbi Lang izdal zbornik predstavljenih referatov. Leta 1996 je bil en semester gostujoči profesor na univerzi v Sydneyju v Avstraliji, od tedaj pa je imel še predavanja na nekaterih

univerzah v ZDA, Veliki Britaniji, Nemčiji, Italiji in Franciji. Od leta 2000 je pomočnik glavnega urednika znanstvene revije *Acta neophilologica*, ki jo izdaja Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, že več let pa tudi član komisije za podeljevanje državnih nagrad pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Sodeluje v raziskovalnih projektih s področja književnosti v angleščini, predvsem avstralske, kanadske, ameriške ter še nekaterih drugih, poleg tega pa na filozofski fakulteti v Ljubljani, od leta 2001 kot redni profesor za angleško in ameriško književnost, poučuje še angleško srednjeveško književnost ter elizabetinsko dramatiko. Je koordinator interdisciplinarnega doktorskega študija *Ameriške študije* na FF Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Milena Milojević Sheppard (Kamnik, 1948)

Diplomirala je leta 1972 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega jezika in ruskega jezika s književnostjo, magistriral leta 1988 s temo iz angleške in ameriške poezije in doktoriral prav tam leta 1990 s področja književnosti v angleškem jeziku. Pred tem je v akademskem letu 1989/90 kot vabljeni raziskovalec proučeval literarno-kulturne povezave med sodobno avstralsko in nekaterimi evropskimi književnostmi, predvsem angleško in francosko, na univerzi v Queenslandu v Brisbanu v Avstraliji. Aktivno je sodeloval, predsedoval ali organiziral posamezne sekcije na številnih mednarodnih konferencah in kongresih, leta 1994 je pripravil mednarodni simpozij o etnični književnosti v angleško govorečih deželah in pri nemški založbi Lang izdal zbornik predstavljenih referatov. Leta 1996 je bil en semester gostujoči profesor na univerzi v Sydneyju v Avstraliji, od tedaj pa je imel še predavanja na nekaterih

Bila je mentorica pri številnih diplomskih in magistrskih delih, več doktorskih disertacijah in mentorica mladim raziskovalcem. V študijskem letu 1994/95 je bila kot Fulbrightova štipendistka gostujoča raziskovalka – predavateljica na Cornell University, Ithaca, New York. Njeno raziskovalno delo je usmerjeno predvsem v angleško-slovensko protistavno skladnjo, teorijo jezika in generativno skladnjo germanskih in slovanskih jezikov. Na zadnje področje se navezuje tudi delo v mednarodnem projektu *Formal Descriptions of Slavic Languages* (Leipzig 1998–2000) in sodelovanje z nekaterimi vodilnimi generativnimi jezikoslovci v Evropi, ZDA in Kanadi (izmenjava študijskih obiskov, seminarji, skupni nastopi na konferencah). Z referati je sodelovala na številnih mednarodnih znanstvenih srečanjih (mdr. *Formal Descriptions of Slavic Languages FDSL* – Leipzig 1996, 2000, Potsdam 1998, 2005; *Societas Linguistica Europaea SLE* – Celovec 1996, St. Andrews 1998; *European Society for the Study of English ESSE* – Debrecen 1997, Helsinki 2000; 19th *Generative Grammar Colloquium* – Zaragoza 2001). Povabili so jo tudi na več predavanj na tuje univerze (med drugimi Cornell University, Columbia University, univerza v New Yorku, Leipzigu, Benetkah). Kot organizatorica in selektorica prispevkov je sodelovala pri pripravi in izpeljavi več mednarodnih znanstvenih konferenc doma in v tujini (med drugim *Formal Approaches to Slavic Linguistics FASL-Ithaca*, New York 1995, *SLE-32 Ljubljana* 1999), kot recenzentka pa pri delu ekspertnega sistema ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Uroš Mozetič (Ljubljana, 1961)

Diplomiral je na pedagoški akademiji v Ljubljani iz angleščine in slovenščine leta 1985. Na Oddelku

za germanske jezike in književnosti filozofske fakultete v Ljubljani je leta 1987 diplomiral iz angleškega jezika in za diplomsko nalogo prejel študentsko Prešernovo nagrado. Leta 1989 se je zaposlil na istem oddelku kot asistent za angleško in ameriško književnost. Magistriral je leta 1991, doktoriral pa leta 1998 z disertacijo *Spreminjanje pripovednega gledišča v medbesedilnem stiku: Dubliners in Ljudje iz Dublina Jamesa Joycea*. Izpopolnjeval se je v Veliki Britaniji (1990, 1991, 2001) in ZDA (1996). Leta 1999 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 2004 pa v naziv izrednega profesorja za področje angleške in ameriške književnosti. Predava moderno angleško poezijo, novejšo angleško književnost, literarno teorijo, moderno ameriško poezijo ter književno prevajanje. Njegova ožja področja raziskovanja so: moderna angleška in ameriška poezija, naratologija in prevodoslovje. Poleg znanstveno-raziskovalnega dela se ukvarja tudi s prevajanjem leposlovnih del (zlasti poezije) iz angleščine v slovenščino in nasprotno. Je član Društva slovenskih književnih prevajalcev, Društva za tuje jezike in književnosti, Slovenskega društva za angleške študije in mednarodne zveze *The English Association*. Deluje tudi kot sourednik znanstvene revije *ELOPE* in je član uredništva *Nove revije*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Kristina Pegan Vičič (Postojna, 1964)

Leta 1985 je diplomirala na pedagoški akademiji v Ljubljani iz angleškega jezika in bibliotekarstva. Na Oddelku za germanske jezike in književnosti FF v Ljubljani je leta 1989 diplomirala iz angleškega jezika in za diplomsko nalogo prejela študentsko Prešernovo nagrado. Leta 1990 se je zaposlila v knjižnici Oddelka za germanske jezike in književnosti na FF v Ljubljani kot bibliotekarka. Leta 2002 je pridobila naziv višja bibliotekarka.

Red. prof. dr. Jerneja Petrič (Ljubljana, 1951)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega in slovenskega jezika s književnostma leta 1974. Po diplomi je krajši čas poučevala angleški jezik na srednji šoli za medicinske sestre – babice v Ljubljani, v letih 1978–1981 je bila dokumentalistka in raziskovalka pri Slovenski izseljenski matici. Leta 1978 je na filozofski fakulteti v Ljubljani magistrirala s temo *Louis Adamič kot literarni kritik in julija 1987 doktorirala z delom Avtobiografije slovenskih izseljencev v ZDA*. Leta 1981 se je zaposlila na Oddelku za germanske jezike in književnosti filozofske fakultete v Ljubljani in bila izvoljena v asistentko za angleško in ameriško književnost, nato pa leta 1989 postala docentka za ameriško književnost. Leta 1994 je bila izvoljena za izredno in leta 1999 za redno profesorico ameriške književnosti. Znanstveno se je izpopolnjevala na ameriških univerzah (Princeton, Immigration History Research Center Univerze v Minnesoti) in v Gradcu. Med letoma 1987 in 1992 je predavala angleško in ameriško književnost na pedagoški fakulteti v Mariboru. Na filozofski fakulteti v Ljubljani predava starejšo ameriško književnost, ameriško etnično književnost ter ameriško književnost po letu 1945.

Področja njenega zanimanja so književnost slovenskih izseljencev v ZDA, ameriška etnična književnost in ameriška književnost 20. stoletja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. dr. Veronika Rot Gabrovec (Ljubljana, 1962)

Na filozofski fakulteti v Ljubljani je končala študij nemškega in angleškega jezika s književnostjo, marca 1997 zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom *Književnost pri pouku angleščine v srednji*

šoli, marca 2001 pa doktorirala z disertacijo *Medkulturni elementi pri pouku angleškega jezika s poudarkom na pouku književnosti*. Pedagoške izkušnje s področja pouka tujih jezikov si je pridobivala na oddelkih Pionirskega doma in v srednji šoli (v oddelkih poklicne in tehnične srednje šole ter v gimnaziji), kjer je poučevala nemščino in angleščino, ter v različnih oblikah izobraževanja odraslih. Nekaj časa je kot prevajalka delala v Jordaniji in se nato vrnila v Ljubljano ter poučevala na Gimnaziji Bežigrad v oddelkih splošne gimnazije, v programu Mednarodne šole za tujce (*Middle Years*) in Mednarodne mature (*International Baccalaureate*). Od septembra 1994 dela na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer uči moderni angleški jezik – lektorske vaje, od študijskega leta 2005/06 vodi tudi seminar za otroško književnost v angleščini. Od leta 1995 je zunanja ocenjevalka pri splošni maturi iz angleščine, od septembra 1997 članica Državne predmetne komisije za splošno maturo iz angleščine, v letih 2004–2008 je bila predsednica te komisije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Urška Sešek (Kranj, 1973)

Diplomirala je kot profesorica angleščine in nemščine na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1996. Podiplomsko se je izpopolnjevala v ZDA (študijsko na St. Mary's College of Maryland in strokovno na Spring Ridge Middle School), nato poučevala na Gimnaziji Moste in v različnih tečajih. Od leta 1997 je zaposlena kot asistentka za angleški jezik na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. V tem času je poučevala predmete moderni angleški jezik 1, 3 in 4, prevajanje v angleščino, didaktika angleščine, pisni sestavek ter preverjanje in ocenjevanje jezikovnega znanja in tudi v sklopu izrednega študija na Oddelku za anglistiko in Oddelku za prevajalstvo. Leta 1999 je magistrirala na

področju didaktike angleščine na temo sodobnih pristopov k poučevanju pisanja.

Poleg pedagoškega dela tudi prevaja, piše in recenzira učbeniško gradivo, več let je vodila organizacijo regijskih in državnih srednješolskih tekmovanj iz angleškega jezika in je aktivna članica več strokovnih društev. Od leta 1994 do zdaj se je udeležila 25 različnih programov strokovnega izpopolnjevanja, kot izvajalka pa je sodelovala pri 24 programih strokovnega izpopolnjevanja učiteljev tujih jezikov (nekateri je tudi v celoti zasnovala ter samostojno izpeljala). Nastopila je na več znanstvenih konferencah in sodelovala pri organizaciji različnih dogodkov. Več let je delovala kot izpraševalka na mednarodnih jezikovnih izpitih Univerze Cambridge. Leta 2006 je doktorirala na temo učiteljevega znanja ciljnega jezika kot vidika poučevanja angleščine in usposabljanja učiteljev angleščine. V zadnjih letih objavlja znanstvene članke, sodeluje v raziskovalnih projektih ter je aktivna pri uvajanju spletno podprtega učenja na filozofski fakulteti (sedem tečajev za učitelje). Sodeluje tudi pri uvajanju učiteljskega tutorstva, bolonjski prenovi študijskih programov in je koordinatorka novega programa doktorskega študija Didaktika tujih jezikov. Leta 2007 je bila izvoljena v naziv docentke za področje didaktike angleškega jezika.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Eva Sicherl (Ljubljana, 1968)

Diplomirala je leta 1993 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani iz angleškega in nemškega jezika, oboje na prevajalski smeri. Med študijem se je leta 1992/93 s štipendijo avstrijske vlade izpopolnjevala na Inštitutu za prevajanje in tolmačenje v Gradcu. Leta 1993 je vpisala tretjo stopnjo iz angleškega jezika in didaktike na FF v Ljubljani. V letih 1995–96 je bila na študijskem

izpopolnjevanju v Kölnu s štipendijo DAAD. Magistrirala je leta 1996 na filozofski fakulteti z delom *Angleški element v sodobnem slovenskem knjižnem jeziku*, leta 1999 pa na isti fakulteti doktorirala z delom *Predložne kolokacije v slovenščini in angleščini*. Od oktobra 1993 je zaposlena na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko filozofske fakultete v Ljubljani, najprej kot asistentka za moderni angleški jezik, od leta 2002 pa kot docentka za angleški jezik. Poučuje praktično prevajanje, ukvarja se s kontrastivno analizo, kontaktnim jezikoslovjem, angleškim besedotvorjem in kognitivnim jezikoslovjem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Janez Skela (Ptuj, 1960)

Diplomiral je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1985 iz angleškega in nemškega jezika s književnostma. Že med študijem je začel poučevati (predvsem nemščine) na različnih jezikovnih šolah. Med letoma 1985 in 1990 je poučeval nemščino in angleščino na različnih srednjih in jezikovnih šolah v Ljubljani. Vodil je (s Silvano Orel) tudi tečaj nemškega jezika za TV Slovenija (26 oddaj).

Leta 1990 se je zaposlil na filozofski fakulteti kot asistent za didaktiko angleščine. Magistriral je leta 1993, doktoriral pa leta 1997 z disertacijo *Prvine notranje in zunanje organiziranosti učnih enot v učbenikih angleškega jezika*. Leta 1998 je bil izvoljen v naziv docenta za področje didaktike angleščine, leta 2003 pa v naziv izrednega profesorja. Izpopolnjeval se je na Univerzi Lancaster (Velika Britanija) v študijskem letu 1991/92 in na Univerzi Lawrence (Kansas, ZDA) leta 1995. Redno in dejavno (kot soizvajalec) se udeležuje številnih mednarodnih seminarjev in delavnic v sklopu Britanskega sveta in Sveta Evrope (Evropski center za moderne jezike v Gradcu), povezanih zlasti z usposabljanjem

učitelj tujih jezikov in učbeniško problematiko. V številnih domačih in mednarodnih projektih je (bil) raziskovalec ali nosilec projekta (npr. v letih 2001–2007 je bil nosilec dveh temeljnih raziskovalnih projektov; nosilec mednarodnega razvojnega projekta Sveta Evrope European Language Portfolio itd.). Je recenzent velikega števila učbenikov, katalogov, priročnikov, učnega gradiva, študijskih programov ipd. Zanj je značilno izjemno obsežno pedagoško delo: je avtor in soavtor večjega števila učbenikov in preostalega učbeniškega gradiva (npr. učbeniška serija za angleščino za OŠ Touchstone 6–9); doslej je bil mentor pri izjemno velikem številu diplomskih nalog, magisterijev in doktoratov. V študijskem letu 2000/01 je na Oddelku za anglistiko FF prvič uvedel pedagoško prakso kot nujno sestavino začetnega izobraževanja bodočih učiteljev angleškega jezika. V letih 1998–2001 je kot zunanji sodelavec poučeval didaktiko angleščine na zgodnji stopnji na pedagoški fakulteti v Ljubljani in Programu izpopolnjevanja razrednih učiteljev za poučevanje angleškega jezika v drugem triletju osnovne šole. Od leta 2008 kot izvajalec sodeluje z Učiteljsko fakulteto Univerze v Zagrebu, in sicer na bolonjskem programu doktorskega študija Rani odgoj i obvezno obrazovanje.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Cvetka Sokolov (Ljubljana, 1963)

Osnovno šolo in gimnazijo je obiskovala v Ljubljani in leta 1982 opravila zaključni izpit. V študijskem letu 1982/83 se je vpisala na Oddelek za germanske jezike in književnosti na FF v Ljubljani, A-predmet angleški jezik s književnostjo, B-predmet nemški jezik s književnostjo. Med študijem je bila na krajših in daljših izpopolnjevanjih v tujini. Diplomirala je septembra 1988. Leta 1999 je uspešno zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Pisni sestavek pri študentih angleščine na Filozofski fakulteti*

Univerze v Ljubljani. Leta 1988 se je zaposlila na srednji naravoslovni šoli v Ljubljani (ki se je leta 1990 spet preimenovala v Gimnazijo Bežigrad) kot profesorica angleškega in nemškega jezika. Leta 1989 je opravila strokovni izpit. Redno se je udeleževala strokovnih seminarjev, delavnic in predavanj doma in v tujini. Leta 1992 je bila prvič izvoljena za lektorico za angleški jezik; istega leta se je zaposlila na FF v Ljubljani, kjer poučuje vaje iz modernega angleškega jezika in seminar iz pisnega sestavka. Od aprila do konca julija 1994 se je v sklopu projekta TEMPUS strokovno izpopolnjevala na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko na univerzi v Duisburgu. Na Prvi mednarodni konferenci Slovenskega društva za angleške študije (First International Conference of the Slovene Society for the Study of English) je maja 2004 sodelovala s prispevkom *Essay Titles – Getting the Best out of Students?* Redno objavlja strokovne članke s poudarkom na pisni zmožnosti in pripravlja predavanja z delavnicami za izobraževanje učiteljev angleškega jezika. S kolegicami ves čas strokovno sodeluje in se posvetuje pri pripravi nastopov, hospitacijah, izmenjavi gradiva in standardizaciji ocenjevanja pisne zmožnosti v angleškem jeziku. Leta 2007 je bila šestič izvoljena za lektorico za angleški jezik.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič (Ljubljana, 1953)

Diplomiral je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani leta 1978 iz angleškega jezika in književnosti ter iz francoskega jezika in književnosti. V letih 1979–1984 je bil zaposlen na Radiu Ljubljana kot dokumentalist – informator, v letih 1984–1987 pa na Unescovem Mednarodnem centru za kemijske študije (Oddelek za kemijsko izobraževanje fakultete za naravoslovje in tehnologijo) kot lektor za angleški jezik. Leta 1987 se je zaposlil na filozofski fakulteti v Ljubljani

na Oddelku za germanske jezike in književnosti. Magistriral je leta 1989 z nalogo *Prevzemanje angleških slovarskih enot v slovenščino – fonološko prilagajanje*, doktoriral pa leta 1993 z disertacijo *Kontrastivna analiza angleške in slovenske stavčne intonacije*. Leta 1995 je bil izvoljen v naziv docent, leta 2000 v naziv izredni profesor, leta 2006 pa v naziv redni profesor za področje angleškega jezika. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko poučuje angleško fonetiko, angleške dialekte in prevajanje v slovenščino na dodiplomski stopnji, na podiplomski stopnji pa semantiko in pragmatiko. V letih 1997–2006 je bil vodja katedre za angleški jezik, v letih 1998–2006 namestnik predstojnice oddelka, od leta 2006 pa je predstojnik Oddelka za anglistiko in amerikanistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Na seminarjih in študijskih obiskih v tujini se je izraževal na področjih angleške fonetike in fonologije, računalniško podprtega učenja jezikov ter poučevanja prevajanja. Bil je odgovorni nosilec raziskovalne naloge *Angleško-slovenska in francosko-slovenska kontrastivna analiza – fonetika, fonologija in prozodija*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek Drobnak (Županje njive, 1953)

Diplomirala je leta 1977 na filozofski fakulteti iz angleškega jezika in književnosti ter francoskega jezika in književnosti. V študijskem letu 1977/78 je opravila specialistični študij na Inštitutu za družbene vede v Haagu na Nizozemskem (Institute of Social Studies, program Industrial Relations and Labour Studies). Leta 1987 se je pridobila naziv magistrica angleškega jezika z magistrskim delom *Potek skladišne spremembe – angleški razširjeni časi*. Doktorsko disertacijo z naslovom *Skladnja staroangleških glagolov s predpono ge- v primerjavi s skladnjo*

staroangleških glagolov brez predpone je uspešno zagovarjala leta 1991. Leta 1987 je bila prvič izvoljena v naziv asistentke za angleško historično slovnico, leta 1994 v naziv docentke za angleško historično slovnico in leta 2000 v naziv izredne profesorice za angleško historično slovnico.

V letih 1978–1989 je bila zaposlena na Republiškem komiteju za varstvo okolja in urejanje prostora kot svetovalka predsednika za mednarodne odnose. Od februarja 1989 je zaposlena na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko filozofske fakultete. V letnem semestru 2005/06 in zimskem semestru 2007/08 je predavala zgodovino angleščine na univerzi Alpe Jadran v Celovcu. Od septembra 2006 je namestnica predstojnika Oddelka za anglistiko in amerikanistiko, od decembra 2007 pa prodekanja za dodiplomski študij in gospodarske zadeve filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Helena Vogrinec Hribar (Murska Sobota, 1950)

Študirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani in diplomirala iz angleškega in slovenskega jezika. Poučevala je na osnovni šoli v Kamniku in Gimnaziji Šentvid v Ljubljani, od leta 2001 je lektorica za angleški jezik na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko na filozofski fakulteti v Ljubljani. Petnajst let (1990–2005) je v zasebni jezikovni šoli vodila tečaje angleškega jezika za odrasle na vseh stopnjah. Ves čas je tudi prevajala strokovna besedila iz slovenskega v angleški jezik, pri čemer jo je najbolj zanimalo področje etnologije. Na fakulteti je v sklopu DTJ tri leta pripravljala in vodila regionalno in državno tekmovanje iz angleškega jezika za srednješolce, dve leti je na oddelku vodila lektorsko skupino in je članica Akademškega zbora FF.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Marjeta Vrbinc (Ljubljana, 1968)

Na Oddelku za germanske jezike in književnosti ljubljanske filozofske fakultete je od leta 1987 študirala angleščino (kot glavni predmet) in nemščino (prav tako kot glavni predmet). Oba jezika je študirala na prevajalski smeri. Iz angleščine je diplomirala junija 1992, iz nemščine pa septembra 1992. Julija 1995 je zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom *Splošni dvojezični slovar in njegove funkcije: dekodiranje*, decembra 1998 pa doktorsko disertacijo z naslovom *Frazeološke enote, njihova status in vključevanje v slovarje*. V letih 1992–1994 je bila zaposlena kot svobodna znanstveno-tehnična prevajalka, od junija 1994 pa je zaposlena na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko filozofske fakultete, sprva kot asistentka, od leta 2005 pa kot docentka za angleški jezik. Deluje kot mentorica na diplomskem in podiplomskem študiju s področja angleškega jezika in vodi delavnice za prevajalce. Sodeluje kot recenzentka strokovnih publikacij in je članica uredniškega odbora strokovne revije *Mostovi*.

Raziskovalno se ukvarja z leksikografijo, leksikologijo, kontrastivno analizo in frazeologijo ter na teh področjih objavlja znanstvene članke doma in v tujini. Aktivno sodeluje tudi na mednarodnih konferencah in pri raziskovalnih projektih.

Je članica evropskega združenja leksikografov EURALEX in Društva znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije. Ukvarja se z dvojezičnim slovaropisjem, kot strokovna urednica je sodelovala pri sestavi *Nemško-slovenskega slovarja* pri Mladinski knjigi, avtorsko pa je sestavila *Angleško-slovenski slovar*, ki je izšel pri Cankarjevi založbi. Deluje tudi kot znanstveno-tehniška prevajalka in prevaja predvsem strokovna besedila s področja medicine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Mihaela Zavašnik (Slovenj Gradec, 1975)

Diplomirala je iz nemškega jezika in književnosti (1999) ter angleškega jezika in književnosti (2000) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Že kot študentka je poučevala na različnih osnovnih, srednjih in zasebnih jezikovnih šolah. Leta 2001 se je zaposlila na Oddelku za anglistiko Filozofske fakultete UL kot asistentka za didaktiko angleščine in se vpisala na podiplomski študij. Leta 2002 je magistrirala s področja didaktike angleščine in leta 2006 doktorirala s področja angleškega jezikoslovja. Težišče diplomske, magistrske in doktorske naloge je bilo na učenju in poučevanju angleškega strokovnega jezika. Strokovno se je izpopolnjevala na univerzi na Dunaju, Lancastru, v Evropskem centru za moderne jezike v Grazu in na Univerzi na Primorskem. V mandatu 2004–2008 je bila članica Državne predmetne izpitne komisije za angleščino na poklicni maturi.

Je članica strokovnih delovnih teles (Komisija za mednarodno sodelovanje FF UL, Delovna skupina za e-izobraževanje FF UL), sodelavka domačih in mednarodnih projektivnih skupin (Umestitev izpitov iz angleščine v skupni evropski referenčni okvir za jezike – RIC 2007–2013) in mednarodna izpraševalka jezikovnih izpitov Univerze Cambridge pri Britanskem svetu.

Osrednje področje njenega zanimanja je proučevanje didaktike angleščine, s poudarkom na učenju in poučevanju angleškega strokovnega jezika, vključevanje informacijsko-komunikacijske tehnologije v pouk tujega jezika, preverjanje jezikovnega znanja in izobraževanje učiteljev tujega jezika. Sodeluje pri izpeljavi seminarjev za stalno strokovno spopolnjevanje učiteljev pri Centru za pedagoško izobraževanje FF UL in Zavodu RS za šolstvo. Je (so)avtorica znanstvenih in strokovnih člankov, učbenikov in gradiva za angleški strokovni jezik ter

sodeluje kot recenzentka in svetovalka pri vrednotenju in snovanju učbenikov, gradiva in katalogov znanja. Redno in dejavno se udeležuje kongresov, simpozijev, seminarjev in delavnic doma in v tujini.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Mirjana Željčič (Maribor, 1963)

Diplomirala je iz angleščine in sociologije kulture in za diplomsko nalogo prejela študentsko Prešernovo nagrado. Dodatno se je izobraževala v Londonu (1986), Leedsu (1991) in Canterburyju (2005). Julija 2000 je končala magistrski študij iz angloameriškega feminističnega diskurza. Od januarja 1996 dela kot lektorica za moderni angleški jezik na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. Poučuje moderni angleški jezik – lektorske vaje in ESP – angleščino za andragoge. Preverja znanje kandidatov, ki si želijo pridobiti certifikat o aktivnem znanju angleškega jezika. Je članica SDVD (Slovensko društvo za visokošolsko didaktiko) in mednarodne organizacije ESSE. Ukvarja se s feministično (literarno) teorijo, pri čemer zajema predvsem iz literarne in esejsistične zapuščine Virginie Woolf. V širšem kontekstu jo zanimajo diskriminatorne politike nasploh (npr. seksizem v jeziku) in didaktika angleškega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

· Asist. mag. Monika Kavalir (2008–), učni moderni angleški jezik in vaje iz angleške slovnice.

Nekdanji zaposleni:

- Mag. Saša Benulič (1992–2007)
- Sonja Berce (1980–1990)
- Dana Blagajne (1960–1988)
- Dr. Katarina Bogataj Gradišnik (1961–1989)
- David Boulting (1. 2. 2000–30. 9. 2000)
- Dr. Dušan Čop (1970–1981)
- Doc. dr. Margaret Davis (1987–2000)
- Lekt. Franc Friedl (1961–1991)
- Mag. Alenka Goričan (1970–1987)
- Dr. Nada Grošelj (1. 11. 2002–31. 10. 2004)
- Lekt. Alsadair Henderson Mackinnon (1963–1965)
- Angelika Hribar (1970–2005)
- Red. prof. dr. Mirko Jurak (1961–2005)
- Mag. Apolonija Klančar Kobal (1996–2002)
- Dr. Stanislav Klinar (1968–1998)
- Dr. Nike Kocijančič Pokorn (1993–1999)
- Lekt. Ivan Konte (1966–1980)
- Izr. prof. dr. Irena Kovačič (1988–1997)
- Lekt. Doris Križaj (1970–1992)
- Mag. Aleksander Kustec (1994–1999)
- Lekt. Tina Mahkota (1992–2003)
- Lekt. Boja Moll (1961–1978)
- Dr. Dušan Pavlič (1955–1965)
- Lekt. Marija Peklenik (1988–2001)
- Lekt. Nataša Schell Bratina (1997–2007)
- Oliver Sims (1. 2. 2000–30. 9. 2000)
- Mag. Franc Slivnik (1961–1987)
- Red. prof. dr. Janez Stanonik (1953–1990)
- Marija Šinko (1987–1995)
- Lekt. Marija Švajger (1970–1993)

Oddelek za

ARHEOLOGIJO

Pred 90 leti, 25. marca, je podkomisija za filozofsko fakulteto Vseučilišne komisije sprejela načrt, ki je predvideval 33 najpotrebnejših stolic (kateder) na ustanovljajoči se Univerzi v Ljubljani, med njimi tudi *stolico za arheologijo in prahistorijo, stolico za epigrafiko* in *stolico za slovansko zgodovino in slovanske starožitnosti*. Pri tem so člani komisije še posebno poudarili obe arheološki stolici zaradi velikega arheološkega bogastva Slovenije, medtem ko naj bi bilo proučevanje slovanske zgodovine in starožitnosti popolnoma »samoumevno«. Toda morala so preteči štiri leta, da je zaživela prva arheološke katedra. Zaradi pomanjkanja denarja in ustrezno habilitiranih profesorjev je arheološka predmetna skupina začela delo šele jeseni 1923, ko je bil Vojeslav Mole izvoljen v naziv izrednega profesorja in je lahko zasedel katedro za klasično arheologijo.

Kljub temu so se nekatere arheološke vsebine poučevale še pred tem letom, največkrat v sklopu katedre za umetnostno zgodovino oziroma zgodovino starega veka. V. Mole, takrat še docent, in Josip Mantuani, zunanji predavatelj, sta med letoma 1920 in 1923 predavala zgodovino antične umetnosti, latinsko epigrafiko in tehnike antične gradnje, V. Mole je vodil tudi seminar iz arheološke hermeneutike. Zgodovino starega veka je v študijskem letu 1919/20 predaval medievist Ljudmil Hauptmann, leto pozneje tudi Nikolaj Mihailovič Bubnov, nekdanji profesor Univerze v Kijevu, ki je svojo profesorsko kariero sklenil v Ljubljani.

Pred študijskim letom 1923/24 arheologija ni mogla nastopati kot glavni oziroma pomožni predmet na diplomah. So pa bile arheološke vsebine vključene v drugih diplomskih predmetih. V. Mole je tako redno izpraševal antične umetnostne in zgodovinske teme na diplomskih izpitih iz latinskega oz. grškega jezika, pa tudi Ljudmil Hauptman je občasno postavljaj vprašanja z arheološkega področja. Tako so leta 1924 pri njem zagovarjali diplomsko nalogo o prazgodovinskih najdiščih na Kranjskem, čez leto dni pa še eno o rimskih cestah in naselbinah na Slovenskem, kar sta verjetno prva tovrstna izdelka na Univerzi v Ljubljani.

Že takrat pa je bilo mogoče doktorirati iz arheologije. Uredba o doktorskih izpiti na filozofski fakulteti iz leta 1920 je med drugimi določala 17. doktorsko skupino z glavnim predmetom *arheologijo z epigrafiko*. Kot stranski predmet je arheologija nastopala v 18. skupini z etnologijo kot glavnim

predmetom in v 16. skupini, kjer je bil glavni predmet umetnostna zgodovina. *Grške oz. rimske starožitnosti* so bile ponujene kot izbirni stranski predmet v 3. oz. 4. skupini (*grški jezik oz. latinski jezik*), *slovanske starožitnosti* pa so bile izbirni predmet 11. skupine s slovenskim oz. srbohrvaškim jezikom kot glavnim predmetom.

V prvem študijskem letu (1923/24) je bilo 23 rednih študentov in štirje izredni; večina jih je poslušala arheološka predavanja še pred študijskim letom 1923/24. V prvih generacijah študentov več pozneje znanih in pomembnih osebnosti iz slovenskega kulturnega in znanstvenega življenja: Janeza Jalna, Antona Vodnika, Rajka Ložarja, Franja Šijanca, Albina Vilharja, Ivana Tonjo, Vilka Rusa, Stanka Vurnika. Kot zanimivost omenimo, da sta bila v prvi generaciji študentov arheologije tudi dva študenta iz Rusije.

V. Molè je arheološko katedro vodil le do konca študijskega leta 1924/25, nato pa je odšel na univerzo v Krakovu in tam ostal vse do leta 1940. Velik problem za študij arheologije je pomenila tudi upokožitev Nikolaja Bubnova, ki se je od aktivnega poučevanja poslovil hkrati z Moletovim odhodom.

Univerzitetni oblasti je vrzel na področju antičnih študij uspelo zapolniti čez dobro leto dni (1926/27) z nastavitvijo Balduina Sarije, diplomanta prazgodovine in klasične arheologije na dunajski univerzi, ki je med letoma 1922 in 1926 deloval kot vodja arheološkega in numizmatičnega oddelka Narodnega muzeja v Beogradu. Leta 1925 si je na beograjski filozofski fakulteti pridobil naziv docenta, v naziv izrednega profesorja pa je bil imenovan jeseni 1926 na Univerzi v Ljubljani. Habilitacijo je dobil za področje zgodovine starega veka, klasično arheologijo in numizmatiko, s čimer je dejansko združil dve katedri, zgodovinsko in arheološko.

B. Saria je veliko pripomogel h konsolidaciji pouka arheologije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Njegovi temeljni predmeti so bili predvsem iz obče in regionalne antične zgodovine, ki jih je predaval v rednih večletnih ciklih (*viri za staro zgodovino; grška zgodovina, rimska zgodovina, zgodovina rimske republike, zgodovina rimskega cesarstva, jugoslovansko ozemlje v starem veku, severni Balkan v starem veku*), kot vzporedna predmeta je predaval še *latinsko epigrafiko* in *uvod v numizmatiko*. Na arheološki katedri je predaval v nekoliko manjšem obsegu in je izbor tem vsako leto spreminjal (*antično gledališče, antična arhitektura, topografija mesta Rima, liki grških in rimskih božanstev, interpretacija izbranih antičnih spomenikov, oris grške umetnosti, antična umetnost, grška plastika, grška mesta v Mali Aziji, čitanje in interpretacija Pausanijeve Arx Athenarum, znamenita arheološka najdišča, spomeniki provincijalne arheologije, novejša izkopavanja klasičnih krajev, topografija grških klasičnih mest*). Vsebine iz prazgodovinske arheologije in arheologije zgodnjega srednjega veka pri Sariji ni bilo na programu.

B. Saria je študij arheologije usmeril bolj v zgodovinsko smer in tako končal začetno umetnostno-zgodovinsko usmeritev, ki jo je postavil V. Molè. Obenem je ljubljansko univerzitetno arheologijo prvič

tesneje povezal z drugimi arheološkimi institucijami v Sloveniji in Jugoslaviji in jo aktivno vključil v arheološke terenske raziskave pri nas (npr. raziskave na Gradišču pri Velikih Malencah 1929–1930, kjer sta kot asistenta sodelovala Svetozar Radojčić in Franjo Baš).

B. Saria je bil strokovnjak z velikim mednarodnim ugledom in med vodilnimi epigrafi in arheologi v tedanji Jugoslaviji. Za razvoj slovenske arheološke vede so ključne predvsem njegove študije na področju latinske epigrafike, kjer je skupaj z Viktorjem Hofflerjem objavil rimske napise iz Jugoslavije (*Antike Inschriften aus Jugoslavien*, Zagreb 1938), rimske vojaške zgodovine (*Doneski k vojaški zgodovini naših krajev v rimski dobi*, GMDS 20, 1939) in arheološke topografije, kjer je bil glavni koordinator medakademijskega projekta *Archaeologische Karte von Jugoslavien* in avtor zvezkov za Ptuj (1936), Zagreb (1938) in skupaj z Josipom Klemencem tudi za Rogatec (1939).

V študijskem letu 1940/41 je kot zasebni docent na katedri za arheologijo prvič nastopil Rajko Ložar, umetnostni zgodovinar in arheolog, takrat vršilec dolžnosti ravnatelja Etnografskega muzeja, prej pa knjižničar in arheolog v Narodnem muzeju. Telega leta je R. Ložar prvič najavil predavanja iz prazgodovinske arheologije (*Neolitske kulture v Sloveniji*)

Z drugo svetovno vojno so se spet zgodile velike kadrovske spremembe. B. Saria je leta 1942 odšel na graško univerzo za profesorja stare zgodovine jugovzhodne Evrope. Začasno ga je v študijem letu 1942/43 nadomestil V. Molè, ki se je iz Krakova vrnil že leta 1940 in je od takrat na ljubljanski univerzi deloval kot honorarni predavatelj. Po vzpostavitvi nemške oblasti v Ljubljani jeseni 1943 so bila predavanja na Univerzi suspendirana.

Omeniti je treba tudi, da se je na začetku vojne arheološka katedra s seminarjem preselila iz zgradbe Univerze v novo zgrajeno zgradbo Narodne in univerzitetne knjižnice ter tam ostala do leta 1947.

Z Uredbo filozofske fakultete iz leta 1932 je bila vpeljana samostojna arheološka (20.) diplomatska skupina z glavnim predmetom *klasična arheologija* in vzporednim predmetom *zgodovina starega veka z epigrafiko oz. latinski ali grški jezik s književnostjo*, pri pomožnih predmetih pa so diplomanti lahko izbirali med klasičnimi jeziki oziroma *zgodovino starega veka*. Po isti uredbi je arheologija kot vzporedni predmet nastopala tudi v 16. (umetnostnozgodovinski in umetnostnozgodovinsko – arheološki) skupini, kot pomožni predmet pa še v 18. in 19. (klasično-narodni) skupini, v 25. (zgodovinsko-narodni) skupini ter v 30. (etnološki) skupini.

V arhivu filozofske fakultete oz. Univerze v Ljubljani so za leta 1926–1944 podatki o 37 diplomah z arheologijo kot vzporednim predmetom in 11 diplomah, kjer je arheologija nastopala kot pomožni predmet (skupno 25 moških in 12 žensk). Daleč največ je bilo diplom iz 16. (klasične jezikovne) skupine z arheologijo kot vzporednim predmetom. Takšna diploma je namreč omogočala kvalifikacijo gimnazijskega učitelja klasičnih jezikov in zgodovine, saj takrat arheoloških služb skorajda ni bilo.

Od diplomantov iz tega obdobja so le trije po drugi vojni nadaljevali kariero v arheologiji: Jože Kastelic, kot ravnatelj Narodnega muzeja in profesor na filozofski fakulteti, Štefan Mlakar, kot ravnatelj Arheološkega muzeja Istre v Pulju, in Boris Bačič, ki je deloval kot arheološki kustos v istem muzeju.

Po koncu vojne je celotna slovenska arheologija, ne le Univerza, ostala brez vseh predvojnih profesorjev in strokovnjakov. B. Saria je že leta 1942 odšel na univerzo v Gradec, od koder je moral leta 1945 oditi in je svojo profesionalno pot sklenil na Avstrijskem inštitutu za jugovzhodno Evropo v Gradcu. Tam je tudi umrl leta 1974 in vso povojno obdobje ni več imel pravih stikov s slovenskimi kolegi.

Rajko Ložar je prav tako odšel iz Slovenije. Najprej je nekaj časa poučeval umetnostno zgodovino in narodopisje v begunski gimnaziji v Peggezu in Špitalu¹, nato je leta 1952 odšel v Združene države Amerike ter po nekaj letih bivanja v Chicagu in neuspešnih poskusih, da bi dobil službo v muzeju Peabody v Harwardu, odšel za ravnatelja manjšega mestnega muzeja v Manitowocu v Wisconsinu.

Josip Korošec na terenskih vajah s študenti arheologije okrog leta 1960.
Foto: fotografski arhiv Oddelka za arheologijo.

1 Mimogrede, tudi ravnatelj slovenske begunske gimnazije, Marko Bajuk, je študiral arheologijo na Univerzi v Ljubljani. Bil je eden prvih študentov, ki so leta 1924 opravljali klavzuro (pisno nalogo) pri prof. V. Moletu.

Tam se je tudi upokojil leta 1969. Vse do svoje smrti leta 1985 je občasno objavljala tudi v zamejskem časopisju v Trstu in Celovcu ter komentiral nekatere slovenske arheološke teme.

V. Molè je sicer dočkal osvoboditev v Ljubljani, vendar se je tudi on po nekaj mesecih odločil za vrnitev na univerzo v Krakow, kjer je preživel največji del svojega znanstvenega življenja. Ob osvoboditvi je kot edini arheološki strokovnjak v Ljubljani ostal Jože Kastelic, diplomant in doktorant klasičnih jezikov in arheologije (leta 1939). Od leta 1941 je bil zaposlen v Narodnem muzeju, po vojni pa imenovan za njegovega ravnatelja.

Ker leta 1945 ni bilo habilitiranih profesorjev, ki bi lahko prevzeli katedre za antično zgodovino, antično umetnost in arheologijo, so zaradi tega močno trpele tudi druge študijske skupine na filozofski fakulteti. Zato je vodstvo Univerze v Ljubljani leta 1946 povabilo Josipa Klemenca, doktoranta filozofske fakultete v Zagrebu in upokojenega kustosa v tamkajšnjem Arheološkem muzeju, naj prevzame katedro za antično zgodovino in arheologijo.

Dokončno je dozorelo tudi spoznanje, da je treba celovito oblikovati pouk arheologije in poleg tradicionalnih antičnih tem razviti tudi študij prazgodovinske in srednjeveške oz. slovenske arheologije. To nalogo je dobil Josip Korošec, predvojni diplomant arheologije Univerze v Beogradu in specializant na univerzi v Pragi, kustos v Zemaljskem muzeju v Sarajevu (1939–45) in Ptujskem muzeju (1945–47). Leta 1946 je J. Korošec vodil obsežna izkopavanja slovenskega grobišča na Ptujskem gradu, ki so vzbudila izjemno zanimanje domačih zgodovinarjev in drugih strokovnjakov. J. Korošču so ponujali službo na univerzah v Zagrebu, Sarajevu in Skopju ter tudi na Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti v Zagrebu. Na opozorilo Franceta Steleta, da bi lahko ljubljanska univerza izgubila pomembnega strokovnjaka, je uprava filozofske fakultete J. Korošču ponudila delovno mesto in mu decembra 1946 podelila naziv izrednega profesorja za prazgodovinsko in staroslovansko arheologijo.

K celovitemu pouku arheologije je bilo treba pritegniti tudi nekatere naravoslovne discipline. Zato je bil vključen v oblikovanje arheološkega programa tudi Srečko Brodar, edini slovenski predvojni strokovnjak za arheologijo starejše kamene dobe in profesor na prirodoslovno-matematičnem oddelku filozofske fakultete.

Tako je bila že v študijskem letu 1946/47 arheologija spet vzpostavljena kot predmetna skupina, v kateri je prazgodovino in paleolitsko arheologijo predaval S. Brodar, antično arheologijo in zgodovino pa J. Klemenc. Toda že v poletnem semestru istega leta arheologije kot samostojne skupine ni bilo več na *Seznamu predavanj* in so bila arheološka predavanja uvrščena v skupino historičnih ved. Takšna organizacija je ostala vse do konca študijskega leta 1949/50.

V takšni organizaciji je arheologiji grozila usoda »pomožne« zgodovinske vede, ki bi težko načrtovala lastni razvoj. To še toliko bolj, ker je bila z delitvijo filozofske fakultete na Humanistični in Realistični oddelek arheologija ločena od paleolitskih študij, ki so bile organizirane v posebno študijsko skupino

Prazgodovina človeka na Realističnem oddelku filozofske fakultete, ki se je pozneje preoblikoval v Naravoslovno fakulteto. S. Brodar in antropolog Božo Škerlj sta leta 1949 podala predlog za ustanovitev samostojne znanstvene študijske skupine *Arheologija in paleolitik*, ki je vsebovala izrazito močno naravoslovno komponento. Predlog v tej obliki sicer ni bil sprejet, je pa precej vplival na oblikovanje programa enotnega študija arheologije. Ta se je začel v študijskem letu 1950/51.

To leto sta se zaradi večje reorganizacije začasno ločili filozofska in prirodoslovno-matematična fakulteta. Poleg tega je bila tudi dokončno odpravljena razmeroma svobodna izbira predavanj in seminarjev, ki je še sledila predvojnemu modelu izbire kateder. Poslej so bili predpisani bolj ali manj enotni predmetniki za študente posameznih študijskih skupin.

S študijskim letom 1950/51 se je arheologija tudi v diplomskih listinah dokončno ustalila kot samostojna diplomatska skupina. Takrat je bil oblikovan tudi enoten predmetnik študija arheologije. Poleg antičnih vsebin, prazgodovinske in staroslovanske arheologije, so študentje poslušali tudi predavanja iz paleolitske arheologije, etnologije, grškega in latinskega jezika, paleoantropologije ter konzerviranja in prepariranja arheoloških predmetov. Ta predmetnik je dejansko postavil model študija, ki se je v glavnih potezah ohranil skoraj tri desetletja.

Natančnih podatkov o številu študentov arheologije v letih 1946–1950, ko je potekal študij še po predvojnem sistemu kateder, nimamo. Tudi diplome so bile do leta 1950 organizirane po starem sistemu diplomskih skupin. V prvih štirih povojnih letih je bilo sedem diplomantov z arheološkimi predmeti (16. skupina), ena diploma je bila zgodovinsko-arheološka, ena pa umetnostnozgodovinsko-arheološka. Prvo povojno diplomno z izključno arheološkimi predmeti zasledimo že leta 1948 (France Stare), vendar gre verjetno za izjemo, saj je bilo šele v letih 1950–51 mogoče diplomirati iz samostojne arheologije.

V petdeseta leta je arheologija vstopila kadrovske precej okrepljena. Leta 1949 je France Starè postal asistent za prazgodovino. Kmalu za njim je postal asistent na katedri za klasično arheologijo Jaroslav Šašel, leta 1955 pa je asistentsko mesto za neolitsko in eneolitsko arheologijo dobila Tatjana Bregant. V študijskem letu 1956/57 je France Starè, takrat že docent, začel predavati predmet *Železnodobne kulture v Evropi*, s čimer je bila ustvarjen temelj za poznejšo delitev prazgodovinske arheologije v dva predmeta oz. katedri, v neolitsko in eneolitsko arheologijo ter arheologijo prazgodovinskih kovinskih obdobj.

V petdesetih letih se je začela univerzitetna arheologija zelo intenzivno ukvarjati tudi z raziskovalnim delom. J. Klemenc, J. Korošec in F. Stare so redno vključevali asistente in študente v svoje terenske raziskave po Sloveniji in Jugoslaviji (Šempeter v Savinjski dolini, Bribir in Danilo v Dalmaciji, Dobova, Ptujski grad, Ljubljansko barje). Med najpomembnejše raziskovalne dosežke Oddelka za arheologijo v tem desetletju lahko uvrstimo Koroščeve raziskave neolitskega naselja v Danilu pri Šibeniku. Te so izjemno veliko pripomogle k poznavanju neolitika jadranskega prostora in regionalni kronologiji neolitika.

V sredini petdesetih let lahko opazimo tudi začetke intenzivnejšega mednarodnega sodelovanja. J. Korošec je bil takrat že mednarodno uveljavljen in je veljal za referenčnega strokovnjaka na svojem področju, saj je objavljaj v znanstvenih revijah v številnih državah. F. Starè in S. Gabrovec, vodja arheološkega oddelka Narodnega muzeja, sta začela intenzivno sodelovati z univerzami v Marburgu na Lani, Münchnu in Tübingenu in na njuno povabilo je leta 1955 prišel v Ljubljano profesor Wolfgang Dehn iz Prazgodovinskega seminarja Univerze v Marburgu na Lani, ki je predaval o kulturi žarnih grobišč.

V petdesetih letih je iz arheologije diplomiralo približno 30 študentov, kar je pomenilo veliko kadrovske osvežitve arheološke stroke na Slovenskem, saj so skoraj brez izjeme vsi diplomanti nadaljevali svojo profesionalno pot v arheoloških inštitucijah v Sloveniji oz. v drugih jugoslovanskih republikah in kmalu postali vodilni strokovnjaki na svojem področju.

Podiplomskega študija, kot ga poznamo zdaj, takrat še ni bilo; doktorski rigoroz in disertacija sta bila med letoma 1946 in 1960 edini obliki podiplomskega študija na filozofski fakulteti v Ljubljani. Ljubljanska univerza je bila poleg zagrebške in beograjske edina, ki je takrat lahko podeljevale doktorate iz arheologije. Med doktoranti ljubljanske univerze najdemo poleg slovenskih arheologov Franceta Starèta (1952), Irme Čremošnik (1952) tudi pomembne znanstvenike iz drugih jugoslovanskih republik: Milutina Garašanina (1950), Alojza Benca (1952), Drago Arandelović Garašanin (1953), Blago Aleksovo (1958). Zelo visoko raven študija arheologije kažejo tudi številne študentske Prešernove nagrade, kar sedem jih je bilo podeljenih študentom arheologije med letoma 1950 in 1960.

Vstop v novo desetletje so spet zaznamovale precejšnje organizacijske spremembe. Arheološki seminar se je formalno preimenoval v Oddelek za arheologijo, zgrajena je bila nova zgradba filozofske fakultete na Aškerčevi 2 in vpeljan sistem dvopredmetnih študijskih skupin; izjeme so bile mogoče le pri predmetih, ki niso izobraževali učiteljev. Od leta 1960 diplomanti filozofske fakultete niso več dobili splošnega naziva diplomiranih filozofov, temveč so dobili naziv glede na znanstveno disciplino, iz katere so diplomirali.

Na filozofski fakulteti je bilo v letih 1962–63 mogoče študirati 22 disciplin. Arheologijo je bilo mogoče vpisati kot samostojni študij, kot A-predmet v kombinaciji z zgodovino (pedagoška smer), zgodovino umetnosti, etnologijo, latinskim ali grškim jezikom, oziroma kot B-predmet pri študiju etnologije, latinskega ali grškega jezika.

V študijskem letu 1961/62 je bil uveden tudi t. i. večstopenski študij. Dodiplomski štiriletni študij je obsegal dve stopnji, nova je bila tretja stopnja oziroma neposredno nadaljevanje študija na podiplomski ravni. Vsaka od teh stopenj naj bi bila zaokrožena študijska celota, ki jo je študent sklenil z ustrežno diplomno. Tako naj bi diploma 1. stopnje diplomantom filozofske fakultete omogočila poučevanje na osnovnih šolah, diploma druge stopnje na srednjih, študij tretje stopnje pa je bil namenjen razvoju znanstvenikov.

Omenjene spremembe so se pokazale tudi v predmetniku arheologije. Na prvi stopnji so bili predvideni uvodni in sintetični pregledi posameznih arheoloških obdobij ter vaje iz praktičnih veščin, medtem ko je bilo seminarsko delo načrtovano za drugo stopnjo. Posebej novih vsebin pa reorganizacija ni prinesla. V študijskem letu 1962/63 so bila vpeljana predavanja iz etnologije za arheologe, ki jih je najprej opravljal Vilko Novak, pozneje pa Vekoslav Kremenšek, istega leta je B. Škerlja zamenjala Zlata Dolinar-Osolè. Tudi delitev področij med arheološkimi profesorji je ostala bolj ali manj nespremenjena; J. Klemenc je poučeval antično zgodovino in umetnost ter klasično in rimsko provincialno arheologijo, J. Korošec neolitsko in eneolitsko ter staroslovansko arheologijo, F. Starè pa arheologijo bronaste in železne dobe. Poleg njih je pri pouku sodelovala še asistentka T. Bregant, medtem ko je J. Šašel že leta 1961 odšel na Sekcijo za arheologijo pri SAZU.

Med najodmevnejše raziskovalne dejavnosti Oddelka za arheologijo v tem desetletju spadajo raziskave J. Klemenca na antični nekropoli v Šempetru v Savinjski dolini, kjer mu je uspelo proučiti in rekonstruirati monumentalne in umetniško izjemno pomembne nagrobne spomenike. Pomemben korak v razvoju je bila tudi leta 1965 ustanovljena revija *Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji* (pozneje *Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji oz. Documenta Praehistorica*).

V drugi polovici šestdesetih let je nastala precejšnja kadrovska kriza, ki je močno ogrozila študij arheologije. Leta 1966 je umrl J. Korošec, leto za njim tudi J. Klemenc, leta 1968 pa je bil na podlagi študentske peticije pedagoško upokojen doc. France Starè, s čimer je Oddelek za arheologijo v dveh letih ostal brez vseh habilitiranih učiteljev.

Da bi zagotovila čim bolj nemoten študij, je filozofska fakulteta poklicala na pomoč vrsto slovenskih in jugoslovanskih znanstvenikov: Vladimirja Miroslavljeviča z Arheološkega inštituta Univerze v Zagrebu za neolitsko arheologijo; Zdenka Vinskega iz Arheološkega muzeja v Zagrebu za arheologijo zgodnjega srednjega veka; antično arheologijo je začasno predaval Marin Zaninović z Univerze v Zagrebu; k trajnejšemu sodelovanju pa sta bila iz Narodnega muzeja iz Ljubljane povabljeni Jože Kastelic za antično zgodovino in arheologijo ter Stane Gabrovec za arheologijo bronaste in železne dobe. V teh kriznih časih so predstojniško funkcijo na Oddelku za arheologijo opravljali zgodovinarji: Bogo Grafenauer, Ferdon Gestrin in kratek čas tudi Tine Logar, takratni dekan filozofske fakultete.

Položaj se je začel urejati šele leta 1969, ko je bil na Oddelku za arheologijo redno nastavljen kot izredni profesor za antično arheologijo in predstojnik J. Kastelic, Tatjana Bregant je bila izvoljena v naziv docentke za prazgodovinsko arheologijo predkovinskih obdobij, Stane Gabrovec je dobil naziv izrednega profesorja za prazgodovinsko arheologijo kovinskih obdobij, vendar se je naknadno odločil, da bo na oddelku deloval kot zunanji sodelavec, in je ostal v Narodnem muzeju. Arheologijo paleolitika je za S. Brodarjem leta 1969 prevzel France Osolè. Delo na antropološkem področju je nadaljevala Zlata Dolinar Osolè, prav tako tudi Vekoslav Kremenšek, B. Grafenauer, F. Gestrin in Viktor Korošec, ki so poučevali etnološke oziroma zgodovinske predmete.

Glavno vlogo pri kadrovski in programski obnovi je prevzel predstojnik J. Kastelic, ki si je predvsem prizadeval za nove asistente, saj sta kar dva od nosilnih predmetov (prazgodovinsko arheologijo kovinskih obdobij in arheologijo zgodnjega srednjega veka s staroslovansko arheologijo) opravljala zunanja honorarna učitelja. Nove namestitve je omogočil sklep takratne Izobraževalne skupnosti Slovenije, ki je po dolgem pogajanju s sistematizacijsko komisijo filozofske fakultete tej odobrila sto (sic!) novih delovnih mest, ki so bila nujna za ustrezen študijski proces.

Tako je v bil študijskem letu 1971/72 kot asistent za klasično in rimsko provincialno arheologijo nastavljen Božidar Slapšak, v naslednjem šolskem letu pa na katedri za prazgodovino kovinskih obdobij še Biba Teržan, kot stažist na katedri za zgodnesrednjeveško arheologijo je delo nastopil Timotej Knific. Prenova je bila končana na začetku sedemdesetih let s prihodom Branka Marušića, ravnatelja Arheološkega muzeja v Pulju, ki je na predmetu arheologije zgodnjega srednjega veka nadomestil Z. Vinskega, s honorarno profesuro Petra Petruja, takratnega ravnatelja Narodnega muzeja, za področje rimske provincialne arheologije in nastavitvijo Bojana Djurića, asistenta za klasično arheologijo. Oddelek za arheologijo je prvič dobil tudi knjižničarja. Arheolog Ivan Turk je prvi začel sistematično katalogiziranje in inventariziranje knjižnega gradiva in postavil temelje sedanji knjižnici Oddelka za arheologijo. Pred tem je v knjižnici in pri vodenju administracije oddelka honorarno pomagala Irena Rajterič.

V obdobju 1961–1970 je iz arheologije diplomiralo 21 študentov, 11 moških in 10 žensk. Od tega je bilo 17 enopredmetnih diplom in štiri B-diplome. Tudi za generacijo diplomantov iz šestdesetih let lahko rečemo, da jih je velik del nadaljeval profesionalno kariero v arheologiji. Leta 1965 zasledimo prvi uspešno dokončan magisterij, ki ga je opravil Dušan Jelovina, poznejši ravnatelj Muzeja hrvaških arheoloških spomenikov v Splitu. V šestdesetih letih je na Oddelku doktoriralo deset arheologov in arheologinj, večinoma slovenskih. V tem desetletju so študentje osvojili dve univerzitetni Prešernovi nagradi.

Po nekajletni krizi je Oddelek za arheologijo vstopil v sedemdeseta leta močno prenovljen, pomlajen in organizacijsko konsolidiran. Od takrat so obstajale štiri »arheološke« katedre: za prazgodovinsko arheologijo predkovinskih obdobij (T. Bregant), za prazgodovinsko arheologijo kovinskih obdobij (S. Gabrovec), za klasično arheologijo in rimsko provincialno arheologijo (J. Kastelic in P. Petru) in za arheologijo zgodnjega srednjega veka (B. Marušić). Vse katedre so imele svoje asistente. »Peta« katedra – za arheologijo paleolitika in mezolitika – je bila na oddelku za geologijo na takratni fakulteti za montanistiko in jo je vodil France Osolè ob sodelovanju asistentke Vide Pohar.

Arheološki predmetnik je ostal bolj ali manj nespremenjen, ob glavnih predmetih iz arheoloških period, ki so imeli svoje seminarje, so študij dopolnjevali še predmeti iz antične in srednjeveške zgodovine, paleoantropologije, klasičnih jezikov, etnologije, muzeologije in vaje iz terenskih veščin, risanja ter konzervacije arheoloških predmetov. Na teh vajah so poleg osebja oddelka sodelovali še Mitja Brodar, profesor na katedri za kvartarologijo, in Nada Sedlar, višja pogodbena konzervatorica.

Med pomembnejšimi organizacijskimi spremembami, ki so sredi sedemdesetih let vplivale na razvoj Oddelka, gre omeniti reformo, ki jo je sprožil leta 1973 sprejeti Zakon o združenem delu. Takrat se je filozofska fakulteta konstituirala kot organizacija združenega dela (OZD). Preoblikovanje je bilo resda bolj formalno in ni pomembno vplivalo na temeljno organizacijo študija arheologije. Spremenil se je sicer naziv – Oddelek za arheologijo je postal Pedagoško-znanstvena enota (PZE) za arheologijo. Pomembna organizacijska sprememba se je zgodila v študijskem letu 1977/78, ko je bilo mogoče arheologijo študirati samo kot samostojno smer. Dejansko so se najpomembnejše spremembe zgodile na raziskovalnem področju, kjer je bil vpeljan izboljšani sistem financiranja raziskav, kar je »PZE za arheologijo« zelo dobro izkoristila.

Katedra za arheologijo predkovinskih obdobj je začela obsežne raziskave prazgodovinskih kolišč na Ljubljanskem barju in je leta 1974 oživila revijo *Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji*. Katedra za arheologijo prazgodovinskih kovinskih obdobj je skupaj z Narodnim muzejem v Ljubljani opravila izkopavanja za študente arheologije v Stični, v sklopu seminarskega dela pa dokumentiranje in objavo gradiva iz slovenskih najdišč, ki ga hranijo v tujih muzejih (Naravoslovni muzej na Dunaju), v sklopu posebnega mednarodnega projekta in s sodelovanjem Narodnega muzeja in Arheološkega muzeja iz Trsta so bila objavljena stara izkopavanja na Mostu na Soči. Zelo pomembne so bile tudi arheološke topografske raziskave Krasa in izkopavanja na Ajdovščini nad Rodikom, ki jih je vodila katedra za rimsko provincialno arheologijo, glavni projekt katedre za arheologijo zgodnjega srednjega veka pa so bile raziskave slovanskih najdišč v Blejskem kotu. Po ustanovitvi Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete (1979) so bile do tedaj ločene raziskave Oddelka združene v projekt Geneza kulturne pokrajine in so se večinoma nadaljevale in nadgrajevale v naslednjem desetletju.

Na raziskovalnem področju sta izstopala dva projekta, pri katerih so imeli študentje arheologije ključno vlogo. V seminarju S. Gabrovca so študentje izdelali vrsto diplomskih in seminarskih nalog o kronologiji slovenskih železnodobnih skupin, ki so bile predstavljene na znanstvenem kolokviju o železni dobi na Slovenskem leta 1972 v Novem mestu in objavljene v Arheološkem vestniku 24 (1973), takoj pa so postale poglobljena dela za kronologijo regionalnih železnodobnih skupin pri nas. Podobno je bil zamišljen tudi projekt proučitve antične materialne kulture, ki sta ga v študijskem letu 1973/74 oblikovala J. Kastelic in P. Petru. V njegovem sklopu so študentje pri antičnem seminarju predstavili vrsto izjemno pomembnih del (npr. M. Sagadin, A. Zwitter, V. Bertonec, D. Breščak, K. Mihovilič, M. Budja, J. Meterc), objavljena pa so bila v Arheološkem vestniku 24 (1979) in nagrajena s skupinsko Prešernovo nagrado.

V sedemdesetih letih je diplomiralo 34 študentov (19 moških in 15 žensk). Od tega je bilo 29 diplom iz samostojne arheologije in pet kombiniranih. Od leta 1975 je bilo sedem magistrstov in magister ter štirje doktorati, od tega dva iz Hrvaške. Uspešnost generacije študentov sedemdesetih let se kaže tudi v zelo velikem številu Prešernovih nagrad, kar 16 jih je bilo, od tega 15 na univerzitetni ravni.

Kot po pravilu so vsak začetek novega desetletja zaznamovale kadrovske spremembe. Leta 1980 je J. Kastelic prepustil vodenje oddelka mlajšim sodelavcem in se čez dve leti tudi upokojil. Vodilno vlogo

so prevzeli asistenti Timotej Knific, Bojan Djurić, Božidar Slapšak in Biba Teržan ter postopoma pridobili docenture v osemdesetih letih. T. Bregant, edina že od prej habilitirana profesorica, je zaradi zdravstvenih težav sodelovala pri pedagoškem procesu v zmanjšanem obsegu in se upokojila leta 1988.

Predmetnik in predavatelji se na začetku desetletja niso pomembno spreminjali. J. Kastelic je kot upokojeni profesor še vedno predaval antično zgodovino in klasično arheologijo. Pri rimski provincialni arheologiji mu je kot pogodbeni predavatelj pomagal Peter Petru. Na antični katedri sta bila še dva asistenta, Božidar Slapšak za rimsko provincialno arheologijo in Bojan Djurić za klasično arheologijo. T. Bregant je pri vajah nadomestila laborantka Milena Horvat, pri proseminarjih pa novonastavljeni asistent Mihael Budja. Predavanja in seminarje S. Gabrovca je postopoma prevzemala Biba Teržan.

Edina večja težava je nastala na katedri za arheologijo zgodnjega srednjega veka. Po smrti B. Marušiča leta 1982, honorarnega profesorja iz Arheološkega muzeja iz Pulja, je vrzel najprej zapolnil asistent Timotej Knific (od leta 1985 docent), ki je čez tri leta odšel v Narodni muzej in v naslednjih letih predaval na Oddelku za arheologijo kot honorarni predavatelj. Po njegovem odhodu sta od študijskega leta 1987/88 na tej katedri sodelovala Marijan Slabè in Andrej Pleterski, leta 1989 pa je bila nastavljena asistentka Irena Mirnik Prezelj.

Od sredine osemdesetih let se je oddelek dodatno kadrovsko razširil. Leta 1985 sta bili nastavljeni Darja Grosman kot dokumentalistka in Janka Istenič kot mlada raziskovalka za antično arheologijo. Leto pozneje je oddelk dobil še enega mladega raziskovalca, Zorana Stančiča, diplomanta geodezije, ki je pozneje dosegel mednarodni sloves na področju arheoloških aplikacij geografskih informacijskih sistemov. V študijskem letu 1985/86 je bila zaposlena kot asistentka – stažistka za pozno antiko Barbara Toman Ravnik. Leta 1987 pa je oddelek prvič dobil tudi strokovno tajnico, ki si jo je delil z oddelkom za etnologijo. Na to mesto je prišla arheologinja Greta Hirschbäck Merhar. Leta 1986 je v knjižnici Vladimiro Bertonec Kučar nadomestil arheolog Alfred Trenz. V letih 1983–1987 je bil na raziskovalnem projektu Stari grad nad Celjem zaposlen arhitekt Dušan Kramberger, v letih 1986–1989 pa je bila občasno honorarno zaposlena tudi Eva Jovanović, poljska arheologinja, diplomantka Univerze v Beogradu. Nastavitve v osemdesetih letih so se končale leta 1989 s prihodom Mitje Guština, docenta za metodologijo. Prej je bil zaposlen v Posavskem muzeju v Brežicah in na SAZU.

Nove nastavitve v drugi polovici osemdesetih let so spremljali tudi odhodi nekaterih sodelavcev: Tatjana Bregant je bila upokojena leta 1988, Timotej Knific je odšel v Narodni muzej leta 1987, Bojan Djurić pa je začasno prekinil delo na oddelku med letoma 1989 in 1992. Še prej je leta 1982 umrl Peter Petru, leta 1986 pa tudi akademik, redni profesor v pokoju Viktor Korošec, pogodbeni predavatelj zgodovine starega vzhoda. Upokojeno T. Bregant je za dve leti nadomestil prof. Šime Batović s filozofske fakultete v Zadru, med študijsko odsotnostjo B. Teržan jo je nadomeščal tudi že upokojeni S. Gabrovec. Na FNT se je upokojil tudi France Osolè, ki ga je pri paleolitskih študijah zamenjala docentka Vida Pohar. Predavatelji z drugih fakultet in ustanov so bili še redni profesor Peter Šivic s fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo (*Meritve*), redna

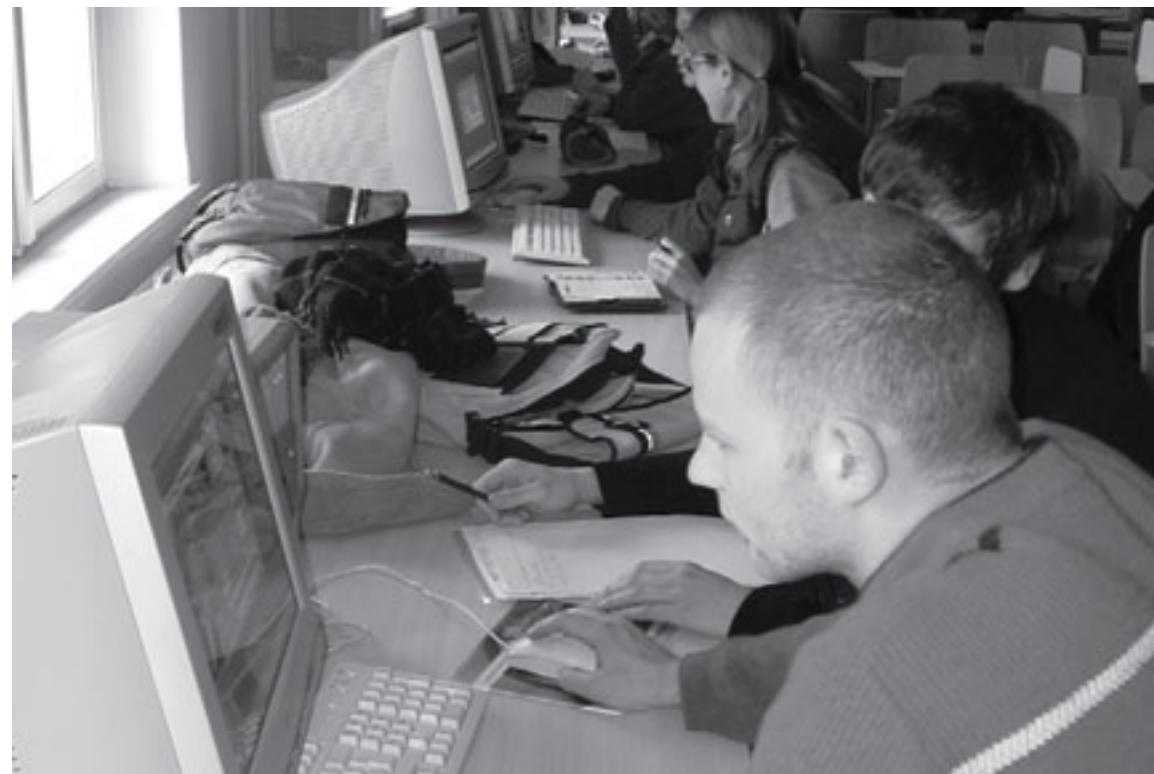
profesorica Zlata Dolinar-Osolè (*Paleoantropologija*), asistentka Tatjana Tomazo-Ravnik (vaje iz *Osteologije*) in docent Peter Kos iz Numizmatičnega kabineta Narodne banke Slovenije. Nekatere predmete so poučevali učitelji z drugih oddelkov filozofske fakultete: izredni profesor Vekoslav Kremenšek (*Etnologija*), docent Rajko Bratož (*Antična zgodovina in viri*, od leta 1985); na začetku desetletja sta *Zgodovino srednjega veka* še predavala in izpraševala redna profesorja Ferdo Gestrin in Bogo Grafenauer, po letu 1985 pa ju je nadomestil docent Janez Peršič.

Zelo pestro dogajanje na kadrovskem področju se je kazalo tudi pri programu študija in raziskavah. Razlogi za spremembe so deloma izhajali iz generacijskih zamenjav, deloma so bili tudi odmev na velike razvojne spremembe v takratni svetovni arheologiji. Intenziviranje sodelovanja s tujino, od takrat ne več samo s tradicionalnimi partnerji iz srednjeevropskega prostora, temveč tudi iz anglo-ameriškega kroga, je leta 1985 povzročilo, da je prišel prvi tuji gostujoči profesor in na oddelku ostal ves semester. Lewis Binford z Univerze Albuquerque v Arizoni v Združenih državah Amerike, najslavnejše ime t. i. nove arheologije, je poučeval teme iz arheološke teorije in epistemologije, ki so bile popolna novost za tedanje slovenske slušatelje arheologije in so imele velik učinek na nadaljnji razvoj tovrstnih arheoloških vsebin pri nas. Utrjevanje novih vezi z anglo-ameriško arheologijo se je nadaljevalo z gostujočo profesuro Johna Chapmana z univerze v Newcastlu, ki je v študijskem letu 1988/89 predaval teoretsko arheologijo.

Oddelk za arheologijo je v njegovem razvoju močno omejevala prostorska stiska. Zgradba filozofske fakultete je kmalu postala premajhna in neustrezna za normalno delo. Sredi osemdesetih let so težave dosegle vrhunec. Da bi vsaj nekoliko ublažili nevdržne razmere, je filozofska fakulteta na pobudo takratnega predstojnika Oddelka za arheologijo B. Slapšaka leta 1985 najela prostore v meščanski vili na nekdanji Tobačni ulici 4, kamor so se nemudoma preselili vsi asistenti, mladi raziskovalci in tehnično osebje, prav tako pa tudi večji del seminarskega in praktičnega pouka. Toda Tobačna 4 je bila le začasno olajšanje.

Krepitev stikov onstran nacionalnih meja in pestra kadrovska zasedba oddelka sta se zelo očitno pokazala tudi na raziskovalnem področju. V sedemdesetih letih je bilo raziskovanje oddelka, z izjemo projekta *Tabula Imperii Romani* (partner J. Kastelic) in projekta izrisovanja slovenskega gradiva v muzejih sosednjih dežel, omejeno predvsem na slovenski prostor. Na začetku osemdesetih let se je spet začelo krepiti sodelovanje s kolegi iz drugih jugoslovanskih republik. B. Djurić in B. Slapšak sta začela raziskovati antična najdišča na otokih Visu in Hvaru. Zlasti hvarski projekt je imel daljnosežne posledice, ko se je proti koncu osemdesetih let razvil v enega največjih mednarodnih arheoloških projektov arheološkega rekonosciranja v Sredozemlju in kjer so številni mlajši slovenski arheologi in študentje spoznavali nove tehnike terenskega dela in jih pozneje tudi uporabljali v svojih raziskavah.

Povprečno število študentov arheologije vseh letnikov skupaj je bilo bolj ali manj ustaljeno še iz prejšnjega desetletja – okrog 40. V prvi polovici osemdesetih let so se v programu še vedno ohranjali nekateri elementi starega stopenjskega študija. Diplomskih klavzur po drugem letniku resda ni bilo

Študentje arheologije pri pouku iz geografskih informacijskih sistemov leta 2003.
Foto: fotografski arhiv Oddelka za arheologijo

več, toda študentje so se še vedno vpisovali v posamezne semestre in izpiti iz glavnih arheoloških predmetov po drugem letniku so po obsegu in namenu večinoma ohranili idejo zaključnih izpitov prve stopnje. Ta sistem je bil v drugi polovici osemdesetih let odpravljen in nadomeščen s programom, ki je postopoma nadgrajeval vsebine od prvega do četrtega letnika.

V osemdesetih letih je diplomiralo 37 študentov, in tudi za to generacijo lahko rečemo, da je veliki večini (približno trem četrtinam) pozneje uspelo nadaljevati svojo kariero v arheologiji. To desetletje je bilo zelo plodno glede magistrskega in doktorskega študija. Končana sta bila dva magisterija in kar 13 doktoratov, od tega ena četrtnina iz drugih jugoslovanskih republik. V osemdesetih letih je bilo študentom arheologije podeljenih devet Prešernovih nagrad, od tega ena univerzitetna. Dva študenta arheologije sta bila nagrajena s fakultetno Prešernovo nagrado na drugih področjih, na etnološkem in primerjalno-jezikoslovnem.

Z letom osamosvojitve Slovenije sovpada ključni dogodek, ki je pomenil veliko prelomnico v razvoju oddelka – vselitev v nove prostore na Zavetiški 5. Šele z novimi prostori in pripadajočo infrastrukturo se je lahko izrazil velik kadrovski in strokovni potencial, ki se je na oddelku postopoma zbiral v osemdesetih letih. Največ zaslug za pridobitev in ureditev novih prostorov je imel prof. Mitja Guštin, tedanji predstojnik oddelka, zdaj profesor na Univerzi na Primorskem, ki mu je uspelo pridobiti ustrezna finančna sredstva za nakup in renoviranje nekdanjega Doma Malči Belič.

Velike možnosti, ki jih je omogočila nova infrastruktura, so se še toliko bolj izrazile, ker so sovpadale z velikimi spremembami v političnem in družbenem kontekstu in s približevanjem Slovenije Evropski uniji, ko so se domačim izobraževalnim in raziskovalnim ustanovam začele odpirati številne nove možnosti razvoja. Kako velik kvalitativni razvojni korak je bil storjen, mogoče najbolje ponazorijo nekatere številke za obdobje med letoma 1991 in 2009:

- več kot 250 gostujočih predavanj iz tujine;
- več kot 20 semestrov gostujočih profesorov na oddelčnih učiteljev in sodelavcev na tujih univerzah (Berlin, Pariz I, Pisa, Graz, Leipzig, Reading, Innsbruck, Cambridge);
- več kot 60 gostovanj in predavanj na več kot 25 univerzah po svetu;
- več kot 25 semestralnih študentskih izmenjav iz Slovenije v Italijo, Grčijo, Avstrijo, Češko, Poljsko, Portugalsko;
- več kot 15 semestrov študentskih izmenjav v Slovenijo (iz Italije, Hrvaške, Češke, Srbije, Makedonije, Francije, V. Britanije),
- okrog 100 referatov na znanstvenih srečanjih v tujini,
- 12 daljših gostujočih profesorov iz tujine na Oddelku za arheologijo iz Avstrije, Italije, Hrvaške, V. Britanije, Poljske, ZDA;
- štiri odstotke vseh študentskih izmenjav UL v programu Erasmus leta 2006;
- sodelovanje v več kot desetih mednarodnih raziskovalnih projektih;
- organizacija Inauguralnega kongresa Evropske zveze arheologov;
- urejanje in izdajanje znanstvene revije (*Documenta praehistorica*); ur. Mihael Budja), ki je uvrščena v B-razred ERIH.

Dodaten prikaz razvojne dinamike omogoča tudi število sodelavcev, ki so bili v različnem zaposlitvenem ali pogodbenem statusu med letoma 1991 in 2009 udeleženi v pedagoških, raziskovalnih in tehničnih dejavnostih oddelka – skupaj z gostujočimi profesorji iz tujine, ki so na oddelku predavali vsaj en semester, jih je bilo več kot 80.

Oddelek se je razvijal v smeri konceptne in metodološke raznovrstnosti, ki združuje srednjeevropske in domače arheološke kulturno-zgodovinske tradicije in pristope, ki jih je razvijala sodobna arheologija v anglosaškem svetu (prostorska in krajinska arheologija, procesna in poprocesna arheologija, arheologija okolja, metodološke in tehnološke inovacije v terenski arheologiji).

Takšen razvoj je bil mogoč samo s precejšnjimi kadrovske in organizacijskimi dopolnitvami. Na začetku devetdesetih let so takratno oddelčno profesorsko ekipo (M. Guštin, B. Slapšak, B. Teržan,

B. Djurić, M. Budja) okrepili novi mladi raziskovalci in asistenti: Peter Turk (leta 1991) za arheologijo bronaste in železne dobe, Predrag Novaković (leta 1992) za teoretsko in prostorsko arheologijo in Branko Mušič (leta 1991) za arheološko geofiziko. Leta 1994 je na katedri za rimsko provincialno arheologijo začela delovati asistentka (pozneje docentka) Verena Vidrih Perko iz Gorenjskega muzeja. Istega leta je bil uveden tudi nov periodni predmet – Arheologija mlajših obdobj, ki ga je najprej predaval M. Guštin, od leta 1998 pa je pri njem sodelovala asistentka – stažistka Katarina Predovnik.

Nova vsebina in sodelavci ter potrebe po spremljanju razvoja v mednarodni arheologiji so leta 1996 povzročile spremembe študijskega programa. Ta je od takrat predvideval šest samostojnih arheoloških periodnih predmetov (kateder), močno je bil razširjen študij arheološke terenske in laboratorijske metodologije in arheološke teorije (nova katedra), prav tako je bil močno povečan nabor dopolnilnih predmetov iz različnih naravoslovnih področij (geologija, paleobotanika, antropologija, človeška in živalska osteologija, pedologija, naravoslovna analitika), zgodovinskih področij (antična zgodovina, srednjeveška zgodovina, zgodovina Starega vzhoda). Latinski jezik, epigrafika in numizmatika so se nadaljevali v novem programu. Ta je bil dokončno zaokrožen leta 2004, ko so paleolitske študije po skoraj 60 letih ločenega delovanja na naravoslovno-tehniški fakulteti, po upokojitvi prof. Vide Pohar, prenesli na filozofsko fakulteto. Takrat je katedro za arheologijo paleolitika in mezolitika prevzela doc. Simona Petru. Na oddelku so v devetdesetih letih delovali še mladi raziskovalci Andrej Gaspari, Miran Erič in zunanji asistent Dušan Kramberger.

Študijski program se je z manjšimi dopolnitvami nadaljeval v naslednje desetletje in ostal vse do uvedbe bolonjske reforme leta 2009. Na Oddelku za arheologijo deluje osem kateder: za paleolitska in mezolitsko arheologijo (S. Petru), za arheologijo neolitika in eneolitika (Mihael Budja), za arheologijo bronaste in železne dobe (Biba Teržan), za klasično arheologijo (B. Djurić), za rimsko provincialno arheologijo (B. Slapšak, zunanja sodelavka V. Perko), za arheologijo zgodnjega srednjega veka (S. Ciglenceki in Andrej Pleterski, hon. profesorja z Inštituta za arheologijo ZRC SAZU), za arheologijo mlajših obdobj (K. Predovnik, zun. sodelavec D. Kramberger) in za arheološko metodologijo in teorijo (P. Novaković, D. Grosman, M. Horvat). V učnem procesu sodelujejo še razisovalec B. Mušič (geofizika), zunanji predavatelj z ZRC SAZU Maja Andrič in Irena Debeljak, Žiga Šmit s fakultete za matematiko in fiziko, Helena Grčman z biotehniške fakultete, Aleksander Horvat z naravoslovno-tehniške fakultete, Peter Kos iz Narodnega muzeja Slovenije, Jelka Pirkovič in Dušan Kramberger z Ministrstva RS za kulturo, Janez Marolt s filozofske fakultete v Mariboru ter sodelavci in sodelavke z drugih oddelkov ljubljanske filozofske fakultete: Rajko Bratož, Janez Mlinar, Barbara Šega Čeh in Jelena Isak Kres. Oddelčno pedagoško in raziskovalno osebje sestavljajo še asistent Dimitrij Mlekuž in mladi raziskovanci Matija Črešnar, Milan Horňak, Vojka Cestnik in Andreja Žibrat Gašparič (zaposlena do leta 2008). Knjižnico oddelka vodi Danijela Udovič (pred tem Olivera Nedovič in doc. dr. Milan Lovenjak), strokovna sodelavka v tajništvu je od leta 2005 Katja Švarc.

Vse do konca devetdesetih let se število študentov in diplom ni pomembno spreminjalo v primerjavi s predhodnim desetletjem. Število študentov se je gibalo med 40 in 60 do leta 1996/97, v naslednjih desetih letih pa se je povečalo na približno 150, skupaj z absolventi. Zaradi tega se je povečalo tudi

število diplom, od povprečno petih na leto v devetdesetih letih (skupno 47 diplom) na več kot 15 diplom na leto v naslednjem desetletju (skupno 115 diplom med letoma 2001–2008). Enako velja za podiplomski študij, kjer je bilo 13 magisterijev in devet doktoratov v devetdesetih letih, od leta 2001 pa sedem magisterijev in 17 doktoratov. V devetdesetih letih je bila študentom podeljena ena univerzitetna Prešernova nagrada in tri fakultetne, v sedanjem desetletju pa dve univerzitetni in ena fakultetna.

V zadnjem desetletju in pol so sodelavci oddelka sodelovali v vrsti mednarodnih raziskovalnih projektov mrež: npr. *Populus project* (EU Human Capital and Mobility programme, 1993–1996), *Ancient Landscapes and Rural Structures* (COST Action G2, 1994–1998), *AlpiNet – Alpine Network for Archaeological Sciences* (Culture 2000), *Barca nell'Adriatic Kolpos* (INTERREG IIIA, 2006–2008), *Discovering the Archaeologists of Europe* (Leonardo da Vinci II Program, 2006–2008), *Interuniversity Poles of Attraction: The transition from Republic to Empire* (2007–2011). Omenjene evropske mreže dopolnjuje še vrsta projektov na podlagi dvostranskih oz. multilateralnih pogodb o sodelovanju z univerzami in drugimi arheološkimi ustanovami iz sosednjih dežel (raziskave v sklopu projekta *Corpus signorum imperii romani*, projekt *Roman Countryside*, raziskave antičnih kamnolomov in kamnoseške produkcije), Nemčije in Hrvaške (raziskave bronastodobne naselbine Monkodonja v Istri), Nizozemske (raziskave v Dominikanski republiki), Francije (raziskave najdišča Bibracte v Mont Beuvrayju), Velike Britanije (raziskave v Mali Triglavci). Raziskovalno sodelovanje vključuje tudi Turčijo, Iran in Kitajsko.

V nacionalnem raziskovalnem okviru je Oddelek za arheologijo vodil vrsto obsežnejših raziskovalnih programov pri ministrstvu oz. agenciji za raziskovalno dejavnost: *Socialno-ekonomski in tehnološki vidiki razvoja v arheoloških obdobjih* (1992–1996, vodja M. Guštin) *Regionalni vidiki kulture* (1996–1999, vodja B. Slapšak), *Arheologija* (1999–2003, 2004–2008, vodja M. Budja). Poleg krovnih programov so sodelavci oddelka izpeljali tudi posamezne projekte: M. Budja je vodil projekt o neolitizaciji Slovenije (1997–1999) in spreminjanju arheološke krajine Ljubljanskega barja (2004–2007), M. Guštin projekt o celjskih knezih (1997–2003), B. Slapšak projekt o arheološki geofiziki (2004–2007), B. Teržan pa projekte arheometričnih analiz prazgodovinskega kovinskega gradiva (1995–2001) in absolutnega datiranja (2008–2011).

Posebej je treba omeniti sodelovanje sodelavcev Oddelka za arheologijo pri raziskavah in dejavnostih varovanja kulturne dediščine, zlasti na področju preventivnih in zaščitnih projektov reševanja arheološke dediščine pri gradnji avtocest. Projekt *Varovanje arheološke dediščine pri izgradnji AC v Sloveniji* pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine vodi od leta 1994 B. Djurič, drugi sodelavci pa so sodelovali pri oblikovanju metodologije (P. Novaković, D. Grosman) oz. vodenju terenskih raziskav (B. Slapšak, P. Turk, M. Horvat, D. Grosman).

V devetdesetih letih je oddelek organiziral vrsto odmevnejših znanstvenih srečanj, med katerimi je vsekakor najpomembnejši ustanovitveni kongres Evropske zveze arheologov (september 1994). Udeležilo se ga je več kot 300 strokovnjakov iz več kot 25 dežel sveta. Od leta 1993 pa katedra za

arheologijo neolitika in eneolitika vsako leto organizira mednarodni Neolitski seminar, ki se ga je dosedaj udeležilo več kot 200 predavateljev z vsega sveta in je pomemben dogodek v mednarodnem koledarju neolitske arheologije.

Oddelek izdaja dve publikaciji, revijo *Documenta Praehistorica* (ur. M. Budja) in serijo *Archaeologia historica Slovenica* (od leta 1994 je izšlo šest zvezkov). Sodelavci oddelka so prav tako člani uredniških odborov vrste domačih in tujih revij (*Arheološki vestnik*, *Varstvo spomenikov*, *Arheo*, *European Journal of Archaeology*, *The Holocene*).

Od leta 1991 so oddelek vodili B. Slapšak, B. Teržan, M. Guštin, M. Budja, K. Predovnik in P. Novaković.

Red. prof. dr. Stane Gabrovec je bil leta 1991 izvoljen v rednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti, red. prof. dr. Biba Teržan pa leta 2001 v izredno članico, leta 2007 pa v redno članico SAZU. Red. prof. dr. Jože Kastelic je leta 1994 prejel naziv zaslužnega profesorja ljubljanske Univerze. Priznanja filozofske fakultete so prejeli red. prof. dr. Mitja Guštin (1996), pred. Darja Grosman (1998), red. prof. dr. Mihael Budja (1999) in izr. prof. dr. Bojan Djurič (2003). Nagrado Slovenskega arheološkega društva za življensko delo so prejeli akad. red. prof. dr. Stane Gabrovec (1996), red. prof. dr. Jože Kastelic (1997) in akad. red. prof. dr. Biba Teržan (2008), priznanja Slovenskega arheološkega društva pa red. prof. dr. Biba Teržan (1998), izr. prof. dr. Bojan Djurič in doc. dr. Branko Mušič (oba 1999) ter Verena Vidrih Perko (2003). Izr. prof. dr. Predragu Novaković so leta 2008 podelili častno članstvo v Evropski zvezi arheologov.

— Predrag Novaković
(v besedilu so upoštevani tudi deli besedil Božidarja Slapšaka in Jožeta Kastelica iz prejšnjih zbornikov filozofske fakultete)

Red. prof. dr. Mihael Budja (Brežice, 1951)

Študij arheologije je z diplomo prazgodovinske arheologije končal na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete UL leta 1976. Med študijem je prejel priznanje Prešernovega sklada. Po izvolitvi v naziv asistenta je od leta 1984 zaposlen na Oddelku za arheologijo ljubljanske filozofske fakultete. Leta 1993 je doktoriral pri profesorju Šimi Batoviču in profesorici Tatjani Bregant na filozofski fakulteti v Zadru, Univerza v Splitu. Naslednje leto ga je senat filozofske fakultete v Ljubljani izvolil v naziv docenta, leta 2000 v naziv izrednega profesorja, leta 2006 pa v naziv rednega profesorja. Vodi katedro za arheologijo neolitika in eneolitika ter pedagoški program Arheologija neolitika in eneolitika. Bil je predstojnik Oddelka za arheologijo ter član senata filozofske fakultete (2000–2006). V nacionalnem raziskovalnem okolju vodi raziskovalni program Arheologija (1999–2013). Vodi tudi raziskovalne projekte proces neolitizacije Slovenije in spreminjanje arheološke krajine Ljubljanskega barja ter radiokarbonskega (14C) datiranja prazgodovinskih kultur in poselitvenih sekvenc v Sloveniji. V mednarodnem raziskovalnem okolju je v sodelovanju z univerzami v Cambridgeu, Oxfordu, Edinburghu, Trentu, Mainzu in Pekingu ter s Kitajsko akademijo znanosti v Pekingu (so)vodil mednarodne raziskovalne projekte, povezane z vzpostavitvijo arheološke raziskovalne mreže ter analizami kulturnih, socialnih, subsistenčnih in klimatskih premen ter populacijskih dinamik v Evraziji. Kot gostujoči profesor je gostoval na univerzah v Zadru, Trstu, Dunaju, Pragi, Cardiffu, Edinburghu, Sheffieldu, Cambridgeu, Uppsali, Teheranu, Changchunu, Guangzou (Jilin), Pekingu in Wuhanu. Pripravil in izpeljal je 15 mednarodnih konferenc – Neolitskih seminarjev (http://arheologija.ff.uni-lj.si/seminars/index_si.html),

na katerih so sodelovali raziskovalci z evropskih, azijskih in ameriških univerz ter raziskovalnih inštitutov. Uredil je 15 zbornikov *Neolitskih študij* (http://arheologija.ff.uni-lj.si/documenta/index_si.html). Je urednik revije *Documenta Praehistorica* in član uredništva revij *The Holocene* in *Antanaeus*. Za svoje delo je leta 1999 prejel priznanje filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Bojan Djurić (Ljubljana, 1950)

Diplomiral je na Oddelku za umetnostno zgodovino in Oddelku za arheologijo filozofske fakultete leta 1975, doktoriral pa je leta 1992. Na filozofski fakulteti je bil zaposlen v letih 1977–1988 in od leta 1993 kot strokovni sodelavec, nato kot docent za predmet Klasična arheologija in od leta 2004 kot izredni profesor za isti predmet. Na raziskovalnem področju se je ukvarjal z antičnimi mozaiki in terenskimi raziskavami grške kolonije Issa na Visu (med letoma 1984 in 1987). Ob pripravi doktorske disertacije se je začel ukvarjati z rimsko kamnoseško in kiparsko produkcijo na območju rimskih provinc med Norikom in Mezijo, kar je še vedno njegovo primarno raziskovalno področje, ki se kaže v sistematičnih analizah rimskih marmornih spomenikov v muzejih Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Srbije. Od leta 2005 vodi mednarodni raziskovalni projekt (Slovenija, Avstrija, Srbija, BiH) Raba kamna v rimskih mestih. Viri, proizvodnja, transport in naročniki, kar je osredotočeno na mesto Sirmium in njegove vire (raziskave kamnoloma Dardagani v BiH). Kot predstavnik za Slovenijo vodi projekt *Corpus signorum imperii romani*. Za razstavo raziskav kamnoseške in kiparske proizvodnje je dobil leta 2005 Valvasorjevo priznanje, istega leta je

organiziral tudi mednarodni simpozij Rimski sarkofagi Panonije in Gornje Mezijske.

Od leta 1994 vodi projekt Varovanje arheološke dediščine pri izgradnji AC v Sloveniji pri ZVKDS. Ob tem je bil izdelan nov model varovanja arheološke dediščine in vgrajen v novi Zakon o varstvu kulturne dediščine, kjer je pri nastajanju zakona sodeloval kot specialist za arheologijo. Dosežki projekta so bili nekajkrat predstavljeni na mednarodni ravni (Francija 1997, 2002; Berlin 2003; Indija 2004; Italija 2004; Litva 2004). Za uspešno vodenje in razvojno naravnost projekta je dobil priznanje SAD (1999) in priznanje FF (2003), rezultatom so bili posvečeni Dnevi evropske kulturne dediščine leta 2003.

V letih 2004–2009 je predsednik Strokovnega sveta ZVKDS, od leta 2000 je član sveta Narodnega muzeja Slovenije, od leta 1994 predsednik Skupine za arheologijo na avtocestah Slovenije (SAAS), član Skupine za pripravo podzakonskih aktov k ZVKD-1.

Na publicističnem področju deluje kot urednik serije monografij Arheologija na avtocestah Slovenije (AAS) in kot član uredništev revij *Arheološki vestnik* (Ljubljana), *Starinar* (Beograd) in *National Geographic Slovenija* (Ljubljana).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Pred. Darja Grosman (Ljubljana, 1952)

Diplomirala je iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (Oddelek za arheologijo), kjer je od leta 1985 tudi zaposlena. Na pedagoškem in raziskovalnem področju se ukvarja predvsem z razvojem metod arheološkega terenskega dela. Od leta 1992 je članica

mednarodnega združenja Aerial Archaeology Research Group. Skupaj s P. Novakovičem je soavtorica metodologije Strukture in postopki za arheologijo na avtocestah Slovenije (1994). Od leta 2002 je članica komisije za standarde in postopke terenske arheologije pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS in Skupine za arheologijo in hidrocentrale na reki Savi. V letih 2000–2003 je bila gostujoča predavateljica na univerzi v Pisi za področje aeroarheologije. Sodeluje pri organizaciji in izpeljavi specialističnih šol za arheološko aerofotografijo (Leszno, Sienna, Foggia, Helsinki, Grosseto). Na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani poučuje arheološko metodologijo in vodi terenske vaje.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Pred. Milena Horvat (Trbovlje, 1948)

Osemletko in gimnazijo je dokončala v Trbovljah. Leta 1974 je diplomirala na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 1977 se je zaposlila kot laborantka na Oddelku za arheologijo. Leta 1988 je bila prvič izvoljena v naziv predavateljice za predmet Preparacija keramike. Leta 2008 je pridobila (petič) naziv predavateljice za področje arheološke metodologije. V sklopu pedagoškega procesa ves čas sodeluje v specializiranih seminarjih in proseminarjih, zlasti pri tipološki in tehnološki obdelavi keramičnega gradiva. Na podiplomskem študiju je udeležena (od leta 1999 po dogovoru s mentorji) pri podiplomskih programih, ki vključujejo predmet Tehnologija in tipologija keramike. Zaradi dragocenih izkušenj, ki si jih je pridobila z dolgoletnim vodenjem in organizacijo terenskih raziskav, od leta 1995 organizira in sodeluje pri vodenju obveznih terenskih vaj za študente od 2. do 4. letnika Oddelka za arheologijo.

Na raziskovalnem področju vodi projekt Ajdovska jama. Sodelovala je pri raziskovalnih projektih Regionalni vidiki (vodja dr. Božidar Slapšak) in Neolitizacija Slovenije (vodja dr. Mihael Budja). Od leta 1997 je samostojno vodila zaščitne arheološke raziskave na avtocestnih odsekih Slovenije (na najdiščih Sela pri Dobu, Podrečje pri Viru, Col 1, Loka pri Otočcu, Leskovec pri Celju in Cogetincih pri Lenartu). Ob naslonitvi na raziskovalne projekte, ki potekajo na Oddelku za arheologijo, in tržnih projektov, ki potekajo v sklopu projekta Arheologija na avtocestah Slovenije (vodja dr. Bojan Djurič), ji je uspelo vzpostaviti zasnovo keramičnega arhiva (tako imenovano tehnološko referenčno zbirko in računalniško bazo podatkov). Temelji za to raziskovalno delo so predstavljeni v monografiji Keramika (ki je izšla leta 1999 v Razpravah filozofske fakultete v Ljubljani). Zaradi večletnega uspešnega vodenja raziskav in uspešne predstavitve znanstvenih izsledkov v Ajdovski jami, ji je krška občina podelila Valvazorjevo priznanje leta 1993. Od leta 2003 je članica Akademskoga zbora filozofske fakultete. Leta 2007 je bila izvoljena med tutorje učitelje FF.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Dimitrij Mlekuž (Koper, 1970)

Asist. dr. Dimitrij Mlekuž je diplomiral (2000) in doktoriral (2005) iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V letih 2002–2005 je bil zaposlen kot mladi raziskovalec, pozneje pa kot raziskovalec oziroma asistent. Raziskovalno je dejaven na področju arheologije lovcev – nabiralcev, zgodnjih pastirjev in kmetovalcev, arheologije pokrajini, teoretske arheologije, odnosov med ljudmi in živalmi in uporabe kvantitativnih metod in računalnikov v humanistiki.

V letih 1999–2006 je bil član uredniškega odbora revije Slovenskega arheološkega društva Arheo, od leta 2005 pa je v uredništvu revije *Documenta Praehistorica*. Leta 2000 je (skupaj z B. Županek) prejel nagrado *best poster award* strokovnega združenja *Computer Applications in Archaeology* (CAA). Dimitrij Mlekuž je član *European Association of Archaeologists* (EAA).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Branko Mušič (Maribor, 1963)

Diplomiral je na Oddelku za geologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani in leta 1994 zagovarjal še magistrsko nalogo s področja uporabne geofizike na temo geofizikalnih raziskav v arheologiji (mentorja: prof. dr. Danilo Ravnik in prof. dr. Mitja Guštin). Doktorsko disertacijo z naslovom Raziskave arheoloških najdišč z metodami geoelektrične upornosti in geomagnetizma je zagovarjal leta 2001 na Oddelku za arheologijo, Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorja: prof. dr. Božidar Slapšak in prof. dr. Danilo Ravnik). Za diplomsko delo je prejel Prešernovo nagrado za študente fakultete za naravoslovje in tehnologijo, leta 1999 pa še priznanje Slovenskega arheološkega društva za Uspešno uveljavljanje geofizikalnih raziskav v slovenski arheologiji. Večkrat se je strokovno izpopolnjeval v tujini, in sicer najprej leta 1991, ko je bil na dvomesečnem usposabljanju za področje arheološke geofizike na univerzi v Durhamu (Velika Britanija), kar je financiral takratni Sekretariat za znanost in tehnologijo, in nato v letih 2004, 2005 in 2006 na Oddelku za arheologijo (Arheološki projekt Sagalassos) Katoliške univerze v Leuvnu (Belgija) s finančno pomočjo belgijskega znanstvenega sklada (*Belgian Science Policy*) ter leta 2005 še dodatno v sklopu

Združenja odličnosti (*Network of Excellence*) in EPOCH na oddelku ESAT Univerze v Leuvnu in nazadnje leta 2008 s štipendijo ROCT (*Roman Craft and Trade*) prav tako na arheološkem oddelku Univerze v Leuvnu. Kot raziskovalec se ukvarja s področjem geoarheologije, predvsem z metodologijo in interpretacijo geofizikalnih raziskav arheoloških najdišč v odvisnosti od tipologije arheoloških ostankov in posebnosti naravnega okolja. Od začetka službovanja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani sodeluje pri domačih in mednarodnih projektih Oddelka za arheologijo, od katerih so najodmevnejši: Roman countryside 1992–1995, POPULUS 1995–1997, PROTEUS 1996–1998, KOST G2 1998–2000, IUAP faza V 2002–2007, INTERREG IIIB 2007, EPOCH 2005, Houses for the Living and the Death 2006, Reading the features: a geophysical (re)construction of Taino house (sponzor: National Geographic Society) 2007, IUAP faza VI 2007–2012. Na Oddelku za arheologijo od leta 1997 predava geološke vsebine v sklopu predmeta naravoslovje in je bil leta 2004 prvič izvoljen v naziv docenta za področje geoarheologije. Poleg rednih predavanj na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je predaval še na nekaterih tujih ustanovah: univerzi v Durhamu in Parizu I, Evropskem arheološkem centru v Glux-en-Glennu, univerzah v Gradcu, Zagrebu, Inštitutu za arheologijo v Yinchuanu, Svobodni univerzi v Berlinu, Ministrstvu za kulturo RH, univerzi v Leuvnu, Berlinski muzeji za prazgodovino in na univerzi v Beogradu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Predrag Novaković (Postojna, 1963)

Diplomiral (1989) in doktoriral (2000) je iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot podiplomski študent se je leta 1991

izpopolnjeval na Oddelku za arheologijo Univerze v Durhamu v Veliki Britaniji. Med letoma 1992 in 2001 je bil zaposlen kot raziskovalec, nato kot asistent na Oddelku za arheologijo FF UL. Od leta 2003 je docent in vodja katedre za teorijo in metodologijo arheologije, poučuje predmet Arheološka teorija in zgodovina (I–IV) in terenske vaje iz arheološke metodologije. Bil je tudi gostujoči profesor na univerzah v Pisi (1997–2000) in Gradcu (2007).

Glavna raziskovalna in pedagoška področja njegovega delovanja so: teoretska arheologija, arheološka metodologija, zgodovina vede, družbena vloga arheologije, prostorska in krajinska arheologija ter uporaba geografskih informacijskih sistemov v arheologiji.

Sodeloval je na številnih raziskavah oddelka za arheologijo od leta 1991, med drugim je vodil arheološka izkopavanja in druge terenske projekte: Graček nad Famljami (1990; skupaj s P. Turkom), Libna nad Krškim (1993, skupaj s M. Guštinom), Stari Trogir pri Marini, Hrvaška (2004, skupaj z M. Katičem) in Sv. Marjeta – Jeterbenk (2006, 2007). Med njegove najpomembnejše samostojne raziskave spadajo analize družbeno-prostorskih oblik bronastodobnih in železnodobnih gradišč na Krasu, zgodovinska in konceptna analiza naselbinske, prostorske in krajinske arheologije v evropski arheologiji, zgodovinski pregled razvoja akademske arheologije na Slovenskem ter analiza ekonomskega in družbenega statusa arheološkega poklica v Sloveniji (skupaj z V. Pintarič). Je avtor številnih razprav in tekstov o zgodovini arheološke vede na Slovenskem in prostorskih oz. krajinskih pristopih v arheologiji.

Dejaven je tudi na širšem strokovnem področju: je urednik in član uredništva revije Arheo (1988–1998), predsednik Slovenskega arheološkega

društva (1992–1995), organizator inavguralnega srečanja Evropske zveze arheologov (EAA) (Ljubljana 1994), član uredniškega odbora *European Journal of Archaeology* (1999–2002), član izvršilnega odbora EAA (2002–2005), sekretar EAA (2005–2008); je tudi član delovne skupine Arheologija in hidrocentrale na Savi pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS (2003–), soavtor študije o standardih postopkov in dokumentacije v terenski arheologiji (2007); častni član Evropske zveze arheologov in predstojnik Oddelka za arheologijo (2008–).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Simona Petru (Ljubljana, 1961)

Diplomirala je leta 1989 na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, odsek za montanistiko, smer geologija. Pripravništvo je opravila na Zavodu Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. Leta 1994 je postala mlada raziskovalka v Narodnem muzeju v Ljubljani. Na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete UL je leta 1997 zagovarjala magistrsko, leta 2001 pa doktorsko delo. Leta 1997 je bila izvoljena v asistentko za področje paleolitske arheologije ter začela voditi vaje pri predmetu Paleolitik in mezolitik. Na Oddelku za arheologijo se je zaposlila kot docentka leta 2004.

Med študijem je leta 1987 sodelovala pri izkopavanjih v Judovski hiši, leta 1997 pa na izkopavanjih v Potočki zijalki. Med magistrskim študijem je v letih 1995 in 1996 v sklopu programa Proteus obiskala Laboratoire de Recherche des Musées de France v Parizu. Leta 1998 je imela predavanje na 4. mednarodnem simpoziju o jamskem medvedu. Leta 2004 je sodelovala pri organizaciji delavnice: Archaeometry with

IBA and related methods ter imela predavanja na Neolitskem seminarju v Ljubljani in na Institute of Vertebrate Paleontology and Paleoanthropology of Chinese Academy of Sciences v Pekingju.

Področji raziskovalnega dela sta skalna in jamska umetnost ter sledi uporabe na kamenih orodjih. Je članica uredniškega odbora revije *Documenta Praehistorica*. Letos sodeluje pri pripravi mednarodnega srečanja Društva Hugo Obermaier v Ljubljani. Je članica Akademskega zbora Filozofske fakultete, Komisije za priznavanje in vrednotenje izobraževanja ter koordinatorka učiteljskega tutorstva na Oddelku za arheologijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Katarina Katja Predovnik (Ljubljana, 1971)

Diplomirala (1995) in doktorirala (2002) je iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1994 se je usposabljala za arheologijo mlajših obdobij na univerzi v Durhamu v Veliki Britaniji. Za diplomsko delo je leta 1996 prejela Prešernovo nagrado za študente Univerze v Ljubljani. Leta 1998 se je zaposlila na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot stažistka asistentka in od leta 2002 kot docentka poučuje arheologijo mlajših obdobij. Kot raziskovalka se posveča konceptnim vprašanjem arheologije mlajših obdobij, arheološkim raziskavam srednjeveških gradov ter srednjeveške in novoveške drobne materialne kulture. Med drugim je sodelovala pri izkopavanjih srednjeveške trdnjave Kostanjevica na Starem gradu nad Podbočjem (1992–1995), vodila je analize drobnega gradiva s Pustega gradu nad Zgornjo Lipnico pri Radovljici (2003–2004), izkopavanja Vodiškarjeve hiše v Nevljah pri Kamniku (2006) in topografske raziskave srednjeveških

zemljenih utrdb na Slovenskem (2006–). Od leta 2005 je članica programske skupine Arheologija pri ZIFF. Leta 2004 je za raziskovalno delo na najdišču Stari grad nad Podbočjem prejela priznanje KS Podbočje.

Dejavna je tudi na publicističnem področju kot urednica in prevajalka znanstvenih in strokovnih besedil s področja arheologije. Sodelovala je pri ustanovitvi knjižne zbirke *Archaeologia historica Slovenica*, ki jo od leta 1994 izdaja Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z namenom načrtnega spodbujanja razvoja arheoloških raziskav srednjega veka in mlajših obdobij. Od leta 2003 je glavna urednica te zbirke. Bila je odgovorna urednica slovenske arheološke revije *Arheo* (1999–2006), od leta 2008 pa je članica mednarodnega uredniškega odbora romunske revije *Archaeologia medievale*.

V letih 1992–1995 je bila predstavnica Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pri Evropskem forumu združenj za varstvo kulturne dediščine (European Forum of Heritage Associations). Od leta 2003 sodeluje kot predstavnica Slovenije v stalnem odboru mednarodne kastelološke konference *Castrum Bene*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Božidar Slapšak (Beograd, Srbija, 1949)

Je redni profesor za rimsko arheologijo in epigrafiko na Oddelku za arheologijo filozofske fakultete in vodja Katedre za rimsko arheologijo. Diplomiral je leta 1971, doktoriral leta 1984 pri prof. Jožetu Kastelicu. Od leta 1972 je zaposlen na filozofski fakulteti kot asistent, od leta 1986 kot docent, od leta 1993 kot izredni

profesor in od leta 2005 kot redni profesor. Bil je predstojnik Oddelka za arheologijo, član več komisij in senata filozofske fakultete, vodja oddelčnega raziskovalnega programa, član sveta Znanstvenega inštituta FF. Je član strokovnih teles pri državnih organih in član Nacionalnega odbora Higher Education Support Programme. Je tudi soustanovitelj Ljubljanske podiplomske šole za humanistične študije ISH, član senata ISH in vodja Centra za historično antropologijo ISH. Bil je soustanovitelj in prvi predsedujoči Centra za terensko arheologijo. Vodil je antično sekcijo Slovenskega arheološkega društva ter bil soustanovitelj in urednik revije *SAD Arheo*. Je član uredniškega odbora publikacij *Studia Mediterranea* (Split). Bil je gostujoči profesor na Univerzi Pariz 1 (Pantheon-Sorbonne), imel je predavanja na Univerzi Rutgers in vabljen predavanja na več evropskih in ameriških univerzah ter je predaval v sklopu evropskega programa CEEPUS in bil gostujoči raziskovalec pri CNRS (UPR 7532, Pariz). Bil je tudi član evropskega omrežja PACT, nacionalni koordinator evropskega omrežja COST G2 (PASTA), vodja projekta v sklopu programa znanstvenega sodelovanja med Slovenijo in Francijo ter Grčijo, nosilec evropskega partnerstva v sklopu programa Interuniversity attraction poles (Leuven), sovodja projekta Antična mesta Bojotije (Leiden), partner v evropskem projektu RADIO-PAST (Gent-Evora), sodelavec INTERREG 3b-projekta BARCA nel'Adrias Kolpos (Split). Kot ocenjevalec je sodeloval pri projektih v sklopu 7. okvirnega programa. Vodil ali sovodil je terenske raziskave v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji, Turčiji, Grčiji in od leta 2009 na Portugalskem. Bil je mentor mladim raziskovalcem, doktorandom in magistrandom. V slovensko arheologijo je uvedel nekatere konceptne novosti, predvsem po zgledu anglosaško arheološke šole poselitvenih in krajskih raziskav, tehnične

in metodološke novosti, predvsem na področju neinvazivnih terenskih raziskav. Proučuje tudi vprašanja konceptnega okvira in ideološkega konteksta arheologije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Katja Švarc (Ljubljana, 1979)

Diplomirala je leta 2005 na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Od takrat je zaposlena kot samostojna strokovna delavka v tajništvu Oddelka za arheologijo. Od leta 2007 nadaljuje svoje izobraževanje v sklopu podiplomskega magistrskega študijskega programa na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo.

Akad. red. prof. dr. Ljubinka Teržan (Maribor, 1949)

Diplomirala (1971), magistrirala (1976) in doktorirala (1986) je iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Zaposlena je na Oddelku za arheologijo FF, kjer je od leta 1994 redna profesorica. Med letoma 1989 in 2005 je predavala tudi na Svobodni univerzi v Berlinu. Je članica SAZU (izredna 2001, redna 2007).

Raziskuje bronasto in železno dobo v Vzhodnih Alpah, Panoniji in na Balkanskem polotoku ter ju obravnava v povezavah s prazgodovinskimi kulturami v Srednji Evropi, Sredozemlju in Kavkazu. Z objavo in razlago arheološkega gradiva z Mosta na Soči, Štajerske in Dolenjske ter najdb iz depojev je utemeljila razumevanje bronaste in železne dobe na Slovenskem, vlogo tega ozemlja v evropski prazgodovini in odkrivala vplive zgodovinskih kultur na njuno oblikovanje.

Z analizo grobnih pridatkov ter njihovih sestavov je razpoznala pogrebne in verovnanjske običaje, religiozne predstave in pa družbeno strukturiranost bronasto- in železnodobnih skupnosti ter vlogo posameznika v njej. V letih 1997–2008 je sodelovala pri mednarodnih arheoloških raziskavah utrjene naselbine iz bronaste dobe na Monkodonji v Istri, s katerimi so se pokazali popolnoma novi vidiki o civilizacijskem pomenu kaštelirske kulture ob severnem Jadranu kot mostu med vzhodnosredozemskim svetom in Srednjo Evropo v zgodnji in srednji bronasti dobi.

Kot študentka je prejela univerzitetno Prešernovo nagrado, leta 1991 nagrado sklada Borisa Kidriča, leta 2008 pa nagrado Slovenskega arheološkega društva za življenjsko delo na področju arheologije. Je dopisna članica Nemškega arheološkega inštituta (Deutsches Archäologisches Institut) in članica Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Danijela Udovič (Postojna, 1972)

Diplomirala je iz bibliotekarstva in sociologije kulture na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je od leta 2007 zaposlena kot vodja knjižnice Oddelka za arheologijo.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Doc. dr. Maja Andrič (2004), ZRC SAZU, Inštitut za arheologijo
- Akad. red. prof. dr. Rajko Bratož (1981), Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino

- Asist. Vojka Cestnik (2008), mlada raziskovalka
- Doc. dr. Ladislav Ciglenečki (2002), ZRC SAZU, Inštitut za arheologijo
- Asist. Matija Črešnar (2004–2009), mladi raziskovalec, 2009–2011, raziskovalec pri projektu Absolutno datiranje pozne bronaste in starejše železne dobe na Slovenskem – projekt J9-0524
- Doc. dr. Irena Debeljak (1997), ZRC SAZU, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca
- Doc. dr. Helena Grčman (2007), Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo
- Asist. Milan Horňák (2006–2009), mladi raziskovalec
- Doc. dr. Aleksander Horvat (2004), Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo
- Mag. Jelena Isak Kres (2001), Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo
- Mojca Jereb (2008), raziskovalka na projektu Absolutno datiranje pozne bronaste in starejše železne dobe na Slovenskem – projekt J9-0524
- Red. prof. dr. Peter Kos (1979), Narodni muzej Slovenije
- Asist. mag. Dušan Krameberger (1983–1987, 1996), Ministrstvo za kulturo RS, Direktorat za kulturno dediščino
- Izr. prof. dr. Janez Marolt (1987), Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru
- Red. prof. dr. Darja Mihelič (1995), ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa
- Asist. dr. Janez Mlinar (1997), Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino
- Doc. dr. Jelka Pirkovič (2002), Ministrstvo za kulturo RS
- Izr. prof. dr. Andrej Pleterski (1989/1990 in nato od leta 2001), ZRC SAZU, Inštitut za arheologijo
- Gašper Rutar (2008), raziskovalec na projektu Absolutno datiranje pozne bronaste in starejše

- železne dobe na Slovenskem – projekt J9-0524
- Lek. Barbara Šega Čeh (1995), Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo
- Red. prof. dr. Žiga Šmit (2003), Fakulteta za matematiko in fiziko
- Izr. prof. dr. Marija Štefančič (1989), Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo
- Doc. dr. Verena Vidrih Perko (1989), Gorenjski muzej

Nekdanji zaposleni:

- Mag. Vladimira Bertonec – Kučar (1976–1985)
- Red. prof. dr. Tatjana Bregant (1955–1988)
- Mag. Miran Erič (1994–2005)
- Red. prof. ddr. Mitja Guštin (1989–2003)
- Margareta – Ana Hirschbäck – Merhar (1987–1999) (Oddelek za etnologijo in Oddelek za arheologijo)
- Red. prof. dr. Jože Kastelic (1968–1983)
- Red. prof. dr. Josip Klemenc (1946–1967)
- Izr. prof. dr. Timotej Knific (1974–1987)
- Red. prof. dr. Josip Korošec (1947–1966)
- Doc. dr. Milan Lovenjak (1997–2007)
- Olivera Nedović (1992–1997)
- Irena Mirnik Prezelj (1989–1997)
- Mag. Helene Simoni (1994–1995)
- Doc. dr. France Stare (1949–1968)
- Vesna Svetličič – Turk (1999–)
- Dr. Jaroslav Šašel (1951–1961)
- Alfred Trenz (1987–1992)
- Dr. Ivan Turk (1971–1975)
- Doc. dr. Peter Turk (1990–1999)
- Marjan Valoh (1999–2000)
- Mija Vida (1994–1995)

Oddelek za

AZIJSKE IN AFRIŠKE ŠTUDIJE

Oddelek za azijske in afriške študije je bil ustanovljen leta 1995 in spada k mlajšim strokam filozofske fakultete. Njegovi ustanovitelji so bili japonolog dr. Andrej Bekeš ter sinologa dr. Jana S. Rošker in dr. Mitja Saje. Podlaga sinološkega kurikulumuma je bil sistem študija na Dunaju, ki ga je Jana S. Rošker poznala »od znotraj«, saj je poleg do takrat štiriletnega študijskega izpopolnjevanja na Kitajskem redno doštudirala in si pridobila doktorat iz sinologije prav na dunajski univerzi. Seveda so ustanovitelji oddelka dunajski kurikulum precej posodobili in ga prilagodili strokovnim specializacijam takratnih strokovnih kadrov v Sloveniji. Andrej Bekeš je pri sestavi študijskega programa japonologije upošteval svoje bogate izkušnje, ki si jih je pridobil med svojim podiplomskim študijem in poučevanjem na eni uglednih japonskih univerz v Tsukubi.

Oddelek je na začetku svojega delovanja torej obsegal dve stroki, japonologijo in sinologijo, vsako s svojo katedro. Kljub temu smo se ga odločili poimenovati s širšim nazivom in mu v prihodnosti nameravali dodati še več strok, zlasti afrikanistiko, koreanistiko in indologijo. Tudi te načrte smo v zadnjih letih začeli uresničevati, saj ponujamo na oddelku tudi začetni in nadaljevalni lektorat korejskega jezika in pisave ter – v sklopu izbirnih programov – več predmetov, ki obravnavajo afriško literaturo, postkolonialne študije in antropologijo Afrike. Od letnega semestra 2008/09 smo na oddelku začeli odpirati vrata tudi v jezike in kulture Indije: najprej je bil to sanskrt s kulturo klasične Indije, s študijskim letom 2009/10 pa se mu pridružuje tudi lektorat jezika hindi.

V prvem letu delovanja našega oddelka, ko je bil na oba študijska programa vpisan le prvi letnik, so vsa predavanja in vaje na njem opravljali Andrej Bekeš, Nagisa Moritoki, Jana S. Rošker in Mitja Saje. Že čez leto dni sta se nam pridružili še mag. Maja Lavrač in mag. Kristina Hmeljak. Ena prvih pomembnih okrepitev je bila v tem letu tudi gospa Darinka Baraga, ki je pri zagonu oddelka pomagala v dvojni vlogi, tajnice in knjižničarke oddelka.

Oddelek si od takrat ves čas prizadeva obogatiti pedagoški proces z gostujočimi učitelji in lektorji, v sklopu možnosti, ki jih ponujajo dvostranske državne pogodbe z Japonsko in Kitajsko in dvostranski sporazumi o sodelovanju z japonskimi, kitajskimi, tajvanskimi in korejskimi univerzami. Rezultat tega prizadevanja je viden v vsakoletnih blokih intenzivnih predavanj gostujočih profesorjev in v

rednem kroženju gostujočih lektorjev na vsaki dve leti. Od študijskega leta 2008/09 pomaga oddelku z gostujočimi lektorji tudi Republika Koreja in v letih 2009–10 pa še Indija.

Člani Oddelka za azijske in afriške študije

Poleg omenjenih gostujočih sodelavcev smo v nekaj letih pridobili še vrsto novih slovenskih sodelavcev in sodelavk, čeprav smo morali za polni zagon oddelka glede tega počakati tudi na prve diplomantke. Temeljno dodiplomsko izobrazbo smo jim ponudili sami.

Zaradi kadrovskih omejitev in nadpovprečnega zanimanja za študij japonologije in sinologije smo bili prisiljeni po dveh letih delovanja oddelka omejiti vpis na 50 novih študentk in študentov na vsako katedro na leto.

Prvi predstojnik oddelka je bil dr. Andrej Bekeš (1995–1999), potem je to vlogo prevzela dr. Jana S. Rošker (1999–2003), nato je mandat prevzel dr. Mitja Saje (2003–2007), nato spet dr. Andrej Bekeš (2007–2009), zdaj pa je predstojnica oddelka spet dr. Jana S. Rošker.

Na katedri za sinologijo poučuje osem oseb: red. prof. dr. Jana S. Rošker, red. prof. dr. Mitja Saje, izr. prof. dr. Maja Lavrač, doc. dr. Nataša Vampelj – Suhadolnik, asist. dr. Mateja Petrovič – Reven, mlada raziskovalka dipl. sin. Tina Ilgo in kitajski gostujoči lektorici, dr. Ye Rong in mag. Luo Danping. Na katedri za japonologijo predavajo red. prof. dr. Andrej Bekeš (predstojnik oddelka in predstojnik katedre za japonologijo), doc. dr. Chikako Shigemori – Bučar (namestnica predstojnika oddelka), lekt. mag. Nagisa Moritoki, lekt. mag. Kristina Hmeljak, lekt. dr. Takamune Kawashima, ki v letu 2009/10 zamenjuje lekt. Naomi Ida, lekt. mag. Ryu Hyeonsook, lekt. mag. Yufuko Ichimiya, mlada raziskovalka mag. Tinka Delakorda, kolegici, ki sta v letu 2008/09 na porodniškem dopustu, pa začasno nadomeščata asist. dr. Nataša Visočnik in asist. Luka Culiberg.

Na oddelku poučuje tudi gostujoči profesor dr. Lee Yong (korejski jezik in kultura), z začetkom študijskega leta 2009/10 pa prihaja tudi gostujoči profesor za hindi iz Indije, prof. Amarnath Sharma, dosedanji predstojnik Oddelka za hindi na univerzi v Kalkuti. Oddelek je v preteklih letih gostil tudi gostujoča profesorja iz Japonske: prof. Fumihito Aoyamaz z Univerze Obirin je gostoval vse leto 2007/08 in prof. Naoki Takei s tokijskega tehnološkega inštituta v letnem semestru 2008/09. Brez podpore Japonske fundacije ne bi bilo večine krajših enomesečnih gostovanj profesorjev z japonskih univerz, ki potekajo nepretrgano od leta 2007. To omogoča našim študentom veliko novih kulturoloških in družboslovnih vsebin, ki bi jih sicer ne imeli priložnost poslušati.

Na oddelku sta v preteklih letih kot mladi raziskovalki doslej delovali še dve podiplomski študentki, Maja Veselič in dr. Sarah Ana Lunaček – Brumen, ki sta ta staž že uspešno končali, vendar nam ju doslej še ni uspelo sistematizirati za redno zaposlitev na oddelku. Med porodniškim dopustom je eno od kolegic nadomeščala tudi dr. Irena Srdanović (2005/06), v letu 2008/09 pa drugo kolegico mag. Nina Golob.

Oddelek, ki letos ponosno praznuje 14. obletnico delovanja, je v glavi in srcu svojih ustanoviteljev in ustanoviteljic zadel delovati že pred 27 leti, in sicer, kot se zanj spodobi, v osrčju Azije. In ne samo to: rojstni kraj oddelka, ki že po svojem osrednjem poslanstvu povezuje deželico v osrčju Evrope z jeziki in kulturami onkraj evropskih meja, je hkrati rojstni kraj Konfucija, tistega učitelja, ki predstavlja simbol posredovanja znanja starejših generacij mlajšim.

Ne vemo zagotovo, ali njegovi starodavni nauki azijskim državam res lahko ponudijo recept za triumfalni pohod v obdobje vseobsežne globalizacije. Vsekakor drži, da je tradicionalna kitajska konfucijanska ideologija istovetenja posameznika z družino (podjetjem) in državo (političnimi avtoritetami) ter podrejanja specifičnih potreb (pravil) individuuma avtoritetam hierarhično strukturirane skupnosti lepo združljiva s postkolonialnim kapitalističnim sistemom. To dejstvo nam nazorno dokazuje večina sodobnih vzhodnoazijskih družb, zlasti japonska, južnokorejska, tajvanska ter singapurska; v zadnjih letih je tendenco modernizacije tradicionalnih konfucianskih vrednot čedalje jasneje občutiti tudi v kontekstih političnega in ekonomskega odpiranja LR Kitajske. Vendar so vse to vprašanja, ki spadajo v področje sodobnih družboslovnih raziskav v sklopu japonologije in sinologije. In če torej poskusimo

spet najti sledi razvoja, ki je privedel do vzpostavitve teh novih strok pri nas, nas bodo te sledi spet povedle v Konfucijev rojstni kraj ter na konec prejšnjega stoletja, v daljno leto 1982.

Prvi profesorji in profesorice poznejšega oddelka, ki je vse od začetka obsegal katedri za sinologijo in japonologijo, smo bili takrat sami še študentje in študentke sinologije ter japonologije. Na začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja smo se skupaj znašli na študijskem izpopolnjevanju v Aziji. Poleg Andreja Bekeša, Maje Lavrač, Jane S. Rošker in Mitje Sajeta, ki so nekaj let za tem postali prvi predavatelji našega oddelka, so takrat v kitajskih predavalnicah gulili klopi še trije pionirji postavljanja mostov med celinami. Jani Osojnik je pozneje ostal na Kitajskem še kar pet let in tako postal prvi slovenski zdravnik tradicionalne kitajske medicine s končanim avtohtonim študijem. Neva Čebtron je zaorala takrat pri nas še popolnoma nedotaknjeno ledino raziskav s področja sodobne kitajske likovne umetnosti. Saš Hadži, ki je na našo pekinško fakulteto pribrzel po neskončnih sibirskih planjavah s svojim težkim motorjem, je navdušil kitajske profesorje (in zlasti profesorice) s svojim hitrim dojemanjem jezika in pisave ter jih hkrati nenehno spravljal v zadrego s svojimi kritičnimi pripombami (celo njegova soproga Vesna Požgaj-Hadži, poznejša profesorica hrvaščine na ljubljanski filozofski fakulteti, je pri pripravah na ustanovitev Oddelka za azijske in afriške študije pokazala precej entuziazma, saj nam je ob svoji vrnitvi iz Pekinga v slovensko prestolnico po transibirski železnici pripeljala kar 250 kilogramov knjig).

Ker smo v svojih interesih že takrat pokrivali najrazličnejše stroke v sinologiji in japonologiji, smo se odločili izmenjati svoje strokovno znanje ter predebatirati možnosti in strategije za njihovo poznejšo uporabo. Zato smo se skupaj z Andrejem Bekešem, ki je takrat opravljal doktorski študij na Univerzi Tsukubi na Japonskem, domenili, da bomo organizirali skupni simpozij v mestecu Qufu, ki je ugnezdено v osrčju območja in je zibelka kitajske – in v določenem smislu tudi širše vzhodnoazijske – kulture in v katerem se je rodil najznamenitejši mojster njene idejne tradicije. Tam smo organizirali prvi slovenski strokovni simpozij, posvečen vzhodnoazijskim študijam, na katerem smo si vzajemno predstavili najvidnejše in najzanimivejše izsledke našega dotedanjšega strokovnega in raziskovalnega dela. Želeli smo, da bi se ta naš skromni, študentski simpozij vpisal v zgodovino kot prvi korak na poti zblíževanja naše podalpske deželice z zakladnico znanja o tradicijah in sodobni stvarnosti azijskih držav. In to nam je vsekakor tudi uspelo.

Po dvehletnem študijskem izpopolnjevanju so se študentje iz Kitajske večinoma vrnili v Evropo. Medtem ko je Jana S. Rošker v naslednjih letih opravila doktorat iz sinologije na dunajski univerzi, je Mitja Saje poučeval temelje kitajskega jezika in pisave v sklopu lektorata na Oddelku za splošno in primerjalno jezikoslovje ter orientalistiko filozofske fakultete v Ljubljani. Tudi japonologi medtem niso stali križem rok. Medtem ko je Andrej Bekeš še študiral jezikoslovje na Japonskem, je njegova kolegica, Chikako Shigemori – Bučar, v Sloveniji pripravila teren za študij japonologije na podoben način kot Mitja Saje za bodoče sinološke študije; habilitirala se je kot prva lektorica japonskega jezika in pisave na filozofski fakulteti v Ljubljani, poučevala pa je v sklopu Slovenskega orientalističnega društva, kjer je od jeseni 1982 kot prostovoljka vodila tečaj japonskega jezika. Pri tem se ji je do svoje

vrnitve leta 1986 med zimskimi in letnimi počitnicami pridružil tudi Andrej Bekeš. Potem sta tečaj vodila skupaj, vse do leta 1990 kot celoletni tečaj, pozneje, do leta 1995 pa kot intenzivni zimski in poletni tečaj. Prostor za tečaj je radodarno odstopila filozofska fakulteta.

Ko smo se čez nekaj let vsi spet srečali v Ljubljani, je napočil čas za udejanjanje naših sanj iz leta 1982. Ustanavljanje celotnega, samostojnega oddelka, ki naj bi zakoličil temelje novih, v Sloveniji še nedejuočih akademskih disciplin, seveda ni bila lahka naloga. Razlog za ustanovitev oddelka, za katerega smo si prizadevali, je bil seveda v marsičem ekonomski izračun naše družbe, ki si ni mogla več privoščiti popolnega ignoriranja držav, kakršni sta bili Japonska, ki je konec prejšnjega stoletja že bila ekonomska velesila, in Kitajska s svojim velikanskim trgom in dinamičnimi smernicami eksplozivnega razvoja. Kljub temu moramo priznati, da tega cilja v tistem času ne bi mogli uresničiti brez izdatne pomoči in vztrajne podpore prof. dr. Janeza Orešnika, takratnega in sedanjega predstojnika Oddelka za splošno in primerjalno jezikoslovje filozofske fakultete v Ljubljani.

Tako je v sklopu iste fakultete leta 1995, torej na pragu epohe, opredeljene z globalizacijo, nastal Oddelek za azijske in afriške študije. Kot vsaka pionirska doba je bilo tudi prvo desetletje razvoja te discipline pri nas opredeljeno z nujno pridobivanjem, sestave oziroma izdelave temeljnega vsebinskega in metodološkega orodja, ki je potrebno za neoporečno delovanje njenega kategorialnega in terminološkega aparata. Vendar ne gre zanemariti tega, da je temeljna vsebinska in metodološka usmeritev našega oddelka od vsega začetka temeljila na iskanju razumevanja med različnimi kulturami.

Zato študije, ki se izvajajo in posredujejo v sklopu tega oddelka, nikakor niso omejene zgolj na učenje jezikov in pisav azijskih držav, temveč vidijo v njih temeljno in nujno orodje, ki nam omogoča razumevanje celovitosti njihovih kultur. Sinologijo, japonologijo in bodočo afrikanistiko, koreanistiko ter indologijo torej razumevamo ne le kot filološke, temveč tudi in predvsem kot kulturološke študije. Od večine preostalih kulturoloških strok, kakršne so, denimo, etnologija, sociologija kulture ali antropologija, se discipline našega oddelka razlikujejo predvsem v tem, da so osredotočene na raziskovanje in posredovanje specifičnega znanja vzhodnoazijskega (in v prihodnosti tudi širšega azijskega ter afriškega) geopolitičnega in jezikovnega prostora. Pri tem ne mislimo zgolj na dragocene zakladnice starodavnega znanja, ki nam ga lahko ponudijo te neevropske kulture, temveč imamo ves čas pred očmi specifično obdobja, v katerem živimo. Obvladanje matičnih jezikov regij, ki predstavljajo vsebinsko srž našega strokovnega dela, je na našem oddelku osrednjega pomena. Iz naših študij namreč nočemo in ne moremo izključiti dejanskih nosilcev kultur, katerih družbene stvarnosti raziskujemo. Vsekakor je v sklopu tovrstnih študijev najprej treba obvladati jezik in pisavo, ki tvorita eno temeljnih orodij za zbiranje pristnejših informacij o danih kulturah in civilizacijah. Kakšni so torej ti, domnevno verodostojnejši podatki? Gre za znanje, ki nam ga poleg zahodne strokovne literature ponujajo tudi in predvsem primarni viri – torej literatura, napisana v kitajskem, japonskem, korejskem, indijskih oziroma v afriških jezikih.

Posebnost kulturoloških ved, ki se poučujejo na Oddelku za azijske in afriške študije, je torej v tem, da temeljijo na spoznavanju matičnih jezikov danih regij. To je namreč tudi predpogoj za prepoznavanje

specifičnih, jezikovno in kulturno pogojenih kategorialnih aparatov ter strukturnih vzorcev mišljenja in interpretacije. Takšno raziskovanje pa je nujno povezano s sposobnostjo premostitve tradicionalnih evropskih pojmovnih okvirjev. Ta sposobnost premostitve vključuje iskanje sistematike razumevanja in posredovanja, ki temelji na epistemoloških podlagah, ki so drugačne od diskurzov, kakršni so se oblikovali v sklopu evropske kulturne tradicije.

Kot celota je naš oddelek zasnovan interdisciplinarno in na metodologiji medkulturnih raziskav. Osredotočen je na obravnavo azijskih in afriških regij, ki postajajo v sklopu svetovnih dogajanj v celoti in tudi znanosti čedalje bolj relevantna. V našem pedagoškem in raziskovalnem delu obravnavamo družbene pojave v geopolitičnih in zgodovinskih kontekstih, ki vključujejo regionalne in globalne perspektive.

Oddelek si vseskozi prizadeva tudi za širše in celovitejše pristope k vzhodnoazijskim študijam, saj smo sodelavci in sodelavke prepričani, da je za sodobno, aktualnemu trenutku primerno obravnavanje teh regij potrebno presejanje ozkih, državnih oziroma nacionalno pogojenih pogledov na azijske in afriške jezike, kulture, družbene stvarnosti in njihove zgodovine. To široko perspektivo ohranjamo tudi v našem prizadevanju po širitvi oddelka v pomenu prihodnje vključitve koreanistike, afriških študij in indologije.

Multidisciplinarni pristop je izbran zato, ker presega akademsko ozkost posameznih disciplin in omogoča, da so obravnavana področja prikazana kompleksnejše in bolj povezano. To pripomore k boljšemu razumevanju njihove specifične problematike. Ta multidisciplinarni pristop sestavljajo naslednje discipline:

- Jezikoslovne raziskave: jezikoslovne študije na področju jezikov in jezikoslovnih tradicij Japonske, Kitajske, Koreje in Indije so temelj, ki omogoča neposreden stik s tradicionalnimi kulturami in poglobljeno razumevanje sodobne družbene stvarnosti obravnavanih regij, s tem pa odpira objektivnejši uvid v specifično obravnavanih vsebin, tudi z vidika drugih disciplin. Proučevanje jezikoslovnih tem na primeru teh jezikov pa obenem ponuja drugačen vpogled v jezik kot sredstvo komunikacije, ki je tesno povezan z lastno družbeno stvarnostjo, ter omogoča preverjanje univerzalnosti jezikoslovnih kategorij in hipotez, ki so se izoblikovale za indoevropske jezike, na nesorodnih jezikih.
- Kulturologija Azije in Afrike: kulturološke raziskave na področju neevropskih tradicij obravnavajo predvsem družboslovne vidike obravnavanih regij, pa tudi njihove ekonomske in idejne zgodovine, ter druge posebnosti. Temeljijo in nadgrajujejo aktualna dognanja s področja medkulturne epistemologije, sistemske teorije in postkolonialnih študij.
- Zgodovina vzhodne Azije: zgodovinske raziskave programa so osredotočene na posebnosti kulturno-zgodovinskega in družbenega razvoja obravnavanih regij ter na prikaz formiranja novih političnih in kulturnih entitet ter njihovega razvoja do konca 20. stoletja. Pri tem je pomembna osvetlitev vzrokov, ki so bili odločilni pri oblikovanju civilizacijskih posebnosti teh regij ter njihovih interakcij z evroameriško civilizacijo v procesih modernizacij in globalizacije.

- Literarne študije: te v sklopu tega programa obravnavajo predvsem diskurze tradicionalnih in sodobnih književnosti Kitajske, Japonske, Koreje, Indije in afriških držav. Osredotočene so na nadgrajevanje paradigem sodobne primerjalne literarne teorije in vključujejo najnovejša dognanja postkolonializma, študij spolov in alternativnih metodoloških pristopov, povezanih s presejanjem orientalistične in evrocentrične tradicije.
- Kitajska filozofija: filozofske raziskave se ukvarjajo predvsem s posebnostmi diskurzov kitajske idejne tradicije, tradicionalnimi koncepti in specifično kategorialnega aparata kitajske filozofije. Študijski program kitajske filozofije študentom in študentkam v dveh letih omogoči pregledno poznavanje razvoja kitajske filozofske misli od antike do konca 20. stoletja, t.j. skupaj z najpomembnejšimi aktualnimi tokovi sodobne kitajske filozofije. Poseben poudarek tega področja je tudi na spoznavanju in razumevanju metodoloških, epistemoloških, logičnih in aksioloških elementov kitajske tradicije.
- Umetnost in umetnostna zgodovina: raziskave s področja azijske umetnosti in umetnostne zgodovine so za zdaj osredotočene predvsem na obravnavo idejnih, ikonografskih in oblikovnih značilnosti posameznih ključnih področij kitajske tradicionalne, moderne in sodobne umetnosti. Pri tem je poudarek na specifičnosti kulturno-zgodovinskega in družbenega razvoja obravnavane regije ter na njihovem vplivu v idejnih in oblikovnih tokovih kitajske umetnosti. Namen dveletnega študijskega programa je podrobneje pojasniti in prikazati razvojne posebnosti kitajske umetnosti ter njeno refleksijo v posameznih družbeno-kulturnih pojavih od najstarejših družbenih tvorb do konca 20. stoletja. Poseben poudarek je dodan interpretacijam in razumevanju posameznih teoretičnih in kozmoloških načel ter njihovi aplikaciji na konkretnih primerih s posameznih področij kitajske umetnosti.

Večina sodelavcev in sodelavk poleg rednega pedagoško didaktičnega dela opravlja tudi raziskovalno delo v sklopu programske skupine Jeziki in kulture Azije in Afrike.

Osrednji cilj študijskih in raziskovalnih programov, ki potekajo v sklopu oddelka, je s sistematičnim multidisciplinarnim pristopom h kulturam in jezikom Azije in Afrike, posebej še vzhodne Azije (Kitajske, Japonske, Koreje), indijske podceline ter Afrike preseči rigidne okvire posameznih paradigem in omogočiti kritično razumevanje glavnih kulturnih determinant obravnavanih regij v njihovem družbenem kontekstu. Za razvoj slovenskega družboslovja in humanistike so ti cilji posebno pomembni zaradi naraščajoče relevantnosti teh regij (zlasti vzhodnoazijskih) v okviru svetovnih političnih, gospodarskih, kulturnih in znanstvenih procesov. Naši študijski programi temeljijo na prizadevanju za razširitev paradigem sodobnih raziskav na področju slovenskega družboslovja in humanistike, ki delno še vedno temeljijo na vsebinskih in metodoloških izhodiščih, omejenih na specifične sociokulturne kontekste evropske in evroameriške tradicije.

V razmeroma kratkem času svojega obstajanja so se člani in članice izkazali s predanim in pogosro navdse entuziastičnim delom na področju ustanavljanja in vpeljevanja nove akademske stroke v Sloveniji. Do današnjega dne je pri nas diplomiralo že več kot 200 študentov in študentk. Številni novopečeni japonologi in japonologinje ter vrsta novih sinologov in sinologinj svoj študij nadaljuje

tudi na magistrskih in doktorskih programih v domovini in tujini (zlasti na Kitajskem in Japonskem). Sedem naših študentk in en študent so medtem že doktorirali z različnimi specializiranimi temami s področja sinologije ali japonologije. Osem si jih ta hip tudi pridobiva modrost na doktorskih ali magistrskih študijih na prestižnih univerzah na Japonskem, Kitajskem in na Tajvanu, pa tudi v EU. Glede na to, da v Sloveniji pred slabima dvema desetletjema ni bilo še niti enega strokovnjaka s področja azijskih in afriških študij, ta podatek že sam priča o uspešnosti in kakovosti pedagoškega in mentorskega dela na našem oddelku.

Vendar pa naš entuziazem ni omejen zgolj na pedagoško in didaktično delo, ki vključuje poleg rednih predavanj tudi kontinuirano prenovo in aktualizacijo vsebin in metod posredovanja strokovnega znanja. Člani in članice našega oddelka so bili ves čas nadvse aktivni tudi na področju mednarodnega sodelovanja; tako že vrsto let plodno sodelujemo predvsem z univerzo v Tsukubi, z Univerzo Gunma, z univerzo v Tokiu, s tokijskim tehnološkim inštitutom, z univerzo za tuje študije v Tokiu, z japonsko žensko univerzo in z Univerzo Tohoku Fukushi na Japonskem, z Univerzami Chengdu, Nankai, Renmin, Nanjing, Qinghuangdao in Jingzhou na Kitajskem, z Univerzo Chung Ang, z mestno univerzo v Seulu ter korejsko univerzo za tuje študije v Republiki Koreji, pa tudi z univerzami Chinan, Yunlin in Hsinchu na Tajvanu. V Evropi smo sklenili pogodbo o dvostranski izmenjavi z univerzo v Vilniusu (Litva), v sklopu mednarodnih študentskih delavnic pa že vrsto let tvorno sodelujemo tudi z dunajsko, praško in beograjsko univerzo. V zadnjih dveh letih Jana S. Rošker in Mitja Saje s kontinuiranimi gostujočimi predavanji in strokovnim svetovanjem pomagata tudi pri ustanavljanju katedre za sinologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu. K običajnim vsakoletnim aktivnostim naših profesorov in profesorjev spadajo vabljeni gostujoča predavanja na različnih prestižnih univerzah in raziskovalnih inštitutih Kitajske in Japonske, pa tudi na vrsti priznanih evropskih univerz.

Oddelk je aktiven tudi na področju raziskovalnega dela. Kot že omenjeno, je večina članov in članic vključena v programsko skupino Jeziki in kulture Azije in Afrike, na Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete UL pa so vključeni v raziskovalne skupine na področjih jezikoslovja, literarnih ved ter socioloških raziskav in kulturologije. Kot nosilci in izvajalci so bili vključeni tudi v več dvostranskih raziskovalnih projektov v sklopu uradnega znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Slovenijo, LR Kitajsko in Japonsko.

Izsledke svojih raziskav so doslej objavili v osmih slovenskih, japonskih in angleških znanstvenih monografijah, več kot 200 znanstvenih in strokovnih člankih, v svojih vsakoletnih prispevkih na mednarodnih konferencah ter v osmih univerzitetnih učbenikih.

Oddelk že od leta 1997 izdaja tudi strokovno znanstveno revijo Azijske in afriške študije, ki je prva in najrelevantnejša periodična publikacija sinološke in japonološke stroke v našem prostoru. Revija objavlja znanstvene in strokovne članke uveljavljenih domačih in tujih strokovnjakov in si je v 11 letih svojega delovanja pridobila precejšen ugled ne zgolj v Sloveniji, temveč tudi v akademskih krogih po Evropi in Aziji.

Člani in članice oddelka so doslej uspešno organizirali osem mednarodnih simpozijev in šest mednarodnih študentskih delavnic s področja sinologije in japonologije. Leta 2006 so sodelavci in sodelavke v Ljubljani organizirali tudi najpomembnejši sinološki kongres v Evropi, t. j. XVII. bienalno konferenco EACS (Evropske zveze za kitajske študije).

Andrej Bekeš in Jana S. Rošker sta za svoj prispevek pri uvajanju nove stroke v Sloveniji prejela veliko priznanje filozofske fakultete, Andreja Bekeša pa je leta 2008 japonska vlada kot prvega slovenskega državljanca za njegov prispevek k napredku izobraževanja na področju japonskega jezika in kulturne izmenjave odlikovala z redom vzhajajočega sonca - zlatimi žarki z rozeto (The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Rosette). Jana S. Rošker je trikrat prejela raziskovalno nagrado tajvanskega državnega inštituta za razvoj sinoloških študij Center for Chinese Studies, v poseben ponos pa nam je, da je enako nagrado letos prejela tudi ena naših najmlajših sodelavk, nekdanja diplomantka oddelka in asistentka z doktoratom, Nataša Vampelj – Suhadolnik. Andrej Bekeš je bil dvakrat vabljeni gostujoči raziskovalec na dveh od tedaj treh japonskih nobelovskih univerz: v Tsukubi in v Nagoyi. Chikako Shigemori Bučar pa je z nagrado sklada Hakuho leto dni raziskovala na Državnem inštitutu za japonski jezik (NIJLA) v Tokiu. Kristina Hmeljak Sangawa je pol leta z nagrado Japonske fundacije raziskovala in urejala japonsko-slovenski slovar na Mednarodnem centru za japonščino v Urawi.

V študijskem letu 2009–2010 bomo začeli uvajati nove študijske programe, usklajene z bolonjsko reformo. V ta namen smo na dodiplomski in magistrski ravni pripravili prenovljeni, enodisciplinarni študijski program sinologije, nov dvodisciplinarni študijski program japonologije in širše zastavljen, predvsem kulturološko orientiran dvodisciplinarni študijski program z imenom Kulture vzhodne Azije. Posebno pomembno pa je, da nameravamo v prihodnjem letu prvič v zgodovini oddelka uvesti tudi doktorski študij področja Azijske in afriške študije, v katerem bodo lahko naši diplomanti po končanem magisteriju nadaljevali študij tudi na ravni doktorskega študija. Zaradi kadrovskih in finančnih omejitev, povezanih z novostjo naših strok, uvedba podiplomskega študija na našem oddelku doslej namreč še ni bila mogoča.

Kljub velikokrat težavnemu delu, povezanem z uvajanjem novih strok v sklopu precejšnjih finančnih in kadrovskih omejitev, in temu, da se že od vsega začetka spopadamo s prostorsko stisko ter smo prisiljeni shajati z objektivno preobremenjeno tajnico in knjižničarko v eni osebi, ter kljub pogosto neplačanim prevelikim obremenitvam vseh naših predavateljev in predavateljic, smo z našim oddelkom zadovoljni; imamo ga radi, kar se kaže v izjemno solidarnih, vzajemno podpornih in toplih medčloveških odnosih vseh njegovih članov in članic, pa tudi v osebnem odnosu z našimi študentkami in študenti, ki presegajo okvire zgolj strokovnih interakcij na ravni profesor – študent. Zato je večina naših študentov za svoj študij zelo motivirana, kar se kaže v nadpovprečno dobro obiskanih predavanjih in vajah in v izjemni samoiniciativnosti našega študentskega podmladka, ki redno organizira tudi vrsto obštudijskih dejavnosti. Želimo si, da bi nam na našem oddelku tudi v prihodnje uspelo ohraniti takšno ozračje.

V predavalnici

Za nami je 14 let pionirskega dela z uvajanjem, konsolidacijo in razvojem azijskih in afriških študij v Sloveniji. Upamo, da nam bo po tej začetni, v vsakem pogledu uspešni fazi uspelo še dodatno povečati strokovni in znanstveni ugled naših sodelavcev in sodelavk tudi v tujini in bomo s svojim delom zapustili neizbrisen pečat ne zgolj v slovenskih, temveč tudi v svetovnih akademskih disciplinah, povezanih z ustvarjanjem in posredovanjem znanja na področju azijskih in afriških študij.

— Jana S. Rošker

Red. prof. dr. Andrej Bekeš
(Celje, 1949)

Andrej Bekeš je začel najprej študirati matematiko na Univerzi v Ljubljani, po diplomi leta 1971 je leta 1972 kot štipendist japonske vlade nadaljeval magistrski študij na Univerzi Osaka in tam leta 1975 magistriral iz matematike. Živiti stik z japonskim jezikom in kulturo je bil razlog za njegov preskok na področje japonologije, ko se je leta 1978 vpisal na magistrski študij japonskega jezikoslovja na univerzi za tuje jezike v Osaki. Po končanem magistratu leta 1981 je študij nadaljeval na doktorskem programu iz jezikoslovja na univerzi v Tsukubi, Japonska. Doktor literarnih znanosti (*bungaku hakushi*) je postal leta 1986 z disertacijo *Tekusuto to sintakusu* (Tekst in sintaksa) na področju besedilne pragmatike japonskega jezika.

Po kratkem obdobju v letih 1971–1972, ko je delal kot asistent za matematiko na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, je v letih 1986–1988 delal kot raziskovalec v razvojnem oddelku podjetja Iskra Delta, istočasno pa tudi v sklopu razvojnega programa Pretok na IJS kot mladi raziskovalec, in sicer na področju empiričnega jezikoslovja. Leta 1988 je bil habilitiran za docenta komunikologije na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, kjer je v letih 1988–1990 poučeval metodologijo komunikoloških raziskav. V letih 1990–1995 je kot vabljeni tuji profesor poučeval sodobno japonsko jezikoslovje in druge predmete na kolidžu za japonski jezik in kulturo na univerzi v Tsukubi. Leta 1995 je bil habilitiran za izrednega profesorja japonologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 1995 poučuje predmete na področju japonologije na tedaj

ustanovljenem Oddelku za azijske in afriške študije. Leta 2002 je bil izvoljen v naziv redni profesor za japonologijo.

Od ustanovitve je predstojnik katedre za japonologijo, v letih 1995–1999 je bil prvi predstojnik oddelka, v letih 1996–1998 je bil predsednik lingvističnega krožka, v letih 1999–2001 prodekan filozofske fakultete, od leta 2007 pa je spet predstojnik Oddelka AAS.

V letih 1997 in 2005 je kot štipendist JSPS (Japonsko združenje za pospeševanje znanosti) raziskoval na univerzi v Tsukubi, v letih 1997–1998 je bil vabljeni gostujoči raziskovalec na univerzi v Tsukubi na Inštitutu za literaturo in jezikoslovje (Posebni projekt tipologije jezikov in kultur) in v letih 2005–2006 gostujoči raziskovalec na Univerzi Nagoya, na Podiplomski šoli za mednarodne razvojne študije (GSID). V letih 2007–2009 je deloval kot pridružen član skupine prof. Kikuko Nishina iz tokijskega tehnološkega inštituta na projektu Nacionalnega inštituta za japonski jezik, Korpus japonskega jezika. Skoraj vsako leto je kot gostujoči profesor sodeloval z bloki intenzivnih predavaj na univerzi v Tsukubi, na kolidžu za japonski jezik in kulturo ter na na doktorskem programu IFERI, enkrat tudi na akademiji za obrambo v Yokosuki ter dvakrat na Univerzi Tohoku Fukushi.

Je avtor oz. soavtor več samostojnih znanstvenih in strokovnih monografij, znanstvenih in strokovnih razprav ter učbenikov in priložnikov na področju jezikoslovja japonskega jezika. V sklopu besedilne pragmatike zadnja leta proučuje oklepajne strukture v japonskih besedilih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Luka Culiberg (Ljubljana, 1978)

Diplomiral je leta 2006 iz japonologije in sociologije kulture na filozofski fakulteti v Ljubljani. Pred tem se je študijsko izpopolnjeval na univerzi v Tsukubi (2003–2004), po diplomi pa je kot štipendist japonske vlade (Monbukagakusho) študij nadaljeval na Univerzi Hitotsubashi v Tokiu (2007–2009) pri profesorju dr. Toshiakiju Yasudi. Podiplomski študij opravlja na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pri profesorju dr. Rastku Močniku.

Med letoma 2006–2007 je bil zaposlen kot asistent na Oddelku za azijske in afriške študije FFUL, spet pa delo na oddelku nadaljuje od aprila 2009. Področja njegovega zanimanja so teorija diskurzov, teorija ideologije, teorije jezikovnih praks in nacionalne identitete, zdaj se posveča proučevanju jezikovnih ideologij in nacionalizma na Japonskem v 19. in 20. stoletju. Sodeluje na mednarodnih konferencah (Japonska, Bolgarija, Slovenija) in je avtor več znanstvenih člankov s področja sociologije in japonologije, pa tudi avtor knjige *Japonska – med nacionalnim mitom in mitološko nacijo*. Med drugim tudi prevaja iz japonščine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Tinka Delakorda (Maribor, 1977)

Na filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 2003 diplomirala iz sinologije in japonologije. Študijsko se je izpopolnjevala v LR Kitajski (Univerza Chengdu 1998–1999) in na Japonskem (univerza v Tsukubi, 2001–2002). Podiplomski študij nadaljuje na Oddelku za sociologijo FF,

področje sociologije religije pri prof. Kerševanu. Obenem je od leta 2005 doktorska kandidatka na programu Religije in primerjalne filozofije Podiplomske šole za humanistiko in družbene vede Univerze v Tsukubi, kjer je leta 2007 magistrirala. Zdaj končuje doktorat s področja ljudske religioznosti in potrošništva v razvoju sodobne japonske družbe. Leta 2003 je dobila japonsko državno štipendijo (Monbusho) za podiplomski študij. V letu 2003/04 je delala kot asistentka za področje japonologije na Oddelku za azijske in afriške študije, od leta 2005 je MR. Z referati redno sodeluje na mednarodnih znanstvenih srečanjih in objavlja v zbornikih. Je članica strokovnih združenj The Japanese Association for Religious Studies, The Japanese Association for the Study of Religion and Society in International Society for the Sociology of Religion (ISSR).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. mag. Nina Golob (Ljubljana, 1976)

Diplomirala je leta 2001 iz anglistike in japonologije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Kot štipendistka japonske vlade je študij nadaljevala na tokijski univerzi za tuje jezike in leta 2005 magistrirala s primerjalno študijo japonske in slovenske fonetike in fonologije ter se z njo vpisala na doktorski študij iste univerze. Od maja 2008 je zaposlena kot MR na Oddelku za azijske in afriške študije FFUL, kjer poučuje japonski jezik. Končuje doktorsko disertacijo in hkrati aktivno sodeluje pri raziskavah splošne in primerjalne fonologije, fonetike in z njima povezanega učenja japonščine kot tujega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Kristina Hmeljak Sangawa (Trst, 1967)

Po diplomi iz prevajanja leta 1993 na Visoki šoli modernih jezikov za prevajalce in tolmače Univerze v Trstu, kjer je študirala angleščino, slovenščino in španščino, je kot štipendistka japonske vlade nadaljevala študij na univerzi v Tsukubi in leta 1996 magistrirala iz didaktike japonščine kot tujega jezika. Od oktobra 1996 je zaposlena na Oddelku za azijske in afriške študije FFUL, kjer uči japonski jezik ter prevajanje in tolmačenje med japonščino in slovenščino ter sodeluje pri organizaciji in izpeljavi programov slovenskega jezika in kulture ter prakse poučevanja japonščine kot tujega jezika za gostujoče študente z japonskih univerz v sklopu programov izmenjave. Sodelovala je pri organizaciji mednarodnih konferenc o japonski didaktiki, ki jih je katedra za japonologijo priredila v letih 2003 in 2006. Sodelovala je pri pripravi in koordinaciji novih študijskih programov japonologije v sklopu bolonjske reforme. Ukvarja se s slovaroslovjem, slovaropisjem in jezikovnimi tehnologijami za japonski jezik. Ureja japonsko-slovenski spletni slovar (<http://nl.ijs.si/jaslo>), s katerem se je posebno intenzivno ukvarjala leta 2005 kot štipendistka Japonske fundacije med petmesečnim gostovanjem v Mednarodnem centru za japonščino v Urawi, in sodeluje pri ustvarjanju učbenikov japonskega jezika in pisave za slovenske govorce.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Yufuko Ichimiya (Oita, Japonska, 1974)

Obiskovala je kolidž za japonski jezik in kulturo na univerzi v Tsukubi in marca 1998 diplomirala iz humanističnih ved. Aprila 1999 se je vpisala na magistrski študij Oddelka za regionalne

študije univerze v Tsukubi, smer japonski jezik. Septembra istega leta je odšla v Veliko Britanijo in na Oddelku za mednarodne odnose Univerze East Anglia julija 2000 diplomirala iz angleščine in mednarodnih odnosov. Nato se je vrnila na univerzo v Tsukubi in marca 2002 magistrirala iz regionalnih študij ter opravila tečaj za učitelje japonščine kot tujega jezika.

V letih 2002 in 2003 je delala kot lektorica japonskega jezika na Oddelku za orientalistiko Fakultete za moderne jezike Državne univerze v Latviji.

Od oktobra 2003 je lektorica na Oddelku za azijske in afriške študije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Je članica Društva za pedagogiko japonščine (Nihongo kyooiku gakkai), Združenja metodike poučevanja japonskega jezika (Nihongo kyooiku hoochoo kenkyuu-kai – JLEM) in Društva poučevanja tujih jezikov Japonske (Zenkoku gogaku kyooiku gakkai).

Ukvarja se z metodo ocenjevanja pri jezikovnem pouku in sestavljanjem učbenikov japonskega jezika, namenjenih tujcem. Zanima se tudi za analizo in metode analize praks jezikovnega pouka.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. dr. Naomi Ida (Saitama, Japonska, 1965)

Leta 1988 je diplomirala iz japonske zgodovine na Univerzi Waseda na Japonskem. Nato se je izpopolnjevala na jezikovnem inštitutu Athénée Français v Tokiu. Od leta 1996 je obiskovala

podiplomsko šolo VII univerze v Parizu, smer jezikoslovje, in septembra 1996 magistrirala. Na podiplomski šoli Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales v Parizu je nadaljevala študij in septembra 2003 doktorirala z doktorsko disertacijo *Confluence de la dichotomie grammaticale japonaise JI/TA et de la dichotomie occidentale transitif/intransitif*.

Od jeseni 2005 poučuje japonski jezik in književnost na katedri za japonologijo FF Univerze v Ljubljani. Je članica Društva japonskega jezikoslovja (The Society of Japanese Linguistics).

Ukvarja se s splošnim jezikoslovjem, zlasti zgodovinsko-teoretičnimi vprašanji v slovnici japonskega jezika (glagolski način, pomenoslovje idr.).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Tina Ilgo (Ljubljana, 1979)

Leta 2004 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomirala iz sinologije in sociologije kulture. Med letoma 2001 in 2002 se je študijsko izpopolnjevala v Kunmingu na Kitajskem. Od Občine Radovljica je leta 2004 prejela nagrado za odlično študentko –diplomantko na filozofski fakulteti. Od leta 2005 je mlada raziskovalka in asistentka na Oddelku za azijske in afriške študije, kjer je vključena v raziskovalni program Jeziki in kulture Azije in Afrike. V sklopu doktorskega študija je njeno raziskovanje usmerjeno predvsem v proučevanje moderne kitajske književnosti, v okviru katere se med drugim intenzivno ukvarja s proučevanjem del pionirja moderne kitajske književnosti, Lu Xuna. Sodelovala je na različnih seminarjih, simpozijih

in delavnicah na temo kitajske književnosti in objavila več znanstvenih člankov.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. dr. Takamune Kawashima (Tochigi, Japonska, 1978)

Marca 2001 je pod mentorstvom red. prof. dr. Akire Tsunekija diplomiral na Kolidžu za humanistiko Univerze v Tsukubi in študij nadaljeval na Podiplomski šoli za humanistiko in družbene vede na isti univerzi, študijski program zgodovine in antropologije na isti univerzi. Z izdelavo magistrskega dela z naslovom *Kulturne spremembe v poznem in zaključnem obdobju kulture Jomon: analiza ritualnih predmetov s planote Omiya* pod mentorstvom red. prof. dr. Ushia Maede si je 31. marca 2003 pridobil naziv magistra literarnih ved. Od marca 2003 je bil vpisan na doktorski del istega programa, kjer je pod mentorstvom red. prof. dr. Akire Tsunekija in red. prof. dr. Marka Hudsona izdelal in uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Družbe Jomon v poznem in zaključnem obdobju: družbena kompleksnost iz analize produkcije in gostije*. Univerza v Tsukubi mu je 24. julija 2009 dodelila naziv doktorja literarnih ved (Ph.D. in Literature). Leta 2004 je bil nagrajen s šestmesečno štipendijo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS, s katero mu je bilo omogočeno študijsko izpopolnjevanje pri red. prof. dr. Mihaelu Budji na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. V letih 2006 in 2007 je prejel štipendijo sklada Takanashi Scientific Foundation. Leta 2007 mu je bila dodeljena še štipendija Japonskega združenja za znanost Sasakawa Scientific Research Grant. Leta 2009 je spet prejel štipendijo sklada Takanashi

Scientific Foundation in nagrado za posebno raziskavo na lokaciji Sannai–Maruyama. V letih 2001–2004 je bil zaposlen v muzeju Tamari village museum (Tamari sonritsu Shiryoukan), V letih 2004–2008 v Toride city editorial board (Toride-shi Maizou Bunkazai Center) in leta 2009 v muzeju Tsuchiura city museum (Kamitakatsu Hurusato Rekishi no Hiroba). Pedagoške izkušnje si je pridobil kot asistent na Podiplomski šoli za humanistiko in družbene vede univerze v Tsukubi v letih 2005 in 2009.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Maja Lavrač (Maribor, 1954)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1979 iz angleškega in nemškega jezika s književnostjo. V letih 1979–1982 je študirala kitajski jezik in književnost v LR Kitajski (Peking, Nanjing). V letih 1982–1995 je delala kot svobodna umetnica – književna prevajalka. Leta 1994 je opravila magistririj iz sinologije na Fakulteti za humanistične in družbene vede Univerze za znanost in tehnologijo v Hongkongu. V letih 1995–1998 je bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Oddelku za azijske in afriške študije filozofske fakultete v Ljubljani. Doktorirala je leta 1998 iz klasične kitajske poezije: *Daoistična in budistična simbolika v poeziji Wang Weija*. Leta 1999 je bila izvoljena za docentko in leta 2008 za izredno profesorico za področje sinologije ter na omenjenem oddelku na katedri za sinologijo poučuje kitajsko književnost in prevajanje kitajskih literarnih besedil. Njene raziskave so osredotočene na področji klasične kitajske poezije in tradicionalne kitajske misli. Posveča se tudi prevajanju del klasične in moderne kitajske književnosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Nagisa Moritoki (Okayama, Japonska, 1969)

Diplomirala je marca 1991 na Kolidžu za japonski jezik in kulturo Univerze v Tsukubi na Japonskem. Marca 1993 je magistrirala na isti univerzi, in sicer na magistrskem programu Regionalne študije. Od aprila 1993 je študirala na Podiplomski šoli Univerze v Tsukubi na doktorskem programu Uporabno jezikoslovje (specializacija japonščina kot tuji jezik). Oktobra 1995 se je zaposlila na Oddelku za azijske in afriške študije filozofske fakultete v Ljubljani in poučuje japonski jezik na vseh ravneh.

Ukvarja se z japonskim besediloslovjem, predvsem z analizo diskurza, pri kateri je upoštevana govorčeva volja, ki lahko spremeni slovnčni mehanizem v dejanski praksi. Na področju poučevanja japonskega jezika jo zanima razumevanje tujih kultur in svoje kulture skozi učenje tujega (japonskega) jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Mateja Petrovčič (Ljubljana, 1974)

Mateja Petrovčič, roj. Reven, je dodiplomski študij sinologije in sociologije na filozofski fakulteti v Ljubljani končala leta 1999, se v študijskem letu 2000/01 vpisala na podiplomski študij splošnega jezikoslovja, pri čemer se je osredotočila na skladno sodobnega kitajskega jezika. Leta 2003 je končala magistrski študij in po zagovoru naloge z naslovom *Členek de v kitajskih samostalniških besednih zvezah, Vidiki sodobne kitajščine* nadaljevala doktorski študij, prav tako s poudarkom na sodobnem kitajskem jeziku. Doktorsko disertacijo z naslovom *Sobesedilo in pomen:*

delovanje besedilnega članka le v kitajskem jeziku je zagovarjala v prvih mesecih leta 2009.

Leta 2001 je bila prvič izvoljena v naziv asistentke za področje sodobnega kitajskega jezika in pisave na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Takrat je kot asistentka stažistka na Oddelku za azijske in afriške študije prevzela vaje za sodobni kitajski jezik in pisavo, leta 2003 pa je nastopila delo asistentke.

Med študijem si je znanje izpopolnjevala na univerzi Beijing Yuwen wenhua daxue v Pekingu in Huadong shifan daxue v Šanghaju ter leta 2004 organizirala poletno šolo kitajskega jezika na univerzi Yanshan daxue, Qinhuangdao. Redno aktivno sodeluje na mednarodnih konferencah, kamor spadajo XXI. in XXII. dnevi jezikoslovja vzhodne Azije v Parizu (junij 2007 in 2008) ter konference EACS (Heidelberg 2004, Ljubljana 2006 in Lund 2008).

Poleg raziskovanja sodobnega kitajskega jezika se Mateja Petrovčič ukvarja tudi z delom tehničnega urednika publikacij, kamor spadajo zbornik prispevkov za XVI. EACS konferenco (2006) in revija Azijske in afriške študije, sodeluje pri delovanju Lingvističnega krožka filozofske fakultete, je učitelj tutor, vestno promovira e-izobraževanje in kreira raznovrstno študijsko gradivo na spletnih straneh e-učenja ter podobno.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Jana S. Rošker (Murska Sobota, 1960)

Od leta 1978 je študirala sinologijo, pedagogiko in publicistiko s komunikologijo na Univerzi Dunaj v Avstriji. Po drugem letniku študija je opravila dveletno študijsko izpopolnjevanje v L. R. Kitajski

(1980–1982). Po diplomi (1984) se je neposredno vpisala na doktorski študij na Inštitutu za sinologijo dunajske univerze, ki ga je končala leta 1988 z disertacijo z naslovom *Teorije države in anarhistična kritika države na Kitajskem na pragu 20. stoletja*. Med doktorskim študijem je opravila dveletno raziskovalno delo na univerzi v Pekingu (1986–1988). Po opravljenem doktoratu se je vrnila v Slovenijo in do leta 1994 opravljala delo prevajalke in sodne tolmačke ter svobodne raziskovalke. Leta 1993 je bila na filozofski fakulteti izvoljena v naziv docentke, istega leta je prejela tudi raziskovalno nagrado tajvanskega državnega inštituta Center for Chinese Studies, v sklopu katerega je opravila šestmesečno raziskavo. V študijskem letu 1994/95 je v kitajščini predavala primerjalno filozofijo in filozofijo pedagogike na tajvanski Pedagoški univerzi Hsinchu. Bila je soustanoviteljica Oddelka za azijske in afriške študije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od takrat je zaposlena kot predavateljica sodobne kitajščine, kitajske filozofije in metodologije medkulturnih raziskav. V letih 1999–2003 je bila predstojnica oddelka, zdaj deluje kot predstojnica katedre za sinologijo. Leta 2003 je bila na filozofski fakulteti izvoljena v naziv redne profesorice. V študijskem letu 2003/04 je v sklopu sobotnega leta opravljala enoletno raziskovalno delo na Kitajskem (šest mesecev) in na Tajvanu (šest mesecev) s podporo raziskovalnih štipendij obeh vlad. Več trimesečnih raziskav je s podporo obeh vlad opravila tudi poleti v letih 2006, 2007 in 2008. Organizirala je vrsto mednarodnih sinoloških simpozijev in konferenc. Je avtorica 12 knjig, vrste strokovnih prevodov in več kot 100 drugih znanstvenih in strokovnih publikacij v slovenščini, nemščini, angleščini in kitajščini ter večletna glavna urednica revije *Azijske in afriške študije*.

Njeni raziskovalni interesi so osredotočeni na področja klasične in sodobne kitajske filozofije (zlasti epistemologije in logike), semantike

klasične in znanstvene kitajščine, kulturne sociologije Kitajske ter metodologije medkulturnih raziskav.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Hyeonsook Ryu (Chungnam, Koreja, 1968)

Diplomirala je februarja 1989 na korejski državni univerzi Chungnam. Od decembra 1990 do septembra 1993 je delala v mestni knjižnici Namsan, od oktobra 1993 do marca 1996 pa na Agenciji za izobraževanje mesta Seul. Leta 1998 je na univerzi v Tsukubi na Japonskem vpisala magistrski študij in ga marca 2000 uspešno končala (tema magisterija: Primerjava uradovnih sistemov korejskih in japonskih javnih knjižnic). Aprila 2000 se je vpisala na doktorski študij na isti univerzi. Od februarja 2003 je polno zaposlena kot asistentka na Oddelku za azijske in afriške študije FF. Poučuje korejski in japonski jezik ter računalniško obdelavo japonskih besedil.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Mitja Saje (Ljubljana, 1947)

Diplomiral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani leta 1972. Od maja 1973 je bil svetovalec v republiškem izvršnem svetu in spremljal makroekonomsko problematiko razvoja svetovnega gospodarstva ter v republiškem komiteju za planiranje, kjer je sodeloval pri projektih dolgoročnega razvoja. Od leta 1976 je član Slovenskega orientalističnega društva. Magistrski študij je opravil iz kitajske zgodovine v letih 1977–1978 na univerzi v Nanjingu, na fakulteti za zgodovino. V akademskem letu 1978/79 je začel voditi tečaj kitajskega

jezika v sklopu Slovenskega orientalističnega društva, s predavanji pa je sodeloval na številnih simpozijih in organiziral različne prireditve za boljše poznavanje kitajske kulture pri nas. Leta 1981 je bil imenovan za stalnega sodnega tolmača za kitajski jezik. Od junija 1981 je delal kot lektor za kitajski jezik na FF. Sodeloval je s centrom za proučevanje sodelovanja z DRV, zanj pripravljal strokovno gradivo ter sodeloval pri raziskavah, ki so se nanašale na Kitajsko in dežele Daljnega vzhoda ter na mednarodnih srečanjih. Sodeloval je pri ustanovitvi jugoslovanske orientalistične revije *Kulture Istoka* leta 1984 in bil nato član uredniškega odbora do leta 1990.

Leta 1994 je na FF v Ljubljani uspešno zagovarjal doktorat iz sociologije Kitajske. Leta 1995 je bil med tremi ustanovitelji Oddelka za azijske in afriške študije na FF in kot docent predaval kitajski jezik, zgodovino vzhodne Azije in politično-ekonomski sistem Kitajske. Leta 2003 je bil habilitiran za izrednega profesorja za področje sinologije in je zdaj v postopku za izvolitev v naziv rednega profesorja sinologije.

Od leta 1981 je član Evropske zveze za kitajske študije (EACS) in je z referati sodeloval na kongresih v Tübingenu (1986), Leidenu (1990), Parizu (1992), Pragi (1994), Edinburghu (1998), Moskvi (2002), Heidelbergu (2004) in bil nato glavni organizator konference v Ljubljani (2006). Pripravil in vodil je okroglo mizo na temo Jesuit Studies.

Od leta 2003 raziskuje delo in življenje misijonarja Avgušтина F. Hallersteina na Kitajskem. Med letoma 2005 in 2007 je imel na to temo dvostranski projekt z LR Kitajsko. Leta 2007 je bil gostujoči profesor za raziskavo jezuitov na Tajvanu. Od leta 2008 sodeluje v dvoletnem projektu Evropske unije Hallerstein v sklopu medkulturnega sodelovanja med EU in Kitajsko. Od leta 2006 je

gostujoči profesor na filozofski fakulteti v Zagrebu za predmet Zgodovina Kitajske. Leta 2008 je bil ocenjevalec referatov za področje kitajske politike in mednarodnega sodelovanja za konferenco EACS 2008 v Lundu na Švedskem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Chikako Shigemori Bučar
(Tokio, Japonska, 1955)

Na univerzi International Christian University v Tokiu je leta 1977 diplomirala iz jezikoslovja. Od jeseni 1982 je v sklopu Slovenskega orientalističnega društva v Ljubljani vodila tečaj japonskega jezika. Leta 1984 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomirala iz germanistike. V letih 1984–1989 je bila lektorica za japonski in angleški jezik na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani; prevajala je tehnična besedila ter poučevala japonski in angleški jezik za naravoslovce. V letih 1989–1991 se je izpopolnjevala na univerzi v Tsukubi na Japonskem in magistrirala iz pedagogike japonskega jezika kot tujega jezika. Po magisteriju je bila lektorica japonskega in slovenskega jezika na Univerzi J. W. Goetheja v Frankfurtu na Maini.

Od leta 1999 poučuje na katedri za japonologijo na Oddelku za azijske in afriške študije FF v Ljubljani. Ukvarja se predvsem s protistavo slovenščine in japonščine. Zanima jo tudi zgodovina poučevanja japonskega jezika in japonologije v Evropi, zlasti na nemško govorečih območjih.

Je članica Društva znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije, Nihongo kyooiku gakkai (The Society for Teaching Japanese as a Foreign

Language), EAJS (European Association for Japanese Studies) in The Linguistic Society of Japan.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Nataša Vampelj Suhadolnik (Ljubljana, 1975)

Nataša Vampelj Suhadolnik je na filozofski fakulteti v Ljubljani študirala vzhodnoazijske študije (smer: sinologija), umetnostno zgodovino in zgodovino ter leta 2001 diplomirala iz sinologije in zgodovine, leta 2003 pa še iz umetnostne zgodovine. Po diplomi je nadaljevala podiplomski študij in leta 2007 na Oddelku za zgodovino filozofske fakultete v Ljubljani doktorirala s temo *Prostorska in umetnostna zasnova kitajskih cesarskih grobnic dinastije Qin in Han kot odraz kozmološke percepcije in razumevanja sveta*. Med študijem se je večkrat izpopolnjevala v LR Kitajski in na Tajvanu. Na Državni univerzi Tajvana (National Taiwan Normal University) se je leto dni izpopolnjevala v kitajskem jeziku, na Univerzi mesta Chengdu (Chengdu University) in Univerzi province Sichuan (Sichuan Normal University) na Kitajskem pa je opravila prvo leto doktorskega študija. V letih 2003–2006 je bila na filozofski fakulteti zaposlena kot mlada raziskovalka, od leta 2007 je na isti fakulteti na Oddelku za azijske in afriške študije zaposlena kot asistentka z doktoratom. Predava sodobno kitajščino, kitajsko umetnost in kitajsko kozmologijo. Zelo velik in pomemben je tudi njen prispevek k pripravi in koordinaciji novih študijskih programov v sklopu bolonjske reforme.

Nataša Vampelj Suhadolnik se ukvarja z raziskovanjem kitajske tradicionalne in sodobne umetnosti s poudarkom na refleksiji

kozmoške percepcije in razumevanju sveta v umetnostnih težnjah tradicionalne družbene strukture. Objavila je več znanstvenih člankov, sodelovala pri mednarodnih raziskovalnih projektih, svoje raziskovalne rezultate pa je večkrat predstavila na mednarodnih konferencah Evropske zveze kitajskih študij. Aktivno je sodelovala tudi pri organizaciji tovrstne mednarodne konference, ki je septembra 2006 prvič potekala v slovenskem prostoru na Univerzi v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Nataša Visočnik (Maribor, 1978)

Leta 2003 je na filozofski fakulteti v Ljubljani končala dvopredmetni študij etnologije in kulturne antropologije ter japonologije s skupno diplomsko nalogo. Med letoma 2000 in 2003 je bila mentorica na etnoloških raziskovalnih taborih za mladino na avstrijskem Koroškem, ki sta jih organizirali SPZ Celovec in Mestna ZPM Ljubljana. Na podiplomskem študiju se je raziskovalno ukvarjala z bivalno kulturo in arhitekturno dediščino ter njunimi vplivi na identitetne procese na Japonskem. V letih 2004–2008 je bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Oddelku EIKA, od oktobra 2008 pa na Oddelku za azijske in afriške študije, japonologija. Njena področja raziskovanja obsegajo bivalno kulturo, identitetne procese, prostorski simbolizem, rituale, ritualni prostor, antropologijo plesa in gledališča. Regionalni interesi so usmerjeni na območje Slovenije in Japonske, kjer ima tudi nekaj terenskih izkušenj (Japonska 1998, 2006–2008). Je članica številnih slovenskih in mednarodnih društev.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Rong Ye (Chengdu, Kitajska, 1965)

Študirala je kitajski jezik in literaturo, kitajsko jezikoslovje in pedagogiko na Učiteljskišči Nancong, pekinški univerzi za jezikoslovje in kulturo ter univerzi v Sichuanu.

Po končanem študiju je poučevala kitajščino kot drugi/tuji jezik na univerzi v Sichuanu. Leta 2001 je bila na Univerzi Jiaotong izvoljena v naziv asistentke in leta 2008 v naziv rednega profesorja.

V letih 2001–2004 je kot lektorica kitajskega jezika gostovala na Univerzi Comenius, Slovaška. Na isti univerzi je tudi vpisala doktorski študij na temo krščanstva (njegovo širjenje in vpliv na kitajsko kulturo in literaturo 20. stoletja) ter pred kratkim tudi uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo. Od jeseni 2006 je lektorica za kitajski jezik na Oddelku za azijske in afriške študije Filozofske Fakultete Univerze v Ljubljani.

Z referati je sodelovala na veliko pomembnih konferencah kot npr.: *Sharing the Culture with Friends*, sinološko srečanje v Bratislavi in na Dunaju (10.–15. 4. 2008), *15th Princeton Conference on Chinese Language Pedagogy*, Princeton, NJ, USA (28. 4. 2007), *40th Annual Convention and Exposition of ACTFL*, Nashville, TN, USA. (16.–19. 11. 2006) in *International Conference Fascination and Understanding: The Spirit of the Occident and the Spirit of China in Reciprocity*, pod pokroviteljstvom inštituta Mounmenta Serica, grad Smolenice, Slovaška (22.–25. 2. 2003) itd.

Od leta 1987 je dosmrtna članica zveze učiteljev kitajščine kot tuji jezik (Association of Teaching Chinese as a Foreign Language), od leta 2005 dosmrtna članica zveze učiteljev kitajskega jezika v ZDA (CLTA) in od leta

2006 dosmrtna članica mednarodne družbe za učenje kitajskega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Izr. prof. Takuya Abe, 2005–2006: sobotno leto, raziskovanje stikov med japonsko in slovensko književnostjo, Univerza Kwansai Gakuin, Japonska
- Prof. dr. Saburo Aoki, 2001: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o zgradbi japonskega jezika, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Prof. Fumihiko Aoyama, 2007–2008: sobotno leto, raziskovanje didaktičnih pristopov pri poučevanju japonskega jezika v Sloveniji ter japonsko-slovenske skladnje v prostistavi, Univerza Obirin, Japonska
- Prof. dr. Gou Chengyi, 1998–2000: kitajska kultura, Univerza Chengdu, LR Kitajska
- Prof. dr. Eishi Fujita, 2008: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o sociologiji dela v japonskem kontekstu. Obisk je podprla Japonska fundacija, Mestna univerza v Nagoyi, Japonska.
- Prof. dr. Kyoko Hirano, 2006: gostujoči profesor, filmski kritik, intenzivni blok predavanj o povojnem razvoju japonskega filma, Obisk je podprla Japonska fundacija, New York City University, Univerza v Tokiu. 2008: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o novih tokovih v japonskem filmu. Obisk je podprla Japonska fundacija.
- Prof. dr. Masaharu Imai, 1999: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o kulturi v japonskem srednjem veku. Obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska.
- Dr. Nikolai Jeffs, 2000–2009: asist., Univerza Essex, Velika Britanija
- Dr. Takamune Kawashima, 2003: arheolog, serija predavanj o obdobju jomon, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Prof. dr. Wu Kefeng, 2005: logika in premenologija, Univerza Nankai, LR Kitajska
- Doc. dr. Wang Kexi, 2005: kitajska semantična logika, Univerza Nanjing, LR Kitajska
- Prof. dr. Noriko Kiyoto, 2002: serija predavanj na temo narava v japonski poeziji. 2005: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o pesništvu v japonskem novem veku, obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Doc. dr. Satoko Koyama, 2003: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o verovanjih v otroke v japonskem srednjem veku. 2006: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o ritualni nečistosti (kegare) v japonskem srednjem veku. 2008: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o vsakdanjem življenju v japonskem srednjem veku, Univerza Nishhogakusha, Japonska
- Prof. dr. Kazuo Kuroko, 2006: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o povojni literaturi Okinawe. Obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska.
- Prof. dr. Otto Ladstätter, 2000: kitajsko jezikoslovje, (Univerza Dunaj, Avstrija)
- Prof. dr. Ned Loader, 1998: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o zgodovini japonskega filma, Lakeland Colledge – Japan, Japonska
- Doc. dr. Kayo Mikami, 1999: delavnica plesa butoh. Obisk je podprla Japonska fundacija. 2002: delavnica plesa butoh. Obisk so podprli Japonska fundacija, Univerza Seika in skupina Torifune Butohsha, Japonska.
- Yukio Mikami, 1999: delavnica plesa butoh, obisk je podprla Japonska fundacija.
- 2002: delavnica plesa butoh, obisk so podprli Japonska fundacija, koreograf, skupina Torifune Butohsha, Japonska

- Doc. dr. Lin Mingchang, 2006: kitajska filozofija, Univerza Foguang, Tajvan
- Dr. Hu Mingyang, jezikoslovje, LR Kitajska
- Prof. dr. Kyoko Murasaki, 2001: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o sahalinskem narečju jezika Ainu, obisk je podprla Japonska fundacija, Državna univerza Yokohama, Japonska
- Prof. dr. Chiaki Oguchi, 2003: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o kulturni geografiji Japonske, obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Mag. Jani Osojnik, 1997: zdravnik tradicionalne kitajske medicine
- Prof. dr. Erich Pilz, 1998: novejša kitajska zgodovina, Univerza Dunaj, Avstrija
- Prof. dr. Radoslav Pušić, 2002: daoizem, Univerza Beograd, Srbija
- Prof. dr. Yuriko Sunakawa, 1998: gostujoči profesor, intenzivni seminar iz japonske didaktike, obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Prof. Yuichi Sunakawa, 2000: gostujoči profesor I. blok intenzivnih predavanj o japonski zgodovini idej, obisk je podprla Japonska fundacija. 2000: gostujoči raziskovalec, raziskava na temo kulturne vsebine v didaktiki japonskega jezika, obisk so podprli JSPS in ARRS, Univerza Gunma, Japonska.
- Prof. dr. Polly Szatrowsky, 2003: gostujoči profesor, sodelovanje v komisiji za zagovor dr. disertacije, predavanja iz japonskega jezikoslovja, Univerza Minnesota, ZDA
- Prof. Taketomo Takahashi, 1998–2007: gostujoči profesor, bloki intenzivnih predavanj o kulturoloških vidikih sodobne japonske družbe. Del obiskov je podprla Japonska fundacija, profesor v pokoju.
- Prof. dr. Richard Trapp, 2000: kitajska literatura, Univerza Dunaj, Avstrija

- Izr. prof. Harumitsu Yamauchi, 2004: gostujoči profesor, intenzivni blok predavanj o mitologiji japonskih kronik Kojiki, obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza Gunma, Japonska
- Prof. dr. Tadayuki Yuzawa, 1998: gostujoči profesor, intenzivni seminar iz japonske didaktike, obisk je podprla Japonska fundacija, Univerza v Tsukubi, Japonska
- Prof. dr. Wang Zuoli, 2005: kitajska logika, Univerza Nankai, LR Kitajska

Nekdanji zaposleni:

- Asist. dr. Lee Chinyun (1999–2001)
- Lekt. Luo Danping (2007–2008)
- Lekt. mag. Yukiko Endo (Tsukada) (2001–2004)
- Lekt. mag. Li Haiyan (1997–1999)
- Lekt. mag. Noriko Kato (1999–2001)
- Asist. mag. Reiko Kobayashi (1997–1999, 2001–2002)
- Asist. mag. Yoko Kumagai (2001–2003)
- Asist. Sayaka Kurashina (1999–2000)
- Lekt. mag. He Lirong (2002–2004)
- Asist. dr. Sarah Lunaček Brumen (2002–2007)
- Lekt. mag. Michiru Mogi (Koga) (2002–2005)
- Lekt. mag. Megumi Moshino (Ikeda) (1999–2002)
- Doc. dr. Akiko Nakajima (2004–2005)
- Lekt. mag. Huang Nansong (1. 11. 2002–30. 9. 2002)
- Doc. dr. Hiroyuki Okano (2006–2007)
- Dr. Irena Srdanović (2005–2006)
- Asist. mag. Yoko Takagi (1996–1997)
- Asist. mag. Utako Takeda (1998–1999)
- Doc. dr. Kirill Tcherevko (1998–1999)
- Lekt. mag. Bi Yanli (2004–2006)
- Lekt. mag. Ren Yuhua (1998–2002)
- Asist. Matic Urbanija (2005–2006, 1. 10. 2006–31. 12. 2006)
- Asist. Maja Veselič (2003–2008)

Oddelek za

BIBLIOTEKARSTVO, INFORMACIJSKO ZNANOST IN KNJIGARSTVO

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo že 20 let usposablja za delo v vseh tipih organizacij, ki se ukvarjajo s produkcijo, zbiranjem, urejanjem, hrambo in posredovanjem zapisanega znanja v vseh oblikah – torej bibliotekarje, informatike in založnike, ki lahko delajo v knjižnicah, informacijskih in dokumentacijskih centrih, knjigarnah, založbah in drugih medijskih hišah.

Čeprav poznamo knjižnice in založbe v vseh zgodovinskih obdobjih od antike, na tem področju dolgo ni bilo možnosti formalnega izobraževanja. V knjižnicah so v 20. stoletju strokovno delo opravljali delavci z gimnazijsko maturo, zahtevnejša in vodstvena dela pa delavci z univerzitetno izobrazbo, največkrat s humanističnega področja. Prva formalna oblika izobraževanja poklicnih knjižničarjev in arhivskih pomočnikov v Sloveniji sta bila petmesečna strokovna tečaja v letih 1947 in 1949. V študijskih letih 1957/58 in 1963/64 je bila organizirana občasna enoletna šola za knjižničarje in arhivske pomočnike. To je bil prvi poskus rednega strokovnega izobraževanja za to področje po končani srednji šoli v Sloveniji. V študijskem letu 1964/65 se je v program pedagoške akademije v Ljubljani (zdaj pedagoške fakultete) vključil redni dvoletni in dvopredmetni višješolski študij knjižničarstva. Učitelji za različne predmete so se tam usposobili še za delo v knjižnicah vseh vrst. Tako se je izobrazilo kar 22 generacij strokovnih delavcev. Večletno prizadevanje Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Univerzitetne knjižnice v Mariboru, fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo (zdaj fakultete za družbene vede), pedagoške akademije v Ljubljani in filozofske fakultete (FF) v Ljubljani je obrodilo sadove leta 1985, ko je bil potrjen visokošolski izobraževalni program bibliotekarstva, in leta 1986, ko je bila za izvajalko tega programa določena FF. Marca 1987 je bil objavljen prvi razpis in v študijskem letu 1988/1989 vpisana prva generacija študentov bibliotekarstva (Berčič, 1989). Za vzpostavitev univerzitetnega študija bibliotekarstva si je posebno prizadeval zasl. prof. dr. Branko Berčič, ki je bil tudi prvi predstojnik novoustanovljenega oddelka.

Od prvega vpisa v študijskem letu 1987/88 do leta 1995/96 je bilo mogoče bibliotekarstvo študirati le v povezavi z eno od drugih študijskih smeri na FF. Mnogi so tako študirali katerega od jezikov in bibliotekarstvo, geografijo, zgodovino, filozofijo ali pedagogiko in bibliotekarstvo. Kandidati so postali univerzitetni diplomirani bibliotekarji in filozofi, pedagogi in drugo. Usposobljeni so bili za delo v knjižnicah, informacijskih centrih, založbah in knjigarnah ter, s svojo drugo študijsko smerjo, tudi za delo drugod. Berčič (1998)

poroča, da je bibliotekarsko znanje obsegalo 43 odstotkov pedagoških ur, informatološka 33, knjigarska in druga pa 24 odstotkov. Žnideršič (1999) piše, da se je študijski program nekoliko spremenil v letih 1992/93 in je vseboval 46 odstotkov bibliotekarskega znanja, 19 znanja računalništva in informatike, 32 znanja s področja knjigarstva in splošne izobrazbe ter tri odstotke s področja psihologije. Vsebina je natančneje predstavljena v istem viru. Vsako leto je bilo razpisanih 20 vpisnih mest. V letih 1998–2005 je bilo vpisanih od 20 do 29 kandidatov na leto. Zadnja generacija se je tako vpisala v študijskem letu 2005/06.

Le bibliotekarstvo je bilo mogoče študirati od leta 1996/97. V primerjavi z dvopredmetnim študijem se študenti niso posvetili nobeni drugi znanosti ali disciplini. Pridobili so si naziv univerzitetni diplomirani bibliotekar. Usposobljeni so bili za delo v knjižnicah in podobnih ustanovah, npr. dokumentacijskih centrih, založbah in knjigarnah. V njem je bilo 46 odstotkov pedagoških ur namenjenih bibliotekarskim vsebinam, 19 informatiki, 15 psihološkim vsebinam in 20 odstotkov knjigarskim in splošnim predmetom. Vsebino natančneje predstavlja Žnideršič (1998). Velik delež psiholoških vsebin je bil namenjen pripravi za delo v šolskih knjižnicah. Vsako leto je bilo razpisanih 30 vpisnih mest. V letih 1998–2005 je bilo vpisanih od 25 do 32 študentov na leto. Zadnja generacija se je tako vpisala v študijskem letu 2005/06.

Na obeh programih je v desetletnem obdobju 1998–2007 diplomiralo skupaj 528 kandidatov, povprečno 52 na leto. Podrobne podatke o vpisu, diplomantih in prehodnosti navaja Urbanija (2007).

Pod vplivom reforme univerzitetnega študija v dolgem obdobju priprave in akreditacije v letih 2004–do 2009 smo preoblikovali dodiplomski in podiplomski študijski program. V študijskem letu 2006/07 se je vpisala prva generacija študentov bibliotekarstva in informatike, novega triletnega dodiplomskega študijskega programa. Prva generacija novega programa je diplomirala v študijskem letu 2008/09, prav v letu, ko praznujemo 90. obletnico FF in Univerze v Ljubljani (UL). Čeprav so prejšnji študijski programi že vsebovali znanje s področja informacijske znanosti in knjigarstva oz. založništva in so bili diplomanti usposobljeni tudi za delo v informacijskih centrih, knjigarnah in založbah, to v nazivu diplomanta ni bilo vidno. Šele novi študijski program Bibliotekarstvo in informatika, ki se v tretjem letniku deli na tri smeri: bibliotekarstvo, informacijska znanost in knjigarstvo, te tri smeri uradno zapiše. Študijski program je zasnovan odprto, saj predvideva, da študenti v drugem letniku vpišejo za 24, v tretjem pa za 16 kreditnih točk izbirnih predmetov. To naj bi bili predmeti z drugih oddelkov FF in drugih fakultet, da bi si bodoči bibliotekar, informatik in založnik pridobil potrebno znanje s področja, za katerega bo organiziral in posredoval informacije. O poteku in namenu preoblikovanja študija so pisali Žumer (2004), Južnič (2004), Kovač in Šauperl (2005) ter Kovač (2007).

Multidisciplinarnost je bila zamišljena tudi tako, da bi v knjižnicah, informacijskih centrih in založbah oz. knjigarnah zaposlovali diplomante, ki bi imeli eno študijsko stopnjo iz bibliotekarstva, informatike in založništva, drugo pa z drugega strokovnega področja, npr. filozofije, grafične tehnologije, biotehnike, kemije, strojništva itd. Zato upamo, da se bodo diplomanti drugih dodiplomskih programov odločali tudi za naše podiplomske programe. Vse tri smeri, bibliotekarstvo, informacijska znanost in založništvo, se namreč nadaljujejo na magistrski stopnji s samostojnimi študijskimi

Strokovna ekskurzija študentov bibliotekarstva v Maribor 1. decembra 2006. Na fotografiji je tudi večina prve generacije bolonjskega študija Bibliotekarstvo in informatika. Foto: sekcija študentov bibliotekarstva pri ZBDS

programi, ki so bili akreditirani leta 2006 in se bodo izvajali od študijskega leta 2009/10. Magistrski programi imajo skupen prvi letnik, kjer so predavanja o temeljnem znanju za vse tri smeri. Vendar je že v prvem letniku kar 26 kreditnih točk od skupno 60 namenjenih izbirnim predmetom, ki naj bi pokrivali specifično stroko. Drugi letnik je namenjen pretežno magistrskemu delu (kar polovica kreditnih točk), trije obvezni predmeti pa so na vsakem od treh študijskih programov specifični. Tudi v drugem letniku je 10–14 kreditnih točk namenjenih izbirnim predmetom.

Maja 2009 je bil na svetu za visoko šolstvo potrjen tudi četrti magistrski program, tj. Šolsko knjižničarstvo. Ta je poseben, saj vsebuje skupni pedagoški modul. FF ga je oblikovala enotno za vse svoje programe, ki usposablajo bodoče učitelje. Sicer je po vsebini program Šolsko knjižničarstvo zelo

podoben Bibliotekarstvu. Predvidevali smo, da bi lahko vsaj delno nadomestil program izpopolnjevanja iz bibliotekarstva za knjižničarje (ŠPIK). Po načelih o priznavanju predhodne izobrazbe, ki jih je uveljavila UL, bi namreč lahko učiteljem, ki so že opravili določene izpite in si pridobili tudi izkušnje, priznali znanje iz posameznih predmetov, npr. pedagoškega modula. Tako bi jim omogočili pridobitev nove izobrazbe v krajšem času študija na tem programu.

V študijskem letu 2004/05 je bil akreditiran, v naslednjem 2006/07 pa se je vpisala prva generacija študentov, ki so bibliotekarstvo in informatiko študirali po bolonjski reformi visokošolskega študija. Čeprav so vsebine predmetov že v dvopredmetnem in enopredmetnem študiju bibliotekarstva obsegale informatiko in založništvo, je preoblikovanje študijskega programa to vsebino tudi formalno prikazalo z uvedbo treh študijskih smeri. V prvem in drugem letniku je študij za vse študente enak, v tretjem letniku pa si študent izbere eno od študijskih smeri: bibliotekarstvo, informacijsko znanost ali knjigarstvo. Tako se usposobi za delo v knjižnicah, informacijskih in dokumentacijskih centrih ter založbah in drugih medijskih hišah. Kandidat si po končanem študiju pridobi naziv univerzitetnega diplomiranega bibliotekarja in informatika.

Podiplomski študij ima na oddelku, ki je januarja 2008 slovesno praznoval 20. obletnico delovanja, nekoliko krajšo tradicijo. Sprva je oddelek pri izpeljavi magistrskega študija sodeloval z Oddelkom za sociologijo. Prvi vpis v tak program je bil v letih 1994–95 in prvo magistrsko delo je nastalo v študijskem letu 1996/97. To je bilo delo *Organizacija proizvodnje knjige in grafični elementi estetske podobe knjige* mag. Klementine Možina, pod mentorstvom red. prof. dr. Martina Žnideršiča. V študijskem letu 1997/98 so se kandidati prvič vpisali v magistrski program, ki ga je Oddelek za bibliotekarstvo izvajal samostojno. Študij je potekal na treh smereh: bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu. Kandidati so si pridobili naziv magistra oz. magistric bibliotekarstva. Predmetnik tega študijskega programa se je nekoliko razlikoval po smereh, to je bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu.

Predmete se je za posameznega kandidata določilo glede na magistrsko raziskovalno temo v individualnem študijskem programu. Program je obsegal dve leti organiziranega individualnega dela, veljal pa je pet let, kar je pomenilo, da je moral v tem času kandidat študij končati. Vpis je dobro potekal vsa leta in, kot je razvidno iz Preglednice 1, je bil tudi uspeh pri končevanju študija razmeroma dober. V zadnjih letih se je zanimanje za magistrski študij zmanjšalo, kar je glede na reformo visokošolskega izobraževanja tudi razumljivo.

Prvo magistrsko delo je po tem programu nastalo leta 2000. Delo z naslovom *Vrednotenje kakovosti knjižničnih storitev* Zdenke Petermanec, izdelano pod mentorstvom dr. Bruna Hartmana. Zadnja generacija tega magistrskega študija se je vpisala v študijskem letu 2008/09. Do konca leta 2008 je magistriralo 48 kandidatov in kandidatk. Vpisanih je še 33.

Od študijskega leta 2009/10 bo potekal podiplomski študij na treh študijskih programih Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. Magistrski študijski programi imajo skupen

Člani oddelka, zbrani za skupno fotografijo 12. junija 2009 (z leve): Vlasta Zabukovec, Nataša Elikan, Alenka Šauperl, (na sredini): Primož Južnič, Tanja Merčun, Maja Žumer, Jasna Maver, (zadaj): Jan Pisanski, Hedvika Pavlica, Jože Urbanija, Andrej Blatnik in Miha Kovač.

prvi letnik in izbirne predmete, razlikujejo pa se v strokovnih obveznih predmetih drugega letnika. Medtem ko dodiplomski študij usposablja za temeljna strokovna dela, usposobi podiplomski za samostojno strokovno, raziskovalno in vodstveno delo.

Diplomant programa Bibliotekarstvo je usposobljen za samostojno delo v knjižnicah, informacijskih in dokumentacijskih centrih ter podobnih ustanovah, ki se ukvarjajo s pridobivanjem, urejanjem, shranjevanjem in posredovanjem publikacij in informacij. Opravlja lahko vsa zahtevnejša dela pri nabavi, obdelavi, urejanju in izposoji gradiva v knjižnicah ter posredovanju informacij. Usposobljen je za strokovna in vodstvena delovna mesta v splošnih, visokošolskih, nacionalnih in specialnih knjižnicah, knjižnicah za mladino itd. Pridobi si naziv magister oz. magistrica bibliotekarstva (mag. bibl.).

Diplomant programa Informacijska znanost z bibliotekarstvom je usposobljen za strokovna in vodstvena delovna mesta v različnih informacijskih ustanovah, kjer je potrebno znanje s področja

organizacije informacij v gospodarstvu in negospodarstvu (mediji, vladne in uradne organizacije, arhivi itd.) specialne in visokošolske knjižnice. Pridobi si naslov magister oz. magistrica informacijskih znanosti z bibliotekarstvom (mag. info. znan.).

Diplomant programa Založniški študiji je usposobljen za samostojno delo v knjižno-založniških in drugih medijskih hišah ter vseh gospodarskih, vladnih in nevladnih organizacijah, v katerih poteka založniška dejavnost. Opravlja lahko uredniška dela. Usposobljen je za strokovna in vodstvena delovna mesta v knjižno-založniških in drugih medijskih hišah ter v vseh gospodarskih, vladnih in nevladnih organizacijah, v katerih poteka založniška dejavnost. Na koncu študija si pridobi kandidat naslov magister oz. magistrica založniških študij (mag. založn.).

Doktorski študij je v letih 1994/95–2008/09 potekal po petletnem individualnem programu. Kandidat si je z uspešnim zagovorom doktorske disertacije pridobil naziv doktorja znanosti s področja bibliotekarstva. Prvi doktorat s tega področja na Univerzi v Ljubljani je bil podeljen leta 1995 dr. Jožetu Urbaniji za disertacijo z naslovom *Strokovni in družbeni položaj knjižničarjev v razvoju knjižničarstva in v njegovi sodobni funkciji*. Mentorja sta bila dr. Bruno Hartman in dr. Martin Žnideršič.

Januarja 2009 je bilo v doktorski program vpisanih devet kandidatov, študij pa jih je po takšnem programu končalo 14. To so bili:

- 1996 Silva Novljan z delom *Sodobne dejavnosti šolske knjižnice s posebnim ozirom na njene bibliopedagoške naloge pri izvajanju izobraževalnega programa učenja branja v osnovni šoli*, mentorja dr. Martin Žnideršič in dr. Darja Piciga
- 1998 Irena Marinko z delom *Primerjalna analiza študijskih programov bibliotekarstva*, mentor dr. Branko Berčič in somentorica dr. Darja Piciga
- 1999 Miha Kovač z delom *Vplivi informacijske tehnologije na sodobno uredniško pripravo knjige*, mentor dr. Martin Žnideršič
- 1999 Primož Južnič z delom *Metodološka osnova analize citiranosti in njena uporaba v Sloveniji*, mentor dr. Jože Spanring
- 2000 Anja Dular z delom *Knjigotrška ponudba na Kranjskem od 17. do začetka 19. stoletja*, mentor dr. Martin Žnideršič
- 2001 Klementina Možina z delom *Zgodovinski razvoj knjižne tipografije*, mentor dr. Martin Žnideršič in somentor Lucijan Bratuš
- 2001 Eva Kodrič-Dačić z delom *Oblikovanje izhodišč za izgradnjo fondov v javnih (znanstvenih) knjižnicah na Slovenskem*, mentor dr. Branko Berčič in somentor dr. Martin Žnideršič
- 2003 Marija Petek z delom *Odnosi med bibliografskimi zapisi, ki predstavljajo dela s skupnim predhodnikom, v slovenskem vzajemnem katalogu*, mentor dr. Gregor Kocijan
- 2004 Mihael Glavan z delom *Edicijski problemi izdajanja starih knjižničnih fondov v faksimiliranih izdajah*, mentor dr. Martin Žnideršič
- 2005 Mojca Kotar z delom *Bibliometrijska analiza informacij v tekstilstvu in njihovo razširjenje*, mentor dr. Jože Urbanija in somentor dr. Jože Spanring

- 2007 Polona Vilar z delom *Vrednotenje in načrtovanje uporabniških vmesnikov sistemov za poizvedovanje na osnovi proučevanja vedenja pri poizvedovanju*, mentorica dr. Maja Žumer in somentorica dr. Vlasta Zabukovec
- 2008 Zdenka Petermanec z delom *Model informacijskega opismenjevanja v slovenskem visokošolskem sistemu*, mentorica dr. Vlasta Zabukovec
- 2009 Sonja Svobljak z delom *Knjižna zbirka p. Žige Škerpina (1689–1755) v ljubljanskem frančiškanskem samostanu*, mentorica dr. Nataša Golob

Od študijskega leta 2009/10 študij po zgoraj opisanem programu ne bo več mogoč, saj mora Univerza v celoti preiti na nove študijske programe. Maja 2009 je bil akreditiran in razpisan skupni doktorski študijski program FF Humanistika in družboslovje, v katerem se predvideva tudi doktorski študij informacijskih ved.

Od leta 2002 podeljuje oddelek Berčičevo nagrado za najboljše diplomsko delo. Dr. Berčič ima posebne zasluge za obstanek oddelka, zato se je vodstvu oddelka zdelo primerno, da nagrado poimenujemo po njem. O strokovni in življenjski poti ter dosežkih dr. Berčiča poroča Urbanija (2007b). Z nagrado smo želeli študente spodbuditi, da bi se za diplomsko delo še posebno potrudili. Diploma s skromno denarno nagrado je podeljena za dosežke v preteklem koledarskem letu. Do leta 2008 so nagrado prejeli (Podelitev, 2008):

- 2002 Jana Golob za delo *Bibliografija Avgusta Pirjevca*, mentor dr. Jože Urbanija
- 2003 Mojca Trtnik za delo *Poklicna samopodoba šolskih knjižničarjev*, mentorica dr. Vlasta Zabukovec
- 2004 Nataša Brečko za delo *Pedagoška funkcija visokošolskih knjižnic*, mentorici dr. Melita Ambrožič in ddr. Barica Marentič Požarnik
- 2005 Maja Kokove-Horvat za delo *Analiza rabe označevalcev napak [sic] in [i.e.] v slovenskem vzajemnem katalogu*, mentorica dr. Maja Žumer
- 2006 Maja Kraljič za delo *Avtomatizacija izposoje knjižničnega gradiva*, mentorica dr. Jasna Maver
- 2007 Tomaž Kranjc za delo *Poizvedovanje po slikah na podlagi vsebine*, mentorica dr. Jasna Maver
- 2008 Daniela Šavli za delo *Dimenzije vsebinskega opisa dokumentov v knjižničnih katalogih za otroke v devetletni osnovni šoli*, mentorici dr. Alenka Šauperl in dr. Vlasta Zabukovec

Od leta 2008 podeljuje oddelek Sajatovo nagrado za najboljše magistrsko delo. Pobudnik in donator sredstev zanjo je prof. dr. Jerry D. Saye, predavatelj na School of Information and Library Science at the University of North Carolina at Chapel Hill. Komisijo sestavljajo strokovnjaki in raziskovalci iz prakse. V prvi sestavi so bili dr. Andrej Blatnik, mag. Andrej Pogorelec in mag. Stojan Pečlin. Prvo nagrado je leta 2008 prejela mag. Sabina Fras-Popović za delo z naslovom *Standard Sistemi vodenja kakovosti in njegovo uvajanje v splošno knjižnico*, pripravljeno in obranjeno pod vodstvom dr. Silve Novljan leta 2007 (podeljena 2008). Naslednje leto jo je prejel mag. Gregor Strle za delo z naslovom *Načrtovanje in vzpostavitev glasbenega arhiva pri Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU* (mentorica dr. Maja Žumer).

Berčič (1989) navaja, da sta bila v prvih letih delovanja oddelka redno zaposlena le dva učitelja (Berčič in Rybař). Oddelek je imel tedaj še 14 zunanjih sodelavcev. Vsi so bili priznani strokovnjaki iz prakse. Leta 1999 so bili na oddelku trije redno zaposleni učitelji (Žnideršič, Urbanija in Šauperl), dve asistentki (Saša Zupanič in Maja Logar), bibliotekarka (Hedvika Pavlica Kolman) in tajnica (Nataša Elikan Korošec). Od januarja 2009 je na oddelku v celoti redno zaposlenih osem učiteljev (Južnič, Kovač, Maver, Šauperl, Urbanija, Vilar, Zabukovec, Žumer). Petinsko je zaposlena še ena učiteljica (Ambrožič). Imamo dva asistenta (Petek in Pisanski) ter mlado raziskovalko (Merčun). Zadnjo je pridobila dr. Maja Žumer, še eno mesto pa je odobreno z začetkom študijskega leta 2009/10. V študijskem letu 2008/09 je bilo devet zunanjih sodelavcev. Od tega so štirje z drugih oddelkov FF (Jakoš, Kobal-Grum, Vogrinčič, Golob) in pet sodelavcev iz drugih ustanov (Blatnik-Cankarjeva založba, Vodopivec-Arhiv Republike Slovenije, Dimec-Inštitut za biomedicinsko informatiko, Grilc-Mestna občina Ljubljana, Dular-Narodni muzej Slovenije). Ne samo, da imamo med predavatelji izvrstno kombinacijo praktikov in teoretikov. Tudi velika večina redno zaposlenih učiteljev je svojo kariero začela in utrdila v praksi, preden so prišli poučevati na fakulteto. Čeprav je sodelovanje strokovnjakov iz prakse za naš študij nujno, bi bilo treba zagotoviti izvajanje obveznih predmetov z redno zaposlenimi predavatelji. To s sedanjostjo zasledbo še ni mogoče. Potrebovali bi še dve delovni mesti.

Posebej je treba omeniti požrtvovalno in skrbno sodelovanje tajnice oddelka, Nataše Elikan Korošec, ki je od januarja 2009 članica oddelka z najdaljšim stažem. Njena odlični smisel za organizacijo ter skrb za študente in predavatelje pomenita za oddelek veliko vrednoto, saj se lahko profesorji in študenti zaradi dobre urejenosti postopkov in dela osredotočijo na svoje delo. Za požrtvovalnost je leta 2006 prejela priznanje FF.

Dosedanji predstojniki oddelka so bili:

- 1987–1990 dr. Branko Berčič
- 1990–1999 dr. Martin Žnideršič
- 1999–2004 dr. Jože Urbanija
- 2004–2006 dr. Miha Kovač
- 2006–2008 dr. Maja Žumer
- 2008–2010 dr. Alenka Šauperl

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, se je v obdobju okrog leta 1999 odločilo, da morajo imeti tudi šolski knjižničarji pedagoško izobrazbo. Zato so diplomanti bibliotekarstva, ki so se želeli tam zaposliti, opravljali tudi pedagoško-andragoške izpite oz. strokovne izpite s področja izobraževanja. Hkrati je ministrstvo s posebno uredbo določilo, da lahko v šolskih knjižnicah delajo tudi učitelji, ki v šoli sicer poučujejo različne predmete. Za delo v šolskih knjižnicah so se morali učitelji usposobiti v posebnem študijskem programu za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za knjižničarje (ŠPIK). Ta enoletni program je oddelek kot izredni študij izvajal v letih 2001/2–2007/8. Vsako leto je bilo prijavljenih od 60 do 90 kandidatov. Vpisanih je bilo le po 30 slušateljev, ki jim je pristojno ministrstvo izobraževanje tudi

sofinanciralo. Še pred iztekom tega študijskega programa smo zasnovali nov program, za katerega se je zdel bolonjski sistem idealen. Na začetku leta 2009 pa usoda novega programa izpopolnjevanja šolskih knjižničarjev ni bila znana.

V študijskem letu 2008/09 je oddelek prvič razpisal programe vseživljenjskega izobraževanja, namenjene knjižnični in založniški javnosti. Nekatere predmete, ki se izvajajo v izrednem programu dodiplomskega študija, smo odprli za strokovno javnost. Glede na množico programov izpopolnjevanja, ki se ponujajo knjižnicam, smo bili v prvem letu zadovoljni z odzivom 12 kandidatov in kandidatk.

Že v prejšnjem študijskem letu pa smo kandidatom, ki so se nameravali vpisati v magistrske programe, omogočili pripravo na diferencialne izpite. Ti kandidati lahko obiskujejo predavanja in opravljajo izpite z izrednimi študenti. Odziv je bil dober in zato upamo, da bo tudi vpis v podiplomski študij ustrezen.

Kljub veliki prostorski stiski FF nam je v preteklih petih letih uspelo pridobiti nova prostora za kabinete sodelavcev. Poleg prostorov od št. 542 do 544 smo pridobili še kabineta 536a in b. Zelo pereče je pomanjkanje računalniških učilnic, ki so za naše pedagoško delo nujne. Že Žnideršič (1999) piše o načrtih za selitev v novo univerzitetno knjižnico, vendar 2009 še nič ne kaže, da bi se gradnja začela. Knjižnica je utesnjena v sobi brez oken in dotoka svežega zraka. Čeprav so nekaj gradiva umaknili v dislocirano skladišče, ki ga je organizirala Osrednja humanistična knjižnica, je še vedno premalo študijskih mest. Januarja 2009 je bilo v računalniški čitalnici šest mest, v predprostoru predavalnice 528 pa štiri. Tudi drugod po fakulteti so postavljeni računalniki za študente in je zagotovljeno brezžično omrežje. Upamo, da se bodo razumere v prihodnjem koledarskem letu nekoliko izboljšale z dodatno opremo predavalnic 528 in 532.

Tudi na področju raziskovalne dejavnosti so dosežki preteklih desetih let vredni občudovanja. Leta 2001 so bila pridobljena sredstva za kar dva triletna raziskovalna projekta: Analiza modela FZBZ in njegove uporabe za nove računalniške kataloge dr. Maje Žumer (2001) in Šolski sistemi, učbeniki in družba znanja: meje tržne regulacije v majhnih jezikovnih skupnostih dr. Miha Kovača (2001). To je bilo prvič po letu 1998, ko sta dr. Žnideršič in dr. Kocijan pridobila sredstva za raziskavo Knjiga in bralci IV (Žnideršič, 1998). Leta 2005 sta dr. Žumer in dr. Kovač dosegla uvrstitev bibliotekarstva in informacijske znanosti kot samostojne raziskovalne discipline v klasifikacijo raziskovalnih področij Ministrstva za visoko šolstvo in znanost RS oz. Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (Žumer, 2007). V letih 2003 in 2005 je dr. Maja Žumer spet pridobila sredstva za triletna raziskovalna projekta. Leta 2008 je prvič v zgodovini naših treh raziskovalnih disciplin pridobila sredstva za programsko skupino za tri leta.

Dr. Maja Žumer je brez dvoma med najvidnejšimi raziskovalkami našega oddelka. Sodelovala je pri številnih mednarodnih projektih, v zadnjem času naslednjih: TEL-ME-MOR (6. okvirni

program, vodja podprojekta), EDL program eContentplus, vodja podprojekta, Bilateralni program z Norveško (2007–2009).

Raziskovalne dosežke dr. Maje Žumer so opazili tudi v mednarodni strokovni javnosti. Leta 2004 je prejela nagrado *alumnus of the year* Univerze Kent State v ZDA. Dr. Polona Vilar je prejela nagrado za odlično doktorsko disertacijo v mednarodni konkurenci leta 2007 priznane mednarodne založbe Emerald (2007 Outstanding Doctoral Research Award) (Dr. POLONA, 2008). Dr. Vilar je disertacijo napisala pod vodstvom mentorice dr. Maje Žumer in somentorice dr. Vlaste Zabukovec. Nagrajen je bil tudi članek, ki ga je Jan Pisanski pripravil v sodelovanju z dr. Majo Žumer (Highly Commended in Information Science za leto 2007).

Opazni so tudi dosežki drugih sodelavcev. Med sodelavci oddelka je dr. Alenka Šauperl (2002) objavila prvo, dr. Miha Kovač (2008) pa drugo samostojno monografijo pri tujih založbah. Dr. Jasna Maver je med vodilnimi svetovnimi raziskovalci računalniškega vida. Leta 2002 je prejela nagrado za najbolj originalen članek v reviji *Pattern Recognition* v letniku 2002 (Twenty-Ninth Annual Pattern Recognition Society Award). Dr. Vlasta Zabukovec se razen na našem področju udeležuje na področju psihologije prometa. Zelo aktivna je bila tudi pri vzpostavljanju tutorstva na fakulteti in univerzi. Dr. Primož Južnič z bibliometrijskimi raziskavami in strokovnim znanjem aktivno sodeluje z ARRS na področju vrednotenja znanstvenih dosežkov. Vsi sodelavci so svoje kakovostne raziskave prikazali na mednarodnih konferencah in v mednarodnih znanstvenih revijah s faktorjem vpliva.

V preteklem desetletju se je začelo tudi bogato mednarodno sodelovanje oddelka s številnimi tujimi ustanovami in šolami (Vilar in Južnič, 2007). Pogodbe za izmenjavo v sklopu programa Erasmus so podpisane s sorodnimi šolami:

- Högskolan i Borås (University of Borås) - Swedish School of Library and Information Science, Borås (Švedska)
- City University London, London (Velika Britanija)
- Oxford Brookes University, Oxford (Velika Britanija)
- Hochschule für Technik, Wirtschaft und Kultur Leipzig, Leipzig (Nemčija)
- Karl-Franzens-Universität Graz (University of Graz), Gradec (Avstrija)
- Universidad Politécnica de Valencia, Valencia (Španija)
- Chrales University in Prague, Faculty of Philosophy, Insitutue for Information Studies and Librarianship, Praga (Češka)
- Università degli studi di Udine (University of Udine), Dipartimento di storia e tutela dei beni culturali, Videm (Italija)

V sodelovanju s School of Information and Library Science at the University of North Carolina at Chapel Hill smo junija 2005 in 2007 organizirali poletno šolo za ameriške študente. Vsakič se je šole udeležilo 10 študentov, ki so bili nad Slovenijo in programom navdušeni. Žal pa visoki stroški čezoceanskega letalskega prevoza in gospodarska kriza v ZDA preprečujejo nadaljevanje organiziranja te poletne šole.

Leta 2002 je Oddelek organiziral 10. jubilejni, mednarodni simpozij BOBCATSSS z naslovom *Hum@n Beings And Information Specialists. Future Skills, Qualifications, Positioning*. Vsakoletni simpozij je namenjen raziskovalnemu sodelovanju profesorjev, študentov in zaposlovalcev s področja bibliotekarstva in informacijske znanosti. Simpozija v Portorožu se je udeležilo okrog 250 udeležencev iz 20 dežel. Sodelavci oddelka smo predstavili štiri referate (International, 2002).

Dr. Miha Kovač je sodeloval pri programu ECMAP, s katerim so v sodelovanju med štirimi evropskimi univerzami (Leipzig, Ljubljana, Oxford, Pariz) razvili evropski magistrski študij založništva, pripravil pa je tudi mednarodno odmevni publikaciji o problematiki knjižnih statistik in raziskovanj knjižnih trgov v Evropi. Dr. Žumer se udeležuje v Ifli. Vodi skupino *Electronic National Bibliographies* in sodeluje pri vodenju dveh skupin FRSAR in FRBR/CRM Harmonisation. Gostovala je v Londonu, Kentu (ZDA) in Trondheimu (Norveška). Je članica programskega odbora konference ELAG in uredniškega odbora mednarodne revije *Program*. Dr. Kovač je član sveta direktorjev Združenja za zgodovino knjige, avtorstva in založništva (SHARP) ter član upravnega odbora združenja evropskih bibliotekarskih šol EUCLID. Redno gostuje v mednarodnem centru za raziskave založništva na Oxford Brookes University V sklopu Založniške akademije na knjižnem sejmu vsako leto gosti nekaj vrhunskih tujih raziskovalcev in praktikov s področja založniških študij in založništva. Dr. Južnič se udeležuje pri konferencah BOBCATSSS in je leta 2002 koordiniral organizacijo te konference v Portorožu. Aktiven je tudi v mednarodnem združenju bibliotekarskih šol EUCLID in omrežju GreyNet. Leta 2008 je bil član programskega odbora posvetovanja GreyNet v Amsterdamu.

Leta 1996 je začel oddelek izdajati knjižno zbirko *BiblioThecaria* (Žnideršič, 1998; Kovač in Šauperl, 2007). Namenjena je objavljanju študijske, znanstvene in strokovne literature na področju bibliotekarstva, informacijske znanosti, knjigarstva in založništva. Doslej je izšlo 16 del in tri so bila ponatisnjena.

Bibliotekarka Hedvika Pavlica Kolman je zaslužna za izreden napredek oddelčne knjižnice v zadnjih 12 letih, saj dela v njej od začetka. Izjemni dosežek je vnos vsega gradiva v COBIB, kar je omogočilo avtomatizirano izposojanje. Naša knjižnica je prva, ki je na FF začela v celoti poslovati z avtomatizirano izposojanje. To je bilo 9. februarja 1999. Kljub prostorski stiski (knjižnica ima na voljo le sobo 530 in 26 kvadratnih metrov), v njej potekajo vse storitve, izposoja, medknjižnična izposoja, svetovanje in drugo. Knjižnica ima tudi šest čitalniških sedežev. Dodatni štirje so v računalniški čitalnici (soba 531) od leta 2005.

Obseg knjižnične zaloge se hitro povečuje. Če smo imeli leta 1991, ko je bila knjižnica ustanovljena, le 256 enot, ki nam jih je večinoma podarila knjižnica pedagoške akademije, smo jih imeli leta 2008 že 7032 (Poslovno poročilo knjižnice za leto 2008). Povečujeta se tudi obisk in izposoja.

Študenti Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo so tesno povezana in aktivna skupnost. Sekcija študentov bibliotekarstva pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije deluje

od leta 1997. Študenti so bili že prej organizirani v klub BIBLIOFF (Merčun, 2007). Sekcija organizira različne družabne dogodke in strokovne ekskurzije.

Redno organizirajo sprejem študentov prvih letnikov, da jim podrobno predstavijo svoje dejavnosti. Organizirajo strokovne ekskurzije v knjižnice po Sloveniji in Evropi. Sodelujejo na vsakoletnem mednarodnem kongresu študentov bibliotekarstva BOBCATSSS. Skrbijo tudi za družabne dogodke, npr. »novoletno pitanje«, kjer v predprazničnih dneh prinesejo in skupaj pojedjo različne dobrote. Izdajajo revijo Štubidu in urejajo svojo spletno stran. Aktivno sodelujejo tudi pri fakultetnih in univerzitetni študentski organizaciji (ŠOFF, ŠSFF).

Tutorstvo kot uradni projekt na FF poteka od študijskega leta 2007/08, medtem ko je oddelek začel študijsko mentorstvo že v letih 2006–7, ko je sprejel prvo generacijo študentov na programu Bibliotekarstvo in informatika. Takoj smo namreč ugotovili, da je karierno svetovanje za študente pri izbiranju izbirnih predmetov izredno pomembno.

Tutorstvo omogoča ustvarjanje kakovostnejših odnosov med študenti nižjih in višjih letnikov in hkrati med učitelji ter študenti. Ti odnosi so dobra podlaga za izboljšanje študijskih dosežkov oz. kakovosti študija na splošno.

Potekajo naslednje vrste tutorstva:

- Uvajalno študentsko in učiteljsko tutorstvo, ki je namenjeno študentom prvih letnikov, da se laže in uspešneje vključijo v študij oz. fakultetno življenje.
- Področno učiteljsko tutorstvo izvajajo učitelji na različnih področjih: študijska praksa, mednarodna izmenjava, karierna pot, izbirne vsebine in drugo. Študenti dobijo že v prvem letu študijskega mentorja, ki jim pomaga pri izbiranju predmetov in podobnih študijskih zadevah. Zamenjajo pa ga lahko, če se njihovo strokovno ali interesno področje z dodeljenim študijskim mentorjem ne ujema.
- Pri tutorstvu za tuje študente študenti in učitelji skrbijo za vse tiste študente, ki so na mednarodni izmenjavi. Tuji študenti potrebujejo informacije in pomoč pri izbiranju predmetov in opravljanju obveznosti. Po drugi strani se želijo tudi vključiti v socialno okolje, spoznati fakulteto, njene aktivnosti, aktivnosti študentske organizacije in seveda tudi našo deželo.
- Tutorstvo za študente s posebnimi potrebami vključuje učitelje in študente za pomoč in prilagojeno organizacijo študija.
- Predmetno tutorstvo pa je usmerjeno v izboljšanje študijskih dosežkov študentov. Poteka pri zahtevnejših predmetih in vključuje študente in tudi učitelje.

Predhodniki so nam pustili dobro dediščino in z zadovoljstvom lahko ugotovim, da smo njihovo pričakovanje tudi izpolnili. Berčič (1998) je zapisal, da je bilo obdobje druge polovice štiridesetih in petdesetih let 20. stoletja posvečeno organiziranju poglobljene knjižnične dejavnosti v Sloveniji. V šestdesetih letih je nastal prvi slovenski zakon o knjižnicah in začelo se je redno višješolsko strokovno

izobraževanje. V sedemdesetih letih je slovensko bibliotekarstvo sprejelo mednarodne strokovne standarde in se zavzelo za strokovno poslovanje v vseh vrstah knjižnic. V osemdesetih letih se je z novim zakonom o knjižničarstvu slovenska strokovna javnost vključila v mednarodne tokove, uvedla visokošolsko izobraževanje in znanstveno raziskovanje. Takrat se je v strokovno javnost vključil oddelek, ki se je najprej zaradi kadrovskih in prostorskih težav osredotočil le na pedagoško dejavnost. V devetdesetih letih se je oddelek močno okrepil. Dr. Žnideršič je poskrbel, da je oddelek pred njegovo upokojitvijo sprejel več novih sodelavcev. To je nadaljeval še njegov naslednik, dr. Urbanija. Okrepljena ekipa se je usmerila v cilje, ki jih je opisal Žnideršič (1998): financiranje, obnavljanje študijskih programov, raziskovalno dejavnost, mednarodno sodelovanje, uveljavitev podiplomskega in vseživljenjskega izobraževanja.

Kot piše tudi Urbanija (2007), financiranje študijskih programov ostaja neodpravljen težava še za prihodnje obdobje. Študijske programe smo temeljito obnovili v preteklih šestih letih. Vsebinska je sicer okvirno določena, vsebina predmetov pa še vedno nastaja, zato je program sodoben. Čaka pa nas temeljit pregled predmetnika po prvi celoviti izpeljavi študijskega programa. Ker je ta tako kratek, si ne moremo privoščiti podvajanja vsebin ali izpuščanja pomembnih vsebin v prepričanju, da so obravnavane pri drugem predmetu. Raziskovalna dejavnost se je na oddelku zelo razširila in predavatelji ter asistenti smo v dejavnost prisiljeni tudi zaradi zahtev habilitacijskega postopka. Težavo občutimo v tem, da obremenjenost s pedagoškim ali raziskovalnim delom omejuje čas in zavzetost, ki jo lahko posvetimo drugi dejavnosti. Mednarodno sodelovanje tudi zaradi preobremenjenosti ni tako bogato, kot bi lahko bilo, čeprav imamo že v sedanjih razmerah odlične uspehe. Gladko poteka izobraževanje v magistrskem in doktorskem programu. Začelo se je tudi vseživljenjsko izobraževanje.

Napredek na vseh področjih je v zadnjih desetih letih velik in pomemben. Le želimo si lahko, da bi se napredovanje nadaljevalo kljub podatkom, ki kažejo, da se število prijavljenih in vpisanih študentov na FF v zadnjih letih zmanjšuje. Kaže, da so manj številne generacije iz osnovnih in srednjih šol zdaj dospele do fakultet. Za zdaj je naš oddelek še edini v Sloveniji, ki usposablja bibliotekarje, informatike in založnike. Naša povezanost s strokovno javnostjo, mednarodno strokovno in znanstveno skupnostjo ter raziskovalna dejavnost sta lahko naša primerjalna prednost. Podpora strokovne javnosti je dobra in le upamo lahko, da bo še tako ali bolje.

— Alenka Šaupperl

Doc. dr. Melita Ambrožič (Mislinja, 1956)

Diplomirala je leta 1979 na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN) v Ljubljani, in sicer iz političnih ved. Leta 1993 je magistrirala iz bibliotekarstva na zagrebški univerzi in tudi doktorirala leta 1999. Leta 1979 se je zaposlila v Knjižnici FSPN kot dokumentalistka, leta 1985 je postala predstojnica knjižnice. Od leta 1991 je zaposlena v NUK, najprej kot svetovalka v Enoti za razvoj knjižničarstva, v letih 1998–2003 kot vodja Bibliotekarskega izobraževalnega centra, od leta 2003 kot pomočnica ravnateljica. Prejela je Čopovo diplomo leta 1992 in nagrado Kalanovega sklada leta 2001. Med letoma 2000 in 2005 je bila urednica revije Knjižnice, od leta 2005 predseduje ZBDS. Naziv docentke za področje bibliotekarstva si je pridobila leta 2002. Raziskovalno se ukvarja z evalvacijo knjižnic, visokošolskimi knjižnicami in pripravo digitalnih zbirk.

Z oddelkom je začela sodelovati pogodbeno v študijskem letu 1993/94 kot predavateljica za Visokošolske knjižnice, Knjižnični management, Sodobno organiziranost bibliotekarstva II. Od leta 2005/06 ima na oddelku petinsko zaposlitev. V bolonjskem programu predava Uvod v znanstveno delo in Visokošolske knjižnice.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Primož Južnič (Beograd, Srbija, 1954)

Diplomiral je leta 1977 na FSPN v Ljubljani iz sociologije in tam tudi magistriral leta 1982; doktoriral je leta 1999 iz bibliotekarstva na FF. V letih 1977–1982 je bil zaposlen na Centru za razvoj Univerze v Ljubljani, v letih 1982–1986 je bil vodja Osrednje družboslovne knjižnice Jožeta

Gričarja, 1986–1988 svetovalec direktorja za informatiko na Zavodu SRS za družbeno planiranje, 1988–1990 vodja Plansko razvojnega oddelka Raziskovalne skupnosti Slovenije, 1990–1993 je bil predstojnik Centralne medicinske knjižnice v Ljubljani. Med letoma 1993 in 1995 je bil ekspert za informatiko pri evropski komisiji v Bruslju, med letoma 1995 in 2000 vodja Računalniškega centra Univerze v Ljubljani in v letih 2001 do 2004 vodja Centra za informatiko in knjižnico na veterinarski fakulteti v Ljubljani. Prejel je nagrado Kalanovega sklada za leto 1994. Leta 2006 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja za področje bibliotekarstva. Med drugim je predsednik komisije za knjižnično in informacijsko dejavnost Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Raziskovalno se ukvarja z bibliometrijo, specialnimi knjižnicami in organizacijo knjižničarstva.

Z oddelkom je začel sodelovati pogodbeno v študijskem letu 1992/93, redno se je zaposlil februarja 2004. V starem študijskem programu je predaval specialne knjižnice, bibliometrijo, primerjalno bibliotekarstvo, sodobno organiziranost bibliotekarstva II, uvod v znanstveno delo I. V bolonjskem programu predava razvoj knjižnic in knjižničarstva, izgradnjo knjižničnih zbirk ter specialno knjižničarstvo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Miha Kovač (Ljubljana, 1960)

Diplomiral je leta 1984 iz primerjalne književnosti in sociologije na FF, magistriral leta 1997 na FDV iz menedžmenta in doktoriral 1999 iz bibliotekarstva na FF. V letih 1985–1986 je bil odgovorni urednik pri *Mladini*, 1987–1996 urednik in vodja uredništva založbe DZS ter 1996–2000 glavni

urednik založbe Mladinska knjiga. Leta 2005 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja za področje knjigarstva. Raziskovalno se ukvarja s svetovnimi knjižnimi trgi in knjigo kot medijem. Je tudi vodja raziskovalnega projekta Učbeniki in družba znanja, svetovalec Svetovne banke za področje učbenikov v Gruziji, svetovalec fundacije Soros za področje učbenikov v Črni gori, odgovorni urednik slovenske izdaje revije *National Geographic*, sodeluje v mednarodnem programu ECMAP, je član sveta direktorjev Združenja za zgodovino knjige, avtorstva in založništva (SHARP) ter član upravnega odbora Združenja evropskih bibliotekarskih šol EUCLID.

Na oddelku se je redno zaposlil januarja 2000 kot predavatelj za knjigarstvo ter razvoj tiskarstva in knjige. V letih 2003/04–2005/06 je bil predstojnik oddelka. V bolonjskem programu ima več predmetov, in sicer Knjiga v zgodovinskem in družbenem kontekstu, Osnove knjigarstva ter Osnove slovenskega in mednarodnega knjižnega trga. Leta 2008 je prejel veliko priznanje FF.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Jasna Maver (Ljubljana, 1961)

Diplomirala je leta 1985 na fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, tam leta 1989 tudi magistrirala iz elektrotehnike in leta 1995 doktorirala iz računalniških znanosti. Dobila je študentsko nagrado za dosežke v letu 1982, dekanovo priznanje in študentsko Prešernovo nagrado leta 1985. V letih 1985–1986 je bila pripravnica v Iskri Delti, v letih 1986–1989 in 1991–1996 pa mlada raziskovalka na fakulteti za računalništvo in informatiko (FRI) v Ljubljani. V vmesnem obdobju (1990–1991) je bila gostujoča raziskovalka na ameriški univerzi v Pensilvaniji. V letih 1996–1998 je bila

znanstvena sodelavka na FRI. Leta 2002 je prejela nagrado za najizvirnejši članek v reviji *Pattern recognition*. Leta 2003 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za področje računalništva in informatike. V letih 2003–2008 se je raziskovalno ukvarjala z računalniškim vidom in sodelovala z Laboratorijem za računalniški vid na FRI.

Na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo je zaposlena od oktobra 1998. V starem študijskem programu je predavala avtomatizacijo poslovanja knjižnic, računalništvo I in II, informacijsko tehnologijo, uvod v znanstveno delo II, teorijo informacije, načrtovanje podatkovnih zbirk, raziskovalne metode v bibliotekarstvu. V bolonjskem programu predava naslednje predmete: Računalništvo, Osnove statistike za bibliotekarje – informatike in Elektronsko založništvo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Tanja Merčun (Ljubljana, 1984)

Diplomirala je leta 2007 iz bibliotekarstva na FF. Na oddelku je zaposlena od oktobra 2007. Leta 2008 si je pridobila naziv asistentka za področje informacijske znanosti. Vodi vaje pri predmetu Digitalna knjižnica. Raziskovalno se ukvarja s spletnimi katalogi, FZBZ, spletom 2.0 ter vizualizacijo in uporabniškimi vmesniki.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Silva Novljan (Novo mesto, 1949)

Diplomirala je leta 1971 iz knjižničarstva na pedagoški akademiji v Ljubljani in leta 1976 iz pedagogike na FF, doktorirala leta 1997 iz

bibliotekarstva na FF. V letih 1970–79 je bila zaposlena v enotah Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani, v letih 1979–89 kot vodja Pionirske knjižnice, v letih 1990–2008 je bila zaposlena v NUK, od leta 1991 kot svetovalka za splošne knjižnice. Ukvarja se z organizacijo splošnih in šolskih knjižnic ter z branjem in informacijsko pismenostjo. Prejela je Čopovo diplomu leta 1988 in štiri nagrade Kalanovega sklada: v letih 1989, 1997, 2003 in 2005. Ima naziv docentke za področje bibliotekarstva.

Z oddelkom je najprej sodelovala pogodbeno od študijskega leta 1992/93 kot predavateljica za splošne knjižnice, šolske knjižnice, sodobno organiziranost bibliotekarstva III. V letih 2005–08 je imela na oddelku petinsko zaposlitev, od januarja 2008 do upokojitve konec marca 2008 je bila redno zaposlena. Kratek čas je predavala bolonjski predmet Informacijski viri in storitve.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Hedvika Pavlica Kolman (Šavna Peč, 1956)

Diplomirala je iz bibliotekarstva in sociologije na FF leta 1994. Najprej je bila učiteljica v osnovni šoli, od leta 1996 je redno zaposlena kot bibliotekarka v knjižnici oddelka. Zanima jo področje branja in izobraževanja v knjižnicah. Leta 2008 je prejela veliko priznanje FF.

Doc. dr. Marija Petek (Ljubljana, 1956)

Diplomirala je leta 1980 iz angleškega in nemškega jezika s književnostma na FF, magistrirala iz bibliotekarstva na zagrebški univerzi leta 1994 in doktorirala leta 2004 iz bibliotekarstva na FF v Ljubljani. V letih 1981–2001 je bila zaposlena

v Centralni tehniški knjižnici v Ljubljani kot katalogizatorica. Leta 1998 si je pridobila strokovni naziv bibliotekarka specialistka. Med drugim je bila članica komisije za katalogizacijo pri ZBDS. Raziskovalno se ukvarja s katalogizacijo, odnosi med bibliografskimi zapisi ter konceptualnimi modeli katalogov. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke za področje bibliotekarstva.

Z oddelkom je začela sodelovati pogodbeno v študijskem letu 1996/97, redno se je na oddelku zaposlila oktobra 2001. V starem študijskem programu je predavala bibliotekonomijo, pri bolonjskem programu pa katalogizacijo ter sodeluje pri osnovah organizacije informacij in organizaciji knjižničnih zbirk.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Jan Pisanski (Ljubljana, 1974)

Diplomiral je leta 1999 na ekonomski fakulteti v Ljubljani, leta 2004 tudi na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF. Leta 2007 si je pridobil naziv asistent za področje bibliotekarstva. Na oddelku je redno zaposlen od oktobra 2008. Vodi vaje pri predmetih Sistemi za poizvedovanje, Organizacija informacijskih zbirk in Informatika 2. Raziskovalno se ukvarja s FZBZ, nacionalnimi in digitalnimi knjižnicami.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Alenka Šauperl (Maribor, 1960)

Diplomirala je iz kmetijstva, smer sadjarstvo in vrtnarstvo leta 1985 na biotehniški fakulteti v Ljubljani, tam pa tudi magistrirala iz kmetijstva leta 1994. Doktorirala je leta 1999 iz

bibliotekarstva na School of Information and Library Science, Chapel Hill v Severni Karolini, ZDA. V letih 1985–1987 je bila zaposlena kot dokumentalistka v Drogi Portorož, v letih 1987–1994 v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru kot vodja matične službe. Med drugimi nagradami je prejela Čopovo diplomu leta 1995, nagrado Kalanovega sklada 2001, nagrado FF za prispevek k razvoju stroke, association of college and research libraries doctoral fellowship award za najboljši predlog doktorske disertacije ter association of information and library science education za raziskovalno delo, obe leta 1999.

V letih 2005–2006 je bila predsednica sveta Osrednje humanistične knjižnice FF. Leta 2006 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za področje bibliotekarstva. Raziskovalno se ukvarja z vsebinsko analizo in vsebinskim opisom dokumentov za knjižnične kataloge in druge informacijske sisteme.

Na oddelku je zaposlena od avgusta 1994 kot predavateljica za klasifikacijo, sistematiko znanosti in dokumentalistiko. V bolonjskem programu predava osnove organizacije informacij, organizacijo knjižničnih zbirk in vsebinsko obdelavo. Od študijskega leta 2008/09 je predstojnica oddelka.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Jože Urbanija (Škrjančevo pri Radomljah, 1941)

Diplomiral je leta 1971 na teološki fakulteti v Ljubljani in magistriral iz bibliotekarstva leta 1984 na zagrebški univerzi. Doktoriral je leta 1995 na FF v Ljubljani, in sicer kot prvi doktor na Oddelku za bibliotekarstvo. V letih 1975–1987 je bil vodja knjižnice in centra INDOK

na visoki šoli za organizacijo dela v Kranju. V letih 1987–1992 je vodil knjižnico na visoki šoli za socialno delo v Ljubljani. Ukvarja se s teorijo bibliotekarske stroke, organiziranostjo in delovanjem knjižnic in knjižničarstva. Med drugim je bil prodekan za študijske zadeve FF in predsednik Knjižničnega sveta Univerze v Ljubljani; predsedoval je častnemu razsodišču ZBDS in komisiji za Čopova priznanja in diplome. Prejel je nagrado Kalanovega sklada za leto 1997. Ima naziv docenta za področje bibliotekarstva.

Na oddelku se je redno zaposlil decembra 1992; v starem študijskem programu je predaval osnove bibliotekarstva, sodobno organiziranost bibliotekarstva, knjižnični marketing in knjižnični menedžment. V bolonjskem programu predava osnove bibliotekarstva in organizacijo bibliotekarstva. V letih 1999/00–2003/04 je bil predstojnik oddelka.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Polona Vilar (Ljubljana, 1972)

Diplomirala je leta 1997 iz angleškega jezika s književnostjo in bibliotekarstva na FF, tam pa tudi magistrirala leta 2001 in doktorirala leta 2007 iz bibliotekarstva. V letih 1996–1998 je bila zaposlena v NUK, kratek čas tudi v Centralni ekonomski knjižnici v Ljubljani. Prejela je nagrado Kalanovega sklada leta 2003 in emerald/EFMD doctoral research award leta 2007. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke za področje informacijske znanosti.

Na oddelku je zaposlena od oktobra 1998, kot asistentka je vodila vaje pri predmetih: Podatkovne zbirke, Informatika, Bibliometrija,

Avtomatizacija poslovanja knjižnic, Informacijska tehnologija ter Računalništvo. V bolonjskem programu predava informacijske vire in storitve ter organizacijo informacijskih zbirk. Raziskovalno se ukvarja z informacijskim vedenjem, informacijskimi viri in izobraževanjem na področju bibliotekarstva in informacijskih znanosti. Med drugim je vključena v mednarodni projekt EUCLIDE European Curriculum Reflection on Library and Information Science Education.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Vlasta Zabukovec (Novo mesto, 1959)

Diplomirala je iz psihologije leta 1983 na FF, tam tudi magistrirala leta 1989 in doktorirala leta 1996. Po diplomi se je zaposlila na PA v Ljubljani kot asistentka za predmeta Pedagoška psihologija in Osnove metodologije s statistiko. V letih 1986–1999 je bila zaposlena na Oddelku za psihologijo FF, v letih 1989–2000 je predavala psihologijo na akademiji za glasbo v Ljubljani. Leta 2002 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za pedagoško psihologijo. Med drugim je bila predsednica Komisije za kakovost FF in članica zunanjih evalvacijskih komisij Nacionalne komisije za kvaliteto visokega šolstva. Aktivna je bila v Delovni skupini za tutorstvo Univerze v Ljubljani in Komisiji za tutorstvo FF. Za delo na področju tutorstva ji je bilo podeljeno veliko priznanje FF.

Sodelovala je pri več mednarodnih raziskovalnih projektih: 2003–2004: SARTRE – Social Attitudes to Road Traffic Risk in Europe, 2005–2007: EUCHIREs – European public awareness campaign on the use of seat belts and Child Restraint Systems – koordinatorica

izobraževalnega dela in evalvacije, 2006–2009: CAST–Campaigns and Awareness-raising Strategies in traffic safety – vodja Task 1 WP2.

Na oddelku je redno zaposlena od leta 1999 kot nosilka psiholoških predmetov: Kognitivna psihologija, Študij uporabnikov, Osnove psihologije, Kognitivni procesi v organizaciji informacij in Osnove družboslovne statistike.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Maja Žumer (Ljubljana, 1953)

Diplomirala je leta 1975 iz matematike na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani, magistrirala je leta 1993 iz bibliotekarstva na School of Library and Information Science, Kent State University, Ohio, in prejela Jessie Shera memorial award; doktorirala je iz informacijskih znanosti na zagrebški univerzi leta 1999. V letih 1976–1988 je delala kot programerka v Republiškem računskem centru v Ljubljani, v letih 1988–1995 kot vodja skupine za tekstovno informatiko v Računalniškem centru Univerze v Ljubljani. V letih 1995–2001 je bila zaposlena v NUK, najprej kot svetovalka za informacijske sisteme, od leta 1988 kot vodja Bibliotekarskega razvojnega centra.

Med drugim je članica mednarodne delovne skupine za razvoj standarda NISO Z39.91. Pri IFLI je članica stalnega odbora za bibliografijo in več delovnih skupin ter vodja dveh: Guidelines for national bibliographies in the digital age in Functional Requirements for Subject Authority Records (FRSAR). Bila je vodja dveh podprojektov pri mednarodnih projektih, in sicer 6. okvirnega programa EC: TEL-ME-MOR ter EDL

program eContentplus. Je članica programskega odbora konference ELAG. Prejela je več nagrad: Čopovo diplomu za leto 2001, alumnus of the year 2004 award na School of Library and Information Science, Kent, nagrado Kalanovega sklada leta 2005 in veliko priznanje FF leta 2008. Njena raziskovalna področja so: sistemi za poizvedovanje, načrtovanje in vrednotenje vmesnikov, konceptualni modeli in FZBZ.

Z oddelkom je začela sodelovati pogodbeno v študijskem letu 1996/97, redno se je na oddelku zaposlila januarja 2001 kot predavateljica za informatiko, uvod v informacijsko znanost, podatkovne zbirke, sodobno organiziranost bibliotekarstva. Leta 2005 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za področje informacijske znanosti. V letih 2006/07–2008/09 je bila predstojnica oddelka. V bolonjskem programu predava osnove informacijske znanosti, sisteme za poizvedovanje in digitalno knjižnico.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Doc. dr. Andrej Blatnik, (2006–), Cankarjeva založba, d. o. o., Ljubljana
- Doc. dr. Jure Dimec, (1991–), Inštitut za biomedicinsko informatiko Medicinske fakultete v Ljubljani
- Red. prof. dr. France M. Dolinar, (1996–2005), Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani
- Doc. dr. Anja Dular, (2003–), Knjižnica Narodnega muzeja Slovenije v Ljubljani
- Red. prof. dr. Nataša Golob, (1996–), Oddelek za umetnostno zgodovino FF
- Asist. dr. Uroš Grilc, (2008–), Mestna občina Ljubljana (MOL)

- Mag. Zorka Jakoš, (1992–), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko FF
- Red. prof. dr. Božidar Kante, (1995–2000), Pedagoška fakulteta v Mariboru
- Izr. prof. dr. Darja Kobal-Grum, (2000–), Oddelek za psihologijo FF
- Red. prof. dr. Gregor Kocijan, (1998–2004), upokojenec Pedagoške fakultete v Ljubljani
- Doc. dr. Irena Marinko, (1996–2006), Višja strokovna šola za poslovne sekretarje Leila, d. o. o., v Ljubljani
- Doc. dr. Darja Piciga, (1996–2001), Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v Ljubljani
- Mag. Darka Podmenik, (1998–2006), Inštitut Nove revije v Ljubljani
- Red. prof. dr. Jože Spanring, (1988–2001), upokojenec Biotehniške fakultete v Ljubljani
- Izr. prof. dr. Jedert Vodopivec, (1996–), Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani
- Asist. dr. Ana Vogrinčič, (2007–), Oddelek za sociologijo FF
- Asist. dr. Matjaž Žaucer, (1997–2006), Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani

Nekdanji zaposleni:

- Red. prof. dr. Branko Berčič (1987–1990)
- Doc. Majda Jakše-Ujčič (1988–1994)
- Doc. dr. Miloš Rybař (1988–1993)
- Red. prof. dr. Martin Žnideršič (1991–1999)

Oddelek za

ETNOLOGIJO IN KULTURNO ANTROPOLOGIJO

Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo (OEKA) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je matični in edini univerzitetni oddelek v Sloveniji, ki usposablja strokovnjake za etnologijo kot pomembno nacionalno in primerjalno vedo. Zaradi izjemno bogate tradicije, raziskovalnih izkušenj in goste spletene mreže mednarodnih povezav je oddelek osrednja etnološka in kulturnoantropološka institucija na Slovenskem. V svoji skoraj 70-letni zgodovini je razvil lastne teoretsko-metodološke pristope in jih je ves čas primerjal z raziskovalnimi pristopi po svetu, pomembno sooblikoval zgodovino vede in njeno strokovno podobo, se enakovredno posvečal proučevanju slovenske problematike, jugovzhodne Evrope, srednje in vzhodne Evrope ter drugih delov Evrope in zunajevropskih dežel. Postopoma je pomembno zaznamoval tudi razvoj posameznih usmeritvenih področij in poddisciplin. Na oddelku delujejo vodilni slovenski strokovnjaki iz mitologije, folkloristike, etnološke muzeologije in konservatorstva, urbane in transnacionalne antropologije, antropologije migracij itd.

Etnologija oziroma kulturna antropologija je bila ob ustanovitvi ljubljanske univerze leta 1919 med tistimi vedami, ki jih na filozofski fakulteti niso mogli začeti predavati takoj. Po zgledu beograjske univerze, kjer sta etnologijo že od leta 1906 predavala dva učitelja, je bila »etnologija z etnografijo« sprejeta v izpitni red fakultete kot B-predmet skupaj z geografijo in kot C-predmet skupaj z zgodovino. Kljub bogati tradiciji etnologije in antropologije, ki so jo že od 16. stoletja zaznamovali nekateri evropsko (pri)znani poročevalci o načinih življenja (npr. Žiga Herberstein, Janez Vajkard Valvasor, Anton Tomaž Linhart, Karel Štrekelj in Matija Murko), se je redni študij »etnologije z etnografijo« začel šele v študijskem letu 1940/41, po več kot 20-letnem postopku izvolitve prvega profesorja »etnologije z etnografijo« Nika Zupaniča. Naslov katedre oz. etnološkega seminarja je bil od leta 1940 etnologija z etnografijo, kar ustreza sedanjemu poimenovanju kulturna antropologija z etnologijo. Predmetnik, ki ga je po ponovnem začetku predavanj jeseni 1945 pripravljala Zupanič, ocenjujemo kot sodobno zasnovan študij etnologije oz. kulturne antropologije, nagibal pa se je v izrazito komparativno antropološko smer.

Po Zupaničevi upokojitvi leta 1957 je »katedro za etnologijo« prevzel prvi doktorand etnologije na Slovenskem, dr. Vilko Novak. Na katedri je bil že od leta 1948 kot asistent, s čimer se je etnološki seminar spremenil v pravi oddelek. Leta 1954 je bil Vilko Novak izvoljen v naziv docenta. Upošteval je široko komparativno Zupaničevo zasnovano predmetnika, čeprav so se že od leta 1952/53 predavanja prevešala

predvsem v prikaz slovenske ljudske kulture. Poleg predavanj o obči etnologiji je Vilko Novak uvedel še sistematična prikaza etnologije Južnih Slovanov in narodov Evrope.

Komparativni vidiki so bili v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja ohranjeni tudi v predavanjih zunajevropskih tematik. Neevropsko etnologijo so morali študentje najprej študirati po literaturi, nato jo je (poleg fizične antropologije) nekaj časa predaval dr. Božo Škerlj in po njegovi smrti do leta 1967 še dr. Milovan Gavazzi iz Zagreba. Posebno pozornost je dr. Vilko Novak (od leta 1965 izredni in od leta 1972 redni profesor) namenjal predstavitvi in prikazom slovanskih in slovenske ljudske kulture ter se s svojim raziskovalnim delom usmeril predvsem v raziskovanje ljudskega gospodarstva, strukture slovenske ljudske kulture in njene zveze s sosednjimi ljudstvi ter v zgodovino etnologije na Slovenskem.

Leta 1960 se je na oddelku zaposlil asistent Vekoslav (Slavko) Kremenšek. Ko je bil ta v študijskem letu 1967/68 izvoljen za docenta, je oddelek prvič dobil še drugega učitelja. S tem je bila poleg katedre za regionalno etnologijo zasedena še katedra za občo in neevropsko etnologijo. Dr. Slavko Kremenšek je opustil ozko razumevanje ljudske kulture, ki so ga do takrat povezovali le s podeželjem, in začel proučevati delavsko in urbano kulturo, pri tem pa se je oprl na izrazito historicistično metodološko paradigmo. Njegovo delo na oddelku in v slovenski etnologiji je bilo povezano s pomembnimi premiki na področju metodologije in predmeta etnološkega raziskovanja. Njegova inovativna definicija vede je odpirala novo znanstveno obzorje, način življenja in ljudska kultura pa sta bila v Sloveniji temeljna etnološka koncepta vse do konca osemdesetih let. Ker je kljub tem premikom etnologija ostala predvsem deskriptivna veda in zazrta v preteklost izginjajoče kmečke kulture, se je pokazala potreba po možnosti pojasnjevanja sprememb v sodobni družbi in razumevanja načinov življenja drugod v Evropi in po svetu.

V sedemdesetih in osemdesetih letih je oddelek prvič povezal vse slovenske etnologe in etnologinje v raziskovalnem projektu Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja. Tega je leta 1976 zasnoval in vodil prof. Slavko Kremenšek. Oddelek je pomembno pripomogel tudi k združevanju dotedanjega Slovenskega etnografskega društva in Slovenske sekcije Društva etnologov Jugoslavije v enotno Slovensko etnološko društvo leta 1977 in k njegovemu nadaljnjemu delovanju. Oddelek je ponudil prostore za delovanje društva, njegovi sodelavci in sodelavke pa so urejali Glasnik SED v letih 1976–1985 in 1994–1997. Prav tako so tu zasnovali in urejali knjižnico Glasnika SED, ki je na oddelku delovala od njene ustanovitve leta 1980 do leta 1997. V tem času je v sklopu zbirke izšlo 27 monografij in zbornikov, katerih avtorji ali uredniki so bili večinoma sodelavci ali študentje z oddelka. Tako je bil oddelek prvi, ki je začel objavljati tudi študentske naloge v periodičnih in samostojnih publikacijah.

V osemdesetih letih 20. stoletja je oddelek vzpostavil intenzivne stike in soorganiziral redna znanstvena srečanja s hrvaškimi (Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije) in poljskimi etnologi (Etnološka stičišča), ki so se potem v različnih oblikah nadaljevala tudi še po letu 2000. Oddelek je bil pobudnik etnološkega raziskovanja mladih v sklopu Gibanja Znanost mladini od leta 1978, v osemdesetih in devetdesetih letih 20. stoletja pa je s študenti sodeloval pri raziskovalnih projektih za prenovo starih mestnih in vaških jeder (Izola, Radovljica, Goče, Ljubljana) in v drugih razvojnih projektih (npr. Javni zavod Kozjanski park).

Vilko Novak s sodelavci oddelka ob predstavitvi zbornika Kolesar s filozofske, ki je nastal v počastitev 90. obletnice Vilka Novaka (junij 2000). Foto: Vito Hazler

V sedemdesetih in osemdesetih letih so se na oddelku zgodile tudi precejšnje kadrovske spremembe. Ko se je leta 1976 upokojil profesor Vilko Novak, je ostal profesor Kremenšek edini učitelj na oddelku vse do študijskega leta 1983/84. Takrat je bil dr. Zmago Šmitek izvoljen najprej za docenta za evropsko in neevropsko etnologijo, leta 1989 za izrednega profesorja in leta 1995 za rednega profesorja za neevropsko etnologijo in kulturno antropologijo. Pozneje sta bila izvoljena za docenta še dr. Janez Bogataj (v študijskem letu 1985/86; leta 1993 za izrednega profesorja in leta 1998 za rednega profesorja za etnologijo) in dr. Božidar Jezernik (v študijskem letu 1987/88, leta 1994 za izrednega profesorja in leta 1999 za rednega profesorja za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo). Pri delu oddelka je v tem času kot zunanji sodelavec začel pomembno sodelovati tudi dr. Angelos Baš, ki je leta 1969 postal docent, leta 1978 izredni in leta 1984 redni profesor etnologije.

Naslednji večji premik v razvoju oddelka se je zgodil v akademskem letu 1990/91, ko se je kulturna antropologija eksplicitno pojavila v imenu oddelka in je bil kmalu za tem ob dotedanjem dvopredmetnem študiju spet uveden tudi samostojni študij etnologije in kulturne antropologije. Tak razvoj je spremljala živahna, občasno kar žolčna razprava v strokovnih in znanstvenih glasilih. Z vidika razvoja oddelka je po skoraj dveh desetletjih očitno, da je bilo ponovno vključevanje primerjalnih in antropoloških razsežnosti raziskovalnega in pedagoškega dela na oddelku izjemno učinkovito in plodno.

Od takrat lahko govorimo o novem razcvetu etnologije/kulturne antropologije v kadrovskem in raziskovalnem pomenu. Po nekaterih radikalnih epistemoloških rezih v devetdesetih letih lahko sedanji program etnologije in kulturne antropologije primerjamo s katerimkoli podobnim univerzitetnim programom v Evropi in svetu. Uresničitev takratnih načrtov in intenzivnejše delo na oddelku je omogočila tudi selitev oddelka iz pretesnih prostorov matične hiše na Aškerčevi 2 v prostore na Zavetiški 5, kamor se je oddelek preselil v študijskem letu 1992/93.

V študijskem programu etnologije in kulturne antropologije so se študentje vsaj od sprejetja spremenjenega študijskega programa v študijskem letu 1998/99 srečali s širokim spektrom tematik, kar jim je omogočalo samostojno in primerjalno vrednotenje tem ter svobodno izbiranje različnih etnoloških in antropoloških vsebin, hkrati pa so se zgodili pomembni premiki v raziskovalnem prizadevanju sodelavcev oddelka, ki so se uspešno lotili znanstvenih analiz številnih sodobnih družbeno-kulturnih pojavov, (etničnih) predsodkov in stereotipov, socialno kulturnih fenomenov mest, posledic vojne v nekdanji Jugoslaviji, kulturnih značilnosti sodobnih družb, socialnih in kulturnih posledic novih državnih meja, procesov spreminjanja identitete v novi državi in podobno.

Ob tako temeljitih prelomih se je po besedah pokojnega dr. Boruta Brumna na oddelku začela razvijati »nova slovenska etnologija«, ki se preusmerja v raziskovanje nastajanja utrjevanja in spreminjanja spolnih, lokalnih, manjšinskih, nacionalnih in drugih identitet in se osredotoča na sočasne fenomene potrošniške družbe ter »razvija v dinamično stroko, ki analizira sedanje in pretekle človeške predstave ter z njihovo pomočjo razgalja sodobne sociokulturne probleme«. Te premike v vedi in na oddelku je spremljala tudi čedalje ugodnejša kadrovska zasedba oddelka.

Leta 1999 sta bila izvoljena za docenta dr. Vito Hazler (za etnologijo) in dr. Rajko Muršič (za metodologijo in kulturno antropologijo), leta 2000 dr. Borut Brumen (za urbano etnologijo in etnologijo Evrope) in leta 2001 dr. Mirjam Mencej (za folkloristiko in primerjalno mitologijo). Poleg navedenih učiteljev so se na oddelku zaposlili še asistenti dr. Jože Hudales, dr. Peter Simonič, mag. Boštjan Kravanja, mag. Uršula Lipovec-Čebren, dr. Jaka Repič, pri izpeljavi programa pa sodeluje še več lektorice (več kot 10 let je vodila lektorat iz nemškega jezika Madita Šetinc) in zunanjih sodelavcev ter učiteljev. Leta 2006 se je sodelavcem oddelka pridružil še prof. dr. Bojan Baskar. Na oddelku je bil nekaj časa zaposlen etnomuzikolog prof. dr. Svanibor Pettan (2003–2005), prehitro pa nas je zapustil izr. prof. dr. Borut Brumen (†2005).

Sodelavci in sodelavke oddelka svoje pedagoško delo tesno povezujejo z raziskovalnim delom. Osrednja dolgoročna raziskovalna projekta v devetdesetih letih 20. stoletja sta potekala pod vodstvom prof. Zmaga Šmitka (*Multikulturne raziskave 1996–2000*) in prof. Janeza Bogataja (*Etnološke raziskave Slovencev 1998–2000*). Prof. Šmitek je v letih 2001–2004 vodil raziskovalni projekt *Etnološke raziskave slovenske in drugih kultur*, prof. Svanibor Pettan pa 2004–2007 projekt *Etnološke analize reprezentacij identitet in dediščine*. Prof. Božidar Jezernik je v letih 2004–2008 vodil raziskovalni program *Slovenske identitete v kontekstu evropskega in globalnega prostora*, ki je bil kot najuspešnejši program na področju etnologije podaljšan do leta 2014 (zdaj z naslovom *Slovenske identitete v evropskem in svetovnem*

kontekstu). Od leta 2007 potekajo še raziskovalni projekt *Državne in kulturne meje v jugovzhodni Evropi* (Integracija ekspertnega znanja in revizija politik odpravljanja konfliktov), katerega nosilec je prof. dr. Bojan Baskar, od leta 2008 projekt *Primerjalna analiza konstruiranja in redefiniranja prostorskih konceptov v procesih slovenske integracije v nadnacionalne okvire*, ki ga vodi izr. prof. dr. Mirjam Mencej, in od leta 2009 še projekt *Primerjalna analiza slovenske antropologije v evropskem raziskovalnem prostoru: preteklost, sedanjost in prihodnost*, ki ga vodi red. prof. dr. Rajko Muršič.

Zelo razvejeno raziskovalno delo se kaže v številnih objavah sodelavcev in sodelavk oddelka v slovenskih in mednarodnih znanstvenih in strokovnih revijah, predvsem pa v knjižni zbirki Zupaničeva knjižnica, ki jo je začel izdajati oddelek na pobudo Rajka Muršiča leta 1999 in v kateri je do začetka leta 2009 izšlo 28 knjig. Med njimi je 13 zbornikov prispevkov z različnih mednarodnih znanstvenih srečanj v angleškem jeziku in šest zbornikov v slovenskem jeziku; vse so uredili sodelavci in sodelavke oddelka. Med angleškimi zborniki imajo posebno težo zborniki s prispevki z rednega letnega mednarodnega srečanja MESS (*Mediterranean Ethnological Summer School/Symposium*), ki ga – tudi v sodelovanju z drugimi institucijami in posamezniki – od leta 1994 vsako leto organizira oddelek, najprej v Piranu, od leta 2007 pa v Ljubljani. Med slovenskimi zborniki sta največji odmev doslej doživela zbornika *Dediščina v očeh znanosti* in *Dediščina v rokah stroke* (2005). Poleg zbornikov je v knjižni zbirki izšlo še šest znanstvenih monografij sodelavcev oddelka in en prevod. Oddelek izdaja tudi zbirko s študentskimi deli *Etno je fletno* (doslej so izšle tri monografije), zbirko AE Gradiva in zbirko *Kulturna dediščina*, ki izhaja v elektronski obliki. Oddelek je izdal tudi zgoščenko s posnetki uspravank.

Pomembni rezultati premikov na oddelku v zadnjih dveh desetletjih so videti tudi v interdisciplinarnem sodelovanju in mednarodnem uveljavljanju slovenske etnologije in kulturne antropologije. Raziskovalne skupine sodelavcev in sodelavk oddelka so doslej sodelovale v dveh mednarodnih raziskovalnih projektih iz 6. okvirnega programa EU ter v številnih drugih večjih ali manjših mednarodnih, dvostranskih in drugih projektih. Med temi projekti je na prvem mestu mreža odličnosti RAMSES II (*Réseau euroméditerranéen des centres de recherche en sciences humaines sur l'aire méditerranéenne – Euro-Mediterranean Network of Excellence of Research Centers in Humanities*), ki ga koordinira MMSH iz Aix-en-Provence (2006–2009). Zanimive izkušnje si je oddelek pridobil tudi pri sodelovanju z biologi v projektu Eumon (*EU-wide Monitoring Methods and Systems of Surveillance for Species and Habitats of Community Interest*), ki ga je koordiniral UFZ – Center za okoljske raziskave v Leipzigu in Halleju (2004–2008).

Posamezniki so bili vključeni še v različne druge projekte (npr. Equal za integracijo iskalcev političnega zatočišča; ESF projekt Antropologija v Evropi), večina sodelavcev in sodelavk pa je tako ali drugače sodelovala pri celotnem nizu dvostranskih mednarodnih projektov: z Republiko Makedonijo (*Tradicionalna kultura v Sloveniji in Makedoniji*, 2000–2003, vodja Božidar Jezernik; *Etnografija modernizacije*, 2005–2006, vodja Rajko Muršič), Hrvaško (*Tradicionalna kultura kot vir turističnega organiziranja na obeh bregovih reke Sotle*, 2001–2003, vodja Božidar Jezernik), Poljsko (*Raba in izraba tradicije*, 2001–2002, vodja Božidar Jezernik), Srbijo (*Koncept časa in prostora pri Južnih Slovanih*, 2004–2006, vodja Mirjam Mencej), Portugalsko (*Koncept časa in prostora v vzhodno– in zahodnoevropski folklori*, 2004–2006, vodja

Mirjam Mencej), Veliko Britanijo (*Antropološka analiza odnosa prebivalcev Evropske unije do klimatskih sprememb in obnovljivih virov energije*, 2007, vodja Rajko Muršič) in Romunijo (*Kulturna dediščina in evropska integracija*, 2008–2009, vodja Rajko Muršič).

Oddelek je bil vključen tudi v dva projekta v sklopu programa Socrates in programov vseživljenjskega učenja, v pripravo skupne diplome *Creole: Cultural Differences and Transnational Processes* (2005–2007; koordinator Univerza na Dunaju) in v projekt *Whole: Web-based Health Organisations Learning Environment* (2007–2009), v katerem pripravlja spletno Virtualno akademijo in skupni magisterij na podlagi e-učenja o zdravstvu. Oddelek je leta 2005 opravil tudi raziskavo Benigarjeve rokopisne zbirke v Neuquenu (Argentina) in pridobil elektronske kopije celotne rokopisne zbirke Ivana Benigarja.

Poleg omenjenih je oddelek ves čas izvajal tudi uporabne projekte in javna naročila ministrstev, lokalnih skupnosti in gospodarstva (npr. tečaj o slovenski ureditvi za prosilce za azil; priprava najboljših evropskih praks pri urejanju romske problematike; projekt zasnove muzeja pivovarstva v Žalcu; sodelovanje z vrtcem Vodmat itd.). Leta 2006 je začel pod vodstvom Mihaele Hudelja razvijati tudi svojo podatkovno bazo *Etnološki informacijski laboratorij* (Etnoinfolab) in digitalizirati zbrano etnografsko gradivo.

V zadnjem desetletju je oddelek organiziral več kot 20 mednarodnih znanstvenih srečanj, med katerimi je bilo največje srečanje evropskih socialnih antropologov in antropologinj (Easa 2008, Ljubljana), ki se ga je udeležilo okrog 1200 udeležencev in še 350 domačih in tujih študentov.

Oddelek se od leta 2000 intenzivno vključuje tudi v mednarodno izmenjavo študentov in sodelavcev ter učiteljev. Sodeluje v programih Erasmus, Ceepus, Basileus, Marie Curie, Leonardo in drugih ter

Nogometna ekipa sodelavcev oddelka in študentov ob prireditvi *Etno je fletno*, maja 2002. Foto: Tina Glavič

vsako leto izmenja približno 20 študentov v obe smeri. V študijskem letu 2001/02 je bil vključen v Ceepusovo mrežo s petimi partnerji pod vodstvom Univerze v Szegedu (oddelčni koordinator je bil Božidar Jezernik), od leta 2003 pa je vključen v mrežo, ki jo vodi Univerza v Bukarešti (oddelčni koordinator je bil do leta 2009 Rajko Muršič, od takrat pa dr. Jaka Repič) in vključuje več kot 20 partnerjev. Od študijskega leta 2001 je oddelek vključen v program Erasmus, v sklopu katerega je vzpostavil več kot 20 dvostranskih povezav z različnimi evropskimi partnerskimi oddelki (mednarodno sodelovanje je do leta 2005 koordiniral Rajko Muršič, od takrat pa Jaka Repič).

Da število vpisanih študentov nenehno in hitro narašča, je že pred štirimi desetletji zapisal profesor Vilko Novak, ko je v šestdesetih letih ugotavljal v prvem letniku vpis od 20 do 30 študentov, pri čemer je večina študentov študirala etnologijo kot B-predmet (največkrat v povezavi z geografijo in zgodovino, pozneje pa pogosteje s slavistiko in umetnostno zgodovino). Naslednji vrhunec pri vpisu je bil zabeležen v študijskem letu 1988/89, ko je bilo redno vpisanih kar 238 študentov na dodiplomskem študiju in 14 na podiplomskem. Tolikšno število je tedaj močno presegalo vse prostorske in kadrovske zmožnosti oddelka, zato so morali poleg omejitve vpisa študija predlagati omejitev pri vpisu tudi za študij etnologije in kulturne antropologije na 45 študentov na leto.

Pri delu s študenti so bili v zadnjih dveh desetletjih doseženi pomembni rezultati, zlasti pri seminar-skih in diplomskih nalogah, od katerih so mnoge objavljene v periodičnem tisku ali kot samostojna dela. Na oddelku so se kot nov način uveljavile predstavitve seminar-skih ali diplomskih nalog na terenu, ki pripomorejo k uveljavljanju vede na novih področjih.

Učitelji na oddelku so se ves čas spraševali, kako je z zaposlitvijo diplomantov. Medtem ko je Vilko Novak predvideval predvsem zaposlitve etnologov v muzejih in zavodih za varovanje kulturne dediščine, so pozneje diplomanti in diplomantke poleg zaposlovanja v »klasičnih« etnoloških ustanovah iskali nove možnosti tudi na področjih, kjer se slovenska etnologija prav z delovanjem oddelka uspešno uveljavlja šele v zadnjih dveh desetletjih, npr. v turizmu, družbenem načrtovanju, prenovi, domačem in umetnostnem rokodelstvu, v množičnih občilih, oglaševanju, javnih službah, nevladnih organizacijah, lokalnih skupnostih, širših kulturnih dejavnostih, v upravnih, vladnih in nevladnih, gospodarskih in izobraževalnih institucijah na področjih, ki zadevajo poznavanje procesov in sestavin vsakdanjega življenja.

Med letoma 2004 in 2008 je na oddelku potekala prenova študijskih programov, s katero je oddelek uspešno poskrbel za nadgradnjo in okrepitev dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov na vseh treh stopnjah študija. Poseben dosežek oddelka je tudi akreditacija mednarodnega drugostopenjskega programa *Kreol (Creole) – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi*, ki ga je skupaj s partnerji iz Avstrije (Dunaj), Švedske (Stockholm), Španije (Barcelona), Irske (Maynooth) in Francije (Lyon) začel izvajati v študijskem letu 2008/09, pripravlja pa še skupno diplomsko s srednjeevropskimi oddelki za etnologijo in kulturno/socialno antropologijo v Bratislavi, Krakovu in Pardubicah.

— Rajko Muršič, Mirjam Mencej, Mojca Bele in Mihaela Hudelja

Red. prof. dr. Bojan Baskar (Jesenice, 1955)

Diplomiral je leta 1978 iz filozofije in pedagogike, magistriral in doktoriral pa na Oddelku za sociologijo na FF v Ljubljani leta 1988 in leta 1991. Leta 1993 je postal docent za sociologijo kulture, leta 1998 izredni profesor za socialno antropologijo in leta 2003 redni profesor za socialno antropologijo in mediteranistiko Univerze v Ljubljani. Podoktorsko se je izpopolnjeval na Centre d'Ethnologie Française v Parizu (1993) in na Istituto di storia moderna Univerze v Palermu (1996). V letih 1992–1994 je bil predstojnik Oddelka za sociologijo filozofske fakultete v Ljubljani. V letih 1994–2004 je bil pobudnik in nosilec podiplomskega programa iz socialne antropologije na ISH – Podiplomski fakulteti za humanistični študij Ljubljana in vodja tamkajšnjega Centra za mediteranske študije. Na Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo je prišel leta 2006. Etnografske raziskave je opravljal na območju severnega Jadrana, v južni Italiji, južni Franciji in jugovzhodni Evropi. V prid razvoju, poučevanju in širšemu uveljavljanju svoje stroke si je kot član več uredniških odborov in programskih skupin prizadeval za prevajanje in izdajanje temeljnih ter specialnih del antropološke literature. Dejaven je v več mednarodnih strokovnih združenjih. Doma sodeluje zlasti pri organizaciji vsakoletnega Mednarodnega etnološkega sredozemskega simpozija (Mess). Je sodelavec v več mednarodnih raziskovalnih projektih in skupinah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Mojca Bele (Kranj, 1979)

Na filozofski fakulteti je leta 2005 končala dvo-predmetni študij etnologije in kulturne antropologije ter geografije. Svoje izobraževanje od leta

2007 nadaljuje na magistrskem študiju etnologije in kulturne antropologije, v sklopu katerega pripravlja nalogo z naslovom Projektni management v etnologiji in kulturni antropologiji.

Zaposlena je na delovnem mestu samostojne strokovne delavke v tajništvu oddelka. V letih 2007 in 2008 je bila sodelavka pri organizaciji mednarodne konference EASA 2008. Za uspešno delo in strokovno delovanje ter koordinacijo konference je leta 2008 prejela veliko nagrado filozofske fakultete.

Red. prof. dr. Janez Bogataj (Ljubljana, 1947)

Diplomiral je leta 1971 na filozofski fakulteti v Ljubljani in dobil naziv diplomirani etnolog in profesor zgodovine umetnosti. V letih 1972–1974 je bil zaposlen kot kustos etnolog v Dolenjskem muzeju v Novem mestu, leta 1974 je bil asistent stažist na Inštitutu za slovensko narodopisje pri SAZU (zdaj ZRC SAZU). Od leta 1975 je zaposlen na FF. V naziv asistenta je bil izvoljen leta 1977, v naziv docenta 1987, izrednega profesorja 1993 in rednega profesorja 1998. Leta 1981 je magistriral z nalogo *Mlinarji in žagarji v dolini zgornje Krke*, leta 1985 pa doktoriral z disertacijo *Razvoj načinov in tehnik etnološkega raziskovalnega dela na Slovenskem*. Temeljno področje njegovega raziskovalnega in pedagoškega dela je etnologija Slovenije in območij zunaj nje s slovenskim prebivalstvom. Opravil je raziskave na področju rokodelstva, prehrane (gastronomije in kuhinjske), kulturne dediščine, turizma, turizma na vasi, poslovnih in protokolarnih daril, šeg ter navad idr. Je avtor in soavtor številnih aplikativnih raziskovalnih projektov in elaboratov z navedenih področij ter avtor in soavtor mednarodnih publikacij. Poleg predavanj na FF je vrsto let predaval tudi na Oddelku za oblikovanje

akademije za likovne umetnosti v Ljubljani in na Turistici – fakulteti za turistične študije v Portorožu. Predaval je tudi v tujini (Slovaška, Argentina, ZDA, Hrvaška idr.). Predstojnik Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF je bil v študijskih letih 1980/81–1982/83 in 1992/93–1997/98, od leta 2003 je vodja katedre za etnologijo Slovenije. Sodeloval je v delu fakultetnih komisij in odborov, senata in sindikata. Bil je član ali predsednik številnih domačih in tujih komisij, odborov, svetov, žirij, uredniških odborov, projektov idr. Prejel je domača in tuja strokovna ter družbena priznanja in nagrade.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Borut Brumen (Murska Sobota, 1963–2005)

Leta 1987 je diplomiral iz etnologije in sociologije kulture. Med pripravniško zaposlitvijo v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti je kot štipendist nemškega sklada DAAD študiral na Inštitutu za etnologijo Svobodne univerze v Berlinu. Leta 1991 se je zaposlil kot mladi raziskovalec na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, kjer je dve leti pozneje končal magisterij. Konec leta 1994 se je zaposlil kot raziskovalec na Fakulteti za podiplomski humanistični študij ISH v Ljubljani. Leta 1994 je bil med soustanovitelji in člani organizacijskega odbora poletne etnološke šole v Piranu (Mess: Mednarodna etnološka poletna šola oz. Mednarodni etnološki sredozemski simpozij). Leta 1996 se je zaposlil kot stažist – asistent na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo. Takrat je bil izvoljen v naziv asistenta za področje etnologije Evrope. Doktoriral je leta 1999 in bil leta 2000 izvoljen v naziv docenta za področje etnologije in urbane antropologije

ter leta 2005 v naziv izrednega profesorja za področje kulturne antropologije.

Leta 2000 je opravil specializacijo iz etnologije Afrike na prestižni The London School of Economics, leta 2001 je en semester predaval na Inštitutu za evropsko etnologijo univerze na Dunaju. V študijskem letu 2001/02 je občasno predaval tudi na Fakulteti za podiplomski humanistični študij ISH in kot sonosilec sodeloval pri nastanku podiplomskega študijskega programa iz socialne antropologije. Kot gostujoči predavatelj je predaval na univerzah v Friebourgu (Švica), na Dunaju (Avstrija), v Berlinu in Bayreuthu ter na Max Planck inštitutu za socialno antropologijo v Halleju (Nemčija).

Boruta Brumna so v različnih obdobjih zanimalo zelo različne teme: etnologija Evrope in Afrike, problematika etničnosti, antropologija meja in konfliktov, identitete, nacionalizem, ksenofobija in rasizem, antropologija migracij, politična antropologija, urbana antropologija, proučevanje konfliktov in nasilja, časa in prostora, lokalnosti in globalizacije, kolonializma in postkolonializma, socializma in neuvrščenih. Poleg Slovenije so ga privlačili sredozemski prostor, drugi deli Evrope in še posebej Afrika – območje Sahare in Sahela, Nigra, kjer je v zadnjih letih opravil največ intenzivnega terenskega dela.

Na dodiplomski ravni je predaval predmete Etnologija Afrike, Evropske študije in Etnologija Evrope, pri kateri je vodil tudi seminar, na podiplomski ravni pa Težnje v sodobni evropski etnologiji. Bil je zelo cenjen mentor pri diplomskih in magistrskih nalogah ter doktorskih disertacijah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Vito Hazler (Maribor, 1952)

Študij etnologije in umetnostne zgodovine na filozofski fakulteti v Ljubljani je dokončal leta 1979 z diplomskim delom o načinu življenja prebivalcev zaselka Hrastje v Latkovi vasi. Doktoriral je leta 1998 s tezo *Zgodovinski razvoj, analiza in model etnološkega konservatorstva na Slovenskem*. V naziv docenta je bil izvoljen leta 1999, v naziv izrednega profesorja leta 2005. Je član ICOMOS in The International Organization of Folk Art, član Slovenskega etnološkega društva, Slovenskega konservatorskega društva, Slovenskega arheološkega društva in Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva. Predava predmeta Etnološko konservatorstvo in Kultura bivanja in stavbarstva. Pri obeh predmetih vodi seminar in vaje. Na podiplomski ravni predava Izbrana poglavja iz etnološkega konservatorstva. Njegova glavna raziskovalna področja so stavbarstvo, bivalna kultura, dediščina, etnološka regionalizacija, teorija in praksa v konservatorstvu in muzeologiji, varstvo okolja idr. Aplikativna področja: dediščina in turizem, poselitev (vas, trg, mesto), les in gradbeno izročilo, etnologija v osnovni in srednji šoli idr.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Jože Hudales (Celje, 1955)

Diplomiral je leta 1979 iz zgodovine in sociologije na filozofski fakulteti v Ljubljani. V letih 1979–2000 je bil zaposlen v Muzeju Velenje in takrat pripravil več kot 30 muzejskih razstav in instalacij. Posebej uspešni sta bili muzejski postavitvi na Kavčnikovi domačiji leta 1993 in muzejska zasnova in postavitve Muzeja premo-govništva Slovenije v Velenju leta 2000, ki sta

bila nominirana za najboljši muzej leta v Evropi, zadnji pa tudi uvrščen med pet najboljših muzejev v Evropi. Leta 1995 je na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo filozofske fakultete magistriral z nalogo Trška in vaška družina v 19. stoletju. Leta 2000 se je zaposlil kot asistent na tem oddelku in se intenzivno posveča raziskavam s področja etnološke muzeologije in še posebno razvoju slovenskih muzejev in muzeologije, sodobnih teženj muzejskega dela pri nas in v Evropi itd. S tega področja je napisal vrsto člankov in doktoriral leta 2004 s temo Institucionalni in konceptualni razvoj etnologije v slovenskih muzejih.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Mihaela Hudelja (Novo mesto, 1955)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1980 na Oddelku za sociologijo in leta 1982 na Oddelku za etnologijo. Od leta 1990 je zaposlena kot bibliotekarka in dokumentalistka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF. Junija 1990 je opravila bibliotekarski strokovni izpit. Strokovno in raziskovalno se posveča področju etnografske/etnološke dokumentacije (metodologija, fotografija, digitalni mediji) in proučevanju judovske skupnosti.

Red. prof. dr. Božidar Jezernik (Novo mesto, 1951)

Diplomiral je na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani na pravosodni usmeritvi. Magistriral je iz slovenske etnologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani; tam si je tudi pridobil doktorat znanosti. Zaposlen je bil na Republiškem komiteju za kulturo kot samostojni svetovalec za

pravne zadeve in pri Odboru centralne tehnike CK KPS pri CK ZKS kot tajnik odbora. Od študijskega leta 1984/85 je zaposlen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je bil leta 1989 izvoljen za docenta etnologije narodov in narodnosti Jugoslavije, leta 1994 za izrednega profesorja za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo in leta 1999 za rednega profesorja za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo. V letih 1988–1992 in 1998–2003 je bil predstojnik oddelka, v letih 2003–2007 pa dekan Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Od leta 2004 je vodja programske skupine Slovenske identitete v evropskem in svetovnem kontekstu, ki združuje raziskovalce z oddelka in drugih raziskovalnih institucij. Predava predmete Socialni spomin in kulturna dediščina, Antropologija spola in spolnosti, Antropologija globalizacije in Etnologija Balkana.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. mag. Boštjan Kravanja (Šempeter pri Gorici, 1972)

Dodiplomski študij etnologije in kulturne antropologije je dokončal leta 1999, magistriral pa leta 2002. Doktorski študij posveča antropologiji Šrilanke. V naziv asistenta je bil izvoljen leta 2001. Na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo vodi vaje iz Etnologije Azije, Množičnih medijev in odnosov z javnostmi, Psihološke antropologije in Regionalnih študij. Sodeluje pri vodenju seminarja iz Antropologije religije. Raziskuje na področjih antropologije religije in prostora ter teorije etnografskega terenskega dela. Regionalno se posveča južni Aziji, Makedoniji in severni Primorski. Etnografske terenske raziskave je opravil na Šrilanki

(2003–2006) in v Makedoniji (2002–2008). Je član organizacijskega odbora Mednarodnega etnološkega sredozemskega simpozija (MESS 2002–2009), organizacijskega odbora 10. bienalne konference Evropske zveze socialnih antropologov v Ljubljani (EASA 2008) in ustanovitelj sekcije Študentskega kulturnega centra (ŠKUC) Ethnos.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Vekoslav Kremšek, v pokoju (Kozje, 1931)

Diplomiral je leta 1955 iz enopredmetne zgodovine in leta 1959 iz etnologije kot dodatnega A-predmeta na filozofski fakulteti v Ljubljani. S tezo Ljubljansko naselje Zelena jama kot etnološki problem si je leta 1965 pridobil naslov doktorja etnoloških znanosti. Po diplomi iz zgodovine je bil dobri dve leti zaposlen v kulturno-zgodovinskem oddelku Narodnega muzeja v Ljubljani. V akademskem letu 1959/60 je bil aspirant na Inštitutu za sociologijo in od septembra 1960 asistent na Oddelku za etnologijo na filozofski fakulteti. Leta 1967 je bil izvoljen v docenta, leta 1974 v izrednega in 1980 v rednega profesorja za občo in neevropsko etnologijo. Upokožil se je leta 1998.

Kot zgodovinar se je ukvarjal z zgodovino slovenskega študentskega gibanja od ustanovitve Univerze v Ljubljani do druge svetovne vojne. V šestdesetih letih je v etnologiji spodbudil razprave o teoretično-metodoloških vprašanjih, utemeljil raziskave sodobnih etnoloških fenomenov in načina življenja vseh družbenih plasti prebivalstva (etnologija mest, delavska kultura). Poglavljal se je predvsem v metodološka in druga

teoretična in splošna vprašanja etnološke vede, načrtoval in vodil raziskovalno delo na oddelku in bil pobudnik številnih znanstvenih srečanj in sestankov slovenskih etnologov. Objavil je prvi sodobni etnološki učbenik (Obča etnologija), samostojna dela, enciklopedične prispevke in niz razprav o ljudski kulturi, delavski kulturi, o pojmovanju načina življenja, o razmerju med etnologijo in drugimi vedami, o zgodovini slovenske etnologije.

Kot univerzitetni učitelj je predaval predmete Obča etnologija, Neevropska etnologija, Splošna etnologija in kulturna antropologija, Etnologija in zgodovina.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Uršula Lipovec Čebren (Koper, 1975)

Leta 2000 je diplomirala na fakulteti za družbene vede, smer kulturologija. Med študijem in po njem je delovala kot novinarka, gledališka kritičarka in gledališka ustvarjalka. Leta 2000 se je zaposlila na Znanstveno-raziskovalnem inštitutu v Kopru, od leta 2001 pa je zaposlena na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo filozofske fakultete. Leta 2003 je magistrirala z nalogo Tradicionalni zdravitelji in duhovni posredniki v Istri. Istega leta je postala članica Centra amerikanističnih raziskav Circolo Amerindiano v Perugi in italijanskega društva medicinskih antropologov (SIAM). Ukvarja se predvsem s področjem medicinske antropologije in antropologije migracij, svoje terenske raziskave pa je opravljala v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji in Latinski Ameriki (Čile in Argentina).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Mirjam Mencej (Ljubljana, 1964)

Diplomirala je leta 1988 iz slovenskega jezika s književnostjo in sociologije kulture na filozofski fakulteti v Ljubljani, magistrirala leta 1996 in doktorirala leta 2000 na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo. Leta 1994 se je zaposlila kot mlada raziskovalka, leta 1999 je bila izvoljena v naziv asistentke, leta 2002 v naziv docentke za folkloristiko in primerjalno mitologijo ter leta 2007 v naziv izredne profesorice za folkloristiko. Podeljena ji je bila Humboldtova štipendija, s pomočjo katere se je od 1. februarja 2002 do 1. junija 2003 izobraževala na inštitutu Enzyklopädie des Märchens v Göttingenu ter spet od februarja do maja 2008 na univerzi v Mannheimu. Prejela je tudi štipendijo Traditional Cosmology Society, s katero se je aprila 2007 izobraževala na univerzi v Edinburghu. Je vodja projekta Primerjalna analiza konstruiranja in redefiniranja prostorskih konceptov v procesih slovenske integracije v nacionalne okvirje (2008–2011). Bila je vodja dvostranskih projektov s Portugalsko (2004–2006) in Srbijo (2004–2005) ter članica dvostranskih projektov s Hrvaško in Makedonijo. Je članica uredniških odborov revij *Studia mythologica Slavica* (Ljubljana, Videm), *Kodovi slovenskih kultura* (Beograd), *Ethnologia Slavica et Slovaca* (Bratislava), *Cosmos* (Edinburgh) ter *Zupaničeve zbirke* (Ljubljana) in članica etnolingvistične komisije Mednarodnega komiteja slavistov (2003–2008, 2008–2013). Od leta 2005 je namestnica predstojnika oddelka, sodelovala je tudi pri bolonjski prenovi. Je članica Senata FF (2003–), Komisije za dodiplomski in magistrski študij FF (2003–), Sistemizacijske komisije FF (2008–) ter Komisije za podelitev Prešernovih nagrad FF (2007–). Predava Primerjalno mitologijo in Folkloristiko ter vodi seminarje iz

obeh predmetov in Teoretski seminar. Področja njenega raziskovanja so verovanja, primerjalna slovanska in evropska mitologija, nižja mitologija, čarovništvo, povedke.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Rajko Muršič (Maribor, 1963)

Leta 1991 je diplomiral iz etnologije in filozofije, leta 1995 magistriral in leta 1998 doktoriral iz kulturne antropologije, vse na filozofski fakulteti. Marca 1993 se je zaposlil kot mladi raziskovalec, decembra 1994 kot stažist asistent in decembra 1997 kot asistent. Leta 1999 je bil izvoljen v docenta, leta 2004 v izrednega profesorja in leta 2009 v rednega profesorja. Na vseh ravneh študija predava temeljne metodološke in teoretske predmete ter predmete o sodobni kulturi. Med letoma 1989 in 1994 je bil član uredništva študentskega časopisa *Katedra*, v letih 1994–1997 glavni urednik *Glasnika SED* in knjižne zbirke *Knjižnica Glasnika SED*. V letih 1998–2002 je bil urednik knjižne zbirke *Zupaničeva knjižnica*. Je član uredniškega odbora revij *Etnolog*, *Studia Ethnologica Pragensia* in *Beiträge zur Populärmusikforschung* ter soustanovitelj revij *Kula*, *Ars & Humanitas* in mednarodne revije *Gazeto internacia da antropologia*.

Sodeloval je in še v nizu strokovnih in drugih komisij ter delovnih teles (mednarodno sodelovanje, Senat FF, Upravni odbor FF, Komisija za podiplomski študij, bolonjska koordinacija, Prostorska komisija; od leta 2008 je predsednik Znanstvenoraziskovalnega inštituta FF, od leta 2007 podpredsednik Komisije za raziskovalno in razvojno dejavnost Univerze v Ljubljani). Od leta 2005 je predstojnik Oddelka za etnologijo in

kulturno antropologijo, pred tem je bil dve leti namestnik predstojnika. Od leta 2006 je tudi član nacionalnega Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko za področje antropologije. Leta 2001 je prejel priznanje FF, leta 2008 pa zlato plaketo Univerze v Ljubljani. Sodeluje pri organizaciji Mednarodnega etnološkega sredozeemskega simpozija (Mess), je soustanovitelj poletne šole v grški Konitsi in član 11 mednarodnih in petih domačih strokovnih združenj. Glavna področja njegovega raziskovalnega zanimanja so metodologija antropološkega raziskovanja, teorija in filozofija znanosti, teorija kulture, popularna glasba, antropologija glasbe, filozofija glasbe, transnacionalne raziskave, politična antropologija, sorodstvo in družbena struktura. Regionalni interesi pa poleg Slovenije zajemajo še vzhodno Evropo in slovanske dežele (terensko delo na Poljskem 1988, 2001, 2003; v Makedoniji 2001; v Nemčiji 1997 in 2004; v Srbiji 2005), severovzhodno Azijo (terensko delo na Japonskem 2001) ter sodobne globalne oz. transnacionalne medkulturne interakcije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Radharani Pernarčič (Ptuj, 1979)

Leta 2005 je diplomirala na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2007 pa končala tudi štiriletni diplomski študij sodobnega plesa in koreografije na Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten/SNDO v Amsterdamu. Aktivno deluje na področju antropologije, sodobnega plesa in poezije. Področja njenega raziskovanja so improvizacija, igra, kreativnost (terensko delo na Nizozemskem 2003–2005), družbena pozicija samozaposlenih (umetnikov), telesnost/utešanje, psiho-somatski

procesu, verbalna in telesna medčloveška komunikacija, umska: telesna inteligenca, aplikativne metode. Od maja 2009 je na oddelku zaposlena kot raziskovalka pri projektu *Primerjalna analiza slovenske antropologije v evropskem raziskovalnem prostoru: preteklost, sedanjost in prihodnost*. Med drugim je urednica spletne znanstvene revije Kula, ki jo izdaja Slovensko etnološko in antropološko združenje Kula.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Dan Podjed (Celje, 1975)

Na filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 2004 končal dodiplomski študij etnologije in kulturne antropologije, tam zdaj pripravlja tudi doktorsko disertacijo. Leta 2005 se je kot raziskovalec zaposlil na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo ter bil istega leta izvoljen za asistenta. Na oddelku vodi vaje iz Kulture poslovnih stikov in diplomacije ter sodeluje pri seminarju iz Antropologije kompleksnih sistemov pri predmetu Epistemologija vsakdanjega življenja. Med letoma 2005 in 2008 je sodeloval v projektu EuMon (6. okvirni program EU), od leta 2008 pa raziskuje virtualne prostore v temeljnem projektu Primerjalna analiza konstruiranja in redefiniranja prostorskih konceptov v procesih slovenske integracije v nadnacionalne okvire. Na oddelku skrbi za mednarodni drugostopenjski program socialne in kulturne antropologije Creole, leta 2008 pa je bil odgovoren še za izpeljavo konference Evropskega združenja socialnih antropologov (Easa). Je glavni urednik spletne znanstvene revije Kula, ki jo izdaja Slovensko etnološko in antropološko združenje Kula, v sodelovanju oddelka in Združenja Manager pa ureja spletno

publikacijo Managerski medkulturni vodnik. Za svoje delo je leta 2008 prejel priznanje filozofske fakultete.

Asist. dr. Jaka Repič (Ljubljana, 1975)

Na Univerzi v Ljubljani je diplomiral iz etnologije in kulturne antropologije (2000), magistriral iz neevropske etnologije (2003) in doktoriral iz etnologije (2006). Leta 2002 se je na filozofski fakulteti zaposlil kot mladi raziskovalec, leta 2005 pa kot asistent. Za disertacijo je raziskoval transnacionalne migracije med Argentino in Evropo in od Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu 18. aprila 2007 prejel prvo nagrado na natečaju za najboljša doktorska dela.

Je oddelčni koordinator za mednarodno sodelovanje, bil je urednik Zupaničeve knjižnice, član organizacijskega odbora konference EASA 2008, več let je že član organizacijskega odbora poletne šole MESS, sodeluje pa še pri založništvu filozofske fakultete.

V letu 2006/07 je bil vodja projekta Primerjalna analiza in primeri dobre prakse pri urejanju romske kulturne problematike za Ministrstvo za kulturo RS.

Glavna tematska raziskovalna področja so transnacionalne migracije, multikulturalizem, slovensko izseljenstvo, urbana antropologija, teorije etničnosti, politike identitet, etnologija Oceanije ter medkulturna interakcija in položaj Romov v Sloveniji.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Peter Simonič (Maribor, 1969)

Diplomiral je leta 1996 iz etnologije in sociologije kulture na filozofski fakulteti v Ljubljani. Po študiju je delal kot samostojni kulturni ustvarjalec in novinar. Leta 1997 je organiziral prvi slovenski festival družboslovja in humanistike Dnevi radovednosti. Na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo se je zaposlil leta 1999. Doktoriral je leta 2007 s historičnoantropološko analizo praznovanja slovenskega dneva državnosti. Pomaga pri predavanjih ekonomske in politične antropologije, kulturnega menedžmenta, vodi vaje iz etnologije Balkana, pripravlja znanstvena srečanja in izvaja redne terenske raziskave doma in v tujini (Pohorje, Maribor, Bosna in Hercegovina, Romunija, Bolgarija ipd.).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Jana Šimenc (Ljubljana, 1977)

Leta 2002 je na Univerzi v Ljubljani končala univerzitetni študij etnologije in kulturne antropologije s temo iz medicinske antropologije. V sklopu podiplomskega študija pripravlja doktorat o alergijah. V študijskem letu 2006/07 je bila izvoljena v naziv asistentke in sodelovala pri izpeljavi predmeta Medicinska antropologija. Od marca 2008 je na oddelku zaposlena kot asistentka – raziskovalka pri mednarodnem projektu Whole, v katerem vodi delovni sklop razširjanja informacij o projektu, katerega rezultat bo pregled javnega zdravstva v izbranih evropskih državah in spletna virtualna akademija za izmenjavo znanj in izkušenj, katere del bo tudi skupni magistririj na platformi e-učenja.

Red. prof. dr. Zmago Šmitek (Kropa, 1949)

Po diplomi iz etnologije in zgodovine umetnosti (1973) na filozofski fakulteti v Ljubljani je dobil delo asistenta na Oddelku za etnologijo. Tam je leta 1978 opravil magisterij z raziskavo družbenoekonomske problematike Vitanja in leta 1983 doktoriral z disertacijo o zgodovini slovenskih stikov z neevropskimi kulturami. Za tem so ga imenovali v naziv docenta (1984) in izrednega profesorja (1989). V naziv rednega profesorja za neevropsko etnologijo in antropologijo religije je bil imenovan leta 1995. Od leta 1979/80, ko je bil podiplomski študent na Institute of Economic Growth Univerze v New Delhiju, se je specializiral tudi za etnologijo Azije. Je avtor dveh kratkih dokumentarnih TV-filmov o Armencih v Turčiji in o Kašmiru ter avtor več razstav (med drugim stalne postavitve etnološke zbirke Kovaškega muzeja v Kropi). Opravljal je dela predstojnika oddelka in nacionalnega koordinatorja za področje antropologije, bil vodja nekaterih raziskovalnih projektov in pobudnik ter soorganizator vsakoletne etnološke poletne šole (simpozija) za študente in sodelavce oddelka ter domače in tuje predavatelj (Mess). Za dosedanje delo je prejel Kajuhovo nagrado (1987), zlato plaketo Univerze v Ljubljani (1999) in Murkovo priznanje (2006).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Irena Weber (Ljubljana, 1963)

Diplomirala in magistrirala je leta 1987 in 1994 na fakulteti za družbene vede. Doktorirala je leta 1999 na Oddelku za sociologijo filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 2003 je bila izvoljena v naziv docentke za socialno antropologijo na ISH – fakulteti za podiplomski humanistični

študij in leta 2009 v naziv izredne profesorice za področje kulturne antropologije. V letih 1998–2004 je bila raziskovalka na ISH, od leta 2007 pa je raziskovalka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo. Z oddelkom sodeluje tudi kot članica organizacijskega odbora Mediterranean Ethnological Summer Symposium in evro-mediteranske mreže odličnosti Ramses2. Področja njenih antropoloških raziskav so zlasti turizem, dediščina in antropologija književnosti. Raziskave je opravljala v Istri in v različnih turističnih krajih v Mehiki, Gvatemali in Indoneziji.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Damjana Žbontar (Ljubljana, 1970)

Diplomirala je leta 1998 iz etnologije in umetnostne zgodovine na filozofski fakulteti v Ljubljani. V oddelčni knjižnici je zaposlena kot bibliotekarka od leta 1999, od leta 2001 kot vodja knjižnice.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Lekt. Kaja Katarina Breclj, (2009–)
- Lekt. Mojca del Fabbro, (2008–), Univerza na Primorskem
- Asist. dr. Nikolai Jeffs, (2003–), Filozofska fakulteta
- Asist. Simona Klaus, (2008–), Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo
- Asist. dr. Miha Kozorog, (2005–), Slovenski glasbenoinformacijski center
- Asist. dr. Lea Kužnik, (2006–), zasebna raziskovalka

- Lekt. Christiane Leskovec Redek, (2006–), Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko
- Asist. dr. Ana Sarah Lunaček Brumen, (2006–)
- Asist. mag. Vesna Moličnik, (2001–), Državni zbor RS – Raziskovalno dokumentacijski sektor
- Barbara Turk Niskač, (2008–), Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo
- Red. prof. dr. Svanibor Pettan, (2006–), Filozofska fakulteta, Oddelek za muzikologijo
- Asist. mag. Saša Podgoršek, (2007–), Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko
- Asist. dr. Tadeja Primožič, (2002–), Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Doc. dr. Mojca Ramšak, (2009–), Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo
- Doc. dr. Karmen Šterk, (2007–), Fakulteta za družbene vede, Katedra in oddelek za kulturologijo
- Izr. prof. dr. Marko Terseglav, (1993–), Glasbenonarodopisni inštitut pri ZRC SAZU
- Asist. Urša Valič, (2008–), Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Nekdanji zaposleni:

- Maja Avsenik (2001–2003)
- Asist. Alenka Bartulović (2005–2009)
- Petra Bevek (Stefanovič) (2005–2007)
- Izr. prof. dr. Borut Brumen (1991–2005)
- Mag. Tatjana Dolžan Eržen (1988–1992)
- Doc. dr. Maja Godina Golija (1988–1995)
- Dr. Boža Grafenauer Bratož (1999–2007)
- Peter Grum (2003)
- Doc. dr. Mateja Habinc (1999–2006)
- Margareta Hirschbäck– Merhar (1987–1999)

- Asist. Katja Hrobat (2004–2009)
- Asist. Katarina Juvančič (2003–2008)
- Marjetka Kastelic (1999–2001)
- Dr. Marija Klobčar (1983–1995)
- Urša Kocjan (2005–2007)
- Mag. Daša Koprivec (Hribar) (1989–1992)
- Red. prof. dr. Vekoslav Kremenšek (1960–1998)
- Doc. dr. Duša Krnel–Umek (1970–1980)
- Asist. dr. Lea Kužnik (2000–2006)
- Asist. Maja Lamberger Khatib (2003–2009)
- Asist. Andreja Mesarič (2006–2009)
- Mag. Tatjana Milčinski (Oblak) (1994–1999)
- Red. prof. dr. Vilko Novak (1948–1978)
- Red. prof. dr. Svanibor Pettan (2003–2005)
- Dr. Špela Pogorelec (2000–2005)
- Asist. dr. Tadeja Primožič (1997–2002)
- Mojca Račič Simončič (1987–2000)
- Zdenka Rahne (2000)
- Doc. dr. Mojca Ramšak (1993–2000)
- Doc. dr. Mojca Ravnik (1971–1983)
- Doc. dr. Irena Rožman (1995–2000)
- Doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik (1982–1995, 1999–2001)
- Nives Sulič Dular (1982–1990)
- Lekt. Madita Šetinc Salzman (1988–2006)
- Urša Štrukelj (2004–2008)
- Doc. dr. Marija–Mojca Terčelj (1988–1992)
- Asist. Nataša Visočnik (2004–2008)
- Mag. Adriana Volarič (1996–1998)
- Dr. Natalija Vrečer (1990–1997)
- Red. prof. dr. Niko Zupanič (1940–1957)
- Dr. Nena Židov (1988–1989, 1992–1993)

Oddelek za
FILOZOFIJO

*Svetloba v rokah – Ejn cersi; fovw~,
— Homer, Iliada 17.741*

Filozofija je vednost, ki se po svoji naravi usmerja na sedanost in prihodnost. Toda jubilejne obletnice so od nekdaj priložnost in dolžnost, da pogledamo tudi nazaj, do koder seže zgodovinski spomin. Ta zapis v osrednjem delu gradi na treh predstavitev Oddelka za filozofijo FF UL, ki so jih pripravili: prvo, prof. dr. Boris Majer in red. prof. dr. Frane Jerman, drugo, red. prof. dr. Frane Jerman in tretjo, red. prof. dr. Frane Jerman in zasl. prof. dr. Božidar Debenjak. Gre za pogled v predzgodovino filozofije na Slovenskem, predvsem v institucionalnem, pa tudi teoretskem vidiku. To je potrebno in zanimivo, ker imata univerzitetni študij filozofije na Slovenskem in univerzitetna dejavnost filozofov slovenskega porekla svojo preteklost, ki ni niti majhna niti zanemarljiva. Začetek univerzitetnega študija pogosto postavljamo v leto 1920 ali celo leto 1919. Toda to je premalo natančno, saj ima univerzitetni študij filozofije v Ljubljani svoj rojstni datum: to je 11. marec 1920, ko je tedanji zasebni docent France Weber začel predavati teoretično filozofijo. Poleg tega se univerzitetni študij filozofije v Ljubljani ne začne leta 1920, saj je popoln visokošolski študij filozofije v Ljubljani poteka že od 4. novembra 1704 jezuitskem kolegiju. Tako ima filozofija v Ljubljani dva rojstna datuma: latinskega in slovenskega.

Študij filozofije je po svoji naravi univerzitetni študij, poučevanje spada tudi v srednje šole oziroma gimnazije, medtem ko je filozofija kot modrost neka vednost o človeku in svetu, ki se oblikuje v umetnosti, znanosti in tudi v religijah (mitologijah) in kot taka ni samo zadeva univerze. Na evropskem zahodu se je univerzitetna ureditev filozofskih študijev izoblikovala v 13. stoletju, z začetki v 12. stoletju, medtem ko ima razvoj filozofije svojo nepretrgano tradicijo od njenega nastanka v antični Grčiji v 6. st. pr. n. š.

Popolna univerza v srednjem veku in na začetku novega veka je imela štiri fakultete:

- *facultas artium, facultas artistarum* ali artistska fakulteta
- teološka fakulteta,
- pravna fakulteta,
- medicinska fakulteta.

Le redke univerze v srednjem veku so bile popolne. Celo pariška ni imela medicinskega študija. Dokončana artistska fakulteta, ki se na začetku novega veka polagoma začne imenovati filozofska (Zwitter, 1969, 14; Vidmar, 2005, 144), je bila splošno-znanstvena predstopnja za študij na višjih

fakultetah, katerih naloga je bilo poklicno strokovno-znanstveno izobraževanje. S tem je povezano tudi zelo dolgo trajanje študija. Študij na artistični fakulteti je trajal tri leta. Nekako na sredini študija je na vsaki fakulteti mogoče doseči bakalavreat, na koncu pa magisterij, licenciat oziroma doktorat. *Magister artium* je pridobil članstvo v učiteljskem zboru na fakulteti (Vidmar, 2005, 143). Redno zaposleni učitelji se imenujejo *magistri regentes*, ki se v novem veku začno imenovati *professores*. Odsev teh stopenj je ohranjen v angleških imenih za univerzitetne diplome: B. A., M. A. in Ph. D., tj. Bachelor of Arts, Master of Arts in Doctor of Philosophy, pa tudi v angleškem imenu za filozofsko fakulteto, Faculty of Arts. Za Slovence so bile najbližje univerze: Praga, Dunaj, Padova in pozneje Gradec. Za slovensko poimenovanje je značilno, da smo ohranili latinske izraze 2. in 3. stopnjo univerzitetnega študija, tj. magistrski in doktorski študij, medtem ko so na Češkem ohranili tudi latinski izraz za prvostopenjski študij, ki ga imenujejo bakalavreatski študij (prim. npr. študijski program Univerze v Brnu).

Artistična fakulteta je bila temeljna in propedeutična za preostale tri višje fakultete, ki se po številu študentov niso mogle primerjati z njo, saj je na artistični študiralo približno tri četrtine vseh imatrikuliranih študentov, na drugi največji, pravni pa komaj desetina študentov. Toda študij na artistični fakulteti je bil res študij filozofije in njenih disciplin, ne pa študij številnih *humaniora* kot zdaj. Minimalen čas študija je bil tri leta. Študent je bil bakalavreand tri semestre, po trimesestrskem študiju je postal bakalaver, ki mora opraviti kot magistrand še nadaljnji trimesestrski študij, da bi lahko bil promoviran v magistra (Vidmar, 2005, 147).

V reformaciji in renesansi so mesto dotedanjih *magistri regentes* prevzemali plačani predavatelji, *lectores*, ki so se kmalu začeli imenovati *professores publici* (Vidmar, 2005, 149). Statutarno so se s tem oblikovala pravna razmerja, ki so blizu današnjim določitvam, s to neznansko razliko, da se je celoten *globus intellectualis* precej razširil in preuredil z razvojem humanističnih in družboslovnih ved². Poleg tega sta se takrat od univerze postopno ločevali sekundarna in primarna/elementarna stopnja izobraževanja, s čimer se je postopno izoblikovala tristopenjska šolska shema: osnovno, srednje in visoko šolstvo.

Prve začetke za oblikovanje slovenske univerze v Ljubljani nekateri iščejo v krepitvi elementarnega in srednjega, gimnazijskega izobraževanja v dobi humanizma in renesanse, namreč v nastajanju mestnih šol³. V reformaciji so nastajale protestantske stanovske šole. V ljubljansko stanovsko šolo je hotel A. Bohorič uvesti tudi pravila dialektike in retorike, oris filozofije narave, etike in teologije, vendar je ta šola nekakšna protestantska gimnazija (Schmidt, 1984, 73; Zwitter, 1969, 18), delovala pa je le do leta 1598. V istem času je poskušal Matija Vlačić Ilirik (1520–1575) po zgledu univerze v Regensburgu ustanoviti nekakšno Semicademia v Celovcu (Zwitter, 1969, 19).

2 Opis predmetnika na srednjeveški univerzi je tema zgodovine filozofije in zgodovine znanosti. Opis bakalavreatskega in magistrskega kurza na artistični fakulteti pred reformacijo podaja T. Vidmar, 2005, 150sl.

3 Prim. VI. Schmidt, 1988, 33sl. V srednjem veku je lahko pouk trivija in kvadrivija celotna artistična fakulteta, ali pa poučevanje začetnikov v samostanskih in župnijskih šolah.

Protestantsko prizadevanje na področju šolstva je povečalo katoliško aktivnost na izobraževalnem področju. Tridentinski cerkveni zbor govori tudi o pedagoških nalogah katoliške duhovščine. Najeminentnejši predstavniki protireformacijskega katoliškega šolstva so jezuiti, ki so jasno izpeljali členitev šolstva na tri stopnje, Jezusova družba pa je na koncu 16. stoletja prevzela monopol nad sekundarnim izobraževanjem, precej pa tudi filozofski in teološki študij v katoliških deželah Evrope do druge polovice 18. stoletja, do leta 1773, ko je bil red razpuščen.

Jezuitska ureditev študija. Določata jo dva dokumenta: četrti del Konstitucij Družbe Jezusove, *Constitutiones Societatis Jesu pars quarta*, ki jih je napisal Ignacij Lojolski, in Program in ureditev študijev Jezusove družbe, *Ratio atque institutio studiorum Societatis Jesu* (1599 in 1616), ki ga je potrdil četrti general Claudio Aquaviva (Vidmar, 2005, 170sl.). Študij na jezuitskih kolegijih je obsegal gimnazijske in univerzitetne študije, natančneje nižje in višje študije, *studia inferiora* in *studia superiora*. Učni program nižjih študijev se je delil na tri stopnje in pet razredov, ki so se imenovali:

a. Studia inferiora oziroma gimnazija

· *Grammatica*, ki so jo sestavljali trije razredi:

1. *infima*, elementaris ali parva; učenci so se imenovali rudimentistae ali parvistae.
2. *media*; učenci so se imenovali principistae;
3. *suprema*, učenci so se imenovali grammatastae.

· *Humanitas* ali *poesis*; učenci so se imenovali *poetae*;

· *Rhetorica*; učenci so se imenovali *rhetores*.

Prve tri stopnje so bile gramatikalne, drugi dve (poetika in retorika) pa humanistični. Glavni cilj gramatikalnih razredov je bil naučiti učence latinščine. Za pouk grščine je bilo še manj poskrbljeno kot na protestantskih gimnazijah (Schmidt I, 123). Začetnikov niso sprejemali (Schmidt, I, 129), naziva gimnazija še niso uporabljali (Schmidt, I, 121). Šolanje v enem »razredu« je trajalo leto dni, šolanje v retoriki pa dve leti: tako je bilo šolanje šestletno.

b. Studia superiora

Po analizi VI. Schmidta je k učinkovitosti jezuitske vzgoje in izobraževanja precej pripomoglo trajanje njihovih študij. Pri večjih kolegijih, pri nas v Ljubljani, Celovcu in v Gorici, so organizirali poleg gimnazijskih še »višje študije«, *studia superiora*, namreč filozofske in teološke (Schmidt 1988, 132). Z drugimi besedami, nižjemu izobraževanju – danes bi rekli srednjemu izobraževanju –, kjer je bilo težišče na jezikovnem pouku, je sledil triletni filozofski tj. splošno-znanstveni pripravljalni študij (Vidmar, 2005, 170sl.). Po filozofskem študiju je bil na vrsti teološki študij, ki je trajal štiri leta. Filozofska fakulteta je bila alma mater za še drugi dve višji fakulteti: pravo in medicino.

V sklop filozofskih študijev so spadali naslednji kurzi:

- logika (dialektika) v prvem letniku,
- fizika z matematiko in geografijo v drugem letniku;
- metafizika in moralna filozofija (etika) v tretjem letniku.

Iz tega programa je razvidno, da jezuitski šolski red ne pozna več fakultete kot fakultete sedmih svobodnih znanosti, ker sta gramatika in retorika prešli v »klasično« gimnazijo. Poučevanje filozofije je temeljilo na aristotelizmu in sholastiki.

Filozofski študij v jezuitskem kolegiju v Ljubljani

Na koncu 16. stoletja je ljubljanski škof Janez Tavčar predlagal habsburškemu nadvojvodi Maksimilijanu in nato nadvojvodi Ferdinandu II. in papežu Klemenu VIII. ustanovitev jezuitskega kolegija v Ljubljani. Ko so leta 1597 jezuiti prišli v Ljubljano, so takoj začeli pouk gramatike ter nato v kratkem času zgradili svoj kolegij in razvili šestrazredno gimnazijo⁴. Leta 1604 je bil kolegij že popoln: šest profesorjev za šest razredov. Leta 1655 je kot dodaten postavljen profesor dialektike (logike), leta 1695 se že izrecno ločijo scholae humaniores in scholae superiores. Tako so jezuiti začeli uvajati posamezne predmete, ki spadajo v teološki študij, ne da bi bili vzpostavljeni filozofski študiji, kar je z vidika srednjeveške univerze nenavadno. Tako je bil prvi predmet višjih študij v Ljubljani kazuistika, tj. razpravljanje o casus conscientiae, težjih vprašanih vesti (23). V Letopisu Jezusove družbe se prvi predavatelj kazuistike omenja že leta 1619, in sicer profesor p. Jurij Sturm.⁵ Vendar pa nekateri opisovalci predzgodovine ljubljanske univerze, npr. Polec (1929, 4) pomotoma štejejo kazuistiko kot del cerkvenega prava med filozofske študije⁶, čeprav je spadala v teološke študije, natančneje v moralno teologijo. Čeprav sta od jeseni 1633 kazuistiko predavala dva profesorja casuum, je bil ljubljanski teološki študij nepopoln (Melik, 1989, 9 in Melik, 1975, 50).

Drugače je s filozofskimi študiji. Prvi popoln visokošolski študij v Ljubljani je bil filozofski. Za njegovo vzpostavitev se je odločilno prizadevala *Academia operosorum*, zlasti dr. Janez Gregor Dolničar, ki je napisal tri osnutke proračuna za ustanovitev vseučilišča, *Sumptus necessarii pro (Neo) Universitate Labancensi erigenda* (Polec, 1929, 10). Načrt našteva pet profesorjev filozofskega oddelka:

1. *Pro Logico* – za logika,
2. *Pro Physico* – za fizika,
3. *Pro Metaphysico, qui simul sit Ethicus* – za metafizika, ki naj bo tudi etik,
4. *Pro Mathematico, qui simul sit Prof. Hebraeae* – za matematika, ki naj bo hkrati profesor hebrejščine,
5. *Pro Canonista, qui simul sit Decanus Phliae* – za kanonista, ki naj bo hkrati dekan Filozofije⁷.

Tako je bila 29. februarja 1704 sprejeta ustanovna listina ljubljanskih filozofskih študij, v kateri kranjski stanovni k sredstvom »dobro mislečih patriotov« dodajajo redna letna sredstva »za ustanovitev

filozofskih študij in predavanj cerkvenega prava v nadvojvodskem kolegiju Družbe Jezusove v Ljubljani ... in te naj omenjeni kolegij dobiva, dokler bo skrbel za filozofska predavanja s tremi profesorji in za predavanja cerkvenega prava z enim profesorjem«⁸. Filozofske študije je torej jezuitski red začel, ko so dobili posebno fundacijo (Schmidt, 1988, 134–35). Za ureditev jezuitskih filozofskih študijev je značilno, da je bil na njej predmet cerkveno pravo, ki spada v sestav štiriletnih teoloških študij. Prav profesor cerkvenega prava je bil dekan filozofske fakultete.

Slovesno odprtje predavanj iz filozofskih študijev jezuitskega kolegija v Ljubljani je bila 4. novembra 1704. Takrat so se začela predavanja iz logike in cerkvenega prava (Zwitter, 1969, 26). V naslednjih dveh letih so se začela še predavanja iz fizike, matematike in metafizike. Prvi profesorji filozofije so bili: Peter Buzzi (1705), Karel Gallenfels (1706) in Franz Höbling (1706)⁹, prvi program je bil končan leta 1707. Nekoliko pozneje se *auditores philosophiae* imenujejo »primi et secundi anni« in »matheseos« (Polec, 1929, 5). Po seznamu iz leta 1712 so znani tudi nekateri drugi profesorji filozofije: J. Leger za logiko in matematiko, F. Rain za fiziko in J. Teiss za metafiziko (Schmidt, 1984, 135). S tem je univerzitetni študij filozofije ustanovljen. Spodbijati univerzitetno raven tega študija, češ da ni imel pravice podeljevati doktorate (Zwitter, 1969, 26sl.), se mi ne zdi prav, ker filozofski študij ocenjuje z vidika teološkega študija. Z letom 1704 se res začne »predzgodovina današnje Filozofske fakultete« (Melik 1989, 9–10). Toda mogoče je reči še drugače in več: leta 1704 se začne zgodovina filozofske fakultete oziroma natančneje zgodovina Oddelka za filozofijo na jezuitski filozofski fakulteti v Ljubljani. Prav tako ni dobro reči, da »se nam more zdeti« vsebina tedanjih filozofskih študij »zelo revna« (Zwitter, 1969, 26). Nasprotno. Bila je na evropski ravni, ustrezala je ravni študija na tedanjih filozofskih fakultetah in bila je študij filozofije v pravem pomenu. Leta 1717 je bilo zgrajeno semenišče in vanj postavljena semeniška knjižnica, ki je bila javna in je bila do ustanovitve liceja najpomembnejša javna knjižnica (Polec, 1929, 7).

Filozofski študiji so doživeli reformo leta 1772: prvo leto logika, metafizika, matematika; drugo fizika, ki je splošna in »specialna« ali eksperimentalna, etika in naravoslovje. Jezuit F. K. Wulfen (1728–1805) je predaval Newtonovo fiziko, G. Gruber (1740–1805) mehaniko. Eden od rektorjev ljubljanskega jezuitskega kolegija je bil Anton Erber (1695–1746).

Leta 1773 so jezuitski red razpustili. Takrat so bile stolice višjega študija naslednje:

- za logiko in metafiziko – p. Bernardin Hohenwart,
- za moralno teologijo – p. Ignacij Rosenberger,
- za cerkveno pravo – p. Jože Dollhopff,
- za mehaniko – p. Gabrijel Gruber,
- za občno in specialno fiziko ter moralno filozofijo – p. Jurij Schrötl,

4 Zwitter, 1969, 19 in Letopis ljubljanskega kolegija Družbe Jezusove, 2003.

5 Letopis 2003, 128 z napačno domnevo o začetku visokošolskega izobraževanja v opombi in Zwitter, 1969, 23

6 Prim. o tem Schmidt 1988, I, 301

7 Latinsko po Polec 1929, op. 47, str. 13.

8 Navedeno po Schmidt 1988, I, 135.

9 Rezultat poizvedbe dr. Jožeta Ciperleta, ki se opira na delo: Ladislav Lukács, S.I., *Catalogus generalis seu Nomenclator biographicus personarum Provinciae Societatis Jesu (1555–1773)*, 1. –3., Romae 1987–1988. Drugi del Letopisa Družbe Jezusove, ki zajema ta čas, je žal izgubljen; prim. xxx.

- za matematiko in zgodovino – p. Jožef Mattei,
- za poljedelstvo (agraria res) – p. Janez Giell (Polec, 1929, 11).

Glavna napaka jezuitov je bila, da so se upirali širitvi študijev. Nastal je odpor proti monopolu jezuitov v avstrijskem šolstvu. Pod vplivom razsvetljenstva in janzenizma je bila na cesarskem dvoru ustanovljena dvorna študijska komisija, ki jo je vodil Nizozemec Gerard van Swieten. Na filozofske študije naj se uvedeta matematika in fizika. Leta 1783 pa so bili filozofski študiji nepričakovano prekinjeni. Profesor logike Jožef Novak (redovniško ime Andrej) je učil, da duša ni enotna, idr., dekan Ambschela ga je ovadil, van Swieten pa je odstavil Ambschela in premestil Novaka. Filozofska fakulteta je bila tako 20. oktobra 1785 razpuščena. Toda na prošnjo ljubljanskega škofa Karla Herbersteina in kranjskih deželnih stanov je bila spet obnovljena 24. aprila 1788. Filozofski študiji so bili torej prekinjeni za tri leta: 1785–1788. Pri njegovi obnovi je odločilno sodeloval Anton Tomaž Linhart (Melik 1975, 52).

Predloženih je bilo osem stolic za novo fakulteto. Za filozofski študij so zanimiva zlasti naslednja imena: prof. Josip Novak, profesor filozofije in rektor, B. Hacquet, naravoslovje, pl. Knauer, estetika, profesor poetike in abbé Gruber, matematika (Polec, 1929, 18).

V osemdesetih letih 18. stoletja so se zmanjšali tudi višji filozofski študiji na dve leti: ta študij se je začel imenovati licej. S tem niso bili niti filozofski študiji več na ravni tedanjih študijev filozofije na artistskih fakultetah v Evropi. Leta 1802 se je filozofska fakulteta imenovala Filozofsko-kirurško učilišče.

V času Napoleonovih Ilirskih provinc (1809–1813) se je reorganiziralo javno izobraževanje, ki je povezano z uredbo (arrêté) maršala Marmonta, 4. julija 1810. Na centralni šoli, ki ima več štiri- do petletnih programov, je povsod izhodišče filozofski študij, ki je trajal leto dni in je vseboval govorništvo (éloquence), metafiziko in fiziko (Polec, 1929, 25–27). Ljubljanska reforma izobraževanja posnema dalmatinsko šolstvo, ki ga je preuredil Vincencij Dandola. Na podlagi Marmontove uredbe so bili imenovani naslednji profesorji:

- govorništvo – grof Jeronim Agapito iz Buzeta,
- cerkvena zgodovina in hermenevtika – Luka Burger iz Vogelj na Gorenjskem,
- metafizika in moralna filozofija – Matej Ravnikar iz Vač,
- fizika – Janez Kersnik, Moste na Gorenjskem,
- cerkvene institucije in Code Napoléon – dr. Jurij Dolinar (Dolliner), Poljane na Gorenjskem.

Filozofski študiji so se takrat delovno imenovali tudi *faculté des lettres*. Leta 1811 je bil za profesorja filozofije predlagan Jožef Kos iz Moravč (Polec, ib, 39, 41).

S povratkom Avstrije je šolstvo vrnjeno v staro stanje. Na filozofskem študiju so bili: Matej Ravnikar kot ravnatelj in veroučitelj, Janez Kersnik za fiziko in kemijo, Samuel Gunz za matematiko, Franc Hladnik za zgodovino in botaniko, Jurij Pavšek pa za teoretično praktično filozofijo. Začenjali so uvajati tudi neobvezne predmete, med njimi tudi slovenščino, ki jo je od začetka 1817 do odprave liceja 1849 predaval Franc Metelko. Filozofski študij je ostajal dvoleten in je obsegal naslednjo skupino obveznih predmetov: verska znanost, filozofija, matematika, fizika in latinska filologija – grščina je bila odpravljena. Med tedanjimi

licejskimi profesorji srečamo B. Smolnikarja (1795–1869), profesorja za Biblijo novega testamenta, ki je 1837 emigriral v ZDA in postal prvi slovenski utopični socialist in A. Füstera (Zwitter, 1969, 44).

Revolucija leta 1848 je postavila tudi vprašanje razvoja izobraževalnega sistema v Avstriji, vendar neuspešno. Po revoluciji so bili liceji odpravljeni tako, da je dvoletni filozofski študij postal 7. in 8. razred gimnazij, na novo pa se vzpostavljajo filozofske fakultete. Od visokega šolstva je v Ljubljani ostalo le bogoslovje kot škofijski učni zavod (Melik, 1989, 12). Zahteve po slovenski univerzi se nato pojavljajo v dobi taborov: »Hočemo imeti lastno najvišjo sodnijo, lastno univerzo na naših tleh, v narodovem osrčju« (okt. 1869, štajerski deželni zbor, Melik, 1989, 55). Šele leta 1898 se v ljubljanskem občinskem svetu in v kranjskem deželnem zboru izkristalizira zahteva po slovenski univerzi iz treh fakultet: filozofske, pravne in teološke (Zwitter, 1969, 48). Pri ljubljanskem občinskem svetu je bil ustanovljen vseučiliški odsek – vodil ga je ljubljanski župan Hribar –, ki je podpiral habitiranje na področju prava. Ustanovljen je bil univerzitetni štipendijski sklad, ki je omogočil študij v tujini številnim bodočim univerzitetnikom.

Slovenski kraji so toliko blizu Italije in Frankov, da niso mogli ostati zunaj razvoja srednjeveške in novoveške filozofije. Tako so že Brižinski spomeniki, zapisani v rokopisu freisinškega škofa Abrahama, nastali v zvezi z uredbo Karla Velikega, pravzaprav Alkuina, da je treba temelje krščanstva zapisati v narodnem jeziku. V 12. stoletju se je pri dejavnosti chartreske šole uveljavil Herman de Carinthia, ki je deloval kot prevajalec iz grščine in arabščine v latinščino, napisal pa je tudi spis *De essentiis*, O bivajočem. Njegovo delo si lastijo Hrvati, ki so tudi izdali in prevedli njegovo delo. Na srednjeveških univerzah visoke sholastike Slovencev ne srečamo, so pa kar številni na univerzah v Avstriji v 16. stoletju. To sta bila Matija Hvale (Univerza na Dunaju), ki je leta 1513 izdal knjigo *Parvulus philosophiae naturalis*, in Antona Erberga (1695–1746), iz Dola pri Ljubljani, ki je bil profesor filozofije na univerzah na Dunaju in v Gradcu ter napisal deli: *Institutiones dialecticae ter Cursus philosophicus*. V 18. stoletju je bil Jakob Štelin (1688–1770) profesor moralne filozofije na univerzi v Padovi, Anton Ambschel (1749–1821) pa je bil profesor fizike na ljubljanskem jezuitskem kolegiju in nato na dunajski univerzi. Pri tem se je opiral na filozofijo Rudjera Boškovića, ki je študiral na jezuitskem kolegiju v Rimu. Franc Samuel Karpe (1747, Ljubljana–1806, Dunaj) je po študiju filozofije v Ljubljani in na Dunaju ter prava na Dunaju, leta 1774 postal profesor za logiko, metafiziko in moralno filozofijo na univerzi v Olomoucu. Nato se je hkrati s to univerzo leta 1778 preselil v Brno, od leta 1786 pa je bil profesor filozofije na Dunaju.

Med racionalističnimi filozofi je bil Franc Ksaver Gmeiner (1752, Studenci–1824, Gradec) vodja filozofskega študija v Gradcu in je objavil obsežno zgodovino filozofije z naslovom: *Literarna zgodovina izvora in razvoja filozofije* (1788–89). K filozofom racionalizma spada tudi Jožef Peter Alkantara Mislej (1761, Podraga–1840). Po bakalavreatskem študiju filozofije v Ljubljani je na Dunaju študiral medicino, nekaj časa predaval filozofijo v Gradcu, kjer ga je nato zamenjal precej prodornejši Likavec. Mislejevo delo ima naslov Očrt celovitega osnovnega nauka (Total-grundmathesis).

Filozofsko dejavnost na podlagi Kantove filozofije je razvil Jožef Kalasanc Likavec (1773–1850). Bil je med ustanovitelji univerze v Brnu in profesor teoretične in praktične filozofije na univerzi v Gradcu. Leta 1835 je bil kazensko premeščen v Ljubljano, kjer je za Čopom prevzel mesto licejskega

bibliotekarja. Napisal je pomembni deli: *Elementa philosophiae* ter *Očrt spoznavne teorije in metafizike*. Kot filozof je bil priljubljen na ljubljanski gimnaziji.

Filozofija 19. stoletja je navzoča v delu Antona Füstra (1808–1881), ki je študiral filozofijo in teologijo v Ljubljani, deloval v Gorici na Filozofskem učnem zavodu, od leta 1847 pa je bil profesor veroznanstva in pedagogike na dunajski univerzi. Sodeloval je v revoluciji leta 1848, kot poslanec v prvem avstrijskem parlamentu se je zavzemal za ustavne in socialne pravice. Po porazu revolucije je bil obsojen na smrt v odsotnosti. Pregarjan in zasledovan je najprej našel zatočišče v Londonu in tam je skupaj z Marxom podpisal poziv za zbiranje pomoči nemškimi beguncem, nato pa se je preselil v ZDA. Po amnestiji se je leta 1876 vrnil v Avstrijo in umrl v siromaštvu.

V drugi polovici 19. stoletja se je na Slovenskem oblikovala laična filozofija v slovenskem jeziku, za katero so pomembni zlasti Josip Nejedli (1821–1919), profesor filozofije na ljubljanski gimnaziji, Josip Križan (1841–1921), ki je napisal prvi gimnazijski učbenik logike v slovenščini, in Janko Pajk (1837–1899), ki je napisal *Doneske k slovenski filozofski terminologiji*.

K oblikovanju slovenske filozofije so pripomogli tudi filozofi slovenskega neotomizma, ki so znani tudi iz slovenske literarne zgodovine: A. B. Jeglič in A. Mahnič. Posebno mesto med njimi ima F. Lampe (1859–1900), medtem ko spada delo Aleša Ušeničnika že v ustanovitev Teološke fakultete UL. Filozofska tematika se tedaj izkazuje zlasti na področju literarne kritike in estetike. Na novo pride na dnevni red vzpostavitev univerzitetnih študijev ob koncu prve svetovne vojne.

Univerza v Ljubljani je bila ustanovljena v novi politični ureditvi po koncu prve svetovne vojne. Vse priprave za ustanovitev je vodila Vseučiliška komisija (VK), ki je bila ustanovljena na sestanku dne 23. novembra 1918. Tega je na pobudo filozofa Mihajla Rostoharja sklical župan I. Tavčar, konstituirala pa se je 5. decembra 1918. Začasno naj bi na zagrebško filozofsko fakulteto poslali vse docente filozofskih strok z avstrijskih univerz, poleg Plemlja, Hinterlechnerja in Bežka tudi v Pragi habilitiranega filozofa Rostoharja. (Mikuž, 1969, 54) Vzporedno s tem je 21. novembra 1918 tudi kulturni odsek Narodnega sveta predlagal ustanovitev univerzitetnih študijev v Zagrebu. Znanstveni pododsek kulturnega odseka (predsednik A. Breznik) je 26. novembra 1918 sestavil seznam predavateljev za filozofsko fakulteto. Med habilitiranimi docenti so poleg slavistov naštetih še: filozofa Rostohar in Weber ter pedagog Ozvald. (Mikuž 1969, 54) Na seji vseučiliške komisije 23. decembra 1918 je nastal spor med Plemljem in Rostoharjem glede meril za habilitacije za učitelje: razlika med njima je bila tu zanemarljiva. Drugačno pa je bilo razhajanje glede slovenskega jezika. Prav neverjetno je, da je Plemlj nasprotoval uporabi slovenskega jezika kot učnega jezika univerze, češ da je to separatistično stališče. Predlagali so ustanovitev filozofske fakultete na univerzi v Zagrebu brez katedre za filozofijo. To se je verjetno zgodilo na Plemljevo zahtevo, ker je en dan za tem Mihajlo Rostohar preklical svojo kandidaturo za slovensko univerzo. (Mikuž 1969, 58) Ta dogodek je usoden za več kot 20 let razvoja psihologije v Sloveniji in morda tudi razvoja filozofije.

Nato je bila na seji vseučiliške komisije 14. januarja 1919 ustanovljena teološka fakulteta v Ljubljani, in sicer s predavanji v slovenskem jeziku. Iz te razprave je razvidno, kako slovenska humanistična inteligenca ni imela prave predstave o pomenu slovenščine. Na 9. seji marca 1919 je bila ustanovljena podkomisija

za načrt in organizacijo filozofske fakultete: Josipa Plemlja, Rajka Nahtigala in Franceta Ramovša, ki so bili 15. marca 1919 izvoljeni v redne profesorje. Nato je bil 16. julija 1919 sprejet zakon o ustanovitvi ljubljanske univerze, ki ga je nato 23. julija 1919 podpisal regent Aleksander. Temu aktu je sledil ukaz 31. avgusta 1919 s podpisom prestolonaslednika Aleksandra, s katerim so bili imenovani prvi redni profesorji na ljubljanski univerzi: to so bili Plemlj, Nahtigall, Ramovš in Prijatelj – profesorja za filozofijo ni med njimi. Nato so se 18. septembra 1919 sestali vsi redni profesorji in se konstituirali kot univerzitetni svet.

Nato je univerzitetni svet 9. oktobra 1919 objavil v ljubljanskih dnevnikih inskripcijo za zimski semester 1919/20. Začela se je 15. novembra in je trajala do 1. decembra (Polec 1929, 240). Predavanja, ki naj bi se začela na začetku decembra, naj bi obsegala naslednja področja: filozofija, pedagogika, matematika ... in primerjajoče jezikoslovje. Slušatelji drugih predmetov poslušajo obligatne kolegije iz filozofije, pedagogike in slovenskega jezika.

Na seji univerzitetnega sveta 12. novembra 1919 je bil za rektorja univerze izvoljen Josip Plemlj. Nova imenovanja so bila 27. januarja 1920, med njimi je pedagog Karel Ozvald, filozofa ni med njimi. Kljub temu je fakultetni svet predavanja iz teoretične filozofije 11. marca 1920 zaupal dr. Francu Vebru, priv. docentu zagrebške filozofske fakultete in suplentu na I. državni gimnaziji v Ljubljani, ki jih je v letnem semestru leta 1920 v obsegu petih tedenskih ur opravljaj brezplačno¹⁰. Ta datum lahko velja za začetek filozofskega študija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Dr. Veber je nato ban v Zagrebu dne 14. aprila 1920 imenoval za zasebnega docenta teoretične filozofije na filozofski fakulteti v Zagrebu, z možnostjo, da bo predaval kot izredni predavatelj do naslednjega imenovanja na Univerzi v Ljubljani. Dr. Veber je bil nato 30. avgusta 1920 vključen v učni kolegij kot redni profesor za stroko FILOZOFIJA¹¹.

Nato je bil Veber na ukaz regenta Aleksandra z dne 7. oktobra 1920 imenovan za docenta teoretske filozofije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Službo je začel 8. oktobra 1920¹². Tako je bil filozofski seminar dokončno vzpostavljen.

Tako dramatičen je bil začetek filozofskih študijev na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Zgodovina Oddelka za filozofijo je bila doslej predstavljena trikrat:

- v zborniku Petdeset let slovenske univerze v Ljubljani, 1919–1969,
- v Zborniku Filozofske fakultete v Ljubljani, 1919–1989 in
- v Zborniku Filozofske fakultete: 1919–1999.

V razvoju, rasti in ureditvi študija filozofije Oddelka za filozofijo je mogoče razlikovati tri obdobja. Prvo obsega čas od ustanovitve oddelka leta 1920 do konca druge svetovne vojne, to je do študijskega leta 1945/46. Značilnosti tega obdobja sta močna filozofska osebnost, prof. Fr. Veber, in delovanje Alme

¹⁰ Vir: Arhiv Univerze v Ljubljani, fasc. Spisi 1919–1937.

¹¹ V opombi je navedeno, da je F. Veber »pravi član Znan. društva za human. vede v Ljubljani«; Polec 1929, 469–470.

¹² Vebruv arhiv.

Sodnik. *Drugo obdobje* zajema čas od leta 1946 do leta 1960 oz. 1965, ko se je oddelek po svoji kadrovski zasedbi in programski usmeritvi spremenil. *Tretje obdobje* se začne približno od leta 1960/61 oz. 1965 (letnice cum grano salis), ko se je moral oddelek kadrovsko in programsko širiti¹³. Tretje obdobje je polno razvoja in dinamike in strukturnih premikov, ki trajajo vse do sedanje bolonjske prenovne študija.

Prvo obdobje je seveda doba nastanka oddelka, ki je bil povezan (že zaradi svojega naslova) z nastankom Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oddelek se je tedaj imenoval Filozofski seminar in je bil organizacijsko povezan s pedagogiko do študijskega 1922/23. V seznamih predavanj iz prvih let so pedagoška predavanja prof. Ozvalda navedena pod naslovom Filozofija; šele v zimskem semestru 1922/23 so pedagoška predavanja ločena od filozofskih. Predavanja dr. Vebera so se začela v poletnem semestru leta 1920, natančneje 11. marca 1920. V zimskem semestru leta 1920/21 je Veber predaval redno kot docent, od 16. januarja 1923 kot izredni profesor in od 26. februarja 1929 kot redni profesor. Prva sistematska predavanja so bila posvečena analitični psihologiji, aksiomatični etiki ter glasnim smerem sodobne filozofije. Sistematska predavanja je nato širil na področje spoznavne teorije, estetike, fenomenologije jezika in moderne predmetne teorije. Ker katedra za zgodovino filozofije dolgo časa ni bila zasedena, je prof. Veber svoja stranska prizadevanja posvečal običajno zgodovini filozofije, začeni z grško filozofijo. Seminar iz filozofije je vodil sam do poletnega semestra leta 1934, ko se je študijskemu procesu pridružila zasebna docentka dr. Alma Sodnik s predavanji o filozofskem sistemu R. Lulla. Prvi knjižničar v filozofskem seminarju je bil Stanko Leben, prvi asistent pa dr. Klement Jug (leta 1923).

Vebrova pedagoška in raziskovalna dejavnost je izhajala iz predmetne teorije njegovega graškega učitelja Alexiusa Meinonga, ki je Brentanovo teorijo intencionalnosti razvijal v realističnem smislu in vzporedno s Husserlovo fenomenologijo. Zveze med graškim seminarjem in ljubljanskim filozofskim seminarjem so bile zelo prijateljske. Ta zveza je bila očitna tudi glede na izbiro filozofov, ki so jih seminarsko obdelovali: Bolzano, F. Brentano itd. Vebrova predavanja so obsegala tudi zgodovine slovenske filozofije (Jožef Mislej) sočasno jugoslovansko filozofijo. Njegova filozofija je obsegala tudi prvine psihologije in sociologije. Leta 1923 so bili opravljeni tudi prvi rigorozni. Kot prva jih je opravila Alma Sodnik, in sicer iz filozofije in pedagogike. Dr. A. Sodnik si je težko izbojevala znanstveno kariero. Vrsto let je bila zasebna docentka za zgodovino filozofije in je šele leta 1933/34 prevzela predavanja iz zgodovine filozofije, v katerih je sistematično obravnavala celotno evropsko zgodovino filozofije od antike do Kanta. V tem historičnem krogu (od Grkov do Kanta) je predavala vse do svoje smrti leta 1965. V svojih predavanjih je obravnavala tudi zgodovino filozofije na Slovenskem.

Prof. Veber je bil v letih 1923–1945 mentor pri 23 doktoratih. Poleg Alme Sodnik so bili najpomembnejši učenci Klement Jug, Mirko Hribar, Stanko Gogala, Rudolf Trofenik, Cene Logar, Anton Trstenjak, Vladimir Bartol, Leon Žlebnik in Ludvik Bartelj. Leta 1931/32 je bil dekan filozofske fakultete, v letih 1940–1945 pa dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. V zimskem semestru 1941/42 je nastopil kot zasebni docent dr. Cene Logar s predavanji iz noetike (spoznavne teorije), predvsem v smislu predmetnostne teorije.

13 Da bi bili dogodki na Oddelku za filozofijo preglednejši, bo objavljen seznam predavanj na oddelku od leta 1920 do leta 1969.

Prof. Veber so po osvoboditvi 15. junija 1945 aretirali, ga za dva meseca zaprli in nato z dekretom od 1. sept. 1945 predčasno upokojili. Vzroki za ta ukrep so trije: predavanje v Kulturbundu, sprejetje mesta predsednika Odbora za propagando ljubljanske univerze in sprejetje poverjeništv. To ga je pripeljalo do stikov s policijskim inšpektorjem dr. Vladimirjem Kantetom, ki je pri njem pisal doktorat o kriminalistični psihologiji. Tako je tri mesece (dvakrat na teden) domobrancem predaval kriminalistično psihologijo v domobranski vojašnici v Mostah¹⁴.

Drugo obdobje Oddelka za filozofijo se je tako začelo s cezuro. Avgusta 1945 je dr. Alma Sodnik postala upravna Filozofskega seminarja in nato leta 1946 izredna profesorica, medtem ko je sistematsko filozofijo prevzel zasebni docent dr. Vincenc Logar. Predaval je spoznavno teorijo ter osnove dialektičnega in historičnega materializma. Novi dogodki pa so ovirali preureditev oddelka. Ker docent dr. Cene Logar ni podpisal Resolucije informbiroja, so ga februarja 1949 odstranili z oddelka, ga zaprli na Golem otoku, po izpustitvi pa je dobil delo v Državnem arhivu Slovenije. Fakulteta mu je priznala naziv redni profesor, predavati pa zaradi bolezni ni začel. Oddelek je ostal brez ključnega učitelja za sistematsko filozofijo. Po odhodu docenta dr. Cene Logarja je v poletnem semestru leta 1950 sodobno filozofijo honorarno predaval dr. Jože Goričar. Nato je leta 1950 filozofsko sistematiko prevzel docent dr. Vladimir Seliškar (1911–1999) in je predaval dialektični materializem, logiko in spoznavno teorijo.

V študijskem letu 1950/51 je dobil Filozofski seminar obsežnejši študijski program – tedaj so rekli učni načrt –, ki je obsegal naslednje predmete: Zgodovina filozofije, Dialektični in zgodovinski materializem, Logika in zgodovina logike, Teorija in zgodovina etike, Teorija in zgodovina estetike, Politična ekonomija, Obča zgodovina, Zgodovina narodov Jugoslavije, Zgodovina svet. Književnosti, Zgodovina in principi višje matematike, Principe sodobne fizike, Obča biologija z darvinizmom, Psihologija, Latinski jezik (4,4). Pedagogika, Predvojaška vzgoja, Tuj jezik (fakultativno)¹⁵.

V tem študijskem letu je postala Alma Sodnik redna profesorica in upravna Filozofskega seminarja. Študijskemu procesu se je pridružil kot izredni profesor dr. Ivan Vidav s predmetom Principi in zgodovina višje matematike. V študijskem letu 1952/53 pa še profesor Boris Zihlerl, najprej kot honorarni predavatelj, ki je predaval uvod v sociologijo, uvod v družbene

Alma Sodnik, foto: arhiv Filozofske fakultete, personalni list FLRJ, leta 1950

14 Prim. T. Veber: 150 zgodb ljubljancina (1910–2002), Ljubljana 2002, str. 61 in Vebrovo pismo dr. Milanu Rakočeviću.

15 Povzeto po seznamu predavanj, ZS 1950–51.

vede, o oblikah družbene zavesti, zgodovino materializma in zgodovinski materializem. Leta 1954 je postal Boris Ziherl redni profesor za historični materializem, oddelek se je preimenoval v Oddelek za filozofijo in sociologijo. Pozneje se je spet razdelil in do zdaj ohranil svoje veljavno ime Oddelek za filozofijo.

Marca 1954 je oddelek pridobil asistenta Veljka Rusa, oktobra 1955 je postal asistent Anton Žvan, oktobra 1956 pa Taras Kermauner. Leta 1958 naj bi postal asistent tudi Jože Pučnik, in sicer za področje sociologije. V zvezi z dogodki okrog revije *Beseda* in zaradi kritičnih objav v *Reviji 57* je bil uveden proces proti Pučniku, ki je bil 30. marca 1959 obsojen na devet let zapora, medtem ko je bil asistent Taras Kermauner razrešen službenih dolžnosti 31. julija 1959, asistent Veljko Rus pa je bil razrešen 31. julija 1960.

Prof. Seliškar je še predaval, vendar zaradi bolezni čedalje bolj neredno, nato je imel enoletni študijski dopust, po katerem se je leta 1961 upokojil. Leta 1959 se je na lastno željo upokojila prof. Sodnik, čeprav je honorarno predavala vse do svoje smrti leta 1965. Kadrovska kriza je bila videti popolna. Kontinuiteto na teoretski filozofiji je tako ohranjal asist. Anton Žvan, čigar dejavnost na oddelku je bila v naslednjih desetletjih nezamenljiva.

V takšnih okoliščinah je bil v študijskem letu 1959/60 na oddelek povabljen prof. Boris Majer, ki je prevzel predavanja iz metodike pouka filozofije in uvod v filozofijo. Prof. Majer je bil v študijskem letu 1961/62 imenovan za predstojnika oddelka, ki je poleg metodike pouka filozofije in uvoda v filozofijo prevzel tudi predavanja sodobne filozofije.

Leta 1960 je bil ustanovljen Oddelek za sociologijo, katerega bistveni del je postala nekdanja katedra za historični materializem pod vodstvom prof. Borisa Ziherla. Vmes se je celotna FF z univerze preselila v sedanjo stavbo na Aškerčevi 12, oddelek pa je spet prevzel staro in še zdaj veljavno ime Oddelek za filozofijo.

Kljub krizi sta bila v študijskem letu 1959/60 še enkrat modificirana učni načrt in izpitni red. Študij je bil dvostopenjski. Filozofijo je bilo mogoče študirati kot dvopredmetno skupino. Študijska skupina filozofija je imela na 1. stopnji naslednje predmete: Uvod v filozofijo, zgodovina filozofije, Temelji marksistične filozofske misli, Logika in Proseminar. Po štirih semestrih je bil potreben diplomski izpit, pisni in ustni. Dvopredmetna skupina Filozofija na 2. stopnji je obsegala naslednje predmete: Zgodovina filozofije, Spoznavna teorija z logiko in dialektiko, Teorija stvarnosti, obča sociologija/historični materializem, Etika, Estetika, Simbolična logika. Poleg tega je učni načrt vključeval še skupino Skupnih predmetov: Uvod v družbene vede, Pedagogika in metodika (šest semestrov, dva izpita), Predvojaška vzgoja.

V študijskem letu 1961/62 je na oddelku začel predavati Božidar Debenjak, Frane Jerman pa je postal asistent za logiko. Tako se je kadrovski položaj na oddelku v pedagoškem pomenu konsolidiral, posamezni gostje (P. Vranicki, B. Bošnjak, V. Pavičević) pa so pomagali izpeljati učni načrt. Na oddelku je honorarno sodeloval dr. Mirko Hribar, najprej s predavanji o kitajski filozofiji, po smrti Alme Sodnik pa je prevzel

predavanja o zgodovine filozofije (do vključno Kanta). Za habilitacijske postopke novih članov oddelka je bil pomembno, da je leta 1964 prišel na oddelek dr. Vojan Rus, docent za filozofsko antropologijo. Dr. Rus je bil leta 1965 izvoljen v izrednega profesorja za filozofsko sistematiko in je nato postal predstojnik Oddelka za filozofijo (1965–66). Prihod dr. V. Rusa na oddelek pa ni pomenil samo kadrovske okrepitve, ampak je bil odločujoč za nove habilitacije, in sicer na dva načina: bil je upravičen postati mentor pri novih disertacijah in, drugič, omogočil je sestavo komisij za oceno tudi tistih doktorskih disertacij, pri katerih ni bil mentor. V. Rus je postal mentor za izdelavo disertacije najprej B. Majerju, pozneje pa tudi F. Jermanu in Valentinu Kalanu. Boris Majer je doktoriral leta 1968, F. Jerman leta 1969, leta 1970 B. Debenjak. Nato sta doktorirala še Valentin Kalan leta 1977 in Anton Žvan leta 1978. V tem času je bil prof. Rus med pobudniki ustanovitve revije *Anthropos*, Majer pa med pobudniki obnove Slovenskega filozofskega društva.

Leta 1971 je bil sprejet nov program za študij filozofije, ki je obsegal naslednje predmete: Zgodovina filozofije, Logika z metodologijo, Obča dialektika z uvodom v filozofijo, Uvod v marksologijo, Zgodovino marksizma, Občo teorijo človeka (Filozofsko antropologijo), Gnoseologijo, Estetiko, Specialne kurze iz zgodovine filozofije z nacionalno zgodovino filozofije, Etiko, Metodiko in Nemški jezik.

Po doktoratih in habilitacijah Majerja, Jermana in Debenjaka, ki jih je omogočil prihod prof. Rusa, se je oddelek organizacijsko okrepil z ustanovitvijo novih kateder. Do leta 1971 je imel dve: za zgodovino filozofije in za sistematsko filozofijo. Od študijskega leta 1971/72 tvorijo oddelek štiri katedre: za sistematsko filozofijo (vodja: Vojan Rus), za logiko in metodologijo (vodja F. Jerman), za zgodovino filozofije (vodja: B. Majer) in za marksologijo in zgodovino marksizma (vodja: B. Debenjak). Ta preureditev z nekaterimi dopolnili v poimenovanju kateder velja še zdaj. Na katedro za logiko je kmalu prišel dr. Ule in pozneje dr. Potrč in dr. Uršič, na sistematsko katedro Tóthova in Kreft, na markso-loško katedro Mladen Dolar. Leta 1973 je oddelek zapustil Boris Majer, čeprav je nekaj časa ohranil pedagoški stik z oddelkom – predvsem v sklopu mentorstva disertacij. Sodobno filozofijo je prevzel dr. Borut Pihler, vodja katedre pa je postal dr. V. Kalan.

Poleg tega je bil organiziran tudi magistrski, »tretjestopenjski« študij. Posamično so se odpirala delovna mesta za asistente: na zgodovini filozofije, na sodobni filozofiji, na logiki in metodologiji, na sistematski filozofiji, na nemški klasični filozofiji.

Leta 1978 je bil sprejet modificiran učni program za študij filozofije z naslednjimi predmeti: Uvod v filozofsko problematiko in sistematiko, Obča etika, obča dialektika, obča estetika, Obča teorija človeka (filozofska antropologija), Uvod v metodologijo, Uvod v simbolno logiko, Postheglovska meščanska filozofija, Marksologija in zgodovina marksizma, Nemška klasična filozofija, Novoveška filozofija, Zgodovina filozofije (antika, srednji vek, renesansa).

Sredi osemdesetih let se je začela akcija »novi raziskovalci«, ki je omogočala sistematično skrb za kadre. Tako je oddelku uspelo ustvariti jedro učiteljev in asistentov na področju filozofije na našem oddelku in tudi na Inštitutu za filozofijo ZRC SAZU.

V študijskem letu 1985/86 je bil uveden nov vzgojnoizobraževalni program (VIP) za študij filozofije z veljavnostjo od študijskega leta 1985/86, po katerem obsega študij filozofije poleg dotedanjih dvopredmetnih A in B programov še program samostojne filozofije: to je enopredmetna, znanstvena smer, ki pripravlja študente na znanstveno dejavnost. Ta program ima naslednji predmetnik: Uvod v filozofsko problematiko in sistematiko, Obča dialektika; Teorija spoznanja (gnoseologija), Obča teorija človeka, Obča estetika, Seminar iz filozofske sistematike; Uvod v marksologijo in zgodovino marksizma, Marksologija, Zgodovina marksizma (posebno sodobna), Nemška klasična filozofija; Zgodovina filozofije: antika, srednji vek, renesansa, Metodološki problemi zgodovine filozofije, Novoveška filozofija, Postheglovska nemarksistična filozofija, Problemi in kontroverze sodobne filozofije, Zgodovina filozofije na Slovenskem, Zgodovina znanosti, Filozofije Orienta, Neopozitivizem in analitična filozofija, Uvod v formalno logiko I, Logika II in uvod v metodologijo znanosti, Teorija in filozofija znanosti, Filozofija jezika, Filozofska problematika sodobnih znanosti, Kultura filozofskega izražanja, Nemški jezik; Skupni predmeti: SLO in DS I, II; TM-politična ekonomija, Telesna vzgoja, TM-sociologija, TM-filozofija, TM-politologija.

Del novih programov je tudi magistrski študij, katerega predmetnik je sestavljal en skupni predmet: Metodologija znanstvenega ter skupina (vsaj trije) usmeritvenih predmetov. Študij na magistrski stopnji je imel kar devet smeri.

V študijskem letu 1991/92 je začel veljati preurejen program, v katerem nastopa več novih predmetov, med drugimi: fenomenologija, filozofija religije, filozofija narave – kozmologija, teoretska psihoanaliza. To je omogočilo, da so prišli na oddelek novi učitelji, med njimi prof. dr. Valentin Hribar. Zaradi vsebinskih novosti v programu so se preimenovali tudi katedre in so nastale spremembe v njihovem vodenju: katedra za ontologijo in filozofsko sistematiko, katedra za logiko, metodologijo in kognitivno filozofijo z računalniških laboratorijem, katedra za zgodovino filozofije in fenomenologijo, katedra za socialno filozofijo, filozofijo zgodovine in teoretsko psihoanalizo. Ta program je bil leta 1999 dopolnjen z izbirnim predmetom Ženske študije in filozofija, ki ga predava prof. dr. Eva D. Bahovec.

Na oddelku je redno zaposlenih 11 rednih profesorjev, dva izredna profesorja, trije docenti in dva asistenta. S krajšim delovnim časom so zaposleni: dva docenta in en lektor.

Katedro za zgodovino filozofije in fenomenologijo sestavljajo naslednji člani: red. prof. dr. Franc Zore (vodja), red. prof. dr. Valentin Kalan, red. prof. dr. Miran Božovič, red. prof. dr. Maja Milčinski, red. prof. dr. Dean Komel in asist. dr. Janko M. Lozar.

Katedra za logiko, metodologijo in kognitivno filozofijo ima naslednje člane: red. prof. dr. Andrej Ule (vodja), red. prof. dr. Matjaž Potrč, red. prof. dr. Marko Uršič, doc. dr. Olga Markič, doc. dr. Borut Cerkovnik.

Katedra za ontologijo in filozofsko sistematiko ima naslednje člane: red. prof. dr. Cvetka Tóth (vodja), red. prof. dr. Lev Kreft, izr. prof. dr. Borut Ošljaj in doc. dr. Valentina Hribar Sorčan.

Katedra za socialno filozofijo, filozofijo zgodovine in teoretsko psihoanalizo ima naslednje člane: red. prof. dr. Eva D. Bahovec (vodja), izr. dr. Zdravko Kobe, doc. dr. Igor Pribac, asist. dr. Luka Omladič.

Pogodbeni učitelji: doc. dr. Marjan Šimenc, doc. dr. Bojan Žalec, lektor Alfred Leskovec. V tajništvu oddelka je samostojni strokovni sodelavec Matjaž Hribar. V knjižnici oddelka je zaposlena bibliotekarka Marjetka Ščelkov.

Na oddelku sta redno zaposlena dva raziskovalca: red. prof. dr. Slavoj Žižek, red. prof. dr. Mladen Dolar.

Poleg tega je na oddelku zaposlenih več mladih raziskovalcev.

V zadnjem času sta šla v pokoj dva učitelja. Enaintridesetega oktobra 2001 se je upokojil dolgoletni učitelj filozofije zgodovine in socialne filozofije, redni profesor dr. Božidar Debenjak, ki je na predlog oddelka prejel priznanje zaslužni profesor. Bil je mentor pri številnih doktoratih s področja socialne filozofije in teoretske psihoanalize, poleg tega pa je bil zelo uspešen v podpiranju akcije mladih raziskovalcev. Za tem se je 30. septembra 2006 upokojil akademik redni profesor dr. Valentin Hribar, ki je na oddelku vpeljal sistematična predavanja iz fenomenologije in filozofije religije. Prof. Hribar je ta čas v postopku za priznanje zaslužni profesor.

Poleg tega oddelek sistematično skrbi za kadre v sklopu programa Mladi raziskovalci, ki se je začel sredi osemdesetih let. Na koncu devetdesetih let je bil ta program preurejen tako, da je bila pri dvopredmetnem študiju odpravljena razlika med A- in B-študijem, nastali pa sta dve vrsti dvopredmetnega študija, pedagoška in nepedagoška smer. Tako je od študijskega leta 1999/00 Oddelek za filozofijo izvajal tri smeri dodiplomskega študija: samostojna (enopredmetna) smer, dvopredmetna pedagoška smer in dvopredmetna nepedagoška smer.

Ko je bila jeseni 1919 ustanovljena Univerza Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, so imeli profesorji in študenti težave zaradi nezadostnega števila knjig in drugega študijskega gradiva (Mehle, 1988, 11). V teh okoliščinah graška univerza ni bila pripravljena pomagati. Profesorju Vebru je tedaj uspelo odkupiti zasebno knjižnico svojega graškega učitelja prof. Meinonga. Dr. Veber je v Notranjem ustroju seminarja za filozofijo, 1928 zapisal: »Razen rednih dotacij in različnih tozadevnih daril je dobil seminar že leta 1921 svojo glavno znanstveno, književno oporo z nakupom Meinongove knjižnice ...« Razmeroma bogata »Meinongova« knjižnica je postala simbol filozofskega seminarja. Knjižnica je bila najprej v stavbi sedanjega glavnega univerzitetnega poslopja.

Meinongova knjižnica je po Vebrovih navedbah obsegala 2028 števil v okrog 2600 snopičih. S selitvijo seminarja v stavbo NUK je bila preseljena tja. S selitvijo oddelka za filozofijo leta 1959/60 v novo, sedanje poslopje filozofske fakultete, na Aškerčevi 2, je bila preseljena tudi Meinongova knjižnica. Že okrog leta 1950 je bil fond te knjižnice razvrščen med druge knjige seminarja za filozofijo. V letih 1989–1990 pa je bibliotekarka Ana Juvančič Mehle po naročilu predstojnika Oddelka za filozofijo,

red. prof. dr. Franeta Jermana, restituiralna to knjižnico – slovesno odprtje je bilo 30. oktobra 1990, ob 100. obletnici rojstva Franceta Vebra. V sedanje večje prostore 4. nadstropja filozofske fakultete se je oddelčna knjižnica preselila avgusta 1997. Meinongova knjižnica je v posebnih omarah z omejenim dostopom kot arhivsko gradivo. Katalog Meinongove knjižnice, ki je izšel leta 1998, navaja 2387 monografskih enot in 346 letnikov revij. V oddelčni knjižnici je tudi arhiv oddelka, v katerem je v računalniški obliki shranjen Vebrov arhiv, ki je na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Gradcu.

Knjižnica je matična za filozofsko stroko in raziskovalno dejavnost na področju filozofije. Ima več kot 26.000 enot filozofske literature, od tega več kot 1000 doktorskih, magistrskih in diplomskih del, 52 naslovov tekočih serijskih publikacij – 31 jih je v tujih jezikih, zbirke del oz. zbrana dela posameznih filozofov ter obsežno referenčno zbirko strokovnih slovarjev in enciklopedij. V prostoru knjižnice je tudi čitalnica oz. 14 čitalniških sedežev in več dostopov do elektronskih virov.

Študentje in študentke filozofije so bili v opisanem desetletju aktivni na najrazličnejših področjih. Poleg udejstvovanja v študentskem organiziranju filozofske fakultete (Študentska organizacija FF, Študentski svet FF) in širše ter sodelovanja pri informativnih dnevih za bodoče študente ter tutorstvu fakultete na Oddelku za filozofijo od leta 1998 deluje Študentsko filozofsko društvo (ŠFD, www.zofofili.si). ŠFD izvaja številne in raznovrstne občudijske aktivnosti, ki so bodisi namenjeni poglobitvi in razširitvi študijskih vsebin bodisi so družabne narave.

Med družabnimi projekti je vsako leto organizirano brucovanje Oddelka za filozofijo, od leta 2006 pa tradicionalno potekajo tudi Olimpijske igre filozofov (ki so na Oddelku že potekale v osemdesetih letih), na katerih se udeleženci pomerijo v več disciplinah (košarka, nogomet, balinanje, šah, štafeta), pri čemer je ena ekipa pri vsaki disciplini sestavljena iz vrst profesorjev.

Od leta 2003 potekajo v sklopu ŠFD strokovne ekskurzije, katerih namen je spoznavanje in povezovanje z oddelki za filozofijo filozofskih fakultet po Evropi. S profesorji filozofije na fakultetah v tujini je predhodno dogovorjeno tudi za predavanja. Doslej je ŠFD organiziral ekskurzije na Nizozemsko: Rijnsburg, Haag, Amsterdam (2003), v Nemčijo: Freiburg, Tübingen, Heidelberg (2004), v države nekdanje Jugoslavije: Zagreb, Sarajevo, Novi Sad, Beograd (2005), na Češko in Dunaj: Dunaj, Brno, Bratislava (2007), v Italijo: Bolonja, Firence, Neapelj (2008), leta 2009 je predvidena strokovna ekskurzija na Madžarsko: Szeged, Debrecen, Budimpešta.

Fil(m)ozofski večeri so potekali predvsem v študijskem letu 2004/05, enkrat na teden. Po ogledu filma (v K-16 ali v Kinu Dvor) sta bili na vrsti filozofska interpretacija in diskusija (trilogija Matrix, Living in oblivion, Dogville, Waking life, Memento).

Teden odprtih vrat filozofije je bil prvič organiziran na pobudo strokovnega tajnika na Oddelku za filozofijo. Ves teden so bila predavanja odprta predvsem za zunanje poslušalce. Teme so bile Virtualno in realno (2004) in Foucault na delu (2005).

Revija Iluzija je publikacija ŠFD. Izhaja enkrat na leto, v njej pa so objavljeni prispevki študentov in študentk filozofije; nekatere številke Iluzije so izšle kot zborniki tekstov udeležencev Mednarodne poletne filozofske šole.

Mednarodne poletne filozofske šole so potekale letih 2002–2007. Okvirni delovni naslov, pod katerim se je izvajal petletni cikel simpozijev, se je glasil: *Postmoderna – nedokončani projekt*. V tem sklopu se je vsaka posamična poletna filozofska šola tematsko osredotočila na enega od štirih generičnih procesov resnice Alaina Badiouja (politika, ljubezen, znanost, umetnost). Prvi dve šoli (Izola, 2002; Izola, 2003) z naslovom *Pojem političnega*, sta tematizirali diskurz političnega, druga (Izola, 2004), *Simpozij Ljubezni*, je poskušala razumeti ljubezen, tretja, *Filozofija kot cokla znanosti*, je preizpraševala razmerje med filozofijo in znanostjo, peta, z naslovom *Umetnost in resnica*, pa se je osredotočila na vprašanje resnice v polju umetnosti in s tem vsebinsko dovršila ter sklenila zastavljeni program.

V soorganizaciji Oddelka za filozofijo in ŠFD je bil izpeljan *Filozofski maraton*, in sicer ob obeležitvi Unescovega svetovnega dneva filozofije. Prvič takšen projekt v študijskem letu 2007/08 je zaradi uspešnosti in sprejetosti pri študentih filozofije in širši javnosti postal tradicionalen. Cilj projekta je poskušati v zaprtih akademskih elitah odpreti prostor živi in svobodni filozofiji. V tem duhu je vsako leto izbrana tema Filozofskega maratona, ki s svojo neomejujočnostjo pušča prosto pot vsaki filozofski liniji in poslušalcem v štirih dneh razpre najbolj možno heterogeno polje dostopnih predavateljev

Študentsko filozofsko društvo na strokovni ekskurziji na Češkem leta 2007, foto: arhiv Študentskega filozofskega društva

filozofije v Sloveniji, tudi predavatelje iz tujine, saj verjamemo, da je za uspešen vstop filozofije v javni prostor njena pluralna zastopanost ključnega pomena. Prav tako si s projektom prizadevamo odpraviti ali osmisliti mite o filozofiji ter premisliti vlogo, pomen in prispevek, ki ga filozofija lahko ponudi potrebam današnje družbe.

Filozofski maraton poteka v obliki zaporednih predavanj na filozofski fakulteti, od ponedeljka do četrka. V četrtek zvečer (tretji četrtek v novembru je namreč svetovni dan filozofije) je konec omenjenega maratona s kulturno-družabno prireditvijo. Naslov prvega Filozofskega maratona (12.–15. november 2007) je bil *Kaj je filozofija*, končali smo ga v Celici. Imeli smo debato debatnega društva Logos in kratko gledališko predstavo študentov in študentk filozofije z naslovom *Simpozij izven konteksta*.

Naslov drugega Filozofskega maratona (17.–20. november 2008) je bil *Kako napraviti kaj s filozofijo*, na koncu v Kavarni SEM pa sta bila koncert Glasbene družine Batista in kratka gledališka predstava študentov in študentk filozofije *Filozofija, boj za preživetje*.

Vse aktivnosti študentov in študentk na Oddelku za filozofijo seveda niso vezane na ŠFD. Skupina študentov in študentk je pripravila okrogli mizi, leta 2006 z naslovom *Vprašanje živali - ne-kamen in ne-človek* ter leta 2007 *EKOlogija in/ali EKOnomija*. Od takrat vsako leto na fakulteti organizirajo zbirno akcijo hrane, igrač, odej, posodic in povodcev za pse in mačke iz zavetišč za živali po Sloveniji.

Na pobudo in v organizaciji študentov in študentk filozofije in strokovnega tajnika oddelka so po FF razvrščene »ekotočke«, mesta za ločeno odlaganje odpadkov. Filozofska fakulteta odslej vsak dan velikemu številu študentk in študentov kaže vzgled za odgovorno ravnanje z odpadki, ob tem pa krepimo vrednoto trajnostnega načina življenja.

Naj poudarimo, da so opisane aktivnosti potekale prostovoljno. Študente in študentke so motivirali želja po dodatnih izkušnjah in širjenju (tudi strokovnega) obzorja ali pa želja spodbujati študente in študentke (in širšo javnost) k poglobljenemu razpravljanju o različnih temah in k moralnemu ravnanju v svoji neposredni okolici in institucijah, v katerih se pojavljajo.

Od leta 2004 so na oddelku potekale intenzivne priprave na bolognski študij. Oddelek za filozofijo ima akreditiranih že več bolonjskih programov študija. Tako v študijskem letu Oddelek za filozofijo razpisuje dva prvostopenjska triletna programa bolonjskega študija in sicer: *enopredmetni univerzitetni študijski program prve stopnje Filozofija in dvopredmetni univerzitetni študijski program prve stopnje Filozofija*.

Trije drugostopenjski oziroma magistrski programi filozofije so v končni fazi izdelave vloge za akreditacijo, in sicer: Študijski program druge stopnje *Filozofija* – magistrski študij, drugostopenjski magistrski pedagoški dvopredmetni študijski program *Filozofija* in drugostopenjski magistrski dvodisciplinarni študijski program *Filozofija kulture*.

V študijskem letu 2009/10 bodo razpisani naslednji doktorski programi: doktorski program *Filozofija*, doktorski program *Teoretska psihoanaliza* in doktorski program *Teoretska in aplikativna logika* (v sodelovanju s FMF in fakulteto za računalništvo).

Poteka tudi oblikovanje programa interdisciplinarnega magistrskega študija Kognitivne znanosti.

Bolonjski proces pomeni velike vsebinske in kurikularne spremembe pri študiju. Z vidika vsebine nam je na oddelku za filozofijo uspelo vključiti v programe vrsto novih predmetov in učne vsebine, in sicer na vseh treh ravneh bolonjskega študija: prvostopenjska ali bakalavreatska, magistrska in doktorska.

Redni študij se je v zadnjem desetletju zelo okrepil z mednarodnimi pogodbami o sodelovanju in izmenjavi študentov in učiteljev. Oddelek ima dvostranske pogodbe z univerzo v Münchnu, z Universität Wien, z Universitat de Valencia, z Universitat Autònoma de Barcelona, z Mykolo Romerio Universitetas, Vilnius, s Karlovo univerzo v Pragi, z Université de Bourgogne, Dijon, z National and Kapodistrian University of Athens, Universität Freiburg, z Università di Bologna, univerzo v Bratislava in z univerzo v Trstu.

Poleg rednega študija Oddelek za filozofijo izvaja tudi študij ob delu ter magistrski in doktorski študij. Zelo razvita je tudi raziskovalna dejavnost. Člani oddelka za filozofijo tvorijo raziskovalno skupino Filozofija pri Znanstvenem inštitutu, glavni raziskovalni program Filozofske raziskave pa vodi akad. prof. dr. Slavoj Žižek. V skupino je vključenih 24 raziskovalcev. Člani oddelka sodelujejo pri urejanju strokovnih revij in zbirke. delavci oddelka tudi za urejanje strokovnih glasil in zbirke: *Acta analytica*, *zbirka Analecta*, *Analiza*, *Anthropos*, *Časopis za kritiko znanosti*, *Nova revija*, *Phainomena*, *Problemi*, *Filozofska knjižnica* Slovenske matice idr.

Oddelek za filozofijo omogoča zelo kompleksno poučevanje filozofije, v katerem so zastopane vse vodilne usmeritve sodobne filozofije (hermenevtika, fenomenologija, analitična filozofija, strukturalizem in psihoanaliza). Poleg izobraževanja na prvi in magistrski stopnji omogoča tudi razvejen doktorski študij. Razčlenjenost organizacije študijev in odločitev za pluralnost v filozofiji sta prednost oddelka, ki predpostavlja odprtost za besedo drugega; samo kritična toleranca je premalo. Kakor je začetek drugega obdobja zaznamovalo nesoglasje glede teoretske filozofije, tako je zdaj naloga članov oddelka in kateder ta, da ohranimo ali oblikujemo nov »veliki trg«.

Na koncu naj omenim, da je to zgodovino treba brati s predstavitvijo članov oddelka. Poleg tega bo v reviji *Anthropos* objavljen seznam predavanj na Oddelku za filozofijo v letih 1920–1969.

— Valentin Kalan¹⁶

¹⁶ Pri pripravi tega besedila sta sodelovala Mateja Hergan in Andrej Mohorčič za študentski del poročila. Za prenekatere podatke iz zgodovine filozofskih študijev pa se zahvaljujem dr. Tanji Pihler, dr. Jožetu Ciperleju in dr. Alojzu Cindriču. Prav vsem se za pomoč lepo zahvaljujem.

Red. prof. dr. Miran Božovič (Ljubljana, 1957)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1981 diplomiral iz filozofije in primerjalne književnosti, leta 1984 magistriral in leta 1991 doktoriral iz filozofije. V letih 1982–1983 je bil stažist raziskovalec na Oddelku za filozofijo. V pedagoško delo na tem oddelku se je vključil leta 1987 kot asistent, leta 1992 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 1996 v naziv izrednega in leta 2003 v naziv rednega profesorja za področje novoveške filozofije. Ukvarja se s filozofijo 17. in 18. stoletja.

Z referati je sodeloval na več mednarodnih znanstvenih srečanjih: Baltimore (2007), Berlin (2006), Bielefeld (1998), Boston (1998, 2004), Dunaj (1994), Fairfield (2001), Hongkong (2008), Istanbul (2003), Münster (2001), New York (1992, 1999, 2005), Philadelphia (2008), Praga (2006), Seul (2008), Washington D. C. (2006), Weimar (2006), Wuhan (2004). Imel je tudi več vabljenih predavanj na univerzah v tujini: New School for Social Research, New York, ZDA (1993, 1994); University of Michigan, Ann Arbor, ZDA (1998, 2004); University of Cambridge, Cambridge, Velika Britanija (2000); College of the Holy Cross, Worcester, ZDA (2003); Zhengzhou University, Zhengzhou, Kitajska (2004). Je član mednarodnih znanstvenih združenj: Leibniz Society of North America, British Society for the History of Philosophy in The International Berkeley Society.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Borut Cerkovnik (Novo mesto, 1966)

Diplomiral je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1993 (filozofija, enopredmetni študij). Tam

je leta 1997 tudi magistriral in leta 1999 doktoriral z disertacijo *Pojem pomena pri Wittgensteinu*. V pedagoško delo Oddelka za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani se je vključil leta 1994 kot asistent stažist, v letih 1999–2005 je opravljal delo asistenta, od leta 2005 pa delo docenta. Na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani predava metodologijo in vodi seminarje iz metodologije, analitične filozofije in teorije znanosti ter vaje iz logike.

Njegovo pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo vključuje področja argumentacije, neformalne, formalne in filozofske logike, filozofske analize, Wittgensteinove filozofije, filozofije jezika in analitične filozofije. V letih 2006–2008 je bil predstojnik Oddelka za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Svoje predstojniško delo je posvetil predvsem bolonjski prenovi študija filozofije in skupaj s sodelavci in Študentskim filozofskim društvom izpeljal zamisel filozofskega maratona, ki je postal eden od razpoznavnih znakov oddelka.

Od leta 2003 je predsednik komisije za logiko pri Zvezi za tehnično kulturo Slovenije (ZOTK), ki organizira tekmovanja iz logike za osnovno- in srednješolce ter študente in seminarje iz logike za njihove mentorje, od leta 2007 pa predsednik Društva za analitično filozofijo in filozofijo znanosti. V letih 1997–2006 je opravljal delo tehničnega urednika revije *Analiza, časopis za kritično misel*, ki jo izdaja Društvo za analitično filozofijo in filozofijo znanosti, od leta 2001 pa je član njenega uredniškega odbora.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Mladen Dolar (Maribor, 1951)

Po maturi se je leta 1969 vpisal na filozofsko fakulteto in leta 1978 diplomiral iz filozofije in francoščine. V letih 1980–1982 je bil stažist na Oddelku za filozofijo FF, nato od leta 1984 asistent. V študijskem letu 1979/80 je bil na podiplomskem študijskem izpopolnjevanju v Parizu (Université Paris VIII), v letu 1989/90 pa v Londonu (University of Westminster). Doktoriral je leta 1992 s tezo *Heglova Fenomenologija duha. Dialektika zavesti in samozavedanja*. Od leta 1992 je docent za nemško klasično filozofijo, od leta 1996 pa izredni profesor za filozofijo in teoretsko psihoanalizo. Je član več domačih in tujih raziskovalnih skupin ter vodja raziskovalnega projekta Novo poročilo o stanju vednosti v najrazvitejših družbah (2008–2011). Pri reviji *Problemi* in knjižni zbirki *Analecta* je odgovorni urednik in hkrati tudi soustanovitelj ter mnogoletni podpredsednik Društva za teoretsko psihoanalizo in soustanovitelj Društva za kulturološke raziskave.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Eva Dolar Bahovec, znan. svet. (Ljubljana, 1951)

Eva Dolar Bahovec se je rodila 14. decembra 1951 v Ljubljani in je mati dveh šolajočih se otrok. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskovala v Ljubljani in po maturi vpisala študij filozofije in psihologije (vzporedni študij) na filozofski fakulteti; magistrski študij je nadaljevala na področju nevrofiziologije na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in tam opravila tudi dodatni podiplomski študij iz psihopatologije. V študijskem letu 1979/80 se je študijsko izpopolnjevala na

področju filozofije in psihoanalize na Univerzi Paris VIII-Vincennes. Doktorirala je na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete UL leta 1994 z disertacijo *Koncept razvoja v sodobni filozofiji znanosti. Objekt zgodovine znanosti v luči razsežnosti realnega*. Njena delovna mesta vključujejo Gimnazijo Kamnik, Glasbeno šolo Kamnik, Pedagoški inštitut Univerze v Ljubljani in Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer od leta 2002 naprej poučuje in raziskuje moderno evropsko filozofijo, psihoanalizo in ženske študije, redna vabljenka predavanja pa opravlja na univerzah v Srbiji ter občasno v Veliki Britaniji idr. Od leta 1995 je urednica slovenske revije za ženske študije in feministično teorijo *Delta*, ki je dobila leta 1997 kulturno nagrado zlata ptica.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. red. prof. dr. Valentin Hribar (Goričica pri Ihanu, 1941)

Akad. dr. Tine Hribar se je rodil 28. januarja 1941 v Goričici pri Ihanu (Domžale). Diplomiral je leta 1964 iz filozofije in sociologije na ljubljanski filozofski fakulteti, leta 1968 je na isti fakulteti magistriral, na zagrebški univerzi pa tega leta pri prof. dr. Vanju Sutliću tudi doktoriral. Sprva je bil zaposlen na Inštitutu za sociologijo in filozofijo, potem na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (po odločbi Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije mu je bila 1975 odvzeta profesura, založbe pa so dobile »namig«, naj ne objavljajo njegovih knjig), leta 1992 je dobil delo na filozofskem oddelku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in bil tudi njegov predstojnik v letih 1996–1997.

Do upokojitve leta 2006 je predaval kot redni profesor za fenomenologijo in filozofijo religije.

Izredni član SAZU je postal leta 1995, redni član pa leta 2001.

Bil je odgovorni urednik študentskega lista Tribuna, nato kulturniške revije Problemi in za tem prvi glavni in odgovorni urednik Nove revije. Bil je, do prenehanja njenega izhajanja, tudi glavni urednik zbirke Znamenja pri nekdanji založbi Obzorja v Mariboru. Bil je član ožjega gremija za načrtovanje Pogovorov o prihodnosti Slovenije 1–10 (2003–2006) pri predsedniku Republike Slovenije dr. Janezu Drnovšku. Zdaj je v uredništvu filozofske revije Phainomena. Je član Društva slovenskih pisateljev, slovenskega PEN in upravnega odbora Slovenske matice, kjer skrbi za program Filozofske knjižnice. Sodeloval je pri pisanju osnutka »pisateljske ustave«, nato »demosovske ustave« in nazadnje Ustave Republike Slovenije. Na posvetovanju Dvajsetletnica slovenske ustavnosti (Državni svet RS, 20. nov. 2008) je predlagal ustanovitev skupine za prenovo sedanje ustave RS. Zlati red za zasluge Republike Slovenije mu je predsednik države podelil 22. decembra 2008.

Z referati je sodeloval na mednarodnih simpozijih Znanost in vera (Ljubljana 1984), Aktualnost Heideggrove misli (Bad Godesberg 1989), Pavel VI. in odnos med Cerkvijo in svetom (Rim 1990), Heideggrovo delo Bit in čas (Ljubljana 1997), Znanost in vera II (Ljubljana 2004), Europe, World and Humanity in the 21st Century (Ljubljana 2008). Doslej je sodeloval tudi na več kot 50 domačih posvetovanjih in simpozijih ter imel več kot 20 intervjujev v osrednjih občilih množičnega obveščanja, itn.

Njegova bibliografija obsega čez 500 referenc, od tega 25 knjig.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Valentina Hribar Sorčan (Kranj, 1969)

Leta 1993 je diplomirala na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, leto pozneje pa še na Oddelku za francoski jezik s književnostjo. Leta 1997 je magistrirala na Oddelku za filozofijo, na področju estetike, leta 2001 pa je pod mentorstvom prof. dr. Leva Krefta uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo na temo *Fenomenološka osvetlitev Nietzschejeve estetizacije resnice in smisla v sodobni francoski estetiki*. Od leta 1997 je zaposlena na Oddelku za filozofijo, leta 2003 je pridobila docentski naziv, predava predmeta Estetika in Filozofska antropologija. V letih 1999–2003 je bila vključena v raziskovalno skupino Zgodovina filozofije in fenomenologija (vodja: prof. dr. Kalan), od leta 2004 pa v raziskovalni program Filozofske raziskave (vodja: dr. Slavoj Žižek). V študijskem letu 2003/04 je prejela trimesečno raziskovalno štipendijo na Maison des sciences de l'homme v Parizu. V študijskem letu 2005/06 jo je francoska fakulteta École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS), s sedežem v Parizu, povabila za mesec dni kot gostujočo profesorico.

Je aktivna članica Slovenskega društva za estetiko, kjer sodeluje na mednarodnih kolo-kvijih omenjenega društva in na mednarodnih konferencah v organizaciji International Association of Aesthetics. Je tudi članica International Association for Philosophy and Literature (Stony Brook University, New York).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Valentin Kalan (Jama pri Kranju, 1943)

Leta 1966 je diplomiral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani iz filozofije in svetovne književnosti in 1972 iz grškega jezika in književnosti. Magistriral je iz filozofije na Filozofski fakulteti Univerze v Beogradu leta 1969. Na Univerzi v Ljubljani je 1974 doktoriral iz filoloških znanosti in leta 1977 iz filozofskih znanosti. Po diplomi je štiri leta poučeval filozofijo, sociologijo in umetnostno vzgojo na gimnazijah v Idriji in v Kamniku. Leta 1970 je bil izvoljen za asistenta za zgodovino filozofije na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete UL; leta 1977 za docenta, leta 1983 izrednega in 1990 rednega profesorja. Vrsto let je bil vodja Katedre za zgodovino filozofije in fenomenologijo ter vodja programske skupine Zgodovina filozofije in fenomenologija pri Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete UL. V letih 1991, 1995 in 1998 se je kot štipendist DAAD izpopolnjeval na Inštitutu za filozofijo Univerze v Münchnu. Leta 2002 je bil kot štipendist programa ΘΥΕΣΙΑ na intenzivnem tečaju nove grščine na Filozofski fakulteti Univerze v Atenah. Marca 2005 je bil kot štipendist Ustanove A. S. Onassis na študijskem bivanju v Atenah.

Na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete UL predava Zgodovino filozofije (od antike do renesanse) in Klasične tekste filozofije. Njegova področja kompetence so: zgodovina filozofije, filozofija jezika in retorika, filozofija umetnosti in zgodovina filozofije 19. stoletja. Njegova področja raziskovanja so: antična grška filozofija (Aristotel); nemška filozofija 19. stoletja (Nietzsche in Dilthey); hermenevtika, fenomenologija in sodobna filozofija (Heidegger); metafizika, etika, politična filozofija, filozofija umetnosti, logika in zgodovina znanosti.

Njegova bibliografija obsega okrog 200 bibliografskih enot, od tega štiri znanstvene monografije, več kot 40 izvernih znanstvenih člankov, 10 znanstvenih člankov s konferenc, 15 samostojnih prispevkov v monografijah, nekaj recenzij in več prevodov filozofskih del iz nemščine (Marx, Nietzsche, Heidegger) in grščine (Platon, Aristotel).

Dva mandata je bil predstojnik Oddelka za filozofijo (1978–1980 ter 1986–1988). Zdaj je predstojnik Oddelka za filozofijo FF in predsednik Sistemizacijske komisije FF. Je član več domačih in tujih oz. mednarodnih strokovnih društev: Slovensko filozofsko društvo, Fenomenološko društvo v Ljubljani, Društvo za antične in humanistične študije; Hrvatsko filozofsko društvo, Martin-Heidegger-Gesellschaft (ZR Nemčija), Gesellschaft für antike Philosophie (ZR Nemčija), International Association for Greek Philosophy (Atene). Je tudi predsednik Slovensko-grškega kulturnega društva. Je član uredniškega odbora revij *Phainomena in Keria*.

Za delo *Dialektika in metafizika pri Aristotelu* je dobil nagrado sklada Borisa Kidriča (1983).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Zdravko Kobe (Stari trg ob Kolpi, 1966)

Leta 1990 je diplomiral (A – filozofija, B – sociologija kulture), leta 1993 opravil magisterij in leta 1997 uspešno zagovarjal disertacijo z naslovom *Predkritični Kant, vse na FF UL*. V letih 1990–1996 je bil mladi raziskovalec na Oddelku za filozofijo, od leta 1997 predava predmete s področja nemške klasične filozofije. Raziskovalno se ukvarja predvsem z nemškim idealizmom (Kant, Fichte, Hegel), njegovim kulturnim in

teoretskim ozadjem (pietizem, razsvetljenstvo, romantika) ter njegovim vplivom na sodobno filozofsko diskusijo. Prevaja klasična filozofska dela iz tega obdobja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Dean Komel
(Bilje, 1960)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študiral filozofijo in primerjalno književnost; po študiju pri Bernhardu Waldenfelsu in Klausu Heldu v Nemčiji je leta 1995 doktoriral na temo hermenevitične kritike antropologistične orientacije v sodobni filozofiji. Je profesor za sodobno filozofijo in filozofijo kulture na Oddelku za filozofijo na Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Od leta 1996 je predsednik Fenomenološkega društva v Ljubljani in deluje v več uredniških revij za filozofijo in kulturo (*Phainomena*, *Teoria*, *Nova revija*, *Ampak*, *Orbis Phaenomenologicus*, *Analecta hermeneutica*, *Topos*, *Divinatio*, *Prolegomena*, *Mafazzino di filosofia*). Od leta 2005 vodi raziskovalni program na humanističnem inštitutu Nove revije. Predaval je na številnih univerzah in mednarodnih simpozijih. Je tudi soustanovitelj Srednje-vzhodnoevropske konference za fenomenologijo in Svetovne organizacije fenomenoloških organizacij (2002).

Leta 2003 je prejel Zoisovo nagrado Republike Slovenije za vrhunske znanstvene dosežke na področju filozofije.

Njegova razpravljanja se dotikajo predvsem smisla filozofije v sodobnosti. V tem kontekstu je razvil tudi filozofsko obravnavo jezika, zgodovinskosti,

umetnosti, medkulturnosti in humanistike. Podaja tudi družbene in kulturne kritike.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Lev Kreft (Ljubljana, 1951)

Študiral je filozofijo in sociologijo in študij končal leta 1976 z diplomskim delom o Walterju Benjaminu, magistriral je leta 1981 (*Herbert Marcuse – umetnost med spravo in revoltom*) in doktoriral leta 1988 (*Spopad na umetniški levici med vojnama*), vse na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Njegova prva zaposlitev je bila pri Ljubljanski kulturni skupnosti v letih 1973–1976, pozneje je služboval pri Zvezi socialistične mladine Jugoslavije (predsednik ZSMJ 1979/80) in v Marksističnem centru CK ZKS (direktor 1989/90). Na prvih večstrankarskih volitvah je bil izvoljen za poslanca Skupščine Republike Slovenije (1990–1992), v naslednjem mandatu pa je bil podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije (1992–1995). Na ljubljanski univerzi je predaval od leta 1975, na Oddelku za filozofijo od leta 1982, od leta 1992 pa je na tem oddelku zaposlen kot vodja predmetov s področja estetike. Zgodovino estetike predava tudi na Oddelku za umetnostno zgodovino, kulturno zgodovino in estetiko pa na Oddelku za oblikovanje ALU. Od ustanovitve leta 2001 je tudi član Katedre za filozofijo športa na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. Od leta 2004 je direktor Mirovnega inštituta – inštituta za sodobne družbene in politične študije.

Je tudi ustanovni član Slovenskega društva za estetiko in njegov predsednik v letih 1999–2006, član Mednarodne zveze za estetiko in član njenega izvršnega odbora v letih 1999–2006, član Ameriške zveze za estetiko, član Britanske zveze za filozofijo športa, ustanovni član in predsednik Evropske zveze za filozofijo športa od leta 2008

ter član uredništva revij *Borec*, *Ars & Humanitas* (Filozofska fakulteta) in *Sport, Ethics and Philosophy* (Routledge).

Je predsednik sveta za raziskovalno dejavnost mesta Ljubljane, predsednik programskega sveta Moderne galerije in član sveta Maske.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Janko M. Lozar (Črnomelj, 1973)

Leta 2000 je končal dvodisciplinarno visokošolski študij na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot univerzitetni diplomirani prevajalec iz angleškega jezika z naslovom diplomskega dela *Lažni prijatelji* in profesor filozofije z naslovom diplomskega dela *Nihilizem in dekadenca*. Leta 2002 je opravil neposredni prehod na doktorski študij. V letih 2003–2005 je bil zaposlen kot mladi raziskovalec na Oddelku za filozofijo, kjer je pod mentorstvom akad. red. prof. dr. Tineta Hribarja predaval predmete Fenomenologija dvodisciplinarno in Fenomenologija enodisciplinarno, da bi leta 2005 končal doktorski študij z doktorsko disertacijo *Eksistenciali in razpoloženja*. Od oktobra 2006 je zaposlen kot asistent na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer v sklopu Katedre za zgodovino filozofije in fenomenologijo predava predmete Fenomenologija, Filozofija religije in Etika.

Kot predavatelj je sodeloval na več domačih in mednarodnih filozofskih srečanjih (Črnomelj, Dubrovnik, Ljubljana, Minsk, Praga). Med letoma 2001 in 2005 je bil soorganizator mednarodnega filozofskega seminarja *Logos, Mythos and Science* v IUC Dubrovnik. Od leta 2003 je tehnični urednik časopisa *Anthropos*. Je član upravnega odbora Slovenskega filozofskega društva. V letih

2004–2008 je sodeloval pri projektu *Etično-filozofski vidiki sodobne demokracije, človekovih pravic in kontroverze globalne družbe*.

Njegovo raziskovalno delo obsega več raziskav in razprav o sodobni, predvsem fenomenološki filozofiji. Posebno pozornost posveča filozofiji 19. in 20. stoletja, zlasti Nietzscheju, Husserlu in Heidegguru. Poleg tega se udeležuje kot prevajalec filozofskih besedil v slovenski in angleški jezik.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. red. prof. dr. Boris Majer (Col, 1919)

Diplomiral je na filozofski fakulteti v Ljubljani iz slavistike in slovenskega jezika s književnostjo leta 1941. Doktoriral je na isti fakulteti s tezo *Med znanostjo in metafiziko* leta 1968. Po 2. svetovni vojni je bil urednik in direktor Cankarjeve založbe. V letih 1952–1959 je poučeval filozofske predmete na ljubljanskih srednjih šolah, potem pa je to delo nadaljeval na filozofski fakulteti v Ljubljani in bil leta 1960 izvoljen za višjega predavatelja. V tem času je vodil filozofski oddelek Inštituta za sociologijo in filozofijo pri ljubljanski univerzi. Po doktoratu leta 1968 je bil izvoljen za izrednega profesorja za sodobno filozofijo. Več let je bil tudi predstojnik Oddelka za filozofijo. Leta 1972 je bil izvoljen za rednega profesorja za sodobno filozofijo. Oddelek je zapustil leta 1973. Od leta 1972 je bil predstojnik Marksističnega centra CK ZKS, v letih 1986–1988 pa član Predsedstva SRS. Leta 1975 je bil izvoljen za dopisnega člana SAZU, 1981 pa za rednega člana SAZU. Prejel je nagrado Kidričevega sklada.

Poglavitno pozornost posveča proučevanju problemske kontinuitete v razvoju postheglovske

filozofske misli, marksistične in nemarksistične, njenemu razmerju, vplivom in medsebojni kritiki.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Olga Markič (Celje, 1959)

Leta 1982 je končala 1. stopnjo študija uporabne matematike na FNT v Ljubljani, leta 1992 diplomirala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (smer filozofija, samostojno). Magistrirala je leta 1995 in doktorirala leta 1998 z nalogo *Konekcionizem in filozofija duha*. V letih 1993–1996 se je v sklopu Tempus projekta Fenomenologija in kognitivna znanost študijsko izpopolnjevala na Royal Holloway College Univerze v Londonu. Na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete UL je zaposlena od leta 1993 (najprej kot mlada raziskovalka, nato od 1998 kot docentka).

Področja njenega dela so filozofija duha, filozofija kognitivnih znanosti in logika.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Maja Milčinski (Ljubljana, 1956)

Je prof. sociologije (1977), univ. dipl. etnologinja (1979) in prof. filozofije (1981) FF Univerze v Ljubljani. Dosegla je specializacijo za področja: klasični in moderni kitajski jezik s književnostjo (Univerza v Nanjingu, 1983); zgod. kitajske filozofije (Univerza v Pekingu, 1984); zgod. svetovnih religij (Akademija za družbene vede, Peking, 1985); magisterij (*Lunyu z vidika kitajske sedanosti*); filozofija, FF Univerze v Ljubljani, (1985); doktorat (*Pojem praznine pri*

daoističnih filozofih in v zenu); filozofija, FF Univerze v Ljubljani (1991).

Bila je gostujoča profesorica/raziskovalka na tujih univerzah in inštitutih: Institute for Research of World Religions, Chinese Academy of Sciences, Peking; Tokyo University; Toronto University; International Research Center for Japanese Studies, Kyoto; Rikkyo University, Tokio; Marburg University; Hartford University (2004); Central Connecticut University (2004); Beijing University (2004); Renmin University, Peking (2005); Christ College, Bangalore (2005); Dharmaran Vidya Kshetram, Bangalore (2005); Banares Hindu University (2008, 2009).

V vodstveni funkciji je sodelovala pri projektih: Postmoderna na Japonskem in Kitajskem (1992–1995, ISH); Vloga racionalizma pri modernizaciji Japonske in Kitajske (1996–2000, Univerza v Ljubljani, TF, ZRC SAZU); Sodobna relevantnost Štirih knjig (2003, vodja mednarodnega projekta, Chiang Ching-kuo Found., Tajvan); Filozofska relevantnost smrti in umiranja (2009–). Sodelovala pa je tudi pri projektih: Zgodovina filozofije in fenomenologija (1997–1999, Univerza v Ljubljani, FF); Človekove pravice in svetovna verstva (1999–2001, Univerza v Ljubljani, TF). Aktivna je bila pri programskem sodelovanju v Sloveniji, in sicer: Idejni in vrednostni tokovi na Slovenskem nekoč in danes (1999–2003, Univerza v Ljubljani, TF); Filozofske raziskave (2004–2008, Univerza v Ljubljani, FF).

Poleg številnih znanstvenih razprav in člankov je iz klasične kitajščine prevedla in objavila več klasičnih kitajskih filozofskih del. Je članica in sodeluje v različnih strokovnih komisijah: Evropsko japonološko združenje (organizatorica

sekcije za filozofije in religije); Evropsko sinološko združenje (članica sveta); članica fakultetne in univerzitetne Komisije za mednarodno sodelovanje ter več mednarodnih filozofskih in religijskih združenj.

Je prejemnica naslednjih nagrad: 1. nagrada za referat (Univerze v Hainanu, 1999), posebna nagrada za prispevek k proučevanju življenja/smrti v azijskih filozofijah (2000) in nagrada za najboljši referat o kitajski filozofiji napisan v japonščini (2001, obe Charles Wei-hsun Fu Foundation, San Diego State University)

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Luka Omladič (Ljubljana, 1973)

Diplomiral (1998) in doktoriral (2004) je na Oddelku za filozofijo filozofske fakultete pod mentorstvom dr. Mladena Dolarja. Na Oddelku za filozofijo je zaposlen kot asistent za predmeta Socialna filozofija in Filozofija zgodovine. Je član uredništva znanstvenih publikacij (2009; Založba Krtina, Kvarakadabra – društvo za tolmačenje znanosti) in član strokovnih združenj (2009; predsednik Slovenskega filozofskega društva, član delovne skupine slovenske nacionalne komisije za filozofijo pri UNESCO). Raziskovalno deluje (2009) v programski skupini Filozofske raziskave in v raziskovalnem projektu Novo poročilo o stanju vednosti v najrazvitejših družbah (2008–2011). Strokovna bibliografija obsega (2008) osem izvirnih znanstvenih del ter več strokovnih, konferenčnih in poljudnih prispevkov. Poglavitna področja raziskovanja so na področju politične filozofije (ekologizem, ekološka filozofija, analiza zelenih

politik, bioetika), strukturalizma (Gilles Deleuze, strukturalistična epistemologija) in interdisciplinarne raziskave o socialnih vplivih znanosti.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Borut Ošljaj (Murska Sobota, 1964)

Leta 1987 je na filozofski fakulteti v Ljubljani diplomiral na Oddelku za umetnostno zgodovino (B), leta 1989 pa na Oddelku za filozofijo (A); za diplomsko nalogo je prejel studentsko Prešernovo nagrado. Na temo *Religija in filozofija filozofije* je na filozofski fakulteti magistriral leta 1992. Doktorsko tezo z naslovom *Filozofska antropologija kot poskus revitalizacije filozofije/s posebnim ozirom na Schelerja, Plessnerja in Fromma* je na isti fakulteti uspešno zagovarjal leta 1994. V naziv docenta za filozofsko antropologijo je bil izvoljen leta 1996, v naziv izrednega profesorja pa leta 2004. Leta 1994 je bil na strokovnem izpopolnjevanju v Münchnu (štipendija DAAD), leta 2001/02 pa kot dobitnik Humboldtove štipendije v Berlinu (FU). V letih 2001–2004 je sodeloval pri raziskovalnem projektu Metafizika in antropologija etike. Zdaj je član mednarodnega projekta Grundlegung der integrativen Bioethik (Univerza Zagreb). Leta 2007 je imel vabljeno predavanje na dunajski univerzi, istega leta je kot gostujoči profesor predaval na mednarodni podiplomski poletni šoli Integrative Bioethik na Malem Lošinjju.

Na Oddelku za filozofijo predava Etiko in Filozofijo religije; pred tem je več let predaval tudi Filozofsko antropologijo. Predaval je še na drugih oddelkih filozofske fakultete in na FDV.

V sklopu univerzitetnega podiplomskega študija varstva okolja predava Etiko narave.

Je član mednarodnih filozofskih društev Hans Jonas-Zentrum (Berlin), System der Philosophie (Dunaj), Association Internationale des Professeurs de Philosophie (Bruselj). Je predsednik izdajateljskega sveta revije *Anthropos*, član uredniškega odbora revije *Filozofska istraživanja* (Zagreb), član uredniškega odbora revije *Znamenje* ter član uredniškega sveta *Revije 2000*. V letih 2006–2008 je bil predsednik Slovenskega filozofskega društva. Področje njegovega raziskovanja obsega filozofsko antropologijo, filozofijo religije, etiko, bioetiko in etiko narave. Objavlja v številnih domačih in tujih znanstvenih revijah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Borut Pihler (Maribor, 1947)

Diplomiral je leta 1971 iz filozofije in svetovne književnosti in literarne teorije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1973 je uspešno zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom Frankfurtska šola spoprijem s Popprovim kritičnim racionalizmom in Heideggrovo eksistencialno ontologijo. Leta 1972 se je redno zaposlil kot stažist na Oddelku za filozofijo filozofske fakultete v Ljubljani in bil po izvolitvi leta 1974 imenovan za asistenta za zgodovino novoveške filozofije. Doktoriral je leta 1978 z disertacijo *Interpretacija-smisel-spreminjanje; filozofska hermenevtika: transfilozofija ali ideologija?*

Kot asistent je vodil deset semestrov (1975–1980) seminar iz zgodovine sodobne filozofije (teme: hermenevtika, strukturalizem, fenomenologija, jezik in nezavedno, kritični racionalizem,

poststrukturalizem). Leta 1980 je bil izvoljen v naziv docenta za zgodovino sodobne filozofije (spet izvoljen v naziv docenta leta 1987), leta 1992 pa v naziv izrednega profesorja. Oddelek je zapustil leta 1997. Teme predavanj in seminarjev: hermenevtična fenomenologija simbolnih form, filozofija Friedricha Nietzscheja, zgodovinski in metodološki problemi filozofske hermenevtike, problem »sveta življenja: Heidegger, Sartre, Merleau-Ponty, hermenevtična metodologija – Emilio Betti, resnica psihoanalitskega spoznanja: Alfred Lorenzer, koncept »konflikta interpretacij« v delu Paula Ricoeurja, o Heideggro, nihilizmu, hermenevtični teoriji pomena, hermenevtiki in gramatologiji.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Matjaž Potrč (Maribor, 1948)

Diplomiral (1972), magistriral (1974) in doktoriral (1981, F. Jerman) je v Ljubljani. Po habilitaciji (Zagreb, 1982) je bil raziskovalec, potem docent (Zadar 1984–1986), izredni profesor (Zadar 1987–1989, Ljubljana 1989–1990), redni profesor (1990) in predstojnik Oddelka za filozofijo (1992–1993). Ukvarja se z analitično filozofijo, metafiziko in ontologijo, etiko, filozofijo znanosti, s slovensko filozofsko tradicijo, fenomenologijo, filozofijo psihologije, psihoanalizo in strukturalizmom. Bil je štipendist francoske vlade (1976–1977, J. Kristeva, J. Lacan); A. V. Humboldt (1984–1985, München, W. Stegmüller; Bayreuth 1988; Würzburg 2001); Fulbright (1996–1997, Memphis, T. Horgan). Sodeloval je v programih CEEPUS (Praga, Krakov), bil štipendist univerze v Gradcu; udeležil se je različnih študijskih izpopolnjevanj (ZDA, Italija, Nemčija, Francija). Sodeluje s T.

Horganom (ZDA), V. Strahovnikom in Seppom Sajamo (Finska).

Je večkratni predsednik SFD, ustanovni član DAF, Društva za estetiko, predsednik Zveze jugoslovanskih filozofskih društev; član American Philosophical Association, ESAP, Southern Society for Philosophy of Psychology, European Society for Philosophy of Psychology, Hume Society, Brentano Gesellschaft, Wittgenstein Gesellschaft. Je tudi član uredniškega odbora *Meinong Studien, Metaphysica, Problemi, Anthropos, Analiza*.

Je ustanovni urednik revije *Acta Analytica* (1986, 2005 Springer Editors), soustanovitelj Slovensko-avstrijske filozofske zveze (1986), pobudnik in soorganizator blejskih filozofskih konferenc (1988–) ter koordinator mednarodnega projekta TEMPUS (1992–1995).

Njegova bibliografija je zelo obširna. Je (so) avtor 12 knjig, kot avtor ali urednik je sodeloval pri številnih zbornikih, objavljenih ima več sto strokovnih člankov in približno enako število aktivnih udeležb na mednarodnih konferencah. Leta 2008 je prejel veliko priznanje FF.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Igor Pribac (Koper, 1958)

Na filozofski fakulteti v Ljubljani je diplomiral iz filozofije in sociologije in se nato vpisal na podiplomski študij filozofije, ki ga je končal z zagovorom disertacije o naravnem pravu pri Hobbesu in Spinozi. V magistrski nalogi je raziskoval odnos med Spinozovo geometrično metodo dokazovanja in njegovim pojmovanjem telesnosti.

Od leta 1985 je redno zaposlen na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete in dejaven v pedagoškem procesu na oddelku. V sklopu podiplomskega izobraževanja je bil na študijem bivanju v Franciji (Univerza Paris VIII) in Italiji (Università di Trieste). V letih 1990–1997 je bil član uredništva *Časopisa za kritiko znanosti*, v letih 1991–1994 tudi njegov odgovorni urednik. Bil je tudi član uredništva knjižne zbirke *Studia humanitatis minora* in kot predavatelj sodeloval v podiplomskem programu Inštituta za humanistične študije. Od leta 2002 je odgovorni urednik knjižne zbirke *Temeljna dela*. Leta 2003 je kot gostujoči profesor predaval na reški univerzi. Članke objavlja predvsem v *Problemih, Časopisu za kritiko znanosti, Filozofskem vestniku* in na Tretjem programu Radia Ljubljana. Dejaven je kot prevajalec in strokovni urednik prevodov filozofskih besedil (Hobbes, Spinoza, Locke, Beccaria, Derrida, Virno, Kymlicka, Singer). Ukvarja se predvsem z vprašanji socialne in politične filozofije, njeno zgodovino in s sodobnimi teorijami na tem področju ter bioetiko.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Marjetka Ščelkov (Nomenj, 1958)

Diplomirala je ob delu na filozofski fakulteti leta 1990 iz smeri A-filozofija in B-primerjalna književnost z literarno teorijo. Na filozofski fakulteti je redno zaposlena od leta 1985 (leta 1984 je bila na ČGP Delo). V letih 1991–1997 je bila strokovna tajnica na Oddelku za filozofijo, v letih 1997–1998 pa pol strokovna tajnica in pol bibliotekarka, od leta 1998 pa je redno zaposlena kot bibliotekarka v filozofski knjižnici. Strokovni izpit za bibliotekarko je leta 1997 opravila v

NUK, na Senatu FF pa je bila habilitirana v naziv bibliotekar leta 2003.

V letih 1991–1997 je bila strokovna tajnica Slovenskega filozofskega društva (SFD) in je sodelovala v organizacijskih odborih mednarodnih kongresov SFD – eden odmevnejših je bil 2. slovenski filozofski kongres 'Descartes – 400 let (1596–1996) v Cankarjevem domu – ter pri izpeljavi mednarodnih znanstvenih simpozijev: ob prevodu Heideggrovega dela *Bit in čas* (Slovenska matica, 1997) in simpozija Grška filozofija, Aristotelova Metafizika in hermenevtika (SFD in Slovenska matica, 2002). Kot raziskovalka Oddelka za filozofijo je sodelovala pri projektu *Zgodovina filozofije in fenomenologija na Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete UL*. Je članica in aktivno sodeluje v raznih strokovnih in drugih društvih: Slovensko filozofsko društvo, Fenomenološko društvo v Ljubljani, Društvo bibliotekarjev Ljubljana in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Združenje univerzitetnih izobraženk Slovenije, Amnesty International ipd.

Doc. dr. Marjan Šimenc (Ljubljana, 1963)

Diplomiral je na filozofski fakulteti v Ljubljani (filozofija, sociologija). Magisterij je opravil leta 1992, doktoriral pa leta 2001 ((Pragmatični zasuh v sodobni filozofiji in vprašanje subjekta). V letih 1990–2008 je bil zaposlen tudi na Gimnaziji Bežigrad kot učitelj filozofije in tam opravil tudi strokovni izpit. Od leta 1993 je zaposlen na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani, od leta 2008 pa tudi na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Od leta 1994 poučuje predmet Didaktika filozofije na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, najprej kot asistent, od leta 2002 pa kot docent.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Cvetka Tóth (Murska Sobota, 1948)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani (A-filozofija, B-sociologija) leta 1972. Magisterij iz filozofije je opravila leta 1975. Leta 1987 je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo na temo *Lukáčevo pojmovanje dialektike*. Leta 1988 je bila izvoljena v naziv docentka za predmet ontologija in gnoseologija, leta 1994 v izredno profesorico za ontologijo, metafiziko in gnoseologijo, leta 1999 v naziv redne profesorice za ontologijo in metafiziko. Zdaj je predstojnica Katedre za sistematsko filozofijo.

Področja njenega širšega znanstvenoraziskovalnega in predavateljskega delovanja so ontologija, metafizika, etika in aksiologija. Predava in strokovno sodeluje s Hebrew University v Izraelu, z univerzo na Dunaju v Avstriji, z Univerzo Regensburg in Univerzo München v Nemčiji. Bila je kodirektorica mednarodne konference *Marxist and Phenomenological Approaches to Literature and Culture*, Dubrovnik, Interuniversity Centre of Postgraduate Studies, en mandat tudi podpredsednica Društva visokošolskih profesorjev Univerze v Ljubljani. Še vedno je članica uredništva in izdajateljskih svetov revij *Anthropos*, 2000, *Znamenje*, *Borec*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Andrej Ule (Ljubljana, 1946)

Diplomiral je leta 1971 na FNT Univerze v Ljubljani iz tehnične matematike. Leta 1968 se je vpisal na vzporedni študij filozofije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Podiplomski študij filozofije je končal leta 1974 z magisterijem, doktoriral je leta 1979 s temo *Osnovni filozofski problemi logike* (Frege, Russell, Wittgenstein). Od leta 1974 je bil najprej asistent za logiko in metodologijo, nato

od leta 1980 docent, od leta 1986 izredni profesor za teorijo znanosti in analitično filozofijo in od leta 1991 redni profesor za analitično filozofijo in teorijo znanosti na Oddelku za filozofijo filozofske fakultete. Na fakulteti za matematiko in fiziko predava predmet *Filozofija znanosti*. Njegova glavna raziskovalna področja obsegajo logiko, spoznavno teorijo, filozofijo znanosti, analitično filozofijo jezika in komparativno filozofijo. Vodil je več raziskovalnih projektov, zdaj vodi interdisciplinarni raziskovalni projekt *Metode raziskovanja kognitivnih procesov* (projekt za obdobje 2007–2009).

V letih 1981/82, 1985 in 1988 je bil kot štipendist Humboldtovega sklada na študijskem izpopolnjevanju v ZRN v Münchnu. V sklopu meduniverzitetnih izmenjav je gostoval na univerzah v Varšavi (1984), Regensburgu (1992) in na Augsburg Collegeu v Minneapolisu (1995), v sklopu programa Tempus iz Kognitivne znanosti in fenomenologije pa na Royal Holloway Collegeu v Londonu (1994) in na univerzi v Gradcu (1994), v okviru programa Ceepus je gostoval na Karlovi univerzi v Pragi (2003) in na Univerzi Loranda Oetvosa v Budimpešti (2005). Sodeloval je na več domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih (pri nekaterih je bil tudi soorganizator) v Ljubljani, Mariboru, na Bledu, v Dubrovniku, Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Salzburgu, Münchnu, Gradcu, Kirchbergu, Firencah, Leedsu, Krakovu, na Dunaju, v Tijanjinu (LR Kitajska) idr. V letih 1984/86 in 1998–2000 je bil predstojnik Oddelka za filozofijo. V letih 1988–1991 je bil predsednik Slovenskega filozofskega društva, v letih 1996–1998 pa predsednik Društva za analitično filozofijo Slovenije. V letih 1998–2004 je bil koordinator mednarodnega Ceepus projekta za študij kognitivne znanosti. V letih 1996–2000 je bil vodja državne maturitetne komisije za filozofijo, v več mandatih je bil član senata filozofske fakultete, v letih 2002 in 2003

pa je bil namestnik predstojnika ZIFF. Je tudi član uredniškega odbora mednarodne revije *Acta analytica*. Objavil je približno 200 člankov in prispevkov v domačih in mednarodnih revijah, zbornikih in knjigah ter več knjig.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Marko Uršič (Ljubljana, 1951)

Diplomiral je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1975 (A-filozofija, B-psihologija). Magisterij iz filozofije na temo *Aristotelova modalna logika* je opravil leta 1984, doktorat na temo *Implikacija in deduktivna nujnost* pa leta 1990, oboje pri mentorju prof. dr. Franetu Jermanu. V letih 1977–1991 je služboval kot gimnazijski profesor, novinar in knjižni urednik. Za docenta je bil habilitiran leta 1991, v zimskem semestru študijskega leta 1991/92 se je izpopolnjeval pri prof. dr. Paulu Weingartnerju na Filozofskem inštitutu Univerze v Salzburgu. Od leta 1992 je zaposlen na Oddelku za filozofijo FF, od leta 1996 kot izredni profesor, od leta 2003 pa kot redni profesor za Filozofijo narave in Logiko. Kot gostujoči profesor je predaval na Karlovi univerzi v Pragi (2002), na univerzi v Nancyju (2007), univerzi v Tokiu ter na Univerzi Gunma v Maebashiju na Japonskem (2008).

Na filozofski fakulteti v Ljubljani je uvedel in razvil predmet *Filozofija narave*, s posebnim poudarkom na filozofski kozmologiji, na področju logike pa je skupaj s soavtorico doc. dr. Olgo Markič napisal prvi slovenski univerzitetni učbenik za filozofsko logiko (*Osnove logike*, 1997, druga izdaja 2003). Njegovo pedagoško in znanstveno delo obsega tudi filozofijo religije, renesančne študije (v Cankarjevem domu v Ljubljani je imel dva samostojna cikla predavanj *Živa renesansa*, 2005 in 2007) ter teorijo

simbolnih form (predmet s tem naslovom redno predava na FDV). Nekaj let je predaval Izbrana poglavja iz filozofije tudi na ALU in AGRFT.

V letih 1996–2002 je bil urednik znanstvene revije *Poligrafi*, četrletnika za religiologijo, mitologijo in filozofijo. Piše tudi književna dela (filozofsko prozo, npr. *Romanje za Animo*, 1988) in publicistiko.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. red. prof. dr. France Veber
(Gornja Radgona, 1890–1975)

Osnovno šolo je obiskoval v Gornji Radgoni, gimnazijo v Mariboru. Leta 1910 se je vpisal na mariborsko bogoslovje, kjer ga je F. Kovačič opozoril na Meinonga. V poletnem semestru leta 1912 je na filozofski fakulteti v Gradcu vpisal filozofijo in klasično filologijo. Na področju filozofije je promoviral »summisi auspiciis« pri A. Meinongu z disertacijo *Die Natur des Gegenstandes Sollen und dessen Beziehung zum Wert ist zu untersuchen und das Ergebnis womöglich den Grundproblemen der Ethik nutzbar zu machen* [Treba je raziskati naravo predmeta najstvo in njegov odnos do vrednote in rezultat kjer je mogoče uporabiti pri temeljnih problemih etike], Graz 2004. Junija 1915 se je prijavil v vojsko kot prostovoljec in nato služboval pri vojni cenzuri za slovanske jezike v Feldkirchu. Za zasebnega docenta se je habilitiral v Zagrebu leta 1920, nato je postal istega leta redni docent za teoretično filozofijo, izredni profesor leta 1923, redni pa leta 1929. V študijskem letu 1931/32 je bil izvoljen za dekana filozofske fakultete in v naslednjem letu za njenega prodekana. V letih 1940–1945 je bil dopisni član SAZU. Bil je tudi ustanovitelj Slovenskega filozofskega društva in

njegov prvi predsednik. Leta 1938 je bil odlikovan z redov sv. Save.

Leta 1945 je Veber »po nasvetu« predlagal svoj začasni izstop iz Akademije in zaprosil za predčasno upokožitev na Univerzi. Nato je bil dva meseca v preiskovalnem zaporu in konec avgusta 1945 predčasno upokožen. Za ta ukrep so bili trije vzroki: predavanje v Kulturbundu, funkcija predsednika Odbora za propagando ljubljanske univerze in cikel predavanja iz kriminalistične psihologije v domobranski vojašnici v Mostah. S tem je bila njegova univerzitetna dejavnost končana, prisilno je bil izključen iz javnega življenja. Umril je 3. maja 1975 za rakom v Ljubljani.

Njegovo filozofsko delo je tesno povezano z Meinongovo predmetno teorijo. Prof. Veber je predaval in vodil seminar iz filozofije tako rekoč sam v letih 1920–1934. Prvi problemski krog, ki ga je obravnaval v svojih predavanjih, je bila zgodovina filozofije. V drugi, to je spoznavno teorijo, etiko in estetiko, je – z nekaterimi modifikacijami – uvedel predmetno teorijo (v seminarskem delu je obravnaval Bolzana, Linkeja, Brentana, Mallyja). Tretji problemski krog njegovega predavateljskega dela so poglavja iz slovenske nacionalne in sploh jugoslovanske zgodovine filozofije (Mislej, Nedeljković, Petronijević).

Med svojim delovanjem na ljubljanski univerzi je objavil 14 knjižnih del ter veliko število razprav in člankov. V njegovem filozofskem razvoju navadno razlikujemo tri obdobja: predmetno teoretično (v letih 1921–1925), v katerem je v središču njegovega zanimanja predstavljeno razmerje med doživljanjem in njegovimi predmeti. V drugem obdobju (od leta 1927) je raziskoval odnos med doživljanjem in subjektom doživljanja in razvijal svojo filozofijo osebnosti. V zadnjem

»realističnem« obdobju (do leta 1939) je prešel k realistični ontologiji in se razvil v samostojnega misleca. V svojih delih je obravnaval tudi filozofsko-religiozno in socialnodružbeno tematiko¹⁷.

Leta 1970 ga je graška univerza odlikovala z zlatim doktoratom. Slovenska akademija znanosti in umetnosti je Veber leta 1996 posmrtno rehabilitirala. Zdaj je splošno priznan njegov pomemben prispevek k razvoju laične in akademske filozofije v Sloveniji. Njegova zapuščina, ki jo hranijo na univerzi v Gradcu, je bila decembra 2004 v elektronski obliki predana Oddelku za filozofijo FF – digitalizacija je bila narejena v sklopu takratnega raziskovalnega projekta dr. Tanje Pihlar v Gradcu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Franci Zore (Ljubljana, 1961)

Leta 1986 je diplomiral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (filozofija, sociologija). Prav tam je leta 1992 magistriral iz Aristotelove Metafizike, leta 1996 pa doktoriral s temo *Logos in vprašanje biti v grški filozofiji*. Leta 1993 je postal asistent za zgodovino filozofije, leta 1997 docent za zgodovino filozofije, od leta 2008 pa je redni profesor za področje filozofije. Na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je zaposlen od leta 1993. Predava pri predmetih Zgodovina filozofije (antika, srednji vek, renesansa) in Klasični teksti filozofije, sodeluje pa tudi pri podiplomskem študiju, pri čemer je bil mentor več magistrandom in doktorandom.

¹⁷ Zapis je dopolnjen po dognanjih iz raziskav in proučevanj dr. Tanje Pihlar.

Ukvarja se predvsem z zgodovino antične grške filozofije ter s sodobno hermenevtiko in fenomenologijo, pa tudi s prevajanjem filozofskih besedil v slovenščino (Heraklit, Aristotel, Plotin, Gadamer). Sodeloval je na več domačih in mednarodnih filozofskih srečanjih (Solun, Dubrovnik, Zagreb, Cres, Atene, Ljubljana), kot gostujoči profesor pa je predaval v Zagrebu in Atenah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. red. prof. dr. Slavoj Žižek (Ljubljana, 1949)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1971 diplomiral iz filozofije in sociologije, leta 1975 magistriral in leta 1981 doktoriral iz filozofije. Leta 1985 je doktoriral iz psihoanalize na Université Paris-VIII. V letih 1979–1998 je bil raziskovalec na Inštitutu za sociologijo in filozofijo in na Inštitutu za družbene vede, od leta 1998 je raziskovalec na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 1985 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja za filozofijo in teoretsko psihoanalizo. Leta 1991 je prejel priznanje ambasador Republike Slovenije v znanosti. Maja 2005 je postal izredni član SAZU.

Je eden od ustanoviteljev in glavni predstavnik svetovno znane Ljubljanske lacanovske šole, katere teoretsko izhodišče je vzporedno branje in interpretativno povezovanje pojmov nemške klasične filozofije z metodami in koncepti psihoanalize. Je Senior Researcher v International Center for Humanities, Birkbeck School of Law, University of London.

Kot gostujoči profesor je predaval na številnih univerzah po svetu, med drugim na Université Paris-VIII; SUNY Buffalo; University of

Minnesota, Minneapolis; Tulane University, New Orleans; Yeshiva University, New York; Columbia University, New York; Princeton University; New School for Social Research, New York; University of Michigan, Ann Arbor; Georgetown University, Washington itn. V zadnjih 20 letih je sodeloval na več kot 350 mednarodnih filozofskih in psihoanalitičnih simpozijih povsod po svetu. Objavil je več kot 200 knjig v nekaj deset svetovnih jezikih. Svojo znanstveno odličnost izkazuje s citiranostjo v številnih mednarodnih znanstvenih delih, denimo v zadnjem času v šestih monografijah, ki so posvečene izključno njegovemu delu: A. Johnston, *Zizek's Ontology*, Chicago: Northwestern University Press, 2008; F. Vighi in H. Feldner, *Zizek: Beyond Foucault*, New York: Palgrave Macmillan, 2007; P. Bowman in R. Stamp (ur.), *The Truth of Zizek*, London: Continuum, 2007; J. Dean, *Zizek's Politics*, New York: Routledge, 2006; M. Pound, *Zizek: A (Very) Critical Introduction*, Grand Rapids: Eerdmans Publishing Co., 2008; A. Kotsko, *Zizek and Theology*, New York: T & T Clark, 2008.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Anton Žvan (Ljubljana, 1927)

Anton Žvan se je rodil v Ljubljani. Gimnazijo je dokončal v Ljubljani z maturo 1945, čeprav je bilo šolanje prekinjeno z internacijo 1942/43 zaradi sodelovanja pri OF. Po odsluženju vojske (1945–1947) je na Filozofski fakulteti UL študiral najprej slavistiko (1947–49), nato pa samostojno filozofijo in psihologijo: diplomiral je 29. septembra 1954. Že med študijem je tri leta honorarno poučeval filozofijo in psihologijo na ljubljanskih gimnazijah in predaval teorijo družbenih ved. Septembra 1954 je postal profesorski pripravnik

na VII. gimnaziji v Ljubljani. Po diplomi se je posvetil študiju nemške klasične filozofije in marksizma; iz te snovi je obravnaval vprašanja spoznavne teorije in sociologije tudi na posebnem tečaju za osmošolce ljubljanskih gimnazij leta 1955. Nato je bil 26. oktobra 1955 izvoljen za asistenta za teorijo družbenih ved, sodobno meščansko filozofijo v tedanjem Seminarju za filozofijo (ponovna izvolitev 1959). Leta 1957 je bil dva meseca na specializaciji v Zagrebu, leta 1959 pa na specializaciji v Beogradu. Leta 1960 je dobil štipendijo francoske vlade za študij v Parizu, ki pa ga je zaradi bolezni moral prekiniti. Leta 1963 je bil izvoljen za asistenta za sodobno filozofijo (ponovna izvolitev leta 1968). Že leta 1972 je oddal disertacijo iz problematike prehoda fenomenologije v eksistencializem z naslovom *Transcendentalna filozofija pri Kantu in Husserlu* (228 strani, kot prvi del), ki jo je nato uspešno zagovarjal leta 1978. Nato je bil leta 1979 izvoljen za asistenta za novoveško filozofijo. Upokojil se je leta 1987 sredi postopka v naziv za docenta za novoveško in sodobno filozofijo.

Preostala dejavnost: leta 1957 je imel radijsko predavanje Socialna filozofija Platona, leta 1960 na ljudski univerzi v Ljubljani več predavanj iz etike in morale, leta 1962 za profesorje filozofije predavanje Problem biti v sodobni filozofiji in Svet kot filozofski problem. Na inštitutu za filozofijo in sociologijo je imel leta 1964 predavanja Heidegger in filozofska tradicija in Heidegger in Sartre.

Kot asistent je najprej sodeloval pri seminarju iz uvoda v družbene vede in pod vodstvom doc. dr. Seliškarja pri seminarjih iz spoznavne teorije ter leta 1961/62 predaval prvima dvema letnikoma zgodovino filozofije. Od leta 1963 je sodeloval v seminarju iz sodobne filozofije (Husserl,

Sartre, Heidegger; leta 1966/67 iz problematike subjekta v sodobni filozofiji). Njegova pedagoška, znanstvena in raziskovalna dejavnost je obsegala predvsem dve tematski področji: sodobna filozofija s težiščem na fenomenologiji ter novoveška filozofija od Descartesa do Kanta oz. nemške klasične filozofije. Druge teme predavanj in seminarjev: utemeljitev transcendentalne filozofije pri Descartesu, ontološka in gnoseološka problematika v Leibnizovi filozofiji, racionalistična, empiristična in kritična orientacija v novoveški filozofiji. Kritična osvetlitev Kantove transcendentalne filozofije s poudarkom na Husserlovi transcendentalni fenomenologiji.

Odlikovanja in nagrade: Za svoje delo v narodnoosvobodilnem gibanju je prejel medaljo zasluga za narod 3. stopnje ter častno priznanje za udeležbo v organiziranem osvobodilnem delovanju v Ljubljani med NOB; leta 2003 je kot asistent v pokoju prejel veliko priznanje filozofske fakultete za pomemben prispevek k razvoju in ugledu svoje stroke in k splošnemu napredovanju filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Dr. Sašo Dolenc, (2000–2002), MR
- Dr. Branko Klun, (1997–1999), MR
- Dr. Klemen Klun, (2000–2003), MR
- Dr. Bojana Kunst Štromajer, (1996–2000), MR
- M.r. Izar Lunaček, (2005–2009), MR
- Dr. Helena Motoh, (2003–2006), MR
- Dr. Jurij Simoniti, (2004–2007), MR
- Dr. Rok Svetlič, (2000–2004), MR

Nekdanji zaposleni:

- Dr. Božidar Debenjak (1961–2001)
- Dr. Mirko Hribar (1963/64–1972/1973)
- Dr. Valentin Hribar (1992–2006)
- Dr. Frane Jerman (1961–1998)
- Dr. Božidar Kante (1979–1996)
- Dr. Žiga Knap (1993–2005)
- Dr. Boris Majer (1960–1973)
- Dr. Borut Pihler (1972–1997)
- Dr. Vojan Rus (1964–1993)
- Dr. Anton Žvan (1955–1987)

Oddelek za GEOGRAFIJO

Leta 1919 sta bili na takrat ustanovljeni ljubljanski univerzi za geografijo predvideni kar dve stolici (fizična geografija, antropogeografija), vendar je bil šele aprila 1920 imenovan Artur Gavazzi za prvega rednega profesorja za geografijo. Delati je začel leta 1921. Istega leta je bil v sklopu filozofske fakultete ustanovljen Geografski inštitut, v katerem je Gavazzi zbral okoli sebe skupino zagrelih študentov in diplomantov (Valter Bohinec, Roman Savnik, Franjo Baš, Ivo Rubič in drugi). Ti so leta 1922 ustanovili Geografsko društvo Slovenije. Kot dober organizator je že tedaj poskrbel za obsežno knjižnico in zbirko kart. Opremil je tudi laboratorij za limnološka in oceanografska raziskovanja. Delo Geografskega inštituta je povezal z vodenjem tedanjega Zavoda za meteorologijo in geodinamiko, ki so ga leta 1921 priključili k univerzi. Študij geografije je v prvem obdobju potekal v glavnem po vzorcu avstrijskega študijskega sistema. Po odhodu Gavazzija na novo ustanovljeno katedro za fizično geografijo v Zagreb, je bil leta 1927 na njegovo mesto izvoljen Anton Melik, ki je nato z Svetozarjem Ilešičem od leta 1933 do konca šestdesetih let oblikoval študij in znanstveno usmerjenost slovenske univerze. Z Melikom se je geografija na ljubljanski univerzi razvila ne le v duhu takrat sodobne srednjeevropske geografske znanosti, temveč hkrati tudi kot nacionalna veda. Obenem se je tudi vsebinsko izpopolnila in tematsko zaokrožila. Melik in pozneje še Ilešič sta se z veliko vnemo lotila pedagoškega in znanstvenoraziskovalnega dela, ves čas pa se je povečevalo tudi število študentov. Ustanovljen je bil seminar ter uvedene intenzivne terenske vaje, ki so bile (z redkimi izjemami) organizirane za učno osebje in študente na lastne stroške. Ob Meliku in Ilešiču je slovenska geografska znanost suvereno in plodno vstopila v takratni jugoslovanski, evropski in svetovni znanstveni prostor. Leta 1925 je geografsko društvo začelo izdajati zdaj najstarejšo in osrednjo strokovno geografsko revijo Geografski vestnik, v znanstvenoraziskovalnem pogledu pa je bil poudarek na geomorfološkem, prebivalstvenem in agrarno geografskem proučevanju historično-genetske oziroma fiziognomsko-morfološke smeri. Pod vplivom Melika je bil glavni poudarek na geomorfologiji, proučevanju naselij in agrarni geografiji.

Šele po 2. svetovni vojni je slovenska geografija kot ena najmlajših nacionalnih ved pridobila širše možnosti za organizacijski, študijski in vsebinski razmah, vendar sta se Melik in Ilešič vse do začetka šestdesetih let sama ukvarjala z obsežnim pedagoškim delom, izdajo učbenikov, znanstvenoraziskovalnim delom in številnimi pomembnimi nestrokovnimi funkcijami. Potrebe so se zaradi naraščajočega števila študentov in uvajanja novih predmetov stopnjevale. Razmere so se izboljšale šele

po letu 1959, ko je tretje predavateljsko mesto zasedel Vladimir Klemenčič, odobrenih in zasedenih pa je bilo tudi več asistentskih mest. V povojnem obdobju do leta 1960 je vsako leto diplomiralo vsaj 10 geografov, 12 geografov pa je doktoriralo.

Po ustanovitvi Geografskega inštituta Univerze (z zemljepisnim muzejem) je znanstvenoraziskovalno delo sodelavcev dobilo solidne organizacijske in finančne temelje, narejena pa je bila tudi smiselna razdelitev delovnih področij s takratnim Inštitutom za geografijo SAZU in Inštitutom za raziskovanje krasa v Postojni. Leta 1961 so Geografski inštitut pri Univerzi preimenovali v Oddelek za geografijo, ki je sčasoma pridobil tudi nove fakultetne učitelje in sodelavce (Igor Vrišer, Marjan Žagar, Darko Radinja, Vladimir Leban, Jakob Medved, Ivan Gams, Mirko Pak, Jurij Kunaver in drugi). Tako se je matična geografska enota močno okrepila. Takratni dvopredmetni in dvostopenjski študij je omogočal našim diplomantom zaposlitev na osnovnih in srednjih šolah, obenem pa se je začela krepiti zaposlitev zunaj šole. Leta 1966 se je začel tudi podiplomski študij, ki se je pozneje še razmahnil in postal čedalje bolj logična oblika izpopolnjevanja najbolj nadarjenih diplomantov.

Po Ilesičevem mnenju si je ljubljanska geografska šola s svojim jedrom na Univerzi v šestdesetih letih prejšnjega stoletja pridobila nadpovprečen ugled in nekakšno vodilno vlogo v takratni jugoslovanski

Strokovna ekskurzija študentov geografije v petdesetih letih, foto: Jurij Kunaver

geografiji, stopnjevala pa se je tudi živahna mednarodna dejavnost. Široko razvejena znanstveno-raziskovalna dejavnost članov oddelka je zaradi hitre preobrazbe slovenskih pokrajin in povečane specializacije raziskovanja segla na nova področja (geografija krasa, funkcijsko zasnovana klimato-geografija in hidrogeografija, biogeografija, proučevanje naravnih nesreč, proučevanje intenzivnih sprememb podeželja in mest zaradi deagrarnizacije, urbanizacije, industrializacije in razvoja turizma, opredelitev in proučevanje narodnostno mešanih območij itd.). Leta 1957 je didaktika geografije z imenom Metodika pouka geografije prvič postala visokošolski predmet. Znanstvenoraziskovalna in pedagoška dejavnost, ki se je sprva razmahnila z ustanovitvijo Inštituta za geografijo Univerze, se je pozneje razširila tudi z že takratnima geografskima inštitucijama ter z ustanovljenima geografskima oddelkoma v sklopu ljubljanske in mariborske pedagoške akademije.

To je čas, ko se je začela slovenska pokrajina pod vplivom policentrično utemeljene industrializacije, z njo povezane urbanizacije in deagrarnizacije ter odpiranja državnih meja na območju Slovenije hitro spreminjati, podeželje pa tudi regionalno diferencirati. Študijam, ki obravnavajo pojave z izhodišč posameznih geografskih vej (agrarne, industrijske, prebivalstvene, turistične, prometne), so se pridružile tiste, ki posvečajo pozornost problemom posamezne regije ali celotne Slovenije. V tem času se je tudi geografija počasi izvijala iz tradicionalističnih okvirov. V ospredju so bili čedalje bolj interdisciplinarnost in problemi pokrajine v industrijski družbi z vplivi mednarodnega tranzitnega položaja, odprtosti proti razvitemu evropskemu svetu in prostorske funkcije Slovenije kot obmejne regije Jugoslavije. Zaradi negativnih ekoloških učinkov industrializacije in urbanizacije je bilo več pozornosti posvečene ekološkim problemom in varovanju naravnega okolja. Rezultati tega dela v novejšem času so na eni strani študije po posameznih vejah geografije (turizem, industrija, prebivalstvo, hidrogeografija, ekologija itd.), na drugi pa študije o podeželju, obmejnih regijah in drugih tipih pokrajine. Zadnja desetletja so bili izdani številni visokošolski učbeniki (o regionalnem planiranju, pokrajinski ekologiji, matematični geografiji, agrarni geografiji, politični geografiji itd.) in zborniki z geografskih posvetovanj.

Raznovrstnost konceptov, ki ga je zaznali v delu univerzitetnih sodelavcev, je plod njihovega povezovanja s številnimi geografskimi šolami po Evropi pa tudi zunaj nje. S hitrim razvojem geografije je povezano povečanje števila učiteljev in sodelavcev ter tudi čedalje več slušateljev geografije. V 90-letnem razdobju se je od enega učitelja z asistentom razvila sodobna pedagoška in znanstvena geografska ustanova. Zaradi potreb po poglobljenem znanju geografov na negeografskih področjih so bili več kot dve desetletji s svojimi predmeti in širokim znanjem vključeni v pedagoški proces Anton Ramovš z geologijo, Zdravko Petkovšek z meteorologijo ter Miran Čuk s statistiko. Pri ustanavljanju katedre za didaktiko geografije sta sodelovala Dušan Kompare in Mavricij Zgonik. Delo teh prvih sodelavcev so nadaljevali njihovi nasledniki iz negeografskih in geografskih vrst.

Povečanje števila učiteljev in asistentov je omogočilo temeljito preoblikovanje študijskega programa. Poleg dvostopenjskosti in dvopredmetnosti študija je bilo prav gotovo najpomembnejše približevanje programa potrebam prakse in to ob poudarjeni skrbi za sledenjem razvoja metodologije in

teorije stroke. Poleg pedagoške je bila oblikovana tudi nepedagoška smer študija geografije, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja iz dvopredmetne prerasla v samostojno smer. Znotraj te smeri se je izoblikovalo pet področij (usmeritev), ki jim oddelek – kot odziv na potrebe prakse – namenja posebno pozornost: geografija krasa, geografija turizma, politična geografija, varstvo geografskega okolja in prostorsko planiranje. Konec devetdesetih let prejšnjega stoletja je prenovljeni oziroma poenostavljeni študijski program polno zaživel. Opuščena je bila dvopredmetna nepedagoška smer, obenem pa sta se izenačila A- in B-predmet, tako da je postal študij geografije dvosmeren: na eni strani je bila samostojna nepedagoška smer, na drugi pa dvopredmetna pedagoška smer. Predvsem pri nepedagoškem študiju je treba omeniti tradicionalno študijsko povezovanje z drugimi strokami, naravoslovnimi in družboslovnimi ter humanističnimi, kar se bo še okrepilo s prehodom na bolonjski študij. Na obeh smereh je bila in tudi v prihodnosti ostaja vključena obvezna praksa študentov. Na enopredmetnem programu opravljajo študenti prakso v različnih inštitucijah, na ministrstvih, zavodih, agencijah, v podjetjih in drugod, medtem ko študenti na dvopredmetni pedagoški smeri opravljajo pedagoško prakso na osnovnih in srednjih šolah.

Da je študij geografije dobil pri študentih primeren odziv, dokazuje tudi močna občudijška dejavnost študentov. Organizirani v Društvo mladih geografov Slovenije pripravljajo raziskovalne tabore, se udeležujejo študentskih strokovnih srečanj v tujini in gostijo tuje študente pri nas. Izdajajo lastno glasilo Geomix, v katerem prevladujejo strokovne vsebine in prispevki o študiju.

Postopoma sta se izoblikovali osrednja geografska knjižnica s skoraj 100.000 knjižnimi enotami in bogata kartografska zbirka, obenem pa se je posodabljal tudi fizičnogeografski laboratorij.

Ob praznovanju 90. obletnice ljubljanske univerze ugotavljamo, da se je geografska znanost na področju metodologije, teorije in aplikacije vsebinsko razvijala in spremljala razvoj geografske znanosti v svetu. Učitelji in sodelavci Oddelka za geografijo so bili od Geografskega inštituta pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti in Inštituta za geografijo univerze njuni vodilni sodelavci pri vodstvu raziskovalnega dela in urejanju revij. S kadrovsko krepitvijo geografskih inštitutov se je zmanjševalo sodelovanje z Oddelkom za geografijo, posebno na raziskovalnem področju. Za opravljanje raziskovalnega dela se je oddelek moral vključiti v Znanstveni inštitut FF, a je pri tem ostal skoraj brez kadrovske in opremske infrastrukture, nujno potrebne za raziskovalno delo. Novi način financiranja raziskovalnega dela prek programov (srednjeročno, usmerjeno financiranje) in prek projektov (tržno, delno usmerjeno financiranje) je zahtevalo ovrednotenje dotedanjega raziskovalnega dela in oblikovanje novih raziskovalnih skupin. Podobno se je zgodilo s strokovnimi publikacijami: čedalje manjše možnosti objavljanja znanstvenih in strokovnih prispevkov v glasilih geografskih institucij je vodilo oddelek v odločitev, da začne leta 1985 izdajati lastno znanstveno revijo DELA, ki od takrat kontinuirano izhaja, ves čas pa je oddelek izdajal tudi priložnostne publikacije. Leta 2009 je izšel tudi prvi Geograff, ki je nova oddelčna znanstvena revija.

Sodelavci Oddelka za geografijo ves čas od nastanka Geografskega inštituta po prvi svetovni vojni posvečajo vso pozornost razvoju teorije, metodologije in aplikacije. V vsej svoji zgodovini se oddelek

ni nikoli zapiral vase, ampak je ustanavljal ali pomagal ustanovljati različne geografske ustanove, pedagoške in raziskovalne. Učitelji Oddelka za geografijo so tako v preteklosti kot zdaj predavali tudi zunaj filozofske fakultete (npr. na interdisciplinarnem podiplomskem študiju regionalnega planiranja na takratni fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, na pedagoški fakulteti v Mariboru, na biotehniški fakulteti v Ljubljani, na Turistici – visoki šoli za turizem v Portorožu in na fakulteti za humanistične študije v Kopru, na prirodoslovno matematičnem fakultetu v Sarajevu in v Tuzli, na univerzi v Celovcu in drugod). Izsledke svojega raziskovalnega dela sodelavci oddelka sproti objavljajo v slovenskem in tujem geografskem tisku. S čedalje bolj organiziranim raziskovalnim delom v svetu povezujejo svoje delo v komisijah in delovnih skupinah Mednarodne geografske unije, kjer so bili oziroma so še vodje, člani vodstev ali pa člani komisij in delovnih skupin. Aktivno sodelujejo na številnih domačih in mednarodnih geografskih in drugih posvetovanjih, seminarjih, konferencah, obenem pa so več zelo odmevnih organizirali tudi sami. Na oddelku gostujejo strokovnjaki iz različnih evropskih in neevropskih držav, kar je velik, predvsem pa kakovosten prispevek k študiju in delu na oddelku, prav tako pa naši učitelji zelo pogosto predavajo na tujih univerzah po Evropi ter v ZDA, Novi Zelandiji in Avstraliji. Posledica povezovanja s tujimi univerzami je tudi bogata izmenjava študentskih ekskurzij. Na Oddelku za geografijo redno prihajajo mladi raziskovalci na raziskovalno izpopolnjevanje iz evropskih pa tudi neevropskih dežel. Člani oddelka so za svoje predano znanstvenoraziskovalno in pedagoško delo prejeli številna domača in tuja priznanja in nagrade.

Z namenom izboljšati kakovost študija in motivirati študente za delo smo leta 2000 uvedli priznanja Oddelka za geografijo FF UL. Podeljujemo jih za nadpovprečno kakovostne pisne izdelke (seminarske naloge, diplomska dela) našim študentom. Ugotavljamo namreč, da Prešernova nagrada, ki jo dobi praviloma le eden z oddelka, za tako množične populacije ne zadošča več, ne želimo pa, da bi bila kakovostna dela prezrta.

V študijskem letu 2006/07 so se na filozofski fakulteti začele aktivnosti za vpeljavo tutorskega sistema, v katere se je vključil tudi naš oddelek. S svojimi člani je sodeloval pri vseh posvetih, seminarjih in uvajalnih delavnicah. S študijskem letom 2007/08 je s prvimi skupinskimi sestanki tutorstvo tudi dejansko zaživel. Tutorji so se spoznali s svojimi tutoranti in med njimi tako ves čas poteka živahna komunikacija o študijskih in občudijških dejavnostih, pa tudi težavah. Za potrebe tutorstva je bila vzpostavljena tudi spletna učilnica.

Leta 2005 smo na oddelku začeli s pripravo prenove študijskih programov po bolonjskih smernicah. Do danes imamo akreditirane tri študijske programe, in sicer Prvostopenjski univerzitetni študijski program Geografija – enopredmetni, Prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program Geografija ter Drugostopenjski magistrski program Geografija, medtem ko sta v postopku akreditacije Drugostopenjski univerzitetni dvopredmetni pedagoški program Geografija ter program doktorskega študija. V študijskem letu 2008/09 tako vzporedno potekata bolonjski Prvostopenjski univerzitetni študijski program Geografija – enopredmetni ter nebolonjski dvopredmetni pedagoški program Geografija, ki ga bo v naslednjem študijskem letu nadomestil Prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program Geografija.

Člani Oddelka za geografijo leta 2009

Danes je na oddelku zaposlenih 12 učiteljev, osem asistentov, dva strokovna sodelavca, tajnica oddelka, štiri knjižničarke, laborantka, sodelavki v Raziskovalnem centru, v pedagoškem procesu pa sodelujejo še štirje zunanji učitelji in lektorica.

— Tatjana Resnik-Planinc

Antonija Abbad (Ljubljana, 1951)

Po končani srednji šoli se je zaposlila v knjižnici Oddelka za geografijo. Strokovni izpit za knjižničnega manipulanta je opravila leta 1974. Strokovni naziv višja knjižnična manipulantka je prejela leta 1978. Dne 31. decembra 2008 se je upokojila.

Za svoje delo v geografski knjižnici je leta 2007 prejela srebrno plaketo ZGDS in leta 2008 veliko priznanje filozofske fakultete.

Doc. dr. Dejan Čigale (Koper, 1965)

Po končani gimnaziji se je vpisal na filozofsko fakulteto v Ljubljani, smer geografija (A) in zgodovina (B), in leta 1991 diplomiral. Po diplomi je dobri dve leti delal na osnovni šoli v Ljubljani, leta 1994 pa se je kot asistent stažist zaposlil na filozofski fakulteti na Oddelku za geografijo, kjer je opravljal pedagoške obveznosti pri predmetih Geografija turizma in prometa ter Geografija Angloamerike. Hkrati je vpisal tudi podiplomski študij na področju geografije turizma ter kot tajnik deloval v sklopu Ljubljanskega geografskega društva. Leta 1998 se je zaposlil na Inštitutu za geografijo, v istem letu pa je tudi zagovarjal svojo magistrsko nalogo. V letih 1999–2002 je bil tudi urednik revije *Geografski obzornik*. Leta 2002 se je spet zaposlil na Oddelku za geografijo filozofske fakultete, in sicer v sklopu tedaj ustanovljenega raziskovalnega centra. Leta 2004 je doktoriral z disertacijo z naslovom *Posledična navzkrižja in obremenitve slovenskega alpskega sveta zaradi turistične in rekreativne dejavnosti*, leta 2005 pa je prevzel predavanja iz predmeta Geografija turizma. Sodeloval je v vrsti raziskovalnih projektov, tudi mednarodnih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Andrej Černe (Ljubljana, 1950)

V naziv izrednega profesorja za družbeno geografijo je bil spet izvoljen 11. januarja 2000, v naziv rednega profesorja za družbeno geografijo pa 22. marca 2005.

V poletnem semestru 2001/2002 in 2002/2003 je predaval kot gostujoči profesor na podiplomskem študiju v Zagrebu na Oddelku za geografijo, Prirodoslovno-matematiški fakultet. V študijskem letu 2004/05 je predaval kot gostujoči profesor regionalno planiranje na podiplomskem študiju na Oddelenju za geografijo, Prirodoslovno-matematiški fakultet Tuzla.

Vlada R Slovenije ga je v letih 1995–2001 imenovala za odgovornega nosilca za strokovno pripravo politike prostorskega razvoja in prostorskega plana R Slovenije.

Strokovni svet za splošno izobraževanje ga je leta 2000 imenoval za predsednika komisije za tisk učbenikov in spet še leta 2002 za dobo treh let. Senat filozofske fakultete ga je leta 2000 imenoval za predstojnika Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete UL, leta 2003 pa za predsednika Sveta OHK. Senat filozofske fakultete ga je leta 2007 izvolil za prodekana za znanstvenoraziskovalno delo, mednarodno sodelovanje in organizacijo delovanja fakultete.

Za več kot 20-letno prizadevno in uspešno delo pri razvoju in uveljavljanju slovenske geografije doma in po svetu je prejel od Zveze geografskih društev Slovenije leta 1997 srebrno plaketo ZGDS. Senat filozofske fakultete mu je decembra 2002 podelil veliko priznanje filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Martina Frelih (Ljubljana, 1977)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 2002, smer geografija in nemški jezik s književnostjo. Leta 2006 si je opravila bibliotekarski izpit in leta 2008 pridobila licenco za vzajemno katalogizacijo. Od leta 2009 je zaposlena v knjižnici Oddelka za geografijo.

Mag. Darja Gros (Ljubljana, 1972)

Naziv univerzitetna diplomirana geografinja je prejela leta 2000 na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. Za diplomsko delo Deforestacija v Amazoniji je leta 2001 prejela fakultetno Prešernovo nagrado. Magistrirala je leta 2007 (Selitve kmetov kot glavni vzrok deforestacije v Amazoniji). Na Oddelku za geografijo je zaposlena od leta 1998; najprej kot laborantka za regionalno in družbeno geografijo, zdaj pa kot samostojna strokovna sodelavka predvsem za namizno založništvo oddelka in njegovih sodelavcev ter za celostno podobo Oddelka za geografijo.

Asist. Mojca Ilc (Ljubljana, 1980)

Leta 2007 je bila izvoljena v naziv asistentke za področje geografije. Na Oddelku za geografijo vodi vaje za Didaktiko geografije in Geografijo Latinske Amerike, v študijskem letu 2007/08 je vodila tudi vaje pri predmetu Pedogeografija z biogeografijo, v letu 2008/09 pa tudi vaje pri predmetu Družbena geografija I in Geografija poselitve.

Več let aktivno sodeluje pri pripravi različnih strokovnih seminarjev za učitelje geografije, ki jih organizira Oddelek za geografijo. V sklopu Ilešičevih dni leta 2007 je pripravila tudi obsežno

razstavo v spomin na 100-letnico akademika profesorja doktorja Svetozarja Ilešiča. Leta 2007 je bila aktivna sodelavka v projektu Partnerstvo fakultet in šol, ki ga je vodil Center za pedagoško izobraževanje. Aktivno sodeluje tudi s Centrom za poklicno izobraževanje RS, ministrstvom za okolje in prostor ter Pedagoškim inštitutom, v sklopu katerih pomaga pri izpeljavi seminarjev za strokovno izpopolnjevanje učiteljev geografije. Sodelovala je pri prenovi učnih načrtov za geografijo za osnovno in srednjo šolo. Leta 2007 je postala urednica strokovne geografske revije Geografski obzornik.

Za diplomsko delo z naslovom Ameriški Slovenci ali Američani s slovenskimi koreninami v metropolitanskem območju Clevelanda je leta 2006 prejela Prešernovo nagrado filozofske fakultete, leta 2007 pa še nagrado Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Danica Jakopič (Ljubljana, 1955)

Danica Jakopič je maturirala leta 1974 na Gimnaziji Jožeta Plečnika v Ljubljani. Leta 1976 se je zaposlila v arhivu Porodnišnice v Ljubljani, leta 1977 pa v takratni Banki Koper v Ljubljani. Na filozofski fakulteti v Ljubljani se je zaposlila leta 1990. Najprej je delala v računovodstvu fakultete, od marca 1991 pa je zaposlena kot tajnica na Oddelku za geografijo. Vsa leta je aktivno sodelovala pri organizaciji in izpeljavi domačih in mednarodnih sestankov, konferenc, izobraževanja in srečanj, ki jih je organiziral Oddelek za geografijo. Čeprav gospa Danica Jakopič po svoji izobrazbi ni geografa, je v letih službovanja v tajništvu oddelka veliko pripomogla k razvoju oddelka in posredno tudi geografske stroke.

Izr. prof. dr. Marijan Mihael Klemenčič (Kovor, 1947)

Leta 1971 je na filozofski fakulteti v Ljubljani diplomiral iz geografije in zgodovine. Stopnjo magistra (leta 1975) in doktorja geografskih znanosti (*Geografska preobrazba podeželja na Tržaškem po zadnji vojni*, leta 1980) je dosegel na isti fakulteti. Eno leto je bil pripravnik na Inštitutu za geografijo, od leta 1972 pa je zaposlen na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete UL, najprej kot asistent, od leta 1982 kot docent in od leta 1997 kot izredni profesor za družbeno in regionalno geografijo. Pet mesecev (1974/75) se je strokovno izpopolnjeval na jagelonski univerzi v Krakovu.

V strokovnem pogledu se posveča predvsem geografskim problemom podeželja, teoriji geografije, zlasti vsebini regije in globalizaciji, ter geografiji Slovenije. O raziskovalnih izsledkih je poročal na številnih strokovnih srečanjih doma in v tujini. Strokovno sodeluje z geografi na Finskem in Poljskem. Visokošolsko pedagoško delo obsega vsebine od Uvoda v geografijo, Geografije naselij, Geografije držav v razvoju, Geografije Latinske Amerike, Geografije podeželja, Teorije geografije do Geografije Slovenije. Sodeluje pri magistrskem in doktorskem študiju. Je soavtor in avtor številnih srednješolskih učbenikov za geografijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Ida Knez Račič (Ljubljana, 1960)

Diplomirala je leta 1985 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz geografije (A) in nemškega jezika s književnostjo (B). Leta 1986 se je zaposlila na ljubljanskem Mestnem komiteju za urbanizem in varstvo okolja. Od leta 1988 je zaposlena v knjižnici Oddelka za geografijo FF v Ljubljani.

Doc. dr. Marko Krevs (Ljubljana, 1963)

Diplomiral je leta 1990 iz geografije in sociologije kulture na filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1994 je na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani končal magistrski, leta 1999 pa doktorski študij.

Leta 1990 je kot mladi raziskovalec začel delo na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. Od leta 1999 je bil nosilec treh metodoloških predmetov in Geografije poselitve. V bolonjskem študijskem programu (od leta 2008) je na prvi stopnji nosilec treh metodoloških predmetov ter sonosilec dveh predmetov s področja geografije prebivalstva. Na drugi stopnji študija je nosilec dveh metodoloških predmetov. Leta 1998 je s sodelavci na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani zasnoval Geografski informacijski in kartografski laboratorij in ga od takrat tudi vodi. V letih 2004–2006 je bil predstojnik Oddelka za geografijo. Bil je nosilec predmetov na univerzah v Kopru, Sarajevu in Tuzli, sonosilec v Celovcu, kot predavatelj je gostoval v Parizu, Seville, Lizboni, Sarajevu in Beogradu.

Bil je nosilec ali soizvajalec številnih domačih in mednarodnih raziskovalnih projektov s področij geoinformatike, kakovosti življenja, kulturne geografije, geografije poselitve in prostorskega načrtovanja, med njimi na primer za Mestno občino Ljubljana, ARRS, Ministrstvo za okolje in prostor RS ter v sklopu Okvirnih programov EK, INTERREG, mreže ASO, programa Erasmus in dvostranskih sodelovanj.

Aktivno je deloval v Zvezi geografskih društev Slovenije (1990–2002). Od leta 1992 je med pobudniki, organizatorji in uredniki dvostranskih simpozijev Geografski informacijski sistemi

v Sloveniji oziroma znanstvenih monografij, ki izidejo ob teh priložnostih. Od leta 2004 je koordiniral uvajanje e-izobraževanja na Filozofski fakulteti UL (do 2008).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Zasl. red. prof. dr. Jurij Kunaver, v pokoju (Ljubljana, 1933)

Diplomiral je iz geografije na Prirodoslovnomatemični fakulteti Univerze v Ljubljani leta 1958 in za diplomsko nalogo o Visokogorskem krasu vzhodnih Julijskih in Kamniško-savinjskih Alp prejel Prešernovo nagrado za študente. V letih 1959–1961 je poučeval geografijo na Učiteljskišči v Ljubljani, v letih 1961–1974 pa je bil asistent na Oddelku za geografijo filozofske fakultete.

V študijskem letu 1967/68 je bil na 10-mesečnem podiplomskem študiju v Oxfordu v Veliki Britaniji. Jeseni 1972 je na filozofski fakulteti v Ljubljani doktoriral z zagovorom teze Geomorfološki razvoj Kaninskega pogorja s posebnim ozirom na razvoj glaciokrasa in bil za doktorja geografskih znanosti promoviran leta 1973. V letih 1974–1986 je bil na Pedagoški akademiji Univerze v Ljubljani sprva kot profesor višje šole, od leta 1978 pa kot docent za geografijo. Predaval je fizično geografijo z matematično geografijo, regionalno geografijo Evrope s Sovjetsko zvezo, regionalno geografijo Azije in Avstralije ter regionalno geografijo Slovenije. Leta 1984 je bil izvoljen za izrednega profesorja za geografijo. V letih 1986–2000, ko se je upokojil, je bil zaposlen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Za rednega univerzitetnega profesorja za fizično geografijo in didaktiko geografije je bil izvoljen leta 1993. Ves ta čas je predaval geomorfologijo

in didaktiko geografije, vmes pa še metodologijo geomorfologije in klimatogeografijo v letih 1992–1994, geografijo krasa v letih 1993–1998, 1993–2000 pa je vodil študijsko usmeritev geografija rasa.

Na oddelku za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru je v letih 1989–1991 predaval geomorfologijo, 1992–1993 pa didaktiko geografije. Na katedri za obramboslovje fakultete za družbene vede v Ljubljani je od leta 1989 predaval Vojaško zemljepisje, sprva za izredne študente, 1993–1997 pa za redne študente v sklopu predmeta geografija in prostorska informatika.

V letih 1990–1992 je na oddelku za krajinsko arhitekturo biotehnične fakultete v Ljubljani predaval fizično geografijo. V letih 1977–1979 je bil dekan Pedagoške akademije Univerze v Ljubljani, 1978–1984 je bil predsednik gradbenega odbora za gradnjo pedagoškega centra za Bežigradom. V letih 1990–1992 je bil predsednik Izvršilnega odbora FF, 1992–1994 pa predstojnik oddelka za geografijo. Med letoma 1996 in 1998 je bil predsednik Predmetne kurikularne komisije za geografijo. Bil je inicijator strokovnih srečanj jugoslovanskih geomorfologov in je organiziral prvo srečanje v Bovcu leta 1986. Med letoma 1980 in 1984 je bil predsednik Geografskega društva Slovenije, 1984–1988 predsednik Zveze geografskih društev Slovenije. V letih 1989–1991 je bil predsednik Nacionalnega komiteja za geografijo Jugoslavije, 1991–1994 predsednika Nacionalnega komiteja za geografijo Slovenije.

Leta 1985 je bil pobudnik Ilešičevih dni, seminarjev za stalno strokovno spopolnjevanje slovenskih učiteljev zemljepisa in geografije, ki jih je vodil do 1997 in jih organiziral skupno

deset. Leta 1991 je zasnoval revijo Geografija v šoli in uredil tri njene številke. Bil je soorganizator ali organizator številnih slovenskih ali mednarodnih strokovnih geografskih, krasoslovnih in didaktičnih srečanj. Uredil je več zbornikov. Leta 1972 se je kot geograf –raziskovalec udeležil 4. jugoslovanske himalajske alpinistične odprave na Makalu. V sklopu ZOTKS je v letih 1985–1987 vodil 1., 2. in 3. alpski mladinski raziskovalni tabor in Bovcu in leta 1988 izdal zbornik Pokrajina in ljudje na Bovškem. Aktivno je sodeloval v 4., 5. in 6. alpskem mladinskem raziskovalnem taboru na Tolminskem in pri izdaji zbornika. Med letoma 1998–2006 je bil predsednik Razširjene predmetne skupine za geografijo pri Zavodu za šolstvo RS. Bil je med pobudniki in organizatorji prvega simpozija o vojaški geografiji v Slovenije (Ljubljana, 8.–9. maja 2000). Bil je tudi pobudnik in soustanovitelj Društva učiteljev geografije Slovenije (5.–7. novembra 1998) ter pobudnik in soustanovitelj Geomorfološkega društva Slovenije (16. decembra 1996). Leta 2002 je za Zgodovinsko sekcijo v Bovcu uredil domoznanski zbornik Soški razgovori I.

Njegova raziskovalna usmeritev zajema geomorfologijo in geografijo gorskih območij, zlasti visokogorski kras, kjer je pri nas oral ledino in geomorfologijo ledeniškega reliefa, vprašanja imenoslovja gorskih območij, na področju didaktike pa vprašanja razvoja slovenske didaktike geografije ter bil pisec učbenikov in poljudnoznanstvenih člankov.

Prejel je naslednja priznanja: zlata plaketa Univerze v Ljubljani, 18. 4. 1987, red dela z zlatim vencem, 4. 11. 1988, zlata plaketa ob 40. obletnici Pedagoške akademije Univerze v Ljubljani, 17. 11. 1988, Ilešičevo priznanje, Zveza geografskih društev Slovenije, 6. 11. 1997, priznanje ob

80. obletnici ustanovitve oddelka za geografijo filozofske fakultete, november 1999, veliko priznanje za uspešno znanstveno, pedagoško in strokovno delo na filozofski fakulteti, 14. 12. 1999, nagrada Republike Slovenije za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju na področju visokega šolstva, 9. 10. 2000, častni član Zveze geografskih društev Slovenije, 19. 3. 2003, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani, 2005 (2. 12. 2005), Kocenovo priznanje za življenjsko delo, Društvo učiteljev geografije Slovenije, 2007, zlata plaketa ob 60. obletnici pedagoške fakultete, 2007.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Simon Kušar (Ljubljana, 1976)

Dodiplomski študij geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je uspešno končal leta 2000. V študijskem letu 2000/01 se je vpisal na podiplomski program geografije na filozofski fakulteti, smer geografske osnove regionalnega planiranja. Leta 2001 se je zaposlil na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani kot asistent pri predmetih regionalno planiranje, ekonomska geografija, prostorsko planiranje in kvantitativne metode. V študijskem letu 2002/03 se je izobraževal s področja temeljev visokošolske didaktike. Naslov magistra znanosti je dosegel leta 2003. V študijskem letu 2005/06 se je vpisal na doktorski študij geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Od leta 2001 je član izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, od leta 2005 tudi član upravnega odbora Alumni kluba geografov Univerze v Ljubljani. Med letoma 2003–2006 je bil tajnik Nacionalnega komiteja Zveze geografskih

društev Slovenije. Za svoje delo na geografskem društvenem področju je leta 2005 prejel pohvalo Zveze geografskih društev Slovenije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Barbara Lampič, višja znanstvena sodelavka (Ljubljana, 1969)

Diplomirala je leta 1995 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani iz geografije in etnologije. Za svoje diplomsko delo Kmetijsko obremenjevanje okolja na Kranjskem polju v energetske luči: na primeru naselja in katastrske občine Spodnji Brnik je prejela fakultetno Prešernovo nagrado. Istega leta se je zaposlila kot raziskovalka na Inštitutu za geografijo v Ljubljani. Doktorsko disertacijo z naslovom Kmetijsko obremenjevanje okolja v Sloveniji v luči energetskih vnosov (na izbranih območjih) je zagovarjala leta 2002. Leta 2004 je bila izvoljena v naziv docentke/znanstvene sodelavke. Od oktobra 2002 je zaposlena v raziskovalnem centru Oddelka za geografijo filozofske fakultete na delovnem mestu raziskovalke.

Njeno znanstveno in strokovno delo je predvsem usmerjeno raziskave s področja varstva okolja, razvoja podeželja, kmetijstva. V zadnjih letih je področje raziskovanja razširila na proučevanje trajnostnega prostorskega in regionalnega razvoja ter proučevanje podeželskih, zavarovanih, obmejnih idr. geografsko specifičnih (problemskih) območij.

Pri svojem raziskovalnem delu je veliko pozornost posvetila razvoju metodologije vrednotenja

okoljske občutljivosti in ranljivosti. Poleg temeljnega raziskovalnega dela na številnih nacionalnih in mednarodnih programih in projektih uporabnost metodologij vseskozi preverja prek številnih aplikativnih projektov.

Pri Zvezi geografskih društev Slovenije je od leta 2005 predsednica komisije za znanstvenoraziskovalno delo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Franc Lovrenčak, v pokoju (Ljubljana, 1940)

Diplomiral je iz geografije leta 1964 na filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1966 je bil izvoljen za asistenta za fizično geografijo na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je leta 1975 doktoriral z disertacijo Zgornja gozdna meja v Kamniških Alpah v geografski luči. Leta 1978 je bil izvoljen za docenta in leta 1989 za izrednega profesorja za fizično in regionalno geografijo na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. V ta naziv je bil spet izvoljen leta 1994. Leta 1999 je bil izvoljen za rednega profesorja za fizično in regionalno geografijo. Prvega oktobra 2007 se je upokojil.

V zimskem semestru 1970/71 se je študijsko izpopolnjeval pri prof. dr. Pavolu Plesniku na univerzi v Bratislavi. Leta 1978 je prevzel na Oddelku za geografijo FF v Ljubljani predavanja in vaje iz fitogeografije, vaje iz pedogeografije, regionalne geografije Sovjetske zveze in regionalne geografije izvenevropskih držav. Naslednje študijsko leto je prevzel predavanja iz biogeografije in pedogeografije, iz regionalne geografije zunajevropskih držav v razvoju in

osnov matematične geografije s kartografijo. V študijskem letu 1998/99 je začel predavati pedogeografijo z biogeografijo in geografijo Afrike ter Azije, kar je predaval do upokojitve. V letih 1981–1983 je bil predstojnik Oddelka za geografijo FF v Ljubljani. V letih 2004–2007 je bil predsednik Akademskega zbora filozofske fakultete v Ljubljani. V študijskem letu 1985/86 je kot zunanji sodelavec prevzel predavanja iz pedogeografije in biogeografije na Oddelku za geografijo takratne Pedagoške akademije Univerze v Mariboru. V študijskem letu 1988/89 je na istem oddelku prevzel še predavanja iz matematične geografije. Na tedanji pedagoški fakulteti v Mariboru je predaval do leta 1995. Njegovo raziskovalno delo zajema problematiko iz pedogeografije in vegetacijske geografije.

V sklopu svojega raziskovalnega dela se je naprej usmerjal v proučevanje zgornje gozdne meje, v našem gorskem svetu. Pozneje je proučeval prsti in rastlinstvo v poplavnih območjih Slovenije, v gorskih območjih (Planica, Bohinj), na Krasu itn. Doma in v tujini je objavil več kot 30 člankov o značilnostih prsti v Sloveniji, zlasti na Krasu. Sodeloval je pri pripravi večjih sintetičnih geografskih del: Geografija Slovenije, Geografski atlas Slovenije, Slovenija pokrajine in ljudje in Geografski terminološki slovar. Kot soavtor je pisal poglavja o prsti in vegetaciji v učbenikih za 1. in 2. razred srednjih šol. Pripravil je visokošolske učbenike za predmete, ki jih je predaval na univerzi.

Aktivno je sodeloval pri številnih strokovnih posvetih, simpozijih in domačih ter tujih zborovanjih. V zbornikih teh zborovanj je izšla vrsta njegovih prispevkov. Več let je bil zunanji urednik za geografijo, pri Enciklopediji Slovenije. Deloval je v strokovnem geografskem

društvu in opravljal razne naloge, med njimi delo urednika, osrednje slovenske geografske revije Geografskega vestnika. Aktivno deluje pri Slovenski matici kot član njenega upravnega odbora in naravoslovno-tehniške sekcije. Med drugim je bil tudi član vladne komisije za zemljepisna imena. Že nekaj let je član mednarodnega društva za varovanje prsti (ESSC - European Society for Soil Conservation).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Simona Lukič (Ljubljana, 1965)

Diplomirala na višješolskem študiju na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo leta 1987. Pridobila si je naziv inženir kemijske tehnologije. V istem letu se je zaposlila v Sloviniu v razvojnem laboratoriju. Leta 1989 pa je nastopila delo na delovnem mestu laboranta v fizičnogeografskem laboratoriju Oddelka za geografijo.

Miha Marolt (Jesenice, 1982)

Naziv univerzitetni diplomirani geograf je prejel leta 2009 na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 2009 se je zaposlil na Oddelku za geografijo kot laborant kartograf. Ukvarja se z geografskimi informacijskimi sistemi in kartografijo ter preostalimi oblikami vizualizacije prostorskih podatkov.

Lucija Miklič-Cvek (Celje, 1973)

Diplomirala je leta 1999 na filozofski fakulteti v Ljubljani, smer geografija in etnologija – kulturna antropologija. Leta 2000 se je zaposlila najprej v

Osnovni šoli Železniki, nato pa še v istem letu v knjižnici Oddelka za geografijo filozofske fakultete kot bibliotekarka in je odgovorna za katalogizacijo in evidentiranje zaloge serijskih publikacij, katalogizacijo monografij, spremljanje novosti na področju elektronskih virov, izobraževanje uporabnikov za informacijsko opismenjevanje, izposajo in sodelovanje v delovnih skupinah OHK. Od začetka študijskega leta 2005/06 tudi stalno skrbi in dopolnjuje digitalno zbirko seminarskih nalog, diplomskih, magistrskih in doktorskih del Oddelka za geografijo. V naziv bibliotekarke je bila izvoljena 17. maja 2006.

Dr. Irena Mrak (Kranj, 1973)

Leta 1997 je z diplomskim delom Razprostranjenost vinske trte na Krasu: geografske značilnosti končala študij geografije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Istega leta je dobila štipendijo Slovenske znanstvene fundacije. Redno se je na Oddelku za geografijo zaposlila leta 1998, kjer je leta 2003 magistrirala z delom Sledovi pleistocenske morfogeneze v porečju Tržiške Bistrice. Od jeseni 2007 je kot raziskovalka zaposlena v Raziskovalnem centru Oddelka za geografijo, kjer med drugim končuje doktorsko disertacijo z naslovom Sonaravni razvoj turizma in rekreacije v visokogorju. V letih 1998–2003 je bila aktivna članica IO Ljubljanskega geografskega društva, leta 1998 ena od ustanovnih članic Geomorfološkega društva Slovenije, med letoma 2003–2007 pa tajnica Zveze geografskih društev Slovenije. Ob tem je aktivna na področju alpinizma, za kar je leta 2004 prejela diplomu občine Tržič za vrhunske dosežke v alpinizmu. Do zdaj je organizirala 16 alpinističnih odprav v Ande, Nebeško gorovje, Hindukuš, Pamir in Karakorum, svoje raziskovalno delo pa usmerja predvsem v proučevanje okoljskih

učinkov turizma in rekreacije v visokogorskih območjih ter v glacialno geomorfologijo.

Izr. prof. dr. Karel Natek (Celje, 1952)

Diplomiral je aprila 1978 na filozofski fakulteti v Ljubljani, smer geografija in zgodovina. Od maja do septembra 1978 je delal na Zavodu SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine, nato v letih 1979–1994 na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU, predvsem na raziskovalnih projektih Pregledna geomorfološka karta Jugoslavije v merilu 1 : 500.000 in Detajlna geomorfološka karta Jugoslavije v merilu 1 : 100.000, ukvarjal se je tudi s proučevanjem naravnih nesreč. Leta 1982 je dosegel naziv magistra geografije z delom *Metoda izdelave in uporabnost splošne geomorfološke karte*, doktorski naziv pa leta 1994 z doktorsko disertacijo *Geomorfološka karta 1 : 100.000 list Celje in analiza reliefa sekcije*. Od aprila do septembra 1988 je bil kot štipendist japonske vlade na šestmesečni specializaciji na Geografskem inštitutu v Tsukubi na Japonskem, leta 1996 pa je na filozofski fakulteti pridobil naziv docenta za fizično geografijo.

Med letoma 1994–1999 je deloval kot zasebni raziskovalec in se ukvarjal z različnimi aplikativnimi projekti s področja poseganja človeka v okolje in varstva naravne dediščine ter s pisanjem strokovnih del. Novembra 1999 se je zaposlil na Oddelku za geografijo FF kot docent za fizično geografijo ter prevzel predavanja iz Geomorfologije in Izbranih poglavij iz geografije (naravne nesreče). Že od leta 1993 predava tudi predmet Fizična geografija na Oddelku za krajinsko arhitekturo na Biotehniški fakulteti. Marca 2006 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja za fizično geografijo.

V letih 1987–1990 je bil predsednik Ljubljanskega geografskega društva, v letih 1990–1994 prvi predsednik novoustanovljenega Geomorfološkega društva Slovenije, od leta 2007 je urednik znanstvene revije *Dela*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Lea Nemeč (Šempeter pri Gorici, 1979)

Diplomirala je leta 2005 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz geografije (priznanje za posebne dosežke pri študiju geografije) in zgodovine. Leta 2006 je končala vzporedni študij likovne pedagogike na pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Prilavništvo je v letih 2006/07 opravljala na Šolskem centru v Rogaški Slatini. Pozneje pa je bila zaposlena na OŠ Dobravlje, Vrtec Vodmat, OŠ Borovnica.

Leta 2009 je bila izvoljena v naziv asistentke za področje geografije. Na oddelku vodi vaje za Didaktiko geografije. Sodeluje z ministrstvom za okolje in prostor, ministrstvom za šolstvo (priprava seminarjev in priročnikov za strokovno izpopolnjevanje učiteljev geografije) ter Društvom učiteljev geografije Slovenije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Darko Ogrin (Koper, 1960)

Visokošolski študij geografije in zgodovine je končal leta 1985. Za diplomsko nalogo *Pokrajina med Slavnikom in Kubejsko Vardo – pokrajinskoekološka členitev* je prejel fakultetno Prešernovo nagrado. Leta 1987 se

je zaposlil kot mladi raziskovalec na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in vpisal podiplomski študij iz fizične geografije. Leta 1991 je magistriral (*Klimatska pogojenost drevesnega prirastka v Sloveniji*), leta 1994 pa doktoriral z disertacijo *Mezoklimatogeografija Koprškega primorja in njene spremembe v zadnjih stoletjih*. Med statusom mladega raziskovalca in izvolitvijo v asistenta za geografijo je vodil vaje iz različnih fizičnogografskih predmetov in iz Geografije Slovenije. V naziv docenta za področje fizične geografije je bil izvoljen leta 1995. Tedaj je postal nosilec predmetov Uvod v geografijo, Matematična geografija, Klimatogeografija in fizična geografija Slovenije. V letih 2002–2007 je predaval tudi Osnove fizične geografije in Fizično geografijo Sredozemlja študentom Oddelka za geografijo Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

Raziskovalno se ukvarja predvsem s klimatogeografijo. Največ pozornosti posveča topoklimatskim in lokalnoklimatskim problemom, v sklopu raziskovanja spreminjanja podnebja pa historični klimatologiji. Sodeloval je pri šestih raziskovalnih projektih, pri enem kot vodja. Njegova bibliografija obsega znanstveno monografijo in devet samostojnih poglavij v znanstvenih ali strokovnih monografijah, 37 znanstvenih ter 20 strokovnih in poljudnih prispevkov, je soavtor enega univerzitetnega učbenika. V letih 1996–2000 je bil namestnik predstojnika, v letih 2000–2002 predstojnik Oddelka za geografijo FF UL. Na ravni filozofske fakultete je bil član Komisije za podiplomski študij in Nostrifikacijske komisije. Od leta 2004 je predsednik Državne predmetne komisije za splošno maturo za geografijo. Je sourednik zbirke znanstvenih monografij GeograFF, sodeluje v dveh uredniških

odborih domačih znanstvenih revij in enem tujem. Kot recenzent je sodeloval pri izdaji več srednješolskih učbenikov za geografijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Matej Ogrin (Ljubljana, 1975)

Asistent s področja fizične geografije na Oddelku za geografijo. Leta 2002 prejel fakultetno Prešernovo nagrado za diplomsko delo z naslovom Vpliv reliefa na oblikovanje mezoklimatskih tipov Slovenije. Leta 2003 je postal mladi raziskovalec na Oddelku za geografijo, kjer je leta 2007 doktoriral z disertacijo Proučevanje prometnega onesnaževanja ozračja z metodo difuzivnih vzorčevalnikov. Od julija 2007 je zaposlen na Oddelku za geografijo kot asistent s področja fizične geografije, pokrajinske ekologije in geografije prometa. Od leta 2001 deluje v društvu za varstvo Alp, CIPRA Slovenija, ki se ukvarja s trajnostnim razvojem alpskega sveta. V letih 2001–2002 je opravil šestmesečno prakso pri CIPRI International v Schaanu/kneževina Liechtenstein/, leta 2004 pa je direktor CIPRE Slovenija.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Mirko Pak, v pokoju (Maribor, 1936)

Diplomiral je leta 1961 iz geografije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1965 je na isti fakulteti doktoriral z disertacijo Družbena geografija Zgornjega Dravskega polja. Od leta 1962 je asistent, od leta 1968 habilitirani docent, od leta 1972 docent, leta 1977 je napredoval v izrednega

in leta 1988 v rednega profesorja za regionalno in družbeno geografijo na Oddelku za geografijo te fakultete. Bil je njen dekan in prodekan ter predstojnik Oddelka za geografijo.

Ukvarja se s socialno geografijo, v sklopu te pa s problematiko preobrazbe podeželja, preskrbe in prebivalstva, z urbano geografijo, še zlasti s socioekonomsko sestavo in preobrazbo mest ter z njihovo zgradbo, pa z regionalnogeografsko problematiko. Organiziral in vodil je več mednarodnih geografskih akcij, več jugoslovanskih in slovenskih znanstvenih sestankov in projektov, med drugim Možnosti regionalnega in prostorskega razvoja Spodnjega Podravja s Prlekijo. V letih 1970/71 se je pol leta strokovno izpopolnjeval v Amsterdamu, krajši čas pa tudi na Dunaju, v Frankfurtu, Münchnu, Varšavi in drugod. Bil je gostujoči profesor na univerzi v Heidelbergu, predaval je še na univerzah v Augsburgu, Bayreuthu, Berlinu, Celovcu, Frankfurtu, Gradcu, Heidelbergu, Marburgu, Münchnu, Ostravi, Regensburgu in Zagrebu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Dušan Plut (Novo mesto, 1950)

Zaposlen je kot redni univerzitetni profesor za fizično in regionalno geografijo na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Znanstveno in raziskovalno se ukvarja z geografsko problematiko vodnih virov, geografskimi vidiki okoljske globalizacije in pokrajinske degradacije. Vodi katedro za varstvo okolja in je podpredsednik programskega sveta interdisciplinarnega univerzitetnega študija varstva okolja. Napisal je več kot 200 znanstvenih in

strokovnih prispevkov, 10 samostojnih znanstvenih monografij in univerzitetna učbenika. Bil je gostujoči profesor na univerzah v Zagrebu in Tuzli.

V osemdesetih letih je aktivno sodeloval v Zvezi društev za varstvo okolja, leta 1989 pa je postal ustanovni predsednik Zelenih Slovenije. Leta 1990 je bil izvoljen za člana predsedstva Republike Slovenije, konec leta 1992 pa za člana Državnega sveta. Leta 1996 je prejel najvišje državno odlikovanje za zasluge v osamosvojitvenem obdobju.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Irma Potočnik-Slavič (Kranj, 1971)

Diplomirala je leta 1995 na filozofski fakulteti v Ljubljani iz geografije (Prešernova nagrada filozofske fakultete) in zgodovine, ki ju je šest let poučevala na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji v Ljubljani. Od leta 1997 je asistentka za družbeno geografijo na Oddelku za geografijo, kjer je tudi magistrirala (2000) in doktorirala (Endogeni razvojni potenciali podeželja, 2008). Strokovno se je izpopolnjevala v Bayreuthu (DAAD štipendistka, 2002) in Torontu (študentska kanadskega veleposlaništva, 2006). Aktivna je bila pri Zvezi geografskih društev Slovenije (tajnica, urednica Geografskega obzorika). Od leta 2008 je oddelčna koordinatorka za mednarodno sodelovanje. V strokovnem pogledu se posveča predvsem geografskim problemom podeželja, geografiji Severne Amerike in geografiji Slovenije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Dejan Rebernik (Ljubljana, 1967)

Dvajsetega novembra 1992 je diplomiral na filozofski fakulteti. Magistrsko nalogo *Morfološka in socialnogeografska zgradba slovenskih mest (na izbranih primerih)* je zagovarjal 14. novembra 1996. Doktorsko disertacijo *Socialna geografija Ljubljane* je pod mentorstvom dr. Mirka Paka uspešno zagovarjal 21. januarja 2000. Leta 2000 je bil na Univerzi v Ljubljani izvoljen v naziv docenta za družbeno in regionalno geografijo, leta 2009 pa v naziv izredni profesor za področje geografije. Je nosilec predmetov Urbana geografija, Geografija Evrope, Izbrana poglavja iz geografije Evrope in Regionalna analiza.

Znanstveno in raziskovalno delovanje je usmeril v urbano geografijo. Sodeloval je pri številnih raziskovalnih projektih in raziskovalnih skupinah. Med letoma 2006 in 2008 je bil vodja ciljnega raziskovalnega projekta Povezovanje kriterijev in ukrepov za doseganje trajnostnega prostorskega razvoja mest in drugih naselij v širših mestnih območjih, od leta 2008 pa je vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Značilnosti regionalnega razvoja in razvojni potenciali Spodnjega Podravja. Odlikuje se z bogato znanstveno bibliografijo, ki obsega eno samostojno monografsko publikacijo, 10 poglavij v monografskih publikacijah, 11 izvornih znanstvenih člankov, pet strokovnih člankov in 10 objavljenih prispevkov na znanstvenih konferencah. V mednarodno delovanje je bil vključen s sodelovanjem na številnih mednarodnih konferencah in znanstvenih srečanjih. Predaval oziroma sodeloval je na strokovnih posvetovanjih na evropskih univerzah v Frankfurtu (Nemčija), v Angerju (Francija), Glasgowu in Londonu (Velika Britanija), Tokiu (Japonska), Pretoriji (Južna Afrika).

Aktivno je deloval v Zvezi geografskih društev Slovenije. Bil je njen tajnik, od leta 2002 pa je član Nacionalnega komiteja v sklopu Zveze geografskih društev. Med letoma 2004 in 2006 je bil namestnik predstojnika Oddelka za geografijo na filozofski fakulteti v Ljubljani, med letoma 2006 in 2008 pa predstojnik Oddelka za geografijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Blaž Repe (Ljubljana, 1972)

Ob vpisu v absolventski staž v študijskem letu 1996/97 je že honorarno opravljal delo kartografa na Oddelku za geografijo ljubljanske filozofske fakultete. To delo je z manjšimi prekinitvami opravlja dve leti do uspešno končane diplome leta 1999. Izdelal je diplomsko delo z naslovom *Poskusni geografski atlas občine Grosuplje*. Novembra istega leta se je kot asistent stažist zaposlil na Oddelku za geografijo in vpisal podiplomski magistrski študij iz fizične geografije, smer pedogeografija (geografija prsti). Do leta 2002 je vodil vaje pri predmetih Kvantitativne metode za geografe 2, Geografski informacijski sistemi in kartografija, Pedogeografija in biogeografija. Pod mentorstvom prof. dr. Franca Lovrenčaka je izdelal magistrsko delo z naslovom *Degradacija prsti v Sloveniji*, ki ga spomladi 2002 uspešno zagovarjal. Po opravljenem magistrskem študiju se je kot asistent redno zaposlil na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer vodi vaje iz predmetov Geografski informacijski sistemi in kartografija, Fizična geografija Slovenije, Uvod v geografijo, Matematična geografija, Pedogeografija in biogeografija. Leta 2004 je pod mentorstvom prof. dr. Franca Lovrenčaka prijavil temo doktorske disertacije z naslovom

Pedogeografska karta in njena uporabnost v geografiji ter tudi ta del izobraževanja uspešno končal leta 2007.

Decembra 2007 je bil izvoljen v naziv docenta za področje geografije, jeseni leta 2008 pa zasedel še docentsko delovno mesto. Predava predmeta Pedo- in biogeografija, z bolonjsko prenovno pa še Geoinformatiko za geografe in Osnove tematske kartografije.

V tem času se je udeležil različnih domačih in mednarodnih kongresov, simpozijev in znanstvenih srečanj v Romuniji, Nemčiji, na Hrvaškem, v Avstriji, Italiji itd. Kot gost je predaval na drugih slovenskih fakultetah in univerzah, prav tako predava tudi na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter na Slovaškem. Svoje znanje si je izpopolnjeval v Nemčiji na Oddelku za geografijo v Marburgu. Na svojem znanstvenem področju izobražuje učitelje in druge pedagoške ter strokovne sodelavce. Aktivno je sodeloval pri nastanku več univerzitetnih učbenikov in priločnikov. Prav tako je (bil) član več domačih projektnih skupin. Je dolgoletni aktivni član različnih domačih in tujih strokovnih združenj in društev (v letih 2000–2007 je bil tajnik, 2007–2009 oa podpredsednik in od 2009 predsednik Ljubljanskega geografskega društva; med letoma 2001 in 2005 je bil blagajnik geografskega kluba Alumni; od leta 2008 član upravnega odbora Pedološkega društva Slovenije).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Tatjana Resnik-Planinc (Novo mesto, 1965)

Po končani gimnaziji se je vpisala na filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer je končala študij geografije in anglistike. Diplomirala je leta 1991 in pridobila naziv profesorice geografije in

angleškega jezika s književnostjo. Istega leta se je zaposlila kot učiteljica geografije na srednji upravno administrativni šoli v Ljubljani in tam službovala leto dni. Leta 1992 je bila izvoljena v naziv in začela opravljati delo asistentke na Oddelku za geografijo filozofske fakultete.

Leta 1998 je magistrirala s področja didaktike geografije z magistrskim delom *Evropska dimenzija pouka geografije*, leta 2001 pa doktorirala s temo *Zahtevnejše geografske učne vsebine kot izobraževalni problem*. Leta 2001 je bila izvoljena v naziv docentke za geografijo. Od leta 2001 je nosilka predmetov Didaktika geografije ter Regionalna geografija Angloamerike, Avstralije in Oceanije.

Na Oddelku za geografijo filozofske fakultete je aktivno sodelovala pri razvoju predmeta Didaktika geografije in vzpostavila današnji sistem hospitacij, vzorčnih nastopov in pedagoške prakse študentov geografije. Sodelovala je pri ustanavljanju Društva učiteljev geografije Slovenije in bila v letih 2000–2004 njegova predsednica, zdaj pa je članica izvršnega odbora. Aktivno deluje v EUROGEO, organizaciji, ki združuje evropska društva oz. združenja učiteljev geografije. Bila je članica strokovnega sveta za splošno izobraževanje, članica komisije za splošnoizobraževalne srednje šole ter članica komisije za srednje šole.

Sodeluje v slovenskih in mednarodnih projektih ter se aktivno udeležuje domačih in tujih simpozijev ter konferenc, kjer sodeluje z referati in delavnici. V Sloveniji je organizirala številne seminarje stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev geografije ter mednarodne konference in srečanja. Je avtorica znanstvenih in strokovnih člankov ter avtorica in recenzentka številnih geografskih učbenikov, delovnih zvezkov in drugega gradiva.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Boštjan Rogelj (Kranj, 1976)

Naziv diplomiran geograf je prejel leta 2002 na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, po uspešnem zagovoru diplomskega dela *Geopolitika v Združenih državah Amerike po koncu hladne vojne s poudarkom na območju bivše Jugoslavije*. Leta 2000 se je kot kartograf zaposlil na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani, tri leta pozneje se je zaposlil kot asistent za področje geografije. Na oddelku asistira pri predmetih Kvantitativne metode 1, Politična geografija, Geografija Evrope in Izbrana poglavja iz geografije Evrope. Naslov magistra geografije za področje je dosegel leta 2008, po uspešnem zagovoru magistrskega dela *Geopolitična prihodnost Bosne in Hercegovine pod mentorstvom izrednega profesorja dr. Jerneja Zupančiča*.

Bil je eden ustanovnih članov Društva mladih geografov Slovenije. V letih 2004–2009 je bil član izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, leta 2007 pa je postal tajnik Političnega-geografskega društva Slovenije. Poleg tega je član Društva ameriških geografov (Association of American Geographers).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Uroš Stepišnik (Ljubljana, 1975)

Diplomo iz geografije je prejel 2001 na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. Za diplomsko delo z naslovom *Udornice na Postojnskem krasu* je prejel fakultetno Prešernovo nagrado. Po odsluženem vojaškem roku se je v šolskem letu 2002/03 vpisal na magistrski študij geografije krasa, prav tako na filozofski fakulteti. Po končanem drugem letniku

magistrskega študija mu je bil omogočen prehod na neposreden doktorski študij. Od leta 2003 je zaposlen na Oddelku za geografijo filozofske fakultete kot asistent pri predmetih Geomorfologija in Geografija krasa, od leta 2005 pa tudi za predmet Matematična geografija. Doktoriral je 2006 z doktorskim delom *Udornice na slovenskem krasu*. V naziv docenta za geografijo je bil izvoljen leta 2008.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Metka Špes (Celje, 1950)

Diplomirala je na Oddelku za geografijo leta 1974. Od tedaj do decembra 1997 je bila zaposlena kot raziskovalka na Inštitutu za geografijo. Samostojno ali s sodelavci je proučevala predvsem pokrajinske učinke degradacije okolja v nekaterih najbolj onesnaženih slovenskih regijah. S poglobljeno raziskavo o degradaciji okolja v Celju je leta 1984 dosegla tudi akademsko stopnjo magistre geografije. Med njenimi temeljnimi in aplikativnimi raziskavami je treba omeniti tudi socialnoekološka proučevanja oziroma ugotavljanje odnosa prebivalcev do onesnaženega okolja in prostorskih učinkov teh reakcij. V ta sklop spada tudi njena doktorska disertacija *Degradacija okolja kot dejavnik diferenciacije urbane pokrajine*. Med pomembnejše raziskovalne projekte spadajo tudi metodološka in aplikativne študije ranljivosti okolja, v zadnjem času pa je bila vodja ali sodelavka pri raziskovalnih projektih, ki so usmerjeni na proučevanje občutljivosti ali ranljivosti slovenskih pokrajin ali pa na okoljske učinke posameznih človekovih dejavnosti.

Kot predstavnica takratne države je več let delovala v komisiji za okolje pri SEV, pozneje pa

v njeni naslednici v sklopu Srednje in Vzhodne Evrope. Med letoma 1983 in 2002 je bila urednica *Geographice Slovenice*, še vedno pa je pa članica uredniškega odbora Dela in mednarodnega uredniškega odbora *Moravian Geographical Report*. Sodelovala je v Svetu za varstvo okolja pri SAZU, po letu 2000 je bila štiri leta predsednica področne republiške maturitetne komisije za geografijo. Med letoma 1997 in 1999 je bila predsednica Zveze geografskih društev Slovenije, med letoma 1982 in 1988 pa predsednica Odbora za srečanja pri Republiškem odboru Gibanje znanost mladini. V sklopu te organizacije je vodila devet mladinskih raziskovalnih taborov v Prekmurju in več republiških srečanj mladih raziskovalcev.

Na Oddelku za geografijo predava Pokrajinsko ekologijo, Geografijo Latinske Amerike, izbirni predmet VGO, skupaj z dr. Plutom pa še usmeritveni predmet Varstvo geografskega okolja. Pokrajinsko ekologijo predava tudi študentom podiplomskega interdisciplinarnega študija Varstvo okolja in podiplomskim študentom na Turistici ter na univerzi v Tuzli. Je tudi mentorica več podiplomskim študentom geografije na magistrski in doktorski stopnji.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Tajan Trobec (Ljubljana, 1981)

Naziv univerzitetni diplomirani geograf je prejel leta 2007 na Oddelku za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 2008 se je na Oddelku za geografijo zaposlil kot asistent za fizično geografijo, za predmeta hidrogeografija in pedogeografija z biogeografijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Janja Turk (Celje, 1953)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1976, smer geografija in sociologija. Leta 1977 se je zaposlila na Inštitutu za geografijo Univerze v Ljubljani. Od leta 1979 je bibliotekarka v knjižnici Oddelka za geografijo filozofske fakultete. Od leta 1989 vodi oddelčno knjižnico. Specialistični izpit je opravila leta 1988 in si tako pridobila naziv bibliotekar specialist, leta 1998 pa naziv višji bibliotekar specialist. Leta 2002 je bila izvoljena v naziv bibliotekarke – visokošolske sodelavke. Ukvarja se z izdelavo bibliografij univerzitetnih učiteljev in sodelavcev. Študente seznanja s knjižnico in informacijskimi viri. Aktivno sodeluje v delovnih skupinah OHK FF.

Od leta 2004 je članica komisije za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke. Za svoje delo v geografski knjižnici in na področju geografije je leta 1999 prejela priznanje filozofske fakultete, leta 2002 pa srebrno plaketo Zveze geografskih društev Slovenije.

Doc. dr. Katja Vintar-Mally (Brežice, 1975)

Z diplomom na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani si je leta 2000 pridobila naziv profesorica nemščine in geografije. Leta 2001 se je kot asistentka stažistka zaposlila na Oddelku za geografijo filozofske fakultete, kjer je že leta 2000 vpisala podiplomski študij. Leta 2003 je končala magistrski študij z delom *Okoljevarstveni vidiki sonaravnega regionalnega razvoja Slovenije* in se redno zaposlila kot asistentka. Sodelovala je pri predmetih Uvod v geografijo, Varstvo geografskega okolja, Geografija prometa, Geografija Azije, Geografija Afrike in pri usmeritvi Varstvo geografskega okolja. Leta 2006 je doktorirala

z disertacijo *Okoljevarstvena in socialnoekonomska protislovja držav v razvoju* in začela predavati predmet Geografija Afrike, leta 2007 pa še predmet Geografija Azije. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke. Težišče njenega raziskovalnega dela predstavljajo zlasti varstvo okolja, regionalni razvoj in trajnostni razvoj. Raziskovalne dosežke predstavlja na domačih in mednarodnih seminarjih ter posvetovanjih, vključuje pa se tudi v raziskovalne projekte Oddelka za geografijo.

Med dodiplomskim študijem je bila dejavna v Študentski sekciji Ljubljanskega geografskega društva, pozneje je bila ustanovna članica in prva predsednica (1997–1998) Društva mladih geografov Slovenije. S stanovskim društvenim udejstvovanjem je nadaljevala v Ljubljanskem geografskem društvu; najprej kot blagajničarka (2003–2005), nato pa kot predsednica društva (2005–2009) in članica Izvršnega odbora Zveze geografskih društev Slovenije (2005–2009).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Jernej Zupančič (Ljubljana, 1963)

Po gimnaziji v Stični je študiral geografijo in zgodovino na pedagoški akademiji v Ljubljani in na filozofski fakulteti. Diplomiral je 29. septembra 1988. Med študijem je prejel fakultetni Prešernovi nagradi za študente. Na isti fakulteti je nadaljeval podiplomski študij in 26. marca 1993 uspešno branil magistrsko nalogo, 22. aprila 1997 pa še doktorsko disertacijo pri prof. dr. Vladimirju Klemenčiču. Junija 2007 ga je Habilitacijska komisija filozofske fakultete izvolila v naziv izredni profesor za področje geografije. Aprila 1989 se je zaposlil na Inštitutu

za geografijo kot mladi raziskovalec, in sicer na področju narodnega vprašanja, manjšin, mednarodnih selitev in izseljenstva. Pozneje je raziskovalno področje še nekoliko razširil, in sicer na tematikah meje in čezmejnega sodelovanja, medetničnih odnosov ter regionalnega – prostorskega in družbenega razvoja.

Od 13. decembra 1997 do 12. decembra 2001 je bil direktor Inštituta za geografijo, 1. aprila 2002 se je zaposlil na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, 1. oktobra istega leta pa na Oddelku za geografijo na filozofski fakulteti. Tu je prevzel področje politične geografije in od oktobra 2004 tudi vodi katedro za politično geografijo ter istoimensko usmeritev in diplomski program. Predava tudi Geografijo jugovzhodne Evrope in se posveča geografiji kriznih območij. Avgusta 2008 je bil imenovan za predstojnika Oddelka za geografijo.

Predaval je na univerzah na Dunaju, v Heidelbergu, Opole, Celovcu in Lexingtonu. Pomladi leta 2002 je bil en semester gostujoči profesor na univerzi v Celovcu. Aktivno je sodeloval na številnih mednarodnih znanstvenih sestankih. Njegova bibliografija obsega več kot 200 enot, brez mentorskih in uredniških del. Bil je član Sveta vlade RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, član nacionalnega odbora Delovne skupine za človekove pravice in manjšine, Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo, član Delovne skupine za evropske programe in regionalno sodelovanje (Državni zbor RS, Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu) in član Delovne skupine za sodelovanje na področju kulture in izobraževanja. Sodeloval je v ožji delovni skupini za pripravo zakona o

romski skupnosti v Sloveniji. Decembra 2006 je bil imenovan za vodjo strokovne skupine za reševanje prostorskih problemov romskih naselij v sklopu ministrstva za okolja in prostor. Je član uredniškega odbora revije Dela (Ljubljana), *Geografski časopis* (Bratislava) ter *Migracijske i etničke teme* (Zagreb).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Predstojniki oddelka:

Brez dolgotrajnega raziskovanja ni mogoče zanesljivo ugotoviti nosilcev predstojništva za predvojno in medvojno obdobje. Do leta 1928 je bil edini predavatelj Artur Gavazzi, ko ga je zamenjal Anton Melik. Temu se je v študijskem letu 1940/41 kot stalni predavatelj pridružil Svetozar Ilešič.

Predstojniki po drugi svetovni vojni so bili: 1949–1960 Anton Melik, 1960–1963 Svetozar Ilešič, 1963–1966 Igor Vrišer, 1966– 970 Marjan Žagar, 1970–1972 Jakob Medved, 1972–1973 Ivan Gams, 1973–1976 Darko Radinja, 1976–1977 Mirko Pak, 1977–1979 Igor Vrišer, 1979–1980 Mirko Pak, 1980–1981 Ivan Gams, 1981–1982 Franc Lovrenčak, 1982–1985 Marijan M. Klemenčič, 1985–1986 Vladimir Klemenčič, 1986–1988 Matjaž Jeršič, 1988–1989 Dušan Plut, 1989–1992 Andrej Černe, 1992–1993 Jurij Kunaver, 1993–1996 Anton Gosar, 1996–1998 Mirko Pak, 1998–2000 Marijan M. Klemenčič, 2000–2002 Darko Ogrin, 2002–2004 Metka Špes, 2004–2006 Marko Krevs, 2006–2008 Rebernik, 2008– Tatjana Resnik Planinc.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Doc. dr. Mihael Brenčič, (2006–), Naravoslovnotehniška fakulteta
- Doc. dr. Andrej Mihevc, (2003–), Inštitut za raziskovanje krasa
- Red. prof. dr. Andrej Pogačnik, (2000–), Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
- Red. prof. dr. Jože Rakovec, (2001–), Fakulteta za matematiko in fiziko
- Asist. Gregor Skok, (2008–), Fakulteta za matematiko in fiziko
- Doc. dr. Andrej Šmuc, (2006–), Naravoslovnotehniška fakulteta
- Asist. Tadej Žaucer, (2008–), Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo

Nekdanji zaposleni:

- Asist. Marjan Bat (1982–1991)
- Dr. Monika Benkovič Kraševc (2000–2006)
- Doc. dr. Valentina Brečko Grubar (1996–2007)
- Mag. Slavko Brinovec (1979–1982)
- Doc. dr. Valter Bohinc (1937–1942)
- Red. prof. dr. Milan Bufon (1986–1993)
- Dr. Stanko Buser (1991–2003)
- Mojca Dolgan Petrič (1987–2000)
- Akad. red prof. v pokoju dr. Ivan Gams (1967–1989)
- Red. prof. dr. Artur Gavazzi (1920–1927)
- Red. prof. dr. Anton Gosar (1992–2002)
- Andrej Herakovič (2003–2009)
- Asist. Mavro Hrvatin (1992–1995)
- Red. prof. dr. Svetozar Ilešič (1960–1975)
- Zasl. red. prof. v pokoju dr. Matjaž Jeršič (1982–1997)

- Igor Jurinčič (1990–1993)
- Izr. prof. dr. Matjaž Klemenčič (1997–1998)
- Red. prof. v pokoju dr. Vladimir Klemenčič (1960–1996)
- Asist. Saša Kosten Zabred (2003–2008)
- Marija Košak (1979–1981)
- Doc. dr. Andrej Kranjc (1998–2002)
- Jelka Kunaver (1960–1977)
- Mag. Terezija Kürbus (1988–1991 in 1992–1992)
- Doc. dr. Vladimir Leban (1962–1976)
- Veronika Leskovšek (1992–1998)
- Dr. Vincenc Malovrh (1946–48)
- Pavel Markelj (1969–1990)
- Doc. dr. Jakob Medved (1962–1978)
- Red. prof. dr. Anton Melik (1960–1966)
- Dr. Vasja Mikuz (1985–2006)
- Asist. Milan Natek (1961–1966)
- Irena Petroša (1983–1997)
- Mag. Nataša Pichler Milanović (2004–2008)
- Dr. Sabina Popit (1996–2004)
- Tatjana Pretnar (1963–1991)
- Red. prof. v pokoju dr. Darko Radinja (1960–1996)
- Andrejka Slavec (1989–1996)
- Tatjana Šifrer (1957–1989)
- Doc. dr. Franc Šušteršič (1988–2006)
- Asist. mag. Maja Umek (1984–1991)
- Milan Vatovec (1973–1983)
- Ciril Vojvoda (1966–1991)
- Red. prof. dr. Igor Vrišer (1960–1997)
- Doc. dr. Tomaž Vrhovec (1994–2004)
- Dr. Katja Vrtačnik Garbas (2003–2008)
- Sokol Vukelj (1965–1969)
- Izr. prof. v pokoju dr. Mavricij Zgonik (1956–1957)
- Red. prof. dr. Marjan Žagar (1960–1980)

Oddelek za

GERMANISTIKO S SKANDINAVISTIKO IN NEDERLANDISTIKO

Kot oče slovenske germanistike je prof. dr. Jakob Kelemina, ki je bil po študiju na univerzah na Dunaju in v Gradcu habilitiran kot docent za germansko filologijo, še pred svojim prihodom mednarodno priznan strokovnjak za nemško srednjeveško književnost. Na novi Univerzi v Ljubljani je bil pozvan, da ustanovi germanski seminar. Ta je začel delovati leta 1920 in je pozneje v sklopu Filozofske fakultete UL prerasel v Oddelek za germanske jezike in književnosti. Prof. dr. Anton Janko je izpostavil, da lahko kot prvega germanista oziroma »protogermanista« smatramo *J. S. V. Popovitscha* (1705 pri Celju–1774 v Perchtoldsdorfu pri Dunaju), ki so ga izoblikovala leta v Leipzigu in je bil nato poklican kot profesor za nemški jezik in retoriko na Dunaj. Po svojem intelektualnem prepričanju je bil polihistor in nasprotnik Gotscheda, južnonemško jezikovno različico je namreč želel ustaliti kot enakovredno v nemškem knjižnem jeziku. *Jakob Kelemina* (1882–1957) je objavljaj študije s področja medievistike, filologije, literarne teorije in drugih področij kulture. Njegova raziskava *Untersuchungen zur Tristansage* je izšla kot šestnajsti zvezek *Teutonie* leta 1910 v Leipzigu, leta 1923 pa je na Dunaju izšla precej razširjena predelava njegove študije o zgodovini povesti o Tristanu in Izoldi kot *Geschichte der Tristansage nach den Dichtungen des Mittelalters*. Leta 1927 je v Ljubljani izdal knjigo *Literarna veda, Pregled njenih ciljev in metod*, ki je temeljila na njegovih raziskavah za seminar iz literarne teorije in stilistike. Zanimali pa so ga tudi kulturni stiki med Slovenci in Nemci, širša vprašanja etnografije, socialne in pravne zgodovine ter še zlasti filologije in čiste literarne teorije. Profesor Kelemina je tako s širino in mnogostranskostjo svojega zanimanja ustvaril trdne temelje za razvoj germanistike na Slovenskem v številne smeri: od proučevanja posameznih avtorjev in področij do povsem teoretično zasnovanega literarnoteoretičnega diskurza. Hkrati je s svojo temeljitostjo in pronicljivostjo vzpostavil izredno kakovostno tradicijo za historično slovnico in obravnave staro- in srednjevisokonemških besedil. Na Univerzi v Ljubljani je že leta 1920 postal tudi predstojnik germanskega seminarja in je nato oddelek vodil vse do svoje smrti leta 1957.

Vojna je močno prizadela germanski seminar, predvsem z uničenjem knjižnice seminarja in marsikaterega nenadomestljivega dela v požaru januarja 1944. V povojnem obdobju si je prof. dr. Janez Stanonik zelo prizadeval, da bi knjižnico čim bolj obnovili. Razumljivo je tudi, da za nemščino kot jezik okupatorja po vojni ni bilo veliko obetov. Že Jakob Kelemina, nato pa njegov naslednik *Janez Stanonik* (1922) sta se veliko posvečala anglistiki, medtem ko se je prof. dr. Dušan Ludvik (1914–2001), ki je katedro za nemški jezik in književnost vodil do leta 1978 in nato v letih 1980–1983, izključno posvečal nemščini in je poleg raziskav na področju stare nemščine proučeval nemško-slovenske kulturne odnose, recimo nemško

gledališče v Ljubljani do leta 1790. Po vojni je skokovito naraslo zanimanje za študij angleščine, tudi zaradi uvedbe angleščine v srednje šole. V šestdesetih letih 20. stoletja se je vpisovalo celo več kot tristo slušateljev na angleščino, medtem ko je bilo zanimanje za nemščino bolj konstantno. Pozneje so je zanimanje umirilo, kljub temu je bil Oddelek za germanske jezike in književnosti več desetletij med številčno najmočnejšimi oddelki na Filozofski fakulteti UL. Dinamičen razvoj številnih študijskih programov s področja nemškega in angleškega jezika ter obeh književnosti je leta 1998 pripeljal do razdelitve Oddelka za germanske jezike in književnosti ter ustanovitve ločenih oddelkov Filozofske fakultete UL: Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko ter Oddelka za anglistiko in amerikanistiko.

V petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja se je katedra za nemški jezik okrepila z novimi kadri, tako da je postal pouk veliko bolj diferenciran. Poleg fonetike pri predavateljici Meliti Počkar (1909–1984) sta se še zlasti razvili morfologija in idiomatika, ki ju je predavala višja predavateljica Adela Žgur (1909–1992). Obe sta pripravili kontrastivna učbenika, osredinjena na refleksivno pospeševanje jezikovnega znanja. Posebno kaže izpostaviti dr. Heleno Stupan (1900–1992), ki je študirala tudi v Parizu in je prevzela področje novejših nemških književnosti. Profesorica Stupan je nudila pregled književnosti do povojnega obdobja, študentkam in študentom je znala približati literarna besedila in jih motivirati, da jih uporabljajo tudi kot učitelji nemščine, kar je bila takrat edina smer za nemiciste. V ta namen je objavila literarno zgodovino in komentirano berilo ter s tem tudi postavila temeljni kamen za literarno didaktiko, ki se zdaj intenzivno razvija na germanistiki. V spremenjenem delovnem okolju – ob selitvi v novo zgradbo leta 1961 – se je pospešil razvoj stroke in se je izboljšala izvedba pouka, tudi z AV- in jezikovnim laboratorijem. Študij je postal bolj individualiziran in organiziran z uvedbo manjših skupin v tako imenovanih lektorskih vajah. Te sta na nemščini vodili lektorji Valter Braz (1914–1988), Doroteja Kosec-Debenjak (1936), dr. Pavel Karlin (1899–1965) in Meta Šega-Potokar (1916–1964). Čeprav je bil študij v tistih časih precej ozko profiliran in pragmatično usmerjen ter je bilo čutiti pomanjkanje sodobne lingvistične usmerjenosti in literarnoteoretičnih pristopov z ustrežno znanstvenoraziskovalno dejavnostjo, kaže iz retrospektive izpostaviti kakovost jezikovnega usposabljanja in to, da je bil že takrat program moderno zasnovan na treh temeljih: na jezikoslovnem, literarnozgodovinskem znanju in pridobivanju oziroma poglobljanju praktičnih jezikovnih kompetenc.

Preskok na sodobno in povsem mednarodno primerljivo germanistiko z ustrežno paleto področij, podkrepljenih z lastnimi raziskavami, je uspel – po razvrščanju Antona Janka – tretji (učitelji: Grah, Janko, Muster) in četrti generaciji germanistov in germanistk (učitelji: Bračič, Makovec-Černe, Miladinović Zalaznik, Šlibar). Prof. dr. Anton Janko (1939) je nadaljeval filološko tradicijo svojih predhodnikov Kelemine in Ludvika, se poglobil v različne vidike srednjeveške nemške književnosti ter se v svojih raziskavah precej osredotočil na proučevanje nemške literarne ustvarjalnosti na Slovenskem od srednjega veka do 20. stoletja. S tem predmetnim področjem je seznanjal tudi študirajoče na drugih programih, na primer sloveniste. Precej prekratko delovanje je bilo usojeno doc. dr. Dragu Grahju (1937–1980), ki je oddelku, tudi s svojim predstojništvom, vtisnil trajni pečat. Poleg učitelja in raziskovalca moderne nemške književnosti – bil je namreč eden prvih, ki je tudi v sosedni Avstriji predaval književnost Nemške demokratične republike – je bil viden prevajalec iz nemščine, angleščine in madžarščine ter uveljavljen pisatelj. Tudi lektorice, ki so bile zaposlene v osemdesetih letih 20. stoletja, Käthe Grah (1936), Marjana Kordaš (1935),

Ana Renčelj (1930) in Helena Spanring (1930), so se začele poglobljeno ukvarjati s posameznimi področji, prva s prevajanjem (tudi toponimov), druga z razvijanjem didaktike nemščine, tretja s fonologijo in ortografijo, četrta pa z idiomatiko glagolov. S tem so ustvarile podlago za poznejšo specializacijo lektorice, ki danes poleg jezikovne prakse in raznih poglavij posredovanja kultur nemškega govornega področja pokrivajo še idiomatiko in frazeologijo (Marjeta Senčar, Urška Valenčič Arh), fonetiko (Vanda Vremšak Richter), medkulturnost (Suzana Kerin) in strokovni jezik (Viktorija Osolnik Kunc).

S postopnim habilitiranjem četrte generacije in spreminjanjem študijskih programov so se v poznih osemdesetih in v začetku devetdesetih let 20. stoletja razvila razna lingvistična, literarnovedna in didaktična področja. Prof. dr. Stojan Bračič se je v svojem pedagoškem in raziskovalnem delu posvetil najprej skladnji in besedilni slovnici, nato pa razvijal besediloslovje, stilistiko in pragmatiko, področja, ki jih tudi v zadnjem desetletju spremlja in na katerih objavlja. Mag. Jasna Makovec Černe (1947–1996) se je ukvarjala predvsem z besediloslovjem in kontrastivno analizo. Na področju literarne zgodovine in literarne vede sta se s prihodom prof. dr. Neve Šlibar povsem ustalila obravnava in proučevanje sodobnih literatur v nemščini, vnesla je tudi večji poudarek na teoretskem znanju in metodologiji, predvsem z uvodnimi predavanji na dodiplomskem študiju ter specializiranimi na podiplomskem. Proučuje in moderira literarno didaktiko nemščine kot tujega jezika, v zadnjih letih razvija koncept referenčnega okvira literarnih kompetenc. Prof. dr. Mira Miladinović-Zalaznik je strokovnjakinja za novejšo nemško književnost, predvsem za 19. stoletje, o katerem je veliko objavljala. V zadnjem desetletju se je osredinila na področje literatur v stiku; v ospredju je raziskovanje nemškega časnikarstva na Slovenskem, odkrila je doslej neznane ali manj znane slovenske pisatelje, ki so ustvarjali v nemščini. Izr. prof. dr. Ana Marija Muster je v svojem delu povezala lingvistično in didaktično področje: predavala je morfologijo, proučevala napake pri pouku nemščine in razvijala didaktiko nemščine, področje, katerega pomen je v zadnjih desetletjih zaradi razvoja stroke, evropskih pobud in osrednjega usklajevanja pouka tujih jezikov neprimerno pomembnejše kot v starih programih.

Najštevilčnejša je peta generacija germanistk in germanistov: učitelji so doc. dr. Darko Čuden, izr. prof. dr. Marija Javor Briški, doc. dr. Uršula Krevs Birk in doc. dr. Špela Virant, lektorice na germanističnih programih pa so Christiane Leskovec-Redek, Suzana Kerin, dr. Brigita Kosevski Puljić, mag. Viktorija Osolnik Kunc, mag. Marjeta Senčar, mag. Urška Valenčič Arh in mag. Vanda Vremšak Richter, asistentke pa Anita Gumilar, dr. Mojca Peternel, mag. Saša Podgoršek, dr. Janja Polajnar in mag. Irena Samide. V seznam nismo vključili nekaj mlajših kolegic in kolegov, ki so bili za nadomeščanje zaposleni na oddelku za krajši čas, nekateri tudi pogodbeno. Mlajša generacija skuša po eni strani graditi na oddelčnih tradicijah, predvsem proučevati razvejano področje medjezikovnih in medkulturnih stikov, torej po eni strani nadgraditi komparativne in kontrastivne študije, po drugi strani pa slediti in sooblikovati sodobne lingvistične in literarnovedne pristope, s tem pa zagotoviti mednarodno primerljivost in kakovost pouka ter raziskovanja na oddelku za germanistiko.

K bogatenju ponudbe, profiliranju in prepoznavnosti oddelka na fakulteti in navzven pripomorejo še trije pomembni dejavniki: vključenost lektoratov za nizozemščino in za švedščino, delovanje tujih lektorjev in gostujočih učiteljev ter skrb za nemščino v drugih disciplinah in študijskih programih.

Tako imenovani nefilološki lektorati, ki jih germanistika v primerjavi z drugimi oddelki največ ponuja, izobražujejo ne le nove angliste, etnologue, filozofe, komparativiste, muzikologe, pedagoge, umetnostne zgodovinarje in zgodovinarje, temveč tudi razvija jezike strok, pripravlja učna gradiva in načrtuje izdaje terminoloških slovarjev (mag. Niko Hudelja – zgodovina, Madita Šetinc Salzmann – etnologija, muzikologija, mag. Mateja Gaber – umetnostna zgodovina, primerjalna književnost, pred tem Staša Petrišič, Christiane Leskovec Redek, Saša Podgoršek – etnologija). Tudi na tem področju je v zadnjem desetletju viden napredek v smeri večjega povezovanja med tujim jezikom in stroko.

Lektorata nizozemščine in švedščine imata na oddelku različno dolgo tradicijo. Zasluga, da se je nizozemski jezik na filozofski fakulteti uveljavil, gre pobudi nederlandista in umetnostnega zgodovinarja Paula van den Heuvela, ki je natanko pred dvajsetimi leti začel poučevati nizozemščino. Lektorat je sprva potekal v obliki prostovoljnega in vsem študentom odprtega tečaja, ki je že v začetku pritegnil veliko slušateljev (45–55). Ta odziv je bil plod Heuvelovih pedagoških spretnosti, saj je veliko časa posvečal raznim motivacijskim zunajšolskim dejavnostim. Leta 1991 je nizozemščina postala izbirni drugi tuji jezik v okviru študija nemškega ali angleškega jezika. Leta 2008, z uvedbo bolonjskega študijskega programa, pa je nizozemščina poleg tega postala še posebno izpostavljeni izbirni predmet na programu germanistika. Leta 1996 je vodenje lektorata prevzela Anita Srebnik, anglistka in nemčistka, ki je nizozemščino študirala na univerzah v Utrechtu in Leidnu in je leta 2008 izdala tudi prvi slovensko-nizozemski slovar. Precej daljšo zgodovino na oddelku ima skandinavistika: že v petdesetih letih 20. stoletja je gostovanje danskega slavista spodbudilo prof. dr. Janeza Orešnika, da se je lotil intenzivnega proučevanja skandinavskih jezikov. Leta 1971 je bila ustanovljen stalni lektorat švedščine, ki ga je do leta 1995 vodila Švedinja Lena Holmqvist. Objavila je tudi študije o slovensko-švedskih kulturnih stikih. Po njenem odhodu se je zvrstilo nekaj švedskih lektorjev, ki so prihajali v Ljubljano le občasno, zaradi česar sta se zmanjšala najprej ponudba in nato še zanimanje za ta nordijski jezik. Medtem se je v Uppsali na Švedskem usposobila anglistka Mita Gustinčič Pahor, ki je leta 2004 na filozofski fakulteti prevzela pouk švedščine in ponovno spodbudila zanimanje študentov oddelka in fakultete. Oba lektorata nudita intenzivni jezikovni pouk, omogočata pridobitev certifikatov ter se v višjih letnikih ukvarjata tudi s posredovanjem znanja o družbi in kulturi ter literaturi obeh držav. Posredujejo študentske stipendije nizozemskih oziroma švedskih institucij in sodelujeta v dvostranskih in evropskih projektih.

Tu je lektorice in lektorji, torej predavatelji ali celo gostujoči učitelji iz Avstrije in Nemčije, so vsa leta obstoja oddelka pomembno prispevali k njegovemu razvoju. Posebno dragoceno je bilo njihovo delovanje v osemdesetih letih 20. stoletja, ko je imel oddelek zaradi generacijske reže ali nesrečnih okoliščin, kot v primeru dr. Draga Graha, pomanjkanje učiteljev. Iz strokovnih razlogov se je na oddelku razvila praksa, da je DAAD-mentor iz Zvezne republike Nemčije do začetka devetdesetih let 20. stoletja izvajal predavanja in seminarje iz nemške literature, vzhodnonemški mentor pa predaval na jezikoslovnih področjih. Pozneje, ko so bili habilitirani že lastni kadri, smo od tujih učiteljev predvsem pričakovali, da nudijo študentom in študentkam uvid v kulturo in »civilizacijo« svoje države in jih dobro jezikovno usposobijo. Nemško književnost so s sodelovanjem DAAD-a v preteklosti poučevali dr. Hans Olschewsky (1955–1956), dr. Wolfgang Held (1965–1970), dr. Gert Hofmann (1971–1983), dr. Frauke Meyer - Gosau (1984–1986 kot lektorica in v devetdesetih kot gostujoča profesorica),

dr. Joachim Fried (1986–1988) in Johannes Preschl (1988–1992). Družbo in kulturo in/ali jezikoslovje so ponudili dr. Hubertus Knabe - Buche (1992–1995), dr. Michael Gross (1995–1996), dr. Horst Ehrhardt (1998–2002), dr. Klaus-Peter Graffius (2002–2004), Dorothee Rabe (2004) in dr. Daniel Holl (2004–2009). Nemški jezik in lingvistiko so poučevali ti tuji profesorji iz NDR: dr. Walter Moschek (1973–1976 in 1979–1984), dr. Siegfried Heusinger (1976–1979 in 1992–1997), dr. Joachim Kirchhoff (1984–1988) in dr. Harry Ulrich (1988). Novejšo nemško književnost so predavali tudi avstrijski kolegi: dr. Dietmar Goltschnigg (1979–1980 in 1982–1983) in dr. Kurt Bartsch (1981–1982) z Univerze v Gradcu ter dr. Albert Berger z Univerze v Celovcu (1986–1987). Z uvedbo prevajalske smeri je oddelek prvič v zgodovini pridobil tudi avstrijskega lektorja mag. Fabjana Hafnerja (1993–1998), v letih 1997–2000 je nemški jezik ter družbo in kulturo poučevala izredno priljubljena avstrijska lektorica mag. Heidrun Thomas. Nasledili so jo Jamil Barcha (2000–2003), Elisabeth Hofstadler (2003–2005), doc. dr. Johann Lughofer (2005–2007), Anita Zangl (2007/2008) in Annemarie Neuhold (2008/2009).

Za dalj časa ali v obliki krajših blokseminarjev, v zadnjih letih tudi preko izmenjave Erasmus – Socrates so nas obiskali številni germanisti in germanistke iz Nemčije, Avstrije in iz drugih držav. Glede na to, da je seznam dolg, ker vsako leto, tako na dodiplomskem kot na podiplomskem študiju, gostimo številne strokovnjake in strokovnjakinje, lahko tu izpostavimo le nekaj pomembnejših rednih gostov: profesorice Ulla Fix, Irmhild Barz in Ilse Nagelschmidt z Univerze v Lepzigu, prof. Anne Betten z Univerze v Salzburgu, prof. Albrecht Greule z Univerze v Regensburgu, prof. dr. Hermann Korte z Univerze v Siegnu, prof. Werner Röcke in dr. Almtraud Hille iz Berlina in dr. Helgard Mahrdr iz Osla. Mednarodno sodelovanje članov in članic oddelka in predavanja ter druga gostovanja na tujih univerzah so pogosta; razvidna so iz osebnih letnih poročil, ki so za zadnja leta na vpogled na oddelčni spletni strani.

Razvoj stroke, njeno poglobljanje, bogatenje in njena nadgradnja razprostre tudi pogled nazaj na spremembe študijskih programov. Študij samostojne germanistike v kombinaciji z nemščino in angleščino je prevladoval pred letom 1947, ki je z novimi učnimi načrti omogočilo bolj odprt dvopredmetni študij. Nekaj let po vojni zaradi pomanjkanja kadra ni bilo predavanj in vaj. Po večji individualizaciji študija in večjemu poudarku na jezikovnih kompetencah v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja, smo v sedemdesetih letih, ko je bila v Mariboru ustanovljena pedagoška fakulteta, kjer je bilo prav tako mogoče študirati pedagoško nemščino, uvedli tako imenovani nepedagoški študij za vse tiste, ki niso nameravali v šole in so se želeli zaposliti zunaj izobraževalnih ustanov. Vedno intenzivneje se je kazala potreba po usposabljanju za prevajanje. Prva predavanja iz teorije prevajanja so bila organizirana že leta 1959, v letih 1962 in 1963 so jim sledila tudi predavanja in vaje iz prevajanja. Potrebo po prevajalski usmeritvi smo poskušali reševati tudi s fakultativnimi predavanji iz simultane in konsekutivnega prevajanja v letih 1973 in 1974. Za nemčiste je ta predmet izvajala Božena Zakrajšek, dipl. prevajalka. V študijskem letu 1987/88 je oddelek začel izvajati nov študijski program za nemčiste, ki je po dokončanem splošnem programu prvih dveh letnikov omogočal specializirano prevajalsko usmeritev in akademski naslov nemcist/-ka prevajalec/-lka. Po ustanovitvi oddelka za prevodoslovje leta 1997, na katerem sta se zaposlili prvotno na germanistiki delujoči kolegici dr. Ada Gruntar Jermol in Kasilda Bedenk, taka smer ni bila več potrebna. Med novimi programi je bila najpomembnejša uvedba enopredmetnega oziroma samostojnega študija nemščine v začetku devetdesetih let 20. stoletja, saj je večina oddelkov

filozofske fakultete samostojni študij uvedla že sredi osemdesetih let 20. stoletja ali prej. Ta program je z možnostjo uvedbe novih in sodobno usmerjenih jezikoslovnih predmetov in poglobljenih literarnih seminarjev pomenil tudi velik izziv za razvoj stroke. Za uvedbo tega programa in njegovo neprestano dopolnjevanje je bilo treba razviti nove predmete in pridobiti nove kadre. Oddelek je zadnjih petnajst let razpisal od štiri do šest smeri, dvopredmetni programi (iz kombinacije glavnega in stranskega predmeta so prešli v enakovredne dvopredmetne) pa so vezljivi v številnih, več kot sto možnih kombinacijah. Zadnji velik podvig pri posodabljanju programov smo izvedli, toda trajal je kar celih deset let, saj smo že konec devetdesetih let 20. stoletja vnesli v programe nekatere bolonjske prvine, npr. izbirnost, nabirnost ECTS-točk, členjenje predmetov po stebrih ipd. Temeljito prenovo po bolonjskih načelih bomo za pedagoške drugostopenjske programe končali v kratkem, v naslednjem študijskem letu pa bo mogoče razpisati vse bolonjsko prenovljene programe od prve do zadnje stopnje, tudi skupne doktorske. Sprememb smo se lotili poglobljeno, samokritično in z ustrežno pripravo – izvedbo ankete med diplomantkami in diplomanti. Novih šest programov germanistike in dvodisciplinarnе nemcistike na prvi in drugi stopnji ter obeh pedagoških programov je izdelanih skrbno in domišljeno: študiji naj bodo mednarodno primerljivi in kakovostni, ob tem pa tudi zanimivi in uporabni. S tega vidika smo spreminjali posamezne predmete in nize predmetov ter se tudi intenzivno ukvarjali z izvedbo, torej z didaktičnimi elementi za doseg čim boljših rezultatov, tj. kompetenc naših diplomantov.

V zadnjih desetih letih so člani in članice oddelka veliko vložili v izboljšanje konkretnega pouka, saj ugotavljamo, da se raven in izobrazba študentov in študentk spreminjata in zahtevata dodatno motiviranje in ponudbe. Zato smo začeli uvajati posodobljene oblike poučevanja, ne več običajni frontalni pouk, temveč skupinsko in projektno delo, predvsem pa e-učenje. V bolonjskih programih je sprotno in samostojno učenje nujno za doseg cilja, za razvijanje kompetenc. Pri tem načrtujemo tudi več izobraževanja učiteljev in sodelavcev na oddelku. Na temelju lastnega raziskovalnega dela je učno osebje oddelka sestavilo tudi številna gradiva in izdalo učbenike, ki so naravnani posebej k potrebam študentov v naših razmerah.

Skrb za razvoj stroke se izraža tudi preko podiplomskega študija, v katerem so bili učitelji oddelka mentorji tridesetim magisterijem in desetim disertacijam v zadnjih desetih letih. Za vzpostavitev znanstvenega dialoga in posredovanje teoretičnih znanj so posamezni izvajalci na podiplomskem študiju organizirali srečanja s svojimi magistrandi in doktorandi ter sodelovali pri skupni organizirani ponudbi s področja literarne vede oziroma jezikoslovja. Poskrbeli smo za slovenski germanistični podmladek, saj so nekateri magistrandi in magistrandke ter doktorandi in doktorandke zaposleni na drugih visokošolskih ustanovah, s katerimi po navadi tudi izvrstno sodelujemo.

Izboljšanje znanja in kompetenc pri diplomantih in diplomantkah dosegamo tudi s stalnim strokovnim spopolnjevanjem oziroma permanentnim izobraževanjem. Ti programi so usmerjeni k posodabljanju strokovnega in pedagoškega znanja diplomantov našega oddelka in ustrezajo potrebam praktikov in snovalcev učnih načrtov in nacionalnih predpisov. V ospredju je sodobni, na učeče se naravnani jezikovni pouk, ki je usmerjen k usvajanju medkulturnih in komunikacijskih sposobnosti, kot jih predvidevajo novi učni načrti. Posebej pomembni so za zmanjševanje razlik v strokovnem in

teoretičnem znanju učiteljev, ki so diplomirali pred več leti, ko je bila stroka manj razvita. Tudi pri teh programih vključujemo predavanja in seminarje znanih mednarodnih strokovnjakov. Usposabljanje učiteljev nemščine pa je v devetdesetih letih 20. stoletja najprej vodila Neva Šlibar, nato pa Kasilda Bedenk, Ana Marija Muster in zdaj Brigita Kosevski Puljič.

Ob delitvi v dva oddelka je bila potrebna tudi spremenjena organizacijska shema, ki upošteva nove potrebe. Na področju nemcistike so te katedre: za moderni nemški jezik (vodja: S. Bračič), za didaktiko pouka nemškega jezika (vodja: A. M. Muster), za starejši nemški jezik in starejšo književnost (vodja: A. Janko, zdaj M. Javor Briški), za novejšo nemško književnost (vodja: M. Miladinović Zalaznik) in za moderno nemško književnost (vodja: N. Šlibar). Bolonjsko posodabljanje programov je postavilo oddelek pred nove kadrovske izzive, saj vsebujejo prenovljeni programi pestro ponudbo izbirnih predmetov in vključujejo nekatera področja, ki doslej niso bila organizacijsko dovolj samostojna. Treba je tudi urediti nekatere sistemizacijske nedoslednosti. Da bi organizacija in sistematizacija oddelka odsevali te spremembe, smo leta 2007 potrdili novo shemo, ki poleg navedenih kateder uvaja še katedro za medkulturnost z »družbo in kulturo«, urejuje katedro za didaktiko nemščine in literarno didaktiko ter povezuje lektorate z vsemi štirimi področji. Poleg tega predvideva tudi nekatere pretvorbe iz lektorskih v docentska mesta, kar izhaja iz bolj diferencirane ponudbe v novih programih, iz razvoja stroke in spremembe v profilih nekaterih učiteljev. V devetdesetih letih 20. stoletja, do združitve oddelkov, sta skupni oddelk zelo uspešno vodila prof. dr. Meta Grosman in prof. dr. Anton Janko. Prof. dr. Grosman si je z neusahljivo energijo, domiselnostjo in velikim znanjem prizadevala za mednarodno primerljive programe ter kolegice in kolege stalno motivirala k zviševanju kakovosti in lastne izobrazbe. Veliko skrb je posvečala tudi kakovostnemu sodelovanju s tujimi univerzami. Prof. dr. Janko je znal v prizadevanjih za kakovostni razvoj stroke ustvariti ustrezno delovno vzdušje. V času njegovega predstojništva je oddelk leta 1993 doživel za strokovni in pedagoški razvoj nadvse pomembno prostorsko razširitev, ki smo jo dopolnili z dodatno opremo knjižnic in tajništva v letu 1998. Izvoljen je bil za prvega predstojnika razdruženega oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko; sledila sta mu prof. dr. Stojan Bračič (2000–2002) in prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik (2002–2004). Od 2004 je predstojnica nekdanja dekanka Filozofske fakultete UL (2002–2003) prof. dr. Neva Šlibar. Leta 2000 je bilo oddelku za boljše in bolj usklajeno delovanje odobreno tudi lastno tajništvo. To pomembno stičišče med različnimi organizacijskimi segmenti vodi Tatjana Györkös, med njeno odsotnostjo zaradi porodniškega dopusta sta jo nadomeščali Mihaela Hojker (2003/2004) in Vita Gačeša (2007/2008).

Znanstvenoraziskovalno delo se je v zadnjih desetih letih na oddelku precej povečalo tako po številu publikacij kot njihovi kakovosti in mednarodni odzivnosti. Podroben pregled področij raziskav posameznikov in bibliografij je dobro dokumentiran v sistemu Cobiss, zato bomo tu znanstveno produkcijo oddelka predstavili le kumulativno. Od leta 1999 do 2009 je bilo objavljenih 24 izvornih znanstvenih člankov (1.01), 8 preglednih znanstvenih člankov (1.02), 49 znanstvenih prispevkov na konferenci (1.06 in 1.08), 62 samostojnih znanstvenih sestavkov v monografski publikaciji (1.16), skupaj 143 znanstvenih prispevkov in 6 znanstvenih knjig (2.01). Strokovnih prispevkov v različnih kategorijah je skupaj več kot 80. Učitelji so vključeni v nacionalne raziskovalne programe s področja medkulturnih literarnovednih študij in jezikoslovja, sodelujejo pa tudi v številnih evropskih in dvostranskih projektih.

Članice in člani oddelka so v zadnjih desetih letih organizirali naslednje mednarodne kongrese, konference oziroma simpozije:

- 2000: Letna konferenca ÖGG (Avstrijsko germanistično združenje),
- 2001: 36. mednarodni lingvistični kolokvij (S. Bračič),
- 2002: Germanistika v kontaktnem prostoru Europa II (M. Miladinović Zalaznik),
- 2004: Nemški literarni tisk 19. in 20. stoletja v jugovzhodni Evropi (M. Miladinović Zalaznik),
- 2004: XXXII. mednarodni medievistični kolokvij (M. Javor Briški),
- 2005: Anastazij Grün – v našem prostoru in času (M. Miladinović Zalaznik, St. Granda),
- 2006: Novi pristopi pri pouku tujih jezikov (A. M. Muster),
- 2006: Ingeborg Bachmann: nova branja in nadaljnje pisave (N. Šlibar),
- 2007: Novi programi, novi izzivi, novo regionalno sodelovanje v bolonjskem procesu (N. Šlibar),
- 2007: Nastanek literarnih središč jugovzhodne Evrope. Teoretični osnutki in reprezentativni primeri (M. Miladinović Zalaznik),
- 2008: Od transgresije k dialoščnosti in medkulturnosti: sprememba literarnih in kulturnih paradigem (MOVENS) (M. Javor Briški, I. Samide).

Pomembna opora študijskemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu delu oddelka je bila vedno tudi knjižnica. Ta je bila ustanovljena leta 1922 pri tedanjem Seminarju za germansko filologijo v stavbi NUK. Med vojno leta 1944 je bila v požaru uničena dragocena in večinoma nenadomestljiva knjižnična

Člani oddelka leta 2009

zbirka, zato je bilo treba po vojni knjižnico na novo postaviti. Preselila se je v poslopje Univerze na Kongresnem trgu. S knjižnimi darovi so izdatno pomagale ZRN (Goethejev inštitut iz Münchna, Deutsche Forschungsgemeinschaft iz Bonna) in NDR (Univerza Karla Marxa iz Leipziga), Avstrija (Avstrijski kulturni center, veleposlaništvo Republike Avstrije v Ljubljani) in Švica (Pro-Helvetia iz Züricha), pozneje tudi Švedska (Švedski inštitut iz Stockholma) in Nizozemska (Paul van den Heuvel). Predstojniki in člani oddelka so imeli z navezovanjem stikov z omenjenimi ustanovami velike zasluge za pridobivanje knjižnih darov.

Leta 1962 se je knjižnica preselila v novo poslopje filozofske fakultete, kjer je najprej dobila eno sobo, leta 1972 še prostor za priročno knjižnico in čitalnico z zbirko periodičnih publikacij in priročniškega gradiva, leta 1993 pa je bila v izposojno knjižnico preurejena še vmesna predavalnica. Takrat so bibliotekarke začele tudi delati v računalniškem vzajemnem katalogu Cobib. Avtomatizirano izposojno so uvedli leta 1999. V marcu 2006 je bila knjižnica obogatena s celotnim fondom knjižnice oddelka za prevajalstvo in se je preimenovala v knjižnico za anglistiko, germanistiko in prevajalstvo. Takrat so bibliotekarke dobile delovni kabinet, izposojevalni in čitalniški del knjižnice pa sta bila prostorsko združena v enotno knjižnico.

Knjižni fond je konec leta 2008 obsegal več kot 71 tisoč enot, redno naročenih je bilo 221 naslovov periodike. Delež gradiva v vzajemnem katalogu Cobib je bil približno 63-odstoten. Na leto imajo približno 30 tisoč obiskov knjižnice, letno pa se izposodi več kot 50 tisoč enot.

V začetku so knjižnico urejali profesorji in njihovi asistenti. Prva poklicna bibliotekarka je bila dr. Katarina Bogataj-Gradišnik, ki je delo v knjižnici prevzela leta 1961 in jo vodila do upokojitve leta 1989. Angelika Hribar je zasnovala in uredila priročno knjižnico, popisala vso periodiko v knjižnici in celoten fond uredila po UDK-sistemu; knjižnico je vodila med letoma 1989 in 2005. Po njeni upokojitvi je vodenje knjižnice prevzela Marjana Benčina. Poleg nje so zaposlene še tri bibliotekarke: Kristina Pegan Vičič, Neja Čop in Maja Lipužič. Skupna knjižnica deluje po zaslugi zaposlenih kolegic izvrstno: raziskovalkam in raziskovalcem nudi ustrezno podporo in pomoč, skrbi za njihove bibliografije, spremlja nove objave in jih vključuje v fond, študirajočim nudi izvrstno pomoč in jih izobražuje za samostojno iskanje podatkov, jih motivira za delo z viri ipd.

Zahvaljujem se vsem našim predhodnicam in predhodnikom, ki so v skoraj sto letih ustvarili kakovostno germanistiko, in seveda tudi vsem aktivnim kolegicam in kolegom, ki kljub marsikateri pomanjkljivosti v vsakodnevnem delovnem okolju vztrajajo in nadgrajujejo začeto pot. Moja zahvala velja tudi vsem, ki so mi pomagali zbrati podatke za ta zapis, posebej pa dr. Meti Grosman in dr. Antonu Janku, ki sta izčrpno poročala o našem skupnem oddelku v zborniku za osemdesetletnico Filozofske fakultete UL in na katerega sem se pri tem zapisu v marsikaterem delu naslanjala in si mestoma izposodila tudi posamezno navedbo.

— Neva Šlibar

Red. prof. dr. Stojan Bračić
(Ljubljana, 1950)

Po maturi na Poljanski gimnaziji v Ljubljani (1969) je po enoletnem študiju medicine od leta 1970 na Filozofski fakulteti UL študiral germanistiko (nemški jezik s književnostjo) in romanistiko (francoski jezik s književnostjo) in oboje končal kot predmet A. Po diplomi v letu 1976 je po odsluženi vojaščini leta 1977 vpisal magisterij iz sodobnega nemškega jezikoslovja in leta 1980 zagovarjal magistrsko delo o naklonskosti v sodobnem nemškem jeziku. Disertacijo (o posebnostih sodobnega nemškega pogovornega jezika) je zagovarjal leta 1990.

Asistent, docent in izredni profesor na takratnem oddelku za germanske jezike in književnosti je bil v letih 1979–1990, 1990–1994 in 1994–1999, ko je postal redni profesor. Je član mednarodnega jezikoslovnega združenja Verbal. V letih 2000–2002 je bil predstojnik oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko. Je član uredniškega odbora revije *Linguistica*. V letih 1993–2003 je bil poverjenik za stike z Germanističnim inštitutom Univerze v Leipzigu v okviru programa DAAD za Srednjo in Jugovzhodno Evropo. Sodelovanje z Univerzo v Leipzigu je omogočalo štipendiranje študentov filozofske fakultete za študij germanistike na tamkajšnjem Inštitutu za germanistiko. Prišlo je do izmenjav na ravni učiteljev, oddelek za germanistiko je prejel tudi več knjižnih daril ter računalniško opremo.

Na področju jezikoslovja je bil zasnovan projekt *Textgrammatik-Textsemantik-Textstilistik*, pri katerem je sodeloval tudi Germanistični inštitut Univerze v Regensburgu. Leta 2001 je na filozofski fakulteti organiziral večdnevni

36. lingvistični kolokvij s široko mednarodno udeležbo predstavnikov različnih vej jezikoslovja. Deluje na področju germanističnega jezikoslovja, posebej se ukvarja s skladnjo, besediloslovjem, besedilno slovnico, stilistiko in pragmatiko. Aktivno se je udeležil številnih mednarodnih strokovnih srečanj. Bil je mentor številnim diplomantom in magistrandom ter trem doktorandom.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Marjana Benčina
(Ljubljana, 1964)

Leta 1987 je diplomirala na FF v Ljubljani iz nemškega in angleškega jezika s književnostma. V šolskem letu 1987/88 je poučevala angleščino na osnovni šoli dr. Franceta Prešerna v Ribnici. Oktobra 1988 se je zaposlila v knjižnici oddelka za germanske jezike in književnosti na FF v Ljubljani kot bibliotekarka. Od leta 1995 je koordinatorica Cobissa za knjižnice na FF. Leta 2000 je pridobila naziv višje bibliotekarke. Od januarja 2005 do junija 2006 je opravljala funkcijo v. d. vodje OHK, leta 2005 je postala tudi vodja knjižnice oddelkov za germanistiko in anglistiko, ki se je 2006 razširila in preimenovala v knjižnico za anglistiko, germanistiko in prevajalstvo. Leta 2001 je prejela Čopovo priznanje za prispevek k razvoju slovenskega knjižničarstva, leta 2004 pa veliko priznanje Filozofske fakultete UL.

Bibl. Neja Čop (Celje, 1970)

Leta 1999 je na Filozofski fakulteti UL diplomirala iz nemškega in angleškega jezika s književnostjo. Istega leta je dobila pripravniško

mesto v Nemški čitalnici pri Centralni tehniški knjižnici v Ljubljani. Marca leta 2001 se je zaposlila v knjižnici oddelkov za anglistiko in germanistiko. Leta 2008 je prejela priznanje Filozofske fakultete UL.

Doc. dr. Darko Čuden (Ljubljana, 1961)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomiral leta 1989, je študiral angleški in nemški jezik s književnostjo, leta 1999 je magistriral z delom *Kontrastivna analiza časovnih odvisnikov v nemščini in slovenščini* in leta 2002 pa doktoriral z delom *Časovnost kot skladišna kategorija v nemščini in slovenščini*. Leta 1991 se je zaposlil na Filozofski fakulteti UL, kjer dela kot docent za moderni nemški jezik.

V skandinavskih germanskih jezikih se je več let spopolnjeval na poletnih šolah na Danskem in Norveškem. V zadnjih treh letih je stalni predavatelj na Bavarski poletni akademiji v Regensburgu, namenjeni visokošolskim učiteljem predvsem iz Jugovzhodne Evrope in Azije. Tema predavanj so aktualne tendence v razvoju nemškega jezika. V sodelovanju z Univerzo v Regensburgu organizira izmenjavo slovenskih in nemških študentov nemščine. Spopolnjeval se je na univerzah v Leipzigu in Regensburgu; v Regensburgu je na katedri za nemščino kot tuji jezik dvakrat predaval v okviru izmenjave univerzitetnih učiteljev. Z referati je sodeloval na jezikoslovnih srečanjih v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Estoniji, Grčiji, na Portugalskem in Poljskem.

Težišča pedagoškega in raziskovalnega dela so oblikoslovje, besedotvorje, besedoslovje, skladnja, pomenoslovje, imenoslovje in

kontrastivno jezikoslovje. V zadnjem združuje vse prejšnje jezikoslovne discipline in ga raziskuje z vidika jezika kot sistema, še bolj pa z vidika jezikovne rabe.

Bil je mentor 205 študentom pri diplomskih delih, je mentor enemu doktorandu in osmim magistrandom. Bil je mentor študentki Nini Plantarič, ki je z delom *Frazemi v romanu Elfriede Jelinek Učiteljica klavirja* dobila fakultetno Prešernovo nagrado v študijskem letu 2008/2009.

Prevaja iz angleščine, nemščine, danščine, norveščine in švedščine. Za slovenska profesionalna in ljubiteljska gledališča je prevedel vrsto sodobnih gledaliških del z nemškega in norveškega govornega področja, je avtor številnih predgovorov in spremnih besed. Za tretji program Radia Slovenija je leta 2008 pripravil 15-minutni literarni nokturmo (Klaus Rifbjerg, danski pisatelj) in 45-minutni literarni večer Danska književnost po padcu berlinskega zidu (Solvej Balle, Jörn Riel). Bil je jezikoslovni svetovalec pri *Pravopisu medicinskih izrazov* (Ljubljana, 1997), za *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga) je pripravil gesla za dansko, norveško in islandsko književnost. Je član nemškega društva Gesellschaft für Sprache und Sprachen, na Filozofski fakulteti UL pa član akademskega zbora in komisije za tisk učbenikov, učitelj tutor, sooblikovalec vsakoletnih slavnostnih podelitev indeksov v Križankah in diplom na Gospodarskem razstavišču oziroma v Cankarjevem domu. Je dobitnik Linhartove listine ZKO Slovenije za leto 1997.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Mateja Gaber (Murska Sobota, 1965)

Po maturi v Murski Soboti je leta 1984 vpisala študij nemcistike (A) in slovenistike (B) na Filozofski fakulteti UL. Leta 1988 je diplomirala na slovenistiki (Literarno delo slovenskega izseljenskega pisca Franca F. Bükviča), leta 1989 pa še na nemcistiki (Todes- und Selbstmordgedanken bei Goethes Werther und Stritars Zorin). Leta 2000 je magistrirala s področja srednjeveške književnosti (Heinrich von Veldeke. Eneit. Književni liki v odnosu do gote in ère ob vključitvi drugih postulatov fevdalne dvorske ideologije). V letih 1992–1997 je poučevala na gimnaziji Bežigrad v Ljubljani. Vključena je v nacionalni program izobraževanja, program mednarodne mature (IB) in v šolo za tujce. Prejela je priznanje mesta Ljubljane. Leta 1995 je bivala v Kuvajtu in na American International School Kuwait sodelovala pri izvedbi IB-mature iz slovenščine kot drugega tujega jezika.

Od 15. oktobra 1997 je lektorica za nemški jezik na Filozofski fakulteti UL. Izvaja vaje iz modernega nemškega jezika na oddelkih za germanistiko, za primerjalno književnost in za umetnostno zgodovino ter na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Je avtorica skript za strokovno terminologijo v nemškem jeziku za študente arhitekture (Deutsch für Architekten) ter soavtorica skript za strokovno terminologijo v nemškem jeziku za študente Inštituta in akademije za multimedije. Od leta 2004 opravlja preizkuse o aktivnem oziroma pasivnem znanju iz nemškega jezika za Center Filozofske fakultete za pedagoško izobraževanje. Aktivna je v okviru zunajštudijskih dejavnosti, vodi razne gledališke skupine študentov germanistike. Na 51. beneškem bienalu sodobne umetnosti je bilo njeno avtorsko delo vključeno v inštalacijo skupine

IRWIN iz Slovenije (Malewitsch between two wars). Kot lektorica za nemški jezik ali prevajalka sodeluje v predstavah priznanih slovenskih režiserjev.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Vitoslava Gačeša (Krištanci pri Ljutomeru, 1956)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 1981, je študirala nemški jezik s književnostjo in umetnostno zgodovino. Po študiju je bila v letih 1981–2006 zaposlena na Centru za tuje jezike v Ljubljani (CTJ), od 2006 do 2007 na BIC v Ljubljani, nato v letih 2007–2008 kot strokovna sodelavka na Oddelku za germanistiko s skandinavistiko in nederlanistiko FF UL in od 2009 kot lektorica za nemški jezik prav tam. Večino strokovnega dela je posvetila jezikovnemu izobraževanju odraslih in preverjanju znanja jezika. Od leta 1991 je šolana izpraševalka pri mednarodnih izpitih Goethejevega inštituta.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Anita Gumilar (Murska Sobota, 1981)

Leta 2006 je diplomirala na FF v Ljubljani iz nemškega jezika in književnosti. V okviru podiplomskega študija pod mentorstvom izr. prof. dr. Marije Javor Briški je leta 2007 sodelovala pri mednarodnem študijskem programu European Master *Nemška literatura srednjega veka v evropskem kontekstu*. Od oktobra 2007 je asistentka za starejšo nemško književnost na FF v Ljubljani ter učiteljica nemškega jezika na Goethejevem inštitutu v Ljubljani. Od leta 2006

se udeležuje mednarodnih konferenc na področju nemške literature srednjega veka, tako leta 2006 v Santiagu de Compostela v Španiji, leta 2007 v Limericku na Irskem ter leta 2008 v Ljubljani.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Mita Gustinčič Pahor (Koper, 1976)

Leta 2003 je diplomirala na Filozofski fakulteti UL iz angleškega jezika in književnosti. Med študijem je obiskovala lektorat švedskega jezika in pozneje študirala švedski jezik na Univerzi v Uppsali (Uppsala universitet). Angleški, španski in švedski jezik je poučevala na jezikovnih šolah v Ljubljani in Kopru. Od leta 2004 dela na filozofski fakulteti v Ljubljani kot lektorica za švedski jezik. Dejavnost je tudi kot prevajalka, predvsem iz švedskega jezika, poleg tega je tudi članica Slovensko-švedskega društva v Ljubljani, katerega cilj je iskati in raziskovati kulturne stike med Švedsko in Slovenijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Tatjana Györkös (Murska Sobota, 1971)

Diplomirala je na Filozofski fakulteti UL iz geografije in nemškega jezika s književnostjo. Od decembra 2000 je zaposlena v pisarni oddelka za germanistiko kot strokovna sodelavka.

Lekt. dr. Daniel Holl (München, 1973)

Daniel Holl je na Univerzi Ludwiga Maximiliana v Münchnu, na Univerzi v Tübingenu in Univerzi Lomonosov v Moskvi študiral

germansko jezikoslovje, ruščino in filozofijo. Potem ko je leta 2000 diplomiral na Univerzi v Tübingenu, se je posvetil raziskovalnemu delu kot štipendist dežele Baden-Württemberg in pozneje kot znanstveni sodelavec pri projektu *Modalnosti in modalni glagoli v nemščini* na Univerzi v Tübingenu. Sočasno je delal tudi kot profesor za nemščino kot tuji jezik na univerzi in pri izobraževanju odraslih.

V letih 2004–2009 je delal kot lektor nemške službe za akademsko izmenjavo (DAAD) na Oddelku za germanistiko na Filozofski fakulteti UL. Tu je poučeval v glavnem nemški jezik ter nemško družbo in kulturo. Kot dopolnilo k predmetu družba in kultura je organiziral redne študijske izlete za študente germanistike v različne nemške regije. Razen tega je na raznovrstne načine delal za DAAD na področju akademske izmenjave z Nemčijo. Težišča njegovega jezikoslovnega raziskovalnega dela so modalnost, pomenoslovje, skladnja, kontrastivna slovnica.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Niko Hudelja (Ljubljana, 1949)

Leta 1972 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomiral iz nemškega in francoskega jezika s književnostjo. V letih 1973–1980 je služboval kot profesor francoskega in nemškega jezika na VI. gimnaziji Ljubljana Moste, v letih 1980–1983 pa poučeval nemški jezik na IC OZN v Tacnu. Od leta 1983 je zaposlen kot lektor za nemški jezik na Filozofski fakulteti UL. Do leta 1986 je vodil lektorske vaje iz nemškega jezika na oddelkih za etnologijo, zgodovino in umetnostno zgodovino, od leta 1993 pa le na oddelku za zgodovino. V letu 1997 je končal magistrski

študij z zagovorom magistrskega dela Frazeologiji strokovnega jezika zgodovinske znanosti. Od leta 1984 je aktivno deloval v Društvu za tuje jezike in književnosti Slovenije, od leta 1989 kot glavni in odgovorni urednik strokovne revije Vestnik. V tej reviji je objavil več strokovnih člankov, ki obravnavajo problematiko poučevanja tuje jezika kot jezika stroke. Izdal je več učbenikov in izbor arhivskega gradiva. Za potrebe oddelka za zgodovino, zgodovinskih inštitutov, muzejev in arhivov, prevaja strokovna in znanstvena besedila v nemški jezik. Od leta 2004 je namestnik predstojnice oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Marija Javor Briški (Kranj, 1961)

Po maturi v Nemčiji, kjer je živel petnajst let, je na Filozofski fakulteti UL študirala nemški in francoski jezik s književnostjo. Za svoje diplomsko delo *Le jeu des opposés dans la vie et dans l'oeuvre d'André Gide* je prejela študentsko Prešernovo nagrado. Diplomirala je leta 1990, magistrirala 1995, doktorirala pa 2001 s tezo *Komika v Kroniki grofov Zimmrov*. Delala je kot svobodna prevajalka in mlada raziskovalka.

Na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete UL se je redno zaposlila leta 1999. Leta 2003 je postala docentka, leta 2008 pa izredna profesorica za književnosti v nemškem jeziku. Spopolnjevala se je v Leipzigu, Regensburgu in na Dunaju, po doktoratu pa je poučevala med drugim na univerzah v Regensburgu, Portu in Amsterdamu.

V svojem raziskovalnem delu se posveča starejšemu nemškemu jeziku in književnosti.

Osredotočila se je na komiko, historiografijo, produktivno recepcijo starejše književnosti, estetske, kulturne in geografske transgresije v literaturi ter na raziskovanje kancljskega jezika v nemških virih na Slovenskem. Sodeluje pri mednarodnem študijskem programu European Master Nemška literatura srednjega veka v evropskem kontekstu. Je članica IVG, DGV, IAK, MOVENS, Mednarodnega medievističnega kolokvija ter ustanovna članica mednarodnega Društva za zgodovino germanskih jezikov (GGSG). V letih 2002–2004 je bila namestnica predstojnice oddelka za germanistiko, od leta 2000 pa je koordinatorka za mednarodno sodelovanje.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Suzana Kerin (Männedorf/Švica, 1970)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 1997 pri prof. dr. Nevi Šlibar in somentorju prof. dr. Karlu Pestalozziju (*Sodobna narečna književnost v nemškogovoreči Švici*), je študirala nemški jezik s književnostjo. Študijsko se je spopolnjevala na univerzah v Baslu in v Celovcu, udeležila pa se je tudi poletnih šol za nizozemski jezik na Nizozemskem in v Belgiji. Že v času študija je prevajala ter poučevala nemščino in nizozemščino v različnih jezikovnih šolah. Leta 1998 se je zaposlila na oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko kot lektorica za nemški jezik, kjer poučuje jezikovne vaje, prevajanje v nemščino ter medkulturnost za področje Švice. V letih 2002–2004 in od 2007 je bila oziroma je vodja lektorice in lektorjev. Od leta 2001 je stalna članica izpitne komisije za nemški jezik za odrasle pri državnem izpitnem centru.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. dr. Brigita Kosevski Puljič,
(Slovenska Bistrica, 1954)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 1981, je študirala je germanistiko in slavistiko. Šestnajst let je poučevala nemščino na srednji šoli, hkrati pa pridobivala izkušnje pri zgodnjem poučevanju tujega jezika, v osnovni šoli in pri odraslih.

Leta 1994 se je zaposlila kot lektorica za nemški jezik na oddelku za germanistiko. Leta 1996 je uspešno končala dveletni študij *Ustvarjalnega pisanja* na Inštitutu za interdisciplinarno raziskovanje Univerze v Celovcu. Na oddelku za germanistiko je leta 2001 magistrirala s področja didaktike nemškega jezika z magistrskim delom *Uporaba učinkovitih pristopov pri razvijanju pisne zmožnosti na različnih ravneh učenja in poučevanje tujega jezika*, leta 2008 pa doktorirala na področju didaktike tujih jezikov s temo *Teorija in praksa v stalnem in začetnem izobraževanju učiteljev nemškega jezika*.

Izobraževanju učiteljev tujih jezikov in njegovemu uspešnemu povezovanju med teorijo in prakso se posveča v svojem raziskovalnem delu, ki temelji na izkušnjah, ki si jih je pridobila na številnih izobraževanjih doma in v tujini, predvsem pa z neposrednim stikom s šolsko prakso. To uresničuje pri svojem osnovnem delu s študenti kot specialna didaktičarka, koordinatorka in predavateljica pri strokovnem spopolnjevanju učiteljev na oddelku za germanistiko in kot predsednica državne predmetne komisije za splošno maturo iz nemščine (od leta 2004) ter članica državne komisije za splošno maturo iz nemščine (od leta 2008).

Je soavtorica in recenzentka številnih učbeniških gradiv za učenje nemščine v osnovni in srednji

šoli. Sodelovala je pri znanstvenoraziskovalnem projektu Jezikovne raziskave Znanstvenega inštituta FF, mednarodnem projektu PeriSCop ter pri projektu Partnerstvo fakultet in šol v letih 2005 do 2007.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Uršula Krevs Birk (Novo mesto, 1968)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 1993, je študirala slavistiko in germanistiko. Za diplomsko delo na slovenistiki *Jezikovno vedenje pri Slovencih v Nemčiji* je prejela Prešernovo nagrado za študente Filozofske fakultete UL. Magistrirala je leta 1997, doktorirala pa leta 2000. V času podiplomskega študija se je študijsko spopolnjevala na univerzah v Tübingenu, Leipzigu, Heidelbergu in Gradcu.

Leta 1993 se je zaposlila na Centru za tuje jezike v Ljubljani in opravila strokovni izpit, leta 1994 pa je postala asistentka na Oddelku za germanske jezike in književnosti Filozofske fakultete UL. V naziv docentke za nemški jezik je bila izvoljena leta 2001.

Več let se je ukvarjala tudi s poučevanjem slovenščine kot drugega/tujega jezika in kot lektorica sodelovala na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture ter na Poletni šoli slovenskega jezika na filozofski fakulteti. V zimskem semestru študijskega leta 1995/96 je kot lektorica za slovenščino gostovala na Inštitutu za slavistiko Univerze v Tübingenu.

Izdala je znanstveno monografijo *Argumentellipse. Aktantenweglassung in deutschen und slowenischen Reportagetexten* (Elipsa argumenta).

Izpust aktantov v nemških in slovenskih reportažnih besedilih), ki je ob finančni podpori Znanstvenega inštituta FF leta 2006 izšla pri mednarodni znanstveni založbi *Gunter Narr* v Tübingenu. Monografija je bila predstavljena na Frankfurtskem knjižnem sejmu, na knjižnem sejmu Frankfurt po Frankfurtu ter na novinarski konferenci Znanstvene založbe FF v Ljubljani.

Znanstvenoraziskovalno se ukvarja z medjezičnimi razmerji med nemščino in slovenščino v okviru stavčne in besedilne skladnje, leksikologije, stilistike, prevodoslovja, pragmalingvistike in sociolingvistike ter se udeležuje mednarodnih znanstvenih konferenc. Je mentorica na magistrskem in doktorskem študiju. Z znanstvenimi raziskavami je več let sodelovala pri dvostranskem projektu MOE v koordinaciji oddelka za germanistiko univerz v Leipzigu in v Ljubljani (pod vodstvom prof. dr. Stojana Bračiča), vključena je bila tudi v jezikoslovni projekt ZIFF-a pod vodstvom prof. dr. Brede Pogorelec in prof. dr. Dušana Gabrovška. Od leta 2007 sodeluje na mednarodnem znanstvenem projektu o komunikacijskih paradigmah, ki ga vodi prof. dr. Zrinjka Glovacki-Bernardi s filozofske fakultete v Zagrebu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Christiane Leskovec Redek (Köln, 1966)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 2000, je študirala germanistiko ter etnologijo in kulturno antropologijo. Leta 2000 je bila izvoljena v naziv lektorice za moderni nemški jezik in se zaposlila na oddelku za germanistiko. Od leta 2000 je učila lektorske vaje za moderni nemški jezik za slušatelje 1., 2. in 3. letnika študija germanistike, vaje iz prevajanja v nemški

jezik, nemški jezik II za komparativiste ter etnologue. V letih 2005–2007 je bila vodja lektorice na oddelku za germanistiko in je od leta 1998 aktivna članica DZTPS.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Johann Georg Lughofer (Linz, Avstrija, 1974)

Svoje študije s področja nemškega jezikoslovja, filozofije, zgodovine in politologije na Dunaju, v Granadi, Nici ter Exeterju je končal leta 2004 z raziskavo o vplivu avstrijskega izgnanstva v Mehiki med drugo svetovno vojno. Mednarodno izkušnje na področju poučevanja je pridobil že kot študent na Madžarskem in Slovaškem ter prvič začel samostojno poučevati na Oddelku za germanistiko Univerze v Pekingu. V letih 2000–2002 je v nevladni organizaciji v Mehiki organiziral in vodil delavnice o delu medijev, ustvarjanju radijskih programov in uporabi svetovnega spleta.

K poučevanju na univerzo se je vrnil leta 2002 kot lektor na poletni šoli dunajske univerze in se preko združenja Österreich-Kooperation zaposlil na Oddelku za germanistiko Univerze v Exeterju v Veliki Britaniji. V isti vlogi je leta 2005 začel poučevati na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete UL, kjer poleg rednega poučevanja organizira še strokovne ekskurzije, literarne razstave, večerna predavanja in predstavitve izbranih filmov. Njegovo področje zanimanja poleg poučevanja in raziskovanja zajema predvsem književnost 20. stoletja avstrijskih in nemških avtorjev v izgnanstvu, področje medkulturnega komuniciranja in mehiško-avstrijskih mednarodnih odnosov.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik (Zemun, Srbija, 1952)

Na FF v Ljubljani, kjer je diplomirala 1977, je študirala nemški in francoski jezik in književnost, magistrirala je leta 1984, doktorirala pa 1995 s tezo *Literarna in kritiška ustvarjalnost v nemški reviji Carniolia (Ljubljana 1838–1844) s posebnim ozirom na domovinskost*. V letih 1977–1985 je bila v svobodnem poklicu. Od leta 1985 je zaposlena na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko FF UL, od 2003 kot izredna profesorica za novejšo nemško književnost. Uvedla je nov študijski predmet *nemško časnikarstvo na Slovenskem*.

Bila je predstojnica katedre za novejšo nemško književnost (2003–2007), namestnica predstojnica oddelka (2001–2002), predstojnica oddelka (2002–2004), članica UO FF (2002–2003), nadomestna članica senata FF (2002–2003), članica akademskega zbora FF (do 2005) in je članica odbora ZIFF, sveta za založništvo FF in senata FF.

Po opravljenem doktoratu je predavala na tujih univerzah v Evropi in ZDA: en semester (1995/96) kot gostujoča profesorica na Univerzi v Celovcu. Imela je posamična gostujoča predavanja na univerzah v Zadru, Zagrebu, Tübingenu, Antwerpnu, Düsseldorfu, Celovcu, Wrocławu, Regensburgu in Lexingtonu (University of Kentucky, ZDA).

Na znanstvenoraziskovalnem področju sodeluje pri projektu Medkulturne literarnozgodovinske študije. Bila je vodja dvostranskega slovensko-hrvaškega znanstvenoraziskovalnega projekta (2001–2003) *Nemški časopisi in časniki na Slovenskem in na Hrvaškem v 19. in 20. stoletju*. Sodeluje v mednarodnem raziskovalnem projektu *Gedächtnis – Identität – Differenz* (FF Univerze

v Zagrebu). Organizirala ali soorganizirala je simpozije, konference in kolokvije (13) ter razstavo (1) na nacionalni in mednarodni ravni.

Je članica DSP, Društva SM, (ustanovna) članica ÖGG, (ustanovna) članica MGV, (ustanovna) članica SGV in članica predsedstva, članica IVG; kot predstavnica oddelka je članica inštituta IKGS an der LMU München; članica uredništva znanstvene revije *Acta neophilologica* in znanstvenega odbora španske revije *Estudios Filológicos Alemanes*, Sevilla. Je urednica novo nastale edicije oddelka SGS.

V raziskovalnem delu se posveča novejši nemški književnosti, zlasti nemškim avtorjem in nemškemu tisku na Slovenskem pa tudi nemško-slovenskim literarnim odnosom. Za svoje delo je leta 1988 prejela avstrijsko prevajalsko nagrado in leta 2004 Veliko priznanje FF.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Ana Marija Muster (Ljubljana, 1941)

Po maturi leta 1959 je vpisala na FF v Ljubljani kot A-predmet nemški jezik s književnostjo, B-predmet francoski jezik s književnostjo in kot dodatni B-predmet angleški jezik s književnostjo. Študij je končala leta 1964. V študijskem letu 1989/90 se je vpisala na tretjo stopnjo študija na smer moderni nemški jezik z metodiko in 1993 uspešno zagovarjala magistrsko delo *Posredovanje slovnice na tečajih poslovnega jezika*. Leta 1997 je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo *Napake slovenskih učencev pri učenju nemščine*. Analiza, sistematizacija in predlog aplikacije.

Takoj po diplomi je začela poučevati angleščino na osnovni šoli Valentina Vodnika v Ljubljani.

Med letoma 1967 in 1969 je bila v Wetzlarju v ZRN, kjer je eno leto honorarno poučevala francoščino na tamkajšnji gimnaziji. Po vrnitvi iz Nemčije se je zaposlila na intenzivnih tečajih tujih jezikov na Vilharjevi cesti v Ljubljani, kjer je bila zaposlena do leta 1988. Najprej je delala kot predavateljica nemškega jezika, nato je bila od 1976 do 1985 vodja nemške skupine, v letih 1985–1988 je bila direktorica Izobraževalnega centra za tuje jezike (CTJ). V letih 1989–1991 se je kot samostojna kulturna delavka ukvarjala s prevajanjem in intenzivnim poučevanjem nemškega jezika v podjetjih, zlasti v specializiranih tečajih po meri.

Leta 1991 je dobila naziv asistentka za metodiko nemškega jezika in se zaposlila na filozofski fakulteti. Poleg predavanja in vaj iz metodike nemškega jezika za študente 4. letnika je imela tudi predavanja in vaje iz morfologije nemškega jezika za študente 1. letnika. Pripravila in objavila je veliko učbenikov. Leta 1998 jo je senat FF izvolil v naziv docentka za področje moderni nemški jezik z metodiko, leta 1993 pa je bila izvoljena v naziv izredna profesorica za področje didaktike nemškega jezika. S 1. oktobrom 2008 se je upokojila.

Na oddelku je razvila področje metodike in didaktike nemščine, bila mentorica številnim diplomskim projektom in skrbela na podiplomski ravni za razvoj stroke. Od leta 1993 je sodelovala pri pripravah na maturo in bila kot predstavnica FF imenovana v republiško predmetno komisijo za nemški jezik (v letih 1994–2003 kot predsednica). Bila je tudi članica razširjene predmetne komisije pri Zavodu za šolstvo, ki se je ukvarjala s prenovo gimnazijskega učnega načrta.

Skrbela je za stalno strokovno spopolnjevanje učiteljev in učiteljic nemščine, in sicer z

organizacijo številnih seminarjev z mednarodnimi izvajalci. Vzpostavila je dobro sodelovanje med oddelkom in hospitacijskimi šolami. V evropskem projektu PeriSCop je koordinirala slovensko udeležbo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Viktorija Osolnik Kunc (Essen, 1968)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1997, je študirala nemščino (prevajalska smer) in angleščino (pedagoška smer), magistrirala pa leta 2005 iz nemškega jezikoslovja na temo razumljivosti v nemškem in slovenskem uradovnem jeziku. Študijsko se je spopolnjevala v mestu Kingston Upon Thames, Gradcu, na Dunaju in v Leipzigu. Pripravlja doktorsko disertacijo na temo *Jezikoslovec v vlogi sodnega tolmača*.

Od začetka študija je delala kot prevajalka v svobodnem poklicu, predvsem za radio, televizijo in založbe in je zaprisežena sodna tolmačka za nemški jezik. V letih 1997–1999 je bila kot prevajalka oziroma tolmačka zaposlena pri diplomatski službi. Leta 1999 se je zaposlila na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in s skandinavistiko Filozofske fakultete UL kot lektorica za moderni nemški jezik. Svoje bogate strokovne in znanstvene izkušnje s področja strokovnega prevajanja posreduje študentom nemščine pri predmetih prevajanje v nemščino in strokovni jezik.

V svojem raziskovalnem delu se posveča strokovni komunikaciji v nemškem in slovenskem jeziku, zlasti pravnemu in uradovnemu jeziku, ter proučevanju prevodoslovja s posebnim

poudarkom na delu sodnega tolmača, raziskovanju prevajalskih problemov ter kognitivnim znanostim.

Od leta 2003 vsako leto na fakulteto vabi ugledne znanstvenike s področja prevodoslovja in strokovne komunikacije, tako npr. Hansa J. Vermeerja, Klaus-Dietra Baumanna, Petra A. Schmitta, Ingrid Wiese in Wladimirja Kutza. V okviru fakultete je opravljala različne strokovne funkcije in je somentorica več desetim študentom na področju strokovne komunikacije. Redno se udeležuje mednarodnih konferenc o strokovni komunikaciji in pravnem prevajanju (Winterthur, Hamburg, Dubrovnik, Tampere, Antwerpen idr.).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Marija Mojca Peternel (Jesenice, 1968)

Študij zgodovine in nemškega jezika s književnostjo je na ljubljanski filozofski fakulteti končala leta 1991, kjer je leta 2000 magistrirala, leta 2004 pa doktorirala na oddelku za zgodovino z disertacijo *Nemški časopisi na Slovenskem v revolucionarnem letu 1848*.

Po končanem rednem študiju je poučevala nemščino najprej na srednji trgovski šoli v Kranju, od leta 1994 pa na gimnaziji Šentvid v Ljubljani. V tem času je bila vodja študijske skupine in mentorica kandidatom, ki so opravljali strokovne izpite. Napisala je nekaj recenzij za učbenike, leta 1997 je sodelovala pri prenovi učnih načrtov, leta 1995 pa je postala zunanja ocenjevalka maturitetnih nalog. Od leta 1995 izvaja vzorne hospitacijske nastope za študente germanistike ljubljanske filozofske fakultete.

Poleg znanstvenoraziskovalnega dela, aktivnega sodelovanja na domačih in mednarodnih simpozijih se je dodatno jezikovno in strokovno spopolnjevala doma in v tujini. Leta 2002 je bil imenovana v naziv svetovalka, leta 2008 pa si je pridobila naziv svetnica.

Leta 2004 je bila na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani imenovana v naziv asistentka za didaktiko nemščine, kjer je od leta 2007 polovično zaposlena. Od leta 2008 je članica republiške maturitetne komisije za splošno maturo iz nemščine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. mag. Saša Podgoršek (Kranj, 1971)

Na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete UL, kjer je diplomirala leta 1997, je študirala nemški jezik s književnostjo. Magistrirala je leta 2001 na Univerzi v Kasslu v Nemčiji. Študijsko se je spopolnjevala na univerzah na Dunaju in v Leipzigu. Od leta 1999 je zaposlena na oddelku za germanistiko, kjer poučuje nemški jezik ter vodi vaje in seminarje pri predmetu didaktika nemščine.

V raziskovalnem delu se posveča predvsem področju slušnega razumevanja pri pridobivanju tujega jezika, opazovanju, načrtovanju in pripravi pouka ter pedagoške prakse, projektnemu pristopu, e-učenju in uporabi sodobnih tehnologij pri pouku tujih jezikov. V letih 2002–2006 je sodelovala pri dveh triletnih evropskih projektih, PeriSCop (Comenius 2.1) in DaF-Netzwerk (Comenius 3). Sodelovala je pri vsebinski in

organizacijski pripravi ter ovrednotenju v študijskem letu 2000/2001 prvič uvedene pedagoške prakse na oddelku za germanistiko. Sodeluje tudi pri pripravi in izvedbi seminarjev stalnega strokovnega spopolnjevanja za učitelje nemščine na Filozofski fakulteti UL in na Zavodu RS za šolstvo. V poletnem semestru 2006 je na Univerzi Gießen v Nemčiji vodila seminar za študente pedagoških smeri v obsegu 28 ur. Je članica razvojne skupine za e-nemščino pri Zavodu RS za šolstvo, članica Slovenskega društva učiteljev nemščine (SDUNJ) in članica upravnega odbora SDUNJ. Je urednica za področje didaktike pri strokovni reviji slovenskih učiteljev in učiteljic nemškega jezika *Schaurein*, občasno pa sodeluje tudi pri urejanju mednarodne revije učiteljev nemščine *Mosaik*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Janja Polajnar Lenarčič
(Maribor, 1975)

Študij anglistike in germanistike s književnostjo na Filozofski fakulteti UL je končala leta 2000. Doktorski študij je nadaljevala na Univerzi v Regensburgu, kjer je leta 2004 doktorirala pri prof. A. Greuletu s tezo *Strategije naslavljanja v otroških televizijskih oglasih (Strategien der Adressierung in Kinderwerbepots)*, ki je leta 2005 izšla v zbirki *Europäische Kulturen in der Wissenschaftskommunikation* pri nemški založbi UTB.

Med doktorskim študijem (2002–2003) je na Univerzi v Regensburgu vodila vaje k predavanju Uvod v jezikoslovje ter tematska seminarja Jezik v oglaševanju in Medkulturno oglaševanje. Z Oddelkom za germanistiko s skandinavistiko in

nederlandistiko Filozofske fakultete UL je začela sodelovati leta 2004. Leta 2005 se je zaposlila na Drugi gimnaziji v Mariboru kot učiteljica za angleški in nemški jezik. Od leta 2007 pa je ponovno zaposlena na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete UL.

V svojem raziskovalnem delu se je posvečala pragmatolingvistiki, stilistiki in leksikologiji, zlasti jezikovnim strategijam v oglaševanju ter medkulturni komunikaciji. Postdoktorsko študijsko raziskovanje pa je usmerjeno v korpusno jezikoslovje. Svoje raziskovalno delo je predstavila na številnih mednarodnih konferencah v Amsterdamu, Moskvi, Rodosu, Darmstadt, Sarajevu idr. Za daljša in krajša strokovna spopolnjevanja je prejela številne štipendije domačih in tujih fundacij (DAAD, Ad Futura itd.). Sodelovala je pri projektu posodabljanja in razvijanja višješolskega študijskega programa Multimedija. Od leta 2008 sodeluje pri mednarodnem projektu o dialoških strukturah v strokovnih besedilih, ki ga vodi dr. Christopher M. Schmidt z Univerze Abo Akademi s Finskega. Je recenzentka in lektorica raznih srednješolskih in univerzitetnih učbenikov ter slovarjev. V slovenščino je prevedla univerzitetne priročnike in leksikon s področja menedžmenta znanja in kakovosti ter inovacijskega menedžmenta. Od junija 2008 je koordinatorica tutorjev učiteljev na Oddelku za germanistiko s skandinavistiko in nederlandistiko ter članica uredniškega odbora področnega uredništva v Znanstveni založbi. Je ustanovna članica mednarodnega društva visokošolskih učiteljev nemškega jezika (SOEGV) ter članica mednarodnega združenja germanskih jezikoslovcev in literatov (IVG).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Irena Samide
(Ljubljana, 1968)

Na Filozofski fakulteti UL je študirala primerjalno književnost ter nemški jezik in književnost, leta 1994 je diplomirala pri prof. dr. Janku Kosu (*Biografski roman na Slovenskem*) in prof. dr. Nevi Šlibar (*Uganka ženska: Lou Andreas Salomé in erotika ob prelomu stoletja*), magistrirala pa leta 2007 pri izr. prof. dr. Miri Miladinović Zalaznik z delom *Glas muz v nemški književnosti 19. stoletja*. Študijsko se je izobraževala na Dunaju (1991) in v Berlinu (1995). V letih 1994–1998 je delala kot publicistka, učiteljica in svobodna prevajalka, v letih 1998–2002 kot lektorica za nemški jezik na oddelku za germanistiko, od 2002 pa kot asistentka za književnosti v nemškem jeziku na oddelku za germanistiko.

V svojem raziskovalnem delu se posveča književnosti romantike, književnosti na prelomu stoletja, ženski pisavi, pouku nemške književnosti na Slovenskem, literarnemu prevajanju in literarni didaktiki. Je ustanovna članica mednarodne mreže germanistov in germanistik MOVENS, članica društva književnih prevajalcev, članica ÖGG (Österreichische Gesellschaft für Germanistik), IGV (Internationale Germanistenvereinigung) in SOEGV (Südosteuropäischer Germanistenverein).

Od leta 2002 je članica fakultetne komisije za dodiplomski in magistrski študij, od 2004 oddelčna koordinatorica za bolonjske programe, od 2007 članica odbora za študentska vprašanja in usmerjanje, od 2008 članica projektne skupine za e-učenje, tutorica za študijska vprašanja ter članica oddelčne skupine za založništvo. Leta 2006 je dobila

veliko priznanje FF. Kot predstavnica filozofske fakultete je predsednica strokovnega sveta Pionirskega doma.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Marjeta Senčar (Ljubljana, 1949)

Po diplomi iz nemškega in angleškega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti se je leta 1977 zaposlila kot profesorica nemščine in angleščine na srednji elektrotehniški šoli v Ljubljani. Leta 1982 se je na filozofski fakulteti zaposlila kot lektorica za nemški jezik in leta 1987 magistrirala z nalogo *Analiza napak v pisnih izdelkih slušateljev prvega semestra nemščine na FF*. Pri strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu se je sprva osredotočala na napakoslovje in kontrastivno analizo. Po letu 1989 se je posvetila frazeologiji oziroma idiomatiki, ki je postala tudi osrednji predmet njenega poučevanja. Od leta 2000 pa se ukvarja z frazeografijo kot pomembnim dopolnilom k predmetu frazeologija. Spopolnjevala se je v Regensburgu, Mannheimu, Berlinu in Celovcu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Anita Srebnik (Slovenj Gradec, 1969)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1994 in magistrirala leta 2001, je študirala angleški in nemški jezik. Med študijem je obiskovala tudi lektorat iz nizozemskega jezika, opravila mednarodni izpit iz nizozemskega jezika ter leta v študijskem letu 1992/93 nadaljevala študij nizozemščine na Univerzi v Utrechtu. V študijskem letu 2000/01 je v okviru magistrskega študija iz nizozemske leksikografije

študirala na Inštitutu za nizozemsko leksikologijo Univerze v Leidnu. Po končanem študiju je bila nekaj let zaposlena kot prevajalka za angleški in nemški jezik.

Od leta 1996 je na oddelku zaposlena kot lektorica za nizozemski jezik, težišče njenega raziskovanja so leksikologija, leksikografija ter nizozemska družba in kultura. Leta 2007 je kot edina avtorica izdala prvi nizozemsko-slovenski slovar. Prevaja iz nizozemščine, angleščine in nemščine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Neva Šlibar
(Trst, Italija, 1949)

Po maturi na Dunaju se je leta 1967 vpisala na študij germanistike in anglistike ter oba 1972 končala kot A-predmeta. Nadaljevala je študij na Univerzi v Zagrebu, kjer je magistrirala na temo *Pesniško delo Ilse Aichinger* (leta 1982). V letih 1975–1979 je bila zaposlena kot samostojna referentka na ZAMTES-u. Leta 1979 je nastopila delovno mesto na filozofski fakulteti, kjer je bila najprej lektorica za nemški jezik, nato od leta 1982 asistentka za nemško književnost. Leta 1991 je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo *Funkcije in struktura biografskih tekstov. Prispevek k teoriji biografskega slovstva*. Marca 1992 je bila izvoljena v naziv docentka za novejšo nemško književnost. Tri leta pozneje je prejela naziv izredne profesorice, od leta 2000 je redna profesorica za moderno nemško književnost.

Med vidnejše funkcije, ki jih je imela v zadnjih desetih letih, spadajo: leta 1997 je prevzela

funkcijo prodekanke za študijske zadeve Filozofske fakultete UL, v letih 2002–2003 je vodila fakulteto kot dekanica, nato pa je bila v letih 2005–2008 predsednica upravnega odbora. Od leta 2004 je predstojnica oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko.

S poučevanjem se je ukvarjala že med študijem. Na področju nemške literarne zgodovine in literarne vede je ustalila študij in raziskovanje sodobnih književnosti v nemščini ter že v dodiplomski program vključila teoretska in metodološka vprašanja. Na podiplomskem študiju je uvedla organiziran študij moderne nemške književnosti in literarne teorije. Za razvoj stroke je poskrbela preko organizacije stalnih strokovnih spopolnjevanj ter z objavo ustreznega gradiva. Raziskovalno in aplikativno razvija tudi literarno didaktiko za nemščino kot tuji jezik. Za izboljšanje kakovosti pedagoškega procesa je poskrbela z uvajanjem različnih sodobnih metod učenja na ravni fakultete (npr. e-učenje in tutorstvo).

Organizirala je več mednarodnih simpozijev in bila že zelo zgodaj povabljena na tuje univerze kot gostujoča docentka oziroma pozneje kot profesorica ter se odzvala povabilu za predavanja na različnih avstrijskih in nemških univerzah. Poleg zelo številnih študijskih bivanj v Avstriji in Nemčiji, tudi v obliki štipendij, se redno večkrat letno udeležuje znanstvenih in strokovnih srečanj v Evropi in Severni Ameriki, na katere je povabljena s prispevkom.

Težišče znanstvenoraziskovalnega dela je na področju sodobne književnosti, literarne teorije, didaktike književnosti za pouk tujega jezika, večjezične estetike in ženske pisave. V svojih

publikacijah se je posvetila predvsem sodobni književnosti in življenjepisnemu diskurzu.

V zadnjih desetih letih je dejavna tudi na področju jezikovne in znanstvene politike: bila je in je vključena v pet tematskih mrež za pospeševanje večjezičnosti, ki jih financirana Evropska komisija. Pridobila je sredstva za tri evropske projekte za preoblikovanje študijskih programov po bolonjskih načelih in drugih aktivnosti za izboljšanje kakovosti na Filozofski fakulteti UL v letih 2004–2007, ki jih je tudi zasnovala in vodila. Leta 2003 je prejela zlato plaketo Univerze v Ljubljani, leta 2004 pa veliko priznanje FF.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Urška Valenčič Arh (Celje, 1961)

Na Družboslovni fakulteti *Karl-Franzens-Universität v Gradcu* je na smeri nemščina-slovenščina študirala prevajalstvo. Po končanem študiju prevajalstva je nadaljevala študij na smeri za tolmačenje in leta 1991 diplomirala iz simultane prevajanja. Po končanem študiju se je redno zaposlila na Centru za tuje jezike, leta 1992 je bila kot prevajalka zaposlena na veleposlaništvu Zvezne republike Nemčije v Ljubljani, leta 1994 pa v županovem kabinetu Mestne občine Ljubljana.

Od leta 1996 je zaposlena na Filozofski fakulteti UL na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko, kjer je bila leta 1995 prvič izvoljena v naziv lektorice za moderni nemški jezik. Študijsko spopolnjevanje je nadaljevala v Heidelbergu leta 1995 in Regensburgu leta 2003.

Leta 1999 je magistrirala na pddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko z magistrskim delom *Frazeologemi v nemških tiskanih medijih*.

Osrednje področje njenega dela je frazeologija, posebej frazeologija nemškega jezika in kontrastivna primerjava s slovenščino. V svojem raziskovalnem delu se posveča tudi prevajanju, zlasti v frazeologiji. V študijskih letih 2004/05 in 2005/06 je bila izvajalka predmeta nemška frazeologija na Fakulteti humanističnih ved na Univerzi Džemal Bijedić v Mostarju. Od leta 2001 je članica Evropskega združenja za frazeologijo Europhras s sedežem v Zürichu v Švici.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Špela Virant (Slovenj Gradec, 1966)

Študirala je germanistiko in primerjalno književnost na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1992, magistrirala leta 1999, leta 2002 pa je doktorirala na področju literarnih ved na temo *Neue Dramatizität – Deutschsprachige Theater Texte nach 1989*. Dodatno se je izobraževala na Dunaju, v Berlinu in Leipzigu.

Po diplomi je delovala kot samostojna delavka v kulturi, in sicer kot prevajalka, publicistka in asistentka režije v različnih slovenskih gledališčih. Od leta 1997 je zaposlena na Oddelku za germanistiko s skandinavistiko in nederlandistiko FF v Ljubljani. Leta 2005 je bila izvoljena v naziv docentke za književnosti v nemškem jeziku, od takrat je tudi namestnica predstojnice Oddelka za germanistiko.

Težišča njenega raziskovalnega dela so sodobne književnosti v nemškem jeziku, dramatika, literarna kritika in sodobne literarne teorije. Je članica mednarodnih germanističnih zvez IVG in SOEGV.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lek. mag. Vanda Vremšak-Richter (Ljubljana, 1958)

Na Filozofski fakulteti UL, kjer je diplomirala leta 1982, je študirala anglistiko in germanistiko. Med daljša bivanja v tujini spadajo štiriletno bivanje v Wuppertalu (1969–1973), enoletno spolnjenje v Berlinu na Humboltovi univerzi (1982/83), dvomesečna štipendija ÖAD (Dunaj, 1992/93), udeležba na enomesečnem tečaju Fortbildungskurs für Hochschullehrer/innen (Herder-Institut, Leipzig, 1994), tri enomesečne štipendije Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo (Dunaj, 1997, 1999, 2001).

Od leta 1991 deluje kot lektorica za nemški jezik na oddelku za germanistiko, kjer se posveča nemškemu glasoslovju in modernemu nemškemu jeziku. Na oddelku je koordinatorka za izredni študij.

V študijskem letu 2000/2001 je magistrirala na oddelku za germanske jezike in književnosti z magistrskim delom Substitucije enoglasniških samoglasnikov pri usvajanju nemškega jezika (mentorica: doc. dr. Ana Marija Muster). Leta 2008 je pri Znanstveni založbi FF izšel univerzitetni učbenik za študente nemškega jezika Deutsche Phonetik für slowenische Muttersprachler, Vokale und Konsonanten. Septembra 2001 je sodelovala na 36. lingvističnem kolokviju

s prispevkom Medjezikovna interferenca pri usvajanju nemških enoglasniških samoglasnikov, avgusta 2005 pa na XIII. mednarodnem simpoziju učiteljev nemščine IDT v Gradcu s prispevkom Phonetische Interferenzen beim Erwerb der deutschen Monophthonge durch slowenische Muttersprachler. Je tudi stalna sodna tolmačka in prevajalka veliko strokovnih in leposlovnih del (gledaliških del, pesniških zbirk).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Izr. prof. Matjaž Birk, (2000–), FF UM
- Blanka Borin, (2003/04, 2004/05), lektorica za nemški jezik
- Tomi Bušinovski, (2006/07), asistent za nemški jezik
- Zdenka Čelan Hafner, lektorica za nemški jezik
- Lars Felgner, (2006–2009), asistent za retoriko
- Käthe Grah, (1998–2004), lektorica za nemški jezik
- Fabijan Hafner (1992–1997), lektor za nemški jezik
- Mats Hjortfors, (1995–2000), lektor za švedščino
- France Ivančič, (1990–1997), lektor za slovenščino
- Asist. dr. Saša Jazbec, (2009–), FF UM
- Red. prof. Vesna Kondrič Horvat, (2000–), FF UM
- Izr. prof. Dejan Kos, (2000–), FF UM
- Izr. prof. dr. Vida Jesenšek, FF UM
- Gertruda Kostajnshek Postrak, (2006/07), asistentka za didaktiko
- Lea Kozman, (2006/07), lektorica za švedščino
- Helena Kuster, (1998/99), lektorica za nemščino

- Bengt Lagerstedt, (2000–2002), lektor za švedščino
- Amalija Maček, (2002/03), lektorica za nemščino
- Rosanda Meško, lektorica za nemščino
- Katja Mihurko Poniž, (2006–2009), asistentka, nato docentka za nemščino
- Mojca Marija Peternel, (2006/07), asistentka za didaktiko
- Izr. prof. dr. Teodor Petrič, (2001/02), FF UM
- Petra Planinc, (2006/07), asistentka za nemščino
- Mladen Rieger, (2004/05), lektor za nemščino
- Mateja Seliškar, (2000–2002), lektorica za nizozemščino
- Janez Špendov, (1997–1999), lektor za nemščino
- Prof. dr. Karmen Teržan Kopecky, FF UM
- Marina Urh, (1998–1999), tajnica oddelka
- Štefan Vevar, (2001–2002), asistent za nemščino
- Shanti Wittmar, (2002–2004), lektorica za švedščino

Nekdanji zaposleni:

- Kasilda Bedenk (1993–1998, nato na oddelku za prevajalstvo)
- Valter Braz (1961–1975)
- Doris Debenjak (1960–1982)
- Dr. Drago Grah (1955–1980)
- Käthe Grah (1975–1997)
- Birgit Griessenauer (2001–2004)
- Dr. Ada Gruntar Jermol (1992–1998, nato na oddelku za prevajalstvo)
- Dr. Gert Hofmann (1971–1981)
- Dr. Siegfried Heusinger (lektor v letih 1976–1979, red. prof. v letih 1992–1997)
- Mihaela Hojker (2003–2004)
- Lena Holmqvist (1970–1995)

- Dr. Anton Janko (1979–2007)
- Apolonija Janžekovič (1999–2000)
- Dr. Jakob Kelemina (1920–1957)
- Marjana Kordaš (1986–1994)
- Erna Kožar (1989–1997)
- Dr. Dušan Ludvik (1953–1983)
- Mag. Jasna Makovec Černe (1980–1991)
- Dr. Ana Marija Muster (1991–2008)
- Stanislava Petrišič (1995–2007)
- Tatjana Petzer (1995–1996)
- Melita Počkar (1958–1987)
- Ana Renčelj (1986–1990)
- Helena Spanring (1977–1989)
- Dr. Helena Stupan (1958–1975)
- Meta Šega (1961–1969)
- Marija Šetinc Salzmann (1987–2006)
- Birgit Volčanšek Babič (1990–1993)
- Adela Žgur (1950–1977)

Oddelek za

KLASIČNO FILOLOGIJO

V zadnjih dveh desetletjih so se ugodni razvojni trendi, ki so bili značilni za razvoj Oddelka za klasično filologijo in stroke v zadnjih letih prejšnjega obdobja, nadaljevali. K temu je veliko prispevalo antični klasiki čedalje bolj naklonjeno ozračje v širšem delu slovenske javnosti po razpadu Jugoslavije in osamosvojitvi Slovenije. Latinščina je spet postala polnopraven predmet v gimnazijskih učnih programih, ki se kot tak ne poučuje samo na dveh ali treh ljubljanskih in mariborskih šolah, temveč ga je v okviru klasične smeri uvedla tudi vrsta drugih gimnazij po Sloveniji Slovenije (npr. v Celju, Škofji Loki, Novem mestu, Vipavi). K izboljšanju kakovosti srednješolskega pouka latinščine je veliko pripomogla tudi ponovna uvedba mature, pri kateri si lahko dijaki izberejo latinščino in grščino kot obvezni izbirni predmet. Ob izdelavi maturitetnih katalogov za latinščino in grščino ter ob maturitetnih seminarjih, ki jih je organizirala predmetna maturitetna komisija za latinščino, je potekala razprava o številnih strokovnih in metodoloških vprašanjih, kar je bistveno pripomoglo k izboljšanju kakovosti gimnazijskega pouka latinščine in grščine. Predsednika obeh predmetnih maturitetnih komisij in v začetnih zasedbah tudi več kot polovica njunih članov je bila iz vrst učiteljev ali sodelavcev oddelka za klasično filologijo. Da se je zanimanje za antiko povečalo, dokazujejo tudi številni novi prevodi antičnih klasikov in ponatisi starejših prevodov, vrsta izvirnih znanstvenih in strokovnih del o antičnih najdbah na naših tleh in o antičnih kulturnih vplivih, uvrstitve grških tragedij in rimskih komedij v sporede slovenskih poklicnih in amaterskih gledališč, razstave antičnih eksponatov v naših muzejih itd.

Posebno pogumen podvig je izdajanje Wiesthalerjevega Latinsko-slovenskega slovarja, za katerega se je začelo rokopisno gradivo zbirati že na začetku tega stoletja, a je večidel obležalo na slabo čitljivih lističih. Delo, pri katerem je poleg članov oddelka sodelovalo več generacij študentov, je bilo končano leta 2007. Skupno število sodelavcev se je ob koncu približalo številki sto. Marsikateri študent si je prav tu pridobil neprecenljive prve izkušnje pri sodelovanju pri skupinskem projektu, ki je lahko uspel samo ob zavzetem delu vseh udeležencev. (O nastanku in izhajanju slovarja več v: M. Hriberšek, Monumentum Wiesthalerianum: Wiesthalerjev latinsko-slovenski slovar 1894–2005; Keria VI, 1, 2004, 73–90).

Zanimanje za študij klasične filologije se je v zadnjih dveh desetletjih v primerjavi s prejšnjim časom močno povečalo. Število vpisanih slušateljev latinščine ali grščine je s prejšnjega povprečja deset postopoma zraslo na okrog osemdeset študentov na leto. In čeprav je osip po prvem letniku še vedno velik (več kot polovica), pa se je število diplomantov konec 90. let povzpelo na 10–12 na leto (medtem ko smo v prejšnjih desetletjih imeli le 1–3 diplome na leto), pozneje pa se je ustalilo na 5–6. Čedalje več nadarjenih diplomantov se odloča tudi za podiplomski študij, ki ga oddelek izvaja v štirih smereh (grški jezik, grška književnost, latinski jezik, rimska književnost). Del dejavnosti na oddelku so bili tudi slušatelji drugih oddelkov (zgodovina, arheologija, umetnostna zgodovina, romanski jeziki, splošno in primerjalno jezikoslovje), ki imajo v svojem študijskem programu dveletni tečaj latinščine ali grščine. K temu je treba prišteti še slušatelje slovenistike, ki jim je namenjen cikel predavanj o srednjeveški in humanistični latinščini na Slovenskem, in znatno število slušateljev primerjalne književnosti in literarne teorije, ki obiskujejo predavanja in opravljajo izpite iz pregleda antične književnosti. Oddelčni lektorji vodijo tudi tečaje latinščine na drugih fakultetah ljubljanske univerze (veterinarska fakulteta, teološka fakulteta, medicinska fakulteta). Zaradi tako povečanega obsega pedagoških obveznosti se je oddelek v zadnjih dvajsetih letih kadrovsko okreplil, tako da je na njem zdaj angažiranih dvanajst učiteljev in sodelavcev. Na oddelku delujejo trije univerzitetni učitelji, trije asistenti, pet lektorjev in en mladi raziskovalec. Oddelek ima knjižničarko, ki vodi in ureja nemajhno knjižnico (več kot 13.000 knjižnih enot), poleg tega pa opravlja tudi vsa tajniška dela, katerih obseg ni bistveno manjši kot na oddelkih, ki imajo samo v ta namen zaposleno tajnico. Oddelek že vrsto let prireja posodobitvene seminarje, na katerih se učitelji klasičnih jezikov seznanjajo s sodobnimi tokovi pri pouku latinščine in grščine ter s teoretičnimi novostmi pri raziskovanju rimske in grške književnosti ter latinske in grške slovnice.

Pod predsedstvom in na pobudo članice oddelka Barbare Šega-Čeh je Društvo za antične in humanistične študije leta 1999 začelo izdajati revijo za klasično filologijo *Keria*, prvo slovensko periodično glasilo za to področje. Sodelavci oddelka za klasično filologijo so prispevali več kot polovico prispevkov za prvo dvojno številko te revije (oziroma, če k temu prištejemo še študente in nekdanje študente oddelka, lahko rečemo, da je oddelek prispeval 90 odstotkov vsega gradiva). Izhajanje prve samostojne slovenske revije za klasično filologijo lahko označimo kot enega najobetavnejših dogodkov in kot enega največjih zunanjih dosežkov klasične filologije pri nas v zadnjih dveh desetletjih.

Ob koncu 90. let se je začela dejavnost oddelka postopoma širiti tudi na področje srednjeveške in moderne grščine. Tečaje je od začetka vodila Jerneja Kavčič, v letih 2003–2006 ji je pomagala Katarina Klakočar Zager. Oddelek je v teh letih navezal stike z grškim veleposlaništvom, nato pa prek njega z grškim ministrstvom za šolstvo in verske zadeve, ki je po daljših pogajanjih leta 2007 finančno omogočilo nastavev grškega lektorja, to mesto je zasedla Vasiliki Varsamakidou. Novogrški jezik je postal nepogrešljiva sestavina študija na smeri Grški jezik in književnost, s čimer je študentom olajšana tudi udeležba na tečajih novogrškega jezika in pri drugih oblikah študijskega

Skupna ekskurzija študentov Oddelka za klasično filologijo in Oddelka za umetnostno zgodovino v Grčijo 1958, posneta v Epidavru, foto: Ksenija Rozman

izpopolnjevanja, ki jih omogoča štipendijska politika državnih in zasebnih ustanov v Republiki Grčiji in po svetu. Zelo priljubljeni so tudi tečaji novogrškega jezika za zunanje udeležence, ki se letos izvajajo že na štirih zahtevnostnih stopnjah in v okviru skupnega evropskega referenčnega okvira za zdaj vključujejo ravni A1–C1.

Brucovanje 2007, foto: Iva Novak

Oddelek ima sklenjen sporazum o izmenjavi študentov s sorodnimi oddelki na dunajski in atenski univerzi ter Masarykovi univerzi Brno. Dogovori potekajo še z več drugimi evropskimi univerzami, s katerimi Oddelek že neformalno sodeluje.

Poleg ohranitve dosedanjih študijskih smeri, ki se bosta izvajali na diplomski in magistrski stopnji, je uvedba prenovljenih študijskih programov, ki se bodo začeli izvajati v študijskem letu 2009/10, prinesla pomembni novosti: uvedbo enopredmetnega študijskega programa Antični in humanistični študiji ter v programu Grški jezik in književnost tudi možnost usmeritve v magistrski študij moderne grščine. Samostojni program Antični in humanistični študiji omogoča po dolgih letih znova enovit študij klasične filologije. Preko izbirnosti daje študentom možnost usmeritve na tisto področje, ki jim po osebnem nagnjenju in poklicnih perspektivah najbolj ustreza. Oddelek izvaja v okviru doktorskega programa skupaj z Oddelkom za zgodovino doktorski program Antične študije. Člani oddelka sodelujejo tudi pri doktorskih programih Jezikoslovje in Književnost.

— Kajetan Gantar, Matjaž Babič

Red. prof. dr. Matjaž Babič (Trbovlje, 1962)

Študij latinskega ter grškega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je končal leta 1986. Honorarno je poučeval latinščino na srednjih šolah v Postojni in Celju. Od septembra 1987 je bil asistent na Oddelku za klasično filologijo. Leta 1990 je magistriral z nalogo *Besedni red v Plavtovih komedijah*, leta 1996 je doktoriral z disertacijo o besednem redu v mikenski grščini. Istega leta je bil izvoljen v naziv docenta za klasično filologijo. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv izrednega, leta 2006 pa v naziv rednega profesorja za latinski in grški jezik. Je predsednik predmetne komisije za grški jezik. V letih 1999–2003 je bil predsednik Društva za antične in humanistične študije Slovenije, v letih 2000–2006 urednik revije *Keria*. Z referati je sodeloval na zborovanjih, ki jih prirejajo Comité International Permanent des Études Mycéniennes, Comitatus Internationalis Linguisticae Latinae in Indogermanische Gesellschaft.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Martin Benedik (Bukovščica nad Škofjo Loko, 1950)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študiral latinščino in nemščino v letih 1969–1974. Poučeval je latinščino na osnovnih šolah in gimnazijah v Ljubljani in Škofji Loki, na delavskih univerzah pa nemščino. Od leta 1975 je lektor za latinski jezik; vodi tečaje latinščine za študente romanistike, arheologije, zgodovine in umetnostne zgodovine. Honorarno predava veterinarsko-medicinsko terminologijo na Fakulteti za veterino, od leta 1993 je predavatelj latinščine na Teološki fakulteti v Ljubljani.

Objavil je več strokovnih člankov v reviji *Linguistica*, v *Vestniku Društva za tuje jezike*, v *Živi antiki*, v *Medicinskih razgledih* in v reviji *Keria*. Iz latinščine je prevajal naravoslovna, jezikoslovna, zgodovinska in druga strokovna besedila. Prevajal je tudi iz nemščine in v nemščino. Sodeloval je pri pripravi Pravnega terminološkega slovarja. Leta 2002 ga je minister za pravosodje imenoval za sodnega tolmača za latinščino. Ukvarja se z zbiranjem latinskih napisov novejših obdobij.

Pomembnejši prevodi: Jerneja Kopitarja *Glagolita Clozianus – Cločev Glagolit* (uredil in spremno besedo napisal Jože Toporišič). Ljubljana, 1995, LXXX, 95 str.; Hans Urs von Balthasar, *Premišljevalna molitev* (spremna beseda Anton Strle), Celje 1994, 226 str.; Martin Luther, *Izbrani spisi* (soprevajalec) – Ljubljana 2001.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Breda Čop (Jesenice, 1960)

Študirala je latinščino, grščino in francoščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1981–1985). Honorarno je poučevala latinščino na osnovnih šolah v Ljubljani in na gimnaziji v Škofji Loki, v letih 1984–1985 je bila redno zaposlena na Gimnaziji Poljane. V letih 1986–1993 je bila bibliotekarka na Oddelku za klasično filologijo, od leta 1991 vodi lektorske vaje iz latinščine (v obdobju 1991–1993 obenem z delom v knjižnici). Od 1993. leta je lektorica za latinski jezik. Njen učbenik *Aurea Roma*, ki je izšel leta 2000, je bil ponatisnjen v letih 2004 in 2006.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. zasl. prof. dr. Kajetan Gantar (Ljubljana, 1930)

Klasično filologijo je študiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1950–1954), 1958. leta doktoriral z disertacijo *Oblikovanje prostora in časa v Homerjevih epih*, leta 1967 predložil kot habilitacijo razpravo *Amicus sibi*. Izpopolnjeval se je v Parizu, Heidelbergu, Ženevi in na Dunaju. V letih 1955–1957 je bil profesor na gimnaziji na Ptujju, v letih 1958–1962 referent na Sekretariatu SRS za kulturo in prosveto; leta 1962 je bil izvoljen za asistenta, leta 1967 za docenta, 1972. leta za izrednega profesorja, 1979. leta je postal redni profesor za latinski jezik in književnost. Po upokojitvi je leta 1998 prejel naziv zaslužnega profesorja. Večkrat je bil predstojnik Oddelka za klasično filologijo, v letih 1983–1985 prodekan, v letih 1974–1979 predsednik Društva za antične in humanistične študije Slovenije, v letih 1980–1983 predsednik Zveze društev za antične študije Jugoslavije, v letih 1983–1985 predsednik Društva slovenskih književnih prevajalcev. Od 1996. leta je član Stalne komisije za humanistiko pri Evropski znanstveni fundaciji. Leta 1969 je prejel Sovretovo nagrado za Rimsko liriko, leta 1972 nagrado Prešernovega sklada za prevod dveh Plavtovih komedij. Z referati je sodeloval na mednarodnih znanstvenih kongresih, simpozijih ali drugih srečanjih v Budimpešti, Constanti, Gentu, Dubrovniku, Perugii, Assisiju, Rimu, Gorici, Klosterneuburgu, Parizu, Comu, Palermu, Atenah, Celovcu, Louvainu, Zagrebu, Bambergu, Jyväskylä (na Finskem). Kot gost je predaval na univerzah v Padovi, Pavii, Trstu, Sieni, Skopju, Novem Sadu, Solunu, Louvainu, Gentu, Gradcu, Innsbrucku, Salzburgu, na Dunaju, v Heidelbergu, Mainzu, Mannheimu, Regensburgu. V letih 1982–1983 in 1987–1996 je bil gostujoči profesor na univerzi v Gradcu. Leta 1984 je bil izvoljen za rednega člana Academiae

Latinitati fovendae (v Rimu), leta 1985 za dopisnega člana Accademie Properziane (v Assisiju), leta 1994 za člana Görres-Gesellschaft zur Pflege der Wissenschaft (v Kölnu). Leta 1992 je bil izvoljen za dopisnega in 1996. za rednega člana SAZU. Maja 1999 je bil izvoljen za podpredsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, še pred tem pa imenovan za delegata SAZU v Mednarodni zvezi akademij (s sedežem v Bruslju). V domačih in tujih znanstvenih časopisih in drugih publikacijah je objavil vrsto razprav s področja grške in rimske književnosti in o odmevih antike v slovenski književnosti in kulturi. S številnimi gesli je sodeloval pri domačih in tujih enciklopedijah in leksikonih, objavil tri samostojne zvezke v seriji Literarni leksikon (*Helenizem* 1978; *Grške lirične oblike in metrični obrazci* 1979; *Antična poetika* 1985) in knjigo *Študije o Horaciju* (1993). Prevajal je Homerja, Hezioda, Sapfo, Pindara, Ajshila, Sofokla, Evripida, Heronda, Aristotela, Teofrasta, več knjig Biblije, Plavta, Terencija, Katula, Tibula, Propercija, Horacija, Ovidija, Prokopija, Pavla Diakona, Syferida, Brižinske spomenike; k prevodom je napisal tudi spremne študije in opombe.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Matej Hriberšek (Celje, 1972)

Klasično filologijo je študiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1991–1996). NA FF je marca 2000 magistriral in februarja 2003 doktoriral z disertacijo *Analiza metodičnega pristopa v slovenskih osnovnošolskih in srednješolskih učbenikih in priročnikih za klasične jezike od 1850. do 2000.* Od oktobra 1997 do februarja 2004 je bil zaposlen na Oddelku za klasično filologijo kot asistent stažist, od februarja 2004

pa je asistent za klasično filologijo. Izpopolnjeval se je na univerzah v Zürichu in Tübingenu (v letih 1998 in 1999) ter na Dunaju (2000, 2002, 2004, 2005 in 2006). V letih 1993–1998 je poučeval medicinsko terminologijo na Zavodu za tehnično izobraževanje v Ljubljani; od 1999. do 2005. je bil odgovorni urednik revije *Keria*, v letih 2005–2007 glavni urednik; štiri leta je bil tajnik in dve leti podpredsednik Društva za antične in humanistične študije; šest let je bil član upravnega odbora Društva slovenskih književnih prevajalcev, od junija 2008 je njegov predsednik. Ukvarja se z zgodovino klasične filologije, z zgodovino klasičnega šolstva, s slovaropisjem (v letih 1997–2007 je bil glavni in odgovorni urednik, glavni korektor in urednik velikega Wiesthalerjevega Latinsko-slovenskega slovarja), z raziskovanjem latinskega jezika, s pomožnimi vedami in disciplinami klasične filologije, z raziskovanjem srednjeveške in novoveške latinizacije, udeležuje pa se tudi kot prevajalec. Prevajal je Tomaža Akvinskega, Tacita, Plutarha, Kvintilijana, Frana Viljema Lipiča, Galilea, Keplerja idr.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Jelena Isak Kres (Ljubljana, 1974)

Leta 1999 diplomirala iz grškega jezika s književnostjo in latinskega jezika s književnostjo. Med študijem je poučevala latinščino na osnovni šoli v Mengšu in na gimnaziji v Kamniku. Po končanem študiju se je izpopolnjevala v Grčiji na univerzi Patras in na univerzi na Kreti. Leta 2003 je dokončala magistrski študij starogrške književnosti. Od leta 2000 je objavljala prispevke v periodičnih in drugih publikacijah, kot soprevajalka in kot samostojna prevajalka

pa prevode iz latinske, grške in moderne grške književnosti, med katerimi sta pomembnejša Evripidova Helena in Aristofanove Oblačice. Je članica Društva za antične in humanistične študije Slovenije in Društva slovenskih književnih prevajalcev. Od leta 2001 deluje kot lektorica za latinski jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer poučuje latinščino na oddelkih za arheologijo, za romanske jezike in književnosti, za primerjalno in splošno jezikoslovje ter za klasično filologijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Jerneja Kavčič (Ljubljana, 1975)

V letih 1994–1999 je na filozofski fakulteti v Ljubljani študirala latinski jezik s književnostjo in grški jezik s književnostjo. V študijskem letu 2000/2001 je bila kot štipendistka grške vlade na podiplomskem izpopolnjevanju na Kretski univerzi v Grčiji. V letih 2000–2004 je bila kot mlada raziskovalka zaposlena na Oddelku za klasično filologijo FF UL. Doktorirala je z disertacijo *Slogovne in skladenjske značilnosti neosebne glagolske oblike v grški prozi zgodnjega srednjega veka* (2004), v okviru doktorskega raziskovalnega projekta pa se je z vidika teorije naravnosti ukvarjala s skladnjo nedoločnika in deležnika v klasični grščini (2005–2007). Od leta 2007 je na Oddelku za klasično filologijo FF UL zaposlena kot docentka za grški jezik. Kot štipendistka Onassisovega sklada je bila v letu 2009 na polletnem podoktorskem izpopolnjevanju na atenski univerzi v Grčiji.

Objavila je več prevodov in razprav, znanstveno monografijo (*The Syntax of the Infinitive and the Participle in Early Byzantine Greek*, Ljubljana

2005) in slovensko-novogrški slovar (Slovensko-grški in grško-slovenski evropski slovar, Ljubljana 2006).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Marko Marinčič (Ljubljana, 1968)

Latinski in grški jezik s književnostma je študiral na Oddelku za klasično filologijo FF. Leta 1993 je diplomiral, 1996. magistriral in 1999. pod mentorstvom akad. prof. dr. Kajetana Gantarja doktoriral z disertacijo *Helenistični epilij v Rimu*. V letih 1993–1994 je bil na Oddelku za klasično filologijo zaposlen kot knjižničar. Od leta 1994 je bil asistent, od 1999. docent, od leta 2003 izredni profesor. Leta 2009 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja za rimsko in grško književnost. Izpopolnjeval se je na Dunaju (štipendije avstrijske vlade in Avstrijskega Inštituta za Južno in Jugovzhodno Evropo) in v Münchnu, od septembra do novembra 2008 je bil *Plumer Visiting Fellow* na St. Anne's College Univerze v Oxfordu. Objavil je številne članke v mednarodnih revijah in zbornikih, kot udeleženec konferenc ali vabljeni predavatelj je nastopal na več tujih univerzah (Benetke, Durham UK, Groningen, Lizbona, München, Neapelj, Oxford, Swansea, Trst, Videm). Od leta 2002 sodeluje z Oddelkom za antične študije Univerze v Trstu kot stalni predavatelj na European Summer School of Classics, od leta 2006 tudi kot član znanstvenega sveta doktorske šole za humanistične vede. Od leta 2007 je sodelavec mednarodnega projekta *Seminari sulla continuità dell'antico* in član uredniškega sveta revije *Centopagine* (Trst), od 2008. sourednik revije *Keria*. Od leta 2004 je predsednik Državne predmetne komisije za splošno maturo pri predmetu Latinščina. Je

avtor številnih leposlovnih prevodov iz grške, latinske in francoske književnosti (P. Claudel, Vergilij, Evripid: *Medeja*, *Ifigenija pri Tavrijcih*, Katul, J. Racine: *Berenika*, antologije *Antična poezija*, izbora pesnikov v antologiji *Moderna francoska poezija*, Ovidij: *Ljubezni*, Sapfo: *Pesmi*, Ajshil: *Oresteja*). Štirje njegovi prevodi so bili uprizorjeni v gledališčih. Leta 1996 je za literarno prevajanje prejel Sovretovo nagrado, leta 2000 je bil nagrajen z zlato ptico.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Zasl. prof. dr. Erika Mihevc-Gabrovec (Teslič, 1927)

V letih 1946–1951 je študirala klasično filologijo in ruščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, v letih 1951–1967 je bila asistentka za klasično filologijo prav tam, leta 1952 na študijskem izpopolnjevanju v Parizu, v študijskem letu 1956/57 v Atenah. Leta 1955 je promovirala z disertacijo o propadu perfekta v pozni grščini, leta 1960 je predložila habilitacijsko delo o sintaksi loannes Moshosa. Leta 1967 je bila izvoljena za docentko, leta 1972 za izredno profesorico, leta 1979 za redno profesorico za grški jezik in književnost; obenem je ves čas predavala tudi latinsko opisno in historično slovnico. Večkrat (1967–1970, 1973–1977, 1982–1985) je bila predstojnica Oddelka za klasično filologijo, v letih 1983–1988 predsednica Društva za antične in humanistične študije Slovenije. Z referati je sodelovala na mednarodnem kongresu v Bukarešti in na znanstvenih zborovanjih Zveze društev za antične študije Jugoslavije. Leta 1986 se je upokojila, nato je do leta 1994 pogodbeno predavala in sodelovala v študijskem procesu na fakulteti. Kot samostojne publikacije je objavila disertacijo *La disparition du parfait dans le grec de la basse époque* (Razprave SAZU 1959)

in habilitacijo *Essai sur la syntaxe de Ioannes Moschos* (Ljubljana 1960) – obe deli sta doživeli več laskavih ocen najuglednejših strokovnjakov v mednarodnih znanstvenih časopisih – ter metodološko sodobno zasnovan učbenik Grščina – Teksti in vaje za pouk grščine (Ljubljana 1978), ki je bil večkrat ponatisnjen in je leta 2009 doživel peto, prenovljeno izdajo. V sodelovanju z M. Grošljem je pripravila komentirano šolsko izdajo Horacija (1954–1955). V časopisih *Živa antika* in *Linguistica* je objavila vrsto grecističnih člankov in razprav, zlasti s področja pozno-, srednje- in novogrške sintakse.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. David Movrin (Ljubljana, 1977)

Diplomiral je iz latinskega in grškega jezika in književnosti ter leta 2001 za diplomsko nalogo o zgodovini prevajanja iz klasičnih jezikov prejel Prešernovo nagrado Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 2003 je z delom o Štefanu Maconiju, učencu svete Katarine Sienske, z odliko magistriral na Oddelku za srednjeveške študije na Srednjeevropski univerzi v Budimpešti, leta 2008 pa kot mladi raziskovalec v Ljubljani doktoriral iz klasične filologije z disertacijo o odnosu med pogansko in krščansko biografijo v pozni antiki. Medtem se je študijsko izpopolnjeval na univerzah na Dunaju in v Oxfordu. Objavil je več strokovnih člankov, sodeloval pri redakciji zadnjih treh zvezkov *Wiesthalerjevega Latinsko-slovenskega slovarja* ter prevedel in priredil učbenik *Latinščina od besed do branja*. Prevajal je Lizijo, Plutarha, Katula, Marcijala, Atanazija, Hieronima ter druge grške in latinske avtorje.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Zala Rott (Ljubljana, 1982)

Leta 2006 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomirala iz latinskega in španskega jezika in književnosti. Honorarno je poučevala latinščino na osnovni šoli v Ljubljani in vodila tečaje latinščine in španščine. Po opravljenem pripravništvu za prevajalce pri Evropskem parlamentu se je leta 2008 zaposlila kot knjižničarka in tajnica na Oddelku za klasično filologijo.

Asist. dr. Branko Senegačnik (Ljubljana, 1966)

Diplomiral je leta 1994 iz latinskega in grškega jezika in književnosti. Leta 1995 je bil izvoljen v naziv asistenta za področje klasične filologije. V letih 1994–1995 je bil knjižničar, od leta 1995 asistent na Oddelku za klasično filologijo. Leta 1999 je zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom *Značaji in mitos v Sofoklovi tragediji Trahinke*. Leta 2002 je doktoriral z disertacijo *Dramaturška funkcija stranskih likov v Sofoklovih tragedijah*. Najpomembnejši področji njegovega znanstvenega dela sta grška tragedija in pozno-stoiška filozofija. Izdal je več pesniških zbirk; svoje eseje je objavil v več publikacijah; prevaja literarna in filozofska dela, zlasti iz grščine in latinščine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Akad. zasl. prof. dr. Primož Simoniti (Golnik, 1936)

V letih 1954–1959 je študiral klasično filologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, v letih 1960–1962 poučeval na gimnaziji v Novem mestu, v študijskem letu 1962/63 se je izpopolnjeval na univerzi v Münchnu; pozneje se je izpopolnjeval

še v Würzburgu, Vatikanu in na Dunaju. V letih 1964–1967 je bil asistent na Inštitutu za sociologijo in filozofijo Univerze v Ljubljani, v letih 1967–1970 lektor za latinščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, v letih 1970–1979 asistent za latinščino in grščino (v naziv asistenta je bil izvoljen že leta 1968). Leta 1978 je promoviral za doktorja filoloških znanosti z disertacijo Humanizem na Slovenskem in slovenski humanisti do srede 16. stoletja. Leta 1979 je bil izvoljen za docenta, leta 1981 za izrednega in leta 1987 za rednega profesorja za latinski jezik in književnost. V letih 1985–1989, 1991–1995 in 1997–1999 je bil predstojnik Oddelka za klasično filologijo. Z referati je sodeloval na mednarodnih kongresih v Dubrovniku, Toursu in Bologni; kot gost je predaval na univerzah v Milanu in Padovi. Leta 1973 je prejel Sovretovo nagrado za prevod Petronijevega Satirikona, leta 1980 nagrado Sklada Borisa Kidriča za delo o humanizmu na Slovenskem, leta 1982 ponovno Sovretovo nagrado za prevod Apulejevih Metamorfoz. V letih 1978–1982 je bil predsednik Društva za antične in humanistične študije Slovenije, od 1988. do 1994. pa predsednik Slovenske matice. Med njegovimi objavami je poleg že omenjene zelo odmevne disertacije (v knjižni obliki izšla leta 1979) najpomembnejša kritična edicija polemičnega spisa Bartolomeja Arnoldija De Usingen, Responsio contra Apologiam Philippi Melanchthonis, ki ga je Simoniti odkril v NUK v Ljubljani in izdal v mednarodni seriji Cassiciacum (Würzburg 1978). Poleg tega je objavil vrsto študij o najpomembnejših predstavnikih slovenskega humanizma. Prevajal je t. i. antični roman (Petronij, Heliodor, Apulej), latinske filozofske tekste (Spinoza, Descartes), Carmina Burana.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Barbara Šega Čeh (Pariz, 1953)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1980 diplomirala iz latinščine in francoščine. V letih 1974–1978 je honorarno poučevala latinščino na Gimnaziji Poljane v Ljubljani, v letih 1980–1988 je bila kot učiteljica latinščine zaposlena na Osnovni šoli Prežihov Voranc. Leta 1982 je sestavila učni načrt fakultativnega pouka latinščine za osnovne šole. Od leta 1988 je zaposlena na Oddelku za klasično filologijo kot lektorica za latinski jezik, predavala je tudi didaktiko klasičnih jezikov. V letih 1978–1995 je bila članica UO Društva za antične in humanistične študije, med letoma 1995 in 1999 pa njegova predsednica. Bila je urednica prve številke revije za klasično filologijo Keria, članica komisije za klasične in strokovne gimnazije ZRSŠ, predsednica razširjene predmetne komisije za latinščino, v letih 1993–2004 pa članica in nekaj časa podpredsednica predmetne maturitetne komisije za latinščino. Je soavtorica vseh maturitetnih katalogov za latinščino, objavljenih v tem času, in nekaterih bolonjskih programov na različnih oddelkih FF. Leta 2003 je za prevod Ovidijeve Umetnosti ljubezni prejela Sovretovo nagrado.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Kristina Tomc (Kranj, 1979)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je v letih 1998–2005 študirala latinski jezik in književnost ter filozofijo, leta 2007 pa je diplomirala še iz grškega jezika in književnosti. V letih 2006–2007 je bila na Filozofski fakulteti zaposlena kot asistentka za latinski jezik, od leta 2007 pa je mlada raziskovalka na Oddelku za

klasično filologijo. Ukvarja se z antično poetiko, zlasti s teorijo inspiracije in njeno vlogo v helenistični in avgustejski poeziji.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Vasiliki Varsamakidou (Eitorf, ZR Nemčija, 1964)

Diplomirala je iz novogrške filologije 1986 na solunski univerzi, smer Bizantinske in novogrške študije. Pripravlja doktorsko disertacijo s področja novogrške književnosti na Univerzi Hamburg. V obdobjih 1986–1990 in 1997–2006 je delovala kot gimnazijska profesorica, v letih 1991–1996 pa kot učiteljica grščine za tujce v Nemčiji. Od 2006. leta je lektorica za novogrški jezik na Oddelku za klasično filologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Sonja Weiss (Ljubljana, 1975)

Študirala je v letih 1993–2000 na Oddelku za klasično filologijo (latinski jezik in književnost, grški jezik in književnost) in Oddelku za romanistiko (smer italijanski jezik in književnost); v študijskem letu 1993/94 se je na študij klasične filologije pripravljala na L'Institut Catholique v Parizu. Od leta 2000 je asistentka za klasično filologijo. Leta 2001 je vpisala magisterij; po odobrenem neposrednem prehodu na doktorat je leta 2006 doktorirala z disertacijo o mitoloških prisposodobah pri Plotinu. Objavlja strokovne članke s področja poznoantične filozofije,

predvsem srednjega in novega platonizma. Prevaja latinske in grške avtorje s tega področja (Kuzanski, Ficino, Porfirij), leta 2003 je prevedla tudi delo francoskega eksistencialista G. Marcela (*Človek pod vprašajem*).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

Emmanouil Perakis, učitelj novogrškega jezika, od leta 2007 vodi tečaje novogrškega jezika za zunanje slušatelje

Nekdanji zaposleni:

- Dr. Fran Bradač (1923–1945)
- Pavel Češarek (1996–2007)
- Akad. dr. Milan Grošelj (1936–1967)
- Andreja Grošelj-Kiauta (1970–1974)
- Renata Hrovatič (1994–1996)
- Dr. Jan Luňák (1920–1929)
- Tina Silič (2005–2006)
- Akad. Anton Sovrè (1946–1956)
- Dr. Marjeta Šašel Kos (1985–1987)
- Dr. Barbara Zlobec Del Vecchio (1999–2000)

Oddelek za

MUZIKOLOGIJO

Glasbena znanost je imela v Evropi ugledno mesto že na srednjeveških univerzah med matematičnimi disciplinami, v reformirani, sodobni obliki pa se je širše uveljavljala od dvajsetih let 19. stoletja. Leta 1919 ustanovljena slovenska univerza v Ljubljani žal ni odprla katedre za muzikologijo. Čeprav je bilo to vprašanje nekajkrat obravnavano na ustanovitvenih sejah in so bili nekateri profesorji, kot sta bila Izidor Cankar in France Kidrič, naklonjeni ustanovitvi oddelka, katedra ni bila ustanovljena. Menda zanjo ni bilo denarja. Glasbena zgodovina je tako ostala zgolj predmet na konservatoriju; leta 1920 ga je začel predavati dr. Josip Mantuani, na nov način, ki je temeljil na izvirnem znanstvenem proučevanju. Po odloku sveta Filozofske fakultete iz leta 1942 so slušatelji opravljali dodatni, C-izpit iz tega predmeta. Povsem razumljivo je, da se tako stroka ni mogla osamosvojiti, in to je zaviralo njeno nadaljnjo rast; zato na Slovenskem v obdobju med obema vojnama še ni moglo biti sistematične, obsežnejše muzikološke dejavnosti in vzgoje naraščaja.

Novo obdobje v razvoju slovenske muzikologije se je začelo po drugi svetovni vojni leta 1945. Položaj se je začel hitro spreminjati. Zlasti glasbenozgodovinska dejavnost je postajala čedalje bolj intenzivna in sistematična. Dozorevalo je spoznanje, da je mesto muzikologije in s tem tudi glasbene zgodovine med nacionalnimi znanostmi. Kmalu je bil narejen prvi korak, to je organiziran študij te discipline in visokošolska izobrazba potrebnih strokovnjakov. Tako je bil že leta 1945 na Akademiji za glasbo organiziran znanstveni oddelek s skupinami za glasbeno zgodovino, pedagogiko in narodopisje, ta pa se je leta 1949 preoblikoval v Oddelek za glasbeno zgodovino.

Vendar je sčasoma postajalo čedalje bolj jasno, da je osnova, ki jo ima glasbena akademija kot umetniška učna ustanova, preozka za znanstveno delo. Zato je bil leta 1961 ustanovljen in 1962. na Filozofski fakulteti v Ljubljani odprt Oddelek za muzikologijo. Za njegovega prvega predstojnika in rednega profesorja je bil povabljen dr. Dragotin Cvetko, ki si je načrtno in zelo vztrajno prizadeval za ustanovitev oddelka. Dr. Cvetko si je s svojim znanstvenim delom dotlej že pridobil mednarodni ugled in je opravil tudi pionirsko delo pri ustvarjanju temeljne literature iz slovenske glasbene zgodovine. Zavedajoč se, da je slovenska glasbena preteklost dosti manj raziskana kot literarna ali likovna, si je zastavil veliko nalogo, da zapolni to občutno vrzel v naši kulturni zgodovini. Iz omenjene težnje

je nastala njegova tri zajetne zvezke obsegajoča Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem (1958-60), prvo slovensko delo te vrste, ki upošteva načela moderne znanosti.

Ko se je konstituirala slovenska muzikologija na univerzitetni stopnji, se je sprožilo bistveno vprašanje, na katero znanstveno področje se bo osredinila. Na novo ustanovljeni oddelek, ki se je preudarno opiral na študijske programe enakih institucij v tujini, se je odločil za glasbeno zgodovino, ob njej pa je poskušal, kolikor je bilo mogoče, upoštevati druge muzikološke discipline. Omenjena odločitev je bila čisto utemeljena, saj je glasbena zgodovina bila in je še vedno v svetu najmočnejša med muzikološkimi strokami. Pri tem je pomembno tudi, da je bila posebna skrb namenjena proučevanju slovenske

Jože Sivec, Dragotin Cvetko, Bojan Buijić (Oxford) in Andrej Rijavec na nekdanji terasi filozofske fakultete leta 1979, kjer je zdaj predavalnica Oddelka za muzikologijo. Foto: Dragotin Cvetko; V prostoru in času, spomini, Slovenska matica v Ljubljani, 1995.

glasbene preteklosti, kar je povsem skladno z našimi razvojnimi potrebami. Ravno prizadevanja v tej smeri pa so omogočila, da se je muzikologija uvrstila med naše temeljne nacionalne vede. Tu je treba poudariti, da Oddelek za muzikologijo uspešno sodeluje tudi pri projektih nacionalnega pomena v okviru Ministrstev Republike Slovenije za kulturo in šport oziroma za znanost in tehnologijo. Sodelujemo v dveh krovnih programskih skupinah: na FF na témo identitete slovenskega glasbenega dela (Glasbena umetnost in z glasbo povezana kultura), zaslužni profesor dr. Jože Sivec pa ves čas deluje pri projektih Muzikološkega inštituta ZRC SAZU pri Temeljnih raziskavah slovenske glasbene preteklosti.

Čeprav se struktura študija po ustanovitvi oddelka še izpopolnjuje glede na možnosti in potrebe, lahko rečemo, da so bili že na samem začetku položeni dovolj trdni temelji za študij. Razen tega se je izkazalo, da so bile vse temeljne smernice, ki so bile sprejete tedaj, pravilne in koristne. Zato je razumljivo, da na njih temelji tudi najnovejši vzgojno-izobraževalni program, ki pa seveda upošteva še poznejše izkušnje in razvoj stroke v svetu ter se v zadnjem času bogati tudi z raziskovalnimi rezultati v letu 1980 ustanovljenega Muzikološkega inštituta ZRC SAZU. Z njim je Oddelek za muzikologijo smotrno povezan in usklajen tako pri izdajanju tekočih publikacij kot pri organiziranju javnih manifestacij.

Glede na to, da je študij glasboslovja usmerjen predvsem na glasbene stvaritve preteklosti in sedanjosti, ostaja nepogrešljivo poznavanje glasbenoteoretskih disciplin (analitična harmonija, analiza glasbenih oblik, osnove instrumentacije), medtem ko ga praktično dopolnjuje igranje partitur. Dostopnost in uporabnost starejšega spomeniškega gradiva omogoča glasbena paleografija, za razumevanje baročnih kompozicij pa je potrebno poznavanje monodičnega načela z generalnim basom. Faktografijo zgodovine glasbe in njeno analizo nadgrajujeta v študijskem procesu sociologija in estetika glasbe, pomembna eksaktna spoznanja o reprodukciji glasbe, njenem poslušanju in dojemanju s fizikalnega in fiziološkega vidika pa jo posreduje glasbena akustika. Ko gre za vprašanja vpliva ljudske glasbe na umetno in za uporabo njenih prvin, pomembno dopolnjuje glasbeno zgodovino etnomuzikologija. Podobo izobraženega muzikologa oblikujejo po pedagoški strani metodika glasbe in drugi izbirni pedagoški predmeti.

Sprejem muzikologije v univerzitetni izobraževalni sistem je pomenil ureditev njenega študija na novih temeljih in je stroki odprl širše znanstvene perspektive. Med drugim je omogočil ne le diplomski študij, temveč tudi doktorskega. Novi oddelek je kmalu začel izsevati svoj vpliv tudi onstran meja ožje domovine in je dal marsikatero pobudo za delo v drugih ustanovah.

Ni pretirano, če rečemo, da se je glasbenozgodovinsko raziskovanje prav po letu 1962 posebno razmahnilo. Vse do danes izkazuje Oddelek za muzikologijo FF že kar lepo število disertacij in magistrskih del, ki odpirajo različne probleme iz preteklosti in sedanjosti slovenske glasbe, do razpada jugoslovanske glasbe v letu 1991 pa tudi hrvaške in srbske. Tako si je pridobila najvišjo znanstveno kvalifikacijo vrsta ljudi, ki uspešno delujejo na različnih visokošolskih ustanovah in akademskih inštitutih. Razen tega je treba omeniti, da se na Oddelku za muzikologijo poleg slovenskih slušateljev ves čas izobražujejo tudi slušatelji iz Hrvaške. Tudi na Akademiji za glasbo v Beogradu ni bilo mogoče vse do pred kratkim

doktorirati iz muzikologije; ti so dosegli doktorat znanosti na našem oddelku. Čeprav je na Oddelku poudarjena znanstvena usmeritev, pa je ustrezna prisotnost pedagoških in praktičnih glasbenih disciplin v študijskem programu vodila tudi k usposobjenosti za pedagoško delo. Sprva izključno dvopredmetnemu študiju se je leta 1967 pridružil tudi enopredmetni, torej študij čiste muzikologije.

Načrtnost svojih znanstvenih prizadevanj je Oddelek še okrepil, ko je leta 1965 začel redno izdajati Muzikološki zbornik (Musicological Annual). Tehtnost te publikacije je razvidna iz številnih doslej objavljenih razprav domačih in tujih avtorjev, ki zadevajo največ historično problematiko, predvsem iz slovenske, a deloma jugoslovanske in svetovne glasbene zgodovine. Značilno je, da je posebno slovenska glasbena zgodovina čedalje bolj prisotna v tujih zbornikih in revijah, enciklopedijah, na različnih mednarodnih kongresih in znanstvenih srečanjih ter po predavanjih naših strokovnjakov tudi na tujih univerzah. Prodor naše muzikologije v svet zgovorno potrjujejo izdaje knjig naših avtorjev v svetovnih jezikih. Na tem mestu naj še dodamo, da oddelek skrbi za redno obveščanje o naših dosežkih s tem, da v Repertoire International de la Litterature Musicale pošilja kratke povzetke vseh muzikoloških del slovenskih avtorjev.

Še zlasti izdatno je k uveljavitvi slovenske muzikologije pripomogel X. kongres Mednarodnega muzikološkega društva od 3. do 8. septembra 1967 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na katerem se je zbralo 600 strokovnjakov iz 32 držav. Osrednjo vlogo pri njegovi organizaciji kakor tudi pri izdaji več kot 500 strani obsegajočega kongresnega poročila z več kot 80 referati in dodatnimi razpravami je imel prav Oddelek za muzikologijo. Ker je bil to prvi kongres Mednarodnega muzikološkega društva na slovanskih tleh, je razumljivo, da so pri njem prispevali večji in tehtnejši delež kot kadarkoli poprej tudi muzikologi iz slovanskih držav. Tako je programska komisija dodelila obsežno mesto v svetu premalo upoštevanemu slovanski glasbeni zgodovini, ki je bila tokrat predstavljena po posameznih obdobjih, vse od srednjega veka do novejšega časa. Ta kongres pomeni sploh najmočnejšo mednarodno afirmacijo slovenske glasbene znanosti in kulture doslej, še posebej pa muzikološke katedre na ljubljanski univerzi. Po državni osamosvojitvi Slovenije je postalo še bolj jasno, da ima svetovna muzikološka znanost pri raziskovanjih na različnih muzikoloških področjih opraviti s strokovno in znanstveno dozorelim partnerjem, ki je sposoben razpravljati o posameznih problemih na ustrezni ravni.

Tehten prispevek k obravnavanju aktualne problematike glasbene znanosti je dal Oddelek tudi z organizacijo simpozija, ki je bil na fakulteti maja 1971 in ki je vključeval strokovnjake z univerz v Freiburgu, Varšavi in Ljubljani. Osrednja tema je bil glasbeni opus. Ker vemo, da že stoletja gledamo tako glasbeno ustvarjanje kakor tudi reprodukcijo in recepcijo glasbe z vidika ene same miselne kategorije in enega samega ustaljenega pojma, tj. pojma glasbenega opusa, je jasno, da je bilo obravnavano izjemno značilno in pereče vprašanje. Poleg tega je razpravljanje zajelo še problematiko tradicije v glasbi in glasbenega citata, pri čemer so bile upoštewane tudi pomembne nove osvetlitve. To izročilo nadaljujeta Oddelek za muzikologijo na FF in Muzikološki inštitut ZRC SAZU, zadnji prireja bialne mednarodne muzikološke simpozije, ki jim sledi izdaja zbornikov.

Ob petindvajsetletnici Oddelka za muzikologijo na FF je le-ta decembra 1987 priredil ob podpori Kulturno-informacijskega centra Križanke - Mestni muzej Ljubljana vrsto prireditve, ki so z razmišljanjem in glasbenimi nastopi značilno oznamovale omenjeni jubilej; tako razstavo *Arti musices* (znanstveno, publicistično in glasbeno kreativno delo vseh sodelavcev, vključenih v pedagoški proces Oddelka za muzikologijo, prisotnost slovenske glasbe v domačih in tujih leksikonih, prisotnost v RILM, Muzikološki zbornik, X. kongres Mednarodnega muzikološkega društva - Ljubljana 1967, doktorske disertacije in magistrska dela, obranjena na oddelku), tiskovno konferenco v zvezi z izidom *Muzikološkega zbornika XXIII*, komorni koncert (T. Lorenz ter nekdanja študenta oddelka K. Ramovš in I. Saje), okroglo mizo na temo Razkroj slovenske glasbene zavesti? ob sodelovanju članov oddelka, drugih muzikologov, skladateljev in številnih drugih kulturnih in znanstvenih delavcev, tribuno študentov muzikologije ter koncertno razmišljanje *Zvočna identiteta slovenskih pokrajin* in izvedbi Mire Omerzel-Terlep, nekdanje študentke Oddelka za muzikologijo, in Matije Terlepa. Ob odprtju razstave je bila 17. decembra podeljena poklonitvena listina ustanovitelju Oddelka, akademiku prof. dr. D. Cvetku.

Velik napredek, ki ga je dosegla naša glasbena historiografija, pa se ne nazadnje manifestira v izdajanju glasbenih spomenikov. Misel na izdajanje del starih skladateljev, ki je postala aktualna in se je prvič, toda še osamljeno konkretizirala v šestdesetih letih, je polno zaživela z dobro premišljenim in načrtno vodenim konceptom v okviru Muzikološkega inštituta SAZU, ki si je postavil cilj, da v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* zajame vse doslej znane avtorje od 16. do 19. stoletja. Rezultati so tu že doseženi – k temu pa je dal svoj prispevek tudi Oddelek za muzikologijo. Povezovalno funkcijo med obema ustanovama od leta 1992 opravlja Slovensko muzikološko društvo, ki ima sedež na Oddelku za muzikologijo: občasno prireja predavanja, vedno skrbi za predstavitev novih podiplomskih del in doktoratov, izdaja pa tudi Bilten in zbirko *Varia musicologica*.

Slovenska glasbena historiografija izkazuje po letu 1945 še veliko člankov, razprav in monografij, katerih število se je prav v zadnjem času pomembno povečalo. Med njihovimi avtorji so seveda v znatni meri prisotni člani Oddelka za muzikologijo. To je vsebinsko široka paleta del, ki obravnavajo nadvse razvejeno problematiko glasbenega razvoja od srednjega veka do danes. Ob tem še prav posebej ne smemo pozabiti na dragocena prizadevanja na področjih, kot sta glasbena etnologija in glasbena akustika, kar vse še dodatno zaokroža celovito podobo našega dela.

Če se ozremo v preteklost, v čas prvih intenzivnih prizadevanj naše glasbene znanosti po osvoboditvi, ki so postopoma pripeljala do ustanovitve Oddelka za muzikologijo, predvsem pa v zadnja desetletja njegovega delovanja, ugotovimo, da je bilo veliko narejenega in tudi marsikaj pomembnega. Povsod so se drevesca, ki so bila nekoč zasajena, krepko in lepo razrasla in tako se lahko na splošno pohvalimo s pozitivno bilanco. Predvsem je treba poudariti, da se je slovenska glasbena zgodovina nedvomno povzpela v upoštevanja vredno nacionalno znanost, ki zavzema častno mesto ob sorodnih vedah, umetnostni in literarni zgodovini. Še pomembnejše pa je, da se je uveljavila v mednarodni

Seja sveta oddelka spomladi 2009, foto: Adrijana Biba Starman

areni, kjer ima že kar utrjen položaj. Seveda nas vse to, kar je bilo doseženega, spodbuja k novim načrtom in izpopolnjevanju raziskovalnih metod po sodobnih znanstvenih načelih. Razen tega bo veljalo nameniti posebno pozornost razvijanju estetike, sociologije, psihologije glasbe in teorije glasbene vzgoje, disciplin torej, ki so pri nas komaj na začetku razvoja.

Ob (ponovno pridobljeni) etnomuzikološki katedri na Oddelku, ki jo je leta 2006 prevzel prof. dr. Svanibor Pettan, je treba posebej omeniti okrepljeno izdajateljsko dejavnost Muzikološkega zbornika – najstarejše mednarodne znanstvene muzikološke revije pri nas in ene redkih v slovenski humanistiki in družboslovju, ki se lahko pohvalijo z uvrstitvijo v ugledno bazo *Science Citation Index* –, ki od leta 2005 izhaja dvakrat na leto. Objave besedil vrhunskih tujih in domačih muzikologov v *Muzikološkem zborniku* nakazujejo bogato mednarodno dejavnost Oddelka tako na ravni dodiplomskih in podiplomskih študentov kakor tudi pedagoškega osebja. Po obiskih vrste naših študentov na različnih univerzah po Evropi v okviru programa Tempus v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so v zadnjem desetletju prek sklada za akademske izmenjave Erasmus na tujih univerzah študirali povprečno po štirje študenti Oddelka za muzikologijo na leto, medtem ko je bil obisk tujih študentov pri nas za polovico manjši. Povprečno ima predavanje na Oddelku za muzikologijo sedem gostujočih muzikologov na leto, število mednarodnih projektov, v katere so vključeni naši raziskovalci, pa iz

leta v leto narašča. Rezultat mednarodne dejavnosti Oddelka za muzikologijo je tudi mednarodni muzikološki simpozij, ki ga na dve leti organiziramo od leta 2006 naprej.

Ob naraščajočem zanimanju za študij muzikologije, ki zadnja leta zapolni trideset razpisanih mest na dodiplomskem študiju, si prizadevamo čim bolj okrepiti tudi podiplomski študij muzikologije, ki s prenovljenim študijskim programom od letos naprej poteka v sodelovanju z Oddelkom za glasbeno pedagogiko in Oddelkom za kompozicijo in glasbeno teorijo Akademije za glasbo. Ob redni pedagoški dejavnosti imamo vsako leto tudi uvajalni tečaj za študij muzikologije in pa, prav tako vsako leto, vsebinsko pester seminar vseživljenjskega izobraževanja.

— Jože Sivec, Katarina Bedina, Leon Stefanija

Red. prof. dr. Matjaž Barbo (Ljubljana, 1965)

Najprej je študiral slovenščino in etnologijo, nato pa muzikologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je iz muzikologije diplomiral leta 1991, leta 1997 pa doktoriral s tezo *Pro musica viva. Prispevek k slovenski moderni po drugi svetovni vojni*. Študijsko se je izpopolnjeval v Londonu, Pragi in na Dunaju. Od leta 1991 je zaposlen na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 1997 je bil izvoljen v naziv docenta za področje muzikoloških znanosti, leta 2003 v naziv izrednega profesorja in leta 2009 v naziv rednega profesorja. Predaval je na univerzah v Leipzigu, Brnu in Gradcu.

V letih 2000–2004 je bil predstojnik Oddelka za muzikologijo. Poleg tega je v dveh mandatih vodil Svet za založništvo Filozofske fakultete ter bil član univerzitetnega Sveta za založništvo. V letih 2004–2008 je bil predsednik Slovenskega muzikološkega društva, v dveh zaporednih mandatih (2000–2008) je bil član upravnega odbora Prešernovega sklada RS. V letih 2004–2006 je bil član strokovne komisije za glasbo na področju kulture Mestne občine Ljubljana, od leta 2007 pa je predsednik te komisije.

Raziskovalno se osredinja na vprašanja, povezana s slovenskim kulturnim glasbenim prostorom. Tako so njegove raziskave namenjene zlasti proučevanju novejšje slovenske glasbe. Poleg tega se ukvarja z glasbenoestetskimi in glasbenosociološkimi temami. Od leta 1998 je glavni urednik mednarodne znanstvene muzikološke revije *Muzikološki zbornik / Musicological Annual*. Poleg tega je član uredniškega odbora muzikološke znanstvene revije *De musica disserenda*, ki jo izdaja Znanstvenoraziskovalni center SAZU

v Ljubljani, ter znanstvene revije na področju humanistike in družboslovja *Ars & Humanitas*, ki jo izdaja Filozofska fakulteta v Ljubljani.

Od leta 2007 je član delovne skupine Arbeitsgemeinschaft für die Musikgeschichte in Mittel- und Osteuropa na univerzi v Leipzigu.

Vrsto let je deloval kot glasbeni kritik časnika Delo, svoje recenzije, komentarje in kritične ocene pa je objavljala tudi v številnih drugih periodičnih publikacijah. Leta 2002 je prejel priznanje Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Peter Grum (Ljubljana, 1976)

Po opravljeni maturi na Gimnaziji Bežigrad v Ljubljani je na Filozofski fakulteti v Ljubljani vpisal dvopredmetni študij muzikologije in geografije. Pred tem se je glasbeno izobraževal na Glasbeni šoli Franca Šturma v Ljubljani (klavir) in na Orglarskem tečaju v Ljubljani, kjer je leta 1999 študij končal z orgelsko diplomom. Študij geografije je končal junija 2002 z diplomskim delom s področja prostorskega planiranja. Iz muzikologije je diplomiral leta 2003 (diplomsko delo iz zgodovine slovenske glasbe) in se za polovični delovni čas redno zaposlil kot bibliotekar v knjižnici na Oddelku za muzikologijo.

V naslednjih letih je opravil izobraževanje in strokovni izpit iz bibliotekarske stroke ter tečaje za pridobitev licence za vzajemno katalogizacijo v bazi COBISS. Leta 2005 se je vpisal na podiplomski študij iz historične muzikologije.

V letih 2004–2008 je zaposlitev dopolnjeval s poučevanjem maturitetnega predmeta Zgodovina glasbe na Gimnaziji Koper (smer Umetniška gimnazija) in v šolskem letu 2007/08 tudi na Gimnaziji Velenje (Umetniška gimnazija). V letu 2008/09 je na oddelku zaposlen za polni delovni čas in opravlja tudi naloge oddelčnega tajnika.

Doc. dr. Aleš Nagode (Ljubljana, 1967)

Leta 1991 je diplomiral iz muzikologije (diplomsko delo: *Missa in B Venceslava Wratnyja*) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kratek čas je služboval kot organizacijski tajnik pri Slovenskem komornem zboru v Ljubljani, potem pa je leta 1993 postal mladi raziskovalec na Muzikološkem inštitutu ZRC SAZU. Središče njegovega dela je bilo pripravlanje magistrskega dela (*Šest maš Venčeslava Wratnyja*), hkrati pa je sodeloval pri projektu RISM (Repertoire international des sources musicales) za Slovenijo, katerega namen sta evidentiranje in popis vseh glasbenih virov.

Po končanem magistrskem študiju je leta 1995 postal mladi raziskovalec na Oddelku za muzikologijo na Filozofski fakulteti UL. Svoje raziskovalno delo je posvečal predvsem pripravi doktorske disertacije z naslovom *Cecilijanizem na Slovenskem kot glasbeno, kulturno in družbeno vprašanje*, prevzel pa je tudi pedagoške obveznosti. Po promociji (1997) in izvolitvi v naziv docenta (1998) je prevzel vodenje Katedre za zgodovino slovenske glasbe. Zdaj predava predmete s področij zgodovine slovenske glasbe in zgodovine glasbe 18. stol. Pri svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem temam, ki jih opredeljuje njegovo predavateljsko delo, zlasti

pa slovenski glasbi 18. in 19. stoletja. Intenzivno sodeluje pri izvajanju podiplomskega študijskega programa Muzikologija. Od leta 2006 predava tudi predmet Cerkvenoglasbeno slovstvo na Akademiji za glasbo UL v Ljubljani.

Ob raziskovalnem in predavateljskem delu deluje kot član fakultetnih in univerzitetnih organov, med letoma 2004 in 2008 je bil predstojnik Oddelka za muzikologijo. Deluje v različnih strokovnih društvih in združenjih, kot so International Musicological Society, Slovensko muzikološko društvo in Slovenski glasbenoinformacijski center (član upravnega odbora in predsednik strokovne komisije). V letih 1999–2004 je bil nacionalni koordinator za področje muzikologije pri ministrstvu za (visoko) šolstvo, znanost (in šport). Od leta 2005 je član znanstvenega sveta na področju humanistike pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Prejel je Veliko priznanje Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Svanibor Pettan (Zagreb, Hrvaška, 1960)

Študiral je (etno)muzikologijo na Glasbeni akademiji v Zagrebu (diplomiral leta 1983), na Filozofski fakulteti v Ljubljani (magisterij leta 1988) ter na univerzi Maryland v Baltimorju (ZDA), kjer je leta 1992 doktoriral s tezo *Romska glasba na Kosovu*. Na postdoktorskem študijskem izpopolnjevanju in gostujoči profesor je bil na univerzah Illinois, Oslo, Washington in Wesleyan. Po desetletnem raziskovalnem delu na zagrebškem Inštitutu za etnologijo in folkloristiko od leta 1995 deluje na Univerzi v

Ljubljani, in sicer do leta 2003 na Akademiji za glasbo, do leta 2005 na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo ter naprej na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete, kjer vodi Katedro za etnomuzikologijo. V naziv rednega profesorja je bil izvoljen leta 2007.

Pri svojem raziskovalnem delu obravnava glasbo v kontekstu politike in vojn, multikulturalizem in glasbe manjšin, etnomuzikologijo Srednje in Jugovzhodne Evrope ter teorijo in prakso aplikativne etnomuzikologije. Terenske raziskave je izvedel v Evropi (predvsem na območju nekdanje Jugoslavije in na Norveškem), v Afriki (Zanzibar, Egipt), v ZDA in Avstraliji.

Pri vodilnem svetovnem združenju etnomuzikologov (ICTM) si je nabral izkušnje kot član upravnega odbora (2001–), predsednik programskega odbora 38. Svetovne konference (Sheffield, 2005), sourednik publikacije *Yearbook for Traditional Music* (2006), ustanovitelj in predsednik Slovenskega nacionalnega odbora (2005–), podpredsednik študijske skupine Music and Minorities (2000–) ter ustanovitelj in predsednik študijske skupine Applied Ethnomusicology (2007–). Njegove izkušnje v uredniških odborih vključujejo *Continuum Encyclopedia of Popular Music of the World*, *Ethnomusicology Forum*, *Music and Arts in Action*, *Narodna umjetnost*, *Traditiones ter The World of Music*. Organiziral je številna mednarodna znanstvena srečanja in redni ciklus gostujočih predavanj vrhunskih etnomuzikologov v Sloveniji, uvedel nove študijske predmete ter zasnoval študij etnomuzikologije na Univerzi v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lidija Podlesnik Tomášiková
(Trbovlje, 1968)

Diplomirala je na Akademiji za glasbo, na Oddelku za glasbeno pedagogiko (1992), in na Filozofski fakulteti na Oddelku za muzikologijo (1998), kjer je za nalogo z naslovom Transkripcija in analiza inštrumentalne zbirke plesov za pet glasov Johannesa Thesseliusa dobila študentsko Prešernovo nagrado FF za leto 1998. Redno se je zaposlila kot bibliotekarka na Oddelku za muzikologijo FF (1. 6. 1997) in bila v letu 1999 izvoljena v naziv asistentke za področje muzikologije. Muzikološko raziskovanje je usmerila v novejšo zgodovino in estetiko slovenske glasbe.

V zadnjih sedmih letih se je doma in v tujini udeležila številnih tečajev in izpopolnjevanj v plesih preteklih stoletij, ki so jih vodili mednarodno priznani strokovnjaki. V študijskem letu 2003/04 se je vpisala na specialistični študij v okviru Inštituta za historično plesno prakso (IHDP) v Gentu (Belgija).

Sodelovala je pri pripravi učnega načrta za predmet Glasba na umetniški gimnaziji, smer ples, modul sodobni ples. Poučevala je predmet Zgodovina plesa in glasbe na Srednji baletni šoli v Ljubljani 1998–2000 in predmet Glasba na SVŠGL - Umetniški gimnaziji za sodobni ples v prvih štirih letih izvajanja novega programa (1999–2003). V okviru zunajšolskih dejavnosti je na imenovani šoli vodila Renesančno plesno skupino. Usmerja se tudi v raziskave in poučevanje dvorskih in družabnih plesov iz 15. in 16. stoletja. Pripravlja glasbeno-plesne projekte v okviru Kulturno-umetniškega društva Cortesía in vodi plesne delavnice in

seminarje stalnega strokovnega izobraževanja na Filozofski fakulteti in Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Gregor Pompe (Ljubljana, 1974)

Po maturi na Gimnaziji Bežigrad je študiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani najprej primerjalno književnost in nemški jezik, potem dodatno še muzikologijo. Leta 2000 je diplomiral iz muzikologije in nemškega jezika s književnostjo, za svoje diplomsko delo pa je prejel študentsko Prešernovo nagrado Filozofske fakultete. Še istega leta se je zaposlil kot asistent na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je najprej obranil magistrsko nalogo, pozneje pa še doktorsko disertacijo z naslovom *Povednost glasbenega toka in postmodernizem*. Honorarno je predaval zgodovino glasbe na oddelku za glasbeno pedagogiko Pedagoške fakultete na Univerzi v Mariboru ter en semester vodil seminar na Oddelku za muzikologijo Humanistične fakultete Univerze Karla Franzna v Gradcu.

Že med študijem se je začel ukvarjati s publicistično dejavnostjo in je svoje prispevke objavil v publikacijah *Dialogi*, *Nova revija*, *Muzikološki bilten*, *Delo*, *Ampak*, *Literatura*, *Rast*, *Emzin*, prevedel je tudi nekaj filozofskih spisov, občasno sodeluje tudi s programom Ars Radia Slovenije, piše koncertne liste in je zadnjih pet let stalni glasbeni kritik časnika *Dnevnik*. Kot strokovni sodelavec je sodeloval tudi s SNG Opero in baletom v Mariboru, mariborskim Narodnim domom, v sodelovanju z RTV Slovenija pa je pripravil scenarij za TV film *Moč usode*.

Med letoma 2000 in 2003 je bil predsednik Društva Muzina, s katerim je organiziral dva mednarodna festivala sodobne glasbe (*Muzifest*). Je član izvršilnega odbora Muzikološkega društva (od leta 2008 tudi njegov predsednik), ki mu je podelilo bienalno Mantuanijevo priznanje. Dejavni je tudi kot skladatelj; njegove skladbe so bile izvedene na vrsti koncertov Glasbene mladine (novembra 2000 je imel v Cankarjevem domu avtorski večer), različnih festivalih in tekmovanjih. Leta 1996 je sodeloval na skladateljski delavnici na letnem taboru Glasbene mladine v Dolenjskih Toplicah, kjer sta bila njegova mentorja prof. U. Rojko in prof. M. Ruždjak. Leta 2007 je njegova skladba *Ekscitacije* za veliki simfonični orkester zastopala slovenske barve na mednarodni skladateljski tribuni Rostrum v Parizu.

Kot muzikolog in znanstveni raziskovalec se ukvarja predvsem s sodobno slovensko in evropsko glasbo, z vprašanjem semantike glasbe in sodobnih kompozicijskih tehnik. Za Svetovne glasbene dneve v Ljubljani je skupaj z dr. J. Snojem pripravil razstavo in monografijo z naslovom *Pisna podoba glasbe na Slovenskem*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Jurij Snoj (Ljubljana, 1953)

Po gimnazijski maturi in srednji glasbeni šoli v Ljubljani je študiral muzikologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in klavir pri profesorju Marijanu Lipovšku na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Po diplomu iz muzikologije se je leta 1980 zaposlil na takrat ustanovljenem Muzikološkem inštitutu SAZU (pozneje

ZRC SAZU). Njegovo študijsko področje so postali srednjeveški koralni rokopisi na Slovenskem. Leta 1988 je doktoriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani, in sicer s študijo o fragmentih z gotsko notacijo pisanih srednjeveških koralnih kodeksov Ljubljani. Pozneje se je študijsko izpopolnjeval pri Davidu Hileyju na Univerzi v Regensburgu. Leta 1993 se je habilitiral za področje muzikologije in od leta 1994 vzporedno z raziskovalnim delom na ZRC SAZU predava zgodovinske predmete na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani (zgodovina glasbe od antike do sredine 18. stol., glasbena paleografija). Ukvarja se predvsem z zgodovino srednjeveškega enoglasja ter s paleografskimi, glasbenoteoretičnimi in glasbenoestetskimi vprašanji, povezanimi z njo. Je član mednarodne študijske skupine Cantus Planus in z referati redno nastopa na njenih in tudi na drugih ustreznih znanstvenih srečanjih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Leon Stefanija (Ljubljana, 1970)

Po Srednji glasbeni šoli v Ljubljani je študiral muzikologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral (1995), magistriral (1997) in doktoriral (2001) z disertacijo *O glasbeno novem*. Med rednim študijem je bil na dveh krajših študijskih izpopolnjevanjih v okviru Tempusovega programa in en semester na študiju za dodiplomske študente na Department of Music Univerze v Exeterju (1994/95). Na oddelek za muzikologijo je najprej prišel 1. 11. 1995 kot mladi raziskovalec, nato je bil zaposlen kot asistent (1999), od leta 2001 kot docent in od leta 2006 kot izredni profesor za področje muzikologije. Je predstojnik Katedre za sistematično

muzikologijo, v letih 2004–2008 je bil namestnik predstojnika, leta 2008 pa je bil izvoljen za predstojnika Oddelka za muzikologijo.

Bil je sourednik *Biltena Slovenskega muzikološkega društva* (1996–2004) in član uredniškega odbora *Muzikološkega zbornika* ter *South Central Music Bulletin* v Teksasu. V letih 2001–2009 je bil član komisije za glasbo Prešernovega sklada pri Ministrstvu za kulturo, v letih 2004–2008 član strokovnega sveta Slovenske filharmonije in ustanovitveni član sekcije Music and culture pri Mednarodnem muzikološkem društvu.

V svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem zgodovini glasbe 20. stoletja, spoznavoslovju raziskovanja glasbe, sociologiji in socialni psihologiji glasbe. Pri pedagoškem delu je nosilec predmetov Sociologija glasbe, Svetovna glasba 20. stoletja, Novejša slovenska glasba in Sistematična muzikologija.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. Larisa Vrhunc (Ljubljana, 1967)

Študirala je glasbeno pedagogiko (1985–1990) in kompozicijo (1989–1993 pri M. Gabrijelčiču) na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Študij kompozicije je nadaljevala na Conservatoire de Musique de Genève (1994–1996 pri J. Balissatu) in zasebno (pri E. Gaudibertu). Na ljubljanski Akademiji za glasbo je specializirala leta 1998. Junija 1999 je diplomirala iz kompozicije še na Conservatoire National Supérieur de Musique de Lyon (pri G. Amyju) in pet mesecev gostovala v rezidenci Künstlerhaus Schloß Wiepersdorf pri Berlinu. Izpopolnjevala se je tudi na različnih kompozicijskih tečajih (S. Gubaidulina, B. Fernyehough,

M. Jarrell, K. Huber, H. Lachenmann, H. Kyburz, P. Dusapin in drugi). Jeseni 2000 se je šolala na pariškem inštitutu IRCAM.

Je docentka za harmonsko oblikovno analizo in instrumentacijo na Filozofski fakulteti (Oddelek za muzikologijo) Univerze v Ljubljani.

Za svoje delo je prejela Prešernovo nagrado za študente, nagrado TEMSIG, Prix Fondation Royaumont na 1. evropskem skladateljskem tekmovanju Chœurs & Maîtrises de Cathédrales (Amiens, Francija), Prix du Conseil d'Etat (Ženeva, Švica), eno od treh enakovrednih nagrad na evropskem ženskem skladateljskem tekmovanju (Nijmegen, Nizozemska) in 1. nagrado na 2. evropskem skladateljskem tekmovanju Chœurs & Maîtrises de Cathédrales (Amiens, Francija). Je tudi med osmimi nagrajenci 13. mednarodnega kompozicijskega seminarja Boswil in dobitnica štipendije NEM (Montreal, Kanada).

Leta 2003 je prejela nagrado Prešernovega sklada.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Asist. Katarina Bogunović Hočvar, (2002–), Oddelek za muzikologijo FF
- Doc. dr. Drago Kunej, (2008–), Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU
- Asist. Špela Lah, (2003–), Oddelek za muzikologijo FF
- Asist. Domen Marinčič, (2005–), umetniški vodja Festivala Radovljica
- Izr. prof. dr. Albinca Pesek, (2007–), Pedagoška fakulteta v Mariboru

- Asist. dr. Jernej Weiss, (2004–), Oddelek za muzikologijo FF

Nekdanji zaposleni:

- Doc. Dušan Bavdek (2003–2007)
- Red. prof. dr. Katarina Bedina (1971–2001)
- Zasl. prof. dr. Marija Bergamo (1981–1997)
- Asist. Cvetka Bevc (1989–1993)
- Akademik zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko (1962–1981)
- Mag. Igor Cvetko (1992–2001)
- Mag. Tomaž Faganel (1989–2005)
- Darja Frelih (1987–1998)
- Jožica Habjan (2001–2002)
- Mag. Monika Kartin (1975–1986)
- Asist. Janko Kastelic (2001–2002)
- Urša Kocjan (2008–2009)
- Nataša Kričevcov (1990–1993)
- Red. prof. dr. Zmaga Kumer (1964–1990)
- Prof. Uroš Lajovic (1985–1989)
- Akademik prof. Lojze Lebič (1986–1997)
- Prof. Marijan Lipovšek (1962–1983)
- Doc. dr. Borut Loparnik (1998–2001)
- Akademik Janez Maticič (1984–1986)
- Mag. Aleš Miholič (2002–2005)
- Ana Prevc Megušar (1998–2006)
- Izr. prof. dr. Bruno Ravnikar (1985–2008)
- Zasl. prof. dr. Andrej Rijavec (1962–1997)
- Doc. dr. Branka Rotar Pance (1998–2004)
- Doc dr. Barbara Sicherl Kafol (2005–2006)
- Zasl. prof. dr. Jože Sivec (1963–1995)
- Doc. dr. Borut Smrekar (1998–2000)
- Doc. dr. Peter Šavli (2004–2005)
- Prof. Pavel Šivic (1972–1991)
- Prof. Dane Škerl (1988–2002)
- Akad. prof. Vilko Ukmar (1962–1979)
- Mag. Ivan Vrbančič (1988–1998)

Oddelek za

PEDAGOGIKO IN ANDRAGOGIKO

Z devetdeseto obletnico Univerze v Ljubljani in Filozofske fakultete je tesno povezana tudi devetdesetletnica študija pedagogike na Filozofski fakulteti. V svojem razvoju je bila slovenska pedagogika, ki je bila kot znanstvena disciplina tesno povezana z ljubljansko univerzo in so jo v veliki meri zaznamovali univerzitetni profesorji in sodelavci, deležna tako obdobjih hitrega razvoja in zunanjih spodbud kot tudi kritik in obsodb. Najtežji trenutki v njenem razvoju in konsolidaciji so bili tisti, ko so bili njeni predstavniki deležni močnih pritiskov centrov moči zunaj stroke. Še zlasti je bila slovenska pedagogika v takšnem položaju po drugi svetovni vojni, ko tudi njej ni bilo tuje iskanje idejnih nasprotnikov v lastnih vrstah in zavračanje kontinuitete obstoječe tradicije.

Pedagogika je bila kot (znanstveni) učni predmet sicer uvrščena že v program filozofskih študijev na ljubljanskem liceju v začetku 19. stoletja, vendar je bila kot pravi znanstveni, univerzitetni študij utemeljena šele leta 1919 z ustanovitvijo Univerze v Ljubljani. Prvotno je bila skupaj s filozofijo uvrščena v okvir filozofskih študijev (kamor sta bili veliko pozneje uvrščeni tudi psihologija in sociologija).

Študij na Filozofski fakulteti je takrat potekal v obliki glavnega in stranskega predmeta, fakulteta pa je izobraževala predvsem bodoče gimnazijske profesorje. Vsak gimnazijski profesor je opravljal izpit iz pedagogike, pri čemer je moral pokazati poznavanje temeljnih pedagoških pojmov in teorij, njihovo povezavo z logiko in s psihološkimi znanji, prav tako pa tudi osnove zgodovine pedagogike ter vzgoje in izobraževanja od 16. stoletja naprej. Pedagogiko je bilo mogoče študirati tudi kot glavni diplomski predmet in kot doktorski študij. Spadala je v študijsko področje filozofije, kjer sta bili filozofija in pedagogika. Predavanja iz pedagogike so se na Univerzi v Ljubljani začela januarja 1920. Za prvega profesorja pedagogike je bil imenovan dr. Karel Ozvald, tedaj že uveljavljen pedagog v slovenskem prostoru in vodilni predstavnik kulturne pedagogike pri nas. Leta 1930 se je Ozvaldu kot vodja pedagoškega seminarja pridružil dr. Stanko Gogala, tudi predstavnik kulturne pedagogike. Gogala je leta 1934 kot zasebni docent začel predavati teorijo pedagogike in metodike.

Število študentov pedagogike se je zelo povečalo po letu 1930, ko so se lahko tisti, ki so končali učiteljske z odličnim ali prav dobrim uspehom, vpisali v študijski program pedagogike. Od začetka študija pedagogike do leta 1945 je bilo promoviranih tudi deset doktorjev filozofije, ki so za glavni predmet izbrali pedagogiko.

Leta 1938 je že obstajala samostojna stolica za pedagogiko, kamor so bili kot glavni predmeti uvrščeni: Teoretična pedagogika, Praktična pedagogika in Zgodovina pedagogike, kot stranski predmeti pa: Evgenika in Pedagoška sociologija ter Teorija miljeja. Obstajal je tudi seminar za pedagogiko.

Z imenovanjem Ozvalda za univerzitetnega profesorja se je tudi v našem prostoru začela intenzivneje razvijati duhoslovna oziroma kulturna pedagogika. Njeno izhodišče je bilo kulturno bistvo človeka ter doživljanje in ustvarjanje kulture, vse druge komponente človekovega bistva bile razumljene le kot pogoj za uresničevanje kulture. Človekovo vraščanje v svet kulturnih vrednot poteka neodvisno od drugih družbenih pojavov, same vrednote pa so objektivne in avtonomne. Prej omenjeno vraščanje pa je po mnenju kulturne pedagogike pravzaprav vzgoja in v tem procesu objektivni kulturni duh preide v človeka in ga s tem razvije v osebnost. Takšna opredelitev vzgojnega procesa se je bistveno razlikovala od dotedanjih opredelitev, tako od tiste, da je vzgoja socialni proces ali proces vraščanja otroka v družbo, kakor tudi od tiste, da je vzgoja naravni proces razvijanja otrokove narave, ki jo človeška družba, in s tem tudi kultura, le kviri. To je bil nov prispevek k obstoječim in tudi razvijajočim se pedagoškim smerem in gibanjem na Slovenskem, s tem pa tudi k njihovem jasnejšemu profiliranju in razločevanju. Kulturna pedagogika je s svojimi postavkami širila obzorja pedagoške misli prek okvirov utečene prakse, prek okvirov šole, prek gole »tehnologije«, pri čemer jih je bogatila z vsebinskimi in kulturnimi vrednotami ter s tem pripomogla k širitvi predmeta pedagogike, še posebno ko se je v tridesetih letih Ozvaldu na katedri pridružil Gogala.

Študij pedagogike je bil med obema vojnoma vsebinsko zelo raznolik. Razen splošnih spoznanj pedagoške znanosti je pomemben delež imela tudi zgodovina pedagogike. Med drugim sta Ozvald in Gogala predavala tudi nekatere »mejne discipline«, ki so jih razumeli kot pomožne pedagoške vede, a takrat na fakulteti še niso bile razvite ali pa niso vključevale pedagoškega vidika: psihologijo (pedagoško, otroško in mladinsko, individualno), karakterologijo, psihoanalizo, sociologijo otrok in mladine, filozofijo pedagogike. S prihodom Gogale je bila v ponudbo pedagoške stolice vključena tudi metodika oziroma didaktika.

V letih med obema vojnoma je pri utemeljevanju posameznih pedagoških smeri nastalo veliko konfliktov in polemik, najmočnejše in najbolj produktivne polemike pa so potekale med kulturno pedagogiko in nekaterimi gibanji ali zgolj posameznimi predstavniki reformske pedagogike, za katero so tedaj po sinekdohi uporabljali tudi poimenovanje mladinoslovje ali celo delovna šola. Univerzitetni pedagogiki so očitali, da se premalo ukvarja s prakso in s pomočjo (predvsem osnovnošolskim) učiteljem, preveč pa s teorijo in znanostjo. V tistem času je bila tudi drugod po Evropi pedagogika na univerzah razumljena kot znanost v duhu Humboldtovega razumevanja znanosti in poslanstva univerze. Slovenska univerzitetna pedagogika se ni razlikovala od drugih, dejstvo pa je, da je med obema vojnoma primanjkovalo teoretično podkovanih pedagoških strokovnjakov, ki bi imeli primerno znanje in pripravljenost za prenos teoretskih spoznanj v prakso in njeno širšo uveljavitev. Po drugi strani pa po mnenju predstavnikov pedagogike na univerzi pri kritikah sploh ni šlo toliko za dejansko podcenjevanje prakse, temveč naj bi bili v ozadju predvsem želja po drugačni pedagoški teoriji in zahteva po drugačni pedagoški paradigmi.

Po drugi svetovni vojni in spremembi družbenih in političnih razmer so nastale spremembe tudi v vzgoji in izobraževanju ter posledično v pedagogiki. Skladno s trditvami povojnih predstavnikov pedagogike, ki so v določenem zgodovinskem trenutku opredelili in določili interpretacijo dogajanja med obema vojnoma, naj bi kulturna pedagogika pobegnila od domače družbene realnosti v kraljestvo duha, pri čemer naj se ne bi ukvarjala z analizo slovenske vzgojne stvarnosti, temveč temeljila predvsem na tujih virih; zato naj na Slovenskem ne bi pognala korenin in ustvarila svoje »šole«. Pedagoški katedri se je tudi očitalo, da se ni odzivala na aktualne dogodke in akcije pedagogov ter šolnikov v zvezi z izboljševanjem razmer v vzgoji in izobraževanju (kot npr. na boj liberalnih učiteljev za demokratizacijo šolskega sistema, na prizadevanja za delovno šolo, na empirične raziskave Učiteljskega pokreta o življenjskih razmerah osnovnošolskih otrok itn.), četudi je iz različnih dokumentov in zapisov iz časa med obema vojnoma mogoče razbrati ravno nasprotno.

V prvih povojnih letih se je slovenska pedagogika obrnila k reševanju aktualnih vzgojnih problemov socialističnega sistema, pri čemer se je največ ukvarjala z novim vzgojnim idealom in cilji vzgoje. Prva leta po drugi svetovni vojni so bila obdobje, ko se je naša pedagogika opirala na sovjetsko in črpala neposredno iz nje. Vpliv politike in ideologije je bilo močno čutiti pri razvoju pedagoškega mišljenja. Glavna značilnost in usmeritev je bila splošno precenjevanje intencionalnosti vzgoje, kar je vodilo v pretiran pedagoški optimizem, ki so ga porajale in spodbujale tudi tedanje družbene razmere. V petdesetih letih pa je kot posledica slovitnega blejskega kongresa pedagogov Slovenije leta 1950 prišlo do preloma s takšnim razumevanjem. Pedagogika se je začela preusmerjati iz izključno deduktivnega v induktivno-empirično spoznavanje pedagoške stvarnosti oziroma v poudarjanje in raziskovanje njunega medsebojnega prepletanja in součinkovanja. Za takšno metodološko preusmeritev je imel velike zasluge zlasti dr. Vladimir Schmidt – (ne)formalni vodja Oddelka za pedagogiko in vodilni slovenski pedagog vse od druge svetovne vojne naprej –, pa tudi sicer Oddelek za pedagogiko. Ideologija in prosvetna politika tistega časa sta težili k redukciji pedagoških prizadevanj na neposredne, dnevne družbene naloge in usmerjali razvoj pedagogike k reševanju teh nalog in k zanemarjanju temeljnih problemov pedagoške teorije in prakse. Tudi v raznih šolskoreformnih procesih je bila pedagogika nezadostno in neustrezno upoštevana, večkrat je bila celo ignorirana. Člani Oddelka za pedagogiko so se začeli zavzemati za večjo strokovno avtonomijo pedagogike od družbe in politike.

Po drugi svetovni vojni je, potem ko je bil Ozvald na hitro upokojen, nekaj časa deloval samo Gogala, ki je predaval pedagogiko, metodiko in pedagoško psihologijo. Po nekaj letih, leta 1949, je na oddelek prišel Schmidt, ki je, kakor sta pred njim predvsem Ozvald in za njim Gogala zaznamovala slovensko pedagogiko v času med obema vojnoma, bistveno vplival na njen razvoj po drugi svetovni vojni.

Tudi na pobudo Oddelka za pedagogiko je bil leta 1965 ustanovljen Pedagoški inštitut. Četudi je bil ustanovljen kot inštitut znotraj Univerze v Ljubljani, je bil z oddelkom le v rahli povezavi; v devetdesetih letih dvajsetega stoletja pa je postal samostojen raziskovalni zavod – zunajuniverzitetna institucija.

V šestdesetih letih je oddelek s serijo razprav nasprotoval reformi najprej osnovnega, potem pa tudi srednjega izobraževanja, ki je vrh doživela v obsežni reformi sekundarnega izobraževanja konec sedemdesetih let z uvajanjem usmerjenega izobraževanja.

V sedemdesetih letih dvajsetega stoletja je v prizadevanjih Oddelka za pedagogiko in v slovenski pedagogiki na splošno opazen obrat k organizaciji izobraževanja in svetovalnemu delu. To obdobje zaznamujejo tudi povečani ideološki pritiski, katerih znanilec je bila uradna odklonilna reakcija na drugi posvet slovenskih pedagogov leta 1971 na Bledu. Med drugim je duhove razburila reforma srednjega izobraževanja, predvsem opustitev gimnazije in uveljavljanje zamisli usmerjenega izobraževanja. Ob koncu sedemdesetih let se je program študija pedagogike bolj približal praksi. Do tedaj enovit študij se je razcepil v tri smeri – šolsko pedagogiko, domsko pedagogiko in andragogiko. V prvih dveh letnikih je bil študij skupen, v tretjem in četrtem pa je bil del programa skupen, del pa specifičen glede na smer.

Razvoj oddelka je v tem času označil tudi hiter razvoj teorije in prakse izobraževanja odraslih ter teorije permanentnega izobraževanja. Že v letih med obema vojnama so se slovenski pedagogi zavedali potrebe po (vzgoji in) izobraževanju odraslih, ne le otrok in mladine, pri čemer je bil uporabljen izraz »andra-gogika«, to je »vodstvo človeka«. Prva predmeta iz andragoškega sklopa, ki sta bila predavana na Oddelku za pedagogiko, sta bila Obča andragogika in Andragoška didaktika. V tej povezavi se je oddelek začel intenzivno ukvarjati z iskanjem primerne umestitve andragogike oziroma izobraževanja odraslih.

V osemdesetih letih se je na Oddelku za pedagogiko začelo intenzivneje razmišljati o samostojnem študiju andragogike, posebno še ob razpravah o uvedbi enopredmetnega oziroma samostojnega študija pedagogike ob obstoječem dvopredmetnem. Obstajala je dilema, kako naj bi bil samostojni študij andragogike oziroma izobraževanja odraslih konceptualno zasnovan. Z določenimi vidiki izobraževanja odraslih so se namreč delno že ukvarjali na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju in na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, vendar na obeh bolj s kadrovsko-organizacijskega vidika.

Konec leta 1991 je bil po številnih razpravah in dogovarjanju pripravljen predlog samostojnega študija andragogike, ki je bil leta 1992/93 tudi dejansko uveden ob predpostavki, da ne bodo potrebne kadrovske okrepitve. Pri uvajanju tega študijskega programa je prihajalo tudi do zapletov, namesto samostojnih študijskih programov sta bila študija pedagogike in andragogike organizirana kot enoten študijski program Pedagogika z različnima smerema in nekaterimi skupnimi predmeti. Zaradi tega je bil tudi zavržen poseben strokovni naslov za diplomante andragogike. Leta 1996 se je po daljših razpravah Oddelek za pedagogiko preimenoval v Oddelek za pedagogiko in andragogiko, s čimer je bila poudarjena enakovrednost obeh študijskih disciplin.

Tudi na pobudo sodelavcev oddelka je bila leta 1984 ustanovljena Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, ki je bila prva v tedanji Jugoslaviji. Po njenem vzoru so pozneje nastale še druge tovrstne univerze v slovenskem prostoru, ki so se združile v Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje.

V osemdesetih letih dvajsetega stoletja je bila ena od smeri dvopredmetnega študijskega programa Pedagogika tudi domska pedagogika. Konec tega desetletja so potekale razprave o smiselnosti in perspektivnosti programa Domske vzgojitelj na Oddelku za pedagogiko, pri čemer je bilo sklenjeno, da se oddelek odreče temu programu in ga prepusti Pedagoški akademiji v Ljubljani. Pozneje je bila v dvopredmetnem študijskem programu pedagogike opuščena tudi domska smer, na Pedagoški fakulteti pa je bil uveden študijski program Socialna pedagogika. Ločitev te smeri oziroma študijskega programa od študija pedagogike se kot primanjkljaj pozna na Oddelku za pedagogiko in andragogiko, pa tudi v študijskem programu Socialna pedagogika, kjer je mogoče dobiti občutek, da postaja čedalje pomembnejši psihološki diskurz v škodo pedagoškega.

Družbeni razvoj v osemdesetih letih je prinesel premike, ki so bistveno vplivali in še vplivajo na delo Oddelka za pedagogiko in andragogiko. Najbolj se je spremenila vloga pedagoške znanosti v dolgoročnem šolskem načrtovanju in v reformnih procesih v šolstvu. Tako so zaposleni na oddelku v tem času sodelovali pri pomembnih šolskoreformnih raziskovalnih projektih, med drugim pri (kritično zasnovani) evalvaciji usmerjenega izobraževanja. Ta projekt je bil močan impulz razvoju same pedagogike, predvsem njene metodologije. Pomembna prelomnica je tudi že omenjena uveljavitev enopredmetnega študija pedagogike s smerjo Pedagogika in smerjo Andragogika v študijskem letu 1992/93. Ob tem pa je bil ohranjen tudi dvopredmetni študij, torej kombinacija študija pedagogike z vsemi drugimi dvopredmetnimi študijskimi področji na Filozofski fakulteti, kar je bilo ves čas pomembna vez med pedagogiko in drugimi strokami.

Druga vez Oddelka za pedagogiko in andragogiko je vedno bilo izvajanje pedagoških in andragoških predmetov za študente pedagoških smeri študija tako na Filozofski fakulteti kot na drugih fakultetah Univerze v Ljubljani. V določenem obdobju so sicer nekatere stroke občutile te predmete kot nekakšno »nepotrebno« breme, vendar se je položaj bistveno izboljšal, ko se je na fakulteti uveljavila delitev na pedagoške in nepedagoške smeri študija, s čimer je bila uvedena dosledna izbirnost pedagoških in andragoških predmetov (zanje so se odločali le tisti študenti, ki so nameravali opravljati pedagoški poklic). Leta 1978 je bil tako na pobudo Oddelka za pedagogiko ustanovljen Center Filozofske fakultete za pedagoško izobraževanje.

Leta 1982 so bili prvič organizirani Pedagoško-andragoški dnevi, strokovna prireditve, na kateri zaposleni na oddelku predstavijo diplomantom pedagogike in andragogike svoje znanstvene in raziskovalne dosežke ter jih seznanjajo z novostmi v stroki. Vsakoletna dobro obiskana prireditve daje odlično priložnost za vzpostavljanje neposrednega dialoga in izmenjavo mnenj med člani oddelka in njegovimi diplomanti.

Ob koncu devetega desetletja njegovega obstoja je na Oddelku za pedagogiko in andragogiko zaposlenih petnajst univerzitetnih učiteljev in štirje asistenti. V pedagoški proces je vključena tudi vrsta univerzitetnih učiteljev z drugih oddelkov Filozofske fakultete in iz drugih institucij. Doslej je na oddelku diplomiralo 1948 študentov, sto dva sta dosegla stopnjo magistra, več kot osemdeset (od tega enainštirideset v zadnjih desetih letih) pa jih je bilo promoviranih v naziv doktorja znanosti s področja pedagoških ved. Diplomanti pedagogike in andragogike se zaposlujejo na najrazličnejših področjih

šolskega in nešolskega izobraževanja, predšolske vzgoje, v šolskem svetovalnem delu, na področju izobraževanja odraslih, na delovnih mestih s področja svetovanja, založništva, razvoja in raziskav.

Leta 2004 je Oddelek za pedagogiko in andragogiko začel prenovu svojih študijskih programov pedagogike in andragogike skladno s smernicami bolonjske preнове. Imenovana je bila skupina, ki je prenovu pripravljala in usklajevala. Med samo pripravo študijskih programov so se porajale različne ideje in rešitve, ki jih je bilo treba argumentirano pretehtati. Izoblikovali so se različni predlogi študijskih programov glede na trajanje in organizacijsko obliko: od enotnega programa pedagogike z različnimi smermi do popolnoma ločenih programov pedagogike in andragogike od prvega leta študija naprej. Pri snovanju študijskih programov je bilo treba upoštevati tudi odločitve Filozofske fakultete glede trajanja posameznih stopenj (od 4+1 do 3+2 za samostojni študijski program ter od 5+0 do 3+2 za dvopredmetni program).

Konec leta 2006 je bila sprejeta konsenzualna odločitev, da bo študijski program pedagogike in andragogike na prvi bolonjski stopnji enoten, na drugi stopnji pa se bo razdelil v dva ločena programa: Pedagogika in Andragogika. Skladno s to odločitvijo in smernicami je bil v začetku leta 2007 pripravljen predlog enopredmetnega študijskega programa pedagogike in andragogike. V postopek akreditacije so bili nato poslani trije enopredmetni študijski programi: triletni program Pedagogika in andragogika na prvi stopnji ter dveletna programa Pedagogika in Andragogika na drugi stopnji.

Zaradi zapletov v zvezi s trajanjem in skupnimi elementi dvopredmetnih pedagoških programov Filozofske fakultete, kamor se uvrščajo tudi prenovljeni študijski programi pedagogike in andragogike, je bilo treba še nekoliko počakati s pripravo dvopredmetnega študijskega programa. Pri tem je bila sprejeta skupna odločitev oddelka, da bodo dvopredmetni programi dvema strokama prilagojena različica enopredmetnih programov. Tako so bili v letu 2007 za postopek akreditacije pripravljeni trije dvopredmetni programi: na prvi stopnji triletni študijski program Pedagogika in andragogika, na drugi stopnji pa dveletna programa Pedagogika in Andragogika. Veliko truda in prizadevnosti je bilo vložene v vsebinsko in kompetenčno prilagoditev dvopredmetnega programa predvidenemu liku diplomanta pedagogike oziroma andragogike.

V letu 2008 je bil prenovljen in skladno z zahtevami bolonjske preнове zasnovan tudi doktorski študij pedagogike in andragogike. Za akreditacijski postopek sta bila pripravljena dva ločena doktorska programa: Pedagogika in Andragogika.

Z akreditacijo prenovljenih študijskih programov in z razpisom za vpis na prvo bolonjsko stopnjo v študijskem letu 2009/10 bo končana konsolidacija študija pedagogike in andragogike kot dveh v izhodišču sicer enakih (prva stopnja), v podrobnostih in poglobljenem študiju pa ločenih (druga stopnja in doktorski študij) študijev pedagoških ved v najširšem pomenu besede.

Člani oddelka leta 2009

Kako pa se bo slovenska (univerzitetna) pedagogika, ki letos praznuje devetdesetletnico, znašla v novih razmerah, ki jih zahteva in uvaja spremenjeni – bolonjski, tj. anglosaški – model univerzitetnega študija in z njim povezane zahteve po spremembi paradigme formiranja pedagogov in andragogov, bo pokazal čas.

— Tadej Vidmar

Urša Černič (Ljubljana, 1965)

Bibliotekarka Urša Černič je dokončala univerzitetni študij pedagogike in etnologije. Od leta 1999 je zaposlena na Filozofski fakulteti v Ljubljani kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za pedagogiko in andragogiko.

Doc. dr. Monika Govekar-Okoliš (Kranj, 1966)

V letu 1985/86 se je vpisala na FF v Ljubljani. Diplomirala je leta 1989 iz obče sociologije (B) in 1990 iz pedagogike (A). Leta 1990/91 se je vpisala na magistrski študij na Oddelku za pedagogiko FF. Leta 1991 je bila sprejeta za mlado raziskovalko pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo. Magistrirala je leta 1994. Istega leta ji je bil dodeljen status mlade raziskovalke za doktorat. Leta 1997 je doktorirala s temo *Disciplina in vzgojni režim v gimnazijah na Slovenskem v letih 1900–1914*.

Leta 1996 se je zaposlila kot asistentka za andragogiko na Oddelku za pedagogiko in andragogiko. Leta 2000 je dobila naziv docentke za področje andragogike in bila leta 2004 sprejeta na delovno mesto docentke. Je nosilka predmetov Zgodovina izobraževanja odraslih in Modularni del – praksa, v okviru katerega vodi andragoško prakso za redne, izredne in tuje študente. Predava Andragogiko za študente pedagoških smeri študija na FF ter Pedagogiko z andragogiko na FMF, BF in FKKT.

Raziskuje področja zgodovine izobraževanja odraslih (projekt Pedagoško andragoške raziskave 2004–2008) in izobraževanja bodočih učiteljev in mentorstva na andragoški praksi (mednarodni projekt Partnerstvo fakultet in šol 2004–2005, 2006–2007 – izdelala je program in

vodila seminarje za mentorje ljudskih univerz, raziskava CRP Konkurenčnost Slovenije 2006–2013). Leta 2007 je sodelovala z Univerzo v Ljubljani, izdelala Program za mentorje in izvedla Seminar za mentorje praktičnega usposabljanja študentov na I. in II. stopnji bolonjskih študijskih programov Univerze. Od leta 2008 je predsednica strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih in članica Komisije za podeljevanje priznanj ACS.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Andreja Hočevar (Ljubljana, 1962)

Študirala je pedagogiko in sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1987, magistrirala leta 1992 in doktorirala leta 2004 s tezo *Starši kot dejavniki preventive na področju rabe in zlorabe drog*. Od leta 1999 je kot asistentka za področje pedagoške sociologije zaposlena na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. V naziv docentka za pedagoško sociologijo je bila izvoljena leta 2008.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem raziskovanju preventive na področju (zlo)rabe drog in izobraževanju beguncev. V zadnjem času pa se posveča tudi raziskovanju institucionalno organizirane predšolske vzgoje in svoje ugotovitve obeh prej omenjenih področij povezuje s teorijo institucionalno organizirane predšolske vzgoje (npr. preventiva na področju (zlo)rabe drog in vrtec, koncept Reggio Emilia).

Doslej je bila vključena v naslednje raziskave: Pojem državljanstva in konstrukcija predmetnika ter vsebin državljanške vzgoje za medpredmetno poučevanje, Kakovost v vzgoji in

izobraževanju – samevalvacija (CRP), Socialna klima na šoli – vzgojni koncept, preprečevanje nezaželenih pojavov (nasilje, droge) ter evalvacije preventivnih programov (CRP) in v raziskavo z naslovom Vzgoja v javni šoli – oblikovanje vzgojnega koncepta.

Kot strokovnjakinja je od leta 1998 do marca 2003 sodelovala v strokovni skupini za izdelavo nacionalnega programa za področje prepovedanih drog, ki ga je oblikoval Urad za droge RS. S sklepom Ministrstva za šolstvo, znanost in šport RS ter Ministrstva za zdravje RS je bila 20. maja 2002 za štiri leta imenovana v Programski svet za zdravje. Četrtega januarja 2005 je bila kot članica imenovana v strokovno skupino pri Uradu za droge RS za vključevanje programov na področju drog v evropsko bazo programov EDRRA (Exchange on Drug Demand Reduction Action).

Je zunanja članica uredništva revije *Acta Iadertina*, ki jo izdaja Oddelek za pedagogiko in Oddelek za sociologijo Sveučilišta v Zadru. Je članica stanovskega združenja Društva pedagogov Slovenije in od maja 2007 predsednica Zveze društev pedagoških delavcev Slovenije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Sabina Jelenc Krašovec (1968, Ljubljana)

Diplomirala je leta 1992 iz pedagogike in sociologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Magistrsko nalogo je zagovarjala leta 1998, doktorirala pa leta 2000 prav tako na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani. V letih 1992–1993 je bila zaposlena na Andragoškem centru Republike Slovenije,

leta 1993 pa je bila izvoljena v naziv asistentke za občo andragogiko in se je zaposlila na Filozofski fakulteti, na Oddelku za pedagogiko in andragogiko. V naziv docentke za področje obče andragogike je bila izvoljena leta 2002.

Kot docentka za področje andragogike na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani predava predmete Andragoško svetovalno delo, Andragogika ciljnih skupin, vodi seminar pri občini andragogiki in je nosilka predmeta Modularni del. V okviru podiplomskega študija izvaja predmete Andragoško svetovalno delo in Penološka andragogika. Raziskovalno je bila v letih 2004–2008 dejavna v okviru Raziskovalne skupine na Fakulteti za družbene vede (Kakovost življenja družbenih skupin), od leta 2009 pa v okviru raziskovalne skupine na Filozofski fakulteti sodeluje pri raziskovalnem programu Pedagoško-andragoške raziskave – konceptualizacija znanja za trajnostni razvoj, razvoj človeških virov in socialno kohezivno družbo. V zadnjih letih se raziskovalno ukvarja predvsem z izobraževanjem starejših odraslih in s proučevanjem možnosti razvoja izobraževanja odraslih in vloge učitelja odraslih v procesih poučevanja. Kot predavateljica in vodja delavnice sodeluje tudi pri različnih programih za izobraževanje strokovnjakov za delo z odraslimi, med drugim tudi pri programu za pridobivanje pedagoško-andragoške izobrazbe za višješolske predavatelje.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

izr. prof. dr. Jana Kalin (Ljubljana, 1965)

Študirala je razredni pouk na Pedagoški akademiji, kjer je diplomirala leta 1986, ter pedagogiko na Filozofski fakulteti, kjer je diplomirala leta

1990, magistrirala 1996. in doktorirala leta 2000 z disertacijo *Razredništvo v poklicni socializaciji gimnazijskega razrednika*, vse pod mentorskim vodstvom prof. ddr. Barice Marentič Požarnik. Leta 1989 se je zaposlila kot razredna učiteljica na osnovni šoli. V letih 1993–2004 je delala kot raziskovalka na Institutu Jožef Stefan. Od leta 1995 sodeluje s Filozofsko fakulteto, kjer je od leta 1998 redno zaposlena kot docentka za didaktiko.

Njeno raziskovalno delo obsega raziskovanje kakovosti učiteljevega dela in profesionalnega razvoja, učiteljeve pristojnosti z vidika uresničevanja vzgojno-izobraževalnih ciljev v šoli, razredništvo in vodenje oddelka, kakovost pouka, učno individualizacijo in diferenciacijo, sodelovanje med učitelji in starši. Od leta 2009 je vodja programske skupine Pedagoško-andragoške raziskave – konceptualizacija znanja z vidika trajnostnega razvoja, razvoja človeških virov in socialne kohezivnosti. Vodila je skupino za pripravo Programskih smernic za delo oddelčne učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti v osnovnih in srednjih šolah ter dijaških domovih. Od leta 2003 sodeluje pri programih za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe in pri izvajanju različnih seminarjev za učitelje.

Od leta 2005 je članica izvršnega odbora mednarodnega združenja ISATT – International Study Association for Teachers and Teaching in od leta 2003 članica razširjenega uredniškega odbora pri reviji *Teachers and Teaching – Theory and Practice*. Od leta 2005 je predstojnica oddelka za pedagogiko in andragogiko ter članica Strokovnega sveta za splošno izobraževanje (v letih 2005–2008 je bila tudi predsednica Komisije za osnovno šolo).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart (Maribor, 1961)

Osnovno šolo in gimnazijo je obiskovala v Mariboru. Leta 1985 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomirala iz pedagogike (smer A) in sociologije (smer B) z diplomsko nalogo *Vzgoja kot proces razvoja posameznikove osebnosti in kot proces reprodukcije družbe*.

Leta 1987 se je zaposlila na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot nova raziskovalka za pretok. Leta 1989 je bila izvoljena v naziv asistentke za pedagoško sociologijo in sprejeta v redno delovno razmerje na Oddelku za pedagogiko. Leta 1989 je uspešno zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom *Institucionalna vzgoja kot proces reprodukcije družbe*, leta 1997 pa doktorsko disertacijo z naslovom *Analiza tipov družinske socializacije na Slovenskem*. Leta 1998 je bila izvoljena v naziv docentke za pedagoško sociologijo, pet let pozneje, leta 2003, pa je napredovala v naziv izredne profesorice za to področje. Od leta 2008 je redna profesorica za področje pedagoške sociologije. Je nosilka predmetov Pedagoška sociologija in Predšolska pedagogika z elementi družinske vzgoje.

Znanstveno in strokovno se ukvarja s problematiko odnosa med vzgojo, posameznikom in družbo, s konceptualizacijo šolskega sistema, z reformo šolstva v Sloveniji in s problematiko družinske socializacije. Vključena je bila v številne znanstvene raziskave in projekte v tujini in doma, njen bibliografski opus pa vključuje vrsto objav, ki zadevajo sistemske spremembe javnega šolstva v Sloveniji (npr. vstop v šolo, diferenciacija, zunanje preverjanje znanja), motivacijo za učenje, učbenike in njihovo izbiro ter uporabo. Številna besedila

obravnavajo problematiko vzgoje v javni šoli, problematiko državlanske vzgoje, izobraževanja Romov ipd.

Je avtorica številnih prispevkov v *Šolskih razgledih* in časnikih *Delo*, *Dnevnik* in *Večer*. V njih predstavlja svoje raziskovalne rezultate širši laični in strokovni javnosti ter s strokovnega vidika osvetljuje oz. kritično analizira sistemske posege na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji.

Bila je članica Nacionalne kurikularne komisije za osnovno šolo, članica Nacionalnega sveta za evalvacijo, Vlada RS pa jo je na pobudo dveh strokovnih združenj imenovala za članico Strokovnega sveta za splošno izobraževanje RS v sestavi, ki ji je mandat prenehal aprila 2008.

Je članica uredniškega odbora *Sodobne pedagogike*, ki je najpomembnejša znanstvena revija na pedagoškem področju v našem prostoru, in urednica vrste tematskih števil.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Robi Kroflič (Celje, 1959)

Diplomiral je leta 1982 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za pedagogiko in Oddelku za filozofijo. Leta 1992 je na Oddelku za pedagogiko magistriral, leta 1996 pa doktoriral s tezo *Avtoriteta v vzgoji*. Pred prihodom na fakulteto (1993) je bil kot vzgojitelj zaposlen v vrtcu, dijaškem domu in zavodu za invalidno mladino, kot raziskovalec – analitik pa na Centru za razvoj univerze. Leta 1990 je bil habilitiran v naziv asistenta za področje teorije vzgoje, leta 1993 v naziv visokošolskega predavatelja za področje obče pedagogike, leta 1997 v naziv

docenta za področje teorije vzgoje ter leta 2002 in 2007 v naziv izrednega profesorja za teorijo vzgoje in občo pedagogiko. Je nosilec predmetov *Teorija vzgoje in Teorija motenj vedenja in osebnosti*, poleg tega sodeluje pri izvedbi predmeta *Predšolska pedagogika*, kot gostujoči predavatelj pa še pri izvedbi predmeta *Kurikularne teorije* na podiplomskem študijskem programu Poučevanje na razredni stopnji na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Raziskovalno se je ukvarjal s področji kurikularne teorije, teorije pedagoške avtoritete in pedagoškega erosa, metodike moralne vzgoje in teorije estetske vzgoje. Med projekti velja omeniti inovacijski projekt uvajanja procesno-razvojnega modela moralne vzgoje v Vrtcu Nova Gorica (1996), mednarodni projekt Evropska identiteta mnogoterih izbir (2007–2009) in Uresničevanje pravilnika o šolskem redu ter vzgojni koncept v poklicnem in strokovnem izobraževanju (2008). Doslej je s plenarnimi referati sodeloval na številnih nacionalnih in mednarodnih znanstvenih posvetih ter objavil pet samostojnih monografij in več kot 180 znanstvenih in strokovnih razprav.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Sonja Kump (Obrh, 1951)

Dvajset let je bila raziskovalka na Centru za razvoj univerze, pozneje še na Andragoškem centru Slovenije in na Fakulteti za družbene vede. Kot odgovorna nosilka številnih raziskovalnih projektov je proučevala različne probleme visokega šolstva, kot so dostop do visokega šolstva, vpliv univerzitetnega študija na vrednotno orientacijo študentov in diplomantov, visokošolsko izobraževanje

odraslih, mobilnost študentov, sistemi za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, evalvacija pedagoškega in raziskovalnega dela. Od leta 1998 je zaposlena na Filozofski fakulteti kot izredna profesorica za področje primerjalne andragogike in sociologije izobraževanja. Njen raziskovalni interes je osredinjen na področje izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Včlanjena je v Sociološko društvo Slovenije, Slovensko društvo za visokošolsko didaktiko, Društvo za izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju, Andragoško društvo Slovenije, Consortium of Higher Education Researchers (CHER) in European Society for Research on the Education of Adults (ESREA). Je članica uredniškega odbora *Družboslovnih razprav* in *Andragoških spoznanj*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Nives Ličen (Postojna, 1959)

Študirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1986 diplomirala iz pedagogike (gerontagogika). Raziskovanje v sklopu magistrskega in doktorskega študija je spadalo na področje družinske andragogike. Poklicno pot je začela kot učiteljica in svetovalka v šoli, leta 1994 se je zaposlila na Univerzi v Ljubljani, kjer je leta 1999 zagovarjala doktorsko disertacijo. Od leta 2000 predava andragogiko na Oddelku za pedagogiko in andragogiko. Sodelovala je z Univerzo na Primorskem, sodeluje v gibanju za izobraževanje starejših, vključena je v Evropsko združenje raziskovalcev na področju izobraževanja odraslih (ESREA). Je začetnica interdisciplinarnega in aplikativnega področja družinske andragogike, razvila je model skupnostnega družinskega izobraževanja. Raziskovalno se

ukvarja predvsem z učenjem v vsakdanjem življenju in neformalnim izobraževanjem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Jasna Mažgon (Murska Sobota, 1969)

Leta 1996 je diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani, smer pedagogika in nemški jezik s književnostjo. Po diplomi je bila prvič izvoljena v naziv asistentke za pedagoško metodologijo. V letu 1998 je bila nekaj mesecev v Pragi na podiplomskem študiju kot štipendistka češkega ministrstva za šolstvo, mladino in šport. Magistrirala je leta 2000 z magistrsko nalogo *Akcijsko raziskovanje kot alternativa tradicionalnemu empiričnemu raziskovanju ali kot njegova nadgradnja*. V doktorski disertaciji se je še naprej ukvarjala s temeljnimi metodološkimi vprašanji in leta 2005 zagovarjala disertacijo z naslovom *Vpliv paradigatskega relativizma na metodologijo akcijskega raziskovanja*.

Na Oddelku za pedagogiko in andragogiko je kot docentka za področje pedagoške metodologije nosilka predmetov Pedagoška statistika, Računalništvo in informatika ter Pedagoška metodologija. Raziskovalno se ukvarja z vprašanji metodoloških opredelitev kvalitativne in kvantitativne raziskovalne paradigme, o tem je doma in v tujini objavila več razprav. Kot strokovnjakinja za pedagoško metodologijo strokovno pomaga pri metodološki pripravi in izvedbi raziskav institucijam, ki se ukvarjajo z razvojem šolskega sistema pri nas.

Od leta 2006 je članica uredniškega odbora *Sodobne pedagogike*, leta 2008 je sodelovala v

pripravljalnem odboru mednarodne znanstvene konference z naslovom *Science for Practice – Scientific Practice*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Zdenko Medveš (Livek, 1940)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral filozofijo in pedagogiko ter diplomiral leta 1967. Doktoriral je leta 1978 s temo *Odnos med splošno in strokovno izobrazbo v razvoju šolskih sistemov* ter bil promoviran za doktorja pedagoških znanosti. Svoje raziskovalno delo je začel na Pedagoškem inštitutu na Univerzi v Ljubljani, v letih 1972–1976 je bil direktor tega inštituta. V letih 1976–1981 je bil redno zaposlen na Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje, v istem obdobju pa je začel predavati kot zunanji sodelavec na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer se je redno zaposlil leta 1982. V letu 1999 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja za zgodovino pedagogike in šolstva ter teorijo vzgoje. Istega leta je leto dni delal kot državni sekretar za visoko šolstvo na ministrstvu za šolstvo in šport, septembra 2000 pa se je ponovno redno zaposlil na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Po študiju pedagogike je najprej predaval Zgodovino pedagogike in šolstva, pozneje razvil dve študijski disciplini, in sicer Teorijo vzgoje v osemdesetih letih ter v novih študijskih programih po letu 1993 Primerjalno pedagogiko kot novo študijsko področje, ki je v tem času postalo nepogrešljivo pri pedagoških študijih evropskih univerz. V tem času je razvil tesnejše študijske povezave s tujimi univerzami, po letu 1998 je več let sodeloval kot gostujoči profesor na univerzah v Celovcu in Osnabrücku, s to univerzo pa

je uresničil tudi letno izmenjavo študentov pedagogike in andragogike.

Glavna raziskovalna dela, ki jih je opravil na Pedagoškem inštitutu, se nanašajo na uvajanje petdnevnega delovnega tedna v slovenske šole, na razvoj mreže osnovnega šolstva ter poklicno in zaposlitveno migracijo učiteljev. Pozneje se je ukvarjal s proučevanjem teorij o vzgoji in vzgojnih praksah ter raziskovanjem šolskih sistemov, njihovega razvoja in reformiranja. Neposredno je sodeloval v različnih fazah razvoja izobraževalnega sistema na Slovenskem, svojstven pečat je dal uvajanju usmerjenega izobraževanja ob koncu 70. let in na začetku 80. let, pozneje pa je sodeloval pri razvoju sistema poklicnega ter srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, pri čemer velja posebej omeniti konceptualizacijo in izvedbo poklicne mature.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Janko Muršak (Voličina, 1951)

Študiral je pedagogiko in primerjalno književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1975, magistriral 1983. in doktoriral leta 1989 s tezo *Vpliv procesov avtomatizacije na vzgojo in izobraževanje*. Leta 1976 se je zaposlil na Pedagoškem inštitutu, pozneje pa na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete. V naziv docenta za področje poklicne pedagogike in andragogike je bil prvič izvoljen marca 1990, maja 1995 v naziv izrednega profesorja za isto področje, v tem nazivu pa deluje še danes. Leta 1996 je gostoval na Universite de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines v Franciji. Deloval je v ISA (International Sociological Association), in sicer v skupini Sociology of profesional groups, kjer je bil

član izvršilnega odbora te raziskovalne skupine. V letih 1995–2001 je bil član Advisory Forumu ETF (European Training Foundation). Imenovan je bil v Nacionalni kurikularni svet, kjer je vodil Področno kurikularno komisijo za poklicno in strokovno izobraževanje. Od leta 2008 je podpredsednik državne izpitne komisije za poklicno maturo, od leta 2007 pa je glavni in odgovorni urednik revije *Sodobna pedagogika*. Sodeloval je tudi s Fakulteto za socialno delo in Fakulteto za policijsko-varnostne vede Univerze v Mariboru. V letih 1995–1997 je bil prodekan za študijske zadeve na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, več let pa je opravljal tudi funkcijo predstojnika Oddelka za pedagogiko in andragogiko. Raziskovalno se ukvarja s področjem poklicne pedagogike in poklicne andragogike, posebej pa še z vprašanji poklicne socializacije in razvoja kompetenc ter kompetenčno zasnovanih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja mladih in odraslih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Vesna Podgornik (Šempeter pri Gorici, 1972)

Po končani srednji pedagoški šoli v Kopru se je vpisala na Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, kjer je končala študij pedagogike z nalogo *Pričakovanja učiteljev o vlogi in nalogah ravnateljca*. Leta 2002 se je zaposlila na Osnovni šoli Kolezija v Ljubljani, leta 2005 pa na Andragoškem centru Slovenije, kjer je opravljala delo višje razvijalke na področju informiranja in svetovanja pri izobraževanju odraslih. Leta 2006 je bila prvič izvoljena v naziv visokošolske sodelavke asistentke za področje pedagoške statistike in metodologije. V študijskem letu 2006/2007 se je vpisala na podiplomski študij pedagogike

na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 2007 je redno zaposlena kot asistentka za pedagoško metodologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, na Oddelku za pedagogiko in andragogiko.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča evalvaciji, samoevalvaciji in spodbujanju profesionalnega razvoja učiteljev s pomočjo raziskovalnega dela. Kot metodologinja sodeluje pri različnih raziskovalnih projektih: Socialna klima na šoli – vzgojni koncept, preprečevanje nezaželenih pojavov (nasilje, droge) ter evalviranje preventivnih programov; Spodbujanje kulture raziskovanja in inoviranja pri pouku skozi proces vseživljenjskega učenja učiteljev.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Nevenka Princes (Postojna, 1960)

Diplomirala je leta 1984 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, smer pedagogika in sociologija. Tri leta je poučevala na osnovni šoli, od leta 1987 pa je zaposlena kot samostojna strokovna delavka na Oddelku za pedagogiko in andragogiko.

Red. prof. dr. Metod Resman (Kropa, 1942)

Leta 1966 je diplomiral na Oddelku za pedagogiko in Oddelku za sociologijo FF v Ljubljani. Po diplomi se je za krajši čas zaposlil v Vzgojnem zavodu Frana Milčinskega v Smedniku in Vzgojnem zavodu v Logatcu. V letih 1970–1975 je bil zaposlen kot šolski pedagog na Osnovni šoli Ljubljana Polje. Leta 1975 se je zaposlil kot asistent za občo pedagogiko na Oddelku za

pedagogiko FF v Ljubljani. S sklepom Sveta FF (29. 9. 1975) je začel predavanja, vaje in izpite iz predmeta Šolsko svetovalno delo.

Leta 1980 je končal magistrski študij, leta 1988 zagovarjal še doktorsko disertacijo z naslovom *Problem uveljavljanja učenca kot vzgojnega subjekta v samoupravno organizirani šoli*. V letih 1981–1985 se je vključil v izvajanje predmeta Osnove pedagogike, didaktike in andragogike za študente FF, v študijskem letu 1986/87 pa prevzel izvajanje predmeta Vzgoja za prosti čas.

Leta 1989 je bil izvoljen v naziv docenta za predmet Šolsko svetovalno delo, leta 1994 v naziv izrednega profesorja za Šolsko pedagogiko in Šolsko svetovalno delo, leta 2006 pa je postal redni profesor za področje šolske pedagogike in šolski menedžment. Sodeluje z Oddelkom za pedagogiko FF v Zagrebu in na Reki ter oddelkoma za pedagogiko FF v Pragi in FF v Bratislavi.

V letih 1980–2005 je bil član komisije za strokovne izpite šolskih svetovalnih delavcev pri ministrstvu za šolstvo in šport. V študijskem letu 1991/92 je bil predstojnik oddelka, več let predsednik Zveze društev pedagoških delavcev Slovenije, od 1999. do 2007. leta glavni in odgovorni urednik pedagoške znanstvene revije *Sodobna pedagogika*. V 90. letih je sodeloval pri oblikovanju Programskih smernic za šolske svetovalne delavce. Njegova znanstvena in strokovna dela se nanašajo predvsem na šolsko pedagogiko, natančneje na šolsko svetovalno delo, ter šolski in oddelčni menedžment.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Klara Skubic Ermenc (Ljubljana, 1971)

Študirala je pedagogiko in angleški jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1997, magistrirala leta 1999 (*Vpliv razumevanja vednosti na določanje ciljev in vsebin pouka – s posebnim ozirom na pouk modernih tujih jezikov*) in doktorirala leta 2004 s tezo *Enakost izobraževalnih možnosti v slovenski osnovni šoli iz perspektive interkulturalnosti*. Med letoma 1997 in 2004 je bila zaposlena na Oddelku za pedagogiko in andragogiko kot asistentka za didaktiko, med letoma 2004 in 2007 pa na Centru RS za poklicno izobraževanje kot svetovalka za področje kurikula. Od jeseni 2007 je znova zaposlena na Oddelku za pedagogiko in andragogiko kot docentka za primerjalno pedagogiko.

Od leta 2004 se vključuje v številne projekte na področju prenove poklicnega in strokovnega izobraževanja in nanj vezanega usposabljanja pedagoških kadrov. Izvaja pedagoško usposabljanje višješolskih predavateljev. Raziskovalno sodeluje z Institute of International Education, Stockholm University. Področja njenega raziskovalnega dela so: pedagoški koncepti znanja, interkulturalnost v pedagogiki, načrtovanje poklicnega izobraževanja, kompetence in moduli v poklicnem izobraževanju, razvoj srednjega izobraževanja v Sloveniji in Evropi, kvalifikacijska ogrinja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Marjeta Šarič, rojena Plevčak (Celje, 1977)

Diplomirala je leta 2002 na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v

Ljubljani. V šolskem letu 2002/03 je delala kot šolska psihologinja na OŠ Horjul, v šolskem letu 2003/04 pa je bila zaposlena kot učiteljica na oddelku podaljšanega bivanja na OŠ Riharda Jakopiča v Ljubljani. Leta 2005 je pridobila naziv asistentke za pedagoško psihologijo in se zaposlila kot asistentka na Oddelku za pedagogiko in andragogiko. Izvaja vaje pri predmetih Pedagoška psihologija I in Izkustveno učenje, v letošnjem študijskem letu tudi vaje pri predmetu Psihologija za učitelje. Leta 2008 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani magistrirala z delom pod naslovom »Skupinskodinamične značilnosti podsistemov učiteljev v osnovni šoli«.

Njeno glavno raziskovalno področje je raziskovanje šolske kulture, predvsem kulture osnovnošolskih učiteljev. Poleg tega se ukvarja z določenimi metodami kvalitativnega raziskovanja (fokus skupine), v zadnjem času pa je v ospredju raziskovalnega dela vloga refleksije pri učenju, pouku in pri izobraževanju učiteljev. Vključena je v strokovno združenje International Study Association for Teachers and Teaching (ISATT).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Damijan Štefanc (Postojna, 1977)

Leta 1996 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani vpisal študij pedagogike, kjer je leta 2002 diplomiral. V letih 2000–2002 je na Osnovni šoli Kolezija v Ljubljani vodil individualno in skupinsko učno pomoč za učence z učnimi težavami ter sodeloval pri izvedbi programa podaljšanega bivanja.

Na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete je zaposlen od leta 2002. Vodi vaje iz didaktike za študente pedagoških smeri na FF in seminarje pri predmetu Didaktika I za študente pedagogike. V sklopu predmeta Didaktika II izvaja seminarske vaje iz izobraževalne tehnologije. Na Oddelku za pedagogiko in andragogiko je tudi koordinator pedagoške prakse.

Na strokovnem področju se ukvarja predvsem z vprašanji teoretične didaktike, kurikularne teorije, izobraževalne tehnologije, sistemskih rešitev na področju osnovnošolskega izobraževanja, v zadnjem času pa kritično obravnava kompetenčni pristop v kurikularnem načrtovanju in izvajanju pouka.

Sodeluje v raziskovalni skupini »Pedagoške in andragoške raziskave« pri Znanstvenem inštitutu FF. Je član Slovenskega društva pedagogov in tehnični urednik revije Sodobna pedagogika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Barbara Šteh (Ljubljana, 1965)

Je doktorica psiholoških znanosti in docentka za pedagoško psihologijo na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Predava Pedagoško psihologijo I in II ter Izkustveno učenje študentom pedagogike in andragogike. Uveljavlja aktivne in izkustveno zasnovane metode pedagoškega dela ter je mentorica številnim študentom. Že tretje leto je vključena v projekt tutorstva, ki poteka na fakulteti, pri čemer je prevzela vlogo koordinatorke.

Vodi številne delavnice in seminarje za dodatno izpopolnjevanje učiteljev na vseh stopnjah izobraževanja in za svetovalne delavce na področju izobraževanja. Od januarja 1994 sodeluje tudi s Centrom za pedagoško izobraževanje FF pri izvedbi seminarjev za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za visokošolske učitelje ter za predavatelje visokih in višjih šol. Oktobra 2007 je bila za dve leti izvoljena za namestnico predsednice Sveta CPI.

Raziskovalno se ukvarja z ugotavljanjem prevladujočih pojmovanj učenja, znanja in poučevanja pri učencih in učiteljih, s proučevanjem povezav med ravnijo pojmovanj in kakovostjo učenja oziroma poučevanja ter kako je z uveljavljanjem aktivnega učenja. Vse to pa je neločljivo povezano s profesionalnim razvojem in avtonomijo učiteljev.

V letih 1994 in 1995 je sodelovala pri raziskovalno-razvojnem projektu Posodabljanje študijskega procesa in povečanje učinkovitosti študija. V letih 1998–2000 je sodelovala pri projektu Spremljava prenovljenih gimnazijskih programov v 1. letniku Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. V letih 2000–2002 je sodelovala pri evalvacijski študiji Strokovna avtonomija in odgovornost pedagoških delavcev. V okviru projekta Partnerstvo fakultet in šol, ki je potekal pod okriljem Centra za pedagoško izobraževanje FF v letih 2004–2007, je sodelovala pri evalvaciji obstoječega pedagoškega usposabljanja na FF ter pri pripravi in usposabljanju mentorjev bodočim učiteljem. V letih 2006–2008 je bila vključena v raziskovalni projekt Vzvodi uspešnega sodelovanja med šolo in domom (sodobne rešitve in perspektive). Od leta 2004 je vključena tudi v raziskovalno skupino Pedagoško-andragoške

raziskave – kakovost in vseživljenjskost izobraževanja. S prispevki redno sodeluje na mednarodnih znanstvenih konferencah (ISATT, ECER, ICCEL). Včlanjena je v Slovensko društvo za visokošolsko didaktiko in mednarodno združenje International Study Association on Teachers and Teaching.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Tanja Šulak (Stročja vas, 1956)

Leta 1978 je diplomirala na Pedagoški akademiji v Ljubljani iz specialne pedagogike, zatem je nadaljevala študij na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za pedagogiko, kjer je diplomirala leta 1987. Od leta 1988 je zaposlena kot bibliotekarka na Oddelku za pedagogiko in andragogiko.

Doc. dr. Tadej Vidmar (Maribor, 1969)

Diplomiral je leta 1994 iz pedagogike in latinščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1997 je postal magister pedagoških znanosti, leta 1999 pa je bil promoviran v doktorja znanosti. Izpopolnjeval se je tudi v Leipzigu in na Dunaju. Leta 1994 se je kot stažist asistent zaposlil na Oddelku za pedagogiko in andragogiko in bil leta 1995 habilitiran v asistenta za zgodovino pedagogike in šolstva. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv docenta za področje zgodovine pedagogike in šolstva.

Kot visokošolski učitelj sodeluje v pedagoškem procesu na dodiplomskem in podiplomskem študiju Oddelka za pedagogiko in andragogiko,

sodeloval pa je tudi z Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani.

Doslej je sodeloval pri več raziskavah in projektih (Splošnoizobraževalne vsebine in razvoj temeljnih spretnosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju; Šolski sistemi, učbeniki in družba znanja: meje tržne regulacije v majhnih jezikovnih skupnostih; Vzgoja v javni šoli – oblikovanje vzgojnega koncepta; Pedagoško-andragoške raziskave – kakovost in vseživljenjskost izobraževanja), od leta 2009 pa kot član raziskovalne skupine sodeluje pri raziskovalnem programu: Pedagoško-andragoške raziskave – konceptualizacija znanja za trajnostni razvoj, razvoj človeških virov in socialno kohezivno družbo. Organiziral je dve odmevni znanstveni konferenci v okviru Zveze društev pedagoških delavcev Slovenije (Vzgojni koncept na razpotjih sodobnosti leta 2007 ter Vrednotenje in ocenjevanje v vzgoji in izobraževanju leta 2008).

Bil je predsednik Zveze društev pedagoških delavcev Slovenije, vodil je komisijo za učbenike Filozofske fakultete. Je član Slovenske nacionalne komisije za Unesco in koordinator prenov študijskega programa Oddelka za pedagogiko in andragogiko.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Vida Vončina (Ljubljana, 1976)

Študirala je sociologijo kulture in pedagogiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 2001 diplomirala in vpisala podiplomski študij

pedagogike. Pod mentorstvom izr. prof. dr. Krofliča pripravlja doktorsko delo z naslovom Pedagoške razsežnosti sodobnih konceptov pismenosti. Študijsko se je na Univerzi v Utrechtu izpopolnjevala na področju teorije vzgoje. Leta 2002 se je zaposlila na Centru RS za poklicno izobraževanje, kjer je do leta 2007 izvajala evalvacije prenov v poklicnem izobraževanju. Raziskovalno se posveča pismenosti kot pedagoškemu konceptu ter se še posebno osredinja na njegovo vzgojno dimenzijo. Kot članica nacionalne komisije za razvoj pismenosti je sodelovala pri nastanku Nacionalne strategije za razvoj pismenosti (2006). Leta 2006 je prejela nagrado avstralske vlade za doktorski raziskovalni načrt, ki ji je omogočil enoletno raziskovanje novih konceptov pismenosti in kurikuluma na Queensland University of Technology, kjer je bila kot raziskovalka angažirana pri projektu raziskovanja doseganja pravičnosti skozi kurikulum. Leta 2007 se je kot asistentka za Pedagogiko in andragogiko zaposlila na Oddelku za pedagogiko in andragogiko.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Doc. dr. Dusana Findeisen, (1996–), samostojna raziskovalka
- Dr. Petra Javrh, (2008–)
- Red. prof. dr. Edvard Kovač, (1992–), Teološka fakulteta Ljubljana
- Doc. dr. Janez Krek, (2002–), predavatelj, Pedagoška fakulteta v Ljubljani
- Lekt. Rosanda Marija Meško, (2001–), lektorica, samozaposlena

- Doc. dr. Vida Mohorčič Špolar, (1994–), predavateljica, bila je zaposlena na Andragoškem centru Slovenije, upokojena

Nekdanji zaposleni:

- Doc. dr. Milan Adamič (1993–2006)
- Asist. Božena Ambrozius (1992–1995)
- Red. prof. dr. Milica Bergant (1950–1993)
- Asist. mag. Bojan Brumen (1991–1993)
- Marica Dekleva - Modic (1961–1972)
- Asist. mag. Marjeta Domicelj (1975–1988)
- Marija Vera Erjavec (1972–1981)
- Red. prof. dr. Stanko Gogala (1946–1967)
- Asist. dr. Dejan Hozjan (2002–2004)
- Asist. dr. Andreja Istenič Starčič (1999–2002 MR) kot raziskovalka 1. 2.–31. 12. 2003)
- Asist. dr. Marija Javornik (1992–1993)
- Izr. prof. dr. Zoran Jelenc (1993–2001)
- Red. prof. dr. Jurij Jug (1992–2002),
- Asist. mag. Mahima Jyoti (1985–1998)
- Zaslužni red. prof. dr. Boris Kožuh (1973–2007)
- Zaslužna red. prof. dr. Ana Krajnc (1969–2001)
- Asist. Vida Lončarič (1984–1986 bibliotekarka in 1986–1990 SA)
- Zaslužna red. prof. ddr. Barica Marentič-Požarnik (1971–2005)
- Doc. doc. Bogomir Mihevc (1970–1971)
- Red. prof. dr. Ilija Mrmak (1975–1991)
- Asist. dr. Petra Mrvar (2003–2007 MR in 2007–2008 raziskovalka)
- Red. prof. dr. Karel Ozvald (1920–1945)
- Doc. dr. Leopoldina Plut Pregelj (1974–1982)
- Asist. Barbara Prinčič Zajc (1981–1990)
- Red. prof. dr. Janez Sagadin (1962–1973 in 1974–1990)
- Zasl. red. prof. dr. Vladimir Schmidt (1954–1975)

- Red. prof. dr. Vinko Skalar (1976–1987)
- Zasl. red. prof. dr. France Strmčnik, (1957–1994)
- Asist. Jasna Škarič (1996–1998)
- Doc. dr. Denis Terček (1993–1999)
- Izr. prof. dr. Ana Tomič (1983–1996)
- Izr. prof. dr. Vesna Vuk Godina (1992–1999)
- Izr. prof. dr. Darja Zorc-Maver (1988–2008)

Oddelek za

PREVAJALSTVO

Razmišljanja in pobude za uvedbo študija prevajalstva na Filozofski fakulteti segajo v 70. leta. Ob prevajalskih vsebinah, ki so bile v omejenem obsegu tradicionalni sestavni del študijskih programov jezikovnih oddelkov, so zlasti na Oddelku za germanske jezike in književnosti potekale nekatere konkretne oblike prevajalskega usposabljanja, od neformalnih tečajev tolmačenja in ene generacije podiplomske specializacije iz strokovnega prevajanja do uvedbe prevajalske smeri ob koncu 80. let v tretjem in četrtem letniku najprej anglistike, nato še nemcistike.

Za prve prave zametke Oddelka za prevajanje in tolmačenje, ki se je pozneje preimenoval v Oddelek za prevajalstvo, pa lahko štejemo leto 1992, ko je prof. dr. Meta Grosman začela navezovati konkretne, čeprav še neuradne stike z najuglednejšimi evropskimi prevodoslovci in učitelji prevajanja. V letu 1993 je zamisel o oddelku začela dobivati konkretnejše oblike, pri čemer je bila pomembna pobuda prof. Prunča, direktorja tedanjega Inštituta za usposabljanje prevajalcev in tolmačev v Gradcu. Na njegovo pobudo in s pomočjo njegovih stikov z ustreznimi evropskimi prevajalskimi šolami je Filozofska fakulteta zaprosila za sofinanciranje priprav za ustanovitev oddelka iz sredstev evropskega programa Tempus. Pri tem je imela formalno podporo Univerze v Ljubljani, Ministrstva za šolstvo in šport ter Gospodarske zbornice Slovenije. Nosilka projekta in glavna gonilna sila pri njegovi pripravi in izvedbi je bila spet prof. dr. Meta Grosman.

Pri projektu je sodelovalo 11 uglednih evropskih prevajalskih šol oziroma inštitutov: Inštitut za usposabljanje prevajalcev Marie Haps Bruselj (Univerza Leuven), Center za prevodoslovje in leksikografijo Univerze Köbenhavn, Prevajalski oddelek Univerze Heidelberg, Prevajalski oddelek Univerze Heriot-Watt v Edinburgu, Prevajalski oddelek Univerze v Salfordu, Inštitut za usposabljanje prevajalcev in tolmačev Univerze v Gradcu, Inštitut za usposabljanje prevajalcev in tolmačev Univerze na Dunaju, Visoka šola sodobnih jezikov za tolmače in prevajalce Forli (Univerza Bologna), Oddelek za prevodoslovne študije Univerze Groningen, Oddelek za prevajanje in tolmačenje Germersheim (Univerza v Mainzu), Oddelek za prevajalstvo Univerze Grenada in Inštitut za prevajanje in tolmačenje v Strassbourgu.

Triletni program priprav je bil ovrednoten na 500.000 ekujev. Od tega smo za dobro polovico tega denarja kupili opremo (multimedijski laboratorij, kabine za tolmačenje, opremo za podnaslavljanje,

strokovno literaturo, slovarje in računalniško opremo, dodatno tehnično opremo), 150.000 ekujev pa je bilo namenjenih za usposabljanje osebja (obiski predvidenih sodelavcev oddelka na prevajalskih šolah v tujini, predavanja kolegov s teh šol v Ljubljani). Jedro pedagoškega osebja novega oddelka se je postopoma oblikovalo iz obstoječih učiteljev in asistentov jezikovnih oddelkov Filozofske fakultete ter mladih raziskovalcev in stažistov asistentov na teh oddelkih, sčasoma pa je oblikovanje učiteljskih kadrov povsem prešlo v roke Oddelka za prevajalstvo.

Zaključek projekta Tempus in začetek svojega uradnega delovanja je oddelek maja 1997 zaznamoval z mednarodno konferenco o prevajanju v nematerne jezike, ki se je je udeležilo več kot 100 prevajalcev, učiteljev in raziskovalcev prevajanja iz Slovenije in Evrope. S to konferenco se je oddelek tudi uradno predstavil tako slovenski strokovni in širši javnosti kot tudi prevajalskim in prevodoslovnim krogom v Evropi.

Oddelek je sprejel prve študente v študijskem letu 1997/98. Študij je bil enopredmeten, vendar s štirimi smermi: angleščina-nemščina, angleščina-francoščina, angleščina-italijanščina in nemščina-angleščina/francoščina/italijanščina, pri čemer je bil prvi jezik vedno slovenščina. Okvirni program

V predavalnici, foto: Emir Mušič

oddelka, pripravljen v okviru projekta Tempus, je bilo treba pri razvoju oddelka večkrat dopolnjevati in prilagajati skladno z novimi strokovnimi spoznanji, spremenjenimi poklicnimi zahtevami, odzivi študentov in njihovo izkazano kompetenco.

Tako smo v študijskem letu 2001/02 začeli izvajati enoletni podiplomski specialistični študij konferenčnega tolmačenja. Ta študij je skrbel za izobraževanje konferenčnih tolmačev vse do začetka izvajanja novih bolonjskih študijskih programov in je bil z letom 2007/2008 opuščen.

Leta 2004 je bil po predhodnem preverjanju kakovosti poučevanja in ocenjevanja prevajanja in tolmačenja ter kakovosti diplomantov in diplomantk sprejet v mednarodno združenje visokošolskih ustanov, ki poučujejo prevajanje in tolmačenje na visokošolski ravni CIUTI. Oddelek je tako postal po Karlovi univerzi v Pragi edina institucija v srednji in vzhodni Evropi, ki je izkazala zahtevano kakovost.

Junija 2005 je Oddelek postal polnopravni član mednarodnega konzorcija EMCI (European Masters in Conference Interpreting), ki sta ga ustanovili službi za tolmačenje pri Evropski komisiji in Evropskem parlamentu. Ta organizacija je pred sprejetjem v polnopravno članstvo temeljito preverila naš program, način poučevanja, vrednotenja in ocenjevanja znanja. V organizaciji je lahko včlanjena le ena visokošolska institucija iz posamezne evropske države, vendar le, če izpolnjuje zahtevana merila kakovosti. S članstvom smo pridobili možnost izdajanja certifikata oz. evropskega magisterija, naši študentje in učitelji lahko preživljajo del študija pri drugih članicah združenja, k nam pa prihajajo tuji učitelji tolmačenja iz najuglednejših evropskih ustanov.

Oddelek za prevajalstvo je bil tudi med prvima oddelkoma na Filozofski fakulteti in eden prvih na Univerzi v Ljubljani, ki je uvedel bolonjske študijske programe na vseh treh stopnjah. Prvi vpis v triletni prvostopenjski bolonjski študijski program Medjezikovno posredovanje je bil v letu 2006/2007, z letošnjim letom pa pričakujemo že prve diplomante. Študij Medjezikovno posredovanje je enopredmetni študij s tremi mogočimi študijskimi smermi:

- slovenščina-angleščina-nemščina,
- slovenščina-angleščina-francoščina,
- slovenščina-angleščina-italijanščina.

Na drugi stopnji izvajamo dva dveletna magistrska študijska programa, Prevajanje in Tolmačenje. Od leta 2007/2008 izvajamo tudi doktorski študij Prevodoslovja. Trenutno v vseh študijskih programih skupaj izobražujemo 540 študentov.

Redni študijski program veskozi dopolnjujejo predavanja gostujočih profesorjev, gostovanja predstavnikov evropskih institucij in drugih ustanov, vabljenja predavanja strokovnjakov, srečanja s potencialnimi delodajalci, poklicnimi prevajalci in v zadnjem času tudi z alumni.

Podelitev diplom Oddelka za prevajalstvo

Oddelek za prevajalstvo je tudi izredno dejaven v programu Socrates/Erasmus, saj imamo sklenjenih kar 30 pogodb o izmenjavi študentov, letno pa študijski semester v tujini omogočimo od 25 in 30 študentom v okviru programa Erasmus ter od 10 do 20 v okviru drugih oblik izmenjave.

Ob začetku svojega delovanja leta 1999 je štel Oddelek za prevajalstvo 15 redno zaposlenih pedagoških sodelavcev, od katerih sta imela le dva učiteljska naziva. Pri izvajanju študijskega programa je pomagalo še enkrat toliko sodelavcev z drugih oddelkov ter deset honorarnih sodelavcev.

Danes je slika povsem drugačna, saj je med 30 redno zaposlenimi pedagoškimi sodelavci 13 habilitiranih učiteljev, sedem asistentov, devet lektorjev in ena mlada raziskovalka, honorarno pa z oddelkom sodeluje še 21 strokovnjakov z različnih področij. Oddelek ima zaposleno tajnico in svojega tehnika, v skupni knjižnici z anglističnim in germansitičnim oddelkom pa so zaposlene štiri bibliotekarke.

Sodelavci oddelka so raziskovalno izredno dejavni in so bili v preteklosti vključeni v številne nacionalne in mednarodne raziskovalne sheme. Trenutno raziskovalci sodelujejo pri dveh raziskovalnih programih, od katerih enega vodi izr. prof. dr. Vojko Gorjanc. Poleg tega sodelavci oddelka kot projektni koordinatorji ali kot soizvajalci trenutno vodijo tri temeljne raziskovalne projekte in en projekt v okviru ciljno-raziskovalnega programa.

Oddelek je uspešen tudi pri vključevanju v mednarodne projekte, trenutno pa smo vključeni v en projekt Tempus, dva projekta pobude LLLP ter v dva bilateralna projekta znanstvenoraziskovalnega sodelovanja, in sicer s Turčijo in Madžarsko.

Oddelek je uspešen tudi pri pridobivanju mladih raziskovalcev, saj smo doslej tako pridobili že pet raziskovalnih moči.

V svojem enajstletnem obstoju je Oddelek organiziral naslednje večje mednarodne dogodke:

- 1997: prevodoslovno konferenco Prevajanje v nematerne jezike
- 1999: 32. letno konferenco Evropskega združenja jezikoslovcev Societas Linguistica Europea,
- 2000: 5. seminar TELRI "How to extract meaning from corpora",
- 2004: Beyond equivalence / Onkraj ekvivalence, mednarodna prevodoslovna konferenca,
- 2007: »Do Translation Studies Matter«, 5. kongres Evropske prevodoslovne zveze EST.

— Špela Vintar

Lekt. mag. Robert Čampa
(Ljubljana, 1969)

Študiral je nemški in angleški jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1996. V istem letu je bil kot štipendist programa Tempus na izpopolnjevanju na oddelku za uporabno jezikoslovje Univerze v Mainzu. Magistriral je leta 1999 iz nemško-slovenskega kontrastivnega besediloslovja. Po diplomi je najprej delal v gospodarstvu, leta 1997 se je zaposlil na Filozofski fakulteti, najprej na Oddelku za germanistiko, leta 1998 pa na Oddelku za prevajalstvo, kjer poučuje prevajanje v nemščino na vseh stopnjah.

Pri svojem pedagoškem in raziskovalnem delu se posveča prevajalskim in prevodoslovnim problemom, zlasti s področja sodnega prevajanja, prevajanja ekonomskih in političnih besedil in kontrastivnega besediloslovja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Julie David (Fougères, Francija, 1981)

Študirala je na Filozofski fakulteti v Rennesu (Francija), kjer je leta 2003 diplomirala iz francoskega jezika in književnosti. Študij je nadaljevala v Atenah (Grčija) in v Bruslju (Belgija), kjer je magistrirala iz gledaliških umetnosti (2005) in francoščine kot tujega jezika (2006).

V septembru 2006 je kot belgijska valonska lektorica prišla na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer na Oddelku za prevajalstvo uči francosko in frankofono literaturo in tvorjenje besedil v francoščini (v 1. in 3. letniku). Na Oddelku za

romanske jezike in književnosti pa ima lektorat francoskega jezika v 2. letniku, poleg tega že tri leta vodi gledališko skupino "Les Théatreux". Vzporedno poučuje francoščino na Francoskem inštitutu Charles Nodier.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Darja Fišer (Ptuj, 1978)

Na Oddelku za prevajalstvo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je diplomirala na temo uvajanja prevajalskih orodij v delovno okolje prevajalske agencije, za kar je leta 2004 prejela fakultetno Prešernovo nagrado. Po opravljenih obveznostih na magistrskem študiju Oddelka za slovenistiko ji je bil odobren neposreden prehod na doktorski študij prevodoslovja na Oddelku za prevajalstvo, kjer pravkar končuje doktorsko disertacijo z naslovom Izdelava slovenskega semantičnega leksikona z uporabo eno- in večjezičnih jezikovnih virov.

Na Oddelku za prevajalstvo je zaposlena od leta 2005, najprej kot mlada raziskovalka, od leta 2008 pa kot asistentka za prevodoslovje.

Pri raziskovalnem delu se posveča strojno podprtemu prevajanju, jezikovnim tehnologijam in računalniški leksikalni semantiki. Za raziskavo o avtomatski izdelavi slovenskega wordneta s pomočjo večjezičnih vzporednih korpusov je na 3. mednarodni konferenci Language and Technology Conference v Poznanu na Poljskem leta 2007 prejela nagrado za najboljši študentski prispevek.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Vojko Gorjanc (Postojna, 1969)

Po diplomi na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani leta 1993 je tam leta 1998 magistriral na temo slovenskega jezika v znanosti in leta 2002 doktoriral s področja korpusnega jezikoslovja. Med podiplomskim študijem se je izobraževal v tujini, med drugim na Univerzi v Tübingenu, na Dunaju in v Pragi. Leta 1994 je bil prvič izvoljen v naziv asistenta za področje slovenskega knjižnega jezika in stilistike; ponovno v letih 1998 in 2001. Leta 2003 je bil izvoljen v naziv docenta za področje slovenskega knjižnega jezika in stilistike, leta 2008 pa v izrednega profesorja za področje slovenskega jezika.

Od 15. marca 1994 je zaposlen na Filozofski fakulteti v Ljubljani, najprej na slavističnem oddelku, od 1. oktobra 2004 pa na Oddelku za prevajalstvo. Od 1. oktobra 2008 je predstojnik Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Na Oddelku za prevajalstvo predava besedilovne in korpusnejzikoslovne vsebine, prav tako pa tudi predmete na področju slovenskega jezika in družbe na vseh treh bolonjskih stopnjah. Bil je gostujoči profesor na vrsti univerz v tujini (Humboldtovi univerzi v Berlinu, Univerzi La Sapienza v Rimu, Univerzi v Lizboni, Univerzi v Göteborgu, Univerzi v Celovcu, Univerzi v Novem Sadu, Univerzi v Sarajevu, Univerzi v Zagrebu, Univerzi Črne gore v Podgorici) ter na Jezikoslovnem inštitutu L. Štura Slovaške akademije znanosti v Bratislavi.

Kot raziskovalec je sodeloval pri vrsti raziskovalnih projektov in programov: Spremembe v slovenskem jeziku 1945–1995 (1. 1. 1995–30. 6. 1998), Skupni projekt jezikoslovnih raziskav

Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete (1. 1. 1996–31. 12. 2000), Pojmovniki znanstvenih področij v Sloveniji – zasnova terminoloških slovarjev (1. 1. 1997–31. 12. 1999), Slovenski jezik po 1990 (1. 1. 1999–30. 6. 2001), Jezikovni viri za slovenščino (1. 1. 2003–31. 12. 2005), VoiceTRAN II: večjezični prenosni govorni komunikator za bojevnika 21. stoletja (1. 6. 2006–30. 11. 2008), Funkcionalna pismenost vojaških oseb v Slovenski vojski (1. 8. 2004–31. 8. 2006) in Oblikovanje slovenskega korpusnega omrežja (1. 1. 2005–31. 8. 2006) ter programih Jezikoslovje I – slovanski jeziki pri ZIFF (1. 1. 1999–31. 12. 2003) in Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave (1. 1. 2004–31. 12. 2008). Bil je vodja projekta CRP Zasnova na korpusu temelječih slovarskih in slovničnih opisov slovenskega jezika (1. 9. 2004–31. 8. 2006), trenutno pa vodi aplikativni raziskovalni projekt L6-9778 Slovenski terminološki portal (1. 1. 2007–31. 12. 2009), s 1. januarjem 2009 je prevzel vodstvo programske raziskovalne skupine P6-0215 Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave. Bil je tudi raziskovalec pri mednarodnem projektu Sodobne spremembe v slovanskih jezikih 1945–95/Współczesne przemiany jezików słowiańskich 1945–95 (Univerza v Opolu, Poljska) in vrsti dvostranskih projektov, in sicer s Portugalsko, Poljsko, Hrvaško, Bosno in Hercegovino, Srbijo in Turčijo; bil je tudi vodja bilateralnega projekta s Črno goro.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Martin Grad (Ljubljana, 1983)

Študiral je angleški jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 2007 diplomiral z diplomskim delom The Syntax of

Idioms in English and Slovene, v študijskem letu 2008/09 pa je vpisan v doktorski študij prevodoslovja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Nina Grahek Kriznar
(Ljubljana, 1960)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1985 diplomirala iz angleščine in umetnostne zgodovine. Z oddelkom za prevajalstvo sodeluje od leta 1998, leta 2001 pa se je na oddelku redno zaposlila. Od leta 1982 se ukvarja z leposlovnim prevajanjem in prevajanjem za radio in televizijo.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem kulturno-specifičnim elementom v jeziku in njihovemu prevajanju v slovenščino. Trenutno je sredi doktorskega študija, pri katerem proučuje »prevajalca kot ustvarjalca nove jezikovne stvarnosti in novih svetov« na podlagi angleške postkolonialne literature v slovenskem prevodu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Ada Gruntar Jermol
(Jesenice, 1966)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študirala nemški in angleški jezik s književnostjo. Diplomirala je leta 1990, magistrirala 1995. in doktorirala leta 1999 s tezo *Besedotvorne in pomenske strukture v nemškem pravem jeziku*. Med podiplomskim študijem se je izpopolnjevala v Heidelbergu in na Dunaju. Leta 1992 se je

zaposlila na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2004 je bila izvoljena v naziv docentke za področje nemškega jezika.

Na Oddelku za prevajalstvo poučuje nemško slovnico (morfologijo in sintakso) ter nemško-slovensko kontrastivno slovnico, besedotvorje nemškega jezika in prevajanje pravnih besedil. Pri svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem strokovnemu jeziku na splošno in prevajanju pravnega jezika.

V letih 1997–1999 je bila namestnica predstojnice Oddelka za prevajalstvo, od leta 2004 pa je vodja Katedre za nemški jezik na Oddelku za prevajalstvo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Nataša Hirci (Murska Sobota, 1971)

Študirala je moderni angleški jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1997, magistrirala leta 1999 in doktorirala leta 2007 s tezo *Učinkovitost uporabe sodobnih prevajalskih virov pri prevajanju v nematerni jezik*.

Od leta 1997 je zaposlena na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča prevodoslovnim temam, ki so povezane z uporabo sodobnih prevodoslovnih virov in tehnologij tako pri poučevanju prevajanja kot pri prevajanju samem, še zlasti ko prevajamo v nematerni jezik. Redno se udeležuje konferenc s področja jezikoslovja in prevodoslovja ter se

strokovno izpopolnjuje v Sloveniji in tujini. Sodelovala je pri organizaciji konferenc Societas Linguistica Europea leta 1999 in European Society for Translation Studies leta 2007.

Več let je bila članica akademskega zbora FF, je članica nadzorne Državne komisije za splošno maturo, koordinatorka prevajalske prakse na drugi stopnji prevajalskega študija, obenem pa tudi mentorica tutorica za študente prvega letnika na Oddelku za prevajalstvo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Primož Jurko (Slovenj Gradec, 1964)

Diplomiral je leta 1993 iz angleškega in španskega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1997 je magistriral in 2001. doktoriral na Filozofski fakulteti z disertacijo *Leksikalne funkcije: uporaba v eno- in dvojezičnem slovaropisju*. Od leta 1997 je zaposlen na Oddelku za prevajalstvo, kjer ima predavanja s področij leksikologije, leksikografije in semantike ter vodi seminarje iz prevajanja v angleščino. V naziv docenta za prevodoslovje je bil izvoljen leta 2005.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn (Ljubljana, 1967)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je diplomirala iz angleškega in francoskega jezika in književnosti leta 1992, leta 1995 je magistrirala iz angleške književnosti in doktorirala leta 1999 z doktorsko disertacijo *Književni prevod v nematerni jezik*.

V letih 1993–1999 je bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Oddelku za germanske jezike in književnosti Filozofske fakultete. Od leta 2000 je zaposlena na Oddelku za prevajalstvo, istega leta je postala docentka, leta 2005 pa izredna profesorica na področju prevodoslovja. Študijsko se je izpopolnjevala na univerzah v Oxfordu (1994), v Strasbourgu (1995), Leuvnu (1995), Heriot Watt v Edinburghu (1996), Salfordu (1996), Trstu (2006) in Gradcu (2005), kjer je v zimskem semestru 2005/2006 predavala o sodobnih zahodnih teorijah prevajanja.

Leta 2001 je prejela mednarodno nagrado za najboljši doktorat v zadnjih treh letih na področju prevodoslovja, ki jo podeljuje Evropsko združenje za prevodoslovje.

V letih 2000–2002 je bila namestnica predstojnice Oddelka za prevajalstvo, od 2002. do 2008. pa predstojnica. Od leta 2003 je vodja prevodoslovne katedre in članica senata Filozofske fakultete. Od leta 2004 je članica izvršnega odbora Evropskega združenja za prevodoslovje. Junija leta 2007 jo je Evropska komisija imenovala v devetčlansko strokovno skupino za uvedbo in uveljavitev evropskega mastersa iz prevajanja. Sodeluje pri več mednarodnih projektih: tako bilateralnih (z Republiko Turčijo) kot tudi pri evropskih projektih Socrates/Erasmus, IP, TEMPUS in Grundtvig. Bila je članica organizacijskih in znanstvenih odborov več prevodoslovnih kongresov doma in v tujini. Je članica mednarodnega odbora pri revijah *The Journal of Specialised Translation in Translation Studies* (Routledge).

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča teoretskemu in opisnemu prevodoslovju, zlasti vplivu ideologije na prevajalsko prakso, ter

razvoju tolmačenja za družbo, in sicer predvsem tolmačenju za potrebe zdravstvenega varstva.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. dr. Helena Kuster (Kranj, 1972)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študirala nemški jezik in književnost na Oddelku za germanske jezike in književnosti, kjer je leta 1996 diplomirala. V letu 1999 je diplomirala iz slovenskega jezika in književnosti. Leta 1998 je uspešno zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Phraseologismen als Stilmittel in moderner deutscher Pressesprache in der Textsorte »politischer Kommentar«*. Študij je nadaljevala v smeri prevodoslovja in uporabnega jezikoslovja na Univerzi Karla Franca v Gradcu (Avstrija). Na inštitutu za teoretično in uporabno prevodoslovje (Institut für theoretische und angewandte Translationswissenschaft) je leta 2005 uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo s tezo *Der Zitatkanon im Deutschen und Slowenischen*. Pri svojem raziskovalnem delu se posveča zlasti frazeologiji, h kateri pristopa z vidika interdisciplinarnosti.

Na Filozofski fakulteti je kot lektorica za nemški jezik zaposlena od leta 1999, kot lektorica za slovenski jezik pa je dejavna v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Andrea Leskovec (Sindelfingen, ZDR, 1969)

Študirala je primerjalno književnost in nemški jezik in književnost na Filozofski fakulteti v

Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1998, magistrirala leta 2003 in doktorirala leta 2008 s tezo *Medkulturna hermenevtika: Književnost kot odgovor na izzive tujega*. Leta 2002 se je zaposlila na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani.

V svojem raziskovalnem delu se posveča vprašanju tujega v književnosti, zlasti sodobni nemški književnosti, vlogi književnosti v medkulturnih procesih, medkulturni hermenevtiki in teoriji pripovedništva.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. David Limon (Withernsea, Velika Britanija, 1955)

Diplomiral je na Univerzi v Leedsu iz angleške književnosti in filozofije (1976). Ima podiplomski certifikat za poučevanje angleščine kot tujega jezika z Univerze v Manchesteru (1979) in magisterij iz jezikoslovja Univerze v Exetru (1987). Leta 2004 je doktoriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani z disertacijo *Prevodoslovna kontrastivna funkcijska analiza neleposlovnih besedil v slovenščini in angleščini*.

Najprej je delal kot učitelj v Nigeriji, Španiji, Jugoslaviji in Veliki Britaniji, potem kot samostojni pisec izobraževalnega gradiva. Za svoje delo je dobil državno nagrado v letih 1988 in 1992 (British Interactive Multimedia Association) ter 1997 (Languages for Export Award). V letih 1996–1998 je bil koordinator projekta Socrates Lingua Action D, pri katerem je sodelovalo sedem evropskih univerz, in svetovalec projekta Leonardo, ki ga je koordinirala Univerza Thames Valley.

Od leta 1998 je zaposlen na Oddelku za prevajalstvo. V obdobju 2000–2004 je bil član maturnitne predmetne komisije za angleščino in v letih 2004–2008 vodja Katedre za angleški jezik. Februarja 2005 je bil izvoljen v naziv docenta za področje angleškega jezika. Med letoma 2003 in 2006 je aktivno sodeloval pri mednarodnem projektu Socrates Action 6 – Usposabljanje univerzitetnih učiteljev za večjezične skupine študentov (TeMCU), ki ga je koordinirala Univerza v Granadi. Od februarja 2008 sodeluje pri raziskovalnem projektu Inštituta za narodnostna vprašanja Jeziki in ekonomija. Pri svojem raziskovalnem delu se posveča medkulturnim razlikam in medkulturnemu sporazumevanju, kontrastivni analizi besedilnih vrst in socio-loškim vidikom prevajanja. Vodi strokovne seminarje za učitelje in prevajalce ter redno prevaja za različne slovenske kulturne ustanove.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. mag. Amalija Maček (Ljubljana, 1971)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1996 diplomirala kot germanistka in hispanistka, magistrirala je leta 2004. Pripravljala disertacijo o orientalizmu. Izpopolnjevala se je v Tübingenu, Berlinu in Granadi. Od leta 2001 na Oddelku za prevajalstvo poučuje literarna in pravna besedila in simultano tolmačenje. Od jeseni 2008 koordinira program MA Konferenčno tolmačenje (EMCI), ima izpit za tolmače EU (SCIC).

Raziskovalno se posveča prevodoslovnim in medkulturnim temam. Piše spremne študije ter prevaja znanstvena in literarna dela (M. de Unamuno, I. Bachmann, T. Mora). Je članica

upravnega odbora DSKP. Pripravljala branja pisateljev v Sloveniji ter na sejnih v Leipzigu in Frankfurtu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Adriana Mezeg (Kranj, 1981)

Študirala je prevajanje, smer angleščina in francoščina, na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani, in študij februarja 2006 končala z diplomskim delom *Prevajanje francoskih glagolov iz spremnih stavkov premege govora v treh slovenskih prevodih Flaubertove Madame Bovary*. Novembra 2006 se je kot mlada raziskovalka zaposlila na Oddelku za prevajalstvo in bila marca 2007 izvoljena v naziv asistentke za področje prevodoslovja. Od takrat na omenjenem oddelku vodi slovnice in jezikovne vaje iz francoskega jezika.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča jezikoslovnim vprašanjem z vidika francosko-slovenske protistave in z uporabo korpusnega pristopa. V okviru doktorske disertacije gradi francosko-slovenski vzporedni korpus publicističnih in literarnih besedil, na podlagi katerega bo z različnih vidikov proučevala načine prevajanja francoskih polstavkov v slovenščino.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Tamara Mikolič Južnič (Koper, 1973)

Študirala je italijanski in angleški jezik in književnost na filozofski fakulteti, kjer je diplomirala leta 1998, magistrirala iz italijanskega jezika leta 2001 in doktorirala leta 2008 z disertacijo *Nominalne*

strukture v italijanščini in slovenščini: pogo-
stnost, tipi in prevodne ustreznice, v sklopu
katere je pripravila italijansko-slovenski prevodni
vzporedni korpus ISPAC. Leta 1998 se je zaposlila
na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v
Ljubljani kot asistentka za italijanski jezik.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča
italijansko-slovenskim kontrastivnim vpra-
šanjem, korpusnemu jezikoslovju, sistemsko
funkcijski slovnici in prevodoslovju. Aktivno
se udeležuje tudi kot prevajalka na različnih
tehničnih področjih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Silvana Orel Kos (Postojna, 1967)

Študirala je prevajalsko smer angleškega jezika
in pedagoško smer nemškega jezika s književ-
nostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer
je leta 1991 diplomirala, leta 2005 magistrirala,
leta 2002 pa je doktorirala na temo *Prevodna
kritika v teoriji in praksi*. Za angleško diplomsko
delo je prejela studentsko Prešernovo nagrado
Filozofske fakultete. Leta 1991 se je zaposlila na
Oddelku za germanske jezike in književnosti
Filozofske fakultete v Ljubljani, od leta 1997 dela
na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete
v Ljubljani. Leta 2003 je bila izvoljena v naziv
docentke s področja prevodoslovja.

Pri svojem raziskovalnem delu proučuje
kontrastivne vidike angleškega in slovenskega
jezika, zlasti s področja glagolskih kategorij in
idiomatike, in prevodoslovne teme. Od leta 2006
je članica komisije za mednarodno sodelovanje
Filozofske fakultete v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Sandro Paolucci (Foligno (Perugia), Italija, 1965)

Leta 1991 je diplomiral iz prava na Pravni fakul-
teti Univerze v Perugii v Italiji. V letih 1991–1996
je delal kot pravnik v odvetniški pisarni Bibi in
na sodišču v Perugii.

Od leta 1997 poučuje italijanski poslovni jezik na
Ekonomski fakulteti v Ljubljani, od leta 1998 pa
tudi predmet *Italijanska pravna terminologija* na
Pravni fakulteti. Od leta 1999 sodeluje s Filozofsko
fakulteto, z Oddelkom za prevajanje, kjer je od
leta 2006 zaposlen kot lektor za italijanski jezik.

Leta 2001 je bil izvoljen v naziv predavatelja za
italijanski poslovni jezik na Ekonomski fakul-
teti v Ljubljani, leta 2005 je bil izvoljen v naziv
lektorja za italijanski jezik na Filozofski fakulteti
v Ljubljani.

Področja raziskovanja: italijanski poslovni
jezik, italijanski pravni jezik, italijanska družba
in kultura, prevajanje strokovnih besedil v
italijanski jezik.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Agnes Pisanski Peterlin (Ljubljana, 1972)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
je leta 1997 diplomirala iz angleškega jezika
s književnostjo in španskega jezika s knji-
ževnostjo. Leta 2001 je na Filozofski fakulteti
Univerze v Ljubljani magistrirala in leta 2006
na isti ustanovi tudi doktorirala iz jezikoslovja
z doktorsko disertacijo z naslovom *Konvencije
rabe metabesedilnih elementov*.

Od leta 1997 je zaposlena na Oddelku za
prevajalstvo na Filozofski fakulteti Univerze v

Ljubljani: v letih 1997–2008 kot lektorica in od
leta 2008 kot docentka za prevodoslovje.

Pri raziskovalnem delu se posveča kontra-
stivni retoriki, analizi diskurza, pragmatiki,
akademskemu diskurzu ter znanstvenemu in
tehničnemu prevajanju. Leta 1999 je sodelo-
vala pri pripravi 32. letnega srečanja *Societas
Linguistica Europea*. Leta 2007 je kot gostujoča
urednica uredila dvojno tematsko številko revije
Jezik in slovstvo (letnik 52, številka 3–4) na temo
metabesedilnosti.

Od leta 2008 je vodja katedre za angleški jezik na
Oddelku za prevajalstvo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Donald F. Reindl (Kenosha, ZDA, 1968)

Študiral je psihologijo, literaturo in sociologijo na
Univerzi Hardin Simmons v Abileneu (Teksas),
kjer je diplomiral leta 1990. Med letoma 1991 in
1992 je izobraževanje nadaljeval na Univerzi na
Dunaju na Oddelku za indoevropske jezike. Nato
je študiral splošno jezikoslovje na Univerzi Rice
v Houstonu, kjer je leta 1994 magistriral s tezo o
semantiki slovanskega predloga na. Nato je študij
nadaljeval na Univerzi v Indiani, kjer je študiral
slavistiko. Tam je leta 1997 magistriral, leta
2005 pa doktoriral s tezo o nemškem vplivu na
slovenski jezik. Medtem je opravil tudi speciali-
zacijo za pouk angleščine kot tujega jezika (1998).
Od leta 2001 predava na Oddelku za prevajalstvo
Filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 2007 je bil
izvoljen v naziv docenta, od leta 2008 pa je na
fakulteti tudi redno zaposlen.

Pisal je prispevke o slovenskem političnem
dogajanju za Radio Free Europe v

Pragi (2001–2004) in za *Economist Intelligence
Unit* v Londonu (2003–2006). Je direktor
prevajalskega podjetja DEKS, d. o. o. Pri svojem
raziskovalnem delu se posveča primerjalnemu
jezikoslovju (s poudarkom na jezikih v stiku)
ter leksikografiji in onomastiki (s poudarkom
na prevajalskih rešitvah). Je avtor knjige
Jezikovni stik: Nemščina in slovenščina (Boc-
hum, 2008) in sourednik zbornikov o predlogih
in jezikovni tipologiji. Predaval je na medna-
rodnih znanstvenih konferencah v Kanadi,
Nemčiji in ZDA ter na Finskem in Slovaškem.

Od leta 2003 je član izvršnega sveta Društva
za slovenske študije (ZDA), od 2007. pa tudi
sourednik revije društva *Slovene Studies*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar (Ljubljana, 1967)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
je študirala slovenski jezik s književnostjo in
francoski jezik s književnostjo. Diplomirala je
leta 1992, leta 1997 magistrirala z nalogo *Zgradba
pogajalske komunikacije* in leta 2000 doktorirala
s tezo *Povezovalci v francoskih utemeljevalnih
besedilih*.

Leta 1992 se je kot mlada raziskovalka zaposlila
na Pedagoškem inštitutu. Od leta 1997 je zaposle-
na na Filozofski fakulteti – od 1997. do 2001. na
Oddelku za romanske jezike in književnosti, od
septembra 2001 na Oddelku za prevajalstvo. Leta
2001 je bila izvoljena v naziv docentke, leta 2006
pa v naziv izredne profesorice za francoski jezik.

Leta 1993 se je izpopolnjevala na Univerzi Marc
Bloch v Strassbourgu. Kot gostujoča profesorica

je leta 2002 gostovala na Univerzi Toulona in Vara v Toulonu (Francija), v februarju 2003 v Hongkongu. V študijskem letu 2007/2008 je kot gostujoča profesorica vodila sekcijo za slovenski jezik na INALC (Institut National des langues et cultures orientales) v Parizu (Francija).

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča pragmatiki, francoski slovnici, slovensko-francoski kontrastivni slovnici, raziskovanju govornega diskurza in argumentacije. V letih 2002–2004 je bila nosilka postdoktorskega projekta Kontrastivna analiza diskurzivnih strategij v francoščini in slovenščini. Sodeluje pri raziskovalnem programu Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave pod vodstvom izr. prof. dr. Vojka Gorjanca pri ZIFF.

V letih 2002–2006 je bila namestnica predstojnice Oddelka za prevajalstvo in koordinatorica specialističnega študija konferenčnega tolmačenja. Od leta 1992 je aktivno sodelovala s Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik Filozofske fakultete kot lektorica, avtorica in recenzentka učbenikov in priročnikov. Ukvarja se tudi s prevajanjem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Sonia Vaupot (Pariz, Francija, 1963)

Maturirala je v Franciji in leta 1989 diplomirala iz francoskega in španskega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Magisterij z nalogo *Les problèmes sociolinguistiques de l'oeuvre de M. A. Asturias, Hombres de maiz, à partir des traductions française et slovène* je končala leta 1996 v Franciji na Université Paris XII-Faculté des Lettres et Sciences Humaines. Doktorat z naslovom *Les stratégies*

des traducteurs face aux traits culturels. Études sur plusieurs langues je dosegla leta 2001 na isti francoski univerzi. Postdoktorsko študijsko izpopolnjevanje je nadaljevala v Belgiji in Franciji, med drugim tudi na ESIT.

Leta 1999 se je zaposlila na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2003 je bila izvoljena v naziv docentke. Na Oddelku poučuje Francosko in frankofono družbo in kulturo I, II in III, Stilistiko in idiomatiko II ter vodi seminarje Prevajanje iz slovenščine v francoščino III in Tvorjenje besedil IV. Sodeluje pri podiplomskem študiju pri izvajanju študijskega programa, tudi kot mentorica, ter pri raziskovalnih projektih fakultete s področja jezikoslovja. Objavlja na področju francoskega jezika, jezikoslovja in prevodoslovja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Špela Vintar (Ljubljana, 1974)

Študirala je angleški in nemški jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in na Freie Universität v Berlinu (Nemčija). Diplomirala je leta 1998 in po končanem enovitem doktorskem študiju doktorirala leta 2003 na Univerzi v Ljubljani. Med doktorskim študijem se je raziskovalno izobraževala na Univerzi Saarland in Inštitutu za strojno obdelavo jezika v Stuttgartu (IMS).

Že leta 1998 se je zaposlila na Filozofski fakulteti kot stažistka asistentka in začela pedagoško delo na Oddelku za prevajalstvo. V letih 2000–2003 je raziskovalno delovala tudi v okviru nemškega inštituta za umetno inteligenco (DFKI). Leta 2004 je bila izvoljena v docentko za prevodoslovje, od leta 2008 pa

vodi Katedro za leksikologijo, terminologijo in jezikovne tehnologije.

Njeno raziskovalno delo je usmerjeno na področje jezikovnih tehnologij, še zlasti se ukvarja z luščenjem terminologije iz večjezičnih korpusov. Sodelovala je pri številnih raziskovalnih projektih s področja jezikovnih tehnologij, graditve in izrabe vzporednih korpusov, strojnega prevajanja in semantičnih tehnologij. Med odmevnejšimi projekti, pri katerih je sodelovala, so Vzoredni slovensko-angleški korpus ELAN, Korpus slovenskega jezika FIDA, mednarodni projekt MuchMore, VoiceTran in Slovenski terminološki portal.

Je ustanovna članica Slovenskega društva za jezikovne tehnologije (SDJT) in organizatorica niza jezikovnotehnoloških predavanj JOTA.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Urša Vogrinc Javoršek (Kranj, 1972)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1995 diplomirala iz angleščine, leta 1996 pa iz primerjalne književnosti. Na oddelku za primerjalno književnost je leta 2003 obranila magistrsko nalogo z naslovom *Erotika v slovenski komediji*. Od leta 1995 se aktivno ukvarja z leposlovnim prevajanjem in s prevajanjem za avdiovizualne medije. Z oddelkom za prevajalstvo sodeluje od leta 1999, leta 2004 pa se je na tem oddelku tudi redno zaposlila.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča dramati, problemom prevajanja za avdiovizualne medije in značilnostim prevajanja znanstvene fantastike.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Jana Zemljarič Miklavčič (Ljubljana, 1966)

Diplomirala je leta 1991 iz slovenskega jezika in književnosti, leta 1998 pa iz primerjalne književnosti (dodatni študij); magistrirala je leta 2001, doktorirala pa leta 2007 z disertacijo *Načela oblikovanja govornega korpusa slovenščine*. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke za področje slovenskega jezika in se zaposlila na Oddelku za prevajalstvo FF.

V letih 1993–2008 je bila zaposlena na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik FF. Pri strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu se je posvečala predvsem različnim vidikom učenja slovenščine kot tujega jezika. V letih 1999–2002 je sodelovala pri izdelavi priročnika *Sporazumevalni prag za slovenščino*, za katerega so avtorji prejeli evropsko jezikovno priznanje. V letih 2000–2004 je bila koordinatorka CRP Slovenščina na daljavo, v okviru katerega je bil izdelan internetni tečaj slovenščine (www.e-slovenscina.si); v letih 2006–2009 koordinira evropski projekt *TOOL za Slovenijo* (<http://www.toolproject.eu/>). Za svoje strokovno delo je leta 2006 prejela veliko priznanje FF.

Pri svojem znanstvenoraziskovalnem delu se ukvarja tudi z drugimi elektronskimi jezikovnimi viri, predvsem s korpusi. Leta 2004 je dobila štipendijo za študij na Univerzi v Bergnu na Norveškem. Tam je izdelala prvi poskusni korpus govornje slovenščine (<http://torvald.hit.uib.no/talem/jana/>); od leta 2008 sodeluje pri projektu *Sporazumevanje v slovenskem jeziku*, in sicer pri graditvi referenčnega korpusa govornje slovenščine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Marija Zlatnar Moe
(Kranj, 1970)

Študirala je slovenski in angleški jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomirala je leta 1996, magistrirala leta 1999 in doktorirala leta 2002. V letih 1999–2002 je živela in študirala v Oslu na Norveškem. Zaposlena je na Oddelku za prevajalstvo, kjer poučuje prevajanje iz angleščine v slovenščino.

Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja z raziskovanjem književnega in humanističnega prevajanja. Raziskuje prevajalske premike, ki nastajajo pri prevajanju iz angleščine v slovenščino na jezikovni ravni, še zlasti pa jo zanimajo spremembe na jezikovnozvrstni in slogovni ravni ter vpliv prevajalčeve ideologije na njegov prevod. Drugo področje njenega raziskovanja je prevajanje svetih spisov v slovenščino.

Strokovno se ukvarja s prevajanjem književnosti iz angleščine, predvsem pa iz norveščine v slovenščino. Njeno prevajalsko delo obsega več romanov, pa tudi dramatično in poezijo ter strokovna besedila.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Tanja Žigon (Ljubljana, 1974)

Študirala je nemški jezik s književnostjo in zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1998, magistrirala 2003. in doktorirala 2008. na področju literarnih ved. Leta 2004 se je zaposlila na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete in bila leta 2008 izvoljena v naziv docentke za prevodoslovje.

Študijsko se je v letu 2002/03 izpopolnjevala na univerzi v Münchnu, leta 2004 je tri mesece raziskovala na univerzi v Vidmu, v študijskem letu 2005/06 pa je prejela stipendijo Franza Werfla za mlade univerzitetne učitelje nemškega jezika in literature ter leto dni preživela v Salzburgu in na Dunaju. Leta 2007 je na povabilo Inštituta za kulturo in zgodovino Nemcev v Jugovzhodni Evropi raziskovala v Münchnu.

Področja njenega znanstveno-raziskovalnega dela so: medkulturnost, nemško časnkarstvo in nemška literarna ustvarjalnost na Slovenskem, slovensko-nemški medkulturni odnosi, nemško in slovensko gledališče v Ljubljani od 18. do 20. stoletja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Doc. dr. Matej Accetto, (2007–2008), Pravna fakulteta UL
- Doc. dr. Kozma Ahačič, (2007–), RZC SAZU
- Lekt. Sophie Berard, (2000–2002), francoski jezik
- Lekt. Dave Boulting, (1998–1999), angleški jezik
- Lekt. Didier Bourguignon, (2003–2005), francoski jezik
- Asist. dr. Liljana Burcar, (1999–2001), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Izr. prof. dr. Miro Cerar, (2003–2007), Pravna fakulteta UL
- Lekt. Ombretta Cigni, (1999–2002), italijanski jezik
- Doc. dr. Darko Čuden, (1997–2006), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko

- Lekt. Roberto Dapit, (1997–1999), italijanski jezik
- Lekt. Julie David, (2007–), francoski jezik
- Lekt. Margaret Davis, (1998–2000), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. mag. Nadja Dobnik, (1999–), Ekonomska fakulteta UL
- Lekt. Ingrid June Dua, (2000–2006), nemški jezik
- Lekt. Albert Eibel, (2004–2006), nemški jezik
- Lekt. Marina Einspieler, (2000–2001), nemški jezik
- Red. prof. dr. Dušan Gabrovšek, (1998–), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Doc. dr. Florence Gacoïn- Marks, (2002–2003, 2007–), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Lekt. Käthe Grah, (1999–2004), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Metka Graunar, (2001–2004), angleški jezik, tolmačenje
- Lekt. Birgit Griessenauer, (1999–2004), nemški jezik
- Red. prof. dr. Peter Grilc, (2002–), Pravna fakulteta UL
- Red. prof. dr. Meta Grosman, (1997–2006), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Red. prof. dr. Anton Janko, (1998–1999), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- MR Urška Jarnovič, (2007–2008), Oddelek za slovenistiko
- Izr. prof. dr. Vida Jesenšek, (2003–2004), Pedagoška fakulteta UL MB
- Asist. Monika Kavalir, (2007–2008), angleški jezik
- Red. prof. dr. Smiljana Komar, (1999–2005), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Izr. prof. dr. Damjan Korošec, (2000–2008), Pravna fakulteta UL
- Lekt. Rastko Rafael Kozlevčar, (2003–2007), francoski jezik
- Izr. prof. dr. Simona Kranjc, (1998–2006), Oddelek za slovenistiko
- Doc. dr. Uršula Krevs Birk, (1999–2001), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Adriana Krstič, (1999–2002), angleški jezik
- Mag. Nives Lenassi, (1998–2000), Ekonomska fakulteta UL
- Asist. Nataša Logar, (1999–2003), Oddelek za slovenistiko
- Lekt. Tina Mahkota, (1997–2006), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. Breda Marinič Negro, (1999–2009), angleški jezik
- Izr. prof. dr. Jasmina Markič, (1999–), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Red. prof. dr. Igor Maver, (1998–1999), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. Emanuelle Minardo, (2003–2005), italijanski jezik
- Asist. Anja Naglič, (2005–2006), nemški jezik
- Izr. prof. dr. Barbara Novak, (2001–2007), Pravna fakulteta UL
- Doc. dr. Sonja Novak Lukanovič, (1999–2009), Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje
- Asist. Borut Novinec, (2005–2007), nemški jezik
- Lekt. Katarina Otteni Gauer, (1997–2002), nemški jezik
- Lekt. mag. Jacqueline Oven, (1997–2003), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Izr. prof. dr. Martina Ožbot, (1997–2001), Oddelek za romanske jezike in književnosti

- Lekt. Francesco Passeri, (2007–2009), italijanski jezik
- Red. prof. dr. Marijan Pavčnik, (2001–2007), Pravna fakulteta UL
- Lekt. dr. Gregor Perko, (2002–), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Doc. dr. Dragan Petrovec, (1999–), Pravna fakulteta UL
- Lekt. David Picart, (2005–2006), francoski jezik
- Lekt. Marinka Počkaj, (2001–2002), italijanski jezik in tolmačenje
- Asist. Barbara Pogačnik, (2002–2004), francoski jezik
- Lekt. Milojka Popovič, (1999–2003), tolmačenje
- Lekt. Vika Premzl, (2002–2003), tolmačenje
- Lekt. Bojana Rasberger, (2001–2006), tolmačenje
- Lekt. dr. Veronika Rot Gabrovec, (1997–1999), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Marjana Rupnik, (2002–2004), tolmačenje
- Lekt. Gretel Schoukens, (2004–2005), francoski jezik
- Doc. dr. Urška Sešek, (2002–2003), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. Rafaella Sforza, (1997–1999), italijanski jezik
- Lekt. Olga Shrestha, (1999–2009), angleški jezik
- Lekt. Oliver Sims, (1997–2000), angleški jezik
- Red. prof. dr. Marko Stabej, (1997–2008), Oddelek za slovenistiko
- Alojz Svete, (2000–2002), retorika
- Doc. dr. Peter Svetina, (2006–2007)
- Asist. dr. Maja Šabec, (1997–2000), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Lekt. dr. Agata Šega, (1998–1999), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Lekt. Lidija Šega, (2001–), angleški jezik in tolmačenje
- Red. prof. dr. Neva Šlibar, (1998–1999), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Jelka Štemberger, (2000–2008), francoski jezik in tolmačenje
- Red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič, (1997–), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. Heidrun Thomas, (1997–1999), lektorica za nemški jezik
- Asist. dr. Hotimir Tivadar, (1999–), Oddelek za slovenistiko
- Lekt. Dalibor Tomič, (1999–2001), francoski jezik
- Lekt. mag. Urška Valenčič Arh, (1999–2004), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Maša Valentinčič, (2001–2002), tolmačenje
- Lekt. Patrizia Vascotto, (1999–2006), italijanski jezik
- Asist. mag. Štefan Vevar, (2003–2008), nemški jezik
- Red. prof. dr. Ada Vidovič-Muha, (2001–), Oddelek za slovenistiko
- Lekt. Chiara Maria Vigliano, (2007–2009), italijanski jezik
- Doc. dr. Primož Vitez, (1998–2003), Oddelek za romanske jezike in književnosti
- Doc. dr. Marjeta Vrbinc, (2000–2007), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
- Lekt. mag. Vanda Vremšak-Richter, (1998–2005), Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko
- Lekt. Marjola Zdravič, (2000–2002), tolmačenje
- Lekt. Nadja Zidarič, (2000–2002), tolmačenje

- Asist. Boštjan Zmagaj, (2006–), tolmač
- Lekt. Mojca Zorc, (1999–2002), nemški jezik
- Lekt. Breda Zužič Žerjal, (2000–2009), francoski jezik
- Izr. prof. dr. Andreja Žele, (2007–), ZRC SAZU
- Lekt. Tatjana Žener, (1997–2001), angleški jezik

Nekdanji zaposleni:

- Asist. Sandra Baumgartner (2000–2004)
- Lekt. Kasilda Bedenk (1997–2002)
- Asist. mag. Lara Burazer (1998–2008)
- Asist. Nina Drstvenšek (1997–1999)
- Lekt. Darja Hoenigman (2001–2008)
- Asist. Nataša Hribar (2000–2007)
- Asist. Iva Jevtič (2007–2008)
- Izr. prof. dr. Irena Kovačič (1997–2008)
- Asist. Simon Krek (2005–2008)
- Asist. mag. Ksenija Leban (1998–2001)
- Lekt. Nataša Logar (2002–2009)
- Asist. Tadeja Rozman (2005–2008)
- Asist. dr. Andrej Skubic (1998–2004)

Oddelek za

PRIMERJALNO KNJIŽEVNOST IN LITERARNO TEORIJO

Snovalci filozofske fakultete so že marca 1919 predvidevali tudi stolico za splošno slovstvo, na kateri naj bi se poučevale literarna teorija, poetika in retorika. Predvidenega kandidata Otmarja Schissla von Fleschenberga, klasičnega filologa in bizantinista, pa ministrstvo ni potrdilo, ker ni obvladal slovenščine (Dolinar 2007: 140). Literarnoteoretskih predmetov – kot je razvidno iz napovednikov predavanj – v prvi polovici dvajsetih let ni bilo.

Za zgodovino našega Oddelka je ključen 24. junij 1925, ko je ljubljanska filozofska fakulteta sprejela izpitni red beograjske, ki je predvideval tudi diplomski izpit iz primerjalne književnosti s teorijo književnosti. Na hitro je bilo treba ustanoviti novo stolico, ki jo je začasno prevzel France Kidrič, sicer profesor za starejšo slovansko literaturo s posebnim ozirom na slovensko. Leta 1926 je imel France Kidrič med svojimi predavanji na slovanski filologiji tudi predavanja z naslovom Evropski okvir za slovanske literature v dobi romantike (poglavje iz primerjalne književnosti). Istega leta je bila na seji fakultetnega sveta tudi omenjena ustanovitev Seminarja za primerjalno književnost. Po srečnem naključju smo Slovenci dobili katedro za primerjalno književnost tri desetletja za Univerzo v Lyonu, na kateri je bila prva komparativistična katedra na svetu ustanovljena leta 1896. Leta 1925 pa so katedro za primerjalno književnost dobili še na Sorboni, kjer je sicer Fernand Baldensperger ta predmet predaval že od leta 1910.

Samostojno je bil študij primerjalne književnosti zapisan v napovedniku predavanj šele leta 1929. Istega leta je bil tudi prvi doktorski izpit iz primerjalne književnosti, saj je tedaj Janko Tavzes obranil disertacijo o slovenskem preporodu pod Francozi. Po dogovoru, sprejetem ob začetku dela stolice, naj bi bil Kidrič pristojen za primerjalno literarno zgodovino, germanist Jakob Kelemina, avtor knjige Literarna veda (1927), za literarno teorijo, slavist Ivan Prijatelj pa za zgodovino kritike. V resnici je imel posebna predavanja in seminarje za komparativiste ves čas le Kidrič (Dolinar 2007: 136), druga omenjena profesorja pa sta bila zlasti eksaminatorja na diplomskem izpitu iz primerjalne književnosti. Do druge polovice štiri-desetih let so študentje na Filozofski fakulteti opravljali diplomski izpit iz svojega A-, B- in C-predmeta, predmeti pa so se povezovali v različne skupine. V XVI. skupini je bilo mogoče primerjalno književnost s teorijo književnosti študirati kot A-predmet ob občji zgodovini (B-predmet) in narodni zgodovini ali etnografiji ali umetnostni zgodovini ali zgodovini slovenske ali srbohrvaške književnosti (po izbiri)

ali katerem od jezikov s književnostjo (opcije za predmet pod C). Čeprav menda ta skupina ni imela veliko študentov, je bila za tisti čas zelo modna, saj se še danes zanimamo za povezave med literaturo in zgodovino ali med literaturo in drugimi umetnostmi. Primerjalno književnost je bilo mogoče vpisati kot B-predmet v X. skupini (ob zgodovini slovenske ali srbohrvaške književnosti z južnoslovanskimi), v XII. skupini (ob francoskem jeziku in književnosti s primerjalno slovnico romanskih jezikov) in v XIII. skupini (ob nemškem jeziku in književnosti s primerjalno slovnico germanskih jezikov). Kot izbirni C-predmet pa je nastopala v skupinah, v katerih so bili glavni predmeti klasičen jezik s književnostjo (XI. skupina), narodna zgodovina (XIV. skupina), občja zgodovina (XV. skupina), spoznavna teorija, logika, psihologija, zgodovina filozofije (XVIII. skupina) ali pedagogika, etika, psihologija (XIX. skupina). Že v tridesetih letih dvajsetega stoletja so se oblikovale nekatere kombinacije, ki so žive še danes. So pa že tedaj nastale kritike izpitnih skupin s primerjalno književnostjo, češ da se takšni kandidati težko zaposlijo v srednji šoli, kar pa je Kidrič (1927: 458) ostro zavrnil. Kidrič, ki je bil skoraj deset let edini predavatelj na stolici, je tedaj predaval o začetkih evropskih književnosti, o preporodu nekaterih nedržavnih narodov v 18. in 19. stoletju ter primerjalno zgodovino evropskih književnosti. Zanimal pa se je tudi za razvoj nekaterih literarnih form in imel predavanja iz Uvoda v primerjalno književnost. Pod sintagmo »primerjalna književnost« je razumel zlasti zgodovino svetovne književnosti oziroma razvojno smer evropskih književnosti. Sicer pa je primerjalno književnost opisal takole: »Komparativna, ali bolje svetovna književnost je brezbrežno morje, katerega vseh skrivnosti ne bo nikdar doumel isti sam mornar. Nikdar se ne bo rodil tak silen jezikovni talent, ki bi mogel v kratki dobi človeškega življenja sam v originalu proučiti vse literature sveta.« (Kidrič 1927: 457)

Le leto dni po tem Kidričevem zapisu je na ljubljanski filozofski fakulteti začel študirati Anton Ocvirk, ki si je izbral X. skupino, kar pomeni, da je poleg zgodovine slovenske književnosti z južnoslovansko pod B študiral še primerjalno književnost s teorijo književnosti. Jeseni 1930 je opravil diplomski izpit iz primerjalne književnosti in pri Kidriču zagovarjal obsežno seminarsko delo z naslovom Uvod v primerjalno književnost, v katerem se ukvarja zlasti z vidiki primerjanja. Z odlično opravljenim izpitom si je pridobil naklonjenost Kidriča, ki mu je obljubil, da ga bo podprl pri prošnji za francosko štipendijo. Jeseni leta 1931 se je Ocvirk odpravil v Pariz. Na Sorboni je poslušal predavanja Fernanda Baldenspergerja in Paula Van Tieghema, na Collège de France pa predavanja Paula Hazarda. Ta je Ocvirku predlagal, da bi imel pri njem predavanje o evropski misli 16., 17. in 18. stoletja ter o slovenski književnosti, ki je pozneje izšlo v ugledni *Revue de littérature comparée*. V Parizu je pripravljal svojo doktorsko disertacijo *Levstikov duševni obraz*, ki ima poleg psiholoških analiz tudi komparativistična poglavja, saj Ocvirka zanima Levstikovo literarno obzorje.

Leta 1934 se je Ocvirk spet odpravil v Pariz zbirat gradivo za svoje habilitacijsko delo *Teorija primerjalne literarne zgodovine*, ki je izšla dve leti pozneje. Ocvirk v svoji monografiji razpravlja o linearnem in koncentričnem določanju vplivov. Medtem ko se pri linearni metodi ukvarjamo z uspehom in vplivom kakega avtorja ali dela v tujini, se pri koncentrični zanimamo zlasti za tuje prvine, ki jih je mogoče najti v literarnih delih. Poleg tega se Ocvirk ukvarja še z drugimi panogami primerjalne književnosti

(npr. tematologija, literarne vrste). Ni odveč poudariti, da je po Van Tieghemovi knjigi *La Littérature comparée* (1931) in Hergešičevi brošuri *Poredbena ili komparativna književnost* Ocvirkova monografija tretje delo o primerjalni književnosti na svetu (Koren 1988: 52).

Po smrti slovenista Prijatelja leta 1937 se je Kidrič odločil, da izpraznjeno mesto zasede Ocvirk, ki je že prej zaposil za zasebno docenturo za primerjalno književnost. Predavati je začel v zimskem semestru 1937/38 najprej na slavistiki, nato pa še na primerjalni književnosti. Septembra 1938 je postal docent za primerjalno zgodovino starejših in modernih književnosti, s čimer je fakulteta končno dobila habilitiranega specialista za primerjalno književnost. Po dogovoru s Kidričem je Ocvirk svoje raziskave usmerjal zlasti na področje obče literarne teorije, poetike, stilistike in metrike. Dotlej še nihče ni imel na Filozofski fakulteti seminarjev iz formalne analize lirike. Kot naslednik Prijatelja je moral Ocvirk še dobro desetletje predavati tudi na slavistiki. Na slovanski filologiji je predaval zgodovino slovenske književnosti po letu 1850, na primerjalni književnosti pa je imel – ob Kidriču, ki je tedaj imel predavanja iz evropskega klasicizma in romantike – predavanja iz simbolizma in dekadence, pozneje, med II. svetovno vojno, pa tudi iz modernega romana.

Italijanski okupator je predrugačil študijske skupine, kar je vplivalo tudi na študij komparativistike. Primerjalno književnost je bilo mogoče študirati kot A-predmet poleg enega klasičnega in enega modernega jezika (B-predmeta) in italijanske književnosti, zgodovine Italije in Slovenije ter obče zgodovine ali umetnostne ali glasbene zgodovine (opcije za C- predmet). V vseh skupinah, kjer je bila primerjalna književnost B-predmet (narodna književnost, romanska in germanska skupina), sta bili po novem predpisana še italijanska književnost in zgodovina Italije. Oba profesorja sta se v tem času vključila v odporniško gibanje: Kidrič je bil med ustanovitelji OF na fakulteti, Ocvirk pa je pozneje postal celo sekretar glavnega univerzitetnega odbora OF. Italijanski okupatorji so leta 1942 najprej zaprli Kidriča, nemški pa dve leti pozneje še Ocvirka in ga poslali v Dachau. Z zimskim semestrom 1945/46 sta se oba predavatelja vrnila na katedro.

Pozimi 1945 je Ocvirk postal izredni profesor, tri leta pozneje pa se je zapletlo pri njegovi redni profesuri, ki je tedanji minister zaradi ideoloških razlogov ni potrdil. Oktobra 1948, po Kidričevem odhodu, je Ocvirk zaposil fakultetni svet, naj ga odveže predavanj iz slovenske književnosti. Od poletnega semestra 1949 je predaval le na primerjalni književnosti. Fakulteta je prvič v svoji zgodovini dobila profesorja, ki je predaval le na katedri za primerjalno književnost.

V drugi polovici štiridesetih let se je Filozofska fakulteta odločila odpraviti dotedanje tripredmetne študijske skupine. Študentje so poslej vpisovali A- in B- predmet. Septembra 1949 je fakultetni svet potrdil študijsko skupino »zgodovina svetovne književnosti z literarno teorijo«, ki da bo vzgajala naraščaj za uredništva, založbe in radio. Iz objavljenega predmetnika je razvidno, da so lahko študentje vpisovali predavanja iz svetovne književnosti (orient, antika, srednji vek, renesansa, barok, od klasicizma do danes) ter iz literarne teorije (poetika, metrika, stilistika). Po prvem letniku je bil tudi preizkusni izpit

iz Uvoda v primerjalno književnost. Študentje so morali poslušati tudi predavanja iz slovenskega jezika in književnosti ter iz enega slovanskega ali germanskega ali romanskega jezika ter estetike, filozofije in umetnostne zgodovine. Ocvirk je v prvi polovici petdesetih let v resnici sam predaval vso svetovno književnost od antike do modernizma. Iz literarne teorije pa je tedaj predaval metriko in stilistiko.

Leta 1950 se je Seminar za primerjalno književnost in literarno teorijo brez javne utemeljitve preimenoval v Seminar za svetovno književnost in literarno teorijo. Preimenovanje je menda dosegel zgodovinar Bogo Grafenauer, da bi bila tudi literarna zgodovina tako kot družbenopolitična zgodovina razdeljena na svetovno in nacionalno – slovensko. Preimenovanje pa je bilo tudi ideološko, saj so v Sovjetski zvezi gojili svetovno književnost, primerjalna književnost pa se je poučevala zlasti na zahodu (Smolej, Stanovnik 2007: 114–115).

Leta 1950 je Ocvirk postal redni profesor. Poleg pedagoških obveznosti je prevzemal tudi druge naloge. Leta 1946 je postal urednik Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, dve leti pozneje pa še *Slavistične revije*. Deset let po končani vojni se je komparativistika spet odprla tujini. Leta 1955 se je Ocvirk udeležil mednarodnega simpozija slavistov v Rimu, istega leta pa je gostil ugledne slaviste (A. Mazon, R. Jakobson, F. Wollmann). Leta 1957 pa je Ocvirka, ki je od leta 1955 opravljal dekanske dolžnosti, zadela možganska kap. Predstojniške posle seminarja je tedaj začasno prevzel slavist Anton Slodnjak. Ves čas profesorjeve bolezni pa je proseminarske vaje vodil honorarni asistent Dušan Pirjevec.

Dušan Pirjevec je drugo veliko ime, povezano z zgodovino našega oddelka. Partizanski komisar in večkrat odlikovani podpolkovnik se je leta 1948 kot izredni študent vpisal na študij primerjalne književnosti, ki ga je končal leta 1952. Nato je bil devet let zaposlen na Inštitutu za literature pri SAZU. V tem času je za Ocvirkovo zbirko pripravil Zbrano delo Murina in prve tri knjige Župančičevega, hkrati pa je začel pripravljati svojo doktorsko disertacijo *Ivan Cankar in evropska dekadenca in simbolizem*, ki jo je obranil leta 1961. Iz disertacije je razvidno, da je Pirjevec v uvodnih poglavjih uporabljal linearno metodo, ko ga je zanimal sprejem simbolizma na Slovenskem. Uporabljal je tudi koncentrično analizo, saj je proučeval časnike in revije ter literarna dela, ki jih je Cankar prebiral med svojim bivanjem na Dunaju. Pirjevec je ugotovil, da je Cankar zlasti dobro poznal Hermanna Bahra, cenil pa je ruske realiste in skandinavске naturaliste. Disertacija je leta 1964 izšla pod naslovom *Ivan Cankar in evropska literatura*, Pirjevec pa je dodal obsežna poglavja, v katerih se je otresel faktografske metode. Ob primerjavah z Maeterlinckom in Emersonom se je tako ukvarjal s Cankarjevim pojmovanjem duše, simbola in ljubezni.

V šolskem letu 1963/64 je Pirjevec kot izredni profesor začel predavati na Oddelku (leta 1962 se je Seminar preimenoval v Oddelek), ki je od leta 1960 deloval v novi stavbi na Aškerčevi. Prva Pirjevčeva predavanja so bila posvečena zgodovini poetik, zgodovini in teoriji literarnih ved, književnosti starega Orienta ter književnosti eksencializma. Od šolskega leta 1966/67 pa je predaval zlasti evropski roman. Pirjevčeva predavanja so vsaj deloma povezana s pomembnim založniškim projektom, ki ga je tedaj pripravljala Ocvirk. Pri Cankarjevi založbi je v izredno visoki nakladi od leta 1964 izhajala zbirka

Sto romanov, katere cilj je bil v desetih letnikih objaviti sto reprezentativnih romanov z uvodnimi študijami. Dvanajst študij je prispeval Pirjevec, ki je tako pisal o Sartrovem *Gnusu*, Gogoljevih *Mrtvih dušah*, Stendhalovem romanu *Rdeče in črno*, Balzacovih *Izgubljenih iluzijah*, Kafkovem *Gradu*, Jakobsenovem *Nielsen Lyhneju*, Malrauxevi *Kraljevski poti*, Stendhalovem *Lucieniu Leuvenu*, Laclosovih *Nevarnih razmerjih*, Cervantesovem *Don Kihotu*, Robbe-Grilletovem *Vidcu* ter *Bratih Karamazovih* Dostojevskega. Že Kos (1978: 108–109) je poudaril, da omenjene študije vsebujejo izvirno zgodovino in teorijo evropskega romana, pri svojih interpretacijah pa se je Pirjevec oprl zlasti na Lukácsa, Ingardna in Heideggerja: »Od Ingardna je sprejel fenomenološko načelo o avtonomnosti literarne umetnine in o potrebi, da jo razumemo iz nje same, brez vsakega biografizma, psihologizma in sociologizma; iz Lukácsve teorije romana [...] je povzel idejo o posebnem, aktivistično usmerjenem in zato tragičnem »junaku« glavnih evropskih romanov, kar naj bi bilo bistveno za roman na splošno; iz Heideggerjeve filozofije je sprejel zlasti idejo, da je umetnost ali poezija tisto območje, v katerem lahko človekovo doživetje sveta predre oklep metafizičnega mišljenja in stopi v neposredno razmerje z »bitjo« sveta.«

S Pirjevčevim nastopom se je znatno povečalo tudi število slušateljev. V šolskem letu 1967/68 se je na vse tri študijske skupine (čista, A, B) vpisalo več kot sto novincev, kar je bilo desetkrat več kot leta 1960. V šestdesetih letih Oddelek od prvega do četrtega letnika ni imel nikoli več kot 40–50 slušateljev. Predstojnik Ocvirk je v letnem poročilu takole opisal razmere: »Včasih si morajo slušatelji pomagati s stoli, ki jih prinesejo od drugod, da lahko poslušajo posamezne kurse. V takšnem okolju, natlačenem s poslušalci, seveda ni mogoče misliti na zbranos in tudi uspešnost predavanja je izredno majhna, saj si nekateri ne morejo naših izvajanj niti zapisati.« Po šolskem letu 1969/70, ko se je na Oddelek vpisalo rekordnih 109 brucev (le psihologija, slovenistika, romanski in germanski jeziki so imeli večji vpis), se je v sedemdesetih letih, ko se je vpisovalo v prvi letnik vseh tri smeri povprečno 77 študentov, to število zmanjševalo. V drugi polovici šestdesetih let so diplomanti prvič pridobili naslov diplomirane-ga literarnega komparativista.

Leta 1971 je Oddelek dobil tudi svojo prvo redno zaposleno bibliotekarko – Vero Troha. Tedaj je imela knjižnica že 5500 knjižnih enot in nekaj več kot 1000 letnih izposoj. V sedemdesetih letih se je oddelčna knjižnica srečevala s precejšnjimi težavami, saj je zmanjkovalo denarja za knjige in učne pripomočke. Predstojnik Pirjevec je tedaj z dobršno mero ironije v letno poročilo zapisal: »Slušatelji nimajo na razpolago niti takšnih temeljnih del, kot je npr. Aristotelova *Poetika* ali *Tainova Filozofija umetnosti* ali izbor Marxovih in Engelsovih izjav o umetnosti in literaturi.«

Leta 1971 je Oddelek spet sprejel staro ime, ki ga nosi do današnjih dni: Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo. Tedanji predstojnik Pirjevec je ustanovil tudi tri katedre: katedro za primerjalno literarno zgodovino starejših obdobij in metodologijo literarne vede, katedro za primerjalno literarno zgodovino novejših obdobij in specialno literarno teorijo ter katedro za fenomenologijo literature in literarnozgodovinsko hermenevtiko. V sedemdesetih letih se je z novimi predmeti temeljito prenovil tudi učni načrt. Študij primerjalne književnosti in literarne teorije je tako obsegal literarnozgodovinske (primerjalna zgodovina starejših obdobij, primerjalna zgodovina

novejših obdobjih in literarnozgodovinska hermenevtika) ter literarnoteoretične (metodologija literarne vede, fenomenologija literature in specialna literarna teorija: poetika, teorija verza, stilistika, teorija ustvarjanja) predmete. Samostojni študentje in ajevci so se lahko odločili bodisi za literarnozgodovinsko bodisi za literarnoteoretično usmeritev.

Pri novem študijskem načrtu pa je že sodeloval Janko Kos, ki se je na Oddelek kot izredni profesor vključil v šolskem letu 1970/71. V šestdesetih letih se je Kos uveljavil s proučevanjem Franceta Prešerna. Leta 1965 je z obsežnim kritičnim aparatom izdal pesnikovo zbrano delo ter napisal monografijo o Prešernovem pesniškem razvoju. Leta 1969 pa je doktoriral s tezo o Prešernu in evropski romantiki. Tako kot Pirjevec se je tudi Kos pod Ocvirkovim mentorstvom lotil koncentričnega proučevanja evropskih vplivov na slovenskega pesnika. V disertaciji, ki je leta 1970 izšla v knjižni obliki, Kos natančno izrisuje Prešernovo literarno obzorje. Kos se ukvarja z vplivi nemške predromantike, ki je vplivala na Prešernove balade. Medtem ko se je vpliv jenske nemške romantike omejil zlasti na sprejemanje teorije bratov Schlegel, kar je Prešernu omogočilo poglobljen študij romanskih pesniških oblik srednjega veka in renesanse, pa je mlajša, heidelberška romantika nemara oblikovala Prešernov odnos do ljudskega pesništva. Kos se ukvarja tudi s Prešernovim odnosom do Byrona in z njegovim sprejemanjem slovanske romantike.

V drugi polovici šestdesetih in v prvi polovici sedemdesetih let je Kos napisal 21 uvodnih študij za Ocvirkovo zbirko Sto romanov. Med drugim je večinoma z duhovnozgodovinsko metodo interpretiral nekatere temeljne francoske (*Kneginja Klevska, Kandid, Oče Goriot, Germinal, Tujec, Modifikacija*), nemške (*Simplicius Simplicissimus, Življenjski nazori mačka Murra, Doktor Faustus*) in angleške (*Semenj ničevosti, Waverley, David Copperfield, Slika Dorian Gray, Umetnikov mladostni portret*) romane.

Leta 1973 je bil Pirjevec izvoljen za rednega profesorja, Ocvirk pa se je po petintridesetih letih delovanja na Oddelku upokojil. V sedemdesetih letih je imel Pirjevec še predavanja iz strukturalne poetike, ki pa so postumno izšla v zbirki Literarni leksikon. Literarni leksikon – zadnji Ocvirkov uredniški podvig – je bil namreč namenjen študijam o literarnovednih metodah, literarnih obdobjih in literarnih vrstah. Leta 1977 je Pirjevec umrl, s čimer je nastala velika praznina. Na Oddelku so bili zdaj zaposleni le en učitelj (Janko Kos) in dva asistenta (Evald Koren in Lado Kralj).

Leta 1975 se je Filozofska fakulteta reorganizirala, nekdanji oddelki so postali pedagoško-znanstvene enote (s kratico PZE), ki so imele svoje svete, sestavljene iz učiteljev, študentov in uporabnikov. Bizarna samoupravna kratica se je morala umakniti že sedem let pozneje. V tem obdobju je bil predstojnik Kos, ki je študij primerjalne književnosti obogatil z novimi literarnozgodovinskimi predavanji. V sedemdesetih letih je Kos obravnaval literarno zgodovino predromantike, romantike in razsvetljenstva. V poznejšem desetletju je vsem trem literarnim obdobjem posvetil monografsko študijo (*Romantika, 1980; Razsvetljenstvo, 1986; Predromantika, 1987*). V osemdesetih letih je Kos večkrat predaval primerjalno zgodovino slovenske književnosti. Leta 1987 je objavil svoje monumentalno

delo *Primerjalna zgodovina slovenske literature*, v katerem je opisal zgodovino vplivov v slovenskem literarnem razvoju med letoma 1770 in 1970, pri čemer je ohranil zgodovinsko celovitost slovenske književnosti. Avtor je uporabljal tako koncentrično kot linearno metodo. Po Korenu (1988: 53) v svetovnem literarnem zgodovinopisju ni nobenega dela, ki bi na tak način obravnavalo tuje vplive na skorajda celotno besedno umetnost kakega naroda.

Vse od sedemdesetih let je Kos predaval tudi uvod v literarno teorijo in teorijo literarnih vrst. Že leta 1983 je izdal *Očrt literarne teorije*, ki velja za prvi celostni pregled tega problemskega področja pri nas (Koren 1990/91: 161) in uvaja novo sistematiko. Leta 2001 je prenovljen in dopolnjen *Očrt* izšel pod naslovom *Literarna teorija*. Študije o posameznih pojmi, ki jih obravnava *Očrt*, pa so izšle tudi v sklopu Literarnega leksikona (*Literatura, 1978; Morfologija literarnega dela, 1981; Literarne tipologije, 1989*). Med literarnimi vrstami je Kos v isti zbirki obravnaval roman (1983) in liriko (1993).

V osemdesetih letih se je na vse tri smeri v povprečju vpisalo 60 novincev, kar je bila velika obremenitev za le dva učitelja, Janka Kosa in Evalda Korena, ki se je habilitiral leta 1979. Koren, ki je leta 1978 doktoriral s tezo o evropskem naturalizmu in Kraigherjevi pozni pripovedni prozi, je na oddelku predaval zgodovino realizma in naturalizma, od teoretskih predmetov pa evropske verzifikacijske sisteme in literarno retoriko. Iz zadnje je imel v prvi polovici tudi odmeven seminar. Predaval pa je tudi Uvod v primerjalno književnost.

V šolskem letu 1987/88 se je na Oddelek kot docent vrnil Lado Kralj, ki je bil med letoma 1971 in 1978 že asistent. V tem času je bil umetniški vodja gledališča Pekarna in je pripravljal zbrano delo Slavka Gruma. Med letoma 1978 in 1982 pa je bil umetniški vodja Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. Kralj, ki je leta 1986 pod Kosovim mentorstvom doktoriral s tezo o pojmu ekspresionizma v nemški in slovenski literarni vedi, je več let predaval literarne avantgarde. Za zbirko Literarni leksikon pa je prispeval študijo Ekspresionizem (1986). Zlasti v devetdesetih letih je Kralj predaval teorijo drame, s čimer je spet povezal svojo akademsko kariero z gledališko. Leta 1998 je izdal literarni leksikon z naslovom Teorija drame, v katerem je obravnaval dramsko osebo, dejanje in aktantske modele.

Leta 1991 je docent postal Janez Vrečko, ki je leta 1986 pod Kosovim mentorstvom doktoriral s tezo o slovenski zgodovinski avantgardi in zenitizmu, v kateri je raziskoval vezi Podbevška, Kosovela in Delakove skupine z Zenitom. Pozneje je objavil več razprav o Kosovelu in uredil nekaj njegovih del. Od devetdesetih pa Vrečko, ki je študiral tudi na AGRFT, na Oddelku predava zgodovino epa in tragedije in teorijo tragičnega. S tega področja je objavil več monografij (*Ep in tragedija, 1994; Atiška tragedija, 1997*), za svoje pedagoško in znanstveno delo pa je prejel zlato plaketo Univerze v Ljubljani.

V šolskem letu 1996/97 se je oddelku pridružil Boris A. Novak, ki je pod Korenovim mentorstvom doktoriral s tezo o recepciji romanskih pesniških oblik v slovenski poeziji. Za disertacijo, ki je izšla v knjižni obliki pod naslovom *Oblika, ljubezen jezika*, je prejel Zlati znak ZRC SAZU. Posebej je treba poudariti, da se v Novakovem delu verzologija prepleta z dolgoletno pesniško izkušnjo, saj gre za

avtorja številnih pesniških zbirk, za katere je prejel več nagrad. Poleg primerjalne verzologije Novak predava tudi srednjeveško poezijo, renesanso, barok in zlasti simbolizem. Uveljavljeni in nagrajeni prevajalec francoskih pesnikov (Mallarmé, Valéry, Verlaine) je sicer o tem literarnem obdobju objavil monografijo (*Pogledi na francoski simbolizem*, 2007) in pripravil več komentiranih antologij.

Jeseni 1997 se je Oddelek preselil v nove kabinete, prvič po sedmih desetletjih je ustrezne prostore dobila tudi knjižnica, ki je imela tedaj že več kot 14.000 enot. V šolskem letu 1997/98 je Filozofska fakulteta uvedla namesto dotedanje A- in B-smeri dvopredmetni študij, kar pomeni, da je obremenjenost študentov na obeh predmetih poslej izenačena. Neka raziskava je pokazala, da je približno 1000 diplomantov, ki so med letoma 1970 in 2000 končali študij, največkrat študiralo primerjalno književnost v kombinaciji s slovenščino (36 %), filozofijo (14 %), angleščino (11 %), francoščino (5 %) ali sociologijo (4 %). Le 13 % diplomantov tega obdobja je primerjalno književnost študiralo enopredmetno.

Med letoma 1998/99 in 2001/2002 je bil predstojnik Lado Kralj. V tem času se je Oddelek intenzivno povezal s tujino. Več naših profesorjev je gostovalo na tujih univerzah, naš oddelek pa je obiskalo nekaj uglednih evropskih literarnih teoretikov in komparativistov (Anne Ubersfeld, 2000; Terry Eagleton, 2000; John Neubauer, 2001; Daniel-Henri Pageaux, 2002). Konec devetdesetih let se je spremenila kadrovska struktura oddelka, saj sta se upokojila dolgoletna učitelja Janko Kos in Evald Koren, pozneje še Lado Kralj. Generacija profesorjev, Ocvirkovih učencev, rojenih okrog leta 1930, je počasi zamenjala generacija mlajših univerzitetnih učiteljev, rojenih v šestdesetih letih, ki so bili vsi študentje Ocvirkovih učencev.

Leta 1998 je Kosovo profesorsko mesto nasledil docent Tomo Virk, ki je leto poprej doktoriral s tezo o usodi slovenskega romana v postmodernizmu, za katero je prejel zlati znak ZRC SAZU. Predelana disertacija, v kateri Virk med drugim obravnava slovenski magični realizem, slovenski novi roman in metafizijski roman, je izšla leta 2000 pod naslovom *Strah pred naivnostjo*. Tudi sicer je Virkovo raziskovalno delo osredinjeno na postmodernistično literaturo (*Postmoderna in »mlada slovenska proza«*, 1991; *Bela dama v labirintu: idejni svet* J. L. Borgesa, 1994). Poleg zgodovine moderne proze in kratke proze ter teorije in zgodovine romana Virk na Oddelku predava tudi metodologijo literarne vede. S tega področja je že leta 1989 v zbirki Literarni leksikon objavil študijo *Duhovna zgodovina*. Leta 1999 pa je izdal univerzitetni učbenik *Moderne metode literarne vede in njihove filozofsko teoretske osnove*. Posebej velja omeniti njegovo monografijo *Primerjalna književnost na prelomu tisočletja*, ki se – sedemdeset let po Ocvirkovi knjigi – ukvarja s trenutnim stanjem naše discipline.

Leta 2000 se je kot docent habilitiral Vid Snoj, ki je leto poprej pod mentorstvom Janka Kosa doktoriral z disertacijo o Svetem pismu nove zaveze in slovenski literaturi. V dopoljnjeni tezi, ki je izšla v zbirki *Studia litteraria*, obravnava sklicevanje na novo zavezo pri Prešernu, Aškercu, Cankarju, Vodušku, Vodniku in Kocbeku. V zadnjem času obravnava tudi grško mitologijo in literaturo, hkrati pa posega tudi na področje religije in filozofije. Še zlasti so mu blizu pisatelji in filozofi judovskega rodu (*Judovski sekret*, 2006). Sicer pa je Snoj ustanovil tudi oddelčno knjižno zbirko *Acta comparativistica Slovenica*.

Prednovoletno oddelčno srečanje v Gočah na Vipavskem (2008)

Leta 2002 je docent postal še Matevž Kos, komparativist in filozof, ki je leta 2001 pod mentorstvom Lada Kralja doktoriral s tezo o Nietzscheju in ničejanstvu v slovenski literaturi. V dopoljnjeni monografiji *Poskusi z Nietzschejem* (2003), za katero je leta 2004 prejel Zoisovo nagrado, obravnava vplive nemškega filozofa na Cankarja, Župančiča, Kosovela, Podbevška, Vidmarja in Bartola. Poleg literarno-filozofskih tem na oddelku predava še pesniški modernizem in postmodernizem. Kot uveljavljeni literarni kritik in priznani esejist (Rožančeva nagrada, 1997) vodi tudi seminar iz literarne kritike.

V prvem desetletju novega tisočletja sta se habilitirala tudi oba asistenta. Leta 2004 je docent postal Tone Smolej, ki je leto poprej pod Korenovim mentorstvom doktoriral s tezo o slovenski recepciji francoske naturalistične proze. Leta 2007 pa je Vanesa Matajč postala sploh prva docentka, zaposlena na našem oddelku. Matajčeva, ki je leta 2003 pod Kraljevim mentorstvom doktorirala s tezo o duhovnozgodovinski podlagi modernosti v slovenski književnosti, se sicer ukvarja z literarnimi strukturami (simbol, alegorija, mit) v razmerju do poetik in ideologij ter z zgodovino književnosti od romantike do modernizma.

V šestdesetih letih je na Oddelku študiralo približno 40 slušateljev, petdeset let pozneje pa se je število študentov, vpisanih v vse letnike, podeseterilo. Tako je v šolskem letu 2008/2009 vpisanih kar 410 študentov. Tudi zaposlenih habilitiranih učiteljev še nikoli ni bilo tako veliko. V šolskem letu 2009/2010, ko bomo praznovali osemdesetletnico prvih samostojno napovedanih predavanj iz primerjalne književnosti, pa bo Oddelek prvič razpisal prvostopenjski enopredmetni in dvodisciplinarni bolonjski študij.

— Tone Smolej

Seta Knop, prof. prim. knj. in sociologije (Ljubljana, 1960)

Študirala je primerjalno književnost in literarno teorijo ter sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1986 diplomirala z nalogo *Adornova estetska teorija in njen odmev v Sloveniji*. V letih 1988–1993 je delala kot dokumentalistka in bibliografinja v Narodni in univerzitetni knjižnici, od 1993. do 2001. pa v redakciji Cankarjeve založbe kot urednica za leksikografijo in prevodno družboslovje ter humanistiko. Od leta 2001 je zaposlena kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo. V člankih in spremnih besedah raziskuje različne literarne teme, zlasti v navezavi na estetiko in sociologijo književnosti. Prevaja iz angleščine in nemščine in je članica Društva slovenskih književnih prevajalcev; med njenimi prevodi so predvsem sociološka, zgodovinska, filozofska ter kulturološka dela.

Izr. prof. dr. Evald Koren (Maribor, 1930)

Diplomiral je leta 1959 na Oddelku za svetovno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Doktoriral je leta 1978 z disertacijo o vplivu evropskega naturalizma na pozno pripovedno prozo Lojza Kraigherja. Po službovanju na Sekretariatu LRS za kulturo, prosveto in znanost dela od leta 1963 na Filozofski fakulteti. Leta 1987 je bil izvoljen za izrednega profesorja za primerjalno književnost in literarno teorijo. V študijskih letih od 1986/87 do 1989/90 ter 1994/95 do 1997/98 je bil predstojnik oddelka. Ukvarja se s teorijo in zgodovino primerjalne književnosti, z zvezami

med slovensko literaturo in drugimi evropskimi literaturami, zlasti v naturalizmu, z literarno retoriko in verzologijo. Z različnimi članki je sodeloval pri več leksikonskih delih (Leksikon CZ, Literatura, Slovenska književnost, Enciklopedija Jugoslavije, Enciklopedija Slovenije).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Akad. red. prof. Janko Kos (Ljubljana, 1931)

Leta 1956 je diplomiral na Oddelku za svetovno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1969 tudi doktoriral s tezo Prešeren in evropska romantika. V letih 1959–1963 je bil dramaturg ljubljanskega Lutkovnega gledališča, v letih 1963–1970 profesor za slovenski jezik s književnostjo na VII. gimnaziji v Ljubljani, leta 1970 je bil izvoljen za izrednega profesorja za primerjalno književnost in literarno teorijo na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, za rednega profesorja pa leta 1975. Dopisni član SAZU je postal leta 1977, redni pa leta 1983. Leta 1998 se je upokojil. Med drugim je bil sourednik revij *Beseda*, *Perspektive*, *Sodobnost* in glavni urednik *Literarnega leksikona*. V letih 1950–1960 se je posvečal predvsem literarni kritiki, pisal že tudi o načelnih problemih literarne teorije, estetike in filozofije, po letu 1960 pa se je usmeril v literarno zgodovino in teorijo, zvečine s stališč primerjalne književnosti in z metodologijo, ki združuje historično empirične postopke z duhovnozgodovinskimi in filozofskimi. V tem okviru je več del namenil prešernoslovju, slovenski književnosti od 18. do 20. stoletja, zgodovini in filozofiji umetnosti in literarni teoriji.

Na področju primerjalne literarne zgodovine je med obdobji in smermi obravnaval zlasti razsvetljenstvo, predromantiko, romantiko, avantgardo in modernizem ter postmodernizem. Analiziral je vrsto novoveških romanopiscev (21 spremnih študij v zbirki *Sto romanov*). Poleg znanstvenih in kritičnih spisov je pripravil tudi nekaj znanstveno-kritičnih izdaj, številne učbenike, priročnike in antologije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Matevž Kos (Ljubljana, 1966)

Diplomiral je iz primerjalne književnosti in literarne teorije ter filozofije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V letih 1993–1996 je imel status samostojnega kulturnega delavca (literarni kritik, esejist), leta 1996 je postal asistent na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo. Doktoriral je leta 2001 z disertacijo o Nietzscheju in slovenski literaturi, od leta 2007 je izredni profesor. V poletnem semestru 2007/2008 je bil gostujoči profesor na Poljskem. Za knjigo *Prevzetnost in pristranost* je leta 1997 prejel Nagrado Marjana Rožanca, za znanstveno monografijo *Poskusi z Nietzschejem: Nietzsche in ničejanstvo v slovenski literaturi* pa leta 2004 Zoisovo priznanje RS. V obdobju 1993–1998 je bil odgovorni oziroma glavni urednik revije *Literatura*, od leta 1998 je urednik knjižnih zbirk *Novi pristopi* in *Labirinti*. Je avtor petih samostojnih knjig (dve od njih sta bili prevedeni v hrvaščino), številnih razprav, esejev in literarnih kritik, pripravil in komentiral je tudi nekaj antologijskih izborov (V. Taufer, S. Kosovel, M. Dekleva, F. Nietzsche, mlada slovenska poezija, *Literatura*, *Otrok in*

knjiga in Ars & Humanitas). Osredinja se na naslednja področja raziskovanja: Nietzsche in slovenska literatura, literatura in filozofija, modernizem in postmodernizem, sodobna slovenska literatura, literarna kritika. V letih 2004–2007 je bil predsednik žirije za nagrado Kresnik za najboljši slovenski roman. Od leta 2005 je član senata Filozofske fakultete, od leta 2006 pa namestnik predstojnika Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Lado Kralj (Slovenj Gradec, 1938)

Diplomiral je leta 1956 na Oddelku za svetovno književnost in literarno teorijo in na Oddelku za angleški jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Doktoriral je leta 1986 s tezo *Pojem »ekspresionizem«* v nemški in slovenski literarni vedi. Njegova tematska težišča: dramatika v svetovni literaturi od antike do danes ter lirika in proza v svetovni literaturi od 19. stoletja do 2. svetovne vojne, vsakič z močnim poudarkom na slovenskih besedilih. Zaposlen od leta 1959, med drugim kot novinar na RTV, od leta 1967 na AGRFT in od 1971. na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Podiplomski študij pri prof. Richardu Schechnerju na New York University. Po vrnitvi v Ljubljano je ustanovil gledališče Pekarna in bil v letih 1971–1975 njegov umetniški vodja. Bil je član žirije Sterijinega pozorja v Novem Sadu (1971–1973), zvezni selektor Festivala malih in eksperimentalnih gledališč v Sarajevu (1975), predsednik žirije Borštnikovega srečanja v Mariboru (1986), predsednik žirije za Grumovo nagrado (do leta 1998). Od 1978. leta je

bil umetniški vodja Drame slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, v letih 1982–1987 svobodni kulturni delavec, po 1987. spet zaposlen na Filozofski fakulteti. Tam je bil dva mandata predstojnik Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo. V šolskem letu 1998/99 je bil gostujoči profesor na Državni univerzi Lomonosova v Moskvi, po upokojitvi (oktobra 2005) pa dva semestra gostujoči profesor na dunajski univerzi (2006/07 in 2007/08).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Vanesa Matajč (Ljubljana, 1972)

Študirala je primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani in diplomirala leta 1996. Odtlej je zaposlena na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo, najprej kot mlada raziskovalka, nato (leta 2000) kot asistentka, od leta 2007 kot docentka. Leta 2000 je magistrirala s temo simbola in alegorije v (slovenski) romantiki in novi romantiki. Leta 2003 je doktorirala z disertacijo o modernizacijskih procesih v (slovenski) literaturi od moderne do ekspresionizma. Raziskuje literarne strukture (simbol, metaforo, mit, njihova razmerja s poetikami, ideologijami in zgodovinopisjem, literarni kanon in intermedialnost), romantiko in hibridne spoje literarnih tokov v obdobjih moderne in modernizma (dekadenca, simbolizem, nova romantika, ekspresionizem, eksistencializem) s kulturnozgodovinskimi vidiki svetovne književnosti. Od leta 2006 je predsednica Slovenskega društva za primerjalno književnost. Organizirala je mednarodna kolokvija (Zgodovina in njeni literarni žanri, 2006; Avtor: kdo ali kaj piše literaturo, 2008) in souredila zbornik na temo prvega za založbo Cambridge Scholars Publishing (2008). Od leta 1996 povezuje dejavnost

Filozofske fakultete s sodobno slovensko kulturo (literarno kritištvo) (Stritarjeva nagrada, 2001), je sourednica pri revijah *Literatura*, *Otrok in knjiga in Ars & Humanitas*, v uredništvu prevodne zbirke Društva slovenskih pisateljev Litterae Slovenicae (2004–2005), članica slovenskega PEN, komisij za literaturo in žirije za nagrado Kresnik.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Boris A. Novak (Beograd, 1953)

Leta 1978 je diplomiral iz primerjalne književnosti in literarne teorije (A) ter filozofije (B) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Z disertacijo *Recepcija romanskih pesniških oblik v slovenski poeziji* je leta 1996 doktoriral na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo, kjer odtlej predava, najprej kot docent, od leta 2002 kot izredni profesor, leta 2007 pa je bil izvoljen za rednega profesorja. Raziskuje in poučuje primerjalno verzologijo in literarni prevod, med literarnozgodovinskimi obdobji pa srednji vek, renesanso, barok, klasicizem in simbolizem. V letih 1988–1989 je študijsko bival v ZDA: s štipendijo IREX (International Research & Exchanges Board) je raziskoval sodobno ameriško književnost in gledališče na Univerzi Minnesota v Minneapolisu. Leta 1991 je na Univerzi Tennessee (Chattanooga) predaval kot izredni profesor (Associate Professor) in bil nosilec Katedre odličnosti v humanističnih vedah (American Bank Chair of Excellence in Humanities), enega najprestižnejših ameriških akademskih naslovov. Boris A. Novak je širši javnosti sicer bolj znan kot pesnik, dramatik, prevajalec, esejist in mladinski pisatelj. Prevajal je francoske pesnike Mallarméja, Verlaina, Valéryja in Jabésa, irskega pesnika Heaneyja in flamsko pisateljico Moniko van Paemel, pripravil

pa je tudi antologiji *Moderna francoska poezija* (2001) in *Ljubezen iz daljave: provansalska trubadurska lirika* (2003). Prejel je več nacionalnih in mednarodnih nagrad, med drugim zlati znak Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU za verzološko knjigo *Oblika, ljubezen jezika* (1998). Francoska vlada mu je podelila red viteza Akademskih palm za zasluge pri promociji francoske kulture (2008). Je dopisni član francoske pesniške Akademije Mallarmé. Bil je aktiven v gibanju za demokratizacijo slovenske in jugoslovanske družbe. V letih 1991–1996 je bil predsednik slovenskega PEN, od leta 2002 pa je podpredsednik mednarodnega PEN (svetovne pisateljske organizacije). Organiziral je pomoč za begunce iz nekdanje Jugoslavije in pisatelje iz obleganega Sarajeva.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Tone Smolej (Ljubljana, 1972)

Študiral je primerjalno književnost in francoščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1997 diplomiral. Izpopolnjeval se je na Dunaju kot Herderjev štipendist (1996/97) ter na nekaj enomesečnih študijskih bivanjih v Franciji in na Poljskem. Leta 2003 je doktoriral z disertacijo o slovenski recepciji francoske naturalistične proze. Od leta 1998 dela na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete; leta 2004 je bil izvoljen za docenta, leta 2009 pa za izrednega profesorja. Raziskuje slovensko-francoske literarne odnose, imagologijo, tematologijo in zgodovino primerjalne književnosti. Uredil je priročnika *Podoba tujega v slovenski književnosti*. *Podoba Slovenije in Slovencev v tuji književnosti*. *Imagološko berilo* (2002) in *Tematologija*. *Izbrana poglavja* (2007) ter štiri zbornike Društva slovenskih književnih

prevajalcev. Je član uredništev revij *Ars & Humanitas* in *Hieronymus*. Je član upravnega odbora Društva slovenskih književnih prevajalcev, nadzornega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost in izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Vid Snaj (Ljubljana, 1965)

Študiral je primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je leta 1992, doktoriral pa leta 1999 z disertacijo o Svetem pismu nove zaveze in slovenski literaturi. Na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo je zaposlen od leta 1993; leta 2000 je bil izvoljen za docenta, leta 2006 pa za izrednega profesorja. Ukvarja se z Biblijo, antičnim mitom ter evropsko in slovensko literaturo, z zgodovino estetike in literarnovedno metodologijo. Pri tem posega tudi na področje religije in filozofije. Bil je oziroma je član uredništev revij *Literatura* (1988–1997, v letih 1989–1990 odgovorni urednik), *Poligrafi* (1996–) in *Primerjalna književnost* (1998–) ter urednik knjižne zbirke *Hieronim* pri Založbi Nova revija (1993–2005) in sourednik knjižne zbirke *Poezije* pri KUD Logos (2006–).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Vera Troha, dipl. lit. komparativistka (Motnik, 1941)

Diplomirala je leta 1966 iz primerjalne književnosti in literarne teorije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Do leta 1971 je delala kot dokumentalistka na AGRFT, od tedaj do upokojitve leta 2001 pa kot bibliotekarka na Oddelku za

primerjalno književnost in literarno teorijo. Ukvarjala se je z italijanskim futurizmom in njegovimi odmevi na Slovenskem. Prevaja iz italijanščine in francoščine.

Red. prof. dr. Tomo Virk (Ljubljana, 1960)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je diplomiral iz primerjalne književnosti in nemščine; leta 1989 je opravil magistririj iz primerjalne književnosti, leta 2003 pa dosegel doktorat s področja literarnih ved. Na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo je zaposlen od leta 1992; leta 2008 je postal redni profesor. Na Filozofski fakulteti je bil med drugim prodekan fakultete (2002–2005), predsednik sveta OHK (od leta 2007), podpredsednik ZIFF (od leta 2008), predstojnik oddelka (od leta 2006). Od leta 2006 je bil vodja programske skupine Literarnoprimerjalne in literarnoteoretske raziskave. Bil je tudi predsednik Republiške predmetne komisije za slovenščino, predsednik Strokovne komisije za koncesijske raziskovalne programe pri ARRS, predsednik Komisije za književnost pri upravnem odboru Prešernovega sklada, član številnih žirij (med drugim za nagradi Kresnik in nagrado Marjana Rožanca) in član programskega sveta Foruma slovanskih kultur; trenutno je član Znanstvenega sveta ARRS za humanistiko, Predmetne kurikularne komisije za slovenščino, predsednik Strokovne komisije za knjigo (MK) in Komisije za promocijo (MK). V letih 1984–1985 bil odgovorni urednik revije 2000, med letoma 1992 in 1996 glavni urednik revije Literatura, v letih 1998–2002 glavni in odgovorni urednik revije Primerjalna književnost, od leta 2008 pa je član uredništva španske znanstvene revije Grove. Uredil je več znanstvenih zbornikov, tudi mednarodnih (npr. *Ja i drugoj v prostranstve teksta*,

Perm 2007). Raziskuje moderno svetovno prozo, literarno metodologijo, teorijo proznih vrst in zvrsti ter sodobno slovensko prozo. Prevedel je več kot dvajset knjig s področja humanistike. Za svoje delo je prejel nagrado zlata ptica, nagrado Marjana Rožanca in zlati znak ZRC SAZU.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Janez Vrečko (Ljubljana, 1946)

Po maturi se je vpisal na Filozofsko fakulteto, na Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo FF v Ljubljani, dve leti pozneje pa še na Akademijo za gledališče v Ljubljani. Iz primerjalne književnosti je diplomiral leta 1974 in za diplomsko nalogo prejel Prešernovo nagrado, vpisal magistririj, odšel z enoletno štipendijo DAAD v München in magistriral leta 1978, doktoriral pa leta 1985. Od leta 1978 je zaposlen na Filozofski fakulteti. Leta 1991 je bil imenovan za docenta, 1997. za izrednega profesorja, 2002. pa za rednega profesorja na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo. Dvakrat je dobil trimesečno štipendijo DAAD (1984 in 2001) za ugledne znanstvenike in raziskovalno deloval v Münchnu. Leta 1999 je kot štipendist Avstrijskega inštituta dva meseca raziskoval na Dunaju. Več kot dve leti je študijsko in kot gostujoči profesor preživel na tujih univerzah (München, Salzburg, Bruselj, Dunaj, Katowice). Od leta 1989 honorarno predava še na mariborski Pedagoški fakulteti (zdaj Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru). V letih 2004 in 2005 je predaval tudi na univerzah v Kopru in Novi Gorici. Raziskuje zgodovino slovenske in evropske zgodovinske avantgarde, zgodovino poetik, moderno evropsko liriko, zgodovino epa, tragedije in romana, proučuje temeljne literarnoteoretske pojme, kot

so mimesis, katarza, inspiracija itd. V domačem in tujem, tudi mednarodno citiranim znanstvenem in strokovnem tisku, je objavil več kot 220 naslovov in sodeloval na številnih domačih in tujih simpozijih. Bil je med ustanovitelji Slovenskega društva za estetiko, je član Slovenskega društva za primerjalno književnost, član ICLA (Mednarodna zveza za primerjalno književnost). V letih 2003–2005 je bil predstojnik Oddelka, član senata FF, član Prostorske komisije FF, je član Habilitacijske komisije FF. Leta 1974 je prejel Prešernovo nagrado za študente, leta 1994 zlato plaketo Univerze v Ljubljani za izjemne in pomembne dosežke na področju vzgojno-izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega dela, leta 2005 pa veliko priznanje Filozofske fakultete.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Nekdanji zaposleni:

- Akademik red. prof. dr. France Kidrič (1925–1948)
- Izr. prof. dr. Evald Koren (1963–1999)
- Asist. Alenka Koron (1986–1992)
- Akad. red. prof. dr. Janko Kos (1970–1998)
- Red. prof. dr. Lado Kralj (1971–1978), (1987–2005)
- Akad. red. prof. dr. Anton Ocvirk (1938–1974)
- Red. prof. dr. Dušan Pirjevec (1963–1977)

Oddelek za

PRIMERJALNO IN SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE

Oddelek je bil ob ustanovitvi univerze leta 1919 pod imenom Seminar za primerjalno jezikoslovje postavljen po vzoru srednjeevropskih filozofskih fakultet in je zajemal primerjalno slovnico in etimologijo indoevropskih jezikov ter jezikovne stike indoevropskega ozemlja s sosednjim.

Predavanja in vaje iz indoevropskega primerjalnega jezikoslovja so se začeli takoj leta 1919. Ker je za to stroko predvideni učenjak Karel Oštir izkoristil zadnja leta po prvi svetovni vojni še za študij v tujih knjižnicah (1918–1922 zlasti na Dunaju), je predavanja začasno prevzel znameniti slavist Fran Ramovš. V začetku leta 1922 pa je kot docent začel predavati primerjalno jezikoslovje Karel Oštir, ki je leta 1932 postal redni profesor. Upokojil se je leta 1959.

Seminar primerjalnega jezikoslovja je bil prvotno v Deželnem dvorcu. Leta 1941 se je preselil v četrto nadstropje Nuka. V stavbo Nuka je 29. januarja 1944 treščilo nemško letalo in zgoarele so tudi skoraj vse knjige Seminarja za primerjalno jezikoslovje. Seminar je dočakal konec vojne s komaj kakimi 30 knjigami; nekaterih izgubljenih knjig se ni dalo nikoli nadomestiti. Leta 1961 se je seminar preselil v novo stavbo Filozofske fakultete na Aškerčevi in tam je še danes.

Leta 1951 je prof. dr. Viktor Korošec s Pravne fakultete, mednarodno znani strokovnjak za klinopisne vede, sklenil sporazum s Seminarjem za primerjalno jezikoslovje, da bosta profesorja Oštir in Korošec sodelovala pri skrbi in širjenju zanimanja za primerjalno jezikoslovje na eni strani in za klinopisne vede na drugi. Prof. Korošec je odtlej uvajal slušatelje Seminarja za primerjalno jezikoslovje v asirščino-babilonščino in v hetitsščino, kar je že bilo celovit predmet Stara orientalistika. Seminar se je preimenoval v Oddelek za indoevropsko primerjalno jezikoslovje in staro orientalistiko. Stara orientalistika je kljub nekaterim ugovorom postala samostojna študijska smer.

Leta 1951 je postal asistent oddelka Bojan Čop. Po upokojitvi prof. Oštirja je prevzel predavanja iz indoevropske primerjalne slovnice s poudarkom na modernih usmeritvah kot laringalna teorija, indoevropska dialektologija, indoevropske starožitnosti. Po letu 1970 je predaval tudi o teoriji, ki predvideva indo-uralsko sorodstvo. Redni profesor je postal leta 1972, 1990. se je zaradi bolezni upokojil. Leta 1972 je postal član SAZU. V letih 1969–1975 je bil asistent Silvin Košak in je zlasti razvijal staro orientalistiko. Leta 1972 je nastopila službo na oddelku kot asistentka Varja Cvetko (zdaj Varja Cvetko Orešnik), redna profesorica je postala leta 1992. Leta 1994 se ji je s tretjinsko zaposlitvijo pridružil Marko Snoj (od 2004. izredni profesor), leta 1995 pa Metka Furlan (od leta 2000 izredna profesorica).

Na levi Bojan Čop, foto: arhiv SAZU

Na desni Karel Oštir, foto: arhiv SAZU

Od leta 1985 do odselitve v tujino 1989. je bila asistentka Tamara Ditrich. Vlasta Pacheiner Klander je od 1989. do 2002. leta izvajala seminar iz stare indijsščine, medtem ko je v letih 1991–1995 vaje iz istega predmeta izvajala Klara Gönc Moačanin z zagrebške filozofske fakultete.

Po upokojitvi prof. Čopa je Stara orientalistika zamrla. Edini habilitirani učitelj za to področje, dr. Silvin Košak, je leta 1975 za stalno odšel v tujino (leta 1975 doktoriral, 1986. se je habilitiral za izrednega profesorja, oboje na Filozofski fakulteti v Ljubljani).

Leta 1988 je bila namesto "zamrznjene" Stare orientalistike uvedena študijska smer Splošno jezikoslovje, oddelek pa se je preimenoval v Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje ter orientalistiko, kmalu zatem pa v Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje. Učiteljska dela na novi smeri so prevzeli Janez Orešnik, Marija Golden (redna profesorica od leta 1997), Albina Nečak Lük (redna profesorica od leta 1998, konec leta 2008 se je upokojila) in (do leta 1999) doc. Tatjana Srebot Rejec. Namesto Tatjane Srebot Rejec je do leta 2005 predaval prof. dr. Rastislav Šuštaršič (z Oddelka za anglistiko), zdaj doc. dr.

Tatjana Marvin (tudi z Oddelka za anglistiko). Od 1991. leta je bila asistentka Marina Zorman, od 1999. je bila docentka, od leta 2008 izredna profesorica za splošno jezikoslovje in še docentka za primerjalno jezikoslovje. Mlada moč uporabnega jezikoslovja Nataša Komac je bila na oddelku v letih 1999–2008.

Oddelek je imel ali ima več lektoratov tujih jezikov. Lektorati so namenjeni vsem slušateljem FF in drugih fakultet ljubljanske univerze. Najprej je pod vodstvom Vladislava Jagodica nastal leta 1961 lektorat arabščine (s književnostjo). Vladislav Jagodic je občasno vodil tudi tečaje drugih starih in modernih orientalskih jezikov: perzijsščine, turščine in staroegipčanskega jezika. Po smrti Vladislava Jagodica (1983) je arabski lektorat leta 1984 prevzela Miljana Stanković in izvaja intenziven pouk klasične in pogovorne arabščine s književnostjo.

V letih 1961–1964 je Branko Perko vodil lektorat jezika hindi.

Leta 1981 je bil ustanovljen lektorat kitajščine, ki ga je vodil Mitja Saje. Lektorat je prenehal delovati leta 1996, ko se je študij kitajščine prenesel na novi Oddelek za azijske in afriške študije FF.

Leta 1981 je začel delovati lektorat madžarščine. Vodijo ga lektorji, ki jih pošilja madžarska država. Prvi lektor je bil Gyorgy Juhasz, za njim István Lukacs, József Hekli, nato Erzsébet Fejes, nato Ursolya Gállos, od leta 2003 Agnes Mélpataky in od leta 2008 Emese Rajšli.

Od 1988. do 1994. leta je deloval lektorat albanščine, ki ga je vodil dr. Rexhep Ismajli, profesor s prištinske univerze.

V študijskem letu 1994/95 smo imeli lektorat litovščine, ki ga je vodila Jelena Konicka z Univerze v Vilni.

Od leta 1995 poučuje jezikovne tehnologije Primož Jakopin (od 2001. kot docent).

Oddelek ima knjižnico, ki so jo sprva vodili kar učitelji oddelka, pozneje pa ji je posebno veliko časa namenil takratni asistent Silvin Košak. V novejšem času ima oddelek bibliotekarsko moč: v letih 1985–1991 Marina Zorman, od 1991. Ana Mehle Juvančič (tudi tajnica oddelka).

Predstojniki oddelka: 1922–1958 Karel Oštir, 1962–1984 in 1986–1990 Bojan Čop, 1984–1986 Varja Cvetko Orešnik, 1990–2004 Janez Orešnik, od 2004. Albina Nečak Lük, od 2008. ponovno Janez Orešnik.

V zadnjih letih je oddelek pripravil vrsto novih (bolonjskih) programov, od katerih so v času, ko se pripravljata ta predstavitev, že potrjeni univerzitetni dvodisciplinarni študijski program prve in druge stopnje splošnega jezikoslovja ter univerzitetni dvodisciplinarni študijski program prve stopnje primerjalnega jezikoslovja.

— Janez Orešnik

Mojca Cajnko (Maribor, 1981)

Študij primerjalnega jezikoslovja in stare grščine je na Filozofski fakulteti začela leta 2000 in ga končala poleti 2007. V tem času je pod mentorstvom doc. dr. Marine Zorman sodelovala pri izdelavi raziskovalne naloge, za katero je skupina osmih študentov leta 2003 prejela Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani. Predelana različica naloge je pozneje izšla v knjižni obliki (gl. spodaj). Diplomaska naloga iz starogrškega jezika, ki jo je izdelala pod mentorstvom doc. dr. Marka Marinčiča, je bila leta 2007 nagrajena s Prešernovo nagrado Filozofske fakultete. Jeseni 2007 se je kot mlada raziskovalka zaposlila na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje. Zdaj pod mentorstvom doc. dr. Marine Zorman proučuje sklonska razmerja v hetitščini. Kot štipendistka Republike Avstrije se je v zimskem semestru 2008/09 izobraževala na Dunaju.

Red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica SAZU (Ljubljana, 1947)

Leta 1974 je bila izvoljena za asistentko za primerjalno jezikoslovje – smer indoiranski jeziki. Disertacijo z naslovom Baltoslovansko-indoiranski jezikovni odnosi v luči raziskav indoevropske arealne lingvistike je po predhodnem rigorozu uspešno zagovarjala leta 1979. Leta 1980 je bila izvoljena v naziv docentke za primerjalno jezikoslovje, 1986. leta v naziv izredne profesorice za vzhodne indoevropske jezike in leta 1992 v naziv redne profesorice za primerjalno jezikoslovje indoevropskih jezikov. V Razredu za filološke in literarne vede SAZU je bila leta 1991 izvoljena v naziv znanstvene svetnice ter leta 1992 izbrana na delovno mesto znanstvene svetnice na Inštitutu

za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU za tretjino delovnega časa. V letih 1992–2008 je bila predstojnica Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

V letih 1984–1986 je bila predstojnica Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje in orientalistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Bila je članica uredniškega odbora Slavistične revije. Je članica mednarodnih društev Wiener Sprachgesellschaft in Indogermanische Gesellschaft. Bila je članica Sveta za znanost Vlade Republike Slovenije in nacionalna koordinatorka za področje Jezikoslovje Raziskovalnega sveta za področje Humanistika pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije. Leta 2006 je dobila veliko priznanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Raziskovalno se je sprva usmerila predvsem v staro indijščino v indoevropistični luči in v problematiko izoglos med iranskimi jeziki in baltoslovanščino, pozneje čedalje bolj na področje slovanskih jezikov in še posebno slovenščine, zlasti na še odprte jezikoslovne vidike Brižinskih spomenikov. V najnovejšem času se ukvarja z indoevropističnimi temami v luči teorije naravnosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Metka Furlan (Ljubljana, 1955)

Od leta 1994 v dopolnilnem pogodbenem razmerju predava predmet Hetitščina, od leta 2000 pa tudi Laringalno teorijo. Je stalno redno zaposlena na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v Ljubljani. S finančno podporo avstrijskega ministrstva za znanost in raziskovanje se je

leta 1991 strokovno izpopolnjevala na Institut für Sprachwissenschaft (Abteilung Indogermanistik) der Universität Wien. Med letoma 1997 in 2006 je bila članica uredniškega odbora revije Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies (Ljubljana - Lawrence, Kansas, ZDA), od leta 2000 je članica društva Deutsche Orient-Gesellschaft (Berlin), od leta 1997 članica uredniškega odbora revije Jezikoslovni zapiski (Glasilo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU), od leta 1995 članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije; od leta 2002 je članica etimološke komisije Mednarodnega slavističnega kongresa. Njeno raziskovalno delo je osredinjeno na slovensko, slovansko in hetitsko problematiko s področja primerjalnega jezikoslovja, na etimologijo, deloma tudi onomastiko in teoretična vprašanja etimologije. Rezultate svojega dela objavlja v domačem in tujem strokovnem tisku ter jih predstavlja na simpozijih in kongresih doma in po svetu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Marija Golden (Maribor, 1948)

Diplomirala je leta 1971 na Filozofski fakulteti v Ljubljani (A angleški jezik s književnostjo, B slovenski jezik s književnostjo). Magistrski študij je opravila na Filozofski fakulteti v Zagrebu (1977, *Degrees of Approximation in Three Years of Studies*), doktorski študij na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1986, *Nekateri vidiki stavčnega dopolnjevanja v angleški in slovenski skladnji*). Od 1973. do 1992. leta je bila zaposlena na Oddelku za germanske jezike takratne Pedagoške akademije v Mariboru, najprej kot asistentka, nato kot predavateljica,

docentka in izredna profesorica za angleški jezik in fonetiko. Ob uvedbi študija splošnega jezikoslovja na Filozofski fakulteti v Ljubljani je od leta 1992 redno zaposlena na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, 1997. leta je bila izvoljena v naziv redne profesorice za teorijo opisnega jezikoslovja.

Strokovno znanje pogloblja s študijem in predavanji v tujini (1977–1978, Šola za orientalske in afriške študije Univerze v Londonu; 1989–1990, predavateljica slovanskih jezikov in gostujoča raziskovalka na Oddelku za slovanske jezike univerze Columbia v New Yorku). Korak z razvojem v sodobnem jezikoslovju ohranja z udeležbo na svetovnih jezikoslovnih srečanjih. Pri podoktorskem raziskovalnem delu spremlja razvoj sodobnih jezikoslovnih teorij in obravnava pojave slovenske skladnje v tvorbeni teoriji jezikovne zmožnosti Noama Chomskega. Izsledki teh raziskav, ki jih predstavlja v referatih in strokovnih srečanjih doma in v tujini, pripomorejo k boljšemu razumevanju skladajnskih potekov v slovenskem jeziku in tvorbo vključujejo podatke o slovenski skladnji in aktualno jezikoslovno dogajanje v svetu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Primož Jakopin (Ljubljana, 1949)

Na Oddelku za matematiko in fiziko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani je diplomiral leta 1972, iz informacijskih znanosti je magistriral na Univerzi v Zagrebu leta 1981, doktoriral pa leta 1999 na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani iz teorije informacij s tezo *Zgornja meja entropije v slovenskih leposlovnih*

besedilih. V letih 1993–2000 je bil asistent na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete v Ljubljani, od leta 2000 je docent za področje jezikovnih tehnologij, kjer poučuje več predmetov na dodiplomskem in podiplomskem študiju.

Poleg kvantitativne analize besedil se ukvarja še z besedilnimi in slovarskimi podatkovnimi zbirkami ter njihovo spletno uporabo. Od leta 2001 vodi Korpusni laboratorij na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Je glavni avtor besedilnega korpusa *Nova beseda* in zbirke *Besede slovenskega jezika* – oboje na <http://bos.zrc-sazu.si>. Vodil je digitalizacijo *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in ga postavil na svetovni splet. Napisal je programsko opremo za obdelavo jezikovnih podatkov (STEVE, EVA) in njihovi uporabi namenjen spletni iskalnik (NEVA). Udeležen je bil pri več mednarodnih projektih s področja jezikovnih virov in je aktivno sodeloval na znanstvenih srečanjih na stiku med jezikoslovjem in naravoslovnimi znanostmi.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Mag. Ana Juvančič Mehle (Murska Sobota, 1962)

Diplomirala je iz filozofije in primerjalne književnosti leta 1987 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Decembra 1989 se je kot pripravnica zaposlila v knjižnici Oddelka za filozofijo. Od decembra 1990 je bibliotekarka in strokovna tajnica na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 1990 je pripravila otvoritev Meinongove knjižnice ob počastitvi 100. obletnice rojstva Franceta Vebra in razstavo

knjižnega, arhivskega in slikovnega gradiva ter se en mesec izpopolnjevala v Gradcu na Forschungstelle für Oesterreichische Philosophie. Leta 1993 je obiskala Husserl-Archiv v Leuvenu. Leta 1994 je v Debrecenu na Madžarskem izpopolnjevala svoje znanje madžarščine. Leta 2000 je po dogovoru s predstojnikom oddelka, akademikom Janezom Orešnikom, iz Mainza na oddelek pripeljala hetitološko knjižnico Silvina Košaka, uglednega hetitologa, ki na Akademiji znanosti in umetnosti v Mainz u dešifrirata hetitska besedila, ki jih odkrivajo arheologi v Turčiji. Leta 2001 je po dogovoru s predstojnikom oddelka na oddelek pripeljala knjižnico pokojnega akademika prof. dr. Bojana Čopa. Knjižnico je oddelku podarila njegova vdova, gospa Metka Čop. Istega leta pridobila strokovni naziv bibliotekarke specialistke. Ob 10-letnici splošnega jezikoslovja je 25. oktobra 2001 organizirala prireditve. Ob tej priložnosti je pripravila razstavo knjižnega, arhivskega in slikovnega gradiva o zgodovini in dejavnosti Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje. Leta 2003 je na Oddelku za filozofijo uspešno zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Možnosti fenomenološke estetike*. Leta 2008 je prejela veliko priznanje Filozofske fakultete.

Red. prof. dr. Albina Nečak Lük (Maribor, 1940)

Maturirala je na gimnaziji v Murski Soboti, diplomirala pa iz angleškega jezika in literature ter francoskega jezika in literature na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (1968). Leta 1984 je doktorirala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani z disertacijo *Družbene razsežnosti dvojezičnosti na narodnostno mešanem območju Prekmurja* ter postala doktorica sociologije jezika. Po habilitaciji v docentko za uporabno

jezikoslovje (1988) je bila leta 1993 izvoljena v naziv izredne profesorice, leta 1998 je postala redna profesorica za uporabno jezikoslovje. Na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani se je zaposlila leta 1965. Leta 1972 je postala raziskovalna asistentka, leta 1984 pa znanstvena svetnica. V letih 1975–1983 je na INV vodila splošnoteoretično raziskovalno skupino. Od 1984. leta je delala na Pedagoškem inštitutu Univerze v Ljubljani. Leta 1992 se je vrnila na Inštitut za narodnostna vprašanja kot vodja raziskovalne skupine. Na Oddelku za slavistiko Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru je v letih 1988–1994 predavala *Osnove slovenske sociolingvistike*. Od leta 1991 je predavala uporabno jezikoslovje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer je bila v letih 1995–2009 redno zaposlena. Od 2004. do 2008. leta bila predstojnica Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete.

Težišče njenega raziskovalnega dela je uporabno jezikoslovje s sociolingvistiko s poudarkom na jezikovnih stališčih, etnolingvistični vitalnosti, jezikovnem načrtovanju in jezikovni politiki ter dvojezičnosti in jezikovnih in jezikovnih projektov o medetničnih odnosih, etnični in jezikovni identiteti na narodno mešanih območjih v Sloveniji, na območjih, poseljenih s Slovenci, v sosednjih državah ter pri migrantskih skupnostih in Romih v Sloveniji. K posodabljanju dvojezičnega pouka je pripomogla z akcijsko raziskavo – inovacijo pri pouku maternega in drugega jezika na dvojezičnih šolah v Prekmurju (1984–1993). Kot strokovnjakinja je sodelovala pri več mednarodnih projektih (CERI/OECD, UNESCO, UNRISD, TEMPUS, Evropska komisija,

Svet Evrope, Alpe–Jadran REI /Roma Education Initiative/) ter v domačih evalvacijskih skupinah (Ad futura, MŠZŠ itd.).

Strokovno delo je opravljala kot predsednica komisije Strokovnega sveta RS za izobraževanje na narodno mešanih območjih in predsednica razširjene področne skupine za šolstvo narodnih manjšin. Bila je članica Delovne skupine za jezikovno načrtovanje in jezikovno politiko pri Državnem zboru Republike Slovenije ter Sveta za jezike Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Je ena od avtoric nacionalnega poročila *Prerezi jezikovne politike R Slovenije v izobraževanju* (pripravljeno leta 2004 v sodelovanju Sveta Evrope in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije). Je ena od ustanovnih članic Društva za uporabno jezikoslovje Slovenije, njegova predsednica v obdobju 1987–1989, članica uredniškega odbora revije *Uporabno jezikoslovje* ter revije za etnične študije *Razprave in gradivo*.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Akad. red. prof. dr. Janez Orešnik (Ljubljana, 1935)

Redni profesor nemškega primerjalnega jezikoslovja in redni profesor splošnega jezikoslovja, član SAZU od leta 1987, član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu od leta 1993. Od 1961. leta zaposlen na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V letih 1990–2004 in od 2008. predstojnik Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje prav tam. Leta 1987 prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča, leta 2004 zlato red za zasluge, leta 2007 Zoisovo nagrado za življenjsko delo.

Do leta 1990 se je ukvarjal predvsem z germanskim primerjalnim jezikoslovjem in skandinavistiko. V tem okviru je predvsem proučeval islandščino. Od leta 1985 raziskuje naravno skladnjo in druge splošnojezikoslovne teme s poudarkom na prispevku slovenščine k reševanju splošnojezikoslovnih vprašanj.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Marko Snoj
(Ljubljana, 1959)

Študiral je primerjalno indoevropsko jezikoslovje in staro orientalistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1982, magistriral 1984. in doktoriral leta 1989 s tezo *Praslavanski z iz indoevropskega s v luči novjših akcentoloških spoznanj*. V študijskem letu 1991/92 in v zimskem semestru študijskega leta 1994/95 se je kot Humboldtov štipendist postdoktorsko izpopolnjeval na Univerzi v Regensburgu, kjer je proučeval baltoslovanski naglasni sistem v odnosu do praindоеvropskega in možnosti uporabe akcentologije v sodobni etimologiji. Leta 1994 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 1998 pa v naziv izrednega profesorja za primerjalno jezikoslovje.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča etimologiji, diahroni akcentologiji, imenoslovju, primerjalnemu jezikoslovju in albanistiki. Za sodelovanje pri tretji knjigi Bezlajevega *Etimološkega slovarja slovenskega jezika* je leta 1996 prejel zlati znak ZRC SAZU. Je ustanovitelj in sourednik mednarodne revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, ki od leta 1997 izhaja v Ljubljani in Lawrenceu (ZDA).

V letih 1981–2007 je sodeloval pri nastajanju druge do zadnje, pete knjige *Etimološkega slovarja slovenskega jezika*. Kot vabljeni gost oziroma udeleženec znanstvenega srečanja je predaval na več univerzah v domovini, drugih evropskih državah in Kanadi ter ZDA. K popularizaciji znanstvene etimologije je pripomogel s sodelovanjem pri 22 enournih televizijskih oddajah Besede, ki so bile premierno predvajane na Televiziji Slovenija spomladi 1998, in s serijo 365 etimoloških osvetlitev, ki so bile v šolskem letu 2004/05 objavljene na Mobitelovem portalu Planet.

Od leta 2008 je predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Miljana Stanković (Kairo, 1945)

Na Univerzi v Kairu je leta 1967 diplomirala iz arabskega jezika in književnosti. V študijskem letu 1972/73 je predavala francoščino na Delavski univerzi Boris Kidrič v Ljubljani, od začetka leta 1973 do konca novembra 1984 je bila redno zaposlena v tajništvu Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, delala je na področju znanstvenih in kulturnih stikov univerze s tujino ter zamejskih Slovencev in tujih državljanov na naši univerzi. Občasno je prevajala v arabski jezik za kabinet predsedstva SFRJ, v študijskem letu 1982/83 je predavala arabščino na Delavski univerzi Cene Štupar, od 1984. redno opravlja dela in naloge lektorice za arabski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Sodelovala je pri pripravi predloga Sporazuma o znanstvenem in kulturnem sodelovanju med

Slovenijo in Egiptom, podpisanem decembra 1999. Predlagala in priporočala je študente, ki so končali šolanje na vseh treh stopnjah lektorata za arabski jezik v Ljubljani, za nadaljnje izpopolnjevanje v Kairu.

Skrbela je za razvoj arabistike na lektoratu v Ljubljani, za mentorstvo in pripravo študentov za izpopolnjevanje iz arabskega jezika na drugih tujih univerzah. Po končanem študiju arabščine na lektoratu so se študentje na lastne stroške ali s tujo štipendijo uspešno izpopolnjevali še na ustanovah in univerzah v Tunisu, Damasku, Amanu, Rabatu in Parizu. Svetovala je študentom, ki so pripravljali seminarje in izpitne eseje o arabski literaturi. Zaradi velikega zanimanja študentov za študij arabščine, še posebno po terorističnem napadu 11. septembra 2001, in drugih dogodkov na Bližnjem vzhodu je imela v študijskih letih 2001/2002, 2003/2004 in 2008/2009 tudi po dve skupini študentov Arabščine I. Sodelovala je tudi pri organizaciji izbirnega predmeta "Arabščina" za učence Gimnazije Poljane. Leta 2003 je imela intervju z novinarko časopisa Delo. Članek je izšel pod naslovom "Mladi navdušeni nad arabskim svetom".

Pri svojem raziskovalnem delu se je ukvarjala z glagolskimi paradigami v povezavi s sistemom zapisovanja in branja v arabščini. Posvečala se je tudi aktualni temi o dveh civilizacijah, arabski in zahodni, v arabski literaturi. Proučevala je besede arabskega izvora v turškem praktičnosporazumevalnem jeziku, besede arabskega izvora v španskem jeziku in tujke v maroškem narečju.

Sodelovala je s številnimi slovenskimi založbami ob izidu knjig, v katerih je problem zapisovanja arabskih besed v slovenskem jeziku.

Pregledovala je in prevajala arabsko gradivo ter podajala razlage o arabskem jeziku in aktualnih dogajanjih v arabskem svetu, še zlasti v Iraku in Palestini. Sprejela je palestinsko pesnico Hanan Avad, ki je leta 2008 na povabilo PEN kluba obiskala Slovenijo.

Leta 2007 je prejela veliko priznanje Filozofske fakultete v Ljubljani za pedagoško, raziskovalno in strokovno delo. Od leta 2005 je članica komisije za dodiplomski in magistrski študij Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Nataša Terbovšek Coklin (Ljubljana, 1975)

Asist. mag. Nataša Terbovšek Coklin (11. 11. 1975) je leta 1999 diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz splošnega jezikoslovja (*Analiza cerkvenega diskurza na primeru pridige*) ter leta 2000 iz primerjalnega indoevropskega jezikoslovja (*Očenaš v slovenščini do konca 16. stoletja/ Etimološko-morfološka analiza in kontrastivna analiza med dvema starocerkvenoslovanskima očenašema*).

V študijskem letu 2001/02 se je vpisala na podiplomski študij primerjalnega jezikoslovja in leta 2004 končala magistrski študij z uspešnim zagovorom magistrske naloge z naslovom »Razlike med vedsko in klasično staro indijsko s posebnim ozirom na glagolski sistem / Funkcionalna razlika med imperfektom in aoristom« (mentorica red. prof. Varja Cvetko Orešnik). S tem je pridobila znanstveni naslov magistrica znanosti. Izobraževanje nadaljuje z doktorskim študijem primerjalnega jezikoslovja, ki se je začel

z neposrednim prehodom z magistrskega študija. V okviru doktorskega študija s sintaktičnega vidika proučuje aktualno, še neraziskano problematiko staroindijskega glagolskega sistema. V letu 2004 je bila na dvomesečnem študijskem izpopolnjevanju na Inštitutu za primerjalno jezikoslovje Univerze v Gradcu.

Od začetka podiplomskega študija je zaposlena kot mlada raziskovalka na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kot asistentka aktivno sodeluje v pedagoškem procesu na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, kjer je nosilka predmeta Vaje iz stare indijsčine I/II.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

izr. prof. dr. Marina Zorman (Ljubljana, 1959)

Študirala je slovenski jezik in književnost ter primerjalno indoevropsko jezikoslovje. Diplomirala je leta 1983. V študijskem letu 1983/84 se je kot štipendistka egiptovske vlade izpopolnjevala na univerzi v Kairu. Leta 1993 je magistrirala iz primerjalnega jezikoslovja s temo *Ekspresivno besedotvorje pri glagolu (starejše, verjetno podedovane ekspresivne kombinacije -V/C- + -r/l- – osnovni tip -dr- – v slovenščini)*, doktorirala pa leta 1998 iz splošnega jezikoslovja s temo *Nekateri strukturalni in funkcionalni odnosi med členi sinonimnih vrst v slovenščini*. Na FF je zaposlena od leta 1987 (do 1991. leta bibliotekarka, 1991–1999 asistentka za uporabno jezikoslovje, 1999–2008 docentka za splošno jezikoslovje, od 2008. izredna profesorica za splošno jezikoslovje in docentka za primerjalno jezikoslovje). Poučuje hetitščino in teorijo slovenščine na oddelku za primerjalno

in splošno jezikoslovje. Znanstvenoraziskovalno deluje na področju hetitologije, semantike in analize diskurza.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Sašo Živanović (Celje, 1978)

Asist. dr. Sašo Živanović je diplomiral leta 2002 iz teoretične matematike na Fakulteti za matematiko in fiziko. Za svoje interdisciplinarno matematično-jezikoslovno diplomsko nalogo je prejel Prešernovo nagrado. V letih 2003–2007 je bil na oddelku zaposlen kot mladi raziskovalec. Doktoriral je leta 2007; od tedaj je na oddelku zaposlen kot asistent.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Nataša Coklin Terbovšek, (2001–), MR
- Asist. dr. Nataša Gliha Komac, (1999–2005), asistentka stažistka za uporabno jezikoslovje, Filozofska fakulteta (2005–), pogodbeno delovno razmerje, trenutna matična ustanova: Fakulteta za družbene vede)
- Klara Gönc Močanin, (1991–1995), Filozofska fakulteta v Zagrebu
- Red. prof. dr. Viktor Korošec, (1951–1969)
- Doc. dr. Tatjana Marvin, (2005–), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko FF
- Vlasta Pacheiner Klander, (1989–2002), strokovna svetnica
- Doc. dr. Tatjana Srebot Rejec, (1991–1999)
- Red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič, (1999–2005), Oddelek za anglistiko in amerikanistiko FF

Nekdanji zaposleni:

- Bojan Čop (1951–1990)
- Tamara Ditrich (1985–1989)
- Erzsébet Fejes (1993–1998)
- Ursolya Gállos (1998–2003)
- József Hekli (1992–1993)
- Rexhep Ismajli (1988–1994)
- Vladislav Jagodic (1961–1983)
- Gyorgy Juhasz (1981–1988)
- Jelena Konicka (1994–1995)
- Silvin Košak (1969–1975)
- István Lukacz (1988–1992)
- Agnes Mélpataky (2003–2008)
- Albina Nećak Lük (1995–2008)
- Karel Oštir (1922–1959)
- Branko Perko (1961–1964)
- Fran Ramovš (1919–1922)
- Mitja Saje (1981–1996)

Oddelek za

PSIHOLOGIJO

Tako psihologija kot Oddelek za psihologijo na Slovenskem nimata dolge zgodovine. Imata pa dolgo preteklost, saj so razprave o psiholoških temah v Sloveniji nastajale že v 16. stoletju. Ustanovitelj oddelka, profesor Mihajlo Rostohar, je bil med ustanovitelji Univerze v Ljubljani. Žal v tistem času ni bil sprejet med njene učitelje in je potem kot univerzitetni učitelj psihologije deloval v takratni Češkoslovaški, kjer je na Univerzi v Brnu ustanovil Oddelek za psihologijo. Tako se je študij psihologije v Sloveniji vzpostavil šele leta 1949 z njegovo vrnitvijo v Slovenijo. Uradno je oddelek nastal leta 1951, ko je bil na njegovo pobudo ustanovljen Inštitut za psihologijo in je s tem izpolnil svojo davno željo iz časov ustanavljanja ljubljanske univerze. V Sloveniji je s tem polno zaživela nova znanost – psihologija. Sedež inštituta je bil takrat na Parmovi 33.

Profesor Rostohar je sicer začel predavati psihologijo že v poletnem semestru študijskega leta 1949/50, ko se je na študij psihologije vpisala tudi prva generacija studentov. Na začetku je bil študij enopredmeten. V študijskem letu 1953/54 so študenti poleg psihologije kot A-predmeta vpisovali še obvezen B-predmet. Študijske razmere so bile na začetku zelo skromne. Pedagoško delo so ovirale številne težave, od pomanjkanja učiteljev in asistentov ter prostorov do neustrezne tehnične opremljenosti inštituta. Vendar je prof. Rostohar vse te probleme uspešno premagoval. Široka strokovna razgledanost, izjemna ustvarjalnost in predanost so mu omogočale, da je največ psiholoških disciplin predaval sam, obenem pa spodbujal tudi raziskovalno naravnost svojih bodočih sodelavcev. Študentom je predaval občo, socialno in razvojno psihologijo ter deloma tudi klinično. Za discipline, s katerimi se sam ni posebej ukvarjal, je povabil k sodelovanju priznane strokovnjake iz drugih znanstvenih ustanov. Leta 1954 je pridobil za sodelovanje znanega jugoslovanskega (hrvaškega) psihologa akademika prof. dr. Zorana Bujasa z Univerze v Zagrebu. Njegovo sodelovanje je bilo pomembno za nadaljnji razvoj inštituta in stroke. Profesor Bujas je več let predaval psihologijo dela in kar 23 let psihometrijo. Vseskozi je opravljal tudi mentorsko delo pri doktorskih disertacijah takratnih asistentov ter tako pripomogel k nadaljnjemu znanstvenemu razvoju oddelka.

V nekaj letih je uspelo profesorju Rostoharju zagotoviti najnujnejšo opremo za raziskovalno delo in pedagoški proces. Psihologija je bila od vsega začetka empirično usmerjena, laboratorijske in terenske vaje so predstavljale pomemben del programa. S tem se je psihologija tudi v Sloveniji vzpostavila kot empirična znanstvena disciplina.

Mihajlo Rostohar je vzgojil prvo generacijo slovenskih psihologov. Pokušal jim je posredovati čim več svojega bogatega in obsežnega znanja. Rostohar s svojimi študenti na ekskurziji v Parizu leta 1961, prvi desno je Vid Pečjak, drugi Ivan Tolčič (vodja katedre za otroško in mladinsko psihologijo), v sredini spodaj Vera Doma, ki je bila več let asistentka na tej katedri. Foto: arhiv Oddelka za psihologijo

Profesor Rostohar je zelo skrbel za pridobivanje mladih učiteljev in raziskovalcev, ki bi nadaljevali njegovo delo. Leta 1952 je postal asistent njegov prvi učenec, Ivan Toličič. Tri leta pozneje je bil redno nastavljen Levin Šebek in leta 1958 Vid Pečjak. Po Rostoharjevi upokojitvi so ti njegovi učenci več let nosili glavno breme razvoja slovenske psihologije.

Od ustanovitve do leta 1959 je profesor Rostohar aktivno deloval na inštitutu in bil tudi njegov predstojnik. Po njegovem odhodu je za krajši čas prevzel predstojništvo pedagog prof. dr. Vladimir Schmidt. Leta 1961 je postal predstojnik docent dr. Ivan Toličič. Tega leta se je inštitut preselil v nove prostore v stavbi zdajšnje Filozofske fakultete in se preimenoval v Oddelek za psihologijo. Razmere za delo so se s tem zelo izboljšale. Tudi področja dela so se pomembno razširila in razvejila. Zato so bile na oddelku ustanovljene katedre kot posebne pedagoško-znanstvene enote za posamezna psihološka

področja. Najprej so začele delovati katedra za občo psihologijo, katedra za otroško in mladinsko psihologijo (pozneje preimenovana v katedro za razvojno psihologijo), katedra za industrijsko psihologijo (pozneje katedra za psihologijo dela in organizacije), katedra za klinično psihologijo in katedra za psihometrijo (pozneje katedra za psihološko metodologijo). Nekaj let za prvimi sta bili ustanovljeni še katedra za pedagoško in katedra za socialno psihologijo, tako da ima oddelek zdaj sedem kateder.

V študijskem letu 1961/62 so Rostoharjevi učenci skoraj v celoti prevzeli predavanja psiholoških predmetov. Nezasedeno je ostalo le mesto učitelja za socialno psihologijo. Zato je oddelek povabil k sodelovanju profesorja dr. Nikolo Rota z beogradske univerze. Profesor Rot je predaval socialno psihologijo v letih 1962–1966, ko je bil tudi za ta predmet habilitiran učitelj, profesor dr. Bogomir Peršič.

S študijskim letom 1961/62 se začinjajo pomembne spremembe tudi v sami organizaciji študija. Tega leta se študij psihologije razdeli v dve študijski smeri, v klinično smer in študij psihologije kot A-predmeta. V naslednjem študijskem letu že obstajajo tri študijske smeri: klinična, industrijska in šolska psihologija. Študij klinične in industrijske smeri je bil enopredmeten, študenti šolske smeri pa so poleg psihologije kot A-predmeta vpisovali še B-predmet. Poleg študija psihologije kot A-predmeta oziroma samostojnega študijskega predmeta so študenti več let lahko vpisovali tudi psihologijo kot B-predmet. Izkušnje so pokazale, da diplomanti B-študija niso dovolj usposobljeni za reševanje čedalje zahtevnejših problemov psihološke prakse. Zato je bil s študijskim letom 1979/80 ta študij opuščen. S študijskim letom 1969/70 so bile opuščene tudi različne smeri na dodiplomskem študiju. Študij psihologije je postal samostojen in enopredmeten, saj so izkušnje pokazale, da členitev v tri smeri ni optimalna glede obsega znanj, zahtev prakse in potreb nadaljnega izobraževanja in specializacije. Enopredmetni študij naj bi študentom omogočil širšo strokovno razgledanost in s tem možnost zaposlovanja na različnih področjih. Približevanje študija praktičnemu delu in interesom študentov se delno rešuje z izbirnimi predmeti v 4. letniku, ki so bili uvedeni v študijskem letu 1977/78. Vsaka štiri leta (od študijskega leta 1995/96 naprej) organizira oddelek tudi izredni študij psihologije, ki se v polnem obsegu izvaja skozi vse leto.

Poglobljena znanja, potrebna za specifične potrebe prakse, naj bi si diplomanti pridobili v okviru specialističnega podiplomskega študija. Študijski program za specializacijo na področju vzgoje in izobraževanja, klinične psihologije in psihologije dela je bil verificiran že v študijskem letu 1985/86. Žal specialističnega študija kljub nekaterim poskusom (klinično-psihološko svetovanje, šolska psihologija) oddelek še vedno ne izvaja sistematično in trajno. Specialistični študij se za zdaj sistematično izvaja samo na področju klinične psihologije pri medicinski fakulteti.

Oddelek že več let izvaja magistrski podiplomski študij. Začel se je v študijskem letu 1970/71 za diplomante psihologije, od študijskega leta 1985/86 pa je dostopen tudi diplomantom drugih univerzitetnih programov.

Po večletnih pripravah prehaja oddelek s študijskim letom 2009/10 na tristopenjski, t. i. bolonjski program s triletno prvo stopnjo, dveletno drugo (magistrsko) in triletno tretjo. Prvi dve stopnji

skupaj dajeta psihološko izobrazbo, ki omogoča poklicno psihološko udejstvovanje. Tretja stopnja pomeni doktorski študij.

Vzporedno s spremembami v programu študija so potekale tudi nove nastavitve na oddelku. V letih 1960–1964 se je redno zaposlilo še osem asistentov, višji predavatelj za eksperimentalno fiziko in en strokovni sodelavec. S temi nastavitvami je bilo za nekaj časa bolj ali manj rešeno pereče kadrovske vprašanje oddelka. Oddelek pa je bil še vedno zelo slabo tehnično opremljen. Empirična usmerjenost psihologije, ki jo je začrtal profesor Rostohar in so jo nadaljevali njegovi učenci, je zahtevala sodobnejšo opremo tako za raziskovalno delo kot za uspešno izvajanje študijskega procesa. Nakup take opreme je presegal materialne možnosti oddelka. Te težave ima oddelek še danes.

V začetku sedemdesetih let se je znova pokazala potreba po novih sodelavcih. Oddelek se je ponovno pomembno kadrovske okrepil v letih 1970–1973. Tedaj je bilo na oddelku nastavljenih osem asistentov. V naslednjih šestih letih se je nato dotok mladih kadrov na oddelek nekoliko ustavil. V tem času sta bila nastavljena samo dva asistenta. Z letom 1980 se začena obdobje kontinuiranih nastavitvev, ki je trajalo vse do leta 1988. V teh letih je bilo na oddelek sprejetih deset asistentov. V devetdesetih letih in v novem tisočletju se je zaposlovanje novih sodelavcev nadaljevalo, deloma kot nadomeščanje zaradi upokojitev in odhodov, deloma z zaposlovanjem mladih raziskovalcev ipd.

Nove nastavitve so bile po eni strani nujne zaradi povečanega obsega dela, po drugi strani pa zaradi same kadrovske obnove. Odkar oddelek deluje, je z njega odšlo že več pedagoških delavcev, bodisi zaradi menjave zaposlitve bodisi zaradi upokojitve ali smrti. Za profesorjem Rostoharjem so se upokojili še: višji predavatelj Miroslav Adlešič, izr. prof. dr. Bogomir Peršič, red. prof. dr. Levin Šebek, red. prof. dr. Ivan Toličič, doc. dr. Janez Gregorač, red. prof. dr. Marija Petrič, red. prof. dr. Leon Zorman, red. prof. dr. Borut Šali, red. prof. dr. Oto Petrovič, red. prof. dr. Vid Pečjak ter red. prof. dr. Tanja Lamovec, v zadnjem času pa še izr. prof. dr. Janez Bečaj in red. prof. dr. Edvard Konrad. Umrli so asist. Mojca Kosec, višji predavatelj Miroslav Adlešič, izr. prof. dr. Bogomir Peršič, red. prof. dr. Levin Šebek, doc. dr. Janez Gregorač, red. prof. dr. Oto Petrovič, red. prof. dr. Tanja Lamovec, višji strokovni sodelavec Andrej Dolinar in red. prof. dr. Maks Tušak. Več sodelavcev je zapustilo oddelek zaradi menjave zaposlitve: Ana Caleari, prof. dr. Miran Čuk in asist. dr. Vera Doma, pozneje pa še asist. Tatjana Penko, red. prof. dr. Peter Umek, izr. prof. dr. Vlasta Zabukovec, asist. Sanja Šešok, asist. Petra Lešnik Musek, asist. Bojana Moškrič, asist. dr. Katja Košir in asist. Neža Ajdišek. Z oddelka je odšlo tudi več drugih sodelavcev. Med njimi Alojz Debeljak, ki je vodil mehanično delavnico, višji strokovni sodelavec Andrej Dolinar, Ana Matko, Jože Sivec, Ana Jenko, Anka Jančič Sattler, tajnici Majda Mekinda in Vida Gostič ter Milena Papež, mag. Breda Bezič, dr. Gaj Vidmar, Eva Cvetko Kardelj in Meta Longyka, ki so delali v oddelčni knjižnici oz. kot dokumentalisti.

Zdaj je na oddelku redno zaposlenih 31 učiteljev in sodelavcev, od tega deset rednih profesorjev, šest izrednih profesorjev, šest docentov in devet asistentov. Knjižnico vodi Milena Vukić, dokumentalistično službo pa Maja Furlan (zaradi odsotnosti Urške Žugelj). Tajnica oddelka je od leta 1991 ga. Lidija

Kos, laborant pa od leta 1988 g. Klemen Zorman. S tem kadrovskim potencialom oddelek uresničuje program za svoje študente in psihološki del skupnega programa, ki je namenjen vsem študentom pedagoških smeri na fakulteti. Pri izvajanju tega programa sodelujeta dva učitelja in dva asistenta. Na oddelku je tudi več mladih raziskovalcev in podoktorskih študentov.

Pri izvajanju študijskega programa so vseskozi sodelovali tudi zunanji učitelji nekaterih posebnih psiholoških predmetov in predmetov drugih strok, ki so povezane s psihologijo. Več let so predavali ali še predavajo: dr. Z. Neuman (psihologija telesno prizadetih); dr. B. Pregelj (teorija motene osebnosti); M. Kramar (osnove psihoterapije); dr. J. Šter (temelji filozofije in etike); dr. A. Seliškar, dr. Š. Michielli, dr. J. Sušnik in dr. K. Drašlar (fiziologija); dr. L. Jenček (eksperimentalna fizika); dr. J. Kanoni, dr. L. Milčinski, dr. J. Kostnapfel, dr. V. Žvan, dr. P. Pregelj (psihopatologija); dr. P. Žiža, dr. A. Lavrič, dr. B. Vodusek, dr. Z. Pirtošek (nevrologija za psihologe); dr. M. Kobal (posebni družbeni pojavi in njih preventiva); G. Zadnik (organizacija dela); dr. V. Verhovnik (ekologija za psihologe); dr. S. Modic (higiena in varnost pri delu); dr. V. Skalar, dr. M. Žmuc-Tomori, dr. Bojan Dekleva (socialna patologija); dr. Ž. Knap (matematika za psihologe).

Težave še vedno povzročajo slaba tehnična opremljenost oddelka za raziskovalno delo, medtem ko so predavalnice opremljene s sodobnimi didaktičnimi sredstvi, le dovolj jih ni. Vse to je velika ovira pri uvajanju sodobnejših oblik in metod dela ter za razvoj stroke na splošno. Oddelčna knjižnica uspešno pridobiva sodobno strokovno literaturo in oddelek ji namenja velik del svojih sredstev.

Na Oddelku za psihologijo je do danes diplomiralo že več kot 1700 psihologov, veliko pa jih je tudi magistriralo in doktoriralo. Zanimanje za študij psihologije je bilo že skoraj od vseh začetkov veliko, občutno pa se je povečalo v študijskem letu 1961/62, ko se je v prvi letnik vpisalo kar štirikrat več študentov kot leto poprej. V naslednjih letih je zanimanje sicer rahlo upadlo, a je še vedno veliko in presega prostorske in kadrovske zmogljivosti oddelka. Da ne bi zaradi prevelikega števila študentov začela upadati kakovost študija, si je oddelek prizadeval za omejitev vpisa. S študijskim letom 1977/78 je bila tako sprejeta omejitev vpisa v prvi letnik na 60 študentov. Pozneje se je to število še spreminjalo, najprej rahlo zmanjšalo in nato povečalo. Z omejitvijo vpisa in posledično kakovostnejšo izvedbo študija se je občutno zmanjšal osip.

Omeniti je treba tudi delovanje študentov psihologije na oddelku, ki s svojim Društvom študentov psihologije, strokovno revijo Panika, psihošolami in drugimi dejavnostmi pomembno pripomorejo k vzdušju na oddelku. Študenti psihologije v Sloveniji so se začeli združevati pod imenom Zveza študentov psihologije v letih 1993/94. Formalno so delovali kot Študentska sekcija pri Društvu psihologov Slovenije (DPS). Plod tega dela so bili predvsem prva poletna "Psihošola" in začetki vzpostavljanja stikov z mednarodno organizacijo Evropska zveza združenj študentov psihologije EFPSA ter informativni list o študiju psihologije za študente prvega letnika. Marca 1996 so se na ustanovni skupščini povezali v samostojno društvo – Društvo študentov psihologije Slovenije, ki od takrat uspešno deluje.

Diplomanti psihologije so zaposleni na različnih področjih. Največ jih je v vzgoji in izobraževanju, zdravstvu, industriji in na zavodih za zaposlovanje. Pomemben je tudi delež zaposlenih psihologov v znanstveno-raziskovalnih ustanovah. Druga pomembnejša področja, kjer delajo psihologi, so še: vzgojne posvetovalnice, centri za socialno delo, medijske hiše, vojska in policija ter zavodi za rehabilitacijo. Glede na to, da so področja dela psihologov zelo široka in raznolika ter zahtevajo čedalje bolj poglobljena in specializirana znanja, bi bilo treba čim prej sistematično začeti izvajati specialistične podiplomske programe.

Oddelek je dosegel velik napredek tudi pri znanstveno-raziskovalnem delu in znanstvenih objavah. Pregled teh rezultatov kaže, da je bilo raziskovalno delo bolj ali manj usmerjeno na vsa pomembna področja psihološke znanosti in prakse. Omeniti je treba zlasti naslednja področja psihološkega raziskovanja: psihični razvoj in dejavniki, ki vplivajo na ta razvoj; ustvarjalno mišljenje; simbolični procesi in njihova vloga v osebostnem delovanju, v kulturi, v človekovem odnosu do okolja in v odločanju; simbolna kognicija in njena povezanost z emocionalnimi in motivacijskimi procesi, z osebostno strukturo in okoljskimi dejavniki; medosebni odnosi in odločanje v delovni organizaciji, stališča delavcev do upravljanja, vodenje in vodje; psihofizični, motivacijski in organizacijski vidiki proizvodnega dela; psihološki vidiki trženja; metode in postopki za analizo in ocenjevanje dela; učna uspešnost; dokimologija; legastenija; dejavniki in vidiki intelektualne podnormalnosti; psihosomatski procesi; psihološka metodologija, okoljska, prometna in politična psihologija, psihološki vidiki nesreč, samopodoba, pozitivna psihologija itn. Člani oddelka so sodelovali oziroma sodelujejo pri več domačih in mednarodnih znanstveno-raziskovalnih projektih. Na oddelku obstajata dve uspešni programski skupini. Rezultate svojega dela so člani oddelka predstavili na številnih znanstvenih in strokovnih srečanjih doma in v tujini, objavljali v domačih in mednarodnih revijah, monografijah ipd.

Člani oddelka so bili aktivni tudi pri upravljanju fakultete in univerze. Dekani so (bili) prof. dr. Leon Zorman, prof. dr. Ludvik Horvat in prof. dr. Valentin Bucik, prodekani so bili red. prof. dr. Levin Šebek, izr. prof. dr. Argio Sabadin, red. prof. dr. Janek Musek in red. prof. dr. Valentin Bucik. Prorektorja Univerze v Ljubljani sta bila red. prof. dr. Levin Šebek in red. prof. dr. Janek Musek.

Naj povzamemo. Najpomembnejša zanjilnost povojne slovenske psihologije in v tem sklopu tudi Oddelka za psihologijo je izrazita usmeritev k prevladujočim tokovom psihologije razvitega sveta, je popoln odsev sodobne znanstvene psihologije. Z uveljavljanjem znanstvene psihologije in empirične metodologije sovпада tudi uveljavljanje psihologije kot samostojnega študija in psihologije kot samostojne poklicne dejavnosti. V kratkem času so se razvile vse pomembne psihološke discipline in vsa pomembna področja psihološke strokovne in poklicne dejavnosti, ki jih sicer poznajo v razvitem svetu. Število psihologov je naglo naraščalo in že pred desetletji se je Slovenija po številu psihologov na prebivalca učvrstila v samem svetovnem vrhu. V primerljivi meri se je razvila tudi raziskovalna in publicistična psihološka dejavnost. Današnja podoba slovenske psihologije kot znanstvene vede in stroke se v bistvenih potezah ne razlikuje od psihologije, kot jo najdemo drugod v razvitem svetu.

Zastopane so vse glavne in uveljavljene psihološke discipline. To velja tako za teoretične (obča psihologija, razvojna psihologija, socialna psihologija, psihologija osebnosti in diferencialna psihologija, psihometrija, psihopatologija, psihofiziologija, nevropsihologija idr.), kot za uporabne discipline (klinična psihologija, šolska psihologija, industrijska in organizacijska psihologija, psihologija športa in druge). Dokaj eklektično so zastopane tudi različne konceptualne in teoretične usmeritve, ki so značilne za sodobno psihologijo v svetu. Morda bi pri vodilnih raziskovalcih in avtorjih slovenske psihologije zasledili afiniteto do kognitivne, humanistične (antropološko-personalistične) in socialno kognitivne orientacije v psihologiji. Vendar so opazni tudi vplivi nekaterih drugih usmeritev in šol, npr. neobehavioristične in psihoanalitične. Zlasti na uporabnem področju se uveljavljajo vedno nove psihološke discipline, ki so bolj ali manj specializirane. Med novejšimi so npr. okoljska in ekonomska psihologija, organizacijska psihologija, inženirska psihologija, psihologija športa, prometna psihologija, psihologija trženja, politična psihologija, vojaška psihologija, zdravstvena psihologija idr.

Čeprav je Oddelek za psihologijo eden mlajših na Filozofski fakulteti, je v razmeroma kratkem času dosegel pomemben razvoj, od skromnih začetkov, vezanih na pionirsko delo profesorja Mihajla Rostoharja, do današnjega stanja, ko slovenska psihologija po vseh kazalcih uspešno spremlja razvoj psihologije v razvitem svetu.

— Marko Polič

Doc. dr. Andreja Avsec
(Ljubljana, 1970)

Študirala je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1994, magistrirala leta 1997 in doktorirala leta 2000 s tezo *Področja samopodobe in njihova povezanost z realno in želeno spolno shemo*. Leta 1999 se je zaposlila na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2006 je bila izvoljena v naziv docentke za občo psihologijo.

Njeno znanstveno delovanje je povezano z raziskovanjem temeljnih osebnostnih lastnosti, samopodobe, spola in razlik med spoloma, psihičnega zdravja in psihološke blaginje. Je slovenska predstavnica v Evropski mreži za pozitivno psihologijo.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Boštjan Bajec
(Ljubljana, 1975)

Na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je diplomiral leta 2000 ter magistriral leta 2003. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv asistenta in se zaposlil na Oddelku za psihologijo.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča uporabi teorij nelinearnih dinamičnih sistemov na področju psihologije, problemom ocenjevanja in testiranja znanja in preverjanju učinkovitosti preventivnih programov.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Janez Bečaj (Ljubljana, 1943)

Kot klinični psiholog je leta 1967 diplomiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Magisterij z naslovom *Dinamični model socialne interakcije* je opravil na isti fakulteti v letu 1984. Preden se je zaposlil na Filozofski fakulteti, je delal v Vzgojnem zavodu Gornji Logatec, na Osnovni šoli Ljubljana Polje ter na Svetovalnem centru v Ljubljani. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil zaposlen od leta 1984, ko je bil prvič izvoljen v naziv asistenta za socialno psihologijo. Doktoriral je leta 1992 (*Dve funkciji socialne interakcije*), v naziv docenta za socialno psihologijo je bil izvoljen leta 1993, v naziv izrednega profesorja za isto področje pa leta 1998. Glavna področja njegovega dela so socialno vplivanje, skupinska dinamika, disocialnost in komunikacija. Upokojil se je leta 2007.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Eva Boštjančič (Ljubljana, 1972)

Študij psihologije si je izbrala, kot pravi sama, zaradi povezovanja številnih znanosti v eno ter zaradi njegove splošne uporabnosti. S področja psihologije potrošnika je diplomirala leta 1996, nato pa jo je delovno mesto svetovalke za področje kadrov usmerilo k raziskovanju procesa vodenja in čustvene inteligentnosti. Leta 2002 je magistrirala z nalogo *Osebnostne značilnosti uspešnih managerjev*, 2008 pa si je z disertacijo *Vpliv vedenja in motivov vodje na pripadnost, delovno učinkovitost, motivacijo in delovno zadovoljstvo zaposlenih* pridobila naziv doktorice znanosti.

Leta 2003 je pridobila naziv asistentke za predmet *Psihologija dela in organizacije* na ljubljanski filozofski fakulteti in od februarja 2004 vodi vaje iz tega predmeta. Leta 2007 je bila ponovno izvoljena za to funkcijo. V zadnjem času skrbi tudi za koordinacijo obvezne študijske prakse na oddelku. Poleg polovične zaposlitve na Filozofski fakulteti deluje kot svetovalka in na področju kadrovskega svetovanja, ki vključuje direktno iskanje in selekcijo vodilnih in visokostrokovnih kadrov, izvaja analize delovnega zadovoljstva, psihološko svetovanje managerjem, merjenje organizacijske klime in kulture, uvajanje letnih pogovorov, učinkovito vodenje kadrovske funkcije v podjetju, pomoč pri konfliktnih/kriznih situacijah in svetuje na področju razvoja kadrov.

Pri raziskovalnem delu se je usmerila na področje čustvene inteligentnosti v poslovnem svetu, nezavednih motivov in vedenja vodij ter njihovega vpliva na zaposlene, v zadnjem času pa proučuje vlogo zaposlenih žensk ter raziskuje pripadnost študentov fakulteti.

Je članica Društva psihologov Slovenije, Zveze društev kadrovske delavce Slovenije in Evropske zveze za psihologijo dela in organizacije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Klas Matija Brenk
(Ljubljana, 1943)

Leta 1969 je diplomiral na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete. Magistrski študij iz industrijske psihologije je končal leta 1975,

doktoriral pa leta 1978 na temo *Komparativna veljavnost glavnih psihofizičnih metod*. V letu 1970 je bil habilitiran za asistenta in nastavljen na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete. Leta 1980 je bil habilitiran za docenta pri predmetu *Psihometrija*. Leta 1990 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja za psihološko metodologijo in leta 1995 v naziv rednega profesorja za psihološko metodologijo. Član uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Review of psychology* od leta 1996; predsednik 3. Kongresa psihologov Slovenije 1999; član glavnega odbora združenja *Alpe-Adria Psychology* od leta 1994 itd.

V prvem letniku dodiplomskega študija psihologije predava predmet *Statistika za psihologe*, v drugem letniku pa predmet *Psihometrija I*. V četrtem letniku je sonosilec seminarja *Multivariatne metode za analizo podatkov*. Predava na podiplomskem študiju psihologije na Univerzi v Ljubljani (metodologija psihološkega raziskovanja). Kot gostujoči učitelj sodeluje na predavanjih na univerzah v Osijeku in Zagrebu.

Glavna področja njegovega raziskovanja so psihofizika (preverjanje metričnih lastnosti klasičnih in novejših psihofizičnih metod, odnos med adekvatnim in neadekvatnim draženjem), psihološka metodologija (multivariatne statistične tehnike, aplikacija multivariatnih analiz pri tržnih raziskavah, kavzalno modeliranje s pomočjo analize kovariančnih struktur) ter teorije merjenja in psihodiagnostične tehnike (metrične lastnosti psihodiagnostičnih sredstev).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Valentin Bucik (Ljubljana, 1961)

Na Univerzi v Ljubljani je diplomiral iz psihologije leta 1985, leta 1989 magistriral (*Razvoj psihofizičnega postopka za določevanje časa trajanja fotokemičnih procesov v retini človeškega očesa*) in leta 1993 doktoriral (*Komparativno preverjanje veljavnosti metod za merjenje hitrosti procesiranja informacij in njihov odnos do klasičnega konstrukta splošne (g) inteligentnosti*). Od leta 1986 je redno zaposlen na Oddelku za psihologijo. Od leta 2005 je redni profesor za psihološko metodologijo. Je član senata FF UL, sedem let je bil tudi predsednik inventurne komisije FF UL ter tri leta predsednik komisije za sistemizacijo FF UL. Bil je namestnik predstojnice Oddelka za psihologijo (2000–2001), predstojnik (2002–2005) in prodekan FF UL za področja podiplomskega študija, organizacijskih zadev ter informacijskega sistema (2005–2007), od oktobra 2007 pa je dekan FF UL.

Na dodiplomskem študiju psihologije predava pri predmetih Informatika in računalništvo v psihologiji, Psihometrija II, Multivariatne metode za analizo podatkov ter Ocenjevanje nadarjenosti in ustvarjalnosti. Vodi seminar pri izbirnem predmetu Izbrana poglavja iz Psihometrije II. Na podiplomskem študiju psihologije predava pri predmetih Metodologija psihološkega raziskovanja in Novejši psihodiagnostični pristopi. Predaval je tudi predmet Industrijska psihologija študentom visokošolskega strokovnega programa Tekstilna tehnologija na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot gostujoči profesor je od leta 1999 nosilec predmeta Psihometrija na dodiplomskem študiju psihologije na Univerzi v Sarajevu (BiH). Kot gost predava na podiplomskem študiju psihologije na Univerzi v Gradcu v Avstriji, na

Univerzi v Zagrebu na Hrvaškem, na Univerzi v Sarajevu v Bosni in Hercegovini in na Univerzi v Zürichu v Švici.

Glavna področja njegovega raziskovanja so psihofizika, psihološka metodologija (analiza multivariatnih statističnih tehnik, uporaba multivariatnih analiz pri tržnih raziskavah, analize kovariančnih struktur), teorije merjenja in testiranja (preverjanje psihometričnih lastnosti psihodiagnostičnih sredstev, sestavljanje in analiza ter priredba testov, konstrukcija novih nalog za merjenje mentalne hitrosti, ocenjevanje znanja v osnovni in srednji šoli) ter raziskovanje medosebnih razlik (struktura inteligentnosti, odnos med mentalno hitrostjo in inteligentnostjo, med inteligentnostjo, mentalno hitrostjo in potezami temperamenta ter osebnostjo). Bil je nosilec več raziskovalnih projektov: Hitrost procesiranja informacij v možganih kot temelj hierarhične strukture inteligentnosti (1994–1996), Inteligentnost, mentalna hitrost in nekatere poteze osebnosti (1997–1999), Evalvacija mature in uspešnost študentov na univerzi (1997–1999), Vrednotenje nekaterih vidikov kakovosti opisnega in številčnega preverjanja in ocenjevanja znanja (2001–2003) in Razvoj preizkusov procesiranja govornih dražljajev: kognitivnopsihološki in avdiološki vidik (2004–2006). Bil je tudi član raziskovalnih skupin CRP: Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti predšolske vzgoje v vrtcu (2001–2003), Vpliv vrtca na otrokov razvoj in njegovo uspešnost v šoli (2001–2005) ter Kakovost v vzgoji in izobraževanju – samoevalvacija (2002–2006). Kot član je sodeloval v raziskovalni skupini Psihološke raziskave pri ZIFF (1999–2003) in programski skupini Psihološke raziskave: Osebnost in kognicija kot dejavnika odločanja (2004–2008 in 2009–2013).

Je član The European Association of Psychological Assessment (EAPA – od leta 2005 član Izvršilnega odbora; od leta 2007 glavni tajnik izvršilnega odbora), The International Society for the Study of Individual Differences (ISSID), The International Society for Intelligence Research (ISIR) ter Društva psihologov Slovenije (tudi član Komisije za psihodiagnostična sredstva). Bil je namestnik predsednika Sveta za evalvacijo pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport (2000–2007), član Republiške maturitetne komisije (1996–2003), namestnik predsednika Državne izpitne komisije za poklicno maturo (1999–2003) in predsednik Državne komisije za splošno maturo (2004–2007). Bil je glavni urednik znanstveno-strokovne revije *Psihološka obzorja/Horizons of Psychology* (1999–2005), zdaj pa je član uredniških odborov revij *Psihološka obzorja*, *Suvremena psihologija* (Zagreb), *Psihologijske teme* (Reka) in *Šolsko polje* (Ljubljana). Hkrati je sourednik revije *European Journal of Psychological Assessment* (od leta 2007).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Matej Černigoj (Koper, 1972)

V Kopru je obiskoval osnovno in srednjo šolo. Leta 1992 se je vpisal na študij psihologije, ki ga je dokončal leta 1997 z diplomsko nalogo o protidejstvenem mišljenju. Takoj po diplomi se je zaposlil na Oddelku za psihologijo kot asistent na katedri za socialno psihologijo. Hkrati je vpisal tudi podiplomski magistrski študij, ki ga je potem neposredno nadaljeval v doktorskega. Tega je končal leta 1993 z zagovorom doktorske disertacije z naslovom *Struktura in dinamika socialne resničnosti z vidika odnosa med*

posameznikom in socialnim okoljem. V tem delu se je soočil z osrednjim problemom socialne psihologije: odnosom med posameznikom in družbo. Na podlagi konstruktivističnih epistemoloških predpostavk je postavil model, ki ključne socialnopsihološke pojave, uvrščene v nadredni pojem socialne resničnosti, izpeljuje iz temeljnih človeških bioloških danosti prek vmesnega konstrukta sebstva. Razlaga sebstva kot avtopoetskega procesa in na tej podlagi razlaga dinamike socialne resničnosti sta najpomembnejša dosežka tega dela, ki je leta 2007 preraslo v knjigo *Jaz in mi: raziskovanje temeljev socialne psihologije*. Po doktoratu se je začel usmerjati v bolj praktične vidike človekovega odnosa do družbe, h katerim pristopa fenomenološko oziroma prvoosebno. Leta 2007 se je udeležil vabljenega mednarodnega posveta o prvoosebnem raziskovanju zavesti v San Franciscu (ZDA). Začel pa je razvijati tudi koncept samospoznavanja kot alternativo obstoječim oblikam psihološkega dela z ljudmi. S tem se zdaj ukvarja vzporedno z delom na oddelku za psihologijo, kjer vodi vaje pri predmetu Socialna psihologija I.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Sana Čoderl (Slovenj Gradec, 1977)

Na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani je diplomirala leta 2001. Po diplomi se je zaposlila v Psihiatrični bolnišnici Begunje. Leta 2004 je začela specializacijo iz klinične psihologije, ki jo je leta 2007 končala s specialističnim izpitom na Katedri za psihiatrijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 2006 je bila prvič habilitirana v naziv asistentke za klinično

psihologijo, istega leta se je za polovičen delovni čas zaposlila na Katedri za klinično psihologijo na Oddelku za psihologijo. Drugi del zaposlitve opravlja kot specialistka klinične psihologije v Psihiatrični bolnišnici Begunje. Poleg tega je od leta 2009 dodatno zaposlena v kliničnopsihološki ambulanti na Inštitutu za klinično psihologijo in psihoterapijo v Ljubljani.

Pod mentorstvom prof. dr. Petra Praperja je leta 2007 magistrirala z nalogo Kognitivna organizacija in objektivne reprezentacije pri osebah s shizofrenijo. V svojem raziskovalnem delu se posveča Rorschachovemu preizkusu ter oceni osebnostnega in kognitivnega delovanja pri pacientih z različnimi duševnimi motnjami.

Na Medicinski fakulteti je v letih 2004–2005 končala podiplomski študij iz psihopatologije, v letih 2007–2008 pa podiplomski študij iz psihoterapije. V letih 2002–2007 je opravila dva podiplomska tečaja iz Rorschachove psihodiagnostike (Bohmov in Exnerjev sistem ocenjevanja). V letih 2004–2007 je bila kot svetovalka honorarno zaposlena na Klicu v duševni stiski, od 2006. do 2009. pa na Centru za psihološko svetovanje – Posvet.

Izobražuje se iz različnih psihoterapevtskih smeri. V letih 2001–2006 je bila vključena v usposabljanje iz transakcijske analize (TA 303), v letih 2003–2009 je opravila Praktikum 1 in Praktikum 2 iz kognitivno vedenjske terapije. Od leta 2008 je vključena v supervizijsko stopnjo izobraževanja iz analitične psihoterapije. Od leta 2007 je predsednica Zbornice kliničnih psihologov Slovenije. Je aktivna članica Združenja psihoterapevtov Slovenije, Društva psihologov Slovenije in Slovenskega združenja za preprečevanje samomora.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. mag. Katja Depolli Steiner
(Ljubljana, 1975)

Študirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1999 diplomirala, leta 2002 pa tudi magistrirala iz psihologije. Trenutno pripravlja doktorsko disertacijo s področja pedagoške psihologije. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je bila v oktobru leta 2001 prvič, v oktobru leta 2004 drugič in v oktobru leta 2008 tretjič izvoljena v naziv asistentke za pedagoško psihologijo.

Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja s področjem stresa pri učiteljih.

Po diplomi se je najprej zaposlila kot gimnazijska učiteljica psihologije, eno leto pa je bila zaposlena tudi kot šolska svetovalna delavka na srednji strokovni šoli. Novembra leta 2001 se je kot asistentka stažistka zaposlila na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Od oktobra 2002 je na Filozofski fakulteti zaposlena kot redna asistentka; izvaja vaje pri več predmetih v okviru Katedre za pedagoško psihologijo.

Odkar je zaposlena na Filozofski fakulteti, je opravila še druge strokovne aktivnosti. Tako je na primer sodelovala pri seminarjih v sklopu stalnega strokovnega izpopolnjevanja za osnovnošolske učitelje, pripravila je več delavnic za študente Ekonomske fakultete v Ljubljani, od leta 2002 je zunanja ocenjevalka za maturo iz psihologije, od leta 2006 je mentorica psihologom, zaposlenim v šolstvu, pri izdelavi seminarske naloge za strokovni izpit ipd.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Mag. Kristina Egumenovska (Skopje, 1978)

V svojem rojstnem mestu je končala gimnazijo naravnoslovno-matematične smeri. Diplomirala je z izkazom odličnosti leta 2001 na Univerzi "Sv. Kiril i Metodij" v Skopju, na Oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti. Med univerzitetnim študijem se je izpopolnjevala tudi v metodah svetovanja gestalt in terapije. Kot psihologinja je nekaj let delala z otroki, s poudarkom na promociji zdravja/blaginje, otrokovega učvrščevanja in avtentične participacije, teme, za katere je tudi objavljala in predstavljala prispevke na več evropskih konferencah. Dodeljena ji je bila štipendija akademskega leta 2005/06 za dveletni magistrski študij pri ISH, Institutum Studiorum Humanitatis, Ljubljana, kjer je nadaljevala poglobljane svojega zanimanja v zvezi s subjektiviteto, avtentično udeleženo in politiko. Magistrirala je leta 2008 s tezo *Human Creations: Politics and Self-reflective Subjectivity*. Istega leta je bila izbrana za mlado raziskovalko na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer bo delala doktorat s področja psihologije osebnosti.

Doc. dr. Urška Fekonja Peklaj
(Ljubljana, 1975)

Na oddelku za psihologijo je diplomirala leta 1999 ter magistrirala leta 2002. Doktorsko disertacijo z naslovom *Razvoj otrokovega govora v različnih socialnih kontekstih* je zagovarjala leta 2004. Leta 1999 je nastopila delovno razmerje kot asistentka stažistka, leta 2002 pa se je zaposlila kot asistentka na Katedri za razvojno psihologijo na Oddelku za psihologijo. Leta 2005 ji je bil podeljen naziv docentke za področje razvojne psihologije.

Pri svojem raziskovalnem delu proučuje predvsem razvoj malčkovega in otrokovega govora in igre v družinskem okolju in vrtcu. Posebej se ukvarja s proučevanjem značilnosti otrokove rabe jezika, simbolne igre, komunikacije v igri in z govorom otrok med različnimi dejavnostmi z vrstniki in odraslimi. Je soavtorica več pripomočkov za ocenjevanje otrokovega govornega razvoja, pripovedovanja zgodbe, kakovosti predšolske vzgoje v vrtcu in družinskega okolja.

Je članica raziskovalne skupine Psihološke raziskave pri ZIFF ter recenzentka pri znanstveni reviji Psihološka obzorja. Je soizvajalka modula stalnega strokovnega izpopolnjevanja Razvoj in učenje predšolskega otroka pri CPI Filozofske fakultete, programa za usposabljanje multiplikatorjev na področju kakovosti vrtcev ter programa Profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na področju socialnih in državljskih kompetenc, ki je delno financiran iz Evropskega socialnega sklada in MŠŠ. Kot strokovna sodelavka je sodelovala z Otroškimi in mladinskimi programom RTV, z vrtci v okviru projekta ugotavljanja in razvijanja kakovosti na področju vrtcev v Sloveniji ter pri oblikovanju več otroških revij.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Maja Furlan (Šempeter pri Gorici, 1980)

Leta 2005 je diplomirala na Oddelku za Pedagogiko in andragogiko ter na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. V istem letu je vpisala vzporedni študij na Oddelku za psihologijo. Leta 2006 se je zaposlila kot dokumentalistka na Oddelku za

psihologijo. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv asistentke za občo andragogiko. V pedagoškem procesu sodeluje pri izvajanju vaj pri predmetu Informatika in računalništvo za psihologe na Oddelku za psihologijo ter v okviru izrednega študija pri predmetu Obča andragogika II na Oddelku za pedagogiko in andragogiko.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Katja Grgič (Novo mesto, 1980)

Katja Bajc je na Oddelku za psihologijo zaposlena od leta 2004, in sicer kot mlada raziskovalka na Katedri za razvojno psihologijo.

Po končani osnovni šoli je šolanje nadaljevala na Gimnaziji Novo mesto. Leta 1999 je vpisala študij psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani in ga junija leta 2004 končala z diplomskim delom *Napoved učne uspešnosti pri prvošolcih: značilnosti otrok in vpletenost mam v njihovo učno dejavnost*, za katero je dobila tudi fakultetno Prešernovo nagrado (mentorica red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek). Oktobra 2004 je na Filozofski fakulteti vpisala magistrski študij psihologije (smer razvojna psihologija) in leta 2006 izpolnila pogoje za prepis na enovit doktorski študij, ki ga zdaj končuje. V okviru doktorskega študija se raziskovalno ukvarja s povezavo med metajezikovnim zavedanjem otrok in vzgojiteljičino rabo govora v vrtcu. Sodelovala je pri več raziskovalnih projektih, predvsem s področja razvoja in ocenjevanja otrokovega govora, vpliva vrtca na otrokov razvoj in pojasnjevanja učenčeve učne uspešnosti.

Prvič je bila v naziv asistentke izvoljena leta 2005, drugič pa leta 2008. Je soizvajalka vaj za

Razvojno psihologijo II na Katedri za razvojno psihologijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Martina Horvat (Murska Sobota, 1984)

Študirala je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 2008 z delom *Napoved učne uspešnosti pri prvošolcih: značilnosti otrok in vpletenost mam v njihovo učno dejavnost*. Od jeseni 2008 je zaposlena kot mlada raziskovalka na Oddelku za psihologijo (Katedra za razvojno psihologijo). Ukvarja se z osebnostjo otrok na prehodu iz zgodnjega v srednje otroštvo in se raziskovalno usposablja v okviru programske skupine Uporabna razvojna psihologija. Svoje izobraževanje nadaljuje na podiplomskem študiju psihologije, smer razvojna psihologija, na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Red. prof. dr. Ludvik Horvat (Brezovci, 1949)

Diplomiral je iz psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1972). Leta 1973 je bil izvoljen v naziv asistenta za razvojno psihologijo in se zaposlil na Oddelku za psihologijo. Magistrski študij je končal leta 1976 in pridobil naziv magister otroške in mladinske psihologije. Doktoriral je leta 1983 s tezo *Vpliv sistematične predšolske vzgoje na otrokov intelektualni razvoj s psihometričnega in kvalitativno analitičnega aspekta*. V naziv docenta za razvojno psihologijo je bil prvič izvoljen leta 1984. V letih 1986–1988 je bil prodekan Filozofske fakultete. V letih 1988–1990 je bil predsednik

takratnega Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. Leta 1990 je bil izvoljen v naziv izrednega in leta 1996 v naziv rednega profesorja za razvojno psihologijo. V obdobju 1992–1996 je bil dva mandata predstojnik Oddelka za psihologijo. Od 1997. do 2001. je bil dva mandata dekan Filozofske fakultete in član senata Univerze v Ljubljani. V letih 1991–2002 je bil vodja študijskega programa psihologije na CIT v Luganu (Švica). Raziskovalno se je ves čas ukvarjal z empiričnim proučevanjem dejavnikov psihosocialnega razvoja otrok. O rezultatih svojih raziskav je poročal na številnih domačih in tujih strokovnih zborovanjih.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Tina Kavčič (Ljubljana, 1976)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študirala psihologijo. Diplomirala (1999) in magistrirala (2002) je na področju razvoja igre dojenčka in malčka, leta 2004 doktorirala z delom *Razvoj osebnosti predšolskih otrok: povezave z osebnostnimi značilnostmi staršev in sorojencev ter medosebnimi odnosi v družini*. Na Oddelku za psihologijo FF v Ljubljani je nadaljevala tudi podoktorski študij. V naziv docentke za razvojno psihologijo je bila izvoljena leta 2006.

Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja s proučevanjem razvoja osebnosti od zgodnjega otroštva naprej, socialnega vedenja otrok in medosebnih odnosov v družini. Sodelovala je s Centrom za psihodiagnostična sredstva v okviru slovenske standardizacije psiholoških pripomočkov Vprašalnik o socialnem vedenju otrok (SV-O) ter Lestvice zgodnjega razvoja N.

Bayley (BSID-II). Je recenzentka pri znanstvenih revijah Psihološka obzorja in Šolsko polje.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Darja Kobal Grum (Ljubljana, 1967)

Študirala je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1992, magistrirala 1995. in doktorirala leta 1997 s tezo *Samopodoba mladostnikov in njihov odnos do nekaterih vidikov šolskega izobraževanja*. Podiplomsko se je izobraževala na Univerzi Louis Pasteur v Strasbourgu in na Univerzi v Bristolu, podoktorsko pa na Portland State University v Oregonu. V letih 1992–1997 je bila kot mlada raziskovalka zaposlena na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani, leta 1997 pa se je kot asistentka zaposlila na Oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1999 je bila izvoljena v naziv docentke in leta 2006 v naziv izredne profesorice za področje obče psihologije.

Pod njenim mentorstvom ali somentorstvom je diplomiralo 56 študentov, magisterij jih opravlja šest, za doktorat pa se usposablja štiri. Je avtorica in recenzentka različnih srednješolskih in univerzitetnih učbenikov ter učnih gradiv s področja psihologije. Kot gostujoča predavateljica je v letu 2001 predavala na Oddelku za psihologijo na Univerzi La Laguna na Tenerifu, v letu 2007 pa je en semester predavala na Eötvös Loránd University, Faculty of Psychology and Education. Glavno področje njenega znanstvenoraziskovalnega dela je obča psihologija s poudarkom na psihologiji osebnosti (samopodoba, samospoštovanje, identiteta, osebnostni slogi) in povezanosti med motivacijo, čustvi in tekmovalnostjo. Med letoma 1999

in 2005 je bila odgovorna nosilka aplikativnega (Temeljni dejavniki učenja in motivacije za učenje v šoli) in temeljnega znanstvenega projekta (Sodobni pristopi k motivaciji in tekmovalnosti v modelih samopodobe: medkulturna študija), pozneje pa sodelavka pri različnih temeljnih, aplikativnih, evalvacijskih in ciljno raziskovalnih projektih v okviru Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete. Je članica programske skupine Psihološke raziskave – Osebnost in kognicija kot dejavnika odločanja, uredniškega sveta *Psiholoških obzorij*, Društva psihologov Slovenije, Društva kognitivnih znanosti v Sloveniji, International Society for the Study of Consciousness, Self-Research Centre in ICEVI. Leta 2006 je bila predsednica organizacijskega odbora V. kongresa psihologov Slovenije z mednarodno udeležbo, od leta 2006 je vključena na listo ekspertov – evalvatorjev pri ARRS, v letu 2006 je bila izbrana za mentorico mladi raziskovalki, od leta 2005 je članica nacionalne komisije za prenavo vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport, od leta 2006 pa članica Akademskega zbora na Filozofski fakulteti na UL.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Luka Komidar
(Maribor, 1977)

Luka Komidar je član Katedre za psihološko metodologijo od leta 2003. Doktoriral je leta 2007 z delom Medosebne razlike v nalogah vidnega zaznavanja: kognitivni in osebnostni dejavniki. V okviru pedagoškega dela sodeluje pri izvedbi vaj iz Statistike za psihologe, Informatike in računalništva za psihologe

ter Psihometrije I. Njegovo raziskovalno delo vključuje proučevanje zaznavanja dinamičnih vidnih dražljajev, predvsem raziskovanje mehanizmov zaznavanja gibanja (zaznavanje hitrosti in pospešenosti v čelni ravnini in globini, reprezentacijski premik) in vpliva pozornostnih dejavnikov ter očesnih premikov na zaznavanje dinamičnih dražljajev. V okviru doktorskega dela se je ukvarjal tudi s problematiko integracije pristopov eksperimentalne in diferencialne psihologije. Njegovo raziskovalno delo sega tudi zunaj okvirov psihološke metodologije in kognitivne psihologije, saj sodeluje pri različnih raziskovalnih projektih s področja razvojne in zdravstvene psihologije, avdiometrije ter epidemiologije otroške laparoskopske kirurgije. V zadnjem času se ukvarja tudi s proučevanjem čustvenega odzivanja ljudi in uporabo teh odzivov pri vodenju umetnih inteligentnih sistemov. Je član Društva psihologov Slovenije. Od leta 2005 je član uredniškega odbora slovenske znanstveno-strokovne revije *Psihološka obzorja*. Sodeloval je pri organizaciji treh mednarodnih znanstvenih konferenc: IAREP 2007 (september 2007; Konferenca mednarodnega društva za raziskovanje v ekonomski psihologiji), 2. Balkanskega srečanja o vidni znanosti (september 2008) in 8. Psihološke konference Alpe–Jadran (oktober 2008).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Edvard Konrad (Pančevo, 1937)

Diplomiral je iz psihologije leta 1964 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Deset mesecev se je izpopolnjeval na psihološkem inštitutu Akademije pedagoških znanosti v Moskvi. Magisterij iz industrijske psihologije je opravil

leta 1973, doktorat iz psiholoških znanosti s temo Ocenjevanje ogroženosti dela in stališča do varnosti pa leta 1975.

Na Oddelku za psihologijo se je zaposlil leta 1964 kot asistent za industrijsko psihologijo, med letoma 1982 in 1984 je bil predstojnik Oddelka za psihologijo, kot redni profesor pa se je leta 2008 upokojil.

Raziskovalna področja: motivacija pri delu, organizacijska kultura in psihološka klima v organizaciji, vodenje, delovne kariere. Sodeloval je z delovnimi organizacijami na področju organizacijskega razvoja in pri izobraževanju vodstvenih kadrov.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lidija Kos (Ljubljana, 1947)

Po maturi na Srednji ekonomski šoli v Ljubljani se je leta 1965 zaposlila v podjetju Agrotehnika. Od leta 1975 je zaposlena na Oddelku za psihologijo, kjer je bila do leta 1991 laborantka na Katedri za občo psihologijo. Med letoma 1976 in 1998 je sodelovala v tajništvu pri Društvu psihologov Slovenije.

Od leta 1991 je zaposlena kot tajnica Oddelka za psihologijo.

Asist. Renata Marčič (Trbovlje, 1982)

Leta 2006 se je zaposlila kot mlada raziskovalka pri mentorici izr. prof. dr. Darji Kobal Grum na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 2007 je bila izvoljena v

naziv asistentke za področje obče psihologije. Od leta 2008 sodeluje z Visoko šolo za zdravstvo v Ljubljani pri izvedbi vaj iz psihologije.

Leta 2005 je diplomirala na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani z naslovom *Povezanost samopodobe in samospoštovanja z nekaterimi zdravju škodljivimi vedenji*. Je študentka četrtega letnika doktorskega študija psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani in pripravlja doktorsko disertacijo z naslovom *Povezanost med samopodobo, optimizmom in agresivnostjo*.

Vključena je v raziskovalno skupino Psihološke raziskave pri Znanstvenem inštitutu, katere nosilec je dr. Janek Musek. Je članica Društva psihologov Slovenije, prek katerega je sodelovala pri organizaciji V. Kongresa psihologov Slovenije z mednarodno udeležbo, ki je bil leta 2006 v Ljubljani.

Njeno raziskovalno zanimanje obsega predvsem področje psihologije osebnosti, natančneje samopodobe in samospoštovanja, pa tudi področje pozitivne psihologije, predvsem optimizma.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek
(Ljubljana, 1953)

Leta 1976 je diplomirala iz psihologije na FF Univerze v Ljubljani. Za diplomsko nalogo je prejela nagrado sklada Borisa Kidriča. Leta 1988 je na isti fakulteti doktorirala. Na FF v Ljubljani je neprekinjeno zaposlena od leta 1976, od leta 1999 kot redna profesorica za razvojno psihologijo. V letih 1995–1999 je bila direktorica Urada RS za šolstvo; v letih 1996–1999 je bila članica

Nacionalnega kurikularnega sveta, predsednica Področne kurikularne komisije za osnovno šolo, članica Področne kurikularne komisije za vrtce, dve mandatni obdobji članica in eno obdobje namestnica predsednika Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, od leta 1986 predsednica Komisije za oceno igrač pri MŠŠ. Na FF je bila predstojnica oddelka v obdobju 2000–2002, tri mandatna obdobja članica senata FF, članica sveta raziskovalcev Znanstvenoraziskovalnega inštituta in članica odbora inštituta. Raziskovalno se ukvarja predvsem z razvojem govora in mišljenja v razvojnih obdobjih dojenčka, malčka, zgodnjega in srednjega otroštva; z razvojem teorije uma in socialne kognicije v otroštvu; z različnimi pojmovanji otroštva in učenja; z dejavniki otrokovega razvoja (SES družine, kakovost družinskega okolja, vrstniške skupine); z otroško igro in otroško risbo; s spolom v razvojni psihologiji; z učinkom vrta na otrokov razvoj in učenje; s koncepti znanja v povezavi z otrokovimi spoznavnimi zmožnostmi. Je avtorica ali soavtorica več ocenjevalnih pripomočkov za ocenjevanje govorne kompetentnosti otrok. V drugi polovici 90. let prejšnjega stoletja je bila raziskovalno in strokovno vključena v reformo vzgojno-izobraževalnega sistema in v razvoj pristopov za ocenjevanje kakovosti v vrtcu in osnovni šoli.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Robert Masten (Kranj, 1966)

Robert Masten je diplomiral leta 1992, magistriral leta 1995 pri mentorju prof. dr. Marku Poliču ter doktoriral leta 2003 na področju klinične psihologije pri mentorju prof. dr. Maksu Tušaku, vse na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Leta 1993 se je zaposlil v Slovenski vojski, kjer je več let delal v ambulanti, pretežno na področju psihološke diagnostike in kliničnopsihološkega svetovanja. Poučeval je psihologijo v Centru vojaških šol. Bil je pomočnik vodje psihološke službe v Slovenski vojski. Na ministrstvu za obrambo je bil zaposlen tudi kot »svetovalec za razvoj« na oddelku za psihologijo. Bil je vodja tega oddelka.

Leta 2002 se je polno zaposlil na FF, na oddelku za psihologijo kot asistent za klinično psihologijo, kjer je bil enotretjinsko zaposlen že od leta 1996. Od tega leta opravlja delo asistenta za Klinično psihologijo I v tretjem letniku študija psihologije. V študijskem letu 2008/2009 je z nazivom *veniam legendi* nosilec predmetov Klinična psihologija I in Izbrana poglavja klinične psihologije I ter mentor pri diplomskih nalogah.

Predava in izvaja seminarje v okviru različnih institucij (Inštitut za šport v okviru Fakultete za šport, Center za pedagoško izobraževanje (CPI) na Filozofski fakulteti, Izobraževalni center RS za zaščito in reševanje, EAG FPI Düsseldorf idr.)

Končal je psihoterapevtsko usposabljanje v okviru EAG FPI Düsseldorf na področju nemške integrativne psihoterapije. Psihoterapevtsko se ukvarja z individualno psihoterapijo ter v manjši meri tudi s skupinsko psihoterapijo. Je aktiven v študentski svetovalnici na Filozofski fakulteti.

Končuje specialistični študij Klinično-psihološko svetovanje na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Raziskovalno se ukvarja s stresom, travmatiskim stresom, identiteto, spolnim nasiljem, s

patološkimi pojavi pri mladostnikih, z družino in z zlorabo drog.

Je član uredniškega odbora strokovnih revij *Supervision* in *Kairos* (revije za psihoterapijo). Je podpredsednik Društva psihologov Slovenije, vodja sekcije za psihodiagnostična sredstva ter član komiteja za travmatični stres (standing committee for trauma and disaster) pri evropskem združenju psihologov (EFPA) ter član strokovnega odbora pri slovenski krovnici zvezi za psihoterapijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Polona Matjan Štuhec (Ljubljana, 1956)

Enopredmetno psihologijo je študirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1978 diplomirala. Zanimanje za klinično psihologijo jo je peljalo sprva v pravosodje, pozneje pa v zdravstvo, kjer je leta 1985 opravila specialistični izpit iz klinične psihologije in se zaposlila v Zdravstvenem domu Domžale. V zdravstvu je opravila tudi usposabljanje iz psihoterapije, kjer je leta 1992 prejela naziv psihoterapevte in supervizorke za psihoterapijo. V letu 1995 je končala diplomski študij iz skupinske analize pri Londonskem inštitutu za skupinsko analizo, v letu 2005 pa si je pridobila še evropski certifikat iz psihoterapije pri Evropskem združenju psiholoških asociacij. Leta 1998 je bila imenovana za sodno izvedenko iz klinične psihologije.

Na Oddelku za psihologijo se je zaposlila leta 1993, zaposlena je za polovični delovni čas, drugi del pa še vedno opravlja v zdravstvu. Na oddelku za psihologijo dela vaje iz klinične psihologije, v zdravstvu pa dela kot specialistka klinične

psihologije in psihoterapevka z odraslimi posamezniki in skupinami, veliko dela pa opravlja kot supervizorka pri izobraževanju bodočih psihoterapevtov. Kot predavateljica sodeluje pri podiplomskem študiju iz psihoterapije na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Leta 2002 je doktorirala. Pri raziskovalnem delu se posveča raziskavam psihoterapevtskega procesa in diagnostiki v psihoterapiji.

V letih 1990–1995 je bila predsednica Društva psihologov Slovenije, kjer je začela postopek za pripravo zakona o psihološki dejavnosti, trenutno pa je članica komisije za pripravo zakona o psihoterapiji pri Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije.

Od leta 1993 je članica Standing Committee of Ethics pri EFPA, pa tudi predsednica komisije za etiko pri Društvu psihologov Slovenije in na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete ter članica častnega razsodišča Zbornice kliničnih psihologov.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

izr. prof. dr. Vladimir Miheljak (Ljutomer, 1954)

Študiral je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter leta 1981 diplomiral. Po diplomi je dva semestra študiral na Psihološkem inštitutu Freie Universität West Berlin. Leta 1989 je na Filozofski fakulteti uspešno zagovarjal magistrsko delo *Meje in perspektive spoznavanja osebnosti v luči dialektike odnosa med znanostjo in ideologijo*. Leta 1995 je uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Konstrukcija in rekonstrukcija teorij v psihologiji*. V obeh delih se

je ukvarjal s spoznavnoteoretskimi in znanstvenoteoretskimi vprašanji psihologije.

Od jeseni 1986 je zaposlen na FDV (prej FSPN) v Ljubljani kot asistent za psihološko področje (do leta 1995), kot docent (1996–2001) in nazadnje (od leta 2001) kot izredni profesor za socialno in politično psihologijo. Od septembra 2009 je zaposlen tudi na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Trenutno predava Socialno in politično psihologijo na FDV in Socialno psihologijo na FF. Raziskovalno deluje v okviru Centra za socialno psihologijo in Centra za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij.

V letu 2000 je bil gostujoči raziskovalec na ugledni družboslovni instituciji Wissenschaftszentrum Berlin (WZB), kjer se je ukvarjal s študijem volilnih ravnanj ter pripravil znanstveno monografijo *Slovenia between continuity and change*, 1990–1997). V študijskem letu 2003/2004 je bil gostujoči profesor na Fakulteti za kulturologijo Univerze v Celovcu.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Janek Musek (Dravinjski Vrh, 1945)

Diplomiral je iz psihologije (FF, Ljubljana, 1968) in promoviral za doktorja psiholoških znanosti (Univerza v Ljubljani, 1976). Leta 1988 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja, pred tem v nazive izrednega profesorja (1981), docenta (1977) in asistenta (1970). Bil je prodekan FF (1984–1986) in prorektor Univerze v Ljubljani (1996–1998).

Znanstveno se ukvarja s problematiko osebnosti, vrednot, kognitivnimi in simbolnimi procesi, zgodovino in metodologijo psihologije. Napisal

je okrog 80 člankov, 15 znanstvenih monografij, 10 univerzitetnih učbenikov in več sto drugih prispevkov. Sodelavec ali vodja raziskovanja je bil pri 10 mednarodnih in 15 domačih znanstvenih projektih. Več let je bil nacionalni koordinator za področje psihologije. Je član in namestnik predsednika Sveta za družboslovje pri ARRS. Kot sodelavec ali vodja je bil v številnih organizacijskih in programskih odborih za organizacijo slovenskih in mednarodnih znanstvenih srečanj.

Na Univerzi v Ljubljani je predaval več predmetov na dodiplomskih in podiplomskih študijskih programih (predvsem na FF, poleg tega na VŠZD 1975–1976, Višji šoli za telesno kulturo 1980–1981, ALU 1977–1980, FDV oziroma FSPN 1979). Glavni predmeti, ki jih predava na FF, so: Psihologija osebnosti (za psihologe in pedagoge), Predmet in metode psihologije, Zgodovina psihologije idr. Vodil je več vaj in seminarjev s področja obče psihologije in psihologije osebnosti. Za vse omenjene predmete je napisal ustrezne učbenike. Je tudi soavtor osnovnega učbenika iz psihologije za srednje šole in gimnazije. Zunaj Univerze v Ljubljani je predaval na univerzah v Celovcu, Trstu, Würzburgu in Luganu. Bil je mentor več kot 30 doktorandom, 40 magistrandom in 150 diplomantom.

Opravljal je več funkcij v Društvu psihologov Slovenije (podpredsednik 1984–1986), je predsednik strokovnega odbora Društva psihologov Slovenije. Prejel je več priznanj in nagrad, med njimi so nagrada Sklada Borisa Kidriča (1984), priznanje Zveze društev psihologov Jugoslavije (1984), plaketa Zveze društev psihologov Jugoslavije (1984), Rostoharjevo priznanje Društva psihologov Slovenije (1991), priznanje Filozofske fakultete (1994).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Vid Pečjak (Ljubljana, 1929)

Diplomiral je iz psihologije leta 1955 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Doktorsko disertacijo z naslovom *Korespondence med občutki ter med občutki in čustvi* je opravil leta 1965. Bil je na podiplomskem študiju na več univerzah v tujini. Leta 1957 je postal asistent na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 1960 predavatelj, leta 1966 docent, leta 1971 izredni profesor in leta 1977 redni profesor za občo psihologijo. Leta 1998 se je upokojil in istega leta postal tudi zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Po upokojitvi še vedno predava na podiplomskem študiju psihologije, občasno pa tudi na drugih fakultetah in visokošolskih ustanovah ter raziskuje na področju ustvarjalnosti in psihologije staranja.

Profesor Pečjak je eden najuglednejših slovenskih psihologov, dobro pa ga pozna tudi mednarodna psihološka znanstvena skupnost. V šestdesetih in sedemdesetih letih je na Oddelku za psihologijo FF UL predaval celotno psihološko sistematiko, potem pa predvsem o višjih spoznavnih procesih in zgodovini psihologije. Večkrat je predaval tudi kot gostujoči profesor na tujih univerzah, npr. na Univerzi v Illinoisu, na Havajski univerzi in na Državni univerzi v San Diegu v ZDA, na Monash Univerzi v Avstraliji, vabljena predavanja pa je imel še na Max-Planckovem inštitutu za psihiatrijo v Münchnu, na Tehnični univerzi v Münchnu, na Univerzah v Frankfurtu, Haidelbergu, Bonnu, Celovcu in drugod.

Raziskovalno se je ukvarjal s kognitivno psihologijo, posebej s simboličnimi procesi in ustvarjalnostjo, z zgodovino psihologije, psihološkimi dejavniki družbenih uporov in psihologijo starejših.

Izredna širina Pečjakovega dela se kaže v več deset izdanih znanstvenih knjigah in več kot 300 znanstvenih in strokovnih člankih, od tega več kot 40 objavljenih v tujih znanstvenih revijah. Več njegovih knjig je bilo prevedenih v tuje jezike (npr. 'Veliki psihologi o psihologiji'). Okoli sebe je združeval mlajše znanstvenike in jih usmerjal na različna psihološka področja. Obenem je znal zapletene psihološke probleme razumljivo predstaviti širši javnosti in je tako tudi eden najboljših popularizatorjev psihologije pri nas. Poljudnost pa nikoli ni šla na račun znanstvene verodostojnosti. Ob določeni kontinuiteti je ves čas odpiral tudi nova področja in se odzival tako na nova spoznanja v psihologiji, ki jih je s svojim delom pogosto tudi začel (raziskave soobčutenj, mrežne povezave pojmov ipd.), ali na aktualna družbena vprašanja (npr. psihološki model upora). Organiziral je tudi več domačih in mednarodnih znanstvenih konferenc, na številnih pa je bil vabljeno predavatelj, voditelj simpozijev ipd. Bil je tudi predsednik Društva psihologov Slovenije in Jugoslavije (1970–1971), predstojnik Oddelka za psihologijo itn.

Leta 1976 je prejel nagrado sklada Borisa Kidriča za knjigo 'Psihologija spoznavanja'. Za svoje obsežno raziskovalno delo in njegovo mednarodno uveljavitev je prejel priznanje ambasador Republike Slovenije v znanosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Sonja Pečjak (Novo mesto, 1960)

Diplomirala je leta 1983 iz psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, magistrirala 1989. in leta 1995 postala doktorica psiholoških

znanosti. Po opravljeni diplomu se je leta 1984 zaposlila kot šolska svetovalna delavka na OŠ Bršljin v Novem mestu. Leta 1986 je bila izvoljena v naziv asistentke za pedagoško psihologijo in se istega leta zaposlila na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete. Leta 1996 je bila izvoljena v naziv docentke in leta 2005 v naziv izredne profesorice za pedagoško psihologijo. V okviru dodiplomskega študija psihologije predava predmet Pedagoška psihologija I in izbirni predmet Šolsko svetovalno delo. Dve leti (2004/05 in 2005/06) je predavala predmet Pedagoška psihologija za študente socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. V okviru podiplomskega študija je sodelovala pri organizaciji in izvedbi specialističnega študija iz šolske psihologije, od 1997/98 pa sodeluje pri magistrskem študiju na Oddelku za psihologijo, Oddelku za slovenistiko ter Oddelku za bibliotekarstvo in informacijske znanosti na FF ter pri magistrskem študiju razrednega pouka na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Njeno znanstveno-raziskovalno delo je usmerjeno v raziskovanje psihologije branja in pismenosti, zlasti v programe za razvijanje bralnih zmožnosti/pismenosti učencev, v razvoj bralne motivacije in v evalvacijo določenih kurikularnih rešitev, npr. komunikacijskega modela opismenjevanja in nivojskega pouka. Njen raziskovalni interes sega tudi na področje psihologije učenja (v proučevanje vloge dejavnikov samoregulacijskega učenja in proučevanje učnih težav v osnovni šoli), na področje kariernega odločanja (predvsem v proučevanje vloge dejavnikov, povezanih s procesom odločanja za nadaljevanje šolanja in najpogostejših težav pri tem) ter v proučevanje vloge emocionalne inteligentnosti v izobraževalnem procesu. Je

članica uredniških odborov revij *Psihologijske teme* in *Psihološka obzorja*. Od leta 2006 je članica senata FF. Za svoje delo je leta 2008 dobila veliko priznanje FF.

Na strokovnem področju se povezuje z ustanovami in organizacijami na področju vzgoje in izobraževanja, predvsem z Ministrstvom RS za šolstvo in šport in Zavodom RS za šolstvo. Poleg številnih predavanj za učitelje, svetovalne delavce in svetovalce Zavoda za šolstvo (v Sloveniji, Avstriji in Italiji) je sodelovala kot članica dveh predmetnih kurikularnih komisij – za slovenščino in svetovalno delo – pri prenovi osnovne in srednje šole. Prav tako je sodelovala pri oblikovanju koncepta dela za učence z učnimi težavami, pri oblikovanju navodil za prilagojeno izvajanje programa OŠ za učence s primanjkljaji na posameznih področjih učenja. Vodila je komisijo, ki je izdelala Nacionalno strategijo razvoja pismenosti. Je izvedenka za področje šolskega svetovanja v splošnem izobraževanju pri Inšpektoratu Ministrstva RS za šolstvo in šport. Je članica Društva psihologov Slovenije, članica European Association for Research on Learning and Instruction – EARLI in Bralnega društva Slovenije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Cirila Peklaj (Ljubljana, 1961)

Študirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1985, magistrirala leta 1991 in doktorirala leta 1997. Doktorsko delo je imelo naslov *Vpliv sodelovalnega učenja na spoznavne, socialno čustvene in motivacijske procese pri učencih*. Leta 1988 se je zaposlila na

Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete, leta 1998 je bila izvoljena v naziv docentke za pedagoško psihologijo, leta 2004 pa v naziv izredne profesorice. Po končanem podiplomskem študiju je svoje znanje dopolnjevala na različnih obiskih v tujini: na Univerzi v Leidnu, Univerzi na Dunaju, na Washingtonski univerzi v Seattlu. Svoje pedagoško znanje je izpopolnjevala na številnih domačih in mednarodnih seminarjih.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča področju učenja in dejavnikom, ki vplivajo na uspešnost učenja: spoznavnim in učnim stilom, motivacijskim dejavnikom, sodelovalnemu učenju, samoregulaciji učenja in učiteljevim kompetencam. Skrbi tudi za prenos znanj v pedagoško prakso. V okviru Centra za pedagoško izobraževanje izvaja seminarje za učitelje osnovnih, srednjih in višjih ter visokih šol. Predava tudi za učitelje v tujini: IRRSAE (Istituto regionale di ricerca, sperimentazione e aggiornamento educativi, Trst, Italija), Hope University (Liverpool, Velika Britanija) in Oulu University of Applied Sciences (Oulu, Finska).

Sodelovala je tudi v različnih organih Filozofske fakultete: štiri leta v komisiji za študentske zadeve (1993–1997), dve leti v komisiji za podiplomski študij (1999–2001), v letih 2001–2005 je bila članica sveta Centra za pedagoško izobraževanje. Od leta 2005 pa je predsednica sveta Centra za pedagoško izobraževanje in njegova predstojnica.

Je članica treh strokovnih združenj: Društva psihologov Slovenije (v letih 1990–1992 je opravljala funkcijo tajnice), Društva za visokošolsko didaktiko Slovenije (od leta 2006 je članica upravnega odbora) ter Evropskega združenja za raziskovanje učenja in poučevanja – EARLI.

V letih 1994–2001 je sodelovala pri maturi kot članica Republiške predmetne komisije za predmet psihologija (RPK), v letu 1996 je bila glavna ocenjevalka na maturi, od leta 2001 do 2006 pa je bila predsednica RPK za psihologijo. Sodelovala je tudi v številnih drugih komisijah na Zavodu za šolstvo Republike Slovenije. Od maja 2008 je članica Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Tina Pirc (Jesenice, 1982)

Študirala je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 2008 z delom *Stališča do elektronske redovalnice* diplomirala z odliko. V študijskem letu 2008/2009 se je zaposlila kot asistentka na Katedri za pedagoško psihologijo in nadaljuje s podiplomskim študijem pedagoške psihologije. Njeno raziskovalno zanimanje je usmerjeno v področje psihosocialnih odnosov v šoli s poudarkom na proučevanju šolske klime.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Anja Podlessek (Ljubljana, 1973)

Članica Katedre za psihološko metodologijo je od leta 1996. Izvaja vaje pri predmetih Statistika za psihologe in Psihometrija I ter seminar pri predmetu Izbrana poglavja iz psihometrije I. Raziskovalno se ukvarja s psihofiziko, analizo psihofizikalnih metod, proučuje zaznavanje dinamičnih vidnih dražljajev, predvsem zaznavanje gibanja (njegove hitrosti in pospešenosti, reprezentacijski premik) in pozornostne

dejavnike pri zaznavanju dinamičnih dražljajev. V zadnjem času se ukvarja tudi s proučevanjem čustvenega odzivanja ljudi in uporabo teh odzivov pri vodenju umetnih sistemov. Poleg tega sodeluje pri različnih raziskovalnih projektih s področja razvojne psihologije in psihologije izobraževanja. Je članica Društva psihologov Slovenije. V letih 2005–2008 je bila glavna in odgovorna urednica revije *Psihološka obzorja*. Je članica komisije za dodiplomski in magistrski študij FF in koordinatorka za bolonjski proces na Oddelku za psihologijo. Sodelovala je pri organizaciji več nacionalnih psiholoških kongresov in mednarodnih konferencah (8. Konferenca o facetni teoriji, 2. Balkansko srečanje znanosti o vidu, 8. Psihološke konference Alpe–Jadran). Leta 2008 je za svoje delo prejela priznanje FF.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Marko Polič (Ljubljana, 1946)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je diplomiral leta 1969 in doktoriral leta 1979 s tezo *Symbolizem prostora in prostorskih oblik*. Izpopolnjeval se je v Skupini za metode in tehnike Podfakultete za psihologijo na Univerzi v Leidnu (september–december 1973) in na Oddelku za psihologijo Univerze v Surreyu (marec–junij 1982). Leta 1970 se je zaposlil na Filozofski fakulteti, najprej kot stažist in nato kot asistent. Leta 1981 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 1986 v naziv izrednega profesorja in leta 1992 v naziv rednega profesorja za občo in ekološko psihologijo.

Na Oddelku za psihologijo predava zaznavne in višje spoznavne procese ter okoljsko, prometno in politično psihologijo. Okoljsko psihologijo predava tudi na Oddelku za krajinsko arhitekturo

BTF in na Fakulteti za arhitekturo. O psiholoških vidikih nesreč predava tudi v Centru za zaščito in reševanje na Igu, o prometni vzgoji in drugih vprašanih prometne varnosti pa pri Svetu za preventivo v cestnem prometu RS.

Raziskovalno se ukvarja s psihologijo spoznavanja, ekonomsko in politično psihologijo ter okoljsko psihologijo, predvsem pa z vprašanji psiholoških vidikov nesreč, kriznega upravljanja in prometne varnosti. Od leta 1970 je vodil ali sodeloval pri več deset raziskovalnih projektih, med njimi pri mednarodnih, kot so Floodaware, SARTRE 2 and 3, ARROWS, PREVENT, AEVMS, UPTUN, EUCHIRES, COWAM, CARL in drugih ter pri domačih, kot so Zaznava poplav v letih 1989 in 1990 v Sloveniji, Zaznavanje ogroženosti (1995), Psihološki vidiki potresa leta 1998 v Posočju, Spoznavni zemljevid Slovenije (1999–2000), Državne ceste in prometna varnost učencev, Psihološki vidiki obvladovanja stresnih obremenitev pri izvajanju nalog v tujini (2005–2006) ipd. Objavil je več knjig ali poglavij v njih ter več kot 300 člankov v znanstvenih in strokovnih revijah, zbornikih in poljudnem tisku. Pripravil je tudi več deset presoj vplivov na okolje – psihološki vidik.

Strokovno deluje v Društvu psihologov Slovenije, kjer je bil predsednik strokovnega sveta, zdaj pa je njegov član, je tudi član Strokovnega sveta za varnost cestnega prometa pri Ministrstvu za promet RS, predstojnik Oddelka za psihologijo FF UL (2007–2009), kot strokovnjak sodeluje z Mednarodno agencijo za jedrsko varnost (IAEA) na Dunaju, z Agencijo za radioaktivne odpadke (ARAO) itn. Je član programskega sveta univerzitetnega študija Varstvo okolja. Bil je nacionalni koordinator za področje psihologije pri Ministrstvu za znanost oz. ARRS.

Je član IAAP (Mednarodno združenje za uporabno psihologijo), IAPS (Mednarodno združenje za študije ljudje–okolje), IAREP (Mednarodno združenje za ekonomsko psihologijo), SRA (Združenje za analizo tveganja) in Društva psihologov Slovenije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Peter Praper (St. Michael, Avstrija, 1944)

Diplomiral je leta 1968 na Oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Zaposlil se je v Zdravstvenem domu v Mariboru, kjer je bil eden od ustanoviteljev prvega dispanzerja za psihohigieno v osnovnem zdravstvu v takratni Jugoslaviji. Tam je tudi specializiral klinično psihologijo. V letih 1970–1980 je razvil preventivni psihološki presejalni postopek SPP-3, ki je že 35 let del nacionalnega programa zdravstva. Na podlagi prospektivne raziskave prediktorjev nevrotičnega razvoja v okviru tega dela je leta 1983 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani tudi doktoriral. V letih 1989–1994 je opravil subspecialistični študij iz skupinske analize pri Londonskem inštitutu za skupinsko analizo in po diplomi postal redni član Group-analytic Society London.

Je avtor treh monografij in treh učbenikov s področja psihoterapije in urednik devetih znanstvenih monografij s tega področja na podlagi psihoterapevtskega bienala Bregantovi dnevi, Združenja psihoterapevtov Slovenije, za katerega je dal pobudo. Objavil je številne članke v domačih in tujih znanstvenih revijah.

Je redni član mednarodnih in nacionalnih združenj s področja klinične psihologije in

psihoterapije, v katerih je opravljal številne pomembne funkcije. Tako je že 15. leto tudi član (in bil en mandat predsednik) stalne komisije za psihoterapijo pri Evropski federaciji združenj psihologov. V tej vlogi je tudi pobudnik urejanja zakonske podlage za verifikacijo poklicne ravni psihoterapevta.

Po številnih priznanjih doma je leta 2004 prejel tudi srebrno plaketo IAGP (International Association of Group Psychotherapists).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Melita Puklek Levpušček (Maribor, 1970)

Študirala je psihologijo na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1994, magistrirala 1997. in doktorirala leta 2001 z doktorskim delom *Razvoj psihološkega osamosvajanja mladostnikov v različnih socialnih kontekstih*. Leta 1994 se je zaposlila na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 2003 je bila izvoljena v naziv docentke za razvojno psihologijo, leta 2005 je pridobila tudi naziv docentke za pedagoško psihologijo.

Raziskuje in objavlja predvsem na področju razvoja socialne anksioznosti in psihološkega osamosvajanja mladostnikov, psihosocialnih značilnosti študentov na prehodu v odraslost, osebnostnih, motivacijskih in socialnih dejavnikov učne uspešnosti ter uporabe skupinskega dela pri poučevanju dijakov in študentov. Raziskovalno delo združuje v raziskovalnem programu Uporabna razvojna psihologija. Raziskovalno se je usposabljala tudi v tujini. Leta 2000 je bila na študijskem izpopolnjevanju v Oxfordu (New College, Univerza v Oxfordu)

kot štipendistka Oxford Hospitality Scheme for East European Scholars. Leta 2004 je bila štipendistka Cal Catterall Financial Aid Fund kot aktivna udeleženka kolokvija Mednarodne zveze za šolsko psihologijo (ISPA) na Univerzi v Exetru. Oktobra 2005 je gostovala na Fakulteti za psihologijo Univerze v Granadi. Je članica uredniškega odbora revije *Psicologia Conductual* (Behavioral Psychology).

Izvajala številne pedagoške delavnice za učitelje in predavatelje s področja skupinskega dela, predavanj in komunikacije s študenti. Leta 2000 je bila imenovana za članico Republiške predmetne komisije za psihologijo na maturi s štiriletnim mandatom. V letih 2004 in 2008 je bila imenovana za predsednico DPK SM za psihologijo na maturi s štiriletnim mandatom. V letih 2005–2007 je bila namestnica predstojnice Centra za pedagoško izobraževanje na Filozofski fakulteti. Od leta 2009 je članica Področnega uredništva za strokovne publikacije na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Grega Repovš (Ljubljana, 1972)

Študiral je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1996 diplomiral, leta 1999 magistriral in leta 2002 z nalogo *Računski model motenj pozornosti v shizofreniji* pridobil naziv doktorja znanosti. Leta 1996 se je zaposlil na Oddelku za psihologijo kot asistent stažist na Katedri za občo psihologijo, po končanem doktorskem študiju pa delo nadaljeval kot asistent. V letih 2005–2008 je kot podoktorski raziskovalec izpopolnjeval svoje znanje na Washington University in Saint Louis (ZDA),

kjer je spoznal in nadgrajeval metode analize funkcijskega slikanja možganov. Leta 2006 je pridobil naziv docenta za področje kognitivne psihologije ter po vrnitvi iz ZDA jeseni 2008 nadaljeval delo na Oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti.

Pri svojem raziskovalnem delu se je posvečal raznolikim področjem kognitivne psihologije, kar se kaže v sodelovanju pri projektih, kot so Psihološke posledice potresa v Posočju, Kognitivni zemljevid Slovenije in Crisis management Europe. V novejšem času se raziskovalno tesneje povezuje z Inštitutom za klinično nevrofiziologijo Kliničnega centra v Ljubljani ter s pomočjo združevanja različnih raziskovalnih pristopov v okviru kognitivne nevroznanosti proučuje osnovne kognitivne procese in njihove motnje.

Kot ustanovni član je od ustanovitve leta 2003 opravljal delo tajnika, od leta 2008 pa predsednika SiNAPSE, slovenskega društva za nevroznanost. V tem okviru je deloval kot vodja programskega odbora mednarodne poletne šole o kognitivni nevroznanosti delovnega spomina in bienalne Sinapsine nevroznanstvene konference. Med letoma 1996 in 2005 je sodeloval v uredniškem odboru *Psiholoških obzorij*, leta 2006 pa kot vabljeni urednik posebne številke revije *Neuroscience*, ki je bila posvečena delovnemu spominu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Velko S. Rus (Beograd, Srbija, 1955)

Leta 1974/75 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani vpisal študij psihologije in

sociologije. Z zelo visoko povprečno oceno je oba študija končal kot prvi v svoji generaciji, na isti fakulteti je leta 1980 magistriral, leta 1988 pa kljub zgodnejšemu dokončanju svoje naloge tudi doktoriral. Kot docent je predaval predmet Socialna psihologija za študente psihologije in študente sociologije pedagoške smeri na FF v Ljubljani (1989–2009). Že med magistrskim študijem je pridobil delovne izkušnje na srednji zdravstveni šoli in Ljubljani, na Zavodu za tehnično izobraževanje in na takratnih delavskih univerzah. Leta 1989 je bil soustanovitelj podjetij Veanda, d.o.o., in Davean, d.o.o., ki sta bili med prvimi, če ne prvi zasebni podjetji v Sloveniji in sta se več let uspešno ukvarjali z raziskovanjem, razvojem in edukacijo na področju marketinga, menedžmenta, edukacije in inovativnega menedžmenta. Od druge polovice 80. let se je aktivno udeleževal tudi različnih mednarodnih strokovnih oz. znanstvenih srečanj: do leta 1999 je imel npr. več kot 20 različnih strokovnih in znanstvenih predstavitev na mednarodnih srečanjih. V času 1999–2003 je bil predsednik Društva psihologov Slovenije. V študijskem letu 1986/87 je bil kot štipendist francoske vlade na študijskem izpopolnjevanju na pariški univerzi Paris V (Rene Descartes), in sicer pri prof. dr. Germaine de Montmollin. Do leta 2005 je predaval oz. gostoval tudi na nekaterih drugih evropskih univerzah, predvsem v Češki republiki in Franciji. V letih 1999–2007 je bil član uredniškega odbora evropske revije *European psychologist* pa tudi član različnih mednarodnih oz. svetovnih strokovnih in znanstvenih združenj. Do leta 1999 je napisal in objavil skupaj približno dva tisoč strani prvih izdaj štirih knjig učbenikov/monografij na temo socialne in sociopsihologije (psihosociologije) ter objavil številne

prispevke s področja psihologije, sociologije ter interdisciplinarnega družboslovja v domačih in tujih strokovnih ter znanstvenih revijah (pomladi 2008 je bil količinski vidik njegovega vpliva H – indeks (scopus) = 3). Leta 2009 je (bil) v sklepni fazi izdelave doktorata s področja sociologije. Ves čas je vestno izpolnjeval tudi svoje pedagoško-andragoške obveznosti, do leta 2009 je bil (so)mentor pri približno 30 diplomah za študente sociologije, približno 80 diplomah za študente psihologije, do pomladi 2009 pa je bil tudi (so)mentor pri trinajstih magisterijih in osmih doktoratih s področja psihologije in družboslovja. Od leta 2002 je bil predsednik slovenskega Društva T. G. Masaryk za filozofsko antropologijo, za etiko ter družbene in humanistične vede, ustanovljenega že leta 1995 (prvi predsednik in ustanovitelj je bil dr. Vojan Rus: društvo je v prvih 15 letih obstoja organiziralo številne zelo uspešne interdisciplinarnе simpozije). Leta 1995 je bil prvič izvoljen za izrednega profesorja, decembra 2008 pa v naziv rednega profesorja, za katerega je prvič zaprosil že leta 1999.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Argio Sabadin (Koper, 1949)

Študiral je psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1973, magistriral 1978. in doktoriral leta 1988 s tezo *Kvantitativni vidik analize strukture dela*. Po diplomi se je zaposlil kot stažist raziskovalec na Inštitutu za medicino dela, prometa in športa v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani. Leta 1975 se je zaposlil na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani kot asistent za predmet Psihologija dela. V naziv docenta je bil izvoljen

leta 1989. V naziv izrednega profesorja za področje psihologije dela in organizacije je bil prvič izvoljen leta 1994 ter ponovno v letih 2000 in 2005.

Predmet Psihologija dela je predaval kot zunanji sodelavec na Višji tehniški varnostni šoli v Ljubljani in na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo na Montanistiki, predmet Psihologija za inženirje pa na Visoki poslovno-tehniški šoli na Politehniko v Novi Gorici. Predaval je tudi v Švici, kjer je Oddelek za psihologijo izvajal študij psihologije po pogodbi o akademskem sodelovanju med CIT (Centro Interuniversitario Ticinese) v Luganu in Univerzo v Ljubljani. Kot predavatelj je sodeloval na podiplomskem študiju na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru in na podiplomskem študiju socialne medicine v organizaciji Medicinske fakultete v Ljubljani in Inštituta za varovanje zdravja RS.

Raziskovalno dela na področju psihologije dela in organizacije, ergonomije, ekologije delovnega in bivalnega okolja in zdravja. Sodeloval je pri mednarodnem projektu GLOBE (The Global Leadership and Organizational Behavior Effectiveness Research Program), v katerega je vključenih 62 držav. Kot sodelavec projekta je prejel priznanje za aplikativno raziskovanje na področju dela za leto 2005, ki ga podeljuje Združenje za industrijsko in organizacijsko psihologijo ZDA.

Strokovne naloge je opravljal kot član Invalidske komisije I. stopnje na Območni delovni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Ljubljani. Kot član senata je sodeloval pri ocenjevanju delovne zmožnosti zavarovancev. Bil je član Strokovne komisije za povečano zavarovalno dobo pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

V letih 1994–1999 je bil član programskega sveta projekta Računalniško opismenjevanje pri ministrstvu za šolstvo in šport. Od leta 2007 je član strokovnega sveta projekta Zlata nit, medijskega projekta časopisa Dnevnik, katerega cilj je izbor najboljših zaposlovalcev v Sloveniji. Opravljal je tudi funkcijo podpredsednika Društva psihologov Slovenije, podpredsednika strokovnega sveta društva ter predsednika Sekcije za psihologijo dela.

V letih 1989 in 1990 je bil prodekan Filozofske fakultete. V letih 2004–2007 je bil najprej namestnik predstojnika in potem predstojnik Oddelka za psihologijo. Več let je bil predsednik komisije za sprejem študentov v Študentske domove Univerze v Ljubljani, namestnik predsednika komisije za priznavanje in vrednotenje izobraževanja na Univerzi v Ljubljani in namestnik predsednice komisije za priznavanje in vrednotenje izobraževanja na Filozofski fakulteti. Leta 1994 je dobil priznanje FF in leta 2007 veliko priznanje Filozofske fakultete.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Gregor Sočan (Ljubljana, 1971)

Študiral je psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1996. Magistrski študij psihologije (smer psihološka metodologija) je končal na isti fakulteti leta 2000. Doktorski študij je nadaljeval na Univerzi v Groningenu na Nizozemskem, kjer je leta 2003 doktoriral s tezo *The incremental value of minimum rank factor analysis*. Leta 1996 se je zaposlil kot asistent na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete. Leta 2005 je bil izvoljen v naziv docenta za psihološko metodologijo.

Njegovo raziskovalno delo obsega predvsem področje klasične testne teorije, faktorске analize in psihometričnih vprašanj merjenja sposobnosti in osebnostnih lastnosti. V okviru svojih pedagoških obveznosti je predaval različne predmete s področja metodologije, statistike in psihometrije. Občasno predava tudi na magistrskem študiju psihologije Univerze v Zagrebu.

V letih 2007–2009 je namestnik predstojnika Oddelka za psihologijo. Je član uredniškega sveta znanstveno-strokovne revije *Psihološka obzorja*.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Matija Svetina (Ljubljana, 1969)

Iz psihologije je diplomiral leta 1993, magistriral 1996. in doktoriral leta 2000 na Univerzi v Ljubljani. Podoktorski študij je končal na Carnegie Mellon University v Pittsburghu (ZDA). Leta 2002 je bil izvoljen za docenta in leta 2008 za izrednega profesorja za razvojno psihologijo. Od leta 1993 je zaposlen na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete. Je član več psiholoških združenj (APA, DPS). Kot predavatelj in raziskovalec je od leta 1993 aktiven na več akademskih institucijah (npr. Univerza v Leipzigu (Nemčija); Augsburg College, Minneapolis (ZDA); Univerza v Pittsburghu (ZDA); Univerza v Lancasteru (Velika Britanija); Univerza v Celovcu (Avstrija), kot predavatelj nastopa po Sloveniji na različnih izobraževalnih seminarjih s področja razvoja otrok in mladostnikov. Od leta 1993 je vodil organizacijo dveh mednarodnih znanstvenih simpozijev, sodeloval pri petih mednarodnih in osmih domačih raziskovalnih projektih, pri štirih kot vodja, ter na več kot dvajsetih mednarodnih znanstvenih

konferencah s področja psihologije. Na oddelku je aktiven pri delu s študenti (npr. v odboru za študentska vprašanja in kot vodja tutorjev na Oddelku za psihologijo).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Ivan Toličič (Starše, 1922)

Leta 1952 je diplomiral iz psihologije, pedagogike in filozofije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1959 je na isti fakulteti doktoriral. Na Filozofski fakulteti je bil neprekinjeno zaposlen od leta 1952, od leta 1975 kot redni profesor za otroško in mladinsko psihologijo. Leta 1992 se je upokojil in istega leta mu je Univerza v Ljubljani podelila naziv zaslužnega profesorja. Prvi je začel predavati predmet Otroška in mladinska psihologija na Univerzi v Ljubljani, predaval je tudi pedagoško psihologijo in psihologijo za učitelje. Študijsko se je izpopolnjeval na Internationalen Hochschule für Pädagogische Forschung in Frankfurtu (1959); na univerzi v Austinu v Texasu (1971), na Deutscher Akademischer Austauschdienst v Münchnu (1985). Bil je predsednik Združenja psihologov SFRJ (1965–1967); podpredsednik svetovne organizacije za predšolsko vzgojo OMEP (1970–1976), član uredniškega odbora ugledne razvojnopsihološke znanstvene revije *Human Development*, dvakrat predstojnik Oddelka za psihologijo, podpredsednik skupščine Republiške skupnosti za otroško varstvo. Leta 1978 je za znanstvenoraziskovalno delo prejel nagrado sklada Borisa Kidriča; leta 1994 pa državno nagrado za življenjsko delo na področju šolstva. Znanstvenoraziskovalno se je ukvarjal predvsem s proučevanjem otroške igre, spoznavnim razvojem otrok, socialnimi

in kulturnimi dejavniki okolja, ki vplivajo na otrokov razvoj in njegovo učno uspešnost, pripravljenostjo otrok za vstop v šolo, testi znanja, dvojezičnostjo, psihosocialnim razvojem v mladostništvu. Več let je sodeloval v medkulturni raziskavi *Coping Styles and Achievement: A Cross-National Study of School Children*, ki jo je vodil Robert Peck z univerze v Austinu; pionirsko delo je opravil pri proučevanju šolskih novincev ter razvoju in standardizaciji merskih pripomočkov za ocenjevanje otrokove pripravljenosti za vstop v šolo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Maks Tušak
(Ravne na Koroškem, 1947)

Na Ravnah na Koroškem je obiskoval osnovno šolo in končal gimnazijo. Leta 1977 je bil izvoljen za asistenta za klinično psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1984 je doktoriral na Filozofski fakulteti UL na temo *Nekatere osebnostne lastnosti in simbolizem pri odraslih delinkventnih osebah*. Leta 1986 je bil izvoljen v docenta, leta 1993 v naziv izrednega profesorja in leta 2000 v naziv rednega profesorja za področje klinične psihologije.

Vseskozi se je dodatno izobraževal s področja klinične psihologije, psihoterapije in športne psihologije (npr. terapija geštalt, psihoanalitična skupinska terapija, Rorschachova psihodiagnostika, hipnoza).

Na dodiplomskem študiju Oddelka za psihologijo filozofske fakultete UL je predaval *Klinično psihologijo*, *Izbrane klinično psihodiagnostične metode* in *komparativno psihologijo*, na

podiplomskem študiju pa je predaval *Poglavja iz klinične psihologije* in *novejše psihodiagnostične pristope*.

Na mednarodni univerzi v Luganu je bil tri leta nosilec predmeta *Psihodiagnostika*. Sodeloval je pri dodiplomskih in podiplomskih študijih na Medicinski fakulteti, na Biotehniški fakulteti, Fakulteti za šport in Pedagoški fakulteti in AGRFT v Ljubljani. Na Fakulteti za šport je ustanovil psihodiagnostični laboratorij in bil nekaj let njegov vodja. Je začetnik psihologije športa v Sloveniji. Več kot dvajset let je sodeloval v psihični pripravi številnih državnih reprezentanc in bil v strokovnih timih športnikov, ki so dosegli medalje na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih. Kot uradni športni psiholog je tudi aktivno sodeloval na več olimpijskih igrah. Dvajset let je delal v psihološki svetovalnici za študente Filozofske fakultete v Ljubljani.

Pri svojem raziskovalnem in strokovnem delu je sodeloval s priznanimi strokovnjaki v Avstriji, Italiji, Franciji, ZDA, Južni Koreji in na Japonskem. Bil je tudi član Izvršnega odbora mednarodne zveze koloristov (Executive Committee of International Colour Association) in aktiven član Društva koloristov Slovenije. Je avtor številnih znanstvenih monografij in člankov s področja klinične psihologije, športne psihologije in komparativne oz. živalske psihologije, ki so danes bazično učno gradivo.

Bil je tudi predsednik strokovnega sveta za šolstvo in član komisije za otroke s posebnimi potrebami. Zadnja leta se je intenzivno ukvarjal s terapijo s pomočjo živali pri otrocih s posebnimi potrebami, predvsem z agresivnimi, anksioznimi in hiperaktivnimi otroki.

Prof. dr. Maks Tušak je bil vsestranski raziskovalec, pedagog in izrazit aplikativni psiholog, ki je opravil pionirsko delo na področju športne psihologije v Sloveniji. Dolgoletno delo in izkušnje na področju svetovanja in psihoterapije so pomemben prispevek h kliničnopsihološki in psihoterapevtski stroki. Malokdo ve, da je bil tudi pisatelj, zborovski pevec, v mladih letih pa tudi alpinist. Umrli je 27. oktobra 2008.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Milena Vukić (Niš, 1972)

Diplomirala je iz bibliotekarstva in angleškega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Delala je v knjižnici Oddelkov za anglistiko in germanistiko ter v knjižnici Oddelkov za slovenistiko in slavistiko. Od leta 2005 je zaposlena kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za psihologijo.

Klemen Zorman (Ljubljana, 1965)

Klemen Zorman je kot laborant na oddelku za psihologijo zaposlen od leta 1988. Pred tem je bil po končani srednji elektrotehniški šoli zaposlen kot elektrotehnik telekomunikacij na Aplikativnem razvojnem oddelku telefonskih aparatov podjetja Iskra Telematika v Kranju.

Red. prof. dr. Maja Zupančič (Ljubljana, 1959)

Na Univerzi v Ljubljani je pridobila izobrazbo univ. dipl. psih., naziv magistrice in doktorice psiholoških znanosti, leta 2002 pa je bila izvoljena v naziv redne profesorice za razvojno

psihologijo. Zaposlena je bila kot raziskovalka na Pedagoškem inštitutu pri Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani in pozneje na Filozofski fakulteti (UL), kjer predava razvojnopsihološke predmete. Bila je gostujoča profesorica na Filozofski fakulteti Univerze na Reki in na Centro Studi Universitari Internazionali v Luganu. Podoktorski študij je opravljala na univerzah Loughborough, Leiden, Gent in München. Vabljen predavanja je imela na Univerzi v Loughboroughu, na mednarodnih znanstvenih konferencah v Kobeju, Atenah (Georgia, ZDA), na konferenci *Alpe-Adria* v Ljubljani in na kongresu psihologov Slovenije z mednarodno udeležbo.

Na Filozofski fakulteti je poleg raziskovalnega in pedagoškega dela opravljala funkcijo namestnice predstojnika oddelka za psihologijo, druge vodstvene funkcije pa spadajo na področje raziskovanja. Je vodja raziskovalnega programa *Uporabna razvojna psihologija* (2004–2008 in naslednje obdobje 2009–2014), bila je vodja temeljnega projekta, ciljnega raziskovalnega projekta, podoktorskega projekta, evalvacijske študije, raziskovalnega projekta *Sorosove fundacije* in mentorica mladim raziskovalkam.

Bila je članica strokovne komisije za predmet *Psihologija* v srednješolskem izobraževanju in strokovne komisije pri Uradu za mladino RS. Je članica uredniškega sveta pri znanstvenih revijah *Psihološka obzorja* in *Šolsko polje*, Evropskega društva za razvojno psihologijo, recenzentka pri slovenskih revijah in pri tujih revijah *European Journal of Personality*, *Kinesiology*, *Journal of Cross-Cultural Psychology* ter *Journal of Early Adolescence*. Je poročevalka v komisijah za izvolitev v akademske nazive

v Sloveniji in tujini (Univerza v Hamptonu, ZDA), bila je tudi ocenjevalka kandidatov za dodelitev Fulbrightovih štipendij. Prejela je priznanje Filozofske fakultete za pedagoško in raziskovalno delo, nagrado Roka Petroviča za mentorstvo pri magisteriju na Fakulteti za šport, dve priznanji Univerze Champaign (ZDA) za sodelovanje pri raziskavah, dve diplomski nalogi sta pod njenim mentorstvom prejeli fakultetno Prešernovo nagrado.

Raziskovala je socialno-spoznavni razvoj, razvoj otroške igre in vodila normalizacijo psiholoških merskih pripomočkov. Proučuje osebnostne poteze v vseživljenjskem razvoju in njihovo vlogo pri prilagajanju posameznikov na različne razvojne ter kulturne kontekste. Intenzivno sodeluje z univerzama Georgia in Grand Valley ter s Sibirskim oddelkom ruske akademije medicinskih znanosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Drago Žagar
(Podvrh, 1941)

Diplomiral je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz psihologije kot A- in pedagogike kot B-predmeta. Študij pedagogike je končal leta 1966, študij psihologije pa leta 1968. Doktorat znanosti si je pridobil leta 1978 z zagovorom doktorske teze *Različni načini mišljenja v povezavi s šolskim uspehom in nekaterimi osebnostnimi lastnostmi učencev*. Na Filozofski fakulteti se je zaposlil leta 1969. Dve leti je opravljal delo strokovnega sekretarja pri mednarodni raziskavi Vpliv okolja na uspeh in osebnostne lastnosti učencev. Leta 1971 je bil izvoljen v naziv asistenta za pedagoško psihologijo. V naziv docenta je bil izvoljen leta

1980, v naziv izrednega profesorja leta 1986 in v naziv rednega profesorja leta 1991. V študijskem letu 1978/79 je začel predavati predmet Psihologija pouka in učenja oziroma Psihologija za učitelje za študente jezikovnih smeri na Filozofski fakulteti. V študijskem letu 1980/81 pa je začel predavati tudi predmet Pedagoška psihologija za študente psihologije na Filozofski fakulteti. V letih 1992–1996 je predaval pedagoško psihologijo študentom psihologije na Centro interuniversitario Ticinese v Luganu v Švici.

Na raziskovalnem področju se je največ ukvarjal s proučevanjem ustvarjalnosti in nadarjenosti, individualnih razlik med učenci in šolske obremenjenosti. Bil je nosilec evalvacijske študije Organizacija nivojskega pouka, stališča učencev, učiteljev in staršev do te oblike diferenciacije ter njenih učinkov na učence; sonosilec raziskovalne naloge Kranjski model odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci v osnovni šoli ter sonosilec raziskovalnega projekta Psihosocialno in telesno stanje osnovnošolskih učencev z vidika obremenjenosti s šolskim delom.

Več let je bil predsednik Republiške maturitetne komisije za psihologijo, predsednik in član Republiške izpitne komisije za strokovne izpite za svetovalne delavce na osnovnih in srednjih šolah, član Področne kurikularne komisije za osnovno šolo, predsednik delovne skupine za pripravo koncepta Odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli, član Državne komisije za izvedbo nacionalnih preizkusov znanja ter član in namestnik vodje Centra za pedagoško izobraževanje na Filozofski fakulteti. V letih 1988–1992 je bil predstojnik Oddelka za psihologijo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Urška Žugelj
(Novo mesto, 1978)

Leta 2001 je diplomirala iz psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani in se istega leta zaposlila kot bibliotekarka dokumentalistka v knjižnici in službi INDOK Oddelka za psihologijo. Leta 2002 je vpisala magistrski študij na katedri za razvojno psihologijo, ki se je leta 2004 iztekel z neposrednim prehodom na novit doktorski študij. V okviru dela v knjižnici in službi INDOK je leta 2002 opravila strokovni bibliotekarski izpit in bila leta 2005 izvoljena v naziv bibliotekarke.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Izr. prof. dr. Marjan Bilban, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, fiziologija dela
- Red. prof. dr. Bojan Dekleva, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, socialna patologija
- Doc. dr. Kazimir Drašlar, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, fiziologija
- Doc. dr. Zvezdan Pirtošek, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, nevrologija
- Doc. dr. Peter Pregelj, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, psihopatologija

Nekdanji zaposleni:

- Viš. pred. Miroslav Adlešič (1962–1973)
- Izr. prof. dr. Janez Bečaj (1984–2007)
- Mag. Breda Bezič (1960–1996)
- Red. prof. dr. Zoran Bujas (1954–1979)
- Asist. Ana Caleari (1962–1963)

- Red. prof. dr. Miran Čuk (1965–1990)
- Alojz Debeljak (1958–1979)
- Andrej Dolinar (1962–1984)
- Asist. dr. Vera Doma (1964–1977)
- Doc. dr. Janez Gregorač (1969–1996)
- Prof. dr. L. Jenček
- Ana Jenko (1958–1961)
- Prof. dr. I. Kanoni
- Doc. dr. Miro Kline (1980–1994)
- Doc. dr. Žiga Knap (1978–1979)
- Prof. dr. Miloš Kobal
- Asist. Mojca Kosec (1984–1985)
- M. Kramar
- Red. prof. dr. Janko Kostnapfel
- Red. prof. dr. Tanja Lamovec (1973–1996)
- Prof. dr. Anton Lavrič
- Prof. dr. Štefan Michielli (1964–1968)
- Red. prof. dr. Lev Milčinski
- Red. prof. dr. Samo Modic
- Dr. Zdravko Neuman (1960–1979)
- Milena Papež (1961–1997)
- Asist. Tatjana Penko (1986–1992)
- Izr. prof. dr. Bogomir Peršič (1962–1984)
- Prof. dr. B. Pregelj
- Red. prof. dr. Oto Petrovič (1961–1996)
- Red. prof. dr. Marija Petrič (1963–1991)
- Red. prof. dr. Mihajlo Rostohar (1949–1959)
- Red. prof. dr. Nikola Rot (1962–1966)
- Prof. dr. A. Seliškar
- Jože Sivec (1956–1958)
- Red. prof. dr. Vinko Skalar
- Prof. dr. Janko Sušnik
- Red. prof. dr. Levin Šebek (1955–1988)
- Red. prof. dr. Peter Umek (1971–1990)
- Red. prof. dr. Vekoslav Verhovnik
- Izr. prof. dr. Vlasta Zabukovec (1986–2000)
- G. Zadnik
- Red. prof. dr. Leon Zorman (1960–1996)
- Doc. dr. Peter Žiža
- Red. prof. dr. Martina Žmuc Tomori

Oddelek za

ROMANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

Začetki

Romanistika na ljubljanski univerzi je pravzaprav tako stara kot univerza sama. Že v prvem akademskem letu rednega delovanja, to je v šolskem letu 1920/21, je Fran Juvančič kot honorarni sodelavec začel predavanja iz historične slovnice francoskega jezika, vodil seminar iz romanske filologije in predaval o zgodovini francoskega gledališča. Francoščina je po prvi vojni na Slovenskem postajala jezik kulture; bila je tudi prvi tuji jezik na srednjih šolah, gotovo tudi kot protiutež poprej prevladujoči nemščini.

Fakultetni svet je na seji 23. novembra 1920 sklenil povabiti prof. dr. Petra Skoka iz Zagreba kot gostujočega profesorja. Ta je tako v študijskih letih 1921/22 in 1922/23 redno vsak teden prihajal predavat v Ljubljano.

V študijskem letu 1921/22 je kot neplačani sodelavec svojo univerzitetno pot začel dr. Fran Šturm, sicer profesor na državni realni gimnaziji v Ljubljani. Najprej je prav tako predaval historično slovnico francoskega jezika in iz tega predmeta vodil seminar. Njegovo imenovanje je bilo povezano tudi s študijem italijanščine.

Ljubljanska univerza je že od vsega začetka imela med sodelavci pomembno jezikoslovno osebnost, znamenitega francoskega jezikoslovca Luciena Tesnièrja. Nastavljen je bil kot lektor francoskega jezika, a je v Ljubljano prišel že z akademsko stopnjo *agrégé de l'Université de Paris* in priznana mu je bila *venia legendi*. Več semestrov je predaval francosko književnost 19. stoletja, pri jezikovnih vajah pa je kot velik ljubitelj slovenskega jezika za prevajanje v francoščino izbral Cankarjevo *Moje življenje*.

Navdušenje za razvoj znanstvenih disciplin v prvih letih rasti mlade univerze so močno ovirale skromne finančne možnosti. Vendar je bila leta 1927 le ustanovljena stolica za romanistiko. Dne 16. novembra 1927 je bil izvoljen za docenta za romanske jezike in književnosti dr. Fran Šturm, druga dva kandidata, dr. Anton Bajec in dr. Stanko Škerlj, pa sta šla poučevat na srednjo šolo, kar je dr. Antona Bajca odvrnilo od romanistike, čeprav so njegova prva znanstvena dela romanistična. Dr. Stanko Škerlj je pozneje, leta 1932, v Beogradu v veliki meri sodeloval pri ustanovitvi katedre za italijanščino na tamkajšnji univerzi.

Dr. Fran Šturm, nominalno profesor za romansko filologijo, je bil izvoljen predvsem za francoski jezik in književnost. Kot jezikoslovec pa Šturm ni ne mogel in ne hotel zanemariti splošne romanistike, zlasti italijanščine, za katero je bila fakulteta že od vsega začetka živo zainteresirana. Posebno zanimanje je naklonil tudi furlanščini in s tem širše raziskavam slovansko-romanskih medsebojnih jezikovnih sovplivanj, predvsem proučevanju pojavov palatalizacije in lenizacije. Šturmovo študije je nadaljeval dr. Anton Grad in razširil raziskavo na poznavanje jezikovnega stanja v slovenščini, tudi poznavanje toponimov, ki je pomembno za določanje kronologije glasovnih pojavov v furlanščini.

Italijanistika

Zavest, da je študij italijanščine v visokošolskem središču, kot je Ljubljana, nekaj samoumevnega, je vidna tudi v tem, da je v akademskem letu 1937/38 začel delovati najprej kot lektor za italijanski jezik, potem tudi kot honorarni predavatelj dr. Stanko Leben. Vodil je tečaje sodobnega italijanskega jezika, nekaj semestrov pa govoril tudi o italijanski književnosti. Stvari so vendarle dozorevale. Fakultetni svet je 31. oktobra 1940 na predlog slavista, jezikoslovca prof. dr. Frana Ramovša, povabil na predavanje o problemih italijanskega jezika znanega italijanskega jezikoslovca Mattea Bartolija, profesorja s torinske univerze. Še istega leta je bil sprožen postopek za docenturo za italijanski jezik; prijavili so se Stanko Leben, Anton Grad in Anton Ribolli. Dne 21. januarja 1941 je fakultetni svet sklenil, »da se na temelju referatov prof. Kidriča, Ramovša, Šturma in Ocvirka, katere si fakultetni svet osvoji kot fakultetno mnenje, izbere dr. Stanka Lebna za docenta za italijanski jezik. Na predlog komisije fakultetni svet soglasno sklene, da se sporoči dr. Antonu Gradu, da je komisija ugotovila njegovo znanstveno in strokovno kvalifikacijo in da lahko prosi za privatno docenturo.« Na isti seji so na predlog dr. Šturma podaljšali dovoljenje za honorarna predavanja iz italijanskega jezika in književnosti dr. Evelu Gaspariniju. Bile so torej dane vse možnosti za harmoničen razvoj italijanistike.

Potem je prišla vojna vihra. *Silent Musae inter arma*. Najtežja izguba je bilo leta 1944 izginotje dr. Frana Šturma, udeleženca ustanovnega zbora OF in ves čas angažiranega Slovenca; v tistem času je bil tudi dekan fakultete. Po vojni je italijanistika zaživela šele s prihodom Stanka Škerlja iz Beograda. Ta je obnovil študij romanskega jezikoslovja, za italijanščino pa še posebej študij dialektologije, zlasti beneških narečij, največ znanstvenega in pedagoškega dela pa je vložil v študij italijanske skladnje. Njegov študij beneških narečij (zlasti v Istri) je nadaljeval dr. Mitja Skubic, skladišne raziskave pa dr. Tjaša Miklič, ki je prevzela vodenje katedre za italijanski jezik, potem ko je dr. Skubic ustanovil hispanistiko.

Prof. dr. Tjaša Miklič se posveča predvsem besediloslovnim in diskurznim raziskavam problemov, povezanih z besedilnim funkcioniranjem italijanskega glagola, večinoma s kontrastivne perspektive. Od leta 2007 vodi katedro za italijanski jezik prof. dr. Martina Ožbot, ki se raziskovalno posveča jezikom v stiku, besediloslovlju z analizo diskurza in prevodoslovlju. Glavno raziskovalno in strokovno

področje dr. Darje Mertelj je didaktika tujih jezikov, še posebej italijanskega jezika. Na tem področju je na oddelku vrsto let delovala tudi dr. Lucija Čok. Kot zunanji sodelavec je sodeloval tudi prof. dr. Goran Filipi, čigar primarno raziskovalno področje je bilo diahrono italijansko jezikoslovje s težiščem na etimologiji. K dejavnosti katedre so pomembno prispevali tudi lektorji za italijanski jezik. Med njimi je treba omeniti predvsem Vido Šturm, ki je poleg jezikovnega znanja dolgemu nizu generacij dajala tudi nepogrešljive osnove iz italijanske civilizacije. Lektorica Vasilka Stanovnik je uvedla različne vsebinske in didaktične novosti pri posredovanju jezikovnega znanja bodočim italijanistom. Lektorat italijanskega jezika sta vrsto let uspešno vodila Ante Sušjan, ki je imel tudi tečaj italijanščine za nefilologe, in višji predavatelj Sergij Šlenc, ki je poučeval tudi italijansko civilizacijo ter prevajanje. Zdaj na italijanistiki delujeta še lektorica mag. Jana Kenda in asistentka Mirjam Premrl. Že vrsto let je v pedagoško delo vključen tudi vsaj en italijanski lektor: s širšega stališča je imela pomebnejšo vlogo predvsem Patrizia Raveggi (1976–1985), ki se je s svojimi prevodi slovenskih literarnih besedil v italijanščino izkazala kot dragocena posredovalka slovenske književnosti Italijanom.

Slovaropisju se je svojčas intenzivno posvečal Sergij Šlenc, ki je leta 1997 izdal *Veliki italijansko-slovenski slovar* in leta 2006 *Slovensko-italijanski slovar*. S katedro za italijanski jezik je aktivno sodeloval

Del oddelka v sproščenem okolju, foto: Daša Stanič

tudi dr. Roberto Dapit, ki je vodil furlanski lektorat, raziskovalno pa je bil usmerjen pretežno v proučevanje slovenskih narečij v Beneški Sloveniji.

Delo katedre za italijansko književnost sta po dr. Stanku Škerlju najvidneje zaznamovala njegova naslednika, višji predavatelj Niko Košir in prof. dr. Atilij Rakar. Niko Košir se je uveljavil predvsem kot odličen prevajalec številnih prevajalsko zahtevnih klasičnih italijanskih (Boccaccio, Machiavelli), španskih (Cervantes, Calderón) in francoskih piscev. Prof. dr. Rakar pa se je posvečal zlasti študiju tržaške italijanske književnosti, pa tudi starejši književnosti, predvsem baroku in pesniškimi šolam, ki so vplivale na slovensko literaturo. S književnostjo italijanske renesanse se ukvarja dr. Irena Prosenč Šegula, medtem ko se je še pred njo dr. Tea Štoka večinoma posvečala sodobni italijanski književni ustvarjalnosti. Od leta 2005 je vodja katedre za italijansko književnost dr. Patrizia Farinelli, ki raziskuje italijansko renesančno in baročno liriko ter sodobno fiktionalno prozo.

Tako katedra za italijanski jezik kot katedra za italijansko književnost izvajata program podiplomskega študija, jeseni 2009/10 pa bosta začeli izvajati tudi nove bolonjske programe: najprej na prvi stopnji in na tretji v okviru doktorskega študija FF, nato še program na drugi stopnji.

Leta 2004 so prejeli odlikovanje Republike Italije, *Ordine della Stella della Solidarieta' Italiana* (red zvezde italijanske solidarnosti), naslednji člani oddelka: prof. dr. Tjaša Miklič *cavaliere* (vitez), prof. dr. Atilij Rakar *commendatore* (komendnik), prof. dr. Mitja Skubic *commendatore* (komendnik) in višji predavatelj Sergij Šlenc *commendatore* (komendnik).

Francistika

Katedro za francosko književnost je po vojni prevzel dr. Stanko Leben, leta 1951 pa je bil dotedanji zasebni docent dr. Anton Grad izvoljen za izrednega profesorja za zgodovino francoskega jezika, s čimer je francoski del romanistike ob sodelovanju lektorja dr. Janka Kotnika zaživel polno življenje. Zadnji je po odhodu dr. Lebna v pokoj za nekaj let prevzel predavanja iz francoske književnosti. Sledili sta mu dr. Breda Cigoj-Leben in dr. Marjeta Vasič. Zadnja je predvsem raziskovala tokove francoskega realizma, naturalizma, simbolizma, eksistencializma in gledališča absurda. Dr. Cigoj-Leben pa se je posvetila predvsem delu in življenju E. Renana in A. Gida. Naslednik na katedri, prevajalec Danteja in drugih romanskih velikanov, dr. Andrej Capuder (doktoriral je s tezo o A. Bretonu), se med drugim odlikuje po svojem poglobljenem in izvirnem pristopu k bergsonizmu, s katerim je v svojem pedagoškem delu pustil trajne sledove. Napisal je tudi več romanov, poleg tega pa bil poslanec in minister za kulturo v prvi slovenski vladi po osamosvojitvi, prvi slovenski veleposlanik v Parizu in pozneje veleposlanik v Rimu. H katedri za francosko književnost je pristopil in jo zdaj tudi vodi dr. Miha Pintarič, strokovnjak za francoski srednji vek in renesanso, pesnik in avtor esejev. Francosko književnost je nekaj let poučevala tudi dr. Metka Zupančič, ki je po zagovoru doktorske disertacije na

zagrebški romanistiki odšla poučevat v Kanado in Združene države Amerike. Na katedri za francosko književnost delujejo še dr. Katarina Marinčič, dr. Boštjan Turk in dr. Florence Gacoïn Marks. V središču zanimanja K. Marinčič je zlasti francoska pripovedna proza 18. in 19. stoletja; poleg tega je opažena avtorica več romanov in zgodb, za katere je dobila prestižne nagrade. B. Turk se ukvarja zlasti s književnostjo 17. stoletja in francosko sodobno književnostjo. Področja, s katerimi se ukvarja F. Gacoïn Marks, so sodobna francoska in frankofonska književnost, literarna zgodovina, francosko-slovenski literarni stiki in naratologija.

Od francoskih lektorjev je za Tesnièrejem prišel René Martel (1924/25 do 1927/28), za njim Marc Vey, v letu 1932/33 pa Jean Lacroix, čigar predavanja o Molièrju so pritegnila širši kulturni krog v Ljubljani, zlasti gledališčne. Treba je omeniti, da je Jean Lacroix po drugi svetovni vojni spet prevzel svoje mesto, vendar ga v študijskem letu 1947/48 ne najdemo več med sodelavci oddelka: trajalo je nekaj let, da so se politično obarvane zagate umirile in stvari uredile. V plejadi poznejših francoskih lektorjev vidneje izstopata Claude Vincenot, avtor slovenske slovnice v francoščini in poznejši vodja pariške slovenistike na Državnem inštitutu za vzhodne jezike in kulture (INALCO), ter Joséphine Ferrari, ustanoviteljica gledališke skupine Les Théâtres, ki na oddelku tudi po njenem odhodu uspešno deluje. V tem trenutku je francoski lektor na oddelku Laurent Guibelin. V zadnjih letih na oddelku delujejo tudi belgijski lektorji, trenutno Julie David, ki je prevzela vodenje gledališke skupine.

Študij modernega francoskega jezika pod vodstvom domačih lektorjev sta utemeljili in poglobili Marija Kovač in mag. Elza Jereb; zadnja je na novo razvila oziroma poglobila tudi predmete Francoska fonetika, Sintaksa in Metodika pouka francoskega jezika ter izdala prvo zaokroženo francosko slovnico za Slovence. Skupaj z Jaso Baebler in Majo Ficko je pripravila učbenika francoskih besedil. Kot lektorji so na oddelku zaposleni še mag. Jacqueline Oven, mag. Nataša Žugelj, dr. Agata Šega in dr. Gregor Perko. J. Oven končuje doktorski študij s področja jezikoslovja, na oddelku pa se poleg jezikovnih vaj ukvarja tudi s slušnim razumevanjem in prevajanjem iz slovenščine v francoščino. N. Žugelj vodi lektorske vaje v prvem in drugem letniku. Magistrirala je z didaktično usmerjeno nalogo. A. Šega se ukvarja z jezikom, srednjeveško francoščino, pri predmetu Splošno romansko jezikoslovje pa je nasledila M. Skubica. Pri raziskovalnem delu jo zanimajo predvsem romansko-slovanski medjezikovni vplivi, zlasti starejše obdobje romanskih jezikovnih vplivov na slovenščino in druge slovanske jezike. V ospredju zanimanja G. Perka so kontrastivne leksikološke in leksikografske raziskave, prevodoslovje, besedotvorje in semantika. Na francistiki je prav G. Perko najbolj zaslužen za pripravo in akreditacijo bolonjskih študijskih programov. Dr. Meta Lah, ki prav tako opravlja del lektorskega dela, se posveča predvsem didaktiki francoščine kot tujega jezika.

Jezikoslovni del katedre za francoski jezik vodi prof. dr. Vladimir Pogačnik, ki se je usmeril zlasti na področje besedotvorja, francosko-slovensko primerjalno slovnico, semantiko, slovaropisje in prevodoslovje. V. Pogačnik je v letih 1993–1996 vodil katedro za slovenski jezik in književnost na Državnem inštitutu za vzhodne jezike in kulture (INALCO) v Parizu.

Poleg njega in prej omenjenih sodelavcev je na oddelku dejaven tudi dr. Primož Vitez, ki se ukvarja predvsem s francosko fonetiko in prevajanjem iz francoščine v slovenščino. Primož Vitez je tudi opažen prevajalec dramskih besedil. Pri razvoju jezikovnih predmetov na oddelku je pomembno omeniti tudi prispevek dr. Mojce Schlamberger Brezar, ki se je pozneje zaposlila na Oddelku za prevajalstvo.

Na katedri za francoščino delujeta še dve mladi raziskovalki, Ana Zwitter Vitez in Špela Žakelj. Obe pripravljata doktorsko disertacijo: A. Zwitter Vitez s področja jezikoslovja govora, Špela Žakelj pa s področja francoske srednjeveške književnosti.

Opazen je prispevek članov katedre za francistiko na področju slovaropisja. V. Pogačnik, F. Gacoïn Marks in G. Perko so posodobili *Moderni francosko-slovenski in slovensko-francoski slovar* A. Grada, G. Perko pa je izdelal *Francosko-slovenski in slovensko-francoski žepni slovar* ter *Francosko-slovenski in slovensko-francoski evropski slovar*.

Društvo za kulturno sodelovanje s Francijo (zdaj Društvo Slovenija–Francija) je bilo prav tako večkrat v rokah romanistov, saj so mu predsedovali A. Grad, M. Vasič, E. Jereb in V. Pogačnik.

Nekateri člani katedre za francoščino so med pobudniki ustanovitve Slovenskega društva učiteljev francoščine (ustanovljeno leta 2005) in delujejo v upravnem odboru tega društva. Francisti so bili udeleženi pri dveh pomembnih znanstvenih srečanjih: leta 1993 so organizirali mednarodni simpozij o Lucieniu Tesnièreu, leta 2002 pa soorganizirali simpozij z mednarodno udeležbo o prevajalskem opusu Radojke Vrančič.

Profesorji francistike so dobili več prestižnih nagrad francoske države: Andrej Capuder leta 2002 odlikovanje *Chevalier de la Légion d'honneur*, z odlikovanjem Akademskih palm (*Palmes académiques*) so bili odlikovani: E. Jereb (*officier*, leta 1984), V. Pogačnik (*chevalier*, leta 1997, *officier*, leta 2007), M. Pintarič (*chevalier*, leta 2007), Jožica Pirc (*chevalier*, 1999). Elza Jereb je leta 2001 prejela odlikovanje *Chevalier de l'Ordre du Mérite*.

Hispanistika

Razširitev romanističnih študijev na jezike Iberskega polotoka je bila davna želja članov oddelka za romanistiko. Tako je bil leta 1954 za bibliotekarja nastavljen romanist Ludvik Osterc, ki se je od svojih srednješolskih let naprej ogreval za študij španščine in španske književnosti. Potem je nekaj let študiral v Mehiki, od koder pa se ni vrnil v domovino, temveč je tam doktoriral iz Cervantesa in postal profesor za špansko književnost na Državni univerzi. Vezi z našo fakulteto le ni docela pretrgal: vse do smrti leta 2004 je objavljala svoje poglede na Cervantesovo ustvarjalnost tudi v revijah Filozofske fakultete.

Iskra navdušenja za hispanistiko je tlela ves čas; zanimanje so krepila tudi prizadevanja dr. Antona Grada, ki je izdal učbenik španskega jezika, špansko-slovenski in slovensko-španski slovar. Še pred ustanovitvijo kateder za španski jezik in književnost je na Oddelku za romanske jezike in književnosti deloval lektorat za španski jezik, ki sta ga vodila lektorja Juan Carlos Oven in Nubia Zrimec. V študijskem letu 1981/82 je hispanistika končno lahko začela redno delo: jezikoslovni del je prevzel prof. dr. Mitja Skubic, literarnega pa gostujoči profesor dr. Juan Octavio Prenz, Argentinec istrskega rodu, sicer profesor na Univerzi v Trstu.

Za kratek čas ga je nasledila prof. dr. Mirjana Polić Bobić z Univerze v Zagrebu, potem pa je vodenje katedre za špansko in hispanoameriško književnost prevzela prof. dr. Branka Kalenič Ramšak, ki je prva v Sloveniji doktorirala s področja hispanistike. Njeno znanstvenoraziskovalno delo je usmerjeno na pripovedne tehnike in medkulturnost v sodobnih španskih in hispanoameriških besedilih ter v španskih besedilih zlatega veka. Dr. Maja Šabec, ki tudi deluje na katedri za špansko in hispanoameriško književnost, se pri raziskovalnem delu posveča predvsem španski srednjeveški književnosti in španski dramatik. S področja španske baročne književnosti je magistrirala Barbara Pregelj, ki je bila na oddelku zaposlena najprej kot bibliotekarka, nato pa kot asistentka stažistka.

Pouk modernega španskega jezika sta razvijali Nubia Zrimec, ki je vrsto let skrbela tudi za didaktiko španskega jezika, zdaj pa je to področje prevzela mag. Marjana Šifrar Kalan. Prof. dr. Jasmina Markič, ki je po obrambi magisterija v Bogoti in doktorata v Ljubljani ter odhodu prof. dr. Mitje Skubice v pokoj prevzela vodstvo jezikovne katedre, svoje raziskovalno delo usmerja v analizo diskurza, pragmatiko, prevodoslovje in teorijo tolmačenja. Kot lektorica in predavateljica španske in hispanoameriške civilizacije deluje že vrsto let tudi Maja Turnher. Za razvoj hispanistike je bilo nepogrešljivo tudi pedagoško delo asistentke mag. Damjane Pintarič. Od leta 2002 je na katedri za španski jezik zaposlena tudi asistentka Barbara Pihler, ki je ob koncu študijskega leta 2008/2009 uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo.

Pomemben je prispevek lektorjev Špancev. Med njimi še posebej izstopajo Jordi Canals, ki je vodil tudi katalonski lektorat, Matías Escalera Cordero, Demetrio Gallardo Redondo, Iván Reymóndez, ki je poučeval tudi galicijščino, ter Gemma Santiago Alonso, ki je zdaj na hispanistiki redno zaposlena kot lektorica in je pred desetimi leti ustanovila špansko študentsko gledališko skupino Hipercloridria.

Ob obisku španskega kraljevega para, kralja Juana Carlosa I. in kraljice Sofije, julija 2002, sta na sedežu Univerze v Ljubljani takratni rektor, prof. dr. Jože Mencinger, in direktor Inštituta Cervantes, Jon Juaristi, podpisala dokument o odprtju Inštituta Cervantes v Ljubljani. Ta je začel delovati v začetku leta 2005 in je namenjen tako profesorjem in študentom hispanistom kot tudi dijakom in širšim strokovnim krogom, ki se ukvarjajo s španščino ali špansko kulturo.

Profesor dr. Mitja Skubic, ustanovitelj študija hispanistike na ljubljanski univerzi in do leta 2006 glavni urednik *Verbe Hispanice*, je leta 1998 dobil visoko špansko odlikovanje *Orden de Isabel la Católica* za zasluge pri širitvi španskega jezika in kulture.

Hispanisti se aktivno udeležujejo številnih mednarodnih znanstvenih simpozijev, nekaj pa so jih uspešno organizirali tudi na oddelku. Ob petstoti obletnici odkritja Amerike (1992) so na FF organizirali simpozij Srečanje dveh svetov, leta 1999 Mednarodni kongres o Jorgeju Luisu Borgesu ob stoti obletnici pisateljevega rojstva in leta 2005 Mednarodni simpozij ob 400. obletnici izida *Don Kihota*; slovesno so praznovali tudi dvajsetletnico delovanja leta 2002. Posamezni člani hispanistike (N. Zrimec, B. Kalenič Ramšak, J. Markič, M. Turnher in M. Šifrar Kalan) so postavljali temelje poučevanja španščine na slovenskih srednjih in osnovnih šolah.

Tudi v podiplomski študij španskega jezika ali književnosti je vključenih precej domačih in tujih študentov. Na hispanistiki je bilo pridobljenih pet doktoratov, štirje magisteriji, bilo je več direktnih prehodov z magistrskega na doktorski študij. Jeseni 2009/10 bodo zaživel tudi bolonjski programi – najprej dvodisciplinarni prvostopenjski in skupni doktorski študij v okviru FF, nato še dvodisciplinarni in enodisciplinarni drugostopenjski. Pripravlja se prvostopenjski dvodisciplinarni bolonjski program portugalščine.

Hispanistična smer izdaja svojo znanstveno revijo *Verba Hispanica* (1991–), ki je namenjena razpravam s področja jezikoslovja, književnosti in kulture. Glavni in odgovorni urednik je bil do leta 2006 Mitja Skubic, zadnji dve leti pa sta urednikovanje prevzeli Branka Kalenič Ramšak in Jasmina Markič. V reviji poleg domačih avtorjev s svojimi prispevki sodelujejo strokovnjaki iz španskega, portugalskega in katalonskega jezikovnega, literarnega in kulturnega sveta. Revija objavlja tudi prevode slovenskih pesnikov in pisateljev v španščino: začelo se je pri pesnikih s Prešernovimi *Soneti nesreče* v prevodu Juana Octavio Prenza, pri prozaistih pa v katalonščini z odlomkom iz Cankarjevega dela *Hiša Marije Pomočnice* (prevod Jordija Canals). Z nekaj poezije ali s kratkim odlomkom proze so bili predstavljeni Juan Octavio Prenz, Srečko Kosovel, Ciril Zlobec, Drago Jančar, Milan Jesih, Tomaž Šalamun, Alojz Ihan, Andrej Blatnik, Svetlana Makarovič, Kajetan Kovič in Žarko Petan. Revija tako skrbi za širitev slovenske književnosti po svetu, saj ima izjemno veliko izmenjav z znanimi strokovnimi revijami s področja španskega jezikoslovja in književnosti, tako iz Španije kot Latinske Amerike, med drugimi tudi z znamenito revijo španske kraljeve akademije BRAE.

J. Markič, B. Kalenič Ramšak in B. Pihler so v sodelovanju še z dvema avtoricama v letu 2005 izdale *Špansko-slovenski in slovensko-španski moderni slovar (Diccionario moderno español-esloveno y esloveno-español)* in leta 2007 *Špansko-slovenski in slovensko-španski splošni slovar (Diccionario general español-esloveno y esloveno-español)*.

Romanistika

Znotraj romanistike razen že utečenih lektoratov francoščine, italijanščine in španščine deluje več lektoratov drugih romanskih jezikov: lektorat za portugalščino, ki ga s pomočjo portugalskega Inštituta Camões vodita Blažka Müller Pograjc in Mojca Medvedšek; s podporo katalonskega Inštituta Ramón Llull je več let deloval lektorat za katalonski jezik; že vrsto let je živ tudi lektorat za romunski jezik.

Romanistika zdaj

Na romanistiki ima sedež tudi uredništvo znanstvene jezikoslovne revije *Linguistica* (1954–), glasila jezikoslovnih oddelkov na Filozofski fakulteti, ki nikakor ni samo romanistična revija, čeprav ji jezikoslovje v romanskih jezikih vendarle daje svojski pečat. Pobudo za ustanovitev revije sta dala italijanist Stanko Škerlj in klasični filolog Milan Grošelj, ki sta bila tudi prva urednika revije. V prvih treh letih izhajanja je bila revija dodatek *Slavistični reviji*, od tedaj naprej pa je samostojna, namenjena predvsem objavljanju razprav z neslovanskega območja. Do zdaj je izšlo, redno vsako leto po en zvezek, 48 letnikov. Glavni urednik je bil skozi nekaj desetletij Mitja Skubic, z 48. letnikom pa sta urednikovanje prevzela Martina Ožbot z romanistične strani in Stojan Bračič z germanistične. Smer, ki sta jo začrtala ustanovitelja, je ostala ista: revija objavi v vsakem letniku kakšno razpravo tujega jezikoslovca, je pa njen glavni namen, da odpira strani slovenskim jezikoslovcem, da bi svoje izsledke lahko objavljali in jih tako predstavili mednarodni strokovni javnosti in s tem tudi spodbudili kritiko. Morda je treba posebej opozoriti na zbornik *Mélanges Lucien Tesnière*, ki prinaša predavanja s simpozija *Lucien Tesnière. Evropski in slovenski jezikoslovec* (Ljubljana, 18.–20. novembra 1993), ki ga je oddelek priredil na pobudo in pod

organizacijskim vodstvom prof. dr. Vladimirja Pogačnika. Velja pripomniti, da je zbornik ljubljanskega simpozija izšel pred akti drugih dveh simpozijev o Tesnièreju v Rouenu (1992) in Strasbourgju (1993).

Z romanistike je prišla pobuda za oživitve znanstveno-strokovne jezikoslovne revije *Vestnik* Društva za tuje jezike in književnosti. Revijo sta po več let urejala V. Pogačnik in E. Jereb, oba poprej tudi predsednika društva. Po razpustitvi Društva za tuje jezike Slovenije je revija nekaj časa mirovala, sodelavci oddelka pa si jo prizadevajo oživiti, saj se zavedajo njenega pomena za slovensko javnost, zlasti za strokovnjake s področja tujih jezikov in učitelje prakse.

Zdajšnja ljubljanska romanistika je rezultat cele vrste dejavnikov: po eni strani narekuje koncepte strok razvoj posameznih splošnih disciplin v svetu, po drugi pa se v njih v veliki meri odražajo različne stopnje raziskav in raznolikost reševanja problematike posameznih disciplin v matičnih državah (Francija in frankofonske države, Italija, Španija). Poleg tega vplivajo na zastavitev dolgoročnega delovnega načrta (študijski programi, raziskovalne usmeritve, spremljajoče dejavnosti itn.) tudi dolgotrajno ljubljansko romanistično izročilo, zdajšnje konkretne družbene potrebe, mesto in tip strokovnega formiranja posameznih visokošolskih učiteljev in njihova teoretična in aplikativna usmeritev.

Skoraj vsi člani oddelka so vključeni v raziskovalne programe v okviru Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete. Na oddelku je potekal raziskovalni program Jezikoslovje II – romanski jeziki, ki je združeval strokovnjake treh jezikovnih skupin – franciste, italijaniste in hispaniste – in različnih usmeritev. V program vključene raziskave so zajele področja specifičnih in splošnih značilnosti romanskih jezikov kakor tudi kontrastivne vidike v primerjavi s slovenščino kot materinščino. Člani skupine so v obdobju 1999–2003 opravili temeljne in aplikativne raziskave posameznih izbranih problemov v okviru naslednjih tematskih sklopov: besediloslovje s stilistiko – aspektološke raziskave – naratologija: analiza narativnih in poetičnih besedil – sociostilistika in literarna veda – pragmatika – morfosintaksa: kontrastivne raziskave – besedotvorje – jeziki v stiku – sociolingvistika; leksikologija in slovaropisje – teoretično-metodološke raziskave – priprava in objava dvojezičnih slovarjev (francoščina, španščina, italijanščina); korpusno jezikoslovje; prevajalstvo in tolmaštvo – teoretično-metodološke raziskave – besediloslovno raziskovanje prevodov – tolmaštvo – prevodna dejavnost – zgodovina prevajanja; poučevanje in usvajanje tujega jezika – teoretično, za srednješolsko stopnjo, za zgodnjo stopnjo, slovenščina kot tuji jezik; medkulturnost in civilizacija; kontrastivna kulturologija; diahrono jezikoslovje in medjezikovno vplivanje – vplivi romanskih jezikov na slovenščino – raziskovanje sodelovanja v jezikoslovju; fonetika in fonologija: prozodija, kontrastivni pristop.

Člani oddelka so od leta 2003 vpeti tudi v raziskovalni program Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki. Ta programska skupina je osrednja in največja tovrstna skupina raziskovalcev v Sloveniji, ki se sistematično posvečajo raziskovanju angleščine, romanskih jezikov, obeh klasičnih jezikov in slovenščine s stališča splošnega, uporabnega, kontrastivnega in primerjalnega jezikoslovja znotraj različnih paradig, predvsem besediloslovno funkcijske, deloma tudi v interdisciplinarnem pomenu, tj. v povezavi z literarno vedo in medkulturnimi študijami.

V letih 2004–2007 je na oddelku potekal tudi raziskovalni projekt *Naracija* v slovenskih, romanskih in angleških besedilih: od jezikovnega kontrastiranja do medkulturnosti. Namen raziskovalnega projekta je bil proučiti značilnosti konkretnih slovenskih, romanskih (francoskih, italijanskih in španskih) in angleških besedil ter pojasniti delovanje mehanizmov in oblikovnih značilnosti naracije kot temeljnega postopka tvorjenja – tako ustnih kot pisnih, tako pragmatičnih kot umetnostnih – besedil in posledično pripomoči k izboljšanju najrazličnejših vidikov jezikovne prakse.

V zadnjih letih se je močno razmahnilo povezovanje s tujimi univerzami, predvsem v okviru meddržavnih pogodb s Francijo, Italijo in Španijo ter v okviru programov izmenjave študentov in profesorjev. Znotraj programa Socrates - Erasmus je v študijskem letu 2008/09 sklenjenih sedemindvajset pogodb z različnimi univerzami v Franciji, Belgiji, Italiji, Španiji, Nemčiji, Avstriji in na Madžarskem.

Učitelji se kot člani mednarodnih in državnih društev na različnih kongresih, posvetovanjih in z gostovanji na tujih univerzah vključujejo v svetovno skupnost romanističnih strokovnjakov. Vsako leto oddelek gosti številne ugledne tuje goste, profesorje, znanstvenike, pisatelje ali druge strokovnjake, ki z različnimi temami vsebinsko bogatijo in dopolnjujejo redna predavanja.

— *Branka Kalenić Ramšak, Meta Lah, Vladimir Pogačnik, Mitja Skubic*

Lekt. Jasna Baebler (Ljubljana, 1944)

Diplomirala je leta 1967 iz francoskega in italijanskega jezika s književnostma na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po enoletnem študijskem bivanju na Univerzi v Nancyju in treh letih poučevanja italijanskega jezika na Gostinski in hotelirski šoli v Ljubljani je leta 1973 postala lektorica za francoski jezik na Filozofski fakulteti. Vodila je lektorske vaje iz francoskega jezika v prvem, drugem in tretjem letniku. Od začetkov priprav na maturo je sodelovala v Republiški predmetni komisiji za francoski jezik, od uvedbe mature kot namestnica predsednice in glavna ocenjevalka za francoski jezik. Sodelovala je pri pripravi Predmetnega izpitnega kataloga za maturo iz francoskega jezika. Bila je članica upravnega odbora Društva za tuje jezike in književnosti Slovenije, kjer je sodelovala pri organizaciji in izvedbi državnih tekmovanj srednješolcev v znanju tujih jezikov. Upokojila se je leta 2004.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Patrizia Farinelli (Videm, 1960)

Maturirala je na klasični gimnaziji v Čedadu, diplomirala pa iz sociologije na Filozofski fakulteti Univerze v Urbino (Italija). Podiplomski študij je opravila v Nemčiji in doktorirala leta 1998 na Univerzi v Osnabrücku z doktorsko disertacijo o petrarkistični liriki Giordana Bruna in njenih spoznavnoteoretskih funkcijah. Leta 2005 je bila izvoljena v naziv docentke za področje italijanske književnosti na Univerzi v Ljubljani.

Od leta 1992 je neprekinjeno delala na področju univerzitetnega poučevanja in raziskovanja italijanske (delno tudi francoske) književnosti na Univerzi v Osnabrücku (1992–1997), Univerzi

v Achnu (1998–2002) in Univerzi v Celovcu (2002–2005). Trenutno je zaposlena na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot docentka za italijansko književnost.

Poglavitni področji, ki ju raziskuje, sta italijanska renesančna in baročna lirika ter sodobna fiktionalna proza. V zadnjih letih se je posvetila proučevanju italijanskega fantastičnega pripovedništva. Sodelovala je na številnih mednarodnih kongresih na področju italijanske književnosti. Je članica Zveze nemških italijanistov (Deutscher Italianisten Verband, DIV), Italijanskega združenja za študij italijanskega jezika in književnosti (AISLLI) ter Italijanskega društva za študij sodobne književnosti (MOD). Sodeluje z Oddelkom za italijanistiko Univerze v Celovcu ter s skupino Hermenevtika in literatura Univerze v Toulouse-Le Mirailu v okviru mednarodnega raziskovalnega projekta o literarnih temah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Florence Gacoin-Marks (Pariz, Francija, 1972)

V Parizu je študirala francoščino in slovenščino (na Sorboni in na inštitutu INALCO). Leta 2005 je na Sorboni pod mentorstvom prof. dr. Yvesa Chevrela z odličnim uspehom doktorirala iz primerjalne književnosti z disertacijo o slovenskem realističnem romanu med vojnami v evropskem kontekstu. Od leta 2002 je redno zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je trenutno docentka za francosko in frankofonsko književnosti. Predava sodobno francosko književnost in frankofonsko književnost, pisno izražanje v francoskem jeziku ter literarno prevajanje iz slovenščine v francoščino.

Raziskovalno se posveča predvsem literarni zgodovini, francosko-slovenskim literarnim stikom, naratologiji in prevodoslovju. Ukvarja se tudi s prevajanjem znanstvenih in literarnih besedil ter s slovaropisjem. Je članica Društva slovenskih književnih prevajalcev in Slovenskega društva za primerjalno književnost.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Viš. pred. mag. Elza Jereb (Moutiers, Francija, 1935)

Diplomirala je leta 1959 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega in francoskega jezika s književnostma. Strokovni izpit za profesorje francoščine je opravila leta 1963. Za magisterij so ji priznali študij z diplomom *Maîtrise de linguistique*, ki jo je dosegla leta 1968 v Grenoblu. V letih 1960–1967 je službovala kot profesorica francoščine oziroma angleščine na Brookfield School v Londonu, Srednji ekonomski šoli v Kranju, na Centru za estetsko vzgojo v Ljubljani in na Šoli za oblikovanje v Ljubljani. Leta 1967 je bil izvoljena za lektorico za francoski jezik na Filozofski fakulteti, leta 1984 pa za višjo predavateljico za francoski jezik in metodiko francoskega jezika. Upokojila se je leta 1994, na Filozofski fakulteti pa honorarno delala še do leta 2004.

V letih 1976–1978 je bila predsednica Društva za tuje jezike, v letih 1983–1991 predsednica Društva za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo (sekcija za Slovenijo). V letih 1992–2000 je bila predsednica maturitetne komisije za francoščino. Za svoje delo je prejela dve visoki odlikovanji francoske vlade: leta 1984 *Officier des Palmes académiques*, leta 2001 pa *Chevalier de l'Ordre du Mérite*. Prejela je tudi veliko priznanje Filozofske fakultete.

Pri svojem strokovnem delu se je ukvarjala predvsem s poučevanjem francoščine kot tujega jezika na visoki stopnji, posebej še s fonetiko, slušnim razumevanjem, prevajanjem iz slovenščine v francoščino ter metodiko pouka francoskega jezika. Poleg tega je tudi prevajala iz slovenščine v francoščino, in sicer krajša leposlovna dela (novele, črtice, pravljice, radijske igre, eseje), in urejala razne publikacije (*Vestnik Društva za tuje jezike in književnosti*, *Le livre slovène*, publikacije Slovenskega centra PEN).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak (Zagreb, 1960)

Študirala je na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu, kjer je leta 1983 diplomirala iz španskega jezika in književnosti ter francoskega jezika in književnosti. Leta 1989 je magistrirala prav tako na Univerzi v Zagrebu, doktorirala pa leta 1996 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani s prvo doktorsko disertacijo v Sloveniji na področju španske književnosti.

Od leta 1986 je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani; najprej kot asistentka, nato od leta 1997 kot docentka, od leta 2002 kot izredna profesorica in od leta 2008 kot redna profesorica. Njena predavanja na dodiplomskem in podiplomskem študiju zajemajo področje španske in hispano-ameriške književnosti. V tujini je predavala na različnih univerzah v Španiji, Avstriji, Italiji, Nemčiji, Argentini in Hrvaški. S svojimi prispevki je sodelovala na znanstvenih in strokovnih srečanjih doma in v tujini. Bila je predsednica znanstvenega in organizacijskega odbora Mednarodnega posvetovanja o Jorgeju Luisu Borgesu leta 1999 in Mednarodnega simpozija leta 2005 ob

400. obletnici izida Don Kihota. Njena strokovna dejavnost doma zajema tudi širjenje španščine kot tujega jezika v osnovnih in srednjih šolah: vrsto let je bila predsednica Republiške predmetne komisije za španski jezik in predsednica Predmetne kurikularne komisije za španski jezik.

Od leta 1988 je bila raziskovalka pri različnih znanstvenih projektih ali njihova nosilka. Ukvarja se predvsem s pripovednimi tehnikami in medkulturnostjo v španskih in hispanoameriških besedilih ter s slovenskimi prevodi španskih avtorjev in njihovo recepcijo. Objavila je vrsto znanstvenih člankov v tujih in domačih znanstvenih revijah ter samostojnih prispevkov v znanstvenih monografijah pri tujih in domačih založbah. Je avtorica univerzitetnega učbenika in soavtorica *Slovenskega velikega leksikona, Slovensko-španskega moderne slovarja ter Slovensko-španskega splošnega slovarja*. Od ustanovitve mednarodne znanstvene revije *Verba Hispanica* leta 1991 je članica uredniškega odbora in zdaj tudi njena glavna in odgovorna sourednica. Prav tako je dejavna in organizatorica Filozofske fakultete (med drugim v treh mandatih predstojnica oddelka in članica senata Filozofske fakultete, vodja področnega uredništva visokošolskih in drugih učbenikov FF) in v organih Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Jana Kenda (Split, 1970)

Osnovno in srednjo šolo je obiskovala v Sloveniji, na Hrvaškem in v Italiji. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1994 diplomirala iz italijanskega jezika in književnosti in angleškega jezika in književnosti ter magistrirala leta 2008 iz italijanskega jezikoslovja z delom *Italijanski členki: njihove funkcije v neliterarnih besedilih in*

njihovo mesto v poučevanju nematerne jezika. Med letoma 1994 in 1999 je bila zaposlena kot asistentka na Oddelku za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1999 je bila prvič izvoljena v naziv lektorice za moderni italijanski jezik.

Poleg pedagoškega in raziskovalnega dela na matični ustanovi prevaja zahtevna in strokovna besedila iz slovenskega v italijanski ali hrvaški jezik. Konsekutivno tolmači na področju italijanskega, hrvaškega in slovenskega jezika. Od leta 1996 je članica Društva znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije. Od leta 2000 je predsednica strokovne komisije za sestavljanje izpitnega gradiva za izpite iz italijanskega jezika za odrasle pri Državnem izpitnem centru. Od leta 2003 je bila aktivna članica upravnega odbora in v letih 2005–2007 tajnica Društva za tuje jezike in književnosti. Od leta 2006 je predavateljica na seminarjih za stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljev italijanskega jezika v okviru CPI-FF Ljubljana.

Strokovno se je izobraževala na različnih seminarjih za tolmačenje in prevajanje (Forli 1995, Ljubljana 1995–1996, Bled 2001) ter na trimesečnem izpopolnjevanju na Univerzi v Padovi (1997–1998).

Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja s členki (konektorji) v italijanskem in slovenskem jeziku, z italijansko leksikologijo in z zakonitostmi govorenega italijanskega jezika.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Meta Lah (Ljubljana, 1963)

Po diplomi iz francoskega in španskega jezika s književnostma (oboje kot A-predmet) na Filozofski fakulteti v Ljubljani je tam leta 2001

magistrirala in leta 2004 z disertacijo *Vpliv tipa in avtentičnosti besedila na njegovo razumevanje* doktorirala. Po nekajletnem poučevanju na Šolskem centru Rudolfa Maistra v Kamniku se je leta 1994 kot asistentka zaposlila na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke za didaktiko francoščine. Temeljno področje njenega dela in raziskovanja je didaktika poučevanja tujega jezika. Poleg predavanj in vaj ter organizacije pedagoške prakse pri predmetu Didaktika francoščine vodi vaje iz Francoskega jezika I in začetni lektorat francoščine.

Od leta 1996 je članica Državne predmetne komisije za splošno maturo iz francoščine in zunanja ocenjevalka za ta predmet. V letih 1997–2002 je bila tajnica Društva za tuje jezike in književnosti Slovenije. Je med ustanovnimi člani Slovenskega društva učiteljev francoščine. Sodeluje pri seminarjih in študijskih skupinah, ki jih za učitelje francoščine organizira Zavod za šolstvo, in prav tako pri stalnem strokovnem izpopolnjevanju učiteljev v organizaciji Centra za pedagoško izobraževanje FF. Od leta 2007 je članica sveta CPI. Je soavtorica učnih načrtov za francoščino v gimnazijah in osnovnih šolah ter posebnega dela Predmetnega izpitnega kataloga za splošno maturo iz francoščine.

Študijsko se je izpopolnjevala tudi v tujini, zlasti v Franciji (tri mesece na pariški Sorboni) in Veliki Britaniji.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Katarina Marincič (Ljubljana, 1968)

Po študiju francistike in anglistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 2000 tam tudi doktorirala na temo *Vloga digresije v*

Balzacovem opusu. Od konca dodiplomskega študija je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, od leta 1994 kot asistentka in od 2004. kot docentka za področje francoske književnosti. V središču njenega strokovnega in pedagoškega delovanja je francoska književnost 18. in 19. stoletja s poudarkom na pripovedni prozi (Balzac, Stendhal, Diderot, Laclos). Kot avtorica spremnih študij je sodelovala pri novih oziroma prenovljenih slovenskih izdajah nekaterih temeljnih del iz navedenega obdobja (Diderot, Choderlos de Laclos, Renan).

Je tudi avtorica treh romanov in zbirke novel. Za roman *Prikrita harmonija* je prejela nagrado Kresnik za najboljši slovenski roman leta 2001, za zbirko novel *O treh* (2005) pa nagrado fabula za najboljšo zbirko kratke proze 2006. Roman *Prikrita harmonija* je leta 2008 izšel tudi v nemškem prevodu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Jasmina Markič (Milano, Italija, 1952)

Diplomirala je leta 1977 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz francoskega in angleškega jezika s književnostma, leta 1980 pa na Filozofski fakulteti v Zagrebu iz španskega jezika s književnostjo. Leta 1978 je na Polytechnic of Central London končala specialistični študij iz dosegla diplomu iz simultane in konsekutivnega tolmačenja iz angleščine in francoščine v španščino. Z magistrsko nalogo *Glagolske perifrize* je končala dveletni podiplomski študij iz španskega jezikoslovja na Inštitutu Caro y Cuervo v Bogoti (Kolumbija) in dobila naziv magistre znanosti za področje španskega jezikoslovja. Leta 1998 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo *Aspektualne vrednosti v*

sodobni ameriški španščini v delih kolumbijskega pisatelja Gabriela Garcíe Márqueza.

Po diplomi je bila nekaj let v svobodnem poklicu kot konferenčna tolmačka in prevajalka. Od leta 1981 je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti; najprej kot lektorica, nato kot asistentka in pozneje kot docentka za španski jezik. Leta 2004 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za španski jezik. Predava špansko skladnjo, španski glagol, poglavja iz ameriške španščine, fonetiko in fonologijo španskega jezika ter teorijo jezika. Sodeluje tudi z Oddelkom za prevajalstvo, kjer predava teorijo tolmačenja in simultano in konsektivno tolmačenje za španski jezik. Je mentorica več magistrandom in doktorandom s področja španskega jezika. Svoje raziskovalno delo usmerja v analizo diskurza, prevodoslovje, kontrastivno analizo španskega, portugalskega in slovenskega jezika, proučevanje izražanja časovnosti, aspektualnosti in modalnosti ter teorijo tolmačenja. Aktivno sodeluje na znanstvenih in strokovnih srečanjih doma in v tujini. Objavila je vrsto znanstvenih člankov v tujih in domačih znanstvenih revijah ter samostojnih prispevkov v znanstvenih monografijah. V tujini je predavala na različnih univerzah v Španiji, Kolumbiji, Argentini, Italiji, Portugalski, Avstriji, Hrvaški. Je avtorica univerzitetnega učbenika in soavtorica *Slovenskega velikega leksikona, Slovensko-španskega modernega slovarja ter Slovensko-španskega splošnega slovarja*. Od ustanovitve mednarodne znanstvene revije *Verba Hispanica* leta 1991 je članica uredniškega odbora in od leta 2007 tudi njena glavna in odgovorna sourednica. Je vodja Katedre za španski jezik in članica slovenskih in mednarodnih strokovnih združenj (AIH, ASELE, DZTPS, ZKTS).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Darja Mertelj (Postojna, 1968)

Od leta 1999 je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti (italijanistika), kjer je njeno glavno znanstveno-raziskovalno in strokovno področje aplikativno jezikoslovje, in sicer predmetna didaktika tujih/drugih jezikov (predmet Didaktika italijanščine). Izvaja tudi začetni lektorat italijanščine za študente različnih študijskih smeri. Magistrski študij je leta 2002 končala z delom *Dejavniki pri procesu urjenja slovnčnih struktur na primeru italijanskega 'imperativa': analiza učbenikov za poučevanje italijanščine na srednješolski stopnji*, leta 2005 pa doktorsko disertacijo z naslovom *Poučevanje nekaterih podrednih skladijskih vzorcev pri predmetu 'italijanščina' kot tuji jezik v slovenskih gimnazijah: sedanje stanje in predlogi za spremembe*.

Izpopolnjevala se je na univerzah v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Veliki Britaniji, najdlje kot podiplomska študentka italijanske vlade na Univerzi Ca' Foscari v Benetkah. Sodelovala je pri maturi iz italijanščine (kot članica republiške predmetne maturitetne komisije za italijanščino in kot zunanja ocenjevalka). Aktivno je sodelovala pri projektih *Partnerstvo fakultet in šol* (2004–2007) in od leta 2005 izvaja pedagoško prakso študentov na italijanistiki. Sodeluje s slovenskimi založbami glede strokovnih pregledov in recenzij učbeniških gradiv s področja poučevanja italijanščine kot tujega/d drugega jezika. Del njenega udejstvovanja je tudi poučevanje italijanščine in nemščine kot tujega strokovnega jezika. Od leta 2005 redno sodeluje s Centrom za pedagoško izpopolnjevanje Filozofske fakultete glede posodobitvenih programov za učitelje italijanščine kot drugega/tujega jezika. Izsledke raziskav preizkuša v praksi in jih objavlja v slovenskih in tujih

publikacijah ter s prispevki sodeluje na mednarodnih konferencah.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Tjaša Miklič (Maribor, 1947)

Diplomirala je leta 1969 na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani iz matematike in fizike na I. stopnji, leta 1973 pa je na Filozofski fakulteti končala študij italijanistike in anglistike. Leta 1976 je na Univerzi v Zagrebu magistrirala iz italijanistike in leta 1980 na Univerzi v Ljubljani opravila doktorat iz jezikoslovnih znanosti. Na Filozofski fakulteti je bila zaposlena od leta 1975 do upokojitve leta 2007, od 1992. kot redna profesorica za moderni italijanski jezik. Leta 2008 ji je bil podeljen naziv zaslužne profesorice. V študijskih letih 1988/89–1989/90 in 1994/95–1995/96 je bila predstojnica Oddelka za romanske jezike in književnosti, v letih 1996–2000 pa članica znanstvenega odbora Mednarodnega društva za italijansko lingvistiko in filologijo. Pri svojem raziskovalnem delu se posveča predvsem vprašanjem temporalnosti, aspektualnosti in modalnosti s stališča italijansko-slovenske kontrastivne analize, nato sintaksi, semantiki in pragmatiki glagolskih oblik ter problemom tekstualne lingvistike.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Jacqueline Oven (Creutzwald, Francija, 1963)

Po maturi na gimnaziji v Saint-Avoldu se je vpisala na Filozofsko fakulteto v Ljubljani (francoski jezik s književnostjo in slovenski jezik

s književnostjo) in leta 1989 diplomirala. Leta 1992 je na Filozofski fakulteti vpisala magistrski študij s področja francoskega jezikoslovja, ki ga je leta 1999 končala s kontrastivno zasnovanim magistrskim delom *Skladenjsko vedenje francoskih ustreznikov slovenskega členka »tudi«*. Leta 2004 je vpisala doktorski študij s področja jezikoslovja (naslov disertacije: *Francoski ustrezniki slovenskih poudarjalnih členkov s skladijskega, pragmatičnega in pomenoslovnega vidika*, predviden zagovor v letu 2009).

V letih 1986–1993 je bila zaposlena kot tajnica-prevajalka v podjetju Kompas Hertz v Ljubljani. Od leta 1991 do 1993. je na Filozofski fakulteti delala kot zunanja sodelavka. Od leta 1993 je redno zaposlena kot lektorica za francoski jezik.

Do zdaj je bila vključena v tri raziskovalne projekte Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete. Svoje raziskovalno delo usmerja v prevodoslovje in kontrastivno analizo francoskega in slovenskega jezika.

Sodeluje pri stalnem strokovnem izpopolnjevanju učiteljev v organizaciji Centra za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete in je izpraševalka na izpitih za pridobitev potrdila o znanju francoskega jezika, ki ga izdaja Filozofska fakulteta. Od leta 2005 aktivno sodeluje tudi na seminarjih in v študijskih skupinah, ki jih za učitelje francoščine organizira Zavod RS za šolstvo. Je članica Državne predmetne komisije za splošno maturo iz francoščine (od leta 2004 predsednica komisije), zunanja ocenjevalka in izvedenka za reševanje pritožb pri maturi. V sodelovanju z OST (izobraževanje poklicnih prevajalcev v Sloveniji) je od leta 2001 vodila šest enodnevnih seminarjev. Od leta 2007 sodeluje z Društvom znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije. Je med ustanovnimi člani Slovenskega

društva učiteljev francoščine in članica upravnega odbora društva. Na Oddelku za romanske jezike in književnosti je med letoma 2004 in 2008 opravljala funkcijo namestnice predstojnika.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Martina Ožbot (Šempeter pri Gorici, 1968)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študirala italijanski jezik in književnost, angleški jezik in književnost ter primerjalno književnost. Iz obeh glavnih predmetov je diplomirala leta 1993 in na anglistiki za diplomsko delo z naslovom *Chaucer – A Medieval Writer?* prejela fakultetno Prešernovo nagrado. Leta 1997 je zagovarjala magistrsko nalogo *Ustreznost sporočila v slovenskem prevodu Momiglianove Zgodovine italijanske književnosti*, leta 2000 pa doktorsko disertacijo *Prevajalske strategije in vprašanje koherence ob slovenskem prevodu Machiavellijevih zgodovinsko-političnih spisov*. Na italijanistiki Filozofske fakultete je zaposlena od februarja 1994, od leta 2006 kot izredna profesorica za italijanski jezik.

Raziskovalno in pedagoško se posveča jezikom v stiku, besediloslovju z analizo diskurza in prevodoslovju. Je članica strokovnih društev in glavna urednica revije za prevajalstvo *Hieronymus*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Gregor Perko (Ljubljana, 1973)

Leta 1997 je na Filozofski fakulteti diplomiral iz francoskega jezika s književnostjo in primerjalne književnosti in literarne teorije. Magistriral je leta 2001, doktoriral pa 2004. z disertacijo *Razločevanje prevodnih ustreznih v dvojezičnem uvezovalnem slovarju (predlogi za slovensko-*

francoski slovar). Na področju leksikografije in terminografije se je izpopolnjeval na univerzi v Lillu (Francija).

Na Filozofski fakulteti se je kot mladi raziskovalec zaposlil leta 1998. Od leta 2004 je zaposlen kot lektor za francoski jezik. Poleg rednega pedagoškega dela je bil odgovoren za pripravo in akreditacijo novih bolonjskih študijskih programov prve in druge stopnje sekcije za francoski jezik in književnost. V ospredju znanstveno-raziskovalne dejavnosti so kontrastivne leksikološke in leksikografske raziskave za slovensko-francoski jezikovni par, raziskave s področja prevodoslovja, francoskega besedotvorja, semantike in leksikologije, v manjši meri tudi naratologije. Strokovno se ukvarja še s slovaropisjem in prevajanjem humanistične literature.

Je član mednarodnega strokovnega leksikografskega združenja EURALEX. V letih 2002–2004 je opravljal funkcijo tajnika Lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani, od februarja 2003 opravlja funkcijo tajnika Društva Slovenija-Francija. Bil je med pobudniki in ustanovitelji Slovenskega društva učiteljev francoščine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Barbara Pihler (Ljubljana, 1973)

Študirala je španski jezik s književnostjo in sociologijo kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1998 diplomirala. V letih 1998–2000 je bila učiteljica za španski jezik na Gimnaziji Poljane. V letih 2000–2002 je kot lektorica za španski jezik pogodbeno sodelovala s Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer je od leta 2002 redno zaposlena kot asistentka za španski jezik na Oddelku za romanske jezike in književnosti. Leta 2002 je sodelovala pri organizaciji

prireditve ob dvajsetletnici Katedre za španski jezik in književnost ter bila sourednica priložnostnega biltena *20 let Hispanistike*. Leta 2005 je sodelovala pri organizaciji mednarodnega kongresa ob štiristoti obletnici izida prvega modernega romana *Veleumni plemič don Kihot iz Manče*. Od 2005. do 2007. leta je sodelovala z Oddelkom za prevajanje in tolmačenje pri izvajanju specialističnega študija. Od leta 1999 je zunanja maturitetna ocenjevalka za španski jezik, od leta 2002 članica mednarodnega združenja učiteljev španščine kot tujega jezika ASELE in od leta 2003 članica uredniškega odbora znanstvene revije *Verba Hispanica*.

Udeležuje se mednarodnih kongresov in objavlja znanstvene članke o vlogi španskega glagola v umetnostnih besedilih. Pravkar je zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Vloga glagolskih paradigem v poetičnih besedilih španskih pesnikov prve polovice dvajsetega stoletja: izražanje in interpretacija časovnosti*. Je soavtorica modernega in splošnega špansko-slovenskega in slovensko-španskega slovarja ter *Španske slovnice po naše*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Miha Pintarič (Ljubljana, 1963)

Od 1. januarja 1988 je bil asistent, izpopolnjeval se je pri prof. Michelu Zinku na Sorboni, doktoriral na temo *Izkušnje časa v francoski srednjeveški in renesančni književnosti* (1993). Gostoval je v Franciji (Aix-en-Provence, Pau, Toulon, Toulouse), Angliji (Reading; gostujoči profesor v Oxfordu, Magdalen College), Trstu, Celovcu in Luganu. Znanstveno se ukvarja s starejšo francosko književnostjo, ki jo tudi predava (srednji vek, renesansa). Objavlja tudi znanstvena dela z drugih področij francoske in drugih književnosti ter humanistike na splošno.

Napisal in izdal je tri znanstvene, tri strokovne monografije in tri učbenike, (so)uredil pa je tudi tri znanstvene zbornike, (bil) je nosilec treh znanstvenih projektov, (so)urednik treh znanstvenih in strokovnih revij, (so)organiziral je tri simpozije, že prej pa sodeloval s tremi tujimi institucijami (Université du Sud-Toulon-Var; London, Ontario; ICT Toulouse). Je član Association Européenne François Mauriac, mednarodnega PEN kluba in upravnega odbora njegove slovenske veje ter podpredsednik Komisije za izobraževanje učiteljev in pedagoške vede pri MVŠZT. Poleg drugih zadolžitev v fakultetnih telesih je bil član Senata Filozofske fakultete in namestnik predstojnice Oddelka za romanske jezike in književnosti 1994–1996, nato predstojnik oddelka 1996–2000 in prodekan za mednarodno sodelovanje, znanstveno-raziskovalno dejavnost in založništvo (2004–2007). Kot predstojnik in prodekan se je zavzemal predvsem za dobre sosedske odnose in za sodelovanje z univerzami v neposredni sosesčini (Celovec, Trst, Zagreb), kakor tudi za javno podobo Filozofske fakultete (prizadevanje za ustanovitev Kluba alumnov, prisotnost v javnih občilih, besedila z gibanjem, slogani, izdelava zgoščenke Filomundus itd.). Je glavni urednik fakultetnega glasila *Glasofil*, ki je z letom 2008, ko je bil vpisan v razvid medijev, postal javno glasilo. Objavlja tudi večjezično poezijo doma in v tujini (nominacija za pesniško zbirko leta 2008). Piše eseje, za katere je dvakrat zapored prejel nagrado Sodobnosti za najboljši esej leta (nominacija za Rožančevo nagrado 2008). Za svoje delo je prejel francosko državno odlikovanje *Chevalier de l'Ordre des Palmes académiques*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Viš. bibl. Jožica Pirc (Ljubljana, 1945)

Diplomirala je leta 1971 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz francoskega in italijanskega jezika

s književnostma. V letih 1969–1984 je bila v službi v Narodni in univerzitetni knjižnici, od junija 1984 do upokojitve pa je bila višja bibliotekarka v knjižnici Oddelka za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, ki jo je tudi vodila. Leta 1996 je bila izvoljena v naziv lektorice za francoski jezik. Upokojila se je leta 2005. Ukvarja se s prevajanjem, predvsem strokovne humanistične in leposlovne literature.

Red. prof. dr. Vladimir Pogačnik (Ljubljana, 1943)

Študiral je francoski jezik (A) in ruski jezik (B) s književnostma na Filozofski fakulteti v Ljubljani: diplomiral je leta 1968, magistriral 1973. in doktoriral leta 1984 z disertacijo *Strukturiranje vrednostnih pripov v nenormirani francoščini*. Leta 1970 se je zaposlil na Oddelku za romanske jezike in književnosti na matični fakulteti kot asistent, v naziv docenta je bil izvoljen leta 1984, v naziv izrednega profesorja leta 1995, redni profesor za francoski jezik je od leta 2000. V študijskih letih 1993–1996 je vodil Katedro za slovenski jezik in književnost na Državnem inštitutu za vzhodne jezike in kulture (INALCO) v Parizu in hkrati kontinuirano deloval na Katedri za francoski jezik, ki jo vodi še zdaj.

Svojo znanstveno in strokovno dejavnost usmerja v francosko besedotvorje, francosko-slovensko primerjalno slovnico, semantiko, slovaropisje in prevodoslovje. Vključen je bil v številne raziskovalne projekte in programe. Je soavtor v Parizu objavljenega učbenika *Parlons slovene* (z dr. Mojco Schlamberger Brezar in dr. Gregorjem Perkom). V treh edicijah je bil objavljen njegov prevod Prešernovega Sonetnega venca v francoščino. Več let je bil glavni urednik revije *Vestnik za tuje jezike in književnosti* (1977–1982). Vodil je organizacijski odbor mednarodnega simpozija Evropski in slovenski jezikoslovec Lucien Tesnière (1993).

Predsedoval je kurikularni predmetni komisiji za francoski jezik (1997–1999) in recenziral različne srednješolske in osnovnošolske programe ter učbenike. Pripravil je televizijski tečaj francoskega jezika (RTV, 1987).

V letih 1987–1989 je bil prodekan za študijske zadeve, v več mandatih predstojnik oziroma namestnik predstojnika oddelka ter član senata Filozofske fakultete. V letih 2003–2007 je bil predsednik fakultetne, v letih 2005–2007 pa predsednik univerzitetne habilitacijske komisije. Bil je predsednik Društva za tuje jezike in književnosti (1973–1976) in po letu 1989 več mandatov predsednik Društva Slovenija-Francija.

Je nosilec odlikovanj francoske vlade kot vitez (1996) in častnik (2007) reda Akademskih palm, posebnega priznanja Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani (1993) za pridobitev Tesnièrejevih rokopisov *Les Formes du duel en slovene* in spremljajočega *Atlasa*. Filozofska fakulteta mu je podelila svoje veliko priznanje FF (2008).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Marjeta Prelesnik Drozg (Ljubljana, 1965)

Diplomirala je leta 1991 iz etnologije in španskega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od leta 1992 je zaposlena kot bibliotekarka na Oddelku za romanske jezike in književnosti.

Asist. Mirjam Premrl (Šempeter pri Gorici, 1981)

Leta 2000 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani vpisala dvopredmetni študij

italijanistike in zgodovine ter diplomirala junija 2007. Jeseni 2007 se je kot asistentka za italijanski jezik zaposlila na Oddelku za romanske jezike in književnosti FF. V študijskem letu 2007/08 je vpisala magistrski študij s področja Romanski jeziki in književnosti, smer Italijansko jezikoslovje. Konec študijskega leta 2008/2009 ji je senat FF odobril direkten prehod na doktorski študij.

Njena področja raziskovanja so izražanje določnosti v slovenskem in italijanskem jeziku, italijanski člen, slovensko-italijanska kontrastivna analiza, italijanski glagol in sintaksa, besediloslovje.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Irena Prosenč-Šegula (Trbovlje, 1968)

Na Filozofski fakulteti je leta 1995 diplomirala iz italijanskega, angleškega ter francoskega jezika in književnosti. Leta 1993 je prejela fakultetno Prešernovo nagrado. Leta 1998 je na Filozofski fakulteti magistrirala s področja italijanske književnosti z delom *Elementi čudežnega v Tassovem epu Osvobojeni Jeruzalem*. Leta 2002 je doktorirala s področja literarnih ved z disertacijo *Koncept junaka v italijanskem renesančnem epu konec 15. stoletja in v 16. stoletju*. Strokovno se je izpopolnjevala na univerzah v Bologni, Firencah in Padovi. Od leta 1995 je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete. Leta 2006 je bila izvoljena v naziv docentke za področje italijanske književnosti.

Ukvarja se z italijansko renesančno književnostjo (viteškim epom), srednjeveško novelistiko, književnostjo 20. stoletja, recepcijo italijanske književnosti v Sloveniji in intertekstualnostjo v italijanski književnosti.

Sodeluje na mednarodnih znanstvenih kongresih s področja italijanske književnosti. Predavala je na pariški Sorboni (2008) in na Zahodni madžarski univerzi (2007) v okviru programa Erasmus ter na poletni šoli s področja humanizma in renesanse na Univerzi v Padovi (2008). V letih 2003–2007 je bila članica Komisije za dodiplomski študij na Filozofski fakulteti. Od leta 2004 koordinira pripravo prenovljenih študijskih programov za italijanski jezik in književnost.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Atilij Rakar (Movraž pri Kopru, 1931)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral romansko-slovansko skupino z italijanskim jezikom in književnostjo kot glavnim predmetom in slovensko književnostjo kot stranskim. Po diplomi, ki jo je opravil leta 1957, se je zaposlil najprej na Ekonomski srednji šoli v Kopru, leta 1962 pa kot asistent na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1975 doktoriral s tezo *Troje tem v genezi Sabove poezije*. Še istega leta je bil izvoljen v docenta, leta 1982 za izrednega, leta 1988 pa za rednega profesorja za zgodovino italijanske književnosti. Leta 1998 se je upokojil, vendar je na oddelku deloval še do leta 2004.

Pri svojem raziskovalnem delu se je ukvarjal z deležem Trsta v novejši italijanski književnosti oziroma s tako imenovano tržaško italijansko književnostjo, ki jo je prof. Škerlj uvrstil v načrt prednostnih raziskovalnih področij slovenske romanistike. Poglavitni cilj teh raziskav je bila izsleditev tematskih in oblikovnih prvin, ki odražajo senzibilnost, značilno za etnične skupnosti narodnostno mešanega Trsta, iz katerih so izšli posamezni avtorji. Vzporedno se je ukvarjal z nekaterimi poglavji iz starejše italijanske

književnosti, zlasti z barokom in s pesniškimi šolami, ki so vplivale na slovensko literaturo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Gemma Santiago Alonso (Madrid, 1972)

Gemma María Santiago Alonso je leta 1997 diplomirala na Oddelku za špansko filologijo na Univerzi Complutense v Madridu. Leto pozneje je uspešno opravila strokovni izpit na Univerzi Complutense. Od leta 1998 je zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti kot lektorica za španski jezik.

V okviru programov za stalno strokovno izpopolnjevanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju Centra za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete, Zavoda RS za Šolstvo in Državnega izpitnega centra je vodila seminarje za izobraževanje učiteljev. Udeležila se je številnih seminarjev, delavnic, znanstvenih in strokovnih konferenc v Sloveniji in tujini (Barcelona, Sevilla, Zagreb, Beograd).

Leta 1998 je ustanovila prvo špansko študentsko gledališko skupino Hipercloridria, ki jo je vodila do leta 2005 in jo znova vodi od leta 2008.

Od ustanovitve Državnega izpitnega centra leta 2004 je bila zunanja ocenjevalka in izvedenka za pritožbe zoper oceno na maturi iz španščine. Od leta 2008 je članica državne maturitetne komisije za španščino.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Mitja Skubic (Ljubljana, 1926)

Diplomiral je leta 1954 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz italijanskega in francoskega jezika s književnostma. Prav tu je leta 1965 doktoriral s tezo iz skladnje italijanskega glagola. Za docenta za romansko filologijo je bil izvoljen leto pozneje, za izrednega profesorja za zgodovino italijanskega jezika leta 1972, leta 1982 pa za rednega profesorja za romansko jezikoslovje in španski jezik. Upokojen je bil leta 1997, vendar je na oddelku deloval še do leta 2001.

Njegovo znanstveno delo gre v tri smeri. Prva je razglabljanje o skladenjskih vprašanih italijanskega in romanskega glagola, zlasti tehtanje vrednosti glagolskih paradigem za preteklost. Nastanek sestavljenih oblik za preteklost poskušaj razumeti kot željo romansko govorečih ljudi, da se izrazi resnični perfekt, kar je obenem izraz stanja v sedanjosti kot rezultat nekega dejanja v preteklosti. Druga smer je bila najprej raziskava beneških govorov v Istri, na to pa se tesno veže ugotavljanje in analiza romanskih jezikovnih prvin v slovenščini, zlasti na jezikovno in etnično stičnih ali celo mešanih ozemljih. Izhaja iz prepričanja, da so bolj kot število prevzetih tujih besed pomembni kalki, tako pomenski kot skladenjski, saj prav ti kažejo posnemanje in prevajanje tujih jezikovnih struktur. Eksistenca te vrste kalkov v zahodnoslovenskih narečjih, to je na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji ter Kanalski dolini, kaže na tesno, tisoč in več let trajajočo sožitje slovenskega in romanskega sveta ob zahodni slovenski etnični in jezikovni meji. Tretja smer znanstvenega in pedagoškega dela je primerjalno romansko jezikoslovje. Jezikoslovno dogajanje v nekem romanskem

jeziku opazuje v razmerju do latinščine, torej diahrono, in v razmerju do drugih romanskih jezikov zdajšnjega časa, torej sinhrono, pri čemer zmeraj upošteva sociolingvistično razsežnost, tako za slovenščino na zahodu (in tudi za furlanščino) mogočni vpliv italijanščine kot uradnega jezika in jezika javnosti v vsej avtonomni deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Do leta 2007 je bil urednik mednarodne znanstvene jezikoslovne revije *Linguistica* (1954–) in do leta 2006 mednarodne znanstvene literarno-jezikoslovne revije *Verba Hispanica* (1991–).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Daša Stanič (Šempeter pri Gorici, 1978)

Leta 2003 je diplomirala iz psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 2007 pa iz španskega jezika in književnosti ter italijanskega jezika in književnosti. Od septembra 2008 je zaposlena kot strokovna tajnica na Oddelku za romanske jezike in književnosti. Ukvarja se tudi s poučevanjem italijanskega in španskega jezika.

Lekt. Vasilka Stanovnik (Ljubljana, 1947)

Leta 1965 je maturirala na klasični gimnaziji v Ljubljani. Istega leta je na Filozofski fakulteti v Ljubljani vpisala študij francoskega (A) in italijanskega jezika in tam leta 1968 diplomirala iz italijanskega jezika ter leta 1970 iz francoskega. V letih 1970–1985 je poučevala francoski in italijanski jezik na gimnaziji, leta 1985 pa se je zaposlila kot lektorica za italijanski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je zaposlena še zdaj.

Na Oddelku za romanske jezike predava in vodi vaje iz morfosintakse italijanskega jezika za študente 1. letnika in iz modernega italijanskega jezika za študente 2. letnika.

V letih 1987 in 1988 je bila vključena v raziskovalni programski sklop Jezikoslovje kot nosilka naloge Raba nekaterih veznih elementov v tridelnih kombinacijah. Pozneje je bila vključena v raziskovalno nalogo Vloga jezikovnih elementov v besedilnem signaliziranju sporočila.

Kot pedagoginja se je strokovno izpopolnjevala na številnih seminarjih za učitelje v Franciji in Italiji.

Od leta 1992 je predsednica maturitetne komisije za italijanski jezik in do leta 2000 tudi glavna ocenjevalka za italijanski jezik. V letu 1992/93 je vodila delo in avtorsko sodelovala pri pripravi maturitetnega Kataloga za italijanski jezik. V sklopu priprav in izvedbe eksterne mature je pripravljala gradiva ter vodila seminarje za učitelje italijanskega jezika in za zunanje ocenjevalce.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Maja Šabec (Ljubljana, 1965)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1989 diplomirala iz francoskega in španskega jezika in književnosti. Po diplomi se je kot samostojna ustvarjalka na področju kulture ukvarjala s prevajanjem. V letih 1990–1993 je poučevala francoščino in španščino na Gimnaziji Poljane v Ljubljani, od septembra 1993 do decembra 1995 pa je bila zaposlena na Ministrstvu za zunanje zadeve RS in je kot prevajalka delala na

veleposlaništvu v Madridu. V letih 1996–2001 se je posvetila predvsem prevajanju literarnih del in del s področja humanistike, obenem je tudi poučevala, med drugim prevajanje iz francoščine na oddelku za prevajanje in tolmačenje na FF.

Leta 2001 se je zaposlila kot asistentka za področje španske književnosti na Filozofski fakulteti in leta 2005 zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Besedilni in dejanski svet v Celestini*. Osrednji področji njenega delovanja sta španska srednjeveška književnost in španska dramatika, poleg raziskovalnega in pedagoškega dela pa se posveča tudi literarnemu prevajanju iz francoščine in španščine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. dr. Agata Šega (Ljubljana, 1965)

Diplomirala je leta 1991 iz francoskega in španskega jezika na Filozofski fakulteti, kjer se je istega leta tudi redno zaposlila. Leta 1992 se je kot štipendistka univerz skupnosti Alpe–Jadran podiplomsko izpopolnjevala v Vidmu v Italiji. Leta 1997 je magistrirala, leta 2007 pa doktorirala z disertacijo *Starejši romanizmi in latinizmi v slovenščini*. Od leta 1996 je redno zaposlena kot lektorica za francoski jezik na Oddelku za romanske jezike in književnosti, kjer poučuje tako moderno kot tudi srednjeveško francoščino in splošno romansko jezikoslovje. V tem času se je večkrat izpopolnjevala in študijsko bivala v tujini, tako v Parizu, Gradcu, Bordeauxu, Innsbrucku in Nantesu. Med letoma 1995 in 2003 je bila tajnica Društva Slovenija–Francija in je skrbela za organizacijo jezikovnih

tekmovanj iz znanja francoščine za srednješolce. S svojimi prispevki je sodelovala na več znanstvenih srečanjih doma in v tujini, med drugim leta 2006 na kongresu mednarodnega leksikološkega združenja Euralex v Torinu in leta 2007 na svetovnem romanističnem kongresu v Innsbrucku. Ukvarja se s stičnim jezikoslovjem, zanimajo jo predvsem romansko-slovanski medjezikovni vplivi, pri čemer je ožje področje njenega delovanja starejša faza romanskih jezikovnih vplivov na slovenščino in druge slovanske, zlasti južnoslovanske jezike. Vendar pa z nekaterimi znanstvenimi prispevki posega tudi na nejezikoslovna področja, tako na področje literarnovednih raziskav, saj se občasno ukvarja s francosko in hispanoameriško književnostjo. Sodeluje pri raziskovalnem projektu *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* in pri stalnem strokovnem izpopolnjevanju učiteljev francoščine. Prevaja iz romanskih jezikov in latinščine, še zlasti francoska strokovna besedila s področja antropologije, sociologije in literarnih ved. Od leta 2007 je članica mednarodnega znanstvenega združenja *Société de linguistique romane*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Marjana Šifrar Kalan (Kranj, 1967)

Maturirala je leta 1985 v ZDA. Leta 1991 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomirala iz angleškega jezika s književnostjo ter španskega jezika s književnostjo. Leta 2002 je magistrirala iz didaktike španščine. Trenutno je vpisana na doktorski študij iz španskega jezikoslovja na FF.

Po nekajletnem poučevanju na gimnaziji se je leta 1997 redno zaposlila na Oddelku za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti. Temeljno področje njenega raziskovanja je didaktika poučevanja tujega jezika. Poleg predavanja in vaj iz didaktike španščine vodi lektorske vaje iz španskega jezika. Na FF izvaja tudi izpite iz znanja španščine.

Je dobra poznavalka učnih gradiv za poučevanje španščine in avtorica številnih učbeniških recenzij. Seminarje za izobraževanje učiteljev vodi v okviru Centra za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete, Zavoda RS za Šolstvo, Republiškega izpitnega centra in različnih slovenskih založb. S štipendijo Socrates se je študijsko izpopolnjevala na univerzah v Španiji in Angliji.

Od ustanovitve Republiškega izpitnega centra je sooblikovala splošno maturo, najprej kot članica Državne predmetne maturitetne komisije za španščino, od leta 2001 pa kot njena predsednica. Od leta 2008 je članica Republiške komisije za spremljanje in posodabljanje učnih načrtov za španščino.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Metka Šorli (Zadar, 1958)

Diplomirala je leta 1982 iz francoskega in slovenskega jezika s književnostma na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po nekajletnih delovnih izkušnjah v turizmu in dokumentacijsko-informacijski službi se je leta 1988 zaposlila na Filozofski fakulteti v Ljubljani, in sicer kot strok. tajnica (1988–2006) in bibliotekarka

(1988–1991, 2006–) Oddelka za romanske jezike in književnosti. V letih 1996–2005 se je kot članica strokovnih komisij ukvarjala tudi s poučevanjem francoščine v osnovni šoli.

izr. prof. dr. Boštjan Marko Turk (Ljubljana, 1967)

Osnovno šolo je obiskoval med letoma 1974 in 1982, gimnazijo pa med letoma 1982 in 1986, oboje v Ljubljani. Leta 1986 je vpisal na Filozofski fakulteti smeri slovenščina in francoščina, iz katerih je 28. februarja 1992 tudi diplomiral. Prvega maja istega leta je postal asistent stažist za francosko književnost na Oddelku za romanske jezike in književnosti, 1. oktobra istega leta pa je bil izvoljen na mesto asistenta na Katedri za francosko književnost. Desetega februarja 1993 je za delo *Jacques Maritain et la vision de la politique* dobil študentsko Prešernovo nagrado. Osmega septembra 1995 je na Filozofski fakulteti tudi magistriral na temo *Recepcija bergsonizma v slovenščini* (mentor prof. dr. Andrej Capuder). Trinajstega januarja 2001 je na Univerzi Paris-IV Sorbonne doktoriral na temo *Paul Claudel et l'actualité de l'être* (mentor prof. dr. Dominique Millet-Gérard). Trinajstega marca 2002 je bil izvoljen v naziv docenta za francosko in frankofono književnost, aprila in maja 2003 je kot gostujoči profesor predaval na Univerzi Toulon et Var (Francija). V študijskem letu 2008/09 je predaval kot gostujoči profesor slovenskega jezika in književnosti na INALCU (Institut des Langues et cultures orientales) v Parizu. Decembra 2008 je bil izvoljen za izrednega profesorja za francosko in frankofono književnost. Njegovo ožje zanimanje je francoska književnost, širše pa komparativni vidiki slovenske književnosti, predvsem glede na zglede francoske in frankofone literature, vse na podlagi filozofske, ontoeksistencialne optike.

Na Katedri za francosko književnost Filozofske fakultete predava francosko književnost 17. stoletja, opravlja pa tudi seminarje in vaje iz moderne francoske književnosti (20. stoletje).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Maja Turnher Miklavc (Ljubljana, 1950)

Po diplomi iz umetnostne zgodovine je bila zaposlena na Zavodu za spomeniško varstvo Republike Slovenije kot vodja knjižnice. Po triletnem bivanju in študijskem izpopolnjevanju v Mehiki se je vpisala na Oddelek za španski jezik in književnosti, kjer je tudi diplomirala. Od leta 1990 je zaposlena na Filozofski fakulteti v Ljubljani kot lektorica za španski jezik. Vodi vaje iz španskega jezika, njeno posebno področje pa sta španska in španskoameriška civilizacija in kultura, ki ju na oddelku tudi poučuje. Kot raziskovalka je sodelovala pri projektu o kritičnem vrednotenju prevodov (1996–2000), od 1992. leta do leta 2002 pa je bila članica uredniškega odbora revije *Verba Hispanica*, ki izhaja na hispanistiki. Izpopolnjevala se je tudi v Španiji.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Marjeta Vasič (Novo mesto, 1922 - Ljubljana, 2005)

Po aktivni udeležbi v narodnoosvobodilnem boju (nositeljica spomenice 1941) je po vojni opravljala različne službe. Diplomirala je leta 1956 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz francoskega jezika in slovenskega jezika s književnostma.

Po diplomi je bila profesorica pripravnica na XII. gimnaziji v Šentvidu, po šolski reformi pa na Osnovni šoli Alojza Kebeta v Šentvidu. Od septembra leta 1960 do upokojitve leta 1978 je bila zaposlena na Oddelku za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, do leta 1971 kot asistentka, potem kot docentka in nato kot izredna profesorica za francosko književnost. Doktorirala je na Filozofski fakulteti leta 1970 z disertacijo *Estetska misel Alberta Camusa*. Po upokojitvi je honorarno vodila seminar za 4. letnik.

Proučevala je predvsem novejšo francosko književnost, predavala je o posameznih obdobjih in vodilnih avtorjih 19. in 20. stoletja. Do leta 1977 je objavljala pod priimkom Pirjevec.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Primož Vitez (Šempeter pri Gorici, 1966)

Po končani gimnaziji v Ljubljani je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani študiral francoski jezik in književnost ter umetnostno zgodovino. Diplomiral je aprila 1992 in za diplomsko nalogo prejel univerzitetno Prešernovo nagrado. Istega leta je na FF postal asistent za francoski jezik in jezikoslovje. V študijskem letu 1993/94 je opravil podiplomski študij jezikovnih znanosti na Univerzi Stendhal v Grenoblu. Magistrski študij na ljubljanski FF je končal oktobra 1995, doktorsko disertacijo pa obranil septembra 1998. Zdaj ima naziv docenta za francoski jezik.

Na Filozofski fakulteti (Oddelek za romanske jezike in književnosti) v okviru Katedre za

francoski jezik od leta 1992 predava Francosko fonetiko in vodi vaje v okviru istega predmeta, od leta 1998 pa ima še predavanja iz Prevajanja v slovenščino in diplomski seminar z naslovom Uvod v teorijo jezika.

Od leta 1994 s strokovnimi prispevki sodeluje na številnih znanstvenih posvetovanjih in konferencah v Sloveniji in tujini (med drugim Eurospeech v Madridu, Istraživanje govora v Zagrebu, Les mises-en-scène du discours médiatique v Québecu), hkrati pa svoja dela objavlja v strokovnih revijah (med drugimi v *Linguistici*, *Slavistični reviji* itd.).

Iz francoščine prevaja dramska besedila za nekatera slovenska gledališča (predvsem SNG Drama Ljubljana, SNG Drama Maribor). Med letoma 1998 in 2002 je bil član strokovnega sveta SNG Drama Ljubljana. Prevaja tudi prozo in poezijo frankofonskih avtorjev (Sollers, La Rochefoucauld, Ionesco, Michaux, Jarry, Molière itd.). Je pisec spremnih študij k nekaterim ključnim delom francoske književnosti (Gustave Flaubert, *Gospa Bovary*; Marguerite Duras, *Moderato cantabile*; Pierre Louÿs, *Ženska in pajac*; Philippe Sollers, *Krasni Casanova*; Marguerite Yourcenar, *Hadrijanovi spomini*; Raymond Queneau, *Vaje v slogu* itd.).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Nubia Zrimec (San José, Kostarika, 1946)

Je diplomirana jezikoslovka, profesorica francoskega in španskega jezika. Študij francoskega jezika je začela v Managvi (Nikaragva), na

tamkajšnji Universidad Nacional Autónoma in ga končala leta 1969 na Filozofski fakulteti v Grenoblu (Francija). Leta 1972 je na isti univerzi dosegla Diplôme de Maîtrise es Lettres v Sekciji za lingvistiko. Po prihodu v Slovenijo leta 1972 je postala honorarna lektorica za španski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1981 pa je bila imenovana za redno lektorico za moderni španski jezik na isti ustanovi. Pred redno zaposlitvijo na Filozofski fakulteti je poučevala španščino in francoščino na Delavski univerzi Borisa Kidriča, pozneje španščino na Centru za intenzivne tečaje tujih jezikov v Ljubljani. V letih 1974–1981 je bila redno zaposlena v zunanjetrgovinskem podjetju Iskra Commerce v Ljubljani, in sicer na oddelku za Južno Ameriko.

Kot lektorica za španski jezik vodi lektorske vaje iz modernega španskega jezika. Do leta 1995 je vodila vaje iz prevajanja iz slovenščine v španščino ter od 1990. do leta 2002 tudi predavanja in vaje specialne metodike španskega jezika. Bila je članica Društva za uporabno jezikoslovje Slovenije in predsednica Društva za tuje jezike in književnosti Slovenije v letih 2003–2007. V okviru dejavnosti DTJS je pripravljala in vodila državno tekmovanje v znanju španskega jezika kot tujega jezika za srednješolce. Poleg rednega strokovnega izpopolnjevanja doma in v tujini je z raziskovalno nalogo sodelovala tudi pri URP Kulturna ustvarjalnost na Slovenskem – programski sklop Jezikoslovje. V letih 1992–2000 je sodelovala pri Državnem izpitnem centru v maturitetni komisiji za španščino kot glavna ocenjevalka in namestnica predsednice komisije. Je tudi soavtorica splošnega dela maturitetnega izpitnega kataloga za tuje jezike. Sodelovala je tudi z ZRŠŠ pri

pripravi in vodenju seminarjev za zunanje ocenjevalce za španščino in za usposabljanje učiteljev za pripravo srednješolcev na maturo. V letu 1997 je bila imenovana za članico predmetne kurikularne komisije za španski jezik, ki je vodila prenovo predmeta na vseh ravneh izobraževanja, posebej pripravo novih učnih načrtov za gimnazijo, pozneje pa tudi učni načrt za španski jezik kot izbirni predmet v zadnjem triletju devetletke. Opravlja tudi strokovne recenzije učbeniških gradiv različnih stopenj znanja za učenje in poučevanje španščine v osnovni in srednji šoli.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. mag. Nataša Žugelj (Kranj, 1965)

Diplomirala je leta 1991 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz francoskega jezika in književnosti ter iz umetnostne zgodovine. Leta 2005 je tam magistrirala. Francoščino je poučevala na Gimnaziji Moste, v Izobraževalnem središču Miklošič ter na Centru za tuje jezike. Zaposlena je bila v podjetju Veris – slovenskem dopisništvu za Agence France Presse.

Od leta 1996 je lektorica za francoski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Vodi vaje iz modernega francoskega jezika v prvem in drugem letniku. Od leta 2005 je predsednica komisije za izpite iz znanja francoščine za odrasle in zunanja ocenjevalka za maturo pri Republiškem izpitnem centru.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Julie David, (2006–), tuja lektorica (francoščina)
- Izr. prof. dr. Fabiana Fusco, (2007–), italijanščina
- Lekt. Laurent Guibelin, (2005–), francoščina
- Lekt. Santiago Martín, (2002–), španščina
- Lekt. Mojca Medvedšek, (1998–), portugalščina
- Lekt. Blažka Müller Pograjc, (1998–), portugalščina
- Francesco Passeri, (2006–), tuji lektor (italijanščina)
- Pilar Sanchís, (2008–), tuja lektorica (španščina)
- Nicolae Stanciu, (2007–), tuji lektor (romunščina)
- Lekt. Patrizia Vascotto, (2000–), italijanščina
- Chiara Vigliano, (2006–), tuja lektorica (italijanščina)
- Asist. Ana Vogrinčič, (2008–), italijanščina
- Ana Zwitter Vitez, (2003–), Programska skupina: P6-0218 Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki
- Špela Žakelj, (2005–), Programska skupina: Literarne vede

Nekdanji zaposleni:

- Lekt. Jasna Baebler (1973–2004)
- Red. prof. dr. Andrej Capuder (1973–1993, 1997–2005)
- Doc. dr. Breda Cigoj-Leben (1947–1982)
- Lekt. mag. Roberto Dapit (1990–1999)
- Lekt. Maja Ficko (1970–1996)

- Red. prof. dr. Goran Filipi (1997)
- Red. prof. dr. Anton Grad (1951–1977)
- Viš. pred. mag. Elza Jereb (1967–1994)
- Asist. Franco Juri (1988–1993)
- Višj. pred. Niko Košir (1955–1975)
- Viš. pred. dr. Janko Kotnik (1946–1961)
- Lekt. Marija Kovač (1958–1973)
- Izr. prof. dr. Stanko Leben (1938–1956)
- Red. prof. dr. Tjaša Miklič (1975–2007)
- Lekt. Juan Carlos Oven (1974–1990)
- Asist. mag. Damjana Pintarič (1994–1996, 1999–2001, 2006–2008)
- Viš. bibl. Jožica Pirc (1984–2005)
- Asist. mag. Barbara Pregelj (1995–1999)
- Asist. staž. Nada Prodan (1995–2000)
- Red. prof. dr. Atilij Rakar (1962–1997)
- Red. prof. dr. Mitja Skubic (1958–1997)
- Lekt. Ante Sušjan (1961–1985)
- Red. prof. dr. Stanko Škerlj (1945–1964)
- Viš. pred. Sergij Šlenc (1961–1989)
- Asist. dr. Tea Štoka (1994–2007)
- Red. prof. dr. Fran Šturm, (1927–1944)
- Pred. Vida Šturm (1947–1973)
- Lekt. Lucien Tesnière (1920–1923)
- Izr. prof. dr. Marjeta Vasič (1960–1978)
- Višj. bibl. Gordana Vitorović (1960–1994)
- Asist. mag. Nives Vrabc Lenassi (1987–1995)
- Asist. dr. Metka Zupančič (1979–1989)

Oddelek za

SLOVANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI (1919–2002)

V prispevku o zgodovini Oddelka za slovanske jezike in književnosti v zborniku, izdanem ob 80-letnici Univerze v Ljubljani, takoj na začetku preberemo, da je to verjetno zadnja jubilejna priložnost, ob kateri nastaja zapis o slovenistiki in slavistiki na ljubljanski univerzi pod enotnim naslovom. Oddelek se je leta 2002 združil na Oddelek za slovenistiko in na Oddelek za slavistiko. Zaradi tesne prepletenosti obeh strok, zlasti v prvih desetletjih obstoja, smo se odločili, da prikazemo prvi del zgodovine skupnega oddelka, torej do leta 2002, še vedno enotno, s skrajšanim in dopoljenim besedilom, ki ga je ob 70-letnici Filozofske fakultete napisala zaslužna profesorica dr. Breda Pogorelec.

Snovanje slavistike v Ljubljani se je začelo takoj po prvi svetovni vojni, hkrati z ustanavljanjem univerze v Ljubljani; iz primarnih in sekundarnih virov, ne nazadnje iz korespondence poznejših prvih profesorjev, je razvidno, da sta se zlasti tedanja graška profesorja Fran Ramovš in Rajko Nahtigal čutila odgovorna, da poskrbita za stroko, ki naj bi usposabljala za poučevanje slovenskega jezika in raziskovalno utemeljevala slovensko samospoznavanje.

Že novembra 1918 je bil izdelan koncept postopnega ustanavljanja visokošolskih ustanov po temle redu: najprej ustanovitev knjižnice, potem vseučilišča in nato akademije. Ker je bil predviden večletni proces ustanavljanja univerze, je bilo narodni vladi naloženo, da slovenskim visokošolcem nujno omogoči nadaljevanje študija na vseučilišču v Zagrebu v slovenskem jeziku, priznanje opravljenih izpitnih obveznosti in doktorskih disertacij, prenos štipendij na univerze tega področja; naglica je bila nujna, saj je bilo treba poskrbeti tako za nadaljevanje študija slovenskih visokošolcev kot tudi za usposobitev bodočih slovenskih profesorjev. Podan je bil tudi predlog o ustanovitvi po dveh stolic za slovenski jezik in literaturo na univerzah v Zagrebu in Beogradu (Polec, ZSUL 1929: 144-145); v prvi fazi so se kot kandidati omenjali slovenisti dr. Ivan Grafenauer, dr. Franc Kidrič, dr. Anton Breznik, dr. Fran Ramovš (SR VIII: 233), tudi dr. Ivan Prijatelj (Polec, ZSUL 1929: 145), za mesto profesorja za slovansko filologijo v Zagrebu pa dr. R. Nahtigal. Uradni predlog o imenovanju Nahtigala, Ramovša in Grafenauerja je bil oblikovan že na decembrski seji vseučiliške komisije.

Ramovš je v pismu Nahtigalu (SR VIII: 240) predlagal, naj upošteva, da so nujno potrebne štiri glavne stolice, in sicer stolica za splošno slovansko filologijo (slovníčarski del), ki bi jo imel Nahtigal, stolica za

splošno slovansko filologijo (literatura) s Prijateljem, stolica za slovenski jezik z Ramovšem in stolica za slovansko literaturo s Kidričem, za resnega kandidata pa je Ramovš štel tudi dr. Grafenauerja in razmišljal o morebitnih dveh stolicah za literaturo.

Poleg kadrovske vizije Ramovš v istem pismu predstavlja tudi zasnovo stroke: Prvi dve stolici naj bi dajali splošno podlago, in sicer Nahtigalova stolica naj bi zajemala starocerkvenoslovanski jezik in literaturo, primerjajoče slovansko jezikoslovje, slovansko fonetiko, medsebojno razmerje raznih starih besedil, sorodnost slovanskih jezikov, slovanske starožitnosti itd., Prijateljeva stolica naj bi zajela (kulturno) zgodovino slovanskih narodov. Tretja (Ramovševa) stolica naj bi se ukvarjala z zgodovino slovenskega jezika, slovansko dialektologijo, slovansko fonetiko in z izdajanjem starih besedil. Njen seminar naj bi prevzel zbiranje gradiva za slovansko zgodovinsko slovnico in dialektološko karto. Naloga četrte stolice, ki jo Ramovš v navedenem času še pripisuje Kidriču in Grafenauerju, pa naj bi bila kulturno-estetska zgodovina slovenskega slovstva. Že tedaj se mu je zdelo pomembno, da bi izdali nekatere protestantske unikate, ki jih hranijo drugod; tudi to naj bi prevzel seminar. Prostor, ki si ga je Ramovš tedaj zamislil, je bil seminar s štirimi pododdelki in dovolj veliko čitalnico s priročno knjižnico.

Ker je že do februarja 1919 (SR VIII: 242) postalo jasno, da slovenskih pobud za ustanovitev provizorija v Zagrebu kot prve faze v razvoju univerze v Ljubljani zagrebško vseučilišče ne bo pripravljeno sprejeti, sta vseučiliška komisija in narodna vlada spoznali, da bi bilo osrednji vladi v Beogradu smiselno predlagati takojšnjo ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Uradno dovoljenje za ustanovitev univerze je prišlo 6. marca 1919, že 8. marca 1919 pa je vseučiliška komisija ustanovila podkomisije, ki so jim bile naložene priprave na takojšnji univerzitetni pouk (tj. organizacijo dela po fakultetah, imenovanje profesorjev, pripravo prostorov in opreme, izdelavo statuta univerze). Podkomisija za filozofsko (=modroslovno) fakulteto, v katero so bili najprej imenovani dr. M. Rostohar, dr. P. Grošelj, dr. K. Ozvald, nato pa kooptiran vsaj še dr. F. Ramovš, je prvič zasedala 10. marca 1919, svoje poročilo z osnovnim načrtom organizacije fakultete s priloženim tabelaričnim prikazom pa je podala 25. marca 1919 (Polec, ZSUL 1929: 210-211). V njem je bilo predvidenih 33 osnovnih stolic, minimalno število seminarjev in inštitutov, predvideni so bili profesorji, predlagana ustanovitev profesorskega kolegija, določene so bile učne obveznosti profesorjev, izdelava učnih načrtov predmetov je bila zaupana nosilcem predmetov, predlagana je bila ustanovitev komisije za sestavo predloga predpisov o izpitnem redu in organizacijskega statuta. Slavistična študijska tematika je bila uvrščena pod razdelek 18 Slovanska filologija, ki so jo sestavljale štiri stolice, in sicer dve za splošno slovansko filologijo (za lingvistiko, za slovansko literaturo), dve pa za področje slovenskega jezika in literature; dodana jim je bila še izvedbena perspektiva profesure ad personam za srbohrvatski jezik in literaturo. Stolice so bile organizacijsko povezane v *Seminar za slovansko filologijo*. Med prvimi enajstimi rednimi profesorji nove univerze, ki so bili predlagani v imenovanje 31. marca 1919, so bili s filozofske fakultete trije: dr. Josip Plemelj, dr. Rajko Nahtigal, dr. Franc Ramovš (Polec, ZSUL 1929: 160), po formalni ustanovitvi univerze julija 1919 pa se jim je s kraljevo odločbo 31. avgusta 1919 pridružil še dr. Ivan Prijatelj. V zimskem semestru 1920/21 je bil za rednega profesorja za starejše slovansko slovstvo imenovan še dr. France Kidrič,

izredna predavanja iz starejše slovenske slovstvene zgodovine in razvoja slovenskega pisnega jezika pa je imel zasebni docent zagrebške univerze dr. Ivan Grafenauer (SP 1920). Ramovševa želja, da bi redno nastavili dva učitelja za slovansko književnost, se ni mogla uresničiti. V zimskem semestru 1921/22 je bil na profesorsko mesto za srbohrvaški jezik in književnost nastavljen dr. Aleksandar Stojčević.

Študijska zasnova, kakršno so na slavistiki z nekaterimi dopolnitvami uresničevali od leta 1919 do šolske reforme 1959/60, kaže v temeljih splošno orientacijo tedanjega, zlasti graškega jezikoslovja, ki se giblje med sodobno filologijo na osnovah primerjalnega jezikoslovja in med historičnim pojmovanjem strokovne predmetnosti, in sicer tako v jezikoslovju kakor v literarni vedi. Nove razmere in relativna kulturna samostojnost Slovencev v novi državi po eni strani, po drugi pa sočasni razvoj filozofije in tudi jezikoslovja, ki je po de Saussuru prav tedaj začelo jasno razlikovati med pojmovanjem sodasnega (sinhronnega) in zgodovinskega (diahronnega), so že tedaj zahtevale tudi drugačno zasnovo študija na univerzi, z upoštevanjem sodobnega, zlasti v knjižnem jeziku kot jeziku javnega življenja in v literaturi z obravnavo sodobne ustvarjalnosti. Ker pa so do tedaj knjižni jezik obravnavali predvsem z normativnega vidika in iz uveljavljenega izročila načeloma pri opismenjevanju, je ostalo obravnavanje knjižnega jezika za seminarske vaje (Seminar, ZSUL 1929: 339). Poskusi, da bi na univerzi vpeljali lektorat slovenskega jezika (z A. Breznikom kot predvidenim prvim lektorjem), so pred drugo vojno propadli, uresničili so se šele v letu 1947, zato je bil vse dotlej študij knjižnega jezika le uvajalni ali pomožni predmet za študij zgodovinske slovnice. Ker glede jezika v novi državi ni bilo jasnosti, saj se je t. i. "narodni" jezik imenoval srbohrvatskoslovenski oziroma jezik, ki naj bi ga sestavljala tudi po mnenju nekaterih slovenskih politikov narečja treh plemen, in ker je bil osnova študijskega in izpitnega reda, torej tudi predmetnih poimenovanj, študijski red srbske univerze iz let 1906 in 1911, pomeni delitev po jezikih, ki so jo lahko predlagali in izpeljali profesorji slavisti ob ustanovitvi, pomembno dejanje za emancipacijo slovenske slavistike.

V prvem in začasnem izpitnem redu, ki je bil objavljen v seznamu predavanj za poletni semester 1920, so bili diplomski predmeti razdeljeni na glavne in stranske ter razvrščeni v 18 skupin: kot *tretja* skupina nastopa slovenščina s srbohrvaščino (oziroma srbohrvaščina s slovenščino) in en moderni jezik, kot *peta* pa zgodovina in slovenščina s srbohrvaščino oziroma srbohrvaščina s slovenščino SP (1920). Šele z uveljavitvijo novega izpitnega reda, sprejetega 25. junija 1920 in povzete po izpitnem redu filozofske fakultete v Beogradu iz let 1906 in 1911, so kombinacije diplomskih in doktorskih predmetov razvrščene v 26 predmetnih skupin; kot glavni predmet je v *deseti* skupini navedena slovanska filologija, v enajsti skupini pa slovenski jezik s srbohrvaščino (srbohrvaščina s slovenščino). Kot stranski predmet je bil v prvem primeru lahko izbran en slovanski jezik z literaturo ali primerjalno indoevropsko jezikoslovje ali fonetika, v drugem primeru pa slovanska filologija ali indoevropsko primerjalno jezikoslovje ali en drug slovanski jezik z literaturo ali slovanske starožitnosti ali en germanski ali romanski jezik z literaturo ali grški ali latinski jezik ali južnoslovanska zgodovina ali geografija ali fonetika. Z dovoljenjem fakultetnega sveta si je kandidat lahko izbral tudi predmet, ki v izpitnem redu ni bil naveden. Kot jezika doktorske disertacije sta navedena slovenščina ali srbohrvaščina, kot jezik doktorske diplome pa latinščina (SP 1920/21).

Leta 1929 je bil *Seminar za slovansko filologijo* velik kolektiven institut s petimi rednimi profesorskimi stolicami in dvema lektoratoma. Stolice so bile še vedno razdeljene tako, kakor so jih načrtovali v letu 1919. V prvem študijskem letu je lektorat I, II iz ruskega jezika vodil dr. Nahtigal (SP 1920), v poletnem semestru 1922 pa sta bila ustanovljena lektorata za ruski in za češki jezik: ruski lektorat je prevzel dr. Nikolaj Preobraženski, češkega pa praški profesor dr. Václav Burian. Iz zapisnikov sej sveta Filozofske fakultete je mogoče razbrati, da je bil že v letu 1921 govor tudi o lektoratu za izgovarjavo slovenskega jezika: na oktobrski seji je bilo prebrano pismo dr. A. Breznika, v katerem privoli v ponudbo, a se zavezuje samo za dve uri na teden, že na naslednji seji pa naročajo prof. Ramovšu, naj še naprej išče primerno osebnost, ker da je dr. Breznik resigniral na to mesto. Ramovš je lektorsko mesto dodatno utemeljeval s tem, da bo "ta lektorat služil tudi namenu, da se na primer srbohrvatski slušatelji priučijo slovenskemu jeziku".

Že v prvih letih po ustanovitvi je bila torej glavna smer slavističnih študij v celoti uveljavljena, v načrtu pa je bilo tudi poučevanje živega slovenskega jezika za sloveniste in kot tujega jezika. Profesorji so slavistično vedenje posredovali na predavanjih, seminarskih vajah in ekskurzijah "v svrhu ponazoritve dialektološkega in literarno-historičnega študija", kar je ustvarilo tradicijo za posebej intenzivno obliko slavističnega terenskega študija. Tematika, ki je navedena ob desetletnici univerze v Ljubljani, je bila vse predvojno obdobje temeljna: središče predavanj iz slovenskega jezika (Fr. Ramovš) je bila historična gramatika ("v celoti ali posameznih njenih delih") in viri zanjo, nadalje slovenska dialektologija, akcent v slovenskem in srbohrvatskem jeziku ter splošna fonetika. V začetnih štirih semestrih 1919/20–1921 je Fr. Ramovš supliral stolico za primerjalno jezikoslovje s predavanji iz indoevropskega glasoslovja s posebnim ozirom na grščino in latinščino in iz germanskih run (SP). – Splošna slovanska filologija (R. Nahtigal) je zajemala tri tematske sklope: a) gramatiko starocerkvenoslovanskega jezika z jezikovno interpretacijo spomenikov in glagolsko paleografijo; b) primerjalno slovnico slovanskih jezikov (glasoslovje, naglas, oblikoslovje, besedotvorje, skladnja), razmerje med njimi, slovansko dialektologijo, ruski akcent, poljsko slovnico, obrise posameznih slovanskih jezikov oziroma skupin; c) in ožjefilološko snov, kakor so postanek in razvoj pisnih jezikov, razmerje med grafiko in fonetiko v slovanskih jezikih ter zgodovino slovanske filologije. V študijskih letih 1923/24–1932 je imel R. Nahtigal redna predavanja o hrvaški glagolski recenziji stare cerkvene slovanščine tudi na Teološki fakulteti v Ljubljani (SP). – Od poglavij starejšega slovenskega slovstva (Fr. Kidrič) so bila obravnavana naslednja: reformacija s kulturnozgodovinskim ozadjem, obdobje od Pohlina do Vodnika in njegov pomen in Prešerna. Iz primerjalne slovanske literarne zgodovine so bila prikazana prva stoletja slovanskih literatur in njihov razvoj v 16. in 18. stol., od evropske primerjalne književnosti pa je bil predstavljen evropski okvir za slovanske literature od srede 9. stol. in od 11. stol. naprej ter v obdobju romantike in v 1. pol. 19. stol. Fr. Kidrič je imel v obdobju 1926–1941/42 literarnozgodovinska in literarnoteoretična predavanja tudi na študijski smeri Primerjalna književnost (SP). – Novejša književnost (I. Prijatelj) je zajemala slovensko literaturo v obdobju staroslovencev in mladoslovencev ter literaturo in časopisje vmesnih šestdesetih let, obdobje poetičnega realizma, čas od Levstika do Aškercarja ter zgodovino slovanske literarne kritike. Iz primerjalne slovanske literarne zgodovine novejšega obdobja so bili obravnavani ruski realizem ter po večkrat pregledi novejše ruske, poljske in češke literature. Za vsa

področja so imeli tudi seminarske vaje. – Na stolicah za srbohrvaški jezik in literature (A. Stojičević) so imeli predavanja iz sodobnega jezika in historične slovnice, pri literarni zgodovini so spoznavali poleg starejših obdobjih tudi novejšo knjižno ustvarjalnost.

Delo v seminarju je bilo takoj po ustanovitvi leta 1919 omogočeno z nakupom dragocene knjižnice graškega profesorja dr. G. Kreka. Ta začetni fond je ob pomanjkanju pravega knjižničarja pomagal katalogizirati dr. Avgust Pirjevec, poznejši knjižničar v državni licejski biblioteki. Za knjižničarja je bil imenovan slušatelj slavistike Rudolf Kolarič, ki je po doktoratu postal "ukazni asistent" (Seminar, ZSUL 1929: 341) in vodil knjižničarske posle do redukcije asistentov leta 1927. Leta 1929 je bil za asistenta imenovan Zvonko A. Bizjak, ki je v tej funkciji napredoval do višjega asistenta.

Knjižnica se je zelo naglo razvijala; bolj kot z nakupi iz skopih dotacij se je širila z občasnimi darovi (Seminar, ZSUL 1929, tudi nadrobni navedki). Urejena je bila po širših strokovnih področjih, da bi bile knjige bolj uporabne, znotraj le-teh pa po tekočih številkah. To načelo se spoštuje še danes, seveda ob drugih pravilih za sodobno knjižnično ureditev. Slušateljev slavističnih predavanj je bilo v prvem letu osem, v drugem 20, v zimskem semestru 1928/29 jih je bilo 128. Članov seminarja je bilo manj, le 35. V prvih desetih letih je doseglo 10 slušateljev slavistični doktorat, med njimi A. Bajec, M. Rupel, R. Kolarič, A. Slodnjak in V. Kralj. Število doktorandov pa se je zmanjšalo po uvedbi novega reda, ki je predpisoval natis 100 izvodov, kar je napravilo po Nahtigalu "doktorat za zelo luksuriozno in revežu naravnost nedosegljivo stvar". Seminar so pred vojno obiskali številni znani tuji slavisti.

Predstojnik *Seminarja za slovansko filologijo* je bil vse do svojega odhoda v pokoj leta 1952 dr. Rajko Nahtigal. Po Prijateljevi smrti maja 1937 je prevzel predavanja iz primerjalne književnosti dr. Anton Ocvirk, Prijateljev učenec, ki se je v primerjalni književnosti izpopolnjeval v Parizu in Londonu in se leta 1936 habilitiral z monografijo Teorija primerjalne zgodovine; njegovo predmetno področje je bila primerjalna književnost, slovenska literatura pa predmetno izhodišče. Njegova usmeritev v teorijo je za nadaljnji razvoj slovanske znanosti o književnosti velikega pomena. O ruski literaturi sta pred vojno predavala dr. Prijatelj in lektor dr. Preobraženski, pregled poljske književnosti je podal samo dr. Prijatelj, pregled češke književnosti pa dr. Prijatelj in izbrana poglavja lektor dr. Burian, ki se je medtem habilitiral za zasebnega docenta in ki je zadnja leta pred drugo vojno vključeval tudi poglavja iz slovaške književnostne zgodovine.

Na jezikoslovni katedri za splošno slovansko filologijo pred vojno ni bilo drugih sprememb vse do maja 1939, ko je privatni docent za slovansko filologijo postal dr. A. Isačenko in v študijskem letu 1940/41 predaval rusko oz. vzhodnoslovansko zgodovinsko slovnico, vendar se je v svojih raziskavah ukvarjal tudi s slovenističnimi vprašanji. Tudi Isačenko je vnesel poglobljen teoretski uvid in nakazal strokovni preobrat, ki pa se je zaradi druge svetovne vojne začel uresničevati šele pozneje.

Seminar za slovansko filologijo je bil s svojimi učitelji, slušatelji in diplomanti pobudnik nekaterih pomembnih dejanj, med njimi leta 1935 ustanovitve Slavističnega društva v Ljubljani z Nahtigalom

kot prvim predsednikom. Društveno glasilo Slovenski jezik je bilo prvo samostojno strokovno glasilo slavistov, izdali so štiri zvezke; po vojni so leta 1948 ustanovili Slavistično revijo in leta 1956 Jezik in slovstvo, ki izhajata še danes. Društvo danes deluje kot zveza slavističnih društev z imenom Slavistično društvo Slovenije. Čeprav so bili slušatelji politično zelo diferencirani, je bila leta 1941 v seminarju močna skupina zavednih in naprednih, ki se je kmalu po okupaciji pridružila odporu.

Med drugo svetovno vojno je Inštitut doživel enako usodo kot univerza. Že prvo leto vojne je prišlo do osebnih sprememb. Odšla sta dr. Burian in dr. Isačenko, medtem ko so drugi učitelji in lektor Preobraženski nadaljevali delo. V poletnem semestru 1941/42 je postal pogodbeni lektor češkega jezika Boris Urbančič, njegove lektorske vaje so v seznamu predavanj napovedane še za leti 1942/43 in 1943/44, čeprav jih zaradi odhoda v partizane ni izvajal. Od leta 1942/43 je bil dr. Kidrič konfiniran in odsoten, slovensko književnost je predaval le dr. Ocvirk.

Po drugi svetovni vojni je Seminar za slovansko filologijo vodil do upokojitve leta 1952 dr. Rajko Nahtigal, od 1952. do 1959. je bil na čelu Inštituta za slovansko filologijo, kakor se je prvotni Seminar že v tridesetih letih preimenoval, dr. Anton Slodnjak. Od aprila 1959 do oktobra 1959 ga je vodila dr. Marja Boršnik, nato do oktobra 1960 dr. Tine Logar, ki je za pomočnika predlagal asist. Franca Jakopina, za dr. Logarjem je bil za predstojnika izvoljen dr. France Bezljaj; ko je spomladi 1961 nenadoma zbolel, je za njim prevzel predstojništvo dr. Boris Paternu, ki je vodil oddelek do jeseni 1963, za njim je bil od 1963. do 1964. predstojnik ponovno dr. Tine Logar, nato od 1964. do 1968. dr. Janko Jurančič, od 1968. do 1975. dr. Vera Brnčič, od 1975. do 1976. dr. Franc Zadravec, od 1976. do 1980. dr. Franc Jakopin, od 1980. do 1982. dr. Jože Koruza, od 1982. do 1984. dr. Martina Orožen, od 1984. do 1986. dr. Janez Rotar, od 1986. do 1990. dr. Breda Pogorelec, od 1990. do 1992. dr. Ada Vidovič Muha, od 1992. do 1994. dr. Matjaž Kmecl, od 1994. do 1996. dr. Aleksander Skaza, od 1996. do 1998. dr. Miran Hladnik, od 1998. do 2000. dr. Irena Novak-Popov in od 2000. do 2002., ko se je *Oddelek za slovanske jezike in književnosti* razdelil na Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko, dr. Vladimir Osolnik.

Inštitut se je v študijskem letu 1959/60 spet preimenoval v Seminar za slovansko filologijo, v letu 1962/63 je postal Oddelek za slovanske jezike in književnosti, v sedemdesetih letih se je imenoval Pedagoško-znanstvena enota za slovanske jezike in književnosti, v osemdesetih letih ponovno oddelek.

Organizacijske naloge za oddelek, kjer je število slušateljev po vojni naglo naraščalo, je opravljal poleg učiteljev do svoje smrti leta 1952 višji asistent Anton Bizjak. Njegova naloga je bila vodenje knjižnice in v obdobju 1942–1952 je predaval staro cerkveno slovanščino. Pri delu s študenti so profesorjem pomagali pomožni asistenti Franc Jakopin, Breda Pogorelec, Dimitrij Sovre, Boris Paternu, Janez Rotar in drugi, ki so delali pri posameznih strokah. Ko sta postala 1949/50 asistenta pripravnik Franc Jakopin in Janez Zor, sta sprva prevzela tudi skrb za knjižnico.

Leta 1954 je dobil Seminar prvo bibliotekarko, Irmo Marinčič. Od tedaj je knjižnica sodobno in profesionalno vodena. Od okrog 30.000 zvezkov je do konca leta 1998/99 narasla na več kot 100.000 enot. Po odhodu Marinčičeve leta 1957 je vodil oddelčno knjižnico višji bibliotekar specialist Marko Kranjec,

Oddelek za slovanske jezike in književnosti leta 1996. Z leve zgoraj: Peter Svetina, Vladimir Osolnik, Vlado Nartnik, Franc Zadravec, Jože Sever/Irena Orel, Martina Križaj, Marja Bešter, Marko Juvan, Đurđa Strsoglavec, Aleksander Skaza/Tomaž Sajovic, Marko Stabej, Mateja Kadivec, Miha Javornik, Ada Vidovič Muha, Niko Jež, Elena Tomova, Vojko Gorjanc/Igor Saksida, Jana Zemljarič, Irena Novak Popov, Alenka Šivic Dular, Andrej Rozman/Manca Perko, Breda Pogorelec, Aleksandra Derganc, Aleš Bjelčevič/Janez Zor, Simona Kranjc, Lea Nardoni Grah, Albinca Lipovec, Vanda Babič, Boža Krakar Vogel, Tatjana Komarova, Miran Hladnik, Erika Kržišnik

po njegovi upokojitvi leta 1996 višja bibliotekarka Alenka Logar Pleško in od 1997. višja bibliotekarka Anka Sollner Perdih. V knjižnici so daljši ali krajši čas delali Vlasta Pacheiner, Helga Glušič, Hermina Jug-Kranjec, Marija Cvetek, Andreja Puc, Anka Polajnar, Janka Šuštar, kot knjižnični manipulanti pa Rudolf Železnik, Mimica Dernikovič in Berta Pušnik.

Knjižnica, ki je po razdelitvi Oddelka za slovanske jezike in književnosti na dva oddelka ostala skupna, je zdaj na Filozofski fakulteti največja (ima okrog 116.000 enot), velik del njenega fonda je pridobljen z zamenjavo, darovi in nakupi. Delo ustreznih usposobljenih knjižničarjev je utrdilo oddelčno knjižnico

z informacijsko in svetovalno službo kot pomembno enoto oddelka. Knjižnica je leta 1987 dobila prvi računalnik in se pridružila drugim fakultetnim knjižnicam pri izdelovanju osnov za računalniško katalogiziranje gradiva, ki je ob sprotne katalogizaciji od konca leta 1993 dosegljivo v slovenskem vzajemnem knjižničnem katalogu COBISS/OPAC. Pripravlja gradivo članov in sodelavcev oddelka za razstave ZIFF, bibliografije za potrebe ARRS, priložnostne razstave in četrtletne sezname knjižničnih novosti. Bibliotekarke se izobražujejo v računalništvu in po strokovnih izpitih vključujejo v slovenski vzajemni knjižnični katalog. Opravljajo tudi mentorstvo pri praksi študentov bibliotekarstva. Leta 1996 je bil prenovljen izposojevalni prostor in 1997. leta pridobljen prostor za obdelavo gradiva.

Povojni razvoj oddelka (ki se je do leta 1959 imenoval Inštitut, nato pa do leta 1962/63 Seminar za slovansko filologijo) je mogoče razdeliti na tri obdobja: na prvo, ki je trajalo od 1945. do 1952., ko je umrl dr. Fran Ramovš in je odšel v pokoj dr. Rajko Nahtigal, na drugo, ki je trajalo do leta 1958, ko se je upokojila dr. Marja Boršnik (reaktivirala se je leta 1959 in dokončno upokojila leta 1963) oz. do leta 1959, ko je moral oditi in se upokojiti dr. Anton Slodnjak, in na tretje, ki je trajalo do devetdesetih let, ko so se upokojili dr. Franc Zadravec, dr. Boris Paternu, dr. Jože Toporišič, dr. Martina Orožen, Janez Zor, dr. Matjaž Kmecl, dr. Helga Glušič, dr. Breda Pogorelec, dr. Janez Rotar in dr. Dragi Stefanija. Vsa tri obdobja so seveda med seboj povezana in pomenijo stopnje kontinuiranega notranjega razvoja, ne pa usodnih prelomnic, čeravno se sodobni pogledi na jezik in književnost v marsičem močno razlikujejo od nekdanjih izhodišč.

Spremembe so se najprej pokazale v študijskih programih. Predvojni sistem je bil konec 40. let zamenjan z novim, ki ni več vseboval nekdanje delitve na strokovne in pomožne predmete, ampak je imel enovit učni načrt z delnimi in diplomskimi izpiti. Študijski predmeti so navedeni kot slovenski (shrv.) jezik in književnost ter *ruski jezik in književnost*. Študij so dopolnjevali skupni predmeti. Slovenski jezik se je delil na sodobni knjižni jezik (v prvih štirih semestrih), na dialektologijo (od petega do sedmega) in historično slovnico (od šestega do osmega) semestra. Slavistične predmete je bilo mogoče študirati pod A (osem semestrov) ali pod B (šest semestrov) in so usposabljali srednješolske profesorje, zanje so bile priporočene študijske skupine (ob slovenskem (shrv.) jeziku pod A npr. vse jezikovne skupine, filozofija ali pedagogika pod B, ob ruskem jeziku pod A slovenščina, filozofija ali pedagogika pod B, vendar je bilo mogoče razen »šolskih« skupin izbirati tudi posebne znanstvene in strokovne skupine (SP 1947/48: 14 in d.).

Že v prvem, še veliko bolj pa v drugem povojnem obdobju so se postopoma zamenjali učitelji. Dr. Anton Ocvirk je že pred vojno po smrti dr. Ivana Prijatelja začel razvijati Oddelek za primerjalno književnost, do poletnega semestra 1949 pa je predaval tudi izbrana poglavja iz slovenske književnosti in vodil pripadajoče seminarje. Leta 1949 je začela slovensko književnost predavati docentka dr. Marja Boršnik, v študijskem letu 1950/51 se ji je pridružil kot redni profesor dr. Anton Slodnjak. Dr. France Kidrič je zadnjič napovedal predavanja v poletnem semestru 1949, za njim je od leta 1949/50 do leta 1961/62 honorarno predaval starejšo slovensko književnost dr. Mirko Rupel (ravnatelj NUK in raziskovalec predvsem slovenskega protestantizma), od leta 1962/63 do leta 1970/71 pa višji predavatelj Pedagoške

akademije Boris Merhar. Po smrti dr. Frana Ramovša leta 1952 je prevzel predavanja iz historične slovnice slovenskega jezika kot honorarni predavatelj dr. Rudolf Kolarič (pozneje redni profesor za slovenistiko na univerzi v Novem Sadu), za Nahtigalom je začel v letu 1955/56 predavati staro cerkveno slovanščino in zgodovino slovenskega knjižnega jezika kot izredni profesor dr. France Tomšič (staro cerkveno slovanščino do leta 1973, nazadnje kot znanstveni svetnik, zgodovino slovenskega knjižnega jezika pa do leta 1963/64). Predmet, ki ga je od leta 1947/48 pod naslovom Pouk slovnice v gimnaziji predaval dr. Anton Bajec, je bil leta 1952/53 razširjen v Metodiko pouka slovenskega jezika, ki pa so jo poučevali pogodbeno: prvi honorarni predavatelj tega predmeta je bil do leta 1957/58 dr. Joža Mahnič, nato od leta 1960/61 do leta 1963/64 Stane Mihelič. Konec drugega obdobja je napovedal prvi dr. Anton Bajec, ki se je upokojil kot izredni profesor ob uvedbi tako imenovanih reelekcij univerzitetnih učiteljev leta 1957, čeprav je ostal kot honorarni predavatelj za slovenski knjižni jezik še do leta 1962/63; skoraj do smrti (1985) je nato deloval kot znanstveni svetnik in redni član 2. razreda SAZU na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša. Spomladi leta 1958 se je nato kot izredna profesorica prvič upokojila dr. Marja Boršnik, ki pa se je morala ob prisilni upokojitvi dr. Slodnjaka 1959 za nekaj let ponovno aktivirati. Jeseni 1958 sta začela predavati na novo izvoljena docent dr. France Bezlaj primerjalno slovansko jezikoslovje, historično slovnico in dialektologijo pa docent dr. Tine Logar.

V tem, drugem obdobju se je pomnožilo tudi število asistentov. Prvima, Francu Jakopinu (asistent za ruski jezik od leta 1949) in Janezu Zoru (asistent za rusko književnost od leta 1950), sta se 1951. leta pridružila France Bernik in Boris Paternu za slovensko književnost; jeseni 1952 Dimitrij Sovre za slovansko filologijo (ta je leta 1953 odšel na specializacijo za primerjalno jezikoslovje v Oslo in ostal nato kot lektor za srbohrvaški in slovenski jezik v Uppsali). S študijskim letom 1955/56 je postala asistentka za slovenski knjižni jezik Breda Pogorelec, za slovensko književnost pa Štefan Barbarič. Leta 1958 je postala asistentka za staro cerkveno slovanščino Martina Orožen, ki se je pozneje posvetila slovenski zgodovinski slovnici, Franc Zadravec pa asistent za slovensko književnost. Za njihovo strokovno rast je bil pomemben dogodek prvi povojni mednarodni slavistični sestanek v Beogradu od 15. do 21. septembra 1955, na katerem je v tedaj še zmeraj zaprte jugoslovanske razmere svetovna elita slavistov poročala o aktualnem delu in dosežkih, prof. Roman Jakobson pa je svoj beograjski referat v polnem obsegu odpredeval tudi v Ljubljani. Stik s svetom je opozoril na aktualno teoretsko raven slavistike v svetu in na metodologije novih smeri v jezikoslovju in slovstveni vedi. Dogodek je spodbudil izpopolnjevanje, in sicer tako na Zahodu kakor zlasti po letu 1955 na Vzhodu, predvsem na Poljskem, Češkoslovaškem in v Sovjetski zvezi.

Do osebnih sprememb in kadrovske razširitve je prišlo tudi pri učiteljih za srbohrvaški jezik in književnosti in za ruski jezik in književnost. V študijskem letu 1950/51 je postal docent za novejšo srbohrvaško književnost dr. Emil Štampar (do tedaj asistent prof. Barca v Zagrebu); po smrti prof. Stojičevića spomladi 1952 je nato prevzel vodstvo katedre. Srbohrvaški jezik je začel v letu 1953/54 predavati honorarni predavatelj Janko Jurančič (1962/63 kot višji predavatelj, po obranjenem doktoratu 1963/64 izredni profesor), avgusta 1953 je postal prvi lektor za srbohrvaški jezik Dalibor Brozović in ostal v Ljubljani do leta 1955/56; lektorat je bil nato obnovljen leta 1958/59, ko ga je prevzel Vatroslav Kalenič. Novejšo rusko

književnost je v študijskih letih 1947/48 in 1948/49 kot honorarni predavatelj predaval dr. Bratko Kreft (tedaj dramaturg SNG), prav tako (kot honorarni profesor) v letih 1959/60 in 1960/61. Od leta 1950 je kot honorarna predavateljica (s presledkom konec 50. let, ko je bila lektorica za ruski jezik) imela predavanje iz novejšje ruske književnosti Vera Brnčič-Šermazanova. Rusko književnost pa je do odhoda v Zadar (1959) predaval tudi nekdanji lektor in predavatelj, nazadnje izredni profesor dr. Nikolaj Preobraženski, ki je imel tudi lektorske vaje.

V poletnem semestru 1947/48 sta bila na novo ustanovljena lektorata poljskega jezika z lektorico Rozko Štefan in slovaškega jezika z lektorjem Viktorjem Smolejem. Lektorat češkega jezika je od leta 1947 ponovno vodil Boris Urbančič, za njim je bil od študijskega leta 1950/51 do 1953/54 lektor dr. France Bezljaj, nato je v letu 1955/56 lektorat ponovno prevzel Boris Urbančič. Leta 1948 je učil bolgarski jezik in bolgarsko književnost lektor Simeon Hesapčiev; bolgarski lektorat je bil po njegovem odhodu obnovljen leta 1992 z gostjama iz Bolgarije, Viktorijo Menkadžievo (1992–1996) in dr. Eleno Tomovo (1997–2002). V vseh lektoratih se je poleg jezika občasno obravnavala tudi književnost.

Za prvo in drugo povojno obdobje je značilno najprej prizadevanje za študijsko uralitev v novih razmerah, ki jih zaznamuje veliko slušateljev z zelo različnimi študijskimi navadami, in obnove ter kadrovska razširitev tedanjega inštituta. Petdeseta leta pa so tudi v strokovnem in znanstvenem pogledu izrazito prehodno obdobje: tako v jezikoslovju kakor v literarni znanosti je prišlo do pomenljivih novosti; zlasti v jezikoslovju se je pokazalo, da pretežno historična usmeritev jezikoslovne znanosti ne usposablja dovolj za naloge stroke v novih razmerah, ta ugotovitev pa je sovpadala s teoretskimi podlagami sodobnega jezikoslovja, ki je ob zgodovini in diahroniji povzdignilo v raziskovalni predmet sočasni jezik, in slovstvene vede, ki se je od zgodovine že začela odvrčati najprej metodološko, nato pa tudi predmetno. Obema smerema je bila skupna zlasti pri mlajšem rodu težnja po poglobljenih teoretskih podstavah in po razvijanju nove metodologije. Odvrčali so se od pretežno pozitivistične naravnosti starejših in so se iz izročila obračali k novim smerem strukturalizma, v jezikoslovju pretežno češke funkcijske šole, ki je zavračala formalizem. Težnje po novem jezikoslovnem nazoru so bile pri starejšem rodu sprva grajane kot "tuja učenost", kar je seveda prodor sodobne znanstvene misli dolgo oviralo.

V obeh obdobjih tudi ni mogoče mimo vpliva političnih dejavnikov na univerzitetno življenje. Za leta 1945–1951 velja posebej poudariti vlogo študentske organizacije, komunistične partije in do leta 1948 Skoja. V političnem pogledu so viharna povojna leta že v študijskem letu 1945/46 povzročila zaradi povojnih obračunov z drugače mislečimi med slušatelji napetost in sprva precejšen osip. Proti koncu petdesetih let je začel naraščati vpliv komunistične partije na inštitutu in na fakulteti. Analiza tedanjih dogodkov potrjuje verjetnost domneve, da so na fakulteti izpolnjevali direktive organov zunaj univerze, ki so si neuspešno prizadevali za nekakšno ideološko uniformiranost. Na slavistiki spomladi 1957 iz še do danes nepojasnjenih nestrokovnih razlogov ni bil ponovno izvoljen asistent France Bernik, spomladi 1959 so po vodeni časopisni gonji spričo negativnih političnih ocen v ZR Nemčiji izdanega pregleda zgodovine slovenske književnosti upokojili dotedanjega predstojnika dr. Antona

Slodnjaka, pozno spomladi istega leta ni bil ponovno izvoljen asistent Štefan Barbarič, zato se nadaljnji načrti za tovrstno kadrovske prenovi, ki seveda niso nastali v kompetentnih strokovnih krogih, niso mogli uresničiti, čeprav pritiski še dolgo niso prenehali. Vse našteto (tudi upokojevec dr. Slodnjaka) se je dogajalo skrivoma, tako da ne le prizadeti, ampak tudi člani kolektiva niso smeli izvedeti za ozadja; vse to seveda ni izboljševalo delovnega vzdušja, škodovalo pa je tudi medsebojnim odnosom na oddelku ter v marsičem pripomoglo k negativni hipotezi zveze komunistov.

V začetku tretjega povojnega razvojnega obdobja (1960/61) je poleg kadrovske zamenjave najbolj opazna sprememba študijskega reda. Idejo univerzitetne reforme s tako imenovano inverzijo študija na dva samostojna diplomska dela, na prvostopenjsko diplomu (ki naj bi bila enakovredna diplomu na Pedagoški akademiji, torej višješolskemu študiju) in na drugostopenjsko diplomu, so zlasti mlajši učitelji in sodelavci razumeli kot priložnost za smotrno programsko ureditev študija, ki je bil deležen od leta 1946/47 sprememb študijskega reda vsakih nekaj let. Načelo, po katerem so gradili program, je predvidevalo na prvi stopnji zaokrožen pregled o predmetni problematiki, na primer o jeziku, o književnosti, na drugi stopnji pa teoretsko in metodološko poglobitev v izbrano strokovno problematiko. Na tej stopnji naj bi se slušatelji tudi uvajali v raziskovalno delo. S programom, ki je začel veljati s šolskim letom 1960/61, se je posrečilo vpeljati tudi poglobljeno novost v študij jezikoslovja: namesto dotedanje naravnosti v diahronijo in ob pretežno pomožnem študiju sodobnega knjižnega jezika je prevladalo spoznanje, da mora študij slovenskega jezika enakopravno prikazati sinhroni in diahroni vid; oba dela sta se predavala do diplome, vendar tako, da sta se dopolnjevala v obrnjeni piramidi, od knjižnega jezika v prvem letniku do skoraj izključne zgodovinske slovnice v četrtem, knjižni jezik je imel sprva le diplomski seminar. Nova usmeritev je bila posledica potreb v šoli, pa tudi razvojnih sprememb v okviru mednarodne jezikoslovne stroke. Pobuda zanjo je nastala spričo domačih potreb in teoretske razgledanosti zlasti po slovanskih slavistikah, posebno češki in sovjetskoruski (to študijsko novost je oblikovala B. Pogorelec). Konec šestdesetih let je bilo razmerje ur v četrtem letniku popravljeno v korist izravnave med obema jezikoslovnima področjema; odtlej ima slovenski knjižni jezik, ki je notranje izredno razčlenjen na večino sodobne predmetnosti, v študijskem programu nekaj več študijskega prostora. Podoben razvoj je bil tudi na rusistiki in srbokroatistiki, kjer sta na področju jezika uvedla sodobnejši prikaz sinhronega jezikovnega sistema F. Jakopin in V. Kalenič.

V SP 1959/60 nastopajo naslednji slavistični predmeti, ki jih je mogoče študirati na FF: slovenščina, srbohrvaščina, ruščina, leta 1962/63 pa še primerjalno slovansko jezikoslovje. Tako so se organizacijsko in vsebinsko še bolj začele kazati različne naloge in cilji slavističnih študijskih smeri: slovenistike kot temeljne vede o maternem jeziku na eni strani in rusistike in srbokroatistike, ved o sorodnih, a vendar tujih jezikih, in primerjalne slavistike, ki postavlja tako slovenščino kot druge slovanske jezike v širši zgodovinskojezikovni kontekst, na drugi. Študij je bil praviloma dvopredmeten (pod B in pod A), v 70. letih sta bili vpeljani samostojna smer in na drugi stopnji glavna predmetnost slovenistike (za diplomante Pedagoške akademije). Z novo reformo je bil urejen tudi študij tretje stopnje: medtem ko je bil eno- in dvopredmetni študij jezikov sestavljen iz študija jezika in književnosti, je magisterij praviloma omejen le na eno področje, na jezikoslovje ali na vedo o književnosti.

Opisano osnovno načelo je vodilo sestavljavce tudi pri zadnji reformi programov, ki je veljala od leta 1984/85. Študijske skupine so štiri: slovenistika, srbokroatistika z makedonistiko, rusistika in primerjalno slovansko jezikoslovje. Slovenistika se deli na štiri usmeritve, po dve (dvpredmetni in enopredmetni program) za pedagoško in po dve za nepedagoško smer. Podiplomski študij je nekoliko bolj razvejen od prejšnjega in postaja v zadnjih dveh letih čedalje bolj množičen.

Tretje obdobje se glede na razvoj oddelka deli na več obdobij, ki so določena po eni strani z naraščanjem in postopno ustalitvijo (tudi zunanjo omejitvijo števila slušateljev oziroma vpisnih mest), po drugi strani s spremembami študijskih programov in z razvojem strok. Meja med tremi obdobji ni ostro začrtana, vendar podatki zgovorno odlikavajo stanje in razvoj.

Prvo obdobje zajema vsa šestdeseta leta in sega v sedemdeseta, drugo sega iz sedemdesetih v osemdeseta, tretje pa kaže razmere v osemdesetih in devetdesetih letih. Za prvo je značilna prevlada predavateljev, honorarnih učiteljev, postopno habilitiranje asistentov, ki so prišli na oddelek v petdesetih letih, in po odhodu nekaterih učiteljev tudi razširitev; oddelek se odteje razvija po katedrah, ki skrbijo za svoj razvoj. V študijskem letu 1961/62 je začel delo makedonski lektor, v tem desetletju so prišli tudi prvi tuji lektorji za poljski, ruski in češki jezik.

Katedra za slovenski jezik je v šestdesetih letih obsegala skupini slovenski knjižni jezik z zgodovino in stilistiko in zgodovinsko slovnico z dialektologijo; vodil jo je dr. Tine Logar, v študijskem letu 1970/71 se je razdelila na dve katedri; prvo je vodil dr. Jože Toporišič (redni profesor od leta 1976) do upokojitve leta 1996, za njim dr. Ada Vidovič Muha (redna profesorica od 1995. leta); drugo je vodil do 1978/79 dr. Tine Logar (redni profesor od leta 1967, zaslužni profesor je postal leta 1983), po njegovi upokojitvi (1978) dr. Martina Orožen (redna profesorica od leta 1984, upokojila se je leta 1997), od 1997. pa dr. Irena Orel (izredna profesorica od leta 2001). Opisno slovnico slovenskega knjižnega jezika je tudi po reformi iz leta 1960 predaval do leta 1962/63 pogodbeni izredni profesor dr. Anton Bajec, zgodovino knjižnega jezika do študijskega leta 1963/64 kot izredni profesor dr. France Tomšič, od tega dve leti pogodbeno. Dr. A. Bajec je po odhodu s fakultete postal član glavnega uredniškega odbora Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Za njima sta prevzela predavanja najprej leta 1963/64 znanstveni sodelavec dr. Jože Toporišič, leta 1964/65 pa je začela predavati tudi dr. Breda Pogorelec (redna profesorica od leta 1986, upokojila se je leta 1997, 1998. je postala zaslužna profesorica). V poznejših desetletjih so se jezikoslovnim katedram pridruževali mlajši sodelavci, od katerih so nekateri ostali na Oddelku do razdelitve in naprej na Oddelku za slovenistiko (Ada Vidovič Muha, Erika Kržišnik, Simona Kranjc, Marko Stabej, Hotimir Tivadar, Mojca Rogač Smolej); drugi pa so odšli na nova delovna mesta (Tomo Korošec, Janez Dular, Velemir Gjurin, Marja Bešter Turk, Martina Križaj Ortar, Majda Kaučič Baša, Tomaž Sajovic, Mateja Hočevar Gregorič, Vojko Gorjanc, Nataša Logar, Tina Verovnik, Nataša Jakop).

Dialektologijo je od jeseni 1951 predaval najprej dr. Tine Logar, do leta 1986. Sledila je dr. Zinka Zorko s Pedagoške fakultete v Mariboru, po letu 1996 pa je predmet prevzela dr. Vera Smole. Dr. Martina Orožen se je posvetila zgodovinski slovnici. Od njene upokojitve leta 1997 predava ta predmet dr. Irena Orel.

Asistentki za zgodovinsko slovnico in dialektologijo sta bili tudi Marta Pirnat in Rosana Čop, mlada raziskovalka pa Karmen Kenda-Jež.

Na katedri za slovensko književnost je bil leta 1960 kot prvi učitelj mlajše generacije izvoljen za docenta dr. Boris Paternu (redni profesor od 1972., 1994. upokojen in imenovan za zaslužnega profesorja). Dr. Franc Zadavec, predavatelj za zgodovino novejšo slovenske književnosti, je bil izvoljen za docenta leta 1962 (redni profesor od leta 1973, upokojen in zaslužni profesor leta 1994). Njima so se v 60. in 70. letih pridružili najprej kot asistenti in nato kot profesorji dr. Matjaž Kmecl (redni profesor od leta 1982, upokojen leta 1993), dr. Helga Glušič (redna profesorica od leta 1984, upokojena od leta 1996), dr. Jože Koruza (redni profesor je postal leta 1984, umrl leta 1988). Delitev na starejšo in novejšo zgodovino slovenske književnosti v samih habilitacijah našete skupine ni bila izražena (kakor pri stolicah za zgodovino književnosti po ustanovitvi univerze), vendar je bila izpeljana v študijskem programu in v delitvi dela med posameznimi učitelji. Novost pri delu katedre za slovensko književnost je bilo uvajanje obravnavanja sodobne slovenske književnosti (sinhroni uvid v študij literature) in literarne teorije. Za starejšo književnost je skrbel predvsem dr. Jože Koruza (ki pa se je ukvarjal tudi z novejšo književnostjo in dramatikom). V študijskem letu 1986/87 se je katedra delovno razdelila po predmetnih področjih, ki pa še vedno učinkujejo kot celota. V študijskem letu 1981/82 je postal na tej katedri asistent Tone Pretnar, leta 1989 izvoljen za docenta za primerjalno slovansko književnost, leta 1992 je umrl. Po smrti dr. J. Koruze je predaval tudi zgodovino starejšo slovenske književnosti. Leta 1981 je začel kot asistent dr. Miran Hladnik, ki je zdaj redni profesor na Oddelku za slovenistiko in predava novejšo književnost. Na literarni katedri so v 80. in 90. letih začeli delo tudi mlajši sodelavci, od katerih nekateri zdaj predavajo na Oddelku za slovenistiko (Marko Juvan, Irena Novak Popov, Aleksander Bjelčevič, Mateja Pezdirc Bartol, Alenka Žbogar, Alojzija Zupan Sosič), drugi pa so iz različnih razlogov Oddelk zapustili (Rajko Korošec, Igor Saksida, Peter Svetina, Igor Grdina).

Za mlajše generacije slovenistov jezikoslovcev in literarnih zgodovinarjev, ki so nastopili delo v 80. in 90. letih, je značilen odmik od prevladujoče strukturalistične metodologije, ki je zaznamovala prejšnjo generacijo, in poleg nadaljevanja klasičnih pristopov tudi t. i. metodološki pluralizem, od pragmatike, socio- in psiholingvistike in raziskovanja jezikoslovnih tehnologij ter medbesedilnosti, novega historizma, sistemske teorije, empirične metodologije idr. v literarni vedi.

Na katedri za srbohrvaški jezik in književnost so od 50. do konca 70. let predavali dr. Emil Štampar (od leta 1960 redni profesor za novejšo srbsko in hrvaško književnost, upokojil se je v letu 1977/78), dr. Janko Jurančič (od leta 1971 redni profesor za srbski in hrvaški jezik in starejšo srbsko in hrvaško literaturo, upokojil se je v letu 1976/77) in dr. Vatroslav Kalenić (od 1978. izredni profesor za hrvaški in srbski jezik, vse čas tudi vodil lektorat, leta 1981 umrl). V naslednjem obdobju (1978–1996) je predaval hrvaško in srbsko književnost dr. Janez Rotar (redni profesor od leta 1983, upokojil se je leta 1997). V 70. in 80. letih so bili krajši čas sodelavci za književnost Miha Mate, Aleš Gulič in dr. Svetlana Slapšak. Leta 1987 je postal asistent za književnost Vladimir Osolnik, leta 1996 pa asistentka stažistka Đurđa Strsoglavec, ki nadaljujeta delo kot redni profesor in docentka na Oddelku za slavistiko. Hrvaški in

Na Drulovki leta 1966: Jože Toporišič, Franc Zadravec, Vera Brnčič, Franc in Gitica Jakopin, Rudolf Železnik, Emil Štampar, Marja Boršnik, Rozka Štefan, Viktor Smolej, Helga Glušič, makedonski lektor Blaže Ristovski, spodaj Jože Koruza, Milena Hajnšek, Janez Zor, Marko Kranjec, Boris Paternu, Hermina Jug-Kranjec, tajnica oddelka Mara Arčon, Vatroslav Kalenič, Matjaž Kmecl.

srbski jezik je predaval v letih 1983–1996 docent dr. Alojz Jembrih, lektorat pa je 1982. leta prevzela Vesna Požgaj-Hadži. Leta 1996 je kot docentka po odhodu dr. Jembriha prevzela jezikovna predavanja, delo kot izredna profesorica nadaljuje na Oddelku za slavistiko. Delo na katedri se je v študijskem letu 1961/62 razširilo na makedonski lektorat, ki ga je do leta 1966 vodil Blaže Ristovski. Leta 1967 je prevzel lektorat Dragi Stefanija in ga vodil še leto po upokojitvi leta 1998 (od 1991. redni profesor za makedonski jezik in književnost). V letih 1999–2001 je makedonistiko predavala dr. Katerina Veljanovska iz Skopja. Člani te študijske usmeritve (od 1984. tri katedre) so morali v 90. letih slediti sociolingvističnim spremembam na južnoslovanskem prostoru, kar se je odražalo tudi na spremembah poimenovanj v okviru njihovega predmeta.

Na katedri za ruski jezik in književnost sta v 60. letih razvijala študij dr. Vera Brnčič (od 1977. leta izredna profesorica za rusko književnost; tega leta je umrla) in dr. Franc Jakopin (od leta 1980 izredni profesor za ruski jezik), ki je leta 1983 postal upravnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, vendar je na fakulteti pogodbeno predaval še do konca 80. let. Predaval je vsa poglavja sodobnega ruskega jezika, zgodovino ruskega jezika, uvedel pa je tudi predmet Osnove beloruščine in ukrajinščine. Njegovo delo nadaljuje Aleksandra Derganc, od 1975. asistentka, od leta 2002 redna profesorica za ruski jezik. V letih 1995–2000 je bila mlada raziskovalka na katedri za ruski jezik Mateja Kadivec. Študij ruske književnosti je po smrti dr. V. Brnčič razvijal Aleksander Skaza (asistent od leta 1962, od 1989. redni profesor, upokojil se je že na Oddelku za slavistiko leta 2004). Leta 1985 je postal novi raziskovalec ruske književnosti Miha Javornik (od leta 1999 izredni profesor), 1999. leta pa Blaž Podlesnik. Oba nadaljujeta delo na Oddelku za slavistiko. Poleg učiteljev in asistentov je učilo ruski jezik več lektorjev, domačih in tujih. Od domačih je bila od leta 1958 lektorica Vera Brnčič-Šermazanova, nato Janez Zor (1961–1983), Vlasta Tominšek (1965–1973), Josipina Perdan (1973–1981) in Jože Sever (1981–1995). Od leta 1987 je najprej pogodbeno delala Janja Urbas (od leta 1990 lektorica specialistka), od 1995. kot domača lektorica Tatjana Komarova, od leta 1996 pa Marina Spanring-Poredoš. Vse tri nadaljujejo delo na Oddelku za slavistiko. Od leta 1984 obstajata dve rusistični katedri: za jezik in za literaturo.

Primerjalno slovansko jezikoslovje in vrsto let tudi splošno fonetiko je od študijskega leta 1958/59 do leta 1981 predaval in vodil katedro dr. France Bezljaj (od 1963. leta kot redni profesor), upokojil se je leta 1981. Na katedri je kot asistentka v letih 1960–1963/64 delala Milena Hajnšek. Leta 1971 je postala asistentka Alenka Šivic-Dular, po upokojitvi prof. Bezljaja predstojnica katedre, od leta 2000 redna profesorica, delo nadaljuje na Oddelku za slavistiko. Katedra je poleg dodiplomskega in podiplomskega študija izvajala splošne predmete za vse slavistične usmeritve (izročilo R. Nahtigala), to je uvod v študij slovanskih jezikov in staro cerkveno slovanščino. To je začel po bolezni F. Tomšiča leta 1971 ob lektoratu ruščine predavati Janez Zor, od leta 1983 višji predavatelj, upokojil se je leta 1996. Leta 1989 je mlada raziskovalka za to področje postala Vanda Babič, ki je po doktoratu leta 1998 prevzela predavanja iz stare cerkvene slovanščine in kot docentka nadaljuje delo na Oddelku za slavistiko.

V sklopu te katedre so bili tudi lektorati slovanskih jezikov. V drugem obdobju so po upokojitvi predavateljev Borisa Urbančiča in Viktorja Smoleja (1972) in predavateljice (od leta 1975 profesorice višje šole) Rozke Štefan (1977) prišli novi sodelavci. Lektorica za češki jezik je bila v letih 1975–1998 Albina Lipovec, od 1998. leta pa Bojana Maltarič, ki nadaljuje delo na Oddelku za slavistiko. Lektor za poljski jezik je postal leta 1978 mag. Nikolaj Jež, za slovaški jezik pa leta 1987 Andrej Rozman. V 90. letih se je začelo razmišljati o razširitvi lektoratov zahodnoslovanskih jezikov v samostojne študijske smeri, za kar so bili v drugi polovici devetdesetih let pripravljene študijski programi, A. Rozman je doktoriral leta 1999, N. Jež pa leta 2000, zdaj nadaljujeta delo na samostojnih študijskih smereh na Oddelku za slavistiko.

Metodiko pouka slovenskega jezika so v 60., 70. in 80. letih predavali honorarni predavatelji: za Stanetom Miheličem Viktor Smolej, Janez Sivec, Darja Rotar in dr. Olga Kunst-Gnamuš. Njej se

je leta 1986 pridružila kot prva redno zaposlena moč za področje metodike oz. specialne didaktike asistentka Boža Krakar-Vogel za didaktiko književnosti, ki od leta 1994 vodi tudi Katedro za didaktiko slovenskega jezika in književnosti (redna profesorica od leta 2004). Ob njej je na katedri najprej delovala Nataša Pirih Svetina, ki je po magisteriju odšla, po letu 2000 pa sta se pridružili Jerca Vogel in Alenka Žbogar.

V šestdesetih letih se je zamenjalo veliko tujih lektorjev za ruski, češki in poljski jezik: Rodion Jakovenko (1965–1967/68), Alina Bronskaja (1967/68–1968/69), Lidija Pirogova (1969/70), Marina Remnjova (1970/71–1971/72), Ljudmila Smirnova (1972/73–1973/74), Elza Mazurkevič (1974/75–1975/76), Meri Tagijeva (1976/77–1977/78); Nina Dmitrijeva (1978/79–1979/80), Tatjana Snegockaja (1980/81–1981/82), Ekaterina Gičkina (1982/83), Maja Sjomočkina (1983/84–1984/85), Ljudmila Petrosjan (1985/86–1987/88), Ljudmila Lobačova (1988–1992), Tatjana Komarova (1992–1995), Olga Sudilovska (1995–1999) in Ljudmila Kašeževa (2000–2003). Poljski jezik so učili v letih 1963–1965 Władysław Kupiszewski, od 1965/66 dr. Władysław Lubaś, od 1966/67 do 1968/69 Władysław Łaciak, od 1969/70 do 1970/71 Eugeniusz Czapplewicz, od 1971/72 do 1975/76 Kazimierz Woźniak, od 1976/77 do 1978/79 dr. Urszula Kowalska, od 1979/80 do 1982/83 dr. Zofia Adamczik, od 1983. do 1991. leta dr. Bożena Ostromęcka-Frażczak, od 1991. do 1999. Joanna Sławińska. Češki jezik so učili dr. Vladimír Blažek (1969/70–1970/71), dr. Přemysl Hauser (1971/72–1973/74), Anna Šimková (1975/76–1977/78), dr. Helena Polaková (1976/77–1984/85 in 1992–1997), dr. Ladislav Brož, Csc. (1984/85–1987/88), dr. Hana Kriaková (1988/89–1991/92), od leta 1998 Eva Šterbová. Prva slovaška lektorica je bila dr. Ana Ryzková (1994/5–1998/99), v letih 1999–2003 dr. Juraj Vaňko, v letih 2003–2007 pa dr. Jozef Pállay.

Oddelek je širil svoja znanstvena področja v vseh študijskih smereh skladno z razvojem jezikoslovne in literarnovedne teorije v svetu. Kakor pred 2. svetovno vojno je tudi pozneje gojil stike s številnimi slavistikami, tako v slovanskih kakor v neslovanskih deželah, in vzpostavljala nove povezave, bodisi samostojno bodisi v fakultetnih programih. Posebej je treba omeniti od leta 1975 redna semestrsko izmenična gostovanja slovenista jezikoslovca in literarnega zgodovinarja na Slavističnem inštitutu Univerze za izobraževalne vede v Celovcu. V tem času je bilo tudi več strokovnih srečanj bodisi v Celovcu bodisi v Ljubljani. Stiki pa se širijo tudi s strokovnimi srečanji s hrvaškimi (prvo slovensko-hrvaško srečanje v Novem Gradu leta 1999, drugo leta 2001 v Ljubljani, tretje že po razdelitvi 2006. leta v Opatiji in četrto leta 2008 v Jeruzalemu) in makedonskimi kolegi (prva makedonsko-slovenska konferenca leta 1997 na Ohridu, druga leta 2000 v Ljubljani, tretja na Ohridu leta 2007). Od srede devetdesetih let so se s srednjeevropskim programom CEEPUS povečale možnosti za izmenjavo študentov slovenščine in profesorjev oddelka s slovenistikami in slavistikami na Poljskem, Slovaškem, Češkem, Hrvaškem in v Avstriji. To sodelovanje so okronala tudi mednarodna priznanja: nazadnje je v okviru skupnega oddelka prejela priznanje ob 50-letnici Univerze v Opolu leta 2000 prof. dr. Ada Vidovič Muha. Priznanje je bilo posledica uspešnega sodelovanja v mednarodnem redakcijskem komiteju 14 monografskih publikacij – za vsak slovanski jezik posebej – v okviru mednarodnega projekta Najnowsze dzieje języków słowiańskich, ki ga je pod pokroviteljstvom Poljske akademije znanosti realizirala polska univerza.

V okviru mednarodnega sodelovanja je za popularizacijo slovenistike v svetu že od leta 1965 Oddelek za slovanske jezike in književnosti organiziral mednarodne prireditve in dejavnosti. Prva taka prireditev je Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, prvič prirejen leta 1965 in odtlej vsako leto, najprej kot 14-dnevna, nato pa kot tritedenska prireditev za tuje strokovnjake, prevajalce, predavatelje in študente slovenistike. Tej prireditvi se je v letu 1979 pridružil mednarodni znanstveni simpozij Obdobja v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi, ki je namenjen strokovnjakom raziskovalcem s področja slovenistike in slavistike. Prvih deset let so udeleženci simpozija razpravljali o problematiki zgodovinskih in kulturnih obdobj, nadaljuje pa se z izbrano tematsko problematiko zvrstno-vrstnih in metodoloških področij. Tretji program, ki se od leta 1992 imenuje Slovenščina na tujih univerzah (prej pa Komisija za pospeševanje slovenščine na tujih univerzah), ima na skrbi številne in raznovrstne lektorate slovenskega jezika na univerzah v tujini, kjer so bodisi vključeni v študij slovenistike bodisi so del univerzitetne ponudbe lektoratov. Že v 80. letih so začeli delovati kot poseben program Tečajji slovenščine, namenjeni organiziranju tečajev slovenščine kot drugega/tujega jezika v Sloveniji in privabljajo zelo različne interesente. V ta program spadajo že tradicionalne Poletna, Zimska in Celoletna šola slovenščine ter druge jezikovnoizobraževalne dejavnosti za govorce, ki jim slovenščina ni prvi/materni jezik. Programi za promocijo slovenščine kot drugega/tujega jezika, ki so se razvijali skozi čas, so še *Izpitni center*, uradno pooblaščen za preverjanje in certificiranje znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika, *Založništvo*, ki skrbi za izdajo učbenikov, priročnikov za učitelje, zbornikov obeh mednarodnih prireditev (seminarja in simpozija) in številnih drugih gradiv, *Izobraževanje*, ki se ukvarja z usposabljanjem učiteljev slovenščine kot drugega/tujega jezika. Vse tu našete dejavnosti in programi mednarodnega sodelovanja se od leta 1991 združujejo v *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik*, posebno organizacijsko enoto Oddelka za slovanske jezike in književnosti in zdaj Oddelka za slovenistiko.

Center je v zadnjem desetletju tudi središče raziskovalne dejavnosti za področje slovenščine kot drugega/tujega jezika.

Raziskovalna dejavnost članov oddelka je potekala v raziskovalnih programih in projektih v okviru Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete. Vse raziskovalce – jezikoslovce na Filozofski fakulteti je do svoje upokojitve vodila dr. Breda Pogorelec, literarne raziskave FF je dolgo vodil dr. Aleksander Skaza. Vsi jezikoslovci z oddelka so bili v letih 1998–2003 vključeni v raziskavo Kontrastivno (sinhrono in diahrono) raziskovanje slovanskih jezikov (vodja dr. Aleksandra Derganc). Drugi del raziskovalne dejavnosti je bil zajet v vrsti posebnih raziskovalnih programov, npr. Slovenski jezik po 1990 (nosilka dr. Ada Vidovič Muha), Kvantitativna analiza slovenske pripovedne proze (nosilec dr. Miran Hladnik). Člani oddelka so bili dejavno vključeni tudi v druge znanstveno-raziskovalne projekte, npr. v program Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga je izvajal Znanstvenoraziskovalni center SAZU, v raziskovalne projekte v povezavi s kapitalskimi partnerji, npr. projekt korpusa sodobnega slovenskega jezika FIDA (dr. Marko Stabej in mag. Vojko Gorjanc), v mednarodne (dr. A. Šivic-Dular v mednarodni projekt Encyklopedja onomastyki słowiańskiej) ter bilateralne znanstvene projekte (člani južne slavistike in rusistike z južnoslovanskimi oz. ruskimi partnerji).

Člani Oddelka za slovanske jezike in književnosti so kot predavatelji gostovali na drugih oddelkih fakultete; člani katedre za slovenski knjižni jezik in stilistiko so izvajali slovenistične dele programa na Oddelku za splošno in primerjalno jezikoslovje, na Oddelku za prevajanje in tolmačenje, do leta 1998 tudi na Oddelku za germanske jezike in književnosti; člani kateder za slovensko književnost so gostovali na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo. Člani oddelka so redno sodelovali kot gostujoči predavatelji na Pedagoški fakulteti v Mariboru, Visoki pedagoški šoli v Szombatelyu, Filozofski fakulteti v Celovcu, Gradcu, Trstu, Vidmu, občasno pa v Pragi, Brnu, Varšavi, na Dunaju, v Rimu in drugod.

Poleg vsestranske znanstveno-pedagoške dejavnosti so člani oddelka opravljali vrsto drugih strokovnih, strokovno-organizacijskih in strokovnopolitičnih dejavnosti, povezanih s slovenistiko in slavistiko. Sem spadajo uredništva znanstvenih in strokovnih revij (Slavistična revija, Jezik in slovstvo), organizacije in programske izvedbe znanstvenih in strokovnih srečanj ter izpopolnjevanja za profesorje slovenskega jezika in književnosti, sodelovanje v najrazličnejših svetovalnih in nadzornih telesih na področju šolstva, znanosti, jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike.

Profesorji slavisti pa niso bili dejavni samo v svoji stroki, ampak so veliko prispevali tudi k razvoju Filozofske fakultete, ki so jo tako kot ljubljansko univerzo pretresali pritiski, pomanjkanje sredstev in druge nevspečnosti. Dr. R. Nahtigal je bil leta 1919/20 prvi dekan, drugič je bil dekan 1934/35, dr. Ivan Prijatelj v letih 1920/21 in 1932/33, dr. Fr. Kidrič 1922/23, 1936/37 in 1938/39, dr. Fr. Ramovš 1926/27 in 1942/43–1944/45, ko je po tragični smrti dekana dr. Šturma kot prodekan vodil fakulteto do konca vojne. Leta 1928/29 je bil dekan dr. A. Stojičević. Za rektorja univerze je bil dr. Kidrič izvoljen leta 1923/24, dr. Nahtigal leta 1927/28, dr. Ramovš leta 1934/35. Po vojni je bil od slavistov prvi dekan dr. Slodnjak (1951/52), dr. Štampar (1960/61), dr. Logar od 1968/69 do 1969/70 in dr. Kmecl od 1977/78 do 1978/79.

Pomembno vlogo so imeli profesorji slavisti tudi pri ustanovitvi Slovenske akademije znanosti in umetnosti, njeni ustanovni člani so bili F. Ramovš (predsednik v letih 1950–1952), R. Nahtigal, ki je bil njen prvi predsednik, F. Kidrič (predsednik 1945–1950). Njeni člani so postali: A. Bajec, F. Bernik (predsednik v letih 1992–2002), F. Bezljaj, M. Boršnik, F. Jakopin, J. Jurančič, M. Kmecl, B. Kreft, T. Logar, B. Merhar, B. Paternu, A. Slodnjak, J. Toporišič, F. Zadravec, Z. Zorko. A. Skaza je postal častni profesor Moskvske državne univerze. Zaslužni profesorji so postali: F. Bezljaj, M. Boršnik, B. Paternu, B. Pogorelec in F. Zadravec.

V devetdesetih letih so se okrepila razmišljanja, da bi se oddelek razdelil na oddelek za slovenistiko in oddelek za slavistiko. Najpomembnejši razlog zato je bil vsebinske narave: raziskovanje in poučevanje slovenskega jezika in književnosti na eni strani in slovanskih jezikov in književnosti na drugi ima povsem različne cilje in naloge. Slovenistika je pri nas temeljna veda, pridobivati in širiti mora znanje, ki je vgrajeno v obstoj in delovanje naše države. Slavistika raziskuje in poučuje slovanske jezike in književnosti, ki se večinoma v naših šolah ne poučujejo, so pa zaradi zgodovinskih in sodobnih kulturnih in gospodarskih stikov za nas pomembni, poleg tega pogloblja vedenje o slovenščini kot slovanskem jeziku. Drugi razlog je bil organizacijske narave. V letu 1999/2000 je bilo npr. vpisanih 488 študentov

slovenščine, 139 študentov ruščine, 113 študentov srbsčine, hrvaščine in makedonščine, 16 študentov primerjalnega jezikoslovja, poleg tega pa še 149 absolventov vseh smeri, skupaj skoraj 1000 študentov, zato je bil oddelek organizacijsko komaj obvladljiv. Pripravljeni so bili tudi samostojni študiji poljščine, češčine in slovaščine. Prvega oktobra 2002 se je Oddelek za slovanske jezike in književnosti razdelil na Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko.

Vse to dokazuje, da je bil Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani osrednja slovenistična ustanova, ki se je zavedala svojega poslanstva in odgovornosti v slovenskem in širšem slovanskem prostoru. To tradicijo nadaljujeta nova oddelka z novim zagonom, na novih organizacijskih temeljih, a s spoštljivim upoštevanjem ustvarjalnosti in odmevnosti članov skupnega predhodnika v različnih časih in okoliščinah univerzitetne preteklosti.

— *Breda Pogorelec; leta 1999 dopolnila Irena Novak-Popov in Marko Stabej; leta 2009 pa Aleksandra Derganc, Boža Krakar-Vogel in Alenka Šivic-Dular*

Nekdanji zaposleni na Oddelku za slovanske jezike in književnosti (1919–2002)

- Akad. prof. dr. Anton Bajec (1946–1963)
- Prof.dr. Štefan Barbarič (1955–1959)
- Akad. prof. dr. France Bernik (1951–1957)
- Prof. dr. Marja Bešter Turk (1985– 1998)
- Akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj (1930–1955, 1958–1981)
- Zvonko Anton Bizjak (1929–1952)
- Akad. zasl. prof. dr. Marja Boršnik (1948–1964)
- Mihael Bregant (1989–1998)
- Prof. dr. Vera Brnčič (1958–1976)
- Prof. dr. Dalibor Brozovič (1953–1956)
- Prof. dr. Vaclav Burian (1922–1940)
- Marija Cvetek (1989–2000)
- Rosana Čop (1980–1986 in 1986–1993)
- Ljubica Črnivec (1974–1987)
- Mimica Dernikovič (1968–1990)
- Dr. Janez Dular (1972–1989)
- Mag. Velemir Gjurin (1979–1991)
- Prof. dr. Helga Glušič (1960–1996)
- Aleš Gulič (1980–1984)
- Mag. Mateja Hočevnar Gregorič (1990–1999)
- Prof. dr. Aleksander Isačenko (1939–1940)
- Akad. prof. dr. Franc Jakopin (1.12.1949–15.2.1983)
- Prof. dr. Alojz Jembrih (1973–1996)
- Akad. prof. dr. Janko Jurančič (1952–1964)
- Antonio Juričič (2001–2002)
- Doc. dr. Hermina Jug Kranjec (1962–1993)
- Mateja Kadivec (1996–1999)
- Liudmila Kashezheva Nartova (2000–2003)
- Dr. Karmen Kenda Jež (1988–1992)
- Akad. prof. dr. France Kidrič (1921–1950)
- Akad. prof. dr. Matjaž Kmecl (1960– 1993)
- Prof. dr. Rudolf Kolarič (1920–1923, 1951–1958)
- Rajko Korošec (1985–1989)
- Prof. dr. Tomo Korošec (1972–1982)
- Prof. dr. Jože Koruza (1961–1988)
- Staša Koruza (1967–1997)
- Marko Kranjec (1958–1997)
- Dr. Bratko Kreft (1947–1949, 1959–1961)
- Prof. dr. Martina Križaj Ortar (1982– 1998)
- Prof. dr. Olga Kunst Gnamuš (1982–1996)
- Albinca Lipovec (1971–1998)
- Akad. prof. dr. Valentin Logar (1958–1985)
- Alenka Logar Pleško (1970–1989, 1991–1997)
- Mihael Mate (1973–1978)
- Viktorija Menkadžijeva (1992–1996)
- Akad. Boris Merhar (1960–1970)
- Akad. prof. dr. Rajko Nahtigal (1919–1953)
- Prof. dr. Martina Orožen (1957–1996)
- Akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu (1951–1994)
- Marta Pirnat (1982–1990)
- Darinka Počaj Rus (1988–1995)
- Zasl. prof. dr. Breda Pogorelec (1955–1997)
- Prof. dr. Denis Poniž (1973–1974, 1975–1976)
- Prof. dr. Nikolaj Preobraženski (1922–1959)
- Doc. dr. Tone Pretnar (1972–1992)
- Prof. dr. Ivan Prijatelj (1919–1937)
- Berta Pušnik (1992–1998)
- Akad. prof. dr. Fran Ramovš (1919–1952)
- Akad. prof. dr. Blaže Ristovski (1961–1966)
- Prof. dr. Janez Rotar (1954–1956 in 1972–1972 in 1978–1997)
- Doc. dr. Anna Rýzková (1995–1999)
- Znanstv. svetnik dr. Mirko Rupel (1949–1963)
- Prof. dr. Igor Saksida (1991–1998)
- Jože Sever (1981–1995)
- Prof. dr. Aleksander Skaza (1962–2004)
- Prof. dr. Svetlana Slapšak (1986–1989)
- Akad. prof. dr. Anton Slodnjak (1950–1959)
- Viktor Smolej (1947–1972)
- Jenny Sraka (1986–1987)
- Prof. dr. Dragi Stefanija (1967–1998)
- Prof. dr. Aleksandar Stojičević (1921–1952)
- Prof. dr. Peter Svetina (1995–2002)
- Prof. dr. Emil Štampar (1950–1977)
- Rozka Štefan (1947–1977)
- Dr. Elena Tomova (1997–2002)
- Akad. prof. dr. Jože Toporišič (1965–1996)
- Boris Urbančič (1941–1943, 1955–1972)
- Prof. dr. Katerina Veljanovska (1999–2001)
- Akad. zasl. prof. dr. Franc Zadravec (1957–1993)
- Janez Zor (1950–1996)

Oddelek za
SLAVISTIKO

Ob razdružitvi Oddelka za slovanske jezike in književnosti sta se novi samostojni enoti – slavistika in slovenistika – ob ohranitvi nekaterih skupnih prostorov (knjižnica, pisarna, predstojniška soba, predavalnice) profilirali v okviru dotedanjih kateder, študijskih programov in usmeritev. Oddelek za slavistiko je v treh študijskih smereh ohranil vse dotedanje oblike poučevanja in proučevanja slovanskih jezikov in književnosti ter primerjalnega slovanskega jezikoslovja, pospešil pa je priprave na ustanovitev treh novih kateder za zahodnoslovanske jezike in književnosti, katerih zametki so bili lektorati češčine, poljščine in slovaščine. S skupnimi predmeti Uvod v slovansko jezikoslovje, Stara cerkvena slovanščina in izbirnimi lektorati slovanskih jezikov (češki, poljski, slovaški, bolgarski so bile učne enote primerjalnega slovanskega jezikoslovja, ruski, hrvaški in makedonski pa lektorati študijskih programov teh smeri) je Oddelek za slavistiko še naprej sodeloval pri slovenističnih, zlasti enopredmetnih študijskih programih. Premišljeno izpeljana razdružitev, ki je po eni strani sledila zgledom univerzitetnega študija nacionalnega jezika, jezikoslovnih in literarnih ved, po drugi pa študiju izvorno sorodnih jezikov in kultur, je omogočila nemoteno nadaljevanje vseh dotedanjih oblik pedagoškega in raziskovalnega dela, izostrila je specifično predmetnih področij in metodoloških pristopov, obenem pa zagotovila nadaljevanje izročila, ki sega do začetkov ustanovitve Univerze v Ljubljani. Omogočila pa je tudi osvežitev študijskega procesa, preglednejše stanje kadrovske zasedenosti strokovnih področij, podala jasnejšo sliko izvajanja in učinkovitosti študijskega procesa ter umeščenost oddelka v mednarodne povezave. Žal se je obenem še ostreje pokazala že davno prestopljena kritična meja prostorske stiske obeh oddelkov. Tako so se po drugi strani najšibkejšje točke nekoč skupnega oddelka – nezadostna kadrovska zasedba glede na število študentov, omejeni prostori za dve tajništvi in predstojništvu, zlasti pa delovne razmere največje fakultetne knjižnice – še stopnjevale.

Oddelek za slavistiko je imel v prvem študijskem letu samostojnega obstoja 2002/2003 tri študijske smeri: Primerjalno slovansko jezikoslovje s posebno katedro za staro cerkveno slovanščino, Ruski jezik in književnost z dvema katedrama, Hrvaški, srbski in makedonski jezik s tremi katedrami in štiri slovanske lektorate, poleg češčine, poljščine in slovaščine tudi bolgarščino, ki so pomenili nabor izbirnih dopolnilnih predmetov slavističnih študijskih smeri in enopredmetne slovenistike. Na oddelku so bili trije redni in trije izredni profesorji, štirje docenti, pet domačih in sedem tujih lektorjev, en asistent in dva mlada raziskovalca. Lektorati so h kadrovski sestavi oddelka prispevali domačega in tujega lektorja, ki so ga zagotavljale meddržavne pogodbe o izmenjavi.

Predstojništvo oddelka je jeseni 2003 za dr. Vladimirjem Osolnikom prevzela dr. Aleksandra Derganc in oddelek vodila do leta 2008, ko jo je zamenjal dr. Nikolaj Jež. Predstojništvo dr. V. Osolnika je potekalo v znamenju preureditve oddelka in v prizadevanjih za boljšo razpoznavnost študijskih smeri, ki naj bi bila izraz novega položaja slavistike kot samostojnega oddelka. Pozornost je bilo treba namenjati ohranitvi in izpopolnjevanju kadrovske zasedenosti kateder in formalno-organizacijskim pripravam na ustanovitev novih kateder. V obdobju treh predstojniških mandatov dr. Aleksandre Derganc so se v širšem družbenem prostoru odvijali procesi, na katere se je odzivala tudi ljubljanska univerzitetna slavistika. Ob vstopu slovenske države v Evropsko unijo se položaj slovanskih jezikov ni spremenil le v okviru njihovega formalnega statusa, zaradi oživiljenih gospodarskih in kulturnih povezav in povečanih potreb po znanju teh jezikov v različnih poklicih je izobraževanje strokovnjakov na tem področju dobilo večji odmev in večjo odgovornost. V tem obdobju je oddelek začel načrtno skrbeti za promocijo programov in v ta namen pred informativnimi dnevi pripravil zbiranje in brošure z informacijami o vsebini in pogojih študija, občasno pa so predstavniki oddelka pred razpisom vpisa obiskovali srednje šole. Vodilna tema tretjega mandata dr. Aleksandre Derganc pa so bile priprave bolonjskih programov in vrednotenje posameznih učnih enot po ECTS. V tem obdobju se je opazno povečalo število tujih študentov, ki so za semester ali dva prišli študirat na ljubljansko slavistiko. Razširilo se je sodelovanje oddelka s fakultetno mednarodno pisarno, za oddelčnega koordinatorja pri izvajanju pogodbenih izmenjevalnih programov Erasmus je bil imenovan dr. Miha Javornik. V letih 2004–2009 je strmo raslo število tujih študentov, v študijskem letu 2008/2009 jih je bilo vsaj 20. Izmenjevalni študenti so ob koncu bivanja opravljali izpitne obveznosti. Rastoča mednarodna izmenjava je občutno povečala obremenitev osebja na vseh študijskih smereh in v oddelčni pisarni.

Kadrovska zasedba na oddelku se ni bistveno spremenila. Upokojil se je en redni profesor, eden je napredoval v rednega profesorja, trije lektorji z doktoratom so po sistemizaciji novih delovnih mest napredovali v docente, nekaj asistentskih mest, ki so jih že vsaj deset let zasedali asistenti z doktorati, pa je bilo prevedenih v docentska (katedra za staro cerkveno slovanščino, katedra za hrvaško in srbsko književnost). Na katedri za ruski jezik dr. Aleksandra Derganc kot redna profesorica poučuje sodobni jezik, zgodovino ruskega jezika, osnove beloruščine in ukrajinščine. Na katedri za književnost se je leta 2004 upokojil redni profesor Aleksander Skaza, njegov naslednik dr. Miha Javornik, od leta 1999 izredni profesor, ob predavanjih iz ruske književnosti 19. in 20. stol. posebno pozornost namenja ruski literarni teoriji in kulturološko-antropološkimi vprašanjem v povezavi z elektronskimi mediji; leta 2004 je bil na mesto docenta za novejšo rusko književnost imenovan dotedanji mladi raziskovalec Blaž Podlesnik. Lektorske vaje so opravljale Janja Urbaš – kot lektorica specialistka za ruski jezik se ukvarja s strokovnimi vprašanji didaktike ruščine in prenove ruščine v osnovni šoli in gimnaziji, Tatjana Komarova in Marina Spanring-Poredoš. Gostujoči lektorici iz Ruske federacije sta bili do leta 2008 Olga Sudilovska in od 2008/2009 Elena Fjodorova.

Na študijski smeri hrvaški, srbski in makedonski jezik je dr. Vladimir Osolnik leta 2004 postal redni profesor za zgodovino srbske in hrvaške književnosti, skupaj z docentko Đurđo Strsoglavec strokovno obdelujeta področje srbske in hrvaške književnosti; na katedri za jezik vodi predavanja iz sodobnega

jezika dr. Vesna Požgaj-Hadži (od leta 2002 izredna profesorica), ki se ob predavanjih iz sodobnega hrvaškega in srbskega jezika posveča kontrastivnemu proučevanju hrvaščine in srbsčine, didaktiki in vprašanjem interkulturalnosti; kot domača lektorica nastopa dr. Tatjana Balažić-Bulc, v letih 2003–2005 je bil tuji lektor Antun Pavlin, zamenjal ga je Tomislav Čučić. Na katedri za makedonski jezik in književnost je od leta 2002 hudo kadrovsko podhranjenost reševala mag. Namita Subiotto, najprej kot lektorica s pooblastilom venia legendi za predavanja iz jezika in književnosti, leta 2004 pa je bila izvoljena v naziv docentke za jezik in književnost. Oddelku doslej makedonske katedre ni uspelo okrepiti, zato se dr. N. Subiotto ob predavanjih iz jezika in književnosti še naprej posveča kontrastivnim jezikovnim raziskavam ter proučevanju književnih, kulturnih stikov in sodobnim tokovom makedonske književnosti. Bolgarski lektorat, ki je bil ponovno oživiljen leta 1992, je v letih 2002–2006 vodila dr. Najda Ivanova, nasledil jo je dr. Ljudmil Dimitrov.

Na primerjalnem slovanskem jezikoslovju predavata redna profesorica dr. Alenka Šivic-Dular in dr. Vanda Babič, od leta 2002 docentka za staro cerkveno slovanščino; od leta 2003 se je v delo kot mladi raziskovalec vključil Matej Šekli, ki je doktoriral leta 2007 in bil odtlej na katedri polovično zaposlen kot asistent, leta 2004 pa se je na katedri kot mladi raziskovalec zaposlil Robert Grošel. Mentorica obeh mladih raziskovalcev dr. A. Šivic-Dular se je ob predavanjih iz Uvoda v slovansko jezikoslovje za oba nekoč skupna oddelka in predmetov v okviru programa katedre – pri raziskovalnem delu posvečala raziskavam oblikoslovnih, besedotvornih, naglasoslovnih in imenoslovnih vprašanj pozne praslovanščine, še posebej slovanski etimologiji in diahronemu pomenoslovju.

Za razvoj Oddelka za slavistiko je bila pomembna prelomnica ustanovitev Enote za zahodnoslovenske jezike in književnosti s tremi študijskimi smermi: češki, poljski in slovaški jezik s književnostmi. Fakulteta je programe, ki so bili po odločbi ministra za visoko šolstvo opredeljeni kot nacionalna prioriteta, razpisala v študijskem letu 2004/2005. Ustanovitev kateder in razpis novih programov je ob ministri odločbi o zagotavljanju sredstev omogočala Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, članic univerz, od leta 2004 do leta 2008 (z določilom 18. člena), objavljena v Uradnem listu leta 2003. Slovesno odprtje novih kateder je potekalo 7. oktobra 2004 ob navzočnosti nekdanjega predsednika republike, veleposlanikov treh držav in uglednih gostov s srednjeevropskih univerz. Uredba je po eni strani omogočila nujno potrebno programsko izpopolnitev Oddelka za slavistiko, obenem pa finančno stanje tako celotnega oddelka kot vseh drugih oddelkov na fakulteti bolj ali manj zakoličila v dotedanjih okvirih.

Z ustanovitvijo novih kateder so se v štirih letih postopnega uvajanja prvega cikla novih programov vključili kot novi učitelji predvsem domači lektorji, po dva na vsaki katedri pa sta bila na oddelku že od prej. Na katedri za bohemistiko se je dr. Petra Stankovska, ki je bila do leta 2003 tuja lektorica, habilitirala in zasedla mesto docentke za češki jezik. Književnost sta do leta 2008 predavala izredni profesor dr. Andrej Rozman in gostujoči učitelj prof. dr. Miloš Zelenka s Pedagoške fakultete v Pragi. V drugem semestru študijskega leta 2008/2009 je kot docent za češko književnost nastopil redno delovno razmerje dr. Petr Hora z univerze v Olomucu. Na katedri za polonistiko predavanja iz

književnosti vodi dr. Nikolaj Jež, nekdanja lektorica dr. Maria Wtorkowska je po habilitaciji nastopila redno delovno razmerje kot docentka za jezik, jeseni 2008 pa je bila podiplomska študentka Ana Žabkar sprejeta na mesto asistentke za poljsko književnost. Na slovakistiki je bil vodja katedre dr. Andrej Rozman, v docenta za jezik se je habilitiral dotedanji lektor iz Bratislave dr. Jozef Pallay, na mesto asistentke za književnost pa je bila leta 2006 imenovana Špela Sevšek Šramel.

Na češčini je bila domača lektorica že od leta 1999 Bojana Maltarić, od leta 2005 je kot tuja lektorica zaposlena mag. Jana Šnytová. Domača lektorica za poljski jezik je od ustanovitve katedre dr. Joanna Sławińska, tuja lektorica je bila v letih 2005–2008 mag. Agata Kruszc, od leta 2008 naprej pa dr. Maria Nowakowska. Slovaški lektorat sta vodili domača lektorica Darija Pivk in tuja lektorica mag. Ol'ga Ambróšová (do leta 2006 je dr. Jozef Pallay poleg predavanj iz jezika vodil tudi lektorske vaje). Poljski in slovaški lektor sta v letih 2005–2007 izvajala lektorat tudi na Univerzi v Mariboru.

Enota za zahodnoslovanske jezike in književnosti je že od ustanovitve prostorsko dislocirana, prvi dve leti je programe izvajala v sosednjem Šolskem centru Ljubljana na Aškerčevi 1, v študijskem letu 2006/2007 pa se je v celoti preselila v prostore na Tobačni 5, kjer je dobila šest predavalnic, devet kabinetov in pisarno tajništva, celotna površina najetih prostorov obsega 720 kvadratnih metrov. Odtlej oddelek deluje na dveh lokacijah, glede na trenutne možnosti bo tako ostalo do celostne rešitve prostorskega vprašanja fakultete, kar pomeni težavo zaradi skupne knjižnice, ločenega izvajanja v precejšnji meri skupnih predmetov in dvopredmetnosti vseh programov. Glavno pisarno oddelčnega tajništva vodi Branka Kotnik, v pisarni Enote zahodne slavistike pa je polovično zaposlena tajnica mag. Anežka Kočalkova. Enoto je v letih 2004–2008 vodil dr. Nikolaj Jež, nato pa je to delo prevzel dr. Andrej Rozman.

Po izteku prvega štiriletnega ciklusa novih programov je bilo na oddelku redno zaposlenih 35 delavcev, od tega 31 učiteljev (trije redni profesorji, trije izredni, devet docentov, štirje asistenti, 12 lektorjev (trije z doktoratom), dve tajnici in dve bibliotekarki. V zadnjem študijskem letu (2007/2008) je bilo vpisanih 593 rednih in 45 izrednih študentov.

Ker so člani Oddelka za slavistiko večinoma specializirani za predmetna področja in jezike, za katere je v našem družbenem okolju malo strokovnjakov, so vključeni v razne strokovne komisije in organe na državni ravni. Dr. Alenka Šivic-Dular je članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, dr. Aleksandra Derganc je bila članica Znanstvenega sveta pri ARRS (2006/2007). Specializirane lektorice sodelujejo pri sestavljanju učnih programov tujih jezikov na različnih ravneh (ruščina, hrvaščina) ali pa so članice republiških komisij (J. Urbas je predsednica predmetne komisije za ruski jezik) ter maturitetnih (ruščina) in izpitnih komisij za tuje jezike. Dr. Vesna Požgaj-Hadži je bila v letih 1997–2000 članica, od leta 2000 pa je predsednica Komisije za priznavanje in vrednotenje izobraževanja. Andrej Rozman je od leta 2007 tajnik programskega sveta Foruma slovanskih kultur, asist. Špela Šramel je članica strokovne žirije mednarodnega festivala Vile-nica. Predvsem pa so dejavni v strokovnih društvih, npr. v Društvu Slovenija–Rusija (podpredsednik

upokojeni prof. dr. A. Skaza, članica upravnega odbora Tatjana Komarova) in v rusistični sekciji Slavističnega društva (predsednica Janja Urbas). Sodelujejo v uredništvih znanstvenih in strokovnih revij (Slavistična revija – A. Derganc, V. Osolnik, Jezikoslovni zapiski – A. Šivic-Dular, Jezik in slovstvo – N. Jež). Dr. Alenka Šivic-Dular je članica Mednarodnega slavističnega komiteja, N. Jež je bil v letih 2006–2007 prodekan za dodiplomski študij.

V razmeroma kratkem obdobju, ki ga zajema to poročilo, je na katedrah v okviru pedagoškega in raziskovalnega dela nastalo veliko novih raziskovalnih prispevkov in učnega gradiva. Bežen pogled po monografskih publikacijah v bibliografijah učiteljev pokaže, da so na oddelku nepretrgano izhajali novi učbeniki in monografije. Dr. Aleksandra Derganc je skupaj z J. Severjem izdala Rusko slovnico po naše (2006), dr. Miha Javornik monografijo Zlati vek ruske kulture: poti ruske umetniške besede (1670–1840) (2008), dr. Blaž Podlesnik Kratki pregled ruske kulturne zgodovine (2009). Objavljale so tudi lektorice: Janja Urbas, lektorica specialistka, je pripravila dve izdaji učbenika Situacii, mnenija, upražnenija = Situacije, mnenja, vaje: Učbenik ruskega jezika (2005), Tatjana Komarova Russkij jazyk dlja načinajuščih: Vvodnyj fonetiko-razgovornyj kurs (2004/2005), Marina Spanring-Poredoš Ja i ty – Mi in vi (učbenik dlja načinajuščih): Čast' 1 (2008). Dr. Vanda Babič je pripravila temeljni Učbenik stare cerkvene slovanščine (2003); Vladimir Osolnik monografijo Literarna zgodovina o Petru II. Petroviću Njegošu (2003), dr. Vesna Požgaj-Hadži Vježbe iz prevodenja na hrvatski i srpski jezik (2007) in Hrvatski jezik 1 (2008), dr. Matej Šekli je izdal svojo doktorsko delo Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici (2008).

V tem obdobju se je oddelek predstavil tudi na spletnih straneh. Njihovo podobo je izoblikoval dr. Blaž Podlesnik, ki jo z dopolnjevanjem temeljne zbirke podatkov, posodabljanjem in sprotnim vnašanjem tekočih novosti funkcionalno razvija. Kot je razvidno iz rednih objav obvestil, gradiv, programov, predstavitvenih zbornikov, pa tudi foruma ter obiskov na naslovu »<http://www.slavistika.net/>«, vlada na oddelčnem informacijskem portalu živahen promet. Od jeseni 2008 ima oddelek delovno skupino, ki načrtno skrbi za promocijo študijskih programov (vodi jo dr. Blaž Podlesnik).

Člani oddelka so sodelovali pri več raziskovalnih projektih v okviru Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete, večina habilitiranih učiteljev je bila vključena v programske skupine jezikoslovja z dolgoročnimi projekti (Slovenski jezik: bazične, aplikativne in kontrastivne raziskave: A. Derganc, A. Šivic-Dular, V. Babič, V. Požgaj-Hadži, P. Stankovska, M. Šekli, R. Grošelj), primerjalne književnosti (Literarnoprimerjalne in literarnovedne raziskave – M. Javornik), medkulturnega proučevanja (Medkulturne literarnovedne študije – V. Osolnik, N. Jež, A. Rozman), pri raziskovalnem projektu Načela oblikovanja šolskega slovarja slovenskega jezika je sodelovala T. Balažič-Bulc, projekt Kontrastivno (sinhrono in diahrono) raziskovanje slovanskih jezikov je vodila dr. A. Derganc, raziskavo Evolucija ruskega romana v 20. stoletju in tradicija Gogolja in Dostojevskega pa A. Skaza. Zlasti južnoslovanske katedre so pripravile več kratkoročnih raziskovalnih projektov v okviru dvostranskih meddržavnih pogodb (raziskave diskurzov v interkulturni komunikaciji, psiholingvistični in sociolingvistični vidiki razmerij med slovenščino in hrvaščino, izvajalki sta bili dr. Vesna Požgaj-Hadži in

dr. Tatjana Balažič-Bulc). V mednarodne projekte sta vpeta Primerjalno raziskovanje zemljepisnih apelativov v makedonski in slovenski onomastiki (dr. A. Šivic-Dular) in Analiza diskurza – k interkulturalni komunikaciji (2006–2007, dr. V. Požgaj-Hadži). Mednarodna projekta v okviru programa Slovenija–Rusija vodita dr. Miha Javornik (Literatura in intermedialnost) in dr. Blaž Podlesnik (Informacijske tehnologije v leksikografiji).

Člani oddelka vsako leto s prispevki sodelujejo pri organizaciji slovenističnih mednarodnih prireditev, ki so bile programsko zasnovane na prejšnjem skupnem oddelku, torej tako pri Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (leta 2003 se je nadaljeval z zaporedno številko 38) kot pri vsakoletnem največjem znanstvenem simpoziju Obdobja. Nekatera znanstvena srečanja, pri katerih so že v prejšnjem obdobju sodelovale slavistične katedre, pa so se nadaljevala s sodelovanjem obeh novih oddelkov (slovensko-hrvaška srečanja v letih 1999–2008, makedonsko-slovenske konference v letih 1997–2007). Na oddelku so izhajale publikacije s strokovnih srečanj in posvetov (Zbornik o znanstvenem delu profesorja Vatroslava Kalenića, 2003).

Ena najodmevnejših mednarodnih prireditev ljubljanske slavistike je bil Svetovni slavistični kongres, ki je od 15. do 23. avgusta 2003 potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani. Kongres, pri katerega organizaciji je poleg Filozofske fakultete sodelovalo več znanstvenih ustanov, zlasti ZRC SAZU, in ki se ga je udeležilo več kot 800 slavistov iz 36 držav, je kot predsednica vodila prof. dr. Alenka Šivic-Dular. Odmevna prireditev, ki je pod pokroviteljstvom predsednika republike potekala v Cankarjevem domu in v predavalnicah Filozofske fakultete, je dober teden zaznamovala znanstveni in kulturni utrip glavnega mesta, spremne prireditve, knjižne razstave, okrogle mize, časopisne informacije in medijski odzivi pa so pokazali visoko raven, velik pomen in mednarodno odzivnost slovenske slavistične in slovenistične stroke.

Sicer pa je imel oddelek že pred osamosvojitvijo razvejeno mrežo mednarodnih stikov. Po vstopu Slovenije v Evropsko unijo so se odprle številne nove možnosti za mednarodno sodelovanje, zlasti z novimi izmenjevalnimi programi. Meddržavne pogodbe, dve mreži programa Ceepus in 26 dvostranskih pogodb Erasmus (v študijskem letu 2008/2009) zagotavljajo tekočo izmenjavo študentov in učiteljev in dobro perspektivo za uveljavljanje mobilnosti v prihodnjih bolonjskih programih. Oddelek je obnovil stike s partnerskimi fakultetami v okviru južne slavistike.

Izraz utečenih mednarodnih stikov so tudi gostovanja uglednih profesorjev iz tujine, med drugim so pri nas predavali prof. dr. Boris V. Kondakov (Perm), prof. dr. Ivan Dorowski (Praga), prof. dr. Přemysl Hauser, prof. dr. Oldrich Uličny (Brno), prof. dr. Božena Tokarz (Katovice), prof. dr. Božena Ostromečka-Frączak (Lodž), prof. dr. Valer Mikula (Bratislava), prof. dr. Ivo Pranjković, prof. dr. Josip Silić (Zagreb), prof. dr. Igor Lakić (Podgorica), prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić (Sarajevo), prof. dr. Patrick Seriot (Lausanne), prof. dr. Ursula Doleschal (Celovec) itd.

Ob uspešni prijavi na razpis za razvojna sredstva pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je Enota za zahodnoslovanske jezike in književnosti povabila gostujoče predavatelje s

srednjeevropskih univerz, ki so v svojih predavanjih predstavili pomembna dognanja novejših raziskav na srednjeevropskih univerzah s področja translatologije, polonistike (Božena Tokarz), bohemistike (Miloš Zelenka, Ivo Pospíšil), slovakistike (Valer Mikula).

Gostovanja članov oddelka v tujini potekajo v okviru rednega sodelovanja z zunanjimi partnerji. Učitelji s kateder za južno slavistiko gostujejo na fakultetah v Zagrebu, Sarajevu, Podgorici, Pulju, Celovcu in Gradcu, pa tudi na Poljskem (Bielsko-Biala) in na nemških univerzah, na katerih imajo programe južne slavistike (Berlin, Hamburg), rusisti poleg partnerskih univerz v Rusiji obiskujejo zahodne slavistike (Lausanne, Konstanca, Granada), učitelji zahodnoslovanske enote redno sodelujejo s partnerskimi oddelki poljskih (Varšava, Krakov, Katovice, Bielsko-Biala), čeških (Praga, Brno) in slovaških univerz (Bratislava, Nitra).

V predpripravah na bolonjsko prenovu programov smo začeli razmišljati o prenovi študijskega procesa po modelu »nabirno-izbirnega« sistema točkovanja in ne da bi vedeli, kaj nas čaka v obrazcih za bolonjsko prenovu, ki so se takrat šele pripravljali in se v uradnih različicah spreminjali in dopolnjevali še dve leti, nekako sprejeli logiko predmetnikov v stebrih oz. izbirnih sklopih. Vmesno obdobje je nemara na oddelku spodbudilo načelna razmišljanja o splošni usmeritvi prenovljenih jezikoslovnih in literarnovednih študijev, ki naj bi s predpisano strukturo in okvirnimi stopenjskimi shemami ob opredeljenih kompetencah izobraževali kadre skladno s času in okolju primernimi družbenimi potrebami. Na jezikovnem oddelku, pri katerem programi za izobraževanje učiteljev nikoli niso bili na prvem mestu, so tovrstne smernice spodbudile intenzivnejša razmišljanja o tem, kako študijski proces obdržati v pedagoško-raziskovalnih sferah in potencialnim kandidatom zagotavljati možnost strokovnega razvoja v smeri akademske kariere, obenem pa del programa usmeriti v praktično-uporabno jezikoslovje. Glede na to, da so bile v slavističnih programih pedagoške vsebine bolj na obrobju, ker slovanske jezike pač redkeje srečamo v srednješolskih predmetnikih, se je »uporabno« jezikoslovje osredinilo predvsem na vprašanja prevajalstva, ki se poučuje na vseh katedrah modernih jezikov. Katedri za primerjalno slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovanščino pa sta kot skupne predmete na vseh smereh v okviru vseh programov prispevali temeljna znanja iz primerjalne in zgodovinske slovnice. V zvezi s splošnim programskim okvirom slovanskega jezikoslovja se je na oddelku izoblikovalo stališče, da je treba v temeljnih okvirih ohraniti študijske vsebine jezikoslovne sinhronije in diahronije ter zagotoviti strokovni razvoj kadrov za primerjalno slovansko jezikoslovje in njegovo zgodovinsko perspektivo, še zlasti ker ta predmet pojasnjuje tudi zgodovinski razvoj slovenščine. Predmetniki s področja literarnih ved in kulturne zgodovine naj bi obravnavali posebnosti v razvoju nacionalnih slovanskih literatur in jih osvetljevali tudi v primerjalni perspektivi. S takimi vizijami nadaljnega razvoja posameznih strok in prilagajanja programov novim zahtevam so se katedre po letu 2004 lotile t. i. bolonjske prenove.

Ko je po dolgotrajnih fakultetnih razpravah o bolonjski shemi sledila odločitev za dvostopenjske programe 3+2, so na katedrah v letih 2005–2007 v okviru dotedanjih študijskih programov nastali predlogi za prvostopenjske programe in bili do novembra 2008 akreditirani. Pri tem se je energija, usmerjena v refleksijo o smiselnem reformiranju študijskih programov, na katedrah strnila v osvežitve

in prenovi vsebin, kar se kaže tudi v novih poimenovanih programov, ki so bolj celostni, z rahlo nakazanim arealnim načelom. Poleg programov primerjalnega slovanskega jezikoslovja so bili potrjeni prvostopenjski programi rusistike, južne slavistike, bohemistike, polonistike, slovakistike, vsi dvodisciplinarni. Enota za zahodnoslovanske jezike in književnosti je pripravila tudi enopredmetni program Zahodnoslovanski študiji in ga v začetku leta 2008 posredovala v akreditacijski postopek. Zasnovan je iz vsebin vseh treh dvodisciplinarnih programov z večjim deležem izbirnih vsebin in skupnih predmetov. V začetku leta 2009 imajo katedre pripravljene drugostopenjske magistrske programe. Enota za zahodnoslovanske jezike in književnosti pa se je lotila priprav magistrskega programa Srednjeevropske študije s skupno diplomom, nastajajočega v okviru fakultetne koordinacije t. i. kvadrilaterale s partnerskimi fakultetami Karlove Univerze v Pragi, Jagelonske univerze v Krakovu in Univerze Komenskega v Bratislavi. Drugostopenjski programi, prav tako dvodisciplinarni, na podlagi jezikovnega (prevajalskega) in literarno-kulturnega modula, h katerima vodi že nabor izbirnih predmetov v petem in šestem semestru prve stopnje, omogočajo izbiro dveh glavnih profilov diplomantov – jezikoslovno-prevajalskega in literarno-kulturološkega, temu ustrezna se zdi njihova zaposljivost. Oddelek na drugi stopnji pripravlja tudi pedagoške programe petih jezikovnih smeri, saj se število srednjih in osnovnih šol, kjer poučujejo npr. ruščino in hrvaščino, v zadnjih letih veča, poleg tega se bodo ti dobro vključevali v dvopredmetne povezave z drugimi pedagoškimi programi na fakulteti. Število vpisanih mest so katedre določale ob upoštevanju dveh načel: 1) kadrovske in prostorske zmogljivosti, 2) predvidenih potreb družbenega okolja po posameznih profilih. Pri določanju števila razpisanih mest si bo oddelek prizadeval, da bi univerza in ministrski resorji prisluhnili sugestiji strok, ki si prizadevajo za ohranitev strokovne in raziskovalne ravni in si zagotoviti razvoj v okviru manjših študijskih skupin, brez diktata dokazovanja potrebnosti obstoja programa s številom vpisanih študentov. Za zdaj so si bile vse katedre prisiljene zagotavljati obstoj z vzdrževanjem razpisnih mest na zgornjih mejah, posledica tega pa je slabša prehodnost.

Prenovljeni programi so v okvirni shemi skladno s smernicami naročnika močno formalizirali načrtovane profile diplomantov, opredelitev njihovih zmožnosti po prvi in drugi stopnji, izbirnost, mobilnost in zaposljivost, ohranili pa so dvodisciplinarnost. Zasnovani so glede na dva temeljna profila: jezikoslovnega in literarno-kulturnega. Nabor izbirnih strokovnih predmetov je sestavljal vsem programom omogočal, da so lahko na drugi, magistrski stopnji, načrtovali notranjo diferenciacijo jezikoslovne usmeritve na praktično-uporabno (z namenom usposabljanja diplomantov za obvladovanje praktičnosporazumevalnih zvrsti, za prevajanje in medjezikovno posredovanje) in znanstveno-teoretično z večjim deležem znanj iz slovanskega jezikoslovja, primerjalnih in jezikovnozgodovinskih vsebin. Literarnovedni programski stebri na posameznih katedrah posodablajo svoje vsebine z uvajanjem novih predmetnih sklopov, ki lahko sledijo načelom zvrstne delitve literarne ustvarjalnosti, novemu segmentiranju literarnozgodovinskih formacij s poudarkom na literarnih in kulturnih pojavih v 19. in 20. stoletju, pa tudi v okviru novih metodoloških pristopov postmoderne literarne vede. Vsebina predmetnikov se je ustrezno razčlenila na temeljna znanja prve stopnje in nadgradnjo z znanstveno-metodološkimi vidiki na drugi stopnji. Tako jezikovni predmeti zrcalijo prevladujoče pristope kontrastivnih raziskav in usmerjenost v jezikovno zvrstnost, upoštevanje jezikovnega položaja,

jezikovnih znanj informacijskih ved ter translatoloških vprašanj. Literarnozgodovinski in kulturološki predmeti, deloma arealno zasnovani, osvetljujejo posebnosti literarnozgodovinskega razvoja slovanskih književnosti od začetka novega veka naprej in se osredinjajo na pojavne oblike prelomnih obdobj kot nosilce nacionalno pogojenih vsebin. Raziskave starejših obdobj se osredinjajo na novo opredeljevanje ustvarjalnosti kot uresničitve zgodovinskih diskurzov razvijajoče se etnične zavesti.

Specifične strokovne zmožnosti v okviru posameznih profilov diplomant pridobi z dokončanjem druge stopnje in osvojenimi 300 kreditnimi točkami v vertikalnem napredovanju.

Prvi razpis prvostopenjskih dvodisciplinarnih programov: študijsko leto 2009/2010, Zahodnoslovanski študiji bodo prvič razpisani v študijskem letu 2010/2011.

Oddelek, ki je do študijskega leta 2009/2010 razpisoval podiplomske študijske programe, akreditirane še za časa skupnega Oddelka za slovanske jezike in književnosti, je za študijsko leto 2009/2010 razpisal prenovljene programe, pri katerih se je z naborom svojih predmetov vključil v skupne fakultetne doktorske programe Humanistične in družboslovne študije. V okviru temeljnih predmetov skupnega programa s področja jezikoslovja oddelek sodeluje s predmetoma Poglavlja iz primerjalnega slovanskega jezikoslovja (nosilka red. prof. dr. Alenka Šivic-Dular) in Praški strukturalizem (prispevek čeških in ruskih jezikoslovcev v jezikoslovju 20. stoletja) (nosilka red. prof. dr. Aleksandra Derganc), pripravil in razpisal pa je tudi program znanstvenega področja Slavistične študije (šest mest), pri katerem sodelujejo vsi habilitirani učitelji oddelka. Temeljna predmeta sta Metodologije preučevanja kultur v slovanskem svetu (poetike v nastanku in razvoju) (nosilec izr. prof. dr. Miha Javornik) in Diskurzivna praksa v slovanskih kulturah – primerjalnozgodovinski vidiki (nosilka red. prof. dr. Alenka Šivic-Dular).

Obštudijska dejavnost študentov je bila razmeroma pestra in bogata, na rusistiki deluje in na prireditvah nastopa pevski zbor, študijske smeri vsako leto organizirajo obred brucovanja, spomladi, pred koncem semestra, pa oddelek redno prireja Slovanske večere, na katerih sodelujejo vse slavistične študijske smeri, zadnje leto so se jim pridružili tudi slovenisti. Enota za zahodnoslovanske jezike in književnosti je uvedla redna predbožična srečanja z glasbeno-recitacijskim in družabnim programom, četrtkove filmske večere, občasne literarne pogovore z ustvarjalci iz srednje Evrope in priznanimi slovenskimi prevajalci. S posebnim ciklom predavanj in seminarov je na bohemistiki v študijskem letu 2007/2008 nastopila vodilna slovenska prevajalka iz češčine Nives Vidrih. Katedre vsako leto organizirajo študijske ekskurzije, ki jih imajo večinoma predvidene v študijskih programih (Hrvaška, Češka, Poljska, Slovaška, Ukrajina).

Velika priznanja Filozofske fakultete so prejeli: Aleksander Skaza (2002), Alenka Šivic-Dular (2003), Vladimir Osolnik (2004), Nikolaj Jež (2005), Andrej Rozman (2006), Vesna Požgaj-Hadži (2007), Aleksandra Derganc (2008), Branka Kotnik (2008). Dr. Andrej Rozman je dobil visoko državno priznanje – plaketo Jana Amosa Komenskega (1992), Hviezdoslavovo nagrado (2001) in srebrno

Člani oddelka na Rožniku

plaketo Ministrstva za zunanje zadeve Slovaške republike (2007). Dr. Nikolaj Jež je leta 2000 prejel Sovretovo nagrado, leta 2008 pa ga je predsednik Republike Poljske odlikoval z viteškim križem reda zaslug Republike Poljske.

Oddelek za slavistiko je v zadnjem času potrdil svoje poslanstvo s pedagoškim in raziskovalnim delom, ki zagotavlja poznavanje slovanskih jezikov in kultur, ter raziskovanje njihove vpetosti v družbeni in kulturni stvarnosti preteklosti, v zdajšnjem trenutku in v perspektivah nadaljnega razvoja.

— Nikolaj Jež

Asist. mag. Oľga Ambróšová (roj. Ružičková)
(Lučenec, Slovaška republika, 1980)

Študirala je slovaški jezik in književnost ter filozofijo na Filozofski fakulteti Univerze Komenskega v Bratislavi. V študijskem letu 2003/2004 se je en semester izpopolnjevala na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. V študijskem letu 2004/2005 je na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Ljubljanske univerze pripravljala svojo diplomsko nalogo.

Od leta 2006 je zaposlena kot tuja lektorica za slovaški jezik in kulturo na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Vanda Babič (Postojna, 1963)

Leta 1988 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomirala iz ruskega, hrvaškega in srbskega jezika. Naslednje leto je končala tudi študij primerjalnega slovanskega jezikoslovja. Za obe diplomski nalogi (iz hrvaškega in srbskega jezika ter za skupno diplomu iz ruskega jezika in primerjalnega slovanskega jezikoslovja) je v letih 1986 in 1988 prejela fakultetni Prešernovi nagradi za študente. Marca 1989 se je zaposlila kot mlada raziskovalka na Oddelku za slovanske jezike in književnosti na FF v Ljubljani. Decembra 1992 je magistrirala z nalogo *Vpliv vzhodne cerkvene slovanščine na hrvaške cerkvene glagolske tekste iz 17. in 18. stoletja (grafična in fonetična analiza besedil)*. Svoje raziskave na tem področju je leta 1997, predvsem z analizo morfoloških posebnosti, razširila v svoji

doktorski disertaciji *Vpliv vzhodne cerkvene slovanščine na hrvaške glagolske tekste iz 17. in 18. stoletja*. V letih 1995–2002 je bila asistentka, od leta 2002 pa je docentka na Katedri za staro cerkveno slovanščino. V svojih predavanjih podaja širši ali ožji vpogled v osnovno slovnično strukturo starocerkvenoslovanskega jezika (skladno z ustrežno študijsko smerjo slavistike), pri študentih primerjalnega slovanskega jezikoslovja pa tudi vedenja o posameznih redakcijah cerkvene slovanščine in znanja o paleografiji. V raziskavah se osredinja predvsem na vzhodnoslovansko in hrvaško redakcijo cerkvene slovanščine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. dr. Tatjana Balažič-Bulc (Ljubljana, 1972)

Diplomirala je leta 2000 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz hrvaškega, srbskega in makedonskega jezika s književnostmi ter slovenskega jezika in književnosti, s kontrastivno diplomsko nalogo *Negativni jezikovni prenos pri učenju tujih jezikov*. Leta 2008 je na isti fakulteti doktorirala z disertacijo *Raba in funkcija konektorjev v jezikoslovnem diskurzu na primeru slovenščine in hrvaščine kot prvega in tujega jezika*. Od leta 2001 je zaposlena kot lektorica za hrvaški in srbski knjižni jezik.

Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja s proučevanjem slovenščine in hrvaščine v stiku, korpusnim jezikoslovjem, analizo diskurza, besediloslovjem, interkulturalnostjo ter z didaktiko slovenščine in hrvaščine kot tujih jezikov. Aktivno je sodelovala na različnih konferencah doma in v tujini ter pri različnih znanstvenoraziskovalnih

projektih. Vodi seminarje in izpite iz znanja hrvaščine kot tujega jezika in sodeluje pri permanentnem izobraževanju učiteljev hrvaščine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Tomislav Čužić (Vukovar, 1975)

Diplomiral je leta 2002 na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu na Oddelku za kroatistiko z nalogo Spremembe v Hrvaškem pravopisu. V šolskem letu 2006/2007 je na isti fakulteti vpisal doktorski študij jezikoslovne kroatistike, kjer se ukvarja predvsem s hrvaško pravopisno normo. V letih 2002–2006 je poučeval hrvaški jezik in književnost v srednji šoli v Iloku (Hrvaška). Od študijskega leta 2006/2007 je zaposlen kot tuji lektor za hrvaški jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Aleksandra Derganc (Ljubljana, 1948)

Diplomirala je na ljubljanski Filozofski fakulteti iz ruskega jezika s književnostjo in angleškega jezika s književnostjo. Leta 1975 je bila izvoljena za asistentko za ruski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Doktorirala je leta 1984 (*Sledovi drugega južnoslovanskega vpliva na jezik staroruskega hagiografa Epifanija Premodrega*), istega leta je bila izvoljena za docentko, v letih 1989 in 1994 za izredno in leta 2002 za redno profesorico za ruski jezik.

Strokovno se je izpopolnjevala v Moskvi, na Dunaju in v Sofiji. Predavala je ob obiskih na univerzah v Celovcu, Trstu, Minsku, Tübingenu,

na Dunaju, v Zagrebu in Lausanni. Organizirala je znanstveno srečanje ob tisočletnici pokristjanjenja Rusije (Ljubljana 1988), bila predsednica Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v letih 1996 in 1997 ter predsednica simpozija Obdobja (Historizem) leta 1999.

Je predstojnica Katedre za ruski jezik, predava Ruski jezik I in II, Zgodovino ruskega jezika ter Osnove beloruščine in ukrajinščine. Raziskuje zgodovino ruskega jezika ter primerjalno obravnava starejše in sodobne jezikovne pojave v ruščini in slovenščini.

V letih 1994–2000 je bila nacionalna koordinatorica za jezikoslovje, v letih 1999–2003 vodja znanstvenoraziskovalnega programa Jezikoslovje – Slovanski jeziki, v letih 2004–2007 članica Znanstvenega sveta pri ARRS. Od leta 2003 do leta 2008 je bila predstojnica Oddelka za slavistiko, v istem času tudi članica senata FF. Je članica uredniškega odbora *Slavistične revije*, revije *Ars & Humanitas* in članica komisije za aspektologijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Ljudmil Dimitrov (Sofija, Republika Bolgarija, 1967)

Leta 1992 je diplomiral iz bolgarske filologije, režije in novinarstva na Univerzi v Sofiji. Leta 1999 je doktoriral s tezo *Poetika Puškinovih Malih tragedij*. Leta 1995 je na Filološki fakulteti Univerze v Sofiji postal asistent za rusko književnost 19. stoletja, leta 2006 pa docent za rusko klasično književnost. Od leta 2000 predava tudi zgodovino ruske dramaturgije in gledališča v instituciji Teatralen kolež Ljuban Grojs v Sofiji.

Leta 2008 je z doc. dr. Ognjenom Kovačevim na sofijski univerzi zasnoval magistrski študijski program Literatura, kino in vizualna kultura. Od leta 2005 je lektor za bolgarski jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

V svojih raziskavah se ukvarja z rusko, bolgarsko in drugimi slovanskimi književnostmi, dramaturgijo, gledališčem in kinom, književnim prevodom poezije, zgodovino, hermenevtiko in semiotiko skrivnih družb. Objavil je več kot 100 znanstvenih člankov v bolgarskih in tujih revijah, sestavil je nekaj antologij in zbornikov. Ukvarja se tudi s prevajanjem leposlovja iz ruskega, angleškega in slovenskega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Elena Fjodorova (Moskva, 1981)

Diplomirala je leta 2005 na Filološki fakulteti Moskovske državne univerze M. V. Lomonosova ter si pridobila naslov profesorice ruskega jezika in književnosti ter dodatno specializacijo – profesorice ruščine kot tujega jezika. Tema diplomske naloge se je nanašala na variantnost načinov tvorbe glagolskih oblik v ruščini (mentorica prof. O. V. Kukuškina). Od leta 2005 poučuje ruščino na katedri Ruščina kot tuji jezik za študente različnih fakultet humanističnih smeri Moskovske državne univerze. Leta 2006 je ob delu opravila podiplomski študij in začela delo pri disertaciji na temo *Sestava in tip konkretnih samostalnikov v jeziku ruskega časopisja*. Od novembra 2008 dela kot tuja lektorica na katedri za ruski jezik Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Robert Grošelj (Postojna, 1978)

Diplomiral je na Filozofski fakulteti v Ljubljani leta 2004 iz italijanskega jezika s književnostjo in primerjalnega slovanskega jezikoslovja. Od leta 2004 je kot mladi raziskovalec zaposlen na Oddelku za slavistiko, smer Primerjalno slovansko jezikoslovje. Ukvarja se s primerjalno skladnjo slovanskih jezikov in starocerkvenoslovansko skladnjo (teorija sklona in vezljivosti).

Doc. dr. Petr Hora (Mladá Boleslav, Češka republika, 1958)

Po maturi na gimnaziji v Mladi Boleslavi leta 1977 je študiral bohemistiko in domoznanstvo na Filozofski fakulteti Univerze Palackega v Olomoucu (1977–1982). Po diplomi je delal kot lektor češkega jezika na Centru za tujece v Mladi Boleslavi (1982), od 1983. do 1984. je bil uslužbenec Sveta za šolstvo pri Pokrajinskem ljudskem odboru v Hradcu Kralove, nato v letih 1984–1985 učitelj češkega jezika na OŠ Drnovice pri Vyškovu, v letih 1985–1987 lektor češkega jezika na Centru za češki jezik kot tuji jezik na Karlovi univerzi v Pragi, od leta 1987 pa je zaposlen kot višji predavatelj na Katedri za češki jezik in književnost na Pedagoški fakulteti v Ostravi (leta 1991 se je preoblikovala v Ostravsko univerzo). Od 1991. do 1997. je bil višji predavatelj na Katedri za češko književnost, literarno vedo in umetnostno zgodovino na ostravski univerzi, v obdobju 1992–1994 je bil lektor češkega jezika na varšavski univerzi, v letih 1997–2009 pa višji predavatelj na FF Univerze Palackega v Olomoucu. Od 1. februarja 2009 je zaposlen kot docent za češko književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Leta 1996 je na Univerzi Palackega v Olomoucu doktoriral s področja češke literarne zgodovine. Senat FF UL ga je 12. novembra 2008 izvolil v naslov docenta za področje češke književnosti. pri znanstvenoraziskovalnem delu se posveča predvsem raziskavam češke književnosti 19. in 20. stoletja, vodi pa tudi seminar iz starejše češke književnosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Miha Javornik (Ljubljana, 1960)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1985 iz slovenščine in ruščine. Istega leta se je zaposlil kot mladi raziskovalec na Oddelku za slovanske jezike in književnosti – Katedra za rusko literaturo. Leta 1989 je uspešno zagovarjal magistrsko delo z naslovom *Dva svetova v romanu Mojster in Margareta M. A. Bulgakova*, leta 1992 pa je doktoriral s tezo *Mitologizacija v ruskem pripovedništvu dvajsetega stoletja*. Od leta 1991 je opravljal delo asistenta na Katedri za rusko literaturo, leta 1994 je bil izvoljen v naziv docenta za novejšo rusko literaturo in od tedaj opravlja dela in naloge visokošolskega učitelja na Oddelku za slavistiko. Leta 1999 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja.

Ukvarja se z literarno zgodovino, kjer namenja pozornost vprašanju o oblikovanju novodobne ruske literature (od klasicizma do poznega romantizma), posveča pa se tudi literaturi in kulturi 20. stoletja. Literarnozgodovinski pregledi temeljijo na ruski literarnoteoretski tradiciji (simbolistična poetika, formalizem, strukturalizem, semiotika, sociološka estetika, kulturologija), ki jih dopolnjuje z osrednjimi

literarnovednimi razmišljanji sodobnega časa – poststrukturalizem, dekonstrukcija, novi historizem, estetika recepcije. Posebno pozornost namenja ruski avantgardi, postsovjetski prozi ter pojavnostim sodobne ruske dramatike in gledališča.

Pozornost namenja tudi kulturološko-antropološkim vprašanjem, ki jih v kulturo prinašajo elektronski mediji – pri tem se predvsem posveča razmišljanju o vplivu interneta na oblikovanje novodobne pojavnosti subjekta. Pri raziskovanju omenjenih vprašanj sodeluje s tujimi znanstvenimi raziskovalnimi centri v Moskvi, Permu, Konstanci, Trstu in Torontu. Med letoma 1999 in 2008 je bil nosilec več dvostranskih projektov, nastalih v sodelovanju z Rusko akademijo znanosti in Moskovsko državno univerzo Lomonosova – o pomenu pesnikov romantikov v kontekstu slovanskih kultur ob dvestoletnici rojstva F. Prešerna in A. S. Puškina; Literatura in kultura v slovanskih deželah v času globalizacije; Literatura in intermedialnost (ob vprašanju sodobnih umetniških form).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Nikolaj Jež (Zabukovica, 1948)

Leta 1973 je diplomiral iz slovenskega jezika s književnostjo in primerjalne književnosti, leta 1977 pa magistriral iz novejše književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Na isti fakulteti je v letih 1979–2002 na Oddelku za slovanske jezike in književnosti vodil lektorat poljščine. Doktoriral je leta 2000 na Šlezjski univerzi, od leta 2002 je docent za poljsko književnost. Po osamosvojitvi Oddelka za slavistiko je bil med

oblikovalci oddelčne Enote za zahodnoslovanske jezike in književnosti, od leta 2003 je vodja Katedre za poljski jezik in književnost. V letih 2005–2007 je bil prodekan za dodiplomski študij, jeseni 2008 pa je bil izvoljen za predstojnika Oddelka za slavistiko.

Proučuje poljske prozne tokove v obdobju med obema vojnama in po drugi vojni, primerjalne raziskave razmerij med poljsko in slovensko književnostjo dopolnjuje s proučevanjem slovensko-poljskih literarnih in kulturnih stikov v 19. in 20. stoletju. Prevaja leposlovna in strokovna besedila iz poljščine v slovenščino.

Je član mednarodnega združenja polonistov Bristol. Leta 2000 je prejel Sovretovo nagrado za prozna prevoda Gombrowicza in Kapuścińskiego, leta 2005 je bil odlikovan z velikim priznanjem Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, leta 2008 pa je od predsednika Republike Poljske prejel viteški križ reda za zasluge.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Mag. Anežka Kočalkova (Banska Bystrica, 1973)

Na Filozofski fakulteti v Bratislavi je študirala slavistiko, kjer je leta 1997 diplomirala, med študijem se je večkrat izpopolnjevala v Ljubljani. Je sodna tolmačka za slovaški in slovenski jezik, v slovaščino prevaja tudi slovensko leposlovje, sodeluje s slovaškimi založbami in literarnimi revijami. V letih 1997–2002 je bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Katedri za slavistiko FF UK v Bratislavi. Od leta 2004 dela na Filozofski fakulteti kot samostojna strokovna delavka na Oddelku za slavistiko.

Lekt. Tatjana Komarova (Moskva, 1956)

Študirala je slovanske jezike in književnosti na Filološki fakulteti Moskovske državne univerze M. V. Lomonosova, kjer je diplomirala leta 1979 in si pridobila naziv profesorice ruskega ter srbskega in hrvaškega jezika. V letih 1980–1989 je delala v Državni knjižnici tujih književnosti v Moskvi v uredništvu revije *Sodobna tuja dramska umetnost*. Leta 1985 je ob delu končala podiplomski študij na Filološki fakulteti v Moskvi. V Sloveniji živi od leta 1989. Najprej je delala kot simultana in konsekvativna tolmačka in prevajalka, nato je na različnih tečajih za odrasle predavala ruščino.

Od leta 1992 je zaposlena na Oddelku za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je bila leta 1995 izvoljena v naziv lektorice za ruski jezik. V letih 1992–1998 je vodila praktične vaje ruščine v vseh štirih letnikih, pri čemer je začela izvajati nove tečaje: uvod v rusko fonetiko in praktično spoznavanje ruske izgovarjave in intonacije, jezik sodobnega ruskega tiska ter prevajanje strokovnih besedil v ruščino. Tematska usmeritev teh lektoratov je postala sestavni del novega učnega načrta. Poleg pedagoškega dela, priprave učnega gradiva in posodabljanja učnih načrtov za ruščino organizira vsakoletno izpopolnjevanje študentov rusistov na poletnem tečaju ruščine na Moskovski državni univerzi Lomonosova ter organizira študijske izmenjave po štipendijah Ministrstva za šolstvo Ruske federacije; s študenti pripravlja različne kulturne prireditve v ruskem jeziku, ustanovila je tudi ruski študentski pevski zbor.

Od leta 1996 je članica, zunanja ocenjevalka in od leta 2007 predsednica Državne predmetne

komisije za splošno maturo s področja ruskega jezika; sodeluje pri izvajanju seminarjev profesionalnega izpopolnjevanja srednješolskih profesorjev ruščine, ki jih organizira Sekcija učiteljev ruskega jezika pri Slavističnem društvu Slovenije. Je dolgoletna članica upravnega odbora Društva Slovenija-Rusija (od leta 1996), avtorica številnih strokovnih prevodov v ruščino, med drugim veliko prevaja tudi za potrebe Filozofske fakultete (za simpozij Obdobja, Seminar slovenskega jezika, Mednarodni slavistični kongres ter za sodelavce fakultete za objavo strokovnih člankov v tujih revijah).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Branka Kotnik (Ljubljana, 1965)

Leta 1985 se je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani zaposlila kot kurirka v sektorju skupnih služb, od leta 1998 pa dela kot tajnica Oddelka za slavistiko. Je članica akcijskega odbora sindikata.

Leta 2008 je bila odlikovana z velikim priznanjem Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Lekt. Bojana Maltarić (Čakovec, 1973)

V študijskem letu 1991/1992 se je na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani vpisala na enopredmetni študij Slovenski jezik in književnost. Diplomirala je leta 1997, in sicer z zagovoroma dveh diplomskih nalog, tesno povezanih z bohemistično problematiko: na področju jezikoslovja Prevajanje prvin neknjižnih jezikovnih zvrsti

v sodobnem proznem besedilu in na področju književnosti Predstavitev češke (in slovaške) teorije prevajanja.

Med letoma 1995 in 2005 je bila na petih enosemestrskih študijskih bivanjih na Filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi, ki jih je v okviru meddržavne pogodbe štipendiralo češko ministrstvo za šolstvo, mladino in šport.

Februarja 1998 jo je senat Filozofske fakultete izvolil v naziv asistentke za področje češkega jezika. Marca 1998 je začela pogodbeno delati kot asistentka na Lektoratu češkega jezika na Oddelku za slovanske jezike in književnosti. Februarja 1999 je bila sprejeta v redno delovno razmerje kot lektorica za češki jezik in marca 2001 tudi prvič izvoljena v ta naziv.

Poleg pedagoških obveznosti na študijskem programu Češki jezik in književnost ter Lektoratu češkega jezika na Oddelku za slavistiko se ukvarja tudi s prevajanjem, tako na strokovnem kot umetnostnem področju.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. dr. Maria Magdalena Nowakowska (Poljska, 1960)

Dr. Maria Magdalena Nowakowska je na Univerzi v Ljubljani zaposlena od oktobra 2008. Diplomirala je na Oddelku za polonistiko na Univerzi v Lodžu (UL) na Poljskem. S to ustanovo je povezana vse svoje poklicno življenje. Tam je tudi pridobila naziv doktorice humanističnih znanosti s področja jezikoslovja. Več let je bila zaposlena na Katedri za sodobni

poljski jezik UL, oktobra 2007 pa je postala članica Katedre za uporabno in kulturno lingvistiko UL.

Od 2001. do 2007. leta je poučevala na Univerzi Komenskega v Bratislavi na Slovaškem in je med Slovaki propagirala ne le poljščino, temveč tudi poljsko književnost in široko pojmovano kulturo.

Je avtorica številnih znanstvenih publikacij. Znanstveno se zdaj ukvarja s problematiko sodobne poljščine v primerjavi z drugimi, predvsem slovanskimi jeziki, in poučevanjem poljščine kot tujega jezika. Že več let sodeluje s slovaško revijo Monitor Polonijny, namenjeni Poljakom v zdomstvu, kjer objavlja prispevke o poljskem jeziku. Je članica Združenja Bristol, ki povezuje poljske in tuje učitelje poljske kulture ter poljščine kot tujega jezika. Ukvarja se tudi s prevajanjem iz slovanskih književnosti v poljščino.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Vladimír Osolník (Ljubljana, 1948)

Diplomiral je februarja 1972 iz jugoslovanskih književnosti in komparativistike na Filološki fakulteti Univerze v Beogradu. Istega leta se je zaposlil kot urednik založbe Znanstvenega tiska pri Partizanski knjigi v Ljubljani in nato deloval več let v Republiškem komiteju za kulturo SR Slovenije. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je zaposlen od junija leta 1987 kot asistent za zgodovino srbske in hrvaške književnosti; doktoriral je maja 1992 s tezo *Literarna zgodovina o Petru II. Petroviću Njegošu*; od leta 1993 je docent, od 1999. pa izredni in od 2004. redni profesor za zgodovino srbske in hrvaške književnosti.

Pri svojem raziskovalnem delu obravnava področje srbske in hrvaške književnosti. Še zlasti proučuje življenje in delo Petra II. Petrovića Njegoša in medsebojne stike v južnoslovanskih književnostih. Sodeloval je pri pripravi slovenskega vojaškega slovarja, pri zasnovi zbirke *Pogledi in Znameniti Slovenci* ter napisal radijsko igro o Njegošu.

Kot gost je predaval na fakultetah v Bielsko-Biali (Poljska), v Novem Sadu in Zagrebu. Aktivno je sodeloval na mednarodnih slavističnih simpozijih doma in v tujini (Ljubljana, Maribor, Beograd, Kragujevac, Zagreb, Varaždin, Dubrovnik, Opatija, Poznan, Hamburg, Gradec, Videm, Ohrid).

V letih 1999–2001 je bil predstojnik Oddelka za slovanske jezike in književnosti oz. na novo ustanovljenega Oddelka za slavistiko. Od leta 1998 je član uredniškega odbora *Slavistične revije*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Jozef Pallay (Leopoldov, Slovaška, 1963)

Študiral je slovistikiko in germanistikiko na Filozofski fakulteti Univerze Komenskega v Bratislavi, kjer je leta 1986 diplomiral, magistriral leta 1989 in doktoriral leta 1998 s tezo *Jezik in emocija*. Doktorsko študijsko izpopolnjevanje je absolviral v Passau in Koblenzu. Leta 1986 se je zaposlil na Oddelku za germanistikiko, nederlandistikiko in skandinavistikiko Filozofske fakultete Univerze Komenskega v Bratislavi. V letih 2003–2007 je bil lektor Ministrstva za šolstvo Republike Slovaške na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je bil leta 2004 izvoljen v naziv docenta za slovistikiko.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča splošnemu in primerjalnemu jezikoslovju, zlasti temam emocionalnosti in ekspresivnosti v jeziku ter teoriji in praksi slovaško-nemške dvojezičnosti, zlasti t. i. intencionalnemu bilingvizmu. V letih 2002–2006 je sodeloval pri mednarodnem projektu o dvojezičnosti, ki sta ga izvajala Oddelek za romanistiko Univerze na Dunaju in Oddelek za slovaški jezik Filozofske fakultete Univerze Komenskega v Bratislavi. Rezultat tega projekta so edina obstoječa antologija bilingvizma v slovaškem jeziku na Slovaškem in štiri strokovne mednarodne konference o dvojezičnosti.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lekt. Darija Pivk (Novo mesto, 1969)

Študirala je slovenski jezik in književnost ter zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1996. Kratek čas je na srednji kmetijski šoli v Novem mestu poučevala slovenski jezik, delala je tudi kot svetovalka za kulturo na Mestni občini Novo mesto. V tem času je kot urednica Odmevov sodelovala tudi pri reviji Rast, reviji za kulturo, literaturo in družbena vprašanja, kjer so objavljeni tudi nekateri njeni članki in literarni prevodi iz slovaškega jezika.

Od šolskega leta 1996/1997 do avgusta 2002 je bila lektorica slovenskega jezika na Filozofski fakulteti v Bratislavi, v šolskem letu 1998/1999 v poletnem semestru tudi na Filozofski fakulteti v Brnu, poleg tega pa je dve leti poučevala slovenščino na Slovanski gimnaziji v Bratislavi. Junija 2002 je opravila državni izpit iz slovaškega jezika.

V šolskem letu 2003/2004 je poučevala na Osnovni šoli Dobrova, od oktobra 2004 pa je zaposlena na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani kot domača lektorica za slovaški jezik.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Blaž Podlesnik (Jesenice, 1975)

Leta 1999 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomiral iz ruske književnosti in jezika, na Fakulteti za družbene vede pa iz novinarstva. Po diplomi se je zaposlil kot mladi raziskovalec na Oddelku za slavistiko na FF v Ljubljani. Na magistrski študij novejšje ruske literature se je vpisal v študijskem letu 1999/2000, konec leta 2003 pa je po neposrednem prehodu na doktorski študij doktoriral z disertacijo z naslovom *Pesnitev brez junaka A. Ahmatove in tradicija ruske pesnitve od klasicizma do 20. stoletja*. Leta 2004 je bil izvoljen v naziv docenta za novejšo rusko književnost, v svojih raziskavah pa se posveča predvsem klasični ruski književnosti in poeziji modernizma.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Vesna Požgaj-Hadžić (Čakovec, Hrvaška, 1955)

Študirala je jugoslovanske jezike in književnosti ter ruski jezik in književnost na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu, kjer je diplomirala leta 1979, magistrirala leta 1985 in doktorirala leta 1995 z disertacijo *Korekcija govornih napak študentov hrvaškega jezika, ki jim je slovenščina*

materni jezik. Med letoma 1979 in 1981 je delala kot lektorica hrvaškosrbskega jezika na Ljudski univerzi v Pekingu. Leta 1982 se je zaposlila na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani kot lektorica hrvaškega in srbskega jezika, leta 1996 je bila izvoljena v naziv docentke in leta 2002 v naziv izredne ter leta 2009 v naziv redne profesorice za področje hrvaškega in srbskega knjižnega jezika. Od leta 2002 vodi Katedro za hrvaški in srbski jezik na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča kontrastivnemu proučevanju hrvaščine in srbsčine, didaktiki hrvaščine in srbsčine kot prvega in tujega jezika, vprašanjem interkulturalnosti in odnosa do jezikov. Vodila je vrsto dvostranskih projektov. Kot članica programskega odbora je sodelovala pri pripravi različnih znanstvenih konferenc ter bila predsednica organizacijskega odbora Prvega in Drugega slovensko-hrvaškega slavističnega srečanja (1999, 2001).

Od leta 1996 vodi pripravljalne seminarje in izpite za sodne tolmače. Sodelovala je pri pripravi učnih načrtov za hrvaščino in srbsčino kot izbirnih predmetov v slovenski osnovni šoli. V letih 1998–2000 je bila predsednica Kurikularne komisije za hrvaščino kot izbirni predmet v slovenski osnovni šoli in od leta 2000 predsednica PS hrvaščina pri Zavodu RS za šolstvo. Od leta 2000 vodi seminarje stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev hrvaščine kot izbirnega predmeta. Sodelovala je tudi pri izdelavi kulrikuluma za pouk hrvaščine v tujini. Med letoma 1995 in 2000 je bila članica Sveta za tuje jezike pri Uradu za šolstvo RS. Med letoma 1997 in 2000 je bila članica in od

leta 2000 predsednica Komisije za priznavanje in vrednotenje izobraževanja ter od leta 2000 članica senata Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Kristina Pritekelj (Ljubljana, 1975)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je v letu 2000 končala študij bibliotekarstva in slovenskega jezika s književnostjo. Leta 2001 se je zaposlila v knjižnici Oddelka za slovanske jezike in književnosti.

Izr. prof. dr. Andrej Rozman (Slovenj Gradec, 1947)

Na Filozofski fakulteti v Bratislavi je leta 1974 končal študij iz slovaškega jezika in književnosti. V letih 1975–1977 je bil lektor in korektor pri Tiskarni REK v Velenju, od leta 1977 zaposlen na Rudarskem šolskem centru v Velenju kot profesor slovenskega in ruskega jezika, od leta 1991 zaposlen kot lektor za slovaški jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1999 je z uspešnim zagovorom doktorskega dela *Oris slovensko-slovaških kulturnih odnosov od začetka 19. stoletja do leta 1918* končal doktorski študij in dobil akademski naslov doktor filozofije (PhD.). Senat FF v Ljubljani mu je z odločbo št. 20/82-2000 priznal akademski naziv doktor znanosti. Leta 2001 je bil izvoljen za docenta za področje slovaške književnosti, leta 2007 pa za izrednega profesorja za področje slovaške književnosti. Na Katedri za slovaški jezik in književnost ter na Katedri za češki jezik in književnost predava slovaško književnost in starejšo češko književnost, na Oddelku za slovenistiko predava pri predmetu Primerjalna

slovanska književnost – Izbrana poglavja iz češke in slovaške književnosti. Od študijskega leta 2004/2005 je vodja Katedre za slovaški jezik in književnost in Katedre za češki jezik in književnost, od leta 2008 je vodja Enote za zahodnoslovanske jezike in književnosti.

V letih 1988–2005 je bil član žirije Mednarodnega pisateljskega srečanja Vilenica, od leta 2006 je tajnik Programskega sveta mednarodne organizacije Forum slovanskih kultur, član Slovenske matice, Društva zgodovinarjev Slovenije, Društva Apokalipsa in slovaškega PEN kluba. Za svoje delo je bil nagrajen s plaketo Jana Amosa Komenskega (1992), Hviezdoslavovo nagrado (2001), velikim priznanjem FF (2007) in srebrno plaketo Ministrstva za zunanje zadeve Slovaške republike (2007).

Znanstveno obravnava slovensko-slovaške kulturne odnose, starejšo in novejšo slovaško književnost in starejšo češko književnost ter prevaja iz slovaške in češke književnosti.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Špela Sevšek-Šramel (Slovenj Gradec, 1979)

Študirala je slovenski jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer nadaljuje podiplomski doktorski študij iz sodobne slovenske in slovaške književnosti. Že med dodiplomskim študijem se je izpopolnjevala na Slovaškem (Filozofska fakulteta Univerze Konstantína Filozofa v Nitri), v okviru podiplomskega študija sodeluje z Inštitutom za slovaško književnost Slovaške akademije znanosti. Kot asistentka za slovaško književnost je od leta 2006 zaposlena

na Oddelku za slavistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Na Katedri za slovaški jezik in književnost izvaja vaje in seminarske vaje iz slovaške književnosti in prevajanja.

Področja njenega raziskovanja so sodobna slovaška in slovenska književnost, kulturni odnosi med Slovaško in Slovenijo ter književno prevajanje. S teh področij pripravlja doktorsko delo ter objavlja znanstvene prispevke in književne prevode.

Špela Sevšek Šramel je od leta 2005 članica žirije Mednarodnega literarnega festivala Vilenica pri Društvu slovenskih pisateljev, odgovorna za področje slovaške književnosti. Z mednarodno pisarno na Filozofski fakulteti UL sodeluje kot oddelčna koordinatorica Ceepusove mreže Language and Literature in a Central European context.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Bibl. Urška Skalicky (Novo mesto, 1973)

Po diplomu iz bibliotekarstva ter slovenskega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1998) je bila zaposlena v knjižnici OŠ Brežice. Od leta 2002 dela kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za slovanske jezike in književnosti.

Lekt. dr. Joanna Sławińska (Krakov, 1957)

Študirala je južnoslovansko filologijo na Jagelonski univerzi v Krakovu, kjer je magistrirala leta 1981 in se isto leto kot asistentka

zaposlila na Katedri za slovanske književnosti. Predmet njenega raziskovalnega in didaktičnega dela je bila predvsem slovenska književnost, analiza literarnih besedil in teorija književnosti. Leta 1991 je sprejela ponudbo za delo lektorice poljskega jezika na Univerzi v Ljubljani, ki ga je opravljala do konca študijskega leta 1998/1999. Medtem je leta 1992 na Jagelonski univerzi z zagovorom doktorske disertacije *Pesniška kozmogonija Edvarda Kocbeka* dosegla znanstveno stopnjo doktorice humanističnih znanosti s področja literarnih ved.

Leta 2004 se je zaposlila na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani kot domača lektorica poljskega jezika. Ob svojem didaktičnem delu na polonistiki se posveča tudi teoriji in praksi prevajanja in tolmačenja. Je članica Društva znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. Marina Spanring-Poredoš (Ljubljana, 1964)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1990 diplomirala iz ruščine in pedagogike. Od 1992. do 1996. leta je delala kot strokovna prevajalka za ruski jezik v tovarni zdravil Krka, honorarno je poučevala na DU Boris Kidrič in Gimnaziji Poljane, od leta 1996 pa je zaposlena kot lektorica za ruski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Izpopolnjevala se je v Sankt-Peterburgu in Moskvi. V letih 2004–2008 je bila tajnica Republiške predmetne komisije za ruski jezik in izvedenka za pritožbe zoper oceno na maturi.

Je recenzentka srednješolskih in osnovnošolskih učnih programov ter učbenika za poučevanje ruščine v srednjih šolah. Sestavlja in ocenjuje naloge na državnem tekmovanju iz znanja ruščine za srednješolce.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Petra Stankovska (Jeseník, Češka republika, 1971)

Leta 1996 je končala magistrski študij latinskega in češkega jezika s književnostma na Filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi, kjer je leta 2002 tudi doktorirala iz slavistike. Leta 1995 se je zaposlila kot raziskovalka na Slovanskem inštitutu Češke akademije znanosti, na oddelku za starocerkvenoslovanski slovar. Od leta 2000 je zaposlena na Oddelku za slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani (do leta 2005 kot tuja lektorica za češki jezik). Leta 2004 je bila izvoljena v naziv docentke za bohemistiko. Od leta 2005 predava sodobni češki jezik in stilistiko.

Pri svojih raziskavah se ukvarja s češkim oblikoslovjem, tako sodobnim kot zgodovinskim, ter primerjavami med češčino in slovenščino. Njeno drugo področje znanstvenega zanimanja je razvoj stare cerkvene slovanščine in njenih redakcij ter s tem povezani študij starocerkvenoslovanskih besedil s poudarkom na tekstologiji besedil, nastalih do 15. stoletja. Od leta 1997 je članica in tajnica Komisije za cerkvenoslovanske slovarje pri Mednarodnem slavističnem komiteju.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Đurđa Strsoglavac (Pregrada, Hrvaška, 1967)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1994 diplomirala na smerih hrvaški, srbski in makedonski jezik s književnostmi (A) ter slovenski jezik in književnost (B), leta 1998 magistrirala z delom *Hrvaška nova proza* in leta 2001 doktorirala z delom *Pripovedne tehnike v sodobni srbski in hrvaški književnosti (na primeru proze Danila Kiša, Milorada Pavića in Pavla Pavličića)*.

Od leta 1996 je zaposlena na Filozofski fakulteti v Ljubljani, najprej kot asistentka stažistka, zdaj kot docentka za področji hrvaške in srbske književnosti. Med drugim se ukvarja s prevladujočimi literarnimi modeli v sodobnih južnoslovanskih nacionalnih književnostih in s prevajanjem iz južnoslovanskih jezikov.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Namita Subiotto (Postojna, 1972)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1998 diplomirala iz hrvaškega, srbskega in makedonskega jezika in književnosti ter iz primerjalnega slovanskega jezikoslovja, leta 2001 magistrirala z delom *Tokovi literarne kritike, zgodovine in teorije v odnosu do literarnih besedil beograjskega nadrealizma* in leta 2004 doktorirala s tezo *Lingvostilistične posebnosti v prozi Taška Georgievskega*. Od leta 2002 predava makedonski jezik in književnost na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2004 je bila izvoljena v docentko za področje makedonskega jezika in književnosti.

Ukvarja se s kontrastivnim proučevanjem slovenskega in makedonskega sodobnega knjižnega

jezika, z raziskovanjem slovensko-makedonskih jezikovnih, književnih in kulturnih stikov ter z raziskovanjem makedonske književnosti, predvsem sodobnih tokov. Ukvarja se tudi s prevajanjem makedonskega leposlovja ter strokovnih in znanstvenih besedil. Je članica Društva slovenskih književnih prevajalcev, mednarodnega uredniškega odbora revije *Filološke pripombe* ter konzultantka Mednarodnega pesniškega festivala Vilenica.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Matej Šekli (Šempeter pri Gorici, 1976)

Leta 2001 je diplomiral na študijskih programih Primerjalno slovansko jezikoslovje ter Slovenski jezik in književnost na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, leta 2007 pa z doktorsko disertacijo *Ledinska imena* v kraju Livek in njegovi okolici doktoriral iz jezikoslovja na Oddelku za slovanske jezike iste fakultete. Med študijem se je študijsko izpopolnjeval na Češkem, Poljskem, v Nemčiji, Litvi in Makedoniji. Od leta 2003 je zaposlen na Katedri za primerjalno slovansko jezikoslovje Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, od leta 2007 pa tudi v Dialektološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Njegovo znanstvenoraziskovalno področje je primerjalno jezikoslovje slovanskih jezikov ter predvsem aplikacija spoznanj le-tega pri proučevanju slovenskega jezika v zgodovinski in primerjalnojezikoslovni perspektivi. Njegove znanstvene objave zaobjemajo področja, kot so zgodovinska slovnica slovenskega jezika, narečjeslovje slovenskega jezika, stik

slovenskega jezika z romanskimi jeziki, slovensko imenoslovje, oblikovanje pokrajinskih knjižnih jezikov na obrobju slovenskega jezikovnega ozemlja. Od oktobra 2004 je član delovne skupine mednarodne komisije za pripravo Slovenskega lingvističnega atlasa (Moskva), ki deluje pod okriljem Mednarodnega slavističnega komiteja. Od oktobra 2008 je vodja mednarodnega projekta Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Avstrijske akademije znanosti in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem.

Njegovo strokovno delovanje je povezano s prenašanjem znanstvenih spoznanj v prakso, aktivno namreč sodeluje pri načrtovanju rabe slovenskega jezika v Videmski pokrajini (Italija). V slovenski Benečiji in Reziji sodeluje kot svetovalec za jezikovna vprašanja, je avtor zasnove jezikovnih tečajev rezijanskega pokrajinskega knjižnega jezika ter recenzent in soavtor publikacij za šolsko in nešolsko populacijo v oz. o le-tem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Alenka Šivic-Dular (Ljubljana, 1946)

Diplomirala je leta 1971 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenščine in primerjalnega slovanskega jezikoslovja in doktorirala leta 1979 s tezo *Pomenoslovna razčlemba besedne družine iz korena god- v slovanskih jezikih*. Od leta 1971 je delala na Filozofski fakulteti kot asistentka, od leta 1981 kot docentka, od leta 1989 kot izredna profesorica in od leta 2000 kot redna profesorica za primerjalno slovansko jezikoslovje. Izpopolnjevala se je v Varšavi (1968), Budyšinu (1971), Sofiji (1974) in na Dunaju (1984, 1988).

Ukvarja se z oblikoslovnimi, besedotvornimi, imenoslovnimi, naglasoslovnimi vprašanji pozne praslovanščine, še posebej pa s slovansko etimologijo, diahronim pomenoslovjem in imenoslovjem. Predavala je na univerzah v Mariboru, Trstu, Gradcu in Skopju, sodelovala je na več kot 20 domačih in tujih kongresih, konferencah in simpozijih. Bila je članica uredniškega odbora *Slavistične revije* (1980–1988), *Jezika in slovstva* (1988–1991, 1995–), *Jezikoslovnih zapiskov* (2005–) in glavna urednica *Jezika in slovstva* (1991–1995). Delovala je tudi kot predsednica Slavističnega društva Ljubljana (1983–1985), predsednica Slovenskega slavističnega komiteja (1997–), predsednica Mednarodnega slavističnega komiteja (1998–2003), članica mednarodnega slavističnega komiteja (2003–). Sodeluje v domačih in tujih strokovnih telesih: v Komisiji za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (1985–1992, 1995–), Komisiji za slovanski onomastični atlas pri MSK (1995–1998) in Komisiji za slovansko onomastiko MSK (2003–). Je tudi predsednica Etimološke komisije pri MSK (2008–).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Jana Šnytová (Ostrava, Češka republika, 1976)

Študirala je češki jezik in književnost ter francoski jezik in književnost na Filozofski fakulteti Masarykove univerze v Brnu (Češka). V šolskem letu 2001/2002 je izpopolnjevala svoje znanje francoskega jezika, književnosti in splošnega jezikoslovja na Univerzi Jules Verne v Amiensu (Francija).

Med študijem se je posvečala stilistiki in teoriji prevoda in v obeh diplomskih naloga se je

posvetila temi prevoda in komparativne stilistike. Po končanem študiju češčine (leta 2001) je sodelovala s Centrom za češčino kot tuji jezik na Filozofski fakulteti Masarykove univerze v Brnu, kjer je kot lektorica učila češčino kot tuji jezik začetniške, nadaljevalne, izpopolnjevalne skupine. Od leta 2005 je zaposlena kot tuja lektorica za češki jezik in književnost na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Lekt. spec. Janja Urbas (Maribor, 1962)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1985 diplomirala iz ruskega jezika in nemškega jezika in književnosti in se zaposlila na Izobraževalnem centru za tuje jezike v Ljubljani kot profesorica ruščine in nemščine. Hkrati je na Filozofski fakulteti honorarno vodila lektorat ruskega jezika za nefilologe.

Na Filozofski fakulteti je zaposlena od leta 1987: najprej kot stažistka raziskovalka na raziskovalnem programu Ruski jezik, po opravljeni specializaciji leta 1989 in izvolitvi v naziv lektorice leta 1990 pa kot lektorica specialistka za ruski jezik.

Njena strokovna in znanstveno-raziskovalna dejavnost obsega naslednja področja: didaktika ruščine kot tujega jezika, prenova ruščine v slovenski osnovni šoli in gimnaziji 1998 in 2008 (kot članica in večletna predsednica maturitetne komisije za ruski jezik je pripomogla h kako-vostni zasnovi in izvedbi mature na slovenskih gimnazijah), kontrastivno proučevanje ruščine in slovenščine (raziskovalno delo v okviru ZIFF

in delo na modernem učbeniku ruskega jezika za Slovence), organizacija in vodenje seminarjev in delavnic (izobraževanja učiteljev ruščine in državnega tekmovanja iz ruščine za dijake gimnazij v okviru sekcije učiteljev ruščine SD Slovenije), organizacija študijskega izpopolnjevanja študentov na ruskih izobraževalnih ustanovah.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Maria Zofia Wtorkowska (Radomsko, Poljska, 1973)

Na Univerzi v Ljubljani je zaposlena od leta 1999. Diplomirala je na oddelku za polonistiko na Univerzi v Lodžu na Poljskem. Tam je bila leta 2002 izvoljena v naziv doktorice humanističnih znanosti s področja jezikoslovja. Delala je na Katedri za sodobni poljski jezik.

V letih 1999–2005 je na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani delala kot lektorica za poljski jezik. Leta 2004 je bila izvoljena v naziv docentke za področje poljskega jezika. Na Oddelku za slavistiko je odgovorna za preverjanje znanja iz poljskega jezika za kandidate, ki želijo pridobiti spričevalo iz tujega jezika. V letih 2002–2005 je delala tudi na Oddelku za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Mariboru, kjer je vodila lektorat poljskega jezika.

Znanstveno se ukvarja s problematiko sodobne poljščine v primerjavi s slovenščino. Predmet njenega posebnega znanstvenoraziskovalnega zanimanja je besedotvorje poljskega in

slovenskega jezika ter poučevanje poljščine kot drugega/tujega jezika. Je članica Združenja Bristol, ki povezuje poljske in tuje učitelje poljske kulture in poljščine kot drugega/tujega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. Ana Žabkar (Ljubljana, 1983)

Leta 2006 je diplomirala iz slovenistike in primerjalne književnosti in literarne teorije. Pri podiplomskem študiju se ukvarja s sodobno poljsko književnostjo. Od oktobra 2008 je na Filozofski fakulteti zaposlena kot asistentka za poljsko književnost na Katedri za polonistiko Oddelka za slavistiko.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Nekdanji zaposleni:

- Dr. Najda Ivanova (2002–2006)
- Ljudmila Kašeževa (2000–2003)
- Agata Kruszc (2005–2008)
- Antun Pavlin (2003–2005)
- Mag. Eva Premk-Bogataj (2003–2005)
- Red. prof. dr. Aleksander Skaza (1962–2004)
- Olga Sudilovska (1997–1999 in 2003–2008)
- Red. prof. dr. Juraj Vaňko (1999–2003)
- Red. prof. dr. Miloš Zelenka (2006–2008)

Oddelek za
SLOVENISTIKO

Oddelek za slovenistiko (<http://www.ff.uni-lj.si/slovenistika>) je bil ustanovljen po sklepu senata Filozofske fakultete 1. oktobra 2002 z razdelitvijo Oddelka za slovanske jezike in književnosti na dva oddelka, na Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko. To je torej mlad odderek z bogato tradicijo, katere začetki segajo do ustanovitve ljubljanske univerze v letu 1919 in prvega predavanja na njej, ki ga je imel prof. dr. Fran Ramovš prav o slovenskem jeziku kot temelju naše zgodovinske in sodobne identitete. Ker pa je razvoj strok, zraslih na temeljih žlahtne skupne tradicije, zahteval ustrezne prilagoditve novim strokovnim in družbenim okoliščinam, se je že kar nekaj časa pred dejanskim razhodom razmišljalo o razdelitvi skupnega Oddelka za slovanske jezike in književnosti na dva dela. O namenih razdružitve tako poročajo avtorji že v zborniku ob 80-letnici UL¹⁸.

Možnosti za sporazumen razhod so dejansko dozorele v letu 2002. Izčrpno je razloge za delitev poprej skupnega oddelka po prvem letu delovanja razčlenila prva predstojnica novega Oddelka za slovenistiko, red. prof. dr. Ada Vidovič Muha: »Utemeljitev razhoda Oddelka za slovanske jezike in književnosti izhaja iz treh vidikov, ki jih na kratko povzemamo: Organizacijski vidik: gre za veliko število študentov (prek 800) in zaposlenih (60), zapleteno vsebinsko strukturo z veliko raznovrstnimi študijskimi programi in katedrami. Na organizacijski ravni pomeni razhod slavistike večjo vsebinsko preglednost študija na slovenistiki kot domicilni stroki pa tudi na slavistiki s hkratno razvidnostjo študijskega interesa študentov. – Strokovni vidik: slovenistiko določa temeljna specifična odgovornost: za razliko od slavističnih študijev, kjer je mogoče vsaj do določene mere aplicirati znanja in spoznanja iz matičnih centrov posameznih slavistik, ima slovenistika z dejstvom, da je po naravi stvari njen svetovni center prav Filozofska fakulteta, dvojno odgovornost: vzdrževati, glede na nove družbene in politične okoliščine pa tudi oblikovati svojo znanstveno prepoznavnost, po drugi pa zadostiti perečim potrebam po znanju slovenščine. Raziskovalnost in aplikativnost sta neločljivi, medsebojno pogojevani prvini slovenistike. – Širši družbeni vidik: država z lastnim državnim

¹⁸ Zasl. prof. dr. Breda Pogorelec, dopolnila doc. dr. Irena Novak Popov in doc. dr. Marko Stabej: Oddelek za slovanske jezike in književnosti. Zbornik 1919–1999. Filozofska fakulteta. Ljubljana, str. 225–244.

jezikom mora imeti svoj institucionalno samostojni študijsko-raziskovalni center znotraj univerze. Nujno je torej doseči financiranje ovrednotenih strokovnih oz. študijskih programov, utemeljenih tudi s širšimi potrebami in upravičenimi pričakovanji slovenske družbe.«¹⁹ Dejavnosti novega oddelka so se takoj in v celoti vključile v delovanje Filozofske fakultete, tako da je kljub nekaterim pomislekom razdružitve Oddelka za slovanske jezike in književnosti pomenila prepoznavno nadaljevanje, včasih tudi obogatitev znanstvenih, pedagoških, mednarodnih, širših družbenih in reformnih aktivnosti te ustanove. Da je bilo tako, so si ob podpori vseh članov kot predstojniki Oddelka doslej prizadevali: prof. dr. Ada Vidovič Muha (2002/2003, 2003/2004), doc. dr. Aleš Bjelčevič (2004/2005, 2005/2006), doc. dr. Jerca Vogel (2006/2007, 2007/2008) in prof. dr. Boža Krakar Vogel (2008/2009, 2009/2010). V tem priložnostnem zapisu je nemogoče zajeti vse »prerojevanje, prenavljanje«, ki se je v teh plodnih osmih letih dogajalo na Oddelku, zato bomo poskušali podati le nekaj bistvenih poudarkov znotraj temeljnih dejavnosti.²⁰

V prvem letu samostojnosti (2002/2003) je bilo na Oddelku redno zaposlenih 14,3 habilitiranih učiteljev in pet asistentov, v letu 2008/2009 pa prav tako 14,3 učiteljev in trije asistenti, in sicer: redni profesorji Ada Vidovič Muha, Boža Krakar Vogel, Erika Kržišnik, Vera Smole, Miran Hladnik, Marko Juvan (od 1996/97 s tretjinsko zaposlitvijo na Oddelku, sicer na ZRC SAZU) in Marko Stabej; izredni profesorji Irena Novak Popov, Irena Orel Simona Kranjc, Alojzija Zupan Sosič; docenti Aleš Bjelčevič, Mateja Pezdirc Bartol, Jerca Vogel, Alenka Žbogar (z docentskim nazivom na delovnem mestu asistentke); asistenti dr. Hotimir Tivadar, dr. Mojca Smolej (med porodniškim dopustom 2008/09 jo je nadomeščala dr. Nataša Hribar) in mag. Saška Štumberger; mlade raziskovalke so bile v tem letu Urška Jarnovič, Mojca Stritar in Andreja Žižek Urbas. Nekatere predmete v posameznih letnikih predavajo predavatelji z drugih oddelkov in fakultet. Z drugih oddelkov FF tako gostujejo prof. dr. Alenka Šivic Dular, doc. dr. Vanda Babič, doc. dr. Namita Subiotto, prof. dr. Vladimir Osolnik, prof. dr. Andrej Rozman, doc. dr. Niko Jež ter lektorji slovanskih jezikov z Oddelka za slavistiko, prof. dr. Janez Vrečko z Oddelka za primerjalno književnosti in literarno teorijo, asist. dr. Matej Hriberšek z Oddelka za klasično filologijo, prof. dr. Mira Miladinovič Zalaznik z Oddelka za germanistiko, skandin. in nederlandistiko; s Pedagoške fakultete UL predava prof. dr. Igor Saksida, z ZRC SAZU pa prof. dr. Marija Stanonik, prof. dr. Stane Granda in doc. dr. Primož Jakopin. Takšna učiteljska ekipa skrbi za nemoten pedagoški proces na matičnem oddelku, oddelčni učitelji pa redno gostujejo tudi na drugih oddelkih FF: na Oddelku za slavistiko, na Oddelku za prevajanje, na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo, tudi na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, poleg tega pa še na drugih fakultetah ljubljanske univerze, npr. na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in na drugih univerzah: dolga leta v Mariboru, Kopru, Celovcu, Gradcu.

19 Prof. dr. Ada Vidovič Muha: Oddelek za slovenistiko: Letno poročilo. Od 1. 10. 2002 do 1. 10. 2003.

20 Pri zbiranju in ažuriranju podatkov so sodelovali: prof. dr. Ada Vidovič Muha, prof. dr. Erika Kržišnik, prof. dr. Miran Hladnik, prof. dr. Marko Stabej, prof. dr. Simona Kranjc, doc. dr. Jerca Vogel, mag. Ina Ferbežar, Anka Sollner Perdih, Mateja Čop in študentka Petra Jordan.

Samo na matičnem oddelku imamo pri prej opisani kadrovski zasedbi na leto v povprečju več kot 600 dodiplomskih študentov, poleg njih pa še več kot 40 podiplomskih (v tem številu pa nekako dve tretjini magistrandov in tretjino doktorandov), okrog 20 vpisanih na izredni študij in približno enako letno število študentov iz tujine, ki prihajajo na študijsko izmenjavo.

Kadrovska podhranjenost in preobremenjenost pedagoških in nepedagoških delavcev je zaradi opisanih razmerij med številom študentov in oddelčne osebja pereč in trajen problem Oddelka.

Vseeno pa so člani Oddelka ustvarjalni raziskovalci, vodje programskih skupin in projektov doma in v tujini. Dotakniti se velja vsaj nekaterih izsekov iz te bogate dejavnosti, sicer natančneje predstavljene v podrobnejših poročilih in bibliografijah posameznih raziskovalcev. Omenimo npr. obsežno in uspešno programsko skupino *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave*, ki jo je od 2004. do 2008. leta vodila prof. dr. Ada Vidovič Muha in iz katere je v zadnjih nekaj letih prišlo kar nekaj vidnih rezultatov, npr. s področja korpusa slovenskega jezika s predstavljenimi vzorci korpusnega označevanja, sociolingvistike s prvo celovito predstavitevijo slovenskih sociolektov in z drugimi predstavitvami temeljne slovenistične jezikoslovne problematike. Prav tako kaže opozoriti vsaj na nekatere uspešne projekte. S področja slovenističnega jezikoslovja npr. na naslednje: *Jezikovni viri za slovenščino, Slovenščina na daljavo, Gradnja slovenskega korpusnega omrežja* (vodja prof. dr. Marko Stabej – rezultati med drugim obsegajo novi referenčni korpus slovenskega jezika Fiduplus, ki je omogočil nov zagon korpusnih in jezikovnotehnoloških raziskav na Slovenskem, spletno aplikacijo za učenje slovenščine kot tujega jezika, zasnovano na podlagi raziskav in izkušenj s področja slovenščine kot drugega/tujega jezika), *Slovenski jezik ter narodna in posameznikova identiteta* (nosilka izr. prof. dr. Simona Kranjc – osnovni cilj projekta je bil opredeliti problem identitete v procesu integracije pri nerojenih govorcih slovenščine in razvoj jezikovne zmožnosti v J2, to je v slovenščini), *Funkcionalna pismenost vojaških oseb v Slovenski vojski* (vodja izr. prof. dr. Simona Kranjc – v okviru projekta so bile pripravljene analize referenc s področja funkcionalne pismenosti v vojski in smernice za oblikovanje korpusa besedil in testov za preverjanje jezikovnega znanja oseb, zaposlenih v Slovenski vojski). Med projekte s področja literarne vede pa štejejo npr. Slovenska in hrvaška književnost po l. 1991 ter dva wikiprojekta – *Slovenski literarni zgodovinarji* in *Slovenska leposlovna klasika* (vodja prof. dr. Miran Hladnik – v zadnja, ki skrbita za prenos slovenske literarne klasike in predstavnikov literarne vede na splet, so vključeni tudi študentje). Člani Oddelka so vključeni ali pa vodijo mednarodne ali dvostranske projekte, npr. *European Literature heritage in Context II* (vodja dr. Aleksander Bjelčevič), *Podoba drugega v slovenski in bosenski književnosti* (vodja dr. Alojzija Zupan Sosič) in evropski *Projekt Dylan, 6. okvirni program EU* (vodja prof. dr. Marko Stabej). Že zgolj naslovi omenjenih projektov dokazujejo, da oddelčni raziskovalci razvijajo nove sodobne in z mednarodnimi tokovi primerljive poglede na sinhronijo in diahronijo slovenistike, se ukvarjajo z aktualnimi področji in temami v jezikoslovju in literarni vedi (poleg klasičnega jezikoslovja npr. s korpusno lingvistiko in sociolingvistiko, v literarni vedi z ženskimi študijami, žanri in s samorefleksijo literarne vede, pa s specialno didaktiko slovenskega jezika in književnosti idr). Vse te raziskave niso zgolj samonamensko kabinetne, temveč segajo v srčico

proučevanja aktualnega družbenega položaja slovenskega jezika, književnosti in kulture doma in v mednarodnem kontekstu ter so javnosti prijazne in uporabne, pri čemer s pridom vključujejo nove tehnologije na področju lingvistike in literarne vede. Rezultati so dostopni v številnih monografijah oddelčnih članov (npr.: Irene Novak Popov *Sprehodi po slovenski poeziji*, Alojzije Zupan Sosič *Zavetje zgodbe. Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*, obe iz leta 2003, Bože Krakar Vogel *Poglavja iz didaktike književnosti* iz leta 2004, Nataše Pirih Svetina *Slovenščina kot drugi/tuji jezik* iz leta 2005, Simone Kranjc *Poglavja iz skladnje otroškega govora*, Marka Juvana *Literarna veda v rekonstrukciji*, obe iz leta 2006, Alenke Žbogar *Kratka proza v literarni vedi in šolski praksi* iz leta 2007 idr.

Prav tako so rezultati vidni tudi v skupinskih monografijah, npr. dvojezična tematska številka Slavistične revije *Slovensko jezikoslovje danes* v uredništvu prof. dr. Ade Vidovič Muha iz leta 2006, *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah* iz leta 2007 v uredništvu prof. dr. Erike Kržišnik in prof. dr. Wolfganga Eismanna idr. Pomemben je prispevek članov Oddelka pri urejanju in komentiranju antologijskih izdaj slovenske književnosti, npr. *Alojz Gradnik, Zbrano delo, 5* (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev) v uredništvu in z opombami Mirana Hladnika (2006), v tridelni *Antologiji slovenskih pesnic* v izboru in s spremno besedo Irene Novak Popov (2004–2007), v antologiji slovenske erotične poezije *V tebi se razraščam*. z izborom in spremno besedo Alojzije Zupan Sosič, 2008.

Številne so objave v uglednih revijah, kot so Slavistična revija, Jezik in slovstvo, Jezikoslovni zapiski, Slovene studies, v letnih zbornikih znanstvenih razprav Obdobja in SSJLK ter drugih domačih in mednarodnih publikacijah, na spletnih straneh idr.

V perspektivi se kot ena najpomembnejših nalog Oddelka kaže kadrovska širitev, če naj se ne le (s pogosto čezmernimi napor) ohranja dosežena pedagoška in raziskovalna kakovost, ampak uresničujejo tudi razvojne naloge, npr. kakovostna izpeljava bolonjskega študija, skupni oddelčni projekti, mednarodno in medinstitucionalno pedagoško in raziskovalno sodelovanje.

K uspešnemu pedagoškemu in znanstvenoraziskovalnemu delu veliko pripomore tudi dobro urejena knjižnica, ki je sestavni del ljubljanske slavistike že od začetka njenega delovanja (študijsko leto 1919/1920) in ki je zaradi vsebinske, prostorske in organizacijske smiselnosti po razdelitvi ostala skupna za oba oddelka, tj. za slovenistiko in slavistiko. Zdaj premore okrog 116.000 enot. Njeno primarno delo je pridobitev, obdelava, hranjenje in izposoja knjižničnega gradiva za potrebe pedagoškega in raziskovalnega dela na oddelku/kih. Knjižnica pripravlja in ureja osebne bibliografije pedagoških in drugih delavcev na oddelku/kih za potrebe ARRS ter objavlja bibliografije slovenistov (in slavistov) v slavističnih revijah in zbornikih. Ob jubilejih pomembnejših slovenistov (in slavistov) in prireditvah oddelka/ov (SSJLK, Obdobja, obletnice in jubileji) pripravlja razstave. Skrbi za popis slovenistične literature v sistemu COBISS (monografije, revije in članki) tako v domačem kot tudi v tujem tisku. Za dobro in učinkovito delo knjižnice skrbi ekipa petih bibliotekark pod vodstvom višje bibliotekarke Anke Sollner Perdih, ob kateri delajo bibliotekarke Andreja Puc, Anka Polajnar, Kristina Pritekelj ter Urška Skalicky.

Člani Oddelka so dejavni kot predavatelji na tujih univerzah in mednarodnih znanstvenih srečanjih, kjer so tudi soorganizatorji (npr. sodelovanje pri organizaciji Svetovnega slavističnega kongresa leta 2003 v Ljubljani), sodelavci mednarodnih projektov, člani mednarodnih strokovnih združenj in teles, pisci objav. Redna enosemestrna gostujoča predavanja imajo člani Oddelka na Univerzi Alpe–Jadran v Celovcu, na Inštitutu za slavistiko na dunajski univerzi, pogosto tudi na univerzah v Gradcu in Zagrebu. S krajšimi gostovanji pa sodelujejo povsod po svetu, od Evrope, Severne in Južne Amerike do Rusije in drugih vzhodnih držav.

K nam prihajajo v okviru meddržavnih pogodb in tudi po drugačnih organizacijskih poteh gostovat vsako leto tuji predavatelji iz evropskih in drugih držav, npr. s praške Karlove univerze, iz Brna, Minska, Krakova, Zagreba, pa z Dunaja, iz Celovca in od drugod.

Omeniti velja še posebna medoddelčna srečanja s slovenistikami in slavistikami s prostorov nekdanje Jugoslavije, ki so se začela še v času skupnega oddelka, zdaj pa pri njih sodelujejo člani obeh novih: tretje slovensko hrvaško srečanje v Opatiji leta 2006 (prvo leta 1999 v Novigradu in drugo 2001. v Ljubljani), leta 2008 pa četrto slovensko hrvaško srečanje v Jeruzalemu. Upamo na obuditev slovensko-makedonskih srečanj (bili sta leta 1997 v Ohridu in leta 2000 v Ljubljani) in morda še kaj, če bodo dopuščale kadrovske in materialne moči. Ta srečanja, po katerih praviloma izide zbornik, so priložnost za tesnejše spoznavanje strokovno-znanstvenega dela udeležencev in organizacijskih oblik ter problemov na posameznih institucijah. Oddelek vsako leto organizira dve odmevni in zahtevni mednarodni prireditvi, *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture* (redna letna prireditev že od leta 1965) ter znanstveni simpozij Obdobja (od leta 1979). Organizacijsko zdaj ti prireditvi skupaj s številnimi drugimi mednarodnimi dejavnostmi spadata v okvir posebne enote Oddelka, Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik.

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Ustanovljen je bil leta 1991 in je združil mednarodne dejavnosti na tedanjem Oddelku za slovanske jezike in književnosti. Zdajšnji Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (www.centerslo.net) se je tako postopoma razvijal že od leta 1965, ko je bil organiziran prvi *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Oblikoval se je v središče, ki skrbi ne le za nenehno in poglobljeno (strokovno) informacijo o slovenski kulturni ustvarjalnosti, zlasti jeziku in literaturi, temveč tudi v raziskovalni center na širšem področju slovenščine kot drugega/tujega jezika. V njegovem okviru tako trenutno deluje sedem programov, ki vključujejo specifična področja slovenščine kot drugega/tujega jezika. Programe vodijo deloma oddelčni učitelji, deloma Centrovi strokovni sodelavci, Center kot celoto pa so od ustanovitve Oddelka za slovenistiko vodili predstojniki red. prof. dr. Marko Stabej (2001/02–2004/05), izr. prof. dr. Irena Novak Popov (2005/06) in izr. prof. dr. Simona Kranjc (2004/05 in od 2006/07 do junija 2008/09).

Najstarejši Centrov program, Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, vsako poletje ponuja posebne lektorske tečaje in predavanja na izbrano aktualno temo s področja slovenistike. Prireditve je namenjena tujim slavistom oz. slovenistom, tako tistim, ki se s tem področjem šele začenjajo ukvarjati (npr. študentje), kot že uveljavljenim strokovnjakom. Od leta 2002 so se na njem zvrstili naslednji predsedniki in teme: red. prof. dr. Boža Krakar Vogel je predsedovala seminarjema *Ustvarjalnost Slovencev po svetu* (2002) in *Slovenski jezik, literatura in kultura v izobraževanju* (2003), red. prof. dr. Marko Stabej je predsedoval seminarjema *Moderno v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (2004) in *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (2005), izr. prof. dr. Irena Novak Popov je bila predsednica seminarja *Mesto in meščani v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (2006) in *Stereotipi v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (2007), doc. dr. Mateja Pezdirc Bartol je najprej predsedovala seminarju s temo *Slovenski jezik, literatura, kultura in mediji* (2008) jubilejni 45. seminar, prav tako pod vodstvom M. Pezdirc Bartol, pa je imel za krovno temo *Telo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (2009). Vsakokratni predsednik prireditve je hkrati urednik zbornika z enakim naslovom.

Mednarodni znanstveni simpozij *Obdobja v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* je namenjen strokovnjakom raziskovalcem s področja slovenistike in slavistike. Za vsebinsko zasnovu je odgovoren vsakokratni predsednik oz. predsednica programa. Tako je 21. simpoziju na temo *Slovenski roman* predsedoval red. prof. dr. Miran Hladnik (2002), *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem – Členitev jezikovne resničnosti* je bila tema 22. simpozija, ki mu je predsedovala red. prof. dr. Erika Kržišnik (2003), izr. prof. dr. Irena Novak Popov je bila predsednica 23. simpozija *Slovenska kratka pripovedna proza* (2004), *Razvoj slovenskega strokovnega jezika* je bila tema 24. simpozija pod predsedništvom izr. prof. dr. Irene Orel (2005), red. prof. dr. Boža Krakar Vogel je predsedovala 25. simpoziju *Književnost v izobraževanju – cilji, vsebine, metode* (2006), red. prof. dr. Vera Smole 26. simpoziju *Slovenska narečja med sistemom in rabo* (2007), 27. je potekal pod naslovom *Reformacija na Slovenskem* (ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva) – njegov predsednik je bil doc. dr. Aleš Bjelčevič (2008). Naslov 28. simpozija pod predsedstvom red. prof. dr. Marka Stabeja pa je *Infrastruktura slovenščine in slovenistike* (2009). Vsakokratni predsednik prireditve je hkrati urednik zbornika z enakim naslovom.

V letu 2008/09 kar 55 univerz po vsem svetu in v skoraj vseh evropskih državah v svoje študijske programe vključuje tudi slovenščino; slovenistično diplomu si je mogoče pridobiti na 23 evropskih univerzah, na drugih pa potekajo slovenistični lektorati, na katerih deluje prek Centra okoli 30 posebej usposobljenih lektorjev. Ta del slovenističnega mednarodnega sodelovanja ureja program *Slovenščina na tujih univerzah*. Ta program skrbi za lektorate v posameznih državah in ohranja stike s tamkajšnjimi učitelji in univerzami. Slovenščino se v tem okviru vsako leto uči okrog 1700 študentov. V njegovem okviru se organizirajo tudi številni odmevni promocijski projekti (npr. *Prevajanje slovenskih literarnih del* v letu 2004, *Svetovni dnevi slovenskega filma* v letu 2005, *Svetovni dnevi slovenske literature* leta 2006, *Svetovni dnevi literature na filmu* leta 2008). Strokovni vodje oz. predsedniki programa so oddelčni učitelji, od 2002. do 2005. leta je bila to izr. prof. dr. Simona Kranjc, od leta 2006 pa izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič.

Za zgledno strokovno podobo in organizacijo vseh treh programov skrbita poleg predsednikov, oddelčnih učiteljev, tudi strokovna sodelavca mag. Mojca Nidorfer Šiškovič in Damijan Huber.

Tečaji slovenščine so kot poseben program namenjeni organiziranju tečajev slovenščine kot drugega/tujega jezika v Sloveniji in privabljajo zelo različne interesente. V ta program spadajo že tradicionalne Poletna, Zimska in Celoletna šola slovenščine, pridružuje se jim najmlajša, Mladinska poletna šola (od leta 2006), znotraj programa pa potekajo tudi številni krajši tečaji za različne slušatelje (npr. prevajalce in tolmače v EU), kakor tudi tečaji, namenjeni študentom, ki prihajajo v Slovenijo v okviru izmenjavnega programa Erasmus. Po podatkih letnih poročil Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik se je v zadnjih petih letih samo v Centrovih tečajih v Sloveniji slovenščino učilo skoraj 4000 oseb (zlasti iz EU, pa tudi iz ZDA, Argentine in Kanade) z najrazličnejšimi motivi. Do leta 2008 je program strokovno vodila doc. dr. Jana Zemljarič Miklavčič.

Peti program, *Izpitni center*, je uradno pooblaščen za preverjanje in certificiranje znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika. Izpit iz znanja slovenščine po programu *Slovenščina za tujce* je mogoče opravljati na treh ravneh – osnovni, srednji in visoki ravni, kar je odvisno od potreb posameznikov oz. uradnih zahtev po znanju slovenščine. V zadnjih letih je izpit na kateri od omenjenih ravni opravljalo več kot 10.000 kandidatov. Izpitni center je od leta 2000 član prestižnega mednarodnega združenja evropskih jezikovnih testatorjev ALTE. Program strokovno vodi mag. Ina Ferbežar.

Kot povezovalna programa v okviru Centra za slovenščino delujeta še *Založništvo*, ki skrbi za izdajo učbenikov, priročnikov za učitelje, zbornikov obeh mednarodnih prireditvev (seminarja in simpozija) in številnih drugih gradiv, in *Izobraževanje*, ki ponuja infrastrukturo za ustrezno strokovno usposabljanje učiteljev slovenščine kot drugega/tujega jezika, izpraševalcev na izpitih, avtorjev izpitnih gradiv itd. Program Založništvo je do leta 2009 strokovno vodila mag. Metka Lokar, Izobraževanje pa vodi doc. dr. Nataša Pirih Svetina.

Center je hkrati tudi središče raziskovalne dejavnosti za področje slovenščine kot drugega/tujega jezika. V njem potekajo številni raziskovalni in aplikativni projekti, med katere kot zelo odmevni spadajo *Sporazumevalni prag za slovenščino* (slovenska verzija stopnje *Threshold Level – B1*), končan leta 2004, interaktivni tečaj *Slovenščina na daljavo*, predstavljena javnosti leta 2006, ki se še nadaljuje, ciljno-raziskovalni projekt *Slovenščina kot drugi jezik v slovenski osnovni šoli* idr. Številni so tudi mednarodni projekti: že končani so Socratesovi *Lingua 2 TiPS (Testing in Polish and Slovene)*, promocijski *Lingua 1 Slavic Networking*, Leonardo da Vinci *LINT*, slovanski jeziki v turizmu, *Lingua 2 Tool for Online and Offline Language Learning* (kombiniran jezikovni tečaj na stopnji A2) in drugi, številni med njimi deležni mednarodnih priznanj.

Člani Oddelka so vključeni v večino organov FF (od senata do komisij in drugih delovnih teles). Predsedujejo programom Centra za slovenščino kot drug/tuji jezik in so uredniki zbornikov s prireditvev. Prav tako sodelujejo v drugih uredništvih, npr. v uredniškem odboru *Slavistične revije* (glavna

urednica za jezikoslovje prof. dr. Ada Vidovič Muha, v uredništvu so tudi drugi člani Oddelka), Jezika in slovstva (glavni urednik prof. dr. M. Stabej, v uredništvu sodelujejo še drugi člani Oddelka), Primerjalne književnosti in Jezikoslovnih zapiskov.

Pod njihovim vodstvom poteka urejanje elektronske Zbirke slovenskih leposlovnih besedil, diskusijskega foruma Slovlit, zbirke diplomskih nalog iz slovenske književnosti, spletnih strani Slavističnega društva Slovenije (vse omenjeno vodi prof. dr. Miran Hladnik), Kronike Slavističnega društva Slovenije, (to pa je za Miranom Hladnikom prevzel Matjaž Zaplotnik). Dvakrat so v času delovanja Oddelka za slovenistiko prevzeli tudi predsedovanje Slavističnega društva Slovenije (prof. dr. Miran Hladnik 2004/2005, 2005/2006; prof. dr. Irena Novak Popov, 2008/2009, 2009/2010).

Ker so člani Oddelka predstavniki osrednje nacionalne vede, so njihove strokovne kompetence in družbena angažiranost potrebne in zaželeni v številnih ustanovah in pri številnih družbeno-kulturnih in vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, npr.: predsedovanje Republiški predmetni komisiji za slovenščino (doc. dr. Jerca Vogel od leta 2004); članstvo v Državni maturitetni komisiji (za splošno maturo); članstvo v Republiški predmetni komisiji za slovenščino za poklicno maturo; zunanje ocenjevanje pri maturi iz slovenščine v Evropski šoli Bruselj I, članstvo v delovni skupini za pripravo strategije vključevanja učencev migrantov v sistem vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji ter v delovni skupini za pripravo strokovnih izhodišč za ustanovitev slovenske jezikovne sekcije v Evropski šoli Bruselj I, članstvo v razširjeni predmetni skupini za slovenščino pri Zavodu RS za šolstvo, članstvo v Programski komisiji za zunanje preverjanje znanja slovenščine v osnovni šoli, članstvo v Predmetni komisiji za Nacionalno preverjanje znanja v devetletki, članstvo v Delovni skupini za obravnavanje vprašanj s področja jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike pri Odboru za šolstvo in šport Državnega zbora Republike Slovenije, članstvo v Strokovnem svetu za splošno izobraževanje, članstvo v Svetu za tuje jezike (oboje pri Ministrstvu za šolstvo in šport), v Komisiji za učbenike pri strokovnem svetu RS za splošno izobraževanje, v Državni komisiji za podeljevanje nagrad s področja šolstva, zunanje sodelovanje pri drugih raziskovalnih projektih ter strokovnosvetovalnih telesih MŠŠ in ZRSŠ. Sodelujemo tudi pri Slovenskem inštitutu za standardizacijo ter kot strokovni svetovalci za jezikovna vprašanja v javnosti in presojevalci literarnega dogajanja v nacionalnih in drugih sredstvih javnega obveščanja.

Številni člani oddelka sodelujejo pri pisanju in pripravi osnovnošolskih in srednješolskih učbenikov ter beril za slovenski jezik (doc. dr. Jerca Vogel je vodilna avtorica učbeniških sestavov za pouk slovenskega jezika v srednjih šolah *Slovenščina – z besedo do besede*, in slovensko književnost (prof. dr. Boža Krakar Vogel je vodilna avtorica srednješolskega sestava beril *Branja* ter beril za srednje strokovne šole *Od branja do znanja*). Poleg tega oddelčni učitelji predavajo na seminarjih za učiteljice in učitelje ter za multiplikatorje v vrtcih, na osnovnih in srednjih šolah; sodelujejo pri vodenju raziskovalnih taborov, ocenjevalci nalog pri gibanju Znanost mladini, recenzenti nalog za Cankarjevo priznanje idr.

Omenimo še članstvo v žirijah za podelitev literarnih nagrad, npr. predsednikovanje strokovni žiriji za podelitev Veronikine nagrade za najboljšo pesniško zbirko leta 2005 (prof. dr. Irena Novak Popov),

članstvo v komisiji za književnost Prešernovega sklada pri Ministrstvu za kulturo, članstvo v žirijah za Grumovo, Jenkovo idr. literarne nagrade, pa redno nastopanje v poljudno-strokovnih medijskih oddajah, intervjujih, zapisih, polemikah.

Člani Oddelka sodelujejo tudi v mednarodnih strokovnih telesih, npr. Marko Juvan kot član izvršnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (Réseau Européen des Etudes Littéraires Comparées, REELC), član Mednarodnega slavističnega komiteja in kot mednarodni izvedenec za ocenjevanje raziskovalnih projektov pri ARRS, Boža Krakar Vogel kot članica Mednarodne bralne zveze (International Reading Association), Erika Kržišnik kot članica Komisije za slovansko frazeologijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju in kot članica Evropskega društva za frazeologijo Europhras, Vera Smole kot članica mednarodne komisije za sestavo Slovenskega lingvističnega atlasa (OLA) pri MKS in predsednica slovenske nacionalne komisije OLA.

Člani Oddelka so za svojo strokovno znanstveno in družbeno zavzetost ter prispevek k prepoznavnosti FF vsako leto deležni velikih priznanj FF (Boža Krakar Vogel, 2003; Anka Sollner Perdih in Marko Stabej, 2004; Erika Kržišnik, 2005; Irena Novak Popov in Mojca Nidorfer Šiškovič, 2006; Irena Orel, 2007; Simona Kranjc, 2008).

Upokojena profesorica dr. Helga Glušič je leta 2002 prejela nagrado RS na področju šolstva za življenjsko delo. Boža Krakar Vogel je leta 2003 dobila priznanje Sova Društva za visokošolsko didaktiko, leta 2006 pa nagrado RS na področju šolstva za najvišje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju. Asist. mag. Saška Štumberger je bila leta 2006 na razpisu Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za svoje magistrsko delo *Slovenščina pri dvojezičnih Slovencih v Nemčiji* nagrajena s prvo nagrado za diplomsko, magistrsko in doktorska dela na področju Slovencev v zamejstvu in po svetu.

Program Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik *Sporazumevalni prag za slovenščino* (slovenska verzija stopnje Threshold Level – B1), je dobil Evropsko jezikovno priznanje leta 2003. Promocijski projekt Lingua 1 Slavic Networking je bil kar dvakrat nagrajen z evropskim jezikovnim priznanjem, v letih 2004 in 2007, projekt Grundtvig SPICES; razvoj orodij za učenje medkulturne komunikacije je bil nagrajen celo z več mednarodnimi priznanji.

Prenova študijskih programov skladno z bolonjskim procesom se je začela že leta 2004, najprej za prvo, diplomsko, in drugo, magistrsko stopnjo. Pri snovanju programa smo izhajali iz načela osrednosti: slovenistični program na Univerzi v Ljubljani mora razvijati in ponujati – ne le študentom, temveč celotni strokovni in laični javnosti, domači in mednarodni – vsa področja slovenistične stroke. Zato sta oba, jezikoslovni in literarnovedni del novega programa, po eni strani usmerjena k celovitosti in uporabnosti programskih vsebin za študentsko populacijo slovenistike, pa tudi drugih smeri, ki bodo posamezne slovenistične predmete izbirale kot pomembno dopolnilo izbirnega dela svojega programa.

Na prvi, diplomski stopnji sta od študijskega leta 2009/2010 študentom na voljo dva študijska programa, eno- in dvodisciplinarni program Slovenistika, na magistrski so pripravljene štiri programe, in sicer dva nepedagoška, eno- in dvodisciplinarni, ter dva pedagoška, eno- in dvopredmetni.

Diplomant prvostopenjskega študija pridobi znanje in razvije zmožnosti, ki po uveljavljenih merilih veljajo za temeljna znanja in zmožnosti s področja slovenističnega jezikoslovja ter literarne vede. S tem je usposobljen za opravljanje specifičnih manj zahtevnih nalog, ki se nanašajo na poznavanje slovenske književnosti, kulturne zgodovine, kulture na splošno, jezika, besedil in njihovih značilnosti v različnih medijih, in sicer v založništvu, tiskanih in elektronskih medijih, kulturnih ustanovah, v državni upravi, v propagandni/oglaševalski in turistični dejavnosti; usposobljen je tudi za sodelovanje pri protokolu in v ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavitvijo in promocijo slovenskega jezika in literature ali s kulturno animacijo. V dvodisciplinarnem prvostopenjskem programu manjšo poglobljenost znanj in pridobljenih zmožnosti nadomešča razsežnost, ki jo odpira povezovanje z znanji in zmožnostmi, pridobljenimi v okviru drugega študijskega področja.

Vsi drugostopenjski programi so nadgradnja prvostopenjskih ter usposabljaajo za kompleksnejše in zahtevnejše naloge.

Po končanem (nepedagoškem) drugostopenjskem študiju je diplomant zmožen sodelovati pri načrtovanju, izvajanju in vodenju temeljnih, primerjalnih in aplikativnih raziskav s področja slovenskega jezika, literature ali kulture ter samostojno, samoiniciativno, inovativno in tudi interdisciplinarno reševati najzahtevnejše probleme s teh področij. Usposobljen je za prevzemanje najzahtevnejših in vodilnih nalog v raziskovalni dejavnosti, založništvu, tiskanih in elektronskih medijih ter kulturnih ustanovah. Študijski program ga usposablja tudi za samostojno in ustvarjalno načrtovanje nalog v protokolu, državni upravi in drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavitvijo in promocijo slovenskega jezika in literature doma ali na mednarodnem področju, v propagandni/oglaševalski in turistični dejavnosti. V okviru dvodisciplinarnega študija sinergija dveh predmetnih področij daje diplomantu zmožnosti za delovanje na splošnejšem humanističnem področju.

Temeljni cilj pedagoških programov je usposabljanje bodočih profesorjev slovenskega jezika in književnosti, zato diplomanti pridobijo kakovostno družboslovno in humanistično izobrazbo s področja slovenskega jezika in književnosti, obenem pa s poudarkom na splošnih pedagoških in specialno didaktičnih vsebinah, potrebnih za vzgojno-izobraževalno delo. Diplomant je po končanem študiju zmožen samostojno in fleksibilno poučevati slovenski jezik in književnost na vseh ravneh šolanja ter pri vseh vrstah izobraževanja, tako institucionaliziranih kot neinstitucionaliziranih. Usposobljen je tudi za sodelovanje pri načrtovanju, izvajanju in vodenju specialnodidaktičnih raziskav s področja poučevanja slovenščine kot prvega/maternega jezika, poučevanja književnosti ter poučevanja slovenščine kot drugega ali tujega jezika ter za poučevanje slovenščine kot drugega ali tujega jezika v Sloveniji in kot lektor v tujini. V dvopredmetnem pedagoškem študijskem programu so nekatere predmetne vsebine okrnjene, nadomeščajo pa jih vsebine drugega študijskega področja, ki v tem pogledu širijo diplomantove kompetence in zaposlitvene možnosti.

Tretjestopenjski slovenistični doktorski študij smo začeli snovati v študijskem letu 2006/2007, veljati pa začne v letu 2009/2010. Zasnovan je kot poglobitev in nadgradnja drugostopenjskega magistrskega študija. Njegov cilj je oblikovanje vrhunsko usposobljenih znanstvenikov – raziskovalcev in pedagoških delavcev, usposobljenih za mednarodno primerljivo raziskovanje aktualnih teoretskih in praktičnih problemov na področju slovenistike.

Struktura in organizacija študija sta v celoti usklajeni s strukturnim okvirom, organizacijo, potekom študija in kreditnim vrednotenjem, kot jih določa doktorski program Humanistika in družboslovje, ki za doktorski študij predpisuje dva temeljna predmeta, dva izbirna doktorska seminarja in zunanji izbirni predmet. Zaradi širine področja je temeljnih predmetov v okviru slovenistike pet. Kandidat glede na usmeritev svojega študija vpiše enega metodološkega, tj. *Metodologija slovenistične literarne vede ali Metodologija slovenističnega jezikoslovja*, in še enega od treh naslednjih predmetov: *Jezikoslovne smeri 20. stoletja v slovenskem jezikoslovju*, *Teorija in prakse literarnega zgodovinopisja ali Didaktika slovenskega jezika in književnosti*. Doktorski seminarji so zastavljeni kot aktivno sodelovanje nosilcev in izvajalcev predmeta s kandidatom v analitični znanstveno-raziskovalni obravnavi konkretnih tem oziroma znanstvenih problemov, vezanih na temo disertacije. Podoben način dela velja za zunanji izbirni predmet, ki se od doktorskih seminarjev razlikuje predvsem v tem, da ga kandidat skupaj z mentorjem praviloma izbere na eni od priznanih tujih univerz, s čimer kandidat dobi možnost raziskovalnega dela v tujini in spoznavanja različnih raziskovalnih praks. Največji delež doktorskega študija poteka v obliki individualnega raziskovalnega dela, v okviru katerega kandidat pod vodstvom mentorja pripravlja doktorsko disertacijo.

V delovanje Oddelka se v zadnjem desetletju čedalje bolj aktivno vključujejo tudi študentje. Po zamrtju revije Slavica je bilo na pobudo študentov slovenistike leta 2003 ustanovljeno Društvo mladih jezikovnih ustvarjalcev (DMJU), ki je do leta 2005, ko se je preoblikovalo v fakultetno društvo Izmuz, izdalo pet številk revije Literarna zrna. Ob tem so študentje skoraj vsak mesec pripravljali literarne in glasbeno-literarne večere s številnimi različnimi temami, na katerih so svoje ustvarjanje predstavili tudi nekateri naši študentje. Društvo je organiziralo dva filmska večera in subvencioniralo vstopnice za ogled nekaj gledaliških predstav ter tri strokovne ekskurzije po slovenskih krajih.

V letu 2006/07 kljub umankanju pravega oddelčnega društva študentsko delovanje ni zamrlo. Posebno velik odziv je doživela delavnica lektoriranja, za katero so se študenti samoiniciativno dogovorili s tedanjo predsednico lektorskega društva Jožo Repar Lakovič in je bila namenjena zlasti študentom pedagoške smeri. Nadaljevali so z organiziranimi ogledi gledaliških predstav v Drami in skupaj s študenti primerjalne književnosti ter društvom Izmuz sooblikovali splošno humanistično in literarno revijo Izmuz. Končno pa se je ponovno pokazala želja in potreba po lastnem oddelčnem društvu in tako je bila na junijski seji Slavističnega društva Slovenije leta 2008 na pobudo študentov formalno ustanovljena Študentska sekcija, v okviru katere delujejo odtlej.

Študentje so tako v zadnjih dveh letih sodelovali pri organizaciji na slavističnem kongresu v Trstu (2007) in Celovcu (2008), pri delu zabavnega in strokovnega programa na simpoziju Obdobja ter na tradicionalnem

Člani Oddelka za slovenistiko leta 2009 (z leve zgoraj): Vera Smole, Irena Novak Popov, Ada Vidovič Muha, Hotimir Tivadar, Miran Hladnik, Anka Sollner Perdih, Erika Kržišnik, Irena Orel, Damjan Huber, Aleš Bjelčevič, Ina Ferbežar, Boža Krakar-Vogel, Simona Kranjc, Urška Jarnovič, Mojca Nidorfer Šiškovič, Mateja Čop, Alojzija Zupan Sosič, Mateja Pezdirc Bartol, Alenka Žbogar

Slavističnem večeru Oddelka za slavistiko. Ob tem so ponovno obudili filmske večere slovenskih filmov, posnetih po literarnih predlogah, z vsakokratnimi razpravami o filmu in romanu, ki jih vodi profesorica Alojzija Zupan Sosič. Jezikoslovni pendant filmskim so zelo uspešni etimološki večeri na različne teme, na katerih s svojimi prispevki sodelujejo študentje našega in drugih oddelkov, gostili pa so tudi že nekaj strokovnjakov s tega področja, med drugim Alenko Šivic-Dular, Ireno Orel, Metko Furlan, Vero Smole, Marijo Cvetek, Marka Snoja, in Simono Klemenčič. V tekočem šolskem letu se je na novo obudilo bralno druženje oz. slovenistični knjižni klub. Študentje so začeli tudi aktivneje sodelovati z mentorji pri organizaciji ekskurzij: v zadnjih dveh letih so tako pripravili dvo- ali večdnevne strokovne ekskurzije v Prekmurje, na Kras in v Istro ter po Trubarjevih poteh v Nemčijo. Študentska sekcija svoje delovanje povezuje s tutorskim sistemom, ki deluje na fakulteti od leta 2007/08 in v okviru tega poleg svetovanja

mlajšim kolegom zadnje leto na oddelku pripravlja tutorske čajanke, ki so ob pestrem kulturnem in zabavnem programu zelo povezale študente različnih letnikov med seboj in tudi s profesorji. Vsako leto pa poleg vsaj enega spoznavnega večera ali čajanke pripravijo tudi tradicionalno slovenistično brucovanje.

Ves čas so študentje slovenistike aktivno vključeni tudi v širše fakultetne aktivnosti pod okriljem študentskega sveta Filozofske fakultete, UO Študentske organizacije Filozofske fakultete in tutorstva. Sodelujejo pri vseh skupnih akcijah, pri Študentskih dnevih Filozofske fakultete in na predstavitvi svojega oddelka na informativnih dnevih.

V tekočem študijskem letu vstopa Oddelek skupaj z vso Filozofsko fakulteto v avanturo bolonjske reforme. Prizadevnost in ustvarjalnost članov Oddelka, ki je že zdaj najpomembnejša gonilna sila oddelčnih rezultatov, nas upravičeno navdaja z zavestjo, da bomo sposobni vzgojiti nove uspešne slovenistične strokovnjake, ki bodo ohranjali in razvijali jezikovno in literarno kulturno dediščino, poglavitni nosilki naše identitete in prepoznavnost v evropski seščini.

— Boža Krakar-Vogel

Maja Bitenc (Ljubljana, 1980)

Po končanem šolanju na Osnovni šoli Spodnja Idrija in Škofjski klasični gimnaziji je študirala slovenski jezik in književnost ter angleški jezik in književnost na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, en semester pa je v okviru izmenjave Socrates-Erasmus preživela v Tübingenu v Nemčiji, kjer je izvedla raziskavo za slovenistično diplomsko delo *Slovenščina in njeno poučevanje pri slovenskih zdomcih: Raziskava med učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Baden-Württembergu* (2005), ki je bilo nagrajeno s Prešernovo nagrado FF UL in nagrado Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na anglistiki je diplomirala z nalogo *Promoting Intercultural Awareness and Tolerance through Literature Teaching – Spodbujanje medkulturne ozaveščenosti in strpnosti preko književnega pouka* (2006), ki je temeljila na sodelovanju pri projektu Posebne skupine za literaturo in kulturo pri IATEFL Slovenia.

Med študijem je delovne izkušnje pridobivala kot asistentka na šolah slovenščine Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, kot voditeljica na Radiu Odmev in sodelavka pri Idrijskih novicah.

Po diplomi je poučevala na Osnovni šoli Brinje Grosuplje in Gimnaziji Želimlje, oktobra 2008 pa se je kot mlada raziskovalka zaposlila na Oddelku za slovenistiko FF UL.

V okviru podiplomskega študija in raziskovanja se ukvarja s sociolingvističnimi vprašanji, predvsem s socialno in regionalno variantnostjo slovenskega govorjenega jezika.

Doc. dr. Aleksander Bjelčevič (Ljubljana, 1962)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral filozofijo in slovenski jezik s književnostjo, diplomiral leta 1989, magistriral 1993. in doktoriral leta 1997 s temo *Slovenski verz v obdobju moderne*. Od 1. julija 1998 je docent za slovensko književnost na Oddelku za slovenistiko. Med letoma 1999 in 2002 je vzporedno predaval na ljubljanski Pedagoški fakulteti (enota Koper), v poletnem semestru 2008 je bil gostujoči predavatelj na Univerzi Alpe-Adria v Celovcu. Predaval je še na fakultetah v Poznaniu (Poljska), Bielsko-Biali (Poljska), Bratislavi in Zagrebu.

Je član stalne mednarodne komisije za primerjalno slovansko metriko na poljski Akademiji znanosti v Varšavi, slovenski koordinator mednarodnega projekta European Literary History in Context (leta 2005/06), vodja simpozija Janez Trdina – zastavil sem svoje življenje (2005) in vodja mednarodnega simpozija Obdobja v slovenskem jeziku, književnosti – reformacija na Slovenskem, ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva (2008). Dve leti je bil predstojnik slovenistike (2004–2006), štiri leta pa namestnik predstojnika. Bil je član oddelčne komisije za bolonjsko prenovu, član dodiplomske komisije, upravnega odbora in član komisije za tisk učbenikov na FF. Več let je bil član komisije za zunanje preverjanje znanja pri Zavodu za šolstvo RS. Ukvarja se z verzologijo (metriko) in literarno teorijo (problemi periodizacije, interpretacije, fikcije, literarnosti, etike, vrednotenja).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Mateja Čop (Ljubljana, 1973)

Diplomirala je leta 2002 na Fakulteti za upravo v Ljubljani in pridobila naziv diplomirana upravna organizatorica. Prvega septembra 2004 se je zaposlila na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani kot strokovna tajnica Oddelka za slovenistiko oz. samostojna strokovna delavka.

Kot strokovna tajnica oddelka skrbi za sestavo urnika in organiziranje predavanj za dodiplomski in podiplomski študij ter za sodelovanje z upravo fakultete (skupnimi strokovnimi službami fakultete) in pripravo zahtevanih podatkov. Zbira, pripravlja in sooblikuje gradivo za seznam predavanj, napovedi študijskih programov, letno poročilo; skupaj s predstojnikom oddelka pripravlja in oblikuje letni oddelčni finančni načrt. Ureja dokumentacijo zaposlenih in študentov oddelka, preverja izpitne obveznosti študentov, ki so pogoj za vpis v višji letnik, objavlja in ureja podatke v visokošolskem informacijskem sistemu ter obvestila na spletnih straneh Oddelka za slovenistiko. Administrativno sodeluje pri habilitacijskih postopkih in piše zapisnike na sejah oddelka. Sodeluje pri organizaciji mednarodnih izmenjav študentov in profesorjev oz. članov oddelka ter ureja zadeve v zvezi s prihodom in obveznostmi tujcev in gostujočih profesorjev. Daje pobude za bolj funkcionalne povezave med oddelkom in drugimi enotami fakultete ter skrbi za uresničevanje sklepov organov fakultete in njihovih delovnih teles.

Mag. Ina Ferbežar (Ljubljana, 1963)

Je vodja strokovne službe CSD/TJ in vodja programa Izpitni center. Diplomirala je leta 1988 na

Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in etnologije, magistrirala 2001. na temo dialoga pri pouku slovenščine kot tujega jezika. Pripravlja doktorsko disertacijo s področja razumevanja in razumljivosti.

Svoje strokovno delo posveča testiranju slovenščine kot drugega/tujega jezika. Vodi in sodeluje pri različnih domačih in mednarodnih projektih ter je soavtorica več priložnikov s področja poučevanja in testiranja slovenščine.

Red. prof. dr. Miran Hladnik (Jesenice, 1954)

Diplomiral je leta 1978 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in primerjalne književnosti, magistriral 1981. iz slovenske trivialne književnosti in doktoriral 1988. iz slovenske kmečke povesti. Ukvarja se s kvantitativnimi analizami in interpretacijami slovenskega literarnega sistema, zlasti pripovednoproznih žanrov, junakov in socialnih funkcij literature.

Največ razprav je posvetil zgodovinskemu romanu in kmečki povesti. Uredil je *Zbrano delo Alojza Gradnika*, 1–5 (skupaj s Tonetom Pretnarjem, 1983–2008), 28. in 29. *Zbornik Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, Slodnjakov zbornik* (2000), 21. zbornik simpozija *Obdobja Slovenski roman* (2003), 16. in 17. zbornik Slavističnega društva Slovenije *Vloga meje* (2005) in *Preseganje meje* (2006), *Zbornik 4. slovensko-hrvaškega slavističnega srečanja* (2009), spletni zbirki kmečke povesti in zgodovinskega romana. Je urednik spletnega portala za slovensko leposlovje (1995–), zbirke diplomskih nalog iz slovenske književnosti, pobudnik digitalizacije slovenske literarne

klasike na Wikiviru, urednik spletnega foruma Slovlit (1990–) in pisec študij o književnosti v digitalni dobi. Dve leti je s Fulbrightovo raziskovalno štipendijo preživel v ZDA (Lawrence, Kansas, 1984, 1995) in eno leto kot Humboldtov štipendist v Göttingenu v Nemčiji (1990).

Bil je predstojnik Oddelka za slovanske jezike in književnosti (1996–1998), predsednik Slavističnega društva Slovenije (2004–2006), tehnični urednik in član uredništva Slavistične revije (1981–), nacionalni koordinator za literaturo v svetu za humanistiko pri ministrstvu za znanost (1997–1999), predsednik komisije za tisk učbenikov na FF (1998–2001), senator FF (1999–). Večina njegovih razprav in knjig je prosto dostopna na spletu (http://lit.ijs.si/hlad_bib.html).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Damjan Huber (Murska Sobota, 1980)

Je strokovni sodelavec programov Slovenščina na tujih univerzah, Seminar slovenskega knjižnega jezika in simpozija Obdobja. Diplomiral je leta 2005 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike. Pripravlja doktorsko disertacijo s področja besedilne fonetike. V okviru CSD/TJ sodeluje pri drugih programih in projektih.

Urška Jarnovič (Slovenj Gradec, 1979)

Študirala je slovenski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 2004. Leta 2005 se je kot mlada raziskovalka zaposlila na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča besediloslovju, psiholingvistiki, in e-komunikaciji. Pripravlja doktorsko disertacijo o vplivu kohezivnih elementov na razumljivost in sprejemljivost besedil. Od leta 2007 je tehnična urednica revije *Jezik in slovstvo*, ki izhaja pod okriljem Zveze društev Slavističnega društva Slovenije.

Prek projektne dela (gradnja korpusa FidaPLUS, SSJ) in izobraževanja v tujini (ESSLLI 2006, 2007, 2008; TWC Course 2006) se podrobneje seznanja s korpusnim jezikoslovjem. Sodeluje tudi v programu stalnega strokovnega izpopolnjevanja srednješolskih profesorjev slovenščine.

Tanja Jerman (Ljubljana, 1974)

Je vodja lektorjev pri programu Tečajji slovenščine. Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike. V CSD/TJ se je zaposlila leta 2004. Vodi in sodeluje v različnih projektih CSD/TJ.

Lidija Jesenko (Kranj, 1967)

Je poslovna tajnica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. V CSD/TJ se je zaposlila leta 2000.

Red. prof. dr. Marko Juvan (Ljubljana, 1960)

Marko Juvan je leta 1985 diplomiral iz slovenščine in primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, leta 1990 prav tam magistriral in leta 1993 doktoriral iz literarnih

ved. Po diplomi se je izpopolnjeval v Tübingenu. Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani je bil od 1986. leta mladi raziskovalec, od 1991. asistent, od 1994. pa univerzitetni učitelj, vodja katedre za literarno teorijo in metodologijo. V letih 1994–1996 je bil namestnik predstojnika oddelka.

Od 1996. leta je polno zaposlen na Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU (od leta 2006 kot znanstveni svetnik), dopolnilno pa predava literarno teorijo na slovenistiki Filozofske fakultete (od leta 2001 ga poslušajo tudi literarni komparativisti). Predaval je na univerzah v Münchnu, Budimpešti, Hamburgu, Zagrebu in Pragi.

Vodil ali soorganiziral je več mednarodnih simpozijev, med drugim Obdobja 19. Je član komisije za poetiko in stilistiko Mednarodnega slavističnega komiteja, član izvršnega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost (v letih 2002–2006 predsednik), komiteja za literarno teorijo pri ICLA/AILC (Mednarodni zvezi za primerjalno književnost) in izvršnega odbora REELC/ENCLS (Evropske mreže za primerjalno literarno vedo). Deloval je v uredništvih *Sodobnosti*, knjižne zbirke Aleph, *Literature ter Jezika in slovstva*, od 1997. leta pri *Slavistični reviji* in *Primerjalni književnosti*, od leta 1999 pa še v uredništvu *CLCWeb: Comparative Literature and Culture* (Univerza Purdue v ZDA). Na ZRC SAZU soureja znanstveno knjižno zbirko *Studia litteraria*.

V slovenskem in tujem znanstvenem tisku ter na mednarodnih simpozijih in kongresih je razpravljal o literarni in kulturni teoriji (medbesedilnosti, literarnem kanonu, literarnem sistemu/polju, medliterarnih odnosih, literarni stilistiki in

genologiji, metodologiji literarne vede); ukvarja se še z novejšo in sodobno slovensko književnostjo, tudi v primerjalnih perspektivah.

Za svoj prvenec *Imaginarij Krsta v slovenski literaturi* je leta 1991 prejel državno priznanje za mlade raziskovalce.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Damjana Kern (Kranj, 1980)

Je samostojna strokovna sodelavka pri programih Izpitni center in Tečajji slovenščine. Diplomirala je leta 2006 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in geografije. Pripravlja doktorsko disertacijo s področja socialne in politične geografije in sociolingvistike. V okviru CSD/TJ, kjer se je zaposlila leta 2007, organizira mladinske tečaje slovenščine, strokovno pa se posveča razvijanju testov za otroke in mladino. Sodeluje tudi pri različnih projektih CSD/TJ.

Jana Kete Matičič (Šempeter pri Gorici, 1976)

Je samostojna strokovna sodelavka na Tečajih slovenščine. Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in filozofije. V CSD/TJ se je zaposlila leta 2008 in v njegovem okviru organizira različne tečaje slovenščine.

Mihaela Knez (Ljubljana, 1972)

Je samostojna strokovna sodelavka na Tečajih slovenščine. Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in nemškega jezika. Pripravlja doktorsko disertacijo s področja

integracije otrok. V CSD/TJ je zaposlena od leta 1998. Strokovno se ukvarja z razvijanjem učnih načrtov in gradiv za poučevanje otrok in mladostnikov, katerih prvi jezik ni slovenščina. Sodeluje tudi pri različnih projektih CSD/TJ.

Red. prof. dr. Boža Krakar-Vogel (Jesenice, 1950)

Diplomirala je leta 1975 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz ruščine in francoščine, leta 1977 pa še iz slovenščine (dodatni A). V letih 1977–1986 je kot profesorica slovenščine službovala na Srednji ekonomski šoli v Ljubljani, leta 1986 pa postala asistentka za metodiko pouka slovenske književnosti na Oddelku za slovanske jezike in književnosti. Leta 1993 je doktorirala, leta 1994 habilitirala za docentko, leta 1999 za izredno profesorico in 2004. za redno profesorico za področje didaktike književnosti.

Didaktiko književnosti, ki prej na ljubljanski slavistiki oz. slovenistiki ni imela ne prave raziskovalne ne pedagoške tradicije, je ves čas pospešeno razvijala. Od leta 1994 obstaja pod njenim vodstvom tudi Katedra za didaktiko slovenskega jezika in književnosti, ki se je do danes razširila še z dvema docentkama.

Raziskovalno in pedagoško središče njenega dela je didaktična struktura pouka književnosti (cilji, vsebine, metode v različnih izobraževalnih programih za različne naslovnike) ter raziskovanje težkih mest v poučevalni praksi (preverjanje in ocenjevanje, poučevanje literarne klasike, načela izbiranja literarnih del za pouk, pisanje šolskega eseja idr.) Ker svojo disciplino pojmuje tudi kot uporabno, se pedagoškemu in raziskovalnemu pridružuje tudi intenzivno aplikativno

delo pri nacionalno pomembnih projektih, kot sta splošna matura in kurikularna prenova, delo v komisijah in delovnih skupinah za razvijanje pouka materinščine, pisanje učbenikov in priročnikov za pouk književnosti.

Za svoje delo je v zadnjem desetletju prejela tri vidna priznanja, leta 2003 veliko priznanje Filozofske fakultete in istega leta priznanje Sova Društva za visokošolsko didaktiko, leta 2006 pa nagrado RS na področju šolstva za največje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Simona Kranjc (Brezice, 1968)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1992 diplomirala iz slovenščine in primerjalne književnosti, leta 1995 magistrirala in leta 1998 doktorirala s tezo *Skladnja otroškega govora od prvega do tretjega leta*. Od leta 1992 je zaposlena na Filozofski fakulteti. Najprej je delala kot mlada raziskovalka, v študijskem letu 1998/99 kot asistentka. Leta 1999 je bila izvoljena v naziv docentke, leta 2003 pa v naziv izredne profesorice za slovenski knjižni jezik in stilistiko.

V letih 2001–2006 je vodila program Slovenščina na tujih univerzah, od leta 2005 pa je predstojnica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje v okviru Oddelka za slovenistiko. Bila je članica Področne kurikularne komisije za vrtce (1996–1999), kjer je vodila delovno skupino za jezik, Predmetne kurikularne komisije za slovenščino, Razširjene programske skupine za vrtce (2000–2001), Programske komisije za

zunanje preverjanje znanja slovenščine v osnovni šoli (2001–2005), delovne skupine za pripravo Strategije vključevanja učencev migrantov v sistem vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (od leta 2006) in delovne skupine za pripravo strokovnih izhodišč za ustanovitev slovenske jezikovne sekcije v Evropski šoli Brusel I (od leta 2006).

Pri univerzitetnih predavanjih obravnava predvsem skladnjo in pragmatiko, pri svojem znanstvenoraziskovalnem delu pa se posveča tudi temam iz psiholingvistike, predvsem usvajanju in učenju prvega jezika ter poučevanju drugega/tujega jezika. Za svoj prispevek k razvoju znanstvenega področja slovenščine kot drugega/tujega jezika je leta 2008 dobila veliko priznanje Filozofske fakultete.

Je avtorica znanstvenih in strokovnih razprav s področja skladnje, govornega diskurza in učenja prvega jezika, avtorica in recenzentka učbenikov, priročnikov in drugih učnih gradiv za vrtce in osnovno šolo, pa tudi soavtorica kurikula za vrtce (1999). Bila je (so)urednica *Jezika in slovstva* (2004–2009), sodeluje pa tudi v uredniških odborih *Slovenščine v šoli* (od leta 2006) in *Kekca* (od leta 2001).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Erika Kržišnik (Škofja Loka, 1953)

Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz skupine slovenski in ruski jezik (A), slovenska in ruska književnost (B). Od študijskega leta 1981/82 je bila asistentka na Katedri za slovenski knjižni jezik in stilistiko. Magistrsko nalogo

z naslovom *Frazeologija v moderni* je oddala leta 1987, magistrirala je leta 1989. Doktorsko disertacijo *Slovenski glagolski frazemi* je oddala leta 1994, doktorirala je leta 1996. V študijskih letih 1994/95 in 1995/96 je kot lektorica za slovenski jezik delala na Univerzi Karla Franca v Gradcu (Avstrija). Od leta 1996 predava na Filozofski fakulteti, najprej kot docentka, od leta 2001 kot izredna profesorica in od leta 2006 kot redna profesorica.

Osrednje področje njenega dela je frazeologija, posebej frazeologija slovenskega jezika, in je avtorica številnih člankov ter razprav s to tematiko. Raziskovanje frazeoloških enot kot konvencionalnih (stalnih) metafor in metonimij jo je vodilo do spoznanj kognitivnega jezikoslovja na področju semantike, posledica česar so njene konceptualnometaforične analize. Kot predstavnica slovenskih slavistov je članica obeh najpomembnejših združenj za to lingvistično področje, Komiteja za slovansko frazeologijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju in Evropskega združenja za frazeologijo Europhras. Leta 2005 je organizirala mednarodno konferenco Europhras Slovenija 2005 in leta 2007 (skupaj z W. Eismannom) izdala zbornik te konference *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ukvarja se tudi z vprašanji slovenščine kot drugega ali tujega jezika. V letih 1997–1999 je bila predsednica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, v letih 1998 in 1999 predsednica 34. in 35. Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, leta 2003 predsednica mednarodnega simpozija Obdobja 22 in urednica zbornika tega simpozija (2004). Bila je tudi urednica zbornikov predavanj za Seminar slovenskega jezika 1998 in 1999, urednica zbornika

Skripta 5 (2001), sourednica zbornika Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (1999) in sourednica revije *Jezik in slovstvo* (1997–2002).

Kot gostujoča profesorica je predavala na Univerzi v Celovcu (zimski semester 1996/97 in poletni semester 2002/2003), na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu (poletni semester 2001/2002) in v okviru programa Socrates/Erasmus na Katedri za slovansko filologijo univerze v Würzburgu (Bayerische Julius Maximilians Universität, Philosophie I; poletni semester 2000/2001). Za svoje delo je leta 2005 dobila veliko priznanje Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Mag. Mojca Nidorfer Šiškovič (Celje, 1968)

Je vodja programov Slovenščina na tujih univerzah, simpozija Obdobja in Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture. Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in anglistike, leta 2003 na Ekonomski fakulteti v Ljubljani magistrirala na temo poslovne komunikacije, na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani pripravlja doktorsko disertacijo na temo poslovne komunikacije. V CSD/TJ je zaposlena od leta 1995. Vodi različne projekte za promocijo slovenščine in slovenske kulture na tujih univerzah. Je soavtorica znanstvene monografije s področja pragmatike.

Izr. prof. dr. Irena Novak Popov (Novo mesto, 1952)

Diplomirala je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega in francoskega jezika s književnostma

(1977), delala sprva kot prevajalka, nato asistentka na etimološko-onomastični sekciji SAZU, z vzporednim študijem slovenistike, magisterijem (1991) in doktoratom (1995) se je preusmerila v slovensko književnost, ki jo kot docentka (od 1996) in izredna profesorica (od leta 2004) predava na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Raziskovalno pot je začela kot mlada raziskovalka in strokovna sodelavka pri projektu Slovensko pesništvo upora 1941–1945, katerega rezultat je impozantna antologija v štirih knjigah (Ljubljana – Novo mesto, 1987–1997). Pozneje se je posvečala novejši in sodobni poeziji: semantičnim figuram, oblikam, tokovom, prevajanju, medkulturnemu dialogu, tematski raznovrstnosti ipd. Poleg geselskih člankov za leksikone in enciklopedije je napisala poglavja o poeziji v srednješolskih učbenikih za pouk književnosti *Branja 3* in *Branja 4*. Več let je pripravljala obsežno *Antologijo slovenskih pesnic 1–3* (Ljubljana, 2004–2007). Ob vodenju 23. mednarodnega simpozija Obdobja (zbornik referatov *Slovenska kratka pripovedna proza*, 2006) in Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture (2006, 2007) se je lotevala tudi analiz slovenskega pripovedništva.

Kot gostja je predavala v Trstu, Brnu, Bratislavi, Zagrebu, Gentu, se udeleževala mednarodnih konferenc v Sombotelu, Ohridu, v Ustronju na Poljskem, Moskvi, Pragi, Neaplju in bila gostujoča predavateljica v Celovcu (poletni semester 2001/02) ter na Dunaju (zimski semester 2006/07). Bila je predstojnica Oddelka za slavistiko (1998–2000). Leta 2006 je prejela veliko priznanje Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Irena Orel (Ljubljana, 1958)

Študirala je slovenski in francoski jezik s književnostma na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1982, magistrirala 1989. in doktorirala leta 1994 s tezo *Predložni sistem v razvoju slovenskega knjižnega jezika od 16. do 19. stoletja*.

Leta 1983 je postala tehnična delavka na Inštitutu za slovenski jezik ZRC SAZU in sodelovala pri 3. knjigi *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, v letih 1986–1989 je bila mlada raziskovalka v sekciji za zgodovino slovenskega jezika. Leta 1990 se je zaposlila na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani kot asistentka, leta 1995 je bila izvoljena v naziv docentke, 2001. in 2006. pa v naziv izredne profesorice za zgodovino slovenskega jezika. Postdoktorsko se je leta 1999 enomesečno izpopolnjevala na Dunaju. Kot gostja je predavala na fakultetah v Tübingenu in Zagrebu.

Pri svojem pedagoškem in raziskovalnem delu obravnava zgodovinsko oblikoslovje, besedoslovje, slovaropisje, zgodovino slovenistike in razvoj slovnične zgradbe slovenskega jezika od 10. do 19. stoletja.

V letih 2000 in 2001 je bila predsednica Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture na FF v Ljubljani in urednica dveh zbornikov predavanj, leta 2005 predsednica mednarodnega simpozija Obdobja 24 in urednica zbornika *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Od leta 1998 je članica uredniškega odbora *Slavistične revije*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Urška Perenič

Po diplomi iz slovenščine in nemščine leta 2005 na Filozofski fakulteti UL, za katero je leta 2006 prejela nagrado Slavističnega društva Slovenije, je nadaljevala s podiplomskim študijem na Oddelku za slovenistiko. Doktorirala je leta 2008 z nalogo *Konstrukcija nacionalnega literarnega sistema z vidika empirične sistemske teorije*. V študijskem letu 2005/06 je bila asistentka za slovenščino na Gimnaziji za Slovence in Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu. Leta 2003 je bila kot štipendistka DAAD študijsko v Stuttgartu, aprila 2009 pa je bila raziskovalna na Inštitutu za medijske raziskave Univerze v Siegnu (Nemčija). Predavala je na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture na FF v Ljubljani, na Slovenskem znanstvenem inštitutu na Dunaju (2007), na 14. slovensko-hrvaškem simpoziju v Jeruzalemu v Sloveniji (2008). Je sodelavka projekta Enciklopedija slovenskega jezika, literature in kulture, ki poteka pod okriljem Avstrijske akademije znanosti. Predava na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru in na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Njena raziskovalna težišča so empirična literarna znanost, sistemske obravnave literature, slovenska književnost 19. in 20. stoletja in nemško (žensko) avtorstvo na Slovenskem.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Mateja Pezdirc Bartol (Kranj, 1972)

Študirala je slovenski jezik in književnost ter primerjalno književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1998 diplomirala.

Magistrsko delo z naslovom *Recepcija sodobne slovenske proze glede na tip bralca* je zagovarjala leta 2001 in zanj prejela nagrado Slavističnega društva Slovenije. Doktorsko disertacijo *Recepcija drame: bralec in gledalec sodobne slovenske dramatike* je zagovarjala leta 2005. Med podiplomskim študijem se je več mesecev izpopolnjevala v Parizu. Leta 1997 se je zaposlila na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik, leta 1998 je postala mlada raziskovalka na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, decembra 2005 je bila izvoljena v naziv docentke za slovensko književnost.

Sprva se je intenzivno ukvarjala z raziskovanjem in poučevanjem slovenščine kot drugega/tujega jezika, med podiplomskim študijem so jo zanimali procesi branja in razumevanja literarnih besedil, metodološko pa so ji bile blizu empirične metode raziskovanja. Od doktorskega študija naprej se njeno raziskovalno in pedagoško delo čedalje bolj osredinja na slovensko dramatiko. Svoja znanstvena spoznanja, kot tudi strokovne članke, kritike in ocene, objavlja v osrednjih slavističnih revijah ter v različnih domačih in mednarodnih zbornikih. V zadnjih letih je imela gostujoča predavanja v Trstu, Zagrebu, Parizu in Pragi.

Od leta 2006 je članica Predmetne komisije za slovenščino za nacionalno preverjanje znanja. Je avtorica in recenzentka različnih srednješolskih in osnovnošolskih učbenikov in učnih gradiv ter priročnikov za maturo, vsako leto predava tudi v okviru Stalnega strokovnega izpopolnjevanja za učitelje na osnovnih in srednjih šolah. Je članica več strokovnih žirij za podeljevanje literarnih nagrad. V letih 2008 in 2009 je bila predsednica 44. in 45. Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter urednica dveh pripadajočih zbornikov:

Slovenski jezik, literatura, kultura in mediji ter Telo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Nataša Piriš Svetina
(Ljubljana, 1970)

Je vodja programa Izobraževanje. Diplomirala je leta 1995 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenistike in umetnostne zgodovine, leta 1999 magistrirala s področja didaktike književnosti, leta 2001 pa je doktorirala na temo slovenščine kot tujega jezika. Med letoma 1995 in 2002 je bila zaposlena kot asistentka stažistka na Oddelku za slovenistiko, od leta 2002 pa je zaposlena na CSD/TJ. Svoje strokovno delo posveča raziskovanju slovenščine kot drugega/tujega jezika. Vodi in sodeluje pri različnih domačih in mednarodnih projektih ter je avtorica in soavtorica več učbenikov in priročnikov s področja poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Anka Polajnar (Jesenice, 1973)

Po diplomi iz slovenskega jezika in bibliotekarstva na Filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1997 se je zaposlila v knjižnici Oddelka za slovanske jezike in književnosti. Prevaja iz češčine.

Andreja Puc (Ljubljana, 1966)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študirala slovenski jezik s književnostjo in zgodovino. Po diplomi leta 1992 se je zaposlila kot lektorica pri

časniku Slovenec. Od leta 1997 dela na Filozofski fakulteti kot bibliotekarka v knjižnici Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko.

Red. prof. dr. Vera Smole
(Novo mesto, 1960)

Študirala je slovenski in nemški jezik s književnostma na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1985, magistrirala 1989. in doktorirala leta 1995 s tezo *Oblikoglasje in oblikoslovje šentruperskega govora*. Jeseni 1985 se je zaposlila v Dialektološki sekciji na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani kot mlada raziskovalka. Vključena je bila v delo za Slovenski (SLA) in Slovanski lingvistični atlas (OLA). Od junija 1996 do konca decembra 2003 je bila vodja Dialektološke sekcije, v letih 1999–2003. tudi vodja raziskovalnega programa Dialektologija slovenskega jezika ter od 2007. do 2008. vodja mednarodnega raziskovalnega projekta Leksika in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem. Od oktobra 1996 do septembra 2008 je bila na Inštitutu le v dopolnilnem delovnem razmerju.

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani se je redno zaposlila jeseni 1996 na takratnem Oddelku za slovanske jezike in književnosti kot docentka za dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika (v ta naziv je bila izvoljena julija 1996, potem ko je od junija 1993 imela naziv asistentke za dialektologijo slovenskega jezika). Leta 2001 je bila izvoljena v naziv izredne profesorice za področje dialektologije in zgodovine slovenskega jezika in 2007. postala redna profesorica za področje slovenskega jezika in teorije jezika. Leta 2005 je bila tri mesece gostujoča profesorica na univerzi v

Skopju. Vabljen predavanja je imela še na univerzah v Trstu, Moskvi, Vidmu, Celovcu, Brnu in na Dunaju.

Njeno raziskovalno delo je usmerjeno v slovensko in slovansko geolingvistiko, slovensko narečno leksikologijo in frazeologijo, tonematiko, v opise posameznih narečnih govorov in v zgodovino slovenskega jezika.

Od novembra 1986 je članica Mednarodne komisije za izdelavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov in v letih 1995–2008 predsednica slovenske nacionalne komisije OLA ter soavtorica in sourednica posameznih zvezkov tega atlasa. Udeležila se je sedemnajstih sedem- do deset-dnevni delovnih zasedanj te komisije (Moskva (trikrat), Kijev (dvakrat), Arandjelovac (dvakrat), Ohrid, Brno, Budišin (dvakrat), Zadar, Bratislava, Struga, Krakov, Sarajevo) in eno tudi organizirala s pomočjo sodelavcev z inštituta, novembra 2000 v Strunjanu. V letih 1997–2008 je bila članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*, glasila Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, in članica znanstvenega sveta tega inštituta.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Mojca Smolej (Ljubljana, 1973)

Leta 1998 je diplomirala iz slovenskega in francoskega jezika s književnostma. Iste leta se je vpisala na podiplomski študij slovenistike, hkrati pa se je zaposlila kot mlada raziskovalka na Oddelku za slovanske jezike in književnosti. Med podiplomskim študijem se je leta 1999 izpopolnjevala na varšavski univerzi. Leta 2001 je zagovarjala magistrsko delo *Členek v*

slovenskem knjižnem jeziku. *Pomenoslovni in skladenjski vidiki*. Leta 2004 je bila izvoljena v naziv asistentke za področje slovenskega knjižnega jezika in stilistike, 2005. pa se je zaposlila kot asistentka na Oddelku za slovenistiko. Leta 2006 je doktorirala s temo *Vpliv besedilne vrste na uresničitev skladenskih struktur (primer narativnih besedil v vsakdanjem spontanem govoru)*. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv docentke za področje slovenskega knjižnega jezika in stilistike. Na Oddelku za slovenistiko vodi vaje iz skladnje in seminar iz besediloslovja ter predava Strokovno besedilo. Poleg pedagoškega dela opravlja tudi delo oddelčne koordinatorice za permanentno pedagoško izobraževanje in koordinatorice za mednarodno sodelovanje.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Anka Sollner Perdih (Ljubljana, 1953)

Diplomirala je na ljubljanski filozofski fakulteti leta 1977 iz slovenskega jezika s književnostjo in umetnostne zgodovine. Še istega leta se je kot bibliotekarka zaposlila v knjižnici Oddelka za slovanske jezike in književnosti. Naziv višje bibliotekarke je dobila leta 1991.

Leta 1997 je postala vodja knjižnice Oddelka za slovanske jezike in književnosti / Književnosti Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko. Od 1978. do 1994. leta je sodelovala pri izdelavi letne slovenistične bibliografije za revijo *Jezik in slovstvo*.

Objavlja bibliografije univerzitetnih učiteljev, slovenistov in slavistov v Slavistični reviji, *Jeziku in slovstvu* in jubilejnih zbornikih. Bila je sourednica zbornika *Zaupala je v mladega človeka*, ki je bil

posvečen 90. obletnici rojstva dr. Marje Boršnik (1996), zbrala in souredila je pesniško zbirko Filipa Riharja *Volterski vzdihi* (1998). Več let je bila sourednica *Kataloga ob razstavi publikacij in predstavitve izsledkov znanstvenoraziskovalnega dela Filozofske fakultete* (1996–2003). Vodi osebne bibliografije raziskovalcev obeh oddelkov v sistemu COBISS in skupino za bibliografije v okviru OHK. Izvaja informacijsko opismenjevanje uporabnikov v knjižnici ter uvaja študente v delo z računalnikom in elektronskimi viri. Bila je mentorica več bibliotekarjem pripravnikom ter praktikantom z Oddelka za bibliotekarstvo. Pripravlja tematske in vsakoletne razstave s področja slovenistike (SSJLK, Obdobja) in slavistike. Od leta 2007 skrbi za popis slovenističnih prispevkov v mednarodni bibliografski bazi MLA International Bibliography (New York).

Za svoje delo je prejela malo (1999) in veliko (2004) priznanje Filozofske fakultete.

Red. prof. dr. Marko Stabej (Ljubljana, 1965)

Leta 1990 je diplomiral, 1994. magistriral in 1997. doktoriral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Na Oddelku za slovanske jezike in književnosti FF UL je bil v letih 1990–1996 mladi raziskovalec, 1996. leta je bil izvoljen za asistenta, 1997. za docenta, 2002. za izrednega profesorja za slovenski knjižni jezik in stilistiko, 2008. za rednega profesorja za slovenski jezik na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer je tudi redno zaposlen. Izpopolnjeval se je na Univerzi v Tübingenu (Nemčija) (študijsko leto 1992/93, tam je deloval tudi kot lektor za slovenščino). Kot gostujoči profesor je deloval na Univerzi v Mariboru (1997, 1998), na Univerzi v Celovcu (1999), na Univerzi v Zagrebu

(2002), na Univerzi na Primorskem (2005, 2006, 2007) in na Univerzi na Dunaju (zimski semester 2007/2008). Doslej je bil mentor za sedem doktorskih disertacij, sedem magistrskih nalog in 42 diplomskih del.

Bil je član parlamentarne delovne skupine za jezikovno politiko od leta 1994 do njene razpustitve leta 2005, član Sveta za tuje jezike od leta 1999. V letih 1998–2002 je bil predsednik Tečajev slovenščine na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Univerzi v Ljubljani, od 2001. do 2005. je bil predstojnik Centra, v letih 2004 in 2005 je bil predsednik Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture. Raziskovalno se posveča slovenskemu jeziku, ukvarja se s sodobno in zgodovinsko sociolingvistiko, besediloslovjem, jezikoslovno stilistiko in s korpusnim jezikoslovjem. Bil je sourednik referenčnega korpusa slovenskega jezika FIDA (1998–2000), slovenistični svetovalec pri velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford (v dveh zvezkih, 2005 in 2006), vodja projekta Sporazumevalni prag za slovenščino (2000–2003, knjižna oblika 2004), aplikativnega raziskovalnega projekta Jezikovni viri za slovenščino (2003–2005, rezultat FIDAPLUS, www.fidaplus.net) in projekta Slovensko korpusno omrežje (2004–2006). Trenutno raziskovalno sodeluje kot predstavnik FF UL pri projektu Dylan znotraj 6. okvirnega programa EU (2006–2011).

Od leta 2003 je glavni in odgovorni urednik osrednje slovenistične znanstvene revije *Jezik in slovstvo* in od leta 2007 predsednik Slovenskega društva za jezikovne tehnologije. Leta 1990 je prejel študentsko Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani, leta 2004 pa veliko priznanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Mojca Stritar (Ljubljana, 1979)

Leta 2002 je na Filozofski fakulteti diplomirala iz slovenščine in primerjalne književnosti. Ukvarja se predvsem s slovenščino kot tujim jezikom – v teoretičnem pogledu v okviru podiplomskega študija, v praksi pa kot lektorica na tečajih slovenščine za tujce in sestavljalnica učnih (učbenik *Slovenska beseda v živo* 3) in izpitnih gradiv. Poleg tega jo zanimajo jezikovne tehnologije, večjezičnost in mitologija gora. Sodelovala je pri več slovenskih in mednarodnih projektih (TOOL2, Slavic Networking, SSJ), leta 2006 pa je s štipendijo Marie Curie tri mesece preživela na Univerzi v Bergnu na Norveškem.

V letih 2004–2007 je bila zaposlena na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik kot strokovna sodelavka Tečajev slovenščine, od leta 2008 pa je zaposlena pri raziskovalnem projektu DYLAN.

Asist. mag. Saška Štumberger (Ptuj, 1973)

Saška Štumberger je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomirala iz slovenščine in nemščine. Med študijem je opravila tečaj graškega Inštituta za izobraževanje prevajalcev in tolmačev, v študijskem letu 1997/98 pa je študirala na Inštitutu za germanistiko Univerze na Dunaju.

V študijskem letu 2000/01 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani vpisala podiplomski magistrski študij na smeri Slovenski knjižni jezik in stilistika pod mentorstvom red. prof. dr. Ade Vidovič Muha. Za magistrsko delo *Slovenščina pri dvojezičnih Slovencih v Nemčiji* je bila na razpisu Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu nagrajena s prvo nagrado za diplomsko, magistrsko in doktorska dela na

področju Slovencev v zamejstvu in po svetu. Predelano magistrsko delo je leta 2007 izšlo pri Znanstvenoraziskovalnem inštitutu Filozofske fakultete.

Od leta 1999 je zaposlena na Filozofski fakulteti; od oktobra 1999 do januarja 2005 kot lektorica slovenščine na Univerzi v Tübingenu, od februarja 2005 pa kot asistentka za slovenski knjižni jezik in stilistiko na Oddelku za slovenistiko.

Kot slovenska lektorica Slovanskega seminarja Univerze v Tübingenu je poučevala slovenščino kot tuji jezik (od začetnih jezikovnih tečajev do prevajanja v slovenščino), v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev organizirala literarne večere, pripravljala slovenske filmske večere in ekskurzije ter sodelovala na srečanjih predstavnikov slovenskih organizacij v Nemčiji.

Od leta 2005 kot asistentka vodi vaje pri predmetih *Slovenski knjižni jezik I* (pravopis) in *Slovenski knjižni jezik III* (besedotvorje, frazeologija), seminar *Jezikoslovne podstave lektoriranja I*, izvaja predavanja pri predmetih *Slovenščina I*, *Uvod v slovensko jezikoslovje II*, *Pravorečna in pravopisna norma* ter *Uvod v jezikoslovje*.

V letih 2005 in 2006 je kot lektorica sodelovala na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga organizira Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Od študijskega leta 2005/06 je predstavnica Oddelka za slovenistiko v pritožni komisiji in svetu Izpitnega centra ter članica Akademskega zbora Filozofske fakultete, od študijskega leta 2007/8 pa tudi zunanja članica maturitetne komisije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Hotimir Tivadar
(Maribor, 1975)

Leta 1998 je diplomiral iz slovenskega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je tudi magistriral (2003) in doktoriral (2008). Od oktobra 1998 je redni asistent na Oddelku za slovenistiko, leta 1999 pa je prejel tudi Prešernovo nagrado Filozofske fakultete v Ljubljani. Že od absolventskega staža, ko je bil na enosemestrskem študiju v Pragi, sodeluje s Fonetičnim inštitutom Filozofske fakultete Karlove univerze; magistrsko delo s področja slovenskega knjižnega jezika in stilistike ter doktorsko disertacijo z naslovom *Kakovost in trajanje samoglasnikov v govorjenem knjižnem jeziku* (mentorica prof. dr. Ada Vidovič Muha) je izdelal pod (so)mentorstvom prof. dr. Zdene Palkové s Karlove univerze v Pragi.

Znanstveno je povezan predvsem s slovanskim svetom od Zagreba (prof. dr. Damir Horga), prek Prešova (prof. dr. Jan Sabol), Prage (prof. dr. Zdena Palková, prof. dr. Jan Volín) do Toruna (prof. dr. Irena Sawicka), s katerimi je sodeloval predvsem pri različnih fonetičnih projektih, sodeluje pa tudi z elektrotehniško fakulteto v Ljubljani. Prav tako je tudi član Mednarodne komisije za fonetiko in fonologijo slovanskih jezikov pri Mednarodnem komiteju slavistov.

Že od začetka pisanja diplomske naloge leta 1997 sodeluje z RTV Slovenija. Sodeluje tudi s Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik na področju fonetike in jezikoslovja, prav tako pa vsako leto v okviru rednega enotedenskega Seminarja slovenskega jezika in kulture govorno izobražuje dvojezične učitelje iz Porabja.

Med letoma 2004 in 2007 je bil član Državne predmetne komisije za splošno maturo s področja slovenskega jezika, v letu 2006/07 tudi tajnik omenjene komisije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Ada Vidovič Muha (Pivka, 1940)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1963 diplomirala iz slovenščine s srbohrvaščino, magistrirala leta 1978 iz slovenskega jezika (skladnja) in leta 1983 doktorirala iz jezikoslovnih znanosti na temo slovenskega besedotvorja. Po podiplomskem študiju na Karlovi univerzi v Pragi v akademskem letu 1963/64, kjer se je v seminarjih soustanovitelj Praškega lingvističnega krožka srečevala z idejami strukturalnega jezikoslovja, je postala soavtorica in sourednica *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (I–III); na njeno prizadevanje po uveljavitvi teorije jezikovnih zvrsti v zasnovi tega slovarja je vplival zlasti jezikovni funkcionalizem. Od leta 1979 je zaposlena na Filozofski fakulteti – kot docentka od leta 1984, nato kot izredna in od leta 1995 kot redna profesorica za slovenski knjižni jezik in stilistiko.

Predstojnica tedanjega Oddelka za slovanske jezike in književnosti je bila od 1990. do 1992., od 2002. do 2004. leta pa prva predstojnica na novo ustanovljenega Oddelka za slovenistiko. Vodja Katedre za slovenski knjižni jezik in stilistiko je od leta 1996, od istega leta pa do 2001. je bila tudi predsednica komisije za Slovenščino na tujih univerzah; predstojnica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik je bila od 1999. do 2001. leta. Kot nacionalna koordinatorica mednarodnega

raziskovalnega projekta Najnowsze dzieje języków słowiańskich 1945–1995 (Poljska akademija znanosti in Mednarodni slavistični komite) v letih 1993–2003 je bila članica pripravljalnega odbora projekta in mednarodnega redakcijskega komiteja serije njegovih publikacij (14 monografskih zbornikov po posameznih slovanskih jezikih), v kateri je v njeni redakciji izšel tudi zbornik *Slovenski jezik* (1998); za uspešno delo je na Poljskem prejela priznanje ob 50-letnici Univerze v Opolu. Od 2004. do 2009. leta je bila koordinatorica raziskovalnega programa *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave*. Do leta 1994 je bila članica znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša pri ZRC SAZU. V uredniškem odboru *Slavistične revije* je od leta 1997 glavna urednica za jezikoslovje.

Pri Mednarodnem slavističnem komiteju je članica komisije za knjižni jezik, do leta 2004 tudi članica komisije za gramatiko. Kot gostujoča profesorica je trikrat predavala na Karlovi univerzi v Pragi (predavanja v poletnem semestru v študijskem letu 1996/97 in zimskem semestru v študijskem letu 1997/98), tudi na univerzi Lomonosova v Moskvi (z več predavanji), Celovcu in Gradcu (po en semester), Tübingenu, Bratislavi, Brnu, Trstu, Buenos Airesu idr. Med letoma 1986 in 1996 je bila tudi gostujoča profesorica na Univerzi v Mariboru.

Težišče njenih raziskav je vezano na slovnico, leksikalno pomenoslovje, teorijo (knjižnega) jezika, jezikovnosistemsko stilistiko in zgodovino slovenskega jezikoslovja. V središču slovničnega zanimanja je skladnja s skladenjskim besedotvorjem in morfolgijo. Soavtorstvo SSKJ je bilo posredna pobuda za raziskave s področja

leksikalnega pomenoslovja in jezikovnosistemske stilistike. Razvojno dinamiko slovenskega (knjižnega) jezika gradi predvsem na sociolingvističnem pristopu z zajetjem tovrstne problematike tudi pri drugih slovanskih jezikih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Jerca Vogel (Ljubljana, 1970)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1995 diplomirala iz slovenskega jezika s književnostjo in umetnostne zgodovine. Leta 2000 je magistrirala in leta 2003 doktorirala s tezo *Neposredno razvijanje poslušanja z razumevanjem in vrednotenjem pri pouku slovenskega jezika v prvem letniku gimnazije*. V letih 1996 in 1997 je poučevala slovenščino na srednji šoli ter opravila strokovni izpit. Od leta 1997 je zaposlena na Filozofski fakulteti. Najprej je delala kot asistentka stažistka, od leta 2003 pa kot redna asistentka. Leta 2004 je bila izvoljena v naziv docentke za področje didaktike slovenskega jezika. V univerzitetnih predavanjih obravnava področje poučevanja slovenskega jezika (kot prvega/maternega jezika) na osnovnih in srednjih šolah ter vloge slovenščine v šolah v RS oziroma drugje.

V študijskih letih 2004/2005 in 2005/2006 je bila namestnica predstojnika Oddelka za slovenistiko ter v letih 2006/2007 in 2007/2008 predstojnica Oddelka za slovenistiko. Od leta 2001 je članica in od leta 2004 predsednica Državne predmetne komisije za slovenščino na splošni maturi, od leta 2004 je tudi članica Državne komisije za splošno maturo. Do leta 2004 je bila članica Komisije za pripravo nacionalnega preverjanja znanja iz slovenščine in v letih 2003–2008

članica Državne komisije za slovenščino na poklicni maturi. Od leta 2009 je urednica za področje didaktike slovenskega jezika in književnosti pri reviji *Jezik in slovstvo*.

Njeno raziskovalno delo je usmerjeno predvsem v izhodišča, cilje, oblike in metode pouka slovenskega (maternega jezika), v vlogo slovenščine kot materinščine in vlogo slovenščine kot učnega jezika ter v raziskovanje sporazumevanja oz. sporazumevalne zmožnosti, še posebej razumevanja in vrednotenja govornega jezika. Je avtorica znanstvenih in strokovnih razprav, učbenikov za osnovno in srednjo šolo, drugega učnega gradiva ter strokovnih priložnikov za učence, učitelje in širšo javnost.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič (Trbovlje, 1964)

Alojzija Zupan Sosič je diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenščine, srbohrvaščine ter primerjalne književnosti in literarne teorije. Magistrirala je s temo *Ljubezen in erotika v sodobni slovenski poeziji*, doktorirala pa s temo *Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Predava kot izredna profesorica za slovensko književnost na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani.

Sodelovala je na številnih slovenskih in mednarodnih simpozijih ter objavila veliko člankov oz. razprav v slovenščini, hrvaščini, srbsščini ter v bosanskem, poljskem, ruskem in ameriškem jeziku. Objavila je tudi pet knjig, dve kot učbenik v soavtorstvu. Njena področja znanstvenega raziskovanja so: sodobni slovenski

roman, sodobna slovenska poezija, slovenska ljubezenska literatura, teorija pripovednega besedila in pripovednih žanrov ter teorija spolov in spolne identitete.

Vodila je projekt z naslovom *Drugi v slovenski in bosanski književnosti (1999–2003)* in dva svetovna projekta, *Svetovni dnevi slovenske literature* in *Svetovni dnevi slovenske literature na filmu*, v okviru programa *Slovenščina na tujih univerzah (STU)*, zdaj pa je članica državne maturitetne komisije za slovenščino. Je tudi predsednica programa STU v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti. Bila je članica Odbora za študentska vprašanja in skupine za bolonjsko prenovu in je članica uredništva glasila *Glasofoil*. Leta 2007 je bila v odboru za Prešernove nagrade in mednarodno nagrado *European premio Strega*, hkrati pa je že drugo leto predsednica žirije *Fabula*, nagrade za najboljšo slovensko kratko zgodbo. Kot gostujoča profesorica je predavala na univerzah v Beogradu, Vilni, Varšavi in Zagrebu, v okviru projektov pa v Katovicah in Buenos Airesu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Alenka Žbogar (Kranj, 1971)

Diplomirala je leta 1996 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz slovenščine ter primerjalne književnosti in literarne teorije. Od 1996. do 1998. leta je poučevala na Srednji ekonomski šoli v Kranju, strokovni izpit za delavce v vzgoji in izobraževanju je opravila leta 1997. Leto pozneje se je kot mlada raziskovalka zaposlila na Filozofski fakulteti, kjer je od leta 2004 docentka za slovensko književnost na Oddelku

za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Magistrirala je leta 2000 na temo *Učbeniki za književnost za strokovne in poklicne šole*, leta 2003 pa doktorirala z disertacijo *Sodobna slovenska kratka zgodba in novela v literarni vedi in šolski praksi*. Na slovenistiki izvaja programe, povezane s sodobno slovensko kratko pripovedno prozo, literarno teorijo in didaktiko književnosti, je mentorica številnim do- in podiplomskim študentom.

Vrsto let je bila koordinatorka programov stalnega strokovnega izpopolnjevanja, izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (dejavno sooblikuje tudi izvedbo posameznih programov), koordinatorka mednarodnega sodelovanja, članica Državne predmetne komisije za splošno maturo za slovenščino, sodeluje v gibanju *Znanost mladini* in z uredniškim odborom revije *Slovenščina v šoli*. V letih 2000–2006 je vsako drugo poletje preživela v ZDA kot lektorica za slovenščino na Indiana University (Department of Slavic Languages and Literatures, Summer School of East European and Central Asian Languages), kjer se je tudi strokovno izpopolnjevala.

Objavlja in predava doma in v tujini: sooblikuje mednarodne znanstvene konference, je avtorica znanstvenih, strokovnih člankov, kritik in ocen, zlasti s področja kratke pripovedne proze in didaktike književnosti, ter recenzentka učnih sredstev. Zanima jo recepcijska teorija, na področju didaktike se pozorneje posveča diferenciaciji vsebin, ciljev in metod v gimnazijah in 4-letnih tehniških šolah ter problemsko-ustvarjalnemu pouku.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Lektorji in lektorice slovenščine na tujih univerzah:

- Boštjan Božič, lektor slovenščine na Univerzi v Bukarešti
- Milica Cvetek Russi, lektorica slovenščine na Univerzi v Trstu
- Laura Fekonja, lektorica slovenščine na Masarykovi univerzi v Brnu
- Dr. Zoltan Jan, lektor slovenščine na Univerzi v Trstu
- Mojca Jesenovec, lektorica slovenščine na Državni univerzi v La Plati
- Zvonka Kajba, lektorica slovenščine na Univerzi v Beogradu
- Mag. Meta Klinar, lektorica slovenščine na Inalcu v Parizu
- Jernej Ključevšek, lektor slovenščine na Univerzi Ivana Franka v Lvovu
- Aleksander Križ, lektor slovenščine na Univerzi v Lodžu
- Mag. Rada Lečič, lektorica slovenščine na Univerzi v Trstu
- Polona Liberšar, lektorica slovenščine na Univerzi v Padovi
- Iris Meško, lektorica slovenščine na Univerzi v Münchnu
- Vesna Nedelko, lektorica slovenščine na Svobodni univerzi v Louvainu-la-Neuveu
- Mag. Pavel Ocepek, lektor slovenščine na Univerzi v Gentu
- Katarina Ogrinc, lektorica slovenščine na Univerzi v Moskvi
- Mladen Pavičić, lektor slovenščine na Univerzi Eötvösa Loranda v Budimpešti
- Monika Pemič, lektorica slovenščine na Univerzi v Hamburgu
- Ivana Petric Lasnik, lektorica slovenščine na Univerzi v Nottinghamu in na Univerzi v Londonu

- Sanja Pirc, lektorica slovenščine na Univerzi La Sapienza v Rimu
- Lara Pižent, lektorica slovenščine na Univerzi v Vilni
- Saša Poklač, lektorica slovenščine na Univerzi Komenskega v Bratislavi in na Univerzi v Nitri
- Andreja Ponikvar, lektorica slovenščine na Univerzi v Zagrebu
- Mateja Rozman, lektorica slovenščine na Univerzi v Lizboni
- Mojca Šoštar, lektorica slovenščine na Univerzi v Tübingenu
- Eva Šprager, lektorica slovenščine na Sofijski univerzi Sv. Klimenta Ohridskega
- Jasmina Šuler Galos, lektorica slovenščine na Univerzi v Varšavi
- Dr. Andrej Šurla, lektor slovenščine na Univerzi v Pragi
- Mag. Bojana Todorovič, lektorica slovenščine na Univerzi v Krakovu
- Barbara Upale, lektorica slovenščine na Šlezjski univerzi v Katovicah
- Tatjana Vučajnk, lektorica slovenščine na Univerzi Karla Franca v Gradcu
- Luka Zibelnik, lektor slovenščine na Državni univerzi v Clevelandu in na Community Collegeu v Lakelandu

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Red. prof. dr. Stane Granda (1998/99 – 2008/09), ZRC SAZU
- Doc. dr. Primož Jakopin (1993/94–), ZRC SAZU
- Izr. prof. dr. Igor Saksida (1998/99–), PEF UL
- Red. prof. dr. Marija Stanonik (1996/97–), ZRC SAZU

Nekdanji zaposleni:

- Prof. dr. Vojko Gorjanc (1994–2004)
- Prof. ddr. Igor Grdina (1989–2004)
- Dr. Nataša Logar (1998–2004)
- Mag. Metka Lokar (1999–2009)
- Andreja Musar (2005–2007)
- Leonora Nardoni Grah (1997–2004)
- Doc. dr. Tomaž Sajovic (1977–2005)
- Matjaž Zaplotnik (2004–2008), MR
- Doc. dr. Jana Zemljarič Miklavčič (1993–2008)
- Andreja Žižek Urbas (–2009)

Nekdanji lektorji v tujini (1999–2009):

- Tjaša Alič – Univerza Karla Franca v Gradcu
- Mag. Andrej Bartol – Inalco v Parizu
- Kasilda Bedenk – Univerza Karla Franca v Gradcu
- Petra Blagšič – Masarykova univerza v Brnu
- Aleksandra Boj – Univerza v Bukarešti
- Polona Čontala – Masarykova univerza v Brnu
- Ksenja Fänrich – Državna univerza Lomonosova v Moskvi
- Mag. Ina Ferbežar – Univerza v Tübingenu
- Nina Gabrovšek – Državna univerza Lomonosova v Moskvi
- Sabina Grahek – Univerza v Nottinghamu
- Dr. Jasna Honzak Jahić – Univerza v Sarajevu in Karlova univerza v Pragi
- Saša Horvat – Inalco v Parizu
- Barbara Iskra Šarec – Univerza v Padovi
- Irena Ivelja – Univerza v Padovi
- Darija Jakše – Univerza Komenskega v Bratislavi
- Tatjana Jamnik – Masarykova univerza v Brnu
- Mateja Jemec – Univerza v Münchnu
- Dr. Alenka Jensterle Doležal – Univerza v Nottinghamu

- Mihaela Kavčič – Univerza v Trstu
- Urška Kerin – Šlezjska univerza v Katovicah
- Darja Markoja – Državna univerza Lomonosova v Moskvi
- Mag. Mateja Medvešek Rjavec – Masarykova univerza v Brnu
- Mag. Irena Oder – Univerza v Bukarešti
- Bernarda Pavlovec – Univerza v Vilni
- Žiga Rangus – Univerza v Vilni
- Irena Santoro – Univerza v Bukarešti
- Danuša Škapin – Inalco v Parizu
- Helena Škrbec – Univerza v Vilni
- Mag. Lucija Štamulak – Univerza v Vilni
- Mag. Saška Štumberger – Univerza v Tübingenu
- Mateja Tirgušek – Šlezjska univerza v Katovicah in Univerza v Zagrebu
- Mag. Uroš Urbanija – Univerza La Sapienza v Rimu
- Mag. Vera Vetric – Univerza La Sapienza v Rimu
- Mag. Katjuša Zakrajšek – Svobodna univerza v Bruslju in Katoliška univerza v Louvainu-la-Neuveu

Oddelek za
SOCIOLOGIJO

Zametki študija in razvoja sociologije kot discipline na Slovenskem segajo v konec 19. in na začetek 20. stol., ko so problematiko sestave, dinamike in razvoja družbe ter njenih dejavnikov poskušali strokovno domisliti avtorji, kot so bili J. E. Krek, A. Ušeničnik, V. Knaflič in E. Kristan. Nagle družbene spremembe na začetku stoletja so spodbujale oblikovanje te discipline, ki se je prvič lahko institucionalizirala ob ustanovitvi Univerze v Ljubljani leta 1919. Sociologija je občasno nastopala kot samostojen predmet za študente filozofije in pedagogike. A. Gosar pa je v predvojnem obdobju sociologijo prenesel tudi na področje ekonomije ter ji poveril širšo in poljudnejšo obliko (*Razprave o družabnem življenju*, 1932, posebno pa delo *Za nov družabni red I-II*, 1933, 1935).

V povojnem obdobju je sociologija doživela novo aplikacijo na tedanjo družbeno stvarnost, ki sta jo promovirala predvsem Cene Logar (v študijskem letu 1947/48) in Jože Goričar, ki je v semestru 1949/50 predaval marksizem. Sociologija je sprva pripadala oddelku za Filozofijo na FF. Kot samostojna disciplina je zaživela konec petdesetih let, ko je bil ustanovljen Inštitut za sociologijo in filozofijo pri Univerzi v Ljubljani, leta 1960 pa je bil na FF odprt Oddelek za sociologijo. Njegov prvi predstojnik je bil B. Ziherl, ki je predaval predmeta *Uvod v družbene vede* in *Družbena zavest in njene oblike*. Predmet so vpisovali vsi študenti Filozofske fakultete. Po letu 1961 je predavanje tega predmeta prevzel prof. Anton Žun, ki je nekaj časa vodil Oddelek za sociologijo. V tem času se je oblikovala samostojna skupina vodenja Oddelka za sociologijo, ki so jo študentje lahko vpisovali kot posebno stroko, iz katere so lahko prejeli diplomu. Spodbudo za ustanovitev oddelka na Fakulteti je podal takratni ravnatelj Inštituta prof. Boris Ziherl. S tem se je začel organiziran študij sociologije na Slovenskem. Statut Filozofske fakultete iz leta 1961 je določal študij sociologije na prvi in drugi stopnji, to je kot dvopredmetno in enopredmetno skupino. Sociologija kot dvopredmetna skupina je zajemala naslednje predmete: Obča sociologija, Zgodovina družbene misli, Metodologija socioloških raziskav, Politična ekonomija, Statistika, Demografija, Socialna psihologija, Etnologija z osnovami antropologije, Socialna zgodovina 19. in 20. stoletja, Politične in pravne ustanove sodobne družbe, Sociologija lokalne skupnosti, Sociologija družine, Sociologija dela, Sociologija religije (po izbiri), Sociologija umetnosti (po izbiri). Sociologija kot eno predmetna skupina pa je zajemala poleg že omenjenih predmetov dvopredmetne skupine še: Ekonomsko geografijo, Družbeni sistem SFRJ, Industrijsko sociologijo, in – po izbiri – Sociologijo prava, Sociologijo umetnosti, Sociologijo religije, Zgodovino in Sociologijo znanosti.

Način študija se je v nadaljnjem razvoju večkrat spreminjal. Večja reorganizacija je bila v letu 1966/67, ko se je študijski program za samostojni poklic prenesel na Visoko šolo za politične vede, ki se je kmalu, leta 1970, preoblikovala v Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN) oziroma zdajšnjo Fakulteto za družbene vede (FDV). Študij sociologije na Filozofski fakulteti pa je ostal namenjen predvsem pedagoški izobrazbi in njenim potrebam, predvsem poučevanju sociologije in družboslovja na gimnazijah in drugih srednjih šolah. Hkrati je Oddelek na Filozofski fakulteti posebno skrb namenil razvoju sodobnih socioloških teorij in hkrati razširil področje študijskega zanimanja na kulturo in kulturološke študije, iz česar se je postopoma oblikovalo predmetno področje sociologije kulture. Zanimanje študentov za to področje je bilo iz leta v leto večje, zato se je v dogovoru med FF in tedanjo FSPN na Oddelku za sociologijo na FF organiziral študij sociologije kulture z utemeljitvijo, da gre za smiselno in primerno študijsko usmeritev na področju humanističnih, družboslovnih in nacionalnih ved, ki jih ohranja in razvija Filozofska fakulteta. V tem pogledu ima sociologija kulture na Filozofski fakulteti svoj domicilni temelj. Od začetka osemdesetih let (1981/82) je Oddelek izvajal dva dvopredmetna dodiplomska študijska programa: Sociologijo kulture (nepedagoška smer) in Sociologijo (pedagoška smer). Obe obliki študija sta bili dvodisciplinarni, to pomeni v povezavi z enim od dvopredmetnih študijskih smeri na Filozofski fakulteti, lahko pa tudi (v dogovoru) z druge fakultete. Oddelek je, posebno na programu sociologije kulture, intenzivno razvijal heterogeno paleto sodobnih teoretskih usmeritev, razširil tematsko področje in pluraliziral metodološki pristop, kar je implicitno vodilo v smer interdisciplinarnega študija, ki se je pozneje izkazal za pravilno izbiro. Prvo znamenje razširjene tematske usmeritve znotraj svoje discipline je bila uvedba izbirnih predmetov, ki so jih študentje po svoji izbiri vpisovali v četrtem letniku.

V študijskem letu 1982/83 je Oddelek začel izvajati tudi podiplomski študij sociologije kulture, kateremu se je v devetdesetih letih pridružila antropološka usmeritev, ki pa je bila pozneje, pred prenovi, ki jo je prinesel bolonjski program, zaradi kadrovskih in drugih vzrokov opuščena. Raziskovalni projekti Oddelka za sociologijo so se večinoma usmerjali na področje kulture. To kažejo že njihovi naslovi: »Sociologija kulturnih formacij«, »Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem«, »Analiza ideološke konstitucije industrijske Evrope«, »Nacionalna identiteta v kontekstu nadnacionalnih integracij v Evropi«, »Globalizacija in kulturna identiteta«, v zadnjih letih pa »Problemi avtonomije identitet v času globalizacije«. Člani Oddelka so strokovno poglobljeno razvili vrsto problemskih področij, ki pripomorejo k teoretski pronicljivosti sociološkega študija na Filozofski fakulteti in bogatijo njegovo vsebino. Velika pozornost je bila namenjena sodobnim teorijam kulture, metodološkemu strukturalizmu in jezikovni analizi, pa semantiki in kritiki ideoloških družbenih formacij (prof. Močnik, prof. Rotar), pri čemer so se študenti seznanili z različnimi sodobnimi interpretacijami, ki segajo od kritike razsvetljenskih modelov (Foucault, Bourdieu) in teoretskih osnov lingvistike, ki jih je mogoče uporabiti za razumevanje mehanizmov družbe, do pomenskega področja kulture (Jakobson, Bahtin, Benveniste), sodobnih mitoloških formacij (Barthes) in kritične analize družbe, ki izhaja iz marksistične usmeritve (Adorno, Marcuse, Benjamin, Althusser). V metodoloških pristopih na oddelku so dobili svoj prostor tudi izsledki psihoanalize (Freud), predvsem njene teoretske implikacije (Lacan). Ob tem so imele ves čas pomembno vlogo analiza socialne

Podajanje diplom, junij 2009.

zgodovine (prof. Britovšek, prof. Čarni), klasiki sociološke misli (prof. Rizman), presečišča zgodovinske in družbene dinamike (prof. Lešnik), kakor tudi specifična tematska predmetna področja, med katerimi imajo nekatera na oddelku že dolgotrajno tradicijo, kot denimo sociologija religije (prof. Kerševan), nekatera so konec osemdesetih let polno zaživela in veliko obetala, a se žel niso ohranila, kot denimo socialna antropologija (prof. Saksida, prof. Baskar), druga pa so vzdržala pritisk strokovne relevantnosti in naglega disciplinarnega ter družbenega razvoja in spadajo med kakovostno študijsko ponudbo oddelka, kot so medijski študiji in kultura (prof. Vogrinc, prof. Vidmar), družbeni in socialni procesi globalizacije, teorija filma, sociologija znanosti, družbene implikacije in heterogenost jezikovnih praks, sociologija likovne umetnosti, ženske študije (prof. Antič-Gaber), sociologija branja in vizualna komunikacija.

V študijskem programu Sociologije in Sociologije kulture so sodelovali in sodelujejo tudi profesorji in profesorice z drugih oddelkov matične in tudi drugih fakultet. Na Oddelku od njegove ustanovitve uspešno deluje oddelčna knjižnica, ki si je iz skromnih začetkov ustvarila solidno zbirko študijskih

knjig in periodike s področja humanističnih ved, kulturne zgodovine in družboslovja. Za delovanje knjižnice, ki je namenjena potrebam študentov in učiteljev, s pomočjo asistentov skrbi in izmenjave nadzoruje dr. Lojze Cindrič.

Z bolonjsko prenovo študija je tudi Oddelek za sociologijo prenovil svoje programe. Predmetna študijska usmeritev se je preoblikovala v samostojni enodisciplinarni program Sociologija kulture, ki ga je po treh letih mogoče nadaljevati na drugi stopnji. Ob njem oddelek razvija tudi dvodisciplinarni program Sociologije, ki ga je mogoče nadaljevati na drugi stopnji pedagoške usmerjenosti ali na nepedagoški sociologiji kulture, dvodisciplinarno. Predviden je tudi doktorski študij sociologije kulture. Takšen doktorski študij se je izvajal že doslej, v novi obliki pa bo razširjen tudi na interdisciplinarno in medfakultetno obliko. Drugostopenjski študij vključuje oziroma ponuja na izbiro štiri tematska področja, ki so se izkazala za predmetno specifičnost oddelka, to so globalizacijski študiji, medijski in kulturni študiji, religiološki študiji in študiji spola. Tem predmetnim usmeritvam se na doktorski ravni pridruži področje študija epistemologije, ki je na oddelku v prvostopenjski obliki že dolgo prisoten.

— Igor Škamperle

Red. prof. dr. Milica Antić Gaber
(Klinčina, Srbija, 1958)

Leta 1998 je doktorirala iz sociologije (Ženske v parlamentu. Dejavniki, ki vplivajo na njihovo zastopanost) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Najprej je bila na Filozofski fakulteti (Oddelek za sociologijo) zaposlena kot mlada raziskovalka (1992–1997), potem kot asistentka za sociologijo kulture (1995–1998), od leta 1998 pa kot predavateljica, kjer je bila v letih 2003–2007 tudi predstojnica oddelka. V letih 1998–2003 je bila delno zaposlena raziskovalka na Mirovnem inštitutu. Predavala je na Institutum Studiorum Humanitatis v Ljubljani, na Centralnoevropski univerzi v Budimpešti. V okviru ženskih študij je predavala na univerzi v Beogradu in vrsto let na mednarodnem seminarju Žene i politika/Women and Politics na IUC v Dubrovniku. Od marca do maja 2007 je gostovala na Birkbeck Collegeu, University College London. Bila je soustanoviteljica in članica uredništva prve revije za ženske študije in feministično teorijo na Slovenskem Delta in strokovne skupine za vprašanja integracije načela enakosti spolov pri Svetu Evrope.

Ukvarja se tudi z raziskovalnim delom. Sodelovala je pri več raziskovalnih nalogah: Ženske in politika; Učene ženske (nosilka dr. Eva Bahovec); Perspektive politike enakih možnosti v Vzhodni srednji Evropi (1998–2000, nosilka dr. Vlasta Jalušič), Ženske v lokalni politiki (2000–2001, kot nosilka), Ženske v parlamentu: Slovenija, Madžarska, Hrvaška, (2001–2003, kot nosilka), Sodobno državljanstvo: Politike vključevanja in izključevanja v Sloveniji in Srednjevzhodnoevropskih tranzicijskih državah (2001–2003, nosilka dr. Vlasta Jalušič). Od leta

2004 je bila članica programske skupine, ki jo je vodil ddr. Rudi Rizman Problemi avtonomije in identitet v času globalizacije. Od leta 2007 vodi mednarodni projekt Evropske komisije Daphne II – Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju nad ženskami, mladostniki in otroki – dobre prakse in priporočila. V letu 2008 je bila članica mednarodnega projekta Electoral Gender Quota Systems and their Implementation in Europe (nosilka dr. Drude Dahlerup (Stokholm University)). V letih 2004–2007 je bila mentorica mladi raziskovalki Ireni Selišnik, od leta 2007 pa Sari Rožman.

Dva mandata je bila predsednica Državne predmetne maturitetne komisije za sociologijo, prav tako dva mandata (2001–2007) podpredsednica Slovenskega sociološkega društva. V letih 2006–2009 je članica uredništva revije Družboslovne razprave, od leta 2007 pa sourednica revije Ars et Humanitas.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Maja Breznik Močnik (Ljubljana, 1967)

Docentka kulturne zgodovine. Zaposlena kot raziskovalka na Oddelku za sociologijo FF UL v okviru raziskovalnega projekta *Sodobna kultura v krizi družbene kohezivnosti* (2006–2009) in pri Mirovnem inštitutu (Ljubljana). Doktorirala je iz sociologije leta 2001 na UL. Doslej je sodelovala pri številnih raziskovalnih projektih s področja sociologije kulture, knjižne kulture, kulturnih politik in avtorskih pravic pri Mirovnem inštitutu. Bila je štipendistka Institute of International Education/Arts International (New York) leta 1992, leta 1998 študirala na Ecole

des hautes études en sciences sociales v Parizu, med letoma 2002 in 2004 pa je bila raziskovalka na Oddelku za sociologijo pri Università degli studi di Padova. Bila je urednica revije *Maska* (1991–1993), *Index prohibitorum* (2004–2006) in dveh tematskih blokov *Časopisa za kritiko znanosti* (2002, 2008).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Dr. Alojz Cindrič (Kamnik, 1955)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral zgodovino in sociologijo ter leta 1981 diplomiral. Leta 1983 se je zaposlil na Oddelku za sociologijo kot bibliotekar in strokovni tajnik, pred tem pa je bil zaposlen na gimnaziji v Črnomlju in Kopru. Leta 1992 je opravil strokovni izpit iz bibliotekarske stroke ter specializacijo (1998).

Leta 1997 je na Oddelku za zgodovino zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom *Študenti iz Kranjske na dunajski univerzi v predmarčni dobi 1815–1848*, doktoriral pa leta 2008 na temo *Struktura študentov iz Kranjske na dunajski univerzi 1848–1918*. Leta 1991 je uredil zbornik ob 30-letnici študija na Filozofski fakulteti ter bil urednik Čarniževga zbornika (1998). Leta 2000 je pripravil odmevno razstavo v avli filozofske fakultete *Od popotne palice do rektorskega žezla: študenti s slovenskega etničnega prostora na avstrijskih in nemških univerzah*. Poleg vodenja in opravljanja bibliotekarsko-knjižnične dejavnosti v oddelčni knjižnici se raziskovalno ukvarja s socialno in kulturno zgodovino slovenskega izobraženstva. Študijsko se je izpopolnjeval v Univerzitetnem arhivu na Dunaju in v Licejski knjižnici v Bratislavi.

Red. prof. dr. Marko Kerševan (Idrija, 1942)

Na Filozofski fakulteti ljubljanske univerze je študiral sociologijo in ruski jezik s književnostjo in diplomiral leta 1966. Podiplomski študij je končal na Univerzi v Zagrebu. Leta 1973 je na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN) v Ljubljani dosegel doktorat socioloških znanosti. V letih 1972 in 1979 se je s Humboldtovo štipendijo izpopolnjeval v ZR Nemčiji na univerzi v Konstanzu pri prof. Luckmannu, leta 1989 pa je raziskovalno delal na univerzi v Tübingenu. V letih 1966–1973 je bil asistent na FSPN (pozneje preimenovani v Fakulteto za družbene vede). Od leta 1974 je predavatelj na Filozofski fakulteti, od leta 1985 kot redni profesor za Sociologijo religije in Občo sociologijo.

V letih 1976–1980 in 2000–2003 je bil predstojnik oddelka za sociologijo, v letih 1981–1983 je bil prodekan, v letih 1991–1993 pa dekan Filozofske fakultete.

Znanstveno-raziskovalno se je posvečal vprašanjem religiološke teorije in sociologije religije, proučeval je posamezna vprašanja obče sociologije, sodobne protestantske teologije in slovenskega protestantizma; strokovno in publicistično se je ukvarjal z odnosi med državo in cerkvijo že v socialistični Jugoslaviji in v samostojni Republiki Sloveniji. S predavanji in referati je sodeloval na znanstvenih konferencah v Louvainu, Londonu, Ženevi, Göttingenu, Helsinkih, Dublinu, Budimpešti, Dunaju, Freisingu, Tbilisiju, Berlinu in drugod. Bil je član sveta Mednarodnega združenja za sociologijo religije (ISSR), je član (ameriške) Asociacije za sociologijo religije (ASR) in sekcije za sociologijo religije Nemškega združenja za sociologijo

(DGS). Leta 2002 je postal častni član Slovenskega sociološkega društva. Je med ustanovitelji Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar in glavni urednik strokovne revije *Stati inu obstatu: revija za vprašanja protestantizma*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Tina Kogovšek (Ljubljana, 1970)

Na Fakulteti za družbene vede (FDV) v Ljubljani je leta 1994 diplomirala iz sociologije – družboslovne informatike. Za diplomsko delo je prejela Prešernovo nagrado študentom Univerze v Ljubljani. Magisterij iz antropologije je opravila leta 1998 na FDV, doktorat znanosti pa si je z doktorsko disertacijo z naslovom *Ocenjevanje zanesljivosti in veljavnosti merjenja značilnosti egocentričnih socialnih omrežij* pridobila na isti fakulteti leta 2001. Udeležila se je tudi dveh priznanih poletnih šol s področja družboslovne metodologije in statistike: Essex Summer School in Social Science Data Analysis and Collection na University of Essex v Veliki Britaniji (1997) in Summer Institute in Survey Research Techniques na University of Michigan, Institute for Social Research v ZDA (1999). Po diplomi je bila med letoma 1994 in 1996 zaposlena kot svetovalka za metodologijo na Ministrstvu za šolstvo in šport. Med letoma 1996 in 2001 je bila mlada raziskovalka na FDV v Ljubljani, po letu 2001 pa asistentka oziroma visokošolska učiteljica na isti fakulteti. Od leta 2005 deluje kot visokošolska učiteljica na FDV in Filozofski fakulteti (FF) v Ljubljani.

Od leta 2004 je članica programske raziskovalne skupine pod vodstvom dr. Anuške Ferligoj, katere program Družboslovna metodologija,

statistika in informatika je bil izbran med najboljše znanstvenoraziskovalne programe v Sloveniji v letih 2004 in 2005 po izboru Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Raziskovalno se ukvarja predvsem z družboslovno metodologijo: z merjenjem in kakovostjo merjenja, analizo socialnih omrežij ter socialno oporo. V letih 2004–2008 je bila članica Državne komisije za splošno maturo. Je recenzentka v uglednih tujih (*Social Networks in Field Methods*) in domačih revijah (*Metodološki zvezki in Družboslovne razprave*).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Andreja Končan (Ljubljana, 1962)

Leta 1982 je na Filozofski fakulteti vpisala študij primerjalne književnosti in literarne teorije ter sociologije kulture. Maja leta 1989 se je za določen čas zaposlila na Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete. Po diplomi se je leta 1991 kot strokovna tajnica oz. samostojna strokovna delavka zaposlila na Oddelku za sociologijo.

Asist. mag. Gorazd Kovačič (Ljubljana, 1977)

Je asistent za področje sociologije. Na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete je zaposlen od leta 2001.

Njegova glavna področja raziskovalnega dela so sociološka teorija, politična teorija, politična sociologija, analiza političnih ideologij, državljanska vzgoja, študiji medijskih diskurzov in študiji evro-atlantskih integracij.

Od leta 2004 je član delovne skupine za bolonjsko prenovu programov na Oddelku za sociologijo. Je tudi oddelčni koordinator mednarodnega sodelovanja in oddelčni koordinator izvajanja anket o pedagoškem delu učiteljev.

V sezoni 1997–1998 je bil urednik študentske problematike, med letoma 1998 in 2000 pa odgovorni urednik študentske revije Zofa. V sezoni 2001–2002 je bil koordinator, v obdobju 2002–2006 pa član organizacijskega odbora Delavsko-punkerske univerze, izobraževalnega projekta pri Mirovnem inštitutu. Je član uredniških odborov Revije 2000 in Medijske preže. V javnosti večkrat komentira politične teme in koncepte.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Roman Kuhar (Srednja vas pri Šenčurju, 1973)

Od leta 2000 je kot raziskovalec deloval na Mirovnem inštitutu, kjer je sistematično razvijal gejevske in lezbične študije. Hkrati je bil sourednik zbornika Poročilo o nestrpnosti, v katerem so bile tematizirane in analizirane oblike nestrpnosti in nestrpnega diskurza na Slovenskem. V letih 2003–2005 je skupaj z dr. Alenko Švab opravil prvo obširnejšo sociološko raziskavo o vsakdanjem življenju gejev in lezbijk v Sloveniji. Raziskovanje na področju gejevskih in lezbičnih študij je leta 2004 nadgradil z vpeljavo izbirnega predmeta Uvod v gejevske in lezbične študije na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete, kjer od leta 2005 predava tudi Sociologijo družin in življenjskih stilov, od leta 2009 pa Sociologijo vsakdanjega življenja.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Avgust Lešnik (Maribor, 1951)

Diplomiral je leta 1975 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, smer zgodovina in sociologija. Magistriral je na Oddelku za sociologijo FF v Ljubljani (1981) in bil istega leta izvoljen za višjega predavatelja za predmetno področje Temelji sociologije, politologije in filozofije. Omenjene predmete je predaval v osemdesetih letih na dislociranem oddelku ljubljanske FS v Kopru in na VPPŠ v Piranu. Leta 1993 je bil promoviran za doktorja socioloških znanosti z disertacijo *Ocena socialne demokracije v dokumentih Kominterne*. Na STŠ v Kopru je bil profesor (1974–1984) in ravnatelj (1984–1987). Po izvolitvi v naziv asistenta za socialno zgodovino 19. in 20. stoletja se je zaposlil na Oddelku za sociologijo FF v Ljubljani (1987). Leta 1993 je bil izvoljen za docenta, leta 1997 za izrednega in leta 2004 za rednega profesorja za sociologijo in zgodovino družbenih gibanj. Študijsko se je izpopolnjeval na Dunaju (štipendija Ministrstva za znanost in raziskovanje Republike Avstrije, 1990) ter v Bonnu in Aachnu (štipendija Friedrich-Ebert-Stiftung, 1991). V okviru mednarodnih projektov je raziskovalno deloval na inštitutih v Aachnu, Amsterdamu, Beogradu, Berlinu, Dunaju, Kölnu, Leipzigu, Regensburgu idr. V študijskih letih 1996–2000 je bil predstojnik Oddelka za sociologijo. V zimskem semestru 2003/04 je gostoval na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete v Beogradu.

Raziskovalno se ukvarja s problematiko klasičnih družbenih gibanj v novejši evropski zgodovini, še posebej s socialnodemokratskim in komunističnim gibanjem, s temami s področja sociologije politike ter s tematiko, ki je na presečišču sociološke in zgodovinske znanosti. Izsledke svojih raziskav je predstavljal na mednarodnih

znanstvenih srečanjih ter v razpravah in študijah, objavljenih v domačih in tujih znanstvenih in strokovnih revijah. Od ustanovitve (1992) je član uredniškega odbora revije *The International Newsletter of Communist Studies* in od leta 1994 član uredniškega odbora revije *Annales – Analiza istrske in mediteranske študije*. Predsedoval je iniciativnemu odboru za ustanovitev Inštituta, ustanovljenemu leta 1995 kot Znanstveno-raziskovalno središče RS v Kopru.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Damjan Mandelc (Celje, 1977)

Je raziskovalec na oddelku za sociologijo filozofske fakultete. Diplomiral je leta 2002 iz sociologije kulture in filozofije. Med letoma 2002 in 2003 je bil raziskovalni novinar na RTV Slovenija. V letih 2003–2007 je bil zaposlen na Filozofski fakulteti kot mladi raziskovalec. Pod mentorstvom red. prof. ddr. Rudija Rizmana je leta 2007 doktoriral iz sociologije z doktorsko disertacijo na temo *Teoretske strategije v študijah nacionalizma in projekcije slovenskega nacionalizma*.

Bil je član raziskovalne skupine pri projektu *»Travmatizirani begunci v EU: Analiza institucionalnih ukrepov, identifikacija sistemov zaščite, dobre prakse in priporočila«*, ki sta ga financirala Evropska komisija in Evropski begunski sklad. V letu 2008 je sodeloval pri dvostranskem projektu med Slovenijo in Veliko Britanijo *»Dileme medkulturnega dialoga«*. Istega leta je bil koordinator intenzivnega podiplomskega seminarja z naslovom *»Upravljanje različnosti«*, ki je od 1. do 12. julija potekal na Filozofski fakulteti. Zdaj je zaposlen pri projektu *»Vloga množičnih medijev*

pri oblikovanju slovenske evropske zavesti«, ki ga vodi izr. prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat. Je član programske skupine *»Problemi avtonomije in identitet v času globalizacije«*.

Članstvo v slovenskih in mednarodnih strokovnih združenih zajema Slovensko sociološko društvo, Association for the Study of Ethnicity and Nationalism (ASEN) na London School of Economics ter Association for the Study of Nationalities na Harriman Institute, Columbia University v New Yorku.

Njegovi raziskovalni interesi obsegajo naslednja področja; nacionalizem ter povezana vprašanja transnacionalizma, subnacionalizmov, nacionalne države in nacionalne identitete, sociologija globalizacije, mednarodni odnosi, evropski in globalni integracijski procesi, multikulturalizem in medkulturni dialog.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Rastko Močnik (Ljubljana, 1944)

Diplomiral je leta 1968 iz sociologije in svetovne književnosti z literarno teorijo na FF UL. Podiplomski študij je nadaljeval na École des hautes études (zdaj: École des hautes études en sciences sociales) v Parizu. Leta 1975 je dosegel *doctorat du troisième cycle en linguistique (sémiotique littéraire)* na Université de Paris X, Nanterre (mentor Algirdas J. Greimas). Leta 1984 je doktoriral iz sociologije književnosti na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani (mentor Božidar Debenjak). V študijskem letu 1985/86 je postal *postdoctoral fellow* na oddelku za filozofijo University of California, Berkeley (Fullbrightov štipendist). V letih 1968–1985 je

bil član uredništva revije *Problemi* (1971–1973 odgovorni urednik). Od 1986. do 1996. leta je bil član uredništva knjižne zbirke *Studia humanitatis* v Ljubljani, prorektor za študentske zadeve Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani v letih 1987–1989, v letih 1988–1989 član ustavne komisije pri Skupščini Socialistične republike Slovenije in leta 1988 eden izmed ustanoviteljev ter član kolegija Odbora za varstvo človekovih pravic. Bil je tudi sopredsedujoči član mednarodnega upravnega odbora zavoda Institut za kritičeski socialni izsledvanja Plovdiv, član mednarodnega svetovalnega odbora revije *Eszmélet* Budimpešta, član uredništva Založbe /*cf., Ljubljana, član sveta Mednarodnega grafičnega in likovnega centra v Ljubljani in *doktor honoris causa* Plovdivske univerze Pajsij Hilendarski (2005).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. ddr. Rudi Rizman
(Slovenska Bistrica, 1944)

Na Fakulteti za družbene vede (nekdanji FSPN) Univerze v Ljubljani je leta 1968 diplomiral in leta 1974 magistriral iz političnih ved. V letih 1970/1972 je vpisal podiplomski študij in opravljal delo asistenta pri profesorjih Seymour Martin Lipsetu in Danielu Bellu na Univerzi Harvard. Doktorat socioloških znanosti je dosegel na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1979) in na Univerzi Harvard (2000). Od leta 1980 predava na Filozofski fakulteti, kjer je leta 1989 promoviral v rednega profesorja za občo sociologijo in politično znanost. Prav tako redno predava na univerzah v Bologni in Sarajevu.

Od leta 1966 je bil član mednarodnega Russillovega razsodišča in od leta 1978 član Sartrovega odbora za podeljevanje alternativnih Nobelovih

nagrad. Je nekdanji (1967/1969) odgovorni urednik študentske *Tribune* in revije *Problemi*. V letih 1984/1988 je bil predstojnik Oddelka za sociologijo, v letih 2002/2008 pa predsednik Znanstvenoraziskovalnega inštituta Filozofske fakultete.

Na znanstvenem, raziskovalnem in pedagoškem področju se je ukvarjal z naslednjimi vprašanji: sociologija naroda in etničnosti, s pojavom globalizacije in z njenimi sociološkimi posledicami za nacionalno državo, nacionalno identiteto, nacionalno kulturo in nacionalno suverenostjo, s sociološkimi teorijami in aplikacijami demokratične tranzicije in konsolidacije, z zgodovino družbene misli (anarhizem, liberalizem in nacionalizem), s pojavom terorizma, evropskimi integracijskimi procesi ter izbranimi mednarodnimi vprašanji (EU, ZDA, Rusija in drugo) itd. S predavanji in referati je sodeloval na številnih univerzah in konferencah v tujini (Harvard, Columbia University v New Yorku, Washington University, Woodrow Wilson Center v Washingtonu, Toronto University, McMaster University, Univerza v Bologni, LSE, v Berlinu, Parizu, Utrechtu, Lundu, na Dunaju, v Krakovu, Budimpešti, Kaunasu, Sofiji, Rimu, Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Jeruzalemu, Hokkaido University v Sapporu in drugod).

Je med ustanovitelji Mirovnega inštituta v Ljubljani, član uredniškega sveta *Teorije in prakse* ter *Javnosti* (The Public), med ustanovnimi člani mednarodne revije *Nations and Nationalism* in med ustanovitelji ter član uredniškega odbora revije *Southeastern Europe* in knjižnih edicij pri Univerzi v Bologni, član Association for the Study of Nationalism and Ethnicity (ASEN, London) in Association for the Study of Nationalities (ASN, New York) in drugod.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Tina Romih, univ. dipl. prof. zgodovine in sociologije (Celje, 1980)

Tina Romih je leta 2005 diplomirala na oddelku za sociologijo in oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani s skupnim diplomskim delom *Odmevi boja za volilno pravico žensk v časopisu Ženski svet*. V okviru magistrskega študija sociologije kulture se ukvarja s problematiko politike enakih možnosti moških in žensk v Evropski uniji s posebnim poudarkom na vprašanju nasilja nad ženskami. V letu 2008 se je zaposlila na Oddelku za sociologijo kot raziskovalka in strokovna sodelavka pri projektu Daphne Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi – dobre prakse in priporočila.

Asist. Sara Rožman (Postojna, 1979)

Sara Rožman je leta 2006 diplomirala iz sociologije kulture in pedagogike na Filozofski fakulteti. Trenutno je zaposlena kot mlada raziskovalka na oddelku za sociologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja predvsem z vprašanjem materinstva in reproduktivnih pravic žensk (umetna prekinitev nosečnosti, oploditev z biomedicinsko pomočjo, zdravljenje neplodnosti, sterilizacija).

Je članica raziskovalne skupine pri projektu Daphne Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi – dobre prakse in priporočila, katerega nosilka je Filozofska fakulteta. Raziskovalna skupina proučuje proces spreminjanja zakonodaje o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi v novih državah članicah Evropske unije v letih 1991–2006. Sodeluje tudi pri projektu Profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev v

vzgoji in izobraževanju na področju socialnih in državljskih kompetenc v letih 2008–2011.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. dr. Irena Selišnik (Ljubljana, 1976)

Irena Selišnik je dokončala študij zgodovine in sociologije kulture, delala v nevladnem sektorju in se nato kot mlada raziskovalka zaposlila na Oddelku za sociologijo. Na temo Volilna pravica žensk kot demokratična novost je doktorirala leta 2007. Po doktoratu se je zaposlila kot raziskovalka z doktoratom in koordinatorka pri dveletnem mednarodnem projektu Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi – dobre prakse in priporočila. V zimskem semestru 2007 je bila izvajalka seminarjev pri Sociologiji spola na oddelku za sociologijo, na oddelku za zgodovino pa je izvajala predavanja Zgodovina in spol v okviru predmeta Obča zgodovina 19. stoletja.

Sodelovala je pri več raziskavah, ki se ukvarjajo z vprašanjem spola in političnega, svoje delo predstavila na več mednarodnih konferencah. Je urednica za recenzije pri reviji *Ars & Humanitas*. Objavila je knjigo in več člankov s področja zgodovine, spola in političnega v domačih revijah in tujih zbornikih.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Igor Škamperle (Trst, 1962)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1990 diplomiral iz primerjalne književnosti in sociologije kulture. Podiplomski študij je nadaljeval na Oddelku za sociologijo in leta 1998

obranil doktorsko disertacijo na temo kozmo-
loških inovacij pri Giordanu Brunu. Medtem se
je strokovno izpopolnjeval na univerzi v Perugii
(Italija, 1994/95) in nekaj mesecev na Inštitutu
za renesančne študije v Firencah (1997). Z
Oddelkom za sociologijo je sodeloval kot mladi
raziskovalec in asistent, od leta 1999 pa kot
docent za področje sociologije kulture, znanosti
in kulturnih formacij. Svoje raziskovalno
področje je razširil na problematiko zgodovine
idej, teorije simbolov, religije in kulture v
obdobju renesanse. Leta 2002 je po sklepu
komisije za mednarodno sodelovanje Univerze
v Ljubljani in univerze gostiteljice nekaj časa
študijsko bival v Benetkah.

Aktivno sodeluje v študijskih dejavnostih
Oddelka za sociologijo na Filozofski fakulteti,
kjer je trenutno predstojnik. Piše strokovna,
esejistična in literarna dela, pripravil je scenarij
za dokumentarna filma o pisatelju Alojzu
Rebuli in religioznih simbolih. Za študente FF
več kot deset let organizira in vodi strokovne
ekskurzije v italijanska mesta zgodovine in
kulture.

Je član Društva slovenskih pisateljev, član
Slovenske matice, nekaj let je bil v odboru
slovenskega društva PEN. Je član in predsednik
Društva tržaških Slovencev v Ljubljani. Je član
odbora ICM, Inštituta za srednjeevropska
kulturna srečanja v Gorici (Italija). Nekaj let je
soustvarjal strokovno revijo *Poligrafi* (založba
Nova revija), namenjeno religiologiji, in
uredil več zbornikov, ki so v slovenski prostor
prinašali teme in avtorje iz svetovne miselne
dediščine (hermetizem, alkimija, Kuzanski,
šamanizem).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Asist. Iztok Šori (Maribor, 1977)

Iztok Šori je leta 2003 diplomiral na Oddelku za
etnologijo in kulturno antropologijo in Oddelku
za sociologijo Filozofske fakultete v Ljubljani z
interdisciplinarnim diplomskim delom »Pro-
stitucija v Sloveniji: Vpogled v skrito populacijo
(akterji, podoba, problemi in odnosi)«, za katero
je prejel fakultetno Prešernovo nagrado. V
okviru doktorskega študija sociologije kulture je
njegov raziskovalni fokus usmerjen na družbene
in individualne kontekste oblikovanja samskosti
kot načina življenja v Sloveniji. Sodeloval je
tudi pri raziskavah s področij enakosti spolov,
turizma v etnologiji ter nasilja nad ženskami,
otroki in mladimi. Od leta 2000 je kot svobodni
novinar sodeloval z različnimi tiskanimi mediji
ter v letu 2007 opravil dvomesečno prakso pri
nemškem časniku TAZ – Die Tageszeitung.
V tem letu se je tudi zaposlil na Oddelku za
sociologijo kot raziskovalec v okviru projekta
»Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju
nad ženskami, otroki in mladimi – dobre prakse
in priporočila«.

Izr. prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat (Ljubljana, 1966)

Po končani gimnaziji je nadaljevala študij na
Oddelku za primerjalno književnost in Oddelku
za sociologijo na Filozofski fakulteti Univerze v
Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1991. Še isto leto
je začela podiplomski študij na ameriški univerzi
University of California, Davis, ZDA. Naziv
magistrice (*Masters of Arts*) je pod mentorstvom
prof. Daria Melossija prejela spomladi 1994; leta
2000 je na isti univerzi končala doktorski študij
ter prejela naziv doktorice znanosti s področja
sociologije. Doktorsko disertacijo, ki jo je
končala pod mentorstvom prof. John R. Halla,

je objavila pod naslovom *The Family Romance
of the Postwar Press: Family Images, Mass
Magazines and their Audiences, 1949–1959*. Med
svojim doktorskim študijem je bila asistentka pri
predmetih: Uvod v sociologijo, Družbeni proble-
mi (uvod), Sociologija kulture (uvod) – vse v letu
1992/1993; pri predmetu Sociologija deviantnosti
v letu 1993/1994 ter Sociologija množične kulture
1994/1995, vse na University of California, Davis.

Je avtorica več znanstvenih prispevkov v
domaćih in tujih publikacijah. S svojim kritič-
nim sociološkim pristopom posega v razprave, ki
se dotikajo aktualnih problemov globalizacije in
globalne kulturne produkcije, spola in kulturne
identitete, multikulturalizma in evropske
integracije. Zbrala in uredila je klasična besedila
s področja filmske in televizijske teorije; je
sourednica posebnih izdaj slovenskih revij *Delta*,
Teorija in praksa in *Časopisa za kritiko znanosti*.
Bila je urednica za področje radia in televi-
zije pri pripravi *Velikega slovensko-angleškega
slovarja* pri DZS. Souredila je tudi elektronsko
izdajo *Velikega splošnega leksikona* za področje
sociologije, ki je izšel pri DZS.

Vključena je v domače in mednarodne razisko-
valne projekte, in sicer: Television Construction
of the 20th century (Bradford, VB, 1999–2001);
Vloga državnega kulturnega nagajevanja v Slo-
veniji, (Ministrstvo za kulturo RS, 2000–2001);
Kulturna industrija kot generator spolnih
identitet (Mirovni inštitut, 2001); Gender at the
Border (Avstrijsko ministrstvo za znanost, 2005);
Sodobna kultura v krizi družbene kohezivnosti
(ARRS, 2007–2010). Leta 2004 se je pridružila
skupini raziskovalcev, ki so proučevali globalne
medijske odzive na 11. september (kordinator
dr. Tomasz Pludowski, Poljska). Leta 2007 je
organizirala mednarodni simpozij The future

of the intercultural dialogue: European and
Slovenian Perspectives, Ljubljana, 2007. Od leta
2008 je vodja projekta Vloga množičnih medijev
pri oblikovanju slovenske evropske zavesti
(ARRS 2008–2011); vodja bilateralnega projekta
The Predicament of Intercultural Dialogue (UL –
University of Sussex, GB, 2008) in bilateralnega
projekta Habsburška dediščina v primerjalni
slovensko-avstrijski in evropski perspektivi (UL
– Univerza na Dunaju, 2009–2010).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Doc. dr. Jože Vogrinc (Celje, 1953)

Na FF je diplomiral iz filozofije in sociologije.
Učil je filozofijo na gimnaziji v Kranju in bil
samostojni svetovalec za knjigo, gledališče in
film pri Ljubljanski kulturni skupnosti. Od leta
1987 je zaposlen na Oddelku za sociologijo FF
v Ljubljani, kjer je magistriral in doktoriral.
Docent je od leta 1993.

Najprej je predaval zgodovino vednosti in
znanosti, pozneje pa sociologijo kulture in
sociologijo medijev, med izbranimi temami iz
primerjalne sociologije kulture pa izmenoma
teorijo televizije in andske civilizacije. V
ospredju njegovega raziskovalnega zanimanja
je vseskozi problematika družbenih sprememb
in družbenega razvoja ter mesta oblik družbene
zavesti in kulturnih praks v njih. V 90. letih
je bila glavni predmet njegovega raziskovanja
televizija, glavni problem pa teoretska izhodišča
sodobnih kulturnih in medijskih študijev
pri proučevanju komuniciranja. Zadnja leta
ga čedalje bolj okupira re/konceptualizacija
temeljnih problemov družbenega razvoja in
družbenih sprememb, perspektiv in izbor. V tej

luči ga zanimajo npr. evolucija kulture, nastanek kompleksnih družb, družbeni trki med dotleje tujimi si družbami, sočasno (pre)oblikovanje zavesti družb ob njihovih temeljnih pretresih, teorije in ideologije razvoja, rasti in družbenih sprememb danes.

Bil je soustanovitelj knjižne zbirke in založbe Studia humanitatis in ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, kjer je vodil smer Medijski študiji in Center za raziskovanje medijev. Kot urednik, sodelavec, publicist ali kolumnist je od 70. let prejšnjega stoletja deloval pri študentskem listu *Tribuna*, na Radiu Študent, pri časopisih in revijah *Problemi*, *Ekran*, *Mladina*, *Stop* idr. Strokovno je sodeloval v različnih delovnih telesih ministrstev slovenske vlade, zlasti ministrstva za kulturo (npr. pri pripravi prve medijske zakonodaje v samostojni Sloveniji).

Dva mandata je bil predstojnik, dva mandata pa namestnik predstojnika Oddelka za sociologijo. Za svoje delo pri oblikovanju zdajšnjih študijskih programov na oddelku je prejel veliko priznanje Filozofske fakultete.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Ana Vogrinčič (Ljubljana, 1976)

Je raziskovalka in pedagoška sodelavka na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete in na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.

Leta 2000 je diplomirala iz Primerjalne književnosti in literarne teorije (Filozofska fakulteta) in iz Novinarstva (Fakulteta za družbene vede), leta 2006 pa na Fakulteti za podiplomski

humanistični študij (ISH) v Ljubljani doktorirala iz Antropologije vsakdanjega življenja, smer Medijski študiji. V disertaciji se je ukvarjala s socialno zgodovino (branja) romana v Angliji 18. stoletja.

Med letoma 1999 in 2000 je raziskovalno sodelovala z Inštitutom za civilizacijo in kulturo, pedagoško pa s Fakulteto za družbene vede. V obdobju 2002–2005 je bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Centru za medijske študije ISH. Med letoma 2002 in 2004 je kot štipendistka sodelovala pri mednarodnem projektu Evropske znanstvene fundacije 'Changing Media-Changing Europe'. V študijskem letu 2007/2008 je študirala, raziskovala in poučevala na Univerzi v Southamptonu (School of Humanities) v Veliki Britaniji.

Na Filozofski fakulteti je zaposlena kot raziskovalka pri projektu Vloga množičnih medijev v oblikovanju slovenske-evropske zavesti (2008–2011), sodeluje pri predmetu Uvod v sociologijo kulture I (Oddelek za Sociologijo) in poučuje Sociologijo medijev in znanja (Oddelek za bibliotekarstvo).

Njeno raziskovalno področje se umešča med družbeno in kulturno zgodovino, študije knjige in branja, zgodovinsko antropologijo medijskih praks in analizo sodobnih medijskih reprezentacij.

Ana Vogrinčič je članica British Society for Eighteenth-Century Studies (BSECS), Pacific Ancient and Modern Language Association (PAMLA), Modern Language Association (MLA), European Society for the Study of English (ESSE) in Women Studies Group (WSG).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Mojca Žaberl (Celje, 1976)

Na Filozofski fakulteti je študirala sociologijo in bibliotekarstvo, diplomirala je leta 2005. V knjižnici Oddelka za sociologijo zaposlena za polovični delovni čas od leta 2006.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Izr. prof. dr. Barbara Bajd (1995–), sodeluje z oddelkom kot izvajalka predmeta Socialna antropologija II, 2. del, pozneje tudi z izbirnim predmetom Evolucija človeka, Pedagoška fakulteta
- Doc. dr. Bernard Nežmah (1990–), najprej kot mladi raziskovalec, je izvajalec in nosilec izbirnega predmeta Novinarski žanri, Mladina
- Asist. dr. Stojan Pelko (1990–), najprej kot mladi raziskovalec, pozneje pri izvedbi izbirnega predmeta Sociologija kina ter predmeta Kritična teorija medijskega poročanja, Ministrstvo za kulturo
- Red. prof. dr. Svetlana Slapšak kot nosilka in izvajalka izbirnega predmeta Balkanske ženske (kultura in antropologija), ISH
- Mag. Igor Vidmar (1993–), pri izvedbi izbirnega predmeta Popularna godba
- Doc. dr. Alojzija Židan (1989–), sodeluje z oddelkom kot nosilka in izvajalka predmeta Specialna didaktika, Fakulteta za družbene vede

Nekdanji zaposleni:

- Asist. dr. Tina Ban (2004–2007)
- Red. prof. dr. Bojan Baskar (1987–2006)
- Dr. Marta Gregorčič (2001–2004)

- Red. prof. dr. Asja Nina Kovačev (1992/93–2003/04)
- Red. prof. dr. Silva Mežnarič (1993/94–2004/2005)
- Izr. prof. dr. Vida Pohar (1995/1996–2000/2001)
- Red. prof. dr. Drago B. Rotar (1983–2006)
- Miha Zadnikar (1992/1993–2001/2002)
- Doc. dr. Anja Zalta (2000–2002)
- Dr. Simona Zavratnik Zimic (2001/2002–2004/2005)
- Red. prof. dr. Igor Ž. Žagar (1992/1993–2003/2004)

Oddelek za

UMETNOSTNO ZGODOVINO

Študij umetnostne zgodovine v Ljubljani je bil načrtovan že na začetku priprav na ustanovitev univerze ob koncu prve svetovne vojne. Klasični filolog Karel Verstovšek, poverjenik za uk in bogočastje Narodne vlade v Ljubljani, je ob sestavljanju seznama znanstvenikov, ki bi lahko prevzeli poučevanje na nastajajoči ustanovi, v zvezi s tem že decembra 1918 pisal Avguštinu Stegenšku, enemu prvih šolanih umetnostnih zgodovinarjev med Slovenci, ki je na bogoslovju v Mariboru že predaval umetnostno zgodovino. Stegenšek, graški doktorand Josefa Strzygowskega, je ponudbo sprva zavrnil, ko pa se je julija 1919 vendarle premislil, je bila naloga vzpostavitve študija že zaupana Izidorju Cankarju. Stegenškova želja, da prevzame katedro za zgodovino bizantinske umetnosti na Modrosloveni, današnji Filozofski fakulteti (pozneje je imel v mislih še profesuro za novejšo krščansko umetnost), pa ni bila uresničljiva, saj morebitna druga katedra za umetnost zaradi pomanjkanja denarja tedaj ni bila mogoča. Cankar, ki je iz umetnostne zgodovine doktoriral leta 1913 pri Maxu Dvořaku, je bil kot urednik Dom in sveta (1914–1919) in Slovenca (1918–1919) tedaj že eden najvidnejših slovenskih izobražencev in odličen organizator. V študijskem letu 1919/1920 se je najprej napotil na Dunaj, kjer je imel možnost – gotovo tudi ob nasvetih nekdanjega profesorja, ki je delo svojih nekdanjih učencev skrbno spremljal – pripraviti program študija, skupaj z drugimi bodočimi profesorji pa je poskrbel tudi za nabavo knjig za potrebe ljubljanske univerze. Na Dunaju je kupil tudi 2000 diapozitivov in skioptikon za njihovo predvajanje. Že aprila, manj kot mesec dni po smrti Avguština Stegenška, pa je v Ljubljano sporočil, da bo poskušal iz zapuščine pridobiti knjige za ljubljanski seminar, kar mu je tudi uspelo. Cankar se je z Dunaja vrnil pred začetkom predavanj 15. maja 1920. Za potrebe seminarja je s študenti najprej uporabljal profesorsko knjižnico ljubljanskega učiteljskega doma, leta 1921 pa si je pridobil najprej eno in nato dve sobi v deželnem dvorcu, vse s pomočjo svojega dunajskega sošolca Vojeslava Moleta, predavatelja arheologije in bizantinske umetnosti. Veliko podatkov o delu v umetnostnozgodovinskem seminarju dobimo v kroniki, ki sta jo najprej Cankar, za njim pa France Stele pisala od študijskega leta 1922/23 naprej. Seminar je dobil svojega laboranta, Janka Novaka, za knjižnico pa so skrbeli kar seminaristi, najprej Anton Vodnik, od leta 1922/23 naprej Stanko Vurnik, do vojnih let pa še Gustav Ogrin, Jože Gregorič in Emilijan Cevc.

Prva leta je bil seminar skromno obiskovan in šele v prvem vojnem letu 1941/1942 je število vpisanih preseglo deset. Bolj obiskana so bila predavanja, saj je bil Cankar odličen predavatelj in so ga poslušali tudi številni slušatelji drugih ved. Teme predavanj, ki jih le redko omenja v kroniki, še niso bile natančno popisane, čeprav so podatki ohranjeni, skupaj s koncepti, v Cankarjevi zapuščini. Prva večja tema v letnem semestru leta 1920 je bilo slikarstvo Rembrandta, v zimskem semestru 1920/21 pa moderno slikarstvo. V seminarju pa so se študenti najprej vadili v datiranju slik (ob gradivu, vezanem

na glavno predavanje, torej Rembrandta), jeseni 1920 pa so obravnavali temo Orient ali Rim. V letu 1921/22 se je seminaristoma Antonu Vodniku in Janku Spreitzerju pridružil še Stanko Vurnik, Cankar pa jim je ponudil šest tem za seminarske naloge, štiri s področja evropske, predvsem italijanske srednjeveške umetnosti, eno iz virov in eno o arhitektu Jožetu Plečniku. Zadnjo je prevzel Vurnik, Vodnik se je posvetil prostorskemu problemu v starokrščanski umetnosti (pripraviti je moral kritični pretres nove knjige Hansa Berstla *Das Raumproblem in der altchristlichen Malerei* iz leta 1920), Spreitzer pa naj bi po knjigi Wolfganga Kallaba *Vasaristudien* iz leta 1908 predstavil Giorgia Vasarija. Prav študij virov, med drugim tudi analiza posameznih Vasarijevih vit, je ostala seminarska stalnica tudi v naslednjih letih, že Cankar pa je razdelil tudi vaje s področja slovenske Kunstliteratur, domačega slovstva, predvsem periodike, ki je obravnavala zgodovino umetnosti na Slovenskem, ter Valvasorja in Kukuljeviča, vse gotovo v luči nujne dopolnitve Schlosserjevega temeljnega dela, ki je v knjižni obliki izšlo leta 1924. Seminaristi so se vadili v datiranju, npr. srednjeveškega slikarstva in kiparstva, italijanske in nizozemske umetnosti 15. stoletja, ukvarjali so se med drugim s starokrščansko umetnostjo, romansko arhitekturo, z Botticellijem, Rafaelom, risbami ter kritično vrednotili novejšo umetnostnozgodovinsko literaturo. Cankar je vpeljeval tudi vedno več slovenskih tem, od baročnega slikarstva in kiparstva (npr. arhivske raziskave o Francescu Robbi, ki jih je prevzel Anton Vodnik) do starejših del, vključno z gotskimi freskami in arhitekturo (Gustav Ogrin je prevzel popisovanje gotskih cerkva na Kranjskem, Anton Stupica pa na Štajerskem, oba sta za svoje delo dobila svetosavske nagrade) in gradivom v Narodni galeriji, še posebno v kabinetu tujcev. Niso se ognili niti teoretičnim vprašanjem in aktualnim temam; tako so npr. 9. marca 1925 prebrali in komentirali kritiko, ki jo je Venó Pilon objavil v reviji *Kritika*, ter pri tem ugotovili, »kaj je naloga umetnostne zgodovine, kaj nje predmet in kakšna metoda, in označili razmerje umetnostnega zgodovinarja do sodobne umetnosti«.

Število slušateljev je ostajalo majhno, še zlasti v primerjavi z nadaljnjim razvojem študija. Cankar nikoli ne omenja več kot šest rednih seminaristov, čeprav je v letu 1932/33 sam ugotovil izjemno veliko slušateljev, tudi iz drugih strok. V kroniki so med drugimi omenjeni še Franjo Šijanec, France Kos in Stane Mikuž. Od 1923. do 1927. leta je Cankarju asistiral še praški doktorand France Mesesnel, dokler ga niso poslali v Makedonijo, od leta 1933 France Kos, študenti pa so na univerzi od umetnostnih zgodovinarjev lahko poslušali še Vojeslava Moleta, Josipa Mantuanija in Rajka Ložarja.

Leta 1927 je seminar dobil prvega doktoranda Antona Vodnika, ki je že leta 1925 del svojih raziskav o Francescu Robbi pripravil kot svetosavsko nalogo in dobil nagrado. Leto pozneje je promoviral še Šijanec, ki mu je Cankar nato priskrbel štipendijo francoske vlade za študij v Parizu. Tedaj je omenjena tudi prva od pozneje številnih reform študija. S finančno podporo posameznikov, npr. veletrgovca Resmana iz Radovljice, in ustanov, npr. Zbornice za trgovino in obrt, je Cankarju uspelo dopolnjevati knjižnično gradivo in financirati ekskurzije, ki so študente vodile po Dalmaciji do Kotorja (1930), v Firenze in Benetke (1935) ter Nemčijo (1936). Septembra leta 1936 je Izidor Cankar zapustil seminar in odšel v diplomatsko službo v Buenos Aires, vodenje seminarja pa je začasno vodil arheolog Balduin Saria. Seminarske vaje so se nadaljevale šele februarja 1938, ko je katedro prevzel Cankarjev dunajski študijski kolega France Stele, ki je do tedaj vodil spomeniškovarstveni urad.

Čeprav je pisanju seminarske kronike v naslednjih letih namenjal vedno manj časa, lahko razberemo, da je delo Stele nadaljeval podobno, kot ga je zastavil že Cankar. Poudarek je bil na obravnavi ključnih evropskih umetnostnih pojavov in osebnosti, čedalje bolj pa tudi na slovenskem gradivu, vajah v formalni analizi umetnin po Cankarjevi sistematiki ter na branju virov, praviloma Vasarija, pa tudi Van Mandra, Lomazza, Dolničarja ipd., najpogosteje v povezavi s temo predavanj (npr. o Giottu). Še pred vojno je Stele uvedel tudi obiske slikarskih ateljejev: seminaristi so tako od blizu spoznali delo Mateja Sternena, Božidarja Jakca in Gojmirja Antona Kosa. Ekskurzije so jih v tem času vodile po Sloveniji (Dolenjska, Štajerska) in v severno Italijo (Brescia, Milano, Bologna). Med študenti je omenjal tudi Julijo Pajman, posebej pa Jožeta Gregoriča in Staneta Mikuža; prvi je v študijskem letu 1939/40 dobil svetosavsko nagrado za nalogo o romanski in gotski arhitekturi na Slovenskem, drugi pa je končal disertacijo o baročnem slikarju Jelovšku, ki je po Steletovem mnenju vsestransko uspela. Omenjen je tudi Franc Kos, ki je pripravil disertacijo o ornamentiki lesenih stropov.

Še pred vojno je bilo tudi nekaj kadrovskih sprememb: po nesrečni smrti laboranta Novaka je njegovo mesto prevzel Franc Preša, leta 1939 oz. 1940 sta začela na fakulteti honorarno predavati France Mesesnel in Vojeslav Mole, a oba le za nekaj let. Prvi je tedaj vodil spomeniško varstvo, drugi pa se je po vdoru nemške vojske na Poljsko, kjer je imel profesorsko mesto na krakovski univerzi, z družino vrnil v Ljubljano. Sledil je napad na Jugoslavijo, seminarsko delo je bilo zato aprila 1941 začasno ustavljeno, a že kmalu so se razmere uredile. Že maja so s študenti nadaljevali delo, najprej s selitvijo seminarja iz pritličja univerze v drugo nadstropje NUK. Tedaj se med novimi študenti prvič omenjata tudi Emilijan Cevc in Marijan Zadnikar, ki jima je Stele pozneje poveril pomembni nalogi z veliko terenskega dela: prvemu popis in obravnavo srednjeveškega kiparstva, drugemu pa romanske arhitekture. Zadnikar se v svoji avtobiografiji *Z mojih poti* (Ljubljana 1991) spominja, da ga je jeseni 1940 k vpisu na umetnostno zgodovino prepričal seznam predavanj, ki je napovedoval Steletova predavanja o umetnosti baroka in o zahodnoevropskem slikarstvu, Moletova o začetkih bizantinske umetnosti in o srbski srednjeveški umetnosti, Mesesnelova o bizantinski arhitekturi in slikarstvu ter Ložarjeva o grški plastiki arhaične dobe. V prvem vojnem letu je Steleta jeseni presenetil velik vpis, kar pa je vplivalo predvsem na začetniški seminar, kjer je bilo 15 slušateljev. Med starejšimi seminaristi se med vojno omenja tudi Janez Veider, ki se je posvetil zgodovini ljubljanske stolnice in na to temo pozneje pripravil doktorat, Špelca Čopič, pozneje profesorica na likovni akademiji, Asta Žnidaršič, pesnica in kustosinja, pa tudi slikarja Marjan Pogačnik in Marijan Tršar ter duhovnik France Šoukal. Predavanja, posebno Steletova, so poslušali še številni drugi slušatelji, tudi številni ljubitelji umetnosti, Zadnikar med drugimi omenja slovenjgraškega župnika in velikega zbiratelja Jakoba Sokliča, pa tudi v višjem seminarju so imeli včasih kakšnega gosta, na primer poznejšega pisatelja Jožeta Brejca, po vojni znanega kot Jožeta Javorška.

Kljub Steletovim sprva optimističnim vpisom v kroniko pa je bilo delo seminarja kmalu oteženo zaradi deportacije slušateljev v Gonars in drugih vojnih grozot. Jeseni 1943 je v letalskem napadu v Novem mestu umrl Jože Gregorič, čigar zgodnja dela o srednjeveški arhitekturi so veliko obetala, France Mesesnel pa je bil – potem ko je moral že med vojno zaradi političnega prepričanja prenehati predavati in je bil poslan na Koroško – ob koncu vojne ubit na Turjaku.

Prvo povojno študijsko leto je prineslo izjemen vpis, saj je imel seminar nenadoma kar več kot 50 slušateljev. Kljub temu je ostala skupina starejših seminaristov sprva majhna. Emilijan Cevc je po Gregoričevi smrti v seminarju pomagal kot bibliotekar, ko pa je diplomiral, je spomladi 1946 za krajši čas postal Steletov asistent, kot bibliotekar pa je nato pomagal Ivan Komelj. S seminaristi je Stele hodil po Sloveniji in Jugoslaviji, obiskali so tudi Zagreb, Sarajevo, Beograd in Dalmacijo, vse do Dubrovnika, stekle so tudi prave delovne akcije, med njimi čiščenje močno poškodovane samostanske cerkve v Kostanjevici. Med študenti se omenjata Luc Menaše in Modest Golia, ponovno tudi Marijan Zadnikar, ki je tedaj popisoval umetnostno dediščino na Kočevskem, ter leta 1947 skupaj s Cirilom Velepčičem še pred koncem študija nastopil konservatorsko službo, ki jo je tedaj vodil France Šijanec. Jeseni leta 1947 je Steletov asistent postal Luc Menaše, knjižnica pa se je obogatila z darovi iz Federalnega zbirnega centra. Med diplomante se je uvrstil tudi Marijan Pogačnik, Zoran Kržišnik pa je nastopil službo v Moderni galeriji. Spomladi naslednjega leta je med študenti omenjen tudi Nace Šumi, ki je po dokončanju študija najprej prevzel konservatorsko službo. Skoraj deset let France Stele ni več pisal v seminarsko kroniko. V teh letih je poskrbel, da so njegovi študenti začeli pomembne pregledne raziskave posameznih obdobij in zvrsti in dokončali ali vsaj začeli pripravljati vrsto disertacij, na podlagi katerih so v naslednjih dveh ali treh desetletjih nastale temeljne monografije o umetnosti na Slovenskem. Cankarjevi študenti so doktorate pripravljali iz nekoliko ože zamejenih problemov, večinoma so bile to monografske obravnave umetnikov (npr. Vodnikov Francesco Robba, Vurnikov Valentin Metzinger, pod Cankarjem začet in pri Steletu končan Mikužev Franc Jelovšek), Steletovi učenci pa so se – gotovo tudi zaradi učiteljevih dolgoletnih konservatorskih izkušenj – posvetili obsežnim terenskim raziskavam srednjeveške arhitekture (Marijan Zadnikar in Ivan Komelj) in kiparstva (Emilijan Cevc), baročne arhitekture (Nace Šumi) in kiparstva (Sergej Vrišer) in podobno. Tako je poleg Cankarjeve sistematike stila, ki je odločilno zaznamovala prve generacije študentov v dvajsetih in tridesetih letih in je tudi pozneje ostala ena od osnov seminarskega dela, na medvojne in povojne slušatelje France Stele močno vplival z umetnostnogeografsko metodo, ki jo je po nemških vzorih že pred drugo vojno vpeljal tudi v raziskave slovenske umetnostne zgodovine (npr. v razpravah o umetnosti na Dolenjskem in Primorskem).

V zadnjem desetletju dela sta se na oddelku Steletu poleg asistenta Luca Menašaja, ki je doktoriral leta 1955, pridružila Stane Mikuž kot predavatelj in Mirko Juteršek, tedaj še študent, kot demonstrator. S kratkim vpisom v seminarsko kroniko je v zimskem semestru 1957/58 Stele povzel zadnjih deset let svojega dela, saj se je s 1. oktobrom 1957 upokojil in dokončno vodstvo seminarja 29. januarja 1958 predal Stanetu Mikužu, sledila pa je prva večja razširitev oddelka. Mikuž, ki je kot Cankarjev učenec v seminarju vztrajal pri učiteljevih pogledih na umetnost, je predaval občo umetnostno zgodovino novega veka, Menaše, ki je poudarjal pomen ikonografskih raziskav, občo umetnost srednjega veka, slovensko in jugoslovansko umetnostno zgodovino, pa je leta 1961 prevzel Nace Šumi, ki je pred tem deset let delal v spomeniškem varstvu, leta 1960 pa doktoriral s temo Ljubljanska baročna arhitektura. Oddelek je tako tudi po Steletovem odhodu ostal tesno povezan s spomeniškim varstvom, Šumi pa je po Steletu vrsto let vodil tudi stanovsko Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo, ki ga je že leta 1921 ustanovil Izidor Cankar, s čimer je poskrbel tudi za povezavo oddelka z nekdanjimi študenti, ki so po diplomi ostali na delu v stroki, poleg spomeniškega varstva še v muzejih, galerijah ipd.

V naslednjih desetletjih se je študij razvijal v okviru dveh sklopov – obče umetnostne zgodovine in slovenske in jugoslovanske umetnostne zgodovine. Tako kot na občji se je na »domači« katedri snov razdelila med dva predavatelja v začetku sedemdesetih let, ko je leta 1972, sprva kot asistent, srednjeveški del prevzel Janez Höfler, ki je s temo Beljaška slikarska delavnica v 15. stoletju doktoriral leta 1974. Šumi se je posvetil predvsem zgodovini arhitekture novega veka, še zlasti baročni, in ob natančni formalni analizi in upoštevanju Steletove umetnostnogeografske metode vpeljal tudi elemente strukturne analize. Höfler je z raziskavami srednjeveškega slikarstva nadaljeval delo Franceta Steleta, svoje raziskave pa skladno s potrebami študijskega procesa razširil še na srednjeveško in zgodnjerenesansno umetnost v Dalmaciji. Predavanja iz muzeologije in konservatorstva je na oddelku vpeljal Franjo Baš, po njegovi smrti pa Sergej Vrišer, sodelovali pa so še Janez Mikuž, Mirko Šubic in Milan Železnik, Mirko Kambič pa je začel predavati zgodovino fotografije.

V poznih sedemdesetih in v osemdesetih letih je sledila nova širitev oddelka. Mirko Juteršek, že pred tem bibliotekar in asistent na oddelku, je po doktoratu o Matiji Jami (1971) leta 1978 postal docent in do konca osemdesetih let predaval zgodovino vzhodnoevropske umetnosti. Lev Menaše, ki je z nalogo Vanitas v zahodnoevropski likovni umetnosti doktoriral leta 1983, je postal na katedri za občo umetnostno zgodovino asistent leta 1985, v istem času kot na katedri za zgodovino slovenske umetnosti in umetnosti drugih jugoslovanskih narodov Milček Komelj, ki je leto poprej doktoriral s temo Mladostna umetnost Božidarja Jakca – izvori Jakčeve ustvarjalnosti. Oba sta prevzela posamezne predmete iz novoveške umetnosti, srednjeveški pa se je posvetila Nataša Golob, ki je leta 1987, leto po doktoratu Poslikani leseni stropi na Slovenskem od začetkov do konca 17. stoletja, postala docentka za občo umetnostno zgodovino. V prvi polovici devetdesetih let so se upokojili kar trije od profesorjev, ki so dodobra zaznamovali tako oddelek kot povojno umetnostno zgodovino na Slovenskem: leta 1990 Luc Menaše in Sergej Vrišer, ki je ob delu v mariborskem pokrajinskem muzeju na oddelku vrsto let predaval muzeologijo in konservatorstvo, in leta 1994 še Nace Šumi. Njihova predavanja so prevzeli mlajši kolegi: ciklična predavanja iz evropske umetnosti novega veka je po Lucu Menašaju prevzel Lev Menaše, iz slovenske umetnosti novega veka pa po Šumiju Milček Komelj. Namesto Vrišerja je konservatorstvo najprej predavala Jelka Pirkovič, za njo pa Sonja Ana Hoyer, muzeologijo pa je prevzela Jasna Horvat in po njeni upokojitvi leta 2007 Katja Mahnič. Nekaj let po vrzemu valu upokojitev se je oddelek okreplil z novimi močmi: na katedro za občo umetnostno zgodovino so kot asistenti prišli Tine Germ, Monika Osvald, Katja Mahnič in pred kratkim še Rebeka Vidrih, na slovensko katedro pa sta iz statusa mladih raziskovalcev prešla med predavatelje Samo Štefanac in Matej Klemenčič, ki sta počasi prevzela obveznosti Janeza Höflerja. Študijski program se je vsa ta desetletja seveda bogatil tudi z zunanjimi sodelavci: terenske vaje vodi Robert Peskar, fotografijo je po Kambiču prevzel Primož Lampič, umetnostne tehnike in restavracije je po Šubicu, Železniku in Mikužu prevzel Josip Korošec, ki je na oddelku od leta 1984 predaval tudi metodiko poučevanja umetnostne zgodovine. Ko se je upokojil Jože Kastelic, ki je tako arheologom kot umetnostnim zgodovinarjem predaval umetnost starega veka, je Korošec prevzel tudi njegov predmet. Zato je bilo treba po Koroščevem odhodu leta 2000 zapolniti velik izpad predmetov, tako da je predavanja o umetnostnih tehnikah in restavraciji prevzel najprej Ivan Bogovčič, pred kratkim pa Tamara Trček Pečak in Miladi Makuc Semion, predavanja iz specialne metodike oz. didaktike Olga Pavlič in zdaj Irena Šterman, raziskovanju starega

veka pa se je posvetila Monika Osvald. Zgledno je bilo tudi sodelovanje z drugimi oddelki, saj so za latinsko paleografijo skrbeli na Oddelku za zgodovino (Božo Otorepec, Dušan Kos, Peter Štih), za zgodovino estetike na Oddelku za filozofijo (Frane Jerman, Aleš Erjavec, Lev Kreft), za latinščino in nemščino pa se je izmenjala vrsta lektorjev z oddelkov za klasično filologijo in germanistiko, trenutno sodelujemo z Bredo Čop in Matejo Gaber.

Čedalje večje število študentov – zaradi prevelikega vpisa je bilo treba uvesti omejitve – ter večje število zaposlenih učiteljev in sodelavcev ter zunanjih predavateljev je zahtevalo tudi več dela v knjižnici in administraciji. Pri teh nalogah so se na oddelku zvrstile Tatjana Wolf, Marjana Lipoglavšek in Barbara Zupančič, dokumentacijo je vodila Maja Krulc, oddelčni fotolaboratorij pa po smrti Franca Preše leta 1966 Alenka Habič. Sredi devetdesetih let je prišlo do novih sprememb in nekajletnih krajših zaposlitev, nato pa se je ekipa ustalila: tajniške posle je prevzela Majča Korošaj, v knjižnici delajo Ida Maček Kranjc, Mateja Tušar, Metka Dolenc in Sonja Klemenc, fototeko, ki je bila ustanovljena sredi devetdesetih let, pa vodi Jakob Klemenčič. Po odhodu Matije Juroviča, zadnjega fotolaboranta na oddelku v pokoj, je Klemenčič prevzel tudi njegove naloge, saj smo v zadnjih letih pri projekcijah že skoraj povsem prešli z uporabe diapozitivov na računalniške predstavitve. Kljub selitvi v nove prostore v južnem traktu FF leta 1993 je tudi na našem oddelku že čutiti pomanjkanje prostora, tako v knjižnici kot v kabinetih. Ob selitvi je bila knjižnica organizirana kot prezenčna, kar zahteva seveda nekoliko več prostora, a danes si resnega seminarskega dela in študija ter raziskovanja v kakršni koli drugačni obliki organizacije knjižnice na oddelku ne moremo več predstavljati. Pri nabavi knjižničnega gradiva in fotografij smo si dolga leta morali pomagati z raziskovalnimi sredstvi, pa tudi danes so nakupi čedalje večje in dražje produkcije umetnostnozgodovinskih publikacij v tujini močno omejeni. Veliko si – vsaj pri izmenjavi periodičnih publikacij – pomagamo z Zbornikom za umetnostno zgodovino, osrednjo slovensko umetnostnozgodovinsko znanstveno periodično publikacijo, ki jo izdaja Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo s sedežem na oddelku in ki jo je zadnjih devet let urejal Samo Štefanac. Oddelek je bil v zadnjih letih 90. let tesno povezan z društvom in v zadnjih letih je sedež društva ponovno na oddelčnem naslovu, z oddelka pa je od leta 2007 po skoraj dveh desetletjih tudi predsednik društva Matej Klemenčič. Povezovanje z društvom in skrb za osrednjo slovensko znanstveno revijo oddelku prinaša dodatne možnosti pri promoviranju slovenske znanstvene misli in humanistike, podiplomskim študentom in doktorandom pa olajša pot do prvih znanstvenih objav.

Pri raziskovalnem delu je bila pomembna prelomnica ustanovitev Znanstvenega inštituta FF, ki ga je dolgo vodil Nace Šumi. Ob učiteljih, ki so kot raziskovalci delovali v okviru projektnih in programskih skupin, je bilo v raziskovalno delo vključenih več mladih raziskovalcev, v zadnjih letih pa tudi »čistih« raziskovalcev, ki z določenim številom ur sodelujejo pri raziskovalnih projektih in programu. Čedalje več je bilo tudi vključevanja v mednarodni prostor, a pri tem je pobuda ostajala na ravni osebnih stikov in uspehov, do institucionaliziranih stikov pa je prišlo šele s programom Socrates Erasmus in s financiranjem dvostranskih raziskovalnih projektov v zadnjem desetletju. Vzpostavili smo vrsto formalnih povezav z univerzami v Italiji, Avstriji, Nemčiji in na Poljskem, še veliko več pa je neformalnega sodelovanja, poleg že omenjenih držav zlasti s Hrvaško, pa tudi z ZDA, Veliko Britanijo,

Ekскурzija študentov v Vicenzo oktobra 2006, foto: fototeka oddelka, Matej Klemenčič

Francijo, Španijo, Portugalsko in Izraelom. V zadnjem desetletju smo tako na oddelku gostili vrsto uglednih predavateljev iz teh držav, pa tudi naši predavatelji so se pogosto predstavljali na predavanjih na univerzah v tujini. Študentska izmenjava, ki je zaživela pred leti, je najprej potekala predvsem enosmerno, saj so naši študenti radi odhajali v tujino, v zadnjem času pa tudi v Ljubljano prihaja čedalje več tujih študentov, čeprav zaradi jezikovnih ovir zanje to ni tako preprosto.

Izsledke svojih raziskav so člani oddelka predstavljali na številnih posvetih v Sloveniji in tujini, sodelovali pri pripravi številnih razstav, uresničenih pa je bilo tudi nekaj pomembnih projektov, katerih nosilec je bil oddelek. Prvi, gotovo tudi največji, je bil Gotika v Sloveniji, ki je obsegal mednarodni simpozij (1994) in razstavo z obsežnim katalogom (1995). Sledili so mednarodni simpozij Francesco Robba in beneško kiparstvo 18. stoletja (1998), trije dvostranski slovensko-bavarski simpoziji v sodelovanju z Univerzo v Regensburgu in Univerzo Ludovika Maksimilijana v Münchnu (2001, 2004, 2008), Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem (mednarodni simpozij in razstava, 2005) ter Arhitekturna zgodovina (prvo od bienalnih srečanj, 2007). V zadnjih letih so posamezni člani oddelka dobili vrsto nagrad in priznanj, med drugim Janez Höfler nagrado Izidorja Cankarja za življenjsko delo, tako Höfler kot Milček Komelj pa sta dosegla akademsko čast, prvi v Urbino, drugi pa v Salzburgu.

Člani Oddelka za umetnostno zgodovino oktobra 1996, foto: fototeka oddelka, Matija Jurovič

Oddelek se je aktivno vključil tudi v prenovu srednjega in osnovnega šolstva, tako da so posamezni člani aktivno sodelovali pri oblikovanju novih učnih načrtov, obenem pa že več kot deset let redno izvajamo program stalnega strokovnega izpopolnjevanja za učitelje na srednjih in osnovnih šolah. Zaradi dobrih izkušenj s temi seminarji smo se leta 2006 odločili, da bomo vsakih nekaj let pripravili še podoben program za konservatorje.

Že v devetdesetih letih se je študijski program začel počasi prenavljati, študenti so morali izdelati več pisnih izdelkov, imeli pa so tudi čedalje več izbire med seminarji in izbranimi poglavji. Zadnji sklop sprememb je povezan z bolonjsko reformo, ki je kljub predpisanim finančnim omejitvam s shemo 3+2 in semestrskimi sklopi predavanj temeljito posegla v strukturo študija. Prenovljene programe smo začeli izvajati v letu 2008/09, zato se bo mogoče posledicam reforme posvetiti šele v zborniku ob stoletnici fakultete.

— Matej Klemenčič

Metka Dolenc Šoba (Ljubljana, 1978)

Študirala je umetnostno zgodovino in sociologijo kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 2003. Podiplomski študij nadaljuje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, na smeri Razvoj in teorija oblikovanja.

Od leta 2004 je zaposlena v knjižnici oddelka za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti.

Pri raziskovalnem delu se posveča razvoju arhitekture 20. stoletja. Je članica organizacijskega odbora DOCOMOMO Slovenija, v sklopu katerega je soorganizirala več strokovnih posvetov in simpozijev. Sodelovala je pri izboru slovenskih arhitekturnih spomenikov za vpis v mednarodni register DOCOMOMO.

Izr. prof. dr. Tine Germ (Maribor, 1967)

Študiral je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1993, magistriral 1995. in doktoriral leta 1997 s tezo *Nikolaj Kuzanski in renesančna umetnost*. Postdoktorsko študijsko izpopolnjevanje je nadaljeval na Dunaju, v Münchnu in Londonu. Leta 1995 se je zaposlil na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 2002 je bil izvoljen v naziv docenta in 2007. v naziv izrednega profesorja za občo umetnostno zgodovino.

Pri svojem raziskovalnem delu se posveča ikonografiji in ikonologiji, zlasti humanističnim temam poznosrednjeveške in zgodnjenooveške umetnosti. Za uspešno znanstveno in poljudnoznanstveno delo je prejel priznanje

Slovenske znanstvene fundacije za odličnost v komuniciranju znanosti (Prometej znanosti 2006). Je urednik revije *Ars & Humanitas. Revija za umetnost in humanistiko*, ki jo izdaja Znanstvena založba Filozofske fakultete, in ustanovni član mednarodnega uredniškega odbora revije za ikonografijo *Ikon*, ki jo izdaja Filozofska fakulteta Univerze na Reki.

V letih 2004–2008 je bil predsednik Državne predmetne komisije za splošno maturo s področja umetnostne zgodovine, od leta 2006 je član Republiške komisije za spremljanje in posodabljanje učnih načrtov za umetnostno zgodovino. Od jeseni leta 1998 na Oddelku za umetnostno zgodovino vodi projekt Stalnega profesionalnega spopolnjevanja srednješolskih profesorjev umetnostne zgodovine. Je avtor in recenzent različnih srednješolskih in osnovnošolskih programov umetnostne zgodovine, učbenikov in učnih gradiv.

V letih 2000–2004 je bil namestnik predstojnika Oddelka za umetnostno zgodovino in v letih 2004–2008 predstojnik oddelka. Od 2007 do 2009 je bil predsednik sveta za založništvo Filozofske fakultete, prodekan za podiplomski študij, založništvo in informacijski sistem. Od marca 2008 je član senata Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Nataša Golob (Celje, 1947)

Študirala je umetnostno zgodovino in francoski jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1973, magistrirala

1984. in doktorirala 1986. leta (*Poslikani leseni stropi na Slovenskem do začetka 18. stoletja*). Od leta 1986 je zaposlena na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete. Leta 1998 je bila izvoljena v naziv redne profesorice. Raziskovalno delo in sodelovanje pri mednarodnih projektih jo je vodilo v skoraj vse evropske države, leta 1998 je prejela priznanje Univerze v Ljubljani, za svoje delo na področju raziskovanja srednjeveških in renesančnih rokopisov je prejela nagradno štipendijo univerze Yale (2000). Predavala je na več univerzah v tujini in bila aktivna udeleženka številnih mednarodnih znanstvenih srečanj.

Poleg ikonografskih vprašanj se posveča predvsem srednjeveškim rokopisom, tako da je v zaokroženi rekonstrukciji predstavila romanske rokopise iz cistercijanskega samostana Stična (1994) in knjižnico Žičke kartuzije (2006), pomemben dosežek je kumulativni pregled vsebin, avtorjev in kodikološkega razvoja srednjeveške knjige iz slovenskih provenienc (2008).

Bila je tehnična urednica *Zbornika za umetnostno zgodovino* (1986–1990), zdaj je članica uredniškega odbora revije *Ars & Humanitas*. Od jeseni 1995 je vodila kurikularno preново za predmet Umetnostna zgodovina na srednjih in osnovnih šolah, prispevala več učnih načrtov in učbenikov, vpeljala je projekt Stalno strokovno spolnjevanje za učitelje v srednjih šolah in licenčne tečaje za učitelje na osnovnih šolah. Bila je predsednica Razširjene predmetne komisije za umetnostno zgodovino in je predsednica Maturitetne komisije za umetnostno zgodovino. Do spomladi 2008 je bila članica senata FF,

poleg tega pa tudi prodekanja FF (1993–1994), namestnica predstojnika in predstojnica oddelka (1996–2000).

Od leta 1993 je članica APICES (Association paléographie, culture, écriture, scribes), od 1995. članica CIPL (Comité international de paléographie latine) in od 2005. leta članica izvršilnega odbora.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Zasl. prof. ddr. Janez Höfler (Zagreb, 1942)

Študiral je najprej matematiko in fiziko na FNT, nato pa muzikologijo (doktorat leta 1973) in umetnostno zgodovino (doktorat leta 1974) na FF v Ljubljani, kjer je bil zaposlen od 1972. leta do upokojitve leta 2005, od 1987. kot redni profesor. Večkrat se je izpopolnjeval v tujini, med drugim v Utrechtu, Münchnu in Firencah, tudi kot štipendist Humboldtove ustanove in harvardske univerze, kot gostujoči profesor pa je bil povabljen na graško univerzo (1990) in na Center harvardske univerze za italijanske renesančne študije »Villa I Tatti« v Firencah (2002) ter kot gostujoči raziskovalec na univerzo v Münchnu (2006). Na FF je med drugim vodil Oddelek za umetnostno zgodovino (1994–1996), raziskovalne projekte (tudi dvostranske, npr. z Bavarsko) in program Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana. Med pomembnimi mednarodnimi projekti (razstave, simpoziji, zborniki), ki jih je organiziral v Ljubljani, sta Gotika v Sloveniji in Francesco Robba in beneško kiparstvo 18. stoletja (oboje z Narodno galerijo). V letih 2004–2008 je bil

kot predstavnik Oddelka član strokovnega sveta Narodne galerije in njegov predsednik. Leta 2006 je prejel nagrado Izidorja Cankarja za življenjsko delo, 2007. pa je bil izvoljen za častnega člana Akademije Raffaello v Urbinu ter prejel tudi nagrado premio montefeltro za knjigo *Il Palazzo Ducale in Urbino*, izdano leta 2006. Kot vabljeni predavatelj je nastopil na univerzah v Braunschweigu, Regensburgu, Berlinu, Münchnu, Passau, Urbinu in na Dunaju ter na umetnostnozgodovinskih inštitutih v Firencah in Münchnu. Poleg tega se je kot vabljeni predavatelj udeležil vrste znanstvenih simpozijev in kongresov doma in v tujini (na Dunaju, v Zagrebu, Gradcu, Firencah, Urbinu, Luxembourg in Pragi).

Kot muzikolog se je ukvarjal predvsem s slovensko in evropsko glasbo srednjega veka, renesance in baroka. Poleg slovenskih publikacij na to temo je pripravil kritično izdajo zbranih del Dominiqua Phinota za serijo *Corpus mensurabilis musicae Ameriškega muzikološkega inštituta* (1972, 1974, 1982). Na področju umetnostne zgodovine se posveča predvsem umetnosti srednjega veka na Slovenskem, v Srednji Evropi ter v Italiji in Dalmaciji. Raziskoval je srednjeveško stensko in tabelno slikarstvo na Slovenskem in avstrijskem Koroškem ter objavil korpus srednjeveških fresk v Sloveniji (štiri knjige, 1996–2006) in tri knjige o koroškem slikarstvu, izdane v Beljaku in Celovcu (1981/2; 1987; 1998). V srednjeevropskem okviru se je ukvarjal z recepcijo zgodnje grafike (*Der Meister E. S., Regensburg 2007*), izhodišče za njegov študij italijanske umetnosti pa je bila Dalmacija (*Die Kunst Dalmatiens, Graz 1989*) in njene povezave z Italijo in posebej

s Firencami v 15. stoletju. Zadnje delo s tega področja je znanstvena monografija o vojvodski palači v Urbinu (*Regensburg 2004*, it. prevod Urbino 2006). Vzporedno z umetnostno zgodovino se ukvarja tudi s topografijo in zgodovino cerkvene organizacije na Slovenskem v srednjem veku.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Sonja Ana Hoyer (Murska Sobota, 1945)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1969 diplomirala iz umetnostne zgodovine in zgodovine. Leta 1994 je bila promovirana z doktorsko disertacijo z naslovom *Zgodovinski razvoj Tartinijeve hiše in njena likovna oprema*. Od leta 1995 je docentka in od leta 2006 izredna profesorica za konservatorstvo na Oddelku za umetnostno zgodovino FF. Takoj po diplomi se je leta 1969 zaposlila na Medobčinskem zavodu za spomeniško varstvo, kjer od leta 1999 deluje kot konservatorska svetnica. Poleg uveljavljanja spomeniškovarstvene dejavnosti na slovenski obali se je v svoji osnovni konservatorski dejavnosti ukvarjala z mestno prenovi in prenovi posameznih arhitekturnih spomenikov. Med njimi je najpomembnejša prenova Tartinijeve hiše v Piranu, ki je bila po končani prenovi monografsko obdelana.

Rezultat raziskovalnega dela (1984) na inštitutu FF je monografska publikacija *Kultura na narodnostno mešanem ozemlju Slovenske Istre: varovanje naravne in kulturne dediščine na področju konservatorstva in muzeologije* (Ljubljana, 2002).

Organizirala in aktivno je sodelovala na konservatorskih simpozijih in posvetovanjih doma in v tujini (Ustvarjalnost in konservatorstvo, Piran 1989, Varovanje kulturne dediščine v Pomurju, Murska Sobota 1990, Stavbarstvo na Koprskem, Koper 1994, Umetnostna zgodovina in spomeniško varstvo, Ljubljana 1996, Arhitekt Jože Plečnik v Prekmurju, Moravske Toplice 1997, Obletnica rojstva G. Tartinija, Padova 1992, Simpozij Evropa Coine, Benetke 1993, Arhitekt Pietro Nobile, Trst 1999). Leta 1994 je prejela Steletovo priznanje in leta 2008 Steletovo nagrado. V letih 1988–1991 je bila predsednica Slovenskega konservatorskega društva in v letih 1995–1999 predsednica Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva. Je soorganizatorica odmevnih mednarodnih arhitekturnih dnevov, ki že 25 let vsako leto potekajo v Piranu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Matija Jurovič (Ljubljana, 1947)

Po končani osnovni šoli je bil učenec v gospodarstvu (vajenec) fotooddelka v Exportprojektu Ljubljana – fotooddelek agencije za ekonomsko propagando. Po končanem zaključnem izpitu iz fotografije leta 1964 je bil v istem podjetju zaposlen do konca leta 1992. Od leta 1986 do 1992. je bil vodja fotooddelka v Exportprojektu. Od začetka leta 1993 do konca leta 2005 je bil fotograf na Oddelku za umetnostno zgodovino. Od 30. decembra 2005 je upokojen.

Mag. Sonja Klemenc (Ljubljana, 1960–2009)

Diplomirala je leta 1988 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz umetnostne zgodovine (A) in

etnologije (B). Pripravištvu je opravila kot kustosinja v Moderni galeriji v Ljubljani, kjer je bila potem honorarno zaposlena do leta 1992. Študijsko se je izpopolnjevala v Gradcu (leta 1992 štipendija Zveznega ministrstva za znanost in raziskovanje Republike Avstrije). Od leta 1993 je zaposlena na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, sprva kot mlada raziskovalka, od leta 2000 kot bibliotekarka. Magistrirala je leta 1995 pri prof. dr. Nacetu Šumiju z nalogo o umetniku Jakobu Savinšku. V okviru podiplomskega študija je v Moderni galeriji v Ljubljani, Galeriji sodobne umetnosti v Celju in Dolenjskem muzeju v Novem mestu pripravila retrospektivno razstavo umetnikovih del. Medobčinskemu muzeju Kamnik je leta 2002 priskrbel donacijo kipov Jakoba Savinška. Leta 2001 je opravila strokovni bibliotekarski izpit in nato pridobila licenco za vnos podatkov v sistem Cobiss.

Poleg rednega dela se raziskovalno ukvarja z modernim in sodobnim slovenskim kiparstvom.

Mag. Jakob Klemenčič (Ljubljana, 1968)

Po končani srednji šoli je bil v letih 1986–1988 zaposlen v Iskri. Leta 1988 se je vpisal na umetnostno zgodovino in leta 1994 študij končal. Na Oddelku za umetnostno zgodovino je zaposlen od 16. novembra 1994 kot fotodokumentarist; leta 1995 je opravil tudi strokovni bibliotekarski izpit. Magistrski študij je končal leta 2004.

Izr. prof. dr. Matej Klemenčič (Ljubljana, 1971)

Umetnostno zgodovino je študiral na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete

Univerze v Ljubljani, kjer je leta 2000 doktoriral z nalogo *Francesco Robba in baročno kiparstvo med Rimom in Benetkami*. V preteklih letih se je večkrat izpopolnjeval v tujini (Italija, Avstrija, Nemčija, Hrvaška), najdlje v Firencah, kjer je bil v študijskem letu 1998–1999 štipendist Fondazione Roberto Longhi.

Njegovo raziskovalno delo je posvečeno predvsem umetnosti zgodnjega novega veka, še zlasti baročni umetnosti, beneškemu kiparstvu tega obdobja, Ljubljani kot umetnostnemu središču in problemom umetnostnih izmenjav ter mobilnosti. Sodeluje pri slovenskih in mednarodnih dvostranskih projektih (Nemčija, Hrvaška) ter predstavlja ugotovitve svojih raziskav na predavanjih tako v Sloveniji kot tudi v tujini, v okviru študijskega procesa in na mednarodnih znanstvenih srečanjih (Zagreb, Reka, Dunaj, Videm, Benetke, Firence). Bil je soorganizator mednarodnih simpozijev Francesco Robba in beneško kiparstvo 18. stoletja (Ljubljana 1998) in Flamski in nizozemski slikarji v Srednji Evropi in severni Italiji v poznem 17. stoletju. Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem (Ljubljana 2005, za projekt prejel priznanje Izidorja Cankarja) in spremljajočih razstav v Narodni galeriji ter pobudnik bienalnih srečanj Arhitekturna zgodovina (prvo Ljubljana 2007). Je član uredniških odborov revij *Zbornik za umetnostno zgodovino* in *Umetnostna kronika* ter redno sodeluje v strokovnih komisijah spomeniškovarstvene službe.

V letih 2004–2008 je bil namestnik predstojnika Oddelka za umetnostno zgodovino, nato pa njegov predstojnik. Na Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete od jeseni 2005 vodi programsko skupino Slovenska umetnost in

umetnost Srednje Evrope in Jadrana ter sodeluje pri posameznih raziskovalnih projektih, od jeseni leta 2007 pa je tudi predsednik Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Milček (Bogomil) Komelj (Novo mesto, 1948)

Je predavatelj zgodovine slovenske umetnosti, vodja Katedre za slovensko umetnost in umetnost južnoslovanskih narodov, sodelavec Inštituta Nove revije in redni član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu.

Leta 1973 je diplomiral iz umetnostne zgodovine in slovenskega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1975 zagovarjal magisterij *Ekspressionizem v slovenski upodabljajoči umetnosti* in leta 1984 doktoriral z disertacijo *Mladostna umetnost Božidarja Jakca – izvori njegove ustvarjalnosti*.

Od leta 1977 objavlja monografije in študije zlasti o slovenskem slikarstvu 19. in 20. stoletja. Na novo je osvetlil obdobje likovnega ekspressionizma. Ob raziskavah umetnosti je pripravil vrsto pomembnih razstav s študijskimi katalogi. Tesno je sodeloval in sodeluje z najpomembnejšimi slovenskimi likovnimi umetniki (zlasti z Božidarjem Jakcem, Francetom Miheličem, Mihom Malešem, Jožetom Tisnikarjem, Marjanom Pogačnikom, Janezom Bernikom), proučuje in ocenjuje najnovejšo likovno ustvarjalnost. Ob razstavah je pripravil na stotine predstavitev umetnikov. Ob pisanju o zgodovini umetnostne zgodovine se posveča tudi obravnavi posameznih slovenskih umetnostnih zgodovinarjev. Je

tudi pesnik (dve pesniški zbirki) in portretist (revijalne objave).

Bil je večkratni predsednik ali član vseh slovenskih osrednjih likovnih in drugih žirij, Prešernovega sklada ter komisij pri postavljanju javnih spomenikov, zunanji urednik ES, predavatelj na številnih slovenskih in mednarodnih znanstvenih simpozijih, član sveta novega Slovenskega biografskega leksikona, član slovenskega centra PEN, član strokovne komisije pri ministrstvu za kulturo in predsednik Slovenske matice.

Za svoje delo je prejel številne nagrade: študentsko Prešernovo nagrado, plaketo mesta Ljubljane, Župančičevo nagrado, častno priznanje ZDSLUI idr.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Majča Korošaj (Ljubljana, 1968)

Diplomirala je leta 2001 na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete. Od leta 1995 je delala v knjižnici Narodne galerije, ker je bila v letih 1997–1999 redno zaposlena. Leta 1998 je opravila strokovni izpit za knjižničarko. V letu 1999 se je redno zaposlila na Filozofski fakulteti kot samostojna strokovna delavka na Oddelku za umetnostno zgodovino.

Ida Maček Kranjc (Ljubljana, 1949)

Študirala je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomirala je leta 1993. Od leta 1995 je zaposlena kot bibliotekarka v

knjižnici Oddelka za umetnostno zgodovino. Leta 1995 je sodelovala pri razstavi Gotika v Sloveniji. Je soavtorica Slovenskega velikega leksikona (področje novejšega slikarstva), ki je izhajal v letih 2003–2005 pri Mladinski knjigi. Od leta 2005 pripravlja letne bibliografije za raziskovalce Oddelka za umetnostno zgodovino.

Doc. dr. Katja Mahnič (Kranj, 1971)

Študirala je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1997 in doktorirala leta 2001 (*Podoba kot sporočilo: izbrani likovni viri za evropsko zgodovino od pozne antike do romanike*). Med letoma 1998 in 2001 je bila mlada raziskovalka v Narodnem muzeju Slovenije. Na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je zaposlena od leta 2003 kot asistentka, od leta 2007 pa kot docentka za občo umetnostno zgodovino.

Področja njenega raziskovalnega dela so: percepcija srednjeveške podobe, srednjeveška podoba kot zgodovinski vir, heraldika in sfragistika. Je tehnična urednica revije *Ars & Humanitas*. Revija za umetnost in humanistiko, ki jo izdaja Znanstvena založba Filozofske fakultete.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Izr. prof. dr. Samo Štefanac (Ljubljana, 1956)

Diplomiral je na oddelku za umetnostno zgodovino leta 1981, magistriral 1986. in

doktoriral leta 1991. Izpopolnjeval se je v Firencah (1983–1984, 1995, 2007), v Benetkah (1988) in na Dunaju (1993). Od leta 1985 je bil mladi raziskovalec na Oddelku za umetnostno zgodovino, od 1994. leta docent in od 2006. izredni profesor. V letih 2000–2004 je bil predstojnik oddelka za umetnostno zgodovino. Raziskuje arhitekturo in kiparstvo srednjega veka na Slovenskem ter umetnost 15. stoletja v Italiji in v širšem mediteranskem prostoru. Med letoma 2001 in 2008 je bil urednik *Zbornika za umetnostno zgodovino*, član redakcije *Territori e contesti d'arte* ter *Zbornika soboškega muzeja*, trenutno je član uredniškega odbora *Umetnostne kronike* in revije *Oreficeria adriatica*. Je tudi član Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva in Renaissance Society of America.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Franc Saša Šumi (Kranj, 1979)

Študiral je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 2006. Od leta 2007 dela v knjižnici Oddelka za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Mateja Tušar (Planina pri Rakeu, 1956)

Leta 1975 je končala srednjo šolo (I. gimnazija Bežigrad). V šolskem letu 1975/76 je vpisala samostojni študij umetnostne zgodovine na FF v Ljubljani in leta 1981 diplomirala. Od 1981. do 1995. leta je bila zaposlena na Srednji šoli za elektroenergetiko (pozneje ponovno Gimnazija

Moste) kot profesorica umetnostne vzgoje in bibliotekarka. V letih 1995–2004 je bila vodja knjižnice na Oddelku za umetnostno zgodovino, zdaj je bibliotekarka na omenjenem oddelku.

V letih 1987–1993 je pripravila in postavila vrsto razstav v sklopu srednješolskih kulturnih dni: Podobe trenutkov v Cankarjevem domu, v Jelovškovem razstavnem salonu Španski borci, v razstavišču Epicenter Cankarjeva založba in v Srednješolskem centru Velenje.

Asist. dr. Rebeka Vidrih (Šempeter pri Gorici, 1976)

Študirala je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, diplomirala leta 2004 in doktorirala leta 2008 s tezo Teorija umetnosti in umetnostne zgodovine v drugi polovici 20. stoletja: klasična tradicija in novo umetnostno zgodovinopisje. Od jeseni 2007 je zaposlena kot asistentka na Oddelku za umetnostno zgodovino. Njeni raziskovalni področji sta zgodovina evropske umetnosti v novem veku ter zgodovina in teorija pisanja o umetnosti.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Asist. Gašper Cerkovnik (2005–) mladi raziskovalec; od 2009. član programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana
- Asist. Marko Jenko (2006–), mladi raziskovalec

- Doc. dr. Metoda Kemperl (1996–2001) mlada raziskovalka in (2004–) članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana, Pedagoška fakulteta Ljubljana
- Doc. dr. Renata Novak Klemenčič (2000–2006) mlada raziskovalka; (2008–) članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana
- Doc. dr. Anabelle Križnar (1999–2004) mlada raziskovalka; (2006–) članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana
- Doc. dr. Primož Lampič (1993–), predava zgodovino fotografije, Arhitekturni muzej Ljubljana
- Doc. Miladi Makuc Semion, akad. kip. (2008–), predava umetnostne tehnike in restavracije, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje
- Doc. dr. Robert Peskar (1995–), izvaja terenske vaje, Zavod za varstvo kulturne dediščine Novo mesto
- Asist. mag. Irena Šterman (2008–), predava didaktiko umetnostne zgodovine, Gimnazija Moste Ljubljana
- Doc. mag. Tamara Trček Pečak (2008–), predava umetnostne tehnike in restavracije, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje
- Ines Unetič, mlada raziskovalka; od 2009. članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana
- Doc. dr. Alenka Vodnik, 1994 bibliotekarka na Oddelku za umetnostno zgodovino; (2004–) članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana

- Asist. dr. Dejan Zadavec (2008–), zaposlen pri triletnem projektu Arhivski viri za arhitekturno in urbanistično zgodovino (16.–19. stoletje)
- Doc. dr. Beti Žerovc (1997–2007), mlada raziskovalka; od 2009. članica programske skupine Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana

Nekdanji zaposleni:

- Franjo Baš (1950–1963)
- Prof. mag. Ivan Bogovčič (2003–2008)
- Prof. dr. Izidor Cankar (1919–1936)
- Alenka Habič (1967–1992)
- Doc. dr. Jasna Horvat (1991–2006)
- Prof. dr. Mirko Juteršek (1955–1956 in 1960–1989)
- Mag. Mirko Kambič (1984–1992)
- Prof. dr. Jože Kastelic (1969–1983)
- Dr. Josip Korošec (1984–2000),
- Vesna Krmelj (1995–1997)
- Maja Krulc (1973–1980)
- Mag. Marjana Lipoglavšek (1975–1995)
- Doc. dr. Rajko Ložar
- Blanka Lukič (1994–1999)
- Prof. dr. Josip Mantuani
- Dr. Lev Menaše (1985–2008)
- Prof. dr. Luc Menaše (1950–1990)
- Prof. dr. France Mesesnel, začel delo leta 1939
- Janez Mikuž (1989–1994)
- Prof. dr. Stane Mikuž (1951–1983)
- Prof. dr. Vojislav Mole (1924–1925 in 1941–1960)
- Doc. dr. Monika Osvald (1998–2008)
- Asist. mag. Olga Paulič (rojena Seršen) (1998–2008)
- Doc. dr. Jelka Pirkovič (1988–1989 in 1996–2000)

- Mag. Nataša Polajnar Frelj (1992–1994)
- Dr. Janez Premk (2002–2004 in 2005–2007)
- Franc Preša (1926–1966)
- Prof. dr. France Stele (1938–1957)
- Prof. dr. Mirko Šubic (1960–1976)
- Prof. dr. Nace Šumi (1962–1994)
- Prof. dr. Sergej Vrišer (1971–1991)
- Mag. Igor Weigl (2004–2007)
- Tatjana Wolf (1965–1975)
- Barbara Zupančič (1981–1992)
- Marina Barbara Žlender (1997–1999)
- Milan Železnik (1982–1987)

Oddelek za

ZGODOVINO

Verjetno je najpogostejša in v človeških glavah najgloblje zasidrana trditev o zgodovini in njenem pomenu za človeštvo tista, ki jo je že pred več kot 2000 leti, v burnih časih odmiranja rimske republike, zapisal Cicero. Njegovi misli, da je zgodovina učiteljica življenja, so v poznejših stoletjih mnogi pritrjevali, nekateri ugovarjali, večina pa je potrjevala tisto drugo misel, prav tako pomembnega zgodovinarja, da se iz zgodovine lahko naučimo samo to, da se iz nje nismo ničesar naučili. Pa vendar se ob taki priložnosti, kot je devetdesetletnica naše častitljive ustanove, spodobi nanizati nekaj suhoparnih podatkov, ki se jim reče zgodovina Oddelka za zgodovino. Tisti drugi podatki, tisti sočni, svetli spomini, prav tisto, kar je najlepše v zgodovini, bodo zamolčani. Ostali bodo zapisani v mislih in skriti v dušah vseh – bodisi profesorjev, študentov ali sodelavcev –, ki so v preteklih desetletjih ustvarjali in sooblikovali naš Oddelek za zgodovino.

Med 13 znanostmi, ki so jim lahko slušatelji prisluhnili ob začetku pedagoškega procesa na Filozofski fakulteti, je bila tudi zgodovina. Na Historičnem seminarju, kot se je ob ustanovitvi imenoval ta oddelek, so se predavanja začela 19. februarja 1920. Najpomembnejša naloga ob ustanovitvi fakultete je bila kadrovska popolnitev profesorskih mest. Za prvega profesorja v Seminarju je bil leta 1920 imenovan Ljudmil Hauptmann, ki je zasedel stolico za občo zgodovino srednjega veka in starejšo slovensko zgodovino. Kmalu sta se mu pridružila še Nikola Radojčić kot profesor za zgodovino Srbov in Hrvatov ter Nikolaj Mihajlovič Bubnov, ruski begunec iz Kijeve, sicer pa medievist svetovnega slovesa, kot profesor za antično zgodovino. Leta 1923 je Historični seminar dobil še prvega asistenta Ernesta Turka, ki pa je ostal le do leta 1927, ko je bilo njegovo asistentsko mesto zaradi racionalizacije ukinjeno.

Število stolic je skoraj dvajset let ostalo nespremenjeno, menjavali so se samo njihovi nosilci. Ljudmila Hauptmanna, ki je leta 1926 odšel za profesorja obče zgodovine na Univerzo v Zagreb, je nasledil Milko Kos. Predavanjem iz obče srednjeveške zgodovine je pridružil še predavanje pomožnih zgodovinskih ved. Zunaj svoje redne obveznosti je imel tudi predavanja iz starejše slovenske zgodovine, ki sicer niso bila predvidena v učnem programu. Nikolaj Bubnov se je leta 1924 upokojil, antično zgodovino pa je prevzel arheolog Balduin Saria. Praksa, da je katedro za stari vek zasedal arheolog, je ostala vse do leta 1985, ko jo je ponovno zasedel zgodovinar. Glede na strukturo pedagoških kadrov je bil poudarek predavanj na srednjeveški in antični zgodovini. Šele leta 1937 se jim je sprva kot zasebni

docent, leto dni pozneje pa kot polnozaposleni docent pridružil Fran Zwitter, ki je prevzel predavanja iz obče zgodovine novega veka in hkrati začel predavati slovensko zgodovino od 16. stoletja naprej. S svojimi predavanji Zwitter ni zgolj obogatil dela v Seminarju, ampak je po zgledu francoskega zgodovinarja v slovensko stroko uvajal nove metodološke prijeme. Njegov pristop je hitro vplival, da se je precejšen del študentov preusmeril v proučevanje novoveške zgodovine. V obdobju do druge svetovne vojne sta se kot predstojnika zvrstila le Ljudmil Hauptmann (1920–1926) in Nikola Radojčić (1926–1941).

Druga svetovna vojna je pomenila močno zarezo v razvoju Oddelka za zgodovino. Ob začetku vojne leta 1941 je Nikola Radojčić, ki je sicer že prej kandidiral za profesorsko mesto na beograjski univerzi, odšel v Beograd in tam ostal tudi po končani vojni. Balduin Saria po italijanski zasedbi Ljubljane ni več predaval. Leta 1942 je odšel v Gradec in tam postal profesor arheologije. Fran Zwitter je bil leta 1942 najprej zaprt, nato pa konfiniran, po kapitulaciji Italije pa se je pridružil partizanom. Na fakulteti je tako med vojno ostal samo Milko Kos, ki se mu je na zahtevo italijanskih okupacijskih oblasti kot honorarni profesor za zgodovino Italije pridružil še E. Dupre – Theseider. Dva semestra je antično zgodovino predaval tudi Vojeslav Mole, sicer umetnostni zgodovinar in arheolog, ki se je po akademski karieri v Krakovu leta 1939 umaknil iz Poljske v Ljubljano. Po kapitulaciji Italije septembra 1943 je bila ljubljanska univerza zaprta, predavanj ni bilo, mogoče je bilo zgolj opravljati izpite.

Medtem ko je do začetka druge svetovne vojne oddelek kljub skromnim kadrovskim okvirom deloval relativno stabilno, je bil po drugi svetovni vojni izpostavljen številnim organizacijskim in pedagoškim spremembam. Tovrstni poskusi so se zrcalili tudi v pogostem spreminjanju imen. Po letu 1948 je bilo namesto dotedanjega Historičnega seminarja uvedeno ime Institut za zgodovino, po letu 1962, ko so se je Filozofska fakulteta preselila iz Narodne in univerzitetne knjižnice v novo stavbo na zdajšnji lokaciji, pa ime Oddelek za zgodovino. Leta 1975 se je Oddelek preimenoval v PZE (pedagoško-znanstvena enota) za zgodovino, po letu 1982 pa znova govorimo o Oddelku za zgodovino.

Toda bolj kot kozmetične spremembe imena so na pedagoško in znanstveno delo vplivale številne vsebinske spremembe. Prva reforma je bila sicer izvedena že leta 1947, vendar je bila radikalnejša šele reforma leta 1949. Študij zgodovine je uredila po zveznem načrtu, ki je veljal za vse filozofske fakultete v državi. S to reformo je bil uveden enopredmetni študij zgodovine. Ker je bil v tem času, z izjemo ljubljanske in mariborske klasične gimnazije, opuščen tudi pouk latinskega jezika na srednjih šolah in ker je nemščino kot obvezen tuji jezik čedalje bolj izpodrivala angleščina, je bil v okvir enopredmetnega študija vključen enoletni tečaj latinskega jezika s po štirimi urami na teden in poldrugetni tečaj nemščine. Nove spremembe pri študiju zgodovine so sledile leta 1957. Zaradi ukinitve osemletne gimnazije in njenega skrčenja na štiri leta ter uvedbe enotne osemletne osnovne šole se je namreč povečala potreba po učiteljih. Zato so takratne šolske oblasti zahtevale uvedbo dvopredmetnih skupin na Filozofski fakulteti. Obseg predavanj na smeri A je bil zmanjšan za tretjino, obseg seminarskega dela pa za petino. Ohranjena je bila tudi enopredmetna skupina. Nemščina je kot jezik virov ostala obvezna tako na smeri A kot B, latinščina pa samo še na smeri A. Zaradi vztrajanja oblasti, da je na

Filozofski fakulteti mogoč enopredmetni študij samo na slavistiki, se je tej zahtevi moral prilagoditi tudi naš oddelek. Z reformo leta 1960, ki je bistveno zarezala v obliko in kakovost študija zgodovine, je bila odpravljena možnost enopredmetnega študija zgodovine. Uveden je bil dvostopenjski študij zgodovine. Prvi dve leti sta bili visokošolski študij, ki se je končal z diplomom prve stopnje, tretji in četrti letnik pa sta pomenila višješolski študij. Ta se je po absolviranih štirih letih končal z diplomom druge stopnje. Žrtev reforme sta bila tudi latinski in nemški jezik, ki sta bila kot obvezna pomožna predmeta odpravljena.

Posledice teh reform so se pokazale zelo kmalu. Študentje so se, ker niso znali jezikov, v katerih so bili napisani viri, zelo redko usmerjali v študij starejše zgodovine. To je pripeljalo do velikega kadrovskega primanjkljaja tako v muzejih, arhivih in inštitutih kot tudi na samem oddelku pri usposabljanju znanstvenih sodelavcev in asistentov. Študij zgodovine je čedalje bolj postajal le učenje, samostojno delo študentov pa je stopalo v ozadje. Zaradi omenjenega primanjkljaja kadrov je bila leta 1967 obnovljena

(sedijo, z desne): Ignacij Voje, Janko Pleterski, Bogo Grafenauer, Ferdo Gestrin, Vasilij Melik, (stojijo, z desne): Matjaž Rebolj, Rajko Bratož, Vasko Simoniti, Dušan Nečak, Jana Cedilnik, Štefan Trojar, Majda Čuden, Peter Vodopivec, Miroslav Stiplovšek, Marko Štuhec, Nataša Stergar in Peter Štih leta 1987

(prva vrsta z desne): Bojan Balkovec, Dušan Mlacović, Matjaž Rebolj, Daša Vitežnik, Martin Benedik, (stojijo, z desne): Peter Štih, Ljudmila Langerholc, Vasko Simoniti, Božo Repe, Jože Žontar, Dušan Nečak, Dušan Kos, Rok Stergar, Janez Cvirn, Marko Štuhec, Marta Verginella, Barbara Šatej, Janez Peršič, Miroslav Stiplovšek, Janez Marolt in Tone Ferenc leta 1999

enopredmetna nepedagoška smer študija zgodovine. Kot nadomestilo za študijsko smer B sta bila uvedena intenzivna tečaja latinščine in nemščine v prvih dveh letnikih, vsak po šest ur na teden. Udeleženci teh obveznih tečajev so predvsem po zaslugi lektorjev dosegli visoko raven jezikovnega znanja, ki je potrebna za kakovostno delo na starejšem arhivskem gradivu.

Nova reforma študija je sledila leta 1976. Zaradi zahtev po skrajšanju časa študija in omogočanju dokončanja študija v predpisanih štirih letih so se pri dvopredmetnem študiju zmanjšale obveznosti. Odpravljene so bile klavzurne in seminarske naloge, ostalo je le diplomsko delo ob koncu študija. Zaradi zmanjšanja števila seminarjev je trpela predvsem kakovost dela pri obravnavanju starejših obdobij. V okviru te reforme je bil na oddelku uveden tudi študij arhivistike. Prva predavanja iz arhivistike so se začela leta 1979, ki sta jih v 2. in 3. letniku enopredmetnega študija zgodovine vodila zunanja sodelavca Ema Umek in Jože Žontar. V tistem času je bil to prvi in edini oddelek za zgodovino v takratni Jugoslaviji, na katerem je bilo mogoče študirati arhivistiko tako na dodiplomskem kot na podiplomskem študiju ter pridobiti vse akademske stopnje, vključno z doktoratom iz arhivistike. Za Emo Umek je izvajanje seminarja prevzel Vladimir Žumer, predava pa po letu 2000 zunanji sodelavec Boris Golec.

Leta 1985/86 je bil na pritisk od zunaj opuščen prvostopenjski študij zgodovine. Na Filozofski fakulteti se je od tedaj izvajal samo štiriletni visokošolski študij. Bilo je tudi nekaj sprememb pri razporeditvi ur. Uvedeni sta bili dve diplomii (ena na študijski smeri A, druga na študijski smeri B), prerezoporejena so bila nekatera predavanja in seminarji. Tako so bila na primer predavanja iz arhivistike prestavljena v tretji in četrti letnik študija.

Leta 1991 je bil študij zgodovine še zadnjič prenovljen in po tem sistemu so potekala predavanja vse do bolonjske prenove študija leta 2009. Koncept študija je bil povsem spremenjen. V vsakem študijskem letniku se je študent srečal z enim zgodovinskim obdobjem, v okviru katerega so je seznanil z občo zgodovino, slovensko zgodovino in zgodovino Jugovzhodne Evrope. Nekaj odstopanj je bilo le pri antični zgodovini, ki je bila razdeljena na dva letnika. V prvem so študentje poslušali grško antiko in srednji vek, v drugem novoveško zgodovino, v tretjem zgodovino 19. stoletja in časa do konca prve svetovne vojne, v četrtem letniku pa še sodobno zgodovino. Ohranjena je bila enopredmetna študijska smer zgodovine z intenzivnim študijem latinskega in nemškega jezika ter arhivistiko.

V takih razmerah, ko se je oblika študija zgodovine spreminjala skoraj vsakih deset let, je bilo vodenje oddelka poseben izziv, še večkrat pa breme. Po letu 1945 so si kot predstojniki sledili Milko Kos (1941–1950), Gregor Čremošnik (1950–1958), znova Milko Kos (1958–1965), Fran Zwitter (1965–1972), Metod Mikuž (1972–1974), Bogo Grafenauer (1974–1978), Vasilij Melik (1978–1980), Ignacij Voje (1980–1982), Miroslav Stiplovšek (1982–1984), Dušan Nečak (1984–1985), Ignacij Voje (1985–1990), Vasko Simoniti (1990–1991), Rajko Bratož (1991–1993), Dušan Nečak (1993–1995), Peter Štih (1995–1997), Janez Cvirn (1997–1999), Božo Repe (1999–2001), Vasko Simoniti (2001–2003), Marko Štuhec (2003–2005), Marta Verginella (2005–2007) in Bojan Balkovec (2007–2009).

Kadrovsko je bil oddelek takoj po drugi svetovni vojni zelo prizadet, saj je od nekdanjih profesorjev na njem ostal samo Milko Kos, ki je ohranil stolico za občo zgodovino srednjega veka. V naslednjih letih se je pospešeno kadrovsko dopolnjeval. Leta 1946 je stolico za zgodovino Južnih Slovanov prevzel Gregor Čremošnik, velik poznavalec zgodovine Dubrovnika ter strokovnjak za cirilsko paleografijo in diplomatiko. Stolico za stari vek je za Balduinom Sario prevzel Josip Klemenc, ki je poleg antične zgodovine na oddelku vodil še študij arheologije na takrat ustanovljenem oddelku za arheologijo. Tem že obstoječim stolicam sta se pridružili dve novi. Že leta 1946 je bila ustanovljena stolica za zgodovino Slovencev. Njen prvi nosilec je bil Bogo Grafenauer. Naslednje leto je bila ustanovljena stolica za zgodovino narodnoosvobodilnega boja, ki jo je zasedel Metod Mikuž. Njegova venia legendi et examinandii se je pozneje razširila še na občo zgodovino in zgodovino narodov Jugoslavije po prvi svetovni vojni. To je bila prva katedra za najnovejšo zgodovino na jugoslovanskih univerzah. S svojim delom je Metod Mikuž postavil temelje za proučevanje najnovejše zgodovine, oddelek pa je postal zgled tudi za druge univerze. Leta 1948 se je na fakulteto vrnil ter nadaljeval predavanja iz obče zgodovine novega veka Fran Zwitter, ki je bil po odhodu v partizane prvi direktor na osvobojenem ozemlju ustanovljenega Znanstvenega instituta, po vojni pa je delal pri zunanjem ministrstvu kot strokovnjak za mejna

vprašanja. Že leta 1946 je bil uveden tudi splošen predmet Uvod v študij zgodovine, ki ga je vse do leta 1982 predaval Bogo Grafenauer, za njim pa Vasilij Melik (do leta 1992), Peter Vodopivec (od 1982. do 1994.), v letih 1994–2009 pa ga je predaval Marko Štuhec.

Študijska shema, ki je bila zastavljena v letih po drugi svetovni vojni, je zdržala deset let, do leta 1958, ko je umrl Gregor Čremošnik. Njegova predavanja je začasno prevzel Bogo Grafenauer, leta 1960 pa sta si predavanja iz zgodovine jugoslovanskih narodov razdelila dotedanja asistenta Ignacij Voje in Vasilij Melik. Ignacij Voje je prevzel obdobje od naselitve Slovanov do sredine 18. stoletja, Vasilij Melik pa obdobje od sredine 18. stoletja do leta 1918. Do sprememb je ponovno prišlo po upokojitvi Milka Kosa leta 1965. Predavanja iz obče zgodovine srednjega veka je prevzel Ferdo Gestrin, predavanja iz pomožnih zgodovinskih ved pa zunanji sodelavec Božo Otorepec. Ko so bili leta 1969 izpolnjeni kadrovske pogoji, se je razdelil tudi kompleks predavanj iz slovenske zgodovine, ki jih je do tedaj imel Bogo Grafenauer. Predavanja iz zgodovine Slovencev in drugih jugoslovanskih narodov od sredine 18. stoletja do prve svetovne vojne sta prevzela Vasilij Melik in Janko Pleterski in si jih dodatno razdelila. Melik je predaval starejši del (do leta 1870), Pleterski pa novejši del zgodovine (do leta 1918). Na željo študentov je bil v tem času uveden tudi poseben sklop predavanj iz zgodovine Starega vzhoda, ki ga je do leta 1980 vodil Viktor Korošec, po letu 1988 pa ga kot zunanji sodelavec predava Janez Marolt. Leta 1975 se je upokojil Fran Zwitter. Njegovo stolico je leta 1979 prevzel Peter Vodopivec, vendar je njegova venia legendi et examinandi veljala le za obdobje od francoske revolucije do leta 1918. Obdobje novega veka do konca 18. stoletja je tako ostalo nezasedeno. Snov je smiselno v svoja predavanja vključil Ferdo Gestrin, posledično pa se je tudi stolica za občo srednjeveško zgodovino preimenovala v stolico za občo zgodovino fevdalizma.

Po upokojitvi Metoda Mikuža leta 1981 je so spremembe nastale tudi na katedri za sodobno zgodovino. Mikuž je namreč predaval obsežno materijo, ki je obsegala tako občo kot tudi jugoslovansko in slovensko sodobno zgodovino. Snov je bila zato smiselno razdeljena v obdobja med obema vojnama, na zgodovino NOB in na zgodovino po letu 1945. Delna delitev je bila izvedena že leta 1972, ko je Miroslav Stiplovšek prevzel predavanja iz slovenske in jugoslovanske zgodovine med obema vojnama, obdobje po letu 1941 pa je ostalo Mikužu. Po njegovi upokojitvi je predavanja za obdobje po letu 1945 prevzel Dušan Nečak, pri obdobju NOB pa je nastala praznina. Sprva sta si to obdobje razdelila Stiplovšek in Nečak, nato pa je predavanja prevzel zunanji sodelavec Tone Ferenc in predaval do svoje upokojitve leta 1997.

Veliki problemi s kadrovsko popolnitvijo so se pokazali v začetku osemdesetih let, ko so v nekaj letih odšli v pokoj štirje profesorji, ki so s svojimi predavanji obdelovali pomembna obdobja zgodovine. Leta 1979 je odšel Jože Kastelic, ki je od leta 1970 imel stolico za stari vek, tri leta za njim Bogo Grafenauer in Janko Pleterski, leta 1983 pa še Ferdo Gestrin. Njihov odhod se je močno čutil pri izvajanju pedagoškega procesa. Sprva se je problem poskušalo premagovati s podaljševanjem sodelovanja sicer upokojenih profesorjev pri učnem procesu (Bogo Grafenauer do leta 1985, Janko Pleterski do 1984., Jože Kastelic do 1985.), pozneje pa so bile njihove obveznosti porazdeljene med preostale sodelavce oddelka. Stolico za

antično zgodovino je leta 1985 zasedel Rajko Bratož. Občo zgodovino fevdalizma je med letoma 1983 in 1986 začasno prevzel Ignacij Voje, za njim pa Janez Peršič. Ta je od leta 1987 predaval tudi del slovenske zgodovine, drugi del je prevzel Ignacij Voje. Izbrana poglavja iz slovenske zgodovine za študente 3. letnika sta prevzela zunanja sodelavca Branko Reisp (do leta 1989) in Darja Mihelič (od 1984. do 1995.). Vasilij Melik je po dokončnem odhodu Janka Pleterskega ponovno združil predavanja iz zgodovine Slovencev od sredine 18. stoletja do leta 1918 in jim dodal posamezna poglavja iz zgodovine jugoslovanskih narodov. Tako je bilo vse do leta 1988, ko je predavanja iz zgodovine jugoslovanskih narodov kot zunanji sodelavec prevzel France Rozman. Po letu 2004 ga je nasledil Rok Stergar.

Po upokojitvi Vasilija Melika je leta 1991 stolico za slovensko zgodovino prevzel Janez Cvirn. Z odhodom Ignacija Vojeta leta 1993 pa je prišlo do večje kadrovske spremembe in prerazporeditev tudi na stolici za starejšo slovensko zgodovino in zgodovino Jugovzhodne Evrope (prej zgodovina jugoslovanskih narodov od naselitve do 18. stol.). Slovensko zgodovino in zgodovino Jugovzhodne Evrope v srednjem veku je leta 1994 prevzel Peter Štih, obe predavanji za čas od 16. do 18. stoletja pa Vasko Simoniti. Po odhodu Boža Otorepca leta 1993 je predavanja iz pomožnih zgodovinskih ved prevzel zunanji sodelavec Dušan Kos, po letu 2003 pa Peter Štih. Vrzal na področju obče zgodovine in cerkvene zgodovine v novem veku je v letih 1994–2001 oddelek zapolnjeval z angažiranjem zunanjega sodelavca Franceta Dolinarja, dokler ni tega področja prevzel Marko Štuhec. Leta 1994 je stolico za občo zgodovino 19. stoletja okreplila Marta Verginella. Po upokojitvi Toneta Ferenca se je tudi katedra za sodobno zgodovino razdelila na slovensko zgodovino, občo zgodovino in zgodovino Jugovzhodne Evrope. Predavali so še naprej Božo Repe, Dušan Nečak in Miroslav Stiplovšek, ko pa se je ta leta 2001 upokojil, ga je nadomestil Mitja Ferenc. Leta 1995 je Božo Repe prevzel katedro za obdobje 1941–1945 in s tem zapolnil praznino po odhodu Toneta Ferenca. Konec leta 1999 je oddelek za zgodovino zapustil Peter Vodopivec, njegova predavanja je prevzel Walter Lukan.

Kadrovske problemi, ki oddelek zaznamujejo že od osemdesetih let prejšnjega stoletja, so nastali zaradi težav pri vzgoji znanstvenega podmladka. Zaradi finančnih omejitev se oddelek nikoli ni mogel pohvaliti s pretiranim številom asistentov. Prvemu asistentu Ernestu Turku, ki mu je tedanja oblast v okviru racionalizacije delovno mesto ukinila 1927, so po drugi svetovni vojni sledili Vasilij Melik (1947–1960), Marjan Britovšek (1951–1962), Ignacij Voje (1951–1960), Miroslav Stiplovšek (1962–1972), Ferdo Gestrin (1959–1960), Peter Vodopivec (1971–1979), Janez Peršič (1973–1986), Rajko Bratož (1976–1886), Vasko Simoniti (1981–1989), Peter Štih (1987–1994), Marko Štuhec (1987–2001), Bojan Balkovec (1988–2000), Janez Mlinar (1997–) Rok Stergar (1998–2004) in Danijela Trškan (1999–2002).

Deloma je kadrovsko vrzel oddelek zapolnjeval tudi z mladimi raziskovalci. Prvi mladi raziskovalec je bil Franci Matičič (do leta 1981), njemu pa so sledili Matjaž Klemenčič (1979–1982), Martin Grum (1982–1983), Boris Radosavljevič (1989–1995), Sabina Žnidaršič (1995–1996), Alja Brglez (1991–1996), Egon Pelikan (1992–1996), Dušan Mlacović (1994–1999), Andrej Komac (1998–2003), Sašo Jerše (1998–2004), Alenka Cedilnik (2000–2003), Jernej Kosi (2007–) in Miloš Fon (2008–).

Po letu 1945 je oddelek za zgodovino posebno pozornost namenjal praktičnemu pedagoškemu izobraževanju bodočih učiteljev zgodovine. Do leta 1976 je metodiko pouka predaval zunanji sodelavec Bogo Stupan, v študijskem letu 1976/77 pa ga je nasledil redno nastavljeni predavatelj Štefan Trojar. S tem so bili izpolnjeni kadrovske pogoji za sistematično in strokovno poglobljeno izvajanje praktičnih oblik pedagoškega izobraževanja študentov zgodovine. Po njegovi upokojitvi leta 2002 je njegovo delo prevzela Danijela Trškan.

Hkrati z rastjo oddelka so se razvijale tudi službe, ki dajejo zaposlenim na oddelku strokovno pomoč. Če je akademski zbor srce oddelka in študenti njegovi udje, potem je oddelčna knjižnica sinonim za pljuča. Sprva so knjižnico urejali asistenti (E. Turk, Fr. Petre, B. Grafenauer, V. Melik, I. Voje), leta 1955 pa je oddelek dobil prvo bibliotekarko. Vse do svoje prezgodnje smrti leta 1968 je delo bibliotekarke opravljala sicer diplomirana zgodovinarica Slavka Kajba - Milič. Po njeni smrti je to mesto zasedla Olga Janša - Zorn. Leta 1972 se je Zornovi pridružila še Nataša Stergar, ki je v knjižnici ostala vse do svoje upokojitve leta 2005. Ko je Olga Janša - Zorn leta 1980 odšla na Pedagoško akademijo za predavateljico zgodovine, je vodenje knjižnice prevzela Stergarjeva, izpraznjeno delovno mesto pa je zasedel Matjaž Rebolj. Delo knjižnega manipulanta je od leta 1968 opravljala Cilka Smolič, po upokojitvi leta 1972 pa jo je nasledila Marjanca Cvek - Centrih. Ko je ta leta 1980 odšla, je na njeno mesto višjega knjižnične manipulantke prišla Majda Čuden. V letih 1992–1993 je v knjižnici delala tudi Elizabeta Hriberšek. Leta 1996 se je knjižničarski ekipi pridružila Barbara Šatej, ki je po odhodu Matjaža Rebolja na drugo delovno mesto znotraj fakultete prevzela leta 2005 tudi vodenje knjižnice. Od leta 2006 se je kot bibliotekarka zaposlila še Maja Božič.

Knjižnici oddelka so pridružene še knjižnica Zgodovinskega društva za Slovenijo, ki je do knjižničnega fonda prišla z izmenjavo za Zgodovinski časopis, ter zasebni knjižnici Frana Zwittera (pridobljena leta 1995) in Jadrana Ferluge (pridobljena leta 1996). Zdaj skupni knjižnični fond presega 70.000 naslovov različnih knjig, med katerimi so mnoge edine izvod v Sloveniji.

Po letu 1945 je bil na oddelku služitelj Stane Hafner, po njegovi upokojitvi leta 1954 je njegovo mesto zasedla Cilka Smolič, ki je od leta 1968 opravljala še delo knjižne manipulantke. Zaradi povečanega obsega administrativnega dela je bilo oddelku leta 1987 dodeljeno delovno mesto pisarniškega referenta, ki ga je eno leto zasedala Jana Cedilnik, za njo pa od leta 1988 do upokojitve leta 2008 Ljudmila Langerholc. Kot samostojna strokovna delavka jo je nasledila Jasna Vanček.

Oddelek si prizadeva biti vpet v sodobne tokove znanosti, zato poskuša skladno s finančnimi možnostmi skrbeti za izmenjavo profesorjev in študentov. Tako so na oddelku gostovala s krajšimi cikli predavanj številna ugledna imena svetovnega in domačega zgodovinopisja. Poudariti velja gostovanje našega rojaka in uglednega bizantologa Jadrana Ferluge iz Münstra, ki je leta 1989 izvedel enotedenski cikel iz bizantinske zgodovine, namenjen študentom oddelka. Po letu 1990 pa so kot gostujoči predavatelji delovali na oddelku Walter Lukan (Dunaj), Andreas Moritsch (Celovec), Helmuth Rumpfer

(Celovec), Karl Stuhlpfarrer (Celovec), Harald Heppner (Gradec), Jože Pirjevec (Trst) in Silvija Kavčič (Berlin). Nekateri člani oddelka so predavali na tujih univerzah kot gostujoči profesorji. Dušan Nečak je v študijskih letih 1986/87 in 1997/98 gostoval na Dunaju, 1993/94 v Celovcu in leta 1995 v Kölnu, Peter Vodopivec leta 1991 v Clevelandu (ZDA) in leta 1993 v Gradcu, Rajko Bratož leta 1995 v Salzburgu in leta 1996 v Celovcu, Božo Repe pa leta 1996 v Kaunasu. Ob postopnem institucionalnem približevanju Evropski uniji v začetku tega stoletja čedalje več naših dodiplomskih in podiplomskih študentov (2003/04 1, 2004/05 11, 2005/06 11, 2006/07 10, 2007/08 13) izkoristi možnosti za vsaj semestralno gostovanje na kateri od partnerskih univerz, enako pa tuji študenti (2004/05 5, 2005/06 10, 2006/07 13, 2007/08 9) prihajajo na naš oddelek.

S študijskim letom 2007/2008 je zaživel tudi skupni magistrski študijski program Zgodovina Jugovzhodne Evrope, ki ga organizirajo Oddelek za zgodovino in partnerji z Univerze v Gradcu (Avstrija) in Univerze v Cluju (Romunija). Študij, ki naj bi pripomogel k boljšemu poznavanju in razumevanju zgodovine Jugovzhodne Evrope v širšem (srednje)evropskem okviru, se konča s skupno diplomom. Absolventom študija sta avtomatično priznana študijski program in strokovni naziv v vseh treh državah partnerskih univerz.

Na oddelku so vedno poučevali profesorji, ki so poleg opravljanja pedagoškega procesa veliko pozornost namenjali tudi raziskovalni dejavnosti. Rezultat tega je cela vrsta državnih odlikovanj, domačih državnih nagrad in nagrad tujih držav za znanstveno dosežke in mednarodno sodelovanje. Številni člani akademskega zbora so bili (in so) člani domače in nekaterih tujih akademij znanosti in umetnosti. Od pokojnih profesorjev so bili člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti Milko Kos, Fran Zwitter, Bogo Grafenauer, Ferdo Gestrin in Vasilij Melik. Redni član JAZU v Zagrebu je bil Ljudmil Hauptmann, dopisna pa Milko Kos in Fran Zwitter. Dopisni član Akademije znanosti in umetnosti BiH je bil Bogo Grafenauer. Ljudmil Hauptmann, Gregor Čremošnik, Milko Kos in Fran Zwitter so bili dopisni člani SANU, Kos in Zwitter pa tudi JAZU. Milko Kos je tudi dopisni član Poljske akademije znanosti in umetnosti. Med aktivnimi profesorji je član SAZU Rajko Bratož (od 1995. leta izredni, od 2001. redni član). Dopisni član SAZU je od leta 2007 tudi Peter Štih, ki je od leta 2008 tudi dopisni član Avstrijske akademije znanosti in umetnosti.

Zaradi obilice priznanj in drugih nagrad velja poudariti le tiste, ki jih je podelila univerza oz. fakulteta. Častni doktorat Univerze v Ljubljani sta prejela Milko Kos (1969) in Fran Zwitter (1985), naziv zaslužnega profesorja pa Fran Zwitter (1977), Metod Mikuž (1981), Bogo Grafenauer (1984), Ferdo Gestrin (1987), Vasilij Melik (1992), Ignacij Voje (1996) in Miroslav Stiplovšek (2002). Velika priznanja FF so prejeli: leta 1988 Vasilij Melik, leta 1989 Bogo Grafenauer in Ignacij Voje, leta 1994 Dušan Nečak in leta 1999 Matjaž Rebolj.

Zadnja leta so oddelek v organizacijskem pogledu obremenjevale predvsem aktivnosti, povezane s ponovno reformo študija in uvajanjem bolonjskega študija. Študij znova postaja dvostopenjski. Na prvi

stopnji bo mogoče predavanja iz zgodovine poslušati v okviru dvopredmetnega ali enopredmetnega univerzitetnega študijskega programa. Po prvi stopnji, ki traja tri leta, bo študent pridobil naziv diplomiranega zgodovinarja. Magistrski študij traja po novem dve leti in je razdeljen v štiri smeri, starejša zgodovina, novejša zgodovina, socialna in kulturna zgodovina ter raziskovalna in arhivska smer.

Če se ob koncu predstavitve zgodovine Oddelka za zgodovino vprašamo skladno s Ciceronovo trditvijo, s katero smo začeli ta zapis, kaj smo se iz teh nekaj vrstic naučili, lahko mirne vesti zapišemo naslednje. Naučili smo se (lahko) predvsem to, da vsaka znanstvena institucija, ne samo Filozofska fakulteta ali Oddelek za zgodovino, za svoje uspešno delo potrebuje trdne finančne okvire, da lahko akademski zbor premišljeno načrtuje svoje delo. Potrebuje zadovoljivo kadrovsko zasedbo, da je vzpostavljena primerna kritična masa, iz katere raste novo znanje. In potrebuje predvsem stabilno organizacijsko strukturo, da se mu ni treba vedno znova ukvarjati s samim seboj, ampak se lahko posveti svojemu osnovnemu poslanstvu – odkrivanju novega znanja in njegovemu širjenju. Toda glede na drugo misel iz uvoda, da se iz zgodovine lahko naučimo samo to, da se nismo ničesar naučili, ostaja globoko v nas skrit strah, da se tega niso naučili ravno tisti, ki o tem odločajo in diktirajo nenehne spremembe.

— Janez Mlinar

Doc. dr. Bojan Balkovec (Ljubljana, 1963)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral zgodovino in sociologijo in leta 1987 diplomiral. Na Oddelku za zgodovino se je zaposlil kot stažist raziskovalec in od leta 1989 kot asistent za zgodovino. Raziskuje sodobno slovensko in jugoslovansko zgodovino. Leta 1990 je magistriral s temo *Delovanje narodne in deželne vlade SHS v Ljubljani* in leta 1998 doktoriral s tezo *Parlamentarne volitve v Jugoslaviji v letih 1920–1938 s posebnim poudarkom na Sloveniji*. Leta 2000 je bil izvoljen za docenta za sodobno zgodovino. Bil je član uredništva revije *Zgodovina v šoli* in je član uredništva *Zgodovinskega časopisa*. V letih 2007–2009 je predstojnik Oddelka za zgodovino. S predavanji je gostoval v Opavi in Leipzigu.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Maja Božič (Novo mesto, 1980)

Diplomirala je na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Od leta 2006 je zaposlena v knjižnici Oddelka za zgodovino. Leta 2007 je opravila bibliotekarski izpit.

Akad. red. prof. dr. Rajko Bratož (Branik, 1952)

Po osnovni šoli v Braniku (1958–1960) in v Dutovljah (1960–1966) je obiskoval gimnazijo v Novi Gorici (1966–1970), nato je vpisal dvopredmetni študij zgodovine in geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (1970–1975). Leta 1976 je postal asistent za zgodovino starega veka na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete. Magistrski študij je končal leta 1979 in leta 1981

diplomiral iz latinskega jezika in književnosti (vzporedni študij). Leta 1986 je postal doktor zgodovinskih znanosti in nato v istem letu docent za zgodovino starega veka, leta 1990 izredni in leta 1995 redni profesor za zgodovino starega veka na Univerzi v Ljubljani. Študijsko se je izpopolnjeval v Italiji (štipendija italijanske vlade 1982/83), v Nemčiji (štipendija Humboldtovega sklada 1990/91) in v Avstriji (večkratni obiski različnih ustanov dunajske univerze od leta 1978 naprej; Knafljeva štipendija, leta 1992 Jirečekova štipendija). Kot gostujoči profesor je predaval na univerzi v Salzburgu (1995) in v Celovcu (1996). Leta 1995 je postal izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kjer je prevzel dve zadolžitvi (v letih 1996–1999 je bil načelnik Oddelka za zgodovinske vede, v letih 1999–2002 in 2005–2008 pa tajnik (I.) Razreda za zgodovinske in družbene vede). Je član več strokovnih društev doma in v tujini. Bil je glavni organizator dveh in soorganizator enega mednarodnega simpozija. Od leta 2008 je predstavnik Slovenije v Odboru za humanistiko pri Evropski znanstveni fundaciji s sedežem v Strasbourg.

Njegova bibliografija obsega 10 knjig (dve v tujini) in več kot 100 razprav ter člankov (okrog 60 v tujini).

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Janez Cvirn (Celje, 1960)

Po osnovni šoli (1974) in gimnaziji v Celju (1978) je na Filozofski fakulteti v Ljubljani študiral dvopredmetni študij zgodovine in sociologije (1978–1983). Po diplomi (1983) je kot

arhivist služboval v Zgodovinskem arhivu Celje (1983–1985) in kot kustos pedagog v Pokrajinskem muzeju Celje (1985–1991). V tem času je na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani končal podiplomski (1986) in doktorski študij zgodovine (1991). Jeseni 1991 se je kot docent za slovensko zgodovino 19. stoletja zaposlil na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete, kjer je zaposlen še danes. Leta 1997 je bil izvoljen v naziv izrednega in leta 2002 v naziv rednega profesorja. V letih 1997–1999 je opravljal funkcijo predstojnika Oddelka za zgodovino. Raziskovalno se ukvarja predvsem z različnimi vprašanji slovenske politične zgodovine, še zlasti s problematiko Nemcev in nemško-slovenskih odnosov na Slovenskem v 19. in 20. stoletju. Raziskovalno pozornost namenja tudi zgodovini meščanstva in vsakdanjega življenja. Bil je glavni urednik in član uredništev več slovenskih strokovnih revij (*Zgodovina za vse*, *Kronika*, *Časopis za zgodovino in narodopisje*) ter glavni urednik *Slovenske kronike XIX. stoletja*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Majda Čuden (Kočevje, 1957)

Od leta 1980 je zaposlena v knjižnici Oddelka kot višja knjižna manipulantka. Pri reviji *Kronika*, časopisu za slovensko krajevno zgodovino, je bila tehnična urednica od leta 1998 do 2004.

Izr. prof. dr. Mitja Ferenc (Ljubljana, 1960)

Diplomiral je leta 1985 na Oddelku za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Istega leta se je zaposlil na Zavodu Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, kjer je

opravljal naloge svetovalca za varstvo zgodovinske dediščine. Doktoriral je leta 1999 s temo *Nemško jezikovno območje na Kočevskem po odselitvi kočevskih Nemcev / 1942–1956*. Od leta 2001 je zaposlen na Filozofski fakulteti, kjer na Oddelku za zgodovino predava Zgodovino Jugovzhodne Evrope v 20. stoletju. Leta 2001 je bil na Univerzi v Ljubljani izvoljen v naziv docenta, leta 2007 pa v naziv izrednega profesorja.

Objavljal in predaval je doma in v tujini (Avstrija, ZDA, Hrvaška, Italija). Sam ali v soavtorstvu je objavil 14 monografij ter okoli 140 razprav in člankov, največ na področju kulturne dediščine, partizanskega zdravstva, kočevskih Nemcev, nemške manjšine na Slovenskem in prikritih grobišč. Bil je vodja strokovne skupine za pripravo nominacije za vključitev partizanske bolnišnice Franja v seznam svetovne dediščine pri Unescu. Bil je član Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč od njene ustanovitve leta 1990 pa do leta 2004. Od leta 2002 vodi projekt Evidentiranje prikritih grobišč v Republiki Sloveniji. Je dobitnik Steletovega priznanja za leto 1994 in častni član Gottscheer Heritage and Genealogy Association iz ZDA. Od leta 2004 je bil predsednik, v letih 2006–2008 pa podpredsednik Zveze zgodovinskih društev Slovenije.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Ferdo Gestrin (Ljubljana, 1916 - Bled, 1999)

Maturiral je leta 1935, diplomiral leta 1940 iz 21. znanstvene skupine (A – Obča zgodovina, B – Narodna zgodovina, C – Geografija) na Filozofski fakulteti v Ljubljani, promoviral pa

je leta 1960 s tezo *Trgovina slovenskega zaledja s primorskimi mesti od 13. do konca 16. stoletja*. Služboval je na več srednjih šolah v Ljubljani, predaval na Pedagoški akademiji, v letih 1954–1959 je bil na Svetu za šolstvo SRS, od leta 1959 do 1983. na Filozofski fakulteti (od leta 1959 asistent, od leta 1960 docent, leta 1962 je postal izredni in leta 1971 redni profesor). Za zaslužnega profesorja je bil imenovan leta 1987, od 1983. je bil dopisni, od 1987. leta redni član SAZU. Nagradi Sklada Borisa Kidriča je dobil v letih 1966 in 1973.

Njegovo znanstveno delo je obsežno in po tematiki široko; sega od starega veka do 20. stoletja. Težišče je na gospodarski in družbeni zgodovini srednjega in zgodnjega novega veka. Zanimala sta ga družbeni in gospodarski razvoj, posebej trgovina na Slovenskem, stiki med jugoslovanskimi in italijanskimi deželami (posebne gospodarske zveze in migracije), pomorska zgodovina Slovenskega Primorja, reformacija in drugo. Z novimi metodološkimi prijemi je marsikje novatorsko posegel v slovensko zgodovinopisje z odkrivanjem in obdelavo povsem novih ali enostransko obravnavanih vprašanj in vključevanjem novih virov. Poseben pomen ima tisti del njegovih raziskav, ki so pokazale vsestransko vezanost naših dežel v tem času tudi z Italijo, ne le s severom in severozahodom.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Elizabeta Hriberšek Balkovec (Slovenj Gradec, 1967)

Leta 1992 je diplomirala iz zgodovine in etnologije. V knjižnici Oddelka za zgodovino je opravila pripravništvo in bibliotekarski strokovni izpit.

Pozneje je bila zaposlena v dokumentaciji Državnega zbora. Od leta 2003 je zaposlena na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Dr. Olga Janša - Zorn (Dolenji Logatec, 1938 - Ljubljana, 2008)

Diplomirala je leta 1962 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz Narodne in Obče zgodovine. Doktorsko disertacijo *Delovanje zgodovinskih društev s sedežem v Ljubljani v 19. stoletju – Historično društvo za Kranjsko* je zagovarjala leta 1988 na FF v Ljubljani. Poučevala je na osnovnih šolah v Preddvoru in Predosljah (1962–1964) ter na gimnaziji v Kranju (1964–1968), nato je bila bibliotekarka na Oddelku za zgodovino FF (1968–1980). Leta 1980 je bila izvoljena v naziv višje predavateljice in prešla je na Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani, leta 1989 je postala docentka, leta 1994 pa izredna profesorica. Občasno je predavala tudi na Pedagoški fakulteti v Mariboru, leta 1997 se je upokojila. Bila je glavna urednica *Kronike*, časopisa za slovensko krajevno zgodovino (1972–1979).

Ukvarjala se je z zgodovino Slovencev v 19. in 20. stoletju (agrarna reforma, zgodovina turizma, zdravstva, prometa, problematika krajevne zgodovine, zgodovina kranjske gimnazije, zgodovina pedagoške fakultete, zgodovina zgodovinopisja 19. stoletja, delovanje zgodovinskih društev v 19. stoletju itn.), objavila je vrsto bibliografij, je soavtorica več osnovnošolskih učbenikov ter zgodovinskih atlasov za zgodovino in spoznavanje družbe.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Ljudmila Langerholc (Ljubljana, 1948)

Na Oddelku za zgodovino se je zaposlila leta 1988 in se upokojila septembra 2007.

Red. prof. dr. Walter Lukan (Beljak, Avstrija, 1943)

Po maturi leta 1964 na učiteljski šoli v Celovcu je najprej poučeval na dvojezičnih osnovnih šolah v Kazazah in Ločah ob Baškem jezeru ter potem študiral zgodovino in germanistiko na univerzi na Dunaju. Tam je leta 1984 doktoriral z disertacijo *Zur Biographie von Janez Evangelist Krek (1865–1917)*. Leta 1971 se je zaposlil na Avstrijskem inštitutu za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo na Dunaju, na katerem je bil v letih 1973–1996 v predsedstvu in je do leta 1990 vodil oddelek biblioteke in dokumentacije. Od leta 1980 je glavni urednik multidisciplinarnih revij *Österreichische Osthefte*, ki jo izdaja inštitut. Od leta 1990 predava kot lektor novejšo zgodovino na dunajski univerzi na inštitutu za vzhodnoevropsko zgodovino. V študijskih letih 1995/96 in 1998/99 je bil gostujoči predavatelj na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1997/98 na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru. Leta 1997 mu je Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani nostrificirala v Avstriji pridobljen doktorat in mu priznala akademski naslov doktorja zgodovinskih znanosti, v istem letu ga je ta fakulteta izvolila v naziv docenta za slovensko zgodovino v 19. stoletju. V oktobru 1999 ga je Univerza v Ljubljani izbrala na mesto visokošolskega učitelja – docenta za zgodovino 19. stoletja, od poletnega semestra 2000 pa na

Oddelku za zgodovino redno predava Občo zgodovino 19. stoletja. Tretjega julija 2002 je bil izvoljen za izrednega profesorja za področje novejšo slovensko zgodovino in novejšo zgodovino Jugovzhodne Evrope. Znanstveno proučuje predvsem slovensko in južnoslovansko zgodovino, posebej delovanje J. E. Kreka in Jerneja Kopitarja, slovensko-avstrijske kulturne povezave, politični katolicizem, nacionalne stereotipe, vprašanja prve svetovne vojne in zgodovino razglednic.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Vasilij Melik (Ljubljana, 1921 – 2009)

Po končani klasični gimnaziji v Ljubljani (1939) je leta 1943 na Filozofski fakulteti končal študij zgodovine in geografije ter primerjalne književnosti. Po vojni je kratek čas delal v ljubljanski podružnici tiskovne agencije Tanjug, že konec leta 1945 pa se je zaposlil v ljubljanskem Mestnem arhivu in Slovanski knjižnici, kjer je v dvojni funkciji (kot pomočnik arhivarja in bibliotekar) do leta 1947 pomagal postavljanju na noge obe za Ljubljano še danes izjemno pomembni ustanovi. Ob delu v arhivu in knjižnici se je usmeril v načrtno znanstveno-raziskovalno delo, ki mu je odprlo vrata Filozofske fakultete. Kot asistent na Oddelku za zgodovino (1947–1952) je hkrati predaval slovensko zgodovino na Višji pedagoški šoli v Ljubljani, v letih 1952–1959 pa je zasedal mesto predavatelja gospodarske zgodovine na Ekonomski fakulteti. Ko so leta 1959 predmet ukinili, se je vrnil na matično fakulteto in na

Oddelku za zgodovino poučeval vse do svoje upokojitve v letu 1991. Za predano pedagoško delo se mu je Univerza v Ljubljani še v istem letu oddolžila z nazivom zaslužnega profesorja.

Po zagovoru doktorske disertacije (1959) je bil leta 1960 izvoljen za docenta, leta 1969 za izrednega profesorja in leta 1974 za rednega profesorja. Na fakulteti je predaval predvsem zgodovino jugoslovanskih narodov in slovensko zgodovino od sredine 18. stoletja do prve svetovne vojne, od leta 1982 tudi Uvod v študij zgodovine ter od leta 1986 kulturno zgodovino za slaviste. Vmes je bil v letih 1972–1974 prodekan, v letih 1974–1977 pa je bil kar dva mandata tudi dekan Filozofske fakultete.

Čeprav specialist za slovensko zgodovino »dolgega« 19. stoletja, je z več pomembnimi razpravami in diskusijskimi prispevki inovativno posegel tako v problematiko srednjeveške in zgodnjenovoveške zgodovine kot tudi v čas dvajsetega stoletja. Dobesedno prelomnega pomena pa so (bile) njegove raziskave slovenske zgodovine med marčno revolucijo (1848) in razpadom monarhije (1918), torej časa, ko smo po njegovem mnenju »Slovenci najbolj napredovali« in postali »pravi, drugim enakovredni narod«. Z njimi je nadvse prepričljivo revidiral celo vrsto (v tedanji literarni zgodovini prevladujočih) enostranskih razlag nekaterih ključnih problemov zgodovine slovenskega narodnega gibanja in procesa nacionalnega oblikovanja v 19. stoletju. Že leta 1966 je v sodelovanju s prof. dr. Ferdinom Gestrinom izdal sintetično Slovensko zgodovino od konca 18. stoletja do leta 1918, ki je ohranila svojo vrednost vse do danes.

Še pomembnejša je njegova leto poprej (1965) izdana monografija *Volitve na Slovenskem 1861–1918* (predelana doktorska disertacija), v kateri je ob natančni analizi staroavstrijskega volilnega sistema in volitev na Slovenskem podrobno predstavil tudi vse glavne probleme, s katerimi se je morala soočiti slovenska politika v obravnavanem obdobju. Knjiga, ki je še danes »eno temeljnih del za zgodovino Slovencev v ustavni dobi habsburške monarhije« (B. Grafenauer), je leta 1997 izšla v nemškem prevodu pri ugledni avstrijski založbi Böhlau Verlag na Dunaju. V samo jedro slovenske politične zgodovine druge polovice 19. in začetka 20. stoletja je prof. Melik posegel tudi z obsežnimi spremnimi študijami k ponatisom spominov pomembnih slovenskih politikov (Vošnjaka, Hribarja, Šukljeta in Ravniharja) ter zlasti z vrsto sintetičnih razprav v domačih in tujih revijah ter zbornikih, ki so od leta 2003 zbrane v obsežni knjigi *Slovenci 1848–1918*. Razprave in članki. Izjemne zasluge za razvoj slovenskega zgodovinopisja si je pridobil kot dolgoletni glavni in odgovorni urednik *Zgodovinskega časopisa* (1973–2000).

Od konca šestdesetih let je prof. Melik sodeloval pri številnih pomembnih mednarodnih projektih in se redno udeleževal odmevnih domačih in tujih znanstvenih srečanj, na katerih se je kot strokovnjak za zgodovino 19. stoletja uveljavil tudi v evropskih okvirih. Zaradi obsežnega in nadvse raznovrstnega znanstvenega opusa mu je leta 1991 avstrijska raziskovalna skupnost podelila prestižno A. Gindelyjevo nagrado, leto pozneje pa je dobil še avstrijski častni križec za znanost in umetnost. Leta 1993 je postal izredni

in leta 1997 redni član SAZU. Ob osemdesetletnici (2001) ga je Zveza zgodovinskih društev Slovenije (in več lokalnih zgodovinskih društev) imenovala za svojega častnega člana, na začetku leta 2002 pa je bil odlikovan tudi s srebrnim častnim znakom Republike Slovenije. Konec leta 2005 ga je Društvo zgodovinarjev Oddelka za zgodovino Jagelonske univerze v Krakowu počastilo s častno nagrado Waclawa Felczaka in Henryka Wereszyckiego.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Asist. dr. Janez Mlinar (Ljubljana, 1971)

Diplomiral je leta 1996 iz zgodovine in za diplomsko nalogo z naslovom Kranjska v knjigi resničnih zgodb Janeza Vetrinjskega dobil Prešernovo nagrado za študente Filozofske fakultete. Po diplomi se je najprej zaposlil v Arhivu Republike Slovenije, oktobra 1997 pa se je kot asistent stažist zaposlil na Oddelku za zgodovino in prevzel vodenje Proseminarja iz starejše slovenske zgodovine, na Oddelku za arheologijo pa je predaval Pregled srednjeveške zgodovine.

Med podiplomskim študijem se je večkrat izpopolnjeval v tujini. Tako je v letih 1997 in 1998 s pomočjo avstrijske štipendije pet mesecev delal in raziskoval v avstrijskih arhivih, v letih 1999 in 2000 pa se je izpopolnjeval pri prof. dr. Johaneku na Westfälische Wilhelms-Universität v Münstru s področja srednjeveškega zgodovinopisja.

Oktobra 2001 je doktoriral z nalogo Podoba Celjskih grofov v narativnih virih in bil januarja 2002 promoviran v doktorja zgodovinskih znanosti.

Po doktoratu je bil zaposlen v različnih institucijah – med drugim tudi v Gornjesavskem muzeju na Jesenicah kot kustos za zgodovino planinstva – dokler se ni januarja 2004 ponovno zaposlil na Filozofski fakulteti. Od jeseni 2004 poleg Proseminarja iz starejše zgodovine izvaja še predavanja in seminar iz Zgodovine Jugovzhodne Evrope v srednjem veku ter seminar iz arhivistike.

V ospredju njegovega znanstvenega zanimanja sta zlasti srednjeveško zgodovinopisje in plemstvo.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Dušan Nečak (Ljubljana, 1948)

Študiral je zgodovino in umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1966–1971). Doktoriral je iz sodobne zgodovine leta 1978, od leta 1989 pa je redni profesor za sodobno zgodovino na Oddelku za zgodovino FF v Ljubljani. V letih 1985–1987 je bil prodekan, v letih 1987–1989 dekan FF. Dvakrat je bil predstojnik Oddelka za zgodovino FF (1984/85 in 1992–1994). Predsednik sveta/vodja Znanstvenega inštituta FF je bil v letih 1996–2002. Pet let (1999–2004) je bil član upravnega odbora UL, sedem let član in podpredsednik habilitacijske komisije UL. V akademskih letih 1986/87 in 1997/98 je bil gostujoči profesor na Univerzi na Dunaju, na Inštitutu za sodobno zgodovino. V akademskih letih 1993/94 in 2005/06 je bil gostujoči profesor na Inštitutu za zgodovino Univerze v Celovcu, leta 1995 gost na Univerzi v Kölnu pri profesorju Jostu Dülfferju ter v letih 2000, 2003 in 2006 gost

na Vzhodnem inštitutu Freie Universität Berlin pri profesorju Holmu Sundhausnu. Petkrat je bil štipendist DAAD za profesorje (München, Berlin, Bonn, Koblenz, Köln, Potsdam) in drugih domačih ter tujih institucij, med drugim dvakrat štipendist dunajske fundacije Konstatina Jirečka.

Znanstveno se ukvarja predvsem z občo, jugoslovansko in slovensko sodobno zgodovino ter narodnostno problematiko. V tem okviru je zlasti specialist za povojno zgodovino. Ukvarja se tudi z avstrijsko zgodovino v času med vojnama (leto 1934, nacionalsocializem) in v povojnem času (manjšinsko vprašanje, posebej koroški Slovenci in »Nemci« v Sloveniji, jugoslovansko/slovensko-avstrijski odnosi). Od konca osemdesetih let raziskuje tudi jugoslovansko/slovensko-nemške odnose po drugi svetovni vojni, predvsem čas Hallsteinove doktrine in njeno uporabo pri Jugoslaviji (1955–1957), kakor tudi čas vzhodne politike Willyja Brandta in njen odnos do Jugoslavije (1966–1974). Poglobljeno se je ukvarjal tudi z metodološkimi in historiografskimi vprašanji raziskovanja sodobne zgodovine.

Javno je predstavljal svoje delo na številnih znanstvenih srečanjih domala po vsej Evropi, Ameriki in Aziji – v Sloveniji, Hrvaški, Madžarski, Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, ZDA, Veliki Britaniji, Franciji, Avstriji, Nemčiji, Madžarski in Italiji. Raziskoval je predvsem v nemško govorečem prostoru (razen doma) npr. v Avstriji: Dunaj, Celovec; v Nemčiji: München, Koblenz, Köln, Bonn, Potsdam, Berlin; tudi v Severni Koreji: Pjongjang. Je nosilec več nagrad za znanstveno delo, med drugim tudi slovenske državne nagrade za vrhunske dosežke v znanosti za leto 1996.

V bibliografiji COBISS ima več kot 700 enot v slovenskem, srbohrvaškem, makedonskem, nemškem, angleškem, francoskem in italijanskem jeziku. Je avtor, urednik, izdajatelj, soavtor in sourednik več monografij v slovenskem jeziku in dveh v nemškem ter ene v hrvaškem jeziku.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Janko Pleterški (Maribor, 1923)

Maturiral je leta 1941 v Ljubljani, po demobilizaciji iz NOVJ novembra 1945 je delal do leta 1951 na Ministrstvu za zunanje zadeve v Beogradu, medtem pa (1947) končal diplomatsko šolo tega ministrstva. V letih 1951–1953 je bil časnikar na Radiu Ljubljana, nato 16 let sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Vmes je leta 1957 diplomiral iz zgodovine in leta 1963 doktoriral iz zgodovinskih ved na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1970 je bil na tej fakulteti izvoljen za docenta za zgodovino Slovencev in za zgodovino drugih narodov Jugoslavije v 19. stoletju, leta 1971 za izrednega in leta 1974 za rednega profesorja. V letih 1979–1981 je bil dekan Filozofske fakultete. Upokojil se je leta 1982. Osemnajstega maja 1989 je bil izvoljen za izrednega člana in 27. maja 1993 za rednega člana SAZU. Bil je član predsedstva SR Slovenije, od maja 1989 do maja 1990. Njegovo objavljeno znanstveno in strokovno delo je obsežno (s prevodi 18 knjig, več kot 100 večjih razprav, skupaj več kot 300 bibliografskih enot). Obravnava teme iz druge polovice 19. in prve polovice 20. stoletja o Slovencih v Avstriji, o slovenski narodni zgodovini, jugoslovanskem vprašanju,

povezanosti družbenega z narodnim vprašanjem. Nastopal je na številnih zborovanjih slovenskih in jugoslovanskih zgodovinarjev, v dvostranskih komisijah za zgodovino (italijansko-jugoslovanski, češkoslovaško-jugoslovanski in avstrijsko-jugoslovanski), na svetovnih kongresih historikov v letih 1965, 1970 in 1980. Sodeloval je na mednarodnih posvetih na Dunaju (1968), v Nieborowu (1978), Celovcu (1980), Parizu (1989), Ljubljani (1991) in Bologni (1992). V okviru FF je pripravil avstrijsko-slovenski kolokvij o koroškem plebiscitu v Ljubljani (1981), v priredbi SAZU, Oddelka za zgodovino FF in drugih ustanov pa posveta Slovenski upor 1941 in Slovenci in država (1991 in 1994). Med letoma 1965 in 1995 je prejel vrsto nagrad in priznanj za znanstveno delo. Med letoma 1945 in 1993 je prejel tudi tri državna odlikovanja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Janez Peršič (Ljubljana, 1948)

Študiral je zgodovino, sociologijo in psihologijo v Ljubljani, kjer je septembra 1973 diplomiral iz zgodovine in sociologije. Decembra istega leta je bil izvoljen za asistenta. V naziv doktorja zgodovinskih znanosti je bil promoviran leta 1986 s tezo *Židje in kreditno poslovanje v srednjeveškem Piranu*. Od leta 1986 je docent na katedri za občo zgodovino srednjega veka na Filozofski fakulteti. Leta 1978 je bil na študijskem izpopolnjevanju v Rimu. Pretežno se ukvarja z gospodarsko in družbeno zgodovino srednjega veka.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Božo Repe (Spodnje Gorje pri Bledu, 1956)

Leta 1979 je končal Pedagoško akademijo v Ljubljani (smer zgodovina-slovenščina) in nato nadaljeval študij zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1985 diplomiral in leta 1992 doktoriral. Tema disertacije je bila *Liberalizem v Sloveniji*. Zaposlen je bil kot arhivist, strokovni sodelavec Marksističnega centra, mladi raziskovalec, osnovnošolski in srednješolski učitelj. Na Univerzi v Mariboru je bil 30. junija 1992 izvoljen za docenta za novejšo zgodovino. Od oktobra 1992 je na Pedagoški fakulteti v Mariboru predaval občo in slovensko zgodovino po letu 1918, nekaj časa pa tudi južnoslovansko zgodovino po letu 1918. Leta 1994 je kot zunanji sodelavec začel predavati sodobno slovensko zgodovino tudi na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Od oktobra 1996 je na tem oddelku redno zaposlen. Sedmega maja 1997 je bil na Univerzi v Ljubljani izvoljen za izrednega, leta 2002 pa za rednega profesorja. Njegovo raziskovalno področje so sodobna slovenska, južnoslovanska in srednjeevropska zgodovina. Ukvarja se tudi z vprašanji pouka zgodovine v šoli. V letih 1996–1998 je vodil predmetno komisijo za zgodovino, ki je prenovila vse učne načrte za pouk zgodovine v osnovnih, srednjih in poklicnih šolah, bil je član komisije za gimnazije in član Nacionalnega kurikularnega sveta, pri Svetu Evrope deluje v komisijah in pri projektih, ki se ukvarjajo z različnimi vidiki pouka zgodovine, še zlasti pa s prenavo v državah Jugovzhodne Evrope. V letih 1999–2001 je bil predstojnik oddelka za zgodovino. Leta 1996 je na Univerzi Vytautas Magnus v Kaunasu (Litva) odpredaval semestrski cikel o sodobni balkanski zgodovini. S predavanji je gostoval tudi na

dunajski, skopski in bratislavski univerzi. Je avtor ali soavtor 15 knjig in redno objavlja v domačih ter tujih strokovnih in znanstvenih revijah.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Vasko Simoniti (Ljubljana, 1951)

Leta 1977 je diplomiral iz samostojne zgodovine, leta 1989 pa na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani doktoriral s tezo *Obrambna organizacija pred turškimi napadi v slovenskih deželah v 16. stoletju*. Leta 2000 je bil na isti univerzi izvoljen za rednega profesorja za zgodovino novega veka. V letih 1990–1991 in 2001–2003 je bil predstojnik Oddelka za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Bil je član predsedstva in upravnega odbora Slovenske matice in vodja njenega oddelka za zgodovino.

V letih 2004–2008 je bil minister za kulturo Republike Slovenije, v prvi polovici leta 2008 tudi predsednik Sveta ministrov za kulturo Evropske unije.

Je avtor številnih znanstvenih in strokovnih del s področja zgodnjenovoveške zgodovine, posebej se je ukvarjal z vojaško zgodovino, turškimi vpadi, miti, ki so vezani na turške vpade, pustošenjem in množičnim umiranjem, z nastankom zgodnjenovoveške države, kulturno zgodovino ter politično zgodovino Jugovzhodne Evrope. Ukvarjal se je tudi z vprašanji odnosa zgodovinarja do zgodovine ter vprašanji historiografije, v zadnjem času pa je pozornost namenil tudi slovenski zgodovini 20. stoletja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Nataša Stergar (Ljubljana, 1947)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je študirala zgodovino in umetnostno zgodovino. Diplomirala je leta 1971 in se istega leta zaposlila na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete, od leta 1972 je bila bibliotekarka, od 1987. bibliotekarka specialistka, od 1994. višja bibliotekarka specialistka, od leta 2000 pa bibliotekarska svetovalka. V letih 1980–1992 je bila vodja knjižnice Oddelka za zgodovino. Leta 1993 je prejela Čopovo diplomo kot priznanje za prispevek k strokovnemu razvoju slovenskega knjižničarstva. Sodeluje kot izpraševalka in predavateljica pri strokovnem izobraževanju slovenskih knjižničarjev. Leta 2005 se je upokojila.

Bila je predsednica (1983–1985) in podpredsednica (1985–1987) Društva bibliotekarjev Ljubljana, dve mandatni obdobji pa tajnica Zgodovinskega društva Ljubljana (1987–1992). V letih 1990–2000 je bila tehnična urednica Zgodovinskega časopisa.

Doc. dr. Rok Stergar (Ljubljana, 1973)

Osnovno in srednjo šolo je končal v Ljubljani. Vpisal se je na študij zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani in leta 1998 diplomiral. Po diplomi je postal asistent na Oddelku za zgodovino. S temo *Slovenci in avstro-ogrske oborožene sile (1868–1914)* je doktoriral leta 2003 in bil leta 2007 izvoljen za docenta. Raziskuje zgodovino 19. stoletja.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Red. prof. dr. Miroslav Stiplovšek (Ljubljana, 1935)

Diplomiral je leta 1960 iz zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, za doktorja zgodovinskih znanosti pa je bil promoviran leta 1966 po obrambi doktorske disertacije Dejavnost strokovnih organizacij v jugoslovanskem delu Slovenije od 1918. do 1922. leta. Od leta 1961 je bil zaposlen na Filozofski fakulteti kot asistent, leta 1972 je postal docent, leta 1976 izredni profesor, od leta 1981 pa je redni profesor za novejšo zgodovino. Po upokojitvi leta 2002 mu je bil podeljen naziv zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani. Je častni član Zveze zgodovinskih društev Slovenije in častni občan občine Domžale, leta 2006 pa je bil odlikovan z zlatim redom za zasluge Republike Slovenije.

Proučuje zlasti slovensko zgodovino med vojnama, posamezna vprašanja pa tudi za čas pred prvo svetovno vojno in za obdobje 1941–1945. Prvo težišče njegovega raziskovalnega dela je bila zlasti problematika sindikalnega gibanja in socialne zgodovine od druge polovice 19. stoletja do leta 1941, v zadnjem desetletju pa ustavnopravni položaj Slovenije v prvi Jugoslaviji in slovenska prizadevanja za avtonomijo ter problematiko parlamentarizma, o čemer je objavil okrog 30 razprav in monografij. Proučuje tudi lokalno zgodovino domžalskega in kamniškega območja. Njegov znanstveni in strokovni opus obsega okrog 460 različnih del.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Barbara Šatej (Šempeter pri Gorici, 1970)

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študirala zgodovino in bibliotekarstvo, diplomirala je leta 1996

in se kot bibliotekarka zaposlila na Oddelku za zgodovino FF. V letih 1996–2002 in 2004–2006 je bila tajnica Zveze zgodovinskih društev Slovenije.

Red. prof. dr. Peter Štih (Ljubljana, 1960)

Leta 1983 je diplomiral iz zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Med letoma 1989 in 1992 je na Inštitutu za avstrijske zgodovinske raziskave (Institut für Österreichische Geschichtsforschung) na dunajski univerzi opravil specializacijo s področja temeljnih zgodovinskih ved. Leta 1993 je na Univerzi v Ljubljani dosegel doktorat znanosti, 1994. postal docent in je od leta 2004 redni univerzitetni profesor za srednjeveško zgodovino in pomožne zgodovinske vede. V znanstvenem in strokovnem tisku je doslej objavil več kot 400 naslovov, od tega (tudi v soavtorstvu) 11 znanstvenih monografij in okrog 100 znanstvenih razprav. V središču njegovega dela je raziskovanje slovenske srednjeveške zgodovine od konca antike do vključno 15. stoletja, kjer izstopajo zlasti naslednji vsebinski sklopi: 1) slovanske etnogeneze in državne tvorbe zgodnjega srednjega veka v Vzhodnih Alpah; 2) zgodovina srednjeveškega plemstva; 3) oblikovanje dežel v slovenskem prostoru in ustavno-upravna zgodovina; 4) diplomatika in kritika virov; 5) stereotipi in miti v slovenski zgodovini in zgodovinopisju. Z referati je sodeloval na skoraj petdesetih simpozijih doma, v Srednji Evropi in ZDA. Mednarodno odmevnost gornjega dela dokazujejo številne objave v tujini (Italija, Avstrija, Nemčija, Poljska, Madžarska, Hrvaška) ter tudi številni citati v tujih delih. V celoti gledano so njegove raziskave precej spremenile ustaljen pogled na slovenski srednji vek. Obsežno je tudi njegovo organizacijsko in publicistično delo v zgodovinski stroki, kjer velja

poudariti, da je od leta 2000 glavni in odgovorni urednik *Zgodovinskega časopisa*. Je tudi član več strokovnih združenj in institucij; med drugim je član Inštituta za avstrijske zgodovinske raziskave (Institut für Österreichische Geschichtsforschung) na Dunaju, član Komisije za zgodovino in kulturo Nemcev v Jugovzhodni Evropi (Kommission für Geschichte und Kultur der deutschen in Südosteuropa; nekdanja Südostdeutsche Historische Kommission) v Tübingenu ter član znanstvenega sveta Fonti per la Storia della Chiesa in Friuli – Serie Medievale (Videm). Leta 2007 je bil izvoljen za izrednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti, leta 2008 pa za dopisnega člana Avstrijske akademije znanosti (Österreichische Akademie der Wissenschaften).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Doc. dr. Marko Štuhec (Maribor, 1959)

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1984 diplomiral iz zgodovine in sociologije. Po diplomi se je zaposlil kot stažist raziskovalec na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Od leta 2001 je na tem oddelku docent za slovensko in občo zgodovino zgodnjega novega veka. V letu 1989/90 se je s štipendijo francoske vlade v Parizu izpopolnjeval v historični antropologiji. Leta 1993 je magistriral, leta 2000 pa doktoriral s temo *Materialna kultura plemstva na Kranjskem v prvi polovici 18. stoletja*. Ukvarja se z raziskovanjem 17. in 18. stoletja, zlasti z zgodovino plemstva na Kranjskem. Predava predmeta Obča zgodovina zgodnjega novega veka in Uvod v študij zgodovine.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Štefan Trojar (Celje, 1931)

Diplomiral je 22. septembra 1955 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz zgodovine. Od septembra 1956 je na različnih srednjih šolah v Sloveniji več kot dve desetletji poučeval zgodovino in druge družboslovne predmete. V obdobju 1956–1964 je poučeval v Ajdovščini na gimnaziji in ekonomski srednji šoli, kjer je poleg zgodovine poučeval tudi geografijo in politično ekonomijo. V letih 1964–1972 je bil zaposlen na Gimnaziji v Novi Gorici. V obdobju 1972–1977 je deloval kot profesor zgodovine na Gimnaziji Vide Janežič Poljane. Od leta 1977 je bil zaposlen na Filozofski fakulteti, na Oddelku za zgodovino, kjer je poučeval Metodiko pouka zgodovine. Redno je sodeloval z Zavodom RS za šolstvo pri izdelavi učnih načrtov za pouk zgodovine, pri evalvaciji učnih načrtov, kot pisec učbenikov za pouk zgodovine, kot recenzent zgodovinskih in drugih družboslovnih učbenikov. Doktor pedagoških znanosti (metodika zgodovinskega pouka) je postal leta 1991. Upokojil se je leta 1998.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Izr. prof. dr. Danijela Trškan (Ljubljana, 1966)

Diplomirala je leta 1991 na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz A – francoskega jezika in A – zgodovine, leta 1996 je končala magistrski študij iz didaktike zgodovine, leta 2002 pa končala doktorski študij s področja zgodovine (*Didaktično-metodična struktura srednješolskih učnih načrtov za zgodovino ter njen vpliv na pisno preverjanje in ocenjevanje znanja*). V letih 1992–2002 je bila zaposlena na Gimnaziji Bežigrad, kjer je poučevala zgodovino in francoski jezik

na gimnazijskih oddelkih ter zgodovino in individualni projekt v Mednarodni šoli za tujce. Od 1999. do 2002. leta je bila asistentka, od 2002. do 2006. docentka, od 2007. pa je izredna profesorica za didaktiko zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Na znanstvenem in strokovnem področju se ukvarja s poukom zgodovine na osnovnošolski in srednješolski stopnji v Sloveniji, proučuje načine preverjanja in ocenjevanja znanja, zasnovanost učnih načrtov, učbenikov in priločnikov za zgodovino ter učenje z odkrivanjem lokalne zgodovine. Na visokošolski stopnji raziskuje alternativno ocenjevanje ter izvaja pedagoške raziskave iz pedagoške prakse in osebnih map študentov. Članke s področja didaktike zgodovine objavlja v strokovnih in znanstvenih revijah: *Zgodovina v šoli*, *Preverjanje in ocenjevanje*, *Povijest u nastavi*, *International Journal of Historical Learning*, *Teaching and Research*, *Časopis za zgodovino in narodopisje*, *Zgodovinski časopis*.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Jasna Vanček (Maribor, 1980)

Leta 2005 diplomirala na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Od septembra 2007 zaposlena kot samostojna strokovna delavka Oddelka za zgodovino.

Red. prof. dr. Marta Verginella (Trst, Italija, 1960)

Maturirala je na znanstvenem liceju F. Prešeren s slovenskim učnim jezikom v Trstu. Po maturi

julija 1979 se je vpisala na Oddelek za zgodovino na Filozofski fakulteti v Trstu. Leta 1984 je diplomirala z diplomsko nalogo *Družinske strategije v Dolini pri Trstu v 19. stoletju*. V letih 1984–1988 je poučevala zgodovino na slovenskih srednjih šolah v Trstu in Gorici.

Leta 1989 je na Oddelku za zgodovino v Ljubljani prijavila magistrsko temo z naslovom *Oporočna praksa v Primorju v 19. in 20. stoletju*. Leta 1993 je opravila rigoroz in vpisala doktorski študij na Oddelku za zgodovino v Ljubljani. Prvega februarja 1995 je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Odnos do življenja in do smrti na tržaškem podeželju*. Oktobra 1992 se je zaposlila kot asistentka stažistka sociologije kulture na Oddelku za sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Oktobra 1997 je postala docentka na Oddelku za zgodovino. Leta 2001 je bila izvoljena v izredno profesorico, leta 2006 pa je pridobila naziv redne profesorice. Na Oddelku za zgodovino, kjer predava občo zgodovino 19. stoletja in teorijo zgodovine, je opravljala funkcijo predstojnice od oktobra 2005 do septembra 2007.

Izpopolnjevala se je v Rimu, Celovcu in Parizu. Kot gostujoča profesorica predava na številnih italijanskih univerzah, leta 2005 je bila gostujoča profesorica in nosilka predmeta na Mediteranski katedri Univerze v Valencii. Redno sodeluje z ZRS v Kopru, Univerzo na Primorskem in z Deželnim inštitutom za zgodovino osvobodilnega gibanja Furlanije - Julijske krajine v Trstu. Njen raziskovalni opus sega na področje socialne in zgodovinskoantropološke zgodovine ter na področje ženskih študij.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red prof. dr. Peter Vodopivec (Beograd, 1946)

Diplomiral je leta 1971 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1978 zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Socialni in gospodarski nazori v slovenskih in sosednjih pokrajinah v predmarčni dobi*. Od leta 1971 je bil asistent, od leta 1979 docent, od leta 1984 je bil izredni, v letih 1990–1999 pa redni profesor na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete. V študijskem letu 1978–1979 se je izpopolnjeval v Parizu. Leta 1996 je dobil francosko odlikovanje Chevalier des Palmes academiques. Bil je gostujoči profesor leta 1991 v Clevelandu, leta 1993 pa v Gradcu. Težišče njegovega dela je zgodovina 19. stoletja. Iz zgodovine tega obdobja je objavil okrog šestdeset razprav in nekaj deset strokovnih člankov ter uredil šest znanstvenih zbornikov.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Red. prof. dr. Ignacij Voje (Ljubljana, 1926)

Diplomiral je leta 1951 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani iz obče in narodne zgodovine in tam leta 1964 promoviral za doktorja zgodovinskih znanosti s tezo *Kreditna trgovina Dubrovnika v srednjem veku*. Za asistenta za zgodovino Južnih Slovanov je bil izvoljen leta 1951, za predavatelja za predmet *Zgodovina Srbov, Hrvatov in Makedoncev* do konca 18. stoletja leta 1960, za docenta za zgodovino jugoslovanskih narodov (z izjemo Slovencev) do konca 18. stoletja leta 1967, za izrednega profesorja leta 1975 in za rednega profesorja leta 1980. V letih 1954–1956 je bil na specializaciji na Orientalnem inštitutu v Sarajevu. Predsednik Zgodovinskega

društva za Slovenijo je bil od 1976. do 1980. leta. Upokožil se je leta 1993, leta 1996 pa je bil imenovan za zaslužnega profesorja. Za knjigo *Kreditna trgovina u srednjovjekovnom Dubrovniku* je prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča za leto 1977. V študijskih letih 2005/06 in 2006/07 je predaval za študente 2. letnika Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete *Zgodovino jugovzhodne Evrope – novi vek*.

V razpravah in študijah, objavljenih v domačih in tujih znanstvenih in strokovnih revijah, je obravnaval trgovske odnose med dubrovniško republiko, balkanskimi deželami in italijanskimi mesti v srednjem veku, trgovino z balkanskimi rudami (srebro, svinec) ter prikazal različne oblike kreditnega in trgovskega poslovanja, še zlasti trgovskih družb. Ukvarjal se je tudi s temami iz slovenske zgodovine: kajzarstvom, turškimi vpadi na slovensko ozemlje in posledicami (migracije, gradnja obrambnih sistemov), z vlogo celjskih knezov v slovenskem in balkanskem prostoru ter nekaterimi vprašanji protestantizma na Slovenskem. Bil je med pobudniki vsakoletnih srečanj s kolegi Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete v Zagrebu. Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete je podaril svojo knjižnico s področja južnoslovenske zgodovine.

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Raziskovalci in zunanji sodelavci:

- Alja Brglez (1991 – 1996), Inštitut za civilizacijo in kulturo
- Alenka Cedilnik (2000 – 2003), asistentka na Oddelku za zgodovino
- 2004 – 2008 Ilirik pod Teodozijevo

- dinastijo (postdoktorski raziskovalni projekt)
2008 - Slovenska zgodovina
(programska skupina)
- Red. prof. dr. France M. Dolinar
(1994 – 2001), Nadškofijski arhiv Ljubljana
- Red. prof. dr. Tone Ferenc
(1981 – 1997), Inštitut za zgodovino
delavskega gibanja
- Miloš Fon
2008 – MR
2009 - Slovenska zgodovina
(programska skupina)
- Doc dr. Boris Golec
(2000 -), Zgodovinski inštitut
Milka Kosa, ZRC SAZU
- Martin Grum
(1982 – 1983), ZRC SAZU, Inštitut
za kulturno zgodovino
- Sašo Jerše (1998 – 2004), zaposlen na programu
Oddelka za zgodovino in raziskovalnem
projektu
2004 - Slovenska zgodovina
(programska skupina)
- Matjaž Klemenčič (1979 – 1982),
UM FF, Oddelek za zgodovino
- Andrej Komac (1998 - 2003)
- Izr. prof. dr. Dušan Kos, (1993 – 2003),
Zgodovinski inštitut Milka Kosa, ZRC SAZU
- Jernej Kosi, 2007 – MR, (2009 -) Slovenska
zgodovina (programska skupina)
- Dr. Mojca Kovačič, (2004 – 2007), zaposlena na
raziskovalnem projektu
2008 - Umeščenost mestnih elit na Slovenskem
v regionalne družbene in gospodarske
tokove v času od 13. do 16. stoletja (projekt)
- Izr. prof dr. Janez Marolt,
(1988 -), Pedagoška fakulteta Maribor,
sedaj Filozofska fakulteta UM
- Red. prof. dr. Darja Mihelič
(1984 – 1995), Zgodovinski inštitut
Milka Kosa, ZRC SAZU
- Doc. dr. Dušan Mlacović
(1994 – 1996), zaposlen na programu Oddelka
za zgodovino in raziskovalnem projektu
(2006 -), Slovenska zgodovina (programska
skupina)
(2008 -), Umeščenost mestnih elit na
Slovenskem v regionalne družbene
in gospodarske tokove v času od
13. do 16. stoletja (projekt)
- Egon Pelikan (1992 – 1996), UP, ZRS Koper
- Boris Radosavljevič (1989 – 1995),
III. Gimnazija Maribor
- Dr. Branko Reisp (1985 – 1989), Narodni muzej
- Red. prof. dr. Franc Rozman
(1988 – 2004), Pedagoška fakulteta v
Mariboru oz. Filozofska fakulteta UM
- Bogo Stupan (1960-1976),
Ministrstvo za prosveto LRS
- Dr. Ema Umek (1978 – 1988), Državni arhiv
LRS, kasneje Arhiv Republike Slovenije
- Sabina Žnidaršič (1995 – 1996), UP, ZRS Koper
- Doc. dr. Lilijana Žnidaršič Golec
2005 - Slovenska zgodovina
(programska skupina)
- Red. prof. dr. Jože Žontar
(1978 – 2000), Državni arhiv LRS,
kasneje Arhiv Republike Slovenije

Nekdanji zaposleni:

- Red. prof. dr. Gregor Čremošnik (1946–1958)
- Red. prof. dr. Bogo Grafenauer (1956–1982)
- Red. prof. dr. Ljudmil Hauptmann (1920–1926)
- Slavka Kajba-Milič (1955–1968)
- Red. prof. dr. Milko Kos (1926–1965)
- Red. prof. dr. Metod Mikuž (1947–1980)
- Red. prof. dr. Nikola Radojčić (1920–1941)
- Matjaž Rebolj (1980–2005)
- Dr. Ernest Turk (1923–1954)
- Red. prof. dr. Fran Zwitter (1938–1975)

ORGANI- ZACIJSKE ENOTE

Filozofske fakultete

CENTER ZA PEDAGOŠKO IZOBRAŽEVANJE

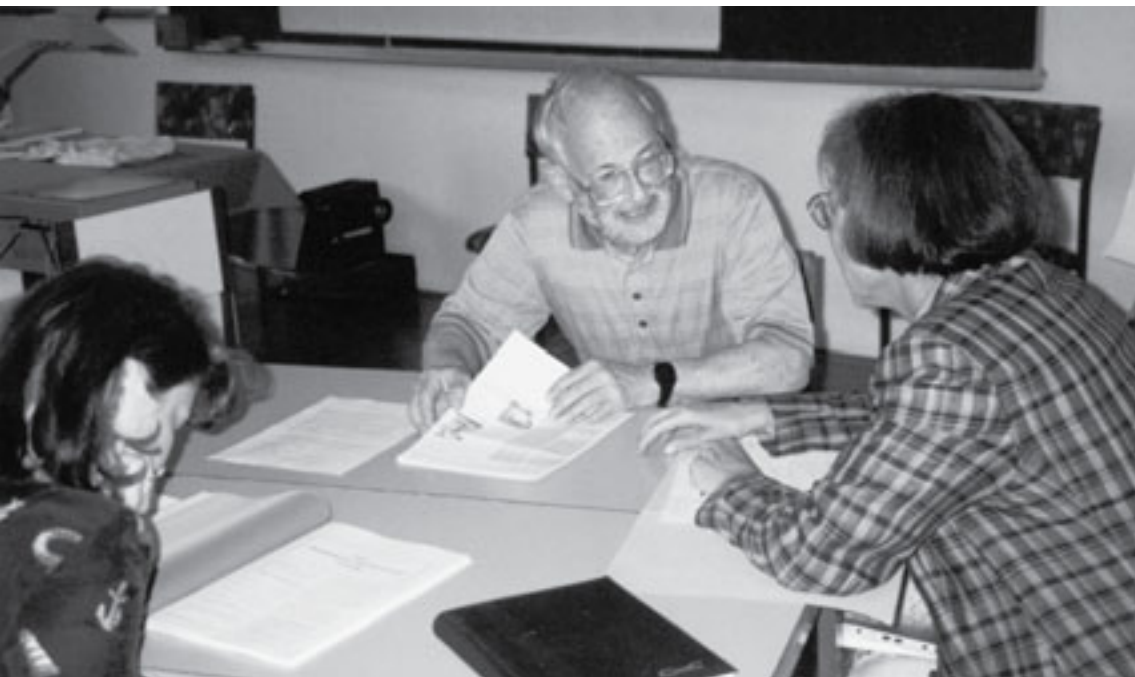

Center za pedagoško izobraževanje filozofske fakultete (CPI) je bil ustanovljen marca 1978 s statutarnim sklepom filozofske fakultete kot strokovno in organizacijsko središče za razvijanje ter pospeševanje vseh dejavnosti, ki pripomorejo k boljšemu pedagoškemu usposabljanju študentov in učiteljev za vse vrste in stopnje šol. CPI je organizacijska enota filozofske fakultete, katere temeljno poslanstvo je razvijanje kakovostnega, sodobnega, z raziskovalno dejavnostjo podprtega pedagoškega izobraževanja učiteljev na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja – od vrtca do univerze. Pri svojem delu CPI povezuje teorijo in prakso, izhaja iz raziskovanja pedagoškega procesa, uveljavlja sodobne aktivne oblike izobraževanja in partnerske odnose med vsemi sodelujočimi.

Od ustanovitve CPI izvaja javnoveljavne programe pedagoško-andragoškega izobraževanja za diplomante nepedagoških programov, ki si želijo pridobiti kvalifikacijo za poučevanje na osnovnih in srednjih šolah. Do leta 1981 so si jo zaposleni v vzgoji in izobraževanju, ki niso imeli pedagoško-andragoške izobrazbe, pridobili z izpitom iz psihologije in pedagogike. Sčasoma so se kot priprava na izpite začela organizirati predavanja, ki so se iz leta v leto izpopolnjevala, dokler leta 1981 ni bil pripravljen novi vzgojno-izobraževalni program izpopolnjevanja za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe, ki je bil sestavljen iz petih predmetov (temeljev psihologije, pedagogike, didaktike in andragogike ter specialne didaktike – metodike) v skupnem obsegu 300–390 ur. CPI je bil na filozofski fakulteti odgovoren za izpeljavo programa kot enoletnega izobraževanja. Šele s študijskim letom 1983/1984 smo začeli izvajati program v skupinah s 30–35 udeleženci ob petkih popoldne, sobotah in občasno v semestralnih počitnicah. Ob spremembi šolske zakonodaje sredi devetdesetih let je bil program ustrezno prenovljen v obsegu 390 ur in leta 1996 da je potrdil Sveta RS za visoko šolstvo. Od leta 1983 je bilo v program vključenih več kot 3200 udeležencev.

S spremembo šolske zakonodaje leta 1996 se je vzpostavil sistem višjih strokovnih šol, za njihove predavatelje pa je bila predpisana tudi pedagoško-andragoška izobrazba. Ker poglobilni program za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe po vsebini in obsegu ni bil primeren za predavatelje višjih strokovnih šol, je CPI v sodelovanju z Oddelkom za pedagogiko in andragogiko ter Oddelkom za psihologijo pripravil Program za pedagoško-andragoško izobraževanje za predavatelje višjih strokovnih šol v obsegu 150 ur. Program je bil potrjen 9. decembra 1999, prvič pa izpeljan v študijskem letu 2000/2001. V osmih letih ga je obiskovalo 325 predavateljev višjih strokovnih šol.

Tradicionalna poletna šola

Filozofska fakulteta je v sodelovanju s Teološko fakulteto Univerze v Ljubljani pripravila študijski Program za izpopolnjevanje za učitelje predmeta Verstva in etika v osnovni šoli kot skupni in skupno izpeljan interdisciplinarni program. Potrdil ga je Svet RS za visoko šolstvo 30. junija 2000. Za vpis, koordinacijo in administrativna opravila je izmenično vsako leto skrbela ena od fakultet. Na filozofski fakulteti je to opravljal prav CPI. Program je bil namenjen učiteljem, ki z opravljenim programom za izpopolnjevanje lahko učijo predmet Verstva in etika v osnovni šoli. Po odredbi Ministrstva za šolstvo in šport RS so to diplomanti dvopredmetnih univerzitetnih študijskih programov filozofije, pedagogike, sociologije, teologije ali zgodovine in učitelji, ki so na dan sprejetja te odredbe izpolnjevali pogoje za učitelje predmeta Etika in družba. Program je bil prvič izveden in razpisan v študijskem letu 2000/2001, zadnjič ga je Ministrstvo za šolstvo in šport RS naročilo v študijskem letu 2006/2007. V treh letih, ko ga je administrativno vodil CPI, ga je obiskovalo skupaj 84 udeležencev.

V sodelovanju z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo je CPI pripravil tudi Študijski program za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za knjižničarje, ki ga je sprejel Svet RS za visoko šolstvo 19. oktobra 2001. Program je bil namenjen diplomantom različnih strok oziroma učiteljem, ki nameravajo delati v knjižnicah, tam že delajo ali pa se vključujejo v programa

Knjižničnega in informacijskega znanja ter morajo po odredbah Ministrstva za šolstvo in šport RS opraviti študijski program za izpopolnjevanje. Temeljni cilj tega programa je bil zagotoviti delavcem v šolskih knjižnicah ustrezno strokovno izobrazbo. Program je potekal od študijskega leta 2001/2002 do 2007/2008. s po eno izvedbo na študijsko leto. V sedmih letih ga je obiskovalo 205 udeležencev.

CPI je s študijskim letom 1989/90, ko je bil v Sloveniji vzpostavljen sistem organiziranja in sofinanciranja dodatnega izobraževanja učiteljev, prevzel vlogo koordinatorja, usklajevalca in svetovalca pri organizaciji in izpeljavi programov stalnega strokovnega spopolnjevanja učiteljev na filozofski fakulteti. Programe sestavljajo krajši seminarji (običajno v obsegu od 8 do 24 ur), s katerimi oddelki oz. druge organizacijske enote fakultete pod okriljem CPI ponujajo svojim diplomantom dodatno strokovno izpopolnjevanje. Udeleženci se seznanijo z novostmi v posameznih strokah, posodablajo svoje strokovno in didaktično znanje, seznanijo se z dodatnimi psihološko-pedagoškimi vsebinami in njihovo uporabo v pedagoškem procesu. Ob sodelovanju večine oddelkov fakultete potekajo programi oz. seminarji z naslednjih področij: andragogika, bibliotekarstvo, etnologija, filozofija, geografija, muzikologija, klasična filologija, pedagogika, ples, primerjalna književnost in literarna teorija, psihologija, slovenski jezik in književnost, tuji jeziki in književnosti, sociologija, umetnostna zgodovina, zgodovina, državljanska vzgoja in druga interdisciplinarna področja. Že od začetka se je teh izobraževanj na leto povprečno udeleževalo okrog 1500 udeležencev, sodelovalo pa je tudi več kot 120 domačih in tujih predavateljev na leto. Na kakovostno izpeljavo teh izobraževanj ob upoštevanju sodobnih, aktivnih metod poučevanja kažejo tudi ugodna mnenja udeležencev seminarjev, ki jih sistematično zbiramo po vsakem seminarju. Ministrstvo za šolstvo in šport RS je leta 2004 s sprejetjem novega pravilnika uspešno uveljavljeni sistem preoblikovalo in dosedanje seminarje preimenovalo v programe profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju.

CPI je edini v Sloveniji, ki je v precejšnjem obsegu razvil in ponudil sistematično izpopolnjevanje tudi učiteljem visokih šol oziroma univerz. Od ustanovitve je organiziral različna izobraževanja s področja visokošolske didaktike, in sicer na primer seminarje o uspešni komunikaciji na predavanjih, vajah in seminarjih, o vrednotenju in ocenjevanju v visokem šolstvu ter seminarje in delavnice s predavatelji iz tujine, ki se jih je udeležilo že več tisoč višješolskih in visokošolskih učiteljev ter asistentov. Šele leta 1999 je bilo izobraževanje Osnove visokošolske didaktike potrjeno tudi kot program za izpopolnjevanje v obsegu 60 ur, ki je namenjen univerzitetnim učiteljem in sodelavcem, zlasti pa asistentom, ki prvič pridobivajo naziv visokošolskega učitelja, čeprav je bila prva izvedba izobraževanje s tem naslovom že v študijskem letu 1979/1980. Odmevne so tudi poletne in zimske šole s področja visokošolske didaktike, ki so jih vodili priznani tuji in domači strokovnjaki. Od leta 1992 je CPI organiziral 14 poletnih šol, ki se jih je vsakič udeležilo približno 25 univerzitetnih učiteljev in sodelavcev.

Na CPI smo v letih 1986–2003 prirejali tudi delavnice za izobraževalce učiteljev – univerzitetne učitelje, ki izobražujejo bodoče učitelje, na katerih so obravnavali teme, kot so izkustveno učenje v izobraževanju učiteljev, povezovanje teorije in prakse v izobraževanju učiteljev, profesionalizacija izobraževanja učiteljev.

Svečana podelitev potrdil o zaključenih programih izpopolnjevanja.

CPI je poleg gradiva za poletne šole, seminarje in programe izdal v seriji Prispevki k visokošolski didaktiki pet publikacij s tega področja. Pomemben dosežek in prispevek je tudi sodobno opremljena didaktična učilnica fakultete, ki so jo idejno zasnovali sodelavci CPI.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo leta 2004 se je odprlo novo področje delovanja CPI, in sicer vodenje razvojnih projektov, sofinanciranih iz Evropskega socialnega sklada in področnega ministrstva. Ministrstvo za šolstvo in šport RS je v letih 2005–2006 iz Evropskega socialnega sklada sofinanciralo zelo kakovostne izpeljave Programov za profesionalni razvoj, v sklopu katerih sta izšli publikaciji in ena zgoščenka. V sklopu projekta Uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju za strokovne delavce na vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki ga je koordiniral CPI, so bile v letu 2006 iz istega vira sofinancirane naslednje delavnice: Informacijska tehnologija pri pouku klasičnih jezikov, Računalniško poučevanje glasbe in teorije glasbe ter Priprava in uporaba spletne ankete. S področja uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju je bil leta 2008 v sklopu CPI uresničen projekt Računalniško poučevanje teorije glasbe na začetni stopnji. Tudi tega sta sofinancirala Ministrstvo za šolstvo in šport RS ter Evropski socialni sklad.

Iz istih virov sta bila sofinancirana tudi dva projekta, ki sta se navezovala na eno od pomembnih nalog CPI, in sicer na spodbujanje partnerstva med različnimi udeleženci, ki sodelujejo v procesu izobraževanja učiteljev in opravljajo pedagoško izobraževanje na filozofski fakulteti. Projekta Partnerstvo fakultet in šol v letih 2004–2005 ter 2006–2007 sta bila izjemno pomembna za spodbujanje partnerstva med fakulteto in šolami, ki sodelujejo pri praktičnem usposabljanju študentov pedagoških študijskih programov. V prvem projektu je bil poudarek na povezovanju fakultetnih učiteljev in učiteljev partnerskih šol, ki so mentorji bodočim učiteljem, na razvijanju potrebnih kompetenc študentov ter na spodbujanju na raziskovanju temeljčega poučevanja (research based teaching), v drugem projektu je bil poudarek na razvoju sistema mentorstva bodočim učiteljem, v obeh pa na vzpostavitvi modelov kakovostnega izobraževanja teh mentorjev z namenom izboljševanja praktičnega usposabljanja študentov. Rezultat teh projektov je tudi več publikacij (učbenik, znanstvena monografija in zbornik posveta), ki se ukvarjajo s povezovanjem teorije in prakse v poučevanju učiteljev ter s sistemskimi raziskovalno podprtimi rešitvami uresničevanja pedagoške prakse študentov.

Za dvig kakovosti izobraževanja učiteljev in celotnega pedagoškega procesa na filozofski fakulteti so bili zelo pomembni tudi trije projekti, povezani z bolonjsko prenovo, ki jih je vodil CPI v letih 2004–2007 in so bili sofinancirani iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS. V sklopu teh projektov je bil oblikovan tudi skupni pedagoški modul v obsegu 60 kreditnih točk, ki bolj poudarja praktično izobraževanje učiteljev.

Z izpeljavo prvega bolonjskega projekta Posodabljanje in razvijanje študijskih programov visokega šolstva (2004–2005), ki je imel namen vključitve v bolonjski proces s smiselno in čim kakovostnejšo prenovo študijskih programov po novih modelih ob zagotovitvi evropske primerljivosti študijskih programov, so bile v sodelovanju z diplomanti in njihovimi delodajalci ugotovljene potrebe in kompetence, prav tako profili, izdelane so bile analize mednarodne primerljivosti programov in zbrane informacije o mednarodnem sodelovanju, pripravljene strategije celostnega preoblikovanja ter skupna izhodišča bolonjske preнове. V projekt so bili vključeni vsi oddelki filozofske fakultete in njeni ustrezni organi.

V sklopu drugega bolonjskega projekta Nove kvalitete bolonjske preнове programov FF (2005–2006) so opravili pripravo prenovljenih programov na oddelkih, razvili prakso za študente in določili merila za priznavanje neformalnega izobraževanja. Nekateri programi so bili razviti v modularni obliki, oblikovana sta bila pedagoški modul in program za izpopolnjevanje iz tujih jezikov, izdelan je bil koncept e-učenja, pridobljena so bila strokovna mnenja o predlaganih spremembah in študijskih programih, organiziranih je bilo več posvetov in delavnic za izmenjavo dobre prakse.

V letih 2006 in 2007 je potekal tretji bolonjski projekt Celostno razvijanje, spremljanje in odpiranje bolonjskih študijskih programov filozofske fakultete z namenom podpore uresničevanja bolonjske preнове ter zagotavljanja in dviga kakovosti izobraževanja predvsem po tutorstvu in e-učenju. Uresničeni cilji projekta so bili: izdelava priporočil in navodil za tutorstvo, izhodišč za prilagojeno izvedbo izrednega študija, informativnega gradiva za uzaveščanje javnosti o ciljih bolonjske preнове, priprava modulov oz. programov na strateških izobraževalnih področjih (medkulturnost, pismenost, jezikovni

program), pilotski preizkus e-učenja, sprotno spremljanje in skrb za celostno uvajanje bolonjskih ciljev. V študijskem letu 2007/2008 je uspešno zaživel v sklopu tega projekta oblikovani koncept študentskega in učiteljskega tutorstva, prav tako sta zaživela projekta e-učenja in uporabe e-učilnic na fakulteti.

Na področju tutorstva je CPI organiziral prva usposabljanja tutorjev in njihovih mentorjev že leta 1994, vendar je koncept študentskega in učiteljskega tutorstva uspešno zaživel šele v študijskem letu 2007/2008. Marca 2008 je Senat filozofske fakultete sprejel Pravilnik o tutorstvu, ki formalno definira subjekte tutorstva in njegovo spremljanje, hkrati pa je bila konstituirana tudi Komisija za tutorstvo, ki ima 10 članov, in sicer pet učiteljev in pet študentov. Organizirani so bili tridnevni usposabljanji za tutorje študente, trije seminarji o učiteljskem tutorstvu kot možnosti za dvig kakovosti študija in slavnostna podelitev priznanj za tutorsko delo. V študijskem letu 2007/2008 je delovalo 120 tutorjev študentov, ki so svetovali in usmerjali več kot 1300 tutorandov. Oblikovana je bila e-učilnica, v katero so vključeni tutorji študenti, tutorji učitelji, koordinatorji in predstavniki delovne skupine za tutorstvo na filozofski fakulteti.

V zadnjih dveh letih se je CPI vključil tudi v spodbujanje uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pedagoškem procesu ter spodbujanje informacijske pismenosti, saj od leta 2006 koordinira in vodi projekt uvajanja e-učenja na filozofski fakulteti, sprva v sklopu bolonjskih projektov. Tako se je do konca leta 2008 število visokošolskih učiteljev, ki pri svojem delu uporabljajo e-učenje, povečalo na 100, število učilnic na 286, število registriranih uporabnikov pa je več kot 5000. Organiziral je tudi različna izobraževanja za učitelje filozofske fakultete o uporabi informacijskega sistema Moodle v procesu poučevanja. Pedagoškim delavcem je do konca leta 2008 ponujal tudi strokovno in tehnično podporo pri uporabi e-učilnic v študijskem procesu, od letos pa je to vlogo prevzel Računalniško-informacijski sektor. E-učilnice uporablja tudi pri svojem organizacijskem delu ter pri delu v različnih projektih.

CPI se je za zagotavljanje večje kakovosti na področju izobraževanja ves čas povezoval tudi s partnerji v mednarodnem prostoru. Že leta 1984 je soorganiziral srečanje evropskih strokovnjakov za visokošolsko didaktiko MAIDSTONE v Strunjanu, leta 1990 je organiziral mednarodni posvet Izobraževanje učiteljev v Evropi v sodelovanju s sekcijo za izpopolnjevanje učiteljev pri Evropskem združenju za izobraževanje učiteljev (ATEE), leta 1989 je soorganiziral posvet ISSED (International Society for Study Education) v Portorožu, in sicer s poudarkom na visokošolski didaktiki, leta 1992 je bil podoben posvet v sklopu programa TEMPUS, CPI pa je sodeloval tudi s sekcijo za raziskovanje in razvoj visokega šolstva pri Unesco in v tem okviru organiziral mednarodni simpozij o pedagoškem usposabljanju visokošolskih učiteljev. Omeniti velja tudi posvet z mednarodno udeležbo o konstruktivizmu v šoli in izobraževanju učiteljev (2003), katerega rezultat je tudi izdaja publikacije.

Zdaj je CPI vključen v Comeniusov evropski projekt Identificiranje učiteljeve kakovosti (Identifying teacher quality), ki se ukvarja z razvijanjem orodij oz. pripomočkov za spremljanje in vrednotenje

kakovosti učiteljev ter poučevanja. Vključen je tudi v projekt NETTLE (Network of European Tertiary Level Educators), ki vzpostavlja evropsko mrežo za dvig pedagoške usposobljenosti univerzitetnih učiteljev in združuje 25 evropskih držav.

CPI je ponujal strokovno in organizacijsko podporo pri oblikovanju študijskega programa European Curriculum for Masters in Publishing (ECMAP), ki ga je koordiniral Oxford Brookes University v sklopu programa Erasmus. Študijski program je evropski učni načrt za pridobitev naziva evropski magister založništva. Administrativno je CPI podpiral tudi projekt Cultural Differences and Transnational Processes (CREOLE), pri katerem so sodelovali Universität Wien, Universitat Autònoma de Barcelona, Université René Descartes, National University of Ireland Maynooth in Stockholms Universitet. Cilj projekta je oblikovanje skupnega študijskega programa, ki ga pripravlja konzorcij šestih inštitucij iz šestih držav v šestih različnih jezikih. Osredotočen je na tri temeljna področja, in sicer na transnacionalne procese, kulturne razlike in nove oblike identitete.

Od leta 2006 CPI koordinira tudi preverjanje znanja iz tujih jezikov. Izpit je namenjen kandidatom z vsaj temeljnim znanjem tujega jezika, ki potrebujejo potrdilo o znanju tujega jezika za zasebne ali uradne namene (npr. za vpis na podiplomski študij, razpis na delovno mesto, pridobitev štipendije, študij v tujini, izpolnjevanje meril za napredovanje ipd.). Kandidati in kandidatke na filozofski fakulteti opravljajo le izpit, medtem ko se lahko kjerkoli jezikovno izobražujejo. Povprečno na leto opravi izpit iz znanja tujega jezika 350 ljudi.

Iz navedenega je razvidno, da je Center za pedagoško izobraževanje filozofske fakultete v slovenskem prostoru uveljavljen in razpoznaven center, ki že 30 let izvaja uspešno vzgojno-izobraževalno, inovacijsko in organizacijsko delo, s katerim je pomembno pripomogel k dvigu kakovosti izobraževanja v Sloveniji na vseh ravneh izobraževanja – primarni, sekundarni in terciarni.

—*Cirila Peklaj, Mihaela Hojker, Urška Gruden, Lea Avguštin*

Lea Avguštin, univ. dipl. ped. (Kranj, 1981)

Zaposlena v Centru za pedagoško izobraževanje kot samostojna strokovna sodelavka.

Leta 2008 je diplomirala na filozofski fakulteti na Oddelku za pedagogiko in andragogiko – smer andragogika. V študijskem letu 2005/06 je bila v zimskem semestru na študijski izmenjavi Erasmus na Univerzi v Osnabrücku v Nemčiji. Med študijem se je udeleževala tudi jezikovnih in drugih neformalnih izobraževanj v tujini, predvsem prek mednarodne prostovoljne organizacije Voluntariat in društva evropsko usmerjenih študentov Aegee. V letih 2006 in 2008 je sodelovala s Pedagoškim inštitutom kot soizvajalka raziskave Pisa ter leta 2008 kot soizvajalka projekta *Kvalitativna študija šolskih karakteristik* - ocenjevanje osnovnošolskih učiteljev.

Na CPI koordinira posodobitvene programe za profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, izpite iz tujih jezikov, tutorstvo na filozofski fakulteti v Ljubljani in šole iz visokošolske didaktike.

Urška Gruden, univ. dipl. ped., spec. managementa v izobraževanju (Ljubljana, 1975)

Na filozofski fakulteti je diplomirala leta 1999 na Oddelku za pedagogiko in andragogiko in leta 2007 opravila specializacijo iz menedžmenta v izobraževanju na Fakulteti za management v Kopru. Leta 2005 je končala Šolo za ravnatelje in opravila ravnateljski izpit.

Od leta 2004 je zaposlena na Centru za pedagoško izobraževanje filozofske fakultete. Pred tem je bila pedagoški vodja na srednji in višji

strokovni šoli. Imenovana je tudi za predavateljico višje strokovne šole za predmet Izobraževanje in trg dela.

Od leta 2006 je članica vladne projektne skupine za organizacijo, spremljanje in nadzor nad izpeljavo Programa izobraževanja brezposelnih oseb Programa 10 000 +, istega leta jo je minister za šolstvo in šport imenoval za izpraševalko pri strokovnih izpitih za zaposlene v vzgoji in izobraževanju za področje izobraževanja odraslih. V obdobju 2006 – 2007 je bila koordinatorica FF za pripravo smernic za praktično usposabljanje na Univerzi v Ljubljani. Od leta 2006 sodeluje v delovni skupini FF za e-učenje.

Na CPI je sodelovala pri projektih Partnerstvo fakultet in šol v letih 2004–2005 in 2006–2007, Posodabljanje in razvijanje študijskih programov visokega šolstva, Nove kvalitete bolonjske prenovne programov FF, Celostno razvijanje, spremljanje in odpiranje bolonjskih študijskih programov filozofske fakultete, Uporaba informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju za strokovne delavce na vzgojno-izobraževalnih zavodih ter Programi za profesionalni razvoj v letih 2005–2006. Organizira in vodi programe za izpopolnjevanje Program za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe. Organizira in vodi programe za izpopolnjevanje Program za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za predavatelje višjih strokovnih šol.

Mihaela Hojker, univ. dipl., umet. zgod. in soc. kult. (Ljubljana, 1976)

Po končanem izobraževanju na filozofski fakulteti v Ljubljani se je leta 2003 zaposlila na

Oddelku za germanistiko, nederlandistiko in skandinavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in nadomeščala strokovno tajnico na porodniškem dopustu. Leta 2004 se je zaposlila na Centru za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani kot samostojna strokovna delavka. Od 2006 sodeluje v delovni skupini FF za e-učenje.

Na CPI je koordinirala in sodelovala pri naslednjih projektih Evropskega strukturnega sklada: Partnerstvo fakultet in šol v letih 2004–2005 in 2006 – 2007, Posodabljanje in razvijanje študijskih programov visokega šolstva, Nove kvalitete bolonjske prenovne programov FF, Celostno razvijanje, spremljanje in odpiranje bolonjskih študijskih programov filozofske fakultete ter Programi za profesionalni razvoj v letih 2005 – 2006. Organizira in vodi program za izpopolnjevanje Program za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za predavatelje višjih strokovnih šol.

Izr. prof. dr. Cirila Peklaj (Ljubljana, 1961)

Vodja Centra za pedagoško izobraževanje.

— Za biografijo glej stran 332.

KNJIGARNA

V Knjigarni FF že od leta 2003 uspešno prodajamo publikacije FF na fakulteti, po svoji spletni strani www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna, kjer je celoten katalog publikacij FF, pa tudi širše v knjigarnah po vsej Sloveniji in v zamejstvu. Od leta 2008 je samostojna organizacijska enota FF, ki pri izpeljavi in organizaciji knjigotrške dejavnosti sodelujemo z Znanstveno založbo FF. Skupaj z založbo pripravljamo promocijske akcije – tiskovne konference, sejemske predstavitve, literarne večere in drugo –, s čimer pomembno pripomoremo k odmevnosti znanstvenega in pedagoškega dela zaposlenih na FF. Vsako leto organiziramo prodajo na *Slovenskih dnevih knjige*, leta 2008 smo sodelovali tudi na 24. *Slovenskem knjižnem sejmu*. Knjigarna ima razvejeno informacijsko in prodajno-naročniško mrežo, tako da so knjige dostopne širokemu krogu naročnikov.

V Knjigarni FF lahko študentje kupijo obvezno študijsko gradivo humanistične in družboslovne usmeritve, tisti bolj zagnani pa tudi dodatno, neobvezno literaturo. Publikacije Znanstvene založbe FF so na prodaj po ugodnih študentskih cenah, ki so ob promocijah še ugodnejše. Knjigarna je vzpostavila sodelovanje z mrežo poslovalnic Mladinske knjige Trgovine, d. d., in drugimi knjigarnami po Sloveniji: Antika, d. o. o., Celje; Dobra knjiga, Murska Sobota; DZS, Šolski Epicenter, Ljubljana; Goga, Novo mesto; Libris, Koper; Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani; Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru; Knjigarna PD, Ljubljana; Primus, Brežice; Celjska Mohorjeva družba, d. o. o., Celje; Kulturnica, d. o. o., Velenje; Cangura, d. o. o.; mimovrste, d. o. o.; Univerzitetna knjigarna, Koper; Knjigarne Vale Novak; KID KIBLA ZA:MISEL, Maribor. Sodelujejo tudi s Tržaško knjigarno v Trstu, Katoliško knjigarno v Gorici in Mohorjevo knjigarno v Celovcu. Knjigarne so o novostih sprotno obveščene, kar je med drugim razvidno iz prejetih naročil. Obenem smo vzpostavili zgledno prodajo knjig FF po slovenskih knjižnicah, prav tako sodelujemo s posameznimi oddelki in centri v FF in ponujamo svoje usluge pri prodaji znanstvene in strokovne literature v sklopu raznih konferenc in simpozijev.

Za Knjigarno FF je bilo leto 2008 v smislu organiziranih dejavnosti in dogodkov izjemno plodno, kakovostno in uspešno – najuspešnejše v njeni kratki zgodovini. V tem letu smo namreč pod imenom *Besedna postaja* v program uvedli nov cikel dogodkov, ki imajo v sklopu filozofske fakultete poseben

Maja Avsenik in Ida Kraš v knjigarni.

status in so se zelo uspešno vključili v siceršnje dejavnosti Knjigarne. Organiziranih je bilo 14 predstavitev, na katerih smo gostili več kot 30 avtorjev, urednikov, prevajalcev in drugih ustvarjalcev s filozofske fakultete in od drugod. Večina predstavitev je bila dobro obiskana, v povprečju se je je udeležilo od 15 do 30 poslušalcev. V letu 2008 je delovanje *Besednih postaj* podpiralo Ministrstvo za kulturo RS, v letu 2009, ko s ciklusom uspešno nadaljujemo, pa nas v tem delovanju uspešno podpira Javna agencija za knjigo RS.

Knjigarno vodi **Maja Avsenik** (Ljubljana, 1964), ki je diplomirala na filozofski fakulteti leta 1988. Na FF je bila najprej zaposlena kot strokovna tajnica Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, nato kot vodja glavne pisarne dekana, zdaj vodi Knjigarno FF. V njej je kot strokovna delavka zaposlena tudi **Ida Kraš** (Ljubljana, 1957). Leta 2008 je za svoje strokovno delo, s katerim je pomembno pripomogla k uspešnemu delovanju FF, od dekana prejela priznanje filozofske fakultete.

— *Maja Avsenik*

OSREDNJA HUMANISTIČNA KNJIŽNICA

Osrednja humanistična knjižnica filozofske fakultete (OHK FF) je bila ustanovljena 3. aprila 1996 s sprejetjem pravilnika o njeni organiziranosti na senatu filozofske fakultete. S tem se je 18 knjižnic 20 oddelkov, ki so prej sodelovale v sklopu fakultetnega Knjižničnega sveta, formalno, ne pa tudi prostorsko, združilo, novonastala knjižnica pa je postala največja fakultetna knjižnica Univerze v Ljubljani in za Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK) in Univerzitetno knjižnico Maribor (UKM) tretja največja knjižnica v Sloveniji.

Prizadevanje za združitev oddelčnih oz. nekdanjih seminarskih knjižnic se je v 90-letni zgodovini filozofske fakultete pojavljalo večkrat, ponavadi takrat, ko se je s svojimi seminarji selila na drugo lokacijo. Razlogov, da prostorske združitve v eno knjižnico še do zdaj ni, je več, med njimi tudi ta, da se zanjo ni namenilo ali našlo dovolj prostora, da bi projekt lahko izpeljali. Gradnja močnih oddelčnih knjižnic, ki so sčasoma prerasle v specialistične znanstvene knjižnice posameznih strok, je tudi posledica specifičnega razvoja ljubljanske univerze in njenega prizadevanja za ustanovitev univerzitetne knjižnice – proces, ki je bil načrtovan že pred ustanovitvijo univerze, vendar še do zdaj ni bil dokončno uresničen.

Prve knjižnice so na filozofski fakulteti, ki je pred vojno domovala v glavni stavbi ljubljanske univerze, nastale že ob njeni ustanovitvi leta 1919, in sicer knjižnica seminarja za teoretično filozofijo, knjižnica pedagoškega seminarja, knjižnica seminarja za slovansko filologijo in knjižnica romanističnega seminarja. Leta 1920 so nastale knjižnica historičnega seminarja, knjižnica umetnostnozgodovinskega seminarja, priročna knjižnica germanističnega seminarja in knjižnica klasičnega seminarja, leta 1921 knjižnica lingvističnega seminarja in knjižnica geografskega inštituta, leta 1923 knjižnica arheološkega seminarja, leta 1927 knjižnica seminarja za primerjalno zgodovino književnosti, leta 1940 pa še knjižnica seminarja za etnologijo. Druge knjižnice so skupaj s seminarji oz. oddelki nastale po drugi svetovni vojni, knjižnica Oddelka za psihologijo leta 1950, knjižnica Oddelka za sociologijo leta 1960, knjižnica Oddelka za muzikologijo leta 1962, knjižnica Oddelka za bibliotekarstvo leta 1987, knjižnica Oddelka za azijske in afriške študije leta 1995 in kot zadnja knjižnica Oddelka za prevajanje in tolmačenje leta 1997, priključili pa so jo knjižnici za germanistiko in anglistiko.

Seminarske knjižnice filozofske fakultete so bile sprva priročne knjižnice profesorjev, uporabljali naj bi jih za pripravo predavanj in seminarje, medtem ko je bila za študente predvidena univerzitetna knjižnica. Naloga te je ob ustanovitvi univerze opravljala nekdanja Študijska knjižnica za Kranjsko, ki

se je leta 1919 preimenovala v Državno študijsko knjižnico, leta 1921, ko je imela že okrog 110.000 enot gradiva, pa v Državno biblioteko. Uradno je ta knjižnica opravljala naloge slovenske nacionalne knjižnice, dejansko pa (vsaj deloma) tudi univerzitetne knjižnice. Četrtega julija 1930 je bil sprejet zakon o univerzitetni knjižnici, hkrati pa se je začelo tudi prizadevanje za gradnjo knjižne stavbe, ki jo je arhitekturno zasnoval Jože Plečnik. Gradnja se je začela 6. oktobra 1936, 10. junija 1938 pa je bil sprejet odlok, s katerim je Državna knjižnica postala univerzitetna. Ko je bila stavba spomladi 1941 zgrajena, je bilo nevarno, da bi se vanjo vselila italijanska vojaška oblast, zato so tja preselili filozofsko fakulteto z njenimi seminarji in knjižnicami, izjema je bil le pedagoški seminar, ki je ostal v stavbi univerze. Selitev je potekala po načrtu, ki ga je 19. maja 1941 pripravil fakultetni knjižničar dr. Fran Petre, nastavljen v tem letu. Posebni prostori so bili namenjeni obsežnejšim knjižnicam, kot so bile knjižnice seminarja za slavistiko, zgodovino in umetnostno zgodovino, knjižnice drugih seminarjev pa so bile nameščene v kabinete profesorjev. Ko je 29. januarja 1944 nemško letalo padlo na stavbo univerzitetne knjižnice, je skoraj popolnoma uničilo štiri knjižnice filozofske fakultete: knjižnico seminarja za klasično filologijo, knjižnico seminarja za primerjalno jezikoslovje, knjižnico seminarja za germansko filologijo in knjižnico seminarja za romanistiko. Skupaj je pogorelo približno 15.000 zvezkov, pa tudi okrog 55.000 zvezkov univerzitetne knjižnice. Pozneje so poskušali fonde teh knjižnic obnoviti s posebnimi namenskimi sredstvi, vendar precejšnjega dela izgubljenega gradiva ni bilo več mogoče nadomestiti.

Po vojni se je začelo prizadevanje za gradnjo stavbe za filozofsko fakulteto. To je bilo odločilno tudi za nadaljnji razvoj in organizacijo seminarjskih in inštitutskih knjižnic. Naloga predstojnikov je bila pripraviti načrte, ki so poleg seminarjske sobe in kabinetov za profesorje in asistente vključevali tudi prostore za knjižnico. Prostori, predvideni za knjižnice, so bili po načrtih iz leta 1953 večji od prostorov, namenjenih seminarjem, njihova predvidena skupna površina je bila 830 kvadratnih metrov. Ob razpravi o gradbenem načrtu se je postavilo tudi vprašanje združevanja seminarjskih knjižnic v skupno osrednjo fakultetno knjižnico, vendar je prevladalo mnenje, da ostanejo pri seminarjskih knjižnicah. Podobno se je zgodilo tudi pri sprejemanju statuta filozofske fakultete leta 1958.

Projekt gradnje nove fakultetne stavbe na Aškerčevi je bil končan spomladi 1961, ko se je začela tudi selitev seminarjev in inštitutov iz stavbe Narodne in univerzitetne knjižnice. Filozofski fakulteti je bil takrat priključen geografski inštitut, ki se je preimenoval v Oddelek za geografijo. Takrat sta bila ustanovljena nova oddelka s pripadajočima knjižnicama, Oddelek za sociologijo in Oddelek za muzikologijo. Knjižnice so bile skupaj s svojimi oddelki razvrščene po vseh petih nadstropjih fakultete. S selitvijo v novo stavbo so tudi manjše knjižnice postale »prave« knjižnice, ne več samo zbirke učnih pripomočkov v profesorskih kabinetih, na nekaterih oddelkih pa so bile seminarjske sobe namenjene tudi za čitalnice za študente. S pridobitvijo dodatnih prostorov so se pozneje nekatere knjižnice širile in pridobile več čitalniških mest, prosti pristop do vsega gradiva pa je lahko omogočila le knjižnica Oddelka za umetnostno zgodovino.

Po vselitvi je bilo na fakulteti 16 samostojnih knjižnic. Takrat bi bilo mogoče urediti postavitve gradiva po enotnem sistemu, vendar je vsaka knjižnica ohranila svoj sistem postavitve, različne vrste katalogov, različne postopke izposoje in nakupa, kar je zaviralo nadaljnje poskuse delne ali celotne združitve knjižnic.

Leta 1982 je bil zasnovan hispanistični del romanistične knjižnice, ki je najprej zamenjal dve lokaciji v petem nadstropju, septembra 2002 pa so zbirko preselili v prostore prizidka za glavno fakultetno stavbo. Tu sta istočasno svoje prostore dobili tudi knjižnica Oddelka za azijske in afriške študije in knjižnica Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje, leta 2008 pa se jim je pridružila še knjižnica

Oddelka za psihologijo. Iz fakultetne stavbe na Aškerčevi sta bili na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja preseljeni še dve knjižnici, knjižnica Oddelka za arheologijo (1991) in knjižnica Oddelka za etnologijo (1992). Skupaj s svojima oddelkoma sta dobili prostore v prenovljeni stavbi na Zavetiški ulici 5. Ker jima je bilo namenjenega precej več prostora, sta si lahko uredili tudi več čitalniških mest, v knjižnici Oddelka za arheologijo pa so omogočili prosti dostop do celotnega gradiva.

V študijskem letu 1983/1984 so na fakulteti načrtovali skupno veliko čitalnico s priročno zbirko in osrednjim katalogom in zanjo predvideli prostore v 5. nadstropju, vendar je bila ideja delno uresničena šele v študijskem letu 1993/1994 v kleti fakultete, kjer je bila predavalnica spremenjena v učilnico, vendar brez referenčne zbirke.

Ker so zbirke posameznih knjižnic sčasoma presegle dovoljene standarde, so od sredine osemdesetih let prostorsko stisko začeli reševati s postavitvijo lesenih omar za gradivo na fakultetnih hodnikih. Dodatna težava se je pojavila leta 2007, ko je bilo treba zaradi namestitve vodov za prezračevanje in klimatske naprave odstraniti zgornje dele omar na hodnikih. Takrat je bilo 50.000 enot gradiva preseljenega v začasni knjižni depo na Karlovski ulici 19.

Razen omenjenega fakultetnega bibliotekarja Franceta Petreta, ki je bil zaposlen v letih 1941–1946, do petdesetih let na filozofski fakulteti ni bilo zaposlenih strokovnih knjižničnih delavcev. Na začetku so za pridobivanje knjižničnega gradiva za seminarjske knjižnice skrbeli profesorji, ki so vodili posamezni seminar ali inštitut, zato so se knjižnični fondi dopolnjevali zelo različno, odvisno od njihovih ambicij, spretnosti in finančnih zmožnosti fakultete. Glavni viri knjižničnega fonda ob ustanovitvi posameznih knjižnic so bili nakupi v tujini, z vnaprej pripravljenimi seznammi, odkupi zasebnih zbirk in zapuščin, darovi zasebnikov ali institucij, pozneje pa tudi vzpostavitev zamenjave za lastne publikacije. Darove so novoustanovljenim seminarjem in inštitutom pošiljale tudi tuje znanstvene institucije ter univerze oziroma njihove fakultete. Zamenjava je bila vseskozi pomemben vir dotoka novih publikacij, k čemur je precej pripomoglo, da je na fakulteti sedež številnih strokovnih revij za posamična področja.

Pred drugo svetovno vojno so poleg profesorjev ali njihovih asistentov knjižnice urejali študenti, t.i. dijaški bibliotekarji, ali celo seminarjski slugi. Ti so v začetnem obdobju knjige vpisovali v inventarno knjigo, ponekod skupaj z drugo opremo seminarjev. Prva bibliotekarka v kateri od knjižnic filozofske fakultete je bila nastavljena leta 1954 v knjižnici inštituta za slovansko filologijo, leto pozneje pa so svojo bibliotekarko dobili tudi v zgodovinskem seminarju.

V prvem statutu filozofske fakultete iz leta 1958 je bilo glede knjižnic v 18. členu zapisano: »Fakulteta ima knjižnico za vse znanstvene stroke, za katere obstoje na njej posamezni seminarji ali inštituti. Knjižnice so postavljene v ustreznih seminarjih in zaupane v upravo predstojnikom seminarjev. Knjižnice služijo za potrebe pouka in dela univerzitetnih učiteljev, fakultetnih sodelavcev, študentov ter tudi drugih oseb izven ustreznega seminarja oz. katedre. Uporaba knjižnice je v vsakem seminarju urejena s posebnim pravilnikom.« V 135. členu tega statuta pa so bili bibliotekarji skupaj z laboranti in demonstratorji uvrščeni med drugo strokovno osebje, opredeljeni pa so bili tudi pogoji in način njihove nastavitve: »Obsežnejše po seminarjih ali inštitutih postavljene fakultetne knjižnice imajo lahko po potrebi bibliotekarje. Bibliotekar lahko služi tudi več manjšim knjižnicam v seminarjih na istem oddelku, potrebo po njem ugotovi na predlog oddelka in fakultetne uprave fakultetni svet. Bibliotekar mora imeti fakultetno izobrazbo iz ustrezne študijske skupine. Mesto razpisuje fakultetna uprava, odločbo o njegovi nastavitvi pa izda dekan.«

Pred letom 1958 sta bila na oddelkih za zgodovino in slavistiko zaposlena po en bibliotekar in en knjižnični manipulant in na oddelkih za geografijo, psihologijo in romanistiko po en bibliotekar. Do leta 1961 sta bili sistemizirani še bibliotekarski mesti na germanistiki in umetnostni zgodovini, slavistika pa je takrat dobila še enega dodatnega bibliotekarja. Po vselitvi v novo stavbo so bibliotekarje dobili še leta 1961 germanistika, leta 1964 filozofija in sociologija, leta 1971 pa še arheologija, etnologija, primerjalna književnost in muzikologija. Bibliotekarji so opravljali tudi dela, ki so jih v drugih knjižnicah različni profili, knjižnični manipulant, pomožni delavci, bibliotekarji specialisti, veliko je bilo tudi administrativnega dela za oddelke, medtem ko je bilo odločanje o nabavi gradiva izvzeto iz njihove pristojnosti in pridržano predstojnikom oddelkov. Opravljanje tajniških opravil za oddelke se je v nekaterih manjših knjižnicah ohranilo, tako da so bibliotekarji polovično zaposleni kot oddelčni tajniki.

Po vselitvi v novo stavbo je bila ustanovljena posebna fakultetna knjižnična komisija, ki je skrbelo za koordinirano nabavo tuje literature po oddelčnih knjižnicah, vsi knjižnični delavci pa so se povezali v Knjižnični svet filozofske fakultete.

Ko je bil leta 1987 ustanovljen Oddelek za bibliotekarstvo na filozofski fakulteti, je njegov prvi predstojnik dr. Branko Berčič predlagal smiselno združevanje funkcij posameznih oddelčnih knjižnic in vzpostavitev centralne knjižnične enote, vendar predlog takrat ni bil sprejet. Istega leta je pobuda za ustanovitev skupne fakultetne knjižnice prišla tudi s strani Narodne in univerzitetne knjižnice. Oddelčne knjižnice naj namreč ne bi mogle v celoti razvijati informacijske dejavnosti, glavni razlogi za to pa naj bi bili premalo zaposlenih v posameznih knjižnicah, ki opravljajo tudi administrativno delo, različen čas odprtosti, prostorska stiska in finančni stroški zaradi podvajanja opravil. Ker je bila v kratkem času ustanovitev fakultetne knjižnice in fizična združitev knjižnic neuresničljiva, so predlagali ustanovitev centralne službe, ki naj bi skrbelo za obdelavo gradiva na enem mestu. Navedene očitke je Knjižnična komisija filozofske fakultete zavrnila, prav tako ustanovitev skupne službe za obdelavo gradiva, saj zaradi specializacije naj ne bi bilo večjega podvajanja opravil, bi pa tak način preprečeval bibliotekarjem podrobnejše seznanjanje z gradivom. Za boljše povezovanje oddelčnih knjižnic in učinkovitejše opravljanje knjižnično-informacijske dejavnosti naj bi zadoščala fakultetna čitalnica z osrednjim katalogom in sodelovanje bibliotekarjev pri sprotnem obdelovanju objav (oz. urejanju bibliografij) delavcev FF.

Pobudo za ustanovitev fakultetne knjižnice so leta 1995 obnovili nekateri bibliotekarji in novi predstojnik na Oddelku za bibliotekarstvo, red. prof. dr. Martin Žnidaršič. Rezultat teh prizadevanj je bilo sprejetje akta Pravila osrednje humanistične knjižnice filozofske fakultete na senatu 3. aprila 1996, s čimer je bila formalno ustanovljena skupna knjižnica kot posebna organizacijska enota na fakulteti. Kot piše v prvem členu Pravil, ta urejajo knjižničarsko, informacijsko in dokumentacijsko dejavnost, ki jo opravlja OHK FF, njene naloge, organiziranost in knjižnični red. Glede organizacije in vodenja je bilo predvideno, da OHK FF vodi predstojnik knjižnice, koordinacijo strokovnega dela v knjižnicah pa strokovni vodja. Glede nabave gradiva je bilo opredeljeno (15. člen), da načrtuje nabavno politiko predstojnik oddelka po posvetovanju s predstojnikom OHK, z vodjo oddelčne knjižnice ter učitelji in sodelavci oddelka. Predstojnik OHK naj bi organizacijsko finančno in kadrovske načrtoval dejavnosti, koordiniral delo z vodstvom fakultete in drugimi enotami fakultete in zastopal knjižnico navzven. Njen prvi predstojnik je postal prof. Žnidaršič, naloge strokovnega vodje pa je prevzela predsednica dotedanega Knjižničnega sveta filozofske fakultete Alenka Logar Pleško. Petnajsteja septembra 1997 je bil na senatu sprejet tudi Knjižnični red OHK FF.

Januarja 1997 je filozofsko fakulteto obiskal svetovno uveljavljeni strokovnjak za načrtovanje knjižnic prof. dr. Maurice Line, ki si je v tednu dni ogledal knjižnice in proučil sistem njihovega delovanja. V obsežnem poročilu (Prihodnost osrednje humanistične knjižnice Univerze v Ljubljani) je kot glavne težave omenil pomanjkanje prostora, raztresenost knjižnic po vsej fakulteti, slabo opremljenost, premalo čitalniških mest, pomanjkanje posebnih prostorov za bibliotekarje, neizenačenost knjižničnega fonda po posameznih knjižnicah, premajhno nabavo, da visokokvalificirani kadri opravljajo administrativna dela, podrejenost knjižnic predstojnikom oddelkov in premajhno koordinacijo posameznih opravil, predlagal pa je organiziranje osrednje enote OHK, ki bi jo sestavljali predstojnik, strokovni vodja, bibliotekar-informator, bibliotekar-bibliograf in izposojevalci, da se sorodne knjižnice združijo v tri do štiri večje enote, da strokovni delavci opravljajo manj administrativnega dela, da se podaljša odprtost in pridobi več čitalniških sedežev, da se nekateri postopki opravljajo samo na enem mestu, priporočil pa je tudi konverzijo podatkovnih baz iz različnih sistemov v Cobiss, pridobivanje novih finančnih virov in skupno skladišče. Postopek naj bi potekal v treh fazah, prva naj bi bili poenotenje sistema dela v oddelčnih knjižnicah in centralizacija obdelave gradiva, v drugi fazi naj bi knjižnice povezali v tri ali štiri večje strnjene knjižnice, v tretji fazi pa je predvidel gradnjo centralizirane knjižnice.

Deloma so bili predlogi prof. Linea v naslednjih letih uresničeni. Tako je OHK pridobila prostor za organizacijo strokovne službe in sedež vodje OHK leta 2005 (najprej v prizidku, od leta 2007 pa v pritličju fakultete), uresničena je bila tudi katalogizacija po enotnem sistemu, saj so vse knjižnice postopoma prešle na katalogizacijo s programsko opremo Cobiss, deloma je bila izpeljana tudi konverzija iz drugih računalniških programov, v vseh knjižnicah pa so postopoma uvedli avtomatsko

Sodelavci OHK FF ob obisku Narodne in univerzitetne knjižnice v Zagrebu, 23. septembra 2009.

izposojajo gradiva, medtem ko so načrti za delno ali celotno prostorsko združitev knjižnic bili pripravljani večkrat, uresničitve pa zaradi različnih razlogov nikoli ni bilo (priložnost za delno združitev je bila na primer ob izselitvi oddelka za geologijo naravoslovnotehniške fakultete iz desnega trakta pritličja FF leta 2005). Leta 2005 so OHK FF pozvali k vključitvi v načrte za gradnjo nove univerzitetne knjižnice (NUK II/UKL), kjer naj bi dobila prostore v treh etažah, povezava s fakultetno stavbo pa naj bi bila vzpostavljena s prehodom na ravni kleti in prvega nadstropja fakultete. V načrtih je bil predviden prostor tudi za zbirke posameznih knjižnic, ki bi lahko v prosti pristop postavile do 20 odstotkov gradiva, medtem ko bi se preostalo hranilo v avtomatiziranem skladišču. Do leta 2007 so bili pripravljene natančni načrti za stavbo, ki jo je projektiral atelje arhitekta Marka Mušiča, vendar je projekt popolnoma zastal, prostorske težave knjižnic pa so ostale.

Nadaljnji korak k povezovanju in poenotenju storitev OHK FF je pomenilo tudi oblikovanje delovnih skupin leta 2005, v katerih sodelujejo skoraj vsi knjižnični delavci, in sicer za nabavo gradiva, za serijske publikacije, za elektronske vire, za projekte (priprava prijav na razpise), za zunanjo podobo (urejanje spletnih strani, priprava raznega promocijskega gradiva in obvestil na oglasnih deskah), za bibliografije, za izposojajo, za katalogizacijo, za izobraževanje in za statusna in pravna vprašanja. Vsaka delovna skupina ima svojega vodjo in se sestaja po potrebi.

Leta 2002 so nastale večje organizacijske spremembe s tem, ko je senat na seji 22. maja ustanovil Svet OHK FF. Predstojnik OHK je postal s tem aktom predsednik Sveta OHK, svet pa so poleg njega sestavljali še trije člani iz vrst bibliotekarjev. Pozneje je bilo članstvo razširjeno, tako da ga sestavljajo trije predstavniki pedagoških delavcev, izmed katerih se izbere predsednika, pet iz vrst bibliotekarjev, trije študenti in po funkciji vodja OHK. Nova organizacijska sestava je bila natančno opredeljena v novem Pravilniku o delovanju OHK FF, ki ga je sprejel senat 8. marca 2006 in v Prilogi 4 pravil filozofske fakultete. Knjižnični svet, ki ga sestavljajo vsi zaposleni v oddelčnih knjižnicah, je postal z novo organiziranostjo posvetovalni organ.

V devetdesetih letih od ustanovitve filozofske fakultete so se iz priročnih knjižnic v profesorskih kabinetih razvile velike specializirane strokovne knjižnice. Mnoge med njimi pokrivajo svoja področja bolje kot katerakoli druga knjižnica v Sloveniji, dve pa sta s svojim gradivom v našem prostoru celo unikatni – knjižnica Oddelka za klasično filologijo in knjižnica Oddelka za azijske in afriške študije. Skupni knjižnični fond vseh knjižnic, ki sestavljajo OHK FF, ima več kot 670.000 enot gradiva, v povprečju imajo na leto skupaj okrog 240.000 obiskov in približno 440.000 izposoj.

Temeljno poslanstvo knjižnic filozofske fakultete je podpora pedagoškemu in raziskovalnemu delu – med drugim tudi z urejanjem osebnih bibliografij raziskovalcev na fakulteti –, so pa odprte tudi za vse druge obiskovalce, z medknjižnično izposojajo pa s svojim gradivom aktivno sodelujejo tudi z mrežo slovenskih knjižnic.

— Milan Lovenjak

Doc. dr. Milan Lovenjak (Murska Sobota, 1965)

Študiral je arheologijo in vzporedno latinski jezik s književnostjo na filozofski fakulteti v Ljubljani ter diplomiral leta 1990. Doktoriral je leta 1996 na univerzi na Dunaju s tezo o rimskih napisnih spomenikih jugovzhodne Slovenije. Leta 1995 se je zaposlil na Oddelku za arheologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani, v letih 1997–2007 je bil bibliotekar v oddelčni knjižnici, od oktobra 2007 je vodja Osrednje humanistične knjižnice. Leta 2000 je bil izvoljen v naziv znanstveni sodelavec za področje epigrafike in leta 2001 v naziv docent za področje grške in rimske zgodovine in za področje epigrafike. V letih 2001–2007 je bil član programske skupine Arheologija pri Znanstvenem inštitutu filozofske fakultete. Sodeluje pri pedagoškem procesu pri predmetu Epigrafika in pri podiplomskem študiju s predmeti s področja antične zgodovine, rimske regionalne zgodovine in epigrafike.

V svojem raziskovalnem delu proučuje rimske epigrafske spomenike in regionalno rimsko zgodovino slovenskega prostora. V sklopu projekta Rimski napisi Slovenije je objavil monografijo o rimskih napisih Dolenjske in Bele krajine. Poleg rimskih monumentalnih napisov se ukvarja tudi s proučevanjem drobnega napisnega gradiva, kot so grafiti na keramiki, opečni žigi in slikani napisi na amforah. Je sodelavec revije *L'année épigraphique*, ki objavlja vsakoletne epigrafske novosti in jo izdaja univerza v Parizu (CNRS-Université de Paris I), član Mednarodnega združenja za grško in latinsko epigrafiko (Association internationale d'Épigraphie Grecque et Latine), član Slovenskega arheološkega društva in Društva bibliotekarjev Slovenije. V letih 2005–2006 je bil namestnik predsednice Sveta osrednje humanistične knjižnice, od julija

2006 do oktobra 2007 pa njegov predsednik. Od leta 2007 je član Komisije za razvoj knjižničnega sistema Univerze v Ljubljani.

— Za bibliografijo glej Cobbis.

PEDAGOŠKA ENOTA ZA ŠPORT

Šport ima na filozofski fakulteti že dolgo tradicijo, saj se kot redna dejavnost opravlja od leta 1965. Kot osrednja humanistična ustanova se zavedamo pomembnosti celostnega razvoja osebnosti ter pomena vrednot, ki jih daje šport. Sit mens sana in corpore sano je tudi naše vodilo. Ugledne svetovne Univerze čedalje bolj težijo k temu, da bi študentom čim bolj izboljšale razmere za delo in življenje, šport pa prav gotovo izboljšuje kakovost življenja študentov in pripomore k izboljšanju njihove delovne storilnosti. Da bi zagotovili čim boljšo ponudbo čim več svojim študentom, tudi ohranjamo samostojno organiziranost in delujemo kot športni center v malem. Množičnost in tekmovalni dosežki kažejo skrb fakultete za boljšo kakovost življenja študentov in večjo prepoznavnost.

Naši programi so vzgojno-izobraževalni, preventivno zdravstveni in rekreativni ter tekmovalni.

Ker je na naši fakulteti ženska populacija v večini, imamo v svoji ponudbi množične športne programe, ki so najbolj priljubljeni pri študentkah. Že več let so najbolj obiskani programi vadbe pilatesa, razne vrste aerobik, joge in številne plesne zvrsti, od katerih sta v ospredju salsa in orientalski ples. Predvsem s ponudbo plesnih zvrsti želimo upoštevati svetovne smernice in uvajamo nove popularne in trendovske plase, ki tudi sicer privabljajo malde. Na podlagi odgovorov v anketi športne programe tudi spreminjamo in zamenjujemo. Tako uvajamo vsako leto kaj novega, s čimer poskušamo čim bolj zadovoljiti potrebe in želje študentk in študentov.

Čedalje bolj so popularne tudi aktivnosti v naravi, ki jih ponujamo v strnjeni obliki kot sezonsko dejavnost (smučanje, drsanje, rolanje) ali kot tečaje (jadrnanje, smučanje) ali kot enodnevne izlete (planinstvo, kolesarjenje, veslanje). Čedalje večjo pozornost posvečamo tudi tekmovalnemu športu, saj pomeni ta zelo veliko motivacijo za študente in študentke ter pripomore k temu, da ti občutijo večjo pripadnost fakulteti. Imamo zelo uspešno ekipo v ženski odbojki in moški košarki. Moška košarkarska ekipa je letos nastopila v finalu Univerzitetne košarkarske lige in osvojila drugo mesto. V preteklih dveh letih je sodelovala tudi na največjih mednarodnih univerzitetnih tekmovanjih SELL Games v Kaunasu v Litvi in Friendship Games v Tel Avivu v Izraelu. Naš cilj je sestaviti tudi močno žensko košarkarsko ekipo. Vse dejavnosti opravljajo štirje redno zaposleni in habilitirani predavatelji

Izlet Pedagoške enote za šport, Triglavska Sedmera jezera (leta 2007), foto: arhiv Pedagoške enote za šport

športne vzgoje: Gregor Hribar (odbojka), Darja Kürner (aerobika, plesi, pilates, joga), Metka Jerman Šenica (fitnes, plesi, aerobika, drsanje) in Aleš Močnik (smučanje, plavanje, aktivnosti v naravi) ter deset zunanjih sodelavcev.

Izkoristili smo tudi priložnost bolonjske prenovne študijskih programov ter pripravili učni načrt za splošni izbirni predmet s petimi ECTS-točkami Šport in humanistika, ki je bil pravkar akreditiran in ga bomo začeli uresničevati v študijskem letu 2009/2010 za vse študente Univerze v Ljubljani. S tem predmetom bodo študentke in študenti lahko dobili poglobljene informacije o interdisciplinarnosti fenomena športa, osvetljenega z izbranimi poglavji iz filozofije športa, sociologije športa, zgodovine športa, medicine in preventive ter v povezavi s telesnimi praksami.

— Darja Kürner

Pred. Gregor Hribar, prof. šp. vzg. (Kranj, 1967)

Rodil se je 1. junija 1967 v Kranju, je poročen in oče dveh otrok. Diplomiral je 30. septembra 1996 na fakulteti za šport v Ljubljani. V letih 1992–1996 je bil zaposlen na Športni zvezi Kamnik, nato od leta 1996 do leta 2000 na Odbojarski zvezi Slovenije. Leta 2000 se je zaposlil na filozofski fakulteti kot strokovnjak za igre z žogo s specialno usmeritvijo odbojke, ki je med študentkami FF, ki so številčno v večini, zelo priljubljena. Prevezel je vodenje fakultetne ženske odbojarske ekipe in dvakrat osvojil naslov prvakinja Univerzitetne odbojarske lige, po enkrat so bile druge in tretje. Od leta 2002 je tudi vodja Univerzitetne študentske odbojarske lige, istega leta pa je vodil študentsko žensko reprezentanco UL, ki je tekmovala na Evropskem študentskem prvenstvu v Užicah in osvojila 4. mesto. V letih 2004–2006 je bil podpredsednik Zveze športnih društev UL. Do njene razpustitve je bil član Katedre za šport na UL, za katero je vodil seminarje stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Je član strokovnega sveta SZUL in nosilec predmeta odbojka.

Poleg redne zaposlitve na FF od leta 1996 aktivno sodeluje z Odbojarsko zvezo Slovenije, kjer je pogodbeno delal kot selektor in prvi trener moške članske reprezentance. Z njo je sodeloval v kvalifikacijah za olimpijske igre, svetovno in evropsko prvenstvo. Od leta 2006 je selektor in trener moške kadetske reprezentance. Z njo je sodeloval v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, od leta 2008 pa je spet trener moške mladinske reprezentance. Je podpredsednik Zveze odbojarskih trenerjev, redno sodeluje na trenerskih izobraževanjih pod okriljem OZS in ima potrjeno licenco A (najvišjo v OZS) za vsa ta leta. Leta 2007 je uspešno opravil mednarodni odbojarski seminar FIVB raven 2. S pomočjo

OZS in soavtorjem prof. Jarošem Šteklom je leta 2006 izdal knjigo *Odbojka na mivki*.

Od 11. leta je bil aktiven v Odbojarskem klubu Kamnik, sprva kot igralec, nato kot trener mlajših selekcij, od leta 1993 kot trener članske ekipe, s katero je v letih 2000, 2001 in 2002 osvojil naslov državnega prvaka. Od leta 2006 je predsednik Odbojarskega kluba Kamnik. Leta 2006 ga je Občina Kamnik odlikovala z bronasto plaketo za zasluge na področju razvoja odbojke v Kamniku. Aktiven je tudi pri lokalni športni politiki, saj je od leta 2004 predsednik Športne zveze Kamnik.

Od leta 2008 je spet selektor in prvi trener moške članske odbojarske reprezentance. Letos so se udeležili mediteranskih iger in osvojili bronasto kolajno.

Igrali so kvalifikacije za svetovno odbojarsko prvenstvo, ki bo leta 2010 v Italiji. Uvrstili pa so se tudi na evropsko prvenstvo v Izmir v Turčiji

— Za bibliografijo glej Cobiss.

Utrinek z raftanja, foto: arhiv Pedagoške enote za šport

Pred. Darja Kürner, prof. šp. vzg. (Jesenice, 1953)

Rodila se je leta 1953, je poročena in mati štirih otrok. Po končani gimnaziji na Jesenicah je nadaljevala študij na visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani in diplomirala leta 1980. Vzoredno je dve leti študirala tudi novinarstvo na FDV, a ni diplomirala. Leta 1977 se je zaposlila na srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani in poleg telesne vzgoje predavala tudi zdravstveno vzgojo. Med letoma 1980–1992 je bila zaposlena na COŠ heroja Tineta Rožanca v Pirničah in v letih 1991–1992 polovično tudi na srednji gostinski in turistični šoli na Bledu. Leta 1987 je postala zunanja sodelavka filozofske fakultete, PE za šport za področje plesa in aerobike. Od leta 1992 je na FF tudi stalno zaposlena. Pokriva specialna področja plesa, aerobike, joge, pilatesa, fitnesa in je vse te vrsti tudi uvedla v redni program športnih aktivnosti. Od leta 2005 je predstojnica PE za šport. Oblikovala je učni načrt za izbirni predmet šport in humanistika, ki ga bo začela FF uresničevati v študijskem letu 2009/2010.

V letih 1992–1996 je sodelovala na vseh osmih kongresih fitnesa in aerobike in si pridobila strokovna naziva inštruktorice aerobike in fitnesa. V letih 1995–1996 je sodelovala na World Ballroom Dancing Congress Lectures in World Social Dance Congress, v Blackpoolu, VB. Aktivno se je udeleževala mednarodnih znanstvenih kongresov z objavljenimi referati in raziskavami: Mednarodni kongres Plavaj od 0 do 100 let, Murska Sobota od 21. do 22. oktobra 1994, FISU/CESU Conference, Sport and Man – Creating a new vision, Fukuoka, Japonska od 24. do 26. avgusta 1995, The PGA of Europe Anuall Congress, Atalaya,

Španija od 1. do 2. decembra 1999, Plavaj od 0 do 100 let – Prvi slovenski posvet o učenju plavanja in varnosti pred utapljanjem, Murska Sobota 1994, Sport and Man: Creating a new vision, FISU/CESU Conference Fukuoka, Japonska, 1995, Facing the Challenge, FISU/CESU Conference Daegu 2003, Yeungnam University Korea, Sport Creates Man ... Man Develops Nationhoods, FISU/CESU Conference Bangkok, Tajska 2007, Thammasat University.

V letih 1997–2003 je vodila in organizirala mladinske poletne šole golfa v Lipici in Moravskih Toplicah, program pa je potrdila tudi Evropska profesionalna golf zveza. Od leta 2003 vodi in organizira tečaje golfa za študente in delavce UL.

Kot članica Društva športnih novinarjev Slovenije je bila zunanja sodelavka Dela Šport, Večera, Dnevnika, Revije Šport, revije Golf, Ekipe in STA za področje plesa, golfa, alpskega smučanja in ritmične gimnastike s prispevki z največjih mednarodnih tekmovanj in svetovnih prvenstev. Prejela je nagrado povodni mož – statua PŠ Urška za novinarsko delo na področju tekmovalnega plesa.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Pred. Aleš Močnik, prof. športne vzgoje (Ljubljana, 1979)

Leta 2004 je diplomiral na fakulteti za šport z usmeritvijo športno treniranje – alpsko smučanje, od leta 2006 je zaposlen na filozofski fakulteti kot predavatelj športne vzgoje. V tem času je bil tudi demonstrator za alpsko

smučanje pri Smučarski zvezi Slovenije in trener alpskega smučanja. Njegova specialna športna področja so: alpsko smučanje, plavanje, pohodništvo in tek na smučeh. Izobraževanje nadaljuje na podpilomskem študiju na fakulteti za šport in pripravlja magistrsko nalogo. Na oddelku za šport je v razširjenem obsegu obogatil ponudbo z aktivnostmi v naravi (alpsko smučanje, športni tabori, pohodništvo).

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

Metka Jerman Šenica, prof., predavateljica znanosti v športu, kineziologija (Ljubljana, 1963)

Diplomirala je leta 1986 na fakulteti za telesno kulturo, strokovni izpit pa opravila 8. decembra 1987, potem je isto leto vpisala magistrski študij, službovala je kot učiteljica športne vzgoje na srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani, na srednji pedagoški šoli v Ljubljani in na srednji kemijski šoli v Ljubljani. Leta 1993 se je zaposlila na ministrstvu za šolstvo in šport v sektorju za šport kot višja svetovalka, leta 1998 pa kot predavateljica športne vzgoje na filozofski fakulteti, kjer poučuje še zdaj.

V svoji mladosti je bila vrhunsko športnica, članica državne smučarske reprezentance in udeleženka olimpijskih iger leta 1980 v Lake Placidu ter svetovnega prvenstva v Schladmingu. Tam je dosegla 8. mesto v slalomu. S spodaj opisanim znanjem, veščinami in nazivi poučuje že 25 let: učiteljica III in demonstratorica alpskega smučanja, učiteljica II teka na smučeh, učiteljica plavanja, inštruktorica aerobike, pilatesa, učiteljica rolanja I, vaditeljica fitnesa, voditeljica čolna, nadzornica smučišč, DI-golfa,

računalniško izobraževanje, konferenca SIRIKT 2007, vsakoletni licenčni seminarji za predavatelje strokovnih predmetov na izobraževalnih tečajih učiteljev smučanja I in II.

— *Za bibliografijo glej Cobiss.*

ZNANSTVENA ZALOŽBA

Znanstvena založba FF s svojo dejavnostjo podpira temeljno poslanstvo fakultete: razvijanje in posredovanje znanja, ki je predmet spoznavnega procesa, ter spodbujanje kritičnega in ustvarjalnega mišljenja, ki določa človeka kot razmišljajoče bitje.

Filozofska fakulteta ima dolgoletno tradicijo izdajanja znanstvenih in strokovnih publikacij, univerzitetnih učbenikov in različnih jezikovnih priročnikov. Založniška dejavnost je do pred kratkim potekala po posameznih organizacijskih enotah in oddelkih. V zadnjih letih se je založništvo glede na število na leto izdanih publikacij in njihovo odmevnost v strokovni javnosti naglo krepilo, zato se je filozofska fakulteta odločila povezati založniško dejavnost vseh organizacijskih enot in jo združiti v sklopu Znanstvene založbe filozofske fakultete. Ta je začela delovati jeseni 2007, leto pozneje (15. oktobra 2008) je bila na pobudo prodekana za založništvo, izr. prof. dr. Tineta Germa, uradno ustanovljena kot samostojna organizacijska enota FF z novo sestavo področnih uredništev in jasno začrtano strategijo razvoja.

V sklopu založbe delujejo štiri področna uredništva, ki skrbijo za posamezna področja založniške dejavnosti fakultete: uredništvo znanstvenih publikacij, visokošolskih in drugih učbenikov, strokovnih publikacij ter promocijskega gradiva. Delo Znanstvene založbe FF usmerja Svet za založništvo, ki oblikuje strategijo in programske smernice založniške dejavnosti fakultete. Obenem koordinira delo področnih uredništev, načrtuje nove projekte, mednarodno sodelovanje in prijave na razpise. Za delovanje znanstvene založbe je odgovoren prodekan za založništvo, ki v vlogi predsednika sveta za založništvo sklicuje in vodi seje ter skrbi za nemoteno opravljanje nalog. Založbo vodi mag. Nataša Detič.

Številne monografske in periodične publikacije v okviru Znanstvene založbe FF nastajajo na Znanstvenoraziskovalnem inštitutu, v Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik, v Centru za pedagoško izobraževanje in na oddelkih filozofske fakultete. Hkrati znanstvena založba pripravlja interdisciplinarne izdaje, v katerih sodeluje več organizacijskih enot FF, in v sklopu znanstvenoraziskovalne dejavnosti FF oblikuje nove mednarodne založniške projekte. Za krepitev založniške dejavnosti in zlasti v podporo novim projektom je bil leta 2008 ustanovljen Sklad za založništvo kot dodatni vir za financiranje vrhunskih publikacij s področja humanistike in družboslovja.

Predstavitel novosti Znanstvene založbe FF

Znanstvena založba FF se s številom izdanih naslovov (več kot 50 na leto) uvršča med največje znanstvene založbe s področja humanistike in družboslovja v srednji Evropi in ima že dlje časa vodilno mesto v Sloveniji. Izdaja publikacije, v katerih so predstavljeni najnovejši raziskovalni dosežki humanističnih in družboslovnih znanosti, študijsko literaturo in strokovna dela, ki so zanimiva za širšo javnost. V sozaložniških projektih sodeluje tudi z drugimi slovenskimi založbami. Poleg znanstvenoraziskovalnih monografij, zbornikov in študijske literature izdaja še periodične publikacije. Vso to obsežno literaturo ponuja bralcem na enem mestu – v Knjigarni FF, ki v sodelovanju z založbo skrbi za prodajo izdanih publikacij. Nove publikacije predstavlja založba na rednih novinarskih konferencah (leta 2008 jih je bilo kar šest), s čimer pokaže širši javnosti dosežke slovenskih znanstvenikov.

Založba si bo v prihodnje prizadevala povečati obseg založniške dejavnosti filozofske fakultete na vseh področjih, zagotoviti večjo odmevnost slovenske znanstvene produkcije doma in v tujini in zagotavljati študentom pedagoško-didaktično gradivo za kar največ študijskih predmetov. Dodatna pozornost bo namenjena študentom s posebnimi potrebami, za katere je treba zagotoviti dostopnost učbenikov in študijskega gradiva v elektronski obliki. Založba aktivno sodeluje pri pripravi glasila filozofske fakultete – Glasoffil, izdelavi promocijskega gradiva ter snovanju novih knjižnih zbirk. Eden od pomembnih ciljev je vzpostavitev mednarodnih projektov z založbami tujih univerz in s tem še uspešnejše promoviranje dosežkov slovenskih znanstvenikov v svetovni strokovni javnosti. Poseben izziv ji pomeni vzpostavitev Znanstvene založbe Filozofske fakultete kot mednarodne univerzitetne založbe.

— *Mateja Lutar*

Mag. Nataša Detič, vodja Znanstvene založbe FF (Trbovlje, 1976)

Po diplomi leta 2000 (smer slovenski jezik in književnost ter ruski jezik in književnost) je raziskovala somatsko frazeologijo slovenskega jezika in na filozofski fakulteti magistrirala leta 2007.

V letih 2002–2007 je bila zaposlena v Tehniški založbi Slovenije kot urednica učbenikov in delovnih zvezkov za osnovno šolo, srednje šole in fakultete ter izvernih in prevedenih priročnikov za otroke in odrasle.

Od leta 2000 je zunanja sodelavka Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (učiteljica na tečajih slovenskega jezika za tujce in soavtorica učbenika Jezikovod za izpopolnjevalni tečaj) ter Izpitnega centra (avtorica izpitnih nalog, pooblaščenka izpraševalka na izpitih iz aktivnega znanja slovenskega jezika).

Ukvarja se tudi z lektoriranjem znanstvenih, strokovnih in promocijskih publikacij. Znanstveno založbo vodi od njene ustanovitve. Skrbi za ustreznost in usklajenost založniških dejavnosti vseh organizacijskih enot filozofske fakultete in promocijo publikacij. Avtorje seznanja z možnostmi priprave in izdaje publikacij ter pridobivanja sredstev na notranjih in zunanjih razpisih.

Mateja Lutar, strokovna sodelavka Znanstvene založbe FF (Slovenj Gradec, 1979)

Leta 2005 je diplomirala na filozofski fakulteti na Oddelku za slovenski jezik in književnost. Pripravlja magistrsko nalogo in v ta namen

raziskuje pragmatični vidik oglasnih besedil. Ukvarja se tudi z lektoriranjem besedil. Od maja 2008 do junija 2009 je v Znanstveni založbi FF nadomeščala vodjo založbe med njeno odsotnostjo zaradi porodniškega dopusta.

ZNANSTVENORAZISKOVALNI INŠTITUT

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je od svoje ustanovitve vseskozi opravljala pomembno raziskovalno delo, saj resen visokošolski študijski proces brez znanstvenih temeljev sploh ni mogoč. Dokler je bila fakulteta po svojem učiteljskem sestavu in številu študentov sorazmerno skromna, se je komaj čutila potreba po močnejši organizaciji znanstvenoraziskovalnega dela.

Položaj se je precej spremenil po osvoboditvi, ko so se potrebe po strokovnjakih različnih vrst naglo povečale in ko je bila tudi filozofska fakulteta zato postavljena pred nove naloge. Po statutu fakultete je temeljno pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo potekalo v sklopu oddelkov (pedagoško-znanstvenih enot). Vendar se je kmalu pokazalo, da so naloge fakultete v raziskovalni sferi širše, kot jih je mogoče organizirati samo po teh temeljnih enotah fakultete. Medtem so se v sklopu republike pokazale nove možnosti za organizacijo nacionalno pomembnih raziskovalnih programov. To se je pokazalo posebno ob ustanovitvi Raziskovalne skupnosti Slovenije. Njena naloga je bila pripraviti za razvoj znanosti celovit temeljni raziskovalni program. V sedemdesetih letih je bila zelo očitna tendenca, da se prej le individualne prijave raziskovalnih nalog republiškem fondu združujejo v širše disciplinarne programe. Na fakulteti je bila zato ustanovljena posebna komisija za znanstvenoraziskovalno delo, ki je razporejala iz različnih virov zbrana sredstva posameznim interesentom. To komisijo je najprej vodil Ferdo Gestrin, za njim Jakob Medved in po njem Nace Šumi.

Nadaljnje razmišljanje je pokazalo, da ne kaže ponavljati sheme inštitutov v sklopu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, saj so naloge fakultete in akademije celo temeljno različne. Posebna značilnost fakultete je skupina tako imenovanih nacionalnih ved, ki proučujejo in po svoje zagotavljajo narodno identiteto. Te okoliščine smo se delavci na fakulteti dobro zavedali in zato težili k temu, da poskusimo povezati prizadevanje posameznih disciplin v širši kulturološki sklop. To nam je prišlo prav v končni fazi priprav za ustanovitev Znanstvenega inštituta filozofske fakultete leta 1979 in pri pripravi programov za prvo petletno obdobje v osemdesetih letih, pa tudi skrbi za vzgojo znanstvenoraziskovalnih delavcev ter za pretok izsledkov v pedagoški proces.

Svet inštituta se je konstituiral 8. marca 1979. Za prvega predsednika je bil izvoljen Nace Šumi, za namestnico Ana Krajnc. Seveda je potreboval inštitut primerno notranjo organizacijo. Ob svetu inštituta je bil ustanovljen programski odbor, ki ga je vodil Vekoslav Kremenšek, po njem Jože Koruza, predvideli pa smo hkrati ekonomsko-tehnični odbor, ki ga je vodila Leopoldina Plut.

1979–1988

Leta 1979 smo že zaokrožili zasnovano dolgoročnega programa *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem*. V vodstvu inštituta so bili zastopani naslednji URP in programski sklopi: v sklopu URP *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem* arheologija (Mitja Guštin), zgodovina (Miroslav Stiplovšek), geografija (Vladimir Klemenčič), etnologija (Vekoslav Kremenšek), jezikoslovje (Breda Pogorelec), literarna zgodovina (Aleksander Skaza), umetnostna zgodovina (Milček Komelj), muzikologija (Jože Sivec), neevropske kulture (Zmago Šmitek) in sociologija kulture (Rastko Močnik) ter interdisciplinarne sinteze (Nace Šumi). Potem s področja družboslovja psihologija (Drago Žagar), pedagogika (Zdenko Medveš), geografske raziskave (Mirko Pak) pa s področja prostorskih ved. Iz tega seznama je razvidno, da se strukturiranje raziskav znanstvenega inštituta ne ravna mehanično po členitvi fakultete v oddelke, marveč upošteva klasifikacijo znanstvenih strok. V vodstvu inštituta so bili zastopani tudi raziskovalni sklopi iz PORS 10: arheologija (Ljudmila Plesničar), materialne, vsebinske in topografske raziskave za pripravo konservatorskih programov (Iva Curk), raziskovanje uporabnih umetnosti (Matija Žargi), raziskave za galerijske predstavitve (Anica Cevc), raziskave za etnološke predstavitve (Ivan Sedej), kultura narodno mešanega ozemlja slovenske Istre (Dušan Nečak in Duša Krnel Umek), muzejske raziskave zgodovine in predstavitve zgodovine slovenskega naroda in njegovega ozemlja v celoti in v zaokroženih obdobjih in regijah (Jasna Horvat), arhivistika (Vladimir Žumer), bibliotekarstvo (Mirko Popovič), slovenski jezik v znanosti (Ada Vidovič-Muha), kulturna dediščina Prekmurja (Franc Obal), vzgoja in izobraževanje (Ludvik Horvat). Svetu ZIFF predseduje Nace Šumi, namestnik je Frane Jerman.

Znanstveni inštitut je zlasti pospešeno uresničeval določbe statutarnega sklepa o predstavitvah izsledkov in njihovem natisu. Leta 1985 smo oblikovali lastno zbirko Razprave FF, v kateri smo že v prvem letu izdali tri samostojne publikacije. Redno predstavljamo natise naših izsledkov na posebnih razstavah, priredili smo nekaj znanstvenih zborovanj ter promovirali več znanstvenih publikacij – lastnih (Razprave FF – do vključno leta 1996 smo izdali 50 publikacij) ali v sozaložništvu izdanih knjig. Poleg tega smo redno podpirali natis izsledkov v znanstveni periodiki in različnih zbornikih. Naj za sklepno ponazoritev naših znanstvenih prispevkov navedemo, da se je v zadnjih dveh letih število bibliografskih enot, ki potekajo s pomočjo inštituta, skoraj podvojilo, tako da smo za leto 1988 našli skoraj 1000 enot. Predloge za tisk obravnava posebna komisija za tisk, ki jo vodi Vekoslav Kremenšek. Obsežnost dela znanstvenega inštituta je mogoče pokazati tudi s številom znanstvenih sodelavcev. Leta 1988 je sodelovalo v raziskovalnih programih inštituta 184 raziskovalcev, zaposlenih na fakulteti, in več kot 100 zunanjih sodelavcev.

Doslej smo govorili o raziskavah, ki potekajo v organiziranih programih oziroma programskih sklopih. K temu je treba prišteti še v zadnjih letih precej veliko raziskav, ki potekajo na podlagi neposrednih pogodb z različnimi interesi. Med strokami, kjer je zanimanje različnih dejavnikov največje, sta na prvem mestu psihologija in geografija.

Samokritično je treba priznati, da inštitut doslej očitno ni storil dovolj glede povezovanja z drugimi sorodnimi inštitucijami doma in v tujini. To povezovanje je doslej potekalo, kar je bilo uspešno, po posameznih članih inštituta, manj pa po instituciji kot celoti. Strokovno administrativno pomoč je na začetku obvladovala le ena zaposlena moč, zdaj pa razvejeno delo opravljajo strokovna tajnica Jadranka Bogataj, finančna referentka Darinka Blatnik in pisarniška referentka Leonora Nardoni-Grah.

1988–1996

V skupnem programu FF *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem* so leta 1988 potekale načrtovane raziskave v prijavljenih šestih URP in dveh programih v PORS 10, skupaj v skupnem obsegu 58,69 FTE. Zaradi stalnih pritiskov financerja na krčenje in reorganizacijo programa, še prav posebno v sklopu PORS 10, smo pripravili utemeljene ugovore in organizirali več pogovorov z raziskovalci in financerji. Število raziskovalcev se je namreč v navedenem obdobju v oddelku zunanjih sodelavcev v PORS 10 povečalo že na 117.

Nadaljevali smo vsakoletno predstavitev publikacij in izsledkov znanstvenoraziskovalnega dela na FF in izdajali kataloge za tekoča leta. Ob izzidih naših publikacij smo organizirali odmevne tiskovne konference. Nadaljevalo se je delo z mladimi raziskovalci. Sklenjeno je 17 novih posebnih pogodb, tako da je zdaj skupno število 27. Najštevilnejše raziskave potekajo na področju psihologije, teh je 12, preostale pa v arheologiji, pedagogiki, geografiji. Pri izplačevanju raziskovalnega dinarja v osebne dohodke smo opravili korekturo plačevanja v sklopu odstotkov glede na naziv raziskovalcev. Predsednika Sveta je (1987) spet prevzel Nace Šumi, Frane Jerman pa mesto podpredsednika, delo predsednika Tiskovne komisije pa nadaljuje Slavko Kremenšek. Tudi leta 1989 so raziskovalni programi s svojimi programskimi sklopi potekali po predvidenem načrtu.

Akcija 2000 mladih raziskovalcev se nadaljuje in na FF jih je zdaj 55. Skupno število zunanjih sodelavcev je presešlo število 200, skupaj je raziskovalni program potekal v obsegu 46,31 FTE, kar pomeni upad ur - za povečan obseg raziskav manj sredstev. Posebnih pogodb je bilo 24, od tega se jih je 15 nadaljevalo. Komisija za tisk je skrbela za uresničitev sprejetega programa v tekočem letu. Pod pokroviteljstvom Sveta Evrope smo organizirali odmeven mednarodni simpozij *Barok v mejnih okoljih*. V zvezi s položajem humanistike in družboslovja v znanosti smo pripravili posvet *Vloga humanistike in družboslovja* in organizirali predstavitev *Raziskovanja zgodovine kulture slovenskega izseljenstva in družboslovja* in organizirali predstavitev *Raziskovanja zgodovine kulture slovenskega izseljenstva* (Južna Amerika) ter znanstveno srečanje o *Dostojevskem v 20. stoletju*. Praznovali smo 10. obletnico inštituta, za katero smo pripravili zloženko in priredili slovesnost. Sodelovali smo pri pripravah

proslave ob 70. obletnici fakultete in Univerze. Skupaj s Slovensko izseljensko matico v sklopu URP interdisciplinarnе sinteze (izseljenstvo) smo organizirali pregledno razstavo kiparskih del Franceta Ahčina, ki je bila najprej v Domžalah, nato še v razstavišču KIC Križanke v Ljubljani. V sodelovanju s Pilonovo galerijo v Ajdovščini smo pripravili monografsko predstavitev arhitekta in risarja Viktorja Sulčiča. Razstava se je iz KIC Križanke v Ljubljani preselila v Ajdovščino, poseben izbor del pa je bil predstavljen tudi v Trstu.

Skladno s financiranjem raziskav za leto 1990 so programi v Znanstvenem inštitutu potekali po predhodnih prijavah. Število odobrenih raziskovalnih ur se je še dodatno zmanjšalo in jih je bilo za izpeljavo programa le še 32,32 FTE. Novost je prijavljeni program Bibliotekarstvo. Okrepilo se je tudi število novih mladih raziskovalcev, skoraj vseh za pretok. Število posebnih pogodb je upadlo, saj jih je bilo samo 10 in od tega le dve novi, in sicer psihološki raziskavi. Za uspešno delo in za izboljšanje raziskovalnega dela je vodstvo inštituta organiziralo razprave z nosilci raziskovalnih projektov za istrsko območje z nacionalno mešanico sestavov in prav tako za Prekmurje. Tudi za to leto smo priredili razstavo izsledkov naših raziskovalcev in izpeljali tudi vse tiskovne konference ob izidu naših šestih publikacij. Komisija za tisk je uspešno uresničevala svoj načrtovani program. S Slovensko izseljensko matico smo sodelovali pri prireditvah naših izseljencev v domovini (Ljubljana, Novo mesto, Otočec). Ob tem sta bili pripravljene tudi razstavi šolskih knjig in likovnih del. Organizirali smo mednarodni simpozij *Slovenska in nemška kultura na Slovenskem*. Zaradi zmanjšane dela financiranja smo bili prisiljeni program raziskovalnega dela na fakulteti začeti krčiti. To se je zgodilo v škodo zunanjih sodelavcev, in sicer najprej v skupnem programu, tako da jih je bilo v tekočem letu samo 46.

Leto 1991 je prehodno v obdobju novega načrtovanja raziskovalne dejavnosti. Odobrene raziskovalne ure za prijavljeni program so se še zmanjšale, tako da potekajo raziskave v 27,27 FTE. Število mladih raziskovalcev se je povečalo na 85. V tem obdobju je bilo samo pet posebnih pogodb (dve za psihološki raziskavi, ena za arheološka, ena za muzikološke in ena za etnološke raziskave). Inštitut je organiziral razprave z nosilci raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov glede na oblikovanje raziskovalnih polj. Treba je bilo oblikovati strategijo za naslednje obdobje. V zvezi s prijavi novih projektov smo imeli več sestankov za oblikovanje etnoloških raziskav in gradiva za zbornik Istra. Obudili smo komisijo za dejavnost INDOK na FF. Oblikovali smo skupne nosilce raziskovalnih projektov za znanstveni forum. Začeli smo priprave za *simpozij za humanistiko in družboslovje*.

Na inštitut smo leta 1992 pripravili program raziskovalnega dela za leto 1993 na podlagi razpisa MZT. Oddali smo 46 raziskovalnih projektov za področje humanistike, družboslovja, političnih in prostorskih ved. Na razpis za prijavo raziskovalno-razvojnih projektov smo prijavi sedem projektov. Novost pri prijavih za naslednja leta je trajanje projektov, ki naj bi zajemali od enega do tri leta. Zato smo imeli več sestankov za oblikovanje programa. Novosti lahko pričakujemo tudi pri financiranju, saj naj bi financer pokrival za univerzitetne delavce samo materialne stroške. Ocenjevanje projektov je potekalo s pomočjo ekspertov. Prvi filtri za presojo projektov so bili v sklopu novooblikovanih raziskovalnih polj. Humanistika naj bi bila zajeta v posebnem super polju. Utečenemu raziskovalnemu

programu za leto 1992 so se pridružili še štiri raziskovalno-razvojni projekti s področja psihologije, pedagogike in sociologije. Skupno število raziskovalcev je 414, od tega 206 raziskovalcev, zaposlenih na FF, 128 pa je zunanjih sodelavcev. Odobrenih sredstev pa v obsegu 32,34 FTE. Akcija mladih raziskovalcev se je nadaljevala kot ena prednostnih nalog, število se je med letom spreminjalo in doseglo 92. Posebnih pogodb je bilo samo pet novih, za psihološka in pedagoška raziskovanja. Sodelovali smo pri dogovorih za izpeljavo in sofinanciranje prireditev Slovenske izseljenske matice ob praznovanju 500. obletnice odkritja Amerike. Tudi letos smo organizirali vsakoletno predstavitev raziskovalnega dela na filozofski fakulteti za leto 1991, ki jo je spremljalo nekaj prireditev. Organizirali smo pet tiskovnih konferenc ob izdaji sedmih publikacij v zbirki Razprave FF. Za promocijo naših publikacij smo organizirali in izpeljali prodajo publikacij po Sloveniji (knjigarne in knjižnice). Tako smo si odprli trg: prodaja poteka na ZIFF po naročilnici. Komisija za tisk je uspešno izpeljala zastavljeni program. Poslovanje inštituta je potekalo po utečenih smereh: na organizacijskem, svetovalnem in finančnem delu. Z letom 1992 se je končalo petletno obdobje usmerjenih raziskovalnih programov (URP).

Razstava publikacij in predstavitev znanstvenoraziskovalnega dela na FF ob praznovanju 15. obletnice ZIFF (maj 1994), foto: Igor Lapanje

Na podlagi razpisa MZT za raziskovalne projekte je bilo leta 1993 sprejetih v financiranje 39 projektov, v skupnem obsegu 28.79 FTE. V zvezi z ocenjevanjem smo sodelovali pri razpravah v organizaciji ministrstva. Humanistika je bila v tekočem letu nenehno pod t. i. tehniško-naravoslovnimi merili ocenjevanja, čeprav to področje ni imelo manj strogih meril, ampak glede na značilnosti naših ved primerna že več let.

Zaradi teh meril so bili naši projekti prvotno financirani in odobreni samo za leto dni, konec leta 1993 pa podaljšani za tri leta. K temu je pripomogla tudi komisija, ki jo je imenovalo MZT, iz vrst naših delavcev. Pripravila je nekoliko zahtevnejša merila, ki naj bi veljala za pretres novih projektov v prihodnje.

Težave pri financiranju so se pojavile pri delu raziskav, ki so vključene v projekt ZRC SAZU (za področje geografije) in Inštitut za novejšo zgodovino (za področje zgodovine). Organizirali smo razstavo publikacij in izsledkov raziskovalnega dela na FF za leto 1992 in izdali katalog, v katerega je bil vključen tudi del monografij za zadnjih pet let (1987–1992).

Za leto 1994 smo prijaviili 20 novih projektov na razpis MZT in pet projektov na razpis MŠŠ. Mladih raziskovalcev je bilo 77. V tem letu so bile samo štiri posebne pogodbe (za psihološke, etnološke in geografske raziskave). Poleg rednega finančnega dela je inštitut pripravil in izdelal potrebne izračune za nujno reformo razčlenitve dodeljenih sredstev za OD in materialne izdatke. Komisija za tisk je ob predstavitvi publikacije Istrski zbornik predstavila izdajo zbirke Razprave FF na več tiskovnih konferencah v Mariboru in tudi v Kopru. Sodelovali smo pri organizaciji mednarodnega geografskega srečanja. Potekali so pogovori o sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom v Trstu – SLORI.

Leta 1995 smo dobili odobrenih 12 novih projektov, kar pomeni, da jih skupaj poteka 54, financirani so iz sredstev MZT, in pet novih projektov iz sredstev MŠŠ. Opravljali smo prevzeta dela in naloge v zvezi z namenskim sredstvi (IRD – za materialne stroške), ki jih je fakulteta prejela na podlagi prijavljenih programov, ki so se izoblikovali na ZIFF. Leta 1994 je prejelo sredstva 116 visokošolskih učiteljev, leta 1995 pa 104. Poteklo je usposabljanje 48 mladih raziskovalcev. Praznovali smo 10 obletnico založniške dejavnosti – izhajanje zbirke *Razprav FF*. Glede tega je bilo opravljenih več aktivnosti, od postavitve razstave, izdaje zloženke, do srečanja z avtorji in predstavitve v TV-oddaji Obiski. Organizirana je bila razstava fakultetnih publikacij, ki je bila spet v KIC – Križanke.

1996–2002

V tem obdobju je potekala raziskovalna dejavnost na FF, v okvirih financiranja (MZT in MŠŠ) do leta 1999, podobno kot v prejšnjem desetletju. Število raziskovalnih projektov se je gibalo od 40 do 50, znanstvena produkcija, ki smo jo na ZIFF izkazovali z vsakoletnimi razstavami del naših raziskovalcev, se je povzpela na zavidljivih približno 2000 enot na leto.

ZIFF je kot soorganizator sodeloval v več odmevnih znanstvenih sestankih z mednarodno udeležbo: *Znanstveni sestanek o Bahtinu, Avstrija, Jugoslavija, Slovenija, Narodna identiteta skozi čas, Pariška mirovna pogodba, nova jugoslovansko-italijanska meja in priključitev Primorske k Sloveniji, Geografski vidiki sodobnega razvoja v Evropi, Francesco Robba in beneška plastika 18. stoletja, Mednarodni neolitski seminar, So-naravni razvoj v slovenskih alpah in sosedstvu, Aktualni problemi in smernice razvoja azijskih in afriških študij*. Posebna skrb je bila tudi v tem obdobju posvečena publikacijam ZIFF in pomoči pri objavah naših raziskovalcev. Število publikacij, ki jih izdajamo sami v seriji *Razprave* in tistih, ki jih sofinanciramo pri drugih založbah (sofinanciranje znanstvenih in strokovnih revij, v katerih objavljajo raziskovalci ZIFF, in sofinanciranje prevodov), vsako leto dosega večje število izvodov. Samo v seriji *Razprave* smo v letih 1996–1999 izdali 29 naslovov.

Tiskovna konferenca ob 20. obletnici ZIFF v Narodnem muzeju v Ljubljani. Na fotografiji so (z leve): Jože Kastelic, Dušan Nečak, Nace Šumi in Slavko Kremenšek. Foto: Barbara Reya

Nesporno največje delo omenjenega obdobja smo na ZIFF opravili v letih 1998–1999, ko se je MZT odločila za radikalno spremembo financiranja raziskovalnega dela. Bili smo med pobudniki kritike te spremembe, ki za Univerzo zagotovo ni najboljša. Kljub temu smo se morali prilagoditi novi politiki financiranja, kar je za največjo ustanovo v Sloveniji, na kateri poteka humanistično in družboslovno raziskovanje, vse prej kot preprosto in je primerljivo z urejanjem enake problematike na univerzitetni ravni. V danih okoliščinah nam je uspelo ohraniti raven financiranja raziskovalnega dela. Oblikovali smo in vlada je potrdila 16 programskih skupin, ki zajemajo skoraj vsa področja raziskovanja na fakulteti. Izjemi sta le muzikologija in etnologija, vendar to ni zaradi napak ali hotenja ZIFF. Delo na inštitutu so opravljale tri delavke. Obsežno in razvejeno administrativno delo, kjer se med nalogami pojavlja čedalje več svetovalnega dela, organizira strokovna tajnica Jadranka Šumi, s sredstvi za izpeljavo programov se ukvarja samostojna finančna referentka Darinka Bartol, dela in naloge pisarniške referentke pa od leta 1996 opravlja Marinka Šuštar. Vodstvo Sveta ZIFF je v naveden obdobju prevzel Dušan Nečak, za namestnika pa je bil imenovan Rudi Rizman.

Program raziskovalnega dela v sklopu programskih skupin in raziskovalnih projektov je v letih 2000–2001 potekal v okviru 16 programskih skupin. V tekočem šolskem letu smo nadaljevali delo tudi v sklopu projektov, ki potekajo drugo ali že tretje oziroma četrto leto in jih financira ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Projektov, ki so združeni v sklopu temeljnih raziskav, je bilo devet, (družbene vede: en projekt, humanistične vede: osem projektov), uporabni raziskovalni projekti so bili trije (družbene vede: en projekt, humanistične vede: dva projekta), v sklopu ciljnih raziskovalnih programov jih je bilo 12 (družbene vede: devet projektov, humanistične vede: trije projekti) in trije projekti podoktorskega raziskovanja, vsi pripadajo humanističnem vedam. Leta 2000 je bilo skupaj 33 projektov, leta 2001 pa 27. Od tega je bilo leta 2001 na novo odobrenih (dvo- in enoletnih) projektov 18. Leta 2000 se je začelo financiranje PS. To je pomenilo delo z vodji programskih skupin in posamezniki, saj smo sprotno dopolnjevali in usklajevali podatke z MŠZŠ. Pri tem je bilo treba pozornost usmeriti tudi v projekte, ki so se vključevali v takratne PS in so tako finančno okrnjeni potekali do izteka pogodbenega datuma. Redna letna razstava publikacij in predstavitev izsledkov znanstveno-raziskovalnega dela na filozofski fakulteti za leto 2000 sta bili v Kulturnoinformacijskem centru Mestnega muzeja (30. maja–6. junija 2001). S pomočjo bibliotekarjev je bil izdelan tudi do zdaj naobsežnejši katalog bibliografij za leto 2000. V sklopu založniške dejavnosti smo oblikovali program za zbirko *Razprave FF*: v program za leto 2002/2003 smo uvrstili sedem publikacij, v sofinanciranje pri drugih založbah 16, za sofinanciranje znanstvenih in strokovnih revij smo vključili štiri strokovne in znanstvene revije in v sofinanciranje prevodov uvrstili pet avtorjev. Na področju mednarodnega sodelovanja smo po nastopu dela samostojne strokovne delavke za mednarodno sodelovanje (avgusta 2000) Anje Golec kot eno prvih nalog oblikovali za strokovno podporo seznam koordinatorjev za mednarodno sodelovanje. Sooblikovali so ga vsi oddelki na fakulteti. Potekale so aktivnosti, povezane s programom Socrates-Erasmus. V sklopu programa Ceepus je fakulteto obiskalo 16 tujih študentov, v sklopu bilateralnih pogodb med Slovenijo in drugimi državami (t. i. recipročni) pa 15. Približno 10 študentov iz azijskih držav so gostili na Oddelku za azijske in afriške študije. Podpisana je bila medfakultetna pogodba o sodelovanju z Die Geisteswissenschaftliche Fakultät der Universität Wien. Samostojna

strokovna sodelavka je prevzela tudi vodenje nostrifikacijskih postopkov, ki jih prejema v reševanje filozofska fakulteta. Kadrovska zasedba se je glede na povečan obseg dela na Znanstvenem inštitutu FF v tem obdobju pokazala kot maksimalno prenapeta zaradi izredno povečanega in obsežnega obsega dela in nalog delavk. Jadranka Šumi še opravlja naloge strokovne tajnice ZIFF in seveda nove naloge pomočnice tajnice za znanstveno-raziskovalno delo, mednarodno sodelovanje in stik z javnostjo ter se je skladno z novimi nalogami udeleževala sej dekanovega kolegija, upravnega odbora in senata.

Dela in naloge samostojne finančne referentke in pisarniške referentek so se skladno s širitvijo dejavnosti znanstvenega inštituta seveda razširile in povečale. Nujno je bilo treba razmišljati o novih močeh.

2002-2008

V tem obdobju je ZIFF s svojimi vidnimi raziskovalnimi izsledki, organiziranjem znanstvenih sestankov (konferenc, delavnic in drugega) ter znanstvenimi objavami doma in v tujini utrjeval svojo prestižno vlogo največje in znanstveno najproduktivnejše tovrstne ustanove na Slovenskem. Mesto predsednika Sveta ZIFF je prevzel Rudi Rizman, za namestnika je bil imenovan Andrej Ule, komisijo za tisk je najprej prevzel Dušan Nečak, nato pa Miha Kovač. Vrhunske dosežke na tem področju nenazadnje dokazujejo tudi kvantitativni podatki: število programskih skupin se je v obravnavanem obdobju povečevalo in na koncu jih je bilo 19, podoben trend je veljal tudi za temeljne, aplikativne in podoktorske in druge raziskave, ki je v zadnjem obdobju dosegel številko 54. K temu je treba prišteti še številne druge projekte: raziskovalne, ki so jih oziroma jih financirajo zunanji naročniki; projekte, ki so nastajali na podlagi dvostranskih pogodb (samo leta 2007 je bilo 12 takih projektov in so vključevali različne države, kot so Kitajska, Hrvaška, Avstrija, Bavarska, Makedonija, Poljska, Japonska in druge); projekti, vezani na program Evropske unije v sklopu okvirnega programa (leta 2006 so bili trije takšni projekti), in drugi projekti EU, leta 2006 jih je bilo 19, medtem ko se je naslednje leto njihovo število povečalo na 20. V obravnavanem obdobju je mogoče spremljati naraščajočo krivuljo na področju mednarodnega sodelovanja, v katerega so bili vpeti (so)delavci filozofske fakultete. To najboljše kažejo naslednji podatki: samo v okviru programa Socrates – Erasmus je imela konec leta 2006 in 2007 filozofska fakulteta sklenjenih 217 dvostranskih pogodb za aktivnosti na področju mobilnosti profesorjev in študentov. V študijskem letu 2007/2008 je bilo tako v mobilnost vključenih 20 profesorjev in 220 študentov. Povečana mednarodna mobilnost študentov v zadnjem času je vsekakor spodbuden premik, ki ga lahko deloma pripišemo tudi uvedbi informativnega dne, za katerega se je inštitut odločil leta 2006, ko je to postala redna praksa. Omeniti je treba vsaj še dve obliki mednarodne študijske izmenjave profesorjev in študentov: prva poteka v okviru CEEPUS, ki jo je, na primer, samo v študijskem letu 2006/2007 uporabilo devet profesorjev in 13 študentov, in mednarodno sodelovanje tako imenovanih recipročnih študentov, ko je v letih 2006–2007 na filozofski fakulteti gostovalo 15 oziroma 19 študentov. Poleg tega je treba dodati še študente Freemover, ki smo jih v istem obdobju našli 12. Znanstveni inštitut je poleg tega opravljal aktivnosti v zvezi s programom znanstvenoraziskovalnega dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev (IRD), ki je leta 2007 presegal število 180. Z vidika kadrovskega

pomlajevanja pedagoške in raziskovalne sfere ni bilo nič manj pomembno delovanje inštituta pri vodenju pogosto zapletenih in tudi precej kompleksnih postopkov za razpis mentorjev in mladih raziskovalcev (MR) na področjih družboslovja in humanistike. Prav tako je impozantna znanstvena produkcija, kot se razkriva v seriji *Razprave FF*, pri kateri je v tem času izšlo več kot 50 novih naslovov. Zanj je mogoče trditi, da je edinstvena v slovenskem in širšem mednarodnem prostoru glede na njen interdisciplinarni koncept in tudi fokusiranje na najbolj relevantne humanistične in družboslovne teme. ZIFF je prav tako omogočal tudi druge že dlje časa uveljavljene oblike pomoči raziskovalcem pri objavljanju ali prevajanju njihovih del pri drugim založniških ustanovah doma in v tujini. Vodstvo inštituta in posamezni raziskovalci so se kontinuirano vključevali v javne razprave o strateških smereh, ciljnih raziskovalne politike na Slovenskem ter ustreznem zagotavljanju materialnih pogojev na tem področju. Posebno odmevni so bili glede tega tisti prispevki sodelavcev inštituta, ki so opozarjali na bodisi nepremišljene bodisi neprimerne evalvacijske postopke pri ocenjevanju raziskovalnih izsedkov oziroma v zvezi z odobranjem ali zavračanjem konkretnih raziskovalnih programov in projektov. Večina resnih opozoril je bila namenjena nesprejemljivim kvantitativnim (citologija) merilom, ki so jih nekaj časa precej rigidno uporabljali naši financerji (resorno ministrstvo in predvsem Agencija za raziskovalno dejavnost RS). Taka opozorila pogosto niso bila upoštevana in se jih je zavračalo, češ da so takšne prakse ocenjevanja »uvožene« iz zahodnoevropskih raziskovalnih okolij. Lahko nam je v uteho, da prav ta opuščajo takšno prakso in da se vračajo k preizkušenemu sistemu ocenjevanja, ki ga poznamo kot »peer-review«. Znanstveni inštitut FF se je skladno z oblikovanjem Pravil FF leta 2003 preimenoval v Znanstvenoraziskovalni inštitut FF. Obsežno dejavnost inštituta opravlja za to dobro usposobljen delovno motivirani tim, ki ga vodi strokovna tajnica Jadranka Šumi in ga sestavljajo: samostojna finančna referentka (od leta 2007 samostojna strokovna sodelavka) Darinko Bartol, pisarniška referentka (od leta 2007 knjigovodja) Marinka Šuštar in samostojna strokovna delavka Anja Golec v Mednarodni pisarni. Zaradi močno razširjenih dejavnosti inštituta in s tem povezanih predvsem svetovalnih in tudi administrativnih obveznosti se je seznam delavk na inštitutu od leta 2005 povečal še za naslednje samostojne strokovne delavke: Darja Sunesko za vodenje nacionalnih raziskovalnih projektov, ki jo je leta 2007 najprej nadomeščala, pozneje, avgusta 2007 pa nasledila Martina Tekavec, dodali so ji še mednarodne raziskovalne projekte; od leta 2007 je po pogodbi sodelovala na znanstvenem inštitutu tudi Barbara Dolenc, ki se je marca 2008 redno zaposlila za določen čas za strokovno tehnično vodenje projektov in informacijsko podporo. Septembr 2008 se je v mednarodni pisarni zaposlila samostojna strokovna delavka Slobodanka Camilti za mednarodno sodelovanje na izobraževalnem področju. Oktobra 2008 je vlogo predsednika ZIFF prevzel izr. prof. dr. Rajko Muršič, za namestnika predsednika pa je bil imenovan red. prof. dr. Tomo Virk.

— Dušan Nečak, Rudi Rizman, redakcija besedil Jadranka Šumi

**Darinka Bartol, viš. soc. delavka,
računovodja (Maribor, 1959)**

Po končani gimnaziji je na višji šoli za socialno delo v Ljubljani diplomirala leta 1982. Po prvi zaposlitvi na Sekretariatu izvršnega sveta SRS je bila od leta 1987 zaposlena v Znanstvenoraziskovalnem inštitutu filozofske fakultete, najprej kot finančna referentka, nato kot samostojna strokovna delavka.

Do leta 2002 je opravljala dela in naloge finančnega referenta za nacionalni raziskovalni program, od leta 2005 pa opravlja tudi dela in naloge s področja financ za projekte okvirnih programov EU in drugih mednarodnih shem.

Dodatno izobraževanje je potekalo v sklopu programa specializacije za računovodjo, na tečajih, seminarjih in delavnicah doma in v tujini, s poudarkom na vodenju financ v okvirnih programih EU.

Med njena poglobljena dela spadajo finančni načrti, poročila in svetovanje za nacionalne in mednarodne projekte ter druge oblike raziskovalnega dela.

Mag. Slobodanka Camilti (Reka, Hrvaška, 1971)

Po končani srednji ekonomski šoli je nadaljevala študij na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani in Visoki poslovni šoli – Gea College v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 2004. Leta 2008 je uspešno končala magistrski študij na Fakulteti za management v Kopru (specializacija strateškega in projektne managementa). Po 15 letih dela na področju strateških in razvojnih

projektov v slovenskem gospodarstvu je od leta 2008 zaposlena v Mednarodni pisarni filozofske fakultete v Ljubljani. Med redne delovne naloge spada svetovanje pri prijavah na razpise izobraževalnih mednarodnih projektov, sodeluje pri pripravi predlogov in načrtovanju pridobivanja sredstev iz mednarodnih virov ter skrbi za spletno stran Mednarodne pisarne.

Dodatno se usposablja na mednarodnih seminarjih in srečanjih. S projektnim menedžmentom se znanstveno, raziskovalno in strokovno aktivno ukvarja zadnjih osem let. Je članica Združenja za projektni management in avtorica številnih strokovnih člankov v reviji združenja, Projektna mreža. Predava na Visoki poslovni šoli – Gea College v Ljubljani.

**Barbara Dolenc, prof. geografije in
sociologije (Ljubljana, 1979)**

Na filozofski fakulteti je leta 2007 končala dvopredmetni študij geografije in sociologije. Svoje izobraževanje nadaljuje na višješolskem študiju informatike, smer programske aplikacije in podatkovne baze.

Leta 2007 je začela sodelovati z Znanstvenoraziskovalnim inštitutom pri razvoju spletne aplikacije za finančno vodenje projektov, od leta 2008 je na Inštitutu zaposlena na delovnem mestu samostojne strokovne delavke. Svetuje in pomaga pri prijavah ter vodi postopek prijave na razpis za znanstvene monografije, sestanke in vabljen predavanja, vodi sredstva IRD ter je skrbnica za uvajanje in izpopolnjevanje uporabnikov spletnega orodja EFAMT. Je tudi sorednica internih spletnih strani.

Anja Golec, prof. umetnostne zgodovine in dipl. sociologinja kulture (Ljubljana, 1973)

Leta 1999 je končala študij umetnostne zgodovine in sociologije kulture na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 2000 je zaposlena kot samostojna strokovna delavka v Mednarodni pisarni. Njene poglobitve naloge so urejanje mednarodnih izmenjav za prihajajoče in odhajajoče študente in profesorje, izpeljava razpisov s področja mobilnosti, svetovanje glede študija v tujini, vodenje postopkov za priznanje in vrednotenje izobrazbe, pridobljene v tujini, ter skrb za spletno stran Mednarodne pisarne za področje mobilnosti. Opravljen ima izpit iz Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP). Skladno s potrebami za opravljanje del in nalog se je dodatno usposabljala doma in v tujini. Leta 2006 je prejela priznanje za predano delo s študenti v sklopu akcije Erasmus, ki ji ga je podelila nacionalna agencija Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja na podlagi opravljene ankete med študenti. Leta 2008 je Univerza v Ljubljani filozofski fakulteti podelila priznanje za izjemne dosežke na področju mednarodnega sodelovanja in izmenjave študentov in učiteljev.

Jadranka Šumi, prof. umetnostne zgodovine in univ. dipl. etnologinja (Ljubljana, 1949)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani iz umetnostne zgodovine in etnologije leta 1976. Dve leti je bila sodelovka za likovno področje pri ŠKUC in nato še dve leti zaposlena kot strokovna sodelavka za likovno dejavnost pri ZKOS. Od leta 1980 opravlja dela in naloge strokovne tajnice Znanstvenega

(Znanstvenoraziskovalnega) inštituta Filozofske fakultete.

Leta 2000 je prevzela dela in naloge pomočnice tajnice fakultete za področje znanstvenoraziskovalnega dela, mednarodnega sodelovanja in stika z javnostjo.

V strokovno službo ZIFF so od leta 2000 vključene tudi delavke v Mednarodni pisarni. Potreba po opravljanju novih nalog na področju nacionalnega raziskovalnega programa in mednarodnih projektov je zahtevala oblikovanje novih delovnih mest, ki skupaj tvorijo jedro sedmih samostojnih strokovnih delavk na ZIFF.

V letih 1983–2002 je bila organizatorica vsakoletnih fakultetnih razstav Publikacij in predstavitev znanstvenoraziskovalnega dela filozofske fakultete. Leta 1986 je prevzela tehnično uredništvo zbirke Razprave FF in postala leta 1995 tudi urednica publikacij ZIFF. Bila je urednica fakultetnega Zbornika 1919–1999.

Je pobudnica, soustvarjalka in realizatorica številnih fakultetnih akcij in programov in skrbnica izvedbe celotne podobe fakultete.

Od leta 1985 se ukvarja z likovno kritiko, je organizatorica številnih likovnih razstav in sodelavka raziskovalnih projektov ter pobudnica in sooblikovalka številnih publikacij in predstavitev s področja likovne umetnosti. Deset let (1985–1994) je vodila galerijo Lerota in pripravljala predstavitvena besedila. V letih 1983–1995 je bila tajnica Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva.

Leta 1996 je za svoje delo na ZIFF prejela priznanje filozofske fakultete.

Marija Šuštar, ekonomski tehnik (Ljubljana, 1957)

Po končani srednji šoli se je leta 1974 zaposlila v Industrijskem biroju in nato v Avtomontaži v Ljubljani. Od leta 1988 je zaposlena na filozofski fakulteti. Najprej v računovodstvu kot finančna referentka – likvidator, od leta 1996 pa na Znanstvenoraziskovalnem inštitutu kot pisarniška referentka in zdaj kot delavka obdelave finančno-administrativnih dokumentov ZIFF.

Izpopolnjevala se je na raznih računalniških tečajih in seminarjih za blagajniško poslovanje in izpopolnjevanja tajnic.

Kot vodja enostavnejšega področja dela vodi nadzor nad učinkovito porabo sredstev, obdeluje finančno-administrativne dokumente Znanstvenoraziskovalnega inštituta in usklajuje dokumentacijo med službami na področju računovodstva.

Martina Tekavec, prof. geografije in univ. dipl. sociologinja kulture (Postojna, 1977)

Po končani SŠ je nadaljevala študij na dvopredmetnem univerzitetnem programu geografija in sociologija kulture. Študij je končala na filozofski fakulteti v Ljubljani z zagovorom diplome na Oddelku za sociologijo leta 2004 in zagovorom diplome na Oddelku za geografijo leta 2005. Leta 2006 je na Oddelku za sociologijo opravila program pridobivanja izkušenj na delovnem mestu, ki ga je izpeljal zavoda za zaposlovanje. Leta 2007 se je zaposlila na mestu samostojne strokovne delavke na Znanstvenoraziskovalnem inštitutu FF. V okviru rednih delovnih nalog spadajo svetovanje o možnostih prijave projektov

na nacionalne in mednarodne razpise, fundacije, sklade, ter pomoč pri prijavih raziskovalnih projektov in programov, skrb za pravočasno oddajo poročil in uredništvo spletne strani Znanstvenoraziskovalnega inštituta ter druge naloge. Skladno z delovnimi nalogami je prisostvovala na informativnih dneh, delavnicah in seminarjih doma in v tujini ter opravila dodatno usposabljanje prek programa Staff mobility. Leta 2009 jo je MVZT imenoval za ekspertinjo programskega odbora Mednarodno sodelovanje 7. okvirnega programa.

Pojasnilo in zahvala uredniškega odbora

Objavljene predstavitve oddelkov in organizacijskih enot ter biografski zapisi v Zborniku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani 1919-2009 so pripravljene v skladu z navodili, ki so bila poslana na oddelke in v organizacijske enote fakultete. Uredniški odbor vsebinsko ni posegal v prispevke oddelkov in organizacijskih enot, opravljeni so bili le popravki redakcijske narave. Slikovno gradivo je objavljeno v skladu s poslanim gradivom oddelkov in organizacijskih enot, v izboru fotografij pa je uredniški odbor dosledno upošteval priložena priporočila. Redakcija habilitacijskih nazivov zaposlenih učiteljev in sodelavcev Filozofske fakultete je bila zaključena 30. septembra 2009.

Uredniški odbor se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so s svojimi prispevki, zbiranjem podatkov in slikovnega gradiva sodelovali v pripravi Zbornika Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani 1919-2009.

